

New Testament-et Akuzipigestun

Yupik New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

От Матфея.....	4
От Марка	40
От Луки.....	62
От Иоанна.....	99
Деяния.....	125
К Римлянам	159
1е Коринфянам.....	176
2е Коринфянам.....	191
К Галатам	201
К Ефессянам	207
К Филиппийцам.....	213
К Колоссянам	217
1е Фессалоникийцам	221
2е Фессалоникийцам	225
1е Тимофею	227
2е Тимофею	232
К Титу	235
К Филимону.....	237
К Евреям.....	238
От Иакова	250
1е Петра	254
2е Петра	259
1е Иоанна	262
2е Иоанна	266
3е Иоанна	267
От Иуды	268
Откровение	270

От Матфея

Сивуңғи Иисус Христосым

1 Укуңұт ныңльюгутыт, сивуңғи Иисус Христосым. Тагикәгуқ Давидым ныңльюгутаңаның. Давид, Авраамынкуның пиңұқ.
 2 Авраам атакә Исаакым, Исаак атакә Иаковым, Иаков атакәт Иудалью аңлыгуткулъхйт,
 3 Иуда атакәк Фаресылью, Зарамлью (Нәңат Фамарь), Фарес атакә Есромым, Есром атакә Арамым,
 4 Арам атакә Аминадавым, Аминадав атакә Наассоным, Наассон атакә Салмоным,
 5 Салмон атакә Воозым, (Воозым нәкә Раав). Вооз атакә Овидым, (Овидым нәкә Руфь), Овид атакә Иессейем,
 6 Иессей атакә Умйлгым Давидым. Давид атакә Соломоным. (Соломоным нәкә Урия нулихқысақаңа.)
 7 Соломон атакә Ровоамым, Ровоам атакә Авиям, Авия атакә Асам,
 8 Аса атакә Иосафатым, Иосафат атакә Иорамым, Иорам атакә Озиям.
 9 Озия атакә Иофамым, Иофам атакә Ахазым, Ахаз атакә Езекиям,
 10 Езекия атакә Манассиям, Манассия атакә Амосым, Амос атакә Иосиям.
 11 Иосия атакәт, Иехониялью аңлыгуткулъхгйт альхықәгут тамәни Иудейт тугулюки аглятақңатки Вавилонымун.
 12 Киңуңаның аглятыльхита Вавилонымун, Иехония атакә Салафиилым, Салафииль атакә Зоровавелым,
 13 Зоровавель атакә Авиудым, Авиуд атакә Елиаким, Елиаким атакә Азора,
 14 Азор атакә Садокам, Садок атакә Ахимым, Ахим атакә Елиудым,

15 Елиуд атакә Елеазарым, Елеазар атакә Матфаным, Матфан атакә Иаковым,
 16 Иаков атакә Иосифым. Иосиф угйкә Мариям. Мария нәкә Иисусым. Иисус Мессияңұқ.

17 Сивуңғи Иисус Христосым хұатытут: 14ңукәгут киңуңкулъхйт Авраамымың Давидымун. 14ңукәгутлью киңуңкулъхйт Давидымың кынляңа Иудейт тугулюки аглятыльхитнун Вавилонымун. Тәхкын Вавилонымун аглятыльхитның 14ңукәгутлью киңуңкулъхйт кынляңа Христосым альхыльхәнун.

Альхыльхә Иисус Христосым

18 Иисус Христос альхықәгуқ хұатын: нәңа Мария аңгутнұақәк Иосифымун, иўырңа ныңугутыльхильюкык Аглығналғым Тағнығам қумиңыстыкә. 19 Угикаққан Иосифым кынқиғныгүтминың кайңусякнығмың Мария пилюку, аксяқльюку пыхнақыхкә.
 20 Сюмыхтағәткүмалюку таўатын пильыққани, Атанғым яқулған алиғвикльюку қавануқун пикә: «Иосиф, Давидым киңуңға, алиңыхпынаң нулихқиғу Мария қаюхльяк Аглығналғым Тағнығам ақсяңыстықақә. 21 Иғныңнақңұқ; атиғнакын Иисусымың қаюхльяк лъми юни югулияққай сығлыққылъхитның».
 22 Қамахльюни таўатын анықтыкәгуқ апығйғналюку Атанғым акузиткыхкә ўкналиқистыкун хұатын:
 23 «Ағнағақ югым атуқыльхилькаңа қумиңлюни, иғныңылъықуқ. Атқысыхқақә Еммануил» хұатын писиқ: «Кияғнық хұаңкунъилнуқ».
 24 Ынкәм Иосиф тахтуғлюни Атанғым яқулған пискыльхатун пикақ. Мария нулихқыхкә, 25 иўырңа атуқуманилькаңа кынляңа иғныңылъхәнун. Тәхкын Иосифым Иисусымың атиқә.

Иғалықытәғның Лйткахльягыт Ысхағьяхтуқаңат Иисус

2 Иисус альхығаққан Вифлеемыми Иудеямылңуғми, Ирод умйлгулғй. Альхыльхән

киңуңаның иғалықытәғның лйтқахлъягыт асивағмың кәткат Иерусалимымун. ² Аңкуғуәқат: «Нәгу тағнухақ альхылғи умйлгат Иудеит? Иғалықытәға ысхәмәхпут асивағмыльюку ынкәм манигуғьяхтуғақхпут».

³ Умйлгым Иродым нагақуғлюку тыхылъхйлъякақ, қамахтыңъуәғлютыңлъяу Иерусалимығмит малигульютың.

⁴ Тахсиқлъяхтығлюки қамахлъяуки первосвященнигытлъяу, апыхтуғикаюгытлъяу Лйлихтүсяның апыткй: «Нани Христос альхығьяхқәуа?»

⁵ Кймсиқат: «Вифлеемыми Иудеямылңуғми. Укналиқистым хұатын игақыхқақә:

⁶ “Лъпык Вифлеем, Иудамылңуқ, иглығутистыяхйтның Иудам укавантыльхыпигәнғитутын,

қаюхлъяк лъпынун тагинақңуқ иглығутиста, иглығутияхқақ юмның Израилығмйның”».

⁷ Тәхкын Иродым аксяқлъяуку тахсиқлъяқий иғалықытәғның лйтқахлъягыт, лйгикналюку қавңақ алығьюхуәқәтаңа иғалықытәқ. ⁸ Тәхкын пикй: «Вифлеемымун ағуляқлъяуи ынңәталъ ивахтыху тағнухақ. Нәлъякхуфсигу уңипәсхәтүғнакыфсиңа, хұаңалъяу манигуғьяхтухлъяққақ».

⁹⁻¹⁰ Тауатын умйлгым пийистың иглыхтыкат. Ысхәғлъятақат атәсиқ тәна иғалықытәқ асивағмыльюку, ынкәм ынңәталъ қуятыхлъякат. Малихтыкәт кынляңа ағулйлъханун тағнухәм ныңан құлңани. ¹¹ Итығлютың мыңтығамун ысхәқат тағнухақ, нәңалъяу Мария. Сыгысқуқұлъяуың манигуқат. Тәхкын ақыфтағатың қыльпыхлъяуки тункуқат тунусямың: золотамың, ладанамың, смирнамың.

¹² Тәхкын Кияғнығым қавануқун йиткй Иродымун утығнифқита писқылъяуки ынкәм ағляқат нунамыхнун альятхун тумытхун.

Иосифынкүт Қималъхат Египетмун

¹³ Иғалықытәғның лйтқахлъягыт ағуляқсята, қавануқун Атанғым яқулған алығвикльюку Иосиф пикә: «Макылъяуың тағнухақлъяу нәңалъяу анагутыкык Египетмун. Тауәнлъяхатын утығниқылъяымнун кынляңа қаюхлъяк Иродым ивахтыснақә тағнухақ туқутысналюку».

¹⁴ Ынкәм унугми тауәни Иосифым макылъяуни ағуляқуткакык тағнухақлъяу нәңалъяу Египетмун.

¹⁵ Тауәнтыкақ кынляңанун Иродым туқулъханун.

Ынкәм апығйқәғуқ Атанғым акузиткыхкә укналиқистыкун хұатын:

«Туқлъяуқақақ иғнықа тагисқылъяуку Египетмың».

Тағнухағның Туқуқульхат

¹⁶ Иродым лйгиксямигу иғалықытәғның лйтқахлъягнун пұхсиманилюни сяхшитыхлъякақ. Тәхкын пильюуәхтыт каяхтыкй Вифлеемымун, увитаңанунлъяу туқуқйсқылъяуки қамахлъяуки мыкылғйхәт альхынхәхәғның, мәлғугыгнун аюмиқульыхтуткалғинун кынляңа. Тамәкут тағнухәт накмикыхкақй қаюхлъяк иғалықытәғым альхылъханың мәлғугуһлъяхык аюмиқульыхык, иғалықытәғның лйтқахлъягыт апыльхитни.

¹⁷ Тауатын пильыхқун укналиқистым Иеремиям укналиқыльхә апығйқак:

¹⁸ «Рамами нагақуқат лығахлъягәтақ. Рахилыңуфтуқ қиялғй авакутаминун, рыпаль илютухсяғьяхқәхәхпынани, қаюхлъяк қамахлъяуың туқуляғәткат».

Иосифынкүт Утығнилғит Израилмун

¹⁹ Иосифылью Египетымыльюки Ирод туқуқак, қавануқун Атанғым яқулған алығвикыхкә Иосиф

²⁰ пикә: «Макылъяуың тағнухақлъяу нәңалъяу утығнитыкык Израилымун, қаюхлъяк туқутинақсәлғит тағнухағмың туқуляғәсимәт».

²¹ Ынкәм Иосифым макылъяуни тағнухақлъяу, нәңалъяу ағлъяткақй Израилмун.

²²⁻²³ Иуырңа Иосифым нагақуғлюку нутағак умйлга Иудеям, Архелайеңунилюку Иродым иғныға, алыңыхкақ тауавык ағлянығмың. Қавануқун Кияғнығым уңипәткә Иосиф Иудеитыфқән писқылъяуку, ынкәм Назаретымун ағляқат Галилеямылңуғмун. Тамәнтыкат укналиқистыт хұатын пильхат, апығйғысқылъяуку: «Мессия Назаретығмиңуяқәғуқ».

Иоанным Крестителым Уңипақильхә

3 Тәкүәниңани Иоанн Крестителым ағляғлюни килғәңанун Иудеям, пйнлиқак уңипақимың.

² Хұатын пикақ: «Авутыққыльюси тәқитык сығлықынъығмың, қаюхлъяк Атаныхпагульхә Қияғым кәсәхтүмәқ». ³ Иоанныңуқ укналиқистым Исаиям акузиткыхкә хұатын пйқңами:

«Килгәни кина акилғуғақуқ хұатын: “Ятәхқитыху Атанғым түмқәхқә, такляғрукыхсәхтыху иглығавихкә!”»

⁴ Иоанным әткй верблюдым мылькүәның улимәғит, мықамың тафсилюни, нықыкльюни саранчамыңлъяу мёдымыңлъяу. ⁵ Югыт ағляхтүткат лъяңанун Иерусалимымыңлъяу, Иудеямыңлъяу, увитаңаныңлъяу Кйуым Иорданым.

⁶ Сығлыққыльытың қайвиҳқынғатки, Иоанным крестиғықыхқаңи Иорданығни.

⁷ Иоанним ысхағлюки Фарисеилгутытлю, Саддукеилгутытлю тагилғит лъңанун крестиғысқылъютың пикй: «Лъпыси нымыгъяни! Китум анагысқиси Кияғнығым нанқихтылтыққәның кәнъақылғймың?
⁸ Сивуклъюси пинитун пилтыхпысигун ипапихқитыху сығлықкылытыхпысиның авутықкылытыхси. ⁹ Хўатынңам сюмыхтағахпынаси: “Кияғнығым нанқихнәнғитилъю қаюхлъяк киңунқилъю Авраамым”. Уңипатамси Кияғнығым Авраам киңуныңлъянъаяғә мәкын уйғағның! ¹⁰ Хўә мәтын қалъқалимаяқлтыхйнахлъютың аюқут уқфигыт акўйтхун. Қамахлъютың уқфигыт пинилғймың пйтыстинғилңўт кыплъюки, кынғыгнун милбсяққәгут. ¹¹ Мыхқун крестиғағйқуңа авутықкыханун сығлықкылытыгмыхның. Иўырңа тагияхқам киңумның крестиғылтықйси Аглығналғйгныңлъяу Тағнығағның, кынығмыңлъяу. Ахтуғьяхқәнғитыхлъяхтуқ хўаңамның, рыпаль талъа камыхкык тугумйқыпағниңитахка. ¹² Тәна тагияхқак нанқихтияқлтыхйнагук. Афсяхқакй пинилғйт югыт сығлығның, катам пйтысийғахтым пыкутамының малъйлъхатун зернот. Кахпағлюки зернот малъяқ тамәна милбсяхқакә қәмьяхқәнғилңўгнун кынғыгнун».

Крестиғылтыхә Иисусым

¹³ Тәхкын Иисус Галилеямың тагикақ Иорданыгнун, Иоаннимун крестиғысқылъюни.
¹⁴ Иўырңа Иоанним акузинъақуткыхкақсақәңа хўатын: «Хўаңа лъпык крестиғыахқаксағәхпыңа. Сяңавык хўаңамнун тагизин?»
¹⁵ Иўырңа Иисусым пикә: «Лыган сяқсин крестиғыңа қаюхлъяк таўатын пикумтуң апығйхлытықхәпунң Кияғнығым пиюкылтәха». Ынкәм Иоанним крестиғыкә.
¹⁶ Иисус крестиғыятни мығмың аныхкақ. Тәхкын қилык қылытыглюни ысхақакык Кияғнығым Тағнығақкык укилғйк голуытун аюқлъютык, ынкәм лъңакун налюоак. ¹⁷ Тәхкын ма қилыгмың пикақ: «Унаңўқ пиниқыхкахлъяка Иғнықа, ыфқуқыпихтақа».

Тұғнығам Сығлықыснақуткыхкаңа Иисус

4 Тәхкын Аглығналғйм Тағнығам ағуляқуткә Иисус килгәнун, Тұғнығағмун сығлықыснақуткысқылъюку. ² 40 ағнық, 40 унук Иисус нығумаңилңуқ; тәхкын тәкут ағнығыт киңуңитның игатақак. ³ Тәхкын Тұғнығам такулюку пикә: «Кияғнығым Иғнықуңақатын, нықнухтысқики тамәкут уйғағыт».
⁴ Иўырңа Иисусым пикә:

«Акузитыт Игақыхкат пикагут:
 “Юк кияхнәнғитук нықңинахахқун, иўырңа кияхсяхқәгуқ тамахақун Кияғнығым акузитаңакун”».

⁵ Тәхкын Тұғнығам Иисус аглыткә Иерусалимымун, Аглығналғймун Ныхлъягмун. Таўани Храмым ўсқалтыхакун ныкывыслъюку ⁶ пикә: «Кияғнығым Иғнықуңақатын, қытхығи тысямавык; қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикагут:
 “Кияғнығымңуқ якулыгминун пақнасихтысяхтухлъықатын; йхмыхның нуқнықылтықатын лбәрақ итығахтын уйғахқунъаюката”».

⁷ Иисусым пикә: «Иўырңа Акузитыт Игақыхкат хўатынлъяу пикагут:
 “Атанық Кияғнығын нанғйқухпынән сясқылъюку лъңан пиюкылтқынғилъкақаның”».

⁸ Тәхкын Тұғнығам Иисус маблъяку ўсқапихлытыгмун нәйғамун кылгуткй қамахтыңъәғлюки атаныхпагульхй нунам, пинигналтыхлъягилъяу. ⁹ Ынкәм пикә: «Қамахтыңъәғлюки мәкут тўнылытықанка лъпынун, сыгысқухлъютын манигуғьяқууңа».

¹⁰ Тәхкын Иисусым пикә: «Тұғнығақ, иқитын! Акузитыт Игақыхкат хўатын пикагут:
 “Манигуғьяхқакан Атанық Кияғнығын, лъңинагуклъю қыпхәсяхқан!”»

¹¹ Тәхкын Тұғнығам унисягу Иисус, яқулгыт афлытықсахтуқат.

Иисусым Пйнлиқәңа Уңипақилтыни Галилеями

¹² Иисусым нагақуғлюку Иоанн анусимиңлъягвигмынъилюку, Галилеямун утығниқак. ¹³ Назаретымың агляқак Капернаумымун тамәнъялюни. Капернаум ысныңанитук Нәйвам Галилеям, нунами Завулонылъю, Неффалимылъю киңуңгита кияхфигитни. ¹⁴⁻¹⁵ Иисусым таўатын пилтыгмикун апығйқә ўкналиқистым Исаиям ўкналиқылтәха. Қавңарухлъяк Исаиям ўкналиқуткыхкақй югыт кияхлытыхит нунахкыни Завулонылъю, Неффалимылъю. Тәкук нунак нәйвам туңаңанилңуқ, налъяңани Кйўым Иорданым, Галилеямылңуғми язычнигыт кияхфигитни!
¹⁶ Исаиям пикақыхкаңи хўатын:
 «Тамәкут кияхлытыхит сығлықылытыхым мамлықыстылтыхәни ысхәсяхқәгут ниғухлъягмың. Алиңылтыхита тукумың лъяңақә нунақат сәпңалғй тағнығаңутылтәханың тукулъхым.
 Иўырңа мәтын ахтағәтақй».
¹⁷ Галилеямун утығнилтыгмының кынлыкльюку Иисусым пйнлиқә уңипақилтыни:

«Авутыққильюси сығлыққынъанихтык, қаюхлъяк Атаныхпагульха Қилягым кәсяхтұмақ».

Иисусым Тахсиқәңи Стамат Иқалъиніхтыт

¹⁸ Иисусым иглыгүткыльюку ысныңани Нәйвам Галилеям, ысқақакык аңлыгүткульхык, Симонынкуңфутк (әтхан әльха Петр), Андрейемлю. Иқалъинілгік нығахпахтын миліотақльюку нәйвамун. ¹⁹ Тәхкын Иисусым пикақй: «Малихтыңъа, апыхтухльықамси иқалъиніхтынухтысқыльюси югнуң». ²⁰ Таўаниңинақ нығахпатың унильюки малихтыкәт. ²¹ Тәганиқәғәк ысқақәкит аңлыгүткульхык, Иаковым, Иоанным игнығык Зеведейем. Аңьямыхни атакульхыт нығахпатың иляхтуғақыфтыт. Иисусым тукльюқакык. ²² Таўаниңинақ аңьяхтык униткәк атайыклью ынкәм Иисус малихтыкәк.

Иисус Апыхтуғилгілью, Нәльхукулгілью

²³ Иисус иглығақак тамаңи Галилеями, синагоғанитни апыхтуғилкльюни. Нани алңунак уңипақак Пинилгіның Уңипәмың Атаныхпагульхым, нәльхукуқак тамаҳаның ақниғнығныңлью, қинуюғныңлью. ²⁴ Уңипақ миңиткәлгі нәльхукулъха тамаҳани Сириями. Ынкәм югыт тагиткәт лъңанун қамахльютың қинуюлгіт, альяхйнәғның ақниғнылгыт, икфиқңалгіт, тугнығалгыт, сяюхпахтақаюгыт, унйқатлью. Қамахльюки Иисусым нәльхуткй. ²⁵ Угльәпихльыхыми малихтыкәт Галилеямың, Десятиградиямың, Иерусалимымың, Иудеямың ынкәм Иорданымлью иңлюңаның тәхкын.

Иисус Апыхтуғилгі Қымими

5 Иисусым ысқағлюки юлғутыхльыгыт малигульхыт, қымимун маюғлюни ақумыхқак. Малихсәхтыми такуляғәсәтни, ² апыхтуғикақ: ³ «Тамәкут лйсимакилгіт акльюкиңалъығмыхның Кияғнығым каюсилъханың куястыльылгүт, қаюхлъяк юкй Атаныхпагульхан Қилягым. ⁴ Тамәкут қивгүлгіт куястыльылгүт, қаюхлъяк Кияғнығым илютухсяғьяхқакй. ⁵ Тамәкут кусывығңалгіт куястыльылгүт, қаюхлъяк Кияғнығым тұньяхқакә нуна лъңитнун. ⁶ Тамәкут атуқиюпихльыхыт Кияғнығым пиюкыльханың куястыльылгүт, қаюхлъяк Кияғнығым тұньяхқакй пиюкыльхитның. ⁷ Тамәкут наңльыхталгіт куястыльылгүт, қаюхлъяк Кияғнығым наңльыгьягусяхқакй. ⁸ Тамәкут умьюгақыхтат куястыльылгүт, қаюхлъяк ысқағьяхқакәт Кияғнық.

⁹ Тамәкут ныкыхмыльыңыстикәюгыт юғның куястыльылгүт, қаюхлъяк Кияғнығым авакутақнияхқакй. ¹⁰ Тамәкут амьюткыльыңылгіт атукутмыхның Кияғнығым пиюкыльха, қәткүтқатмыхның куястыльылгүт, қаюхлъяк юкй Атаныхпагульхан Қилягым. ¹¹ Куястыльылгүси югыт сығлықұқәңиси, амьюткыхқәңиси, иқльыңиқуткыхқәңиси малихсәхтыңутыхпысиның хұаңамнун. ¹² Ынқәталь куяхльяхтык қаюхлъяк қилягми пама акылыхтүсәхқалыхльягүси. Амынкун, нығиғлюку ўкналиқистыт амьюткыхкит катам мәтын амьюткыльхистун лъпыси».

Тағьюклью, Ниғукулью

¹³ «Тағьюстун аюқуси нунам югани. Иўырңа тағьюк тағьюғниңискуни, алья натын тағьюғнихсәхқәңгитук. Атүнанихльықук сямун алңунак ынкәм ыхльықук тәхкын югыт тутмәсқақылъықәт. ¹⁴ Ниғугыстун аюқуси нунам югани. Ныхльяк қымим қәйңанилңуқ талюғңаяхқәңгитук. ¹⁵ Талўа китум алңунак кынылғутак кумахльюкык сяғнығмун асиңинәңгитәк. Итупиль құлвақун лъилъықәк ниғугутысқыльюкык тамаҳанун илюңанилңунун. ¹⁶ Таўатыхпиғақ ниғухси күкхутыстыху югнун ысхйсқыльюку анығныхқилъыхси, ынкәм усюқнақат Атази қилягмылңуқ».

Апыхтүсәқыхқәңи Лйлихтүсәт

¹⁷ «Сюмыхтағәткыхпынаңа тәқысәхтүнилюки атуқнығмың Моисейем Лйлихтүсилью ўкналиқистытлью апыхтүсйт. Тагиңұңа апыхтүткынәлюки ипа сямың писихпигәтаңи. ¹⁸ Ипа пймси, қилягилью нунамлью кынлытхұтыльыхкынун кынляңа, талўа сяскувығақ альяңуңнәңгитук Лйлихтүсянилңуқ кынляңа қамахльютың Лйлихтүсянилңут апығильхитнун. ¹⁹ Ынкәңам китум алңунак қәткынғилькумигу атәсиқ Лйлихтүсәк, апыхтүсәқыхкумигулью югнун қәткыфқән пискыльюку, Кияғнығым пильықә укалхпигәнилюку Атаныхпагульхани Қилягым. Нақамынақ китум алңунак қәткыхкумики Лйлихтүсәт, апыхтукумикилью иляңи югыт қәткысқыльюки, Кияғнығым пильықә аңьяхқәнилюку Атаныхпагульхани Қилягым. ²⁰ Ынкәм уңипәтамси, итығнәңгитуси Атаныхпагульханун Қилягым, ўыткуқун қәткүтнәғатақуфси Кияғнығмун,

апыхтуғикаюғның Лйлихтүсяның,
Фарисеиныңлыю».

Юхталықлыю, Сякшитылықлыю

²¹ «Нагақуқақахси сивунысиңуқ уңипәткақйт: “Юхтапынаси. Кина алңунак юхталғй нанқихсяқлыгүқ ағыюғьяхқәлюни”. ²² Иўырңа хўаңа пймси, китум алңунак угумиягускумигу юлгутни, нанқихтивигмун агляхсяқлыгүқ. Китум алңунак пикумигу юлгутни: “Уюқ нальюхляк”, агғистынун агляхсяқлыгүқ. Китум алңунак сяйснңинъикумигу юлгутни, агляхсяқлыгүқ кумагүлғймун геенамун. ²³ Ынкәңам ахқыфигыгни Кияғнығмун тўнинақумалютын тунусяхпының, нықәскувгу сюгахсиманилюку юлгутын, ²⁴ тунусян унилююку илялйғьяхтуғнакын. Тәхкын тагилютың тунусян тўнакын Кияғнығмун.

²⁵ Китум авуткумақаңатын сығлытун пиманилюни, илялйғәһнакын аглясималютын нанқихтивигмун, лўорақ авуткистыхпык тўнаюқаңатын нанқихтистымун. Тәхкын нанқихтистым кылыңакистымун анусимиңлъяхтыснаюқаңатын. ²⁶ Ипа пймкын, анусимиңлъяхтысимақаңатын әнәңгитутын кынляңа нанқихтистым лъивикысықлытә қамахлююку лъивикыхкувгу».

Гылгағнйхтыснанилтық

²⁷ «Нагақуқақахси хўатын пилтық:
“Гылгағнйхпынаси”.
²⁸ Иўырңа хўаңа пймси, китум алңунак ысхағлюку ағнақ қилйқыхкумигу тәўа гылгағнйгүқ қамагун илюмикун. ²⁹ Ынкәм ағынқигнығым ийыхпык сығлыхқыстыкаңатын, йкльюку ыхнакын! Итагнағьяхқәгуқ югусин налиғнығитығңәғми, йңунағми геенамун милйотылыхқәһның. ³⁰ Ағынқигнығым йыхпык сығлыхқыстыкаңатын, кыплъюки ыхнакытын! Пиниғатағәғьяхқәгуқ югусин налиғнығитығңәғми, йңунағми геенамун пилтыхқәһның».

Пылхутутыснанилтық

³¹ «Нагақуқақахси хўатын пилтық:
“Китум алңунак нулйни пыхтыкумигу, игаңлъянъақаңа кылгутусихқамың пыхсиманилюку”.
³² Иўырңа хўаңа пймси, югым нулйни пыхсяхқакынғита ўйткукун гылгағнйқан. Гылгағнйғитығңәһ пыхтыкумигу, гылгағнйхтыслықә аляһның югмың угйқан. Китум нулихкыхкумигу, тәна юк лъәңалъю гылгағнйгульықуқ».

Акықильтығмун Апыхтүсяқ

³³ «Нагақуқақахси сивунысиңуқ уңипәткақйт: “Акықусян авылғәһпынән, иўырңа Атанығмун акықусян атуқақигу”. ³⁴ Иўырңа хўаңа пймси, акықихпынаң атуқлыюку Кияғнығым әтәһа, налиғмың сякун алңунак. Акықихпынаң қиялхкун қаюхлъяк ақумутақә Кияғнығым иглығутилтығминун, ³⁵ налиғмың нунакун қаюхлъяк итыгағйтақә Кияғнығым, налиғмың Иерусалимыкун қаюхлъяк ныхлъякә Умйлыхпахлъягым. ³⁶ Акықихпынаңлыю нәскухпыгун қаюхлъяк талўа атәсиһақ нуяқ қатыхтыснәңгитан налиғмың тағныхтыснәңгитан. ³⁷ Йығлығи лыган “әңғәси”, налиғмың “накәхәси”. Сяңўәт иляскуфсики тәкугнун Тұғнығәғмың пиңүт».

Акинйхтыснанилтық

³⁸ «Нагақуқақахси хўатын пилтық:
“Кина ййңикувгу лъпыклью ййңиғьяхқәгутын. Китум хўтә мұғәһахтыкувгу лъпыклью хутын мұғәһахсяхқәгуқ”.

³⁹ Иўырңа хўаңа пймси, сығлытун пистыси акитыхпынаки. Китум қасяхтыкаңатын ульюңахпыгун иңлюңалъю тўнакын. ⁴⁰ Ынкәм китум аглясқаңатын нанқихтистымун, хатыхкын лъми пиналюкык қәслъихкынлъя тўнакыхкын лъңанун. ⁴¹ Китум алңунак қылгускагу ахмахани иглығутысықлыюку атәсимун километрамун, аляә атәсиқ километра иляһнакын. ⁴² Китум сямың туңсиғвикыхқаңатын, тўнакын. Китум сямың навғәғвикыхқаңатын, навғинъакын».

Пиниқлыюки Угумикыстыси

⁴³ «Нагақуқақахси хўатын пилтық:
“Пиниқлыюки илякумтәси, угумикльюки угумикилғйт лъпысинун”.
⁴⁴ Иўырңа хўаңа пймси: “Пиниқлыюки угумикилғйт лъпысинун, юғәткақитыкилью амьюткыстыси Кияғнығмун куястысықлыюки”. ⁴⁵ Таўатын пикуфси юғни лйсимакылытықйси авақутақутльюси Атахпыси қиягмылңуғмун. Юк тамаһән таўатыхлъяюўәқ пйқә. Сиқиныни пйтыстақә сығлығнунлъя пинилғйнунлъя. Таўатыхпиғақ ыслъяльюгухтыстақә қәткуткаюгнунлъя қәткусигалңуғнунлъя. ⁴⁶ Кияғнығым акылыхтухлтықисйи пиниқыстыңинаһаси пиниқыхкуфсики? Талўа налогмың қырңухтыстыт пиниқәқйт пиниқыстытың. ⁴⁷ Ынкәм илякумтаһнаси куякәтакуфсики, натын аляһнұлытықисйи иляңитның юғни? Талўа манигүсигалңүт Кияғнығмун куяқәқйт илякумтәтың! ⁴⁸ Лъпыси авақутақнұтаңаның

Атахпыси қиягмылңұм пиниҳтык таўатыҳпиғақ
Атахпыси пинильҳатун».

Апыхтўсяқ Тўнилъығмың Акльюмалғинун

6 Исусым апыхтўсяни нагныгуткй: «Ўатахлъяк
пинитун пилъыси ысҳаҳсяқыхпынаки.
Ысҳаҳсяқыхкуфсика Атахпыси қиягмылңұм
акилыҳтуғнәнғитйси.

² Ынкām тўникувык акльюмалғинун,
пинийюгнығыстун пихпынаң. Қалғиҳтаҳтыстикаюгўт
тўнивагилгамың ысҳйсқылъютың. Таўатын пйқут,
синагоганилъю, тумынилъю усюқысқылъютың.

Ипа уңипāтамси акилыҳтўсяңўағлютың аюқут.
³ Иўырңа тўникувык акльюмалғинун, кина алңунак
уңипāтыхпынāн, ⁴ китумун алңунак
налъюкысқылъюку тўнилъхын. Атахпык
ысҳапағақатын ынкām акилыҳтухлъықатын».

Апыхтўсяқ Юғалъығмың

⁵ «Юғаныҳпысини пинийюгнығыстун пихпынаси.
Юғағыюныҳтўт ныкывғағмың синагоганилъю,
тумынилъю ысҳйсқылъютың югнун. Ипа
уңипāтамси акилыҳтўсяңўағлютың аюқут. ⁶ Иўырңа
юғағнақныхпыни, итығлютың ныхпынун
ўмгулъютын юғағақи Атахпынун алйнъығилгугмун.
Атахпык лйсимака̄ аксяқлъюку сялъхын ынкām
акилыҳтухлъықатын.

⁷ Юғаныҳпысини Кияғныпигмун
манигўсигалңуғыстун пихпынаси. Юғанығмыхни
утыҳпахтағақйт акузитыт сямың пйсйнғилңўт.
Сюмығмыхни акузилъыҳлъягмыхтыхун
кймсиҳлъықнилюки юғалъытың пйқйт. ⁸ Лъңистун
аюқыхпынаси қаюхлъяк Атахпыси лйсимака̄
акльюкыхкаҳси, талўа āптыстыхпынаси.

⁹ Ынкām хўатын юғағақитык:
“Хўаңкута Атаут қиягмылңуқ памани,
аглығналғй āтхын қўвалъыңли.

¹⁰ Юғаҳтукут Атаныҳпагулъхын тагисқылъюку,
пюкылъхынлъю апығйғысқылъюку нунами
хўани,

катам қиягмылңуғыстун.

¹¹ Нығьяҳқалитақыҳтикут агнығми хўани.

¹² Сығывутаҳтики сығлыҳқылъыпут,
сығывусималюки сығлытун пистыпут.

¹³ Нанғйқулъыңыстыхпынāмта,
иўырңа югуликут тāхкын Сығлығмың.
Атаныҳпагулъық, аҳтуғьяҳқāнғилъық,
ниғуҳқылъық,

лъпык пикатын қўнпырухлъяк. Аминь”.

¹⁴ Сығывускуфсика сығлытун пистыси, Атахпыси
қиягмылңұм сығывулъықйси. ¹⁵ Иўырңа
сығывунъығилъкуфсика сығлытун пистыси,
Атахпыси сығывунъāнғитй сығлыҳқылъыси».

Апыхтўсяқ Посталъығмың

¹⁶ «Постаныҳпысини йлъқысюгниҳқыхпынаси
пинийюгнығыстун. Ағмигигатут, мысїонаңигатут
лйгикысқылъютың постаңунилютың. Ипа
уңипāтамси, акилыҳтўсяңўағлютың аюқут.

¹⁷ Постаныҳпыни ағмигақилью, мысїнāқилью,

¹⁸ иляхпынун налъюкысқылъюку посталъхын.
Иўырңа Атахпык алйнъығилңұм лйсимака̄ сякутын
ынкām акилыҳтухлъықатын».

Қиягмылңўт Акльюңит

¹⁹ «Нунами хўани кахпахпынаси акльюңимың
қаюхлъяк киңугымлъю, анахтāлъхымлъю
нāфқылъықй, тыглығниҳтытлъю нāфқйлютың
тыглыхлъықут. ²⁰ Иўырңа лъпысиның катам
қиягми кахпагитык акльюңимың қаюхлъяк
молыңитук, анахтāңитук нāфқйяхқамың,
тыглығниҳтыңитуклъю нāфқйлютың
тыглыгугьяҳқамың.

²¹ Сюмыҳтағātкумаңинахлъықаҳси
акльюңихпысинун кахпагвихси».

Югусим Ниғуга

²² «Ийык кынылгутастан аюқук югусимун.
Йссыхтыкувык йңунағми югусин
ниғухлъягулъықук, ²³ иўырңа ийильюгмыскувык
йңунағми югусин мамлыхлъягулъықук. Ынкām
ниғук илюхпынилңуқ мамлыгукуми, ынңātаль
мамлыпихтуқ!»

Кияғнығынкук, Манинкук

²⁴ «Китум алңунак қыпхāнъāнғитāк мālгук
умйлгык. Мālгугығның умйлылгукуми
угумикылъықā атāсиқ, пиниқылъықā иляңа.
Қātкутқалъықук атāсимун, пикаткынъāнғитā
иляңа. Ынкām пиниқнāнғитаҳси Кияғнық
пиникумалюку мани.

²⁵ Тамāкын апалъюқлъюку уңипāтамси,
нулъқавйгуткыхпынāн уңвалъыҳси, сямың
нығылъыҳқаҳси, мығылъыҳқаҳси, налиғмың
сямың āтылъыҳқаҳси. Сюмыҳтағақахтықкун,
уңувалъық мыгнунағатағахтуқ нықмың, югусиқлъю
мыгнунағатағахтуқ āтканың. ²⁶ Ысҳақахтыкиқун
қайағит, пйтысиғйгатут, унатйгатут, кахпагиңигатут.
Нақамлъю Атахпыси қиягмылңұм ныҳқақй!
Лъпыси мыгнунағатағанғитсй қайағның?

²⁷ Налихпыси нулъқавйгуткылъюку уңувалъыни
тāкухлъықагў?

²⁸ Сяңан нулъқавйхтақыстык āсяҳқамың?
Ысҳақахтыкиқун пйтысиғāt пйтылъхит, қыпхйгатут
талўа āтқаңльйгатут лъңитның. ²⁹ Уңипāтамси
талўа Соломон акльюңиҳлъягмини āсигатук

пйтысиғағыстун пиниҳтуткалғймың. ³⁰ Кияғнығым асиҳтуғақй вығағыт, иўырңа ага унāми қўқақйт. Кияғнығым асиҳтуқаюгуаки вығағыт, асиҳтуғатағағнāнгитисй лъпыси? Ухпығыюкыхтуси қилъыхқыстāпигуси! ³¹ Тамāкын апалъюқлъяюу нульқавйхтыхпынаси хўатын: “Сямың нығнақыста?” налиғмың: “Сямың мығнақыста?” налиғмың: “Сямың āньақыста?” ³² Язычнигыт тамāна нульқавйгутқақāt. Атахпыси қиягмылңум лйсимақй қамахлъяюки аклъюкыхкаси. ³³ Тамāкын апалъюқлъяюу кияхтылъяхпысини мыгнуналъяхпигāхтыстыки Кияғнығым Атаныҳпагульхалъяю, пиюкыльхалъяю. Таўатын пикуфси Кияғнығым тўнылъяқй қамахлъяюки аклъюкыхкаси. ³⁴ Нульқавйгуткыхпынāн унāмилъяхқақ, қаюхлъяк унāмим сығлылйғи итагнағыақāгут таўавык ағнығмун. Сығлылйқ пикаюгўқ ахутаңа тамаҳāн, иляғатағахпынāн унāмим сығлылйльыхқāның».

Нанқихтиснанилъяқ

7 Исусым апыхтўсяни нағныгуткй: «Нанқихтихпынаси иляхпысиның ынкām Кияғнығым нанқихнығилъиси, ² қаюхлъяк Кияғнығым нанқихлъяқйси таўатыңўāқ нанқихтилъяхпысистун иляхпысиның. Атуқылъяқйлью лъпысинун атāсит тамāкут пикаси иляхпысинун. ³ Сяңан ысхаҳсигу юлгутыхпык йскуғутңа, лъпык катам йскуғутын унаҳсиҳлъяк авылғағлюку? ⁴ Сялғймың юлгутын пизигу: “Ынтāа йскуғутңиқағлякын”, лъпык паниның йскуғутылгулютын унаҳсиҳлъягмың? ⁵ Уюқ пинйюгнық! Сивуклъюу унаҳсиҳлъяк ийыхпының нусюглюку ынңātалъ хўатыхлъяюўāқ ысхағлюку юлгутын йскуғутңиғнакын».

Лыгасйғўахтынун Апыхтўсяқыхпынаки Кияғнығым Акузитаңи

⁶ Тāхкын Исусым пикй: «Лыгасйғўахтынун апыхтўсяқыхпынаки Кияғнығым Акузитаңи, қаюхлъяк қикмистунлью, куругағыстунлью аюкут. Сяңўāt аглығналғйт тўныхпынаки қикминун лўрақ сюгугнаюкаңиси. Акитуқат сюңāt милўтыхпынаки куругағнун, лўрақ тутмāсхақнаюкатки».

Āптылъяқ, Ивағилъяқ, Тыңлюхтулъяқ

⁷ Āптык, альхыгульықуси; ивағитык, нālъкулъяқуси; тыңлюхтухтык амихкун, қылъпыгульықйси. ⁸ Қаюхлъяк кина алңунак āплъяхй, альхыгусяхқāгуқ; кина алңунак ивағилғй, нālъкусяхқāгуқ, кина алңунак тыңлюхтулғй амихкун, қылъпыгульықā. ⁹ Китум югим иғныни туңсиқан нықыкшаңлъямың, тўнылъяқағу

уйғагмың? ¹⁰ Налиғмың туңсиқан иқальюгмың, тўнылъяқағу нымығьямың? ¹¹ Сығлыгуғнāхпыси, авақутаси тўньяхқақаси пинилғймың тунусямың. Атази қиягмылңуқ тўниюгатағағлюни аюкуқ пинилғймың тунусямың тамāкунун āплъяхынун лъңанун.

¹² Ынкām юлгутыхпысинун пинитун пистысюкуфси, лъпысилъяю пинитун пйқитыки. Таўатын апыхтўғиңўт Моисейем Лйлихтўсилью, ўкналиқистытлью игақыхкйт».

Кахпыстāхақ Амик

¹³ Тāхкын Исусым пикй: «Итыхтык кахпыстāхақкун амихкун. Амик геенамун аюқылғй нукутўқ, тўмкыхтуқлью ынкām угляқ тākўагун иглыхтақуқ. ¹⁴ Иўырңа амик уңувалъяғмун аюқылғй кахпыстāхāгуқ, тўмльюгмытуқлью ынкām қафсинкўраҳām нālъкақй тумыт уңувалъяғмун аюқылғйт».

Натын Лйгикыльықй Укналиқистысиғўāғыт

¹⁵ «Кылыңалюси ўкналиқистысиғўāғның. Такулъяқйси пынййхсюгнихқыльютың, тāўаңинақ угихсялғйстун амāстун аюкут. ¹⁶ Лйгикыльықаси наңағнығитхун лйгикыльыхпысистун уқфигыт сямың пйтыстильхитхун. Сикухлъюгыт пйтыстиңигатут виноградымың налиғмың смоквамың, таўатыхпигақ сығлығыт югыт пинитун пиңигатут. ¹⁷ Уқфик пинилғй пйтыстияхқāгуқ пинилғймың, тāўаңинақ уқфик сығлық пйтыстияхқāгуқ сығлығмың. ¹⁸ Уқфик пинилғй пйтыстинāнғитук сығлығмың, уқфик сығлық пйтыстинāнғитук пинилғймың. ¹⁹ Ынкām алңунак уқфик пйтыстинғилңуқ пинилғймың кыплъяюни кумахсяхқāгуқ. ²⁰ Ынкāңам таўатытылхитхун лйгикыльықаси ўкналиқистысиғўāғутаңи».

Итыгьяхқат Атаныҳпагульханун Қиягым

²¹ Исусым апыхтўсяни нағныгуткй: «Иляңи югим хўаңамнун малихсяхтыкнйкут ынкām пйқātңа: “Атанқамкын” иўырңа итығнāнғитут Атаныҳпагульханун Қиягым. Тамāкуңинāt атуқилғйт пиюкыльханың Атама қиягмылңум итыгьяхқāгут Атаныҳпагульханун Қиягым. ²² Нанқихтилъяхым Ағнығани, углям пияхқақāңа хўатын: “Атанық, Атанық! Атыхпыгун Кияғнығым уңипā āпқақхпуд. Атыхпыгун āныскуқақапуд туғнығāt углялғйның югның. Атыхпыгун альъяхлъяюўахтйғāтақāгукут угляғңāн!” ²³ Иўырңа хўатын пилъяқанка: “Нальюкнўāғамси, иқитык хўаңамның, сығлытун пистыни»».

Аюгилнұқ Тунымақ

²⁴ «Кина алңунак нагалъхй апыхтуғилъымнун, қаткыхкумики пыхқинылғитун юхтун аюқуқ мыңтығаңлъяқак уйғағым қайңакун.

²⁵ Ыслъяльюгухтыхлъягьялғйми, кйўит улывумағмың, ануклъихлъягьялғймилъю, таўалъйма мыңтығақ ұлхумаңилнұқ қаюхлъяк уйғахкун ныкыфтыкәлғй.

²⁶ Иўырңа кина алңунак нагатығңағми апыхтуғилъымнун, қаткынғилъкумики, нальюқатун юхтун аюқуқ мыңтығаңлъяқак қынәхлъяохкун. ²⁷ Ыслъяльюгухтыхлъягьялғйми, кйўит улывумағмың, ануклъихлъягьялғймилъю, ага мыңтығақ ұлхак нәвнўағлюни».

Иисус Апыхтуғилғй Ахтуғьяхқанғилъылиғлюни

²⁸ Иисус тамәкын апыхтуғинығмың тәқсян, юлғутыхлъягыт сяғйғаюкат, ²⁹ қаюхлъяк апыхтуғикақ ахтуғьяхқанғилъылиғлюни, апыхтуғикаюгыстун Лйлихтўсямың пихпынани.

Иисусым Нәлхускаңа Проказалык

8 Иисус қымимың укигьян, юлғутыхлъягым малихтыкә. ² Тәхкын юк, проказалык, тагилюни лъанун, сыгысқухфикльюку, пикә: «Атанық, пиюкыльқыхкувңа, укмаңиқағңа».

³ Ынкәм Иисусым таўавык сяфльюку пикә: «Пиюкыльқакә, укмаңиқтын!» Таўаниңинақ проказайтқак. ⁴ Тәхкын Иисусым пикә: «Ўатахлъяк кина алңунак уңипәтыхпынән нәлхутыльыхпының, йығлыги агла священнигмун ысхағлигу нәлхутыльың. Тәхкын ахқышәхатын Моисейем Лйлихтўсян писқылхатун ипапихқысқылъюку нәлхутыльың».

Иисусым Нәлхускаңа Римым Умйльәған Қыпхақтыңа

⁵ Тәхкын Иисус Капернаумымун пикақ. Кәтақуқлью, Римым умйльәған такулюку каюсйтақтысқылъюни пикә: ⁶ «Атанық, хўаңкунъи қыпхақтыка, унйгумәқ, икфиқыхлъягўқ».

⁷ Иисусым пикә: «Нәлхусяхтуғнақакә».

⁸ Иўырңа умйльәғым пикә: «Атанық, итагнангитунә лъпынун итығвиксяхқәлюңа мыңтығамнун. Лыган таўанлъютын нәлхутысқигу қыпхақтыка ынкәм нәлхулъи. ⁹ Қылғикаюгмың умйлылгўңа ынкәм хўаңалъю қылғақанка пильюўахтынка. Атәсиқ қылқумкун: “Ағуляқи” ага ағуляқылъықуқ. Иляңа хўатын пикумкун: “Таги” тагилъықуқ. Қыпхақтыка қылқумкун: “Уна пйхтигу”, ага пильықә».

¹⁰ Иисусым нагалъюку сяғйғаюкақ, ынкәм югыт малигульхйт лъанун пикй: «Ипа уңипәтамси, нальясигатуңа китумың алңунак Израилығмймың, ўтун юхтун ухпықиныхтуткалғймың. ¹¹ Уңипәтамси, асивағмыңлью, пакфалъямыңлью юлғутыт тагиляғәсяхқәгут Атаныхпагульханун Қиляғым. Таўани акумуляютың нығылгусихлъяқйт сивуныпут Авраамылью, Исаакылью ынкам Иаковым. ¹² Иўырңа тамәкут Атаныхпагульығмысяхқәялғйт анысяхқәгут мамлыхлъягмун, таўани ынңәталъ қияғўахлъяхлъякут хутытың тышқитәхтәмйта авутыққым аңталаңаның». ¹³ Тәхкын Иисусым пикә умйльәқ: «Аглахатын, ухпықильыхпытун апығйхлъяқуқ».

Ынкәм таўаниңинақ умйльәғым қыпхақтыңа нәлхутқак.

Иисусым Нәлхускаңи Юлғутыт

¹⁴ Иисус Петырынкунун пилюни, ысхақә ағнақ Петырым сякиңа қавағвигмытыфтуқ пуқльығалюни. ¹⁵ Сяфсяқминигу йхакун пуқльығаңйтқак, ага макыльюни кыпсйкукә.

¹⁶ Иғивгағьягу Иисусымун тагикўткйт туғнығалгыт илюмыхтыхун ынкәм анысқуқй туғнығйт акузильығмикун, қамахлъяюкилью қинуюгыт нәлхуткй. ¹⁷ Таўатын пикақ апығйғналюку ўкналиқистым Исаиям хўатын пильхә: «Туғукақй қинуюльыпут, иқитқакй ақниғныпут».

Иисусымун Малихсяқтыңуқсүлғйк

¹⁸ Иисусым ысхағлюки увитминилнўт юлғутыхлъягыт, ятәхқысқыкй нәйвам иңлюңанун ағвиғналютың. ¹⁹ Тәхкын апыхтуғикаюгым Лйлихтўсямың такулюку пикә: «Апыхтуғиста, малихлъяқамкын натмун алңунак пикувык».

²⁰ Иисусым пикә: «Кавйғйт рйхтылгўт, қаўагыт уңлютылгўт, иўырңа Иғныға Югым иңахфигитақуқ».

²¹ Иляңан малихсяқтыңан пикә: «Атанық, малихлъяқамкын иўырңа сивукльюку атакә лъивығьяхтуғағлякун».

²² Иўырңа Иисусым пикә: «Малихтиңа. Тамәкут малигусюңилнўт хўаңамнун туқкәгут тағнығамыхтыхун; лъивығлитки туқумасльытың».

Иисусым Амсянақтыстыкаңа Нәфқыльыхлъяк

²³ Тәхкын Иисус аңьямун ўхсян малихсяхтыңилью ўхльығәткат. ²⁴ Пуглыльхита кйңуңйхәның ыслъя нўсахлъяган нәфқыхлъяқак, нәйвақлью имахлъяюгухтыхлъягумағми, рыпаль аңьяқ имиғәтақыкә. Иўырңа Иисус қавәлғй.

²⁵ Малихсәхтыт такулюку тахтухтыкәт хұатын пимән: «Атанық, югуликут! Тукуляғәнәакукут!»

²⁶ Иисусым пикй: «Сяңафси алиңыстык? Ухпықилъықкыстәпигүси!» Тәхкын ныкывлюни иныхтыкакык ануқалъю, имахлъюгытлъю ынкәм амсянахлъюгухтыкақ.

²⁷ Қамахлъютың сәғйғаюкат. Хұатын пикат: «Натылңуәа юк уна? Талұа ануқымлъю, имахлъюгытлъю қәткыхқаңат!»

Иисусым Нәлхускык Тұғнығалгык

²⁸ Иисусылью кәсямың иңлюңанун нәйвам, агляқат Гадарағмит нунаңитнун. Тәхкын мәлгүк югык тұғнығалгык илюмығныгун тагилютык лъивығның налъяқәк Иисус. Сіохлъюхлъягык рыпаль кина алңунак тәхун тәмкун иглыҳсигалңуқ.

²⁹ Лыган ысхағлюку Иисус акилғукак: «Сянақсикут, Иғнығани Кияғнығым? Икфиқыснақсикут пильыққақ кәтыстыхпынән?»

³⁰ Тәуаңуқ қантағани куругалғутыт, нығақыфут.

³¹ Тұғнығәт манигүтыпихлъютың Иисус пикәт: «Аныстыкуфкут, куругағнун итығәтыснақыфкут».

³² Ынкәм Иисусым пикй: «Анлығәтык!» Анлығәлъятың куругағнун итығәткат. Ага куругәт паңалгуткат аситмун нәйвамун нағнығлютың мығми тукуляғәткат.

³³ Куругағның афлъыңакилғит қимәгүткат нымун. Таўани әпқажыт сяматкык тұғнығалгуялғйк илюмығныгун, сяматаңилью куругалғутыт.

³⁴ Ынкәм қамахтыңуәәғлютың тамәкумйт ысхағьяхтүткәт Иисус. Ысхағьямыхтыху манигүтыпихлъютың агуляқысқыхкәт нунамыхның.

Иисусым Нәлхускаңа Унйқак

9 Тәхкын Иисус аңьямун ухлъюни иңлюңанун нәйвам ағвиқак. Ынкәм Капернауымумун агляқак ныминун. ² Иляңита югыт лъңанун тагиткәт унйқак юк алығәкун. Иисусым лйгиклъюки ухпықилъыхтулңит, пикә унйқак: «Иғнымни, қуя! Сығлықкылыхтың сығывутут».

³ Тәхкын иляңи апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның сюмыхтағакат: «Уна юк сығлықкыхлъяхтуқ. Кияғнығуюхтуқ сығывутильығмикун сығлықкылығның!»

⁴ Иисусым лйсимаклъюки сюмыхтағалъхит, пикй: «Сяңан сығлығмың сюмыхтағағыстык? ⁵ Налиқ акузилъық пияқнйта: “Сығлықкылыхтың сығывутут” налиғмың: “Макыльютын пиюги”?

⁶ Лйгикыснақамси Иғныға Югым сығывутильыққалгутаңа сығлықкылығмың нунами хұани». Ынкәм унйқак юк пикә: «Макыльютын, алыған тугулюку, агля!»

⁷ Юк макыльюни агляқак. ⁸ Юлғутыт ысхапағлюку тальюгюкат, усюкыхкәт Кияғнық таўатылңуғмың ахтуғьяхқәңгильылискәни югыт.

Иисусым Туклъюқаңа Матфей

⁹ Тәм киңуңаның Иисусым иглығуткыльюку ысхақә налогмың қырңухтистыңа, ақумлюни қыпхағвигмини; Матфейеңуфтуқ. Пикә: «Малихтиңа».

Ынкәм Матфейем ныкывлюни малихтыкә.

¹⁰ Мулюхпынатың Иисусылью малихсәхтыкульхйт нығьяхтуқат Матфейенкунун. Нығүсималюки налогмың қырңухтистылғутытлъю, сығлықкыстылғутытлъю ақумлютың Иисусылью нығылгусиқйт. ¹¹ Иляңита Фарисеит ысхағлюку нығылгусйғилғй, малихсәхтыңи әптыкйт: «Сяңан апыхтуғистывси нығылгусихтаки налогмың қырңухтистытлъю, сығлықкыстытлъю?»

¹² Иисусым нагалъяюки кймсиқй: «Югунқыхтат ағалъыхтахсюғнйтут, тамәкуңинәт қинуюлғйт.

¹³ Лйсяхтухтыху сямың писйтаңа уна Акузитнилңуқ Игақыхкақ хұатын пилғй: “Пиюкынғитанка ахқутыси, итупиль наңлъыхтахтысюгамси”. Тагинунғитутә тахсиғналюки ыльқуғутқалғйт, иўырңа тагинұңа тахсиғналюки сығлықкыстыт».

Апқуғәлъяқ Посталъығмың

¹⁴ Тәхкын Иоанним Крестителым малихсәхтыңита такулюку Иисус әптыкәт: «Сяңан хұаңкуталъяю Фарисеитлъю аўын постақыста, нақам малихсәхтытын постахпынатың?»

¹⁵ Иисусым кймсиқй: «Нулихтуғьяхқам тахсиқлъикй қивғуңаяхқәўәт таўанлъюку нулихтуғнақылғй? Йығлыгилью! Иўырңа пильыққақ кәсяхқәгуқ нулихтуғнақылғй лъңитның иқитыстыкумыхтыху, ынңәталъ тамәни ағнығни посталъыкут».

Иисусым Апыхтүсй Илясяхқәңгитут Иудеит Апыхтүситнун

¹⁶ Тәхкын Иисусым пикй: «Китум алңунак иляғнәңгитәк әткалюгык нутағамың лйқнығмың. Илялъяқ қыльюхтыкуми пйгульықуқ, ынкәм пйльық сюльывыльықуқ. ¹⁷ Талұа китум алңунак виноғрағамың имиғнәңгитә аўатахпалюк қаюхлъяк аўатахпалъюк имикуми әфақлюни имйгульықуқ. Ынкәм аўатахпалъюк атұяхқәнанихлъықуқ. Иўырңа аўатахпаграғак имикуми виноғрағамың қырңағмык нәвнәңгитук».

Иисусым Нәлхутильхәлъяю, Уңувахтильхәлъяю

¹⁸ Паниның Иисус акузималюку Иудеит иглығутыстыңат итығлюни сығысқухлъюни

мануңакун пика: «Паника хўа туқунхәгуқ, иўырңа тақулюку сәфтыкувгу уңуваҳлыықуқ».

¹⁹ Ынкәм Иисусым ныкывлюни малихтыкә, малихсәхтыңилъю малигуткат.

²⁰⁻²¹ Агльмалюки, қинуюлғим ағнам тақука Иисус тунутаңаның. Қуля мәлгук сипнықлыюку аюмикултық китыльқуңигалңуқ. Хўатын сюмыхтағақ: «Сәфтықысқумкун әткәкун, нәлхунъаяхтуңа». Ынкәм сәфтыкә атқуяған кынйкун.

²² Иисусым қйвуткыльюку ысхағлюку ағнақ пика: «Панимни алиңыхпынаң! Ухпықилъыпыгун нәлхутутын». Ага ағнақ нәлхуткақ.

²³ Тәхкын Иисусым кәлъяни иглығутистынкунун, ысхақи туқылғи қалғихтақтытлью, юлгутьтлью қияғуатыхлъялғит. ²⁴ Таўавык пикй: «Аңлығәтык! Ағнағазақ туқульхитуқ қавәгуқ!»

Иўырңа ныңляқыхкәт. ²⁵ Аңлығәтысята, итығлюни Иисусым тугукә йхакун, ынкәм ағнағазақ уңувақ. ²⁶ Ынкәм тәна альяхлъяуахтилъық уңипақыхкәт тамаңани.

Иисусым Нәлхусык Аякак Югык

²⁷ Тәхкын Иисус ағуляқыхкақ нымың. Аякак югык малихсәқәк, акилғүмәгмык хўатын: «Иғнығани Давидым, наңлыгыгугутикуң!»

²⁸ Ага мыңтығамун итыгьян малихтыкәк, ынкәм Иисусым әптыкй: «Ухпықыстынъә нәлхутильыққақ?»

Кймсиқәк: «Аа Атанық!»

²⁹ Тәхкын Иисусым ийңитхун сәфльюкык пикақ: «Ухпықилъыпытыгун апығйғли». ³⁰ Ынкәм ысхағьягуткақ. Иисусым иныхтыңъәғәк: «Уңипахпынаси китумун алңунак».

³¹ Иўырңа навик пинығмығни әпхақыхкәйт Иисусым апығйқә лъмыгнун.

Иисусым Нәлхусаңа Акузиңигалңуқ Юк

³² Тәкук югык ағуляқумалюкык, Иисусымун тагиткәт юк акузиңигалңуқ қаюхлъяк илюмикун туғнығалык. ³³ Лыган Иисусым туғнығәк аныстә, юк ага акузикақ. Ынкәм юлгутьт сәғйғаюгульютың хўатын пикат: «Хўатылңуғмың альяхлъяуахтилъығмың ысхәсигатукут Израилыми!»

³⁴ Иўырңа Фарисеит пикат: «Умйлгита туғнығәт ахтуғьяхқәңгильылисимәт анысқйсқильюку туғнығәғның».

Иисусым Наңлыгыгускаңи Югыт

³⁵ Тәхкын Иисус иглықтыкақ тамаҳәни Галилеями, апыхтуғимағми синагоғәнитни, уңипақимағмилъю Пинилғиның Уңипәмың Атаныпагульхым.

Нәлхукуқй қамахлъяюки ақниғнылгытлью, қинуюлғитлью. ³⁶ Ысхағлюки юлгутьхлъягыт наңлыгыгугукй, қаюхлъяк сығлылйғәхлъягыт, каютңунатың; пынъйгыстун пынъйғнихтыңилңуғыстун. ³⁷ Тәхкын малихсәхтыни пикй: «Угльлғим югым ухпықсюгақйт Пинилғит Уңипат. Тамәкуңут успутәлғит нунивахсығанун унатағьяқлъяхйнәхтыкат. Таўаңинақ паляпигут қыпхахтыт. ³⁸ Ынкәңам юғахтык Атанғанун унатағьяхқат, каяхтисқильюку қыпхахтыкаққамың унатағьяхқәнун».

Қуля Мәлгук Сипнықлыюку Апостолыт

10 Иисусым қырңухлъяюки қуля мәлгук сипнықлыюку малихсәхтыни, ахтуғьяхқәңгильылиткй аныстияхқәлюки туғнығәғның, нәлхутияхқәлюки тамаҳәның ақниғнығныңлью, қинуюгныңлью. ² Укуңут қуля мәлгук сипнықлыюку апостолыт: сивулик, Симон (алья атылык Петырымың), Андрей (аңлыгутаңа), Иаков Иоанн (Зеведейем иғнығык), ³ Филипп, Варфоломей, Фома, Матфей (налогмың қырңухтистыңуялғй), Иаков (иғныға Алфейем), Фаддейенлью, ⁴ Симонилью Зилот ынкәм Иуда Искариотлью (увыхпагугтияхқәк Иисусымың).

Қуля Мәлгук Сипнықлыюку Апостолыт Қыпхақәхқәт

⁵ Иисусым, тәкут қуля мәлгук сипнықлыюку апостолыт каяхтыкй қылғүмита: «Язычнигытлью, Самариягмилъю нунаңитнун пифқәфси. ⁶ Йығлыги Израилыгмйнун пикатык қаюхлъяк ифлякастун пынъйгыстун аюкут. ⁷ Навык алңунак пиныхпысини хўатын уңипағакитык: “Атаныхпагульха Қиягым кәсәхтүмәк!” ⁸ Қинуюгыт нәлхутыки, туқуат уңувахтыки, проказалгыт нәлхутыки, туғнығәтлью анысқухтыки югның. Акиңунән альхыгуткәгуси, ынкәм акиңунән тунитык. ⁹ Кыльқыхпынаси манимың: золотамың, серебромың, талўа медмың. ¹⁰ Кыльқыхпынаси акмахтамың, симйтқаққамың, камыгмың талўа аявийғмың, қаюхлъяк қыпхахта акльюкыхкәның тўньахқәгуқ.

¹¹ Селениянун налиғмың нунаҳағмун кәнъыхпысини ивағйқитык китумың пинилғиымың ынкәм лъңанитақитык кынляңа ағуляқсәхқәхтылъяпысинун. ¹² Йтқуфси мыңтығәнун қуястақитыки таўанлыңут хўатын: “Кияғнығым ныкыхмыльха лъпысинилъи”. ¹³ Упуғаскаңиси, қуястильыхси таўантыснакыси. Иўырңа упуғанъығилькаңиси, қуястильыхси выхнакыси. ¹⁴ Китум алңунак упуғанъығилькаңиси налиғмың нағанъығилькаңиси, ануткыльюку мыңтығамың налиғмың ағуляқуткыльюку

нунахағмың, итыгахпыси пагуляңи
уфсюгунъақыси. ¹⁵ Ипа уңипатамси,
Нанқихтильхым Ағнығани, Содомығмитлью,
Гоморрағмитлью ағыўльыққыстаҳәяхқәгут тәхкын
юганың!»

Апостолыт Амьюқытаткысылъыққат

¹⁶ «Укухси! Каяхтыкумси пыньғыстун
қуңаңитнильығустун амәстун лъйғлыкуси ынкәм
пыққинғулуси нымығьястун, ныкыхмыльюси
голубистун. ¹⁷ Кылыңалуси, қаюхльяк югыт
тугулюси агляльыққиса агғыстынун,
кахсягмихльыққисилью синагогамыхни. ¹⁸ Хұаңа
апальюқкльюңа, ныкывыслъыққиса сивуңитхун
иглығутистытлью, умйльытлью. Ынкәм
льйгкысяққәхльыққәпысиңа лъңитнунлью,
язычнигынунлью. ¹⁹ Нанқихтыстымун агляскаңиси,
тыгилъхпынаси натын акузилъыққәпысиңың,
налиғмың сямьң пильыққәпысиңың.
Акузияққәхтыкуфси акузиткақалгульыкуси.
²⁰ Акузитыт лъпыси пикынғитаси қаюхльяк
Атахпыси Тағнығакык акузилъыққук лъпысигун.

²¹ Югыт лъмың катам аңлыгутьың
тукутыслъыққит, ататлью авақутатың таўатын
пияққәйт. Авақутат аңуйильюки аңаюқатың
тукутыслъыққит. ²² Хұаңамның апальюқкльюси югым
қамахльюни угумикыльыққиса. Иўырңа
нуқынъыхтуқат кынляңа кынлымун
югулилъыңьяққәгут. ²³ Такукахпысини
амьюткыхкаңиси, иляңанун нунамун қимахәси.
Ипа уңипатамси, қамаханнғитаси Израилым
нунағи, сивуңани Иғныған Югым тагилъыққән.

²⁴ Малихсәхта қәсхутиңаңгитук
апыхтуғистымының, талўа қыпхақта
қәсхутиңаңгитук умйльыгминың. ²⁵ Итагнағияққәгук
малихсәхта апыхтуғистымитун лъйқуми,
қыпхақталъю умйльыгмитун лъйқуми. Нәскүтилғи
ныңльюгутминың, Веельзевулымың атймакатху,
ныңльюгутаңи сығлығатағәллюки атиғьяққәйт.

²⁶ Ынкәм аликихпынаки тамәкут амьюқытахтыт.
Сяңўә алңунак нальюкыхкақ лйтысяққәгук,
қамахльюнилью аксяқыхкақ қайвиҳқысяққәгук.

²⁷ Лъпысинун сяңўәт әпқанка апығьяққәқаси
тамаңанун. Сигуткүткыхканка лъпысинун,
уңипаксяққәқаси мыңтығат қайңитның.

²⁸ Ынкәм аликихпынаки югыт тукутикаюгыт
югусиҳйнағмың иўырңа тукутинәнгитут
уңувасимың. Итупиль аликытыху Кияғнық,
қаюхльяк геенами нәфқияққәгук тамаҳәккының
югусимыңлью уңувасимыңлью. ²⁹ Монетамың
тукфигьяққәқаси қаўәхәк, нақамлью әльха
ифкақан Атахпыси лйсимака. ³⁰ Иўырңа лъпыси
афльыңакатағәллюси аюққиса, қаюхльяк талўа

нуяхпыси угляқталңи лйсимакай. ³¹ Ынкәм
алиңыхпынаси, Атахпыси мыгнукатағәйси
қаўәхағның!»

Тугукльығилъық Налиғмың Ихсякильық Христосымың

³² «Китум алңунак уңипәскаки югыт, хұаңамнун
пикнилюни, хұаңалъю Атакә қилягмыльыққук
уңипәльыққақа хұаңамнун пикнилюку. ³³ Иўырңа
китум алңунак уңипәскаки югыт хұаңамнун
пикынғинъилюни хұаңалъю Атакә қилягмыльыққук
уңипәльыққақа хұаңамнун пикынғинъиллюку».

Иисус Ныхымыльыңыстияхтүнғитук

³⁴ Иисусым паниның алыққукй:
«Сюмыхтағәпынаси
ныхымыльыңыстияхтүнлюңа нунам юганун.
Йығлыгилью! Ныхымыльыңыстияхтүнғитутәңа,
таўаңинақ пильюгутьыстияхтүгүңа. ³⁵ Тагінүңа
югмун аңуялйтысқылъюку атаңа, ағнамун
аңуялйтысқылъюку нәңа, укағанун
аңуялйтысқылъюку сякиңа ағнақ. ³⁶ Ынкәм юк
ныңльюгутаңита аңуялйльыққат.

³⁷ Китум алңунак пиниқыхкумигу атани налиғмың
нәни пакихульюку хұаңамның, хұаңа
пикыпағниңитақа. Китум алңунак пиниқыхкумигу
иғныни налиғмың панини пакихульюку
хұаңамның, хұаңа пикыпағниңитақа. ³⁸ Китум
алңунак қакүрани тугуюнғилькумигу
малихнәнғитәңа, ынкәм хұаңамни итагнанғитук.
³⁹ Китум алңунак уңувалъыни лъңанун
пикникумигу ифльяққәкә. Иўырңа китум алңунак
уңувалъыни пыхтыкумигу хұаңа апальюқкльюңа
альыхсяққәкә уңувалъыпик».

Акильхтүсят

⁴⁰ «Китум алңунак упуғаскаңиси, хұаңалъю
упуғалъыққәңа, ынкәм китум алңунак упуғаскумиңа,
упуғалъыққә каяхтистыка. ⁴¹ Китум алңунак
упуғаскумигу ўкналиқкыста ўкналиқкыстыңутаңаның,
акильхтүсяңыльыққук ўкналиқкыстытун. Китум
алңунак упуғаскумигу ыльқуғутңалғи юк
ыльқуғутңатаңаның, акильхтүсяңыльыққук
ыльқуғутңалғитун юхтун. ⁴² Китум алңунак
ныңлыкыхльыққимың мыхсикумигу укалихпиғақ
малихсәқтыка апальюқкльюку
малихсәқтыкутымының, ипа пймси
акильхтүсяңыпыстағьяққәгук».

Иоанным Крестителым Малихсәхтыни Иисусымун Пистыкаңи

11 Иисусым куля мәлгук сйпнықкльюку
малихсәхтыни апығйғьямики

апыхтуғаным, тамакын агуляқыхкақ иляңитнун нунағнун апыхтугиналюнилью, уңипақиналюнилью.

² Анусимиңляғвигмыльюни Иоанным Крестителым нагакуғлюку Христос сякутаңа, иляңи малихсяқтыни каяхтыкй Иисусымун. ³ Апыткәт Иисус: «Лъпыңуә тагинақникәт, налиғмың кина тагияққәуә?» ⁴ Иисусым кймсиқй: «Уңипәсяхтухтыху Иоанн нагаткақысыныңлью, ысқақақысыныңлью: ⁵ аякәялғйт ысқағьягутут, пиюгигасялғйт пиюгьягутут, проказалгуялғйт нәльхутут, тұлъяғьялғйт нагақүсягутут, тукукәялғйт уңувахтут, акльюмалғйинунлью Пинилғйт Уңипат уңипакут. ⁶ Кина алңунак ухпықинаниңильюкуми хуаңамның куястыкәгуқ!»

Иисусым Апақаңа Иоанн Югнун

⁷ Ага Иоанным малихсяқтыңи агуляқсыта, Иисусым акузиткыхкә Иоанн юлгутнун: «Килгәнун пйқнафси, сяңуә ысқағьяхтуғыстыху? Выгәк ануқым уфсюгускаңа? ⁸ Сякустыгми? Ысқағналюкү әткақыхтақ юк? Тамакын әткақылғйт кияхтакут умйлгыт мыңтығйтни! ⁹ Сяңуәми ысқағьяхтуғыстыху? Укналиқистә? Аә, уңипәтамси, ысқақақси Иоанн үкналиқистыңинәңгитук. Мыгнунағатағатук ¹⁰ қаюхляк лъңаңуқ Акузитыт Игақыхкат әпкәт хуатын:

“Кияғнық пйқ, Сивухпыни каяхлығыақа уңипақтыка,

ятәққысыхтйскыльюку тўмаққан”.

¹¹ Ипа уңипәтамси, Иоанн Крестителым мыгнунальықпигәгуқ югның альыхқағьяхғның. Иўырңа кина алңунак укалихпигақ Атаныхпагульхани Қиялым Иоаннымың мыгнунағатағатук. ¹² Иоанн Крестителым уңипақиюхәльханың хуавымун кынляңа, сйохльюгыт уяғнакуткақат Атаныхпагульха Қиялым. ¹³ Қамахльютың үкналиқистылью, Моисейемлью Лйлихтүсйта үкналикуткыңуәт Атаныхпагульха Қиялым кынляңа Иоанным тагильханун. ¹⁴ Иоанныңуқ үкналиқистыт үкналикуткыхкәт тагинақнилъығмыхтыхун Илия. Ухпықсюкуфсигу үкналиқылъық, Иоанн Илияңуқ. ¹⁵ Сигутылгүси, нагатык!

¹⁶ Мәтын кияхлығыйт югыт сямун успунъақсиңи? Тағнухәғыстун аюкут ақумұлъютың акильпыгағвигни, нағәлгутмыхнун акилгүльхйт хуатын:

¹⁷ “Қалғихтәтамси, тукалығангитуси!

Қийикутукут, қийиқынгитуси!”

¹⁸ Иоанн тагйқңами постакуқ, мыгигатуқлью виномың, ынкәм югыт хуатын пикәгут: “Туғнығалгүқ”. ¹⁹ Иғныға Югым тагйқңами,

нығылгусиғақй, мығылгусиғақйлью югыт, ынкәм югыт хуатын пикәгут: “Юккун тәна ысқақахтыху! Нығытупихтуқ, мығытупихтуқ, илякумтәқәтлью налогмың қырңухтистыңита, сығлыққыстылью!” Нақамлью Кияғнығым пыққинылъха ипапихқыңәқ сьяльхақун».

Иисусым Ағьюқәңи Авутыққыльхилңут Югыт

²⁰ Иисусым альюльюки альяхльюхуәхтилъыни атуқыхкақй Хоразиными, Вифсаидами ынкам Капернауымилью. Иўырңа югит авутыққыльютың тәқыльхилңут сығлықынъығмың ынкәм Иисусым ағьюғмикй. ²¹ Пикй: «Сығлығуәгунақнүси, Хоразинымйни! Сығлығуәгунақнүси, Вифсаидағмйни! Лъпысини альяхльюуәхтилъыхльягыт апығйқат пикәяқата Тирымилью, Сидонимилью, ныгипихльютың югит авутыққыльютың сығлықынъаниғнаяхтут. Тамакын апальюкльюку сювиналғймың қйпағақхамың әльютың ақумнаяхтут панытыльыхтыхун. ²² Ипа уңипәтамси, Нанқихтилъхым Ағнығани Тирығмйтлью, Сидонығмйтлью ағьюльыққыстахәяққәгут лъпысиның! ²³ Ынкәм лъпыси, Капернауымйни! Қайуә аңлыстыхльяғьяғнәхпыси лъпысиның катам рыпаль сюмыхпысини усюқылъыңылъықнильюси қиялгми, йығлыги укихльықйси геенамун. Альяхльюхуәхтилъыхльягыт пикәяқата Содомыми, паниның ағнығми хуани ныкывғанаяхтуқ! ²⁴ Иўырңа уңипәтамси Нанқихтилъхым Ағнығани Кияғнығым наңльыкатағьяхқақй Содомығмйт пакихульюки лъпысиның!»

Хуаңамнун Тагилюси Мығнәлитык

²⁵ Тәхкын Иисус пикақ: «Кәй Ата, Атанқатын қиялымлью, нунамлью! Игамсиқаюгвикамкын қаюхляк лйткәңилңуғнун лйтыстыкақан ипапихқыльық йқан лйтканыңлью, пыққинығныңлью. ²⁶ Аә, Атәй, ыфқуқылъыхпытун пикәгутын.

²⁷ Атама тагиваққә сяңуә қамахтыңуәғлюку. Китум алңунак нальюкә Иғнық, иўырңақун Атам. Китум алңунак нальюкә Ата, иўырңақун Иғнығым, ынкәм Иғнығым накмикыхкаминун лйтыслъықә Ата.

²⁸ Тагитык хуаңамнун қамахльюси уғлыгилғйни, уқихтуқамыңлью акмалыхльяғни, мығнәлислъықамси. ²⁹ Йсқағмйтахка әльюкык лйтивикитыңә, қаюхляк якумаңынъыгитуңа, илюка қусывығңәқ. Ынкәм мығнәлилъықуси уңувасихпысинун. ³⁰ Йсқағмйтахка пияқнйтуқ, акмакалью уқыңыстахәгуқ».

Апқуғалтық Субботамың

12 Тәхкын Субботам ағнығани Иисус иглытыкақ пшеницам пйтфигакун. Малихсәхтыңи игатақат ынкәм пшеницамың қысюгутақлыютың нығыхкат. ² Фарисеит ысхағлюки малихсәхтыт пшеницамың қысюгутәталғйт, Иисус пикәт: «Ии, Субботами малихсәхтытын қыпхақтут, Лйлихтүсяқ нәфқәт!»

³ Иисусым пикй: «Атихтүмаңистыху Давидылью юкулъхйт сякәтаңи иятағақнамың? ⁴ Итқәгуқ скиниямун ынкәм юкулъхйт нығыхкақәт нықыкшаңлъяқ Кияғнығмун тұныхкақ. Таўатын пильығмыхтыхун Лйлихтүсяқ нәфқыхкақәт қаюхлъяк священнигыт нығыяққақсяқат.

⁵ Атихтгастыхулью Лйлихтүсянилңуқ священнигыт Храмыми қыпханығмыхни Субботами нәфқақыхкаңат Субботам Лйлихтүся? Нақамлью священнигыт анахусигатут.

⁶ Уңипәтамси, хўәнтуқ Храмыми кина аңатағалғй.

⁷ Акузитни Игақыхкани Кияғнық пикәгуқ: “Наңлъяхтйскысюгамси юлгутыхпысинун пакихульюку ахқутыхпысиның”. Тәкут акузитыт лйгикңўәғьякуфсикки сямың пикатаңи, нанқихнаянғитаси ағьюғьяққәлюки анахутыльхилңүт, ⁸ қаюхлъяқ Иғныға Югым, Атанқә Субботам».

Юк Йхылык Унйқамың

⁹ Тәкын Иисус аглағлюни синагогаңитнун йтқәқ. ¹⁰ Таўаңуқ юк йхан иңлюңа унйқат. Иляңита югыт таўанлыңүт әптыкәт Иисус нәлъякфикналюку анахутыльығмың: «Лйлихтүсямнъи итагнахтәә нәлхутильыққақ Субботами?»

¹¹ Иисусым кймсиқй: «Налихпыси пынъйға калыфкахсяқан лйўәғмун Субботами, нусюгнаығстыху? ¹² Юк мыгнунағатағатқут пынъйғмың! Ынкәм Лйлихтүсяни итагналғйңуқ пинитун пильыққақ Субботами». ¹³ Тәхкын юк унйғалғймың йхылык пикә: «Ныңугутики йхытын». Йхыни ныңугуткй, ага нәлхуткат, иңлюмыгыстун лййқат. ¹⁴ Тәхкын Фарисеит әнлютың ағгисяхтукат натын туқунъялюку Иисус.

Кияғнығым Накмикыхкә Қыпхақта

¹⁵ Иисусым лйсимакльюку ағгильхат, агуляқыхкақ. Юлгутыхлъягыт малихлығгәткәт, ынкәм нәлхукуқй қинуюлғйт қамахлъяки,

¹⁶ иныхтыкйлью уңипақыфқәми писқыльюни.

¹⁷ Таўатын пильығмикун апығйқә Кияғнығым пильха ўкналиқистыкун Исаиякун хўатын:

¹⁸ «Уна ысха накмикыхкақә қыпхақтыңулюку.

Пиниқыхкақа уңувасигма ыфқуқыпихтә.

Тағнығахка лъңакун ныкыхлъяқахка.

Уңипәлтықй язычнигыт таўатыхлъяюәк

нанқихтилъяқхамның тамаҳәнун югнун.

¹⁹ Ахтйрәғнәңгитук налиғмың акилгүнәңгитук, тумыни игляхтупихлъяюни акузинәңгитук.

²⁰ Йкнәңгитә выгәк улъығңалғй,

қәмьяхтүңыстақак кынылгутак қәмнъәңгитәк.

Таўатын пияхқәгуқ кынляңа қамахлъяюни юк хўатын пиюглюни лъйқан,

Кияғнығым нанқихтыльха югның авутаңитук.

²¹ Ынкәм Кияғнығым накмикыхкәкун язычнигыт сиғималтыкут».

Иисусынкук, Веельзевулынкук

²² Тәхкын Иисусымун тагиткәт юк аяққ, акузиңигалңуқ қаюхлъяк илюмикун туғнығалык. Иисусым нәлхуткә ынкәм акузиягуткақлью ысхәсягуткақлью.

²³ Юлгутыхлъягыт сяғйғаюхлъякат рыпаль лъңитның әпқуғәгуткат хўатын: «Уна Давидым Иғнықынғитагү?»

²⁴ Фарисеит нагалъяютың пикат: «Югның аныстақй туғнығәт қаюхлъяк атуқнуқаңа ахтуғьяққәңгильха Веельзевулым, иглығутистыңат Туғнығәт».

²⁵ Иисусым лйсимақыхкаңи сюмыхтағалъхит ынкәм пикй: «Алңунак атаныхпагульық әфқүльюни пильюгускуми, нәвыльықуқ. Танымльықа ныхлъягыт налиғмың ныңлъяюгутыт әфқүльютың пильюгускумың, қырңағмынъәңгитут.

²⁶ Таўатыхпигақ Туғнығәм аныстыкумигу Туғнығәқ, тәўа лъңаның пильюўәгуқ ынкәм атаныхпагульха кынлытхұлтықуқ. ²⁷ Аныскўнукума туғнығәғның Веельзевулкун, натынми юхпыси аныскуғақатки туғнығәт? Ынкәм юси нанқихтистыкыльықаси.

²⁸ Иўырңа Кияғнығым Тағнығахкынка ахтуғьяққәңгильхақун аныскўнукума туғнығәғның, тәўа тәм ипапихқә Атаныхпагульха Кияғнығым кәсимәқ лъпысинун.

²⁹ Кина алңунак итығьюкуми икнақылғйм югым мыңтығәнун тыглыгүғналюни сяғьяңаның, сивукльюку юк асихқысыяққәкә. Тәхкын ўаяхтылтықй сяғьяңи.

³⁰ Кина алңунак хўаңамнинъығилңуқ кипульхинәхтыкақа; китум алңунак қырңухтилгусингилькумиңа миңитистыңуқ.

³¹ Тамәкын апальюқльюку уңипәтамси югыт сығывутыльыңьяққәгут алңунак

сығлықкыльығмыхның, алңунаклью

сығлықүлтығмыхның. Иўырңа китум алңунак

сығлықүкумикык Аглығналғйк Тағнығәк,

сығывутыльыңнәңгитук. ³² Китум алңунак

кипульыгмун сямың пикумигу Иғныға Югым,

сығывутыльыңьяққәгуқ. Иўырңа китум алңунак

кипултыгмун сямьың пикумикык Аглығналғйк Тағнығак, сығывутылтыңнәнғитук мәтын кияхтәлтығыми, налиғмың тўңлихәни».

Уқфигым Пйтыстыкй

³³ «Уқфик афлтыңақыхкақ пинилғиңуқ, пйтыстыкй пинихтут. Уқфик афлтыңақылыхилңуқ сығлығуқ, пйтыстыкй сығлығут. Пйтыстилхакун лйсимакылтықакхси уқфигым натитуляңа. ³⁴ Укухси нымыгыяни! Натын акузйқыстык пинилғиың сығлығуғнәхпыси? Сяңуә алңунак югим илюңанилңуқ аныкәюгүк акузильхакун. ³⁵ Пинилғй юк пинилғиың илюмикилғй пинилғиың аныстикаюгүк. Сығлық юк сығлығмың илюмикилғй сығлығмың аныстикаюгүк. ³⁶ Уңипәтамси, Нанқихтилхым Ағнығани югыт апыгыяқпапистәкйт Кияғныгмун қамалхьюки сығлығит акузитыт атуқыкатың сяңита атукуматаңи. ³⁷ Қаюхлхьяк Кияғнығым нанқихлтықатын акузитыхпыгун. Акузитыхпык ипапихқылықатын авутңинильютын налиғмың нанқихлтықатын ағыюгыяқәлютын».

Иглыгустыт Альялхьюхәхтитыскылғйт

³⁸ Тәхкын иляңита апыхтуғистыңита Лйлихтүсям, иляңиталтью Фарисеит пикәт Исус: «Апыхтуғиста, альялхьюхәхтилғйтын ысхапагыюғамкын лйгикналюку ахтугыяққанғилхын Кияғнығмың пиңутаңа».

³⁹ Иўырңа Исусым пикй: «Ағнығым ўм юги сығлықумаңут, атәсйғнығилңут Кияғныгмун. Нақам альялхьюхәхтитыскут хўаңамнун. Йығлыгилтью! Тәнаңинахәк альялхьюхәхтилтық ысхахлытықакхси Кияғнығым альялхьюхәхтилхә Ионамун. ⁴⁰ Иона иқалтьюгрухлхьягым ақсықхәниткәгуқ пиңают ағнығит, пиңают унугит. Таўатыхпигақ Иғныға Югим сямансықкәгуқ нунами пиңают ағнығит, пиңают унугит. ⁴¹ Нанқихтилхым Ағнығани Кияғнығым нанқихтыкаңиси лпыси кияхлтыхйни ағнығми хўани, Ниневиягмит ныкывлютың анахунильтықйси ағыюгыяқпапистәгунилюси. Укналиқиста Иона уңипагыян Ниневиягмит авутықхылытың сығлықынъаникәгут. Иўырңа лпыси авутықхылытыси сығлықынъанилхитуси қайўа нагатақығнәхпысигу кина аңатағалғй Ионамың. ⁴² Нанқихтилхым Ағнығани Кияғнығым нанқихтыкаңиси лпыси кияхлтыхйни ағнығми хўани, акивақым царицаңан ныкывлюни нанқихсықәнилтықйси. Тагикәгуқ уявахпанилңуғмың ныминың наганъялюку Соломоным пықхынхлхьяк апыхтуғилхә. Иўырңа

кина аңатағалғй Соломонымың хўантуқ, таўалтыма ихсыкақакхси».

Утығнильхә Тұғнығам

⁴³ «Тұғнығак югмың аныкхуми иглыхлытықуқ мықшахилңуғми нунами, ивағилтықуқ мығнәливихкамың. Иўырңа нәлхкунтығысями, ⁴⁴ пикақ: “Кияхфиксықымнун утыхнакуңа”. Кәсялғйми пәхқитыфтуқ, әлўәғлюни, миңлтыхтыңўәғлюни аюқыфтуқ. ⁴⁵ Тәхкын әнлюни тагиткй мәғрағвинлык тұғнығат лъңаның сығлығатағалғйт. Итығәлхьютың югмун таўантыкат. Ынкәм тәна юк сивунғаның ўатақәғак сығлығуғәгухтыкақ. Таўатыхпигақ аюқсықкәгут сығлығит югыт кияхлтыхйт мәтын, ўатақәғак сығлығуғхәтагыяқкәгут сивунғани пилтығмыхның».

Иисусым Нәңалтью, Аңлыгутаңилью

⁴⁶ Паниның Исусым алыққумалюки югыт, Исусым нәңалтью, аңлыгутаңилью кәлхьютың мануғами алыққуғьюкәт. ⁴⁷ Ынкәм китум уңипәткә: «Йи, қакма нәнлтью, аңлыгутытынлтью, алыққуғьюгақатын».

⁴⁸ Исусым әптыкә: «Кинаәўа нәка? Кинкуңәўат аңлыгутынка?» ⁴⁹ Тәхкын кыниғлюки малихсыхтыни, пикақ: «Тәкуңут нәкалтью, аңлыгутынкалю! ⁵⁰ Кина алңунак Атама қиягмылңум пиюкылхәтун пикуми, аңлыгуткақа, наякақа, нәкақалтью!»

Иисусым Уңипағәткыхкаңа Пйтысиғахта

13 Таўани атәсими ағнығми Исус әнлюни мыңтығамың, нәйвам ыснықакун ақумлюни апыхтуғикақ. ² Юлгутыхлхьягыт каңлхьюқакхсятни, аңьямун ўхлхьюни ақумыхкақ, ынкәм юлгутыхлхьягыт ыснымыткат. ³ Уңипағәтитхун альялхйнағмың апыхтуқй. Пикй: «Пйтысиғахта пйтысиғағвигминун агляглюни, ифкаққуқак пйтутның. ⁴ Пйтысиғағвигмини ифкаққиялғйми пйтутның, иляңи тумытхун тыкиткат, ынкәм қаўәгыт тагилхьютың нығуқйт. ⁵ Иляңи пйтутыт тыкиткат уйғагахтуқакун сюнапагилңуқхун. Таўаниңинақ пйткат қаюхлхьяк сюнаңа угмыстәхәк. ⁶ Иўырңа сиқинық пйсялғйми мәтныған паныхтыкй қаюхлхьяк акупагилңут. ⁷ Иляңи пйтутым тыкиткат сикухлхьюхтуқакун, сикухлхьюгыт пйсялғймың пйфигикйт пйтутыт. ⁸ Иўырңа иляңи пйтутыт тыкиткат сюнакыхтакун пйтыстикат зерномың, иляңи 100, иляңи 60, иляңи 30. ⁹ Сигутылгүси, нагатык!»

Уңипағатыт Апальйт

¹⁰ Тәхкын малихсәхтыңита такулюку Иисус әптыкәт: «Сяңан уңипағәтмың атуқақсин апыхтуныхпыки югыт?»

¹¹ Иисусым кймсиқй: «Лъпысинун Кияғнығым лйтыстыкақә талюғчалғй ипапихқыльхә Атаныхпагульхә Қиляғым, иўырңа лъңитнун лйтысимаңитә. ¹² Ынкәм юк лйгикыльыңыхкақ, ўатақәғәқ лйгикыльыңатағәғәхқәғуқ, иўырңа юк лйгикыльыпагилнұқ лйгикыльхә иқилъықуқ.

¹³ Тамәкын апальюқлъюку апыхтуғақанка уңипағәтытхун, қаюхлъяк ысхәтығңәғмың ысхәсигалнұт, нагатығңәғмың нагақйгалнұт, талўа лйгикигалнұт. ¹⁴ Ынкәм лъңитхун Исаиям ўкналиқуткильхә апығйхтуқ. Тәхун ўкналиқылъхәкун Кияғнық пикағуқ:

“Лъңит нагатыпыстәхлъықут тәўаңинақ лйгикнәнғитйт;

ысхәтыпыстәхлъықут, тәўаңинақ лйгикнәнғитйт ысхәқатың,

¹⁵ қаюхлъяк лъңита умьюгйт пиныхлъюхтыкәгут. Сигутңит тусяқныхлъюхтыкәгут, ийытыңлъю қуныхтыкақйт.

Таўатылнұнғисяқумың иймыхның ысхәнъаяхтут, сигутмыхның нагақнұнаяхтут, умьюгамыхтыхун лйгикнаяхтут,

ынкәм қйвнаяхтут хўаңамнун нәлххутысқыльютың”.

¹⁶ Иўырңа қуянахалық лъпыси! Ийыси ысхәтақут, сигутысылъю нагақұтақут. ¹⁷ Ипа уңипәтамси, ўкналиқистылғутытлъю, юлғутаңанлъю Кияғнығым, ысхәғьюкақсәғйт ысхәқаси, иўырңа ысхәмаңитйт. Нагақуғьюкақсәғйтлъю нагақуқаси, иўырңа нагақұмаңитйт».

Иисусым Әпқаңа Уңипағәткыхкани Пйтысиғахта

¹⁸ «Нагатыху сямың пйқутаңа уңипағәткыхкақа пйтысиғахта. ¹⁹ Пйтутыт тумыт сәғўитхун тыкиткат успутңәт китумун алңунак нагақўльхймун уңипәмың Атаныхпагульығмың аюқылғймың. Лйгикынғилькагу уңипақ Тұғнығәм тагилюни ўаяхлъықә тыкиткәялғй илюңакун. ²⁰ Тамәкут пйтутыт уйғәхтуқакун сюнакун тыкиткат успутңәт китумун алңунак нагақўльхймун уңипәмың, таўаниңинақ уңипақ тугулъиқә қуякусиқлъюку.

²¹ Иўырңа уңипақ илюңани мулюмаңилнұқ қаюхлъяк ақуңылъхилнұқ. Ынкәм сығлылйғьялғйми налиғмың амьюқытәткыльыңьялғйми, апальюқлъюку уңипақ таўаниңинақ ухпықинанихтуқ. ²² Тамәкут пйтутыт сикухлъюхтуқакун сюнакун тыкиткат успутңәт китумун алңунак нагақўльхймун

уңипәмың, тәўаңинақ тыхыльхйлъхан кияхтәғусихқамың, ақльюңиғиюльыхлъяганлъю пйтфигиғақә уңипақ. Тамәкын апальюқлъюку пйтыстиңигатук. ²³ Тамәкут пйтутыт тыкиткат сюнакыхтакун успутңәт югнун нагақўльхйнунлъю лйгикилғйнунлъю уңипәмың. Ынкәм пйтысқуғақут иляңи 100, иляңи 60, иляңи 30».

Иисусым Уңипағәткыхкаңа Плевелы

²⁴ Тәхкын Иисусым әпқә иляңа уңипағән лъңитнун, пикй: «Атаныхпагульхә Қиляғым юхтун пйтысиғақатун пинилғймың пйтутмың пйтысиғағвигмини аюқуқ. ²⁵ Унугми атәсими қавасималюки, аңуяга тагилюни пйтысиғақәқ плевелымың акулңитхун пшеницат, тәхкын ағуляқыхкақ. ²⁶ Нунивахсығат пйсәлғймың, пшеницат ақумлютың плевелымың аюқыфтут. ²⁷ Пйтысиғахта қыпхәхтылғутңан такулюку әптыкәт: “Атанық, пинилғймыңми пйтутмың пйтысиғахсин пйтысиғағвихпыни; накын плевелыт пйт?” ²⁸ Югым кймсиқй: “Аңуяғым таўатын пикақй”. Әптыкәт: “Плевелыт иқўльтыкй?” ²⁹ Кймсиқй: “Накә, қаюхлъяк плевелыт икуқуфсики қымалъ пшеницатлъю илялкъилъықаси. ³⁰ Қырңйта пшеницатлъю, плевелытлъю нагустыки кынляңанун унаталъыхқамун. Ынан унатағьяхқәхтыката унатахтыт уңипәнәғанка плевелыт сивуқысқыльюки, қыпуглюки паныхсәхқәлюки. Ынкәм пшеницат унатахтыслъюки кахпахтыснәғанка кахпагвимнун”».

Иисусым Уңипағәткыхкаңа Горчицам Пйтутаңа

^{31,32} Алъямың Иисусым әпқә уңипағән: «Атаныхпагульхә Қиляғым пйтутңатун горчицам аюқуқ. Пйтутым мыкыстәлъыхпигақә, иўырңа югым пйтысиғанығминигу пйтысиғағвигмикун нунивахсығағьяхғның аңылъыхпигақәюгүқ. Уқфигухнығани қаўағыт тагилютың аваякун уңлюсийқут».

Иисусым Уңипағәткыхкаңа Закваска

³³ Алъямың Иисусым әпқә уңипағән: «Атаныхпагульхә Қиляғым закваскатун аюқуқ. Ағнам тугулюку ақұтусқаңа авляўахлъягмун, ынкәм ақұтахлъяга хұхтыстыхлъякә».

Иисусым Атуқыхкаңи Уңипағәтыт

³⁴ Иисусым апыхтунығминики юлғутыхлъягыт қўнпың атуқақй уңипағәтыт. Ипапыстәқ сяңўә қамахлъюку апыхтўсяқыкә уңипағәтытхун аюқуқ. ³⁵ Таўатын пикалғй апығйғналюку ўкналиқистым пильхә:

«Уңипағатыт атуқылъықанка алыхқуқумки.
Уңипалъықанка Кияғнығым
литысимаңильқаңаның има улимаохалъханың
нуна».

Иисусым Аҕпаңи Уңипағаткыхкани Плевелыт

³⁶ Тәхкын Иисусым унильюки юлғутыт йтқақ
мыңтығамун. Малихсәхтыңита тақулюку аҕтыкәт:
«Сямың писйғұат уңипағаткыхкаҕын плевелыт
пйтысиғағвигмылңұт?»

³⁷ Иисусым кймсиқй: «Юк пйтысиғақақ
пинилғймың пйтутмың, Иғнықә Югым;
³⁸ пйтысиғағвик нунаңұк; пинилғйт пйтутыт югүт
Атаныхпагульхым пикй; плевелыт югүт Тұғнығам
пикй. ³⁹ Аңуяк пйтыстикақ плевелымың Тұғнығагүк.
Унаталъық нунам кынлытхұтылъқә, унатахтыт
яқулгүт. ⁴⁰ Унаталъығми плевелыт қырнухлъюки
паныхтақйт. Таўатыхпигақ кынлытхұтылъхани
нунам, югыт Тұғнығам пиңи қырнухлъюки
паныхсәхқәгут. ⁴¹ Иғныға Югым яқулыгминың
каяхтияхқәгүк иқитысқылъюки
Атаныхпагульығминың қамахлъюки
сығлыхқуситлъю, сығлытунлъю пистыт. ⁴² Ынкәм
кынғыгнун милъюльықйт, таўани
қияғұахлъяхлъықут, хутытың тышқитәхтәмйта.
⁴³ Тәхкын Кияғнығым юги кукхулъықут сиқиньхтун
Атаныхпагульхани Атамың. Сигутылгүси, нагатык!»

Иисусым Уңипағаткыхкаңа Йғңалғй Акльюңи

⁴⁴ «Атаныхпагульха Қиялягым акльюңистун аюқуқ
йғңалғй пйтысиғағвигми. Югым нәлькыльюки
йнқихтыкй. Қуям аңталяңаның, ағуляқлъюни
қамахлъюки сяғьяни акикльюки, тәхкын тәна
пйтысиғағвик тукфиқә».

Иисусым Уңипағаткыхкаңа Жемчуг

⁴⁵ «Хұатытуқлъю Атаныхпагульха Қиялягым:
тукфихтұхта ивағилғй пинйпихлъығймың
жемчугымың тукфиғьяхқамың. ⁴⁶ Нәлькунъығмини
пинйпихлъығймың акитұқамың, акикуғақә
қамахлъюку сяғьяни, тукфиғналюку тәна жемчуг».

Иисусым Уңипағаткыхкаңа Нығахпак

⁴⁷ «Атаныхпагульха Қиялягым, нығахпахтунлъю
аюқуқ. Иқалъиньхтыт нығахпахтың нәйвамун
атыхлъюку ахқылъяқут ынкәм альяғйнағмың
иқалъюхтыхлъягақут. ⁴⁸ Нығахпак сяюглюку
құтмун, ақумлютың иқалъюгыт авуғақйт, пинилғйт
канахсимйта қалътанун, ынкәм сығлылъхи
ыхтақйт. ⁴⁹ Таўатысәхқәгүк кынлытхұтылъхани
нунам. Яқулгйт тагиллютың авухлъықйт сығлығйт
югыт пинилғйның. ⁵⁰ Ынкәм сығлығйт кынғыгнун

милъюльықйт, таўани қияғұахлъяхлъықут, хутытың
тышқитәхтәмйта».

Нутағатлъю, Нығихтатлъю Апыхтұсят

⁵¹ Тәхкын Иисусым аҕтыкй малихсәхтыни:
«Қамахлъюки тамәкут лйгикыстыкй?» Кймсиқәт:
«Аа». ⁵² Тәхкын пикй: «Тамахағми апыхтұғикаюк
Лйлихтұсяның апыхтұқақ Атаныхпагульханың
Қиялягым хұатылңұгүк: мыңтығалык юк нусюгралғй
кахпагвигминың нутағамыңлъю,
нығихтамыңлъю».

Назаретыми Ихсякыхкаңат Иисус

⁵³ Иисус тәқсями апыхтұғиныңмың уңипағатның
ағуляқыхкақ. ⁵⁴ Агляглюни ныминун апыхтұғиян
синагогаңитни, югыт сяғйғаягуткәт. Лъмыхның
аҕкүгәгуткат: «Накын пыхқиньлыыңа? Накынлъю
ахтұгьяхқәңгилъыңа альяғхлъюхұахтимун?
⁵⁵ Иғнықынғитагү плотникым? Мария нәкынғитагү,
үк аңлыгуткынғитакй Иаковлъю, Иосифлъю,
Симонлъю ынкәм Иудалъю? ⁵⁶ Наягилью
мәнъығитәт? Накын литыльыңыхлъяхталъю,
ахтұгьяхқәңгилъыңалъю?» ⁵⁷ Ынкәм
тугукльиғьонғиткәт.

Иисусым пикй: «Нани алңунак югыт сйвакақәт
үкналиқиста иўырқақун лъңан катам нунаңанилъю
ныңлъюгутаңанилъю». ⁵⁸ Тамәни
альяғхлъюхұахтипагумаңилңуқ қаюхлъяк
ухпықынғилъкаңат.

Туқульха Иоанным Крестителым

14 Тамәни пильығми Иродым, иглыгүтистыңан
Галилеям, нагақуқә Иисусым
апыхсығұмалъха. ² Иродым қыпхахтыни пикй:
«Ипа уна Иоанныңұк Крестителым, уңувамәк.
Ысхахқун ахтұгьяхқәңгилъылык
альяғхлъюхұахтилъығмун».

³⁵ Қавқанхақ Иродым туқутыстыкақыхкаңа Иоанн
Крестителым, қаюхлъяк Иоанным
уңипәткақыхкаңа: «Қәткунъығитутын
Лйлихтұсямнъун тугульыхпыгун Иродиада,
аңлыгүтыхпык нулиха». (Иродиадам угиксяқаңа
Филипп, Иродым уюғә.) Иоанным уңипәтылъха
апалъюқлъюку Иродым тугусқыхкә Иоанн,
асихқылъюку анусимиңлъяғвигмун
канахтысқылъюку. Иродым туқутысюгуяқаңа
Иоанн, нақам аликыхкй Иудейт
сығлылйқйнаюката қаюхлъяк ухпықыққаңат
Иоанн үкналиқыстыңунилюку.

⁶ Тәхкын Иродым альхығвиган ағнығани,
Иродиадам панига тукалығақә Иродымлъю
ақылъқитлъю сивуңитни. Ынңәталъ Ирод

ыфқуғьюхлякақ, ⁷ рыпаль акықыхкә: «Ипапыстәқ сямың алңунақ туңсикувык тўнылыықамкын».

⁸ Нәми каяхтылхәтун пикә: «Хўә мәтын тагиваху қаётағрәхкун лъилюку нәскўа Иоанным Крестителым».

⁹ Умйлык қивғукақ иўырңа акықикәтминың ақылхәми сивуңитни пиюкылхә каягуткә.

¹⁰ Ынкәм Иродым аносимиңлхәгвигми Иоанным нәскўа кыпыстыкә. ¹¹ Нәскуқ қаётағрәхкун лъилюку тўныхкәт ағнағармун, ынкәм нәминун ағлхәкә.

¹² Иоанным малихсәхтыңи тагилхәтың югусй лъивығьяхтуқат. Тәхкын Иисус уңипәсәхтуқат.

Иисусым Нығыстилхә 5,000ның Сйпңалғиның Юғның

¹³ Иисусым нагақуғьямигу уңипақ, аңьямун ухлхәни ағуляқыхкәк пәхқилхәханун лъңинахәналхәни. Иўырңа юлғутыт нагақуғьямыхтыху нымыхның малихтыкәт пиюгмың. ¹⁴ Иисус кўтмун ухлхәни ысхәғлюки юлғутыхлхәгыт наңлхәгыгутыхлхәкй, ынкәм нәлхәкуқй қинуюлхәит.

¹⁵ Хўаникуягу малихсәхтыңита такулюку пикәт: «Хўаникўә, мәна пәхқитук; ағлхәтўтысыкйкы нынун лъңитның нықыңысыкылюки».

¹⁶ Иисусым пикй: «Мәнлхит. Лъпыси нығьяхқалитыки».

¹⁷ Пикәт: «Хўә лыган талхәматхәгут нықыкшагыт, иқалхәохәклью».

¹⁸ Иисусым пикй: «Тагитыки хўавык». ¹⁹ Тәхкын юлғутыт ақумўтысыкыкй выгәхқун. Тугулюки талхәмат нықыкшагыт, иқалхәохәклью, сивухлхәни қиялгмун Кияғнық игамсиқаяюгвйкыкә. Ихминың әвгүлхәкы нықыкшагыт, малихсәхтыминун тўныхкй уйыхтысыкылюки юлғутнун. ²⁰ Қамахлхәни нығўтқак кыпсәлхәни. Тәхкын малихсәхтыт тугукит қуля мәлгук сйпныкльюку корзинат ыслхәңалғит кагимлхәитның нықыкшагыт сйпныгыт. ²¹ Ынтақун 5,000ңут югыт нығўткат, ағнатлхә, тағнухәтлхә кысюткыхпынаки.

Иисус Пиюлғй Мыхқун

²² Тәхкын Иисусым малихсәхтыни каяхтыкй аңьякун ағвиқистйсыкылюки нәйвам иңлюңанун, лъңан ағлхәтўтысималхәкы юлғутыхлхәгыт.

²³ Юлғутыхлхәгыт ағлхәтўтысымыки лъңинағми нәйғамун маюқак юғарналхәни. Таўани иғивгағми Иисус лъңинәмалхәку, ²⁴ аңхәт унга нәйвами аўавағлхәтың, ынңәталхә имахлхәкәт қаюхлхәк айгүғнағускаңи. ²⁵ Акулыхкыни пиңают ағвинлыккыльхәк унәңулюку Иисусым такукй малихсәхтыни мығым қайңақун пиюгмың.

²⁶ Малихсәхтыт ысхәғлюку мыхқун пиюлғй какавнйқат. Ынкәм акилгүкат: «Тағнығәгуқ».

²⁷ Таўаниңинақ Иисусым пикй: «Алиңыхпынаси, Хўаңаңуңа!»

²⁸ Тәхкын Петырым пикә: «Атанық, ипа лъпыңукувык тахсиғңа лъпынун ағлхәлхәкы мығым қайңақун».

²⁹ Иисусым пикә: «Таги». Ынкәм Петр атығлюни аңьямың, мығым қайңақун пиюгмың ағлхәкәк Иисусымун. ³⁰ Иўырңа ануқа лъпыксымигу алиңыхкәк, калывуткыльюку акилгүкақ: «Атанық, югулиңа!»

³¹ Таўаниңинақ Иисусым ақуқәғлюку пикә: «Ухпықилхәкыстәпигүтын! Сяңавык малгукльизин?»

³² Аңьямун ухтакуклью ыльмәрахтыкақ. ³³ Ынкәм аңьямылңут манигуқат Иисус. Пикәт: «Ипапыстәқ Кияғнығым Иғнықәтын!»

Иисусым Нәлхәускаңи Қинуюгыт Геннисаретыми

³⁴ Тәхкын нәйвақ ағвиғлюку тамлякат Геннисаретыкун. ³⁵ Тамәкумит лйсюқсымыхтыху Иисус, уңипәсәхтйсыкыкйкит нунахәгмун қинуюхтйғит тагитысыкылюки Иисусымун.

³⁶ Манигүтуткит қинуюлғит ўаран сәфтысыкылюку кынйкун ынкәм қамахлхәтың тамәкут сәфтилғит нәлхәутылыңыхкәт.

Сивулиғәт Апыхтүсйт

15 Тәхкын иляңи Фарисейтлью, апыхтүгикаюгытлью Лйлихтүсяның Иерусалимымың тагилхәтың әптыкәт Иисус: ² «Сяңамың малихсәхтытын қәткусигатат сивунымта апыхтүсйтнун? Нығнақнығмыхни ухтйгәтут ыльқуғульютың апыхтүсйтнун».

³ Иисусым әптыкй: «Сяңан лъпыси қәткигатақыстыки Кияғнығым қылгүсй малихналюки лъпыси катам апыхтүсяси? ⁴ Кияғнығым қылгүсяқә: “Құлвағлюкык атанлхә, нәнлхә”. Хўатынлхә пикәгук: “Китум алңунақ атани, налиғмың нәни сығлыпыстәтун акузиткыхкумигу, туқсыяқәгуқ”. ⁵ Иўырңа лъпыси апыхтүгйкуси: “Юғым құлванғисяғңәгу атани налиғмың нәни хўатын пикагу”, Каюсийсәхқалгүңа лъпынун, иўырңа тўнәнғитақә қаюхлхәк акықсыяқыхкәқә тўнылыықнилюку Кияғнығмун. Таўатын пильыхпысигун пакигақаси Кияғнығым Лйлихтүсй апалхәкльюки лъпыси катам апыхтүсяси. ⁷ Укухси пинйюғнығни! Ыльқуғлхәюси хўатын Исаиям ўкналиқуткыхкәкйси!

⁸ Кияғнық пйқ: “Укут югыт акузитмыхтыхун құлвағәқәтңа, накән илюмыхның».

⁹ Тымңи манигуғақатқа қаюхлъяк апыхтұсыяқайт
лйлихтұсыяңлъяқатың,
катам хўаңа Лйлихтұсыяқыпихлъыхйстун”».

Югым Нукихнахқусй

¹⁰ Тәхкын Иисусым юлғутыт тахсиғлюки пикй:
«Нагальюңа лйгикитык! ¹¹ Югым сяңўа қанығминун
канахтыкә нукихнахқиңигатуқ, иўырңа югым
қанғаның аныхкақ нукихнахқиқаюғұқ».

¹² Тәхкын малихсяхтыңита такулюку апытыкәт:
«Лйсимакынғисигу Фарисеит анахтыкит таўатын
пилъыхпыгун?»

¹³ Иисусым кймсиқй: «Нунивахсығақ қамахлъюку
Атама қиягмылнұм пйтысиғәмаңильқаңа
нусюгьяхқәгуқ. ¹⁴ Авылғақйнағлюки Фарисеит!
Аякастун мағьяхқуғйкут. Югым аякам иляңа аякақ
таслъюкумигу, лягўағмун калыфкахтәлъықук».

¹⁵ Петырым апытыкә: «Уңипәтахтикут, сямьң
писйғуа уңипағатын югыт нукихнахқиганъикытын
нығыхкамыхтыхун?»

¹⁶ Иисусым пикй: «Лъпысилъю сялин
лйгикинғисык? ¹⁷ Лйсимакынғистыху сяңўа алңунак
югым қанығминун канахтыкә ақсықхўанун пйқуқ,
тәхкын аңақуқ югусйның? ¹⁸ Иўырңа сяңўа қамакын
аныхкақ қанықун нукихнахқиқаюғұқ югмың.

¹⁹ Қаюхлъяк югым илюңаның сығлық
сюмыхтағалъық пикәюгүт, юхтақ, гылгағнйқ,
альяниқ, тыглыгнйқ, иқлъыңиқутки ынкәм
сығлықуқ югның. ²⁰ Тамәкут нукихнахқиқаюгыт
югның, иўырңа ўхтұхпынани нығылтъхым
нукихнахқыньәнгитә юк».

Ағнам Ухпықильха

²¹ Тәхкын Иисус ағуляқыхкақ тамәкын нунамың
туңыхкынун Тирылъю, Сидонылъю. ²² Тәўаңуқ
Ханаанығми ағнақ. Иисус такукә акилғумағми: «Кәй
Атанық, Иғныға Давидым, наңлъыгыгутьқыхтыңа!
Паника тугнығәм йтхумә, сығлығўағұқ».

²³ Иўырңа Иисусым авылғақйнақә.
Малихсяхтыңита такулюку каяхтағўақәт:
«Иқитысқигу! Малихсяғумәмта акилғуғуқ!»

²⁴ Тәхкын Иисусым пикй: «Кияғнығым
каяхтыкақәңа Израилығмиңинахағнун,
пыньйғыстун ифлъякастун аюқылғйнун».

²⁵ Иўырңа ағнақ тагилюни Иисусым сивуңакун
қуңұхтукыльюку пикақ: «Атанық, каюситәхтыңа!»

²⁶ Иисусым пикә: «Анахутңақ тағнухәт нықңит
тугулюки қикминун милёскумың».

²⁷ Ағнам пикә: «Аә, Атанық, талўа югым қикми
ифкаққылтъханың нығақут».

²⁸ Тәхкын Иисусым пикә: «Ағнақ лъпык,
ухпықильыхтупихтутын! Апығйғли

пиюкыльыхпытун». Таўаниңинақ панига
нәльхуткақ.

Иисусым Нәльхускаңа Юк Углялғй

²⁹ Тәхкын Иисус ағуляқыхкақ тамәкын нунамың,
ысыңақун Нәйвам Галилеям. Қымимун маюғлюни
акумыхкақ. ³⁰ Юлғутыхлъягыт такуляғәткәт,
тагисимйта Иисусым сивуңанун пиюхпағниңилнұт,
ақнихтыкат, аякат, акузиңигалнұт, иляңилью
қинуюлғйт. Ынкәм нәльхуқуқй. ³¹ Юлғутыхлъягыт
сяғйғаюкат ысхапағлюки акузиңигалнұт
акузиягульхйт, ақнихтыкат нәльхулъхйт,
пиюхпағниңилнұт пиюгьягульхйт, аякатлъю
ысхәсягульхйт. Ынкәм усюқыхкәт Кияғныға
Израилым.

Иисусым Нығыстильха 4,000 Сйпңалғйның Югның

³² Тәхкын Иисусым малихсяхтыни тахсиғлюки
пикй: «Мәкут наңлъыгыгутьпихтанка қаюхлъяк
хўаңамнитут пиңают ағнығыт, талўа нығыхқйтут.
Нығыстыхпынаки ағуляқысюңгитанка, любрақ
тумаңани каялинаюката».

³³ Малихсяхтыңита апытыкәт: «Мәни килгәни
накын нықыңнақыста нәмаяхқамың
юлғутыхлъягнун?»

³⁴ Иисусым апытыкй: «Натын угляхқакән
нықыкшаңлгуси?» Кймсиқәт: «Мәграғвинлыгүт,
қафсинатлъю иқальюхәт».

³⁵ Ынкәм Иисусым юлғутыхлъягыт қыльқй
акумұтысқыльюки нунакун. ³⁶ Тәхкын тугулюки
мәграғвинлык нықыкшагыт иқальюгытлъю,
Кияғнық игамсиқаюгвикыхкә. Авгүглюки тұныхкй
малихсяхтыминун ынкәм уйыхтыкйт
юлғутыхлъягнун. ³⁷ Қамахлъютың нығүткат
кыпсёлъютың. Тәхкын малихсяхтыт сйпнық
қырңухлъюку мәграғвинлык корзинат имйқйт
ыслъықагахлъюки. ³⁸ Угляхталяңит нығүткат югыт
4,000ңуфтут, кысюткыхпынаки ағнатлъю,
тағнухәтлъю.

³⁹ Тәхкын Иисусым юлғутыхлъягыт
агляхтұтыслъюки лъңитнун лъңа аңьямун
ўхлъюни увитаңанун Мағдалам агляқақ.

Альяхлъюхўахтисқыльық

16 Тәхкын иляңи Фарисеитлъю, Саддукеитлъю
тагикат Иисусымун анагнйльқавигйғналюку.
Ынкәм альяхлъюхўахтисқыхкәт ысхәсиққәлюку
ахтугьяхқәңгильха Кияғнығмың пиңутаңа.

² Иўырңа Иисусым кймсиқй: «Сиқинық
тывиғьяхтуңыстанғани ыслъя кавигругунғани
пйқуси: “Унәми пинигнақуқ”. ³ Сиқинық
пйтыкыстанғани қияға кавигругунғанилъю,
қиягйғнанилъю пйқуси: “Ағнығми ыслъя

сығлыгунақуқ”. Ысхапаглюку қиляга лйсимакақахси ыслъя натынъакутаңа. Иўырңа ысхапаныхпысикисьялхыт ағнығни мәни лйгикыпагниңитаси сямың пийсаңи. ⁴ Ағнығым ўм юги сығлықкуманўт, атәсийғнығилнўт Кияғнығмун, нақам альялхлюхўахтитыскут хўаңамнун. Йығлыгилъю! Тәнаңинаҳақ альялхлюхўахтилъық ысхаҳлтықахси Кияғнығым альялхлюхўахтилъа Ионамун».

Тәхкын Иисусым унильюки агуляқықкат.

Иисусым Кылыңасяқәни Малихсәхтыни

⁵ Малихсәхтыкульхйт инлюңанун нәйвам кәльютың, малихсәхтыт пиялғймың пуйгумалғйт нықыкшагмың кыльқыхпынатың. ⁶ Иисусым пикй: «Кылыңалюси Фарисеитлъю, Саддукеитлъю закваскаңитның».

⁷ Лъмыхның акузимхуткыхкәт: «Таўатын пйқ қаюхлъяк кыльқынғилнўкут нықыкшагмың».

⁸ Иисусым лйсимақықәни сямың пикатаңи ынкәм пикй: «Лъпыси юғни,

ухпықилъықхыстәпигүси! Сяңафси нықыкшаңлъйгаси? ⁹ Таўа лйгикигатсй? Нықамикынғистыкй талъимат нықыкшагыт әвгуканка 5,000 югнун, қафсингутаңилъю корзинат сйпнығмың имиқаси ыслъықағалхлюки?

¹⁰ Такутлъю нықамикынғистыкй мәғрағвинлык нықыкшагыт 4,000 югнун нығыстыканка, қафсингутаңитлъю корзинат сйпнығмың имиқаси ыслъықағалхлюки? ¹¹ Натын сяңан лйгикынғитыстыху нықыкшаңлъянғилнўқ акузиткыхкыхка? Кылыңалюси Фарисеитлъю, Саддукеитлъю закваскаңитның!»

¹² Тәхкын малихсәхтыт лйгикыхкәт сямың пйкутаңа. Закваскаңунғитыфтуқ нықыкшаңлъямылнўқ кылыңасяғуткыхкә, иўырңа кылыңасқақыфти апыхтүсйтның Фарисеитлъю, Саддукеитлъю.

Петырым Иисус, Христосыңуникаңа

¹³ Тәхкын Иисус кәсами туңаңанун Кесария Филипполам, әптыкй малихсәхтыни: «Югыт кинаңунйқатху Иғныға Юғым?»

¹⁴ Кймсиқәт: «Иляңи пйкут Иоанныңунилюку Крестителым, иляңита Илия, паниның иляңита Иеремияңунйқәт налиғмың налит ўкналиқистыт».

¹⁵ Әптыкй: «Лъпысими кинаңунйқыстыңъа?»

¹⁶ Симон Петырым кймсиқә: «Христосыңутын, Иғныға уңуалғйм Кияғнығым».

¹⁷ Иисусым пикә: «Қуястылъылгүтын, Симон, иғныға Ионам! Қаюхлъяк югмың лйсимаңитан, Атама қилягмылнўм лъпынун лйтыстыкақә.

¹⁸ Ынкәм пймкын, Петырыңутын, Уйғак. Хўагун уйғакун ныкыфлъықәқа юғағвика, тукулъхым

ахтуғьяхқәнғилъхан каяльқысыхқақынғитнхўағә.

¹⁹ Лъпынун тўнылтъықанка қипыти Атаныхпагульхан Қиляғым. Сяңўә алңунак асихтыкувгу нунами хўани, асихсәхқәгуқ қилягмилъю. Сяңўә алңунак итымускувгу нунами хўани, итымусәхқәгуқ қилягмилъю».

²⁰ Тәхкын Иисус малихсәхтыминун апыхтыснаниғўәқәк китумун алңунак Христосыңунилюни.

Иисусым Әпқәңа Икфиқлъюни Тукулъықәни

²¹ Тәхкын кынляңа Иисусым лйгикыснақыккй малихсәхтыни, Иерусалимтыпыстәғьяхқәнилюни, таўани альялхйнакун икфиқыслъықнилюни Старейшиныңун, первосвященнигнун, апыхтуғикаюгнунлъю Лйлихтүсямың. Уңипәткй туқсыхқәнилюни тәхкын пиңаңи ағнығым Кияғнығмун уңувахсәхқәнилюни.

²² Петырым иқитулъюку ағыбнйқә: «Атанық, Кияғнығым писнәнғитәтын! Таўатын пинәнғитутын!»

²³ Иисусым қйвлюку Петр пикә: «Түғнығак, иқитын хўаңамның! Амигиғахпыңа, қаюхлъяк сюмыхтағалхың юғым сюмыхтағалхқә, Кияғнығым сюмыхтағалхқынғитә!»

²⁴ Тәхкын Иисусым малихсәхтыни пикй: «Китум алңунак малихсокумиңа, лъми катам пиюкыльыни пыхлъюку, қақўрани уямиглюку малихлъяңа.

²⁵ Қаюхлъяк китум алңунак уңуалъыни лъңанун катам пикникумигу ифлъяахқәкә. Китум алңунак пыхтыкумигу уңуалъыни хўаңа апальюқлъюңа альхылхықә. ²⁶ Сяңўәңам юғым пинихқуסיқылъықәгу пилйлъюку нунахлъяк, ифлъякумигу уңувасигни? Таўа аваңитуқ выхтусихқамың уңувасигминун. ²⁷ Әпханка тамәкут лъпысинун қаюхлъяк Иғныға Юғым тагияхқәгуқ Атамының ахтуғьяхқәнғилъылиғлюни якулыхтүмағми. Тәхкын тамаҳә юк нальяңихтухлъықә апығйгүтылхатун. ²⁸ Ипа уңипәтамси, хўанлыңут иляхпыси уңуалъығмыхни ысхағьяхқәқәт Иғныға Юғым тагилғй Умйлгулюни».

Иисусым Альяңуҳлъыға

17 Ағвинлык ағнық атуғлюку, Иисусым кыльқыккй Петр, Иаковылью ынкәм Иоанным, аңлыгуткулъхйк, маюткй ўсқалғймун нәйғамун лъңинита. ² Ййңитның тәхкын Иисус альяңуҳтыкақ: хинә кўкхуткақ сиқиныхтун, әткйлъю қатығракхўхтыкат ниғугыстун. ³ Тәхкын малихсәхтыт ысхақакхыт Моисейемлъю, Илиямлъю алығлютык алыхқуқәңак Иисус. ⁴ Ынкәм Петырым пикә Иисус: «Атанық, итагнапихтуқ хўантылхықпуд! Пиюкыльқыхкувгу ныкыфлъяңи

пиңают азигутат, лыпынунлюю, Моисейемунлюю, Илиямунлюю».

⁵ Сялин акузималюку, қиялғуағым ниғугракыхтам сьпыхкй, ынкәм қиялғуағмың мым пикй: «Уна Иғнықақа, пиниқыпихтақа, ыфқуқыпихтақа, нагатақитыху!»

⁶ Малихсяхтыт нагалююку ма, алиңрұғым аңталаңаның нингуткат нунамун. ⁷ Тәхкын Иисусым такулюки сьфлююки, пикй: «Ныкывитык, алиңыхпынаси!» ⁸ Сивухсялғймың Иисусыңинахақ ысхақат.

⁹ Укигукыльююку нәйғамың Иисусым иныхтыңъўақй: «Китумун алңунак апығьякунән ысхағуағлыық пинакыси кынляңа Иғныға Югым уңувақтыкан тукулъығмың».

¹⁰ Тәхкын малихсяхтыт әптыкәт Иисус: «Сяңан апыхтуғистыңита Лйлихтүсят пйқатху Илия сивукльюни тагипыстағьяхқәнилюку?»

¹¹ Иисусым кймсиқй: «Ипа Илия тагипыстағьяхқәгуқ, ынкәм сяңўа қамахтыңъўағлюку нальхусянқихлыықә. ¹² Иўырңа уңипәтамси Илия тагиңўақәгуқ, иўырңа югыт кинаңутаңа нальюкыхкақат, пиюкыльығмыгистунлюю пикақат. Таўатыхпигақ Иғныға Югым икфиқыслыықәт».

¹³ Тәхкын малихсяхтыт лйгикыхкәт Иоанн Крестителым акузиткақыфтә.

Иисусым Нәльхускаңа Мыкылғйқ Туғнығам Йтқә

¹⁴ Юлғутыхльягнун утығнигыята, югым такулюку Иисус, ага сыгыскухтыңьинәмағми мануңакун пикақ. ¹⁵ Пикә: «Атанық, иғнықа наңлыгыгутахтигу! Сяюхпахталгүқ, ыңңәталъ икфиқнүқ. Аўын кынғыгнун ўльхахтақуқ налиғмың мыхқұтақуқ. ¹⁶ Малихсяхтыхпынун тагисьяғақа, иўырңа нәльхутыпагнициткәт».

¹⁷ Иисусым пикй: «Лъпыси югни, ухпықильхитусилью, сығлығуағүсилъю! Натын тахкән лъпысининьяқсиңа ухпықысылъюңа? Мыкылғйқ хўавык тагитыху!» ¹⁸ Иисусым ағыюқә туғнығақ, тәхкын аныхкақ мыкылғйғмың ынкәм таўаниңинақ нәльхуткақ мыкылғйқ.

¹⁹ Тәхкын Иисус лъңинәхсян малихсяхтыңита такулюку әптыкәт: «Сяңан хўаңкута аныснығмың ахтуғыстыху туғнығақ?»

²⁰ Иисусым кймсиқй: «Қаюхльяк ухпықильыхқыстахәлғйси. Ипа уңипәтамси, ухпықильыльгуякуфси горчицам пйтутыскухан аңталңатун, уна нәйғак пикуфсигу: “Иңавык нұхтын!” нұхнаяхтуқ. ынкәм сяңўа алңунак ахтуғнаянғитахси!» ²¹ *Иўырңа таўатылнуқ туғнығақ юғажйнахқунлюю, постальыхқунлюю анысхқақаси.*

Иисусым Акузиткынқихтыкаңа Тукулъыққани

²² Малихсяхтыт қырңугусята Галилеями Иисусым пикй: «Иғныға Югым тугулюку тўнылыықәт югнун, ²³ ынкәм тукулъықәт. Иўырңа пиңайытаңани ағнығым уңувақтысыхқәгуқ».

Тәхкын малихсяхтыт қивғуҳльякат.

Иисусым, Петырым Лъивикыхкат Храмым Налога

²⁴ Тәхкын Иисус малихсяхтыкулъхйт Капернауымынун тагията, Храмым налогмың қырңухтистыңита такулюку Петр әптыкәт: «Апыхтуғистызи Храмым налоганың лъивикйқә?»

²⁵ Петырым кймсиқй: «Аа, пйқуқ». Петр итыгьян мыңтығамун Иисусым алыхқуғьюхўақә: «Симон, натыта лъпык сюмыхпыни? Кинкуңўақат нунат умйлгита лъивикистақыхкаңит альяхйнағмың налогмың? Нуналгутмыхның пйқәт налиғмың накумйның?»

²⁶ Петырым кймсиқә: «Накумйның».

Иисусым пикә: «Ынкәм умйлгыт югит лъивикинәнгитут. ²⁷ Иўырңа сығлығьюхсюнғитапуң налогмың қырңухтистыт. Ынкәм нулюгья нәйвамун иқальюхтақсюахпык қанғани нәлькыльықан мани. Тугулюку лъивикусяхтуғнакыфкуң».

Кина Аңыльыхпигәўа?

18 Тәм киңуңинәның малихсяхтыт Иисусымун тагилютың әптыкәт: «Атаныхпагульхани Қиялығым кина аңыльыхпигәўа?»

² Иисусым тахсиғлюку тағнухақ ныкывыстыкә кукйтхун. ³ Пикй: «Ипа уңипәтамси, итығнәнғитнўахтуси Атаныхпагульханун Қиялығым ўйтқукун тағнухағыстун лйкуфси. ⁴ Кина алңунак укалйхльыхй ўтун тағнухахтун, аңыльыхпигәгуқ Атаныхпагульхани Қиялығым. ⁵ Китум алңунак атымкун тугукльиниғминигу хўатылнуқ тағнухақ, хўаңа тугукльиғақәңа. ⁶ Иўырңа китум алңунак сығлыхқыстыкагу налит мыкыстахәт ухпықиңалғйт хўаңамның, итагнағнаяхтуқ юк қәмқахфикльюку уяқўахқун уйғахльягмың калыфсяқумыхтыху ўсқалъханун кыльйм».

Якуғнальха Сығлыхқыльықым

⁷ «Сығлығуағунақнўт югыт қаюхльяк нунами хўани нанғйкулъыхтупихтут сығлыхқыльығмун. Нанғйкулъыхт сығлыхқистимун пияхқәгут, иўырңа сығлығуағунақнўқ кина сығлыхқыстилғй югның!»

⁸ Йыхыпкы налиғмың итығахпык сығлыхқыстыкаңатын, кыплъюки ыхнакытын! Итагнағатағаяхтутын кынлыңилңуғмун уңувалъығмун йтқувык, йхитығңахпык налиғмың итығйтығңахпык милўтыльыхқахпының

кынлыңилңүгнун кынғыгнун, иңлюхтун
йхылиғлютын налиғмың итығалиғлютын.
9 Ийыхпыклью сығлықыстықаңатын ипуглюку
ыхнакын! Итагнағатағағнаяхтутын
кынлыңилңүгмун уңуалъығмун йтқувык
иңлюпиғақ йскыльюку, милиўтылъыққақының
кынғанун геенам иңлюхтун ийылгулютын.

10 Уатахляк, укалиқыхпынаки налихйнит укут
мыкыстахат. Уңипатамси, қиялгми якулгита
қўнпың Атама қиялгмылңум хинә ысқағакат.

11 *Иғныға Югым тагикагуқ югулиналюки ифлякат».*

Уңипағаткыхкақ Ифлякақ Пынъйқ

12 «Сюмыхпысини сянаяхта юк юк талъимат
пынъйлык, атәсиқ ағуляқсықан?
Ивағьяхтуғнаяхтагү ағуляқыхкақ унильюки 99
пынъйни қыминильюки? 13 Ипа пймси,
нәлкъыхкумигу қуякыхлягьяхқақә пакихульюку
99ының ағулякумаңилңуғның. 14 Таўатыхпиғақ
Атахпыси қиялгмылңум пиюкыльқынғитә
налихйнит мәкут мыкыстахат ифлясықылъюки».

Ухпықалгутым Анахутыльха

15 «Ухпықалгутыхпык сығлытун пикаңатын,
лъңинәхалюку уңипәнъакын анахутыльханың.
Нагаскумитын таўа илялйгунъықихлъыкутык.
16 Иўырңа нагасюңгильқаңатын, такунқиһнакын
кыльқыльюку атәсиқ налиғмың мәлгук
ухпықалгутык лйсимақыстыңулюкык сямың
пилъыхпытығның. Таўатын пилғатын қаюхляк
Акузитыт Игақыхкат апыхтүсықат мәлгук налиғмың
пиңают лйсимакыстыт ипапихқысыхқақат
анахутыльық. 17 Иўырңа нагасюңгильқаки
апығнакыси юғағвигым югитнун. Нагасюңгильқаки
талъа юғағвигым юги, киягунъакыси
язычнигыңулғйстун, налогомыңлъю
қырңухтистыңулғйстун.

18 Ипа уңипатамси, сяңўә алңунак асихтыкуфсигу
нунами хўани, асихсыхқағуқ қиялгмилъю. Сяңўә
алңунак итымускуфсигу нунами хўани,
итымусыхқағуқ қиялгмилъю.

19 Иляңаныңлъю уңипәнъақамси, нунами хўани
мәлгугулютык итагнақутңукуфтык әпналютык
сямың алңунак, Атама қиялгмылңум апығйхлъықә
лъпытыгнун. 20 Қаюхляк мәлгухат налиғмың
пиңаюхат қырңуғуската хўаңа атымкун,
акулцитнисыхқағуңа».

Уңипағаткыхкақ Сығывутинғилңуқ Қыпхахта

21 Тәхкын Петырым такулюку Иисус әптыкә:
«Атанық, ухпықалгутма сығлытун пимаңинақаңаңа
натын угляхқақән сығывусыхқақсикун? Кытўиль
мәғрағвинляк?»

22 Иисусым кймсиқә: «Мәғрағвинныхйнақ
сығывусыхқақынғитан, иўырңа 70 x 7. 23 Таўатын
пймкын қаюхляк Кияғнығым иглығутильха
Атанықпагульхани Қиялгым хўатытуқ: Умилгым
қыпхахтыми игйт ювғйгьяхтуқй ысқағналюки
асыңытуляңит. 24 Иўынлъю игйт ювғйғакй,
умилыгмун итхуткәт қыпхахта асыңылык 10,000
манимың. 25 Таўатын аңкән маниңилңуқ
львивикүсыхқамаың асыңыминун. Ынкәм умилгым
акикысыхкй лъңа, нулиха, авакути, сыгьяңилъю
львивикүсялюки асыңыңанун. 26 Иўырңа қыпхахта
сикмўлъюни умилыгми мануңакун
манигўтыпихлъюни пикә: «Утақйғахтын!
Лъвивикнәғақа қамахтыңъўәғлюку!» 27 Умилгым
наңлъыгыгульюку пуйгусқыхкә асыңыңа ынкәм
әныстыкә.

28 Тәхкын тәна қыпхахта әнлюни нальяқә
қыпхахтылгутни юк талъимат манимың асыңықак.
Акуқағлюку уяқхўакун пикә: «Лъвивикиңа
асыңыхпының!» 29 Қыпхалгутаңан сикмўлъюни
наңлъыхспихлъюни пикә: «Утақйғахтын,
львивикыльықамкын». 30 Иўырңа югым
нагасимаңильқаңа, йығлыги
анусимиңлъяқтыстыкә кынляңа асыңыңа
львивикыльханун. 31 Иляңита қыпхахтыт
ысқапаглюку таўатын пильха,
сығлыгыгутьхляглюку умилыгмыхнун
апыгыахтуқат. 32 Ынкәм умилгым қыпхахта тәна
тахсиқлъиғлюку пикә: «Уюқ сығлыпыстәқ қыпхахта!
Лығанңам сығывутамкын асыңыхляхпының,
қаюхляк наңлъыхсилғйтын. 33 Қыпхалгутын
наңлъыгыгусықлыгыстун катам хўаңа
наңлъыгыгутьхлымытун лъпык!» 34 Умилгым
сыкшитыпихлъюни тәна қыпхахта аглятыстыкә
амьюткыстынун анусимиңлъяғвигмылңуғнун
кынляңа қамахтыңъўәғлюку асыңыңа
львивикыльханун.

35 Ысқа таўатыхпиғақ Атама қиялгмылңум
қамахлъюси пияхқйси, қамакын илюхпысиның
сығывунъыгилькуфсикй юлгутыси».

Әпқуғалъхыт Пылъхутутыльығмың

19 Иисусым тамәкут апыхтүсықнығмың
тәқсямики ағуляқыхкақ Галилеямың,
нунаңанун Иудеям, иңлюәнилңуғмун Кйўым
Иорданым. 2 Юлгутыхлягыт малихлъығаткәт
ынкәм таўани нәлхукуқй қинуюгыт.

3 Иляңита Фарисейт такулюку
анагнйльқавигиғналюку әптыкәт: «Лйлихтүсымнъи
итагнахтә югым пыхтыкумигу нулйни сяңўә
алңунак апальюқлъюку?»

4 Иисусым кймсиқй: «Атихтйгастыкй Акузитыт
Игақыхкат хўатын пильхит: «Пйнильгыюхўәльығми

Кияғның юңлъяғақңами улимакақыхкык югылью, ағнәмлью?»⁵ Ынкәм пикй: «Тәна апальюқлъяюку югым атанилью, нәнилью унильюкык, нулихқулъхйк қырңуғулъяюкук, ынкәм атәсйхлъяюкук югусйк. ⁶ Ынкәңам мәлғугунанихтук, атәсйхтук югусйк. Тамәкын апальюқлъяюку Кияғныңым қырңуғутыстыкакык йықай югым пылхутутыснығилъяикык».

⁷ Фарисейт әптыкәт: «Сяңанми Моисейем Лйлихтүсялитилью югмун игалитысқылъяюку нулиха пыхтухсихқамың, әнысимәнлью?»

⁸ Исусым кймсиқй: «Моисейем пыхтысяхқәхтыстыкақй нулйси қаюхлъяк пиныхлъяюгулғйси. Иўырңа пйнлиғьюхәлъяғмың Кияғныңым таўатытысяхқәңгинъилюку пикақсяғә.

⁹ Ынкәм хўаңа пймси, югым пыхсяхқакыңгитә нулйни ўйтқукун гылғағнйқан. Пыхтыкумигу сямың альяның апальюлиғлюни, нулихтунқихтыкуми гылғағнйгулъяюкук нулихқынхамикун».

¹⁰ Малихсяхтыңита пикәт: «Тәнаңинахәкан апальюқ югым пыхтусихқә нулйғминун, юк нулихтунгитығңәғми итагнағнаяхтук».

¹¹ Иўырңа Исусым пикй: «Тәна апальюқ тамахағми тугукльиғнәңгитәт, иўырңа Кияғныңым иляңитнун тугукльиғьяхқәхтыстыкақә. ¹² Иляңи югыт нулихтйгатут альхықәтмыхның евнухыңзулютың. Иляңи нулихтйгатут қаюхлъяк югыт евнухыңлъякақйт. Паниның иляңи евнухыңўәқут пиниғатағатун қыпхәңәллюку Кияғның Атаныхпагулъяхани Қияғым. Китум алңунак тәна тугукльиғьяхқакыхкумигу, тугукльиғлигу».

Иисусылью, Тағнухәтлью

¹³ Тәхкын тағнухәт тагиткйт Исусымун сәфльюки юғәткысқылъяюки. Таўаңинақ малихсяхтыт иныхтыкйт тагитыстыңит тағнухәт. ¹⁴ Иўырңа Исусым пикй: «Йықай тағнухәт тагилит хўаңамнун. Иныхтыхпынаки, қаюхлъяк Атаныхпагулъяха Қияғым тағнухағыстун аюқылғйт пикәт».

¹⁵ Ынкәм сәфтақлъяюки қуястыкй, тәхкын ағуляқыхкақ.

Акльюңилнұқ Нукальпигақ

¹⁶ Тәхкын югым такулюку Исус әптыкә: «Апыхтуғиста, сяңўә пинилғй пияхқакысикун альхығутусихқәллюку кынлыңилнұғмың уңуалъяғмың?»

¹⁷ Исусым пикә: «Сяңан әпсиңа сяңўә пинйтаңа? Атәсйхәгуқ пинилғй. Кынлыңилнұғмың уңуалъяңьюкувык қәткики Кияғныңым қылғусй».

¹⁸ Нукальпигам әптыкә: «Накут?»

Исусым кймсиқә: «Юхтахпынаң. Гылғағнйхпынаң. Тығлыхпынаң. Иқлъяңиқуткихпынаң. ¹⁹ Құлвағлюкык атанлью, нәнлью. Пиниқлъяюки юлгутытын пиниқылъяхпытун лъпынун».

²⁰ Нукальпигам пикә: «Қамахлъяюки тәкут қәтқақанка. Сяңўәлью пияхқакысикун?»

²¹ Исусым кймсиқә: «Нәмихтыңўәғьюкувгу Кияғныңым писқылъяха лъпынун, ағляғлютын қамахлъяюку сяғьян акикльюку, акиңа тамәна акльюмалғйнун тункуғнакын. Ынкәм қияғми акльюңилгулъякутын, тәхкын тагиллютың малихнакывңа».

²² Нукальпигам нагалъяюку, ағуляқыхкақ йлъякыпихлъяюни қаюхлъяк акльюңитыпихлъяхй.

²³ Тәхкын Исусым малихсяхтыни пикй: «Ипа пймси, пияқнағьяхқәгуқ акльюңилнұғмун югмун итылъяхқә Атаныхпагулъяханун Қияғым.

²⁴ Уңипәнъяқлъятағамси иляңаның, пияқнйсяхқәгуқ верблюдым сюфльюғутылъяхқә сикүм ййңакун, акльюңилнұм югым итылъяхқәның Атаныхпагулъяханун Кияғныңым».

²⁵ Малихсяхтыт нағасямыхтыху таўатын пильық сяғйғаюхлъягумағмың пикат: «Кинаңам югулилъяңылъяқә?»

²⁶ Иўырңа Исусым таўавыхлъяўәқ ысхағлюки пикй: «Югыт пияхқакыңғилъякәңит, Кияғныңым пияхқакй».

²⁷ Тәхкын Петырым пикә: «Ысхақакықуткун, сяңўә қамахлъяюку унильюку малихтыкақамкын. Сяңўәңам альхыхлъяқыстыху?»

²⁸ Исусым пикй: «Ипа пймси, нутағами нунами Иғныға Югым ақумылъякуқ умйлгусигныкун ақумутагмикун ниғухқылъяғминни. Тәхкын лъпысылъяю малигуткани хўаңамнун ақумлюси куля мәлгук сйпнықлъяюку умйлғым ақумутитхун, иглығутилъякуси куля мәлгук сйпнықлъяюку рамкыни Израилым. ²⁹ Ынкәм хўаңа апальюқлъяюңа килью алңунак уникумыхтыки мыңтығатың, аңлыгутытың, наятың, ататың, нәтың, авақутатың, налиғмың пйтысиғавитың, нулялъякут юк талыматальпаглюку. Кынлыңилнұғмыңлью уңуалъяғмың альхығулъякут. ³⁰ Иўырңа аңылғйлгутыт укалйхлъякут ынкәм укаванлыңўт аңылъхухлъякут».

Уңипағәткыхкат Қыпхәхтыңи Пйтысиғавигым

²⁰ Паниның Исусым пикй: «Атаныхпагулъяха Қияғым юхтун аюқуқ виноградымың пйтысиғавилык. Унәнулюку әнлюни тугулясяхтуқак қыпхәхтыкаққамың пйтысиғавигминун. ² Ағнығмун таўавык

итагнақыхкй акилыхтуғналюки атәсикахтән динарийемың, тәхкын қыпхағьяқтыстыкй.

³ Стаманың иңлюлык кылъягми анықихлъюни ысхақй югыт ныкывғатағульхйт сяхпынатың акильпыгағвигми. ⁴ Ынкәм пикй: “Лъпысылъю пйтысиғағвимнун қыпхағьяхтык, акилыхтуғнәғамси қыпхалъыхпысестун”.

⁵ Ынкәнам қыпхағьяткат. Тәхкын ағнығым күкәнилью, пиңаюмилью кылъягмилью таўатын пилъятақак. ⁶ Иўынлъю талъиматни кылъягми, акильпыгағвигмун пикақ, тәўаңуқ паниның югым иляңи ныкывғатағакыфтут. Аптыкй: “Сяңафси хўантақыстык ағнылькүсиқ сяхпынаси?”

⁷ Кймсиқат: “Қаюхлъяк китум алңунак тугунгилькаңилью қыпхақтыңулюта”. Ынкәм пикй: “Нақам лъпысылъю қыпхағьяхтык пйтысиғағвимнун”.

⁸ Иғивгағьягу пйтысиғағвилгым пикә қыпхақты нәскүтистыңат: “Қыпхақтыт туқлъюхтығлюки акилыхтухтыққи киңулиғның сивулиғнун”.

⁹ Талъимами кылъягми қыпхағьяткат тагиляғәсымың акилыхтүсяңыхкат динарийякахтән.

¹⁰ Ынкәм сивулит қыпхақтыт акилыхтүсяңатағакнақнилютың пикәялғйт, иўырңа тагиляғәсялғймың лъңитлъю акилыхтүсяңыхкат динарийкахтән. ¹¹ Акилыхтүсяңьямың киврәгуткәт пйтысиғағвигым юга. ¹² Пикәт: “Киңулилюки тугукахтын қыпхақтут атәсиғағмун афльюмун. Хўаңкута уғлығйхтукут пуқлъяхлъягми ағнылькүсиқ, иўырңа акилыхтуғатын хўаңкутыстун аңкән”. ¹³ Иўырңа югым пикә атәсиқ: “Нагатахтын, илякумтәмни, пұхнығитамкын. Итагнақыхқақан қыпхағналютын атәсиғағмун динарийемун.

¹⁴ Ынкәм тугулюку акилыхтүсян ағля. Акилыхтуғьяюганка киңулит югыт тугуканка акилыхтүсяхпытун аңкән. ¹⁵ Пиюкыльымтун маника атуғьяхқақақа. Ақиназйн иғлыгитутымның?”»

¹⁶ Тәхкын Иисусым пикй: «Ынкәм тамәкут киңулит сивулихсяхқагут, сивулит киңулихсяхқагут».

Пиңайткун Иисусым Апқаңа Туқульыққани

¹⁷ Иисусым Иерусалимымун маюткыльюку юлгутның афуткй қуля мәлгук сйпнықлъюку малихсәхтыни алықуғнәлюки. ¹⁸ Пикй: «Нагатык, Иерусалимымун маюғнакукут. Таўани Иғныға Югым тұныльықат первосвященнигынунлъю, апыхтуғикаюгнунлъю Лйлихтүсяның ынкәм нанқихлъюку туқусяхқәнилъықат. ¹⁹ Тәхкын язычнигнун тұныльықат. Таўани лыгасйғўаткыльықат, кахсягмихлъықат, қақұрахлъықатлъю. Иўырңа пиңайтаңани ағнығым уңувахтысяхқағуқ».

Нәм Туңсилъа

²⁰ Тәхкын Зеведейем иғнығыхкынка нәңат тагикақ Иисусымун иғнығығни кылъкыльюкык. Мануңақун сыгыскухтыкақ аффикналюку.

²¹ Иисусым аптыкә: «Сямың пйқсин?» Ағнам кймсиқә: «Акықйңа Атаныхпагульыхпыни иғнығыхка ақумыснакыхкын әльха ағынқигныхпыгун, иляңа сяғумигныхпыгун».

²² Иўырңа Иисусым пикй: «Лйгикынғитахси сяңутаңа туңсиқахси. Мығвикнаяғыстыху қаюсиқ мығьяхқақа?»

Кймсиқәк: «Пияқлъыгүкуң».

²³ Иисусым пикй: «Қайўа қаюсимның мығыльыкутык, иўырңа хўаңаңунгитук накмиғьяхқақ кимлъю ақумьяхқаткык ағынқигнымкунлъю, сяғумигнымкунлъю. Атама ятәхқыхқақәк тәкук ақумвихкак накмикыхкаминун».

²⁴ Тәкут иляңита қуля малихсәхтыт нагақуғьямыхтыкык сяматкык аңлыгуткульхйк угумиягуткахкыт. ²⁵ Тәхкын Иисусым туқлъюғлюки малихсәхтыни, пикй: «Лйсимакаси язычнигыт иглыгитыстыңита атанғутақйт ютың, аңўағухтыкатлъю югита юкықхуткақйт. ²⁶ Иўырңа лъпыси таўатысяхқәңгитуси. Налихси иглыгитыстыңуюкуми қыпхақтыңульи лъпысинун. ²⁷ Налихси аңыльыхпигәюкуми қыпхақтыляғухсяхқәгуқ лъпысинун, ²⁸ катам таўатын Иғныған Югым пильхатун. Тагимаңитук қыпхәтысқыльюни иўырңа тагикағуқ қыпхәтиналюни, тұналюкулью уңувалъыни навықхыльысиқналюку угляпихлъыхйнун югнун».

Иисусым Нәльхускык Аякак Югык

²⁹ Иисусылью малихсәхтыкульхйт Иерихонымың ағуляқумалюки юлгутыхлъягым малихтыкәт Иисус. ³⁰ Тәўаңуқ тумыт сяниңитни аякак югык ақумлютык. Нагақуғьямыгныгу Иисус нағухнилюку акилгүкак: «Атанық, Иғнығани Давидым, наңлыгыгутахтикуң!»

³¹ Юлгутым иныхтыкакык, ныпйғысқыльюкык. Иўырңа қывұтағалъюку ўата акилгүкак: «Атанық, Иғнығани Давидым, наңлыгыгутахтикуң!»

³² Ынкәм Иисусым ағулиғлюни туқлъюғлюкык аптыкакык: «Сясқыльютык пйқыстык хўаңамнун?»

³³ Кймсиқәк: «Атанық, ийыпут ысхақтыстахтики!»

³⁴ Иисусым наңлыгыгугульюкык ййңит сәфтыкй. Таўаниңинақ ысхәсгуткак ынкәм малихтыкәт.

Иисусым Кәтыльха Иерусалимымун

21 Иисусылью малихсәхтыкульхйт туғәғьялғймың Иерусалимымун, кәткәт

Виффагиямун Елеоним найғаханун. Таўани каяхтыкакык мӕлгук малихсӕхтыгни иглыхтыкыстыскыльюкык. ² Хўатын пики: «Иңавык нынун агляглютык таўаниңинақ ысхахлыықхытык пытуғалғи осёл нуғалык. Итымльюкык тагинъакихси хўаңамнун. ³ Китум алңунак сямьң пикаңистык, хўатын пинакыси: “Атанғым акльюкӕк”. Таўаниңинақ тагитыслъықӕк хўаңамнун».

⁴ Хўатын пикафтуқ апығиғналюку ўкналиқистым пильха:

⁵ «Уңипӕсяхтухқи, Сионыгмит:

“Ысхақхытыкукун, умилыпыси такўӕқиси.

Қусывығӕқ осёлыкун иглыхтақуқ, осёлым нуғӕкун”».

⁶ Ынкӕм малихсӕхтык иглыхтыкыстаглютык сивуңитни, Иисусым писқыльхатун пикак. ⁷ Осёл нуғӕхтӕмӕн тагиткӕк Иисусымун. Қӕслъит ӕткатың матахлыюки тығикусяк қайңитхун лъикйт. Тӕхкын Иисус ақумыхқӕқ. ⁸ Юлғутыхлыағым тумытхун ӕткатың сӕхтыкйт, ынкӕм иляңи уқфигым аваяның икутақлыютың тумыт лъиляхтуғвикыхкйт.

⁹ Юлғутығлягыт Иисусым сивуңанилңӕтлью, киңуңанилңӕтлью акилгӕткат:

«Усюқнахалык Иғныға Давидым!

Кияғнығым қуяслъигу тагилғи ӕтхакун Атанғым!

Усюқилъық қиялгмылңуғмун!»

¹⁰ Иисус итыгъян Иерусалимымун, қамахлыютың Иерусалимыгмит кагайгунъықыхсӕткат хўатын пимағмың: «Кинаңӕйа уна йӕк?»

¹¹ Иисусым малихтыстыңита юлғутыхлыағым кӕмсиқйт: «Иисусыңуқ, ўкналиқиста, Назаретымың Галилеямылңуғмың пиңуқ».

Иисус Храмымун Пилғи

¹² Иисус Храмымун итыглюни ӕныскуқи қамахлыюки тукфихтулғитлью, акикулғитлью. Тӕхкын манимың навыхуқхытытлью қаюғвигит улъыхуққи, ақумутитлью қаўӕгмың акильпыгахтыт.

¹³ Ынкӕм пикй:

«Игақӕқ Акузитни Игақыхкани:

“Мыңтығама атилъқысыхқӕқӕ, Юғағвик”.

Иўырңа лъпыси йғағвигухтахси тыглыгнйхтынун!»

¹⁴ Тӕхкын аякатлью, игульюгмылңӕтлью такукӕт Иисус Храмымун, ынкӕм нӕлхуққи.

¹⁵ Первосвященнигытлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтӕсяның ысхапаглюки альӕхлыюхӕхтильхи Иисусым, нагалъюкилью тағнухӕт Храмыми акилгӕлғит хўатын: «Усюқилъық Иғнығанун Давидым!» ынңӕталъ угумиюкат.

¹⁶ Ынкӕм Иисус ӕптыкӕт: «Наганъығисикй тағнухӕт сямьң пикатаңи?»

Иисусым кӕмсиқй: «ӕа, нагатаңка. Атихтйгастыху Акузитыт Игақыхкат пильхит:

“Қӕнғитхун тағнухӕтлью, альхынхӕхӕтлью ятӕхқыхқакан усюқилъық лъпынун катам?»»

¹⁷ Тӕхкын Иисусым унильюки, Иерусалимымың Вифанияткақ қавағналюни тамӕни.

Иисусым Палихтыстыкаңа Уқфик

¹⁸ Иисус унӕнулюку утығниткыльюку Иерусалимымун игатақӕқ. ¹⁹ Тумыт сӕгӕитни ысхақӕ смоквам уқфига. Такулюку пияқминиғу куқуңарӕгӕнӕфтуқ смокваңунани. Ынкӕм уқфик таўавык пика: «Альӕмыңлью пйтыстинӕнғитутын». Таўаниңинақ уқфик палиқӕқ.

²⁰ Малихсӕхтыт таўатын пилғи ысхапаглюку, сӕгӕйғаюгуткыльюку ӕптыкӕт: «Натын уқфик сюкатыпихлыюни палихта?»

²¹ Иисусым кӕмсиқй: «Ипа пӕмси, малгукльильнунӕн ухпықильылгукуфси, хўаңамтун пильықуси, ысхапалъыхпысистун смоквам уқфига. Таўатыңинақ пинӕнғитуси талӕа уна нӕйғӕқ каяхтыкуфсигу: “Икльютын лъпынун мығмун милиӕтын”, лыган пильықуқ. ²² Сямьң алңунак ӕптыкуфси юғакун ухпықильылгукуфси альхыгусӕхқӕгуси».

Иглығутистыт ӕпқуғӕқӕнат Иисус

²³ Иисус кӕльюни Иерусалимымун Храмымун йтқӕқ. Апыхтуғималюку, первосвященнигытлью, сйванлъыгытлью такулюку ӕптыкӕт: «Уңипӕтикут китум қылыхтатын таўатын писқыльютын, налиғмың китум қылылхӕкун таўатын пиңузин?»

²⁴ Иисусым кӕмсиқй: «Хўаңалъю ӕпнақамси. Кӕмсиқуфсиңа хўаңалъю уңипӕлъықамси китумун қылғуматка. ²⁵ Китум қылыхтағу Иоанн крестиғагисқыльюку? Кияғныхтӕўӕ налиғмың югмың пиңӕа?»

Тӕхкын лъңитның акузимхуткат: «Сямьң пинақыстыху? Кӕмсиқумтыху Кияғнығмың пиңунилюку, хўатын пильықйлью: “Сяңанңам ухпықынғистыху Иоанн?” ²⁶ Иўырңа: “Югмың пиңуникумтыху”, қымалъ юлғутыт сӕлъықйлью, қаюхлъӕк қамахлыютың ухпықыхкӕт Иоанн ўкналиқистыңунилюку». ²⁷ Ынкӕм кӕмсиқӕт Иисус: «Налъюкахпут».

Иисусым пики: «Хўаңалъю уңипӕнӕнғитамси китумун қылылхыңыкӕтӕ таўатын пильымнун».

Иисусым Уңипӕгӕткыхкык Югым Иғныгык

²⁸ Тӕхкын Иисусым ӕптыкй: «Натын уна сюмыхтағӕткылықыстыху? Югңуқ тӕўа мӕлғугығның иғнылык. Сивулиғмун пильюни пика: “Иғнымни, ағнығми хўани виноградымың

пйтысиғағвимнун қыпқағьяхәтын!" 29 Иғныған пикә: "Ўйн пиюнғитүңа". Иўырңа ағнығми тәкўани авутыққылъюни қыпқағьяқак. 30 Тәхкын тўңлихәднун иғнығми пилюни, таўатыхпигақ пикә. Иғныған пикә: "Аа, пильықуңа", иўырңа пимаңилнұқ». 31 Исусым әптыкй: «Налйм иғныған қәткыхкақагу атани?»

Кймсиқәт: «Сивулйм».

Ынкәм Исусым пикй: «Уңипәтамси налогмың қырнұхтыстытлью, ағнатлью акикикаюгыт югусимыхның сивухпысини итығәтнұт Атаныхпагульханун Кияғнығым. 32 Иоанным Крестителым уңипәсәхтуқақйси натын кияхтылъяқхамың Кияғнығым пиюкыльхатун, иўырңа ухпықумаңитахси. Нақам налогмың қырнұхтыстытлью, ағнатлью акикикаюгыт югусимыхның ухпықыхкақәт. Талўа киңуңаның ысхапакақығңәхпысики ухпықыхкақәт Иоанн, паниның лъпыси авутыққылъюсилъю сығлықыныңәнилъхитуси, ухпықумаңитахсилъю».

Исусым Уңипәткыхкаңи Сығлығит Пйтысиғақтыт

33 Исусым пикй: «Иляңа уңипәгән нагатыху. Таўаңуқ юк пйтысиғақак виноградымың нунамикун. Миңльюлюку, лягуткакык виноградымун қагыққусик, ныкыфтыкәлью ўсқалғй кылыңакивихкақ. Тәхкын навғиткә виноградымың пйтысиғағвини пйтысиғақтынун афльыңакысқылъюку. Тәхкын лъңа иляңанун нунам агляқак. 34 Сяғнаяққәхсята виноградыт, пйтысиғағвилгым қыпқақтыни каяхтыкй ныңини ақфасқылъюки. 35 Иўырңа пйтысиғақтыт ақуқағлюки қыпқақтыт, атәсиқ анагулыхтәкәт, иляңа тукуткәт, пиңаят миллюпагәтахйнақ тукуткәт. 36 Қыпқақтыми иляңи каяхлъятақй, сивулиғның угляғатағлюки, лъңитлью таўатыңўәқ пилъятақйт. 37 Қыңўат иғныни каяхтыкә лъңитнун, хўатын пимағми: "Ипапыстәқ сйвакыльықәт иғнықа". 38 Иўырңа пйтысиғақтыт ысхағлюку пйтысиғағвилгым иғныға хўатын пикат: "Ўм иғныған пилльықә уна нуна атани тукукан. Туқускумтыху хўаңкута пилльықәхпұт уна виноградымың пйтысиғағвик". 39 Ынкәңам ақуқағлюку, пйтысиғағвигмың миллөлъюку тукуткәт».

40 Исусым әптыкй: «Пйтысиғағвилгым тагикуми сяльықакы пйтысиғақтыт?»

41 Первосвященнигытлью, сйванлъяғытлью кймсиқәт: «Сығлыпыстәтун туқулъяқй тәкут сығлығит югыт. Тәхкын навғилъяқә пйтысиғағвини альянун пйтысиғақтынун. Сяғналъяққак кәскан ныңилъяқәт».

42 Исусым пикй: «Атихтйгастыкй Акузитыт Игақыхкат хўатын пильхит?

"Уйғак тәна мыңтығаңлъяхтыт ихсякыхкәт мыгнуналъяхпигәхтыкәгуқ уйғак.

Тәна Атанғым пильқә, ураң пинильыхпигәгуқ хўаңкунъун!"

43 Ынкәңам уңипәтамси, Атаныхпагульха Кияғнығым лъпысини аўисяққәгуқ, ынкәм тўняхқәгуқ югнун пйтыстияхқанун плодыңаның Атаныхпагульхым». 44 «Кина алңунак тәхун уйғахкун икукуми, пилимьяхқәгуқ. Кина алңунак тәм уйғағым ифағвикыхкумигу сифтәхқылъяқә».

45 Первосвященнигытлью, Фарисейтлью нагалъюки Исусым уңипәгәтәни лйгикыхкәт Исусымнұқ лъңит акузиткақыфтй. 46 Ынкәм тугуюкақсяқәңат, иўырңа алиңыхкат юлғутыхлъяғның қаюхлъяк ухпықыхкақәт Исус уқналиқистыңунилюку.

Исусым Уңипәткыхкаңа Ныңуҳнақылғим Нықынғақыльхә

22 Тәхкын Исусым апыхтуғлятақй тәкут югыт уңипәгәтәтхун. Пикақ: 2 «Атаныхпагульха Қилияғым хўатытуқ, умйлгым иғныни ныңуҳнақылғй ятәхқуткә нықынғаққунъалюку. 3 Қыпқақтыни каяхтыкй уңипәсәхтйсқылъюки тахсиқлъяқат ныңугутым нықынғақыльхәнун тагиляғәтысқылъюки, иўырңа тагиюңгиткат. 4 Тәхкын умйлгым пикй иляңи қыпқақтыни: "Уңипәсәхтухтыки тахсиқлъяқанка нықынғақыльымнун, нығьяхқаннұқ апығйхтут. Тукутйхтысимәнка юхтәнығның тығикусяның, куўинталғйныңлью нуғағның. Ынкәм сяңўә қамахлъяни апығйхтуқ. Тагилиннұқ ныңугутым нықынғақыльхәнун!" 5 Иўырңа ақылъқахқат тахсиқлъяқит ўәкумаңилнұт. Йығлығи навык сяхтүткат, атәсиқ пйтысиғағвигминун пикақ, иляңа акильпыгағвигмун, 6 умйлгым қыпқақтыни иляңита ақуқағлюки сякусийкльюки тукуқуқйт. 7 Умйлык сякшитыхлъяқак ынкәм пильюўақтыни каяхтыкй. Тукуқуқйт юхтақат, кумахтыкәтлью ныңат. 8 Тәхкын қыпқақтыни пикй: "Ныңуҳнақым нықынғақысхқй апығйхтут. Ақылъқаңлъяқаксяқынка сығлытун пикәтмыхның тагипагәниңитут. 9 Ынкәңам әнлюси тумынун нальяқаси қамахлъяюки югыт нықынғақысәхтйсқитыки". 10 Қыпқақтыт әнлютың тумыни қамахлъяюки нальяқатың сығлығуяғңәта, пиниғьяғңәта нығьяхтйсқыхкйт, ынкәм ныңугутфик ыслъяқағақтыкақ.

11 Умйлгым ысхағьяхтуғьяқминики ақылъқат, ысхақә юк әсимаңилнұқ ныңуҳнақылғим әткәмың.

12 Ынкәм әптыкә: "Илякумтәмни, натын итыхсин

ныңунақылғым аткәмың атыхпынаң?» Югим кймсиҳпагниңиткә. ¹³ Тәхкын умйлғым қыпхақтыт пикй: «Ихилью, итыгилью асиҳлъюки қагавык мамлыгмун милӊтыху, таӊани югыт қиялъықут хутытыңлъю тышқитәхтахлъықйт».

¹⁴ Исусым тәқниқй акузилъыни хұатын: «Угляпыстәқ тахсиқлъикағңән, иӊырңа паляхәгут накмикыхкәт».

Апқуғәлғық Налогмың

¹⁵ Тәхкын Фарисеит унильюку Исус агғиткат натын анагнйльқавигиғналюку Исус акузилъақун. ¹⁶ Ынкәм каяхтыкйт иляңи малихсәхтытын, иляңилъю Иродианыт Исусымун. Хұатын пикәт: «Апыхтуғиста, лйсимакамкын акузйкутын ипаңулюку. Апыхтүсянлъю натын Кияғнығым кияхтысқысюлъха ипаңуқ. Аңуәгуяғңәта, укавансәғңәта паниның апыхтуғақатын таӊатыхпигақ. ¹⁷ Ынкәм уңипәтахтикут натын сюмыхтағалъыхпының. Кияғнығым Лйлихтүсяни ылъкуғутңә лъивикильықхақпут налогмың Кесарымун? Лъивикильтәа налиғмың пинғитылтә?»

¹⁸ Исусым лйсимақыкй сығлытун пиюгукаңат, ынкәм пикй: «Пинйюгнығни лъпыси! Сяңама анагнйльқавигиғнақуткыстыңә?»

¹⁹ Қылгувикитыңә манимың налогмун лъивикисихқамың».

Ынкәм тагиткәт манимың. ²⁰ Тәхкын әптыкй: «Китум хинақагу уна? Китум әтқагу уна?»

²¹ Кймсиқәт: «Кесарым».

Ынкәңам Исусым пикй: «Түнитыки Кесарымун тамәкут Кесарым пиңи, түнитыки Кияғнығмун тамәкут Кияғнығым пиңи».

²² Нагасямыхтыху сяғйғаюкат тәхкын унильюку ағуляқыккат.

Саддукеит Анагнйльқавигиғнақуткыхкаңат Исус

²³ Таӊани ағнығми Саддукеит әпсяхтуқәт Исус. Тамәкуңут ухпықиңигалңут туқукат уңувахтыкаюгутаңи. ²⁴ Пикәт: «Апыхтуғиста, Моисейем Лйлихтүсй пикәгут: “Юк нулихтуғлюни туқукан авақутихпынани, аңлыгутаңан тугуяққақә угиңиғақ авақутиңәлюку аңлыгутни туқукақ”.

²⁵ Мәнсәхтут мәғрағвинлык югыт аңлыгуткульхйт. Нуйыклъиқ нулихтуғлюни авақутихпынани туқукәгуқ. Ынкәм нулиха аңлыгутаңан тугукә.

²⁶ Түңлихәлъя аңлыгутаңа туқуқ авақутихпынани. Ынкәм пиңаян аңлыгутаңан тугә тәна ағнақ. Қамахлъютың тугәқлъюку туқуляғәтут авақутихпынатың. ²⁷ Киңулйлюни ағнақ туқукәгуқ.

²⁸ Уңипәтахтикут, уңувахтүтылъхым ағнығани

китум ағнақ нулихқылықагу, қамахлъютыңқун туғукақыккаңат?»

²⁹ Исусым кймсиқй: «Анахутңәси қаюхлъяк лйгикигатаси Акузитыт Игақыккат, талӊа ахтуғьяққәңгильха Кияғнығым. ³⁰ Туқукат уңувахтүскумың ныңуғусяққәңгитут, яқулгыстун қиягмылңуғистун. ³¹ Атихтйгастыху Кияғнығым апылъха лъпысинун туқукат уңувахтүтылъықхйтның? Хұатын пикәгуқ:

³² “Кияғнықәңа Авраамым, Кияғнықәңа Исаакым, Кияғнықәңалъя Иаковым”.

Кияғнық Кияғнықәт уңувалғйт, накән туқукат».

³³ Исусым апыхтуғильха юлғутыхлъягыт нагалъюку, сяғйғаягутыхлъякәт.

Аңылыхпигақ Лйлихтүсяқ

³⁴ Фарисеит нагақуғьямыхтыки Саддукеит Исусымун ныпйхқәәнилюки қырңугуткат.

³⁵ Атәсим Фарисеим апыхтуғистыңан Лйлихтүсят әпқуғәкә Исус анагнйльқавигиғналюку. ³⁶ Хұатын әптыкә: «Апыхтуғиста, натуңәӊа аңылыхпигақ Лйлихтүсяни?»

³⁷ Исусым кймсиқә: «Атаным Кияғныға пиниқсәққақан қамахлъюку илюхпыгун, қамахлъюку уңувасихпыгун, қамахлъюку умыюахпыгун”. ³⁸ Тәна аңылыхпигәгуқлъю, мыгнуналъыхпигәгуқлъю Лйлихтүсяқ. ³⁹ Түңлихә аңылыхпигақ Лйлихтүсяқ сивулихтун аюқуқ: “Пиниқсәққәкатын юлгутытын пиниқылъыхпытун лъпынун катам”. ⁴⁰ Тәкук Лйлихтүсяқ тунымәгук тамахйтнун Лйлихтүсянунлъю, апыхтүситнунлъю үкналиқистыт».

Апқуғәлғық Христосымың

⁴¹ Тәхкын Исусым әптыкй Фарисеит қырңугуттамалюки: ⁴² «Натын сюмыхтағәткақыстыху Христос? Китум игнықагу?» Кймсиқәт: «Иғнықә Давидым».

⁴³ Исусым әптыкй: «Сяңанңам Давидым акузйқңами Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун атихтагу: “Атанығмың”? Хұатын пикәлғй:

⁴⁴ “Атанғым пй Атанқа, Ақуми ағынқигнымкун, кынляңа аңуяхтын итығахпык асиңанун лййхтылъымнун”.

⁴⁵ Давидым атымакагу: “Атанығмың” натын игнықагу?»

⁴⁶ Налихйнитә Фарисеит кймсиҳпагниңиткәт Исус. Тәхкын кынлыкльюку китум алңунақ тытуғьягуткәт әпнығмың.

**Иисусым Кылыңасяғускаңи Апыхтуғикаюгыт
Лйлихтүсяның, Фарисеиниңлө**

23 Тәхкын Иисусым пикй юлгүтытлө, малихсәхтынилью: ² «Апыхтуғикаюгытлө Лйлихтүсяның, Фарисеитлө ақумгәт Моисейем ақумутәкун. ³ Тамәкын апальюқлөюу қатқақитыки қамахлөюки апыхтүсит лпысинун, иўырңа лъңита сялхит малихтыпынаки. Сясқақиси нақам лъңита пиңигатйт. ⁴ Апыхтуғильхит Лйлихтүсяның пияқнапихтут югнун қаткысяққәлөтың. Апыхтүсит уқихтуқастун амагыстун аюқут амахтыстақыхқаңит югнун, нақамлө талўа атәсихақ иғнығўахтың атуқигатәт каюсйнәлюки амагитның.

⁵ Қамахлөюки пинитун пилъытың пйқйт ысхақсяқналюки югнун. Талъимыхтыхунлө, қагумыхтыхунлө қилъхутақйт патытәғалөюки сялңаўәхәт Акузитның Игақыхканың ималгыт, қәслъимыңлө қуғалъкутйт тәклөюки улимәқйт. ⁶ Нықынғаққымъи, ақумьюныхтүт әңўәғухтыкат ақумутйтхун, синагоганилө таўатылнухтыхун ақумьюныхтүт. ⁷ Құлвахтысюгақут акильпыгағвигни, атйқысюгақутлө: “Апыхтуғистымың”. ⁸ Иўырңа лпыси атихтыстыхпынаси: “Апыхтуғистымың” қаюхлөяк атәсийгуқ Апыхтуғистызи, аңлыгуткулъхйстун аюқуси. ⁹ Кина алңунак атихпынән: “Атамың” нунами хўани, қаюхлөяк атәсийгуқ Атази қиягмылңуқ. ¹⁰ Талўа китумун алңунак атихтыстыхпынаси: “Иглығутистымың” қаюхлөяк атәсийгуқ иглығутистызи, Христосыңуқ. ¹¹ Тәна аңлылөхпигақ қыпхахтықаққақаси. ¹² Кина алңунак лъңаның аңлистыкуми қусывыхтысяққәгуқ, ынкәм кина алңунак лъңаның қусывыхтыкуми аңлистылөыңьяққәгуқ».

**Иисусым Пинйюгнығуникаңи Апыхтуғикаюгыт
Лйлихтүсяның Фарисеитлө**

¹³ «Иўырңа сығлығўәғунақңүси лпыси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Умгутақаси итығнақылғйт Атаныхпагулөханун Қиягым. Лпыси катам йтхигатуси, ағулихтақасилө итыгьюлғйт!

¹⁴ *Сығлығўәғунақңүси лпыси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Ысхақлятақулюки угиңиғат мыңтығйғақаси. Тәхкын пиниғнилюси писқылөюси тәклөюку юғағақуси. Тамәкын апальюқлөюу ағьлөыңыхлөягьяққәгуси!*

¹⁵ Сығлығўәғунақңүси лпыси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Иглығәкуси кылъйкунлө, қүткунлө ивағналюку

атәсиқ юк ухпыхнәлюку лпысистун. Тәхкын апыхтүсяси ухпықыхкаки апыхтүсяхпыси ағляхтысяққәхлөықә геенамун, ынкәм лпыси ағьлөыңыхпысиның малғуққыңьән ағьлөыңьяққәгуқ!

¹⁶ Сығлығўәғунақңүси лпыси, аякани иглығутистыни! Апыхтуғйкуси хўатын: “Кина хўатын пикуми: ‘Ақықйңа Храмкун’ тәна пикатңунғитуқ. Иўырңа кина хўатын пикуми: ‘Ақықйңа золотақакун Храмым’ пияқпапыстәқә акықусяни”. ¹⁷ Лпыси аякани тымңитхўастыни! Наликык мығнуағатағахтак, золото, налиғмың Храм ағлығнахтыстилғй золотамың?

¹⁸ Апыхтуғйкусилө хўатын: “Кина хўатын пикуми: ‘Ақықйңа аққыфигыгныкун’, тәна пикатңунғитуқ. Иўырңа кина хўатын пикуми: ‘Ақықйңа тунусякун аққыфигыгнилңуқкун’, пияқпапыстәқә акықусяни”.

¹⁹ Аяңақәлык лпыси! Наликык мығнуағатағахтак, тунусяқ налиғмың аққыфигык ағлығнахтыстилғйк тунусямың? ²⁰ Ынкәңам кина акықикуми аққыфигыгныкун, акықиңуқ тәхунлө, сякунлө тамақәкун аққыфигыгнилңуқкун. ²¹ Киналө акықикуми Храмкун, акықиңуқ тәхунлө, кияхлөыхйкунлө таўани. ²² Киналө акықикуми қияхкун, акықиңуқ Кияғнығым ақумутахкынкунлө, ақумгалғйкунлө таўани.

²³ Сығлығўәғунақңүси лпыси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Кияғнығмун тўнақаси қуляқкылъхи нықмун нықнихсәйт, мятат, укропыт, тминыт. Иўырңа авылғағақаси апыхтүсят мығнуағатағалғйт Лйлихтүсянилңүт катам: тәнилъхитылөық, наңлыхталөық, атәсийгмытылөық. Тәкут атухқақсяғаси авылғафқыта иляңилө Лйлихтүсят. ²⁴ Аякани иглығутистыни! Юхтун аюқуси нўйңағақ мығьяхқаминың иқилөюку тәхкын верблюд тўфлөықә!

²⁵ Сығлығўәғунақңүси лпыси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Қайсисилө сяғнысилө қайңи сяңихтақаси, нақам имиғңәт ўаяғнйқахпысиныңлө, пакигнйлөыхпысиныңлө. ²⁶ Аяңалғй Фарисей! Сивуклөюкык сяңихтикык илюңик қайсисилө сяғнығымлө ынкәм қәскульютыккөю умқаңылъик!

²⁷ Сығлығўәғунақңүси апыхтуғикаюгни Лйлихтүсяның, Фарисеинилө! Пинйюгнығүси! Туқат сялңагистун аюқуси пйнықыхкат қатылғймың. Ысхақәлөтың қайңи пинихалык, иўырңа қама имақут ныхқуғругмыңлө, ағулығмыңлө. ²⁸ Лпысилө таўатытуси. Қайыхпысиның пинихсюгнихлөягыт, иўырңа илюхпыси пинйюгнығүси, апыхтүтқаси Лйлихтүсят атуқигатаси».

Иисусым Уңипәскаңи Ағыўльықхытның

²⁹ «Сығлығўағунақңўси лъпыси апыхтуғикаюғни Лйлихтўсяның, Фарисеинилью! Пинийюғнығўси! Мыңтығасқўаңлъяғақаси лъйвғитхун ўкналиқистыт, пиниғнахсяғақасилью лъйвғит тамәкут кияхтыкат ылъқуғульютың Кияғнығмун. ³⁰ Тәхкын хўатынлью пйқуси: “Нығиғлюку кияхтыкәякумта сивунымнџи, туқуқулгусиғнааянғитнўағапут ўкналиқистының”. ³¹ Таўатын акулъықхытнун лйгикыстуси, киңунқынъилюси туқуқуғхытнун ўкналиқистыт. ³² Ынкәм сьқыстык сивунықхытнун пинлиқат апығиғхытху. ³³ Нымығьяни лъпыси, авақутитни нымығьят! Кияғнығым нанқихтыкаңиси ағыўльықхытнун, натын анагнақыстыху ағыўльықхытнун геенами? ³⁴ Ынкәм уңипәтамси каяхфикамси ўкналиқистыныңлью, лйсималғиыңлью, апыхтуғистыныңлью. Иляңит туқуқуғхытнун, иляңит қақўрағхытнун, ынкәм иляңит синагогахытнун кахсягмихлықхытнун, иляңит нунағның иляңитнун малихқуғхытнун. ³⁵ Тамәкын апальюқхытнун лъпыси Кияғнығым ағыўльықхытнун туқуқуғхытнун қамахлыюки кияхтыкат ылъқуғульютың Кияғнығмун нунами хўани, Авелымың Захариямун, иғныға Варахиям. Туқуткақхытнун акулъықхытнун Храмымлью, ахқыфигымлью. ³⁶ Ипа уңипәтамси, лъпыси уңвалғиың мәтын Кияғнығым ағыўльықхытнун тамәкунун сығлытун пильығнун!»

Иисусым Пиниқыльха Иерусалимымун

³⁷ «Кәй, Иерусалим, Иерусалим! Туқуқуқхытнун ўкналиқистыт, милуқпағатағлюкилью туқуқуқхытнун каяхтыканка лъпынун. Угльпихлыюку қырнуқсюгақхытнун юхтын хўаңамнун, катам қаўағым қырнуқхытнун амағақхытнун якуғми асиңанун, иўырңа таўатын пистысюумаңитахпыңа. ³⁸ Ынкәңам мыңтыған пәхқилъықә. ³⁹ Уңипәтамси, хўакын кынлыкльюку ысхағнәнғитахпысиңа алья кынляңа хўатын пильықхытнун: “Кияғнығым куясльыгу тагилғи атхакун Атанғым”».

Иисусым Апқаңа Храмым Нәвыльықхә

24 Иисус әнлюни Храмымың ағулякумалюку малихсяхтыңита такулюку кылгуткит мыңтығат Храмым пиңи. ² Пикй: «Ысхағаси тамәкут мыңтығат. Ипа пймси, талўа атәсиқ уйғак нымининъаңгитук. Қамахлыютың улъықуғхытнун».

Сығлылльықхытлью, Амьюқытәткыльықхытлью

³ Иисус ақумьян Елеоним найғақакун, малихсяхтыңита такулюку лъңинахамәглютың әпткәт: «Уңипәтикут, қакун тамәкут пияхқәўат? Сяңульықхытнун лйсимакусиқхытнун тагилъықхытнун, нунамлью иқухтыльықхытнун?» ⁴ Иисусым кймсиқй: «Кылыңалюси, китумун алңунак пұхтыстыхпынаси. ⁵ Қаюхляк угльпихлығи тагияхқәгуқ атуқльюку атқа, хўатын пйқльютың: “Хўаңа Христосыңўаңа”, пұхқуғхытнун юлғун. ⁶ Нагақўльықхытнун пильюўаның, акусқахтәткыльықхытнун пильюўат; алиңыхпынаси қаюхляк тамәна пияхқәгуқ. Иўырңа сьлин иқухнақнунгитук. ⁷ Нунат югит пильюгутульықхытнун, атанықпагульықхытнун пильюгутульықхытнун, нани алңунак нықаңисьхлыхлықхытнун, нунат увылыхтахлыхлықхытнун. ⁸ Қамахлыюни тамәна ағнам иғниюкысталъхытнун аюқылъықхытнун. ⁹ Тәхкын тамәна пималюку югыт тугульықхытнун, амьюқытәткыльықхытнун, туқульықхытнун. Нунатахән тамахан рамкыңан угумильықхытнун хўаңа апальюқхытнун. ¹⁰ Ынкәм Угльпихлығи ухпықнанихлықхытнун, увыхпагутусягульықхытнун, угумисьгульықхытнун. ¹¹ Тәхкын ўкналиқистысығўалғутыт тагилутың пұхқуғхытнун юлғутыт. ¹² Сығлық нулям аңталыңаның апальюқхытнун альюльютың югыт пиникинанихлықхытнун. ¹³ Иўырңа кина алңунак нуқынъыхтуқак кынлымун югулильықхытнун. ¹⁴ Укутлью Пинилғит Уңипат Кияғнығым Атанықпагульықхытнун аюқылғит уңипаксяхқәгут нунатахәни тамахан рамкыңитнун нагақиськыльюки. Тәхкын нуна иқухлықхытнун».

Иисусым Апқаңа Сығлылльықхытлью

¹⁵ «Йықай атихтухтым лйгикльыгу сьмың пийтаңа ўкналиқистым Даниилым ўкналиқуткыхкә. Укналиқуткыхкә тәна аглығилнўгуқ пәхқитыстилғи аглығналғиың ными. Ысхақуфсигу тысқамани ныкывылғи, ¹⁶ Иудеямылнўт анағнихәт нәйғанун. ¹⁷ Юк мыңтығам қайңанилнўқ укиглюни сьгьякуфқәми пилғәк. ¹⁸ Юк пйтысйғавигмылнўқ қәслъихқуфқәми пилғәк. ¹⁹ Тамәни ағнығни сығлығўағунақнўт кумилгыт ағнат, мамахталгытлью! ²⁰ Юғахтык анағнифқәфси уксюми пискыльюси налиғмың Субботами, ²¹ қаюхляк тамәни сығлылльықхытнун ынңаталъықхытнун сығлығатағәхқәгуқ. Сығлығатағәхқәгуқ сығлылльықхытнун имә пинлиғьохәлхытнун нунам хўавымун кынляңа. Альямыңлью

таўатылңуқ пинәнғитңўахтуқ. ²² Тамәкут ағнығыт Кияғнығым палялѣмаңсыяқакки, кина алңунак уңуванаяңгитуқ. Иўырңа апалъюқлъюки накмикыхкани ағнығыт палялѣияхқақй.

²³ Тамәни китум алңунак пикаңиси: “Ии, Христос хўа”, налиғмың: “Тазиңантуқ!” ухпықыпнән, ²⁴ қаюхлъяк Христосысиғўағытлъю, ўкналиқистысиғўағытлъю тагилъықут. Аляхлъюхўахтихлъяхлъықут, сяғйғанахқыхлъяхлъықутлъю пўхналюки югыт, талўа Кияғнығым накмикыхкй пўхсяқлъыгукумыхтыки. ²⁵ Тәўа уңипәтамси сивутхулъюку пильыхқақ.

²⁶ Ынкәңам хўатын пикаңиси: “Ии, Христос пәхқилъханитуқ!” такухпынән; налиғмың хўатын пиката: “Ии, мыңтығам илюңанитуқ”, ухпықыпнаки. ²⁷ Қаюхлъяк Иғныға Югым тагикуми таўатысяхқағуқ ниғухпагўтылъыхтун кўкхулъықуқ асивағмың пакфалъямун.

²⁸ Қаўахпагыт қырңухтақут нани алңунак кымыхқўәлгунғани».

Тагилъыхқә Иғныған Югым

²⁹ «“Киңуңйхйтның тамәкут сығлылйлъыхлъягыт Кияғнығым сиқинық мамлыхтыслъықә, танқиқ ниғугунъанихтыслъықә, иғалықытәғыт ифкақўтыслъықй қияламың, ахтуғьяхқәңгилъыхыт қияламылңўт иглығалъхит альяңуқўтыслъықй”.

³⁰ Тәхкын қиялакун сяңўә альыхыхлъықуқ лйсимакусихқақ Иғнығаның Югым. Тәхкын қамахтыңўәғлютың нунам рамкыңи қивгум қияғўтыхлъяхлъықут. Ысхахлъықәт Иғныға Югым тагилғй қиялғўахтыхун, ахтуғьяхқәңгилъыхытўмағмилъю, ниғухқылылихлъяглюнилъю. ³¹ Ынкәм Иғныған Югым қалғихтән қалғихтыстыхлъякумигу каяхлъықй якулыни навык алңунак қырңуқтысылъюки накмикыхкани нунатахәның тамахәның».

Смоквам Уқфига Лйтфиксәхқақ

³² «Лйтфикитыху уқфига смоквам. Ысхақуфсики авайй унйлъйғалғйт, қуқуңй пйтыкысталғйт, лйсимакаҳси кйгьяхтуңыстағә. ³³ Таўатыхпигақ қамахтыңўәғлюки әпқанка тамәкут ысхақуфсики, лйсимакылъықәхси лъңа кәсяхтуңыстәмәқ, әкун амигмун лъйғумәқ. ³⁴ Ипа уңипәтамси, мәтын уңувалғйт туқуляғәтыстыхпынаки қамахлъютың тамәкут пияхқағут. ³⁵ Қиялағалъю, нуналъю авйғусяхқағуқ, иўырңа хўаңа акузитынка авйғунъәнғитут».

Кылыңақлъюку Тагилъыхқә

³⁶ «Китум алңунак налъюкә тәм ағнығым афлъюңа қакун кәсяхқәтаңа. Талўа қиялғмылңўт якулгыт налъюкәт, Иғнығымлъю налъюкә, Атаңинахәм лйсимака. ³⁷ Катам тамәни Нойем кияхтылъхани, югыт таўатысяхқағут Иғныған Югым тагилъыхқәни. ³⁸ Тамәни ағнығни, сивуңани улывым югыт нығақлъютың, мығақлъютың, ныңугутақлъютың аюқыхкат кынляңа таўавык ағнығмун Нойелью итылъхитнун ковчегымун. ³⁹ Налъюкыхкәт натысяхқәтаңа кынляңа улывылъығмун, ынкәм қамахтыңўәғлютың туқуляғәткат. Таўатыхпигақ Иғныға Югым тагикан, налъюкылъықәт натысяхқәтаңа. ⁴⁰ Таўани пильығми мәлғук югык пйтысийғавигмығни қыпхәтык, әлхә тугульықә, иляңа уныхлъықә. ⁴¹ Ағнак кагимтилғйк зерномың, әлхә тугульықә, иляңа уныхлъықә.

⁴² Ынкәңам кылыңалюси, қаюхлъяк налъюкнўәғәхси нани ағнығми Атаныхпыси тагилъыхқә. ⁴³ Налъюнықнйтук, мыңтығам юган лйсимаксяқумигу тыглыгнйхтым тагилъыхқә, қавахпынани кылыңанаяхтуқ нәфкульюни итығнаюкан мыңтығаминун. ⁴⁴ Ынкәм тамәкын апалъюқлъюку лъпысылъю апығйхсяғлюси қўнпың, қаюхлъяк Иғныға Югым тагияхқағуқ ўәкынғилъхәхлъюси».

Қыпхәхта Атәсийғмылңуқ Налиғмың Атәсийғмынъығилңуқ

⁴⁵ «Кинаңәўа атәсийғмылңуқ пықкинылғй қыпхәхта? Тәнаңўқ умйлған иглығутистыңлъяқә қыпхәхтылгутаңанун, нықылитәйтқылыюкилъю ахутаңа тамахән. ⁴⁶ Тәна қыпхәхта қуястылъыңьяхқағуқ умйлған кәлтъюни ысхақумигу қылылъығмитун пилғй. ⁴⁷ Ипа уңипәтамси, тәна қыпхәхта умйлған афлъыңакистыңлъяғьяхқақә сяминун тамахәнун. ⁴⁸ Иўырңа тәна қыпхәхта сығлығукуми сюмыхтағәхлъықуқ хўатын: “Умйлъка тагилғәхтуғнәнғитук”, ⁴⁹ ынкәм амьюткысягульықй қыпхәхтылгутни. Илялъықуқлъю сўмылғйнун, нығылгусиғәқлъюки, мығылгусиғәқлъюки лъйхлъықуқ. ⁵⁰ Тәхкын атәсими ағнығми умылга кәлтъықуқ қыпхәхта ятәхқылхильюкулъю, сиғимакылъхильюкулъю. ⁵¹ Ынкәм умылған қывўлъюку ағыўхлъықә, агляхтыслъықә пинийогнығнун ағыўгьяхқәлюку малигульюку. Таўани қийиқылъықут, хутытың тышқитәхтәмита».

Иисусым Уңипағәткыхқәңи Қуляғьягыт Ағнағәт

25 «Таўани пильығми Атаныхпагульхә Қиялағым успусяхқағуқ қуляғьягнун ағнағәгнун

кыльқылыюки кынылгутатың пайғилғйт нулихтуғнақылғимың. ² Талъимат нальюқат талъимат пыққинылғйт. ³ Налъюқат кыльқыхкйт кынылгутатың уқуққаңунаки, ⁴ иўырңа пыққинылғйт кыльқыхкйт кынылгутатың уқуққалиғлюки. ⁵ Нулихтуғнақылғй мулюққақ, қынўат ағнағат қавағникат ынкәм қаватхуткат.

⁶ Унугым қуқәни кина акилғуқақ хўатын: “Ука тағйқуқ нулихтуғьяққақ! Әнлюси пайықтыху!”
⁷ Ағнағат тахтуғахтәлъятың кынылгутатың кынғит нальхусяқйт. ⁸ Тәхкын нальюқат пикат пыққинылғйнун: “Уқуққалитахтикут, кынылгутапут қәмнақут”. ⁹ Пыққинылхита пикйт: “Сығлығалык тамахамнўун уқуққапагитутукт, акильпығақтыун тукфиғияхтухтык”. ¹⁰ Ынкәм нальюқат уқуққаңьяхтүткат. Авйсималюки нулихтуғнақылғй кәтқақ. Тәкут ятәхқыңғалғйт итылгусиқат ныңуғутым нықынғаққылханун, ынкәм амик үмкәт.

¹¹ Киңуңаның нальюқат ағнағат кәлъятың, акилғукат: “Атанық, Атанық! Қыльпығутахтикут!”

¹² Иўырңа нулихтуғнақылғйм кймсиқй: “Ипа уңипәтамси, нальюкамси кинкуңустык”».

¹³ Иисусым уңипағәтәни тәқниқә хўатын: «Ынкәңам кылыңатык, қаюхльяк нальюқақси натуңутаңа ағнық налиғмың натуңутаңа афлью Иғныған Югым тагилъыққә».

Иисусым Уңипағәткыхқаңи Пиңают Қыпхақтыт

¹⁴ «Атанықпагульха Қилягым успусяққәгуқ хўавык уңипағәтмун: Тәўаңуқ юк иглығанақылғй навык уяванун. Тукльюқй қыпхақтыни авйльығмини афльыңакистыңулюки сяғяминун. ¹⁵ Атәсимун 5,000 манит тўныхкй, иляңанун 2,000, киңулиғмун 1,000. Тамахита тунқуқй пильыхтулңистун. Тәхкын ағуляқыхқақ. ¹⁶ Юк тәна 5,000ныңыхқақ, таўаниңинақ ағуляқльюни акиксяққамың тукфихтуқақ. Ынкәм алья 5,000 альыхытыкә. ¹⁷ Тәналью 2,000ныңыхқақ, альыхыгутаққ алья 2,000мың. ¹⁸ Иўырңа тәна 1,000ныңыхқақ әнлюни ллягульюки йқй умйлыгми маниңи.

¹⁹ Мулюхльяглюни қыпхақтыт умйлгат утығниғьями уңипахсюқй сяматаңи манини. ²⁰ 5,000ныңыхкам ыснывағлюни пикә: “Умйлымни, тагивақакатын 5,000 манит. Тәўа алья 5,000 альыхықсимәқә”. ²¹ Умйлган пикә: “Сығлығалык итагнапихтутын, пинихтутын атәсийғмылңуқ қыпхақта! Атәсийғмыткәтыхпының паляғағнун афльыңакистыңуқтыснақамкын углялғйнун. Йтхй қуялгусиғьяхтуғна!” ²² Тәхкын 2,000ныңыхкам ыснывағлюни пикә: “Умйлымни, тагивақакатын 2,000 манит. Тәўа алья 2,000 альыхықсимәқә”. ²³ Умйлган пикә: “Сығлығалык итагнапихтутын,

пинихтутын атәсийғмылңуқ қыпхақта! Атәсийғмыткәтыхпының паляғағнун афльыңакистыңуқтыснақамкын углялғйнун. Йтхй қуялгусиғьяхтуғна!” ²⁴ Тәхкын 1,000ныңыхкам ыснывағлюни пикә: “Умйлымни, лйсимакамкын льпык әхсяққәнғитутын. Унатағақутын пйтысиғақакынғилькыхпының. Қырңуқтақатын пйткат пйтутңит ифкақуқақынғилькытың. ²⁵ Ынкәм алиңлюңа ллягульюки манитын йқақанка. Аң, тәўа льпык пин”. ²⁶ Иўырңа умйлган пикә: “Уюқ сығлық, ихсяниталғй қыпхақта! Льпык пйхпыңа унатағақнилюңа пйтысиғақакынғилькымның, қырңуқтйқнилюңалью пйтканың пйтутңит ифкақуқақынғилькымның. ²⁷ Сяңанңам маника канаңнанихсигу снамун? Таўатын пикақсяқувгу, утығнильымни выхнаяғақ альыхығнылиғлюку”. ²⁸ Тәхкын умйлгым қыпхақтыни пикй: “Тугулюку 1,000 маниңа, тўнитыхў тәмун 10,000нылыгмун. ²⁹ Тамәкут пилгыт тўнатағағьяққәгут ынкәм сйптйльыкут. Иўырңа тәна аваңилңуқ пильхәяғңән иқисяққәйт лъңаның”. ³⁰ Тәхкын умйлгым пикй: “Аныстыху тәна сятңунғилңуқ қыпхақта қагавык мамлыхльягмун. Таўани югыт қияғуахльяхлыкут, хутытыңлью тышқитәхтәмйта”».

Киңулиқ Нанқихтыльық

³¹ «Иғныға Югым тагикуми ниғуққылъығмикун, якулыхтүмахльягми, тәхкын ақумылъықуқ ниғуққыңғалғйгныкун ақумутагмикун. ³² Сивуңакун қырңугутыслъықйт қамахтыңьўағлюки нунам юги. Тәхкын авухльықй, катам пынъйғнйхтым авульхатун пынъйғыт козёлының. ³³ Пынъйғыт ағынқигнығминитыслъықй, козёлыт сяғумигнығмини. ³⁴ Тәхкын Умйлгым ағынқигнығминилңут пильықй: “Тагитык, Атама қуястыкйтни, пилйтыху Атанықпагульық ятәхқыхкәқ льпысинун има нуна улимақңан. ³⁵ Игатиқнулюңа ныққыхқақахпысиңа; мықсюгулюңа мықсикақахпысиңа; альяныхтәлюңа упугатқақахпысиңа. ³⁶ Амсикағмыльюңа әсихтуқақахпысиңа, қинуюгулюңа ллялихфикыхқақахпысиңа, анусимиңльяғәлюңа ысхағьяхтуқақахпысиңа”. ³⁷ Тәхкын ыльқугутңалғйт пильықат: “Атанық, қавңақ игатақнулютын нығысикын, налиғмың мықсюгулютын мықсизикын? ³⁸ Қавңақ альяныхтәлютын упугасикын, налиғмың амсикағмыльютын әсихтухсикын? ³⁹ Қавңақ қинуюгулютын, налиғмың анусимиңльяғвигмыльютын ллялихфикисикын?” ⁴⁰ Умйлгым кймсихльықй: “Ипапыстәқ уңипәтамси, сяңўә алңунак пикақси укалихпигағнун аңлыгутымнун, хўаңамнун пйқаси!”

⁴¹ Тәхкын Умйлгым сягумигныгминилңұт пилъықй: “Лъпысиңұт Кияғнығым ағыўғьяққй. Аўйтык хўаңамның, агляхтык кынлыңилңұгнун кынғыгнун Кияғнығым ятәхқыхкәнун Туғнығағмунлъя, якулганунлъя! ⁴² Игатақнулюңа нығыстылхитахпысиңа, мықсюгулюңа мыхсилхитахпысиңа, ⁴³ альяныхтәлюңа упугатылхитахпысиңа, амсикағмылъяуңа әсихтумаңитахпысиңа. Қинуюгулюңалъя, анусимиңлъяғвигмылъяуңалъя лъялихфикумаңитахпысиңа”. ⁴⁴ Тәхкын пилъықят: “Атанық, қавңақ игатиқнулютын, мықсюгулютын, альяныхтәлютын, амсикағмылъяутын, қинуюгулютын, налиғмың анусимиңлъяғвигмылъяутын, каюсийсимаңисикын?” ⁴⁵ Тәхкын Умйлгым кймсиҳлъяқй: “Ипапыстәк уңипәтамси, таўатын пинғитылхыпысистун налихйнитнун укут укалихпигәт, хўаңа пинғитақхпысиңа”. ⁴⁶ Ынкәм тәкут агляхлъякут кынлыңилңұгмун ағыўлъяғмун, иўырңа ыльқуғутңалғйт агляхлъякут кынлыңилңұгмун уңувалъяғмун».

Туқсюкаңат Иисус

26 Иисусым тәқсямики апыхтұсяқнығмың тамәкут, малихсәхтыни пикй: ² «Лйисимакаҳси мәлғук ағнығык атуғлюкык Нықынғақхылъяққә Пасхам пинақнұқ. Ынкәм Иғныға Юғым тұнылъяқят қакұрайсқылъяюку».

³ Таўани ағнығми, первосвященнигытлъя, сиванлъяғытлъя қырңугуткат дворңани Первосвященнигым, Каиафам. ⁴ Ағғиткыхкәт Иисус аксяқлъяюкля тугулюку, туқунъялюку. ⁵ Иўырңа пикат: «Нықынғақхымъи пинәңгитахпут, лјбрақ югыт сығлылйхқйхлъягнаюката».

Вифаниями Ағнам Иисус Тыпыңлъяхқыхкаңа

⁶ Иисус Вифаниямытақнами Симонынкуниткақ проказалгуялғйми. ⁷ Ағнам такукә Иисус, тугумйқлъяюкык алавастрык ақимлығутак ималгык акитупихлъяхймың тыпыңлъясимың. Нығумалюку нәсқўакун кўвыхкакык тыпыңлъясик. ⁸ Иўырңа малихсәхтыт ысҳағлюку таўатын пилғй, угумиягуткәт хўатын пимағмың: «Сяңан сякусийқакык? ⁹ Акикыхкақсякумикык тыпыңлъясик маниңуткыхлъяглюкык акляюмалғйнун тунқуғнаяғә!»

¹⁰ Иисусым лйсимакляюки сямың пикатаңи пикй: «Сяңан сығлықўғыстыху ағнақ? Пинйпихтуқ хўаңамнун таўатын пилъха. ¹¹ Акляюмалғйт қўнпың тамәнсяхқәгут, иўырңа хўаңа қўнпың лъпысининъяңгитуңа. ¹² Тыпыңлъяхқылъяғмикун югусика ятәхқыңъўә лъивылъяхқамнун. ¹³ Ипа

уңипәтамси, нунатахәни тамахәни нани алңунак уна Пинилғй Уңипақ уңипақнығмыхтыху, ағнам таўатын пилъха әпхақылъяқят югнун нықамикысқылъяюку».

Иудам Увыхпагусюкаңа Иисус

¹⁴ Тәхкын Иуда Искариот иляңат қуля мәлғук сйпнықлъяюку малихсәхтыт, первосвященнигнун пилюни, ¹⁵ әптыкй: «Сямың тұнылъяқыстыңъа Иисус лъпысинун тұныхкун?» Ынкәм кыстулъяюку јк қуля сйпнықлъяюку серебромың манимың лъивикыхкәт. ¹⁶ Тәхкын кынлыкляюку Иуда пилъыхқәнақыхкақ улыхпагунъялюку Иисус.

Ятәхқылъяқ Пасхам Нықынғақхылъяханун

¹⁷ Сивулиғми ағнығани Нықынғақхылъяхан Заваскалилхилънұм Нықыкшаңлъям, малихсәхтыт Иисус такулюку әптыкәт: «Нани ятәхкутысюхсин хўаңкунъун Пасхам Нықынғақхылъяханың нығысқылъяутын?»

¹⁸ Иисусым кймсиқй: «Иерусалимымун пикатык. Јк тамәнтуқ; уңипәнъакыси: “Апыхтуғиста пйқ, Пилъыхқәка кәнъақуқ. Малихсәхтыкулъяхйни нығнақхпут Пасхам Нықынғақхылъяха лъпысини”».

¹⁹ Малихсәхтыт Иисусым писқылъяхатун пикат, Пасхам Нықынғақхылъяха ятәхқыхкәт.

²⁰ Иғивгағьягу Иисусылью қуля мәлғук сйпнықлъяюку малихсәхтыкулъяхйт қаюғвигитңи ақумўткат нығналютың. ²¹ Нығүсималюки, Иисусым пикй: «Ипа пймси, налихпыси улыхпагунъяқнўәңа».

²² Малихсәхтыт қивғухлъягумағмың тұнликутағлютың әптәтақат: «Атанық, хўаңаңўә?»

²³ Иисусым кймсиқй: «Увыхпагутияхқәқ тәнаңўқ нықни ныптыкаңа сяғнығмун хўаңамнун малигульюни. ²⁴ Ипапыстәқ Иғныға Юғым туқуяхқәгуқ Акузитыт Игақыхкат пинақнильхистун. Иўырңа сығлықўәғунақнұқ тәна јк улыхпагитилғй Иғнығаның Юғым! Итағнағнаяхтуқ альхығумаңисяқуми!»

²⁵ Увыхпагустым Иудам әптыкә: «Апыхтуғиста, хўаңаңўә?»

Иисусым пикә: «Тәўа лъпынун апыхтутын».

Атанғым Нығыстильха

²⁶ Нығүтнүлютың Иисусым тугулюку нықыкшаңлъяқ игамсиқаюгвикляюку Кияғнық, әвгүлюку тунқуқй малихсәхтыни. Пикй: «Тугулюку нығитыху, уна югусикақа».

²⁷ Тәхкын тугулюку қајсиқ виномың ималык игамсиқаюгвикляюку Кияғнық тұныхкә лъңитнун. Пикй: «Мығвикәтахтыху қамахлъяюси. ²⁸ Тәна әқўақа, тәхун Кияғнығым акықуся апығйғьяхқәгуқ.

Тукукума а́кўа кўвылыықуқ угляпихлты́хйнун югнун сығывутусйлюни сығлықкылтхитнун.

²⁹ Уңипатамси, виномың алья мығнәнғитуңа кынляңа ағнығми таўани, винограғағмың мығылгусихлтықамси Атама Атаныхпагульхани».

³⁰ Тәхкын илягағлютың аңлютың Елеоным найғаханун пикат.

Иисусым А́пқаңа Петырымун Нальюнқылтықнилюни

³¹ Тәхкын Иисусым пикй: «Унугми хўани, хўаңа апальюкльюңа униқағалтықахпысиңа, қаюхльяк Акузитни Игақыхкани Кияғнық пикағуқ:

“Тукултықақа пынйғнихта ынкәм пынйғыт миңикылтықут”.

³² Иўырңа уңувахтыстыкаңаңа тукултығмың сивухпысини аглялтықуңа Галилеямун».

³³ Петырым пика Иисус: «Апальюкльютын лпык қайўа иляма униқағатығдатын, хўаңа унинъанғитнўағамкын!»

³⁴ Иисусым пика: «Ипа уңипатамкын, унукун петух қалғихтыстыхпынән, пиңаюның кытўылъ нальюнқылтықахпыңа».

³⁵ Петырым пика: «Қайўа тукумалгусиғьяғдәмкын, нальюнқынъанғитамкын».

Малихсәхтытлью қамахлтыютың уңипаткәт таўатын.

Иисус Юғалғй Гефсиманиями

³⁶ Тәхкын Иисусылью малихсәхтыкульхйт кәткат таўавык атильқылғймың Гефсиманиямың. Пикй: «Акумұтык тәхун, иңавык юғағьяхтұмалюңа».

³⁷ Тазиңавык кыльқыхкй, Петр, Зеведейемлью иғнығык. Тәхкын қивғұхльягымлью, сығлылғымлью кәтыкыстақә, ³⁸ ынкәм пикй: «Қәмнака қивғұхльяғуқ, рыпаль тукуяққәхльюңа. Таўанльюси кылыңалгусихтыңа».

³⁹ Тазиңапихқәғлюни нунамун сикмұльюни юғақак: «Атамни, пияхқәкан, мығынғилъяңа хўакын қайўсимың; иўырңа накән пиюкыльымтун, лпык пиюкыльтыпытун пигу».

⁴⁰ Тәхкын Иисусым такуяқмини пиңают малихсәхтыни қавәфтут. Ынкәм Петр пика: «Кылыңалгусихпағниңитыстыңә атәсиқ афлью?»

⁴¹ Кылыңатык, юғахтык нанғйкултыңыңғитысқылъюси. Ипапыстәқ тағнығак пияхқәғдәғмык, иўырңақун югусиқ каятуқ».

⁴² Альямың Иисус тазиңавык агляғлюни юғақак: «Атамни, мығьяхқәңукумкун уна қайўсиқ лпык пиюкыльтыпытун апығйғли».

⁴³ Такунқихсәқмини малихсәхтыни, тәўа қавәтнұфтут, қаюхльяк қавам сәкниқыстықани.

⁴⁴ Иисусым унильятәғлюки, тазиңани пиңайиқй юғалтыни тәкут атәсит юғат атуқльюки. ⁴⁵ Тәхкын малихсәхтыни такулюки пикй: «Тәўа қавәтақыстык, мығнәлйқыстык? Тәўа афлью кәтуқ, Иғныға Югым увыхпагусяққәхтуқ сығлықкыстынун. ⁴⁶ Ныкывитык, иглыхтылтә. Ии, ука увыхпагутистыка».

Тукуаңат Иисус

⁴⁷ Иисус паниның акузималюку, Иуда кәткәк, қуля мәлгук сйпнықльюку малихсәхтыт иляңат. Юлғутыт малихтыкәт, иляңи сьвихпалиғлютың, иляңи анагуталиғлютың. Первосвященнигытлью, сйванльығытлью каяхтыкйт малихтысқылъюку Иуда. ⁴⁸ Увыхпагутистым Иудам кәтфагилгамың иляни сьльыққаминың уңипаткақыхкәңи: «Юк нәғьяхқәқа лъңаңуқ пиюкыхкәхси. Тугунакыси».

⁴⁹ Иудам такўағәхльюку Иисус пика: «Сығлыхалык, Апыхтуғиста!» Тәхкын нәқә.

⁵⁰ Иисусым пика: «Илякумтәмни, ага сәқсин пильыққан пигу!»

Тәхкын такулюку Иисус акуқағлюку нуқныхтықәт.

⁵¹ Таўани налйта югыт Иисусымылнұм сьвихпани нусюглюку кыпқәхтыкә сигутңа

Первосвященнигым қыпқәхтылғәң. ⁵² Тәхкын Иисусым пика: «Сьвихпағын канахтигу қантанун, қаюхльяк қамахлтыютың сьвихпагмың атуқилғйт сьвихпахкун тукусяққәгут. ⁵³ Сюмыхпынни Атакә каютыңльяғнәнғинъилюку пизигу? Апыкумкун таўаниңинақ 72,000ының углялғйт якулылғутыхльягыт пильюўахтыт каяхнаяғй.

⁵⁴ Иўырңа таўатын пинәнғитуңа қаюхльяк Акузитыт Игақыхкат апығйғьяхқәлғйт игақылтығмыгыстун».

⁵⁵ Тәхкын Иисусым юлғутыт пикй: «Тугуяхтуғыстыңә сьвихпахтұмахпыси, анагутахтұмахпыси, никимкун ўаяғнихтыстун аюқльюңа? Ахутаңа тамаҳән ақумлюңа апыхтуғйқуңа Храмыми тугуңигатахпысиңа.

⁵⁶ Иўырңа қамахлтыютың тамәкут таўатын пиңұт, апығйғналюки ўкналиқистыт игақыхкйт Акузитни Игақыхкани».

Тәхкын қамахлтыютың малихсәхтыт унильюку қимагүткат.

Иисус Ағгистынун Агляскаңат

⁵⁷ Тәхкын Иисусым тугустыңита агляткәт Первосвященнигым, Каиафам, мыңтығәнун. Таўани апыхтуғикаюгыт Лйлихтұсының, сйванльығытлью қырңугуткат. ⁵⁸ Уявақәнльюни Петырым малихтыкә двoryңанун Первосвященнигым мыңтығән. Итығлюни ақумылгусиқй кылыңакистыт ысхапагналюку Иисус сьяхқәтаңат.

⁵⁹ Первосвященнигытлью, қамахлтыютыңлью ағгистыт иқльыңиқуткыстыңнақуткыхкат Иисус

тукутыстыпигыснағналюку. ⁶⁰ Иўырңа нәлхунғығмың ахтуқат. Қайўа углялғым ыснывағақлхютың әпхәтағьяғңағмыхтыху әпқит альякуткат. Қынўатлхю югык ыснывағлхютык ⁶¹ пикак: «Уна юк хўатын пикагук: “Храм нәфқысяқлғыўақа ынкәм ныкыфлхықақа пиңағни ағнығым”».

⁶² Тәхкын Первосвященнигым ныкывлюни әптыкә Иисус: «Сямың пияхқйсін югык апылхыхкынун?»

⁶³ Иўырңа Иисус қалхкәмаңилнұқ. Ынкәм Первосвященнигым әплхятақә: «Атхакун Уңувалғым Кияғнығым қылғамкын уңипәтикут Христосыңузын? Иғнықатын Кияғнығым?»

⁶⁴ Иисусым кймсиқә: «Лхпык пилхыхпытун аюқуқ. Иўырңа уңипәтамси, ўм киңуңаның ысхәхлхықахси Иғныға Югым ақумлюни ағынқигнығакун Ахтуғьяхқәңгилнұм, ысхәхлхықахсилхю тагилғй қияўағитхун қиягам».

⁶⁵ Тәхкын таўатын пиятни Первосвященнигым әткани пйгўмита пикақ: «Уна юк Кияғнығунилхюни пилғй! Аля лхсимакистыңияғңәмта пилхта. Лыган хўа нагатахси Кияғнығунилғй! ⁶⁶ Натын лхпыси нанқихтыстыху?»

Кймсиқәт: «Тукхсыяқхәхсимәқ».

⁶⁷ Тәхкын хинәкун қысиқукәт, тыңлюхпағатақәтлхю, ынкәм қасяхтыстыңита ⁶⁸ пикат: «Лхпык Христос ўкналикутикут! Китум тыңлюхтатын?»

Петырым Налхюнкыхқаңа Иисус

⁶⁹ Таўатын тәкут пималхюки дворыми Петр ақумгакақ. Қыпхәхтым ағнағәм такулюку пика: «Лхпыкльхю Иисусымыткәгутын, Галилеяғмйми».

⁷⁰ Иўырңа Петр мысиғақақ сивуңитни тамәкут пика: «Налхюкақә сямың пйқсин». ⁷¹ Аньян дворым итығвиганун иляқан қыпхәхтым ағнағәм ысхәғлюку Петр, таўанылхўт пикй: «Уна юк Иисусымыткәгук Назаретығмйми».

⁷² Петр мысиғағлятақәқ: «Ипапыстәқ пймси, Кияғнығым әтхакун налхюкнўағақа юк».

⁷³ Мулюңгитук, югыт ныкывғатәғулхўйт тагилхютың, Петр пикат: «Ипа илякәтын Иисусым малихсәхтыңита қаюхлхяк акулхильхын Галилеяғмйстун аюқуқ!»

⁷⁴ Тәхкын Петырым пикй: «Ипапыстәқ Кияғнығым әтхакун уңипәтамси налхюкнўағақа юк! Иқлхыңиқнұкума Кияғнығым ағйўғлиңа!»

Таўаниңинақ петух қалғиқақ. ⁷⁵ Тәхкын Петырым нықәткә Иисусым пилхә: «Петух қалғихтыстыхпынән пиңаюның налхюнкылықахпыңа». Ынкәм әнлюни қияғўахлхякақ.

Иисус Агльскаңат Пилатымун

²⁷ Унәңулюку қамахлхютың первосвященнигылхю, сйванлхығытлхю агиткыхкәт тукутысналюку Иисус. ² Ынкәм асихқылхюку агльлхюку тўныхкәт Пилатымун, Римым правителыңанун.

Иудам Тукулхә

³ Увыхпагустым Иудам, лйгиксяқминици аггистыт нанқихсимакаңат Иисус тукутысяхқәлхюку, қымалх авутыхқыхлхякақ. Ынкәм первосвященнигынунлхю, сйванлхығнунлхю вығсыяхтуқй юк қуля сйпнықлхюку сереброт манит. ⁴ Пикй: «Сығлхықумәңа увыхпагустылымкун сығлхықумаңилнұқ юк тукутысықылхюку!»

Пикат: «Хўақунхун сясилхықа? Лхпык таўатын пилхәкә!»

⁵ Ынкәм Иудам миліөткй манит Храмым илюңанун. Тәхкын ағуляқлхюни қымиткақ.

⁶ Первосвященнигылхю сәғнаткылыхюки манит пикат: «Лйлихтўсымнхй укут манит канахсыяқхәңгитут манилгүтәнун Храмым қаюхлхяк лхвивикўсыяқыхкәгут тукутусыхқәлхютың югмун».

⁷ Ынкәм аггиткыхкәт мани тукфигисикналюку нунамун атильқылғй: «Земля Горшечника» лхвивығвихкәлюку накўмйнун. ⁸ Ынкәм хўавымун кынляңа тәм нунам атылхткә: «Нунаңа Аўым».

⁹⁻¹⁰ Нығиғлюку ўкналикыстым Иеремиям ўкналикуткыхкақй хўатын:

«Иляңита Израилығмйт итагнақыхкақйт аңталаңит юк қуля сйпнықлхюку серебро манит, қаюхлхяк сюмығмыхни таўатын акитутканилюку пикат».

Тәхкын тәкут манит тукфигисикыхкйт Земля Горшечникамун. Таўатын Атанғым қылхәқаңа». Иеремиям ўкналикылыхә апығйхтыстыкақәт первосвященнигылхю тукфигақнамыхтыху Земля Горшечника.

Пилатым Апуқағаңа Иисус

¹¹ Таўани Иисус ныкывғалғй сивуңакун Римым правителыңан. Правителым әптыкә: «Иудейт Умйлькатән?»

Иисусым кймсиқә: «Лхпык таўатынхлюку пйн». ¹² Иўырңа первосвященнигылхю, сйванлхығытлхю анахунхығңәтни, сямың пимаңиткақ.

¹³ Тәхкын Пилатым әптыкә: «Нагасикй қамахлхюки анахунхильхит?»

¹⁴ Иўырңа Иисусым кймсймаңилхәқаңа талўа атәсимун анахунхильхығмун, ынкәм правитель сәғйғаюхлхякақ.

Иисус Тукутыснақыхқаңат

¹⁵ Аюмйтаңа тамаҳан Пасхам Нықынғақылъхани Римым правительыңан итымутақә атәсиқ аносимиңлъяғақ юлғутыт накмикыхкәт. ¹⁶ Тамәни пильығни тамәнтыфтуқ апыхсығуқ аносимиңлъяғақ, әтха Варавва. ¹⁷ Ынкәм юлгун қырнухсян, Пилатым әптыкй: «Налиқ итымутысюгыстыху Варавва налиғмың Иисус, атилъқылғй Христосымың?» ¹⁸ Пилатым лйсимақнуқаңи Иудейт иглығутистыңита ақинакльюку Иисус тагитнуқаңат лъңанун.

¹⁹ Пилат ақумгамалюку нанқихтивигми, нулиҳан уңипәтысяхтуқә: «Сянақыфқән тәна сығлықкылъхилнуқ юк қаюхлъяк қавануқыхқақақа ынкәм ағныльқусиқ сығлылйғусиқақа».

²⁰ Таўатын пималюку первосвященнигытлью, сйванльығытлью әхқутақыхкйт юлғутыт итымутысқылъюку Варавва, Иисус тукутысқылъюку. ²¹ Правительым әплъятақй юлғутыт: «Налиқ итымутысюгыстыху лъпысинун?»

Кймсиқәт: «Варавва!»

²² Пилатым әптыкй: «Сянақсикунңам Иисус атилъқылғй Христосымың?»

Кймсиқәт: «Қақұрақтыстигу!»

²³ Пилатым әптыкй: «Сяңан? Сяңўә сығлық пикақагу?»

Иўырңа игляхтәғалъютың акилгүкат: «Қақұрақтыстигу!»

²⁴ Пилат лйгикльюни аля сяпагниңсиями ысхағлюки юлғутыт сығлылйқысталғйт, тугулюкык ағмигусик ўхтуқақ сивуңитни юлғутыт. Тәхкын пикй: «Хўаңа авутңитуңа тукутылъыққәнун, лъпыси таўатын пистыңўәҳси!»

²⁵ Юлғутым йңунаҳағмың акиткәт: «Хўаңкута киңункулъхйни авутңулъықукут тукутылъханун».

²⁶ Тәхкын Пилатым Варавва итымультюку, ынкәм Иисус кахсягмихтыслъюку тўныхкә пильюўақтынун қақұрйсқылъюку.

Пильюўақтыт Лыгасйғўәткыхқаңат Иисус

²⁷ Тәхкын правительым пильюўақтыңита агльяткәт Иисус қырнухтәғвигмыхнун правительым мыңтығәни. Таўани илятың қырнухлъюки каңлъюкәт. ²⁸ Әткй матахқуғлюки, кавишакыхтағның аткуяғығның атысфикыхкәт. ²⁹ Тәхкын сикухлъюхтуқамың аваямың қахпаңлъяғлюку нәсқўакун атыстыкәт. Ағынқигнығанлъю йхакун тугуслъюку унахсйғўақ, сыгысқуқұлъютың сивуңакун лыгасйғўәткыхкәт. Пикәт: «Құлвағамкын Умйлгат Иудейт!» ³⁰ Тәхкын қысикулюку, тугулюку унахсйғўақ нәсқўакун анагукат. ³¹ Лыгасйғўәткынъығмың

апығйғьямыхтыху, аткуяғык матахлъюкык лъңан катам әткй атысқуқйт. Тәхкын қақұрағьяхтуқәт.

Иисус Қақұрақаңат

³² Әнумалютың ныхлъягмың ысхағлюку юк, Киринаегмй, әтха Симон, қылъқәт уямигысқылъюку Иисусым қақұрә. ³³ Кәсымың Голгофамун (Голгофа хўатын пйсйгук; «Югым Нәсқўан Ныңа»), ³⁴ пильюўақтыт Иисусымун тўныхкәт мығысқылъюку вино сюағнилнуғмың ақумыхкақ. Иўырңа нәсйғлюку мығыюнғиткә.

³⁵ Пильюўақтыт қақұрағьямыхтыху, ныңйткйт әткй атыхтйрәгуткақлъюки. ³⁶ Тәхкын таўани ақумультютың кылыңақыхкәт. ³⁷ Нәсқўан құлңакун ныкыхтыкәт қақұралъханун апальюқ игақңалғй хўатын: «УНА ИИСУСЫҢУҚ, УМЙЛГАТ ИУДЕИТ». ³⁸ Мәлгуклью ўаяғнихтык қақұрақыхкыт, әлъя ағынқигнығакун, иляңа сяғумигнығакун.

³⁹ Югыт нағуҳлъыхйт, лыгасйғўәткыхкәт Иисус, нәскутың уфсюгусимйта ⁴⁰ акилгүкәт: «Лъпык пикагутын Храм нәфқынъақнилюку ынкәм пиңаюни ағнығни ныкыфнықихнақнилюку. Кияғнығым Иғнықнуқаңатын лъпынун катам югули, қақұрамың укиги!»

⁴¹ Таўатыхпигақ Первосвященнигыт, малигульютың апыхтуғикаюгнун Лйлихтўсяның, сйванльығнунлъю, лыгасйғўәткыхкәт: ⁴² «Югулйқй иляңи, нақам лъңаның катам югулипагниңитук! Умйлгукуни Израилығмйнун укигли қақұрамының ынкәм ухпықнаяғхпут. ⁴³ Нығыюкнўә Кияғнық, пйқуқлью Кияғнығмун Иғнықнилюни. Кияғнығым пиюкнукумигу югулилигу мәтын».

⁴⁴ Қақұралгутыхкынкаклью ўаяғнихтык лыгасйғўәткыхкәк.

Иисусым Тукулъха

⁴⁵ Тәхкын қамахлъюни нуна мамльықўәкақ ағнығым қукәның кынляңа пиңаюмункыльъягмун. ⁴⁶ Тамәни нани пиңаюмункыльъягми Иисус акилгүхлъякақ хўатын: «Или, Или, лама савахфани?» Хўатын писиқ: «Кияғнымни, Кияғнымни, сяңама унисиңа?»

⁴⁷ Иляңита югыт таўанлыңут ныкывғалъхйт нагалъюку пикат: «Ўм югым Илия туқлъюғағә».

⁴⁸ Таўаниңинақ юк атәсиқ ақфакуқақ ныпсягусимың. Тәхкын ныплъюку куўәлғймун виномун, унахсйғўаққун ныкыхлъюку ныңугуткә Иисусымун мыльюгрйсқылъюку.

⁴⁹ Иўырңа иляңита пикәт: «Ўйнтаку, ысхапакәлтыху Илиям югулияхтуғнаюкагу!»

⁵⁰ Алямың Иисус арахлъяглюни пыхтыкакык тағнығағни.

⁵¹ Таўани пильығми Храмымылнуқ сяфкәгун, пикыхкын канавык пйкақ малғухқылыюни. Нуна уфсюгусян, уйғагыт кұпахтәткат, ⁵² лъйвгыт қылыпығахтәткат, углялғйтлтю Кияғнығым юги туқуляғәткәялғйт уңувахтүткат, ⁵³ ынкәм лъивығмыхның әнлығәткат. Киңуңаның Иисусым уңувахтылхән агляхтүткат Аглығналғймун Ныхлъягмун, таўани юлғутым ысхақйт.

⁵⁴ Таўани қақұрағвигми, умйлўағылыю пильюўахтыкулхйт кылыңакыхқаңат Иисус, ысхағьямыхтыху нуна қапшахлъялғй, тамәналъю сяңўә пиян, алиңрўгутыхлъякат. Пикат: «Ипапыстәқ уна Иғныкумаяхтагу Кияғнығым!»

⁵⁵ Тамәнтыфтут ағналғутыт ысхапалғйт уяваның. Галилеямың малихтыкәт Иисус каюсйнәлюки.

⁵⁶ Акулцитнитыфтут Мария Магдалағмй, Мариялъю нәңат Иаковым, Иосифым, Зеведейемлтю иғнығыхкынка нәңат.

Лъивыльха Иисусым

⁵⁷ Хўаникуягу аклтюңилнуқ юк әтха Иосиф, Аримафеяғмй, малихсәхтыңа Иисусым кәткақ. ⁵⁸ Пилатымун пилюни Иисусым югусй туңсиқә. Ынкәм Пилатым қылгуткә югусиқ Иосифымун тўнысқылыюку. ⁵⁹ Ынкәңам тугулюку югусй, нутағахлъяохкун қйпағакун ймгуткә. ⁶⁰ Тәхкын лъикә лъми лъивығрағамикун, уйғагрухлъяхкун лъяхтыстыкамикун сиклъякумың. Тәхкын пәйңанун улхитахлъяюку уйғахлъяк, апығйғьями ағуляқыхкақ. ⁶¹ Таўантыфтук Мария Магдалағмй, әлхәлъяю Мария лъивығмун аюқлъяютык ақумгалғйк.

Кылыңакыхқаңат Иисусым Лъйвға

⁶² Унәмиңани киңуңаның Ятақыфигым Ағныған, первосвященнигытлтю, Фарисейтлтю алыққуғьяхтукәт Пилат. ⁶³ Пикәт: «Югунйқ, нықамикахпуд тәна пұхтиста сялин уңувалюни пикәгуқ: “Пиңают ағнығыт атуғлюки уңувахтыслъякуңа”. ⁶⁴ Ынкәңам каягутигу лъйвға кылыңакнўағысқылыюку пиңаюнун ағнығнун, лўорақ малихсәхтыңита югусй тыглыглюку уңипәнәюкатки югыт уңувәманилюку. Уна иқлъяңақ сығлығатағаяхқәгуқ сивулиғмың».

⁶⁵ Пилатым пикй: «Кылыңакыстылгүси, ынңәталъ кылыңакыстыңўахтыху лъивық».

⁶⁶ Ынкәм лъивығмун агляглютың маққалъяюку нальюнйқәт уйғак қылыпыхнаюкатху. Тәхкын қылгуткәт пильюўахтынун кылыңакысқылыюку.

Иисусым Уңувахтылхә

28 Субботам киңуңаның, ахтағақәлъяю сивулиғми ағнығани неделям, Мария

Магдалағмй, иляңалъяю Мариям, лъивық ысхағьяхтукәк. ² Таўани пильығми нуна қапшахлъякақ қаюхлъяк Атанғым якулга қйлягмың укикақ. Лъйвғым пәйңан уйғага улхитахтаглюку ақумыхкә. ³ Ысхақәлюни ниғухпагүлхйстун ниғухтуткағми, әткйлъяю қатылғйт анигустун.

⁴ Кылыңакыстыт яқулыгмың алиңрўқат рыпаль уңылыхлъяютың, туқукастунлъяю лъйқат.

⁵ Иўырңа ағнак якулгым пики: «Алиңыхпынаси. Лйсимакамси Иисус ивағақахси, қақұрақәялғй.

⁶ Хўәнбьығитук; уңувәмәқ пинақнилъығмитун. Тагитык, ысхағьяхтукыху лъивиксяқаңа. ⁷ Ынкәм уңипәтқахсәхтукыти малихсәхтыңи уңувәманилюку туқулығмың, агалъяю сивулхәғумәк Галилеямун. Тәгани ысхақлъяқыхкақси!

Тәўа уңипәтамтык».

⁸ Ынкәңам таўаниңинақ лъивығмың ағуляқыхкақ, алиңумәгмыкляю, қуяхлъягумәгмыкляю, кытанкуснақ уңипәсәхтукит малихсәхтыңи.

⁹ Иисусым алығәхфилкляюкык пики: «Ныкыхмылъяқ лъпытыгнйли». Ынкәм тәкук ағнак тақулюку, итыгй нуқнықлъяюки манигуқәк.

¹⁰ Тәхкын Иисусым пики: «Алиңыхпынатык. Уңипәсәхтукыти малихсәхтыңи аңлыгусйтканка, Галилеямуннуқ агляглит тәганинуқ ысхақлъяқәтңа».

¹¹ Ағнак иглыҳсималюкык, лъивығмылнўт иляңи кылыңакыстыт Иерусалимымун итыглютың, первосвященнигнун әпқәт қамахлъяюку тамәна апығйқәк. ¹² Ынкәм первосвященнигытлтю, сйванлъяғытлтю қырнұхлъяютың агғиткат. Тәхкын манилитыхлъяглюки пильюўахтыт, ¹³ пикйт: «Уңипәнәкыси югыт: “Унугми қавәсималюта малихсәхтыңита тагилютың тыглыгумәт югусй”.

¹⁴ Правителым нагақұмакагу хўаңкута алыққухлъяқыхпуд ынкәм сығлылйльыңнәнгитуси».

¹⁵ Кылыңакыстыт мани тугулюку писқылығмыгыстун пикат. Ынкәм хўавымун кынляңа Иудейт паниның әпхәқәт Иисусым югусй тыглыкақнилюку малихсәхтыңанун.

Иисусым Алығвикыхқаңи Малихсәхтыни

¹⁶ Таўатын пималюки, тәкут қуля атәсиқ сйпнықлъяюку малихсәхтыт агляқат Галилеямун, нәйғамун Иисусым писқылхәтун таўатын.

¹⁷ Ысхағьямыхтыху Иисус манигуқәт, иўырңа иляңита айғуғикыхкәт лъәңаңутаңа. ¹⁸ Иисусым тақулюки пикй: «Қамахлъяюни ахтукыхқәңгилъяқ қйлягмилъяю, нунамилъяю хўаңамнун тагивақәгуқ.

¹⁹ Тамәкын апалъяюқлъяюку ағуляқлъяюси қамахлъяюки югыт малихсәхтыңлъяхтыки хўаңамнун, крестиғалыхтыки Әтхакун Атам,

Иҕныҕым, Аҕлыҕналҕймлью Таҕныҕам.

²⁰ Апыхтүсяқитыки қаткысқылъюки қамахлъюки қылғутканка лъпысинун.

Лъпысинитыпыстәхлъықуңа құнпың кынляңа кынлытхұтылъханун нунам».

От Марка

Уңипақилъха Иоанним Крестителым

1 Пинилгйт Уңипат Иисус Христосымың аюқылгйт, Иғнығаның Кияғнығым пинлиқагугт хўатын: ² Укналиқистым Исаиям игақыхқақ Кияғнығым хўатын пилъха:

«Уңипақтыка каяхтыкыстағнақақа сивухпыни ятāхқысыкъльюку тўмкахқан.

³ Килгāни ма акилгўгауқ хўатын: «Атанғым тўмңа ятāхқитыху, таклъяхтыхулью!»

⁴ Тāна уңипахта Иоанныңқ Креститель. Килгāни крестиғақуқлью, уңипағақуқлью хўатын: «Авутыққыльюси, сығлықынъаниглюси крестиғытык, ынкām Кияғнығым сығывульықйси».

⁵ Иудеяғмйтлью, Иерусалимығмйтлью нагсяхтўткāt Иоанн. Ынкām сығлыққыльытың апығранғатки крестиғақыхқақи кйўығни Иорданымың āтқылгйғни.

⁶ Иоанним āткй верблюдым мыльқўаның улимāғыт, мықамың тафсилюни, нығақылгй саранчамыңлью, мёдымыңлью. ⁷ Уңипақиқак хўатын: «Киңумның юк тагияхқāгуқ ахтуғьяхқāнгитағалгй хўаңамның. Хўаңа сяйсйңгитутца рыпаль итымтыпағниңитанка сиңй.

⁸ Мығмың крестиғақамси, иўырңа лъңан крестихльықйси Аглығналгйғның Тағнығағның».

Иисусым Крестиғыльхалью, Нангйкульыңыльхалью

⁹ Иоанн таўатын аныхсималюку Иисус кātкақ Назаретымың, Галилеямылңуғмың, ынкām Иоанним крестиқā Иордаными.

¹⁰ Крестиғъынығмың тāқсятни Иисусым таўаниңинақ ысхāқй қиягыт қылъпылгйт, Аглығналгйклью Тағнығак укилгйк лъңанун сюнағьягмылңук аюқылгйк. ¹¹ Мымлью қиягмың пикā: «Иғнықамкын, пиниқыхкамни. Ыфқуқыпихтамкын».

¹² Таўаниңинақ Аглығналгйм Тағнығам Иисус агуляқыстыкā килгāнун. ¹³ Лъңинахāкақ иўырңакун нуялгйт тығикусят тамāнтыкат. Тамāнсималюку Тұғнығам нангйкукā кытхўылъ юк мālгук ағнық, иўырңа якулгыт афльыңақыхкāt.

Иисусым Накмикыхқақи Стамат Иқалъинйхтыт Малихсяхтыкналюки

¹⁴ Тахталми тākўани киңуңаның Иоанним анусимиңлъяльхан, Иисус Галилеяльюни уңипақиқак Пинилгйның Уңипаның Кияғнығтаның. ¹⁵ Пикақ: «Пилъыхқақ хўā кāсимāқ ынкām Атаныхпагульхā Кияғнығым хўā хўантуқ! Авутыққыльюси, сығлықынъаниглюси ухпықитыки Пинилгйт Уңипат!»

¹⁶ Иисус иглыгугткыльюку Нāйвам Галилеям ыснықакун ысхāқакык мālгук иқалъинйхтык сйфтилгйк нығахпагмың. Симонынкунуфтуқ Андрейемлью аңлыгугкульхйк. ¹⁷ Иисусым пики: «Малихтыңъа, апыхтуғнақамтык югмың нāпсягутысыкъльютык». ¹⁸ Таўаниңинақ нығахпатык унильюки малихтыкāк.

¹⁹ Тазиңапихқāглюни ысхāгльятақакык Иаковым, Иоанним аңлыгугкульхйк, иғныгык Зеведейем. Нығахпагмығның иляхтулгйк аңьямығни.

²⁰ Иисусым ысхāқйнаглюкык пики: «Малихтыңъа!» Ынкām аңьями унильюку атайынь Зеведей, тākутлью қыпхāхтыңулюки тугукатың, малихтыкāt Иисус.

Юк Илюмикун Тұғнығалык

²¹ Иисусылью малихсяхтыкульхйт Капернауымынун кātкат. Субботаңухсягу, Иисус синагогалъюни апыхтуғикақ. ²² Нагальхйт сяғйғаягуткāt апыхтуғильхā, қаюхлъяк апыхтуғикақ Кияғнығым пилъыхқалитыльхакун, апыхтуғистыңистун Лйлихтўсят пихпынани.

²³ Тāхкын юк илюмикун тұғнығалык итыглюни синагогамун акилгўкақ: ²⁴ «Иисус, Назаретыгмй, сяңамта қинуюхсикут? Нāфқысыхтўзикўт? Кинаңутын лйсимакақа, Югулиғистыңўтын Кияғнығым акықусяқыхкā каяхлъықнилюку».

²⁵ Иисусым ағъюқā тұғнығак: «Ныпңунаң, āни югмың». ²⁶ Тұғнығам юк сяюхпахтахтыслъюку, арахлъягумағми āныхкақ. ²⁷ Югыт сяғйғаюглютың лъңитның āпқуғāгуткат: «Уна сяңāйа? Уна апыхтўсяғрағāгуқ! Кияғнығым ахтуғьяхқāнгильхакун ўм югым қылгй тұғнығāt āнысқыльюки, лыган қātкāt». ²⁸ Ынкām

Галилеялъкъағамни югыт уңипақңинәмән Иисус пикәт.

Иисус Нәлхукулғи

²⁹ Тәхкын Иисус аңағыснағлюни синагогамың, Симоньлю, Андрейемлю мыңтығитнун пикақ, Иаковьлю, Иоанньлю малихтыкәк. ³⁰ Симоньм сякиңа иңағмытыфтуқ, пуқлтығалюни. Лыган Иисус кәтуқ уңипәткәт ағнақ қинуюгунилюку. ³¹ Итығлюни ағнақ йхакун тугулюку ныкывыстыкә ынкәм пуқлтығаңильюни, кыпсийқуңинәмита пикй. ³² Субботам иғивгәни сиқинық тывиғьян Иисусымун тагикүткйт қинуюлғит, тамәкутлю туғнығалгыт илюмыхтыхун. ³³ Қамахтыңўәғлютың Капернаумығмит мыңтығам мануғәни қырңугуткат. ³⁴ Ынкәм Иисусым углялғит нәлхукуқй аляйхнағның ақниғнығитның, аныскуқилью туғнығәт юлгутыт илюңитның. Туғнығәт сямың писимаңилькәңи, қаюхляк кинаңутаңа лйсимақыхкәңат.

Иисус Уңипақилғи Галилеями

³⁵ Сялин ақсюгнйтыхляглюку, Иисус макылъюни аныхкәк юғағналюни килгәни. ³⁶ Симоньлю илякулхит ивағьяхтуқәт, ³⁷ нәлхкысымыхтыху пикәт: «Югыт иванғйғутақәтын». ³⁸ Йығлыги Иисусым пикй: «Иляңитнун нунат пинакукут. Лъңитнилю уңипақияхқәгуңа, қаюхляк тамәкын апалъюкльюку тагичуңа». ³⁹ Ынкәм Галилеялъкъағамни иглыгуткыльюку уңипақикақ синагоганьи, аныскуқилью туғнығәт югыт илюңитның.

Иисусым Нәлхускаңа Юк Проказалык

⁴⁰ Юк проказалык тагилюни Иисусымун мануңакун сыгыскухляюни наңлтыхсипихляюни пикә: «Пиюкыльқыхкувгу нәлхухутахтиңа укмаңйхтысқыльюңа».

⁴¹ Иисусым наңлтыгыягульюку ныңуглюку сәфтуткыльюку пикә: «Пиюкылькәқа, нәлхухутын!» ⁴² Таўаниңинақ юк нәлхухлюни укмаңйхтыкақ. ⁴³⁻⁴⁴ Тәхкын Иисусым иныхтыңўәқә: «Нагатахтын, ўатахляк килью алңунақ уңипәтыхпынаки нәлхунъиллютын хуаңамнун. Итупиль священнигмун ювғйхсиғьяхтә. Ынкәм аққышәхәтын Моисейем Лйлихтүсйта пискыльхистун ипапихқысқыльюку югнун нәлхухутыльхын». Тәхкын таўаниңинақ ағулякыстыкә. ⁴⁵ Иўырңа югым иглыгуткыльюку нани алңунақ әпхумаңинақә Иисусымун нәлхусиманилюни. Тәхкын кынляңа Иисус алңунақ нынун пинаниқак, қаюхляк юлгутыхлягыт тақўақыхкәңат, ынкәм

пәхқильхани кияхтыкақ. Иўырңа накын алңунақ юлгутыт паниның тақўақыхкәңат.

Иисусым Нәлхускаңа Унйқак Юк

² Мулюхпынани Иисус утығниқак Капернаумымун, ынкәм уңипақыхкәт наюқақыхкымининъиллюку мыңтығами. ² Юк тагиляғәсәлғими лъңанун қаңсюткат рыпаль мануғамун қакмавык. Иисус уңипақималюку Кияғнығым ақузитаңаның, ³ стамат югыт кывыхтуғлюку унйқак юк тагиткәт лъңанун. ⁴ Кәтульюку итхунъығмың ахтуқәт, қаюхляк юк қаңсютыхлягулғи. Ынкәм мыңтығам қайңан кровляңи икуглюки рығигульюку, юк алығәкун укихтыкәт Иисусым наляңакун. ⁵ Иисусым лйсимақыхкәңи ухпықильыхтулңит, ынкәм унйқак юк пикә: «Иғнымни, сығлыхқыльыхтын сығывутыльыңут». ⁶ Таўани апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның ақумгалъхит сюмыхтағакат: ⁷ «Сяңами юк уна таўатын ақузй? Ақузильхә сығлығуқ, қаюхляк Кияғнығунилғи! Кияғныхнәгуқ сығлыхқыльығның сығывутыяхқак!» ⁸ Таўаниңинақ Иисусым сюмыхтағалъхит лйсимақыхкй ынкәм пикй: «Сяңан таўатын сюмыхтағағыстык?» ⁹ Наликык пияқнихтағалъықак унйқак юк пияқумкун: «Сығлыхқыльыхтын сығывутыльыңут» налиғмың: «Макыльютын, алыған тугулюку пиюги?» ¹⁰ Иўырңа лйсимақысюгақа Иғныға Югым сығывутыяқлыгүқ сығлыхқыльығның нунами хўани». Ынкәм унйқак юк пикә: ¹¹ «Уңипәтамкын, макытын, алыған тугулюку, лпысинун агля!» ¹² Югыт ысхапакәт юк таўаниңинақ ныкывлюни, алығани тугулюку анылғи. Ынкәм қамахтыңўәғлютың таўанлыңут сәйғәюкат, усюқыхкәтлю Кияғнық: «Хўатылңуғмың ысхәсигасяхтукут!»

Иисус Малихтысқылғи Левийемун

¹³ Тәхкын Иисус, ысныңанун Нәйвам Галилеям пинқихтыкақ. Юлгутыхлягыт такуляғәсәтни апыхтуқй. ¹⁴ Иглыгуткыльюку ысхақә налогның қырңухтиста, әтха Левий, иғныға Алфейем. Ақумгафтуқ қыпхағвигмини. Иисусым пикә: «Малихтиңа». Левийем ныкывлюни малихтыкә.

¹⁵ Таўани иғивгағми, Иисусылю малихсәхтыкульхит Левийенкунун нығьяхтуқат. Нығылгусикйт налогның қырңухтистылгутылью тамәкутлю қәткусигалңут Иудейт Лйлихтүсйтнун. (Таўатылңутлю югыт малихсәғукаңат Иисус.)

¹⁶ Иляңи апыхтуғистыңит Лйлихтүсяның Фарисейнүлғит, ысхағьямыхтыху Иисус нығылгусигилғи, әптыкйт малихсәхтыңи: «Сяңами

Иисус нығақа налогмың қырнухтистыңитнилю, сығлықыстынилю?»

¹⁷ Иисусым нагалъюки пикй: «Ағалъыхтақ қинуолғйнун пиңуқ, югунқыхтанун пиңунгитук. Таўатыхпигақ уңипәсәхтүганка сығлықыстыт авутыққысқыльюки, накән тамәкут сығлықкиганъиллютың пилғйт».

Иисусым Апыхтүсяқыхқаңа Посталъық

¹⁸ Атәсими ағнығми, Иоанним Крестителым малихсәхтыңилью, Фарисеитлъю постаңулғйт. Иляңита югыт такулюку Иисус әптыкәт: «Сяңамың Иоанним Крестителым малихсәхтыңилью, Фарисеитлъю малихсәхтыңит постақат, нақам лъпык малихсәхтытын пихпынатың?» ¹⁹ Иисусым кймсиқй: «Нулихтүгнақылғим ақылқй посталъықәт нықынғәхқылъхани? Йығлыгилью! Нулихтүгнақылғй паниның таўанлъюку таўатын пинәнғитут. ²⁰ Нулихтүгнақылғйстун аюқуңа, малихсәхтынка нулихтүгнақылғим ақылқйстун аюқут. Ағуляқыстыкаңаңа ынңәталъ таўани ағнығми малихсәхтынка посталъықут.

²¹ Китум алңунак нутағақ қйпағақ қыльюхсимаңилңуқ илягусиқнәнғитә қәслъилиюгыгнун. Илягусиқыхкумигу пйгутәғахлъықуқ, ынкәм пйлъық сюльыватахлъықуқ. ²² Ынкәмлъю китум алңунак аўатахпалюк имиғнәнғитә виноғрағағмың. Имикумигу аўатахпалюк кұпахлъықуқ ынкәм вино сякусийқылъықуқ, аўатахпалюклью нәвыльықуқ. Тамәкын апалъюкльюку виноғрағақ аўатахпаграғағмун кұвьяхқәгуқ!»

Әпқуғәлъық Субботамаң

²³ Атәсими Субботама, Иисус иглыхтыкақ пшеницат пйтфигитхун. Малихсәхтыңита иглығалгусйткыльюку пшеницат пйтутаңитның икутахтақукат нығналлютың. ²⁴ Тәхкын Фарисеит әптыкәт Иисус: «Ысқақәхқикун! Сяңамың малихсәхтытын сяғнәт пшеницат пйтутаңитның? Таўатын пилъығмыхтыхун қыпхәхтут Субботама, ынкәм қәткунъығитнұт Лйлихтүсямнъун».

²⁵ Иисусым пикй: «Атихтйгастыхұ Давидым пилъха қавңарухлъяқ? Юкулъхйт игатиқакңамың, ²⁶ Давид итығлюни Кияғнығым Мыңтығәнун нығыхкәгуқ нықыкшаңлъямың Кияғнығмун тұныхкамың. Таўатын пикагуқ Авиафар, Первосвященнигаңулюку. Лйлихтүсямта пилъхани священнигаңинахәт нығъяхқәяхтут тамәкын нықыкшаңлъямың, иўырңа Давид нығлюни юнилью тұныхкақй». ²⁷ Тәхкын Иисусым пикй: «Суббота накмикыхкәгуқ мығналивигулюни югым пинихқылъыққанун. Суббота накмикыхкәңгитук

югмун икфиқлъйгуктысқыльюку. ²⁸ Ынкәңам хұаңа, Иғнығани Югым, Атангұңа талұа Субботамаи».

Югым Йхан Иңлюңи Унйқат

3 Тәхкын Иисус аглянқихтыкақ синагогамун, таўантыфтуқ юк иңлюңи йхан унйқат. ² Иляңита югыт таўанлыңұт рйрңиңуәқәт Иисусым нәльхунъаюкагу Субботамаи. Нәльхускагу хұатын пиналюку: «Анахутутын!» ³ Унйқамың йхылык юк Иисусым пикә: «Таги хұавык». ⁴ Тәхкын югыт әптыкй: «Лйлихтүсямта сясқилью Субботамаи? Пинитун писқинкұт, налиғмың сығлытун? Югулиғисқинкұт, налиғмың тукутисқинкұт?» Иўырңа югыт қалъыгнанигұағуткат. ⁵ Иисусым ысқапағдәғмики угумиягукй, нақам йльқуткумйта пиныхлъюгульхитныңлъю ўәкигатңитныңлъю. Тәхкын Иисусым қйвлюку юк пикә: «Йхытын ныңугутики». Лыган ныңугутй ага нәльхуткат. ⁶ Ынкәм Фарисеит аңағыснағлютың синагогамың, Иродым иляпхастыңитнун агляглютың ағиткыхкәт натын тукутыльықхамың Иисус.

Юлгун Нәйвам Ысныңани

⁷⁻⁸ Иисусылью малихсәхтыкульхйт Нәйвамун Галилеямун агляқат. Юлғутыхлъягыт малихтыкйт, қаюхлъяк нагақуқакыхқанит Иисусым альяхлъюохуахтилъхи. Тамәна юлгун Галилеямың, Иудеямың, Иерусалимымың, Идумеямың, Иорданым Кйўым иңлюңанилңуғның нунаның, Тирымың, Сидонымың пиңулғйт. ⁹ Юк угляғихлъягыян Иисус малихсәхтыминун аңьямың ятәхқутысқыхкақ лйбрақ ихлъығнаюкаңатни мығмун. ¹⁰ Юлгун нәльхукуқакутаңаның қамахлъютың қинуюгыт лъңанун кәнъақыхлъякат сәфтыпигыснағналюку. ¹¹ Тамәкутлъю туғнығәт югыт илюңитнилңұт ысханығмыхтыху Иисус, сивуңакун улъхахлъютың акилгұақылғйт: «Кияғнығым Иғнықәтын!» ¹² Иўырңа Иисусым иныхтыңуәқй туғнығәт кинаңутни апыфқән писқыльюку.

Иисусым Накмикыхқаңи Қуля Мәлгук Сйпнықлъюку Апостолыт

¹³ Тәхкын Иисус қымимун маюғлюни югыт пиюкыхкани тахсихтықй. Тагиляғәсята ¹⁴ накмикыхкй куля мәлгук сйпнықлъюку югыт апостолюңулюки. Тәхкын пикй: «Хұаңамнитысқыльюси накмикамси, каяхлъықамсылъю уңипағъяхтйсқыльюси. ¹⁵ Ахтүгъяхқәнғилъылгульықусилью туғнығәт аныстысқыльюки югның». ¹⁶ Укут накмикыхкақй, Симон, (Иисусым атиқә Петырымың); ¹⁷ Иаковлью, Иоаннылью, иғнығык Зеведейем, (Иисусым

атиқакык Воанергесымың, хўатын писимың: «Иғнығык Кальюгым»); ¹⁸ Андрейялю, Филиппылю, Варфоломейялю, Матфейялю, Фомалю, Иаковылю иғныға Алфейем, Фаддейялю, Симонлю Зилот, ¹⁹ Иуда Искариотлю увыхпагутьяққак Исусымың.

Иисусынкук, Веельзевулынкук

²⁰ Тәхкын Исус тукуғминун агляқақ. Юлғутыхлягыт агляхтўляятақат лънитнун, рыпаль Исусылю малихсәхтыкульхйт нығыпагнийткат. ²¹ Ныңльюгутаңан нагақуғлюку таўатын аныхтылхә ақфакәт, қаюхляк югыт пикаңат нальюңуҳнилюку.

²² Иляңи апыхтуғикаюгыт Лйлихтўсяның Иерусалимымың тагикат хўатын пимәқылғйт: «Веельзевул Исусым илюңанитук! Ынкәм анысқуғақй туғнығәт югның ахтуғьяхқәнғильхакун Веельзевулым, умйлўағитхун туғнығәт». ²³ Ынкәм Исусым тахсиғлюки югыт уңипағәткй, пикй: «Туғнығақ лъңаның аныслықә? ²⁴ Атаныхпагульық афқўскуми, тәна атаныхпагульық қырңағмынъәнғитук. ²⁵ Ныңльюгутыт афқўскумың, тәкут ныңльюгутыт қырңағмынъәнғитут.

²⁶ Таўатыхпигақ Туғнығәлю афқўльютың пильюгускумың, Туғнығақ ныкывғапагниңильюни кынлықаққаминун кәльықуқ.

²⁷ Кина алңунак итығнәнғитук икнақылғйм югим мыңтығәнун ўаяхтығналюки сягьяңи. Сивукльюку икнақылғй юк асихқахльюку, тәхкын ўаяхтыхльықй сягьяңи.

²⁸ Ипа уңипәтамси, югыт сығывутылыңьяхқәгут сығлықхыльхитның, сығлытунлю акузиткыльхитның Кияғнық. ²⁹ Иўырңа китум алңунак сығлытун акузиткыхкумикык Аглығналғйк Тағнығақ сығывутылыңнәнғитук, қаюхляк сығлықхыңьўқ Кияғнығым сығывусяққынғильқаңаның. Тәна сығлықхыльық кыңлыңилңуғуқ». ³⁰ Исус таўатын акузикақ қаюхляк иляңита пикақыхқаңат: «Туғнығалғуқ илюмикун».

Иисусым Нәңалю, Аңлыгутаңилью

³¹ Тәхкын Исусым нәңалю, аңлыгутаңилью кәткат. Мануғамыльютың анысқыхкәт ысхағьюгнилюку. ³² Юлғутыт ақумўтңалғйт Исусым увитаңани уңипәткәт: «Қакма нәвыклью, аңлыгутьпыклью ысхағьюғақәтын». ³³ Исусым әптыкй: «Кинаңәўа нәка? Кинкуңәўат аңлыгутьынка?» ³⁴ Юхсюғалюни ақумгалғйт пикй: «Лъпыси нәкамсылю, аңлыгуткамсылю! ³⁵ Китум алңунак атуқыхкумигу Кияғнығым пиюкыльхә, аңлыгуткақалю, нәкақалю».

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Пйтысийғахта

⁴ Тәқўаниңани Исус апыхтуғильятақак Нәйвам Галилеям ысныңани. Ынңәталь угляпихльыхй юк тагиляғәтыхлякақ лъңанун, рыпаль аңьямун ўхльюни ақумыхкақ, льяғанхўа юлғутыт нәйвам ысныңаниткат. ² Уңипағәтитхун альяҳйнағмың апыхтуқй. Апыхтуғиткыльюку пикй: ³ «Нагатык! Пйтысийғахта агляглюни пйтысийғағвигминун ⁴ ифкақуқак пйтутның. Иляңи пйтутыт тыкиткат тумытхун, ынкәм қаўағыт тагилютың нығуқйт. ⁵ Иляңи пйтутыт тыкиткат уйғахтуқакун сюнапагилнұхқун. Таўаниңинақ пйткат, қаюхляк сюнаңа угмыстаҳақ. ⁶ Ынкәм сиқинық пйсылғйми мәтныған паныхтыкй пйньыхат, ақуңыльхитутмыхның палиракыхтыкат. ⁷ Иляңи пйтутыт тыкиткат сиқульюхтуқакун, сиқульюгыт пйсылғймың пйтфигикйт зернот. ⁸ Нақамалья тамәкут тыкиткат сюнакыхтакун пйтыстихлякат зерномың, иляңи 30, иляңи 60, ынкәм иляңи 100». ⁹ Исусым тәқниқй хўатын: «Сигутылгукуфси нагатусяққамың, нагатык!»

Уңипағәтыт Апальйт

¹⁰ Там киңуңаның Исус лъңинәхсян, куля мәлғук сйпнықльюку малихсәхтыңиталю, иляңиталю тамәкут нагаткәт әптыкәт уңипағәткыхкәның. ¹¹ Исусым пикй: «Лъпысинун Кияғнығым лйгикыстә талюғңалғй ипапихқыльхә Атаныхпагульхым. Сивунғани лйтысимаңисяғә. Иўырңа тамәкут иқитңалғйт Кияғнығым Атаныхпагульханың нагақуғакут сямың тамаҳаның уңипағәтитхун. ¹² Ынкәм: “Ысхәнәақакут, ысхәнәақакут ысхәтыхпынатың. Нагатакут, нагатакут лйгикыхпынатың. Пикәяқуың қйвнаяхтут Кияғнығмун, ынкәм сығывуньяағй”».

Иисусым Әпқаңа Уңипағәткыхкани Пйтысийғахта

¹³ Тәхкын Исусым әптыкй: «Тәна уңипағән пйтысийғахта лйгикынғитыстыхў? Натынми лйгикнақыстыки алңунак уңипағәтыт? ¹⁴ Пйтысийғахта ифкаққилғй пйтутның, Кияғнығым акузитаңаның уңипақтыңатун аюқуқ. ¹⁵ Иляңи югыт қыльихлякастун тумыстун аюкут. Пйтутыт тыкинъығата тумытхун қаўағыт нығақйт. Таўатыхпигақ тамәкут югыт нагақўнъығата Кияғнығым акузитаңаның таўаниңинақ Туғнығәм пуйгустақй. ¹⁶ Иляңи югыт уйғахтуқастун сюнастун аюкут. Акут уйғахтуқамылнұт асивапагигатут. Тамәкут югыт нагақўнъығмыхни Кияғнығым акузитаңаның таўаниңинақ тугукльиғақйт қуякусиқльюки. ¹⁷ Иўырңа ухпықнўағигальқаңит

акузитаңи ынкәм ухпылъхит мулюңигатут. Сығлылһнығмыхни, налиғмың амьюткыльыңнығмыхни апальюқлъюку ухпықилъыхтың Кияғнығым акузитаңаның таўаниңинақ ухпықинаниғакут. ¹⁸ Иляңи югыт сикухлъюхтуқастун сюнастун аюкут. Пйтутыт сикухлъюхтуқакун тыкиткат нагуңигатут, қаюхлъяк сикухлъюгыт пйтфигиғақыхкаңит. Тамәкут югыт нагакунығмыхтыки Кияғнығым акузитаңи қаткигатйт, ¹⁹ қаюхлъяк уна уңувалъық нулъқавйғуткақат, тыхўағйткақатлъю аклъюңи, сямыңлъю ўата альхығутағағыюгакут. Таўатыхпигақ сикухлъюгыт пйтфигильхистун пйтутыт, тамәкут югыт пиюкыльхита пуйгустақйт Кияғнығым акузитаңи. ²⁰ Иўырңа иляңи югыт пинилғистун сюнастун аюкут. Пйтутыт тыкиткат пинилғикун сюнакун ынңаталъ наўақут. Иляңи пйтыстйкут 30, иляңи 60, иляңи 100. Таўатыхпигақ тамәкут югыт нагакунығмыхтыки Кияғнығым акузитаңи қаткақйт, ынкәм ынңаталъ қыпхағакут Кияғнығмун. Иляңи ўатақағак қыпхағатәғағакут илямыхның».

Сяғнығым Асиңани Кынылғутак

²¹ Иисусым нағнығуткй: «Китум алңунак кынылғутак итхульюкык сяғнығым асиңанун лъинәнғитәк, налиғмың қавағвигым асиңанун. Итупиль құлвакун лъилъықәк. ²² Сяңўә алңунак йқақ қайңанун лъйғьяхқәгуқ, сяңўәлью алңунак сяпыхкақ сяпутйғьяхқәгуқ. ²³ Сигутылгукуфси нагатусихқамың, нагатык!»

²⁴ Хўатынлъю пикй: «Нагатўәхтыңъа! Тўнилъыхпысистуңўәк Кияғнығым тўнылъықйси, паниның тўнатағахлъықйси. ²⁵ Юк сялык тўнатағағыяхқәгуқ. Юк сяпахлъягилңуқ сяңйхй тугуяхқәгут».

Иисусым Уңипағаткыхкаңи Нагулғйт Пйтутыт

²⁶ Хўатынлъю Иисусым пикй: «Атаныхпагульха Кияғнығым хўатытуқ: юк ифкақуғакуқ пйтутның пйтисйғағвигмини. ²⁷ Пйтутыт пильютың наўақут унухтўмән, ағныхтўмән юк қавәяғңән, тыхумаяғңән, паниның пйтутыт нагуәкут. Югым нальюокақ натын наўақутаңи. ²⁸ Сюнаңинахам каютңунани пйтутыт нагустақй ынкәм пйтыстыкаңакут: сивуклъютың сюңағыюкыхтахат пйтакут, тәхкын напәзйңакут қынўатлъю зерноакут. ²⁹ Зернот қигунғата унатағыяхқәхтакут, ынкәм югым кыпуғақй кыпүсимикун».

Иисусым Уңипағаткыхкаңа Горчицам Пйтутаңа

³⁰ Иисусым әптыкй: «Сямун успунъақыстыху Атаныхпагульха Кияғнығым? Сяңўә уңипағаткынъақыстыху лйгикыистисйлюку?»

³¹ Атаныхпагульха Кияғнығым горчицам пйтутңатун аюкуқ. Мыкыстәлъыхпигәгуқ пйтутның нунами хўани иўырңа югым пйтисйғанығмини, ³² аңлихлъягакуқ аңылъыхпигәхлъюни нунивахсығағыяхағның. Угляпихлъығйт аваяғрухлъяги ынкәм қаўагыт уңлюсийкут куқуңән акулңакун сиқинғильхакун».

³³ Иисусым атуқлъюки уңипағәтылғутыт югнун акузиткыхкақй Кияғнығым Акузитаңи. Әпқақй югнун лйгикыльыхтуляңистун. ³⁴ Қўнпың югыт апыхтуғақыхкаңи уңипағәтытхун, иўырңа малихсяхтыкульхит лъңинахнығмыхни хўатыхлъюўәк лйгикыстақыхкаңи сямың писйтаңи уңипағәтыт.

Иисусым Амсянахтыстыкаңа Нәфтыльыхлъяк

^{35,36} Тәм иғивгәни Иисусым аңьямыльюни малихсяхтыни пикй: «Ағвильта нәйвам иңлюңанун». ынкәм малихсяхтыт ухлъютың аңьямун униткйт юлғутыт. Иляңиталъю аңят малихтыкйт. ³⁷ Тәхкын ануқлъихлъякақ, рыпаль имахлъюгым имиғәтақыхкә аңьяқ қынўат ыслъықсыхтуқақ. ³⁸ Иисус аңьялһими қавақ акисйғлюни. Малихсяхтыңита тахтухлъюку пикәт: «Апыхтуғиста, туқуяғңәмтә пизикүт?»

³⁹ Иисусым тахтуғлюни ануқалъю, имахлъюгытлъю иныхтыкй: «Ануқа тәқиңам, имахлъюгыт ағулихтык!» ынкәм ыльмәрагуткыльюку амсянахлъюгухтыкақ.

⁴⁰ Тәхкын малихсяхтыни әптыкй: «Сяңафси алиңыстык? Тәўа ухпықигастыңә?»

⁴¹ Сяғйғаюхлъякат рыпаль талъюгыюхлъякат алиңрүғумағмың, ынкәм әпқуғәгуткат лъңитның: «Кинаңәўа уна юк, талўа ануқымлъю, имахлъюгытлъю қаткыхкаңат?»

Иисусым Нәльхускаңа Юк Илюмикун Тұғнығахтуқақ

5 Нәйвам иңлюңанун кәткат Иисусылью малихсяхтыкульхит, нунаңитнун Герасеиғмйт. ² Лыган Иисус аңьямың қўтмун ухтуқ юк әнлюни сюфльйтның лъйвғыт, пәсқә. ³⁴ Тәна юк илюмикун тұғнығахтуқақ лъивығнитакылғй. Аўын қйпшағутның асихтақсықаңат йхитхунлъю, итыгйтхунлъю иўырңа сякықақыхкаңи қйпшағутыт, кагимтақыхкаңилью сявикынғәғыт итыгаминилңут. Китум алңунак асихқыпағниңиткәлью, ағулихтыпағниңиткәлью, қаюхлъяк икнақыпихлъыхй. ⁵ Унухтўмән, ағныхтўмән иглыхтақылғй лъйвғыт қуңаңитнилью, қыминилью, қўнпың арағәтәмағми, уйғахтыхун кйтйкумағми лъңаның.

⁶ Исус ысхағьямигу уявақанлъюку кытанкуснақ такулюку сыгыскухфиклъюку манигуқә. ^{7,8} Тәхкын Исусым югым илюңанилнуқ туғнығақ пикә: «Уюқ сығлық туғнығақ, әни югмың!» Туғнығәм арағатақә: «Иисус, Иғныға Кияғнығым, сянәксиңә? Акықи Кияғнығмун икфиқыстысяхқәфқәма писқылъюңа!»
⁹ Исусым әптыкә: «Кинаңузин?» Югым кймсиқә: «Атқақа “Угляхлъяк” қаюхлъяк угляхлъяхтукут!»
¹⁰ Ынңәталь Исусымун әпуқүткй туғнығәт ағуляқыстыфқйта писқылъюки тәхкын нунамың.

¹¹ Тәуәңуқ қымим миңлыңани куругалғутыхлъягыт, нығүлхәйт. ¹² Туғнығәт әпуқүткат Исусымун: «Куругағнун каяхтикут, лъңитнун итықтыстикут». ¹³ Ынкәм аңыққумақыхкй. Туғнығәт югмың әнағыснағлютың куругағнун итығәткат. Ынтақун 2,000ңүт куругәт, пынъаның аситмун паңалгульютың нәйвамун атығәткат ынкәм туқуляғәткат.

¹⁴ Куругәт афльыңакистыңит қимагүткат ныхлъягмунлъю, увитаңанилңуғнунлъю нунанун. Тамәни уңипақыхкй илюмикун туғнығахтуқақлъю, куругәтлъю. Ынкәм югыт ысхағьяхтүткйт сяматаңи.

¹⁵ Исусымун кәльютың ысхақәт юк туғнығахтухлъягьялғй илюмикун. Тәуәңуқ акумулятуқ пилюгууәғлюни, умьюгакыклью нәльхульютык ынкәм алиңрұқат. ¹⁶ Тамәкут ысхапакат әпқәт нәльхусиманилюку юк туғнығахтухлъягьялғй, әпқйтлъю куругәт сяматаңи.
¹⁷ Тәхкын юлғутыт манигүтыпихлъютың Исус ағуляқысқыхкәт нунамыхның.

¹⁸ Исус ұхтақуқлъю аңьямун, югым туғнығахтуялғй манигүтыпихлъюни әптыкә: «Малихлъякын?» ¹⁹ Иўырңа Исусым иҳсякльюку пикә: «Ныңльюгутыпхпунлъю, илякумтәхпынунлъю ағляғлютын апығнакын Атанғым наңльыкыпихлъютын апығйльха лъпынун». ²⁰ Ынкәм юк ағуляқыхқақ. Тамәни нунами әтқылғйми, Қуля Ныхлъягыт, уңипақыхкә Исусым апығйльха лъңанун, тамәкут нагақүткат альяхлъюхуағьяюкат.

Ағнағәм Уңувахтыльхәлъя, Ағнәмлъю Нәльхутыльха

²¹ Исус аңьякун утығнигьян иңлюңанун нәйвам, ысними юлғутыхлъягыт қырңуғуткат увитаңанун.
²² Тәхкын атәсиқ синагогам умйльәғә, Иаирыңуфтуқ әтха, тагилюни Исусымун сыгыскухтыкақ мануңакун. ²³ Манигүтыпихлъюни пикә: «Панихақа қинуюхлъягүқ, туқуяхтуңыстәмәқ. Такўәхтигу сәфсәхтуқаху, ынкәм нәльхульюни кияхлъи!»
²⁴ Ынкәм Исусым малихтыкә. Юлғутыхлъягытлъю малихлъығәткәт Исус, рыпаль каңльюқахлъюку.

²⁵⁻²⁶ Ағнақлъю таўантыфтуқ ахтуқәтақ куля мәлгук сйпңән аюмикулъығни. Талўа ағалъыхталгутыт каюсйтақсығңәтни нәльхусигалнуқ, йығлыги нәвңиналғй. Қынўат маниқшахйгуткақ.

²⁷ Нагақуғақыхқаңа Исус, ынкәм юлғутыхлъягыт акуляңитхун тунутаңаның такукә. ²⁸ Сюмыхтағақә: «Аткй сәфтықыхсякумки нәльхунахтуңа». ²⁹ Лыган аткуяғғык сәфтәк кйтңинәмағми пикақ, ынкәм лъпыкыхкә нәльхутыльха қәмнами. ³⁰ Таўаниңинақ Исусым лйгикыхкә ахтуғьяхқәңилъық аңылғй лъңаның, ынкәм юлғутыхлъягыт қйвлюки әптыкй: «Китум әтканка сәфтаки?» ³¹ Малихсәхтыңита пикәт: «Юлғутыхлъягыт куңаңитнилңүтын сянән китумун сәфнилютын пизин?» ³² Иўырңа Исусым ысхағнақыхкә китумун сәфтүтти. ³³ Ағнам лйгикльюку нәльхутыльыни алиңым уңылыхсимағми такукә Исус. Тәхкын мануңакун сыгыскухлъюни уңипәткә сяльығминың.

³⁴ Исусым пикә: «Панимни, ухпықильыхпык нәльхутыстәтын. Ныкыхмыльылиғлютын ағля, нәльхутңуәғүмәтын».

³⁵ Исусым алыхқұмалюку ағнақ, кывгат тагилютың уңипәткәт Иаир: «Панигын туқумәқ, такусқыхпынәнңам Апыхтуғистымун». ³⁶ Исусым нагатығңәғмики авылғәқйнағлюки Иаир пикә: «Алиңыхпынаң, тәўаңинақ ухпығи». ³⁷ Тәхкын китумун алңунақ малихтыснаниқақ, иўырңақун кыльқыхкй Петырым, Иаковым ынкәм Иоанным, аңлыгутаңа Иаковым.

³⁸ Исусылью кәсялғймың Иаирынкунун, юлғутыхлъягыт ынңәталь қияғүтыхлъягүфтут мытүмағмың. ³⁹ Исусым итығлюни юлғутыт пикй: «Сяңафси қияғүтыхлъягутси? Сяңафси ныпұхтйхлъягутси? Тағнухәқ туқульхитүқ, қавәгуқ!»

⁴⁰ Иўырңа ныңляқыхкәт таўатын пийистың. Қамахлъюки аңысымики аңаюқақыклью, тәкутлъю малихсәхтыни итхүткй тағнухәм ныңанун.

⁴¹ Исусым йхакун тугулюку ағнағақә пикә: «Талифа Куми!» (хўатын писиқ: «Ағнағақә, макытысқамкын!»)

⁴² Таўаниңинақ макыльюни пиюқақ. (Ағнағақә куля мәлгук сйпңән уксюхтуткафтуқ.) Аңаюқақыклью, малихсәхтытлъю ынңәталь сәйғйаюкат! ⁴³ Тәхкын Исусым иныхтыңуәқй китумун алңунақ уңипақыфқән писқылъюку, пикйлью: «Нығьяхқақәғмың тунитыху».

Иисус Тугукльингилькаңат Назаретыми

6 Тәхкын Исус ағуляқыхқақ Капернауымың, ағляқәқ ныминун Назаретымун, малихсәхтыңиталью малихтыкәт. ² Субботаңуҳсягу синагогами апыхтуғикақ, Юлғутыт нагальюку сәйғйагәгуткәт. Әпқуғәгуткат лъңитның: «Накын

лйтаки? Китум пыққинғұхтыстагу?
Сяғйгаюгнахлягүт альяхляюхўахтильхи! ³ Натын таўатын пй? Кәпынтаунгитә, Мариям иғныға? Иаковлью, Иосийенлью, Иудалью, Симоньнлью аңлыгукынғитакй? Наягильюльи мәнтіт?» Ынкәм тугукльймаңилькаңат. ⁴ Исусым пикй: «Китум алңунак ўкналиқиста сйвакақә, иўырңақун нуналгутаңиталью, нальықльйталью, ныңльюгутаңиталью пиңигатәт». ⁵ Ынкәм тамәни альяхляюхўахтипагниңиткақ, иўырңақун қафсинкўраҳәт сяфльюки нәльхуткй. ⁶ Ынкәм Исус сяғйгаюхляяқ, қаюхляяқ ухпықынғилькаңат.

Иисусым Уңипақияхтйсқыхкаңи Куля Мәлгук Сйпнықльюку Малихсәхтыни

Тәхкын Исус Назаретым увитаңанилңуғнун нынун пйқльюни апыхтуқй югыт. ⁷ Тәхсиглюки куля мәлгук сйпнықльюку малихсәхтыни, каяхнақникй малғукахтйта уңипақисқыльюкилью, нәльхуқйсқыльюкилью. Ағуляқфагилхата ахтуғьяхқәңгильылиқуқй югның анысқйсқыльюки туғнығәт. ⁸ Лйлихтуқйлью: «Иглығалтьхпысини сямың алңунак кыльқыхпынаси иўырңақун аявйғмың. Нықыкшаңльяңунаси, ақыфтағәңунаси, маниңунаси пилғәси. ⁹ Иўырңа камыглюси, симйтқақамың хәтмың кыльқыхпынаси». ¹⁰ Хўатынлью пикй: «Нани алңунак тукухпыси упуғаскаңиси таўанльыхәси кынляңа ағуляқылтьхпысинун. ¹¹ Нынун кәскуфси упуғатиңигалңуғнун, налиғмың нагасюгигалңуғнун, унинъакыси тәна нунә итыгәси пагуляңймитә. Таўатын пикуфси кылыңасяхльықәси Кияғнығым ағьюльыхқәның!» ¹² Ынкәм малихсәхтыт ағуляқльютың уңипақикат югнун авутыхқыльюки сығлықынъанйсқыльюки. ¹³ Туғнығалғутыт анысқуқйт югның, мысйхқакльюкилью кинуулғутыт нәльхуқуқйт.

Тукутыльха Иоанним Крестителым

¹⁴ Умйльгым Иродым нагақуқә қамахльюку Исусым таўатын пильха, қаюхляяқ тамаҳәни әпқәңит Исусым альяхляюхўахтильхи. Иляңи югыт пикат: «Иоанныңуқ Креститель, уңувәмәқ ынкәм ысха ахтуғьяхқәңгильылык альяхляюхўахтильығмун». ¹⁵ Иўырңа иляңит югыт пикат: «Иляңуқ». Иляңит пикат: «Ўкналиқистыңуқ, нығйглюку ўкналиқистыстун аюқуқ».

¹⁶ Иродым нагақуғлюку пикақ: «Иоанныңуқ Креститель, нәсқўйхтыстыкақа иўырңа уңувәмәқ!» ^{17,18} Қавңанхәқ Иродым каягуткақыхкаңа Иоанн тугулюку, асихқыслъюку аносимиңльяхтыстыкә. Таўатын пистыкә, қаюхляяқ Иоанним пйғәтақә

Ирод хўатын: «Лйлихтўсямнъи анахусимәтын тугульыхпыгун аңлыгукыпк Филиппым нулиҳа Иродиада». ¹⁹ Ынкәм Иродиадам угумиягукыхляяқакыхкаңа Иоанн рыпаль тукутысюпихтыкақсыкаңа. Иўырңа пипагниңиткә қаюхляяқ Иродым таўатын пистыпагниңиткә. ²⁰ Иродым аликыхкақыхкаңа Иоанн лйсимакутминың юк пинилғй, Кияғнығмун қәтқутқәхлялғй. Ынкәм кылыңақыстыңьўәқә сянаюкатху. Иродым нагасюгақыхкаңа Иоанн қайўа сығлығьюгақығңәғми наганьығминигу.

²¹ Тәхкын Иродиада қынўатлью пильыхқәңыхқә. Иродым альхығвини ағнық кәсян нықынғәхқыстималғй кавымым умйльўәгитнун, пильюўахтыт умйльўәгитнун, иглығутистыңитнунлью Галилеяғмит. ²² Тәхкын панига Иродиадам итығлюни нығульхйнун тукалыгақәқ. Иродылью ақылъқақульхйт ынңәталъ ыфқуқыхкәт. Ынкәм умйльгым пикә ағнағәқ: «Сямың алңунак туңсигвикыхкувңа тўныльықамкын». ²³ Ақықыхкәлью хўатын: «Ипапыстәқ тўныльықамкын сямың алңунак туңсикувык, талўа умйльгутималъығма акльюңиңан авыльха!»

²⁴ Тәхкын ағнағәқ әнлюни нәни әпсәхтуқә: «Сямың туңсигнақсиңа?» Нәңан пикә: «Иоанним Крестителым нәсқўа туңсиҳу». ²⁵ Ағнағәқ агльйғуахльюни умйльгмун туңсигвикыхкә: «Хўә мәтын, Иоанним Крестителым нәсқўа пиюгақа қаютағрәхкун льилюку!» ²⁶ Умйлык ынңәталъ қивғульхляяқ иўырңа сялюку иғлыкльигу, қаюхляяқ акықңьўәқакыхкаңа ақылъқалғутни нагатыстыкльюки. ²⁷ Ынкәм таўаниңинақ умйльгым каяхтыкә кылыңакиста тагитысқыслъюку Иоанним нәсқўа. Кылыңакиста әнлюни аносимиңльяхтивмун агляқәқ Иоанним нәсқўа кыпналуюку. ²⁸ Нәсқуқ қаютағрәхкун льилюку агляльюку ағнағәғмун тўныхкә. Ынкәм ағнағәм нәминун тўныхкә. ²⁹ Иоанним малихсәхтыңита нагақуғлюку, югусй ақфалуюку льйфқәт.

Иисусым Нығыстильха 5,000ның Сйпңалғйның Югның

³⁰ Апостолыт утығнихтўльютың Исусымун әпқйт апыхтуғильытың, нәльхукулъыхтың, туғнығәғныңлью аныскулъыхтың югның. ³¹ Юхлягулғй тагимағмыңлью, ағулякумағмыңлью пилғйт рыпаль Исусылью малихсәхтыкульхйт нығыпагниңйткат. Ынкәм малихсәхтыни пикй: «Натмун ағуляқылъта пәхқильханун, льпысиқун мығнәлйхтысқыльюси». ³² Ынкәм аңьяқун пәхқильханун ағуляқыхкат льңинахәҳналютың, ³³ иўырңа юлғутым ысхәқйт ағуляқылғйт.

Лйсимакльюки навик пинакутаңит, кытанкуснақ нәйвам ысныңақун малихтыкйт. Нынун нальяңиньығата лыган югыт малихтақыхқаңит. Кәткат такукамышнун иңьяғахльюки Иисусылъю. ³⁴ Иисусым аңьямың ұхльюни қўтмун юлғутыт ысхағлюки наңльыгыгюткй, қаюхльяк пынъйғыстун пынъйғниҳтыңилңуғыстун аюқылғйт. Ынкәм альяҳйнағмың апыхтухтәкй.

³⁵⁻³⁶ Хўаникупихсягу малихсәхтыңита такулюку Иисус пикәт: «Мәна пәхқитук, хўаникухльягәлью. Югыт агляхтұтысқики пйтысиғахтынунлью, ныңйғағнунлью. Лъмыхның нықыңьяхтуғлит нықгыяҳқамың». ³⁷ Иўырңа Иисусым пикй: «Лъпыси ныгыяҳқалитыки». Әптыкәт:

«Тукфиғияхтухтысхосикўт 200 динарийем акиңаның нықыкшаңльямың ныгысқылъюки?»

³⁸ Иисусым әптыкй: «Натын угляҳқакән нықыкшаңльялгустык? Ынта ивағйхтык». Нәлькусямың уңипәткәт: «Тәўа талъимат нықыкшагыт, мәлғуклью иқалъюгык».

³⁹ Тәхкын Иисусым малихсәхтыминун қафсинкахтйта ақумыстысқыхкй выгәхқун. ⁴⁰ Ынкәм ақумуткат юк талъиматңўәқльютың юк мәлғук қуля сйпнықльюкуңўәқльютың. ⁴¹ Иисусым тугулюки талъимат нықыкшагыт, мәлғуклью иқалъюгык, қўлмун сивухльюни игамсиқаюгвикыхкә Кияғнық. Тәхкын нықыкшагыт йхминың әвгүллюки малихсәхтыминун тунқуқй уйыхтысқылъюки. Иқалъюгыклью йгминың әвгүллюкык тунқухтыстыкй. ⁴² Қамахтыңўәғлюни нығўтқақ кыпсәльюни. ⁴³ Тәхкын малихсәхтыт тугуляқйт қуля мәлғук сйпнықльюку корзинат ыслъықңалғйт кагимлығухтыканың нықыкшаңльямың, иқалъюгныңлью. ⁴⁴ Югыт нығўткат 5,000ңуфтут, кысюткыхпынаки ағнатлью, тағнухәтлью.

Иисус Мыхқун Пиюлғй

⁴⁵ Лыган тәкут Иисусым малихсәхтыни қылъқй аңьяқун иглыхтыкыстйсқылъюки Вифсаидамун, нәйвам иңлюңанилңуғмун. Тәхкын лъңан юлғутыт агляхтұтыстыкй ныңитнун. ⁴⁶ Агляхтұтысымики юғагыяхтуқақ қымимун. ⁴⁷ Унугми тәкўани аңят нәйвамылъюки Иисус лъңинаҳәкақ қўтми. ⁴⁸ Ысхақй малихсәхтыни айгүгнақуткылғйт явукумың, қаюхльяк ануқльйсқаңи. Акулыхкыни пиңаюткыльягыми ағвинлыккыльями унәңулюку, такукй мығым қайңақун пиюгмың. Нағухнақайлью ⁴⁹ ысхақәт мыхқун пиюлғй. Сюмығмыхни тағнығәнилюку арахльякат. ⁵⁰ Қамахльютың алиңрўғуткат. Таўаниңинақ Иисусым пикй: «Илютухтык! Хўаңаңўа, алиңыхпынаси». ⁵¹ Лыган аңьямун ұхтуқ

ыльмәрахльюгухтыкақ. Малихсәхтыт сяғйғаюхльякат, ⁵² қаюхльяк паниның лйгикигалъкаңат Иисус кинаңутаңа, қайўа ысхапағңәғмыхтыху нықыкшагыт нулястыкаңи. Таўатйткәлғйт қаюхльяк сялин умыюгыт рығйгалңўт.

Иисус Нәльхуқулғй Геннисаретыми

⁵³ Тәхкын нағнықат нәйвам иңлюңанун ынкәм Геннисаретыкун тамляглютың аңьяхтың пытукәт. ⁵⁴ Лыган аңьяхтың унитәт югыт лйсюқңинәмән Иисус пикәт. ⁵⁵ Ынкәм кылькахтәшахкйқат Иисус кәсиманилюку. Иисус навик пияғңән қинуюгыт аглятақыхқаңит альиғйтхун лъңанун. ⁵⁶ Иисус кәнъығмини ныхльягнунлью, нынунлью, ыслъямылңуғнун акильпыгағвигнун агляғақылғй. Ынкәм югыт тагитақыхқаңит қинуюгыт акильпыгағвигнун Иисусымун нәльхутысқылъюки. Иисусымун манигўтуткйт қинуюгнун ўаран сәфтысқылъюку кынй, ынкәм қамахльютың сәфтилғйт нәльхуткат.

Сивулиғәт Апыхтўсит

7 Фарисейтлью, иляңилью апыхтуғикаюгыт Лйлихтўсяның Иерусалимымың пикат, Иисусым увитаңанун қырңуғуткат. ² Ысхақйт малихсәхтыңан иляңи ұхтухпынатың нығылғйт. Ухтульхилңўт Фарисейт писқылъхистун. ³ (Фарисейтлью, Иудейтлью қамахльютың ныгыяҳқәңгилңўт ўйтқукун сивукльютың ухтуғўәғлютың, қаюхльяк сивунығмың апыхтўсит атуқңукаңит. ⁴ Талўа акильпыгағвигмың тағинығмыхни нығигалңўт ўйтку сивукльютын укмаңиҳсәғўәғақылғйт. Иляңилью сивунығмың апыхтўсәлғутаңит атуқңукаңит. Атуқфагилгамыхтыки қәйситың, сяғнытың, сйлют гәгүситың сяңиҳқуғўәғақыхқаңит.)

⁵ Ынкәм Фарисейтлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтўсяның әптыкәт Иисус: «Сяңамың малихсәхтытын ұхтухпынатың нығақат? Сивунымта апыхтўсит атуқигатйт». ⁶ Иисусым кймсиқй: «Ыльқухльюси Исаиям ўкналиқуткумақәсиси пинийюгнығни лъпыси. Хўатын игақәгуқ: “Кияғнық пйқ:

‘Укут югыт ақузитмыхтыхун қўлвағақәтңа, накән илюмыхтыхун.

⁷ Тымңи манигуғақәтңа, қаюхльяк апыхтўсяқәйт лйлихтўсяңльяқатың катам хўаңа Лйлихтўсяқыпихльыҳйстун”.

⁸ Ынкәм лъпыси Кияғнығым Лйлихтўсй пакиглюки қәтқақаси югыт апыхтўсит».

⁹ Иисусым нағнығуткй: «Пакигильыпигўси Кияғнығым Лйлихтўситнун қәткыпигыснағналюки

лъпыси катам апыхтұсыси. ¹⁰ Уна ысха успутақ таўатын пилъыхпысинун: Моисейем а̀пқақй Кияғнығым Лйлихтұсй хўатын пилғйт: “Құлвағлюку атанлъю, нәнлъю”. Хўатынлъю пика̀гук: “Китум алңунак атанилъю, нәнилъю сығлықұкумикык туқутылыңыаққагук”. ¹¹ Иўырңа лъпыси альяңұт апыхтұгилъыси. Хўатын пйқуси: “Югымңуқ атани налиғмың нәни хўатын пияғңағмигу: ‘Каюсйтусихқалғуңа лъпынун иўырңа тўнәнғитақа қаюхлъяк Корваныңуқ’”. (Корван хўатын писйгук, сйңынлъю Кияғнығмун акықусякумақа.) ¹² Таўатын пилъыхпысигун апыхтұғақаси югыт каюсйнығысияғңатки атаңитлъю, нәңитлъю писқылъюки. ¹³ Ынкәм пакигақаси Кияғнығым акузитаңи, апыхтұсықыпигыснағналюки югнун лъпыси катам акузитыси. Тамәкут тымңи успутәгут, угляпихтут сяңұат пйқыхкыси».

Сығлықусиқлъю, Сығлықусинғилнұқлъю

¹⁴ Тәхкын Иисусым юлғутыт лъңанун тахсинқихлъюки пикй: «Қамахтыңъўағлюси нагалъюси лйгикитыху сямың пикатка. ¹⁵ Юк нығыхкән нукухнаққигатә, сығлытун сюмыхтағалъхан, сялъханлъю нукухнаққақә. ¹⁶ Сигутылгукуфси нагатусихқамың, нагатык!» ¹⁷ Иисусым унилъюки юлғутыт итығыян малихсәхтыңита а̀птыкәт уңипағән сямың писйтаңа. ¹⁸ Иисусым пикй: «Лъпысилъю лйгикинғистык? Сяңұа алңунак югым нығақыхқаңа нукухнаққусихқәнғитук лъңанун, ¹⁹ қаюхлъяк нығыхкй иҳсяқхўанун пинәнғитут. Ақсяқхўанун пйқут ынкәм югусйның а̀нақут». (Таўатын пилъығмикун Иисусым а̀пхўа нықыт қамахлъютың нығыаққәнилюки.) ²⁰ Пикйлью: «Югым қамакын илюминың а̀ныстыкән нукухнаққыстақә. ²¹ Қәмкын югым илюңаның а̀нақут: сюмыхтағалъылюгыт, ныңухтыхпынани китумың алңунак атуқилъық, тыглығнйқ, юхтақ, ²² гылгағнйқ, пакигнйқ, алңунак сығлытун пилъық, пўхти, кайңусяғәтылъық, ақина, юлгутмың иқлъыңиқутки, кукәюхта ынкәм тымңитхўа. ²³ Тамәкут қамахлъютың сығлыгыт югым илюңаның а̀ныхкат нукухнаққикаюгұт».

Ағнам Ухпықильха

²⁴ Тәхкын Иисус ағуляқыхқақ Тирым туңаңанун, кәлъюни мыңтығамун йтқақ. Китумун алңунак налъюкысюгуяқаңа кәтылъыни, иўырңа иляңита лйсимақыхкәт. ²⁵⁻²⁶ Ағнам язычниғым, альхықам Финикиями, Сириямылңуғми нагақуқә Иисус кәсиманилюку. Панихә илюмикун туғнығалык. Ынкәм ағлярахкйғлюни Иисусымун сыгысқухлъюни мануңакун, манигұткақ а̀ныстахтысқылъюку туғнығақ панигминың.

²⁷ Иўырңа Иисусым пика̀: «Тағнухәт сивукльютың нығысыаққагук, қаюхлъяк анахутңақ тағнухәт нықңит тугулюки қикминун милъюскумың». ²⁸ Ағнам кймсиқә: «Аа, Атанық, талўа қикмит қаюғвикым асиңанилңұт нығақут тағнухәт ифкаққылъхитның!» ²⁹ Ынкәм Иисусым пика̀: «Нақамқун таўатын кймсиғақыңа ағляхәтын, туғнығақ а̀нумәқ панихпының!» ³⁰ Ағнақ ныминун ағляғьялғйми панига иңағмытыфтуқ қавағвигми, тәўа льяған туғнығақ а̀нумалғй паниганың.

Иисусым Нәлхұсқаңа Юк Нагақусигалңуқ Талўа Акузийлнұқ

³¹ Тәхкын Иисус ағуляқыхқақ Тирымың. Сидонымын, Қуля Ныхлъяхтыхунлъю а̀глюни Нәйвамун Галилеямун пикақ. ³² Югыт иляңита, юк нагақусигалңуқ талўа акузийлнұқ тагильюку Иисусымун наңлъыхсйткәт сәфтысқылъюку. ³³ Ынкәм Иисусым а̀йтуткә юлғутның. Сивукльюку тықығни сигутыхкынун канахлъюкык, тәхкын иқилъюкык қысиғлюки йхыни, улюңа сәфтыкә. ³⁴ Тәхкын сивухлъюни қиягмун аныҳпакағлюни юк пика̀: «Еффафа!» (Тәна хўатын писйлғй: «Рығиқтык!») ³⁵ Таўаниңинақ югым сигуткык рығиқак, улюңалъю пинйхтыкақ, ага акузиңинәмағми пикақ акузийлтъиқыхпынани. ³⁶ Тәхкын Иисусым иныхтыңъўақй китумун алңунак уңипақыфқән писқылъюку, иўырңа иныхтәтағыстың ұата уңипақыхкәт. ³⁷ Нагақұлхйт тамәкут ынңәталъ сәғйғаюхлъякат, пикат: «Ум югым сялъха қамахлъюни пинипырыўағуқ! Талўа нагақусигалңұт нагақусягутыстй, акузийлнұтлъю акузиягутыстй!»

Иисусым Нығыстильха 4,000 Сйпңалғйның Югның

8 Тәм киңуңйхәның юлғутыхлъяк қырңуғульятақак. Нығыаққашахйғусята Иисусым малихсәхтыни тахсиғлюки пикй: ² «Укут наңлъыгыгугтыпихтанка. Хўаңамнинъақнығмың пиңаюни ағнығни нығыаққйгугут. ³ Ныңитнун ағляхтыстыкумки нығыстыхпынаки тумыми тәкўани улъығәлтъықут, қаюхлъяк иляңи уяваның тагиляғәткәгут». ⁴ Малихсәхтыңита а̀птыкәт: «Мәни пәхқитук накын нықыңнақыста хўатын угляхқақалғйнун нәмаяхқамың?» ⁵ Иисусым а̀птыкй: «Натын угляхқақән нықыкшалгустык?» Кймсиқәт: «Мәғрағвинлыгұт нықыкшагыт». ⁶ Ынкәм Иисусым юлғутыхлъягыт қылъқй акумұтысқылъюки нунакун. Тәхкын тугулюки тәкут мәғрағвинлык нықыкшагыт Кияғнық игамсиқаюгвикльюку, кагимлъюки тўныхкй малихсәхтыминун уйыхтысқылъюки. Ынкәм малихсәхтыңи уйыхтыкат. ⁷ Қафсинқураҳағныңлъю

амсякалғиның иқалъюлгыт. Иисусым игамсиқаюгвиклъюку Кияғнық, такутлъю малихсәхтыминун уйыхтысқыхкй. ⁸⁹ Ынтақун 4,000ңүт югыт кыпсӧльютың нығүткат. Тәхкын малихсәхтыт қырңуқсәқмыхтыху сйпнық, мәғрағвинлык корзинат имиқйт ыслъықағәхлъюки. ¹⁰ Иисусым юлғутыхлъягыт ағуляқұтыслъюки, ынкәм малихсәхтыкулъхйт аңьямун ұхлъютың ағуляқңинәмағмың пикат Далмануфамун.

Фарисеит Аляхлъюхұахтитысқылғйт

¹¹ Тамәнлыңүт Фарисеит такулюку Иисус ахтирәқәт. Пикәт: «Аляхлъюхұахтихлъяги, ынкәм ухпықылъықәхпут ахтуғьяхқәнғилъхын Кияғнығмың пиңутаңа». Тауатын пикәт анағнйльқавигиғналюку. ¹² Иисусым аныхпаглюни пикй: «Сяңамың мәтын ағнығым юги аляхлъюхұахтильығмың туңсиғақат? Ипа уңипәтамси, аляхлъюхұахтинъәнғитамси». ¹³ Тәхкын унильюки, аңьямун ұхлъюни иңлюңанун нәйвам ағвиқат.

Иисусым Кылыңасяқәни Малихсәхтыни

¹⁴ Малихсәхтыт пуйгумалғйт нықыкшаңлъямың кылъқыпнатың, атәсихәфтуқ кылъқыхкәт аңьямылнуқ. ¹⁵ Иисусым кылыңасяқй: «Кылыңаңұағлюси закваскатаңитның Фарисеит, закваскаңаныңлъю Иродым». ¹⁶ Тәхкын лъңитның алыхқұткат: «Тауатын пилью қаюхлъяк нықыкшагилнұкут». ¹⁷ Иисусым акузиткыңбуқаңи апыхтұсйт Фарисеит, апыхтұсилью Иродым. Лйсимақыхқаңи малихсәхтыңан лйгикынғилъкаңат акузиткыхкә ынкәм әптыкй: «Сяңан нықыкшагйнъилюси пистык? Паниның нальюкыстыхұ, лйгикигастыхұ? Умухтакй умьюгаси? ¹⁸ Ийылгулғйси, ысхйгастык? Сигутылгүси, нагақусигастык? Нықамикынғистыкй ¹⁹ талъимат нықыкшагыт кагимтыканка 5,000ынун? Қафсинат корзинат сйпнығмың имиғыстыки?» Кймсиқәт: «Қуля мәлгук». ²⁰ Иисусым әптыкй: «Мәғрағвинлык нықыкшагыт кагимтақамки 4,000ынун, қафсинат корзинат сйпнығмың имиғыстыки?» Кймсиқәт: «Мәғрағвинлык». ²¹ Әплъятақй: «Сяңафси паниның лйгикигастык?»

Иисусым Нәлхускаңа Аяқак Юк Вифсаидами

²² Вифсаидамун кәсята иляңита югыт Иисусымун тагиткәт аяқак юк, сәфтахтысқылъюку. ²³ Иисусым аяқак таслъюқлъюку ағуляқуткә нымың. Тәхкын қысиғлюкык йсқык сәфлъюкык әптыкә: «Сямың ысхәнъығисйн?» ²⁴ Югым сивухлъюни юхсюғалюни пикә: «Аа, ысхағанка югыт, иўырңа ысхақәллютың лъяңақа уқфигыт пиюгульхйт». ²⁵ Иисусым

алъямың сәфтыкакык югым йсқык. Мәтынлъям юк ысхәнъақыхлъягьялғйми, қымаль ысхәсәгунъықихтуқ хұатыхлъюўәқ. ²⁶ Иисусым агльсқыхкә ныңанун, пикәлью: «Ағульфқәвык тақұани ными».

Петырым Иисус Христосыңуникаңа

²⁷ Тәхкын Иисусылью малихсәхтыкулъхйт ағуляқыхкат нынун туңаңанилңуғнун Кесария Филипповам. Тумыми тақұани малихсәхтыни әптыкй: «Кинаңунилюңа югыт пйқатңа?» ²⁸ Кймсиқәт: «Иляңита пйқәтын Иоанныңунилютын Крестителым, иляңита Иляңунйқәтын, ынкәм иляңита налиқнилютын ўкналиқистыт». ²⁹ Әптыкй: «Лъпыси киңаңунйқыстыңа?» Петырым пикә: «Христосыңұтын». ³⁰ Тәхкын Иисусым иныхтыңъўәқй: «Китумун алңунак апыхпынаңа».

Иисусым Әпқаңа Икфиқлъюни Тукулъыққани

³¹ Тәхкын Иисусым апыхтуқыстақй малихсәхтыни: «Иғныға Югым ынңәталъ икфиқыпыстағьяхқәгук, ихсәксяхқәқәтлъю сйванлъығыт, первосвященнигыт, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтүсяның. Тәхкын тукулъықәт иўырңа пиңайитаңани ағнығым унувахлъыкуқ». ³² Хұатыхлъюўәқ уңипәткй. Петырым иқитулъюку ағыўқә. ³³ Иўырңа Иисусым қйвлюни ысхақй малихсәхтыни тәхкын Петр ағыўқә. Пикә: «Аўйтын хұаңамның, Туғнығақ. Сюмыхтағалъықтың югым сюмыхтағалъқй, Кияғнығым сюмыхтағалъқынғитй!» ³⁴ Тәхкын Иисусым юлғутыхлъягытлъю, малихсәхтынилью тахсихтығлюки пикй: «Китум алңунак малихсюкумиңа, лъңаның катам пиюкыльыни пыхлъюки, қақұрани уямиглюку малихлъиңа. ³⁵ Китум алңунак югулиюкумигу уңувалъыни ифлъяхқәқә. Иўырңа китум алңунак ифлъякумигу уңувалъыни хұаңа апальюқлъюңа, Пинилғйтлъю Уңипат апальюқлъюки югулияхқәқә. ³⁶ Сяңұаңам югым пинихқусиқылъықагу пилйльюку нунахлъяк, ифлъякумикык уңувасигни? ³⁷ Сямыңңам юк выхтусиқылъықа уңувасигминун? ³⁸ Мәтын ағнығым юги атәсйғмынъығитут Кияғнығмун, сығлыхқумаңұтлъю. Мәни ағнығни китум алңунак кайңуягускаңаңа, апыхтұсянкалью, хұаңалъю Иғнығани Югым кайңуягульықақа тагикума ахтуғьяхқәнғилъылиғлюңа Атамның кылъқылъюки агльиғналғйт якулгыт».
9 Нағныгуткйлью хұатын: «Ипа уңипәтамси, иляси ныкывғалъхйт хұани туқунәнғитут кынляңа ысхалъығмыхнун Атаныхпагульхә Кияғнығым тагикан ахтуғьяхқәнғилъыхтұмағми».

Иисусым Алъянухлыға

² Ағвинлык ағнық атуғлюку, Иисусым кылъкыльюки Петырлью, Иаковлью, Иоаннылью, маюқат ўсқалғимун нәйғамун. Лъңинахәлғит таўани Иисусым югусй алъянухтыкақ ысхәмалъхитни. ³ Атки қылмыхтыкат қатытун, қәтхатағалютың китум алңунак нунами қатыхсяғақыхқананың. ⁴ Тәхкын малихсәхтыт ысхапакахкыт Илиямлью, Моисейемлью алйғлютык алыхқуқаңак Иисус. ⁵⁻⁶ Ынкәм малихсәхтыт алиңрүгүтыхлъякат рыпаль сямың пипагниңиткат. Тәхкын Петырым пикә Иисус: «Апыхтуғиста, итагнапихтукут хўәнлыңукут! Пиңают азигутат ныкыфнақапут: лъпынунлью, Моисейемунлью, Илиямунлью». ⁷ Тәхкын қиляўақ алйғлюни сьпыхкй. Қиляўағмың мым пикй: «Унаңуқ пиниқыпихтыкыкка Иғнықа; нагатакытыху!» ⁸ Тәхкын юхсюғәғәхсәлғимың Моисейемлью, Илиямлью авйтук, Иисусыңинахәқ таўантыфтуқ.

⁹ Укигуткыльюку нәйғамың Иисусым уңипақыснаниғүәкә ысхәтылхәт кынляңа Иғныға Югым туқульығмың уңувахтыкан. ¹⁰ Ынкәм иныхсистың қәткыхкәт, иўырңа лъңинахнығмыхни пйкылғит: «Сямыңтуқ писйўа “Туқульығмың уңувахтылхық?”» ¹¹ Тәхкын әптыкәт Иисус: «Сяңан апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның пйқатху Илия сивукльюни тагипыстәғьяхқәнилюку?» ¹² Кймсиқй: «Ипаңуқ Илия сивукльюни тагипыстәғьяхқәгуқ ятәхқынъалюку сяңуә тамахән. Әптахлъямси, нақам сяңан Акузитыт Игақыхкат пикақатху, Иғныға Югым икфиқыхлъягьяхқәнилюку, сьсийңилңуғыстунлью киягүсяхқәнилюку?» ¹³ Иўырңа уңипәнъақамси Илия тагикагүк, югыт пиюкыльығмығыстун пикақәт катам таўатын Акузитыт Игақыхкат пинақнильхистун».

Иисусым Нәлхусқаңа Мыкылғйқ Илюмикун Тұғнығалық

¹⁴ Тақуяқмыхтыки иляңи малихсәхтыт, юлғутыхлъяк таўантутыфтуқ. Иляңита апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның әхтирәғақыфтит малихсәхтыт. ¹⁵ Лыган югыт ысхағлюку Иисус сьғйғәюхлъяглютың пәйғәхлъюку қуякыхкәт. ¹⁶ Иисусым малихсәхтыни әптыкй: «Сямың әхтирәғақыстыки апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның?» ¹⁷ Юлғутыхлъягыт акулңитның югым кймсиқә: «Апыхтуғиста, иғнықа тагисяғақа лъпынун, қаюхлъяк илюмикун тұғнығалғуқ. Тәм тұғнығәм акузисигатә. ¹⁸ Кәтыпихнығминигу икустақә, қәнғалъю нувахлъйхқыстақә, хұтңи тышқитәхтахтыстақй, тывыхқұәстақәллью.

Малихсәхтыхпынун каягутахсяғақа тұғнығақ әныстысқыльюку иўырңа пипагниңитәт».

¹⁹ Иисусым малихсәхтыни пикй: «Лъпыси югни ухпықильхитуси! Натын тахкән лъпысининъақсиңа ухпықысқыльюңа? Мыкылғйқ хўавык тагитыху!»

²⁰ Ынкәм тагиткәт. Лыган тұғнығәм ысхағлюку Иисус, мыкылғйқ иқуслъюку сьюхпахтахтыстыкә. Тамәни тымңи улъхитапырыўәхтыстыкә, қәнғалъю нувахлъйхтыстыкә. ²¹ Иисусым әптыкә атаңа: «Қавңахәның таўатыта?» Кймсиқә: «Мыкыстахәтминың има. ²² Угляғңән кынғыгнунлью, мығмунлью икустахсяғә туқуслъюку. Пияхқәкувык наңлтыгыгягульютуң каюситәхтикуң!» ²³ Иисусым пикә: «Сяңавык таўатын пизин: “Пияхқәкувык”? Кияғнығым сяңуә алңунак пияхқәкә югмун ухпылғимун».

²⁴ Таўаниңинақ мыкылғйғым атаңа игляхтулюни пикақ: «Ухпыхтуңа, иўырңа ухпыльыхтухтағақағңа!»

²⁵ Иисусым ысхағлюки ўата югыт тагиляғәлхәйт қывұлъюку ағьюкә тұғнығақ: «Уюқ тұғнығақ тўслъяхтыстилғилью, акузистиңигалңуқлью қылғамкын әни мыкылғйғмың, алъямыңлью итыфқәвык лъңанун пилғәтын». ²⁶ Тұғнығәм мыкылғйқ арағәтахтыстыхлъяглюку, сьюхпахтахтыстыхлъяглюку, әныхкақ. Лыган мыкылғйқ ысхақәлюни туқукақ рыпаль ысхапалғит пикат: «Туқумәқ!» ²⁷ Иўырңа Иисусым йхакун туғлюку каюситкә ныкывысқыльюку ынкәм ныкывыхкақ.

²⁸ Иисус мыңтығамун итығян лъңинахәхсымың малихсәхтыңита әптыкәт: «Сяңан хўаңкута әныснығмың ахтуғыстыху тұғнығақ?» ²⁹ Иисусым кймсиқй: «Таўатылңуқ тұғнығақ юғәхйнәм әнысәхқәкә, сям алъя пинәнғитә».

Иисусым Акузиткыльятәқаңа Туқульыхқани

³⁰ Тәхкын нымың ағуляқльютың нағнықат Галилеякун. Иисусым китумун алңунак лйсимақысюумаңиткә нәнтулыни, ³¹ қаюхлъяк апыхтұңуқәни малихсәхтыни туқульыхқаминың. Пикй: «Иғныға Югым туғлюку тўнылхықәт югнун туқутысқыльюку, нақамынрақ пиңают ағнығыт атуғлюки уңувахлъықуқ». ³² Иўырңа лйгикумаңилькақат апыхтүсә сямың писйтаңа, ынкәм әпсюумаңилькақат тытуғлютың.

Кина Аңыльыхпигәўа?

³³ Капернаумымун кәльютың, итығәсымың Иисусым әптыкй: «Иглыгүткыльюку сяңуә әхтирәгүткақыстыху?» ³⁴ Кймсиғьюумаңилькақат, қаюхлъяк иглыгүткыльюку әхтирәгүткат налихтың аңыльыхпигәхқәтаңа. ³⁵ Иисусым акумлюни, қуля

мәлғүк сипнықлыюку малихсәхтыни туқлыюғлюки пикй: «Кина алңунак сивулйхсокуми ныкыхлыи киңулилюни, қыпхақтыңулилью тамаҳанун».

³⁶ Тәхкын тағнухақ тугулюку ныкывыстыкә кукитхун. Қылыюку пикй: ³⁷ «Китум алңунак тугукльикумигу тағнухақә ұтун аюқылғй хұаңа апальюқлыюңа, тугукльиғақәңа хұаңа. Китум алңунак тугукльикумиңа, тугукльиҳлыықә Атакә каяхтикақ хұаңамның».

Хұаңкуньың Кипульхинәнғилңуқ Хұаңкутыстун Аюқуқ

³⁸ Мулюхпынатың Иоанним пикә: «Апыхтуғиста, юк ысхәмәхпут атыхпыгун аныскулғй туғнығағның. Иныхсимәхпут қаюхлъяк хұаңкуньун илятңаңғилңуқ». ³⁹ Иисусым пикй: «Иныхтыхпынән! Қаюхлъяк кина алңунак атымкун альяҳлыюхұахтиңукуми сығлытун акузиткылғахтуғнәнғитәңа. ⁴⁰ Китум алңунак кипульыгмун пинғилъкаңилью, қыпхалгуткахпут. ⁴¹ Ипа уңипәтамси, китум алңунак мыхсикаңиси хұаңа пикутымның, ипапыстәқ акилыхтүсяңьяхқәгуқ».

Сығлықыстылыық

⁴² «Атәсиқ тағнухақ ухпықиңалғй хұаңамның, югим сығлықыстыкагу, пиниғатағағнаяхтуқ тәна юк мығмун атыхсяқуми уяқхұакун қәмқахфикльюку уйғахлъягмың. ⁴³ Йыхпык сығлықыстыкаңатын кыпнакытын. Пиниғатағағнаяхтутын югусихпык налиғныға ифлякувгу уңувалъыхпык ифляльыхқәның кұнпырухлъяк. Тәна пиниғатағахтуқ иңлюхтун йхылиғлютын геенамун агляльыхқәхпының. Таўани кумағуғңалғй кынық қәмьяхқәңгитук. ⁴⁴ Таўани: “киңугыт нығыхкаюгыт югмың туқуяхқәңгитут, кумағуғңалғйлью кынық қәмьяхқәңгитук”.⁴⁵ Итығахпык сығлықыстыкаңатын, йкнакытын!

Пиниғатағағнаяхтутын югусихпык налиғныға ифлякувгу уңувалъыхпык ифляльыхқәның кұнпырухлъяк. Тәна пиниғатағахтуқ иңлюхтун итығалиғлютын геенамун милйотыльыхқәхпының.

⁴⁶ Таўани: “киңугыт нығыхкаюгыт югмың туқуяхқәңгитут, кумағуғңалғйлью кынық қәмьяхқәңгитук”.⁴⁷ Ийыхпык сығлықыстыкаңатын, ипугнакын! Пиниғатағағнаяхтутын

Атаныхпагульханун Кияғнығым йтқувык иңлюпигағмың йскыльютын, иңлюхтун ийылгулютын геенамун милйотыльыхқәхпының.

⁴⁸ Таўани:

“киңугыт нығыхкаюгыт югмың туқуяхқәңгитут, кумағуғңалғйлью кынық қәмьяхқәңгитук”.

⁴⁹ Тамахағми тағьюлихлъяқуқ кынығмың.

⁵⁰ Тағьюқ пиниҳтуқ иўырңа тағьюғниңйскан, натын льпыси тағьюғнихлъятағнаягыстыху? Тағьюғниңйтыхпынаси, ныкыхмытульюсылъю».

Иисусым Апыхтүсяқыхкык Нынухтылью, Пыльхутутылью

10 Тәхкын Иисус агуляқыхкақ тамәкын нунамың. Агляглюни нунамун әтқылғймун Иудеямун, ағвиқакык Кйўик Иорданык. Юлғутым қырңуқфикльятақә ынкәм апыхтуқй пйқылъығмитун.

² Иляңита Фарисеит такулюку анағилькавигиғнакуткыльюку апыткәт: «Лйлихтүсямнъи итагнахтә югим нульни пыхтыкумигу?» ³ Иисусым кймсиқй апытымьың: «Сяңәўами Моисейем қылғуся?» ⁴ Кймсиқәт: «Моисейем пильыхқалиткақә юк пыхтусим игй имиғлюки пыхтыскыльюку нулиҳа». ⁵ Иисусым пикй: «Таўатын Моисейем Лйлихтүсялиткақйси пиныхлъяхлъягутыхпысиның. ⁶ Иўырңа нунаңлъягьюхұәльығмың “Кияғнығым улимакақәк юклью, ағнақлью”. ⁷ Тәна апальюқлыюку югим унильюкык атанилью, нәнилью нулиғминун лййғўәгьяхқәгуқ. ⁸ Ынкәм мәлғугунанихлъякуқ, атәсйхлъякуқ. ⁹ Тамәкын апальюқлыюку Кияғнығым қырңугутыстыкакык йықай югим пыльхутутыснығилъикык».

¹⁰ Мыңтығамун итығәсымың малихсәхтыт апыткәт Иисус тамәкын пильханың. ¹¹ Иисусым пикй: «Югим нульни пыхльюку альяның нулихтукуми, тәўа гылғағнихлъякуқ. ¹² Таўатыхпигақ ағнам угини пыхльюку альяның угйкуми, тәўа гылғағнихлъякуқ».

Иисусым Куястыкаңи Тағнухәт

¹³ Иляңита югыт тагиткйт тағнухәт Иисусымун сәфльюки куястыскыльюки, иўырңа малихсәхтыт иныхтыкйт тагитилғйт. ¹⁴ Иисусым ысхағлюки сығлығьягульюки малихсәхтыни пикй: «Тағнухәт тагилит хұаңамнун. Иныхтыхпынаки, қаюхлъяк Атаныхпагульха Кияғнығым тағнухағыстун аюқылғйт пикәт. ¹⁵ Ипа уңипәтамси, китум алңунак тугукльинғилъкумигу Атаныхпагульха Кияғнығым тағнухахтун, итығнәнғитук». ¹⁶ Тәхкын тағнухәт тугәқльюки, сәфтақльюки куястыкй.

Акльюңилңуқ Юк

¹⁷ Иисус иглыхнықихтақуқлью, югим кытанқуснақ такулюку мануңакун сыгыскухлъяни апыткә: «Пинилғй Апыхтуғиста, натын сялюңа кынлыңилңуқ уңувалъық альыхыңнаяхсикун?»

¹⁸ Иисусым апыткә: «Сяңан пиниғнизиңа? Кина алңунак пиниңгитук, Кияғныхйнәгуқ пинилғй.

¹⁹ Лйлихтүсят лйсимакатын: “Юхтақыпынаң; гылғағнйхпынаң; тығлыхпынаң; иқлғыңиқуткыхпынаки югыт; пұхтихпынаң; құлвағлюкык атанлью, нәнлью”». ²⁰ Югым пикә: «Апыхтуғиста, има нукальпигәтымның қатқыңъўанка тәкут Лйлихтүсят». ²¹ Иисусым пиниқыпихльюку қйвлуюку пикә: «Атәсийгуқ пияхқан. Акикуғьяхтуху қамахльюку сягьян, ынкәм акиңа тунқуғнакын акльюмалғйнун. Таўатын пикувык акльюңилъыкутын қйлягми. Тәхкын малихсяхтуғнакывңа». ²² Таўатын пиятнй юк нулгйқақ, иқитқақ йлғыкыпихльюни қаюхлъяк акльюңитыпихлғый.

²³ Иисус юхсюғалюни малихсяхтыни пикй: «Пияқнапихтуқ акльюңилнұғни итылғыққә Атаныхпагульха Кияғнығым!» ²⁴ Таўатын пийистың малихсяхтыт сяғйғаюкат. Иисусым пилятақй: «Тағнухәғни, пияқнапихтуқ итылғыққә Атаныхпагульханун Кияғнығым!» ²⁵ Пияқнйсахқәгуқ верблюдым сюфльюгутылғыққә сикұм ййңақун, акльюңилнұм югым итылғыққәның Атаныхпагульханун Кияғнығым». ²⁶ Малихсяхтыт ўатақәғәқ сяғйғаюкат, ынкәм лъңитнғы әпкүғәгуткат: «Кинаңам югулилғыңылықа?» ²⁷ Иисусым қйвлуюки пикй: «Югыт пияхқақынғилъақнит, Кияғнығым пияхқақй».

²⁸ Тәхкын Петырым пикә: «Ысхақахқутқун, сяңўә қамахльюку унильуюку малихлғығәтамкын».

²⁹ Иисусым пикй: «Ипа ўипәтамси, китум алңунак унискумики мыңтығани, аңлыгутни, нәни, атани, авақутани, нунани апальюқльюңа хўаңа, Пинилғйтлью Уңипат, ³⁰ альхыгутәғәғьяхқәгуқ хўани кияхтәлғығми. Мыңтығә, аңлыгутаңи, нәңа, авақутй, нунәңа, нуляхлъягьяхқәгут; тамәкунун малигульуюку амьюткылыңьяхқәгуқ. Тәхкын тәкўаниңани кынлыңилнұғмың уңувалғыңьяхқәгуқ. ³¹ Иўырңа углялғйт аңылғыхпигәт укалйхсяхқәгут тәгани, ынкәм углялғйт укалйхпигәт аңылғыхпигәхсяхқәгут».

Иисусым Туқульыққани Акузиткыльятәқәңа

³² Иисус ага сивуңитнитни иглығанулюку тумытхун Иерусалимымун аюқылғйтхун. Малихсяхтыңи сяғйғаюкат, югытлью алиңумағмың малихтыкәт. Иисусым қуля мәлғук сйпнықльюку малихсяхтыни афульюки ўипәлъятақй сялғыхқаминың. ³³ Пикй: «Нагатык, Иерусалимынәақукут. Таўани Иғныға Югым тўнылғықәт первосвященнигынунлью, апыхтуғикаюгнунлью Лйлихтүсяның. Нанқихльюку туқусяхқәнилғықәт, ынкәм тўнылғықәт язычнйгнун. ³⁴ Тәкут лыгасйғўәткыльықәт,

қысиқульықәт, кахсягмихлғықәт, туқульықәтлью. Пиңают ағнығыт атуғлюки уңувахлғыкуқ».

Иаковым, Иоанным Туңсилъақ

³⁵ Тәхкын Иаковым, Иоанным, Зеведейем игнығыхкынка такулюку Иисус пикәт: «Апыхтуғиста, лпынун сямың писқысюхтукуң».

³⁶ Иисусым әптыкакык: «Сясқысюгыстык хўаңамнун?» ³⁷ Кймсиқәк: «Нигуҳқыңәлғйми Атаныхпагульыхпыни ақумыхкувык ақумылгусиғьюгамкын, налихпут ағынқигныхпынилъуюку, налихпуң сяғумигныхпынилъуюку». ³⁸ Иисусым пики: «Нальюкақси сямың туңсилъыхси. Мыгьяхқамның қаюсимылнұғми мығылғықыстык? Крестиғалғыхқамтун крестихлғықыстык?» ³⁹ Кймсиқәк: «Пияхқәгукуң». Иисусым пики: «Мыгьяхқәқа қаюсимылнұқ қайўа мығылғықыстыху, крестиғылғыкутыклью крестиғалғыхқамтун. ⁴⁰ Иўырңа хўаңа накмихсяхқәқынғитанка килью ақумьяхқәтәңи ағынқигнымкунлью, сяғумигнымкунлью, ятәхқуткат тамәкут ақумьяхқәгут».

⁴¹ Тәкут қуля малихсяхтыт нагақуғлюкык Иаковым, Иоанным пильхәк, угумиягуткахкыт. ⁴² ынкәм Иисусым қырңуҳльюки пикй: «Лйсимакаси язычнйгит иглыгутистыңита атанғутақйт ютың, аңўәғуҳтыкатлью юкыхқутақйт. ⁴³ Иўырңа таўатысяхқәңгитуси лпыси. Налихси аңўәғуюкуми қыпхәхтыңули иляминун, ⁴⁴ налихсилью аңылғыхпигәюкуми қыпхәхтылғуҳлғы тамаңанун. ⁴⁵ Талўа Иғныға Югым тагикәнгитук қыпхәтысқыльюни, тагикәгуқ қыпхәтиналюнилъю тўналюкулью уңувалғыни югулиналюки юлғутыт».

Иисусым Нәлхусқаңа Аяқәқ Вартимей

⁴⁶ Тәхкын Иисусылью малихсяхтыкульхйт, юлғутыхлғыгылъю Иерихонымун кәлъятың, ағуляқыхкат. Таўаңуқ аяқәқ юк, әтха Вартимей, игныға Тимейем ақумлюни тумыт сяниңитхун туңсиғрағәқылғй. ⁴⁷ Нагақуғьямигу Иисус Назаретығмй, туғўәғнилюку акилғукақ: «Иисус! Иғнығани Давидым! Наңлғыгьягутахтиңа!»

⁴⁸ Углялғйм югым ағьюқәт ныпйғысқыльюку иўырңа қывўтағалъюни акилғукақ: «Иғнығани Давидым, наңлғыгьягутахтиңа!» ⁴⁹ Иисусым ағульйғлюни пикй: «Тагисқытыху». ынкәм туқльюғлюку аяқәқ пикәт: «Сығлыхалык, туқльюғәтын ныкыви!» ⁵⁰ Қәслъйк аткуяғйғни матағәхлғыкык ныкыфқәхлғыни такукә Иисус. ⁵¹ Иисусым әптыкә: «Сясқыльютын пйқсин?» Аякам кймсиқә: «Апыхтуғиста, ысхәхсягуньяқақсяхтуңа». ⁵² Иисусым пикә: «Иглыхлғыхәтын,

ухпықилъықпык нәлхутыстатын». Таўаниңинақ ысхәсәгуткақ тәхкын малихтыкә Иисус.

11 ¹² Туңяғъялғимың Иерусалимымун, кәткат Вифагиямунлью, Вифаниямунлью, Елеоным найғахани. Тәхкын Иисусым каяхтыкакык мәлғук малихсәхтыгни нымун писқыльюкык. Пикакык: «Кәтағыснақуфтык ысхәхлықахтык осәлағақ пытуғналғи китум алңунак иглығуткумаңилькаңа. Итымүлюку тагинъақыси. ³ Китум алңунак әптыкаңыстык хұатын: “Сянақыстыху?” уңипәнъақыси: “Атанғым атуқсюгә. Тәқағыснақумигу вығутыснәгә”».

⁴ Ынкәм нымун кәльютык тумынильюку ысхәкәк осәлағақ пытуғналғи мыңтығам амиган туңақун. Итымсималюку ⁵ югыт ныкывғатәгульхит таўани әптыкахкыт: «Сяңан итымүтыстыгныгу осәлағақ?»

⁶ Кймсиқйк Иисусым апыхтульхатун ынкәм югыт ныпйғуткахкыт. ⁷ Иисусымун кәтульюку осәлағақ, қәсләйт аткуятын тығикусям қәйңақун лъиятки, Иисус ухльюни иглыхтыкақ. ⁸ Тамәкут юлғутыт иглыгульхит тумытхун сәхқукйт қәсләйт аткуятың, иляңит аваямың қуқуңалыгмың икутақльютың тумыт сәхқуғвикыхкит. ⁹ Иисусым сивуңанилнұтлью, киңуңанилнұтлью акилғуткат: «Усюқнаҳалык Кияғнық!

Кияғнығым қуясльигу тагилғи әтхакун Атанғым!

¹⁰ Кияғнығым қуясльигу тагилғи атаныхпагульхә сивунымта Давидым!

Усюқнаҳалык Кияғнық қулихпигағмылңуқ қиялғми!»

¹¹ Иисус кәльюни Иерусалимымун, агляқак Храмымун. Таўани сяңуә қамахльюку ювғйқә. Хұаникуңулғи, кыльқылъюки қуля мәлғук сипнықльюку малихсәхтыни агляқак Вифаниямун.

Иисусым Нығвиксәхқәнанихтыстыкаңа Смоквам Уқфига

¹² Унәмиңани, Вифаниямың утығниткыльюку Иисус игатақак. ¹³ Уяваның ысхәкә смоквам уқфига қуқуңахтуқак, ынкәм ысхәгьхтуқә смоквалгунаюкан. Кәсяқминигу қуқуңарәгинәфтуқ, қаюхльяк сялин смокват пйсюгнйлнұт. ¹⁴ Иисусым уқфик пикә: «Альямыңлью китум алңунак смокватүғвикнәнғитәтын!» Малихсәхтыңита нагаткәт.

Иисус Храмымун Пилғи

¹⁵ Кәсямың Иерусалимымун, Иисус, Храмымун пикақ. Таўани аныскуқй тукфихтулғйтлью, акильпыгалғйтлью. Манимың навыхқухтыт қаюғвигит улъыхқуқй, ақумутитлью қауәгмың акильпығахтыт. ¹⁶ Наңақәхсәхқәнанихтыстыкылью

килью алңунак сямың тугумылгыт Храмым мануғәкун. ¹⁷ Тәхкын апыхтуқй югыт:

«Кияғнық пикәгуқ Акузитни Игақыхкани:

“Мыңтығақа, юғәғвигуяққәгуқ тамаҳәнун юганун нунам”.

Иўырңа лъпыси йғәғвигухтахси ўаяғнйхтынун!»

¹⁸ Первосвященнигытлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның нагақуғлюку таўатын пильха, акузимхуткыхкәт натын туқутыльықхамың, нақам аликумән. Аликыхкәт, қаюхльяк қамахльютың юлғутыхльягыт сәйғаягутнукаңит апығйльхи.

¹⁹ Иғивгағьягу Иисусылью малихсәхтыкульхит ағуляқыхкат Иерусалимымың.

Иисусым Апыхтүсяқыхкәни Ухпықилъық, Юғалъық, Сығывутилъық

²⁰ Унәңулюку иглығуткыльюку ысхәкәт смоквам уқфига палиғуәғумалғи ақуғағминун кынляңа.

²¹ Петырым ысхәғлюку нықәткә Иисусым пильха. Ынкәм пикә: «Апыхтуғиста, йи, смоквам уқфига иныхтыңуәқан палиғуәғумәқ».

²² Иисусым пикй: «Ухпықитыху Кияғнық. ²³ Ипа уңипәтамси, китум алңунак малғукльильнұнани илюмикун, ухпықыхкумикилью акузитни пияхқәтәңи, уна нәйғәк хұатын пикумигу: “Кыльйнун әтхи”, тәуа апығйғьхқәгуқ лъңанун.

²⁴ Ынкәм уңипәтамси: сяңуә алңунак ақльюкыхкәхси юғәткыхкуфсигу ухпықльюку альыхсәхқәқәхси, тәуа альыхльықәхси.

²⁵ Ныкывныхпысини юғәғналюси, сығывутақитыки сығлытун пистыси, ынкәм Атахпыси қиялғмылңум сығывульықй сығлыхқылъыси». ²⁶ Иўырңа сығывутинғилькуфси, тәуа Атахпыси қиялғмылңум сығывуньәнғитй сығлыхқылъыси.

Әптыкаңат Иисус Пильыққәның

²⁷ Иисусылью малихсәхтыкульхит кәнъықихтыкат Иерусалимымун. Иисус иглыхсималюку Храмым мануғәни, первосвященнигытлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның, Старейшинытлью тақулюку ²⁸ әптыкәт: «Сям пильыққәкун аныскухсики акильпығахтыт? Китум қылылхәкун таўатын пиңузин?»

²⁹ Иисусым кймсиқй: «Уңипәлъықамси китум қылылғакун таўатын пикәтка кймсикуфсиңа.

³⁰ Иоанным крестигильхә Кияғнығмың пиңуә, налиғмың юғның? Уңипәтыңба».

³¹ Лъмыхның акузимхуткат: «Кияғнығмың пикникумтыху, пильықйлью: “Сяңанңам ухпықынғистыху Иоанн?” ³² Юғның пикникумтыху югыт аңуййльықйлью». (Алиңыхкат юғның, қаюхльяк югыт қамахльютың ухпықнукаңат Иоанн уқналиқистыңутаңа.) ³³ Ынкәм Иисус кймсиқәт:

«Нальюкахпут». Исусым пикй: «Хўаңалъю уңипанъангитамси китум қылыльхакун таўатын пикатка».

Исусым Уңипағаткыхкаңи Афлъяңакистыңи Винограднигмын

12 Тәхкын Исусым уңипағатытхун алыхқуқй. Пикй: «Тәўаңуқ юк пйтысйғақақ виноградымың, миңлъюсиқалъю увитаңа пйтысйғағвини. Лягуткакык виноградымун қағыхқусик, ныкыфтыкәлъяу кылыңакивиҳкақ. Тәхкын пйтысйғағвини навғиткә виноградымың пйтысйғағтынун ныңитысқильюни, ынкәм лъңа натмун ағуляқыхкақ. ² Сяғнаяққәхсята атәсиқ қыпхақтыни кывгақыкә ныңини виноградыт ақфасқильюки. ³ Кәсян тәкут афлъяңакистыт ақуқағлюку қывутйғлюку аваңунән ағляқтыстыкәт. ⁴ Кывгақлъятақә иляңа қыпхақтыни. Тәна нәсқуакун кйтикулюку, кайңусяғәтыстыкәт. ⁵ Кывгақйлятақәқ иляңаның қыпхақтыми ынкәм тәна тукуткәт. Иляңилью қыпхақтылгутыни кывгақынғаки лыган таўатын пйқыхкаңит, иляңит қывутйқйт, иляңит тукукуқйт.

⁶ Қыңуат атәсиҳәхтуқ кывгақсыққә, игныға пиниқумтәға. Кывгақыкә сюмыхтағәмағми хўатын: “Иғнықа сйвакыльықәт”. ⁷ Иўырңа тәкут афлъяңакистыт илятың пикй: “Ұм пилйсяққақ уна пйтысйғағвик. Тукутыльтыху ынкәм пйтысйғағвик хўаңкута пилйльықәхпут!” ⁸ Ынкәм ақуқағлюку, тукулъюку югусй ыхтыкәт пйтысйғағвигмың».

⁹ Исусым әптыкй: «Сяльықаңңам пйтысйғағвилык? Тагилюни навғитивикыхкақсықынъи тәкут тукукуғлюки, ынкәм пйтысйғағвини альянун навғильықә.

¹⁰ Атихтйгастыхў уна Акузитни Игақыхкани? “Уйғак мыңтығаңлъяхтыт ихсякыхкәт пиялғйми мыгнуналъықпигәфтуқ уйғак.

¹¹ Тәна Атанғым апығйқақә, Аляяһльюхўағьюгнапихтуқ!”»

¹² Иудейт иглығутистыңита тугуюпихтыкақсықәңат, қаюхлъяк лйгикылғйт уңипағатытхун Исусым лъңит ақузиткақыфй. Иўырңа алиңыхкат юлғутның ынкәм унильюку ағуляқыхкат.

Әпқуғәльық Налогның

¹³ Тәм киңуңаның Иудейт иглығутистыңита каяхтыкйт иляңи Фарисейтлью, малихсяқтыңилью Иродым анагнйльқавигйсқильюку Исус. Каяхтыкйт анагнйльқавигйсқильюку ақузилъакун. ¹⁴ Кәльюку пикәт: «Апыхтуғиста, лйсимакамкын атәсйғмытуын. Ұакигататын югыт

сюмыхтағалъхит, талўа ўакигататын югыт сяңуяғңәта, иўырңа ипапихқильютын апыхтўсяққан Кияғнығым пиюкыльха югнун. Уңипәтахтикут, Кияғнығым Лйлихтўсяни ыльқуғутңә лъивикильыққәхпут налогның Кесарымун? Лъивикильтәа налиғмың пингитыльта?» ¹⁵ Иўырңа Исусым лйсимақыхкаңи сығлытун пиңукаңат ынкәм пикй: «Сяңама анагвигйғнакуткыстыңә? Манилитахтыңә, ысхақағлякун».

¹⁶ Тўнъятни әптыкй: «Китум хинақагулью, әтқагулью уна?» Кймсиқәт: «Кесарым».

¹⁷ Исусым пикй: «Тўнитыки Кесарымун тамәкут Кесарым пиңи. Тўнитыки Кияғнығмун тамәкут Кияғнығым пиңи». Ынкәм сяғйғаягуткәт Исус.

Әпқуғәльық Тукукат Уңувахтыльхитның

¹⁸ Тәхкын иляңи Саддукеит, Исусымун пикат. (Тамәкут пйқылғйт тукукат уңувағьяхқәңгинъильюки.) ¹⁹ Пикәт: «Апыхтуғиста, Моисейем Лйлихтўсянлъяқакйлью хўатын: “Юк нулйлык авакутихпынани тукукан аңлыгутаңан тугуяққәә ағнақ авакутинъалюку аңлыгутни тукукақ”. ²⁰ Тәўаңуқ мәғрағвинлык югыт аңлыгуткульхит. Нуйыкльиҳпигақ нулихтуғлюни авакутихпынани тукукақ. ²¹ Ынкәм тўңлихән тугукә ағнақ, иўырңа лъңалъю тукукақ авакутихпынани. Пиңайитаңан тугулюку ағнақ, тукукақ авакутихпынани. ²² Қамахлъютың тугәқльюку ағнақ тукуляғәткат авакутихпынатың. Киңулиҳпигәлюни ағнақ тукукақ. ²³ Қамахлъютың мәғрағвинлык аңлыгуткульхит нулихқыхкақсықәңат. Ағнығми таўани тукукат уңувахтўтыльхитни, налйта ағнақ нулихқильықәгу?»

²⁴ Исусым кймсиқй: «Сюмыхтағалъыси анахутңәт қаюхлъяк лйгикигалъкыси Акузитыт Игақыхкат, нальюкыхкысылъю Кияғнығым ахтуғьяхқәңгильха. ²⁵ Тукукат уңувахтўскумың тукулъығмың, қиягмылңуғыстун якулгыстун аюқсыққәгут, ныңугутусяққәңгитут. ²⁶ Атихтйгастыхў Кияғнығым апыльха тукукат уңувалъықхитның тукулъығмың? Моисейем игәни апығңәқ кумағуғңалғйми уқфильыгағми. Таўани Кияғнығым пикақә Моисей: “Хўаңа Кияғнықәңа Авраамым, Кияғнықәңа Исаакым, Кияғнықәңа Иаковым”. ²⁷ Тәна хўатын писйгуқ, Кияғнық, Кияғнықынғитәт тукукат, Кияғнықәт уңувалғйт. Ынкәм анахутыпихсимәси!»

Аңыльықпигақ Лйлихтўсяқ

²⁸ Апыхтуғикаюк Лйлихтўсяның тагилюни нагаткй әхтирәгульхит. Нагалъюку Исусым

кїмсиғилїятақульха Саддукеинун, аптыкә:
«Натуңаўа Лїлихтўсяқ мыгнуналъыхпиғақ?»

²⁹ Иисусым кїмсиқә: «Мыгнуналъыхпиғақ унаңўқ:
“Нагатык, Израилығмїни! Атанық Кияғныхпут
тәнаңинаҳағуқ Атанық. ³⁰ Атанық Кияғнығын
пиниқсяққақан тамаҳакун илюхпыгун, тамаҳакун
уңувасихпыгун, тамаҳакун умьюгахпыгун,
қамахлюкилью икнақылъыхпыгун”. ³¹ Тўңлихә
хўатытуқ: “Пиниқсяққакатын юлгутытын,
пиниқылъыхпытун лъпынун катам”. Аля
Лїлихтўсйтук тәкугытун мыгнунахтукалғимың».

³² Апыхтуғикаюгым Лїлихтўсяның Иисус пикә:
«Апыхтуғиста, ылъқуғахтан! Ипаңўқ тәна пильхын,
Атанық тәнаңинаҳағуқ Кияғнық, аля аваңитук
кияғнығмың иўырқақун лъңа. ³³ Ынкәм югым
пиниқсяққакә Кияғнық тамаҳакун илюми,
тамаҳакун умьюгагми, тамаҳакунлю
икнақылъығми. Пиниқсяққакїлью юлгутни катам
лъңаның пиниқылъығмитун. Тәкук Лїлихтўсяқ
мыгнунағатағахтук паныхлюку тунсяқыхканың,
налиғмың ахқуткыхканың».

³⁴ Иисусым лїгиксямигу югым кїмсїтңа
ылъқугутңалғи, пикә: «Қантағантутын
Атаныхпагульханың Кияғнығым». Тәм киңуңаның
китум алңунак тытугыгукә әпқуғәнығмың Иисус.

Әпқуғәллық Христосымың

³⁵ Храмыми, Иисусым апыхтуғиткїльюку әптыкї:
«Сяңан апыхтуғикаюгыт Лїлихтўсяның пїқатху
Христос Давидымун Иғнықнилюку? ³⁶ Аглығналғим
Тағнығам Давид хўатын пистыкақә:

“Атанғым пї Атанқа:

Ақуми хўагун ағынқигнымкун кынляңа аңуяхтын
итыгахпык асиңанун лъйхтыльымнун”.

³⁷ Давидым лъңан катам атиқакә: “Атанығмың”
ынкәм натын Христос Иғнықагу Давидым?”
Юлгутыт қуякусиқинағлюку нагаткәт Иисус.

Иисусым Кылыңасяғсқаңи Апыхтуғикаюгыт Лїлихтўсяның

³⁸ Апыхтўткїльюки пикї: «Кылыңалюси
апыхтуғикаюгның Лїлихтўсяның. Әсюныхтўт
аткуяғмың ақухтуқамың, иглыхсюныхтўтлю
акильпыгағвигни югнун қуңуҳфикысқылъютың.

³⁹ Ақумьюныхтўт әңўағухтыкат ақумутитхун,
синагоганилью нықынғақылғиңилью.

⁴⁰ Ысхағлїяқәқйт уғиңиғат мыңтығиғакльюки.
Тәхкын пиниғнилютың писқылъютың тәкльюку
юғағақут. Тамәкын апальюқльюку
ағылльыңыхлїягьяхқәгут!»

Уғиңиғам Тунуся

⁴¹ Храмыми, Иисусым ақумгаткїльюку туңақакун
манилгутам, ысхапакї юлгутыт канахтїғәталғит
манимыхның. Аклъюңилнўт юлгутыт манилгутмың
канахқуқат. ⁴² Тәхкын акльюмалғи уғиңиғак
итығлюни канахтыкакык мәлгук маниңйхәк,
қырңағмык монетаңуфтук. ⁴³ Иисусым
малихсәхтыни туқльюғлюки пикї: «Ипа
уңипәтамси, ўм акльюмалғим уғиңиғам
тўныхкакык қайғутиңўк акльюңилнўт
тўныхкїтның. ⁴⁴ Югыт канахтиңўт
акльюңимыхның, иўырқа ўм ағнам канахтә
қамахлюку маниңйхани, акльюкңуяқаңа лъңанун
кияғусиққәлюку».

Лїсимакусихқат Нунам Кынлыкаққанун

13 Иисус әнумалюку Храмымың, атәсим
малихсәхтыңан пикә: «Апыхтуғиста, йи!
Ысхақәхқикун мәкут пиниғнахлїягыт мыңтығат
уйғаркутәхлїягның улимәгыт».

² Иисусым пикә: «Ысхақсикї мыңтығахлїягыт
мәкут? Талўа атәсиқ уйғак нымининьәңгитук;
қамахлютың улъыққуғьяхқәгут».

³ Елеоным найғақани, Иисус лъңинаҳағми
ақумгамалюку Храмымун аюқльюни Петырым,
Иаковым, Иоанным ынкәм Андрейем такукәт.
⁴ Әптыкәт: «Уңипәтикут, қакун тамәкут пияхқәўат?
Сяңульықа лїсимакусихқәхпут тамәкут
апығилъыхқитнун?»

⁵ Иисусым пикї: «Кылыңатык, китумун алңунак
пўхтыстыхпынаси. ⁶ Угльпихлїығи тагияхқәгуқ
атуқльюку әтқа, хўатын пїқльютың: “Лъңаңўңа!”
Ынкәм угльпихлїығи пўхқуғьяхқәқат.

⁷ Нагақуқфсикї пильюўат, акусқәхтәткїльхытлью
пильюўат, алиңыхпынаси. Тамәна пияхқәгуқ, сялин
иқухнақнунгитук. ⁸ Нунам рамкыңи
пильюўутульыкут, нунамлью атаныхпагульхи
сюғгәллықут, нунатлью нани алңунак
туйыпыхтағакльютың пияхқәгут,
нықәңсияхлїягақльюнилью пияхқәгуқ.
Қамахлютың тамәкут ағнам иғниюкыстальхатун
аюкут.

⁹ Иўырқа лъпыси кылыңалюси. Тугулюси
ағгистынун агляллықис. Синагогани
кахсягмихллықис. Хўаңа апальюқльюңа
ныкывылъықуси сивуңитни иглығутистытлью,
умилгытлью уңипахтыңулюси Пинилғиңың
Уңипаның. ¹⁰ Пинилғит Уңипат уңипақсяхқәгут
тамаңанун рамкынун сивуңани иқухтыльхым.

¹¹ Тугулюси аглясқаңиси нанқихтивигмун
сюмыхтағакыстахпынаси ақузиткаққамың.
Пильыхқәқ кәтақыхкан ақузйқнәхтуси

писқылыұпысисун, қаюхляк лыпысиңунангитут
акулгит, Аглығналгик Тағнығак лыпысигун
акузйқнахтук. ¹² Югыт аңлыгутьытың тукутыслықйт,
югыт авақутатың таўатыхпигақ пислықйт.
Тағнухәтлюю аңаюқатың кипулхинаглюки
тукутыслықйт. ¹³ Хұаңа апалюқлююңа
қамахлююни югим угумильықйси. Иўырңа кина
алңунак нуқынъыхтуқақ кынлымун
югулилъыңьяхқәгуқ».

Иисусым Аңқаңа Сығлылльыққахляк

¹⁴ (Иықай атихтулгём лйгикльигу уна
ўкналиқылъық!) «Ысхақуфсигу аглығнигугиста
пәхқйтыстильгй, нықахқақынгилькымини
ныкывылгй, тамәкут Иудеямылңут анағнихәт
нәйғанун. ¹⁵ Юк мыңтығам қайңанилңуқ қамавык
кыльқысыақхамың ақфатыфқәми пилгәқ. ¹⁶ Югим
пйтысиғағвигмылңум қәслъигни ақфафқәмикык
пилгәқ. ¹⁷ Сығлығуәгунақнұт тамәкут қумилгытлюю,
мамахтилгйтлюю тамәни ағнығни! ¹⁸ Юғахтык
Кияғнығмун уксюми таўатын пифқән писқылыюку!
¹⁹ Қаюхляк тамәни ағнығни сығлылльық
сығлығатағәяхқәгуқ сығлылльықылъығның има
Кияғнығым улимаохуәлхәның нуна хұавымун
кынляңа. Алямыңлюю таўатылңуқ сығлылльық
пинангитук. ²⁰ Атанғым такыльымаңисяқаки
тамәкут ағнығит, кина алңунак уңуванаянгитук.
Иўырңа апалюқлююки накмикыхкани ағнығит
такыльыкақй.

²¹ Тәхкын китум алңунак пикаңиси: “Ысхақтыху,
Христос хұә!” налиғмың: “Ысхақтыху, тазигна ысха!”
ухпықыпынән. ²² Христосысиғуәгытлюю
ўкналиқистысиғуәгытлюю альхыхтүсяхқәгут.
Альяхлхюхуәхтихлхәгәтагыяхқәгутлюю,
сяғйғанахқыхлхәгәтагыяхқәгутлюю пұхқуғналюки
югыт, талұа Кияғнығым накмикыхкй
пұхсықлльыгукумыхтыки пильықйт. ²³ Ынкәм
кылыңалюси! Сямың тамаҳәның
уңипәтыкыстағамси тамәкут пистыхпынаки».

Тагильыққә Иғныған Югим

²⁴ «“Киңуңаның тәм сығлылльықхлхәгым сиқинық
мамлыхлықуқ,

танқик ниғугунъанихлхықуқ,

²⁵ иғалықытәгыт ифқәулльықут қиялягамың,
ахтугыяхқәнгильхыт қиялягамылңут иглығалхит
алңунахқыслықуқ”.

²⁶ Тәхкын югыт ысхахлхықәт Иғныға Югим
тагилгй қиялұахтыхун
ахтугыяхқәнгильылихлхәглюнилью,
ниғуқхылылихлхәглюнилью.

²⁷ Тәхкын якулгыт каяхлхықй қырңуқтысылхюки
накмикыхкани югыт нунатаҳәның тамаҳәның».

Смоквам Уқфига Лйтфиксяққак

²⁸ «Лйтфикитыху смоквам уқфига. Авайй
уңильйғағлютың куқуңй пйтыкыстақата
сюңагыюкытун лйсимакыльықәхси кйгыяхтульық.
²⁹ Смоквам уқфиганың лйтыльықпысисун
ысхақуфсикй тамәкут қиялягамылңут апыльымтун
пилгйт, лйсимакыльықәхси Иғныған Югим
кәсыхтуңысталъха, ақун амигмун лйгумәқ. ³⁰ Ипа
уңипәтамси, мәтын уңувалгйт туқунангитут
сивуңани қамахлхютың тамәкут пильықйта.
³¹ Қиялягәлю нуналхю авйгусяхқәгуқ, иўырңа
хұаңа акузитынка авйгусяхқәнгитут».

Кылыңаклюю Тагильыққә

³² «Иўырңа китум алңунак нальюкә нани
ағнығмилью, афльюмилью тагияхқәтаңа. Талұа
якулгыт қиялгмылңут нальюкәт, Иғнығымлью
нальюкә, Атаңинахәм лйсимака. ³³ Кылыңатык,
ўәкнанихпынаси қаюхляк нальюкахси қакун
тагильыққә. ³⁴ Юхтун аюқсыақәгуқ натмун
пилгйтун. Ағуляқылхильюни қыпхәхтыни
афльыңакистыңлхәлхықй мыңтығаминун,
уңипәльықйлью сяхқйтның.
Амигнйхтымунлхю кылыңакысқыкә
утығнильыққани. ³⁵ Ынкәм лыпыси кылыңатык,
қаюхляк нальюкахси қакун мыңтығалык
утығнигыяхқәтаңа. Уәльюмлью тагйқлй
игивгағми, унугым куқәни, ахтағақыстами,
налиғмың унәңулюку. ³⁶ Ынкәңам кылыңатык
лбәрақ кәтқәхтыкуми қавәлюси аңунаюкаңиси.
³⁷ Аңқыкка уна лыпысинун, тамаҳәлхәганун
пинұақа: Кылыңалюси!»

Тукусюкаңат Иисус

14 Нықынғақхыльыққә Пасхам, Нықынғақхыльыққәлюю

Закваскалльыхилңум Нықыкшаңлхәм кәсыақак
мәлгук ағныгык атуғлюкык.
Первосвященнигытлюю, апыхтугикаюгытлюю
Лйлихтүсяның паниның агитнұлгйт аксяқлююку
тугулюку Иисус туқунәлюку. ² Иўырңа
нықынғақхымъи пиюгумаңилькаңат лбәрақ югыт
сығлылльықхлхәгнаюката.

Вифаниями Ағнам Тыпыңлхәхқыкә Иисус

³ Вифаниямиңуқ тәўа юк атиғақыкәңат, Симон
Прокаженный. Симонькунни Иисус нығумалюку,
ағнақ йтқак тугумйқлхюкык алавастрык
ақимлығутак акитупихлхықйк тыпыңлхәсик,
нардыпигмың улимағык. Сигикльюкык
ақимлығутам пәскык кұвыхкакык Иисусым
нәсқуакун. ⁴ Таўанлыңут иляңи угумиюглютың

илятың пикйт: «Сяңан тыпыңлъясик сякусийкакык?
⁵ Акиклъяюкык альхыгуткынъяахтук 300 сипңалғимун динарийемун ынкәм акиңа тункуғнаяхтук акльюмалғинун!» Тәхкын ағыюқат ағнақ.

⁶ Иўырңа Иисусым пикй: «Авылғахтыху! Сяңан сығлыкұғыстыху? Пинйпихтуқ хўаңамнун таўатын пильха. ⁷ Акльюмалғит кўнпың тамәнсяхқәгут, ынкәм қакун алңунак каюсйтақнәғаси. Иўырңа хўаңа кўнпың лъпысининъәнғитуңа. ⁸ Ығам ағнам апығйғә пияхқани; тыпыңлъяхқыкыстағә югусика лъивыльыхқамнун. ⁹ Ипа уңипәтамси, нани алңунак нунатахәни тамахәни Пинилғит Уңипат уңипакнығмыхтыки, әпхакнәғәт ағнам таўатын пильха югнун нықамикысқильюку».

Иудам Увыхпагусюкаңа Иисус

¹⁰ Тәхкын Иуда Искариот, иляңат қуля мәлғук сипнықльюку малихсәхтыт, первосвященнигнун пикақ увыхпагусюгнилюку Иисус лъңитнун, тугусқильюку. ¹¹ Таўатын пийистың ынңәталъ ыфқуқыхкәт, акықыхкәтлью манилилтықнилюку. Ынкәм Иуда пильхыққаңақуткыхкақ увыхпагунъялюку.

Малихсәхтыт Ятәхқыхқаңат Пасхам Нықынғахқыльыхқә

¹² Сивулик ағныға Закваскалильхилңум Нықыкшаңлъям Нықынғахқыльыхқа кәткақ. Таўани ағнығми, Иудеит йўлың тукутақыхқаңит пынйғәғәт Пасхам Нықынғахқыльыханун. Малихсәхтыт әптыкәт Иисус: «Нани ятәхқульыкын Пасхам Нықынғахқыльыхқәның?»

¹³ Тәхкын Иисусым пики мәлғук малихсәхтығни: «Иерусалимымун агляхтык, югим мыхталғим нальяхлытыкыстык, малихнакыси. ¹⁴ Мыңтығамун йтқан тәм мыңтығам юга пинакыси: “Апыхтуғистым хўатын писқәтын, Нани малихсәхтыкульыхыни нығнақыстыху Пасхам Нықынғахқыльыхқа?”

¹⁵ Кылгувикыльыкыси қымтамылңуғмың ныхлыгмың, сяңўә қамахльюни апығйғәғәтлюни аюкуқ. Таўани ятәхқунъақыфкут».

¹⁶ Малихсәхтык ағуляқльютык Иерусалимымун, кәсәлғимык сяңўә қамахльюни Иисусым апыльхатун аюқыфтуқ. Ынкәм Пасхам нықыкахқә ятәхқыхкәқ.

¹⁷ Иғивгағьягу, Иисусым кыльқыльюки қуля мәлғук сипнықльюку малихсәхтыни агляқат таўавык мыңтығамун. ¹⁸ Нығүтнүлютың қаюғвығми Иисусым пикй: «Ипа уңипәтамси, налихпыси нығылгусигилғим хўаңамның увыхпагунъақнўәңа».

¹⁹ Малихсәхтыт сығлыгыюглютың кипульхуснақ әпқуғәқат: «Хўаңаңўә?»

²⁰ Иисусым кймсиқй: «Налихси лъпыси қуля мәлғук сипңалғини, хўаңамнун малигульюни сягнығмун ныптыкаңа нықыкшаңлъяқ. ²¹ Иғныға Югим тукуяхқәгуқ Акузитыт Игақыхкат пинақнильхистун. Иўырңа сығлығўәғунақнўқ тәна юк увыхпагупилғй Иғнығаның Югим! Итагнағнаяхтук альхыгумаңсиякуми!»

Атанғым Нығыстильыхә

²² Нығүтнүлютың Иисусым тугукә нықыкшаңлъяқ. Игамсиқаюгвикльюку Кияғнық, әвгүглюку тункуқй малихсәхтыни. Пикй: «Тугулюку нығитыху, уна югусикақа».

²³ Тәхкын тугулюку қаюсик виномың ималык, игамсиқаюгвикльюку Кияғнық, тўныхкә лъңитнун, қамахльютың мығвикәтақәт. ²⁴ Иисусым пикй: «Уна әкўәқа, тәхун Кияғнығым акықуся апығйғьяхқәгуқ. Тукукума әкўә кўвыльықуқ угляпихлытығинун югнун. ²⁵ Ипа уңипәтамси, виномың алья мығнәнғитуңа кынляңа ағнығми таўани винограғақ мығыхкумкун Атаныхпагульыхәни Кияғнығым».

²⁶ Тәхкын иляғән атуғлюку, әнлютың Елеоным найғаханун пикат.

Иисусым Әпқаңа Петырымун Нальюнқылтықнилюни

²⁷ Иисусым пикй: «Уникағәлтықахпысиңа қаюхльяк Акузитни Игақыхкани Кияғнық пикағуқ: “Тукульықақа пынйғнйхта ынкәм пынйғыт миңиқыльыкут”.

²⁸ Иўырңа киңуңаның уңувахтыстыкаңаңа Галилеямун агляқыстахлытықуңа сивухпысини».

²⁹ Петырым пика: «Унитықыхнәнғитамкын қайўа илянка қамахльютың қимагўтығәтә!»

³⁰ Иисусым пика Петр: «Ипа уңипәтамкын, унукун петухым қалғильыни алғихтыстыхпынән нальюнқылтықахпыңа кытхўиль пиңаюның».

³¹ Иўырңа Петырым сягиқыпихльюни пика: «Қайўа тукулгусигьяғнәмкын, нальюнқынъәнғитамкын!» Иляңиталью қамахльютың таўатын пика.

Иисус Юғалғй Гефсиманиями

³² Кәльютың таўавык атильқылғимун Гефсиманиямың, Иисусым пикй малихсәхтыни: «Акумитык тәхун, юғәмалюңа».

³³ Петырлью, Иаковлью ынкәм Иоаннылью кыльқыхкй. Тәхкын Иисус алиңрухльыкыстақақлью, сығлылйхльыкыстақақлью. ³⁴ Ынкәм пикй: «Уңувасихка қивғульыгүк рыпаль тукуяхқәхльюңа. Таўанльюси кылыңалгусихтыңа».

³⁵ Тазиңапиҳқәғлюни, нунамун сикмўльюни юғақақ пильыққалгукуми икфикусихқани атуқыққан пиналюку. ³⁶ Пикақ: «Авва, Атәй, сяңўа қамахлъяюку пияхқақан. Аўйитигу уна қаюсиқ хўаңамның, иўырңа хўаңа пиюкыльқа авылғағлюку льпык пиюкыльхын пигу».

³⁷ Тәхкын такуяқмини пиңают малихсәхтыни, қавәфтут. Петр пика: «Симон, қавәзйн? Атәсиҳақ афлю тыхуматкынъығмың ахтухсигу?» ³⁸ Тәхкын пикй: «Кылыңатык, юғахтык, нанғйкулъыңыңитыскыльюси. Ипапыстәқ тағнығак пияхқәғңағмык иўырңакун югусиқ каятуқ».

³⁹ Тазиңавык аглянқихлъяюни юғақақ тәкут атәсит акузиткыльюки. ⁴⁰ Такунқихсәқмини малихсәхтыни, тәўа қавәтнуфтут, қаюхляк қавам сянкыстыкаңи. Кукшиқыхкатлю сямың пильыққамың. ⁴¹ Пиңайткун такулюки пикй: «Тәўа қавәўақыстык, мыңнәлйқыстык? Таўатынңам! Тәўа афлю кәтуқ, Иғныға Югым увыхпагусяхқәхтуқ сығлықыстынун. ⁴² Ныкывитык, иглыхтылта. Ысхақахтыхукун, ука увыхпакутистыка!»

Иисус Тугукаңат

⁴³ Иисус паниның акузималюку, Иуда кәткақ, қуля мәлғук сипнықлъяюку малихсәхтыт иляңат. Юлғутыт малихтыкәт, иляңи сывихпалиғлютың, иляңи анагуталиғлютың. Первосвященнигытлю, апыхтуғикаюгытлю Лйлихтўсяның, сйванлъыгытлю каяхтыкйт малихтыскыльюку Иуда. (Тәна Иуда қуля мәлғук сипнықлъяюку малихсәхтыт илякыхкаңат.) ⁴⁴ Увыхпагустым пикақыхкаңи: «Юк нәғяхқәқа тугунакыси, ынкәм ағулякунъакыси кылыңакистылиғлюку».

⁴⁵ Иудам кәтуткыльюку нағнығвикльюку Иисус пика: «Апыхтуғиста!» Тәхкын нәқә. ⁴⁶ Ынкәм Иисус тугулюку нуқнықәт. ⁴⁷ Иўырңа атәсим таўанлыңум сывихпани нусюглюку первосвященнигым қыпхәхтылғә сигутңиғәхтыкә. ⁴⁸ Тәхкын Иисусым пикй: «Тугуяхтуғыстыңә сывихпахтұмаҳпыси, анагутахтұмаҳпыси никимкун ўаяғнйхтыстун аюқлъяюңа? ⁴⁹ Ахутаңа тамаҳән апыхтуғйкуңа Храмыми тугуңигатахпысиңа. Иўырңа таўатын пильыхпысигун Акузитыт Игақыхкат пильхит апығйхтыстаси».

⁵⁰ Тәхкын қамахлъяютың малихсәхтыт унильюку, қимагүткат.

⁵¹ Нукальпигам малихтыкә Иисус қйпағағмың сяпугақйнағлюни. Тугукақсяқаңат ⁵² иўырңа сяпутани унитқәхлъяюку қимакақ амсикағми.

Иисус Ағгистынун Аглясқаңат

⁵³ Тәхкын Иисус агляткәт Первосвященнигым мыңтығәнун. Первосвященнигытлю, сйванлъыгытлю, апыхтуғикаюгытлю Лйлихтўсяның қамахлъяютың таўантульхйт.

⁵⁴ Уывақәнлъюни Петырым малихсәқә Иисус двoryңанун Первосвященнигым мыңтығән. Таўани кылыңакистыт акулңитхун ақумлюни уғухсиқак кынғым мануңани.

⁵⁵ Первосвященнигытлю қамахлъяютыңлю ағгистыт тукутысюпихтыкаңат Иисус. Ынкәм тахсиқлйғақлъяюки югыт әпхысқыхкәт Иисус сямың анахусиматаңа. Иўырңа нәлкъусимаңилңут тукутусихқамың, ⁵⁶ қаюхляк угляпихлъяхйт тымңи иқлъяңикуткыхкәт Иисус, әпқйтлю аляякульхйт.

⁵⁷ Тәхкын иляңи югыт ныкывлютың иқлъяңикуткыхкәт Иисус, пикат: ⁵⁸ «Нагатақәхпут хўатын пилғй: “Уна Храм югыт улимәғат нәфқылъықәқа. Ынкәм пиңают ағнығит атуғлюки аляяның ныкыфтильықуңа югым улимәқынғилькаңаның!”» ⁵⁹ Тәлўа тәкутлю апыльхит аляякуткат.

⁶⁰ Первосвященнигым сивуңитхун ныкывлюни әптыкә Иисус: «Авуткильхитнун сямың пияхқйсйн?»

⁶¹ Иўырңа Иисус қәлкъәмаңилңуқ, кймсиймаңилъкаңа. Первосвященнигым әплъятақә: «Христосыңузйн, Иғныға Манигүғақыхкымта?»

⁶² Иисусым кймсиқә: «Тәнаңўа. Ысхахлъяқәхси Иғныға Югым ақумгалғй ағынқигнығакун Ахтуғяхқәнғильылгым. Ысхахлъяқәхсыллю тагилғй қиягым қияяўәғитхун!»

⁶³ Первосвященнигым әткани пйглюки пикақ: «Лйсимақыстыңисяғңәмта лъйхтукут! ⁶⁴ Нагатахси сығлытун акузилғй, Кияғнығунилғй. Натын льпыси ағгиткыстыху?» Ағгильхат атәсйхтыкақ, қамахлъяютың тукусыхқәникәт.

⁶⁵ Тәхкын иляңита қысиқукәт Иисус, хинә сяплъяюку тыңлюхпағәтақәт. Әптыкәт: «Ўкналиқистыңукувык, уңипәтикут китум тыңлюхтатын?» Тәхкын кылыңакистыт тугулюку қасяхтәтақәт.

Петырым Нәльюнқыхкаңа Иисус

⁶⁶ Петр паниның қакма мануғамыльюку, атәсиқ ағнағак первосвященнигым қыпхәхтыңа тагикақ.

⁶⁷ Ысхақә Петр уғухсилғй. Лйсюқсямигу пика: «Лъпыклью Иисусымыткаюғутын Назаретығмйми».

⁶⁸ Иўырңа мысиғәқәқ: «Нәльюкақә сямың пйқсин тәлўа лйгикынғитақә сямың пикатын». Тәхкын Петр агляғақуқлю амигмун әналюни, петух қалғикақ.

⁶⁹ Ағнағам қыпхағтым ысхағьямигу альямың тауанлыңут пикй: «Уна юк такут илякәт!» ⁷⁰ Иўырңа Петр мысиғағлятақ.

Мулонғитук ныкывғалъхйт пикәт Петр: «Мысиғағпағниңитутын, такут илякәтын қаюхляк льпыклью Галилеяғмиңутын».

⁷¹ Тәхкын Петырым сйңвалъяғмың пикй: «Иқльыңиқңукума Кияғнығым ағыюғлиңа! Налъюкақә юк акузиткыхкыси!» ⁷² Лыган ныпйхтук петухым қалғилъыни алғикә. Таўани Петырым нықәткә Иисусым хұатын пильха: «Петухым қалғилъыни алғихтыстыхпынән нальюнқылъықахпыңа кытхұиль пиңаюның». Тәхкын қияғұахляяқ.

Пилатым Апқуғәқаңа Иисус

15 Ахтағайнағьягу первосвященнигытлью, сйванльығытлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның, қамахльютыңлью агғистыт қырнуғуткат аггинъалютың. Тәхкын Иисус асиҳқыслъюку агляльюку Пилатымун, тұныхкәт лъңанун. ² Пилатым әптыкә: «Иудеит умйлькатән?» Иисусым кймсиқә: «Лъпык ысха умйлгуникывңа».

³ Первосвященнигыт угляпихльыхйның альяҳйнағның анахуникәт. ⁴ Пилатым әплъятақә: «Кймситқақхйсн? Наганъығисикй угляпихльыхйның альяҳйнағның анахунъикаңатын?»

⁵ Иўырңа Иисус сямың пимаңитқақ ынкәм Пилат сяғйғаюяқ.

Пилатым Тукутыснақыхқаңа Иисус

⁶ Тамаҳәни Пасхам Нықынғаққылъхани, Пилатым аныстақыхқаңа атәсиқ анусимиңльяғақ югыт накмикыхкәт. ⁷ Таўаңуқ Варавва анусимиңльяғвигмылңуқ, малигульюни иляңитнун югнун юхтағәтаққә сығлылйқхйхляғми. ⁸ Юлғутыт тагилютың Пилатымун аныстысқыхкәт атәсиқ анусимиңльяғақ таўатын пйқылъхатун. ⁹ Әптыкй: «Аныстысюгыстыху Иудеит Умйлгат?» ¹⁰ Пилатым лйсимақңұақәңи первосвященнигыт ақинакльюку Иисус тагитңукаңат лъңанун.

¹¹ Первосвященнигыт ахқутақыхкйт юлғутыт Варавва аныстысқыльюку авылғағлюку Иисус.

¹² Пилатым юлғутыт әплъятақй: «Сянақсикунми умйлькынйқыхкыси Иудеянун?»

¹³ Акилғукат: «Қақұрақтыстигу!»

¹⁴ Пилатым әптыкй: «Сяңан, сямың сығлығмың пимә?» Иўырңа иглятәғальютың акилғукат: «Қақұрақтыстигу!»

¹⁵ ынкәм Пилатым ыфқуҳсюглюки юлғутыт, аныстыкә Варавва. Тәхкын Иисус

кахсягмихтыслъюку тұныхкә пильюуахтынун қақұрайсқыльюку.

Пильюуахтыт Лыгасйғұәткыхкәңат Иисус

¹⁶ Пильюуахтыт итхуткәт Иисус умйлгым мыңтығәнун (атильқылғй Претория). Тәхкын пильюуахтылғутытың қырнухтыкйт. ¹⁷ Иисусымун атыстыкахкыт ысныгрукыхтак аткуяғк. Сикухльюгмың қахпаңльяғлюку атыстыкәт нәсқуакун. ¹⁸ Тәхкын лыгасйғұәткыхкәт: «Құлвағамкын лъпык Умйлгат Иудеит!» ¹⁹ Унахсйғұағмың нәсқуакун анагулығлюку, қысикулюку, мануңакун сыгыскухльютың қуңуҳфикыхкәт. ²⁰ Лыгасйғұәткынъығмың тәқсямыхтыху ысныгрукыхтак аткуяғк матахльюкык лъңан катам әткй атыстыкйт. Тәхкын ануткәт қақұрағналюку.

Иисус Қақұрақәңат

²¹ Тумыни тәкұани нальяқәт юк, әтқылғй Симонымың, Киринаеғмй, атаңат Александрым, Руфым. Накын қантағаның тагиңуфтуқ Иерусалимымун. Пильюуахтыт қылғуткәт Симонымун уямигысқыльюку Иисусым қақұрә. ²² Иисус агляткәт Голгофамун. (Голгофа хұатын писйгуқ: «Югым Нәсқуан Ныңа».) ²³ Таўани тұныхкәт виномың смирнамың акумыхкамың, иўырңа Иисусым иҳсякыхкә. ²⁴ Тәхкын пильюуахтыт қақұрағьямыхтыху атыхтирәғульюки әткй тугуляқйт.

²⁵ Қақұрақәқыхкәңат унәңулюку стаманың иңлюлыккыльяғми. ²⁶ Қақұрәкун ныкыхтыкәт авуткильыхтың игақңалғй хұатын: «УМЙЛГАТ ИУДЕИТ». ²⁷ Мәлғуклью уаяғнихтык қақұрақәхкыт, атәсиқ Иисусым ағынқигнығакун, әлхә сяғумигнығакун. ²⁸ Акузитыт Игақыхкәт хұатын пильхат апығйхтуқ: «Илялькйтқақыхкәңат сығлытун пистынун».

²⁹ Югыт нағуҳльыхйт нәсқутың уфсюгусимйта лыгасйғұәткыхкәт Иисус: «Сығлыхалык, лъпык! Храм нәфқылъюку ныкыфсяққаңукувгу пиңают ағнығыт атуғлюки, ³⁰ сяңан югуллиютын лъпынун қақұрамың укигнанихсин?»

³¹ Первосвященнигытлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның лыгасйғұәткыхкәт Иисус, илятың пикй: «Югулйқй иляңит нақам лъңаның катам югулипағниңитук! ³² Христос, Умйлга Израилым, укигли мәтын қақұрамың, ынкәм ысхапағлюку ухпыкыльтыху». Қақұралгутыхкынкәлью сығлықұқак.

Тукулъха Исусым

³³ Тәхкын қамахлъюни нуна мамлыққұақақ ағнығым куканың кынляңа пиңаюнункыльягмун.
³⁴ Таўани пиңаюмикыльягми Исус акилгұхльякақ: «Элои, Элои, лама савахфани?» хұатын писиқ: «Кияғнымни, Кияғнымни, сяңама унисиңа?»

³⁵ Иляңита югыт ныкывғалъхйт нагалъюку пикат: «Нагатахтықкун, Илия туқлъюғағә!» ³⁶ Юк атәсиқ ақфақуқак мысиқаюгмың. Тәхкын ныплъюку қуәлғймун виномун унахсйғұақкун ныкыхлъюку ныңугуткә Исусымун мылюгрйскыльюку. Пикақ: «Уйнтаку, ысхапакәлтыху Илиям йксяхтуғақсығә қақұрамың!»

³⁷ Тәхкын Исус арахлъяглюни туқукақ.

³⁸ Храмымылнуқ сяфкәгун малғұқыхкақ, пйкақ пикыхкын канавык. ³⁹ Пильюуахтыт умйлұағита қақұрам мануңанилнұм, ысхапагыямигу Исус таўатын тукулғй, пикақ: «Ипапыстәк уна юк Иғнықумәгу Кияғнығым!»

⁴⁰ Ағнам иляңи уяваның ысхапакат. Таўантыфтут Мария, Мағдалағмй, Саломиялью, Мариялью нәңат уюқлғйм Иаковым, Иосийемлью. ⁴¹ Исус, Галилеямыльюку тәкут ағнат малихсәқыхкаңатлъю, каюситкақыхкаңатлъю. Иляңилъю ағналгутыт таўанлыңұт, малигульютың лъңанун Иерусалимыткат.

Лъивыльхә Исусым

⁴²⁻⁴³ Таўануқ юк, әтқылғй Иосифымың Аримафеяғмй, сйвакумтәк иляңат ағгистыт. Лъңанлъю утақанукаңа пйнлильыхқә Атаныхпагульхә Кияғнығым. Хұаникуягу, Ятәхқылъхым Ағнығани, сивуңйхәни Субботам, тытугнаниглюни Пилатымун пилюни туңсиқә Исусым югусй. ⁴⁴ Пилатым сәғйғаягуткә нагақуғлюку Исус туқулғахтұманлюку. Ынкәм пильюуахтыт умйлұағат тахсиглюку әптыкә: «Лъяғән Исус туқулғахтұмә?» ⁴⁵ Умйлұағмың лйгиксямигу Исусым тукулъхә, Иосифымун тугусқыхкә югусй. ⁴⁶ Ынкәм Иосиф тукфигияхтуқақ қатылғймың қйпағағмың лъивығьяхқанун атуқақыхкымыхның. Тәхкын йкльюку югусй қақұрамың, ймгуткә қйпағахқун. Таўануқ уйғагрукутәхлъяк сяниминың илютмун лякақ лъйвғлюни. Таўавык югусиқ канахтыкә. Тәхкын уйғагрухлъяк ульхитахтақә лъйвғым пәйңанун.
⁴⁷ Мариям Мағдалағмй, Мариямлью Иосийем нәңан ысхапакәк нагун Исус лъиматаңа.

Исусым Уңувальхә Тукулъығмың

16 Суббота альпагыян Мария, Мағдалағмй, Мариялью нәңа Иаковым, Саломиялью,

тыпыңлъясиңыхкат Исусым югусй аңиңналюку.
² Сивулим ағнығани неделям, унәңупихлъюку сиқинық пйтыкыстәлюку лъивыхтыкат. ³ Тумыми тәкүани әпқуғұагуткат: «Китумңам ульхитахтәнъақилью уйғахлъягмың лъйвғым пәйңанилнұғмың?» ⁴ Тәхкын сивухсәлғймың уйғахлъяк аўитнұағлюни аюқыфтуқ. ⁵ Лъивығмун итығлютың ысхақәт нукальпигақ қатылғймың атқуялык ақумгалғй ағынқигнығани. Ағнат ынңәталь сәғйғаяукат.

⁶ Нукальпигам пикй: «Сәғйғаяохпынаси, лйсимакамси ивәңұахси Исус Назаретығмй, қақұрақәялғй. Хұәнтығитук, уңувахтыстыкәгуқ! Ысхақахтыхукун, хұагун лъикақсығәт.
⁷ Уңипәсәхтухтыки малихсәхтыңи, Петырлью, ага Галилеямун сивульхәгумәк пинақнилъығмитун. Тағани ысхахлъықәхси».

⁸ Әнлютың анағнйқат лъивығмың, қаюхлъяк кукшагыюумағмың алиңрұғулғйт, рыпаль уңылыхлъютың. Талұа кина алңунак сямың пимаңилькаңат, қаюхлъяк алиңрұғулғйт.

Исусым Аліғвикыхкаңа Мария Мағдалағмй

⁹ Сивулим ағнығани неделям, унәңупихлъюку Исус уңувақәлғй тукулъығмың. Аліғвиксюхұақә Мария Мағдалағмй. (Ағнамың тәхкын әныстыкақыхкаңи мәғрағвинлык туғнығәт.)¹⁰ Уңипәсәхтуқй лъңанисялғйт қивғумалюки, қиямалюки.¹¹ Иўырңа уңипәсистың Исус уңуваманилюку тукулъығмың, лъңанунлъю ысхәманилюку ухпықумаңилькаңат.

Исусым Аліғвикыхкык Мәлғук Малихсәхтык

¹² Тәм киңуңаның Исусым альяңулюни аліғвикыхкакык мәлғук малихсәхтығни, навык пималюкык.¹³ Утығниглютык уңипикаткақсықәңит илятың иўырңа ухпықумаңилькыхкыт.

Исусым Аліғвикыхкаңи Қуля Атәсиқ Сйпнықлъюку Малихсәхтыни

¹⁴ Тәм киңуңаның Исусым аліғвикыхкй қуля атәсиқ сйпнықлъюку малихсәхтыни нығұсималюки. Ағьюқй ухпықингитыльхитныңлъю, айғуғикыльхитныңлъю ысхәткат лъми уңувахтыстыльығми киңуңаның.¹⁵ Пикй: «Ағуляқлъюси нунатахәнун тамахәнун уңипақитыки Пинилғйт Уңипат тамахәнун югнун.¹⁶ Кина алңунак ухпықилғйлью, крестилғйлью югулилъыңьяхқәгуқ. Иўырңа кина алңунак ухпықингилнұқ ағьюльыңьяхқәгуқ сығлыққылъығминун.¹⁷ Ухпықат альяхлъюхұахтильықут лйгикысқыльюку

ахтуғьяхқангильықтың Кияғнығмың пиңутаңа.
Ынкәм атымкун анысқуһлықыт туғнығāt юғның;
акузильықут альястун улюстун;¹⁸ тугусяғңағмың
нымығьямың, налиғмың мығьяғңағмың
туқуналғймың сянәнғитут; қинуюлғйт
сәфнығмыхтыки нәлхуһлықыт».

Иисусым Маюльха Қиягмун

¹⁹ Атанғым Иисусым малихсәхтыни
алықунығмың тәқсяки, Кияғнығым маюхтыстыкә

қиягмун, ынкәм ақумыхқақ Кияғнығым
ағынқигнығақун.²⁰ Тәхкын малихсәхтыт
ағуляқльютың тамаңанун уңипақикат Пинилғйның
Уңипаның. Атанғым қыпхалгусиқй,
ипапиҳқыстыкәлью уңипақ
альяхльюхәхтистыльығмикун. Аминь.

От Луки

1 ¹⁻² Аңылтымни Феофил Угялғим югим игакуқакйт таўатын пильхыт акулымнџи. Игакуқит тәкуңт атәсит нагакуқапут ысхапаканың таўатын пильхистун има пинлильхитның. Лъңиталъю қыпхәткақәт Кияғнық уңипақылтығмыхтыхун уңипақ Христосымың аюқылғи. ³ Нагатақанка апыльхит, атихтүгәқақанкалъя игакульхит пинлильхитның. Ынкәм игакуғьюганка лъпынун таўатынъәғлюки пильхистун. ⁴ Таўатын лйсимакылтықатын ипаңутаңи тамәкут апыхтүткат лъпынун.

Иоанном Крестителым Альхыльхан Апыльха

⁵ Ирод умйлъкыңзюлюку Иудеям, тамәнтыфтуқ священник, әтха Захария. Қыпхалгуткыхкаңи священнигыт атилькылғит Авия священнигыт. Нулихан әтха Елизаветаңуқ, Аароным киңунған священнигым панига. ⁶ Кияғнығмун ыльқугутңалютык кияхтәғик. Қәткыпихтыкаңик Атанғым қылғусилью, Лйлихтүсилью, авутңинъалютык. ⁷ Тәўаңинақ тағнухйлңуқ, қаюхлъяк Елизавета қумиңыпағниңилңуқ, таўавыклью қамахлъютык сйванлъығухтыкак. ⁸ Атәсими ағнығми, Захария, қыпхәмалғи Храмыми, қаюхлъяк Авиям священнигыт қыпхалтыхқәт кәлхәй. ⁹ Наңағнығмың пильхистун священнигыт атыхтйрәльыхқун накмикыхкәт Захария. Ынкәм итығлюни Атанғым Храмыңанун панығрығақак фимиамымың. ¹⁰ Таўани афлъюңани фимиамымың панығрығалъхым, қакма юлғутыхлъягыт юғәтыт. ¹¹ Таўани Атанғым якулган айлғивикыхкә ныкывғәғми ағынқигнығанильюни ахқыфиган фимиамым. ¹² Захария упуқак ысхағьямигу якулык, алиңрӯхлъякақлъю. ¹³ Иўырңа якулғым пикә: «Алиңыхпынаң Захария, юғәхтын нагакульыңумәт. Нулйхпык Елизаветам иғныңунъақңуәтын, атихлъықан Иоаннымың. ¹⁴ Ынкәм қуяхлъяхлъыкутын, углямлъю қуякылтықәт альхыльха, ¹⁵ қаюхлъяк лъңа қыпхәхтыкыхлъяхлъықә Атанғым. Мығьяхқәңгитук виномың, налиғмың сјмналғимың ақимлымың, имигңаяхқәғуқлъю Аглығналғигның Тағнығағның талъа альхыльхильюни. ¹⁶ Израилығмйлғутытлъю утыхтыскухлъықй Атанығмун Кияғнығитнун. ¹⁷ Лъңа сивукльюни қыпхәхлъыкуқ, тәхкын Атанық

қыпхәхлъыкуқ. Лъңа атәсигның тағнығалгульыкуқлъю, ахтүгьяхқәңгильылгульыкуқлъю ўкналиқистытун Илиятун. Атанун сюмыхтағәткысягутыслъықй авакутйт, қәткусигалңүтлъю нальхүсяғнақңуй пыхқиныльығмун Кияғнығым ыльқугутңалъханун. Ынкәм ятәхқылтықй югыт Атанғым тагильыхқәнун».

¹⁸ Захариям пикә якулык: «Натын лйсимакылтықисикун апыльхын? Нанывгахлъягумәңа, нулихқалъя ағналъкәлғи».

¹⁹ Якулғым пикә: «Гавриилыңуңа, ныкывғалғи Кияғнығым наўтңалъхани. Лъпынун каяхтәгуңа, уңипәсхтүгамкын хўакын пинилғимың уңипәмың. ²⁰ Нагатахтын, тәўа акузинаниғнакутын кынляңаңын әпыльымни лъпынун апығйхтүтыльхитнун, қаюхлъяк ухпықынғилькытын акузитынка, апығйғьяхқат пильыхқит кәската».

²¹ Югыт утақйлғит Захариямың сюмыхтағақат сяңами мулйохлъягутаңа Храмыми. ²² Аньялғими алыхқухпағниңиткй, ынкәм лйгикыхкәт ысхаўәғуманилюку Храмыми. ²³ Ынкәм қыпхалтыни апығйғьямигу ныминун агляқак.

²⁴ Мулюнғитук тәкут ағнығит киңуңитның нулиха Елизавета қумиңыхкақ, ынкәм талъимат танқит әнаниқак хўатын пимағми: ²⁵ «Қынўатлъю Атанғым наңлъыгыгутаңа, иқитә кайңусяғәтылъқа тағнухәңыңгитыльымның».

Иисусым Альхығнақылъхан Апыльха

²⁶ Ағвинлйтаңани танқим Кияғнығым каяхтыкә якулык Гавриил Назаретымун, Галилеямылңуғмун.

²⁷ Югмун атуқысимаңилңуғмун ағнағамун, аңгутнуқамун Иосифымун, киңунғанун Давидым. Югмун атуқысимаңилңум ағнағам әтха Мариянуфтуқ. ²⁸ Якулғым такулую пикә: «Ныкыхмыльық лъпынилъи! Атанғым накмикумәтын ағнат акулңитның».

²⁹ Иўырңа Мариям сығлылйғуткыхлъякә нагалъюку таўатын пильха, сюмыхтағәткыхкәлъю сяңами таўатын қуякутни. ³⁰ Якулғым пикә: «Алиңыхпынаң Мария, қаюхлъяк ыфқуғнахтутын Кияғнығми. ³¹ Нагатахтын, тәўа қумиңнақңутын, иғныңылтыкутын ынкәм атихлъықан Иисусымың.

³² Аңылыықуқ, атигъяхқәгуқлъю Иғныға Кияғныхлъягым; ынкәм Атанғым Кияғнығым умилгухтыслъықә сивунғатун Давидытун.

³³ Иглығутилъықуқ Иаковым киңунғитның Израилығмйның қунпырухлъяк; Атаныхпагулъхалъю кынлыңитутқ.

³⁴ Мариям пикә яқулык: «Натын уна пияхқәўа югмун атуқысигалңуңа?»

³⁵ Яқулғым пикә: «Аглығналғим Тағнығам такулъықатын, ынкәм Кияғнығым ахтуғъяхқәнғилъхан тағнығаңульхйстун алькӯәхлъықатын. Тәна апальюқлъюку тағнухәқ аглығнахлъықуқ әтқысяхқәқәлью Кияғнығым Иғныға. ³⁶ Нагатахтын, илякӯәғын Елизавета, ағналъхӯәхлъяглюни қумиңумәк, иғныңнақңуқ. Уна хӯә ағвинлйткә танқик, пйқсяқәңат аваңинъилюку, ³⁷ қаюхлъяк Кияғнығми сяңӯә қамахлъюни пияқңитутқ.

³⁸ Мариям пикә: «Тәўа хӯаңа, Атанғым қыпхәхтықәңа; лыган таўатын пинақңилъыхпытун апығйхәқ». Тәхкын яқулғым униткә.

Мария Лялихлъыхй Елизаветамун

³⁹ Мулюңгитутқ Мария, ятәхқылъюни тәюхқымъың агляқәқ ныхлъягмун, акулңитнилуғнун қымилгүтңан Иудеям. ⁴⁰ Мария кәльюни Захариянкунун итыглюни қуякыхкә Елизавета.

⁴¹ Лыган Елизаветам нагақуғә Мариям қуякильхә, тағнухәқ қумига қапшағәхтықәқ, Аглығналғимлью Тағнығам имиқә Елизавета, ⁴² игляхтулюни пикақ: «Қуястыкәгутын акулңитни ағнат, қуястыкәгуқлъю тағнухәқ игнияхқан! ⁴³ Құлвалъыңыпыстахтуңа қаюхлъяк Атанығма нәңан лялихфикыхқәңа!

⁴⁴ Лыган қуякильхын нагақуғәқә, тағнухәқ қама қуям қапшағәхтуқ. ⁴⁵ Қуянахалык Атанғым акузитаңа ухпықыкын апығйхлъықңиллюку льпынун!»

Мария Илягәткун Усюқилғй

⁴⁶ Мария пикақ:

«Уңувасигма усюқә Атанық,

⁴⁷ тағнығәхкалью қуяхлъягӯк Кияғнығми, Югулиғистымни,

⁴⁸ қаюхлъяк лъңан ысхәглюңа накмикәңа, укалихпигақ қыпхәхтыни.

Хӯакын кынлыкльюку юғым киңульғәм қамахлъюни атигъяхқәқәңа қуястыкәльюңа,

⁴⁹ қаюхлъяк Ахтуғъяхқәнғитыхлъягым Кияғнығым апығйгүтыхлъягәңа. Әтхә аглығнахтуқ.

⁵⁰ Наңлъықәқә юк қамахтыңъӯәғлюку лъңаның тальюқилғй, киңульғәғның тӯңлихйтнун.

⁵¹ Икнақыпихлъығйкун ахтуғъяхқәнғилъығмикун кәйльқәқй қукәюхлъыхйт сюмыхтағалъығмыхтыхун.

⁵² Умйлыхлъягыт атыхтақй ақумутйтның, ынкәм құлвағәқй укалихпигәт.

⁵³ Ияталғйт нықңилғймың кыпсюхтақй, ынкәм акльюңилңут ағуляқыстақй аваңунаки.

⁵⁴ Каюсиғәқй қыпхәхтыни Израилығмйт, қаюхлъяк наңлъыхталғй,

⁵⁵ Авраамымунлъю, киңунғанунлъю қунпырухлъяк акықылъығмитун сивунупут».

⁵⁶ Мариям наюқыкә Елизавета пиңают танқит, тәхкын ныминун агляқәқ.

Альхыльхә Иоанным Крестителым

⁵⁷ Елизаветам игнилъыхқә кәльюни, игныңыхқәқ.

⁵⁸ Увилиғнығиталъю, нальықлъталъю нагақуғлюку Атанғым наңлъыкыхлъяльхә Елизавета, қуякусяхтуқәт. ⁵⁹ Пиңаюның иңлюлык ағнық атуғлюку югыт тагиягәткат обрезаңлюку тағнухәқ, атигәңәсәгәтлъю Захариямың, атаңан әтханың. ⁶⁰ Иўырңа нәңан пикй: «Накә, әтхә Иоанныңуқ».

⁶¹ Югыт пикәт: «Налихйт нальықлътыхатын тәхкын әтхитут». ⁶² Тәхкын апақумың атаңа әптыкәт китумың атигәңақуңаңа.

⁶³ Захария игағъяхқәмың туңсиглюни, игақыкә: «Әтхә Иоанныңуқ». Таўанлыңут қамахлъютың альяхлъюхӯағьюкат. ⁶⁴ Таўаниңинақ Захария акузияқлъыгухтықәқ, усюқыкәлью Кияғнық.

⁶⁵ Қамахлъютың увилиғнығит тальюғьюкат.

Иудеями уңипақ миңиткәт югнун тамәни кияхлъыхйнун акулңитни қымит. ⁶⁶ Қамахлъютың нагақуткат таўатын пилъығның сюмыхтагәткыльюки пикат: «Тағнухәқ уна сястыңунақңуәтуқ аңликуми?» Қаюхлъяк ипа нальюниткәлғй Атанғым ахтуғъяхқәнғилъхә лъңанилңуқ.

Захариям Укналиқыльхә

⁶⁷ Иоанным атаңа Захария, Алығналғим Тағнығам имиғлюку ўкналиқыхқәқ:

⁶⁸ «Йықай усюқылътыху Атанық Кияғныға Израилым, қаюхлъяк итымусәхтуғй юни.

⁶⁹ Ятәхқутилью Югулиғистыхлъягмың, қыпхәхтыми Давидым киңунғаның.

⁷⁰ Таўатын нығиғлюку акықикәгуқ аглығналғйтхун ўкналиқистымикун,

⁷¹ югулияхқәллютә аңуямнъың, тамахйтныңлъю угумикистымнъың.

⁷² Нағныгүткақә наңлъыхталъыни сивунымнъун, апығйхлъықңиллюкулью аглығналғй акықусяни.

⁷³ Акықусяңлъяқәгуқ сивунымнъун Авраамымун.

⁷⁴ Ақықилью югулилтықнилюта аңуямнъың, ынкәм қыпхалтықахпут алиңыхпынәмта аңуямнъың,

⁷⁵ тунңуағлюта лъңанун, қаткульюталю пиюкыльханун уңувалыхпут қамахтилую.

⁷⁶ Ынкәм лъпык тағнуғамни, атигъяхқәгутын ўкналиқистыңа Аңыпихлыхым Кияғныхлыягим.

Каяхнаңуағын сивутхулююку Атанық ятәхқысыкылююки югыт тугукльйсыкылююку тагикан.

⁷⁷ Уңипәлықатын Кияғнығым юги югулилтығмың сығывутильхакун сығлыхқыльхитның,

⁷⁸ қаюхлъяк Кияғныхпут наңлыхтахлъяхтуқ.

Каяхлықә Югулигиста, лъңа сиқинғым пйтыкысталхатун аюқсыхқәгуқ

⁷⁹ қиягмың кукухналуюки тамәкут кияхлыхыйт тағнығанутыльханилңут тукульхым,

мағьяхқуғналюта тумңанун ныкыхмыльхым».

⁸⁰ Тағнухақ аңликақ, икнақухтыкақлюю тағнығамикун. Килгәниткақ кынляңа уңипағьяхтульығминун Израилығминун.

Альхыльха Исусым

2 Киңуңаның Иоанним альхыльхан, тамәни пильығни Римым Умйлыхпигән Августым, қыльқә юк қамахтыңуағлюку, әтхит игақыстысяхтыкылююки игалгутмикун. Тауатын пистыкй кысналююки югыт угляхталяңит иглыгуткаминилңут нунани. ² Тәна сивулихпигәлғй югмың кыстильық, Квириний правителкыңулююку Сириям. ³ Қамахтыңуағлютың югыт лъмың катам альхығвигмыхнун агляхтуткат атытың игақысыкылююки.

⁴ Назаретымың, Галилеямылңуғмың, Иосифылюю агуляқыхкақ Вифлеемымун, Иудеямылңуғмун, умйлғым Давидым альхығвиганун. Тамәвык пикәлғй қаюхлъяк киңунқыхкаңа Давидым.

⁵ Иосифым атыни игақыстысяхтуқә, нульхқани Мария кылькыльююку, ақсылайхлъюни аюқылғй.

⁶ Тамәнсималуюкык игнияхқәхтыкақ. ⁷ Аңтыкә игнықсюхуәни, ынкәм қипағахқун юңйльююку, ахсюкә ныхқуситагныкун, қаюхлъяк ныкахқйльңуқ ақылқалғутами.

Пынъйғнйхтытлюю, Якулгытлюю

⁸ Унугми тауәни, нунивагми пынъйғнйхтыт афльыңакиңульйт пынъйғмыхның. ⁹ Атанғым якулган алейғвикыхкй, ниғухқыльханлюю Атанғым кукухтыкй, ынкәм алиңрұғутыхлъякат. ¹⁰ Якулгым пикй: «Алиңыхпынаси нагатахтык, пинилғймың уңипәмың тагитақамси қуянапихлыхымың югнун тамаханун. ¹¹ Ағнығми хуәни лъпысинун альхығақуқ Югулигиста, ныхлъягани Давидым, Христосыңуқ Атанық. ¹² Хуәтын лйсимакыльықәхси;

ысхахлыықәхси тағнухақ қипағахқун юңйльюни, ахсюгңәқ ныхқуситагныкун».

¹³ Нұскаган илятқәхтәткат якулыгмун қиягым пильюуахтылғутыхлъяги якулылғутыт, усюқыхкәт Кияғнық, пикат:

¹⁴ «Усюқнахалык Кияғнығмун, қиягым ўсқалтыхпигәнилңуғмун, ныкыхмыльылгулитлюю нунамылңут ыфқуқыхкй!»

¹⁵ Якулгыт маюхтүсята қиягмун, пынъйғнйхтыт лъңитның пикат: «Вифлеемымун ысхағьяхтүлтыху тағнухақ альхылғй, Атанғым лйсимакыстыкаңа хуәнкунун». ¹⁶ Ынкәм аглярахкйглютың ысхақйт Мариялюю, Иосифылюю, тағнухақлюю ахсюгңалғй ныхқуситагани. ¹⁷ Пынъйғнйхтыт ысхағьямыхтыху тағнухақ, тамаңанун әпқәт тамәна якулгым апыльха лъмыхнун. ¹⁸ Пынъйғнйхтыт уңипақыльхитның нагақульхит қамахлыютың альхыльхуағьюкат. ¹⁹ Иуырңа Мариям қәлхкахпынани илюмикыхкй тамәкут пильхыт, ауын сюмыхтағәткақыхкаңи. ²⁰ Пынъйғнйхтыт утығниқат усюкумән, құлвамән Кияғнық, қаюхлъяк нагақуқәтлюю ысхақәтлюю якулгым апыльхатун аюқыхкақ.

Иисус Атйтқаңат

²¹ Пиңаюның иңлюлык ағнық атуғлюку, тағнухақ обрезаниян атиқәт, Исусымың. Якулгым туныхкә атық Мариямун сялин қумиңыльхильююку.

Мариям, Иосифым Аглясқаңак Исус Храмымун

²² Моисейем Лйлихтүсян қылыльхатун пылюиңхсыльыхқәк кәткақ. Ынкәм Иерусалимымун агляткәк тағнухақ Атанығмун туналуюку.

²³ Лйлихтүсяни Атанғым игақңәқ: «Тамахағми ағнам игнықсюхуәға әфсыхқәгуқ Атанығмун». ²⁴ Атанғым Лйлихтүсян қылғутыльхатун ақуткысыхқәлғйк: «мәлғук горлицык, налиғмың мәлғук голубыңиғәк».

²⁵ Иерусалимымытыфтуқ юк, әтха Симеон. Қәтқутңалғйлюю, манигүткаюклюю Кияғнығмун. Утақйңулғй Кияғнығмун югулисыкылююки Израилығмит. Аглығналғйк Тағнығак лъңанилңуқ.

²⁶ Аглығналғйм Тағнығам ақықыхкә туқунәнгинъилуюку кынляңа ысхалтыхқәнун Мессия Атанғым ақықусықыхкә. ²⁷ Тағнығам мағьяхқульхакун итығьяхтуқәк Храмымун. Лйлихтүсят писқыльхистун аңаюахкынка тағнухақ Исус итхуткәк Храмымун. ²⁸ Симеоным тугулюку тағнухақ игамсиқаюгвикыхкә Кияғнық, пикақ:

²⁹⁻³⁰ «Атанық, йықай мәтын қыпхәхтын агуляқыстигу ныкыхмыльююку,

қаюхлъяк ақықылтыхпытун, хуәна катам ийығымның ысхағақа каяхтыкан Югулигистыңулюку.

³¹ Ятәхқыхқақан югнун тамаҳәнун ысхйсықылъюу.
³² Ниғугуқ язычнигнун лйгикыстилгй Кияғнығмың,
 лъңа апалъюкльюу юхтын Израилығмыт
 құлвалъыңыхлъяхлъықут».

³³ Тәхкын тағнухәм атаңанлъю, нәңанлъю
 сяғйғаягуткәк таўатын азузиткысягу. ³⁴ Симеоным
 Кияғнығмун туңсйткакык қуястысықылъюкык. Ынкәм
 нәңа Мария пикә: «Нагатахтиңа, уна тағнухәк
 Кияғнығым накмикыхкақә. Иляңи
 Израилығмылғутыт нанқихлъықй ағьюғьяхқәлюки,
 иляңи югулияхқәлюки. Кияғнығым каяхтыңъўә
 лъңанун уңипахтыңулюку, иўырңа юлғутыт
 ихсякыльықәт, ³⁵ ынкәм таўатын пилъығмыхтыхун
 лйтыслъықйт аксяқәлғйт сюмыхтағалъытың.
 Ынкәм лъпык Мария, қивгум кагимлъықәк
 уңувасихкын, катам таўатын сьавихпагым
 кәпылхәтун».

³⁶ Тәўалъюңуқ ўкналиқиста ағнақ, әтха Анна,
 Фануилым панига, Асирым рамкыни пи.
 Ағналхқәғуфтуқ, угилгукәфтуқ мәғрағвинлык
 аюмикулъық. ³⁷ Тәхкын угиңйтылъығминың
 84ңуқтықаңи аюмикулъықит. Аўын тағйқылғй
 Храмымун, ағнығуяғңән, унугуяғңән Кияғнық
 манигуақыхқаңа, постақлъюнилью,
 юғағақлъюнилью. ³⁸ Таўани атәсими афлъюми,
 Аннам такулюки Кияғнық игамсиқаюгвикыхкә.
 Тағнухәк азузиткыхкә тамахйтнун утақйлғйнун
 Мессиямың, лъңанун итымутысықылъюу
 Иерусалим.

Утығнилъық Назаретымун

³⁹ Иосифым, Мариямлъю қамахлъюки
 апығйғьямығныки Атанғым Лйлихтүсита
 писқылхәит, утығниқак Назаретымун,
 Галилеямылңуғмун. ⁴⁰ Тағнухәк аңликақ,
 икнақухтыкақлъю, имиңағми пыққинылъығмың;
 Кияғнығым каюсиқәлъя, қуястыкәлъя.

Мыкылғйқ Иисус Храмыми

⁴¹ Аюмикулъық тамаҳән аңаюқакакык
 Иерусалимтақылғйт, нықынғақылыҳанун Пасхам.
⁴² Иисусым уксюхтуляңа қуля мәлғугуҳсян,
 пйқылъығмығытун нықынғақылыҳымун пикак
 кылъкыльюу Иисус. ⁴³ Нықынғақылыҳық
 апығйғьян утығниқак, иўырңа мыкылғйқ Иисус
 уныхтыкақ Иерусалимыми. Аңаюқахкынка
 нальюкыхқаңак. ⁴⁴ Сюмығмыхни
 иглығалгутыгмыгнинильюу ағныльқусиқ
 иглыхтыкақ. Тәхкын ивақәт илякўәғмыгнилью,
 илякумтәғмыгнилью. ⁴⁵ Нәлькынғисьямыхтыху
 Иерусалимымун ивағьяхтуқәк. ⁴⁶ Пиңают ағнығыт
 атуғлюки нәлькыхкәт увитаңанильюу Храмым,
 ақумлюни апыхтуғистыт акулңитни,

нагатақыфтилъя, әпкүғәғақыфтилъя.
⁴⁷ Қамахлъютың нагатулхәйт лъңаның
 сяғйғаягуткәт лйгикиңалъҳаныңлъю,
 кймсихтуғилъҳаныңлъю. ⁴⁸ Аңаюқахкынка
 ысхағлюку сяғйғаягуткәк. Нәңан пикә: «Иғнымни,
 ысхақахқуң, сяңан хўатын аныхсикут? Атахпыклью,
 хўаңалъя ынңәталъ иванғйғутамкын, рыпалъ
 пыңгильютын».

⁴⁹ Кймсиқакык: «Сяңан ивағыстына?
 Нальюкыстыхў Атама
 мыңтығәнисяхқапыстәғулғйңа?» ⁵⁰ Иўырңа
 лйгикуманилькаңат сьамың таўатын пиңутаңа.
⁵¹ Тәхкын малихлъюкык утығниқак Назаретымун,
 қәтқутқакәлғилью ылькыхкынун. Нәңан тамәна
 қамахлъюу умьюгағмикыхкә.
⁵² Иисус аңлиткыльюу пыққинғуҳтыкақ,
 ыфқуғнахтыңынақак Кияғнығмилью, югнилью.

Уңипақилъҳа Иоанним Крестителым

3 Акимигәхтыңзуқаңа аюмикулъық
 иглығутилъҳан Тиверий Кесарым, Понтий
 Пилат, правителыңулюку Иудеямун. Ынкәм Ирод,
 иглығутистыңулғй Галилеямун, аңлығутаңалъя
 Филипп, иглығутистыңулғй Итуреянкугнун,
 Трахонитынкугнун. Лисанийлъю иглығутистыңулғй
 Авилінеямун. ² Анналъя, Каиафаналъя
 первосвященнигукагук. Тамәни пилъығми,
 Кияғнығым алыхқуқә Иоанн килгәнисималюку.
 Иоанн игнықыхқаңа Захариям. ³ Тәхкын Иоанн
 иглыхтыкақ увитаңани Кйўым Иорданым,
 уңипақикақ югнун пыхлъюки сығлыхқылхәит
 крестиғысықылъюки, ынкәм
 сығывутылыңылықнылюки сығлыхқылхәитның.
⁴ Игақнақәлғйт игатхун азузитаңи ўкналиқистым
 Исаиям хўатын:

«Ма акилғуғақуқ килгәни хўатын;
 “Ятәхқитыху тўмкахқә Атанғым,
 такляхтыху тўмкахқә.

⁵ Қамахлъюни сюқлъюнық имиҳлъықуқ,
 қамахлъютыңлъю нәйғат, қымит асивахлъықут,
 ынкәм ағуҳпйрәғыт тумыт такляғрукхұлъықут,
 тўмльюгмылңўтлъю тўмкхўәухлъықй.

⁶ Қамахлъюни югым ысхағлъықә Кияғнығым
 югулиғилъҳа югның!”»

⁷ Тәхкын юлғутыхлъяғыт тагиляғәткат лъңанун
 крестиғысықылъютың. Иоанним пикй: «Лъпыси
 нымығьяни! Китум кылыңасяхтиси анагысықылъюси
 Кияғнығым ағьюғилъыхқәның канъақылғймың?

⁸ Кияхтәлъыхпыси ипапихқылъигу авутыхқумәси
 сығлыхқылъыхпысиның. Сюмыхтағахпынаси
 итагнағнилюси Кияғнығми қаюхлъяк Авраамым
 киңунқыхқаңиси. Уңипәтамси, Кияғнығым уйғагыт
 мәкут тағнухәңлъяғнаяғй Авраамымун. ⁹ Талўа

мāтын қалъқалима уқл̄ъйл̄ъюни аюқуқ кыпналюки уқфигыт ак̄уйтхун. Қамахл̄ъюни уқфик пинил̄г̄имың п̄тыстингил̄нуқ кыпл̄ъюни кынгыгнун мил̄юсях̄қ̄агуқ». ¹⁰ Юл̄г̄утых̄л̄ъягыт ап̄тык̄ат: «Сянақыстаңам?» ¹¹ К̄имсиқ̄й: «М̄л̄г̄угыгның қасл̄ыл̄гукувык, алых̄қык т̄унакыхкын аваңил̄нуғмун югмун, ынк̄ам нықыл̄гукувык таўатынл̄ю пил̄г̄атын». ¹² Иляңил̄ъю налогмың қырнух̄тистыт тагил̄ютың крестигыстыкат л̄ъңанун. Ап̄тык̄ат: «Апых̄тугиста, х̄уаңкута сянақыста?» ¹³ К̄имсиқ̄й: «Туўақитыху н̄мигинах̄ақ налогыл̄ык, ўата тугутыхпынаси». ¹⁴ Пил̄ъюўах̄тытл̄ю ап̄тык̄ат: «Х̄уаңкутам̄и, сянақыста?» К̄имсиқ̄й: «Акықсах̄тыхпынаки югыт л̄ъңитнун манилитысқыл̄юси налиғмың тымңи авуткыхпынаки. Итагнақакитыки акилых̄т̄үсях̄пыси аңталаңит».

¹⁵ Югыт сиғималютың л̄ъйқат, қамахл̄ъютыңл̄ю сюмыхтағ̄аткыхк̄ат Иоанн, Христосыңунаюкан. ¹⁶ Ынк̄ам Иоанным пик̄й: «Тагиях̄қақ т̄ана ах̄туғьах̄қ̄ангитых̄л̄ъях̄туқ х̄уаңамның, ынк̄ам х̄уаңа пинингит̄н̄ўах̄туңа итымсях̄қ̄алюки сиңй. Крестиг̄йкуңа мых̄кун, иўырңа л̄ъңан крестигыл̄ык̄йси Аглығнал̄г̄игның Тағнығагның, кынығмыңл̄ю. ¹⁷ Тугумыл̄г̄уқ пыкутамың мал̄йғналюки пшеницат. Т̄ахкын пшеницат кахпахл̄ык̄й, иўырңа мал̄ят паных̄л̄ык̄й қ̄амьах̄қ̄ангил̄н̄г̄ныкун кынгыгныкун». ¹⁸ Иоанным уңип̄асимаңинақ̄й югыт натын ал̄ъяңуҳнақысқыл̄юки киях̄т̄ал̄х̄ит, л̄ъңитнун уңипақ̄иңулюни Пинил̄г̄иның Уңипаның. ¹⁹ Иўырңа Иоанным ағьюғмикақыхкаңа правитель Ирод, қаюх̄л̄ьяк тугукақыхкаңа Иродиада, аңлыгутми Филиппым нулиҳа. Ағьюғмик̄ал̄ю Ирод сығлытун пил̄х̄аның апал̄юқл̄юку. ²⁰ Т̄ахкын Ирод ўата сығлығатағатун пикақ̄ анусимиңл̄ъях̄тыстык̄а Иоанн.

Крестигыл̄ых̄а Исусым

²¹ Киңуңитның қамахл̄ъютың югыт крестигыстыл̄х̄ита, Исусыл̄ю крестигыстыкақ. Исус юғ̄амалюку, қияк қыл̄пықақ, ²² т̄ахкын Аглығнал̄г̄ик Тағнығак сюңағьюкыхталютык укикақ л̄ъңанун. Қиягмың ма пикақ̄: «Иғнықамкын, пиниқыпихкамкын, ыфқуқыпихтамкын».

Исусым Сивунғи

²³ Исусым п̄нлиғақ̄намигу қыпх̄ақани, ынтакун юк мал̄гук куля сипнықл̄ъюкуңуқ уксюх̄туляңа. Югыт сюмыхтағ̄аткыхк̄ат иғнықнилюку Иосифымун.

Иосиф, иғнықыхкаңа Илим,

²⁴ Или, иғнықыхкаңа Матфатым,

Матфат, иғнықыхкаңа Левийем, Левий, иғнықыхкаңа Мелхим, Мелхи, иғнықыхкаңа Ианнайем, Ианнай, иғнықыхкаңа Иосифым, ²⁵ Иосиф, иғнықыхкаңа Маттафим, Маттафи, иғнықыхкаңа Амосым, Амос, иғнықыхкаңа Наумым, Наум, иғнықыхкаңа Еслим, Если, иғнықыхкаңа Наггейем, ²⁶ Наггей, иғнықыхкаңа Маафым, Мааф, иғнықыхкаңа Маттафим, Маттафи, иғнықыхкаңа Семей, Семей, иғнықыхкаңа Иосифым, Иосиф, иғнықыхкаңа Иудам, ²⁷ Иуда, иғнықыхкаңа Ионнаным, Ионнан, иғнықыхкаңа Рисам, Риса, иғнықыхкаңа Зоровавелым, Зоровавель, иғнықыхкаңа Салафиилым, Салафииль, иғнықыхкаңа Нирим, ²⁸ Нири, иғнықыхкаңа Мелхим, Мелхи, иғнықыхкаңа Аддим, Адди, иғнықыхкаңа Косамым, Косам, иғнықыхкаңа Елмодамым, Елмодам, иғнықыхкаңа Ирым, ²⁹ Ир, иғнықыхкаңа Иосиевым, Иосиев, иғнықыхкаңа Елиазерым, Елиазер, иғнықыхкаңа Иоримым, Иорим, иғнықыхкаңа Матфатым, Матфат, иғнықыхкаңа Левийем, ³⁰ Левий, иғнықыхкаңа Симеоным, Симеон, иғнықыхкаңа Иудам, Иуда, иғнықыхкаңа Иосифым, Иосиф, иғнықыхкаңа Иоанным, Ионан, иғнықыхкаңа Елиакимым, ³¹ Елиаким, иғнықыхкаңа Мелеам, Мелеа, иғнықыхкаңа Маинаным, Маинан, иғнықыхкаңа Маттафам, Маттафа, иғнықыхкаңа Нафаным, Нафан, иғнықыхкаңа Давидым, ³² Давид, иғнықыхкаңа Иессейем, Иессей, иғнықыхкаңа Овидым, Овид, иғнықыхкаңа Воозым, Вооз, иғнықыхкаңа Салмоным, Салмон, иғнықыхкаңа Наассоным, ³³ Наассон, иғнықыхкаңа Аминадавым, Аминадав, иғнықыхкаңа Админим, Админ, иғнықыхкаңа Арним, Арни, иғнықыхкаңа Есромым, Есром, иғнықыхкаңа Фаресым, Фарес, иғнықыхкаңа Иудам, ³⁴ Иуда, иғнықыхкаңа Иаковым, Иаков, иғнықыхкаңа Исаакым, Исаак, иғнықыхкаңа Авраамым, Авраам, иғнықыхкаңа Фаррам,

Фарра, иғнықыхқаңа Нахорым,
³⁵ Нахор, иғнықыхқаңа Серухым,
 Серух, иғнықыхқаңа Рагавым,
 Рагав, иғнықыхқаңа Фалекым,
 Фалек, иғнықыхқаңа Еверым,
 Евер, иғнықыхқаңа Салам,
³⁶ Сала, иғнықыхқаңа Каинаным,
 Каинан, иғнықыхқаңа Арфаксадым,
 Арфаксад, иғнықыхқаңа Симым,
 Сим, иғнықыхқаңа Нойем,
 Ной иғнықыхқаңа Ламехым,
³⁷ Ламех, иғнықыхқаңа Мафусалым,
 Мафусал, иғнықыхқаңа Енохым,
 Енох, иғнықыхқаңа Иаредым,
 Иаред, иғнықыхқаңа Малелеилым,
 Малелеил, иғнықыхқаңа Каинаным,
³⁸ Каинан, иғнықыхқаңа Еносым,
 Енос, иғнықыхқаңа Сифым,
 Сиф, иғнықыхқаңа Адамым,
 Ынкәм Адам иғнықыхқаңа Кияғнығым.

Тұғнығам Сығлықыснақуткыхқаңа Иисус

4 Тәхкын Иисус, Аглығналғйғның Тағнығағның
 ыслъықңалғй, утығниқак Кйўығның
 Иорданығның, ынкәм Тағнығам ағулякуткә
 килгәнун. ² Тұғнығам сығлықыснақуткыхкә югык
 мальгугык ағнық. Тамәни ағнығни Иисус
 нығумаңилнуқ. Тәкут ағнығыт киңуңитның
 игатахлъякақ.
³ Тұғнығам пикә: «Кияғнығым Иғнықңукаңатын,
 уна уйғак нықнъухтыстигу».
⁴ Иисусым пикә: «Акузитыт Игақыхкат пикәгут:
 “Юк кияғнәнғитуткы нықңинахаққун”».
⁵ Тәхкын Тұғнығам маёткә ўсқапихлъығймун,
 натыйғақ кылгувикыхкә нунам
 атаныхпагульхитның. ⁶ Пикә: «Лъпынун
 тўныльықанка қамахлъюки тамәкут
 атаныхпагульхыт, ахтуғьяхқәнғилъхытлъю.
 Қамахлъютың хўаңамнун тагивақәгут ынкәм
 китумун алңунак тўньюкыхкамнун тўныльықанка».
⁷ Манигугьяқуваңа қамахлъюки лъпык пинәғатын».
⁸ Иисусым пикә: «Акузитыт Игақыхкат пикәгут:
 “Манигугьяхқакан Атанық Кияғнығын,
 лъңинәгуқлъю қыпхәсяхқан”».
⁹ Тәхкын Тұғнығам ағлъткә Иерусалимымун,
 ныкывыстыкә Храмым ўсқалғақун. Пикә:
 «Кияғнығым Иғнықңукаңатын, қытхығи тысямавык,
¹⁰ қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикәгут:
 “Кияғнығымнұқ яқулыгминун
 пақнасихтысяхтухлъықатын!”
¹¹ Пикәгутлъю:
 “Ихмыхның нуқнықылъықатын,
 лбрақ итығақтың уйғаққунъаюката”».

¹² Иисусым пикә: «Акузитыт Игақыхкат пикәгут:
 “Атанық Кияғнығын нанғйқухпынән сясқылъюку
 лъңан пиюкылъқынғилъкаңаның”».

¹³ Тәхкын Тұғнығам апығйғьямики
 сығлықыстинақуткылъыни Иисусымун, униткә
 кынляңа алья пилъыхқаңылъықхаминун.

Иисусым Пйнлиқаңа Уңипақилъыни Галилеями

¹⁴ Тәхкын Иисус утығниқак Галилеямун
 ахтуғьяхқәнғилъылиглюни Аглығналғйғныкун
 Тағнығағныкун. Тамаҳәни нунани югыт
 уңипақыхкәт. ¹⁵ Апыхтуғйқылғйлъю синагогаңитни,
 қамахлъютыңлъю югыт усюқыхкәт.

Назаретығмит Ихсякыхқаңат Иисус

¹⁶ Тәхкын Иисус аңлививгинун Назаретымун
 пикақ. Субботаңухсягу пйқылъығмитун
 синагогамун ағляқак. Ныкывыхкәк атихтуғналюни
 Акузитның Игақыхканың. ¹⁷ Тўныхкәт
 ўкналиқистым Исаиям игәның. Қыльпыхтыкй
 хўатын игақңалғймун:

¹⁸ «Атаңғым Тағнығақык хўаңамнитук,
 қаюхлъяк накмикыхқаңаңа Пинилғйның
 Уңипаның уңипақисқылъюңа аклъюмалғйнун.
 Каяхтәңа аносимиңлъяғат итымутысқылъюки,
 аякатлъю ысхәсягутысқылъюки,
 амьюқытәткысилғйтлъю итымутысқылъюки
 амьюқытәткыстыңитның».

¹⁹ Апығьяхтйсқәлъю аюмиқулъық кәнъиллюку
 Атаңғым югулиғилъыхқәлъю қуястильыхқәлъю
 юғның».

²⁰ Атихтунығмың апығйғьямики игат тўныхкй
 афльыңакистымун тәхкын ақумыхкәк.
 Синагогамыльўт қамахлъютың ысхәпахтўткәт
 сямың пилъыхқәның. ²¹ Пикй: «Ағнығми хўани,
 нагасимахси укут Акузитыт Игақыхкат әпқәт
 апығйхтуқ».

²² Акузинығмың тәқсян қамахлъютың нагалъхйт
 ыфқуқыхкйт акузилъхи, сяғйғаягуткйтлъю
 акузитаңи наңлъыхталъылгуниллюки. Әпқуғәгуткат:
 «Уна Иосифым иғнықынғитағу?»

²³ Иисусым пикй: «Налъюнықнаңунән хўаңамнун
 апыхлъықахси хўатын пилъық: “Ағалъыхтақ,
 лъпынун нәлххутын”. Нагақуқақапут
 Капернаумыми пикахтын, мәнилью аңливихпыни
 тамәкут пйхтики, ынкәм ухпықылъықамкын
 Мессияңуниллютын». ²⁴ Пикйлъю: «Ипа пймси,
 ўкналиқиста тугуклъихтыңитуткы лъми катам
 аңлививгини. ²⁵ Иўырңа ипа уңипәтамси,
 Израилыми, Илия кияхтыңулюку, угиңиғахтўқ.
 Тамәни пилъығни ыслъяльюгухнығиткәгуқ пиңают
 аюмиқулъхыт, ағвинлык танқит илялъюки, ынкәм
 нықаңисяхлъякәгуқ тамаҳәни нунаңани Израилым».

²⁶ Иўырңа Кияғнығым Илиямун каюсиғьяхтисқылъхити налихйнит угиңиғат Израилымылңут. Йығлыги каюсийсхтисқыхкақә язычник угиңиғак, кияхльыхй Сарептами, Сидонымылңугми. ²⁷ Ынкәмлью Израилыми прокаженнхтумақ, кияхтыльхани ўкналиқистым Елисейем. Налихйнит укмаңилъхитутлью, нальхутыльхитутлью, иўырңакун язычник Нееман, Сирияғмй».

²⁸ Қамахльютың синагогамылңут сякшитыльхятат нагасямыхтыху Иисусым таўатын пильха. ²⁹ Тәхкын ныкывўльютың, аяғхтамән ныхльягмың әнуткәт. Тәна ныхльягат қымикун ныкыфтыкәлғй ынкәм ағуляқуткәт қымим қағуғруганун сиңналюку тысямавык. ³⁰ Иўырңа акулцитхун нағуҳқуғлюки ағуляқыхкақ.

Иисусым Әныстыкаңа Туғнығак Югмың

³¹ Тәхкын Иисус тысямавык Капернаумымун пикақ, ныхльягмун Галилеямылңугмун. Субботама апыхтуғималюку, ³² сяғйғаягуткәт апыхтуғилъха, қаюхльяк апыхтуғикақ ахтуғьяхқәнғилъылиғлюни Кияғнығмың. ³³ Синагогамытыфтуқ юк илюмикун туғнығалык. Игляхтупихльюни акилғұмың пикақ: ³⁴ «Авылғахқут! Иисус Назаретығмй, сянақсикут? Нәфқысхтүзикүт? Лйсимакамкын кинаңутын, Аглығналғйкәтын Кияғнығым».

³⁵ Иўырңа Иисусым ағыюқә: «Қалъыхпынаң лъңаның әни!» Туғнығам икусльюку мануңитхун, ақниҳқыхпынән әныхкақ.

³⁶ Қамахльютың югыт сяғйғаягумағмың пикат: «Ахтуғьяхқәнғитахалык акузитаңи! Пильықхалиғлюнилью ахтуғьяхқәнғилъылиғлюни қылығьяқминики туғнығат лыган әнлығәтут!»

³⁷ Иисусым таўатын пильха уңипақыхкәт нани алңунак тамәни.

Иисусым Нальхускаңи Юлғутыт

³⁸ Иисус ныкывлюни, синагогамың әнлюни, Симонынкунун агляғлюни йтқак. Симоным сякиңа ағнақ пуқльығахльяк, ынкәм нальхутахтысқыхкәт лъңанун. ³⁹ Такулюку қавағвиганун ныкывғағми қуляңиғлюку пуқльығаңа ыфльықуқә ынкәм пуқльығаңйтқак. Таўаниңинақ макыльюни кыпсийкуй.

⁴⁰ Сиқинық тывймалюку, Иисусымун югыт тагикүткит қинуюғналғйт алььяхйнағның ақниғнығның. Қамахльюки сәфтақльюки нальхуқуқй. ⁴¹ Туғнығәтлью әнлығәткат югның акилғұмағмың: «Лъпык Кияғнығым Иғнықәтын!» Иўырңа ағыюқй, акузиснаниқилью қаюхльяк лйсимакыхкаңат лъңа Христосыңулғй.

Иисус Уңипақилғй Синагоганъи

⁴² Ахсягу Иисус килгәнун пикақ. Югыт ивағьяхтуғлюку, налькысымыхтыху ағуляқыснаниқәт. ⁴³ Иўырңа пикй: «Уңипақыпыстағьяхтуғнақўәқа Атаныхпагульха Кияғнығым иляңитнунлью ныхльягнун, қаюхльяк тәна апальюқльюку каяхтыкәгуңа».

⁴⁴ Ынкәм уңипақимаңинақак синагогаңитни Иудеям.

Иисусым Малихсяхтыксюхўәғи

5 Атәсими ағнығми, Нәйвам Геннисаретым ысныңани, Иисус ныкывғаңулюку югыт каңльюқахтыкәт наганьәлюки Кияғнығым Акузитаңи. ² Ысхақакык мәлғук аңьяк ысними сяюғналғйк. Нақам югит иқалъынйхтыт авйтыфтут, уғвуғьяхтұмакаңит нығахпатың. ³ Ухльюни Симоным аңьякун, аўаваққәгутысқыхкақ ыснымың. Тәхкын акумлюни аңьякун югыт апыхтуғй. ⁴ Апыхтуғинығмың тәқсями, Симон пикә: «Усқалъханун аўавағлютын нығахпахтын атыхтики нәптысқыльюки».

⁵ Симоным пикә: «Югунйқ, унулъкусиқ иқалъинйхтәяхтукут сякыңыльхитукут! Иўырңа каяхтыкывңа нығахпагыт атығнақанка». ⁶ Лыган атыхтит нәпқәғйхльякат рыпаль пйгуқыстағлютын лъйқат. ⁷ Аңьям әльханилңут илятың апақйт каюсиғьяхтисқылъютың. Кәсистың аңьяк имиқахкыт ыслъықағахльюкык рыпаль калыфқахтыкат. ⁸ Иўырңа Симон Петырым ысхағьямигу алььяхльюхўахтилъық, Иисусым сивуңакун нйңульюни пикә: «Атанық, хўаңамнитыхпынаң қаюхльяк сығлықыстыңўңа!»

⁹ Симонылью юкульхит сяғйғаякат нәпқәғйльығмыхның, ¹⁰ қыпхалгуткыклью Иаковым, Иоанным, Зеведейем иғнығык.

Иисусым пикә Симон: «Алиңыхпынаң, хўакын кынлыкльюку югмың нәпсягунъақңұтын».

¹¹ Аңьяк қүтмун сяюглюкык, униткит сяңўәт қамахльюки ынкәм малихтыкәт Иисус.

Иисусым Укмаңикаңа Юк Прокаженныелык

¹² Иисус иляңитнисималюку ныхльягыт, юк тамәнтыфтуқ ынңәталь прокаженнылыхльяк. Ысхағьямигу Иисус, сивуңакун нйңгутқак манигүтыпихльюни пикә: «Атанық, пиюкыльқыхкувгу укмаңиғңа».

¹³ Иисусым ныңуғлюни сәфсимән пикә: «Пиюкыльқақа; укмаңйхтын». Таўаниңинақ проказаңйтқак. ¹⁴ Иисусым иныхтыңўәқә: «Кина алңунак уңипәтыхпынән, иўырңа агля священнигымун ювғйғысқыльютын. Тәхкын

ахқышāхāтын Моисейем қылгутыльхатун ипапихқысқылъюку укмаңхтыльхын».

¹⁵ Иўырңа Иисус ўатақāғак уңипақыхкāt тамахāни, ынкām юлгутыльхыгыт такуляғāсимаңинақāt наганъалюку, нālъхутысқылъютыңлъяю ақниғнығмыхның.
¹⁶ Иўырңа килгāнун аўын агуляқакылғй юғағналюни.

Иисусым Нālъхускаңа Унйқак Юк

¹⁷ Атāсими ағнығми, Иисус апыхтуғималюку, таўани ақумгатнұфтут Фарисеитлъяю, апыхтуғикайгытлъяю Лйлихтўсяның. Тāкут тагиляғātкāфтут тамахйтның Галилеям ныңитның, Иудеям ныңитның, Иерусалимымыңлъяю. Атанғым ахтуғьяхқāнғилъхā нālъхутимун лъңанилнұқ.
¹⁸ Иляңита югыт тагиткāt лъңанун унйқак юк альиғāкун. Мыңтығамун итхутфихкамың ивағикат, Иисусым мануақун лъиналюку. ¹⁹ Иўырңа итхунъығмың ахтуқāt қаюхлъяк югыт каңлътўтқахлъягулғйт, ынкām мыңтығам қāйңанун мајткāt. Таўани кровлям иляңи иқикүғлюки, рығиғульюку укихтыкāt альиғāкун акулңитнун югыт мануанилнұт Иисусым. ²⁰ Лйсимақыхкәңи ухпықилъылгулғйт ынкām юк пикā: «Сығивутанка сығлықылъыхтын».

²¹ Апыхтуғикаюгыт Лйлихтўсяның, Фарисеитлъяю умьюгамыхтыхун āпқуғāгуткат: «Кинаңāўа уна юк Кияғнығукалъхўгунилғй? Кияғныхйнāгуқ сығивутияхқак сығлықылъығның».

²² Иисусым лйсимақыхкәңи сюмыхтағалъхит ынкām āптыкй: «Сяңан таўатын сюмыхтағастык? ²³ Наликык хўатын пильхык пияқнйтак: “Сығлықылъыхтын сығивутут”, налиғмың: “Макылъютын пиюги”? ²⁴ Иўырңа лъпысинун лйсимақысюгақа Иғныға Югым ахтуғьяхқāнғилъылгўқ нунами сығивутияхқālюни сығлықылъығның». Тāхкын пикā унйқāялғй юк: «Уңипāтамкын, макытын, тугулюку альиған, лъпысинун агла!»

²⁵ Юлгутыт ысхāманғитни таўаниңинақ юк макылъюни, альиғани тугулюку лъмыхнун агляқак, усюкумāн Кияғнық. ²⁶ Қамахлъяютың юлгутыт сяғйғаюхлъякат, усюқыхкātлъяю Кияғнық, пикат: «Ағнығми хўани ынңātаль ысхапахтукут альяхлъяюхўағмың!»

Иисус Малихтысқылғй Левийемун

²⁷ Таўатын пильхыт киңуңитның, Иисус навик пилюни ысхāқā налогмың қырңухтиста, āтха Левий. Ақумгафтук налогмың қырңухтивигмини, пикā: «Малихтиңа». ²⁸ Ныкывлюни сяңўā қамахлъяюку унильюку малихтыкā.

²⁹ Тāхкын мулюнғитук Левийям лъмыхни нықынғахқутыхлъякā Иисус. Таўантыфтут налогмың қырңухтистылгутытлъяю, иляңитлъяю югыт, ақумылгусиқйт қаюғвигми. ³⁰ Фарисеитлъяю, апыхтуғистыңитлъяю Лйлихтўсят қикыхқукат малихсәхтыңанун: «Сяңан нығылгусиғақыстыкилью, мығылгусиғақыстыкилью налогмың қырңухтистытлъяю, сығлыққыстытлъяю?»

³¹ Иисусым пикй: «Югунқыхтат ағалъыхтахсюғнйтут иўырңақун тамāкут қинуюлғйт. ³² Тагиңунғитуңа тахсиқлъиғналюки ылькүгутңалғйт югыт. Иўырңа тагиңуңа сығлыққыстыт авутықылъюки сығлыққынъанйсқылъюки».

Иисусым Апыхтўсяқыхкәңа Посталъық

³³ Иляңита югыт Иисус пикāt: «Иоанным малихсәхтыңи аўын постакутлъяю, юғақакутлъяю. Фарисеитлъяю малихсәхтыңит таўатын пйкут. Иўырңа лъпык малихсәхтытын нығакутлъяю, мығакутлъяю».

³⁴ Иисусым āптыкй: «Ныңухнақылғйк ақылъқйк посталъықāt нулихтуғнақылғй лъңитнилъюку? ³⁵ Иўырңа пильыхқак кālъықуқ нулихтуғнақылғй лъңитның иқилъықāt, ынңātаль таўани посталъыкут».

³⁶ ынкāmлъяю Иисусым уңипағātкй: «Китум алңунак икувикнāнғитāк қāслъиғрағак, иляғналюкык қāслъилюгык. Таўатын пикумикык пйхлъяқак қāслъиғрағак ынкām нутағак иляғуткā альяңумиғульықуқ. ³⁷ Налиғмың китум алңунак аўатахпалюгыт имиғнāнғитй виноғрағамың. Имикумики аўатахпалюгыт кўпахлъякут ынкām виноғрағак сякусийқылъықуқ. ³⁸ Аўатахпалюгытлъяю атўяхқāнанихлъякут. ³⁹ Итупиль виноғрағак кўвьяхқāгуқ аўатахпаграғамун! ³⁹ Кина алңунак винолюгмың мығлюни, мығьюгнāнғитук виноғрағамың қаюхлъяк хўатын пияхқāгуқ: “Винолъюк нықниғатағахтуқ виноғрағамың”».

Апқуғālъық Субботамың

6 Субботам ағнығани, Иисус иглыхтықак пшеницат пйтфигитхун. Малихсәхтыңи икутақлъяютың пшеницам пйтутаңаның, йхмыхның миңўāгақлъяюки қантйт икуғналюки нығыхкйт пйтутут. ² Иляңита Фарисеит пикйт: «Таўатын пияхқāнғитуси. Лйлихтўсямнъи йнғутңāқ Субботами сяғналъыхқак».

³ Иисусым пикй: «Атихтйгастыхў Давидым пильхā игатағакңами, тāкутлъяю лъңанилнұт? ⁴ Итығлюни Скиниямун тугулюку нықыкшаңлъяқ тўныхқак Кияғнығмун, икульюни нығыхкāгуқ,

нығыстыкақйлью юни. Лйлихтүсямта пильхани китум алңунак ныгығақынғитә нықыкшаңльяқ иўырңақун священнигыт».

⁵ Тәхкын пикй: «Иғныға Югым Атанқә Субботам».

Юк Йхылык Унйқамың

⁶ Иляңани Субботам, Иисус итығлюни синагогамун апыхтуғикақ. Таўантыфтуқ юк ағынқигнығыт йхи унйқат. ⁷ Иляңита апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның, Фарисейтлью рйрңиўәқат Иисус нәлхутинаюкан Субботами анахунилюку пияхқәлюку. ⁸ Иўырңа лйсимакутминың сюмыхтағалхит, юк йхылык унйғалғймың пикә: «Таги хўавык ныкывьяхтә». Ныкывлюни тазинавык агляқак. ⁹ Тәхкын Иисусым пикй: «Аптахльямси, Лйлихтүсямта сяқилью Субботами? Пинитун писқинкүт налиғмың сығлытун? Югулиғисқинкүт уңувальығмың налиғмың тукутисқилью?» ¹⁰ Қамахльюки ысхақтығлюки, юк пикә: «Йхытын ныңугутики». Йхыни ныңугутй, ага нәлхуткат.

¹¹ Ынкәм угумиягутыхльяглюку Иисус агиткыхкәт сяналюку.

Иисусым Накмикыхкаңи Куля Мәлғук Сйпнықльюку Апостолыт

¹² Таўани пильығми Иисус нәйғамун маюқак юғағналюни. Унульқусиқ юғақак Кияғнығмун. ¹³ Ахсягу туқльюғлюки малихсяқтыни, тәкуның накмйқак куля мәлғук сйпнықльюку ынкәм атиқй апостолыт. ¹⁴ Атхит: Симонңуқ, (Иисусым атиқә Петырымың), Андрейеңуқ аңлыгутаңа, Иаковыңуқ, Иоанныңуқ, Филиппыңуқ, Варфоломейеңуқ, ¹⁵ Матфейеңуқ, Фомаңуқ, Иаковыңуқ иғныға Алфейем, Симоныңуқ атылык Зилотымың, ¹⁶ Иудаңуқ, иғныға Иаковым, Иуда Искариотлью, увыхпагустыңуқтыкақ.

Иисус Апыхтуғилғйлью, Нәлхукулғйлью

¹⁷ Иисусылью апостолыкулхйт укиглютың нәйғамың, лйивнықыхтыльхақун нунам ныкывғалгусиқй малихсяқтылғутыхльяни. Юлғутыхльягыт тагиляғаткат тамәхәның Иудеям, Иерусалимымыңлью, ысныхкыныңлью Тирылью, Сидонылью. Нагасяхтүткәт, нәлхутысқильютыңлью ақниғнығмыхның пикат. ¹⁸ Нәлхуқуқйлью тамәкут туғнығат сығлылйхқыстыкйт. ¹⁹ Қамахльютың юлғутыхльягыт сйфнакуткыхкәт Иисус, қаюхльяк лъңаның ахтуғьяхқәңгилық әнңулғй ынкәм қамахльютың нәлхуқүткат.

Куяльхылью, Қивғульхылью

²⁰ Тәхкын Иисусым ысхақтығлюки малихсяқтыни пикй:

«Лъпыси акльюмалғйни куясльылғүси, қаюхльяк Атаныхпагульха Кияғнығым лъпыси пикахси!

²¹ Лъпыси игаталғйни куясльылғүси, қаюхльяк кыпсюгьяхқәгуси.

Лъпыси қиялғйни куясльылғүси, қаюхльяк ныңляғьяхқәгуси!

²² Куясльылғүси югыт угумикынғиси, ихсякынғиси, сығлықўнғиси, сығлығуникаңисилью.

Таўатын пйқйси қаюхльяк малихсяқтыкыхкаңиси Иғныған Югым!

²³ Таўатын пикаңиси ынңәталъ куялғәси, қытхығақльюси куям аңталяңаның, қаюхльяк қиялғми акилыхтүсялыхльягүси. Амынқун сивунғани, сивунғита амьюқытәткыхкақыхкаңит ўкналиқистыт.

²⁴ Иўырңа сығлығўәғунақнүси лъпыси акльюңилңуғни, қаюхльяк хўани уңувальығми кияхльятақульыхси тәнаңинәгуқ пикахқакхси!

²⁵ Сығлығўәғунақнүси лъпыси кыпсюғңалғйни мәтын, қаюхльяк игатиқылъықуси!

Сығлығўәғунақнүси лъпыси ныңлялғйни мәтын, қаюхльяк қияғўәхльяхльықуси!

²⁶ Сығлығўәғунақнүси лъпыси қамахльютың югыт итагнатун акузиткыхкаңиси, қаюхльяк сивунғита таўатыхпигақ акузиткыхкақйт ўкналиқистысигўәғйт».

Пиниқльюки Угумикистыси

²⁷ «Иўырңа хўаңа пймси нагалхйни: Пиниқльюки аңуяси, пинитун пйқитыки угумикистыси. ²⁸ Куястысқақитыки Кияғнығмун тамәкут уйвалығистыси, юғәткақльюкилью амьюқытәткыстыси. ²⁹ Китум алңунак улъюңахпыгун қасяқтықаңатын, иңлюңалъю қасяқтыснакын. Китум алңунак қәслыхкын тугукакык, хатыхкынлью лъңанун писқынъакыхкын. ³⁰ Қамахльюки туңсиғнйлғйт тўнақитыки. Китум тугувикумақиси сягьяхпысиның, выхтыхпынаки. ³¹ Юлгутыси пйқитыки таўатын писқысюльыхпысистун лъпысинун.

³² Пиниқистыңинаси пиниқнақнукуфсика, сиғимахпынаси куястыльығмың альхығутыльыхқәхпысиның. ³³ Пинитун пистыңинаси пинитун пинақнукуфсика, сиғимахпынаси куястыльығмың альхығутыльыхқәхпысиның. Талўа сығлыхқыстыт

таўатын пйқут. ³⁴ Навғиткуфсика тамәкут сюмыхпысини вығутияхқат, сиғимахпынаси қуястыльығмың алъхығутыльыхқахпысиның. Талўа сығлыхқыстыт навғитйқут сығлыхқыстынун, тамәкут навғақат вығутақйт навғатың алмысиқльюки аңталңит. ³⁵ Иўырңа пиниқльюки аңуяси, пинитун пйқитык, навғитйқитыклью, сиғимахыпынаки вығутыльыхқйт. Акилыхтўсяхқалыхлягўси, авақутйстунлью Кияғныхлягым пильықуси, қаюхляк наңльыхтахтуқ игамсиқаюгигалңуғнунлью, сығлытунлью пистынун. ³⁶ Наңльыхтахтык катам таўатын Атахпыси наңльыхталъхатун».

Нанқихтиснанильық

³⁷ «Нанқихтыхпынаки юлгутыси, ынкәм Кияғнығым нанқихнығилъықйси. Анахунъихпынаки килью ынкәм Кияғнығым анахунъинғилъиси. Сығывутйқитык ынкәм Кияғнығым сығывульықйси. ³⁸ Тўнйқитык юлгутыхпысинун ынкәм Кияғнығым тўныльықйси. Тўныхкани лъпысинун кыныхтақльюки, уфсюгутақльюки, ныкыхсяғўәхльықй, ўата иляғатағахльықй тывуғасльюки кыниси. Таўатын тўнильыхпысистун Кияғнығым тўныльықйси».

³⁹ Тәхкын Иисусым уңипағәткй: «Аякам югым мағьяхқухльықағу аякақ юк? Мағьяхқукумигу ляғўәғмун калыфкахтәльықуқ. ⁴⁰ Игағьяхта аңатағанғитуқ апыхтуғистымының. Иўырңа игағьяхта пыхқиқтыңўәқуми, апыхтуғистымитун лъйхльықуқ.

⁴¹ Сяңан ысхахсигу юлгутыхпык йскуғутыскухә, ысхахпынән лъпык катам йскуғутын унахсихляк? ⁴² Сяңан юлгутын пизигу: “Йскуғутңиқағлякын” лъпык паниның йскуғутылиғлютын унахсихлягмың? Уюқ пинйюгнық! Сивукльюку унахсихляк ийыхпыңның нусюглюку, ынңәталь хўатыхльюўәқ ысхағлюку юлгутыхпык ййңа йскуғутңиғнакын».

Уқфиклью, Пйтыстыкйлью

⁴³ «Уқфик пинилғй пйтыстиңигатуқ сығлығмың. Уқфик сығлық пйтыстиңигатуқ пинилғймың.

⁴⁴ Уқфик натылңўтаңа лйгиксяхқәгуқ пйтыстыкәкун. Сикухльюгыт пйтыстиңигатут смоквамың, налиғмың нығьяхқәнғилңўт нунивахсығат пйтыстиңигатут виноградымың. ⁴⁵ Пинилғй юк атуқйқуқ пинилғймың илюмикыхкаминың, иўырңа сығлық юк атуқйқуқ сығлығмың илюмикыхкаминың. Юк акузикаюгўқ илюмикыхкаминың».

Мыңтығаңльыхтык

⁴⁶ «Сяңан туқльюгыстыңә: “Атанық, Атанық?” нақам писқылъхынка атуқыхпынаки? ⁴⁷ Кина алңунак тагилюни хўаңамнун, нагалъюки акузитынка қәткыхкаки, уңипәльықамси натытуляңаның. ⁴⁸ Юхтун мыңтығаңльығйтун аюқуқ. Нуна сямавырухляк ляглюку уйғагмун, тунымиглюку тәхун ныкыфльықә мыңтығақ. Кйўык улывыхляглютык таўалъйма мыңтығақ қапшахтыльхилькаңа қаюхляк уйғагмың тунымиглюни ныкыфтыкәлғй. ⁴⁹ Иўырңа китум алңунак нагалъюки акузитынка, қәткынғилъкумики юхтун аюқуқ тунымаңунән мыңтығаңльығйтун. Кйўык улывыхляглютык ага мыңтығақ нәфқыхльыкә».

Иисусым Нәльхускаңа Сотнигым Қыпхахтыңа

7 Иисусым алыхқунығмың апығйғьямики югыт агляқак Капернауымынун. ² Таўаңуқ сотник қыпхахтылялык, мыгнукумтәға, ынрақлью қинуохлякәк рыпаль туқуяхтуңыстағлюни. ³ Сотнигым нагақуғлюку Иисус, кывгақыхкй Иудейт сйванльығит нәльхусяхтуқйсыкльюку қыпхахтыляни. ⁴ Иисусымун кәсямың наңльыхсипихльютың пикәт: «Сотнигым каюткисюпихтәтын. Юк тәна кывгақйлғй пинихляхтуқ каюсигьяхқапигўқ, ⁵ қаюхляк пиниқыпихтй юпут, синагогаңльықәйлъюлью».

⁶ Үнкәм Иисусым малихтыкй. Кәсяхтуғақутлью мыңтығамун сотнигым илякумтәғминун уңипәсяхтйсыкхкә хўатын: «Атанық, нағнығнақыхпынаң қаюхляк итағанғитуңа лъпынун итығвиксяхқәлюңа мыңтығамнун. ⁷ Тамәкын апальюқльюку хўаңамның такупағниңитамкын. Лыган таўанльютын нәльхутысқигу қыпхахтыка ынкәм нәльхулъи. ⁸ Хўаңалъю умйлылгўңа қылғикаюгмың ынкәм асиңанитуңа умйлыгма. Пильюўахтынка асимнитут, атәсиқ қыльқумкун: “Ағуляқи” ага ағулякыльықуқ. Иляңа пикумкун: “Таги” тагилъықуқ. Қыпхахтыка қыльқумкун: “Уна пйхтигу”, ага пильықә».

⁹ Иисусым нагалъюку таўатын пильха, альяхльюўағьягуткә ынкәм юлгутыхлягыт малихтилғйт лъңаның пикй: «Уңипәтамси, нальятәхсигатуңа китумың алңунак талўа Израилыми, ўтун юхтун ухпықильыхтуткалғймың».

¹⁰ Кывгат утығниғлютың сотнигымым мыңтығанун ысхақат қыпхахтыляға нәльхутңўәғлюни.

Иисусым Уңувақтықаңа Уғиңиғам Иғныға

¹¹ Унәмиңани Иисус агляқақ ныхлъягмун атилъқылғй Наин, малихсәхтыңиталъю, юлғутыхлъягытлъю малихтыкәт. ¹² Кәтақуқлъю итығвиганун ныхлъягым, югыт анутақыфтәт тукуқақ юк лъивығналюку. Уғиңиғам кызымаҳәфтук иғныға, ынкәм ныхлъягым юлғутқан малихлъяғәтақыфтәт ағнақ. ¹³ Атанғым ысхағлюку ағнақ наңлъягыгягульюку пикә: «Кияхпынаң». ¹⁴ Тәхкын такулюку сәфтыкакык кывгусик ынкәм кывгистыт агулйқат. Тәхкын тукуқақ пикә: «Нукальпигақ, уңипәтамкын, уңуә!» ¹⁵ Тукуқақ ақумлюни акузинәмағми пикақ ынкәм Иисусым пыхтыкә нәңанун. ¹⁶ Қамахлъяютың юлғутыхлъягыт талъюғьюгутыхлъякат, усюқыхкәтлъю Кияғнық, пикат: «Укналиқистыхлъягым кәсимилью!» Хұатынлъю пикат: «Кияғнығым каюсигьяхтуғй юни!» ¹⁷ Тәна уңипақ миңиткәт Иудеялъяқәғамми, увитаңанилңуғнунлъю нунанун.

Иоанным Крестителым Кывгақыкык Югык Иисусымун

¹⁸ Иоанным малихсәхтыңита лъңанун апыхтықйт қамахлъюки Иисусым апығйхтуқй. ¹⁹ Ынкәм Иоанным мәлғухйнәк малихсәхтығни тахсиглюкык кывгақыкык Атанығмун, әптысқыльюку хұатын: «Лъпыңуә тагинақникәт, налиғмың сиғимакыльтыху кина алъя тагияхқақ?» ²⁰ Югык кәлъяютык Иисус пикәт: «Иоанным Крестителым кывгақйнкуң әптысқыльютын хұатын: “Лъпыңуә тагинақникәт, налиғмың сиғимакыльтыху кина алъя тагияхқақ?”» ²¹ Таўани пильығми Иисусым нәлхуқуқй юлғутыт қинуюгитның, ақниғнығитның, туғнығәт югыт илюңитның аныстақлъюки, аякатлъю ысхәсягутыстақлъюки. ²² Ынкәм кывгак кймсиқақык: «Агляғлюси Иоаннымун уңипәтыху ысхапақахпытығныңлъю, нагатқахпытығныңлъю. Аякат ысхәсягутут, пиюгигасялғйт пиюгьягутут, проказалгуялғйт укмаңйхтй, тўслъяғьялғйт нагақўсягутут, тукукәялғйт уңувақтыстут уңувальығмун, аклъюмалғйнунлъю Пинилғй Уңипақ уңипақуқ. ²³ Қуястыкәгуқ китум алңунак тәқынғилькумиңа ухпықнығмың!» ²⁴ Иоанным кывгақык агуляқсыгта, Иисусым акузиткыхкә Иоанн юлғутыхлъягнун: «Килгәнун пйқнафси, сяңуә ысхағыстыху? Выгәқ ануқым уфсюгускаңә? ²⁵ Сяңуә ысхағьяхтуқақыстыху? Юк ашағңалғй? Таўатын ашағңалғйтлъю, аклъюңитыхлъягытлъю кияхтақут умйлгыт ныңитни. ²⁶ Сяңуә ысхағьяхтуқақыстыху? Укналиқистә? Аә, уңипәтамси, ысхақахси

ўкналиқистының аңатағахтуқ. ²⁷ Иоанныңуқ Акузитыт Игақыхкат әпқәт:

“Кияғнық пйқ, Сивухпыни каяхлъяқақ уңипахтыка ятәхқысқыльюку тўмкахқан”. ²⁸ Уңипәтамси, югьяхағның алъяхығақылғйның Иоанн аңыльыхпигәгуқ. Иўырңа кина алңунак укалйхпигақ Атаныхпагульхани Кияғнығым Иоаннымың аңатағахтуқ».

²⁹ (Қамахлъяютың тамәкут югыт, талўа налогмың қырңухтистыт, нагасямыхтыки Иисусым апыхтуғильхй тугукльйғйт Кияғнығым қылғусй ылькүгутқанильюки. Таўатын пикәгут қаюхлъяк сивунғани тугукльйқақыхкаңит Иоанним апыхтуғильхй. Ынкәм Иоаннимун крестиғыстыкәлғйт. ³⁰ Иўырңа Фарисейтлъю, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның тугукльймаңитйт Иоанним апыхтуғильхй, ынкәм лъңанун крестиғысюгумаңитут. Таўатын пильығмыхтыхун ихсякыхкәкәт Кияғнығым успықылъха лъмыхнун.) ³¹ Иисусым пикй: «Мәтын кияхлъяхйт югыт тугукльйғинғилңұт апыхтуғильымнун, сямун иңлюнъяқсиңи? Натытат? ³² Тағнухағыстун аюқут ақумўльютың акильпыгағвигни, илятың акилгўкаңит хұатын: “Қалғихтәтамси, тукалығанғитуси! Қийикутукут, қийиқынғитуси!” ³³ Лъпыси мәтын кияхлъяхйни тәкустун тағнухағыстун аюқуси. Иоанн Крестителым тағйқнами нықыкшаңлъяхтўмаңитуқлъю, мығумаңитуқлъю виномың ынкәм пикәгуси: “Туғнығалгўқ”. ³⁴ Иғныға Югым тагилюни, нығылгусиғйқлъю, мығылгусиғйқлъю югның ынкәм пикәгуси: “Юкқун тәна ысхақахтыху! Нығывалъюгуқ, мығывалъюгуқ, илякумтәқәтлъю налогмың қырңухтистыт, сығлықыстытлъю!” ³⁵ Нақамлъю тамәкут апыхтўсямның тугукльйғилғйт кияхлъяқут пинитун. Таўатын пильхым ипапихқыльықә апыхтўткыхқақ Кияғнығым пықйнылькә!»

Иисус Симонынкунилңуқ Фарисейеми

³⁶ Атәсим Фарисейем Иисус нығьяхтйсқыккә лъмыхнун. Ынкәм Фарисейенкунун агляғлюни ақумыхкақ нығналюни. ³⁷ Тамәнтыфтуқ ныхлъягми ағнақ сығлықыста. Нагақуғьямигу Иисус нығақнилюку Фарисейенкуни, кыльқыкыкык алавастрык ақимлығутак акитупихлъяхймың тыпыңлъясымың ималгык. ³⁸ Итығлюни ныкывыхкақ тунутақакун Иисусым итыгән. Қияткыльюку қуниминың ағистыкй итыгй, ынкәм нуяминың сяңихқуқй. Тәхкын нәғақлъюки, аңихыккй тыпыңлъясымың. ³⁹ Нығьяхтйсқикам Фарисейем ысхапағлюку сюмыхтағақақ: «Уна юк

үкналиқистыңуяқуми, лйсимакнаяғә ағнақ кинаңутаңа, састыңутаңалъю сәфқуғәлғй лъңаның, қаюхлъяк сығлыққыстыңуқ».

⁴⁰ Иисусым пикә: «Симон, уңипәтақсюгамкын сямың». Симоным әптыкә: «Апыхтуғиста, сямың?»

⁴¹ Иисусым пикә: «Мәлғук югык навғәмәлғйк манимың навғитикаюгмың. Әлхә навғәқақ юк мәлғук қуля сйпнықлъюку динарийемың, иляңа юк мәлғук қуля сйпнықлъюку динарийемың.

⁴² Налихйнәхкынка лъивикыпагниңиткәк навғатын ынкәм навғитикам пуйгусқыхкй навғалъхит. Налихкынка югык пиниқатағалъықағу?»

⁴³ Симоным кймсиқә: «Ынтақун әңлюку навғиткән». Иисусым пикә: «Ылхуғақтан».

⁴⁴ Тәхкын қйвлюку ағнақ Симон пикә: «Ысхәсигу уна ағнақ? Йтхәқңама хуавык мығмың тунылхитахпыңа итыганка уғвйскылъюки. Иўырңа ўм ағнам итыганка уғвугй қуниминың, сяңихтақлъюки нуяминың. ⁴⁵ Упуғасимаңитахпыңа нәғмың, иўырңа йтхутминың ағнам ағулиғунъығитй нәғминығмың итыганка. ⁴⁶ Нәсқуқа мысйғмың кувикылъхитан, иўырңа лъңан итыганка кувикй тыпыңлъясимың. ⁴⁷ Уңипәтамкын, сығывутылъыңут сығлыққылъылғутыхлъяги, тамәкын апалъюқлъюку пиниқылъылыхлъягук. Таўатыхпигақ кина алңунак сығывутылъыңывлығақак пиниқылъывлығалъхәгук».

⁴⁸ Тәхкын Иисусым ағнақ пикә: «Сығлыққылъықтың сығывутылъыңумәт».

⁴⁹ Тәхкын қаюғвигығни лъңаның ақумгалгусиғилғйт әпқуғәгуткат: «Кинаңәуа уна сығывутйқылғй сығлыққылъығның?»

⁵⁰ Иисусым ағнақ пикә: «Ухпықилъыхпык югулилъыңыстәтын, ағля ныкыхмылъылиғлютын».

Ағнат Малигульхит Иисусымун

8 Мулюхпынани Иисус иглықтықак ныхлъягнунлю, ныңйхәғнунлю. Уңипақикақ Пинилғйның Уңипаның Атаныхпагульханың Кияғнығым аюқылғймың. Қуля мәлғук сйпнықлъюку малихсәхтыңита малихтыкәт, ² иляңиллю ағнат малигуткат. Ағнаның анысқуқақыхқаңи туғнығәт, нәлхуқуқақыхқаңиллю ақниғнығитның. Тәкуңфутт Мария Мағдалағмй (лъңаның аныстықақыхқаңи мәғрағвинлык туғнығәт), ³ Ионна, Сусанна, иляңиллю ағнат. Тәкут ағнат пикатуталмыхның каюсйтақыхқаңит Иисусылю малихсәхтыкулъхит. (Ионнам угиңа Хуза, афлъыңакистыңуфтуқ Иродым мыңтығәаның).

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Пйтысиғақта

⁴ Ныхлъягның тамахитның юлғутыхлъягыт тагиляғәткат Иисусымун. Қырңугутыхлъягыта уңипағәткй: ⁵ «Пйтысиғақта пйтысиғағьяхтуқақ пйтысиғағвигминун. Милюкүғьяқминики пйтуыт иляңи тыкиткат тумытхун ынкәм югыт тутмәсхәқыхкйт; тәхкын қаўәгыт тагилютың нығыхкйт. ⁶ Иляңи пйтуыт тыкиткат уйғахтуқақун нагуялғймың палиқат, қаюхлъяк сюнаңа юкутанъығилңуқ. ⁷ Иляңи пйтуыт тыкиткат сикухлъюхтуқақун, сикухлъюгыт малигульютың нагуялғймың пйтфигиқйт. ⁸ Ынкәм иляңи пйтуыт тыкиткат сюнакыхтақун, пйтыстикат пинилғйның нунивахсығағның. Тамахағмың тамәкут юк талъиматқахтән пйтутыңақут». Иисусым акузилъыни тәқниқй: «Сигуылгүси, нагатык!»

Уңипағәтыт Апалъйт

⁹ Малихсәхтыңита әптыкәт Иисус сямың писйтаңа тәна уңипағән. ¹⁰ Кймсиқй: «Кияғнығым накмикумйси лйгикысқылъюки талюғңалғйт ипапилъхи Атаныхпагульығми. Иўырңа иляңитни югни уңипағәтңинаўақут. Ынкәм ысхәтығәғмың ысхәсигатут, нагатығәғмың лйгикигатут».

Иисусым Лйгикыстыкаңа Уңипағәтни Пйтысиғақта

¹¹ «Тәна уңипағән хуатын писйгуқ: Пйтуыт Кияғнығым акузиткй. ¹² Пйтуыт тыкиткат тумытхун иңлютңәт нагатканун Кияғнығым акузитаңаның. Тәхкын Туғнығәм тагилюни тугәқй акузитыт илюңитның ухпықиғйталъю, югулилъыңыфқйталъю писқылъюки. ¹³ Пйтуыт тыкиткат уйғахтуқақун успутңәт нагатканун Кияғнығым акузитаңаның. Нагалъюки акузитыт қуякусиқлъюки тугуклъиғақйт, иўырңа қамавырухлъяк илюмыхнун итыхтысигатйт. Ухпықйхлъютың, иўырңа нанғйкулъыңнығмыхни ухпықинаниғақут. ¹⁴ Пйтуыт тыкиткат сикухлъюхтуқақун успутңәт нагатканун Кияғнығым акузитаңаның. Иўырңа сюмығьялиллю, акльюңиллю, тығигнәнлю уңувалъхым пйтфигиғақй, ынкәм пйтыстыкйт аңтанйсигатут. ¹⁵ Ынкәм пйтуыт тыкиткат сюнакыхтақун успутңәт нагатканун Кияғнығым акузитаңаның. Нықамикақйтлю пинилғйкун ипапихқыңәлғйкун илюмыхтыхун. Нағнығақут қәткылъюки акузитаңи ынкәм пйтыстыкастун аюкут пйтысқухлъялғйт пинилғйның».

Сяғнығым Асиңани Кынылғутак

¹⁶ «Китум алңунак кынылғутак кумахлъюкык сяғнығым асиңанун лъинәнғитәк, налиғмың

қавағвигым асиңанун. Итупиль құлвақун лъильықәк, итылғинун ниғук ысхйсқылъюку.
¹⁷ Қаюхлъяк сяңұа алңунак йғңалғй Кияғнығым алыхсяққақә, сяңұалью алңунак сьпңалғй қайңанун лъйхтыслъықә. ¹⁸ Ынкәм нагатңұахтык. Китум алңунак лйгикыхкумики апыхтұсянка лйгикылъыңатағахлъықуқ. Иўырңа китум алңунак лйгикынғилькумики апыхтұсянка талұа лйгикникий иқилъықйт».

Иисусым Нәңалъю, Аңлыгутаңилью

¹⁹ Тәхкын Иисусым нәңанлъю, аңлыгутаңиталью такукәт, иўырңа кәнъығмың ахтуқәт қаюхлъяк юлғутыхлъягыт каңлъюқахлъюку аюқыхкаңат.
²⁰ Китум уңипәткә: «Нәнлъю, аңлыгутытынлъю қакма ныкывғатәгутақут, ысхағыюгақатын».
²¹ Иўырңа пикй: «Нәкалъю, аңлыгутынкалъю тамәкуңұт нагалъхйт акузитаңаның Кияғнығым, қәткыхкаңитлъю».

Иисусым Амсянақтыстыкаңа Нәфтыхлъяк

²² Атәсими ағнығми Иисусым малихсәхтыни пикй: «Нәйвам иңлюңанун ағвйлъта». Аңьямун ўхқұлъютың ағуляқыхкат. ²³ Тылянаңамалюки Иисус қавақак. Нәйвами ануқлътыхлъякй, аңьятлъю мығым имиғәтақыхкә ынкәм якуғнйхлъякат. ²⁴ Малихсәхтыңита такулюку тахтухлъюку пикәт: «Югунйқ, Югунйқ, туқуляғәнъақукут!»
 Иисусым макылъюни иныхтыкй ануқалъю, имахлъюгытлъю ынкәм нәңыхкат, амсянақтыңинәмағми пикақ. ²⁵ Аптыкй: «Сяңама ухпықынғитыстыңъа?» Иўырңа алиңыңулғйтлъю, альяхлъюхұағыюгулғйтлъю ынкәм лъңитның илятың әпқуғәгукйт: «Кинаңәўа уна юк, талұа иныхтыкаңи ануқалъю, имахлъюгытлъю ынкәм лыган қәткыхкаңат?»

Иисусым Нәлхускаңа Юк Илюмикун Туғнығалык

²⁶ Тәхкын кәткат Герасеиғмит нунаңитнун, нәйвам иңлюңанилңуқ Галилеямың. ²⁷ Лыган Иисус кұтмун ўхтуқ, налъяқә юк илюмикун туғнығахтуқак, нымың пиңуфтуқ. Пилюгугигалңуқ қавңаҳәның, кияхсигалңуқлъю мыңтығани нақам лъивығнитакылғй. ²⁸⁻²⁹ Иисусым қылъқә туғнығак лъңаның анысқылъюку. Тәхкын юк арағәтахлъяглюни сикмұткақ мануңакун, манигұтипихлъюни игляхтупихлъюни пикә: «Иисус, Иғныға Қулихпигахлъягым Кияғнығым, сянақсиңа? Манигұтипихтуңа икфиқыстыфқәма писқылъюңа». Таўатын пикә қаюхлъяк Иисусым қылъқаңа югмың анысқылъюку туғнығак. (Угляғңән туғнығам тугухлъягақыхкаңа. Югыт

кылыңакақсықаңат, қйпшағутныңлъю асихтақсықаңит йхилью, итыгилью, иўырңа сякықуғақыхкаңи. Ынкәңам туғнығам килгәнун ағуляқыстыкә.)

³⁰ Тәхкын Иисусым әптыкә: «Кинаңузин?» Кймсиқә: «Атқақа: “Угляхлъяк!”» қаюхлъяк туғнығалғутыхлъягыт итығуақыхкаңат. ³¹ Такут туғнығәт Иисусымун әпуқұсимаңинақат агляхтыстыфқәмың Безднамун писқылъютың. ³² Таўа қымим миңлыңани куругалғутыхлъягыт нығұтақыфтут. Туғнығәт әпуқұткат Иисусымун куругағнун итыхтысқылъютың ынкәм итығәтыстыкй. ³³ Тәхкын туғнығәт югмың аңлығәлъятың итығәткат куругағнун. Куругәт пынъанун паңалгульютың нәйвамун ифкақульютың туқуляғәткат.

³⁴ Куругәт афлъыңакистыңита ысхапаглюку таўатын пилъық, қимагұльютың уңипақыхкәт ныхлъягми, увитаңанилңуғнилъю нунани. ³⁵ Тәхкын югыт ысхағыахтұткәт сяңұа сяматаңа. Кәлъятың Иисусымун ысхақәт юк туғнығйгульюни. Ақумгафтуқ Иисусым мануңани пилюгуғәглюни, умыюгакыклью нәлхутңұағлютык ынкәм алиңрұғутыхлъякат. ³⁶ Тамәкут ысхапакат уңипақыхкәт юк илюмикун туғнығахтухлъягьялғй натын нәлхуткәтаңа. ³⁷ Тәхкын қамахлъютың югыт Герасеиғмит нунаңитнилңұт ағуляқысыкыхкәт Иисус, қаюхлъяк алиңрұғутыхлъягулғйт. Ынкәм Иисусылью аңьямун ўхлъығәлъятың ағуляқыхкат. ³⁸ Юк туғнығахтухлъягьялғй әпуқұткәялғй Иисусымун малигунъалюни, иўырңа Иисусым ағуляқысыкыхкә. Пикә: ³⁹ «Утығниғлютын ныхпынун, әпхгу натын аңкән Кияғнығым апығйлъха лъпынун». Ынкәм лъмыхнун агляглюни тамаҳәни ныхлъягым әпқә Иисусым апығйлъха лъңанун.

Ағнағәмлъю Уңувахтылъха, Ағнәмлъю Нәлхутылъха

⁴⁰ Иисус утығниғъян юлғутыхлъягыт упуғаткәт қаюхлъяк утақануқаңат. ⁴¹ Тәхкын юк атылык Иаирымың тагикақ, иглығутистыңа синагогам. Иисусым мануңакун нйңгульюни манигұткақ лъмыхнун пйхтысқылъюку, ⁴² қаюхлъяк кызымаҳақ панига, қуля мәлғук сйпнықлъюку уксюхтуткалғй, туқунақнуфтуқ.

Агльмәлюку юлғутыхлъягыт каңлъюқахтыкәт Иисус. ⁴³ Ақулитнитыфтуқ ағнақ ахтуқәтафтуқ қуля мәлғук сйпңән аюмиқульығни. Маниңйткақ лъивикұсяқнығмың ағалъыхтанун, нақамлъю китум алңунак нәлхутыпағниңиткә.

⁴⁴ Тунутаңаның Иисус такулюку атқуяған кынйин ысныңакун сьфтыкә, ынкәм кйтңинәмағми пикақ.

⁴⁵ Иисусым әптыкй: «Китум сьфтаңа?»

Қамахлъяутың мысиғағьята, Петырым пика: «Югунйк, юлгутьхлъягыт каңлъяоқахлъяутын аюқатын». ⁴⁶ Иўырңа Иисусым пикй: «Китум сьфтәңа, қаюхлъяк лъпыкақа ахтуғьяхқангилъык анылгй хўаңамның». ⁴⁷ Ағнақ пиялгйми аксяқфигитыфтуқ ынкәм уңылыхсимағми тагиақ. Иисусым сивуңакун нйңгульюни, юлгутьт нагасимангитни уңипәткә сяңан сьфтылъяғминың, таўаниңинақлъяу нәлхутылъяғминың. ⁴⁸ Иисусым пика: «Панимни, ухпықилъыхпык нәлхутыстәтын, агля ныкыхмылъяилиглютын».

⁴⁹ Сялин Иисус акузималюку, иглыгустистынкуның юк тагилюни Иаир пика: «Панигын туқумәк, Апыхтуғиста қинуюхтыхпынәнңам».

⁵⁰ Иўырңа Иисусым нагалъяюку, пика Иаир: «Алиңыхпынаң. Таўаңинахақ ухпығи, пинйхнәғә».

⁵¹ Иисус мыңтығамун кәсями китумун алңунак итылгусихтысимаңилнұқ. Иўырңакун итыхтыстыкй Петырылъяу, Иоаннлъяу, Иаковылъяу, тағнухәмлъяу атаңа, нәңалъяу. ⁵² Қамахлъяутың югыт қияғуатыхлъягулгйт ағнағахағмун туқулгймун. Иўырңа Иисусым пикй: «Қияхпынаси қаюхлъяк туқулхитук, қавағақуқ».

⁵³ Ныңляқыхкәт лйсимакляюку туқукәтаңа.

⁵⁴ Иўырңа тугулюку йхакун туқлъямән пика: «Тағнухәк, макытын». ⁵⁵ Ағнағахақ уңувағлюни, ныкывыхкақ. Иисусым каягуткә сямың нығыстысқылъяюку. ⁵⁶ Аңаюқакык сьғйғаюкак, иўырңа иныхтыкакык кина алңунак уңипәтыфқән писқылъяюку таўатын пильығмың.

Иисусым Каяхтыкаңи Қуля Мәлгук Сйпнықлъяюку Малихсәхтыни

9 Иисусым туқлъяюқй қуля мәлгук сйпнықлъяюку малихсәхтыни. Қырңугусята ахтуғьяхқангилъылиқуқилъяу, пильыққалиқуқилъяу югның аныстысқылъяюки қамахлъяюки туғнығәт, нәлхутысқылъяюкилъяу ақниғнығыт. ² Тәхкын уңипақияхтйсқыхкй Атаныхпагульханың Кияғнығым, нәлхуқйсқылъяюкилъяу қинуюлгйт. ³ Пикй: «Иглығалъыхпысинун сямың алңунак кылъқыхпынаси. Аявйңунаси, ақыфтағәңунаси, нықңунаси, маниңунаси, талўа кылъқыфқәфси симйтқақамың хәтмың. ⁴ Кинкунун алңунак итыглюси упугаскаңиси таўанлъяхәси кынляңа агуляқылъыхқахпысинун. ⁵ Ынкәм килью упуганъяғилъкаңиси, агуляқныхпысини нымың тәхкын, тукәтақитыки пагуляңи итыгахпыси. Таўатын пикуфси лйсимақылъяқәт кылыңасьгилъыхси Кияғнығым ағыўлъяхқәның».

⁶ Малихсәхтыт агуляқлъяутың ныңйхәт тақукақйт, уңипақикат Пинилгйның Уңипаның, нәлхуқуқатлъяу тамахитни.

Иродым Кукшагьягускаңа Иисус

⁷ Иродым иглыгустистыңан Галилеям, нагақуғлюки Иисусым альъяхлъяуахтилъхй тыхылъхйқак, қаюхлъяк иляңита югыт пикаңат Иоанн Креститель уңуваманилюку туқулъяғмың. ⁸ Паниның иляңита пикат Илияңунилюку, ынкәм иляңита пикат налиқ аюмихтәк уқналиқиста уңуваманилюку. ⁹ Ирод пикақ: «Иоанн нәсқўйхтыстыкақақа, иўырңа кинаңәўақа юк нагақуғақыхкыхка таўатын пйқылгй?» Ынкәм Иродым ысхағьяюкә Иисус.

Иисусым Нығыстилъха 5,000ның Сйпңалгйның Югның

¹⁰ Апостолыт утығниглютың, Иисус уңипәткәт апыгйгутьтылъяғмыхның. Агуляқуткй ныхлъягмун Вифсаидамун лъңинәналютың. ¹¹ Юлгутьт нәнтуляңа лйгиксямыхтыху малихтыкәт. Кәсята куякляюки лъңитнун акузиткыхкә Атаныхпагульхә Кияғнығым, нәлхутысқулгйтлъяу нәлхуқуқй.

¹² Хўаникуягу, қуля мәлгук сйпнықлъяюку малихсәхтыңита тақулюку пикат: «Мәна пәхқитук ынкәм юлгутьт агляхтұтысқики қантағанлыңуғнун ныңйхәғнунлъяу, пйтысиғахтынунлъяу. Тамәни туқуққаңаяхтутлъяу, ныгьяхқаңаяхтутлъяу».

¹³ Иўырңа Иисусым пикй: «Лъпыси сямың ныгьяхқалитыки».

Пикат: «Лыган тәўа талъимат нықыкшагыт, иқалъяюгыкляу нәмапагнитут хўатын угляхқакалгйнун югнун. Ытқуқун навык нықыңьяхтұхтысноукуфкут тәўа ныхқынъяағапун қамахлъяюки». ¹⁴ Таўанлыңут ынтақун 5,000ңут югыт, кысюткыхпынаки ағнатлъяу, тағнухәтлъяу. Малихсәхтыни пикй: «Ақумұтысқитыки қырңақәхтйта, югык мағук қуля сйпнықлъяюкуңәқлъяюки». ¹⁵ Малихсәхтыт писқылъяғмыгыстун қамахлъяюки ақумұтыстыкйт. ¹⁶ Тәхкын Иисусым тугулюки талъимат нықыкшагыт, иқалъяюгыкляу қиягмун сивухлъяуни, игамсиқаюгвикыхкә Кияғнық. Тәхкын йхминың әвгүглюки тұныхкй малихсәхтыминун уйыхтысқылъяюки югнун. ¹⁷ Қамахлъяутың нығуткат кыпсёлъяутың. Малихсәхтыт тугуляглюки сйпныгит имихтұқйт қуля мәлгук сйпнықлъяюку корзинат.

Петырым Иисус Христосыңуникаңа

¹⁸ Атәсими ағнығми Иисус лъңинағми юғалгй. Малихсәхтыңи қантағанлыңут ынкәм әптыкй: «Югыт кинаңунилюңа пйқатңа?» ¹⁹ Кймсикат: «Иоанныңунйқатын Крестительым, иўырңа иляңита

Илияңунйқатын. Ынкәм иляңита пйқатын налит аюмихтақ ўкналиқиста уңувақак».

²⁰ Аптыкй: «Лъпысими кинаңунйқыстыңа?»
Петырым кймсиқә: «Христосықатын Кияғнығым».

Иисусым Акузиткыхкаңа Икфиқылъықанилью, Туқулъықанилью

²¹ Иўырңа Иисусым иныхтыңъўәқй уңипәтыфқән кина алңунак писқыльюю. ²² Пикй: «Иғныға Югым углялғймың икфиқыпыстәғьяхқәгуқ, ихсяксяхқәқәтлью сйванльығыт, первосвященнигыт, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның. Тәхкын туқулъықәт, иўырңа пиңаййтаңани ағнығым уңуваҳльықуқ».

²³ Тәхкын қамаҳльюки пикй: «Китум алңунак малихсюкумиңа, лъми катам пиюкыльыни пыхльюки, ахутаңа тамаҳән тугулюку қакұрани, малихльиңа. ²⁴ Ынкәм китум алңунак пыхнығилькумигу уңувалъыни, ифльяхқәқә. Иўырңа китум алңунак пыхтыкумигу уңувалъыни хўаңа апальюқльюңа, югулилъықә. ²⁵ Сяңўә югым альыхлльықагу йңунән нуна пилйльюку ифльякумигу налиғмың нәфқыхкумигу уңувалъыни? ²⁶ Китум алңунак кайңукуыхкаңаңа, акузитынкалью, Иғныған Югым кайңукуыльықә тагикуми ниғуҳқыльығмикун, ниғуҳқыңъальхитхунлью Атам, аглығналғйтлью якулгыт. ²⁷ Иўырңа ипа уңипәтамси, иляси ныкывғальхит хўани туқуяҳқәңгитут кынляңа ысхалъығмыхнун Атаныҳпагульха Кияғнығым».

Иисусым Аляңуғныға

²⁸ Таўатын Иисус акузилюни, пиңаюның иңлюлык ағнығыт атуғлюки, кыльқыхкй Петырылью, Иоаннылью, Иаковылью. Маюқат нәйғамун юғағналюни. ²⁹ Юғәмалюку, хинә аляңуҳтықак, әткйлью қатыракхўақат ниғугракыхтун. ³⁰⁻³¹ Тәхкын алйғахтыкак мәлгук югык ниғугульютык қияғым ниғуҳқыльықакун, Моисейенкуңуфтуқ, Илияңуфтуқ. Алыҳқуғақыфтәт Иисус туқулъықәның Иерусалимыми; таўатын туқукуми апығйхльықә Кияғнығым успықылъха. ³² Петырым қаванғәтыхльякат, иўырңа тахтуғлютың ысхәқәт Иисусым ниғуҳқыльыха, югыклью ныкывғалгуткык. ³³ Югык унитакәклью Иисус, Петырым пикә: «Югунйқ, итагнапихтуқ хўәнлыңукут! Пиңают азигутат ныкыфнақапут: лъпынунлью, Моисейемунлью, Илиямунлью». (Петр акузикақ нальюкльюку сямың пйқутни.)

³⁴ Сялин акузималюку қияғўәқ алйғлюни сьпыхкй. Малихсәхтыт алиңыхкат қияғўәғым сьпсистың. ³⁵ Қияғўәғмың мым пикй: «Уна Иғнықақа, накмикыхкақә! Нагатақитыху!» ³⁶ Ма

ныпйғьялғйми Иисус лъңинафтуқ. Малихсәхтыт сямың пимаңилңут, ысхәқәхтыңлью әпхумаңилькаңат китумун алңунак.

Иисусым Нәлхускаңа Мыкылғйқ Илюмикун Туғнығалык

³⁷ Унәмиңани нәйғамың укигьялғймың юлғутыхльыгыт Иисус утақәқыфтәт.

³⁸ Юлғутыхльыгыт акулңитның юк акилғўақ: «Апыхтуғиста, манигўтуңа лъпынун иғнықа ысхәқйсқыльюку қаюхльык кызымаҳәлғй авақутақа. ³⁹ Илюмикун туғнығалғуқ, тугупихнығминигу арағәтахқәқә, сяюхпахтахтысимән кынляңа қәнға пўхльйхқыльыханун. Ақнихқыхльыгақә, унитыльқуңигатәлью. ⁴⁰ Малихсәхтыхпынун аныстахтысқумаяғақа иўырңа пипағниңитәт».

⁴¹ Иисусым пикй: «Кй, лъпыси югни ухпыльхитусилью, сығлығўәғусилью! Натын тахкән лъпысининъақсиңа ухпықысқыльюңа?» Тәхкын юк пикә: «Иғнығын тагитигу хўавык».

⁴² Тагималюку туғнығәм улъыхльюку сяюхпахтахтыстыкә. Иўырңа Иисусым қыльқә туғнығак анысқыльюку, ынкәм нәлхульюку мыкылғйқ атаңанун тўныхкә. ⁴³ Қамаҳльютың югыт сьғйғаягуткәт ахтуғьяхқәңгитыльыхльыга Кияғнығым.

Иисусым Акузиткыльытақәңа Туқулъықани

Паниның югыт сьғйғаяюгумалюки тамаҳәның Иисусым апығйльыханың, малихсәхтыни пикй: ⁴⁴ «Нагатнўәхтык, пуйгухпынән уна: Иғныға Югым увыҳпагутыльыңнақнўқ тәхкын югыт тугульықәт». ⁴⁵ Иўырңа лйгикумаңилькаңат таўатын пильха қаюхльык умьюгыт лйгиксяхқәнаныхқыхкәлғйт. Тытукәт әпнығмың сьңами таўатын акузильыханың.

Кина Аңыльыхпигәўа?

⁴⁶ Тәм киңуңаның малихсәхтыт әхтйрәгуткат налихтың аңыльыхпигәяхқәтаңа. ⁴⁷ Иўырңа Иисусым лйсимакыхкй сюмыхтағалхит. Ынкәм тугулюку тағнуҳақ сьғўмикун ныкывыстыкә. ⁴⁸ Пикй: «Китум алңунак атымкун тугукльикумигу уна тағнуҳақ, тугукльиҳльықәңа. Ынкәм китум алңунак тугукльикумиңа, тугукльиҳльықә каяхтистыка. Кина алңунак укалихпигақ акулыхпысинилңуқ, аңыльыхпигәгуқ».

Лъпысинун Кипульхинәңгилңуқ Лъпысинун Аюқуқ

⁴⁹ Иоанным пикә: «Югунйқ, ысхәмәхпут юк атыхпыгун аныскулғй туғнығағның. Ынкәм иныхсимәхпут қаюхльык хўаңкунъун илятңаңгилңуқ».

⁵⁰ Иисусым пика: «Иныхтыхпынән қаюхлъяк кина алңунак лъпысинун кипулъхигалңуқ лъпысинун аюқуқ».

Самарияғмит Тугуклъиғыюнғилъкаңат Иисус

⁵¹ Тугағыян Иисусым қиягмун маюльыққани, қакиқниқыпихтыкақ Иерусалимынъалюни.

⁵² Каяхтыкй иляңи уңипақтыт иглықтыкыстйскыльюки сивумини. Самариямун пикат ныкаққаңусяхтуғналюку. ⁵³ Иўырңа Самарияғмит упуғаньыгиткәт қаюхлъяк Иерусалимымун манигүсәхтүлғй.

⁵⁴ Малихсәхтыхкынка Иаковым, Иоанным ысқапаглюки югыт ихсякыхқаңат Иисус, әптыкәт: «Атанық, Кияғнығмун туңсйтылтыкй қиягмың укихтыскыльюку кынық панықтыскыльюки?»

⁵⁵ Иисусым қйвлюни ағыюқй. ⁵⁶ Тәхкын иляңанун ным агляқат.

Иисусымун Малихсәхтынухсюлғйт

⁵⁷ Тумытхун иглықсималюки югым Иисус пика: «Малихлъықамкын навык алңунак пикувык».

⁵⁸ Иисусым пика: «Кавйгыт рйхтылгүт, қаўагыт уңлютылгүт, иўырңа Иғныға Югым ныкаққйтүқ».

⁵⁹ Тәхкын иляңа юк Иисусым пика: «Малихтиңа».

Иўырңа югым пика: «Атанық, малихлъықамкын иўырңа сивуклюку атакә қуңуғьяхтуғнақақа».

⁶⁰ Иисусым пика: «Тамәкут тукукат қуңуғлитки тукумастйгыт. Иўырңа лъпык, агуляқлъютын уңипаксәхтуху Атаныхпагульха Кияғнығым».

⁶¹ Иляңан югым пика: «Атанық, малихлъықамкын иўырңа сивуклюки нымйнка уңипәсәхтуқағнақанка».

⁶² Иисусым пика: «Кина алңунак пйтысиғағвигмини пыксийқималюни нунамың қйвәтакуми утығмун итагнағнәнгитүқ Атаныхпагульханун Кияғнығым».

Иисусым Каяхтықани Юк Пиңаю Куля Мәлғук Сйпнықлъюкуғьягыт Малихсәхтыт

10 Тәм киңуңаның, Атанғым малихсәхтыминың накмикыхкй юк пиңаю куля мәлғук

сйпнықлъюкуғьягыт югыт. Такўғағьяқаминун каяхтыкй малғуқахтйта иглықтыкыстйскыльюки.

² Пикй: «Углылғйм югым ухпықсюгақйт Пинилғйт Уңипат. Тамәкуңүт успутңалғйт нунивахсығанун унатағьяқлъыхйнәхтыкат. Тәўаңинақ паляпихтут қыпхақтыт. Ынкәңам юғахтык Атанғанун

унатағьяхқат каяхтискыльюку қыпхақтыкаққамың унатағьяхқәнун. ³ Агуляқитык! Тәўа каяхтамси пынъйғағастун аюқлъюси қуңаңитнун амәт.

⁴ Кылъқыхпынаси манимың, ақыфтағәғмың, симйтқаққамың камығмың. Тумыни агулйғлюси

кимәўисихтухпынаси алыққуғьяхқәлюки югыт.

⁵ Итыныхпысини мыңтығәнун, сивуклюси хўатын пйқитыки: «Кияғнығым ныкыхмыльылисилъи!»

⁶ Мыңтығам юган упуғаскаңиси ныкыхмыльылиғлюни тәўа Кияғнығым ныкыхмыльылилъықй. Иўырңа упуғаньыгилъкаңиси, Кияғнығым ныкыхмыльылгуснәнгитй. ⁷ Таўантақитык атәсими мыңтығами, нығақлъюки сянўәт упуғатусйт. Таўатын пйқитык қаюхлъяк қыпхақта акилыхтүсяңақуқ қыпхалъығминун. Тукухпысиның әнақлъюси кинкунун нұхтәтахпынаси.

⁸ Кәнъыхпысини нынун, тугуклъикаңиси упуғатусйт нықыт нығақитыки. ⁹ Нәлхуқуқтыки қинуюхтйгит, хўатынлъю пйқлъюки: «Атаныхпагульха Кияғнығым хўә мәнтуқ». ¹⁰ Иўырңа кәнъыхпысини нынун, тугуклъинғилъкаңиси, тәмңитнун агляғлюси юхтуқами хўатын пилғәси: ¹¹ «Тәўа нунахпыси пагуляңа итыгамтыхун нывыхкақ пәлхәхпут. Таўатын пйқут кылгувикналюки анахулъхит ихсякыльыхпысигун Кияғнығым уңипә. Иўырңа нықамикитыху Атаныхпагульха Кияғнығым хўә мәнтуқ!» ¹² Уңипәтамси, Нанқихтильхым Ағнығани Содомығмит ағыюльыхқыстәғәяхқәгут тәм ным юганың».

Иисусым Кылыңасяқани Ухпықәнғилңүт

¹³ «Сығлығүәғунақңүси, Хоразинығмйни! Сығлығүәғунақңүси, Вифсаидағмйни! Лъпысини альяхлъюўахтильыхлъягыт апығйқат пикаяқата Тирымилью, Сидонимилью, югит авутыққыкәнаяхтут сығлықынъаниғнаяхтут. Тамәкын апальюқлъюку әлъяютың сювиналғймың қйпағаққамың акумнаяхтут панытыльыхтыхун.

¹⁴ Нанқихтильхым Ағнығани Тирйғмитлъю, Сидонығмитлъю ағыюльыхқыстәғәяхқәгут лъпысиның. ¹⁵ Ынкәм лъпыси, Капернауығмйни! Қайўа аңлистыхлъягьяғнәхпыси лъпысиның катам, рыпаль сюмыхпысини усюқылъыңылъықнилюси қиягми, йығлыги укихлъықйси геенамун!»

¹⁶ Малихсәхтыни Иисусым пикй: «Китум алңунак нагаскумиси, нагалъықәтңа хўаңа. Китум алңунак ихсякыхкумиси, ихсякыльықәтңа хўаңа, ынкәм китум алңунак ихсякыхкумиңа, ихсякыльықәт каяхтистыка».

Утығнильхат Юк Пиңаю Куля Мәлғук Сйпнықлъюкуғьягыт Малихсәхтыт

¹⁷ Тахталми тәкўани юк пиңаю куля мәлғук сйпнықлъюкуғьягыт малихсәхтыт утығниқат қуяхлъягумағмың. Иисус пикәт: «Атанық, тәўа тугнығәт қәткақйлью атыхпыгун қылынымтыки!»

¹⁸ Иисусым пикй: «Аа, ысхәмақа Тұғнығақ, қиялғмың ифкалғй ниғұхпахтастун. ¹⁹ Нагатык! Ахтуғьяхқанғилъылисимәмси тўтысқыльюки нымыгъят, скорпионыт, каяльқысқыльюкилью қамахлъюки ахтуғьяхқанғилъхи аңуягым. Ынкәм сям алңунак ақниҳнәнғитйси. ²⁰ Итагналғйңұқ қуялғйси қаюхлъяк туғныгәт қәткыхкәңиси, иўырңа қуяғатағәхтык қаюхлъяк атыси игақылғйт қиялғми».

Иисус Қуяхлъялғй

²¹ Таўани пилъығми Аглығналғйм Тағнығам Иисус қуястыкә. Пикақ: «Атәй, Атанға қиялғмылью нунамлъю, игамсиқаюгвикамкын! Лъпык тамәкут талюхтатын пыхқинылғйныңлъю, лйтканыңлъю, нақам лйтыстатын тағнухәғыстун аюқылғйнун. Аа, Атәй, тәнаңұқ пиюкыльхын».

²² Тәхкын Иисусым пикй югыт: «Атама тўнумәңа сямың тамаҳәның. Китум алңунак нальюкә Иғнық кинаңутаңа, иўырңақун Атам. Китум алңунак нальюкә Ата кинаңутаңа, иўырңақун Иғнығым. Иғнығымлъю лйтыслъықә Ата китумун алңунак накмикыхкаминун». ²³ Тәхкын қйвлюки малихсәхтыни, лъңинйт пикй: «Қуястыкәгуси ысхәльхйси сямың ысхәқахпысиның! ²⁴ Уңипәтамси, ўкналиқистылгүтытлъю, умйлгытлъю ысхәгьюкйт ысхәғаси, ысхәмаңилькәңит. Нагақуғьюкйт нагақуғаси, нагақумаңилькәңит».

Уңипәгән Наңльыхталғй Самарияғмй

²⁵ Апыхтуғикаюгым Лйлихтўсяның тақулюку анагвигиғналюку әптыкә: «Апыхтуғиста, натын сялюңа алъыхәнахсикун кынлыңилңұқ уңувалъық?»

²⁶ Иисусым кймсиқә: «Сяңўә Лйлихтўсяни игақңә? Натын лйгикақсикати хитұнуыңпыки?»

²⁷ Югым кймсиқә: «“Пиниқсәхқәқан Атанық Кияғнығын, қамахлъюку илюхпыгун, қамахлъюку уңувасихпыгун, қамахлъюку икнақылъыхпыгун, қамахлъюку умьюгахпыгун”. Ынкәм: “Пиниқсәхқәқан юлгүтын лъпынун катам пиниқылъыхпытун”».

²⁸ Иисусым пикә: «Ыльқуғахтан. Таўатын пи ынкәм кынлыңилңұғмың уңувалъыңылъыкутын».

²⁹ Иўырңа апыхтуғикаюк Лйлихтўсяның лйгикисюкақ Иисусымун қәткүтңўәғлюни аюқнилюни Лйлихтўсянун, ынкәм әптыкә: «Кинаңәўа юлгүтка?»

³⁰ Иисусым кймсиқә: «Тәўаңұқ юк Иерусалимымың укикақ Иерихонымун. Уәғнйхтыт сюғүлгюку, қысюгүлгюки әткй, анагульглюку. Тәхкын туқутывизглюку униткәт. ³¹ Ынрақлъю

священник тәқўагун тумытхун иглыхтыкақ. Иўырңа ысхәғьямигу юк нағұхтыкә тумыт иңлюңитхун.

³² Мулюхпынани Левит кәльюни, ысхәғлюку, лъңанлъю нағұхтыкә тумыт иңлюңитхун. ³³ Иўырңа Самарияғмй, тәқўагун тумытхун иглығаңулғй. Кәльюку ысхәғьямигу наңлыгьгүткә. ³⁴ Тақулюку кйңи мысйғмыңлъю, виномыңлъю уғвухтыглюки, қантахтуқй. Тәхкын осәлыминун қәкльюку аглйткә ақылъқалгүтамун, таўани афльыңақыхкә. ³⁵ Унәмиңани тугулюкык мәлгүк динарийек, тўнуткыльюкык ақылъқалгүтам афльыңакистыңанун пикә: “Афльыңақәхтигу. Каюсйтағәмақувгу утығникума лъивикыльықамкын”».

³⁶ Тәхкын Иисусым әптыкә: «Сюмыхпыни тәкуның пиңаюның налит юлгүтыпйгүфта югмун уәғнйхтыт амыөткыхкйтнун?»

³⁷ Апыхтуғикаюгым Лйлихтўсяның кймсиқә: «Тәнаңұқ наңльыкикақ югмун». Иисусым пикә: «Ағуляқлъютын, лъпыклью таўатын пи».

Иисусым Лйлихфихыкык Марфанкук, Мариянкук

³⁸ Иисусылью малихсәхтыкульхйт иглыгүткыльюку кәткат ныңйхәғмун. Тамәнтыфтуқ ағнақ, әтха Марфа, Иисусылью малихсәхтыкульхйт упуғаткй лъмыхнитысқыльюки. ³⁹ Аңлыгүтаңан әтха Мариянуфтуқ; ақумлюни Иисусым итыгән мануңақун нагаткә апыхтуғилғй. ⁴⁰ Иўырңа Марфам ятәхқутыхлъягукаңи ақылъқани нығьяхқамың, ынкәм Иисус тақулюку пикә: «Атанық, ўәкынғисигү аңлыгүтма лъңинағма қыпхәхтыстыкаңаңа? Каюсйтысқәхтиңа!»

⁴¹ Атанғым пикә: «Марфа, Марфа, углялғймың сюмыгьялйкутынлъю, сығлылйғакүтынлъю ⁴² иўырңа атәсихәгуқ акльюналғй. Мариям накмикүмә тәна пинилъхә, лъңаның иқисәхқәңгитүқ».

Иисус Апыхтуғилғй Юғалъығмың

11 Атәсими пилъығми нани Иисус юғәмалғй, тәқақуқлъю юғанығмың, атәсим малихсәхтыңан пикә: «Атанық, апыхтуқахқут юғалъығмың, катам Иоанным апыхтулхәтун юғалъығмың малихсәхтыни».

² Иисусым пикй: «Хўатын юғақакитык:

“Атәй, аглығналғй әтхын құлвалъыңли, юғахтукут Атаныхпагульхын тагисқыльюку.

³ Ахутаңа тамаҳән нығьяхқалитықәхтикут.

⁴ Сығывутахтики сығлыхқыльыпут қаюхлъяк сығывутақәпут қамахлъюки сығлытун пистыпут. Нанғйқульыңыстыхпынәмталъю”».

⁵ Тәхкын Иисусым пикй: «Илякумтәлгуякувык унугым күкәни мыңтығәнун пилютын,

туңсиғьякувык: “Илякумтәмни, пиңаюның ныкыкшаңлъяхйсн? ⁶ Илякумтәқа иглығалғй кәтуқ, лъңанун нығьяхқақшахйтуңа”. ⁷ Қамакын илякумтәхпык кймсиғьякумитын: “Қинуюхтыхпынаңа. Амик махқатңақ, тағнуғақульхйни иңахқұсимәкут. Макытыпагницитутуңа тўняхқәлютын сямың алңунак”. ⁸ Уңипәтамси, қайўа илякумтәқығңағмитын макынъәнғитук тўняхқәлютын сямың. Иўырңа макылъықуқ тўналютын аклъюкыхкахпының қаюхлъяк сягикыхлъягулғйтын. ⁹ Ынкәм хўаңа уңипәтамси, әптык, алъхыгулъықуси; ивағитык, нәлькулъықуси; тыңлюхтухтык амихкун, қыльпыгулъықйси. ¹⁰ Қаюхлъяк кина алңунак әплъыхй, алъхыгусяхқәгуқ; кина алңунак ивағилғй, нәлькусяхқәгуқ, кина алңунак тыңлюхтулғй амихкун, қыльпыгулъықә. ¹¹ Налихпыси атани, игныхпык иқальюгнийғвиксяқаңатын, йығлыги тўнаяхсигу нымығьямың? ¹² Налиғмың игныхпык манигнийғвиксяқаңатын, тўнаяхсигу скорпионымың? ¹³ Сығлыхқыстыңуғңахпыси, лйсимакаси пинилғймың тўнилъығмың авақутахпысинун. Ата қиягмылңуқ тўнийғатағягьюглюни аюкуқ Аглығналғйғның Тағнығның тамәкунун әплъыхйнун!»

Иисусынкук, Веельзевулынкук

¹⁴ Атәсими ағнығми Иисусым әныстыкә туғнығақ югмың. Туғнығәм юк акузисигалькаңа. Туғнығақ әньян, юк акузиягуткақ ынкәм қамахлъютың югыт таўанлыңут сяғйғаягуткәт. ¹⁵ Иўырңа иляңита югыт пикәт: «Әныстықуқ туғнығағның ахтуғьяхқәңгильхакун Веельзевулым, туғнығәт иглығутистыңитхун».

¹⁶ Иляңита югыт анагнйльқавигигналюку Иисус, алъяхлъюхўахтитыскәт кылгувикысылъютың Кияғнығмун каяхтыкақутаңа. ¹⁷ Иўырңа Иисусым лйсимакыхкаңи сюмыхтағалъхит ынкәм пикй: «Алңунак атаныхпагульық әфқұлъюни пильюгускуми, нәвылъықуқ. Ныңлъюгутыт әфқұлъютың пильюгускумың, қырңағмынъәнғитут. ¹⁸ Ынкәм Туғнығәм атаныхпагульханилңут әфқұлъютың пильюгускумың, Туғнығәм атаныхпагульхакун кынлытхұлъықуқ. Лъпыси әнысқуғнйқахпысиңа туғнығағның ахтуғьяхқәңгильхакун Веельзевулым, иўырңа анахутуси. ¹⁹ Әнысқуңукума туғнығағның Веельзевулкун, натынми иляхпыси әнысқуғақатки туғнығәт? Ынкәм иляхпыси нанқихлъықйси анахунъилиюси. ²⁰ Иўырңа Кияғнығым ахтуғьяхқәңгильхакун әнысқуңукума туғнығағның,

тәўа тәм ипапихқә Атаныхпагульхакун Кияғнығым кәсимәқ лъпысинун.

²¹ Икнақылғйм югым гүтутытуқам кылыңақыхкумигу мыңтығани, қамахлъютың сяғьяңи пақнйсяхқәгут. ²² Иўырңа икнақатағалғйм югым сюгкумигу каяльқылықә. Ынкәм тугуляхлъықй ныгьюкумтәғи гүтутаңи, уйыхлъықйлью сяғьяңи.

²³ Кина алңунак хўаңамнинъығилңуқ кипульхинәхтыкақа; китум алңунак қырңухтилгусингилькумиңа миңитистыңуқ».

Утығнильхакун Туғнығәм

²⁴ «Туғнығақ югмың әныхкуми, иглыхлъықуқ мықшахйлңуғми нунами, ивағилъықуқ мығнәливихкамың. Нәлькунъығисями пикақ: “Кияхфиксяқымнун утыхнақуңа”. ²⁵ Кәсялғйми, әлхўәғлюни, миңлъыхтыңўәғлюни аюқыфтуқ. ²⁶ Тәхкын әнлюни тагиткй мәғрағвинлык туғнығәт лъңаның сығлығатағалғйт. Итығәлъятың югмун таўантыкат. Ынкәм тәна юк сивунғаның ўатақәғақ сығлығўәғуқтыкақ».

Қуяльыпйк

²⁷ Таўатын Иисус пиян, юлғутыхлъягыт акулңитның ағнам игляхтупихлъюни пикә: «Қуястыкәгуқ ағнақ игнилютын мамахтыкақ лъпынун!»

²⁸ Иўырңа Иисусым пикә: «Итупиль, куястағақәгут тамәкут Кияғнығым акузитаңи нагалъюки қәткыхкаңит!»

Югыт Ысхәсүлғйт Алъяхлъюхўахтильығмың

²⁹ Юлғутыт нуляңинағьята Иисусым пикй: «Ағнығым ўм юги сығлыхқумаңут. Нақам алъяхлъюхўахтитыскүт хўаңамнун. Йығлыгилью! Тәнаңинахқә алъяхлъюхўахтильық ысхәхлъықәхси Кияғнығым алъяхлъюхўахтильхакун Ионамун.

³⁰ Катам таўатын Кияғнығым атуқылъхатун алъяхлъюхўахтильық Ионамун кылыңасяғналюки Ниневияғмйт, таўатын Кияғнығым атуқсяхқәқә алъяхлъюхўахтильық Иғнығанун Югым кылыңасяғналюки ағнығым мәтын юги.

³¹ Нанқихтильхым Ағнығани Кияғнығым нанқихтыкаңиси лъпыси кияхлъыхйни ағнығми хўани, акивақым царицаңан ныкывлюни анахутңанильықйси ағьюғьяхқапыстәгунилюси. Тагикәгуқ уявахпанлыңуғмың ныминың нағанъалюку Соломоным пыхқинильхакун. Иўырңа кина аңатағалғй Соломонымың хўантуқ, таўалъйма ихсякақәхси. ³² Нанқихтильхым Ағнығани, Кияғнығым нанқихтыкаңиси лъпыси кияхлъыхйни ағнығми хўани, Ниневияғмйт ныкывлютың

анакунъилъықйси ағыўғьяхқапыстағунилюси. Укналиқиста Иона уңипағьян, Ниневияғмит авутықкыльютың сығлықынъаниқагут. Иўырңа лъпыси авутықкыльюси сығлықынъанимаңитуси, қайўа нагатқақығңахпысигу кина аңатағалғи Ионамың!»

Ниғуга Югусим

³³ «Китум алңунак кынылғутак кумахлъюкык йғнәнғитак налиғмың сяғнығмун асиңнъәнғитак. Итупиль лъилъықак құлвақун итылғинун ысхйскыльюку ниғук. ³⁴ Ийыхкын кынылғутастун аюкук югусихпынун. Йскыхтыкувык йңунағми югусин ниғухлъягульықуқ, иўырңа ийильюгмыскувык йңунағми югусин мамлыхлъягульықуқ. ³⁵ Тамākын апальюқлъюку кылыңакигу ниғук илюхпынилңуқ мамлығұхтыстыхпынән. ³⁶ Йңунағми югусин ыслъықнакуми ниғугмың налиғныхā мамлыңунән, таўа кўхулъыкутын ниғугракытун катам кынылғутак кўххутылъхыкытун лъпынун».

Иисусым Анахуникаңи Фарисейтлъю, Апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның

³⁷ Иисус акузинығмың тākсян, Фарисейем лъмыхнун нығьяхтйскыхкā. Ынкām итылғюни ақумыхкақ қаюғвигығни. ³⁸ Фарисейем ысхағлюку сяғйғаягуткā ўхтунғилңуқ нығылтыхқамаи сивуңани. ³⁹ Ынкām Атанғым пикā: «Лъпыси Фарисейни, сяңихтақаси қайңи қаюсихпысылъю, сяғныхпысылъю, иўырңа илюхпысигун нукухнахтуси, ыслъықңаси пакиғнығмыңлъю, сығлығмыңлъю. ⁴⁰ Лйгикигатңўахтуси! Кияғнығым улимākынғитағу югусим қайңалъю, илюңалъю? ⁴¹ Итупиль тўнитык аклъюмалғинун илюхпысиның ынкām қайысылъю, илюсылъю иқаңйтңўахлъықй.

⁴² Сығлығўағунақңўси лъпыси Фарисейни! Тўнақаси қуляхқылъыси Кияғнығмун, талўа мятаси, рутаси, алңунаклъю нықым нықнихсятаңи. Иўырңа авылғасиңўағақаси пинитун пилъық юлгутыхпысинун, пиниқиңалъықлъю Кияғнығмун. Тākук пияхқапыстақаси малигульюкык тўнилъыхпысистун қуляхқылъыхпысиның.

⁴³ Сығлығўағунақңўси лъпыси Фарисейни! Синагоганьи ақумьюныхтўси аңўағыт ақумутитхун. Акильпыгағвигнилъю қуякысюгақуси аңўағулюси. ⁴⁴ Сығлығўағунақңўси лъпыси! Лыганқун нальюниғумаңилңуғыстун лъйвғыстун аюкуси югыт ысхйгалъкаңит. Қайңитхун пиюнығмыхтыки укмаңинъаниғакут».

⁴⁵ Атāсим апыхтуғикаюғым Лйлихтўсяның пикā: «Апыхтуғиста, таўатын пилъыхпык кайңусякйлью!»

⁴⁶ Иисусым пикā: «Сығлығўағунақңўси лъпысылъю апыхтуғикаюғни Лйлихтўсяның! Апыхтуғилъыси пияқнапихтут югнун қаткысяхқālютың. Уқихтуқастун акмагыстун аюкут югнун акмахтыстақыхкыси, нақамлъю талўа атāсиқ иғнығўахси атуқигатахси каюсийнъалюки акмагитның. ⁴⁷ Сығлығўағунақңўси лъпыси! Пиниғнахсяғақаси лъйвғит құлвағналюки укналиқистыт сивуныхпыси туқуқуқйт. ⁴⁸ Таўатын пилъыхпысигун кылгутнўахси итагнақилъыхси сивуныхпыси пилъхитнун. Лъңита туқуқуқйт укналиқистыт, лъпыси пиниғнахсяғақаси лъйвғит. ⁴⁹ Тамākын апальюқлъюку пыхқинылъығмикун Кияғнық пикāгуқ: «Каяхфикыльықанка укналиқистыныңлъю, апостолыңаныңлъю, туқулъықйт иляңи, амьюқытātкыльықйт иляңи». ⁵⁰ Ынкāңам ағнығни мāтын кияхлъыхйт ағыўғьяхқāгут апальюқлъюки сивунғита туқуқуқакыхқаңит қамахлъюки укналиқистыт нунам улимаюхўālъханың, ⁵¹ тāхкын има Авелым туқутылъханың Захариям туқутылъханун. Захария туқуткақыхқаңат акулыхкыни ахқыфигымлъю, Ағлығналғимлъю Ныңан. Аа, уңипāтамси, кияхлъығйт ағнығни мāтын ағыўльыңьяхқāгут таўатын пилъығнун.

⁵² Сығлығўағунақңўси лъпыси лйсималъылыхлъяғни Лйлихтўсяның! Ағуляқусимāхси қипытақ қыльпыгусихқақ амиганун лйсималъхым Кияғнығмың аюқылғй; лъпыси итығьюгигатуси ынкām тамākут итығнақылғйт ағулихтақаси».

⁵³ Иисус иқисян апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның, Фарисейтлъю угумиягутыхлъякāt. Тāхкын кынляңа сығлықўхлъягыгуткātлъю, āпкүғўахтākātлъю пияқналғиның, ⁵⁴ сямың пискыльюку анағңалғиың анагвигиғналюку.

Кылыңасялъық Пинйюхтылъығмың

12 Таўатын пималюки тысячанылгутыт югыт қырңугуткат, рыпаль илятың тўтқахтақлъюки пикйт. Иисусым сивуклъюки малихсяхтыни пикй: «Кылыңалюси Фарисейт закваскаңитның. Пинйюхтылъхат пйқақа. ² Сяңўа сьпыхкақ сьпутйғьяхқāгуқ. Қамахлъюни аксяқыхкақ қайвиҳқысяхқāгуқ. ³ Сямың пилъыси аксяқлъюку нагақуғьяхқайт қагани. Сяңўātлъю сигутқўткыхкаси ўмгульюси ными уңипаксяхқāгут тамаңани».

Аликсяхқақаси Кияғнық

⁴ «Уңипāтамси илякумтāmни, аликихпынаки тамākут туқутикаюгыт югусимың, иўырңа тām кинүңаның алъя сянәнғитйси. ⁵ Иўырңа

кылыңасяғнақамси китумың алиқсыяқамың.
Аликитыху Кияғнық, туқускумиси
ахтуғьяққангилыылгүк милёсыяққалюси геенамун.
Аа, уңипатамси аликитыху!

⁶ Талымат қатығьйғахат акикыхкаюгунгитат
малғуыгнун монетагнун? Таўалыйма налихйнит
Кияғнығым пуйгунангитт. ⁷ Талўа нуяқпыси
угляхталяңи Кияғнығым лйсимақй. Алиңыхпынаси,
Кияғнығым мыгнукаатағйси қатығьйғалғутның
пакихулыюси».

Тугуклығилтық Налиғмың Ихсякильтық Христосымың

⁸ «Ынкәм уңипатамси, китум алңунақ уңипаскаки
сивуңитни югыт хўаңамнун пикнилютың,
Иғнығанлыю Югым пикнильтықй сивуңитни
Кияғнығым якулылғутаңан. ⁹ Иўырңа китум
алңунақ уңипаскаки сивуңитни югыт хўаңамнун
пикынғинъиллютың, Иғныған Югым
пикынғинъильтықй сивуңитни Кияғнығым
якулылғутаңан.

¹⁰ Китум алңунақ сығлытун акузиткыхкумигу
Иғныға Югым, Кияғнығым сығывусяққакә. Иўырңа
китум алңунақ сығлытун акузиткыхкумикык
Аглығналғйк Тағнығак, Кияғнығым
сығывунъангитә.

¹¹ Аглясқаңиси синагоганъун, сивуңитнун
правителыт, налиғмың иглығутистыт
тыхылъхйхпынаси натын кймсилъыққахпысиның,
налиғмың сямың пильыққахпысиның. ¹² Таўани
пильығми Аглығналғйк Тағнығам
акузиткаққалильтықйси сямың пильыққамың».

Иисусым Уңипағаткыхкаңа Налъюқак Акльюңилңуқ Юк

¹³ Юлғутыхлъягыт акулңитның югым Иисус пикә:
«Апыхтуғиста, аңлыгута уңипатахтигу, атамтаңуқ
униткәның сяғьямың ныңитахлъяңа».

¹⁴ Иўырңа Иисусым апыкә: «Югми хўани, китум
нанқихтистыңлъяхтаңа, налиғмың
ныңихқистыңлъяхтаңа лпытыгнун?» ¹⁵ Тәхкын
қамахлъяюки пикй: «Кылыңалюси альяҳйнағмың
пакигнйхтылъяғмың, қаюхлъяк югым
уңувалъыхпигә сяғьйхтылъяқкун аюқынгитук».

¹⁶ Тәхкын Иисусым уңипағаткй: «Юк акльюңилңуқ
нуналғуфтуқ пйтыстихлъякаюгмың.

¹⁷ Сюмыхтағакәк: «Натын сянақсиңа?
Пйтыстыхлъякамнун кахпагвигутуңа». ¹⁸ Лъминың
кймсиқак, Хўатын пинақуңа. Кахпагвигынка
ифкаққуғлюки, аңатағалғйның кахпагвигхканың
ныкыққуғнақуңа. Ынкәм қамахлъяюки зернонка,
сяғьянқалъяю кахпахлъяқанка. ¹⁹ Тәхкын
пильықуңа уңувасимнун: «Уңувасимни,

кахпагилхъяхтуңа аюмикульылғутнун! Тәўа
сянаниғнақуңа, нығаклъяюңа, мығаклъяюңа,
пиниғьюхнақуңа!» ²⁰ Иўырңа Кияғнығым пикә: «Уюқ
налъюқак! Унукун уңувасин туқунақнұқ.
Кяхпахлъякахтын тамәкут китум пикнақакй?»
²¹ Иисусым тәқниқй: «Тәтун юхтун аюқут тамәкут
сямың тамаҳаның кахпагилғйт лъмыхнун катам,
иўырңа Кияғнығми акльюмалғйңут».

Нығьюкильтық Кияғнықкун

²² Тәхкын Иисусым малихсяхтыни пикй: «Тамәкын
апалъюқлъяюку уңипатамси, нульқавйғуткыхпынән
уңувалъыхси, сямың нығылъыққахси, налиғмың
сямың атылъяққахси. ²³ Уңувалъық
мыгнунағатағатук нықның, югусиқлъяю
мыгнунағатағатук атканың. ²⁴ Ысхақахтыкикун
мытыхлъяюгыт, пйтысиғйгатут, налиғмың
унатйгатут, налиғмың кахпагиңигатут, нақамлъяю
Кияғнығым ныққакй. Лпыси мыгнунағатағатуси
қаўәгның! ²⁵ Ынкәм налихпыси
нульқавйғуткылъяюку уңувалъыни
тәкухтырыгахлъяқагү? ²⁶ Нульқавйғым
уйгувлығағнәнгитутаңаның уңувалъық, сяңанңам
сяңуәт алңунақ нульқавйғуткақыстыки?

²⁷ Ысхақахтыкикун пйтысиғәт нагулғйт, қыпхйгатут
налиғмың аткаңлйгатут лъңитның. Иўырңа
уңипатамси, талўа Соломон, акльюңитыхлъягмини
әсимаңитук пйтысиғағыстун пинихтуткалғймың.

²⁸ Кияғнығым әсихтуғакй вығәгыт
пйтфигмыхнилңут ағнығми таўани, иўырңа
унәмиңани қйтақйт. Кияғнығым әсихтұңукаки
вығәгыт, лпыси әсихтуғатағангитисй?
Ухпықилъыққыстәпигүси!

²⁹ Сюмыхтағәмаңинахпынаси сямың
нығылъыққахпысиныңлъяю
мығылъяққахпысиныңлъяю.
Нульқавйғуткыхпынаки тамәкут, ³⁰ қаюхлъяк
ухпықиңигалңут Кияғнығмың нульқавйғуткақйт
тамәкут. Атахпыси лйсимақй акльюкыхкаси.

³¹ Тамәкын апалъюқлъяюку кияхтылъяхпысини
мыгнуналъыхпигәхтыстыкык Кияғнығым
Атаныхпагульхалъяю, пиюкылъхалъяю. Таўатын
пикуфси Кияғнығым тўнылъяқй қамахлъяюки
акльюкыхкаси».

Қиягмылңут Акльюңит

³² «Алиңыхпынаси пынъйхамни, қаюхлъяк
Атахпыси қуякусиқлъяюку тўнюогақә лпысинун
Атаныхпагульық. ³³ Сяғьяси акиклъяюки
манилытыки акльюмалғйт. Ынкәм лпыси
кахпагилъякуси акльюңихпысиның қиягми.
Таўатын пикуфси қиягми ақыфтағалғульыкуси
нәвьяхқангилңуғмың. Таўани акльюңиси

нәңьяхқангилңүт, тыглыгнйхтытлью тугунәнғитйт, молытлью нәфқынъәнғитйт. ³⁴ Акльюңиси нәнтыката сюмыхтағалъысылъю тауанлъыкут».

Иисусым Апығйхсйсқыхқаңи Тагилъықхаминун

³⁵ «Сямун тамаҳәнун ятахқыңъуәғлюси, әткаси әсяқлъыхйнәғлюки, кынылгутаси кумахтыңъуәғлюки. ³⁶ Таўатын пикуфси қыпхахтыстун аюқылъықуси утақйлғйт умйлыгмыхның утығнилъыққаның ныңуғутылъхым нықынғахқылъханың. Ынкәм кәльюни тыңлюхтуқан қылъпыгутақхлъықат. ³⁷ Қуянапихтут қыпхахтыт тыхумағмың апығйғуәғлютың аюқылғйт умйлгита кәскумики! Ипа уңипәтамси, умйлгым қыпхахтыни ақумұтыслъюки қаюғвикыгныкун, тәхкын кынигни тафсйльюкык кыпсйқулъықй нықмың. ³⁸ Тагйқлъилью унугым кукахтыстыхпынән налиғмың унугым куқан киңуңаның. Иўырңа қакун алңунак тагикуми тамәкут қыпхахтыт апығйғуәқат қуястылъыгяхқәгут. ³⁹ Иўырңа лйсимакльюку уна, мыңтығалгым лйсимаксяқумигу қакун тыглыгнйхтым тагилъыққә, унинъәнғитә мыңтығани тыглыгнйхта нәфқулъюни итығнаюкан. ⁴⁰ Лъпысылъю апығйхсяғуәғлюси пикатык қаюхлъяк Иғныға Югым тагияхқәгуқ уәкынғилъхағульюни».

Атәсйғмылңуқлъю, Атәсйғмынъығилңуқлъю Қыпхахта

⁴¹ Петырым әптыкә: «Атанық, уңипаған әпқан, хўаңкунъун пиңуә, налиғмың тамаҳәнун?»
⁴² Атанғым кймсиқә хўатын: «Кинаңәуә атәсйғмылңуқ, пықжинылғй қыпхахта? Тәнаңуяхқәгуқ умйлган иглығутистыңлъяқә қыпхахтыминун, нықылитәйтсқылъюкилью ахутаңа тамаҳән. ⁴³ Тәна қыпхахта қуястылъыңьяхқәгуқ, умйлгым кәльюни ысхақумигу қылылъығмитун пилғй. ⁴⁴ Ипа уңипәтамси, тәна қыпхахта умйлган иглығутистыңлъяғьяхқәқә сяминун тамаҳәнун. ⁴⁵ Иўырңа тәна қыпхахта сюмыхтағәмакуми хўатын: “Умйлька мулјоқ тагихпынани”, ынкәм қывутқуғьягульықй қыпхахтыт югытлью, ағнатлью. Нығаклъюни, мығаклъюни, сјомақлъюнилью пилъықуқ. ⁴⁶ Тәхкын умйлга кәльықуқ нальютәғульюни, сйғмакынғилъкаңани ағнығым. Ынкәм умйлгым ағьюғмихтәхлъяхлъықә, илятыслъықәлью атәсйғнығилңуғнун. ⁴⁷ Қыпхахта апығйхсялхилңуқ налиғмың умйлыгми пиюкылъхатун пиюңгилңуқ анагульыльыңхлъяхлъықуқ. ⁴⁸ Иўырңа қыпхахтым нальюкыхкумигу сясқысюльха умйлыгми,

анахуткәяғңәғми ахсән аюқлъюку анагульыльыңхлъықуқ. Юк тўныльыңхлъякақ сямың, сяхқахтульықуқ; јок уата тўныльыңхлъякақ сямың, уатақәғәқ сяхқахтухлъяхлъықуқ».

Иисус Ағқымырәгутыстилғй

⁴⁹ «Тагикәгуңа кынығмың милюғналюку нуна, хўатуқ мәтын кумалғй! ⁵⁰ Иўырңа тәм сивуңани крестигьяхқәгуңа икфиқылъықкунлью, туқулъықкунлью. Ынкәм сығлылйхлъяғуңа кынляңа крестилъығма апығйльханун. ⁵¹ Сюмыхпысини тагинъиллюңа ныкыхмыльығмың пистыңтәә нунамун? Иығлыгилью, уңипәтамси, әфқұтиствияхтүгуңа. ⁵² Хўакын кынлыкльюку ныңльюгуткулъхйт талъимат әфқұлъыкут апальюқлъюңа хўаңа. Пиңаут кипульхинәхлъықакхыт мәлғук, ынкәм мәлғук кипульхинәхлъықйк пиңаут. ⁵³ Лъңит әфқымырәгульыкут; атам кипульхинәхлъықә иғныни, ынкәм иғнығым кипульхинәхлъықә атани. Нәм кипульхинәхлъықә панини, ынкәм паниган кипульхинәхлъықә нәни. Ағнам кипульхинәхлъықә укәни, ынкәм укәған кипульхинәхлъықә ағнақ сякини».

Иисусым Кылыңасяқәңи Нагатыстыни

⁵⁴ Тәхкын Иисусым юлғутыхлъягыт пикй: «Ысхақуфсигу қиляғуәқ маюлғй пакфалъямыльюку, таўаниңинақ пилъықуси: “Ыслъяльюгухнақә” пинақнилъыхпысистун пилъықуқ. ⁵⁵ Ануқа икывәхтыкан, пилъықуси: “Пуклъяхқуәнақә” пинақнилъыхпысистун пилъықуқ. ⁵⁶ Лйсимакисйғуәлғйни лъпыси! Нунамлью, қилягамлью ныкығныға ысханыхпысигу, ыслъям натытуляңа лйсимакақәхси. Сяңанңам лйсимаксюңгистыки мәтын сяңуәт сялхыт сямың писйтаңи?»

Иисусым Апыхтўсяқыхқаңа Қаникутылъхым Налъхусялъха

⁵⁷ «Сяңан лйгикигахтыху лъпысиниң катам сяңуә пинитун пилъхутаңа? ⁵⁸ Авуткистыхпык нанқихтивигмун ағлясималютын, тумыми тәкўани кәтфагилгафтык нальхусяғнакын қаникутылъыхтык. Пинғилъкувык иҳсахпыгун ағляльықәтын нанқихтистымун. Ынкәм нанқихтистым тўныльықәтын умйлуәғмун анусимиңлйсқылъютын. ⁵⁹ Уңипәтамкын, әнәнғитутын кынляңа киңулихпиғақ манин лъивикўсяқылъыхпынун».

Авутыққылъюси Сығлықынъанихтык

13 Тамәни пилъығни иляңи югыт тамәнтыфтут, уңипәткәт Иисус Пилатымун тукутысиманилюки иляңи Галилеяғмйт аққышәғумалюки Кияғнығмун. Аўитлъю акумулясиманилюки аўитнун тығикусят. ² Иисусым әптыкй: «Сюмыхпысини тәкут Галилеяғмйт сығлыққыңъәғатағахпытәт иляңитның Галилеяғмйның қаюхлъяк таўатын тукуткәлғйт? ³ Уңипәтамси, накә! Авутыққылъюси сығлықынъанимакуфси тәўа қамахлъюси лъпысылъю тукулъықуси лъңистун. ⁴ Нықамикынғистыкй Силоамыми қуля пиңаюның иңлюлык югыт башням улъығвиклъюки тукуқуқй? Сюмыхпысини тәкут сығлыққыңъәғатағахтәт Иерусалимыми кияхлъыхйның? ⁵ Уңипәтамси, накә! Авутыққылъюси сығлықынъанимакуфси тәўа қамахлъюси лъпысылъю тукулъықуси лъңистун».

Иисусым Уңипәткәткыхқаңа Смоквам Уқфига Пйтыстинғилнуқ

⁶ Тәхкын Иисусым уңипәткәткй: «Югым пйтысиғахтыстыкә смоквам уқфига виноградымун пйтысиғағвигмини. Ысхағьяхтуғақыхқаңа пйтыстиманаюкан, иўырңа аваңитақылғй. ⁷ Ынкәм пйтысиғахтыни пикә: “Ии, пиңаюни аюмикулъығни ысхағьяхтуғақысәғақа уқфик пйтыстиманаюкан иўырңа аваңитақуқ. Кыпигу! Пйтфигильхәкун”. ⁸ Иўырңа пйтысиғахтым пикә: “Югунйқ, ўйн хўани аюмикулъығми авылғаху. Увитаңа ляғнақақа, ынкәм катагүгвикылыықақа пйнәәсимың. ⁹ Аюмикун пйткүмакуми пинихлъықуқ, ынан пйтыстинғильқан, кыпыснакын”».

Субботами Иисусым Нәлхусқаңа Ағнақ

¹⁰ Тәхкын атәсими Субботам ағнығани, синагогами Иисус апыхтуғикақ. ¹¹ Таўантыфтуғуңуқ ағнақ қуля пиңаюның иңлюлык аюмикулъығни туғнығәм каялыққыхкә. Пақығнастыкә ынкәм такляғрукыхлъюни ныкывигалнуқ. ¹² Иисусым ысхағьямигу тахсиғлюку пикә: «Ағнақ, итымутамкын каялыққыңъылъыхпының. ¹³ Тәхкын сәфтыкә, ынкәм такляғрукхұтцинәмағми пикақ, усюкиақлъю Кияғнығмың. ¹⁴ Синагогам иглығутистыңан угумиягуткә Иисус қаюхлъяк нәлхутилғй Субботами. Ынкәм пикй югыт: «Ағвинлығут ағнығит қыпхағвихкапут, ынкәм тағйқитык тәкуни ағнығни нәлхутысқылыюси, накән Субботами!» ¹⁵ Атанғым пикә: «Уюқ пиниюгнық! Субботами, тамахахпыси вола налиғмың осәлыси итымულъюки

мығысяхтуғақаси. ¹⁶ Уна ағнақ киңункә Авраамым, Туғнығәм асихқыхкақә куля пиңаюның иңлюлығни аюмикулъығни. Ипапыстәқ анахутылъхунгитук итымутылъыхқә Субботами!» ¹⁷ Иисусым таўатын пийистың, қамахлъютың аңуяги кайңуюгуткат. Ынкәм қамахлъютың югыт қуятыхлъякат пинигракыхтаның апығйқәның.

Иисусым Уңипәткәткыхқаңа Горчицам Пйтутаңа

¹⁸ Тәхкын Иисусым әптыкй: «Натыта Кияғнығым Атаныхпагульхә? Сямун иңлюнъақсикун? ¹⁹ Горчицам пйтутаңатун аюкуқ, югим тугулюку пйтысиғақаңа пйтысиғағвигмикун. Нагуялғйми уқфигухтыкақ, ынкәм аваякун қаўагыт уңлюсикат».

Иисусым Уңипәткәткыхқаңа Закваска

²⁰ Алямың Иисусым әптыкй: «Сямун иңлюнъақсикун Атаныхпагульхә Кияғнығым? ²¹ Закваскатун аюкуқ ағнам акүтутақыхқаңа авляўахлъягмун, ынкәм акүтахлъяк хұхтыстыхлъякә».

Кахпыстәхақ Амик

²² Иисус ағләткылыюку Иерусалимымун, апыхтуғимағми пикақ нынилъю, ныңйхағнилъю. ²³ Китум әптыкә: «Атанық, паляскухәўәт югыт югулияхқат?» Иисусым кймсиқй: ²⁴ «Сягиқлъюси итығнақитык кахпыстәхақкун амихкун. Уңипәтамси, угляпихлъығйт югыт итығнакуткулъықут, тәўаңинақ итыхпағниңитут. ²⁵ Мыңтығам юган макылыюни амик умыгыяхтухлъыкә. Ынкәм тысқакмани ныкывғалъықуси, тыңлюхтухлъықусилью хўатын пимахпыси: “Атанық, қыльпығутахтикут!” Кймсихлъықйси: “Налъюкамси, нальюкақалъю накын пиңустык”. ²⁶ Тәхкын пилъықәхси: “Нығылгусиғақамкынлъю, мығылгусиғақамкынлъю, апыхтуғикагутынлъю тумымнъи”. ²⁷ Иўырңа пильтахлъықйси: “Уңипәтамси, нальюкамси, нальюкақалъю накын пиңустык. Иқильяғәтык хўаңамның лъпыси сығлытун пистыни!” ²⁸ Тәхкын қияғуахлъяхлъықуси, хутысылъю тышқитәхтәмйта. Таўатын пилъықуси ысхақуфсикй Авраамылью, Исаакалъю, Иаковылью, қамахлъюкилью ўкналиқистыт. Лъңит Атаныхпагульхәнильықут Кияғнығым, иўырңа лъпыси ыслъятмун миләлъықйси! ²⁹ Ынкәм югыт тагильықут асивағмың, пакфалъямың, айўаңың, икывағмың. Тәхкын ақумылъықут қаюғвигығни Атаныхпагульхәни Кияғнығым. ³⁰ Нагатахтыккун, тамәкут укалйт мыгнунахсяхқәгут, ынкәм мыгнуналғйт укалйхсяхқәгут».

Иисусым Пиниқылыға Иерусалимымун

³¹ Таўани пилъығми иляңита Фарисеит такулюку Иисус пикәт: «Мәкын иқилъютын натмун агуляқя қаяохляк Иродым туқутыстысюгақатын».

³² Иисусым пикй: «Уңипәсяхтухтыху тәна кавйқ: “Нагатын, ағнығми аныскүгуңа туғнығағның, нәлхуқүгуңалъю қинуюлғйның. Унәмилъю таўатыхпигақ пилъықуңа. Тәхкын пиңаяни ағнығым қыпхақақа апығйхлыықақа”. ³³ Нақамлъю иглыхсяқпапыстағүңа ағнығми, унәми, аўақағәнилъю, қаяохляк итагнаңгитук үкналиқиста туқусяққәлюни нани алңунак иўырңакун Иерусалимыми.

³⁴ Кәй Иерусалим, Иерусалим! Туқуқуқакатын үкналиқистыт, милуюпағәтағлюкилью туқуқуқакатын Кияғнығым каяхтыкй льпынун. Угльпихлъюку қырңуқсюгақсяғанка юхтын хўаңамнун, катам таўатын қаўағым яқугми асиңанун қырңуқтылхатун амәғани. Иўырңа таўатын пистысимаңитахпыңа! ³⁵ Нагатын, мыңтығән пәхқйльықә қаяохляк Кияғнығым унинъақатынлъю, пақнйхсяғнаниғнақатынлъю. Уңипәтамкын, ысхағнәңгитахпыңа кынляңа хўатын пилъықхәпынун: “Кияғнығым қуяслъигу тагилғй әтхакун Атанғым!”»

Иисусым Нәлхусқаңа Қинуюлғй Юк

14 Атәсими Субботама, Иисус нығьяхтуғьян атәсимун иглыгутыстыңитнун Фарисеит, таўанлыңут югыт рйрңиңуәқәт. ² Иисусым мануңанитыфтуқ юк, игуыклью, талыкыклью пүвңалғйк. ³ Иисусым алыхқуқй апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның, Фарисеитлъю, әптыкй: «Лйлихтүсямтә нәлхутисқинкүт Субботама, налиғмың писнанихтинкүт?» ⁴ Иўырңа ныпйғуәгуткат. Тәхкын сәфлъюку юк нәлхульюку, агляхтыстыкә. ⁵ Тәхкын әптыкй: «Налихси игылукуми, налиғмың воылукуми, Субботама мыхтағвигмун ифкақан, таўаниңинақ сяюгнахтагү Субботаңуғңән?» ⁶ Таўа кймсихпағниңиткәт.

Иисусым Апыхтүсяқыхқаңа Қусывығңалъық

⁷ Иисусым ысхақй иляңи ақылъқат ақумүлхәйт әңуәғит ақумутитхун. Ынкәм уңипағәткй: ⁸ «Тахсиқлъялъяңыхкувык ныңуҳнақылғйк нықынғаққылхыкынун, ақумықәвык пилғәтын әңуәғит ақумутитхун, кина тахсиқлъяқәнаюкан әңуәғатағалғй льпынун. ⁹ Тахсиқлъяғикам льпык тагилюни хўатын пилъықатын: “Ақумыстигу тәна ақумвихпыгун”. Ынңәталъ таўани кайңуюхлыықутын нұхтыкувык укаванлыңум ақумутахкынун. ¹⁰ Иўырңа тахсиқлъяқәбатын,

ақумьяхтухәтын ақумутам укавантылхәнанун. Тахсиқлъяхтыхпык тагилюни пилъықәтын: “Илякумтәмни, ақумьяхтә әңуәғухтыкат ақумутитнун”. Ынңәталъ құлвалъяңылъықутын ақылъқалғутыт ысхәманғитни. ¹¹ Тамахағмың лъңитның әңуәғухтыкат қусывыхтылъяңыаққәгут, иўырңа тамахағмың лъңитның қусывыхлыыхйт, таўа әңуәғухтылъяңыаққәгут».

¹² Тәхкын Иисусым тахсиқлъяхтыни пикә: «Нығьяхтйсқикувык тахсиқлъяфқйта илякумтәхтын, аңлыгутытын, илякүәхтын, налиғмың акльюңилңүт увилиғныхтын, қаяохляк утығмун лъңиталъю лъмыхнун нығьяхтйсқынъаюкаңатын. Таўатын пикуфки акиткалхәхульықәтын. ¹³ Иўырңа нықынғаққыстинақңукувык, тахсиқлъяғнакытын акльюмалғйт, югусйт налиғныхлъюгмылңүт, игульюгмылңүт, аякатлъю. ¹⁴ Ынкәм қуястылъяңылъықутын қаяохляк тамәкут акитыпағниңитәтын. Кияғнығым акилыхтухлыықәтын уңувахтыкумики қәткүтңалғйт югыт».

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Нықынғаққылъыхляк

¹⁵ Қаяоғвигығни атәсим ақумгалғйм нагалъюку Иисус пикә: «Қуястыкәгут нығьяхтуғьяхқат нықынғаққылхәнанун Атаныхпагульхән Кияғнығым!»

¹⁶ Иўырңа Иисусым пикә: «Юк нықынғаққинақумалғй, угльқлъю тахсиқлъяқә. ¹⁷ Нықыт апығйғьята, қыпхақтыни каяхтыкә хўатын пияхтйсқылъюки тахсиқлъяқани: “Тагиляғәтык, нығьяқлъяхйнәхтукут!” ¹⁸ Иўырңа қамахлъютың тахсиқлъяқй апхусйгуткат. Сивулим қыпхақта пикә: “Пйтысиғағвиңумәңа, ысхағьяхтупыстағнақңуәқа. Умйлгын уңипәнъакын, қивғуақаңуқ нығьяхтухпағниңилңуңа!” ¹⁹ Түңлихән пикә: “Талъимат иңлюкулхәйт воыт тукфймәнка, нанғйкуяхтуғнақақанка қыпхалъыхтулңит. Умйлгын уңипәтахнакын, қивғуақаңуқ нығьяхтухпағниңилңуңа”. ²⁰ Ынкәм иляңан пикә: “Нулихтунхәгуңа, ынкәм нығьяхтухпағниңитуңа”. ²¹ Қыпхақтым тагилюни умйлыгминун әпқй сямың пилхәйт. Тәхкын умйлгым сякшитыхлъягумағми қыпхақтыни пикә: “Әнқахлъютын ныхлъягым түмңитның тагикүтики акльюмалғйт, югусйт налиғныхлъюгмылңүт, аякат, игульюгмылңүт”. ²² Мулюхпынани қыпхақтым пикә: “Югунйқ, қылылъяхпытун апығйхтуқ, иўырңа паниның нықақхәлъягүк”. ²³ Умйлгым пикә: “Әнлютың ныхлъягмың тумынилңүт югыт тагиляғәтысқики ынкәм мыңтығақа ыслъықағахльи. ²⁴ Уңипәтамси,

тамәкут тахсиқлѣикақсықынқа нығнәнғитут нықынғаққусимның”».

Малихсәхтыңульық

²⁵ Юлғутықлъягыт малихлъяғәткәт Иисус. Қйвлюки пикй: ²⁶ «Кина алңунак тагилғй хўаңамнун малихсәхтыкнәнғитақа ұйтқуқун пиниқатағақумиңа пакихульюңа атаминың, нәминың, нулйғминың, авақутаминың, аңлығутминың, наягминың, лъңаның лъю катам. ²⁷ Китум алңунак лъми катам қақұрани уяминғилькумигулью, малихтыкумиңалъю, малихсәхтыкыпағниңитақа». ²⁸ Тәхкын Иисусым пикй: «Налихси башняңлъяғьюгукуми, сивукльюни ақумлюни акитуляңа нарақылъықә нәмаяхқәнаюкан манини. ²⁹ Нарақынғилькумигу манини, тунымаңлъяғлюку башня пыхлъяқә. Ынкәм югыт ысхағлюку ныңляғьюхсәткылъықәт. ³⁰ Пильықут: “Ўм югым пйнлиғлюку ныкыфтыкани тәқыпағниңитә”». ³¹ Тәхкын Иисусым әптыкй: «Сянаяхтатук умйлык иляңан умйлгым сюғугнақнуқаңатни? Сивукльюни ақумахльюни акузимхұткынъаяғә иляминун каялъяқйяқәнаюками 10,000мың пильюўахтылиғлюни, пильюўағьяғьякумигу умйлык 20,000мың пильюўахтылык. ³² Иўырңа каялъяқйпағниңилькуми, тәхкын умйлык сялин уявантықлъяғлюку каялхъяқй акузистыкаққани лъңанун. Хўатын пияхтйсқылъықә: “Сясқысюхсикут ныкыхмытунъалюта?”» ³³ Иисусым нағнығуткй: «Ынкәм уна сюмыхтағәткитыху, китум алңунак пыхсюнғилькумики қамахльюки лъми пини, малихсәхтыкыпағниңитақа».

Сясйңилңуқ Тағьюқ

³⁴ Иисусым тәқниқй: «Тағьюқ пиниқутқ, иўырңа тағьюғниңйскуми альямыңлъя тағьюғниғунъәнғитук. ³⁵ Тәўа пиниғнәнғитук сюнамун, налиғмың пйнъәсилюни пйтысиғағвигмун, ынкәм югыт ыхлъяқәт. Нагатык, сигутылгүси!»

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Ифляяқ Пынъйқ

15 Атәсими ағнығми, налогмың қырңухтистылғутытлъя, иляңилъяу сығлықхыстылғутыт нагасяткат Иисусымун. ² Фарисейтлъя, апықтуғикаюгытлъя Лйлихтүсяның қикыхқукат: «Ўм югым тугуклъяғәқй сығлықхыстыт, нығылгусиғақйлью». ³ Ынкәм Иисусым уңипағәткй: ⁴ «Налихси юк талъиматмың пынъйлгуяқуми, атәсиқ ифляяқумигу, сянаяхта? Унильюки юк стамат стаманың иңлюлык сйпнықлъяуки пынъйни

нығумалюки выгәхтуқами, ивагьяхтуғнаяғә ифляяқак пынъйни кынляңа нәлъякылъяғминун. ⁵ Нәлъякысямигу, қуяпихлъяуни уямикә. ⁶ Лъмыхнун кәлъяуни тахсиқлъяқй илякумтәни, увиқлъяинилью пикй: “Қуялгусиқахтыңъа, қаюхлъяк нәлъяқә пынъйқа ифляякәялғй!” ⁷ Уңипәтамси, таўатықпигақ қиялгми қуякатағақлъяқәт атәсиқ сығлықхыста авутықхыльюни сығлықхынъанилғй, пакихульюку тәкуның юк стамат стаманың иңлюлығьяғның пинилғйның юғның авутықхысәхқәңилңуғның».

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Ифляяқак Монета

⁸ Тәхкын Иисусым иляңаның уңипағәткй: «Ағнақ қуляғьяк серебромың монеталгуяқуми, атәсиқ ифляяқумигу, сянаяхта? Кынылғутак кумахльюкык мыңтығани альяғнаяғә ивағиңўәғумағми кынляңа нәлъякылъяғминун. ⁹ Нәлъякысямигу тахсиқлъяқй илякумтәни, увиқлъяинилью пикй: “Қуялгусиқахтыңъа, қаюхлъяк нәлъяқә монетака ифляяқаксықыхка!” ¹⁰ Уңипәтамси, таўатықпигақ Кияғнығым яқулги қуяқут атәсиқ сығлықхыста авутықхыльюни сығлықхынъанилғй».

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Иғнығым Сякусийқильхә Уңувалъяғминың

¹¹ Тәхкын Иисусым иляңаның уңипағәткй: «Тәўаңуқ юк мәлғугығның иғнылык. ¹² Уюқлъяим иғныған пикә атани: “Атәй, сяғьяхпының тўниңа ныңиқхамның”. Ынкәм атаңан тўныхкакык иғнығығни ныңиқхахкының. ¹³ Мулюнғитук, уюқлъяим иғныған акикуғлюки ныңини ағуляқыхкақ уяванлыңуғмун нунамун. Тамәни манини сякусийқильюку, ¹⁴ сяқшахйғуткақ. Ынрақлъяу тамәна нуна нықаңисяхлъягухтыкақ ынкәм нұхтықлъягухтыкақ. ¹⁵ Ынкәм қыпхағьяқак югмун тамәнлыңуғмун; тәхкын югым қыпхақалиткә нықхыстыңулюку куругағның. ¹⁶ Игатам аңталаңаның куругәт ныққуткйтның нығьяғәғми лъяқак, китумлъяу алңунак нығьяғқалисигальқаңа. ¹⁷ Қынўатлъяу лйсяғақак: “Панығниқумалюңа мәни, қамахльютың атама акилыхтуғлютың қыпхақтыңи нығақут кыпсәлъяутың, масисю сйптйгақут! ¹⁸ Ағляғнақуңа атамнун хўатын пиналюку, Атәй, сығлыққумәңа Кияғнығмунлъяу, лъпынунлъяу. ¹⁹ Иғнығулюңаңам пияхқәнанигңа. Акилыхтуқаюгыстун қыпхақтыхпытун лъяхтыстиңа”. ²⁰ Ынкәм ныкывлюни атамнун ағляқак. Иўырңа сялин уяванлъяуку атаңан ысхақә. Наңлъяғьягутықлъяғлюку ақфәснақ пайығлюку қытқалхлюку нәқә. ²¹ Иғныған пикә: “Атәй, сығлыққумәңа Кияғнығмунлъяу, лъпынунлъяу.

Иғнығулюңаңам пияхқананиғна”.²² Иўырңа атаңан пикй қыпхақтыни: “Укук, пинилъықпигак аткуяғык тагильюкык атыстыкык, аляңқуғитиқтыхулью, камыхтыхулью.²³ Ынкәм куўинталъханың каум тукутйгутыху. Нықынғақыхлъягнакукут қуяхлъягым аңталяңаның,²⁴ қаюхлъяк иғнықа уна тукукәялғй, уңувәмәк; ифлъякәялғй нәлькумәк”. Ынкәм нықынғақыхлъякат.

²⁵ Таўани пилъығми, нуйыкльиқ иғныға пйтысиғағвигмылңуқ. Мыңтығамун кәсяхтуғлюни нагакуқй айңанаңалғйтлью, тукалыгалғйтлью.
²⁶ Атәсиқ қыпхағата туқльюғлюку апытка сякутаңи.
²⁷ Қыпхақтым пика: “Уюған кәсимәк. Атахпык тукутйгутысимә куўинталъханың каум қаюхлъяк кәлхй яйўәсың пиниглюни”.²⁸ Аныңа сякшиткақ, итығыюумаңиткақлью. Атаңан аңвикльюку йтхыскуғәкә.
²⁹ Иўырңа атани пика: “Аюмикулъылгүтни қыпхәтыхлъягамкын, қаткынғисигатанка қылгүткахтын. Таўалъйма козленокәғағмың тукутйгусигатахпыңа илякумтәкульхйни нықынғақысқыльюта.
³⁰ Иўырңа ўм иғныхпык сякусийқыхкақә манин ағнанун югусимыхның акикикаюғның. Ынкәм утығниғыян хўә лъпык тукутйгутыстан куўинталъханың каум!”
³¹ Атаңан пика: “Иғнымни, күнпың лъпык хўаңқунъитакутын. Қамахлъюки сяғыанка лъпык пикатын.
³² Иўырңа қуялюта нықынғақыңъўкут, қаюхлъяк уна уюған тукукәялғй, уңувәмәк; ифлъякәялғй нәлькумәк”».

Иисусым Уңипағәткыхқаңа Атәсийғнығилңуқ Умйлгутилғй

16 Тәхкын Иисусым уңипағәткй малихсәхтыни: «Тәўаңуқ акльюңилңуқ юк қыпхақтылгуфтуқ, умйлгутистыңлъяқә сяғыаминун. Атәсими ағнығми китум уңипәсимақаңа акльюңилңуқ юк умйлгутистыңлъяқәнун сякусийқнилюки сяғыаңи.
² Ынкәм тахсиглюку пика: “Сяманилютын нагакуғақсыкын? Умйлгутинаниғнакутын сяғыамнун. Ынкәңам хўаңамнун тагитики иғахтын; ювғйғнақанка”.
³ Тәна юк сюмыхтағақак: “Умйлыгма тәқыстәңа қыпхақамның. Сянақсиңаңам? Каятыпихтуңа лягмун, кайңуяоғақуңалъю туңсигнйльықхамның.
⁴ Қыпхақйгускума паниның югнун тугукльиқтысюхтуңа лъңитнун”. Ынкәм таўатын пикақ.
⁵ Тахсиқльиқй атәсикахтыта асыңылгыт умйлыгминун. Сивулик апытка: “Натын аңкән асиңылгузин умилымнун?”
⁶ Кймсиқә: “юк талъиматңут ақимлығутахлъягыт маслиным мысийғаның ималгыт”. Тәхкын пика: “Тугулюку асыңыхпык игә, ақумқахлъютын иғақигу юк мәлғук қуля сйпнықльюку”.
⁷ Тәхкын иляңа апытка: “Лъпык натын аңкән асиңылгузин?” Кймсиқә: “юк талъимат

мераңут пшеницат” Тәм югым пика: “Тугулюку асыңыхпык игә, иғақигу юк стамат”.
⁸ Умйлган усюқыкә атәсийғнығилңуқ қыпхақтыни пыққиниқыльханың. Ипаңуқ ўм нунам юги илямыхның акильпыганығмыхни, тукфихтунығмыхни, пыққиниқатағақакут ниғугмылңуғның юғның.
⁹ Уңипатамси, нунамылңуқ акльюңиси каюситусиқитыху югнун илякумтәңлъясийлюку лъпысинун. Тәхкын тукукуфси акльюңиси унильықаси, ынкәм упугатыльыңыльыкуси кынлыңилңуғнун ныкаққанун.
¹⁰ Кина алңунак атәсийғмыскуми сяхқасқуғағминун, атәсийғмыльыкуқлью сяхқалгүтминун. Кина алңунак ипапихқигалькуми сяхқасқуғағминун, ипапихқынъаңгитуклью сяхқалгүтминун.
¹¹ Атәсийғмысимаңилькуфси атуқақнафсика акльюңит нунамылңут, китумңам нығыюкулъықак лъпысинун акльюңипйгыт?
¹² Ынкәм атәсийғмысимаңилькуфси килью пиңитнун, китумңам тўныльықйси лъпыси пихпысиның?
¹³ Қыпхақтым қыпхәнъаңгитәк мәлғук умйлгык. Мәлғугығның умйлылгукуми угумикыльықә әлхә, пиниқыльықә иляңа, налиғмың қаткыльықә әлхә, сйвакнәнгитә иляңа. Пиниқнәнгитахси қырңахкынка Кияғнығылью, манимлью».

Иисус Апыхтуғилғй Иляңаныңлью Сяльығның

¹⁴ Фарисеит маниюныхпалъют нагасямыхтыху тамәна қамахлъюку, лыгасйғўаткыхкәт Иисус.
¹⁵ Иўырңа Иисусым пикй: «Лъпыси пинихсюгниңлъяғақуси югыт ысхәманғитни, иўырңа Кияғнығым лйсимакйси ипа натытулыси илюхпысигун. Сяңўат югыт мыгнукухкйт сятңунгитут Кияғнығым ысхәманғани.
¹⁶ Кияғнығым югнун тўныхкақй Лйлихтўсятлью, ўкналиқистытлью иғақыхкйт атуқысқыльюки кынляңа Иоанним Крестителым тагильханун. Тәм киңуңаның Пинилғйт Уңипат Атаныхпагульханың Кияғнығым аюқылғйт уңипақиңут. Ынкәм қамахлъютың югыт қывўтыпихлъютың итығнакуткыхлъякәт.
¹⁷ Иўырңа пияқнағатағахтуқ иқитыльықә атәсиқ тағнықшахақ Лйлихтўсяның, қиялылью, нунамлью авйгутыльықхакының.
¹⁸ Китум алңунак пыхлъюку нулини, аляяның нулихтукуми гылғағнйхлъыкуқ. Китумлью алңунак тугукумигу пыхтыкақ ағнақ гылғағнйхлъыкуқ».

Акльюңилңуқлью, Юк Лазарылью

¹⁹ Тәхкын Иисусым пикй: «Тәўаңуқ акльюңилңуқ юк пилюгугңалғй акитупихльыхйның атканың. Ахутаңа тамаҳән нықым акитулъхинәның нығақылғй сйптйхлъягақльюни.
²⁰⁻²¹ Тәўальюңуқ

акльюмалғй юк атха Лазарь. Ахутаңа тамахан тагитақыхқаңат акльюңилнұм мыңтығәнун лыйқлъяку ыслъякльиғнығақун амихлъяган. Китумун нығыстысюпихтақсылғй ифкаққылтығмың асиңанилнұғмың қаюғвикган акльюңилнұм. Увиңа альқұағңалғй укиқылтығмың ынкәм қикмит тагилютың алюңрақақыхқаңит. ²² Тахталми акльюмалғй юк туқуақ, ынкәм яқулгыт агляткәт Авраамым найнун. Акльюңилнұқлъяю юк туқуан лыйфқәт. ²³ Адыми акльюңилнұқ юк икфиқылъягуфтуқ. Құлмун ысхағьялғйми, уявақпанлъяюкык ысхақақкык Авраамылъяю, Лазарьлъяю сьқұлиқулъяютык. ²⁴ Ынкәм акльюңилнұқ юк акилгұақ: “Атәй, Авраам, наңлъягыгягутықыхтиңа! Каяхтигу Лазарь, иғнығүәни ныплъяюку мығмун улюка ныңлыкыхсәхтуқағлигу, қаюхлъяк кыңғым икфиқыстыхлъягүәңа!” ²⁵ Иўырңа Авраамым пикә: “Иғнымни, нықамикан нунами кияхтәхулютын пинилғймың пилгукәлғйтын, Лазарь пилгумалюку сығлығмың. Иўырңа мәтын итагнағилъяңумәқ, лъпык икфиқылъягумалютын. ²⁶ Тәм сьғүақун, акулымнъитутқ аңыпихлъяйи ағвиғьяхлъяк. Ынкәм укыхкын кина ағвиҳпағниңитутқ лъпысинун, тәхкын кина ағвиҳпағниңитутқ хўаңқунъун”.

²⁷ Акльюңилнұм юғым пикә: “Нақам Атәй, туңсиғвикахлъякын, Лазарь каяхтахтигу атама мыңтығәнун, ²⁸ қаюхлъяк талъиматның аңлыгутылғүңа. Кылыңасяғьяхтуғлики лъбрақ тагинаюката хўавык икфиқфихлъягмун!” ²⁹ Иўырңа Авраамым пикә: “Игақуқит Моисейемлъяю, ўкналиқистытлъяю лъңитнитут, литивикнақаңит”.

³⁰ Акльюңилнұм юғым пикә: “Накән, атәй Авраам! Итупиль китум туқумаслъяғның такуяқумики, авутыққылъяютың сығлықынъаниғнаяхтут”.

³¹ Иўырңа Авраамым пикә: “Литфикумаңилъкумыхтыки игақуқит Моисейемлъяю, ўкналиқистытлъяю, талўа ухпыхтыснәнғитит туқумаслъяғым уңувағлюни уңипәскумики”».

Сығлыққылъяклью, Сығывутилъяклью

17 Иисусым малихсәхтыни пикй: «Сығлыққыстинақуткылъяхыт қўнпың пияхқәгут. Иўырңа сығлығүәғунақңұқ тәна сығлыққыстинақуткылғй юғның. ² Тәм юғым сығлыққыстыкагу налит мыкыстәхәт ухпықыңалғит хўаңамның, итагнағнаяхтуқ югыт қәмқахфикльюку уйғахлъяғмың уяқхўақун милбсяқумыхтыху кылъймун. ³ Ынкәм кылыңалюси!

Сығлыққыснақуткыхпынаки югыт.

Ухпықәлгутын сығлыққыхқан, ағьбғнакын. Ынкәм авутыққылъяюни сығлыққынъаниқан,

сығывунъякын. ⁴ Атәсими ағнығми мағрағвинлығның сығлытун пикаңатын, тагйғәтақанлъяю лъпынун мағрағвинлығның хўатын пимағми: “Қивғуқыпихтамкын сығлытун пйғәталъымның”, сығывутыпыстәғьяхқақан».

Ухпықилъяк

⁵ Апостолыт Атанық пикәт: «Ухпықилъяхтухтағақахқут!» ⁶ Атанғым пикй: «Ухпықилъялгуяқуфси горчицам пйтутаңатун аңқалғймың, уна смоковница уқфик хўатын пикуфсигу: “Акухтұмахпык йкльютын, пйсәхтә кылъйкун”, қәткынъаяғйси».

Қыпхақтым Қыпхағьяхқә

⁷ «Налихси қыпхақтылгуяқуми пйтысиғағвигми нунамун лягүәхтымың, налиғмың пынъйғмың афлъяңакикаюғмың, утығниқан қыпхағвигминың пинаяхсигу: “Ыснывағахлъяютын, нығи”? ⁸ Накә! Итупиль хўатын пилъяқан: “Ятәхқиғу нығьяхқақа. Симихтуғлютын кыпсийқуңа нығьяхқамның, мығьяхқамның. Нынығмың тәқыхкума, нығумахпык, мығумахпык пилғәтын”. ⁹ Умйльгым игамсиқаюгвикнәнғитә қыпхақтыни қаюхлъяк тәўарәғинақ қылылхәтун пйқылғй. ¹⁰ Лъпысылъяю таўатытуси. Апығйғумакуфсикки қамахлъяюки Кияғнығым қылгүткй, хўатын пилъяқуси: “Қыпхақтыңинағукут; тәўарәғинақ қылгүткахйнәт пйқапут”».

Иисусым Нәлхусқаңи Қуляғьягыт Проказалгыт

¹¹ Иисус Иерусалимымун пикаткылъяюку, иглыхтыкақ акулыхкынкун Самариямлъяю, Галилеямлъяю. ¹² Ныңйхәғмун кәтақуқлъяю, қуляғьягыт югыт проказалгыт налъякәт. Уявақәнлъяютың ¹³ акилгұкат: «Иисус! Югунйқ! Наңлъягыгягутахтикут!» ¹⁴ Ысхағьямики пикй: «Ағляхтык священнигынун ювғйғысқылъяюси». Иглыхсималютың нәлхуткат, укмаңйткат проказамыхның. ¹⁵ Тәхкын атәсим ысхағлюку нәлхутылыны, Иисусымун утыхлъяюни, игляхтулюни усюқыхкә Кияғнық. ¹⁶ Иисусым итыгән сивуңақун сыкылъяюни нунамун игамсиқаюгвикыхкә. Юк тәна Самарияғмиңуфтуқ. ¹⁷ Тәхкын Иисус пикақ: «Қулянуахтут нәлхутканка. Нәки стаманың иңлюлгыт югыт? ¹⁸ Уна накумй, лъңинаўә утыхлъяюни усюқияхтулғй Кияғнығмун?» ¹⁹ Тәхкын Иисусым пикә: «Ныкывлютын иглыхтын, ухпықилъяхпык нәлхутыстәтын».

Кияғнығым Атаныхпагулъяхан Тагильхә

²⁰ Иляңита Фарисейт әптыкәт Иисус қақун Атаныхпагулъяхә Кияғнығым тагияхқәтаңа.

Кймсиқй: «Атаныхпагульха Кияғнығым тагиңуқ иўырңа югыт ысхағьяхқақынғитат қаюхлъяк нальюнйгусылңуқ. ²¹ Ынкәм кина алңунак хўатын пинәнғитуқ: “Ии, хўантуқ!” налиғмың: “Ысха тазигна!” қаюхлъяк Атаныхпагульха Кияғнығым илюхпысинитуқ».

²² Тәхкын малихсәхтыни пикй: «Укыхкуни ағнығни тагилғйни хўаңамнисюхлъяхлъықуси, Иғнығани Югым, ўаран атәсимун ағнығмун, иўырңа тәна ағнық ысхағнәнғитахси. ²³ Югыт уңипәльықйси: “Ии, ысха тазигна Иғныға Югым!” налиғмың: “Ии, хўантуқ!” Иўырңа такухпынаки, малихтыхпынаки. ²⁴ Катам ниғухпагұтылъхым ниғухтылъхатун қиялга иңлюңаның агавык иңлюңанун, таўатысяхқәгуқ Иғныға Югым утығниқуми нунамун. ²⁵ Иўырңа сивукльюни, Иғныға Югым углялғймың икфиқыпыстәғьяхқәгуқ, ихсяксяхқәқатлью мәтын кияхлъыхйт югыт. ²⁶ Сивуңани утығнилъыхқән Иғныған Югым, югыт кияхтәлхит таўатысяхқәгут югыт кияхтылъхистун тәгани ағнығни Ной кияхтыңзулюку. ²⁷ Югыт нығакльютың, мығакльютың, ныңуғутақльютың, аңггуйқльютың пикагут кынляңа Нойем ковчегымун итылъханун. Тәхкын улывыхлъягым туқуқуқакй қамахтыңзәғлюки. ²⁸ Югыт кияхтәлхит таўатысяхқәгут югыт кияхтылъхистун тәгани ағнығни Лот кияхтыңзулюку. Югыт нығакльютың, мығакльютың, тукфигйқльютың, акикйқльютың, пйтысиғақакльютың, ныкыфтйқльютың пикагут. ²⁹ Иўырңа таўани ағнығми Лот ағуляқсан Содомымың, қиягмың ыслъяльюгухтыкәгуқ кынығмыңлью, серамыңлью, ынкәм туқуқуқакй қамахтыңзәғлюки.

³⁰ Таўани ағнығми Иғныға Югым алйхтыкан, югыт кияхтәлхит алмысиқсяхқәкә югыт кияхтәлхистун сивуңғани. ³¹ Тәм ағнығани, юк мыңтығам қайңанилңуқ укифқәми пилғәк мыңтығами илюңанун сяғяқуналюни. Таўатыхпигақ пйтысиғағвигмылңуқ мыңтығаминун пифқәми пилғәк. ³² Нықамикитыху сякәтаңа Лотым нулиха! ³³ Ынкәм китум алңунак пыхнығилькумигу уңувальыни Атанығмун, ифлъяхқәкә. Иўырңа китум алңунак пыхтыкумигу уңувальыни Атанығмун, уңувальыңыпйхлъықуқ. ³⁴ Уңипәтамси, Иғныға Югым тагикан, таўани унугми, мәлғук қавәльықуқ атәсими қавағвигми. Әльха тугульықә, иляңа уныхлъықә. ³⁵ Мәлғук ағнак қырңағмык кагимтилъықуқ зерномың. Әльха тугульықә, иляңа уныхлъықә. ³⁶ Мәлғук югык пйтысиғағвигмылъықуқ. Әльха тугульықә, иляңа уныхлъықә».

³⁷ Малихсәхтыт әптыкәт: «Атанық, нани тамәкут пияхқәғүат?»

Иисусым кймсиқй: «Нани алңунак кымыхкўәлгукан қаўәхпагыт қырңуқфйкыльықәт».

Иисусым Уңипағәткыхкаңа Угиңиғақлью, Нанқихтисталъю

18 Тәхкын Иисусым уңипағәткй малихсәхтыни апыхтуғналюки кўнпың юғйсқыльюки йльқаюфқйта. ² Пикй: «Таўаңуқ ныхлъягми нанқихтиста алиңигалңуқ Кияғнығмың, асистәғақыхқаңилью югыт. ³ Тамәнтыфтуқльюңуқ ныхлъягми угиңиғақ. Нанқихтиста аўын такқўәқыхкаңа хўатын пйқльюку: “Нальхусятхтиңа аңуйиқылғймың хўаңамнун!” ⁴ Нанқихтистым каюсийсунғитығнәғмигу иўырңа тахталми сюмыхтағақ: “Қайўа аликигатығнәмкун Кияғнық, асистәғақығнәмкилью югыт, ⁵ каюсийнәқақа угиңиғақ қаюхлъяк қинуюхсимаңағнақәңа. Каюсийнъығилькумкун қинұхнақәңа».

⁶ Тәхкын Атанғым нағнығуткй: «Лйтивикитыху сығлығым нанқихтистым пильха. ⁷ Кияғнығым нальхуссяхқәкй накмикыхкани юғалғйт ағныхтүмән, унухтүмән. Кияғнық сюкаңисигатуқ кймсиғильығминун. ⁸ Уңипәтамси, Кияғнығым нальхусятқахсәхқәкй. Қайўа Иғныға Югым утығниқуми, нунами нәлькулъықә ухпықильылығмың?»

Иисусым Уңипағәткыхкык Фарисейемлью, Налогмыңлью Қырңухтистылью

⁹ Иисусым уналью уңипағәткыхкә югнун сюмығмыхни пиниғнилютың пилғйнун, асистәғйқльютыңлью пилғйнун тамаңанун. ¹⁰ Пикй: «Мәлғук югык Храмымун юғағьяхтүмәлғйк, атәсиқ Фарисей, иляңа налогмың қырңухтиста. ¹¹ Фарисей ныкывлюни лъңаның юғәткыхкақ: “Кияғнық, игамсиқаюгвикамкын иляңистун югыт аюқынғитуңа, ўаяғнихтыңунғитуңа, Лйлихтүсяның нәфқйстыңунғитуңа, гылгағнихтыңунғитуңа, талўа ўтун налогмың қырңухтистытун аюқынғитуңа. ¹² Неделями мәлғугығның постақуңа, альхығнығмәлью куляхқыльха тўнақақа”. ¹³ Иўырңа налогмың қырңухтиста, уяванльюни ныкывғәғми талўа сивухтыхпынани қиягмун, нақам сякимани тыңлюгмигумйта пикақ: “Кияғнық, сығлықкыстыңуңа. Наңлыгыгутьахтиңа!”» ¹⁴ Тәхкын Иисусым пикй: «Уңипәтамси, налогмың қырңухтиста ныминун агляқәгуқ нальхусяльыңлюни Кияғнығым ылъкуғутқалъханун, накән Фарисей. Қаюхлъяк кина алңунак лъминың аңлислъыхй укавахсәхқәгуқ, ынкәм кина алңунак лъминың укавахлъыхй аңлистыльыңьяхқәгуқ».

Иисусым Куястыкаңи Тағнухәт

¹⁵ Тәхкын иляңита югыт талўа тағнухәхатың тагиткйт Иисусымун сәфльюки куястысқылъюки. Таўаңинақ малихсәхтыт ысхағьямыхтыки иныхтыкйт аңаюқйт тагитыфқйта писқылъюки.

¹⁶ Иўырңа Иисусым тахсиглюки тағнухәт, малихсәхтыни пикй: «Йықай тағнухәт тагилит хўаңамнун, ағулихтыфқйта, қаюхлъяк Атаныхпагульхә Кияғнығым тағнухәғыстун аюқылғйт пикәт. ¹⁷ Ипа уңипәтамси, китум алңунак тугуклъингилькумигу Атаныхпагульхә Кияғнығым тағнухәхәтун, итығнәнғитук».

Аклъюңилнұм Югым Аңкүғәлхә

¹⁸ Иляңани пилъығми иглығутистым Иисус аңптыкә: «Пинилғй Апыхтуғиста, натын сякума альхыңнаяхсикун кынлыңилнұқ уңувалъық?»

¹⁹ Иисусым кймсиқә: «Сяңама пинилғйңунизиңа? Кияғныхйнәгуқ пинилғй, кина алңунак пининғитук».

²⁰ Лйсимакатын Лйлихтүсят: «Гылгағнйхпынаң, Юхтапынаң, Тыглыхпынаң, Иқлъыңиқуткихпынаң, Құлвағлюкык атанлъю, нәнлъю».

²¹ Югым пикә: «Аңлинхәтымның има қатқыңъўәнка тәкут қамахлъяюки Лйлихтүсят».

²² Иисусым нагасямигу пикә: «Атәсиқ паниның пияхқақан. Қамахлъяюки сяғьятын акикуғлюки, акиңи уйыхнакытын аклъюмалғйнун, ынкәм қияғми аклъюңилгульыкутын. Тәхкын тагиллютың малихтиңа». ²³ Иўырңа югым нагалъюку йльқыхлъякақ, қаюхлъяк аклъюңитыпихлъяхй.

²⁴ Иисусым ысхапаглюку ильқылғй пикақ: «Пияқнапихтуқ аклъюңилнұғнун итылъяхқәт Атаныхпагульхә Кияғнығым! ²⁵ Ипа пияқнйсәхқәгуқ верблюдым сюфльюгутылъяхқә сикұм ййңақун, аклъюңилнұм югым итылъяхқәның Атаныхпагульхә Кияғнығым».

²⁶ Тамәкут нагалъхйт аңптыкәт: «Кинаңам югулилъяңылъяқа?»

²⁷ Иисусым кймсиқй: «Югыт пияхқақынгилькаңит, Кияғнығым пияхқақй».

²⁸ Тәхкын Петырым пикә: «Йи! Унилъюки ныпут, малихтамкын».

²⁹ Иисусым пикй: «Ипа уңипәтамси, китум алңунак унискумигу ныни, нулйни, аңлыгutyни, аңаюқағни, авақутани апалъюқлъяюку Атаныхпагульхә Кияғнығым, ³⁰ хўани кияхтәлъяғми альхығутыхлъягьяхқәгуқ. Ынкәмлъю қияғми кынлыңилнұғмың уңувалъяңылъяқуқ».

Иисусым Пиңайткун Акузиткыльятақаңа Тукулъяхқани

³¹ Тәхкын Иисусым аўйтухәлъяюки куля мәлғук сйпнықлъяюку малихсәхтыни пикй: «Нагатахтык! Иерусалимымун пинакукут. Ыкналиқистыт игакулъхит Иғнығаның Югым аюқылғйт қамахлъяютың апығйғнақнұт. ³² Иерусалимыми Иудейт иглығутистыңита тугулюку тўнылъяқәт язычнигнун. Ынкәм лыгасйғўәткыльықәт, кайңусякыльықәт, қысикулъяқәт, ³³ кахсягмихлъяқәтлъю. Тәхкын тукулъяқәт, иўырңа пиңайтаңани ағнығым уңувахлъякуқ уңувалъяғмун». ³⁴ Иўырңа малихсәхтыңита лйгикыпагниңиткәт қаюхлъяк сямың пилъхә хўатыхлъяюўәғунгилнұқ лъңитни. Налъюкыхкәт сяңўә акузиткақутаңа.

Иисусым Ысхәсәгүтыстыкаңа Аяқә Туңсиғрахта

³⁵ Иисус кәсәхтуғақуқлъяю Иерихонымун, аяқә юк акумулятуқ тумыт сәғўитни, туңсиғралғй.

³⁶ Юлғутыхлъягыт нағуққәлхәйт нагасямики, аңкүғәқәк сяңўә сәкутаңа. ³⁷ Уңипәткәт: «Иисус Назаретығмй нағуқтақуқ».

³⁸ Аяқә юк акилғўкақ: «Иисус, Иғныға Давидым! Наңлъягыгутахтиңа!» ³⁹ Тамәкут сивулъхәлғйт иныхтыкәт ныпйғысқылъяюку. Иўырңа игляхтәғалъяюни акилғўкақ: «Иғныға Давидым, наңлъягыгутахтиңа!»

⁴⁰ Иисусым ағулиғлюни тагитыстыкә, туғәғьятнй аңптыкә: ⁴¹ «Сямың сясқылъяютын пйқсин?» Кймсиқә: «Атанық, ысхәсәгусохтуңа».

⁴² Иисусым пикә: «Ысхәсәгүтын! Ухпықилъяхпык нәлхутәтын».

⁴³ Таўаниңинақ ысхәсәгульюни малихтыкә, усюкумән Кияғнық. Қамахлъяютың юлғутыхлъягыт ысхағьямыхтыху лъңиталъяю усюқыхкәт Кияғнық.

Иисусынкук, Закхейенкук

19 Иисус кәлъяюни Иерихонымун акулңақун иглыхтыкә. ² Таўаңуқ умйлгат налогмың қырнұхтиста, әтхә Закхей, аклъюңилнұқ.

³ Ысхағьяюкә налйтаңа Иисус, иўырңа амсякахтахәтминың ысхәмаңилькаңа қаюхлъяк юхтупихлъяхй. ⁴ Ынкәм ақфәтқәк сивутхульюки юлғутыт, тәхкын маюқә смоковница уқфик ысхағналюку Иисус қаюхлъяк тәкўагун нағуқнақылғй. ⁵ Иисус кәлъяюни уқфигмун, сивухфиклъяюку пикә: «Закхей, ыгмйнақ укиги қаюхлъяк ағнығми хўани лъпысинитыпистәғнақнұңа».

⁶ Укигахлъяюни, лъмыхнун Иисус ағлялъяюку қуякыпихлъяюку упугаткә. ⁷ Юлғутыт ысхапаглюку

қамаһлыютың ақузимлығаткыжкәт:

«Сығлықыстымун ага ақылқаяхтухтуқ!»

⁸ Иўырңа Закхейем ныкывлюни Атанық пикә:

«Атанық, авыхлююу ақлююника тўнақақа ақлююмалғйнун. Ынкәм пўхсимакумкун кина ыстамақкылююу вығултықақа».

⁹ Иисусым пикә: «Ағнығми хўани, ўм юғым ухпықыккақутминың Кияғнық, лъңа киңунқәхтыпигә Авраамым. Ынкәм Кияғнығым югули мыңтығами хўани кияхлыхыт. ¹⁰ Иғныға Юғым тагикәгуқ ивагиналюни ифляжаның югулиналюки».

Иисусым Уңипағаткыжкәңи Золотат Монетат

¹¹ Югыт нагатңукаңат Иисус. Сюмығмыхни кәскуми Иерусалимымун Атанықпагулхә Кияғнығым пинлиғахнақнилюку пикәт. Ынкәм лйгикысқылююки Иисусым уңипағаткй. ¹² Пикй: «Аңўәк юк ағуляқумалғй уяванун нунамун умйлгухналюни, апығйқуми утығниғьяхқәлюни. ¹³ Ағуляқфагилгами тахсиқтығлюки куля қыпхақтыни тунқуқй золотамың монетамың. Пикй: “Кынляңа утығнильымнун тукфиғисикитыкилью, акильпыгәсикитыкилью нулястысқылююу маника”. ¹⁴ Иўырңа нуналгутаңита угумикыхкаңат, ынкәм ағуляқсян каяхтыкйт югыт умйлыхпигағмун хўатын пискылююу: “Тәна юк умйлькысюңгитахпут”.

¹⁵ Иўырңа Умйлыхпигәм аңўәк юк умйлгухтыстыкә. Утығниғлюни нунамунун тахсиқльиқй қыпхақтыт манилиткани лйгикналюки натын аңкән альхығусиматаңи.

¹⁶ Сивульим тагилюни пикә: “Атанық, тәхкын тагивақхпының альхықсимәнка куляғьягыт золотат монетат”. ¹⁷ Умйлғым пикә: “Сығлығалық, пинилғйңұтын қыпхақта! Атәсйғмытутыхпының сясқуағмун, иглығутистыңльяғнақамкын куляғьягнун ныхльягнун”. ¹⁸ Тўңлихән қыпхақтыт тагилюни пикә: “Атанық, тәхкын тагивақхпының альхықсимәнка талъиматгьягыт золотат монетат”.

¹⁹ Умйлғым пикә: “Лъпык иглығунъақатын талъимат ныхльягыт”. ²⁰ Тәхкын пиңаят қыпхақтыт тагилюни пикә: “Атанық, аң, золото монетан, какыхлююгитакун ймгульюу йқақақа.

²¹ Аликамкын ахсяққанғитутыхпының. Тугуткаюгұтын лъпык пикынғилькыхпының, сягнакаюгұтынлью пйтысиғақақынғилькыхпының”. ²² Умйлғым пикә: “Уюқ, сығлық қыпхақта. Акузитытын лъпынун нанқихтусиқнақанка. Лйсимакаҳпыңа ахсяққанғилнұгуңа. Тугуткаюгұңа хўаңа пикынғилькымның, унатақаюгұңалъю пйтистыкақынғилькымның. ²³ Сяңаңам маника

канақнанихсигу снамун? Утығнильымни выхнаяғақа альхығнылиглюку”. ²⁴ Тәхкын ныкывғальхит таўани, пикй: “Тугулюку лъңаның золото монета тўнитыхў қыпхақтымун куляғьяк монеталыгмун”. ²⁵ Пикәт: “Атанық, сйңынлью куляғьяк монеталгўқ!” ²⁶ Умйлғым пикй: “Уңипәтамси, тамақағми сямың альхығуткақ тўныхкамның тўнатағағьяхқәгуқ. Иўырңа тәна альхығутыльхилнұқ, талўа сялгуғңән лъңаның иқильықйт. ²⁷ Тәхкын умйлык пикақ, Нәки тамәкут аңуягынка умйлгутысюңгилнұт хўаңамнун? Тагильюки хўавык тукуқуқтыки манумни!”»

Умйлгулюни Иисус Тагилғй Иерусалимымун

²⁸ Уңипағанығмың апығйғьями Иисусым сивульхәқй Иерусалимымун. ²⁹ Тугәғқәллью Вифагияңук, Вифаниянңук, Елеоним найғаханилнұк, мәлғук малихсяқтығни каяхтыкакык сивульхәқыстысқылююкык. ³⁰ Пикакык: «Тазиңавык нымун аглахтық, йтхуткылююу ысхақлықақтық осәлағқ пытуғналғй; китум алңунақ иглығусиқигалькаңа. Итымультюу тагинъакыси. ³¹ Китум апыкаңыстык: “Сяңан итымутыстыху?” Хўатын кймсиғнәкыхси: “Атанғым атуқсюгә”».

³² Тәхкын ағуляқльютык ысхәткат Иисусым апыльхатун аюқлююу. ³³ Итымусималюку осәлағқ югита апыкаҳкыт: «Сяңан осәлағқ итымутыстыху?» ³⁴ Кймсиқәт: «Атанғым атуқсюгә».

³⁵ Ынкәм Иисусымун тагильюу, қәслъимыхның тыфқуғвикльюу осәлағқ, тәхкын Иисус ақумыстыкәт қайңакун. ³⁶ Иглықсян, югыт қәслъитың сяққуқйт тўмкаққәкун. ³⁷ Иерусалимымун кәсяхтуғлюни, кәтақәллью укигьяғқ тумынилнұқ Елеоним найғаханың, йңунағмың малихсяхтылғутыхльяги куятыхльягухтыкат. Иглыхтупихльютыңлью усюқыккәт Кияғнық Иисусым альхяльюхўахтилъыхльяганың ысхапакамыхның.

³⁸ Пикат: «Кияғнығым куясльиғу Умйлык тагилғй әтхакун Атанғым!

Ныкыхмыльық қиялғми, усюқнаҳалыклью Кияғнық ўсқалъыхпигағмылнұқ!»

³⁹ Тәхкын иляңи Фарисейт юлгутнилнұт пикәт: «Апыхтуғиста, малихсяқтытын ныпйғысқыки».

⁴⁰ Иисусым пикй: «Уңипәтамси, ныпйғңаяқата, уйғагыт акилгўхльягнахтут».

Иисусым Қиякыхкәңа Иерусалим

⁴¹ Иисус кәсяхтуғлюни Иерусалимымун, ысхағьямиғу қиякыхкә. ⁴² Пикә: «Хўа мәтын лйсимакыхкынтук сяңутаңа ақлююкыхкан

кияқтысқылъютын ныкихмылтығми! Иўырңа м̄атын лйгикыпагниңитан. ⁴³ Ағнығыт к̄анъақңұт аңуахпкы амигйритағвиңлъяхлтық̄атын узимун.

Ағульхнақңұят иглығалтық итығмунлъю, анмунлъю, каңлъюлтық̄атынлъю узимун.

⁴⁴ Нәфқылтық̄атын, тукуқуҳлтық̄итлъю юхтын миңлъютыхпкы илюңанилңұт, талўа ат̄асиқ уйғак нымининъангитук. Там̄акут қамахлъютың пияхқ̄агук қаюхлъяк лйгикынгилькын Кияғнығым югулияхтуқақсықаңатын!»

Иисус Храмымун Пилғй

⁴⁵ Т̄ахкын Иисус йт̄ақңами Храмымун, югыт тукфихтулғйтлъю, акильпыгалғйтлъю сякшитутыпихлъюки ыслъятмун анысқуқй.

⁴⁶ Уңип̄аткй: «Игақңақ Акузитни Игақыхкани Кияғнық пикагук: “Мыңтығақа юғағвигуқ югнун”, иўырңа лъпыси йғағвиңлъяғаҳси тыглыгнйхтынун!»

⁴⁷ Ахутаңа тамаҳ̄ан, Иисус апыхтуғикақ Храмыми. Первосвященнигытлъю, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның, иглығутистыңиталью югыт агғиткыңъуқаңат натын тукутылтыхқамың. ⁴⁸ Иўырңа тукутыпагниңитк̄ат қаюхлъяк юлғутыхлъягыт каңлъюлюку нагатңўагутңуқаңит апыхтўсй.

Иглығутистыт Аңқуғ̄ақаңат Иисус

20 Ат̄асими ағнығми, Храмыми, Иисус апыхтуғималюку югнун, уңипақималюкулъю Пинилғйның Уңипаның, первосвященнигытлъю, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның, сйванлтықульютың такук̄ат. ² Пика̄т: «Уңип̄атикут китум қылыхтатын таўатын писқылъютын, налиғмың китум қылылхакун таўатын пиңузин?»

³ Кймсиқй: «Хўаңалъю а̄птахлъямси. Уңип̄атахтыңъа, ⁴ Иоанним крестиғағильх̄а Кияғнығмың пиңў̄а, налиғмың югның?»

⁵ Лъмыхның акузимгуткылъюку, пика̄т: «Сямың пинақыста? Кймсикумтыху Кияғнығмың пиңунилюку, хўатын пилтықйлью: “Сяңанми ухпықынғитыстыху Иоанн?” ⁶ Иўырңа: “Югның пиңуникумтыху”, қамахлъютың югыт милюхпаг̄атахлтықйлью, қаюхлъяк ухпықңуқаңат Иоанн ўкналиқистыңунилюку». ⁷ Ынк̄ам кймсиқ̄ат налъюкнилюку накын пиңутаңа.

⁸ Иисусым пикй: «Хўаңалъю уңип̄анъангитамси китумың қылылтыңыхк̄атка там̄авык пикамнун».

Иисусым Уңипағ̄аткыхк̄аңи Сығлығыт Афлъяңакистыңи Пйтысиғағвигым

⁹ Т̄ахкын Иисусым югыт уңипағ̄аткй: «Юк пйтысиғағвигмини виноградымың пйтысиғ̄амалғй.

Навгильюку афлъяңакистынун т̄ахкын иляңанун нунам ағуляқлъюни мулўхлъякақ. ¹⁰ Виноградыт сяғнаяхқ̄ах̄сята, қыпхахта кывгақыхк̄а афлъяңакистынун ныңини ақфасқылъюки. Иўырңа афлъяңакистыт қывутйғлюку ағуляқыстык̄ат аваңун̄ан. ¹¹ Иляңа қыпхахта кывгақыхк̄а, лъңалъю қывутйғлюку, кайңусякльюку ағуляқыстык̄ат аваңун̄ан. ¹² Ынк̄ам пиңайитаңат қыпхахта кывгақыхк̄а, т̄ана кйтикулюку ыслъятмун милўтк̄ат. ¹³ Т̄ахкын виноградым пйтысиғағвиган юга пикақ: “Сянақсиңа? Кывғақнақақа хўаңа катам пиниқыхкақа игнықа, лўрақ сйвакнаюкатху”.

¹⁴ Иўырңа афлъяңакистыт ысхағъямыхтыху пика̄т: “Уна пагитияхқ̄агук хўакын пйтысиғағвигмың, тукутылтыху ынк̄ам пйтысиғағвиг хўаңкута пилйлықахпук”. ¹⁵ Аныслъюку пйтысиғағвигмың тукутк̄ат». Т̄ахкын Иисусым а̄птыкй: «Пйтысиғағвилгым сялтықакиңам т̄акут афлъяңакистыт? ¹⁶ Тагилюни тукуқуҳлтықй, ынк̄ам пйтысиғағвини тўнылтық̄а иляңитнун».

Нагасямыхтыху таўатын пилғй, пика̄т: «Кияғнығым таўатылъяку апығйхтысныгильигу!» ¹⁷ Иўырңа ысх̄амакңўағлюки а̄птыкй: «Уна Акузин Игақыхкақ сямың писйўа?

“Уйғак мыңтығаңлъяхтыт ихсякыхк̄ат, мыгнуналтыхпиг̄ахтык̄агук уйғак”.

¹⁸ Тамаҳ̄ағми икулғй т̄ахун уйғакхун кагимьяхқ̄агук. Иўырңа уйғағым ултығвикыхкумигу кина кагимқылтық̄а пагуляңулюку».

Аңқуғ̄алтық Налогмың

¹⁹ Апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның, первосвященнигытлъю лйгикыхк̄ат Иисусымун лъмың акузиткыңъунилютың уңипағ̄атмикун. Ынк̄ам таўаниңинақ тугуюк̄ат иўырңа аликыхк̄ит югыт сығлылйхқйнаюката. ²⁰ Ынк̄ам йскухтыңъўақ̄ат Иисус қаюхлъяк тўнююқаңат Римым правителыңанун, лъңанун нанқихтысқылъюку. Там̄акын апалъюкльюку каяхтык̄ит рйрңистыт нагатысқылъюку Иисус. Ипапихқысиғ̄ағлюки анахутыснакуткысқылъюку Иисус акузильхакун. ²¹ Такут рйрңистыт пика̄т: «Апыхтуғиста, хўаңкута лйсимакамкын акузильтыхтынлъю, апыхтуғильтыхтынлъю ипаңұт. Атуныңўақ пикаюг̄утын югнун, апыхтуғақатынлъю ипалтығмың Кияғнығым пиюкылх̄аның аюқылғймың. ²² Уңип̄атахтикут, Кияғнығым Лйлихтўсяни ылъкугутң̄а лъивикильтыхқ̄ахпук налогмың Кесарымун? Лъивикильт̄аа налиғмың пингитылтыта?»

²³ Иўырңа Иисусым лйсимакыхк̄аңи пыхқиниқылтыхит ынк̄ам пикй: ²⁴ «Кылгукитыңъа

монетамың. Китум хинәлъяу, әтхалъяу монетамыта?»

Кймсиқат: «Кесарым».

²⁵ Пикй: «Түнителики Кесарымун тамәкут Кесарым пиңи, ынкәм түнителики Кияғнығмун тамәкут Кияғнығым пиңи».

²⁶ Ынкәм рйрңистыт Иисус акузильхақун анахутыстыпагниңиткәт югыт сивуңитни. Сяғйғаягульюки кймситәңи, қалъығнаниқат.

Әпқуғәлъяқ Туқукат Уңувахтыльхитның

²⁷ Тәхкын иляңи Саддукеит тагикат Иисусымун. Лъңита ухпыңуқанит туқукат уңувахъяққанғынлюки. ²⁸ Пикәт: «Апыхтуғиста, Лйлихтүсямнъи Моисейем игақыхқақә хұатын, югым аңлыгутаңа нулихтуғлюни туқумакан авақутихпынани, аңлыгутаңан тугуяққақә нулихқысыяқаңа авақутинъалюку аңлыгитни туқукақ. ²⁹ Таўаңуқ мәғрағвинлык югыт аңлыгиткулъхйт. Нуйыклъиқ нулихтуғлюни туқукақ авақутихпынани. ³⁰ Түңлихән тугулюку уғиңиғақ, лъңалъяу туқукақ. ³¹ Пиңайитаңиталъяу тугулюку, лъңалъяу туқукақ. Қынұат қамахлъютың мәғрағвинлыгыягыт аңлыгиткулъхйт туқуляғәткат авақутихпынатың. ³² Киңулйлюни ағнақ туқукақ. ³³ Қамахлъютыңқун мәғрағвинлыгыягыт нулихулюку тугукақыхқаңат. Ынкәңам китум нулихқыльықагу ағнақ туқукат уңувахтүската?»

³⁴ Иисусым пикй: «Кияхтәлъяғми мәтын югыт нулихтуғақут, ағнат әңггутақйт. ³⁵ Иўырңа тамәкут Кияғнығым итагнақыхкй туқулъяғмың уңувахтүсяқәгут, кияхлъықутлъю нутағами нунами, тугутунъәнғитут. ³⁶ Таўани уңувалъяғми якулгыстун аюқсықәгут туқунәнғитут. Авақутақй Кияғнығым, қаюхлъяк туқулъяғмың уңувахтыкәгут. ³⁷ Хұатыхлъюўәқ Моисейем ипапихқыхқақй туқукат уңувахсыққәнилюки. Игатхун игақәңамигу уқфильыгақ кумағуғәлғй хұатын пикәгуқ, Атанық “Кияғнықә Авраамым, Кияғнықә Исаакым, Кияғнықә Иаковым”. ³⁸ Лъңа Кияғнықәт уңувалғйт, қаюхлъяк лъңани қамахлъютың паниның уңувалғйңут. Лъңа Кияғнықынғитәт туқукат».

³⁹ Иляңита апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның пикәт: «Апыхтуғиста, кймсиғлятақұатын». ⁴⁰ Тәхкын тытугыягуткәт әпқуғәнығмың.

Әпқуғәлъяқ Христосымың

⁴¹ Тәхкын Иисусым әптыкй: «Сяңанми югыт Христос игнықниқатху Давидымун? ⁴² Иғәни Псалмым Давид пикәлғй:

“Атанғым Кияғнығым пикақә Атанқа, Ақуми ағынқиғнымқун,

⁴³ кынляңа аңуяхтын асиңйтыльымнун итығақпык”.

⁴⁴ Давидым туқлъяуқә “Атанығмың” ынкәм натынми игнықылъяқагу?»

Иисусым Кылыңасяғускаңи Апыхтуғикаюгыт Лйлихтүсяның

⁴⁵ Югыт лъңанун нагатусималюки, Иисусым малихсыхтыни пикй: ⁴⁶ «Кылыңалюси апыхтуғикаюгның Лйлихтүсяның. Иглыхсюныхтүт әлъяутың акухтуқамың атқуяғмың, акильпыгағвинилью қуяқысюгақут әңўәғухтыкәлъяутың. Синагоганилью нықынғаққылғйнилью ақумьюныхтүт әңўәғухтыкат ақумутитхун. ⁴⁷ Ысхағлятақулюки уғиңиғат мыңтығйғақйт. Тәхкын пиниғнилютың писқылъяутың тәклъяуку юғағақут. Тамәкын апалъяуқлъяуку ағыўлъяңықхлъягыяқәгут!»

Уғиңиғам Тунуся

21 Иисус Храмымысималюни, ысхапакй аклъюңилңут тунусямыхның манилгутагнун канахтилғйт. ² Тәхкын ысхапакә аклъюмалғй уғиңиғақ манилгутагнун канахтилғй мәлғугығның монетаңйхәғның. ³ Иисусым пикй: «Ипа уңипәтамси, уна аклъюмалғй уғиңиғақ канахтиңуқ угляғатағағлюку тамәкуның аклъюңилңуғның. ⁴ Тамәкут тунқүгут аклъюңихлъягмыхның, иўырңа уғиңиғам аклъюмахлъягмини қамахлъюку тунә кияғусихқақсыяқыни».

Нәфқылъяққә Храмым

⁵ Иляңита малихсыхтыңан акузиткыхкәт Храм. Пиниғьягуткйт пиниғнахлъягыт уйғагыт, тунусятлъю тұныхкәт Кияғнығмун пиниғнахсықыхкйт Храмымун. Иўырңа Иисусым пикй: ⁶ «Тамәкут ысхахтығаси, пильыққақ кәсыққәгуқ талўа атәсиқ уйғак таўанлыңуқ ныминиңанғитуқ, қамахлъютың улъяхқуғьяққәгут».

Сығлылйльхытлъю, Амьюқытәткыльхытлъю

⁷ Иляңита малихсыхтыңан әптыкәт: «Апыхтуғиста, қакун тамәкут пияхқәўат? Сяңулъяқа лйсимакусихқақпут тамәкут пияхқәхтыката?»

⁸ Кймсиқй: «Кылыңатык, пұхтыстыхпынаси, қаюхлъяк угляқ тагинақнұқ әтқа атуқлъяуку хұатын пимағмың: “Хұаңа Христосыңұңа!” пйқылъяқутлъю: “Пильыққақ кәтуқ!” Иўырңа малихсяқунаки.

⁹ Какавыхпынаси нагақуқуфсики нунат пильюгутңунилюки, нуналгуткулъхйтлъю пильюгутңунилюки. Сивуклъюни тамәна

пияхқапыстағуқ, иўырңа таўаниңинақ иқухтылтық пинәнғитук».

¹⁰ Тәхкын пикй: «Нунат пильюгултықут, атаныхпагултықут пильюгултықут. ¹¹ Нани алңунақ нунат увылыхтахлыхлықут, нықаңсыхлыхлықут, алтыгвикикаюгытлы ақниғнығыт пильюкут. Югыт ысхахлықит сяңўат қиялами, какавәтағналғит, альяхлыхуағьогналғитлы. ¹² Иўырңа қамахлыюки тамәкут пистыхпынаки, тугулюси амьюкытәткылықитси. Синагоганун аглялтыюси нанқихлықитси ынкәм анусимиңлтыхлықитси. Аглялтықитси умйлыгнунлыю правителынунлыю нанқихтысқылыюси хўаңа апалтыюкльюңа. ¹³ Тәна пильыққақаси уңипақысқылыюңа хўаңа. ¹⁴ Ынкәңам сюмыхтағәткыкыстахпынән сямың пильыққақаси. ¹⁵ Хўаңа акузиткаққалилтықамси, пыққинылылылтықамсилтыю рыпаль аңуяхпыси кипулъхинәпагнитит акузилтыси налиғмың тымңиңунинәнғитит. ¹⁶ Талўа аңаюқахпыси, аңлыгутьпыси, илякўахпыси, илякумтәхпыси увыхпагултықитси иглыгустистынун, ынкәм иляси тукултықит. ¹⁷ Хўаңа апалтыюкльюңа тамахағми югым угумикырахлықитси. ¹⁸ Иўырңа нәсқухпысиның атәсиқ нуяқ ифлянәнғитук. ¹⁹ Ухпықилтыси айыпсюгитыстыкуфсики альхылытықаси уңувалтыхыси».

Иисусым Акузиткыкыңа Иерусалимым Нәфқылтыққә

²⁰ «Таўани ысхақуфсигу Иерусалим каңлтыюкаңат пильюўахтыт, тәўа лйсимакылытықаси қантағакун нәфқылтыққә. ²¹ Тәхкын Иудеямылңут анағниҳәт нәйғанун, Иерусалимымылңутлыю ағуляқылғәт, ыслыятәнилңутлыю итыфқамың пилғәт. ²² Қаюхлыяк тамәкуни ағнығни Кияғнығым ағьохлықит Иудеит. Ынкәм ўкналиқистыт игақуқит тәкуның ағнығның қамахлыютың апығиҳлықут. ²³ Сығлығўағунақңут кумилгытлыю, мамахталгытлыю анағниғнақуткылытықит. Сығлылйхлыгым кәнәқңўә Израилым нунаңа қаюхлыяк Кияғнығым ағьюғнақңўй юги. ²⁴ Иляңи тукултықит сывихпахкун, иляңи тугулюки ағулякултықит тамаңанун нунанун. Ынкәм язычнигыт каялтықылтықәтлыю, иглыгултықәтлыю Иерусалим, кынляңа пильыққәт кынлытхўтылтыханун».

Тагилтыққә Иғныған Югым

²⁵ «Тәкўаниңани сяңўат алиңрўғналғит пильюкут сиқиныхкун, танқикун, иғалыкытәхтыхун. Нунами, нунатаҳәни тамаҳәни югыт алиңрўхлыхлықутлыю, кукшагыохлықутлыю

сыңами кылы қалтыхтылтыхлыганыңлыю қагинухтылтыхлыганыңлыю. ²⁶ Югыт ысхақумытыки ахтуғьаққәңгилтыхыт қиялами қапшаққислытыхыт иглығнығмыхның, тыгылтыхыткылыхлытықәт сяқутаңа нуна. Ынкәм алиңрўғым туқурәхлықут. ²⁷ Тәхкын ысхахлытықәт Иғныға Югым тагилғи қиялтыққун ахтуғьаққәңгилтылиглюнилыю, ниғуқкылылыхлыглюнилыю. ²⁸ Тамәна таўатын пикыстақан, ныкывлюси сивухлытықәси, қаюхлыяк югулилытыңьахтыңыстахтыси».

Уқфига Смоквам Лйтусиққә

²⁹ Тәхкын Иисусым уңипағәткй: «Ысхақахтыху смоквам уқфига, қамахлыюкылыю уқфилгытыт. ³⁰ Ысханыхпысики куқуңаңыкыстанғата, лйсимакақаси кйгыахтулғи. ³¹ Таўатыхпыгақ қамахтыңьәғлюки әпқанка ысхақуфсики, лйсимакылытықаси Атаныхпагултых Кияғнығым кәсәхтыңысталғи. ³² Ипа уңипәтамси, мәтын уңувалғит туқуляғәтыстыхпынаки қамахлыютың тамәкут пияхқәгут. ³³ Қиялытыю, нунамлыю авйғусьаққәгук, иўырңа хўаңа акузитынка авйғуньәнғитут».

Кылыңалтыққә

³⁴ «Кылыңалюси, ахсәхпәхтыхпынаси нықынғаққымтың, мығұтылтығмың, налиғмың сюмығьалихпынаси нунам пиңаның. Таўатын пикуфси тәм ағнығым кәтқағнаюкаңиси нәпльыхыстун. ³⁵ Тәна Ағнық кәсәхқәгук йңунаҳәнун югнун нунамылңуғнун. ³⁶ Ынкәм кылыңатык кўнпың! Юғахтык анағьақлыгысқылыюки тамәкут қамахлыюки пиката, ныкывьяқлыгысқылыюси сивуңакун Иғныған Югым».

³⁷ Ахутаңа тамаҳән Иисус апыхтуғиқылғи Храмыми, иўырңа анығмини унугми Елеоным найғаханитақылғи. ³⁸ Унәңулюку югыт қамахлыютың агляхтытақылғит Храмымун нағанәлюку.

Тукусюкаңат Иисус

22 Кәсәхтўңулғи «Нықынғаққылтыхә Зақваскалймаңилңум Нықыкшаңлтыам», атилықылғи Пасхамың. ² Первосвященнигытлыю, апыхтуғикаюгытлыю Лйлихтысаның ағгиткыңьукаңат натын туқутылытыққамың Иисус. Иўырңа ағгиткылытың лйсимакысюңгилтықәңит югнун қаюхлыяк алиңылғит сығлылйхқйхлыгнаюката.

Иудам Аңыққумақыққа Иисус Увықпагунъалюку

³ Тәхкын Тұғнығам йтқә Иуда Искарриот, илятңалғй куля мālғук сйпнықлъяуку малихсәқтынын. ⁴ Ынкām алыққугьяхтуқй первосвященнигытлъяу, умйлўағитлъяу Храмым кылыңакистыңита натын увықпагунъалюку Иисус лъңитнун. ⁵ Таўатын пинақылъханың куякат ынкām акықыхкāt манилилъықнилюку. ⁶ Иудам итагнақлъяуки увықпагунъалюку Иисусымың, иўырңа юхтуқами пиюгумаңилъкаңа.

Иисусым Малихсәқтыкык Ятәхқылғйк Пасхамун

⁷ Ағнық кātкақ Нықынғахқылъыққәнун Закваскалймаңилнўм Нықыкшаңлъям. Таўани ағнығми тамахағмың ныңлъяугутыт туқутйғақылғйт пынъйғағағмың Пасхамун. ⁸ Ынкām Иисусым пики Петырылъяу, Иоаннылъяу: «Ятәхқысыхтухтыху Пасхам нықыкаққә нығўнъалюта».

⁹ Апыткāk: «Нани ятәхқыстысюхсигу?»

¹⁰ Кймсиқакык: «Нагатахтык! Йтқуфтык ныхлъягмун, югим нальяхлъықйси тугумйлгўк мылғутағның. Малигнакыси мыңтығамун йтқан, ¹¹ ынкām мыңтығам юга пинакыси: “Апыхтуғистым аптатын, малихсәхтыкулъхйни натуңаўа нығвихкақпуд Пасхамун?” ¹² Тәхкын маўлъяқйси қымтамун нунатуқамың нылык, нығўтылъяқхамун атухқуақ. Таўани ятәхқилғатык».

¹³ Аглярлютык пиялғймык сяңўа қамахлъяуни Иисусым апылхатун аюқыккақ, ынкām ятәхқыкāt Пасхам нықыкаққә.

Атанғым Нығыстильха

¹⁴ Нығвихкақ кәсян Иисусылъяу, апостолынилью ихасихқўткат нығналютың. ¹⁵ Пикй: «Нығылгуткысюпихтамси Пасхам нықңаның сивутхулъяуку икфиқылъыққақа! ¹⁶ Уңипāтамси, алья нығьяхқақынғитақа тана кынляңа Атанықпагульығмини Кияғнығым апығйқагу успықылъыни Пасхамун».

¹⁷ Тәхкын тугулюку қаўсиқ, игамсиқаюгвиклъяуку Кияғнық, пикақ: «Тугулюку қаўсиқ мығвикāтахтыху.

¹⁸ Уңипāтамси, хўакын кынлыкльюку мығнāнғитақа вино кынляңа Атанықпагульха Кияғнығым катылханун».

¹⁹ Тәхкын тугулюку нықыкшаңлъяқ, игамсиқаюгвиклъяуку Кияғнық, авгўглюку тунқуқй, хўатын пимйта: «Уна югусиқақа тўныхкыхка лъпыси апальюқлъяуки. Нығақитыху нықамикусйлюку хўаңамнун». ²⁰ Нынығмың тәқсымың таўатыхпигақ тўныхкй қаўсимылнўғмың виномың, хўатын пимйта: «Уна қаўсиқ Кияғнығым

нутағағуқ акықуся амкун, кўвилғй лъпыси апальюқлъяуки.

²¹ Иўырңа нагатык! Увықпагунъалюку хўантуқ, нығылгусиғақәңа! ²² Кияғнығым таўатын успықылъкә Иғныған Югим туқулъыққә. Иўырңа сығлығўағунақнўқ тана юк увықпагунъалюку лъңаның!»

²³ Тәхкын малихсәхтыт апкуғағуткат лъңитның налик таўатын пияхқатаңа.

Ахтйрәгутылық Аңылъықпигальығмың

²⁴ Тәхкын малихсәхтыт ахтйрәгуткат налихтың аңылъықпигәхқатаңа. ²⁵ Иисусым пикй: «Язычнигыт умйлгита атанғутақйт ютың, иглығутистыңитлъяу атихтысюгақут “Каютңит Югыт” таўатыннығитығнәғмың. ²⁶ Иўырңа лъпыси таўатысыхқәнғитуси. Итупиль акулыхпысини аңылъықпигāt уюқлйхпигāстун лъйғлит, ынкām иглығутиста қыпхәхтыстун лъйғли. ²⁷ Наликык аңатағахта, ақумгалғй қаюғвигығни, налиғмың кыпсийкулғй? Ақумгалғй аңатағахтуқ. Иўырңа акулыхпысини хўаңаңуқ кыпсийкулғй лъпысинун.

²⁸ Лъпысиңут хўаңамниткат наңғйхсәғалъымни. ²⁹ Тамākын апальюқлъяуку атанықпагульылитамси катам Атама тагивальхатун хўаңамнун. ³⁰ Ынкām Атанықпагульымыни нығылъяқусилью мығылъяқусилью қаюғвигығни. Ақумылъяқусилью умйлгусим ақумутйтхун наңкыхсәхқәлюки куля мālғук сйпнықлъяуку Израилым рамкыңи».

Иисусым Аңқаңа Петырым Налъюнкыльыққә

³¹ Иисусым пикә Петр: «Симон, Симон! Нагатын! Тұғнығақ пилъыққанумāk Кияғнығмың наңғйкуналюки ухпықилъыси. Афтысюгйси хўаңамның катам пйтысиғахтым авульхатун малъят пшеницаның. ³² Иўырңа юғаткумāmкын Симон, ухпықилъхын пыхтыққән писқылъяуку. Ынкām ухпықынқихтыкувңа, икнақухсәғьяхқақатын малихсәхтылгутыхпык ухпықилъхитнын».

³³ Петырым пикә: «Атанық, малихсәқлъяхйнәхсимāmкын анусимиңлъяғвигмун, туқулгусиғналютынлъяу!»

³⁴ Иисусым пикә: «Петр, уңипāтамкын, унукун пиңаюның нальюнкыльықхәпыңа сивуңани петухым қалғилъыққән».

Иисусым Кылыңасяқәңи Малихсәхтыни

³⁵ Тәхкын Иисусым аптыкй: «Каяхтақнамси манилғутаңунаси, ақыфтағәңунаси, налиғмың кāmңунаси сямың акльюмастык?» Кймсиқāt: «Акльюмаңитукут».

³⁶ Пикй: «Иўырңа мәтын, кина алңунак манилгүталгукуми, налиғмың ақыфтағалгукуми кылъқылъи. Кина алңунак сьвихпагискуми қасльиғни акиклъюкык пикыңли. ³⁷ Уңипатамси, игақңақ Акузитни Игақыхкани: “Илялькйсимат Лйлихтүсят нәфқйстыңитнун”. Тана Акузин Игақыхкақ хўаңамның аюқуқ, ынкәм апығйгьяққәхтуқ».

³⁸ Малихсәхтыт пикат: «Йи Атанық! Хўа мālғук сьвихпагык». Иисусым пикй: «Таўатыңинағңам!»

Иисус Юғалғй Елеоным Найғахани

³⁹ Иисусылью малихсәхтыкулъхйт әнлютың Иерусалимымың, пйқылъығмыгыстун агляқат Елеоным найғаханун. ⁴⁰ Кәсымың такукамыхнун пикй: «Юғахтык ахқутақынғитысқылъюси нанғйкулъығмун».

⁴¹ Уйғағым милйотыльхан уятулңатун тазинавык агляқак унильюки малихсәхтыни. Ынкәм сыгысқухльюни юғақак: ⁴² «Атамни, пиюкыльқыхкувгу айитигу уна қаюсиқ хўаңамның. Иўырңа хўаңа пиюкыльқа авылғағлюку льпык пиюкыльхын апығйғли». ⁴³ Қилягмың яқулғым такулюку икнақуһсәқә. ⁴⁴ Икфиқыхльяғым аңталаңаның тәкуңинахәғның юғақак, қысихтыльхалью аўыстун уқльюхқақак нунамун.

⁴⁵ Юғанығмың тәқсыми ныкывлюни малихсәхтыминун пиялғйми қавәтңуфут, қаюхльяк қивғульхым пағьюхқыхкани. ⁴⁶ Пикй: «Сяңафси қавағақыстык? Макыльюси юғахтык ахқутақынғитысқылъюси нанғйкулъығмун».

Тугукаңат Иисус

⁴⁷ Иисус акузималюку, Иудам мағьяхқуқй юлғутыт лъңанун. (Иуда илятңалғй куля мālғук сйпнықльюку малихсәхтынун.) Такукә Иисус нәғналюку. ⁴⁸ Тәхкын Иисусым әптыкә: «Иуда, нәхсигу Иғныға Юғым увыхпагунъалюку аңуяганун?»

⁴⁹ Малихсәхтыт Иисусымылңут лйгикльюку сяңә сянақутаңа, әптыкәт: «Атанық, пильюўәльтыкй сьвихпамтыхун?» ⁵⁰ Ага налйта сьвихпагминың илыфақахтыкә ағынқигныған сигутңа қыпхақтыляған первосвященнигым.

⁵¹ Иўырңа Иисусым пикй: «Гәмаңам, таўатынңам пикатык!» Ынкәм сьфльюку қыпхақтыляғым сигутңа мәмыстыкә.

⁵² Тәхкын Иисусым әптыкй первосвященнигыт, умйлўәғи Храмым кылыңакыстыңита, сйванльығытлью ақфәғилғйт лъңаның: «Тугуяхтұңустыңә сьвихпахтұмахпыси, анагутахтұмахпыси никимкун ўаяғнйхтыңуңа? ⁵³ Ахутаңа тамаҳән лъпысинитақңама Храмыми,

тугунақуткумаңитахпысиңа. Иўырңа уна афльюкаҳси, қаюхльяк ахтуғьяққәңгилъха мамлығым иглығутиңуқ».

Петырым Налъюнқыхкәңа Иисус

⁵⁴ Тәхкын Иисус тугулюку ағуляқуткәт, агляткәт первосвященнигым мыңтығәнун. Уявақәнльюни Петырым малихтыкә. ⁵⁵ Дворым қукәни, кумәқиямың қырңағмың ақумуткат. Петырлью акулңитхун ақумыхкақ. ⁵⁶ Тәхкын ағнағам қыпхахтым ысхағьямигу ақумгалғй кынғығни, ысхапахтуғлюку пикақ: «Уналъю юк лъңаниткаюгүқ!»

⁵⁷ Иўырңа Петр мысиғақак: «Ағнами хўани, нальюкақә кинаңутаңа!»

⁵⁸ Мулюхпынани юғым ысхағлюку пикә: «Лъпыклью налиқәтын малихсәхтыңан!» Иўырңа Петырым пикә: «Юғми хўани, малихсәхтыкынғитәңа!»

⁵⁹ Тәхкын ынтақун атәсиқ афлью нағухтақуқлью иляңан юғым сьгиқуткә: «Ипапыстәқ уна юк лъңаниткәгук, қаюхльяк Галилеяғмиңуқ!»

⁶⁰ Иўырңа Петырым пикә: «Юғми хўани, сьмың пйқсин нальюкақә!» Таўаниңинақ таўатын акузималюку, петух қалғиқак. ⁶¹ Атанғым қйвлюку ысхақә Петр ийыхкынкун. Тәхкын Петырым нықаңуқй Атанғым акузитаңи, пикақыхкәңа: «Унукун петух қалғихтыстыхпынән пиңаюның нальюнқылъықахпыңа». ⁶² Ынкәм Петр әнлюни қийғуахльяқак.

Иисус Лыгасйғуәткыхкәтлью, Қывүткәтлью

⁶³ Югыт кылыңакилғйт Иисусымың лыгасйғуәткыхкәтлью, қывүткәтлью. ⁶⁴ Қйпағағмың йскык сьплъюкык тыңлюўәтәткәт. Тәхкын пикәт: «Ўкналиқкыстыңутын. Уңипәтикут китум тыңлюхтатын?» ⁶⁵ Сығлықухтакәтлью.

Иисус Ағгистынун Агльскаңат

⁶⁶ Ахсягу, Иудеит сйванльығит, первосвященнигыт, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның қырңуғульютың, Иисус тагитыстыкәт. ⁶⁷ Пикәт: «Христосыңукувык уңипәтикут». Иўырңа пикй: «Уңипәсқумси, ухпықнәнғитахпысиңа. ⁶⁸ Әптыкумсьлью кймсиғнәнғитахпысиңа. ⁶⁹ Иўырңа қантағакун Иғныға Юғым ақумыльықуқ ағынқигнығақун Ахтуғьяққәңгитыхльяғым Кияғнығым».

⁷⁰ Қамахльютың әптыкәт: «Аўй, Кияғнығым Иғнықәтын?» Кймсиқй: «Лъпыси тәнаңунйхпысиңа».

⁷¹ Тәхкын пикат: «Тәўа лйсимакистысюғнигүтилъю! Лъңаның катам нагақуғахпут Кияғныгмун Иғнықнилюни пйқ».

Иисус Сивуңани Пилатым

23 Тәхкын қамахлъютың тәкут ағгистыт ныкывұлъяутың Иисус агляркәт Пилатым сивуңанун. ² Пилат пикәт: «Лйтахпут ўм югым сығлытун иглығутақыфтй юпут. Налогмың лъивикиснаниғақыфтй Кесарымун, лъңаның лъю пйқуқ Христосыңунилюни, умйлык».

³ Пилатым әптыкә: «Умйлькатән Иудеит?»

Иисусым кймсиқә: «Лъпык тәнаңунйхпыңа».

⁴ Тәхкын Пилатым пикй первосвященнигытлъю, юлғутыхлъягытлъю: «Уна юк анахутыльхитутқ».

⁵ Иўырңа ўата сягикүткәт: «Тамаҳәни Иудеями апыхтуғилъыгмикун сығлылйғутыстыхлъягақй югыт. Пйнлиғлюни Галилеями, хўә мәвык кәтуқ».

Иисус Сивуңани Иродым

⁶ Пилатым нагалъюки әптыкй: «Уна юк Галилеяғмиңўә?» ⁷ Лйсямигу Иисус, Иродым иглығуткәның пиңутаңа, агляртыстыкә Иродымун.

Лъңалъю Иерусалимымымылңуқ тамәни пильығни. ⁸ Иродым ысхағьямигу Иисус, қуялъякақ. Ысхағьяопихтақыхкаңа қаюхлъяк нагақуғақыхкаңа, сиғимақыхкәлъя аляхлъюхўахтисқыльюку. ⁹ Ынкәм әпкүғәхтәкә, иўырңа Иисусым кймсиймаңилькаңа.

¹⁰ Первосвященнигытлъю, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтўсяның ыснывағлютың угумиюпихлъютың Иисус анахутыльхягуманилюку пикәт. ¹¹ Иродылью пильюўахтыкульхйт асистәкәт лыгасйғўәткүмән. Тәхкын атыслъюкык акитупихлъыхйк аткүяғык, ўтхутыстыкәт Пилатымун. ¹² Таўани ағнығми Иродылью, Пилатылью илялйғуткак; сивунғани аңуякусылғйк.

Пилатым Туқусяқәхтыстыкаңа Иисус

¹³ Тәхкын Пилатым қырңуқтыстыкй первосвященнигыт, иглығутыстыт, югытлъю.

¹⁴ Пикй: «Хўаңамнун тагитахси уна юк қаюхлъяк сығлытун иглығутиңуникыси югнун. Сивухпысини әпкүғәғьяқыхка анахунъильхыпысиның, тәўа лйгикақа анахутыльхитыфтуқ. ¹⁵ Талўа Иродым анахунъильхитә ынкәм ўтхутыстә хўаңкунъун. Тәўа уна юк аваңитутқ туқусяқәлюни. ¹⁶ Ынкәңам ағьюғмихтәслъюку итымутыслъықәқа».

¹⁷ *Аюмиқұллық тамаҳән Пасхами, пйқылъығмыгыстун Пилатым итымутысяқәқыхкаңа атәсиқ анусимиңлъяғақ югның.* ¹⁸ Иўырңа қамахлъютың юлғутыхлъягыт акилгүткат: «Туқутыстигу! Варавва итымутыстигу

хўаңкунъун!» ¹⁹ (Варавва анусимиңлъяқыхкаңат қаюхлъяк илятқакәлғй сығлылйхқйхлъяк пйқңан Иерусалимыми, юхталъығмунлъю.)

²⁰ Алямың Пилатым пикй итымутысюгнилюку Иисус. ²¹ Иўырңа югыт акилгүкат: «Қақұрақтыстигу, қақұрақтыстигу!»

²² Пиңаййткун Пилатым пикй: «Сяңан, сямың анахуткәўа? Әпкүғәғлюку лйгиксықыхка анахутыльхитыфтуқ туқусяқәлюни. Ынкәңам ағьюғмихтәслъюку итымутыснақақа».

²³ Иўырңа арағәталъхат игляхтухтыңынақақ Иисус қақұрйсыльюку. Қынўат арағәталъхат әхтикақ. ²⁴ Ынкәм Пилатым итагнақыхкә югыт пиюкыльхат. ²⁵ Тәхкын Пилатым аныстыкә Варавва югыт пиюкыльхистун. (Анусимиңлъяқыхкаңат сығлылйхқйльығмунлъю, юхталъығмунлъю.) Ынкәм Иисус пыхтыкә югнун пиюкыльхистун писқыльюку.

Иисус Қақұрақәңат

²⁶ Тәхкын Римым пильюўахтыңита Иисус әнуткәт. Иглыхсималютың налъяқәт юк, әтха Симон, Киринаеғми, тагиңулғй Иерусалимымун тәгыхкын нунамың. Пильюўахтыт ақуқағлюку, Иисусым қақұрә йсқағмихтыслъюку малихтыстыкәт киңуңаның.

²⁷ Юлғутыхлъягыт малихтыкәт Иисус, иляңита ағнат ўптыхлъягумағмың қиякыкәт. ²⁸ Иўырңа Иисусым қйвлюки пикй: «Ағнитни Иерусалимым! Қиякыпынаңа, иўырңа қиякитык лъпысиның, авақутахпысинунлъю. ²⁹ Қаюхлъяк ағнығыт ука тагиңут югыт пильықут: “Қуястыкәгут ағнат қумиңигалңут, тағнухәңигалңут, мамахтиңигалңут!”

³⁰ Тәхкын нәйғат пильықйт:

“Ульығвикикут!” қымитлъю пильықйт: “Сяпикут!”

³¹ Югыт таўатын пикумың уқфик сюңағьюгулюку, сяңўә сялъықа кйнқан?»

³² Тамәнтыфтуқ мәлгук югык лйлихтўсямың нәфқйкак. Иляңита пильюўахтыт әнуткахкыт туқунъалюкык малигульюкык Иисусымун.

³³ Кәсямың таўавык атильқылғймун: «Югым Нәсқўа», таўани қақұрақәт. Тәкуклью югык лйлихтўсямың нәфқйкак қақұрақәхкыт, атәсиқ ағынқигнығакун, иляңа сяғумигнығакун. ³⁴ Иисус пикақ: «Атәй, сығывутики, қаюхлъяк нәльюкут сяқутсың».

Пильюўахтыт атыхтирәгуткыльюки әткй ныңйткйт. ³⁵ Ныкывгағмың югыт ысхапакат. Таўани иглығутыстыт лыгасйғўәткыхкәт Иисус хўатын: «Югулйқй иляңи; йықай лъминың югулили Христосыңукуми, Кияғнығым Накмикыхкә!»

³⁶ Пильюўахтытлъю лыгасйғўәткыхкәт. Тагиткәт қуўәлғймың виномың, ³⁷ пикәт:

«Умількыңъукаңатын Иудеит, лъпының катам югули!»³⁸ Нәсқұан құлңакун ныкыхтыкәт хұатын игақңалғй: «УНА УМИЛЬКӘТ ИУДЕИТ».

³⁹ Лйлихтүсямың нәфқйстым әльҳан қақұралгутаңан лыгасйғұәткыхкә, пикә: «Христосыңузын? Лъпының югули, хұаңкутуңлъяю!»

⁴⁰ Иўырңа иляңан ағыюғмикә: «Аликынғисигү Кияғнық? Қырңамта пиңаюни тәхкын атәсимиың ағыюлъяңукут. ⁴¹ Нақамынрақ хұаңкутуң ыльқуғульютуң ағыюлъяңукуң, иўырңа уна юк сямың анахусимаңитук». ⁴² Тәхкын Иисус пикә: «Иисус, нықамикнакывңа Умйлгулютын такикувык!»

⁴³ Иисусым пикә: «Ипа уңипәтамкын, ағнығми хұани хұаңамнилъякутын Райеми».

Иисусым Туқульҳа

⁴⁴⁻⁴⁵ Ағнығым қуақәқәлью сиқинық кұкхунаниқақ ынкәм нуна қамахлъяюни мамлықхұәхлъякақ кынляңанун пиңаюмункыльжәгмун. Сяфкәгунлъяю Храмымылңуқ пйқақ малғуқхыльюни. ⁴⁶ Тәхкын Иисус игляхтупихлъяюни пикақ: «Атәй, тағнығаха афлъяңакыльықхақпынун пыхтахка!» Таўатын пилъяюни туқукақ.

⁴⁷ Пилъяюәхтыт умйльәғита ысхапаглюку таўатын пильық, Кияғнық усуюқыхкә: «Ипапыстәқ уна юк пинилғйңуқ!»

⁴⁸ Юлғутықхлъягыт қырңуғуткат ысхапагналютын, ысхапаглюки таўатын пильхыт нымыхнун агляхтүткат сякиматың тыңлюгмигумйта.

⁴⁹ Қамахлъяютың лйсимакистыңита Иисусым, ағнатлъяю лъяңанун малигуткат Галилеямың, уявақәнлъяютың ныкывғағмың ысхапакйт таўатын пильхыт.

Иисус Лъйфқәңат

⁵⁰⁻⁵¹ Тамәнтыфтуқ юк әтха Иосиф Аримафеямың пиңуфтуқ Иудеямылңуғмың. Юк пинилғй, малихқутақңалғй Лйлихтүсянун, утақйңулғйлью Атанықпагульҳанун Кияғнығым. Қайўа илятңағңәғми Ағгистынун, итагнакумаңилькаңи ағгильхит, апығйқйтлъяю Иисусымун. ⁵² Тәм югым Пилатымун туңсиғьяхтуқә Иисусым югусй.

⁵³ Тәхкын югусй қақұрамың йкльюку укихтыкә. Ймгульюку қйпағаққун лёныкун, лъйфқә лъяўәқакун уйғагрухлъяхкун. Тәна лъивық атукумаңилңуқ.

⁵⁴⁻⁵⁶ Ағнат Иисусымун малигуткат Галилеямың, лъивығмун малихтыкәт Иосиф. Таўани ысхапакәт натын югусй лъикәтаңа. Тәхкын утығниғлютын ятәхқыхкйт нықниҳсәситлъяю, тыпыңлъяситлъяю аңихунәлюки Иисусым югусйнун. Ағнықыхкаңа ятәхқутилъяқхам Субботамун, хұә Суббота

пйнлиғнақылғй. Ынкәм ағнат мығнәликат Лйлихтүсят қылыльхистун.

Иисусым Уңувақтыслъяға Туқульығмың

24 Сивулиғми ағнығани неделям, унәңупихлъяюку, тәкут ағнат лъивықтыкат

кылькыльюки ятәхқыхкатың нықниҳсәсит.

² Лъивығмун кәсялғймың уйғахлъяк пәйңаның ульхитағңафтуқ. ³ Итығәсялғймың авйтыфтуқ югусй Атанғым Иисусым. ⁴ Кукшикуткумалюку сяматаңа, югык алығахтыкак сйғйтхун, әткйк нигухлъягык.

⁵ Ағнат алиңрұғуткат рыпаль хинатың сыкытыстыкйт нунамун, югык әптыкйт: «Сяңан ивағистык уңувалғймың акулңитни тукукат?»

⁶ Хұәнъығитук; уңувақсимәқ туқульығмың.

Амынқун сялин Галилеямыльюни уңипәткақыхкаңиси: ⁷ «Иғныға Югым тўныпыстәғьяққәт сығлықхыстынун қақұрйскыльюку, тәхкын пиңаяни ағнығым уңувақхлъякуқ туқульығмың».

⁸ Тәхкын ағнат нықәңуқйт Иисусым акузитаңи.

⁹ Лъивығмың утығниғлютын тамәна қамахлъяюку әпқәт қуля атәсиқ сйпнықлъяюку апостолытун, иляңитнунлъяю малихсәхтыңитнун.

¹⁰ Тәкут лъивықтыкат Мария Магдалағмилъяю, Ионналъяю, Мариялью нәңа Иаковым, иляңилью ағнат.

Уңипәткйт апостолыт тамәкын пильығның,

¹¹ иўырңа апостолыт сюмығмыхни тымңи пинилоки пикйт ынкәм ухпыкумаңилькаңит.

¹² Нақамынрақ Петр ныкывлюни лъивығмун кытанкукақ. Кәсями лъивығмун қинықтыкақ, ысхақй қйпағарәғинәт лёныт лъиллютын. Тәхкын агляққә сюмығхәткүмән Иисус сяматаңа.

Тумыт Эммаусымун Аюқылғйт

¹³ Таўани атәсими ағнығми, мәлғук малихсәхтыкык ағуляқыхкақ ныңйғағмун әтха Эммаус, Иерусалимымың ынтақун қуля атамиқ сйпнықлъяюку километрыңулғй. ¹⁴ Акузиткыхкәк қамахлъяюку тамәна таўатын пильық.

¹⁵ Акузиткумалюку тамәна пильық, Иисусым кәльюкык иглығалғусикакык. ¹⁶ Иўырңа нальюкыхкәк кинаңутаңа қаюхлъяк Кияғнығым лйсоқыснығилькаңа. ¹⁷ Иисусым әптыкй: «Иглығуткыльюку сяңўә акузиткақыстыху?»

Ағульқак, ысхақәллютык қивғуңахлъягык. ¹⁸ Тәхкын әльҳан, Клеопамың атылгим әптыкә: «Лъңинәзйн лъялихтәқ Иерусалимымун нальюкилғй тамәкын апығйқаның акугўәқ?»

¹⁹ Әптыкакык: «Сяңўә сә?» Кймсиқәк: «Иисус Назаретығмй акузикуткақәхпут. Укналиқистыңуяхтуқ, қыпхәлхлъяю, апыхтуғильхилью ахтуғьяққәңгисяхтут

Кияғнығмилъю, югнилью.

²⁰ Первосвященнигымталъю, иглыгутистымталъю тўныхкақат Римым правительыңанун тукутысқылъюу, ынкәм қақұрақтыстыкақә.

²¹ Сиғимакнуяғахпут лъңанун итымунъақнилюку Израиль. Тәм сяғұакун, уна ағнық пиңаййткә тәхкын таўатын пилтығмың. ²² Иляңита ағнамта сяғйғаохсимилью. Ахтағақалъю лъивыхлъютың ²³ авилңамақат Иисусым югусй. Тагилютың әпхәт якулгыгның ысхағұалъықтың, якулгык уңипәсимақат ағнат уңуваманилюку. ²⁴ Тәхкын иляпут лъивыхлъютың әпхәт таўатыңұақ ағнат апылхистун, иўырңа ысхалхитәт Иисус».

²⁵ Тәхкын Иисусым пикй: «Налъюғагуси югыгни! Пияқнаҳалык ухпықинақылъықтык ўкналиқистыт акузиткыхкйтның. ²⁶ Пикәгут Христос икфиқыпыстәғлюни тукулъықнилюку итығвагилгами ниғұхқылъығминун». ²⁷ Ынкәм Иисусым пинлйсиқлъюки игақукйт Моисейемлъю, қамахлаютыңлъю ўкналиқистыт, лйгикыстыкакык Акузитның Игақыхканың лъңанун аюқылғйның.

²⁸ Кәсяхтуқат Эммаусымун, Иисус нағныхсюгнихқыккақ. ²⁹ Иўырңа иглыкльюку пикәт: «Хўаңкутыгнитын, хўаникунақә мамлыхнақыхқаңа». Ынкәм ылькыгниткақ.

³⁰ Қаюғвигыгни ақумылгусиглюкык, нықыкшаңлъяқ тугулюку игамсиқаюгвикльюку Кияғнық, икутақлъюкык тўныхкакык. ³¹ Тәхкын Кияғнығым лйсюқыстыкәк Иисусыңутаңа, ысхәманғыхкыныңлъю авйтқақтыкақ.

³² Лъмытыгның пикак: «Қәмхункун қуяхлахтукуң алыхқуғақнамикун тумыми, лйгикыстақнамикун Акузитның Игақыхканың!»

³³ Таўаниңинақ югык ныкывлютык утығниқак Иерусалимымун. Таўани қырңугуттафтут қуля атәсиқ сйпнықлъюку малихсәхтыт, тамәкутлъю лъңитнилңұт. ³⁴ Кәсягмык тәкут уңипәткйт малихсәхтыт: «Атанық уңувапыстәғумәқ тукулъығмың! Алийғвикумәлъю Симон!»

³⁵ Тәхкын югык әпқәт тумымылъяутык сяңұа сякәтаңа, натынлъю лйсюқылъықтың Атанық нықыкшаңлъяқ әвгуғақнагу.

Иисусым Алийғвикыхқаңи Малихсәхтыни

³⁶ Югык уңипамсюкумалюку таўатын пилтық, Иисус лъңа катам ныкывғафтуқ акулңитни, пикй: «Ныкыхмылтық лъпысинилъи!»

³⁷ Упуғлютың алиңрұқат, сюмығмыхни ысхәнхилютың тағнығамың пикат. ³⁸ Иўырңа Иисусым әптыкй: «Сяңафси алиңрұғыстык? Сяңан айгуғыстык? ³⁹ Ысхақахтыкиқун йхынкалъю, итыганкалъю - хўаңаңұңа. Сяфлъюңа лйсимакылықахпысиңа, қаюхлъяк тағнығак кымыкшагитуклью, ныхқұағитуклью, ысхағахпысиңа хўаңа пилгұңа».

⁴⁰ Таўатын пилюки Иисусым кылгувикыхкй йхыминыңлъю, итыгаминыңлъю. ⁴¹ Иўырңа ухпықңұағумаңилькаңат қаюхлъяк қуяхлаягулғйтлъю, сяғйғаохлъягулғйтлъю. Ынкәм әптыкй: «Хўани сямың нығьяхқыстык?» ⁴² Тўныхкәт гәқамың иқалъюгмың, ⁴³ тугулюку нығыхкә ысхәмангитни.

⁴⁴ Тәхкын Иисусым пикй: «Лъпысинитңулюңа хўатын уңипәткақамси: Сяңұат қамахлаютың хўаңамның аюқылғйт игақыхкәт апығйғьяхқәгут, Моисейем Лйлихтүсянилңұт, ўкналиқистыт игақыхкйтңилңұт, псалмынилңұтлъю».

⁴⁵ Тәхкын умьюгйт лйгикыстыкй Акузитның Игақыхканың. ⁴⁶ Пикй: «Хўатын игақыхкәгуқ: “Христос икфиқыпыстәғьяхқәгуқ, тәхкын пиңаяни ағнығым уңувапыстәғьяхқәгуқ тукулъығмың”.

⁴⁷ Хўатынлъю игақыхкәлғй: “Малихсәхтыңи уңипақилтыкут Атхакун, пинлиғлютың Иерусалимымың тәхкын тамаҳанун рамкынун. Уңипәсәхқәйт авутыхқылыюки сығлыхқынъанйсқылъюки Кияғнығмун сығывутысқылъюки”. ⁴⁸ Лъпыси лйсимакистыңұси икфиқылъымнун, тукулъымнун, уңувахтыстылъымнун. ⁴⁹ Ынкәм тәўа каяхлаықакха Атама акықусякык лъпысинун. Иўырңа утақйлғәси мәни Иерусалимыми, кынляңа әтысфикылыхпысинун ахтуғьяхқәңгилъығмың қилягмың памакын».

Иисусым Қилягмун Маюльха

⁵⁰ Тәхкын ағулякуткй уявантуляңатун Вифаниям, таўани йхыни ныңугульюки қуястыкй.

⁵¹ Қуясималюки униткй, Кияғнығым қилягмун маютыстыкә. ⁵² Таўани манигуғлюку утығниқат Иерусалимымун қуялылихлъяглютың, ⁵³ ынкәм йўлың Храмымытақылғйт Кияғнық усюқақыхқаңат.

От Иоанна

Акузин

1 Пинлигыюхўальгымың Акузин таўантыкақ, Акузин Кияғнығмыткақ, Акузин Кияғнығулғи.
 2 Лъңа Кияғнығмыткақ пинлигыюхўальгымың има.
 3 Кияғнығым лъңакун сяңўа қамахтыңўағлюку улимакә, талўа сяңўа атәсиҳақ улимамаңитә Акузитңунани. 4 Акузитмытуқ уңувальық, тәна уңувальық ниғугўқ югнун. 5 Тәна ниғук кўкхутңуқ мамлығми, мамлығым каялькумаңитә.
 6 Таўаңуқ юк Кияғнығым каяхтыкә, әтҳа Иоанн.
 7 Иоанным апыгыяхтуқә ниғук қамахлъяюки югыт ухпыгысқылъяюки уңипақилъяғмикун. 8 Лъңа ниғугунғитуқ, иўырңа апыгыяхтуўа ниғук. 9 Тәна ниғупиғуқ тагикақ нунамун, ниғугулъяй тамаҳәнун югнун.
 10 Тәна Акузин нунамыткақ. Қайўа нуна улимакәяғңән лъңакун, таўальйма нунам югита нальюкыхкәт. 11 Тагикаялғи лъми катам югминун, иўырңа тугуклъямаңилькаңат. 12 Иўырңа қамахлъяюки тугуклъяғилғитлъю, ухпылғитлъю лъминың, авақуталйсяқхәқтыстыкақи Кияғнығмун.
 13 Авақуталйсимаңити юхкун альхығақылғистун, талўа юғым пиюкыльхакун налиғмың накмикыльхакун. Кияғнығым лъминың катам авақуталйткақи.
 14 Акузин кымгухлъюни акулымнъиткақ. Лъңакун Кияғнық лйтыстыңўақәгуқ, лйтыстыңўақәқәлью пиниқылъяни хўаңкунъун. Ысҳақақәхпут тәўа сығлыхлъягуфтуқ. Сығлыхлъягуфтуқ қаюхлъяқ тәнаңинахәлғи Иғныға Атам.
 15 Иоанным Крестителым әпқақә, акилгўткыхкақә хўатын: «Тәнаңуқ әпқақа лъпысинун хўатын пйқңама: “Киңумның тагияхқақ аңыхлъяхтуқ хўаңамның, қаюхлъяқ кияхтыңўулғи талўа альхыльхильюңа”».
 16 Пиниқинахлъягутминың куястақилъяю утыхпахтйнақ. 17 Кияғнығым тўныхкақи Лйлихтўсят Моисейкун, иўырңа пиниқылъяклью, ипалъяклью лйтыстыкақәк Исус Христосыкун.
 18 Китум алңунак ысхйгатә Кияғнық. Тәнаңинахәм Иғнығым қантағантыльыхпигәм Атамун, лйтыстыкә югнун.

Иоанным Крестителым Уңипә

19 Иерусалимымың Иудеит иглығутистыңит каяхтикат свящеңиғныңлъю, Левитыныңлъю әптисқылъяюку Иоанн хўатын: «Кинаңузин?»
 20 Әпсятни кймсиғақтыкй хўатыхлъюўақ: «Хўаңа Христосыңунғитуңа».
 21 Ынкәм әптыкәт: «Кинаңузинми? Илияңузйн?» Иоанным кймсиқй: «Накә». Әплъятақәт: «Ўкналиқистыңузйн?» Кймсиқй: «Накә». 22 Пикәт: «Уңипәтикут кинаңузин, қаюхлъяқ уңипәсяхтупыстағнақапут каяхтикат хўаңкунъың. Әпхй кинаңузин». 23 Иоанным пикй: «Ўкналиқиста Исаия пикәгуқ:
 “Ма акилгўгақуқ килгәни хўатын: Таклъяхтыху тўмкаққә Атанғым”. Тәна юк акилгўлғи хўаңаңуқ».
 24 Фарисеит тәкут каяхтыкақыхкаңит Иоаннымун.
 25 Әптыкәт: «Христосыңунғилъякувык, Илияңунғилъякувык, ўкналиқистыңунғилъякувык, сяңавык крестиғағйқсин?» 26 Иоанным кймсиқй: «Крестиғйқуңа мыхкун. Акулыхпысинитук кина нальюкыхкақси. 27 Тәнаңуқ тагияхқақ киңумның, сығлыхлъягўқ рыпаль хўаңа пиниңгитутә итымсяққәлюки сиңй».
 28 Қамахлъяютың тамәкут пикәгут Вифаниями иңлюңанилңуғми Кйўығни Иорданығни. Тәкўани Иоанн крестиғиңулғи югның.

Пынъйғағә Кияғнығым

29 Унәмиңани Иоанным ысҳағлюку Исус тагилғи лъминун югыт пикй: «Йи, тәната Пынъйғағә Кияғнығым иқитияхқақ сығлыхқылъяханың нунам юган. 30 Тәнаңуқ әпқақа хўатын: “Юк тагинаңуқ киңумның, иўырңа аңўағуқ хўаңамның, қаюхлъяқ кияхтыңўуқ талўа альхыльхильюңа”. 31 Хўаңалъяю нальюксяғақа кинаңутаңа, иўырңа крестиғияхтўгуңа мыхкун лйтысқылъяюку кинаңутаңа Израилығмйнун».
 32-33 Тәхкын Иоанным уңипақыхкақә: «Кияғнығым каяхтыкақәңа крестиғисқылъяюңа мыхкун. Паниның нальюкнүлюку кинаңутаңа, Кияғнығым уңипәткақәңа: “Ысҳахлъықыхкын Тағнығак укилғйк югмун. Тәна юк крестиғияхқәгуқ Аглығналғйгныкун Тағнығағныкун”. Ынкәм ысҳағахка қиляғмың

Тағнығак укилгйк сюңағыюкыхталютык Иисусымун, лъңаниткаклью»³⁴ Тәхкын Иоанным пикй: «Таўатылъюку ысхақақақа, уңипәтамси, тәна Иғнықә Кияғнығым».

Малихсәхтыксюхўәғи Иисусым

³⁵ Унәмиңани Иоанн таўанлъятақак, мәлгуклью малихсәхтыкык. ³⁶ Иоанным ысхағлюку Иисус нағұлхыҗи пикақ: «Ысха тәната Пынъйғағә Кияғнығым!» ³⁷ Тәкук малихсәхтык нағалъюку Иоанн, малихтыкәк Иисус. ³⁸ Иисусым қйвлюни ысхағлюкык малигульхык лъңанун әптыкакык: «Сяңўә пйқыстыху?» Кймсиқәк: «Равви, нәнтақсин?» («Равви» хўатын писйгуқ: «Апыхтуғиста».) ³⁹ Пики: «Малихлъюңа ысхағьяхтухтыху». Ынкәм малихтыкәк кияғфиганун, таўантыкак стаматкыльяғмың кынляңа унулъығмун.

⁴⁰ Юғым әлъха нагаткақ Иоаннымың акулгймың, малихтыкақ Иисусымың Андрейеңуфтуқ, Симон Петырым аңлыгутаңа. ⁴¹ Таўаниңинақ Андрей аңлыгутминун Симонымун агляғлюни пика: «Нәлькумәхпут Мессия». («Мессия» хўатын писйгуқ: «Христос».) ⁴² Тәхкын Симон агляткә Иисусымун. Иисусым ысхағлюку пика: «Лъпык Симоныңўтын иғныға Иоанным. Әтхын Кифаңульықуқ, хўатын писиқ, Петр».

Иисусым Накмикыхкык Филиппылью, Нафанаилылью Малихсәхтыңулюкык

⁴³ Унәмиңани Иисус Галилеяньақумалгй. Налъяғлюку юк әтха Филипп, пика: «Малихтиңа». ⁴⁴ (Филипп Вифсаидағмйңулгй, Андрейенкугытун, Петырытун.) ⁴⁵ Тәхкын Филиппым ивағьяхтуғлюку Нафанаил уңипәткә: «Налъямәхпут юк Моисейем игақыкә игйтхун Лйлихтўсят, ўкналиқистытлью игақыкәқәт игамыхтыхун. Иисусыңуқ Назаретығмй, иғныға Иосифым». ⁴⁶ Нафанаилым әптыкә: «Сяңўәңам пинилгй Назаретымың альхыльықыфта?» Филиппым кймсиқә: «Ысхағьяхтуғахуқун».

⁴⁷ Иисусым ысхағьямигу Нафанаил тагилгй лъңанун пика: «Тәната Израилығмйпик, тымңитхўаңилңуқ». ⁴⁸ Нафанаилым әптыкә: «Натын лйсимаксиңа?» Иисусым кймсиқә: «Ысхақақамкын асиңанильютын смоквам уқфиган, талўа сялин Филиппым апыльхильюңа лъпынун». ⁴⁹ Нафанаилым пика: «Апыхтуғиста, лъпык Иғнықәтын Кияғнығым! Лъпык Умйлькәтын Израилым!» ⁵⁰ Иисусым пика: «Ухпыхсйн қаюхлъяк уңипәскымкын ысхәманильютын асиңани смоквам уқфиган? Сяңўәт әңатағалгйт тамәкуның ысхағльықатын». ⁵¹ Тәхкын пикй: «Ипа уңипәтамси,

ысхағльықахси қйляк қыльпылгй, Кияғнығымлью якулги маюлгйт, укилгйт Иғнығакун Юғым».

Ныңуғутыльық Канами

2 Пиңайтаңани ағнығыт таўаңуқ ныңуҳнақылгйк Канами, Галилеямылңуғми. Иисусым нәңа таўанлыңуқ, ² Иисусылью малихсәхтыкульхйт тахсиқльықәлгйт ныңуҳнақылгйгнун. ³ Вино қамахсютху, нәңан Иисус пика: «Виноңйтут».

⁴ Иисусым пика: «Ағнами хўани, сясқыхпынаңа, сялин пильыққақа кәсигатуқ».

⁵ Тәхкын Иисусым нәңан пикй қыпхәхтыт: «Сясқыхқаңиси лыган пилгәси».

⁶ Таўаңуқ ағвинлыгүфтут уйғағмың улимәғыт мылгүтат. Иляңи мәлгук мераңульгик, иляңи пиңают мераңульгит. (Иудейт атуқақыхқаңит укмаңиҳсямун Моисейем Лйлихтўсјан писқыльхәтун.)

⁷ Иисусым пикй қыпхәхтыт: «Имихтыки тәкут мылгүтат мығмың». Имиқйт ыслъымкағахтағлюки.

⁸ Тәхкын пикй: «Мығмың имйльюси аглятыху нықынғәхқым умйлга».

Ынкәм имйльютың агляткәт. ⁹ Умйлгым нәсйқә мық виноңухтыкақ. Налъюкыхқаңа накын тәна вино пиңутаңа. (Тәкут қыпхәхтыт лйсимақыхқаңат қаюхлъяк имйльютың мығмың пикалгйт.) Ынкәм умйлгым туқльюғлюку нулихтуғнақылгй ¹⁰ пика: «Тамахағми кияң пинилгймың виномың атуқақуқ сивукльюни ынкәм ақыльқат кыпсјнъығата тамәна ахсјн аюқылгй вино киңульлюку атуғақәт. Иўырңа пинильха вином атуқумаңисимазигу сивукльюку».

¹¹ Канами, Галилеямылңуғми Иисусым апыйқә альяғльюхўахтилъықсюхўәни. Тәхун альяғльюхўахтилъығмикун югнун ысхақтыстыкә әңыльыхлъяни. Ынкәм малихсәхтыңита ухпықыкәт ипа Мессияңунилюку.

¹² Там киңуңаның Иисус, нәңа, аңлыгутаңи, малихсәхтыңилью агляқат Капернаумымун, тамәнтыкат қафсинат ағнығыт.

Иисус Храмымун Пилгй

¹³ Иудейт нықынғәхқысәхтуңысталгйт Пасхамун ынкәм Иисус агляқак Иерусалимымун. ¹⁴ Храмыми ысхақй югыт акикулгйт воының, пынъйғның, голубының. Ысхақилью манимың навыхқухтыт ақумлютың қаюғвикымыхни. ¹⁵ Иисусым кахсягутаңлъяғлюни тапхағмың, Храмымың әнысқуқй малигульюки пынъйғнунлъю, воынунлъю. Манилгүтит катагүтақльюки миңиляткй, улъықуқйлью қаюғвигит. ¹⁶ Тәхкын югыт акильпыгалгйт голубының қыльқй хўатын:

«Анутыки хўакын! Атама Мыңтығә акильпыгагвигуҕтыхпынән». ¹⁷ Малихсәхтыңита нықәткәт Акузитыт Игақыхкат пильхат: «Мыгнукиңалъқа Мыңтығахпынун нәфқуткынъақңұақа». ¹⁸ Тәхкын Иудеит иглығутистыңита әптыкәт Иисус: «Китум қылығтатын таўатын писқылъютын? Кияғнығым писқумақаңатын, альяһльюхўахти ипапиққусиқхамың». ¹⁹ Иисусым кймсиқй: «Нәфқитыху уна храм, пиңаюни ағнығни ныкыфльықақа». ²⁰ Әптыкәт: «Лъпык ныкыфльықсигу пиңаюни ағнығни? Юк мәлғук ағвинлык сипнықлюкиңұт аюмиқұлхыт ныкыфтусиқыхкәт умун Храмымун». ²¹ Иўырңа Иисусым акузиткыңукаңа лъми югусини храмыңулюку. ²² Уңувахтақңан туқултығмың малихсәхтыңита нықәткәт хўатын пильха: «Уна храм, пиңаюни ағнығни ныкыфльықақа». Ынкәм ухпықыхкит Акузитыт Игақыхкат, Иисусымлъю акузилъхи.

Иисусым Лйсимақыхкәңи Қамахлъюки Югыт Натытуляңи

²³ Иисус Иерусалимымылъюку Пасхам нықынғәхыльхәни, угляпихльыхит ысхапаглюки альяһльюхўахтильхәи ухпықыхкәқыхкәңат, ²⁴ иўырңа Иисусым ухпықумаңилъкәңи. ²⁵ Кинкунун алңунак уңипәнъығисяғңәтни аюқылғй югның қаюхлъяк лйсимақыхкәңи натытуляңи.

Иисусынкук, Никодимынкук

3 Тәўаңуқ юк әтхга Никодим, Фарисей Иудеит иглығутистыңат. ² Унугьягу Иисусымун агляғлюни пикә: «Равви, хўаңкута лйсимакамкын апыхтуғистыңұтын каяхтыкә Кияғнығым. Кина алңунак альяһльюхўахтинәнғитут лъпытун таўатын ұйтқуқун Кияғнық лъңанискан». ³ Иисусым пикә: «Ипа уңипәтамкын, китум алңунак ысхағнәнғитә Атаныхпагульха Кияғнығым ұйтқуқун альхынқихтыкуми». ⁴ Никодимым әптыкә: «Натынңам аңликақ юк альхынқихльықа? Ипапыстәқ итығнәнғитут нәми қантахкынун альхынқихналюни». ⁵ Иисусым кймсиқә: «Ипа пймкын, кина алңунак итығнәнғитут Атаныхпагульханун Кияғнығым ұйтқуқун альхынқихтыкуми мыхқунлъю, Тағнығагныкунлъю. ⁶ Тамәна кымыхкун альхықак кымгүқ, иўырңа тамәна тағнығагныкун альхықак тағнығәқуқ. ⁷ Сяғйгаюхпынаң қаюхлъяк уңипәсқымкын: “Лъпыси альхынқихсәхқапыстәғүси”. ⁸ Ануқа накын алңунак пйқуқ, нагатақан сюлюхталъха, иўырңа нальюкңұаған накын пйқутаңалъю навиклъю пйқутаңа. Таўатыхпигақ аюқуқ тамахағми

альхылғй Тағнығагныкун». ⁹ Никодимым әптыкә: «Натынңам тәна пияхқәўа?» ¹⁰ Иисусым кймсиқә: «Лъпык апыхтуғистылгахльютын Израилығмйнун, паниның нальюксигу тәна? ¹¹ Ипа пймкын, акузиткақхпут лйсимақыхкәхпут, әпхақхпут ысхақхпут, паниның налихйнахпыси ухпықигатә уңипахпут. ¹² Әпхақанка лъпысинун нунам пиңи иўырңа ухпықигатахпысиңа, натынңам ухпықылъықыстыки әпқумки қияғым пиңи? ¹³ Кина алңунак маййгатуқ қияғмун иўырңақун Иғныға Югым укикақ қияғмың».

¹⁴ Килгәни катам Моисейем напахтыльхәтун напақакун медь нымығьяқ, таўатыхпигақ Иғныға Югым напахсәхқәлғй. ¹⁵ Ынкәм кина алңунак ухпықилғй лъңаның кынлыңилңуғмың уңувалъылгульықуқ. ¹⁶ Кияғнығым пиниқыпихтутминың нунам юга тўныхкә кызымахақ Иғныни. Иғныға китум алңунак ухпықыхкумигу туқунәнғитут, иўырңа альхыһльықә кынлыңилңуқ уңувалъық. ¹⁷ Кияғнығым каяхсимаңитә Иғныни нунамун ағьюғисқылъюку нунам юганың, каяхтыкақә югулиғистыңулюку югнун.

¹⁸ Кина алңунак ухпықилғй Иғнығмың ағьюльыңнәнғитут. Кина алңунак ухпықинғилңуқ нанқихтыңұақәгуқ ағьюғьяхқәлюни, қаюхлъяк ухпықинғилъкәңа кызымахақ Иғныға Кияғнығым. ¹⁹ Ысха уна апальә Кияғнығым ағьюғисихқә югнун: ниғук тагикаяғңән нунамун, югыт пиниқатағәт мамлык ниғугмың қаюхлъяк сығлытун пйқылғйт. ²⁰ Китум алңунак сығлытун пикаюгым угумикә ниғук, ынкәм тагинәнғитут ниғугмун сығлытун пильыни ысхағнаюкатки. ²¹ Иўырңа кина алңунак ипапиққылъюни пикаюк тагияхқәгуқ ниғугмун, ысхйсқылъюку қыпхақани Кияғнығым пиюкыльхәкун аюқылғй.

Иисусынкук Крестиғысталъю Иоанн

²² Киңуңаның тәм Иисусылью малихсәхтыкульхит агляқат Иудеямун. Малихсәхтыминун малигульюни тамәнгуткыльюку крестиғыкй югыт. ²³ Иоаннылью крестиғиңулғй Еноными, Салимымың қантағанлыңуғми, қаюхлъяк мыхльягульғй тамәна. Югыт тагиляғәтңулғйт лъңанун крестиғысқылъютың. ²⁴ (Иоанн сялин аносимиңлъягвигмун канахтыльхилңуқ.)

²⁵ Иляңита Иоанным малихсәхтыңита әхтирәқәт атәсиқ Иудей укмаңихсәльығмың Моисейем Лйлихтүсянилңуғмың. ²⁶ Ынкәм агляғлютың Иоаннымун уңипәткәт: «Апыхтуғиста, нықамикынғисигу юк лъпыниткақ иңлюңани Иорданым, акузиткыхан? Хўә мәтын крестиғйқуқ, ынкәм қамахлъютың югыт агляхтұтңұт лъңанун».

²⁷ Иоанным кймсиқй: «Кина алңунак альхыгунъангитук сямың ұйтукун Кияғнығым тўныхкумигу. ²⁸ Лъпыси лйсимакистыкамси хўатын пйқнама: “Хўаңа Христосыңунгитуңа иўырңа каяхтыкәгуңа сивуңани”. ²⁹ Угйғнақылғй угиқаққан лъңан пикә. Нулихтуғнақылғй илякумтәға, каютаңа утақйгақуқ нагасюгнимағми мыңаның. Илякумтәған нагакунығминигу мыңа куялхлягақуқ. Таўатыхпигақ хўаңалъю куялхля иғўиҳтуқ. ³⁰ Лъңа мыгнунағатағнақнұқ, хўаңа укавағнақнұңа».

Укикақ Қиялғмың

³¹ Лъңа тәна памакахтақ аңықлхяхтуқ тамахақлхяғаның. Лъңа тәна нунамың пи, нунам пикә ынкәм азукикаюғуқ нунам пиңаның. Лъңа тәна қиялғмың пи, қулигук тамағақлхяғаның. ³² Апқақә ысқақанилхю нагақуқанилхю иўырңа китум алңунак ухпықигатй азузитаңи. ³³ Китум алңунак ухпықыхкумики азузитаңи, таўатын пилъығмикун ипапихқақә Кияғнық ипаңутаңа. ³⁴ Тәм Кияғнығым каяхтыкән атуқақй Кияғнығым азузитаңи, қаюлхляк Кияғнығым Тағнығағни тўннуқык лъңанун йңуналхихлхюкык. ³⁵ Атам пиниқыпихтә Иғныни, ынкәм ахтуғьяққангильылиткақә сямун тамаханун. ³⁶ Кина алңунак ухпылғй Иғнығақун, кынлыңилңуғмың уңувалхылгук. Китум алңунак қаткыңгилькумигу Иғныға уңувалхыңықыхнәнгитук, тәўаңинақ Кияғнығым ағыльханисяққәгуқ кўнпың.

Иисусылью, Ағнақлхю Самарияғмй

4 Фарисеит нагақўмакаңат паляхәхнилхюки югыт тагиляғәлхәйт Иоаннымун, нақам нулянилюки тагиляғәлхәйт Иисусымун малихсәхтыңуналхютыңлхю, крестиғысқылхютыңлхю. ² (Иўырңа Иисусым лъңан катам крестиғаләңгилькаңи, малихсәхтыңита крестиғаләқәңит.) ³ Атанғым лйгиксямики Фарисеинун тәна нагақўманилюку, ағуляқлхюни Иудеямың Галилеянықыхтыкақ. ⁴ Тўмкаққәнилңуқ Самария. ⁵ Кәткақ Сихарымун, Самариямылңуғмун уявантыпахлягунгилңуқ пйтысйғавигмың Иаковым тўныхкәның иғнығминун Иосифымун. ⁶ Иаковымлхю мыхтағвигә таўанлыңуқ. Иисус иглыхтылхяғым мығнулғй ынкәм ақумыхкақ сәғўақун мыхтағвигым, ағнығым кукәни. ⁷ Малихсәхтыңи Сихарымун нықыңьяхтуқәлғйт. Тәхкын Самарияғмй ағнақ, Сихарымың мыхтақәқ. Иисусым пикә: «Мыхсәхтиңа». ⁹ Ағнам пикә: «Иудеяеңутын, хўаңа Самарияғмйңуңа, сяңавык хўаңамнун мыхсисқысин?» (Таўатын пикақыхкаңа қаюлхляк Иудеит талўа

алыққуғьяққынгилькаңит Самарияғмйт.)

¹⁰ Иисусым кймсиқә: «Гук, лйсимақсәкувгу Кияғнығым тўныхқә, лйсимақсәкувгулью кинаңутаңа мыхсиңлхялғй лъпынун, мыхсиңлхягвикнаяған уңувалхыңыстикаяюғмың мығмың». ¹¹ Ағнам пикә: «Югунйқ, мыхтағвик ўсқапихтуқ, талўа қалътитутын. Накынңам уңувалхыңыстикаяюғмың мыңылхықсин? ¹² Сивунымта Иаковым тўныхкақә уна мыхтағвик хўақунхун. Лъңалхю, иғныгилью, тығикусылхю қамахлхютың мығыхкәгут тәхкын. Аңўағунилютын Иаковымың пиңузйн?» ¹³ Иисусым кймсиқә: «Кина алңунак мығылғй хўакын мығмың алхя мықсюгьяққәгуқ. ¹⁴ Мық хўаңа тўныхқәқа китум алңунак мығыхкумигу алхямыңлхю мықсюгнәнгитук. Мық тўныхқәқа лъңанун таўатын лйғьяққәгуқ сыңулғйстун, тывуғалғй лъңан илюңаның. Тәна мық кынлыңилңуғмың уңувалхыңықыхқәқә». ¹⁵ Ағнам пикә: «Югунйқ, тәхкын мығмың мыхсиңа ынкәм алхя мықсюнгильхяңа, талўа хўавык мыхтағнанигляңа».

¹⁶ Иисусым пикә: «Угин ақфагу ынкәм тагилғәтын». ¹⁷ Ағнам пикә: «Угиңитутә». Иисусым пикә: «Ипа угиңинхитын. ¹⁸ Угикыхкақатын талымат югыт. Мәтын тәна йк кияхфигын угикынгитан. Уңипәтақпыңа ипапигмың».

¹⁹ Ағнам пикә: «Югунйқ, тәўа лйгикамкын ўкналиқистыңуфтутын. ²⁰ Сивунығма манигуқақәт Кияғнық хўани нәйғами, иўырңа лъпыси Иудеяни Иерусалимыңунйқақси манйгүтфихкақ Кияғнығмун». ²¹ Иисусым пикә: «Ағнами хўани, ухпықиңа, тәқўаниңани югыт манигуғнанихлхықәт Ата хўани нәйғами талўа Иерусалимыми. ²² Лъпыси Самарияғмйни талўа нальюкақси кинаңутаңа манигуқақси. Хўаңкута Иудеяни лйсимакақпут кинаңутаңа манигуқақпут, қаюлхляк Иудеитхун Кияғнығым акықусяқыхкақә югулилхық. ²³ Иўырңа пилхыққәқ ука тагиңуқ, ақун кәлхюни аюкуқ манигүтыпикаюгыт манигухлхықәт Ата Тағнығағныкунлхю, ипалхыққунлхю. Таўатылңут манигүткаюгыт Атам манигүтысюгақй лъңанун. ²⁴ Кияғнық Тағнығәгуқ, тамәкут манигүлхәйт лъңанун манигуғьяққәқәт Тағнығағныкунлхю, ипалхыққунлхю».

²⁵ Ағнам пикә: «Лйсимакақә Мессия тагилхықуқ, атилхықылғй Христосымың. Тагикуми уңипәлхықылхю сямың тамаханың».

²⁶ Иисусым пикә: «Хўаңа тәнаңуңа алыққуқын».

²⁷ Хўәлхю Иисусым малихсәхтыңи утығниқат. Ысқағлюкык Иисусылью, ағнәмлхю алыққұлхәйк ынңәталхы сәғйғаягуткахкыт. Иўырңа налихйнитә пимаңилхкаңат ағнақ: «Сямың пизин?» Налиғмың Иисус әпсимаңилхкаңат: «Сяңан ағнақ алыққуқсигу?»

²⁸ Тәхкын ағнам мылғутагни унильюкык, Сихарымун агляглюни югыт пикй:

²⁹ «Ысхағьяхтуқахтыхукун мыхтағвигмылңуқ юк. Сялтымның тамаҳаның уңипәтәңа. Қә Христосыңуқ?» ³⁰ Ынкәм югыт тәхкын нымың ысхағьяхтүткәт Иисус.

³¹ Сялин кәтылхильюки малихсяхтыңита Иисус пйғәтақат: «Апыхтуғиста, сяңйхағмың нықә».

³² Иўырңа пикй: «Хўаңа нықылғуңа нығьяхқамың лпыси нальюкнўақхпысиның». ³³ Малихсяхты лъңитның әпкүгәгуткат: «Қә китум нықмың тагисимә?»

³⁴ Иисусым пикй: «Нықыка қәткүтылхўқ каяхтикамың хўаңамның, апығйғисқылъюкулью қыпхақак тагивақани хўаңамнун. ³⁵ Нагатақаси югыт пилғйт: “Тәхкын пйтысиғалығмың стамат танқит атуғлюки, унаталыхқак кәтақуқ”.

Уңипәтахлъямси, ювғйғўақхтыкиқун пйтысйғавигыт, тамәкут пйткат унатағьяхқәхтут. ³⁶ Юк унаталғй пшеницамың акилыхтўсяңьяхқәгуқ қыпхақаминун, ынкәм қуяяхқәгуқ малигульюни пйтысиғақамун. Таўатыхпигақ югым уңипалтығмикун кынлыңилңуғмың уңувалыңыстыкумики акилыхтўсяңьяхқәгуқ. Тәналью қуяяхқәгуқ малигульюни уңипақиюхўақанун хўаңамның. ³⁷ Тәна акузилтық ипаңуқ: “Атәсиқ юк пйтысйғақуқ, иляңа юк унатағақуқ”. ³⁸ Каяхтыкақамси унатйсқылъюси пйтысиғағвигми пйтысиғәмаңилькыхпысиның. Иляңит пйтысйғақәгут, иўырңа лпыси унатақәюгүси пйтыстыкйтның, ынкәм лпысылъю акилыхтўсяңылықыси қыпхақйтның».

³⁹ Сихарыми, Самарияғмйлғутыт ухпықыхкәт Иисус қәюхлъяк ағнам уңипәтқақыхқәңи: «Тәм югым уңипәтәңа сялтымның тамаҳаның».

⁴⁰ Самарияғмит кәльюку Иисус лъмыхнитысқыхкәт. Иисус тамәнтыкақ мәлғук ағнығык, ⁴¹ ынкәм ўата ухпыхтүткат акузитаңи нагалъюки. ⁴² Тәна ағнақ пикәт: «Нагасюхўақәңамкын ухпықыхқәпут акузитытын. Иўырңа мәтын хўаңкунъың катам нагалъюку лйтахпут тәна юк ипа югулиғистыкыфтә нунам юган».

Иисусым Нәлхусақәңа Умйльўағым Иғныға

⁴³ Мәлғук ағнығык атуғлюкык, Иисус Сихарымың агуляқыхқак Галилеямун. ⁴⁴ (Иисус лъңаның катам пикәлғй: «Ўкналиқиста нуналгутаңан тугуклйғатәт ўкналиқистыңулюку».) ⁴⁵ Кәсян Галилеямун, югыт тугуклйқәт қәюхлъяк ысхапакақыхқәңат сялхә қамахлъяку Иерусалимыми, Пасхамун нықынғахқыңулютың.

⁴⁶ Ынкәм Иисус аглянқихтыкақ Канаун, Галилеямылңуғмун, мық виноңуқтыстыфигминун.

Тәўаңуқ кавымым умйльўағә, Капернаумыми иғныға қинуохлъяк. ⁴⁷ Нагақуғьямигу Иисус тагиманилюку Иудеямың, Галилеямун такулюку манйгүткат нәлхусяхтуқйсқылъюку иғныни туқуяхтуңысталғй.

⁴⁸ Иисусым пикә: «Ухпықинәңгитуси ўйтқуқун ысхапакуфсика аңылғйт альяхлъяхўахтилхыт».

⁴⁹ Умйльўағым пикә: «Югунйқ, малихтиңа тағнухқа туқувагилган». ⁵⁰ Иисусым пикә: «Агльә, иғнығын уңувалтықуқ». Югым ухпықыхкй Иисусым акузитаңи ынкәм агляқак. ⁵¹ Тумаңани тәкўани қыпхахтыңита нальяглюку уңипәткәт: «Иғнығын пинйхсимәқ». ⁵² Әптыкй наникыльъягми пинйхсиматаңа. Пикәт: «Иғивгақ атасимикыльъягми пукльығаңйткәгуқ». ⁵³ Атаңан лйсимақыхқәңа таўани афльюми Иисусым пикақыхқәңа: «Иғнығын уңувалтықуқ». Ынкәңам ныңлъягуктулхыт ухпыхтүткат.

⁵⁴ Тәна тўнлиқыхқәңа Иисусым альяхлъяхўахтилхәң тагилюни Иудеямың Галилеямун.

Нәлхутилтық Нәйвағәғми

5 Тәм киңуңаның Иисус, Иерусалимытқак Иудейт нықынғахқыльхитнун. ² Тәўаңуқ Иерусалимыми, Овечьи Воротам туңаңани нәйвағәқ талъиматның колоннадалык, Еврейистун атилхә Вифезда. ³ Угляпихлтыхй қинуюк иңағмытулхы колоннадани, аякат, пиюгигалңут, унйқат. (Пагүгругуҳныхсиғақыхқәңат мық атығыюхўағналютың. ⁴ Иляңани ағнығым, яқулга Атаңғым атынығмини нәйвағәғмун пагүгругуҳтыстақыхқәңа мық. Ынкәм кина атығыюхўәлғй мығмун нәлхутақылғй сямың алңунақ ақниғнығминың.)

⁵ Тәўаңуқ юк қинуюғңалғй юк атәсиқ қуля сипнықлъю ку пиңаюның иңлюлык аюмиқульығни. ⁶ Иисусым ысхақә. Лйсимақыхкә қавңарухлъяк има қинуюкақ ынкәм әптыкә: «Нәлхусюхсйн?» ⁷ Қинуюлғйм кймсиқә: «Югунйқ, мық пагүгругуҳнығани каютқахқйтақуңа. Атығнақутқахсхтуңа има китум иңьяғахтақәңа».

⁸ Иисусым пикә: «Ныкыви, альиған тугулюку пиюги». ⁹ Таўаниңинақ юк нәлхулъюни, альиғани тугулюку пиюкақ. Субботаңулғй таўани ағнығми.

¹⁰ Тамәкын апальюқлъюку Иудейт иглығутистыңита пикәт нәлхутқак юк: «Ағнығми Субботаңуқ, Лйлихтўсямнъи альиған иглығусяхқакынғисяған Субботами». ¹¹ Пикй: «Югым нәлхутистыма пйңа: “Альиған тугулюку пиюги”». ¹² Әптыкәт: «Китум нәлхулъютын альиған тугулюку пиюгысқатын?» ¹³ Иўырңа югым нальюкыхкә нәлхутистыни кинаңутаңа, қәюхлъяк

угляпихлыгы йок тауанлыңуқ, Исуссылыю ысхақтыңунани иқиткәлғи.

¹⁴ Ағнығми тәкүани Храмыми, Исусым нальяқә тәна йок нәлхуткани, пикә: «Уюқ, нәлхусиматын. Сығлықынъани лбрақ сяңўа сығлығатағалғи икфиқуткынъаюкавгу сығлықумаңинақувик».

¹⁵ Тәхкын югым уңипәсәхтуқй Иудеит иглығутистыңит Исусыңунилюку нәлхутистыни.

¹⁶ Тәхкын кынляңа Иудеит иглығутистыңита сығлытун пиягуткәт Исус, Субботами нәлхутильханың апальюқльюку. ¹⁷ Иўырңа Исусым пикй: «Атакә кунпың қыпхәгуқ, хўаңалыю қыпхәғьяхқәгуңа». ¹⁸ Ынкәм Иудеит иглығутистыңита ўатақәғәқ тукусюкәт. Пикат: «Исусым Субботам Лйлихтүсә нәфқинахпынән пикәгуқлью Кияғнық Атакнилюку. Таўатын акузилығмикун Кияғныхтуңўәк аюқнилюни пйқуқ».

Исусым Ахтуғьяхқәңгильхә

¹⁹ Иўырңа Исусым пикй: «Ипа пймси, Иғнық лъңинағми сяхқәңгитук, Атаминың ысхапакаһинани пйқә. Атами пильхатун пйқуқ. ²⁰ Атам пиниқә Иғныни, ынкәм кылгувикақә сямың тамаҳаның сялтығминың. Иўырңа тәкуның аңатағалғиның кылгувиксәхқәкә сяғйғаюгысқильюси. ²¹ Атам уңувахтыслыюки тукукат уңувалылитакй, ынкәм таўатыхпигақ Иғнық уңувалылитикаюғуқ пиюкыхкаминун. ²² Ата нанқихтиңигатук китумың алңунак. Иўырңа ахтуғьяхқәңгильылиткақә Иғныни қамахльюку нанқихтильық лъңанун писқильюку. ²³ Кияғнығым таўатын пикақә Иғныни тамаҳанун құлвйсқильюку катам таўатын құлвалыхистун Ата. Китум тәм құлвйгалъкумигу Иғнық құлвйгатә Ата каяхтикақ Иғнығмың.

²⁴ Ипа пймси, китум нагаскумики акузитынка, ухпықыкумигулью каяхтистыка, кынлыңилнұғмың уңувалылгүқ. Нанқихтыльыңнәңгитук ағьюғьяхқәлюни қаюхльяк тукумың уңувалығмун лыйкәгуқ. ²⁵ Ипа пймси, пильыққақ ука тағиңуқ, хўә кәсимәк, тукукат нагақұлхықәт мыңа Иғныған Кияғнығым. Тамәкут нагақұлхықәт уңувалықут, ²⁶ қаюхльяк Ата уңувалхуқ, ынкәм уңувалық лъңаның пиңуқ. Таўатыхпигақ Иғныға уңувалхуқ, қаюхльяк Атам таўатытыстыкаңа.

²⁷ Ахтуғьяхқәңгильылиткақәлью Иғныни нанқихтильығмун қаюхльяк Иғнықыккаңа Югым.

²⁸ Сяғйғаягутыхпынән уна: пильыққақ тағиңуқ қамахльютың тукукат лывығмылңут нагақуғлюку мыңа, ²⁹ аңлығәсәхқәгут лывығмыхның. Тамәкут пинитун пикат уңувахтысәхқәгут уңувалығмун.

Иўырңа тамәкут сығлытун пикат уңувахтысәхқәгут нанқихтыльығмун ағьюғьяхқәлютың».

Апхистыңи Исусым

³⁰ «Нанқихсигатақа кина алңунак сивукльюку аптыльңунән Ата. Ынкәм нанқихтиқуңа лъңан писқильхинахәтун. Нанқихтильықә ылькуғутңәк, қаюхльяк нанқихтиқуңа Атам каяхтикам хўаңамның пиюкыльхатун. Хўаңа пиюкыльымтун пиңигатуңа.

³¹ Апкума хўаңамның, югыт ухпықнәңгитит акузитынка, ўытқуқун китум алья апқаңаңа.

³² Иўырңа китум апқақәңа таўатын, лйсимаканка апқй ипаңут қаюхльяк апхистыка Атакақә.

³³ Лъпыси югыт каяхтыкақәси Иоаннымун, апыльхй хўаңамның ипаңут. ³⁴ Югыт апыңгисәғнәғмыхтыңә, иўырңа таўатын пйңа лъпыси югулильыңысқильюси. ³⁵ Иоанн кынылғуастун кумаңаяхтуқлью,

күххутңаяхтуқлью. Акузитаңи ниғугыстун аюқсәхтут ынкәм лъпыси натыңйхәк акузитаңакун қуястысюкәгуси. ³⁶ Иоанным акузитаңан лйтыстыкақәңа югнун. Иўырңа ўатақәғәқ Иоанным акузитаңаның қыпхалығма лйтыстағәғәңа югнун. Қыпхәғанка Атама писқыхкй ынкәм қыпхалығма лйтыстә югнун Атамнун каяхтыкақнилюңа.

³⁷ Каяхтикам хўаңамның, Атам лъминың катам апхўә ипапихқильық хўаңамның аюқылғй.

Нагақйгатнўәғәхси мыңа, ысхйгатнўәғәхси натытуляңа, ³⁸ тугукльйгатасилью акузитаңи, қаюхльяк ухпықигатахси Атам каяхтыкә.

³⁹ Ивағивикақәси Акузитыт Игақыхкат, қаюхльяк сюмыхпысини кынлыңилнұғмың уңувалыңвикналюки пйқәси. Тәкуста атәсит Акузитыт Игақыхкат апхилғит хўаңамның. ⁴⁰ Нақам хўаңамнун тагиюгигатуси уңувалылитысқильюси.

⁴¹ Югнун усюқысюңгитуңа. ⁴² Лйсимакамси лъпыси, пиниқильхитуси илюхпысини Кияғнығмун. ⁴³ Атама каяхтыкақәңа акузистыңулюңа лъңанун, иўырңа лъпыси тугукльйгатахпысиңа. Нақам кина тагилюни лъңанун катам акузилғй тугукльйғәқльюку.

⁴⁴ Натынңам ухпықильықыстыху тагиткәқә Кияғнығмың усюқысюкуфси иляхпысинун, нақам тәнаңинахәм Кияғнығым усюқильықхқә авылғәғлюку? ⁴⁵ Сюмыхтағәхпынаси апыхлықнилюку анахутыльыхси Атамун.

Моисейеңуқ апхияхқәк анахутыльыхпысиниң қайўа сиғимаксәғәхпысигу югулисқильюси.

⁴⁶ Моисей ипа ухпыкумакуфсигу ухпықнаяғәхпысиңа қаюхльяк игақыхқәңа игатхун. ⁴⁷ Ынкәм Моисейем игақыхкй

ухпықигалькуфсика, натынңам
ухпықылтықыстыки акузитынқа?»

Иисусым Нығыстильха 5,000ның Сипңалғйның Югның

6 Киңуңаның тәм, Иисусым ағвиқә Нәйвақ
Галилея, аҥкылғйлью Тивериадамың.
² Угляпихльыхйм малихльығәткәт қаюхльык
Нәльхукұлғй қинуюгның альяһльюхәһтилъыхқун.
³ Кәльютың Иисусылью малихсәхтыкулъхйт
маюғлютың нәйғамун акумұткат. ⁴ Иудейт Пасхамун
Нықынғахқыльхат кәсәхтұлғй. ⁵ Иисусым
сивухльюни ысхақй юлғутыхльыгит тагиляғәльхйт
льминун. Аҥтыкә Филипп: «Накын
тукфиғинаяғыста нықмың юлғутыхльыгнун
нығыахқамың?» ⁶ Таўатын аҥтыкә Филипп натын
пилъыққә ысхағналую, лйсимақығңәғмигу льми
сяльыхқани. ⁷ Филиппым кймсиқә: «200
динарийелгуғңәмта нәмаяхқамың
нықыңнәңгитукат, талўа сяскухағмың
тункуғңәмтыки».

⁸ Иляңалью малихсәхта таўанлыңуқ, Симон
Петырым аңлыгутаңа Андрей. Андрейем пикә
Иисус: ⁹ «Ысха уна мыкылғйхақ талъиматның
нықыкшаңльыахқ, мәлгуклью иқальюгык,
иўырңа нәманәңгитут». ¹⁰ Иисусым малихсәхтыни
пикй: «Югыт акумұтысқитыки». (Тамәна
выгәхльыгулғй.) Ынкәм ынтақун 5,000нұт югыт
акумұткат, кысюткыхпынаки ағнатлью,
тағнухәтлью. ¹¹ Тәхкын Иисусым тугулюки
нықыкшагыт, игамсиқаюглюни Кияғнығмун,
тункухтыстыкй акумұткахльыгнун тамәвык.
Таўатыхпигақ иқальюгык пики, қамахльютың
нығұткат кыпсюльығмыхнун. ¹² Қамахльютың
кыпсёсята Иисусым малихсәхтыни пикй:
«Қырңухтыху тамәна нығумаңилькаңат,
сякуйсйқыпынаки». ¹³ Ынкәм қырңухльюки имикйт
қуля мәлгук сипныкльюку корзинат сипнығитның
талъимат нықыкшагыт.

¹⁴ Тәна альяһльюхәһтилъық югыт ысхапаглюку
пикат: «Ипапыстәқ уна ўкналиқистыңуқ
тагияхқәникәт нунамун». ¹⁵ Иисусым
лйсимақыхқаңа югыт ақфалую
умйлыңльығнақуткынъақнуқаңат, ынкәм нәйғамун
агляқақ льңинахәналюни.

Иисус Пиюлғй Мыхқун

¹⁶ Таўани иғивгағми, Иисусым малихсәхтыңи
укикат Нәйвамун Галилеямуң. ¹⁷ Мамлыхтықаңа,
Иисусылью паниның авйлңуқ, ынкәм
малихсәхтыңи аңьямун ўхқұлъютың агляқат
Капернаумымун иңлюңанилңуғмун нәйвам.
¹⁸ Тәхкын нәйвақ имахльюгухтыкақ қаюхльык

ануқльыхльыақа. ¹⁹ Иўынлью аңўағмың нәйвам
кукәнун лъйғақут, ысхақәт Иисус мыхқун пиюгмың
тагилғй аңьямун ынкәм алиңрүгүткат. ²⁰ Иўырңа
Иисусым пикй: «Алиңыхпынаси, Хўаңаңуңа».
²¹ Ынкәм ўхтысукәт аңьямун. Тәхкын таўаниңинақ
құтмун кәткат такукамыхнун.

Югыт Ивақаңат Иисус

²² Юлғутыхльыгит уныхтыкат иңлюңани нәйвам,
унәмиңани пиялғймың Иисус авйтуқ.
Лйсимақыхқаңат атәсйнәлғй аңьяқ ыснами. Иисус
малигусимаңилңуқ малихсәхтыминун аңьякун,
льңинағмың пикәлғйт унильюку. ²³ Тәхкын иляңи
аңят кәтқұткат Тивериадамың. Тамлякат
туңақакун юлғутыхльыгит нығұтфигитхун иғивгақ.
Нығыхкәлғйт нықыкшаңльыахқ, киңуңаның
Иисусым игамсиқаюльхан. ²⁴ Юлғутыхльыгит
пиялғймың Иисусылью малихсәхтыкулъхйт авйтут,
ынкәм аңьянун ўхльығәльютың Капернаумымун
ивағыахтуқәт Иисус.

Иисус Нықыкшаңльыағуқ Уңувальылитикаюк

²⁵ Нәлькысымыхтыху Иисус аҥтыкәт:
«Апыхтуғиста, қавңақ мәвык кәсин?» ²⁶ Иисусым
кймсиқй: «Ипа уңипәтамси, ивағахпысиңа
қаюхльык нығылғйси нықыкшаңльыахқ
кыпсюәғлюси. Иванғитахпысиңа
альяһльюхәһтилъыхынка апальюкльюки.
²⁷ Қыпхәтыхпынән нықа мулюңигалңуқ. Иығлыги
қыпхәтақитыху нықа нәвьахқәңилңуқ,
кынлыңунән уңувальыңыстикаяюк. Таўатылңуқ
нықа Иғныған Югым тўньахқәқа льпысинун,
қаюхльык Кияғнығым Атам итагнақыхқә лъңа».
²⁸ Югыт аҥтыкәт Иисус: «Сяңәуат қыпхақат
Кияғнығым писқысюкй хўаңкунъун?» ²⁹ Иисусым
кймсиқй: «Лъпысинун қыпхақәқ Кияғнығым
писқысюкә ысха уна: ухпықысқильюку тәна атәсиқ
Кияғнығым каяхтыкә». ³⁰ Ынкәм югыт аҥтыкәт:
«Сяңәу альяһльюхәһтилъық пинаяхсигу?
Ысхапагыакумтыху ынңәталъ ухпықнаяғамкын.
Сянаяхсин? ³¹ Сивуныпут нығыхкәгут маннамың
килгәни. Акузитни Игақыхкани игақыхкәгуқ
хўатын: “Қиляғмың памакын тўныхқақй
нықыкшаңльыахқ нығысқильюки”». ³² Иисусым
пикй: «Ипа уңипәтамси, қиляғмың памакын
Моисейеңунгитут тўникақ нықыкшаңльыахқ.
Қиляғмың памакын Атақа тўникаюк
нықыкшаңльыахқмың льпысинун. ³³ Кияғнығым
нықыкшаңльыахқ ысха тәна атәсиқ укикақ қиляғмың,
тўнилғй уңувальығмың нунам юганун». ³⁴ Югыт
пикәт: «Югунйқ, иўлың туникут таўатылңуғмың
нықыкшаңльыахқ».

³⁵ Исусым пикй: «Хўаңаңуқ нықыкшаңлъяқ уңуалъылитикаюк. Кина тана тагилгй хўаңамнун алъямыңлъяю игатағнәнғитук. Китум там ухпықыхкумиңа алъямыңлъяю мықсюгнәнғитук. ³⁶ Иўырңа сивунғани уңипатылъяымтун пймси, ысхақақахпысиңа иўырңа сялин ухпықигатахпысиңа. ³⁷ Кина алңунак Атам тагивақә тагияхқәгук хўаңамнун. Иҳсяксяхқакыңгитақа кина алңунак тагилгй хўаңамнун, ³⁸ қаюхлъяк укикәгуңа қиягмың атуқналюку пиюкылъқа Каяхтистыма. Хўаңа пиюкылъқа пияхтүнғитақа. ³⁹ Каяхтистыма ифлъйсюнғитәңа такуның тагивақамының, талўа атәсиҳақ. Итупиль хўаңамнун уңувахтысықсюй киңулиғми ағнығми. ⁴⁰ Уна Атама Пиюкылъқақа: китум алңунак ысхағлюку Иғныға ухпықыхкумиг кынлыңилңуғмың уңуалъыңылъықуқ. Ынкәм уңувахлъяқақа киңулиғми ағнығми. ⁴¹ Иудейт уңьюпхуткәт Исусым хўатын пильха: «Хўаңа нықыкшаңлъягуңа укикақ қиягмың». ⁴² Пикат: «Исусыңуқ, Иосифым иғнықә, лйсимакахпут атаңалъяю, нәңалъяю. Сяңами хўатын пй: “Укикәгуңа қиягмың?”» ⁴³ Иўырңа Исусым пикй: «Уңьюпыхтыпынаси. ⁴⁴ Атаңуқ каяхтикақ хўаңамның. Кина алңунак тагинәнғитук хўаңамнун ўыткуқун Атам тагистыкумиг хўаңамнун. Ынкәм уңувахлъяқақа киңулиғми ағнығми. ⁴⁵ Укналикыстыт игақыхкәт уна: “Кияғнығым апыхтуғьяхқакй қамахлъяюки югыт”. Тамахағми нагалъхй, лйльхй Атамың тагикаюгук хўаңамнун. ⁴⁶ Сюмыхтағахпынаси китумун алңунак ысхәманилюку Ата. Кияғнығмың тагикам лъңинахағми ысхақақә Ата. ⁴⁷ Ипа уңипәтамси, лъңа тана ухпықилгй кынлыңилңуғмың уңуалъылгук. ⁴⁸ Хўаңа нықыкшаңлъягуңа тўникаюк кынлыңилңуғмың уңуалъығмың. ⁴⁹ Сивуныси нығыхкәгут маннамың килгәни, иўырңа панының туқуляғәткәгут. ⁵⁰ Иўырңа уна нықыкшаңлъяқ укикақ қиягмың, китум алңунак нығыхкумиг туқунәнғитңўәхтуқ. ⁵¹ Хўаңа уңуалъылитикаюгүңа, нықыкшаңлъяқ укикақ қиягмың. Китум алңунак нығыхкумиг тана нықыкшаңлъяқ, кияхсяхқәгук қўнпырухлъяк. Тана нықыкшаңлъяқ кымыкшакақа, тўнақыхкыкка нунам юги уңуалъыңысықылъяюки». ⁵² Тәхкын Иудейт әхтирәгүсыгуткат лъмыхның. Пикат: «Натын ўм югым кымыкшани тўнақагу нығысықылъяюку?» ⁵³ Исусым пикй: «Ипа уңипәтамси, Иғныған Югым кымыкшага нығыхқәқахси, әўалъяю мығыхқәқахси. Таўатын пингилькуфси, уңуалъыпигитуси илюхпысини. ⁵⁴ Китум алңунак нығыхкумиг кымыкшака, мығыхкумиг әкўа, кынлыңилңуғмың уңуалъылгук, уңувахлъяқалъяю киңулиғми ағнығми. ⁵⁵ Кымыкшака нықыхпигәгук, әкўалъяю

мығыхқәпигук. ⁵⁶ Китум алңунак нығыхкумиг кымыкшака, мығыхкумиг әкўа, кияхтыңуқ хўаңамни, хўаңа Кияхтыңут лъңан илюңани. ⁵⁷ Атам уңувастикаюгим каяхтыкақәңа, хўаңалъяю уңувастақәңа. Ынкәм китум алңунак нығыхкумиңа уңуалъықуқ хўаңа апалъяюқлъяюңа. ⁵⁸ Сивунымта нығыхкйстун нықыкшаңлъястун аюқынғитуңа. Нығыхкәгут нықыкшаңлъямың иўырңа панының туқуляғәткәгут. Нықыкшаңлъягуңа укикақ қиягмың. Кина алңунак нығыхкуми тәхкын нықыкшаңлъямың кияхсяхқәгук қўнпырухлъяк». ⁵⁹ Исусым тамана қамахлъяюку әпқә апыхтуғиңулюни синагоғани Капернауымы.

Апыхтүся Кынлыңилңум Уңуалъхым

⁶⁰ Исусым малихсяхтыңита нагалъяюку алъяюлъяютың пикат: «Уна апыхтүсяқ пияқнапихтуқ, китумңам тугуклъяхлъяқагу?» ⁶¹ Уңипатыстыңунани Исусым лйсимакыкхәңи малихсяхтыни уңьюпхулъхйт таўатын, ынкәм пикй: «Там апыхтулъяхым йльқаюхтыстисй? ⁶² Сямыңңам пинаяғыстык ысхағьяқуфсигу Иғныға Югым маюлгй ныксяқыминун сивунғани? ⁶³ Тағнығак уңуалъылитикаюгук, иўырңа юк уңуалъылитинәнғитук. Акузитынка лъпысинун тағнығәгутлъяю уңуалъхүтлъяю. ⁶⁴ Иўырңа иляхпыси ухпықигатйт акузитынка». (Исусым лйсимакыкхәңи килью ухпықингилнұт. Лйсимакыкхәңи има пйнлиғьюхўәлъяғмың. Талўа лйсимакыкхәңа кинаңутаңа увыхпагутияхқак лъминың.) ⁶⁵ Исусым пикй: «Иляхпыси ухпықингитыльха апалъяюқлъяюку хўатын пикәгуңа: “Атам тагисныгилькумиг юк хўаңамнун, тагинәнғитнўәхтуқ”». ⁶⁶ Киңуңаның Исусым таўатын пильхан угляпихлъяхйм малихсяхтыңан униткә малихсяғнаниқәт. ⁶⁷ Исусым әптыкй қуля мәлгук сйпнықлъяюку малихсяхтыт: «Лъпысылъяю ағуляқсюгыстык?» ⁶⁸ Симон Петырым кймсиқә: «Атанық, китумунңам пильықыста? Лъпык акузитыхпык әпхақә натын алъхыгүтыльыхқак кынлыңилңуғмың уңуалъығмың. ⁶⁹ Хўаңкута ухпықамкын, лйтқакамкын лъпык Аглығналгйкәтын Кияғнығым». ⁷⁰ Тәхкын Исусым пикй: «Накмикыкхәқақа қуля мәлгук сйпнықлъяюку малихсяхтыкахқак, лъпысиңут. Иўырңа налихси атәсиқ тугнығәгук». ⁷¹ Исусым акузиткыңьукаңа Иуда, иғныға Симон Искариотым қаюхлъяк тәкўаниңани увыхпагусяхқакыкхәңа. Иуда илякыкхәңат тәкут қуля мәлгук сйпңалгйт малихсяхтыт.

Иисусым Аңлыгутаңита Ухпықынғильқаңат

7 Киңуңаның тәм Иисус иглығақақ Галилеями. Иглығаюгумаңилнұқ Иудеями, қаюхлъяк Иудеит иглығутистыңит тамәнлыңұт туқуюгуқаңат. 2 Иудеит нықынғақхылығқат атқылғй шалашымың кәсхәтуңысталғй. 3 Иисусым аңлыгутаңита пикат: «Ағуляқи мәкын, ағля Иудеямун малихсәхтытын ысхапагысқылъюки альяғхлъюхәхтильықпының. 4 Китум алңунак апықсығуәлғйм аксяқигатә сялъыни. Ынкәм таўатын пинаңнукувык тамағағми югым ысхапаглитын!» 5 (Талўа аңлыгутаңита Иисус ухпықынғильқаңат.)

6 Иисусым аңлыгутни пикй: «Иудеитыльыққақа сялин кәсигатуқ, иўырңа лъпыси алңунак ағнығни пияққәгуси. 7 Нунам юган угумикнәнғитиси, хўаңа угумикәтңа қаюхлъяк әпхақыхкыхка сығлық атуқақыхқаңат. 8 Ынкәм лъпыси нықынғақхылғйинун пикатык; хўаңа пинақынғитутңа қаюхлъяк ағнықа сялин кәсигатуқ». 9 Иисусым таўатын пилюки лъңа Галилеямытқақ.

Иисус Нықынғақымъун Пилғй

10 Иисусым аңлыгутаңи нықынғақымъун пикат. Тәхкын киңуңитның югнун ысхақтысюқақпынани лъңалъю пикақ. 11 Нықынғақымъи Иудеит иглығутистыңита ивақат Иисус, пимағмың: «Нәгу тәна юк?» 12 Углыпихлъықит югыт таўанлыңұт сигутқұткыхкәт Иисус. Иляңита пикат: «Иисус пинйпихтуқ юк». Иляңита пикат: «Накә, пұхтақй югыт». 13 Иўырңа китум алңунак қайңакун акузиткумаңилъқаңа Иисус, алиңлюни Иудеит иглығутистыңитның.

Иисус Апыхтуғилғй Нықынғақхылғйни

14 Нықынғақхылығқә неделям куқағитақуқлъю, Иисус Храмымун ағляғлюни апыхтуғикақ. 15 Иудеит иглығутистыңита сәғйғаягульюку пикат: «Натын уна юк лйтыхлъяхта игағьямаңилнұқ?» 16 Иисусым кймсиқй: «Апыхтүсянка хўаңамның пиңунғитут, Каяхтистымның пиңұт. 17 Китум алңунак Кияғнығым пиюкыльғә атуқсюгукумигу лйсимаксяққәкә, апыхтуғилъқа Кияғнығмың пиңутаңа, налиғмың хўаңамның катам пиңутаңа. 18 Кина алңунак апыхтуғилғй лъми катам сюмыхтағалъығминың құлвалъыңнақуткыңъуқ. Иўырңа кина алңунак құлвалъыңыстинақуткылғй каяхтикамун, акузиңуқ ипапигмың, иқлъыңиқигатуқ. 19 Қамахлъюси лйсимакақси Моисейем Лйлихтүсялитқәқиси, иўырңа налихйнақпыси қаткигатаси. Сяңамаңам туқунақуткыстыңъа?» 20 Югыт кймсиқәт: «Тұғнығәм йтхумәтын. Китум туқунақуткатын?»

21 Иисусым пикй: «Атәсимиң альяғхлъюхәхтияма Субботами қамахлъюси сәғйғаяхтуси. 22 Моисейем қыльқәқйси обрезаниясқылъюки игныси (қайўа сивуныси обрезаниякәғңәта Моисейем обрезаниясқылъхан сивуңани). Нақам лъпыси обрезанияққәңгата игныси Субботами пйқаси. 23 Нәфқыңъунғилькуфсигу Моисейем Лйлихтүсә обрезанияғилъықпысигун Субботами, сәңама угумиягутыстыңъа юк нәлхәхтүәлльымның Субботами? 24 Нанқихтихпынаси югыт сәқутәңи лйгикнұәхпынаки, нанқихтйқитык ыльқуғульюси».

Иисус, Христосыңўә, Кияғнығым Каяхтыкә?

25 Тәхкын иляңи Иерусалимығмйт пикат: «Тәната юк туқуюқаңат. 26 Нақам ысха апыхтуғилғй югнун, нақамлъю иглығутистымта сәнақигатәт. Қә хўә лйгикәт Христосыңутаңа, Кияғнығым каяхтыкә? 27 Иўырңа хўаңкута лйсимакақпут тәна юк накын пиңутаңа. Христосыпик тагикан, китум алңунак нальюксяққәкә накын пиңутаңа».

28 Иисус паниның апыхтуғиңулюни Храмыми, игляхтулюни пикақ: «Қайўа лйсимақнұәғыстыхұ кинаңутка, накынлъю пиңутка? Хўаңамның тагимаңитутә. Каяхтистыка ипапигуқ, иўырңа лъпыси нальюкақси. 29 Хўаңа лйсимакаққа қаюхлъяк лъңаның тагикәгуңа, лъңан каяхтыкақәңа». 30 Иисус таўатын пиян иляңита югыт тугунақуткыхкәт. Иўырңа китум алңунак ахтуқәмаңилъқаңа қаюхлъяк ағныға сялин кәсигалнұқ. 31 Иўырңа углыпихлъықит югыт ухпықыхқаңат Иисус. Ынкәм пикат: «Лйсимакақпут уна юк Христосыңуқ, қаюхлъяк углыпихлъюку альяғхлъюхәхтиқ Христосым пияққәның».

Иудеит Лйгикынғильқаңит Иисусым Акузитаңи

32 Иляңита Фарисеит нагақуқит югыт таўатын акузимлығәлхйт Иисусымың, ынкәм лъңиталъю, первосвященнигытлъю каяхтыкйт кылыңакистыт тугусқылъюку. 33 Тәхкын Иисус пикақ: «Натыңйқәк лъпысинильюңа ағляғлъықуңа Каяхтистымнун. 34 Ивахлъықәхпысиңа иўырңа нәлкъынъәнғитақпысиңа. Такукамнун ағляғпағниңитуси». 35 Иудеит иглығутистыңита илятың пикйт: «Навык уна юк пинақа нәлкъысяққәфқәми? Грегыт акуляңитнилнұт юпут такуляғнақай? Қә апыхтуғилъықуқ Грегынун? 36 Сямыңтуқ Иисус пй хўатын пйқңами: “Ивахлъықәхпысиңа иўырңа нәлкъынъәнғитақпысиңа; такукамнун ағляғнәнғитуси?”»

Иисусым Акузитки Аглығналғйк Тағнығак

³⁷ Киңулиқ ағныға нықынғахқылығым мыгнуналғыхпигалғй. Таўани ағнығми, Иисус ныкывлюни игляхтулюни пикй: «Кина алңунак мықсюкуми тагилюни хўаңамнун мығли. ³⁸ Китум алңунак ухпықыхкумиңа, илюңаның қамакын кйўйт мәқсяхқәгут уңувалғыңыстикаяугыт мығйт». Акузитыт Игақыхкат таўатын пикагут. ³⁹ Иисусым акузиткыңыкык Аглығналғйк Тағнығак. Кияғнығым Тағнығағни сялин тўнигатак қаюхляк сялин кывгигалықаңа Иисус қўлвалғылитыхлягналюку. Иўырңа тәкўаниңани тамәкут ухпықилғйт Иисусымың, альхығсыхқәгут Тағнығағның.

Ахтирәгуткыхкаңат Иисус

⁴⁰ Нагасямыхтыху Иисус таўатын акузилғй иляңи югыт пикат: «Уна юк ипапыстәк ўкналиқистыңўқ нығьюкыхкахпут». ⁴¹ Иляңита пикат: «Христосыңўқ». Иўырңа иляңита пикат: «Христос тагияхқәўә Галилеямың? ⁴² Акузитыт Игақыхкат пикагут Христос тагилықнилюку Давидым ныңльюгутаңаның, альхыхлыықнилюкулъю Вифлеемыми, Давидым кияхфиганың». ⁴³ Иляңита югыт ипапихқуткумаңилькаңат Иисус, ⁴⁴ ынкәм тугуюкәт иўырңа китум алңунак ахтуқәмаңилькаңа.

Иудейт Иглығутистыңит Ухпықинғилнұт

⁴⁵ Кылыңакистыт каяхтыкәялғйт тугусқылыюку Иисус, кәсята первосвященнигытлью, Фарисейтлью әптыкйт: «Сяңан тагинъаниғыстыху Иисус?» ⁴⁶ Кймсиқйт: «Кина алңунак тәтун юхтун акузиңигатук». ⁴⁷ Фарисейт әптыкйт: «Лпысылъю Иисусым пұхтисй? ⁴⁸ Хўаңкута иглығутистынилью, Фарисейнилью лйсимакапут Моисейем Лйлихтўсй. Налимтәа ухпықатху Иисус? Накә! ⁴⁹ Тамәкут юлғутыт нальюкйт Моисейем Лйлихтўсй, ынкәм Кияғнығым нәфқылғықй». ⁵⁰ (Атәсиқ Иудейт иглығутистыңат Никодимыңуфтуқ, сивунғани Иисусымун пикақ.) Никодимым пикй: ⁵¹ «Лйлихтўсымнъи нанқихсяхқакыңгитахпут юк, ўйтқукун нагалъюку лйгикыхкумтыху сяматаңа». ⁵² Пикат: «Лпыклью Галилеямың пиңузин? Лйньақики Акузитыт Игақыхкат. Лйлғықан ўкналиқистыңитук тагикамың Галилеямың». ⁵³ Қамахлыюни тамәна ағуляқуткақ, нымыхнун агляхтұткақ.

Гылгағнйқак Ағнақ

8 Иисус агляқак Елеоним найғаханун. ² Унәңулюку аглянқихтықак Храмымун. Юлғун тагиляғәсян Иисусым ақумлюни апыхтуқй.

³ Лйлихтўсының апыхтуғикаюгытлью, Фарисейтлью тагиткәт ағнақ аңуксякақ гылгағнйғумалюку. Ныкывыслъюку сивуңитхун югыт, ⁴ Иисус пикат: «Апыхтуғиста, уна ағнақ аңуксякәгуқ гылгағнйғумалюку. ⁵ Лйлихтўсян Моисейем қылғусяқә, ағнат таўатын пиката туқутысқылыюки милюхпағәтахйнақ. Лпык сямың пинаяхсигу?» ⁶ Иисус әптыкәт таўатын Лйлихтўсят кипулыгмун сямың писқылыюки, қаюхляк анахутысюгукаңат. Иисус пығлыхлыюни игнығўәғминың игақак нунакун. ⁷ Әптәтағыятни Иисусым ныкывлюни пикй: «Налихпыси сығлыхқылыықшахйлнұм милюғьюхўәғлигу уйғамың». ⁸ Алъя пығлыхлыюни игнығўәғминың игақак нунакун. ⁹ Нагасямыхтыху Иисус, ағуляқутыкыстақат. Нуйыкльйт сивукльютың, тәхкын тамәкут иляңит ағуляқуткат. Иисус лъңинахәхтыкақ, иўырңакун тәна ағнақ паниның ныкывғалғй сивуңани. ¹⁰ Иисусым ныкывынқихлыюни әптыкә: «Ағнами, нәки анахунъистытын? Налихйнитә ағыюғьяхқәнилютын пингитатын?» ¹¹ Кймсиқә: «Югунйқ, налихйнитә пингитәтңа». Ынкәм Иисусым пикә: «Хўаңалъю ағыюғьяхқәнилютын пинақынғитамкын. Ағуляқи, алъя сығлыхқыхпынаң».

Иисус Ниғугұқ Нунам Юганун

¹² Тәкўаниңани Иисусым алыхқуғлятақй югыт. Пикй: «Хўаңа ниғугұңа нунам юганун. Китум малихтыкумиңа мамлыгми кияхнәнғитук, кынылгулыықуқ уңувалғылитикаюгмың». ¹³ Фарисейт пикат Иисус: «Тәўа апығлятахтутын лпынун, иўырңа акузитытын ипапихқусихқйтут». ¹⁴ Иисусым пикй: «Акузиткыңәғма хўаңамның катам, акузитынка ипаңут қаюхляк лйсимакақа накын тагиткәнка, лйсимакақалъю такуяхқақа. Лпыси нальюкахси накын пиматка, талўа нальюкахси такуяхқақа. ¹⁵ Нанқихтйкуси нунам югатун, хўаңа нанқихсигатақа кина алңунак. ¹⁶ Нанқихтинақсякума нанқихтильқа ыльқугутқанаяхтуқ қаюхляк лъңинәнғитуңа: Ата Каяхтистыка хўаңамнитук. ¹⁷ Лйлихтўсыхпысини игақнәқ мәлғук югык сяңўә әпқумыхтыху таўатыңўәк, акузильхик ухпықылыықйт ипаңунилюки. ¹⁸ Ынкәм хўаңамның әпхақуңа, Атамлью Каяхтистыма әпхақәңа». ¹⁹ Әптыкәт: «Нәгу Атан?» Иисусым кймсиқй: «Нальюкахпысикут Атакульхйғни. Иўырңа хўаңа лйсимаксяқуфсиңа, Атакалью лйсимакнаяғхси». ²⁰ Иисус апыхтуғиңулғй таўатын Храмыми манимың афлыңакивиган туңаңани. Иўырңа китум алңунак тугумаңиткә, қаюхляк пильыхқә сялин кәсигалңуқ.

Иудеялғутыт Ухпықыхқаңат Исус

²¹ Алъямың Исусым пикй югыт: «Унилъықамси, ивахлъықахпысиңа, иўырңа туқулъықу сиғылқылығхытұмахпыси. Такукамнун агляғнәнғитуси». ²² Тәхкын Иудеит иглығутистыңит пикат: «Исус хўатын пйқ: “Такукамнун агляғнәнғитуси”. Қә лъминың туқунъақуқ?» ²³ Иўырңа Исусым пикй: «Лъпыси мākын нунамың пиңўси, хўаңа памакын пиңўңа. Лъпыси нунам пикйси, хўаңа нунам пикынғитәңа. ²⁴ Ынкām уңипāтамси туқулъықнилюси сиғылқылығхытұмахпыси. Аа туқулъықу сиғылқылығхытұмахпыси ухпықынғилъкуфсиңа хўаңа хўаңаңутқа». ²⁵ А̄птыкāt: «Кинаңузинми?» Исусым кймсиқй: «Хўаңаңуңа а̄пхакылъымтун пйнлигыюхўālъығмың има. ²⁶ Акузиткысяқхақлъягўңа лъпысиның, нанқихтусихқақтўңалъю лъпысинун. Иўырңа Каяхтикақ хўаңамның ипанўқ, ынкām нунам юганун а̄пхаканка нагатканка лъңаның». ²⁷ Югыт лйгикумаңилъкаңат Исусымун акузиткыңьутаңа Ата. ²⁸ Ынкām Исусым пикй: «Кыфкуфсигу Иғныға Югым лйлъықахси хўаңа хўаңаңутқа. Лйлъықахси сяңўā мана пйқыхкыкха хўаңамның пиңигатулъка. Лйлъықахси акузиткыкхаюгутқа Атам апыхтўсяқыкхакхйнā хўаңамнун. ²⁹ Каяхтикақ хўаңамның хўаңамнитук. Иўлың атуқыкхаюўāқа ыфқуҳтиналғй лъңанун ынкām унисигатәңа». ³⁰ Исус таўатын акузималюку, угляпихлъықым ухпықыккā.

Итымутылъық Сығлықылъығмың

³¹ Исусым пикй Иудеит ухпықилғйт лъңаның: «Нагнықуфси қātкулъюси апыхтулъымнун, ипапыстāk малихсәхтыкамси. ³² Ипапихқылығхы лйлъықахси ынкām ипапихқылығхым итымультықйси». ³³ Пикāt: «Авраамым киңунқйлъю, қыпхакхытылғунғитукут. Сяңамта пизикут итымусяққанилюта?» ³⁴ Исусым кймсиқй: «Ипа уңипāтамси, кина алңунак сиғылқыңьалғй, сиғылқылығхымун қыпхакхытылғыстун аюқуқ. ³⁵ Қыпхакхытылғх ныңлъюгутынисяққанғитук қунпырухлъяк. Иўырңа ныңлъюгутыт иғнығат лъңитнисяққāгук қунпырухлъяк. ³⁶ Ынкām Иғнығым итымыстыкаңиси, ипапыстāk итымьяқкāгуси. ³⁷ Лйсимакамси Авраамым киңунқйси. Иўырңа туқусюўақахпысиңа қаюхлъяк тугулкълйгалъкыси апыхтўсянка. ³⁸ Уңипāтамси Атама кылгуткāның хўаңамнун, иўырңа лъпыси атахпыси қылғуткā пйқахси». ³⁹ Кймсиқāt: «Хўаңкута атақахпут Авраам». Исусым пикй: «Ипа Авраамым авақутақсяқаңиси,

атуқакхыағхси Авраамым пикā. ⁴⁰ Иўырңа хўā лъпыси туқунъақутқақахпысиңа, хўаңа ипапигмың уңипāтикаюк нагақуқамның Кияғнығмың. Авраам таўатын пинаянғитук. ⁴¹ Атуқнўāхси атахпыси пикā». Иудеит пикāt: «Кияғнығхйнāгук Атавут, ынкām хўаңкута лъңан иғныпикйлъю». ⁴² Исусым пикй: «Кияғнығхы ипа Атаксякуфсигу пиниқнағахпысиңа, қаюхлъяк тагикāгуңа Кияғнығмың, ынкām хўā хўāнтуңа. Хўаңамның тагимаңитуңа, Кияғнығым каяхтыкақāңа. ⁴³ Лйгикигатахси сямың пильқа қаюхлъяк тугулкълйгыяқхыңғилъкыси апыхтуғилъхынка. ⁴⁴ Авақутақйси атахпыси туғнығām, ынкām атуқсюўақахси атахпыси пиюкылъха. Пйнлигыюхўālъығмың има юхтақтыңуқ. Ипапихқылығхы атуқакхысигатā қаюхлъяк ипапихқылығхилңуқ. Иқлъыңиқнығмини тāўаңинахак айғйткани пйқыкхакхы қаюхлъяк иқлъыңиқыстыңулғй, атакыкхакхы иқлъыңам. ⁴⁵ Иўырңа хўаңа акузйқуңа ипапигмың, ынкām тамākын апалъюқлъюку ухпықигатахпысиңа. ⁴⁶ Налихпыси ипапихқуткынъаяхтāңа сиғылқыстыңутқа? Қайўа акузйғнāғма ипапигмың, сяңамаңам ухпықигастыңьа? ⁴⁷ Китум алңунак Кияғнығым пиңан тугулкълйгақй Кияғнығым акузитаңи. Иўырңа лъпыси тугулкълйгатаси Кияғнығым акузитаңи, қаюхлъяк Кияғнығым пикынғилъкаңиси».

Исус Аңатағахтуқ Авраамымың

⁴⁸ Иудеит пикāt: «Пймкын, Самариягмиңўтын, туғнығāmлъю йтхумāтын. Ипа пизикāн?» ⁴⁹ Исусым кймсиқй: «Туғнығām итылхитāңа. Құлвағакхакхы Атакā иўырңа лъпыси құлвйгатахпысиңа. ⁵⁰ Құлвалъыңнақуткыңьунғитуңа хўаңамның. Иўырңа Атāсийгук құлвағиюлғй хўаңамның, лъңаңуқ нанқихтияқхакхы ыльқуғульюни. ⁵¹ Ипа уңипāтамси, китум алңунак қātкыкхумики апыхтуғилъхынка, туқунәнғитнўāхтуқ». ⁵² Иудеит пикāt Исус: «Тāўа лйтамкын туғнығалгугфутын илюхпыни. Талўа Авраамылъю, ўкналиқистытлъю туқуляғātкāгут. Иўырңа лъпык пйтын: “Китум алңунак қātкыкхумики апыхтуғилъхынка, туқунәнғитнўāхтуқ”. ⁵³ Сюмыхпынй аңатағахсиң атамның Авраамымың? Авраам туқукагук, ўкналиқистытлъю туқуляғātкāгут. Кинаңунилютын пйқсин?» ⁵⁴ Исусым кймсиқй: «Хўаңамның құлвақума тāна құлвалъық сясиңнәнғитук. Құлвағикаюк хўаңамның Атакақа. Лъпыси Кияғнығниқлъюку ⁵⁵ налъюкахси. Хўаңа лйсимакақа. Налъюкникумкун иқлъыңиқыстыңулъықуңа лъпысистун. Иўырңа

хўаңа лйсимакақа, қатқақанкалью сямьң пильхи.
⁵⁶ Атази Авраам қуяқхлякәгуқ ысхақхлықнилюку тагильқа. Ысхаққә, ынкәм қуякәгуқ». ⁵⁷ Иудеит пикәт: «Ай? Сямьң пизин? Ысхамаңитнўаған Авраам. Талўа сялин юк мәлгук қуля сйпнықхлюку аюмиқиңуқсигатутын». ⁵⁸ Иисусым пикй: «Ипа уңипәтамси, талўа сивуңани Авраамым Хўаңаңуңа». ⁵⁹ Иисус таўатын пиян, югыт уйғагмың тугуляткат милюқпағатағналюку. Иўырңа Иисус йғлюни аныхкақ Храмымың.

Иисусым Нәльхускаңа Аяқак Юк

9 Иисусым иглығуткыльюку ысхақә юк аяңағми альхықак. ² Малихсәхтыңан әптыкә: «Апыхтуғиста, китум сығлықхыльхан уна юк аяңағми альхықтыстагу, лъңан сығлықхыльхә налиғмың аңаюқакхынка?» ³ Иисусым кймсиқй: «Ўм югым налиғмың аңаюқакхынка сығлықхыльхита аяңаснығитә. Уна юк аяңағми альхықәгуқ ысхйсқильюку Кияғнығым ахтуғьяхқәңгильхә лъңакун. ⁴ Нағнығутыпыстәғьяхқәпаут қыпхәқй Каяхтистыма паниның ағнығулюку. Унугьяхтуғә, кина алңунак қыпхәғнәнгитук унугми. ⁵ Паниның нунамыльюңа ниғукаңа нунам юган». ⁶ Таўатын пикаткыльюку нунакун қысиғлюни сюнамың акумлюку аңихыккык югым йсқык. ⁷ Тәхкын юк пикә: «Нәйвағамун Силоамымун ағмигьяхтә». (Силоам хўатын писйльғй: «Туюқак».) Ынкәм юк ағмигьяхтуғлюни тагиялғйми ысхәсягульюни. ⁸ Увилиғнығиталью, иляңиталью аўын ысхақакхыңаңат тәна юк туңсиғралғй ынкәм әпқуғәгуткат: «Унаңуңитә юк акумлюни туңсиғрақакялғй?» ⁹ Иляңи пикат: «Аә тәнаңуқ». Иўырңа иляңи пикат: «Накә, альяңуқ, кинаңуқ лъңасюгнилңуқ». Ынкәм аяңаялғйми пикй: «Тәнаңуңа». ¹⁰ Әптыкәт: «Натын ысхәсягусин?» ¹¹ Кймсиқй: «Югым әтқылғйми Иисусымың қысиғлюни сюнамың акумлюку аңихльюкык ийыхка ағмигьяхтйсқәңа Силоамымун. Ынкәм ағмиглюңа ысхәсягутуңа». ¹² Әптыкәт: «Нәгу тәна юк?» Югым кймсиқй: «Ся, нальюкақә!»

Фарисеит Әпқуғәқаңат Аяңаялғй

¹³ Тәхкын аяңаялғй югыт ағляткәт Фарисеинун. ¹⁴ (Таўани ағнығми Субботаңулғй Иисусым қысиғлюни сюнамың акумлюку ысхәсягутыстақңамигу юк.) ¹⁵ Фарисеит әптыкәт юк: «Натын ысхақхыгусин?» Кймсиқй: «Югым аңихльюкык сюнамың ийыхка, ағмигьялғйңа ысхақхтуңа». ¹⁶ Иляңи Фарисеит пикат: «Уна юк Кияғнығмың пиңуңгитук, қаохльяк қәткигәтй Лйлихтүсят Субботамың аюқылғйт». Иўырңа иляңи

пикат: «Юк сығлықхыста, альхыльюхўахтиляғнәнгитук таўатылңуғмың». Әхтирәгуткат.

¹⁷ Алья әптыкәт юк: «Лъңан ысхақтыстәтын. Сямьң пинаяхсигу?» Югым кймсиқй: «Ўкналиқистыңуқ». ¹⁸ Иудеит иглығутистыңита ухпықумаңильқаңат аяңаятаңалю, ысхақхыгутыльхәлю, ынкәм ақфастыкахкыт аңаюқакык. ¹⁹ Әптыкахкыт: «Уна игнықыстыху? Аяңағми альхыгуманикыси, натын ысхақхыгута?» ²⁰ Аңаюқакхынка кймсиқй: «Лйсимакаҳпут игнықаҳпут. Лйсимакаҳпут аяңағми альхықәгуқ, ²¹ иўырңа нальюкаҳпут натын ысхақхыгусиматаңа. Талўа нальюкаҳпут китум ысхақхыгутыстыльхә. Әптыху югухтыкәгуқ, кймсиғнәғйси лъминың». ²² Аңаюқакык таўатын пикак алиңлютык Иудеит иглығутистыңитның. Иглығутистыт атәсийхтыңуғәқат китум алңунак ухпықникагу Иисус, Христосыңуниллюку иқитысәхқәлюку синагогамың. ²³ Тәна апальюқхлюку аңаюқакык хўатын пикак: «Югухтыкәгуқ, әптыху».

²⁴ Ынкәм Иудеит иглығутистыңита туқхлюнқихльюку аяңаялғй юк, пикәт: «Усюқигу Кияғнық. Лйсимакаҳпут тәна юк, Иисус, сығлықхыстыңуқ». ²⁵ Пикй: «Нальюкақә сығлықхыстыңутаңа, иўырңа лйсимақнўәғақа аяңаялғйңа хўа ысхақхыгутаңа». ²⁶ Иудеит иглығутистыңита әптыкәт: «Сятын? Натын ысхақхыгутыстатын?» ²⁷ Кймсиқй: «Уңипәтнўәғамси, иўырңа нагасюгигатахпысиңа. Сяңан алья нагасюгыстыху? Лъпысылю малихсәхтыңуқсюгыстык лъңанун?» ²⁸ Тәхкын угумиягульюку пикәт: «Лъпык малихсәхтыкәтын. Хўаңкута Моисейем малихсәхтыкилью. ²⁹ Лйсимакаҳпут Кияғнығым алыхқуқакә Моисей. Иўырңа тәна юк, Иисус, нальюкаҳпут накын пиңутаңа». ³⁰ Югым пикй: «Кй! Лъпыси иглығутистыни нальюкумастыху накын тагикәтаңа, нақамлью лъңан ысхақхыгутыстәңа. ³¹ Қамахльюта лйсимақнўәғаҳпут Кияғнығым нагасигәтй сығлықхыстыт. Иўырңа Кияғнығым нагаткаюўә кина алңунак манигүльхй, қәткульхй лъминун. ³² Има нуна пйнильгьюхўәлхәның китум алңунак нагақйгатә кина алңунак ысхақтыстиниллюку аяңағми альхықамың. ³³ Тәна юк Кияғнығмың пиңуңгисяқуми сянаянгитук». ³⁴ Пикәт: «Сығлықхыстыңутын има альхынғәхәтыхпының, сяңанңам хўаңкута апыхтуғнакуткысикут?» Тәхкын аныстыстыкәт синагогамың.

Иисусым Акузиткыхкаңа Аяңалық

³⁵ Иисусым нагақуқә аяңаялғй юк анысиманилюку синагогамың. Ынкәм ивағлюку нәлькысямигу пикә:

«Ухпықсигу Иғныға Югым?»³⁶ Югым аҗтыкә:
«Югунйқ, кинаңаўа Иғныға Югым? Уңипәтиңа
ынкәм ухпықлъякун». ³⁷ Иисусым пикә: «Ысхамән,
алыққуғақатын». ³⁸ Югым пикә: «Аа, Атанық,
ухпықтуңа». Тәхкын сығысқуқлъяуни манигуқә
Иисус.

³⁹ Иисус пикақ: «Тагиңуңа нунамун аҗқуғналюки
югыт, тамәкут ысхйгасялғйт ысхйсқылъяуки,
тамәкут ысхақаюгыт аясналюки». ⁴⁰ Иляңита
Фарисеит туңаңанилңут Иисус нагалъяуки аҗтыкәт:
«Сямың пизин? Хўаңкуталъяу аяңанизикүт?»

⁴¹ Иисусым кймсиқй: «Аяңаякуфси Кияғнығым
пинаяңгитиси сығлыққыстыңунилюси. Иўырңа
хўатын пикәтыхпысиның: “Ысхақаюгүкут” тамәкын
апалъяуқлъяуки Кияғнығым пйқйси
сығлыққыстыңунилюси».

Пынйғниҳталъяу, Пынйғилъяу

10 Иисусым пикй: «Ипа уңипәтамси, юк нагун
алңунак маюғлюни пынйғлғутамун йтқуми
амигунғилңуққун, тыглығниҳтыңуқлъяу,
ўаяхтыңуқлъяу. ² Юк итылғй амихкун
пынйғниҳтыңуқ, ынкәм ³ кылыңакистым
амигмылңум қылыпығутақә. Пынйғйт
нагакунығмыхтыху мыңа тақўәқәт. Тәм
пынйғниҳтым лъми катам пынйғни аҗхитхун
туқлъяуқтығлюки аңутақй. ⁴ Лъңан катам пынйғй
қамахлъяутың аңлығәнғығата, пынйғниҳта
сивуңитни иглықтақуқ ынкәм пынйғйт
малихлъяғәтақәт, қаюқлъяк мыңа
лйсимақыхқаңат. ⁵ Малихнәнғитәт кина
нальюкыкхактың йығлығи қимагүсәхқәгут,
қаюқлъяк нальюкыкхқаңат мыңа». ⁶ Тәхун
уңипағәткун Иисусым уңипәткй тәкут Фарисеит,
иўырңа лйгикумаңилъяқәңат сямың писйтаңа.

Пинилғй Пынйғниҳта

⁷ Ынкәм Иисусым пилъяқй: «Ипа уңипәтамси,
хўаңа амигүңа пынйғнун. ⁸ Қамахлъяутың югыт
сивумни тагикат тыглығниҳтыңуқлъяу
ўаяхтыңуқлъяу ынкәм пынйғйт нагасимаңитит
тәкут. ⁹ Хўаңа амигүңа, кина алңунак йтқуми
хўаңамкун югулилъяңыққәгут. Ынкәм
йтхақлъяуни, аңақлъяуни, нәлъякутақлъяунилю
нығьяққамың пилъяқуқ. ¹⁰ Тыглығниҳта тәўаңинақ
тыглығьяқәюгүқ, юхтағьяқәюгүқ, нәфқйяқәюгүқ,
иўырңа хўаңа тагикағуңа югыт
уңувалъяуысқылъяуки уңувалъяуипгмың.

¹¹ Хўаңа пинилғйңуңа пынйғниҳта. Пинилғйм
пынйғниҳтым туқуматкысәхқәқй пынйғни.

¹² Акилықтуқәюк пынйғниҳтыңунгитук ынкәм
пынйғйт лъңан пикынғитй. Тәм қыпхақтым
ысхақумигу амә тагилғй, қимагьяққәгут пынйғйт

унильюки. Тәна амә пынйғхтыкан қамахлъяутың
пынйғйт миңилъяуқт. ¹³ Юк акилықтуқәюк
қимагьяққәгут, қаюқлъяк тымңи қыпхақтыңулғй
ынкәм лыган ўәкнәнғитй пынйғйт. ¹⁴⁻¹⁵ Хўаңа
пинилғйңуңа пынйғниҳта. Атам лйсимақылъяхатун
хўаңа, хўаңалъяу лйсимақылъяымтун Ата,
таўатықпигақ лйсимақанка пынйғынка, пынйғма
лйсимақәтңа. Туқуматкылъяқанка пынйғынка.
¹⁶ Пынйғхтуңа пынйғлғутамынғығилңуғмың.
Лъңитлъяу тагисәхқәпыстәқанка, нагалъяқәт мыка
ынкәм пынйғынка атәсистун лйхлъяуқт, атәсиқ
пынйғниҳтыкльюку.

¹⁷ Атам пиниқәңа қаюқлъяк уңувалъяу
тўныюкыстағлюку аюқәқа выхнықихналюку.

¹⁸ Китум алңунак иқинәнғитә уңувалъяу,
қаюқлъяк хўаңамның катам тўныюглюку аюқәқа.
Тунилъяхқалғуңа уңувалъяымның,
выхтилъяхқалғуңа уңувалъяымның. Таўатын Атама
қылъяқәңаңа».

¹⁹ Альямың Иудеит аҗтирәгуткат, Иисусым
акузитаңи апалъяуқлъяуки. ²⁰ Угляпихлъяхйт пикат:
«Тәна юк туғнығәм итығлюку нальюнухтыстыкақә,
сяңаңам нагатақыстыху?» ²¹ Иўырңа иляңи пикат:
«Юк туғнығәм нальюнухтыстыкә таўатын
акузинәнғитук. Туғнығәм ысхақтысәгульықәгу
аяқәқ?»

Иудеит Ихсякыкхқаңат Иисус

²² Уксјлғй, Иерусалимыми Иудеит
нықынғәхқылғйт нықамикналюку Посвящатлъя
Храмым. ²³ Иисус иглықтыңулғй Соломоном
притворыңан, туңаңани Храмым. ²⁴ Иудеит
увитаңиғлюку пикәт: «Натын тахкән
кукшиқуткыснақсин хўаңкунъун? Христосыңукувык
уңипәтнўәхқут».

²⁵ Иисусым кймсиқй: «Уңипәтнўәқәқамси иўырңа
ухпықигатахпысиңа. Альяхлъяуҳәтйқуңа Атама
Аҗхакун лйгикысқылъяуңа кинаңутка. ²⁶ Иўырңа
лпыси ухпыгигатуси қаюқлъяк
пынйғынғилъякымси. ²⁷ Лйсимақанка
пынйғынка, нагалъяуку мыка малихтақәтңа.

²⁸ Тунанка кынлыңилңуғмың уңувалъяғмың, ынкәм
туқунәнғитнўәхқут. Китум алңунак ақуқәғнәнғитй
йхымның. ²⁹ Атама тагивақәқй пынйғынка.
Аңықлъяхтуқ китумың алңунак, ынкәм китум
алңунак ақуқәғнәнғитй Атама йханың.

³⁰ Атакульхйғни атәсистун аюкуқуңа».

³¹ Тәхкын Иудеит тугульлъятақат уйғамың
туқунәлюку Иисус. ³² Иўырңа Иисусым пикй:
«Ысхапағахпысиңа угляпихлъяхй анығнықилъяуқ
апығйғақә Атама ахтуғьяққәңилъяхакун. Налйтнун
тәкут анығнықилъяуғма
милюқпағәтағьяуыстыңә?» ³³ Иудеит кймсиқәт:

«Туқунъақынғитамкын анығныңқилъхын апалъюқлъюку, тәуәңинақ акузилъхын апалъюқахпут. Тымңи юғұтын. Кияғныңмун сығлыққыхлъякәгутын Кияғныңтун аюқнилютын пйқңавык!»³⁴ Исусым пикй: «Лйлихтүсәхпысини игақңақ Кияғныңым пилъха хұатын: “Лъпыси кияғныңүси”.³⁵ Лйсимакапут Акузитыт Игақыхкат альяңуҳсыяқәңгитут. Акузитни Игақыхкани Кияғныңым кияғныңунимакаки³⁶ сяңамаңам сығлыққыхлъягуманистыңа Кияғныңмун? Апалъюқыстыху Кияғныңмун Иғныңнильқа? Атам намикыхкақәңа, каяхтыкақәңа нунамун.³⁷ Атуқынғилъкумкун Атама пйқыхкаңа, ынңәталъ ухпықынғинъақыфсиңа,³⁸ иўырңа атуқақа Атама пйқыхкаңа. Ухпықынғитығңахпысиңа хұаңа, ухпыкитыки қыпхақанка ынкәм лйльықахси, лйгикылъықахси Ата хұаңамнитутаңа, хұаңа лъңани». ³⁹ Тәхкын Иудейт тугунақлъятағьяғәт, иўырңа Исус анакақ лъңитның.

⁴⁰ Тәхкын Исусым ағвиғлюкык Кйўык Иорданымың әтқылғйк аглянқихтыкақ Иоанным крестигивиксюхәльханун, ынкәм тамәнтыкақ.⁴¹ Угляпихлъықй юк тагиляғәтқақ лъңанун, пикат: «Иоанн альяхлъюхұахтимаңитут, иўырңа Иоанным апыльха ұмың югмың қамахлъюни ипаңұқ». ⁴² Таўани угляпихлъықйим ухпықыхкә Исус.

Туқұлха Лазарым

11 Таўаңуқ юк, әтқылғй Лазарымың қинуюақ. Вифаниями кияхтыңұлғй наягыгмини Мариями, Марфами. ² (Тәм Мариям тәкўаниңани Атанғым итыгй кўвиклъюки тыпыңлъясимың нуямының сяңихсыяққай. Мариям кұхқыхкаңа Лазарь қинуюлғй.) ³ Мариямлъю, Марфамлъю уңипәсыятуқат Исус: «Атанық, пиниқыхкан қинуюлғуқ». ⁴ Исус уңипәсятни пикақ: «Қинуюлғхан апалъя туқұлхунғитут иўырңа усюқисйлюни Кияғныңмун пиңұқ, ысхйсқылъюкулъю ахтуғьяхқәңгилъыхлъяга Иғныңан Кияғныңым».

⁵ Исусым пиниқыхкык Марфамлъю аңлыгуткулъхйк, Лазарьлъю. ⁶ Иўырңа нагақуғңағмигу Лазарым қинуюлғха, паниның мālғук ағнығык тамәнтыкақ. ⁷ Тәхкын Исусым малихсыяқтыни пикй: «Иудейнъақылъта». ⁸ Малихсыяқтыңита пикәт: «Апыхтуғиста, лыган қантағакун Иудейт туқунъақыхкақатын милюхпагәтамың. Хұа алья аглянқихсюхсйн?» ⁹ Исусым кймсиқй: «Ағныңым атәсим авылъха ниғугуқ. Кина алңунак иглықтыкуми ағнығми нәхнәнғитут, қаюхлъяк ысхағақә тумыни нунам ниғугакун. ¹⁰ Иўырңа кина алңунак иглықтыкуми

унугми нәхсыяқәгуқ қаюхлъяк ниғугилнуқ илюмини». ¹¹ Исус таўатын пилюни пикйлъю: «Илякумтәхпут Лазарь қавәгуқ, тахтухсыятуғнақақа». ¹² Малихсыяқтыңита пикәт: «Атанық, қавәкуми пинйхлъықә». ¹³ Исусым пиңуяқәңи Лазарь туқуманилюку, иўырңа малихсыяқтыңита сюмыхтағәткыхкәт Лазарь қавәнилюку. ¹⁴ Ынкәм Исусым уңипәтңұақй: «Лазарь туқумәқ. ¹⁵ Қуяңа лъңанинъығиткәлғйңа туқәқңан. Апалъюқақа лъпысинун ухпықатахйсқылъюңа. Тагитык, такулътыху». ¹⁶ Тәхкын Фомам (Малғимыңлъю әтқылғйм) пикй малихсыяқтылгутни: «Хұаңкуталъю туқулгусиғьяхтұлътыху».

Исус Туқұлғымың Уңувахтылъхуқлъю, Уңувалъхуқлъю

¹⁷ Исусым кәлъюни Вифаниямун нагакуқә Лазарь туқуманилюку, ынмис ыстамагухтақыфти ағнығыт лъивылъығминың. ¹⁸ Вифания қантағанлыңуқ Иерусалимымың, ¹⁹ ынкәм угляпихлъықйит Иудейт тагиляғәткат илютухсыяғналюкык Марфалъю, Мариялъю, кўғғыхкынка туқұлханың.

²⁰ Марфам нагақуғьямигу Исус тагинилюку пәскә, Мария нымытқақ. ²¹ Марфам пикә Исус: «Атанық, мәнтыкәякувык кұхқа туқунаянғитут. ²² Иўырңа лйсимакақа, талұа мәтын Кияғныңым тўнъахқәқатын сямың алңунак әптыкувык». ²³ Исусым пикә: «Кўғғын уңувахлъыкуқ уңувалъығмун». ²⁴ Марфам пикә: «Лйсимакақа уңувахлъыкуқ туқукат уңувахтұската киңулиғми ағнығми». ²⁵ Исусым пикә: «Хұаңа туқұлғымың уңувахтылъхуңалъю, уңувалъхуңалъю. Китум алңунак ухпықыхкумиңа туқуяғңағми, уңувалъылгуяхқәгуқ. ²⁶ Ынкәм кина алңунак кияхтыкуми хұаңамни, ухпықыхкумиңалъю, туқунәнғитңұахтуқ. Марфа, ухпықсигу тәна?» ²⁷ Марфам кймсиқә: «Аә Атанық, ухпықамкын Христосыңұтын, Иғныңа Кияғныңым. Лъпыңуқ тагияхқәникәт нунамун».

Исус Қиякақ

²⁸ Марфам таўатын пилюку агляқак. Туқлъюғлюку аңлыгутни Мария, лъңинәхалюку пикә: «Апыхтуғиста кәсимәқ, әптақатын». ²⁹ Уңипәсятни, Мария ныкыфқахтыкақ Исусымун пиналюни. ³⁰ (Исус паниның ныхпигағмун аглийгалнуқ, сялин Марфам налъяғвиганилнуқ.) ³¹ Иудейт Мариянкунилңұт илютухсыяғилғйт Мариямың ысхапаглюку ныкыфқахлъюни әнъян малихтыкәт. Сюмығмыхни лъивығмун қияяхтуғнақнилюку пикәт.

³² Иўырңа Мария агляқақ Исусымун. Ысхағьямигу сикмўльюни мануңақун пикā: «Атанық, мāнтыкāяқувык кўхқа туқунаянғитұқ». ³³ Исусым ысхағлюку Мария қиялғй, тамāкутлью Иудеит малигуткат қияғўльхйт ынңātаль сығлылйхльяқ. ³⁴ Апыткй: «Нагун лйвғумастыху?» Пикāt: «Атанық, таги, ысхағьяхтуху». ³⁵ Исус қияқ. ³⁶ Ынкām Иудеит пикат: «Ысхаху таўатыхльяк пиникумāгу Лазарь». ³⁷ Иўырңа иляңи пикат: «Исусым нāлхусимакумигу аяқ, сяңан Лазарь туқунғитыснанихтагу?»

Исусым Уңувақтықаңа Лазарь

³⁸ Исус лывығмун агльткыльюку алья сығлылйнкйхтыхльяқ. Лазарым лйвға сюфльўлғй, уйғагрухльягмың пāйңа сйплъюни. ³⁹ Исус пикақ: «Иқитыху уйғак». Марфам пикā: «Атанық, ыстамагухти ағнығыт туқутминың ынкām тыпыңхльяхтуқ». (Марфа наякыкқаңа туқукам югым.) ⁴⁰ Исусым пикā: «Уңипātкақамкын ухпығьяқувык ысхағльықан Кияғнығым ахтуғьяхқāнғильха». ⁴¹ Тāхкын иқиткāt уйғак пāйңаның лйвғым. Исус қўлмун ысхағлюни пикақ: «Атāй, игамсиқаюгвикамкын нагатақыхкывңа. ⁴² Лйсимақақа қўнпың нагақуғақахпыңа. Иўырңа таўатын пйңа югыт увитымнилнўт апальюқльюки, ухпықысқыльюку льпынун каяхтыкātка». ⁴³ Исус таўатын пилъюни, игляхтупихльюни пикақ: «Лазарь, āни». ⁴⁴ Юк туқукāялғй āныккқ. Йхилью, итыгилью ймгувикқалғйт қйпағармың, хинāлью қантағлюни альяның қйпағармың. Исусым пикй: «Қйпағāt йкитыки ынкām иглыхльи».

Иглығутистыт Ағгиткат Туқунъалюку Исус

⁴⁵ Тāкут Иудеит малигуткат Мариямун ысхапакāt Исус уңувахтилғй, ынкām угляпихльығйм ухпықыккāt Исус. ⁴⁶ Иўырңа иляңи Иудеит Фарисеинун пикат, уңипātкйт Исусым уңувахтилъханың. ⁴⁷ Тāхкын первосвященнигытлью, Фарисеитлью қырңухльюки ағгистыт āптыкйт: «Сянақыстаңам? Тāна юк альяхльюхўахтихльягўқ. ⁴⁸ Нағнықтыстыкумтыху таўатын, тамахағми ухпыкыльықāt. Ынкām Римығмит тагилютың нāфкыльықāt Храмлью юпутлью». ⁴⁹ Каиафалью таўанлыңуқ, первосвященнигулғй таўани аюмикулъығми. Каиафам пикй: «Лъпыси нāльюкнўāхтуси! ⁵⁰ Итагнағатағарнахтуқ атāсим югым туқуматкысяқумики югыт, қамахльютың юмта нāфкыльықхйтның. Иўырңа лъпыси лйгикигатахси тāна». ⁵¹ Каиафа лъминың таўатын

акузимаңилңуқ, Кияғнығым акузистыкақā қаюхльяк первосвященнигулғй таўани аюмикулъығми. Таўатын пильығмикун ўкналиқуткыккā Исусымун туқуткыльықнилюки Иудеит. ⁵² Иудеяңинāt туқуткыхпынаки иўырңа қамахльюки Кияғнығым авақутй миңитңалғйт тамаңани туқуткысяхқакй атāсийтысқыльюки ныңльюгуткулъхйт. ⁵³ Тāхкын ағнығмың кынляңа Иудеит иглығутистыңита ағгиткыккāt натын туқутыльықхамың Исус. ⁵⁴ Ынкām Исус алйльюни алңунак иглыхнаниқак Иудеит акулңитни. Иўырңа тамāкын ағуляқыккқ килгāн туңаңанун, нымун атильқылғй Эфраим. Малихсәхтыкулъхйт тамāнтыкат.

⁵⁵ Иудеит Нықынғақхыльхат Пасхамун кāсяхтулғй, ынкām накын алңунак угляпихльығй юк агляхтұтқак Иерусалимымун. Таўани ятāхқыккат нықынғақхыльығмун укмаңихсйльығмыхтыхун Лйлихтўсят писқыльхистун. ⁵⁶ Югыт ивақāt Исус ынкām қырңуғсыямың Храмыми āптыкйт илятың: «Исусылью тагинақакā Нықынғақхымъун? Сюмыхпысини сянақа?» ⁵⁷ Первосвященнигытлью, Фарисеитлью тугуналюку Исус лйлихтўткақыккқат югнун: «Налихпыси лйсимакыхкумигу Исусым нāнтуляңа ўатахльяк уңипāнъакыфсикут».

Исус Илякумтāғминилңуқ Вифаниями

12 Ағвинлығухтақуқлью ағнық Нықынғақхыльханун Пасхам, Исус Вифаниятқак, Лазарым кияхфиганун. (Тāна Лазарь Исусым уңувахтыкақā туқульығмың). ² Таўани Исус ятāхқуткāt нықынғақхунъалюку ынкām Марфам кытфахтўткй ақыльқат. Лазарлью таўанлыңуқ малигульюни Исусымун. ³ Тāхкын Мариям тагиткакык акитупихльығйк тыпыңльясик нардопигмың улимāгык. Исусым итыгй кўвикльюки сяңихтыкй нуяминың. Ынкām мыңтығам илюңа тыпыңльясихпағнихқўāкақ. ⁴ Иуда Искариотлью таўанлыңуқ, Исусым малихсәхтыңа. (Тāкўаниңани увыхпагусяхқакңукаңа Исус). Иуда пикақ: ⁵ «Тāкук тыпыңльясик 300 динарийем акикāк. Акиксяқльыгыстун, акиңа тāна акльюмалғйнун тунқуғнахтуқ». ⁶ Таўатын пикālғй мыгнукулғйстун акльюмалғйт иўырңа мыгнукупихтыкаңа мани. Афльыңакистыңулғй малихсәхтыт манилғутитның ынкām тугуткаюгулғй лъңанун катам атухқамың тыглыгнйхтыңутминың.

⁷ Исусым пикā: «Авылғаху, афльыңақумāк тыпыңльясик ағнығмун хўавык ятāхқынъалюку лывыльыққақа. ⁸ Акльюмалғйт қўнпың тамāнтут. Хўаңа қўнпың лъпысининьāнғитуңа».

Иудеит Аггиткат Лазарь Тукуньалюку

⁹ Угляпихлъыхйт Иудеит нагакуглюку Иисус Вифаниямынъиллюку ысхагъяхтүткәт, тауавыклью Лазарь ысхагналюку Иисусым уңувахтыкә.

¹⁰⁻¹¹ Лазарь апалъюкльюку угляпихлъыхйт Иудеит унилъюки иглыгутистытың ухпыкыхкәт Иисус. Ынкәм тәкут первосвященнигыт аггитнұақат тукуньалюку Иисус, ынрағнам хұа аггиткыхкәт Лазарылью тукуньалюку.

Югыт Усюкыхкаңат Иисус Иерусалимылъы

¹² Унәмиңани юлгутыхлъягыт Нықынғақхыльханун Пасхам тагиляғәткат, нагакуқәт Иисус тагйқнилюку Иерусалимымун.

¹³ Ынкәм кыпұлыютың пальмат уқфигыт авайитның пәсқәт Иисус акилғумағмың:

«Усюкнаҳалык Кияғнык!»

Кияғнығым куясльыгу Умйлга Израилым тагилғй Атракун Атанғым!»

¹⁴ Иисусым навғаглюку осәлағақ қайңакун акумыхкақ тауатыңұақ Акузитыт Игақыхкат пинақнильхистун. Тәкут Акузитыт хұатын пикагут:

¹⁵ «Алиңыхпынаси, югани Иерусалимым!»

Ысхақтыху, умйлыкси тагйкуқ ақумлюни осәлығәм қайңакун».

¹⁶ Тауәни пильығми Иисусым малихсәхтыңита лйгикумаңилькаңат тәна үкналиқылъық. Ытыку киңуңаның Иисусым уңувалғанлъю, маюльханлъю қилягмун нықәткәт тәна үкналиқылъық, нықәткйтлъю апығйқйт лъңанун.

¹⁷ Юлгутыт уңипақнукаңат ысхапалъықтың Иисусым уңувахтилъха Лазарымың, анысқылъхалъю лъивығмың. ¹⁸ Ынкәм угляпихлъыхйм югым пәсқәт Иисус, қаюхлъяк нагакуқақыхкаңат тәна альяхлъюхұахтилъық.

¹⁹ Тәхкын Фарисеит илятың пикйт: «Сяңұа тамахағми анахутнұқ хұаңкунъун. Ысхақақтыхукун, йңунахағми югым малихтыңұа Иисус».

Иисусым Акузиткыхкаңа Тукулъыққани

²⁰ Иляңилъю Грегыт Иерусалимыткәлғйт манигунъалютың Нықынғақхыльхани Пасхам.

²¹ Аглыглютың Филиппымун, пикат: «Югунйқ, ысхагъюақахпут Иисус». (Филипп Вифсаидамың пиңулғй, Галилеямылнұғмың.) ²² Ынкәм Филиппым уңипәльюку Андрей, уңипәсхтуқәк Иисус.

²³ Иисусым пики: «Афлью кәсимәқ Иғныған Югым құлвалъыңыхлъялъыққә. ²⁴ Ипа уңипәтамси, ұыткуқун пйтун ифкахлъюни нунамун итыглюни тукукуми пйтысқульягъяхқәгуқ, әмтәм туқунғилъкуми тәуа атәсихәлъықуқ пйтун. ²⁵ Китум алңунак пиниқыхкумигу уңувалъыни ифлъяхқәқә.

Иуырңа китум алңунак угумикыхкумигу уңувалъыни хұани нунами кынлыңилнұғмың уңувалъыңьяхқәгуқ. ²⁶ Китум алңунак қыпхәсюкумиңа малихсәхқәқәңа. Ынкәм қыпхәхтыка хұаңамнисәхқәгуқ нәнсягңәғма. Атама құлвагъяхқәқә кина алңунак қыпхәтилғй хұаңамның.

²⁷ Мәтын уңувасихка сығлылйғүк. Сямың пиляңа? Хұатын пиляңа: «Атәй, югулиңа икфиқылъықхамның»? Накә, тауатын пинәңгитуңа қаюхлъяк тагикәгуңа икфиқналюңа. ²⁸ Атәй, аңылъыхлъяга атыхпык алыхтигу». Тәхкын ма қилягмың пикақ: «Аңылъыхлъяга атығма алыхсимәқа, алъя алыхлъықақа».

²⁹ Юлгутым ныкывғалъхйм тауәни нагалъюку тәна ма пикат: «Кальюгүхтә». Иуырңа иляңи пикат: «Якулгым алыхқуғұа Иисус». ³⁰ Иисусым пики: «Ма тәна лъпысинун аюкуқ, хұаңамнун пиңунгитук.

³¹ Хұа мәтын Кияғнығым нанқихнақә нунам юга, хұа мәтын Кияғнығым ыхнақнұа иглыгутистыңа ум нунам. ³² Хұаңа кывылыңыхкума нунамың, тәхун тагиляғәтыслъықақа қамахлъюку юк хұаңамнун».

³³ Иисус тауатын пикақ апығналюку натын тукулъыққани. ³⁴ Юлгутыхлъягыт пикат: «Нагакуқақахпут Лйлихтүсяның Моисейем, Христосыңұқ кияхсәхқәгуқ қунпырухлъяк. Ынкәм сяңавык пизин: “Иғныға Югым кывылыңьяхқәгуқ”? Кинаңәуа тәна: “Иғныға Югым”?» ³⁵ Тәхкын Иисусым пики: «Ниғук лъпысининъақнұқ натыңйхақ. Ынкәм иглыхтык ниғугаглюку, мамлыфагилган. Кина алңунак иглыхлъыхйм мамлыгми нальюкуқ натмун пйқутни.

³⁶ Ынкәм ниғук паниның лъпысинилъюку ухпықитыху, авақуталйтысқылъюси ниғугмун». Иисус тауатын пилюни кахтақтыкақ лъңитның.

Иудеит Ухпықынғилъкаңат Иисус

³⁷ Югыт ысхапагъяғңәғмыхтыху Иисус угляпихлъюку альяхлъюхұахтилғй паниның ухпыкумаңилькаңат. ³⁸ Ухпыкумаңитылъхита апығйхтыстыкә Исаиям үкналиқистым хұатын пильха:

«Атанық, китум ухпықаки сяңұат әпқапут?

Атанғым ахтуғьяхқәңгилъыни китумун ысхақтыстагу?»

³⁹ Тамәкын апалъюкльюку ухпыпагниңиткәгут. Исаия хұатынлъю үкналиқыхкәгуқ, Кияғнық пикагук:

⁴⁰ «Ийңит аястыкақанка ысхәнъаюката.

Умьюгйтлъю лйгиксәхқәнанихқыхкақанка лйбрақ қйвнаюката хұаңамнун нәльхутысқылъютың».

⁴¹ Исаия таўатын пикагук ысхақакутминың Иисусым ниғуқхылъыққа ынкәм акузиткыхкақыхкаңа.

⁴² Қайўа угляпихлъықит Иудеит ухпықынғисяғңатху Иисус, нақамынрақ угляпихлъықит иглығутистыңита ухпықыхкәт Иисус, Христосыңуаңа. Иўырңа әпхумаңилькаңат алиңлютың Фарисеит аныснаюкаңистың синагогамың, ⁴³ қаюқлъяк тәкут иглығутистыт усюқылъыңыюгакут югның пакихулъюку Кияғнығым усюқылъыққаның.

⁴⁴ Иисус акилгүкақ: «Китум алңунак ухпықыхкумиңа, хўаңаңаңама ухпықыхпынаңа, ухпықңўа Каяхтистыка. ⁴⁵ Китум алңунак ысхақумиңа, ысхәңўа Каяхтистыка. ⁴⁶ Тагикагүңа нунамун ниғуғулюңа, китум алңунак ухпықыхкаңаңа мамлыгмынъанихлъықуқ. ⁴⁷ Китум алңунак нагалъюки акузитынка қәткынғилъкаки, нанқихнәнғитақа ағыюғьяққәнилюку, қаюқлъяк нанқихсяхтүнғитанка нунам юги, йығлыги югулияхтўанка. ⁴⁸ Китум алңунак ихсякыхкаңаңалъю, тугукльинғилъкакилъю акузитынка нанқихтистыкаққалгүк. Акузитыт акузиткыхканка нанқихлъықәт киңулиғми ағнығми, ⁴⁹ қаюқлъяк акузитынка хўаңа пикынғитанка. Атам Каяхтистыма қылғуткәның акузйқуңа. ⁵⁰ Лйсимаканка қылғусй кынлыңилңуғмың уңувалъыңыстыкаюгүт. Ынкәм акузиткақыхкынка Атам қылғусяқй хўаңамнун акузиткысқылъюки».

Иисусым Уғвухтуқаңи Малихсяхтыми Итығйт

13 Атәсйхтыкақ ағнық Пасхам Нықынғақхылъыққәнун. Иисусым лйсимақыхкаңа қантағакун Атамун аглялъыққани унилъюку уна нуна. Қўнпың пиниқыхкақй тамәкут лъми пини нунамылңут, пиниқыхкақй кынлымун.

² Таўани иғивгағми Иисусылъю малихсяхтыкулъықит қырңугуткат нығналютың. Тұғнығам апығйқә сюмыхтағәткысқылъық Иуда Искариотымун увыхпагутысқылъюку Иисус. (Иуда иғнықыхкаңа Симоным.) ³ Иисусым лйсимақыхкаңа Атам тўныхкақыхкаңа ахтуғьяққәнғилъығмың сямун тамаҳәнун. Лйсимақыхкаңалъю Кияғнығмың пиңутни, аглялъыққанилъю Кияғнығмун.

⁴ Нығүтңулютың таўани Иисус ныкывлюни, қәслъйт әткани матахқуғлюки, выхлъюк кукамикун қилъхуткә. ⁵ Тәхкын ағмигусик мығмың имиғлюкык малихсяхтыми итығйт уғвухтуқй, кукамилнңуғмың выхлъюгмың сяңихтақлъюки.

⁶ Иисусым кәткә Симон Петр, Петырым әптыкә: «Атанық, итыганка уғвуғнақсикй?» ⁷ Иисусым кймсиқә: «Лйгикнәнғитан сяқутка мәтын иўырңа

тәкўаниңани лйгикылъықутын». ⁸ Петырым пикә: «Итыганка уғвуғнәнғитңўағатын». Иисусым пикә: «Уғвунғилъкумки итыгахтын, малихсяхтыкнанихлъықамкын». ⁹ Симон Петырым пикә: «Атанық, нақам итыганка уғвунығмың тәқыхкуфки йхынқалъю, нәсқуқалъю пинакытын». ¹⁰ Иисусым пикә: «Юк уғвухқынъығмини иқәңитақә, итыгахйни уғвуғьяққәўақут қагани иглыхлъюни итынығмини. Қамахлъюси иқәңитуси, иўырңакун кина атәсиқ». ¹¹ Иисусым лйсимақыхкаңа кинаңуаңа увыхпагутияхқак лъңаның. Тамәкын апалъюқлъюку хўатын пикәлғй: «Қамахлъюси иқәңитуси, иўырңакун кина атәсиқ».

¹² Тәқсямики итығйт уғвухтунығмың қәслъйт әткани әлъюки ақумынқихлъюни әптыкй: «Лйгикынғистыху тәна уғвухтуғилъка итыгахпысиның? ¹³ Туклъюғақхпысиңа Апыхтуғистымыңлъю, Атанығмыңлъю, ыльқуғахтақхпысиңа, қаюқлъяк таўатытуңа. ¹⁴ Хўаңа, Атаныхпысини, Апыхтуғистыхпысини уғвўақумки итыгаси лъпысылъю уғвуғьяққаси иляхпыси итығйт. ¹⁵ Таўатын пйңа успутақысқылъюку лъпысинун. Ынкәм лъпысылъю пйқитык хўаңа пильымтун лъпысинун. ¹⁶ Ипа уңипәтамси, қыпхахта аңатағанғитук умйлыгминың, уңипахталъю аңатағанғитук каяхтистыминың. ¹⁷ Лйсимақыхкуфсикй тамәкут куялъықуси таўатын пикуфси».

Иисусым Әпқаңа Увыхпагутылъыққани

¹⁸ «Акузиткыңъунғитамси қамахлъюси. Лйсимаканка натытуляңи накмикыхканка. Иўырңа апығйғьяққәгук Акузитнилңуқ Игақыхкани хўатын пильық: “Югым нығылгусиғикам хўаңамның увыхпагуткақәңа”. ¹⁹ Уңипәтамси тәна сивутхулъюку, ынкәм апығйқан ухпықылъықхпысиңа хўаңа лъңаңуңа. ²⁰ Ипа уңипәтамси, китум алңунак тугукльиқумигу каяхтыкақә, хўаңалъю тугукльиқхлъықәңа. Ынкәм китум алңунак тугукльиқумиңа, тугукльиқхлъықә Каяхтикақ хўаңамның».

²¹ Иисусым апығлюку увыхпагутылъыққани ынңәталъ қәмхурухлъяк қивғухлъяқак, пикй: «Ипа уңипәтамси, налихпыси увыхпагунъақңўаңа».

²² Малихсяхтыт ысхақақуткат лъмыхның қаюқлъяк налъюнықсюкыхкәт кина пикатаңа. ²³ Атәсиқ малихсяхта пиниқыхкә Иисусым ақумгалғй сяғўани. ²⁴ Симон Петырым апақулюку тәна малихсяхта әптысқыхкә кина пйқутаңа. ²⁵ Тәм малихсяхтым малъыглюни Иисусымун әптыкә: «Атанық, кинаңаўа увыхпагутинақылғй лъпынун?» ²⁶ Иисусым кймсиқә: «Ныплъюку нықыкшаңлъяқ қаёсимун тўнылъыққа увыхпагутияхқамун

хўаңамның». Ынкәм Иисусым тугулюку нықыкшаңлъяқ, ныплъяку, тўныхкә Иуда Искариотымун, игнығанун Симоным. ²⁷ Лыган Иудам туўа нықыкшаңлъяқ, Тугнығам йтқә Иуда. Иисусым пикә Иуда: «Тәна пияққан пйғахтигу». ²⁸ Налихйнитә таўанлыңут лйгикумаңилькаңат сямың Иисусым Иуда пикатаңа. ²⁹ Иудам афльыңақнукук манилгутақ, ынкәм сюмыхтағәткыхкәт сямың тукфиғияхтисқынъилюку акльюкыхкамың нықынғақымъун, налиғмың акльюмалғйнун тўнияхтисқынъилюку. ³⁰ Ынкәм Иудам нығлюку нықыкшаңлъяқ аныхкақ. Унугулғй таўани.

³¹ Иуда аһьян Иисус пикақ: «Хўа мәтын югыт ысхағәт натын Иғныға Югым құлвалъыңылъа, ынкәм лъңакун Кияғнық құлвалъыңуқ. ³² Кияғнық құлвалъыңыңукан Иғнығакун Югым, Кияғнығым құлвағьяхқақә лъмикун қантағақакун.

³³ Тағнухахамни, унисяхтуңыстағамси. Қайўа ивағьяғңахпысиңа, такукамнун пинәнғитуси. Иудейт иглығутистыңитлъя уңипәткақанка таўатын. ³⁴ Уңипәнъақамси нутағамың қылғусямың: Пиниқутульюси. Пиниқутусяхқәгуси катам хўаңа пиниқылъымтун лъпыси. ³⁵ Пиниқускуфси тамахағми югым лйсимақылъықйси хўаңамнун малихсяхтыңунилюси».

Иисус Петырымун Налъюнқынъақнилғй

³⁶ Симон Петырым әптыкә Иисус: «Атанық, навик пинақсин?» Иисусым кймсиқә: «Такуяхқамнун малихнәнғитахпыңа мәтын иўырңа тәкўаниңани малигульықутын». ³⁷ Петырым әптыкә: «Атанық, сяңан малихнақынғисикын мәтын? Тукуткысяқлъягўамкын хўа». ³⁸ Иисусым кймсиқә: «Ипа тукуткылъықсиңа? Ипа уңипәтамкын, пиңаюның налъюнқылъықахпыңа петух қалғихтыстыхпынән».

Иисус Тўмңуқ Атамун

14 Иисус пилятақак: «Қәмнаси сығлылйхтыстыхпынаки, сиғимацитыху Кияғнық, сиғимацитыңъа хўаңалъя. ² Угльапихтуқ ныкаққак Атама мыңтығәни ынкәм ятәхқусяхтуғнақамси ныкаққамың. Таўатынъығисяқан уңипәнъаянғитамси. ³ Ятәхқунъығмың апығйкумси тагинқихлъяуңа тугукльихлъяқамси, хўаңамнитысқылъюси кияхфимни. ⁴ Лйсимақахси тума такунақыхкыхка». ⁵ Фомам пикә Иисус: «Атанық, налъюкахпут навик пинақутын ынкәм натынңам лйсимақылъықыстыху тума?» ⁶ Иисусым кймсиқә: «Хўаңа тўмңуңа, ипапилъхўңа, уңувалъхўңа. Кина алңунак Атамун агляғнәнғитук ўытқукун хўаңамкун.

⁷ Лйсимақнўағьякуфсиңа, лйсимақнаяғахси Атакалъя. Иўырңа хўакын кынляңа лйтахсилъя, ысхағақсилъя».

⁸ Филиппым пикә: «Атанық, кылгутигу Ата хўаңкунъун ынкәм итагнағилъта». ⁹ Иисусым пикә: «Филипп, лъпысинитуңа қавңарухлъяхәның, тәўа налъюкақсиңа? Китум ысхәмакумиңа, ысхақақәлъя Ата. Ынкәм сяңавык пизин: “Кылгутигу Ата хўаңкунъун”? ¹⁰ Ухпықынғистыңъа Атам илюңанилңуңа, Ата хўаңа илюмни? Акузитынка хўаңа катам акузиткынғитанка. Ата илюмнилнуқ қыпхағақуқ хўаңамкун.

¹¹ Ухпықитыңъа Атам илюңанилъяуңа пилғйңа, Аталъя илюмнинъикыхка. Налиғмың ухпықитыңъа альъяхлъяуҳахтилъхынка апалъяоқлъяюки. ¹² Ипа уңипәтамси, китум ухпықыхкумиңа, тәкут атәсит қыпхақанка пильықй. Талўа аңатағалғйт тамәкуның пильықй қаюхлъяк агляғнақуңа Атамун. ¹³ Әптыкуфси сямың алңунак Атымкун лыган пильыққа, Атам аңылыхлъяга кылгутысқылъяку Иғнығакун. ¹⁴ Сямың алңунак әптыкуфсиңа Атымкун пильыққа».

Ақықусяқыхкак Аглығналғйк Тағнығак

¹⁵ «Пиниқыхкуфсиңа қәткылъықаси қылғусянка. ¹⁶ Әплъыққа Ата тўнысқылъюси альяның Каюткаққамың, ынкәм тўнылъяқйси Каюткаққамың лъпысинисяхқамың қўнпырухлъяк. ¹⁷ Тәкук Каютық Тағнығәгук апыхтухлъяқйси Кияғнығым ипапилъханың. Нунам юган тугукльиғнәнғитә қаюхлъяк ысхйгалъкаңа талўа налъюкыхкаңа. Иўырңа лъпыси лйсимақахси қаюхлъяк лъпысинитук, илюхпысинисяхқәгуклъяю.

¹⁸ Унинъәнғитамси лъңинахахпыси яйўәлистуң. Тагинқихлъякуңа лъпысинун. ¹⁹ Мәтықўәкун нунам юган ысхағнаниғнақәтңа, иўырңа лъпыси ысхахлъяқахпысиңа, қаюхлъяк уңувалғйңа, лъпысылъя уңувалъықуси. ²⁰ Ынкәм таўани ағнығми уңувахтылъяымни лйльықахси Атама илюңанитулъка, лъпысылъя илюмнитылъяхси, хўаңалъя илюхпысинитулъка.

²¹ Китум тугукльикумики қылғусянка, қәткыхкумикилью, пиниқистыкақа, Атамалъя пиниқылъықә. Хўаңалъя пиниқылъыққа, лйтыслъякуңалъя лъңанун». ²² Тәхкын Иудам пикә, (Иуда Искариотыңунғилңум) «Атанық, сяңавык лйтыснақсин хўаңкунъун, нақам нунам юганун лйтыстыхпынаң?» ²³ Иисусым кймсиқә: «Китум пиниқыхкумиңа қәткылъықй апыхтўсянка. Атама пиниқылъықә ынкәм Атакулъхйғни такулюку кияхфикылъықахпут. ²⁴ Китум пиниқынғилькумиңа қәткынъәнғитй апыхтўсянка. Апыхтўсят нагаткыси

хўаңамның пиңунгитут, Атамың пиңұт
Каяхтистымның.

²⁵ Уңипатамси тамакын лпысинильюңа.

²⁶ Каютым апыхтухлықыси сямың тамаҳаның.
Нықахтыслықы қамахлыюки тамакут апқанка
лпысинун. Такук Каютык Аглығналғиңүк Тағнығак,
Атам каяхсяқакык Атымкун.

²⁷ Унивикамси ныкыхмылығмың. Ныкыхмылқа
тұнақа лпысинун. Нунам тұнылхатун
тұныгитамси. Ынкәм илюси
сығлылхыстыхпынаки талға алиңыхпынаси.

²⁸ Нагаткақахпысиңа хўатын пилғиңа:
“Ағуляқнақуңа иўырңа тагинқихлықықуңа
лпысинун”. Пиниқыхкақсыкуфсиңа қуянаяхтуси
уңипатақамси Атамун агляғнақнилюңа, қаюхляк
аңықхляхтуқ хўаңамның. ²⁹ Хўа уңипатамси тәхкын
сивутхулхюку пильыққә ынкәм апығиқан
ухпыхлықыси. ³⁰ Алыққуғнанигьяхтуңыстағамси,
қаюхляк иглыгутыстыңа нунам ұм тагиңүк.
Ахтуғьяхқангильхитук хўаңамнун, ³¹ иўырңа Атам
қылгүткй писқыльхўағатун атуқақанка нунам
юганун лпытысылхюку пиниқильқа Атамун.
Ныкывитык, ағуляқылта».

Иисус Лозапик

15 «Хўаңа лозапигуңа, Атакә пйтысиғахтыңүк.

² Қамахлыюки аваянка пйтыстиңигалңұт
икуғақй. Қамахлыюки аваят пйтыстикаюгыт
кыпугвикақй пйтыстиғатағисқыльюки. ³ Лпыси
укмаңигўағлюси аюқуси акузитытхун
акузиткыхкамкун лпысинун.

⁴ Хўаңамнитыкыстахтык хўаңа
лпысинитылымтун. Аваярәгинақ
пйтыстинангитук ұйтқукун лозамыскуми.
Таўатытуси лъңинахпыси пйтыстинангитуси
ұйтқукун хўаңамнитыкыстакуфси.

⁵ Хўаңа лозаңуңа, лпыси аваягуси. Кина алңунак
пйтысқульхьягьяққагук хўаңамнитыкыстакуми,
хўаңа лъңани. Иўырңа хўаңаңунаси сянәңгитуси.

⁶ Кина алңунак хўаңамнинъыгилькуми аваястун
аюқуқ ыхльюни палиқақ. Таўатылңұт аваят
қырңульюки паныхтақйт.

⁷ Хўаңамнитыкыстакуфси, акузитынка
лпысинитыстыкуфсики әплтыхәси сямың алңунак
пиюкыхкахпысиның ынкәм альхыгульықуси.

⁸ Атакә усюқылъыңылықық пйтысқульхьякуфси,
лйгикыслықысылхю хўаңамнун
малихсяххытыкнйлюси. ⁹ Пиникамси катам Атам
пиниқылхатун хўаңа.

Пиниқылхатун хўаңа. ¹⁰ Қаткыхкуфсики
қылгүсянка пиниқылхатун хўаңа
қаткутылымтун қылгүсянун.

¹¹ Уңипатамси тамакын қуямалхя
лпысинитысылхюку, қуямалхыси
йғуисқыльюку. ¹² Унаңуқ қылгүсяқә лпысинун:
пиникутульюси хўаңа пиниқылхатун лпыси.
¹³ Югым туқуматкыхкумики илякумтәни
пиниқылхә аңыпихтуқ. Кина алъя пиниқылхитук
тәмың аңатағалғиың. ¹⁴ Илякумтәқахпысиңа,
қылгүтканка қаткыхкуфсики. ¹⁵ Хўакын
кынлыкльюку қыпхахтыңулюси атигнәнгитамси,
қаюхляк қыпхахтым нальюкә умйлыни ськутаңа.
Иўырңа мәтын атиғамси илякумтәғмың, қаюхляк
лйтыстыкыхка лпысинун қамахлыюку нагаткақа
Атамның. ¹⁶ Лпыси накмикумаңитахпысиңа, хўаңа
накмыхкақамси, қыпхақалитамсылхю. Ынкәм
ағуляқлыюси пйтысқухтык, пйтысқульықси
нагнығасқысюақа. Таўатын пикуфси Атам
тұнылықыси сямың алңунак аптыкуфси Атымкун.
¹⁷ Уна қылгүсяққа, пиникутульюси».

Иисусым Кылыңасяқәңи Малихсяхтыни

¹⁸ «Нунам юган угумикыхкаңиси, нықамикльюку
хўаңа сивукльюңа угумикыхкақәтңа. ¹⁹ Нунам
пиксякумиси, юган пиниқнағиғи
пиникутутылхығмыгыстун. Иўырңа хўаңа
накмыхкақамси хўакын нунамың ынкәм нунам
пикынғитйси. Тамакын апальюқльюку нунам юган
угумикйси. ²⁰ Нықамикльюку апқақа лпысинун:
Қыпхахта аңатағангитук умйлыгминың.

Амьюткумакумыхтыңға лпысылхю
амьюткылықыси. Қаткумакумыхтыки
апыхтүсянка, лпысылхю апыхтүсяси
қаткылықыт. ²¹ Таўатын пильықйси хўаңа
апальюқльюңа қаюхляк нальюкәт Каяхтистыка.

²² Тагилюңа алыққумаңисякумки лйняаянғитут
сығлықхылыхтың. Иўырңа хўа анагильқавигитй
сығлықхылығмыхның. ²³ Китум угумикыхкумиңа,
угумикәлью Атакә. ²⁴ Акулңитни
альхялхюхўахтигәтақәгуңа китум алңунак

пиңигальқаңаның. Ысхапакақығәғмыхтыки
альхялхюхўахтильхынка паниның
ухпықылхитәтңа, угумикйнкуң Атакулхйғни
ынкәм сығлықхыстыңұт нанқихтылыңьяхқат.

²⁵ Таўатын пильығмыхтыхун апығйқакәт Акузитыт
Игақыкат хўатын пильхат: “Угумикәтңа
апальюңунән”.

²⁶ Каютык каяхлықахка лпысинун, Атамың
пиңүк. Тағнығәгук апыхтуғияхқак Кияғнығым
ипапильханың. Тагикуми уңипақылхықәңа.

²⁷ Лпысылхю уңипақылхықәхпысиңа югнун,
қаюхляк хўаңамниткәлғи қыпхағьяхўәлхяның
има».

16 «Уңипатамси тамакын йльқаюфқәфси
писқыльюси амьюткыхкаңиси. ² Югыт

иқитыслықйси синагогамыхның. Аа, пильыққақ тағиңуқ, китум алңунак туқускумиси сюмықтағарьяққағуқ қыпхәтнунилюку Кияғнық.
³ Таўатын пияққақйси қаюхляк лйсимаңильқаңинкуң Атакулъхйғни. ⁴ Уңипәтамси тамәкын мәтын пильыққақ кәскан нықамикысқыльюки әпқанка. Уңипәсимаңитамси тамәкын пинлиғьюхәльығми малихсәхтыңуқтаңафси қаюхляк лъпысинилңуңа».

Қыпхәлхә Аглығналғим Тағнығам

⁵ «Мәтын утығниғнақңуңа Каяхтистымнун; иўырңа налихпыси әпнығитахпысиңа хұатын: “Навык пинақсин?” ⁶ Қивғуҳлягүси қаюхляк уңипәскымси тамәкын. ⁷ Иўырңа уңипәнәқамси ипапигмың: пиниғатағарьяққағуси ағуляқыхкума, қаюхляк каяхфикыльықамси Каюткаққағның. Ағуляқынғилькума Каюткаққақ тагинәнғитук лъпысинун. ⁸ Каютык тагикумык лйгильйхқыльықй нунам юги сығлыққыльығмың, ылъкуғутңалығмың, нанқихтилъығмың.
⁹ Лйгикыслықй сығлыққыстыңутәңи, қаюхляк хұаңа ухпықигалъкаңатңа. ¹⁰ Лйгикыслықй ылъкуғутңалық, қаюхляк ағляғнақылғйңа Атамун ынкәм ысхағнанихлыққахпысиңа.
¹¹ Лйгикыслықй нанқихтыльық, қаюхляк иглығутистыңа нунам үм нанқихтыльыңуәғлюни аюқуқ ағыбғьяққәлюни.
¹² Паниның апығьяққахлягүңа лъпысинун иўырңа сялин лйгикыпағниңитаси. ¹³ Иўырңа Тағнығак апыхтуғилғйк Кияғнығым ипапильханың, тагикуми мағьяқхульықйси ипапильыпырыгүәғмун. Акузиткынәңгитй лъми катам акузитни, иўырңа акузилъықуқ нагақуқайнағминың. Ынкәм уңипәльықйси сяңуә сяхқәтаңа тәкүаниңани. ¹⁴ Құлвахлықйәңа қаюхляк тугукльиғлюки хұаңа акузитынка апыхлықй лъпысинун. ¹⁵ Қамахтыңуәғлюку Атам пйңа хұаңа пикақә. Тамәкын апальюқльюку пйңа, Тағнығам тугукльиғлюки тұныхканка апыхлықй лъпысинун».

Қивғульық Куяльхуқсәққақ

¹⁶ «Қантағакун ысхағнанихлыққахпысиңа иўырңа мулюхпынаси ысханқихлыққахпысиңа». ¹⁷ Иляңита малихсәхтыт илятың әптыкйт: «Сямың пилью Исусым хұатын пильығмикун: “Қантағакун ысхағнанихлыққахпысиңа иўырңа мулюхпынаси ысханқихлыққахпысиңа”? Тәналъю сяңәуа хұатын пильхә: “Қаюхляк ағляғнақуңа Атамун”?» ¹⁸ Пикат: «Сямың пй таўатын пильығмикун: “Қантағакун”? Налъюкахпут сямың писйтаңа». ¹⁹ Исусым

лйсимакыхқаңи әпсюкаңат ынкәм пикй: «Лъпысиның әпқуғуәғусиқыстыху сямың пикатка хұатын пильымкун: “Қантағакун ысхағнанихлыққахпысиңа иўырңа мулюхпынаси ысханқихлыққахпысиңа?” ²⁰ Ипа уңипәтамси, қияхқәғусилью қивғуяққағусилью иўырңа нунам юги куяхқәғут. Лъпыси қивғуяққағуси иўырңа қивғульыси куяльхуқсәққағут. ²¹ Ағнақ игниюнығмини икфиқакуқ, қаюхляк игнильыққә кәльхй. Иўырңа игниями пуйгә икфиқылъыни, қаюхляк куякыхқаңа тағнухәқ альхылғй нунамун. ²² Қивғуңуәси мәтын иўырңа ысхағлықамси алямың ынкәм куяльықуси. Китум алңунак иқинәңгитә куяльықси.

²³ Таўани ағнығми әпнәңгитахпысиңа сямың алңунак. Ипа уңипәтамси, Атама тұныльықйси сямың алңунак әптыкуфси Атымкун. ²⁴ Хұавымун кынляңа әпсигатуси сямың алңунак Атымкун. Әптык альхығульықуси ынкәм куяльықси йғуиҳлықуқ».

Каяльқйльық

²⁵ «Уңипәткақамси тамәкуның уңипағәтитхун. Иўырңа уңипағәтның атуқнанильыққақ кәльықуқ ынкәм хұатыхлыюәқ апығьягульыққақ Ата лъпысинун. ²⁶ Тәна пильыққақ кәскан лъпысиның катам әпльықәси Атымкун. Ынкәм уңипәтамси хұаңа әптунәнихлықамси Атамун, ²⁷ қаюхляк Атам лъңаның катам пиниқйси. Пиниқйси қаюхляк пиниқыкхыфсиңа, ухпықыкхысилью Атамың тагикәтка. ²⁸ Атамың тагикәгуңа нунамун. Мәтын унильюку нуна ағляғнақуңа Атамун».

²⁹ Малихсәхтыңита пикәт Исус: «Таўа алықуқахпыкут хұатыхлыюәқ атуқыхпынаки уңипағәтит! ³⁰ Хұә лйтамкын сяңуә тамақән лйсимақыфтан. Лйсимакақатын югим әпсәхқй талұа әптыстыхпынаки ынкәңам китум алңунак әпнығитығәғмитын сямың алңунак аюкутын. Тамәкын апальюқльюку ухпықамкын Кияғнығмың тагикәтын». ³¹ Исусым пикй: «Қынұатлью ухпығыстык? ³² Миңитыльыққақси кәсәхтухтуқ, талұа хұә кәльюни аюқуқ. Қамахльюси ныхпысинун ағляхтұлъықуси, унильыққахпысиңа лъңинаҳағма. Иўырңа паниның лъңинаҳәнәңгитуңа қаюхляк Ата хұаңамнилңуқ. ³³ Уңипәтамси тамәкын ныкыхмыльылгусқыльюси хұаңамкун. Нунами хұани сығлылйхлықуси иўырңа илютулюси қаюхляк каяльқыкхәққа нуна».

Исусым Юғәткыхқаңи Малихсәхтыни

17 Исус тәқсями акузинығмың сивухльюни қиялгмун юғаққ: «Атәй, ағнық кәтуқ. Құлваху

Иғнығын, құлвйсқылыютын Иғныхпынун. ² Иғнық Атаньңлъяқақан тамаҳанун югнун. Ынкәм кынлыңилнұқ уңуалъық тўннўа тамаҳитнун тўныхқапынун лъңанун. ³ Югыт кынлыңилнұғмың уңуалъыңакут лйтылъығмыхтыхун лъпык, танаңинахақ Кияғныхпигақ, лйтылъығмыхтыхунлюю Иисус Христос лъпык каяхтыкан. ⁴ Құлвәмәмкын нунами хўани апығйльымкун қыпхақақ қылгуткан хўаңамнун писқылъюку. ⁵ Ынкәңам Атәй, манухпынисималюңа құлвағңа құлвалъығмың хўаңа пиксяқымның лъпынильюңа, сивуңани нунам улималъхан.

⁶ Лйтыстыкақақа натытулын югнун тагивақахпынун нунамың хўакын. Лъпык пиксяқытын тагивақахтын хўаңамнун. Қәткыхкақйт акузитытын. ⁷ Қынўатлюю лйтит сяңўат қамахлъюки тагивақахтын лъпынун пиңутаңи, ⁸ қаюхлъяк апыхтўсяқыхкахтын хўаңамнун апыхтўсяқыхкақанка лъңитнун. Тугуклътймйт ынкәм лйтәт ипапыстәк тагикәтка лъпынун. Ухпықәтлюю лъпынун каяхтыкәтка.

⁹ Юғәткыңъўәнка лъңит. Юғәткыңъўәнка тамәкут тагивақахтын қаюхлъяк лъпык пикыхкытын.

¹⁰ Қамахлъюки хўаңа пинка лъпык пикатын; қамахлъюки лъпык пикатын хўаңа пиканка. Лъңитхун аңылыхлъяка кылгульюни аюқуқ.

¹¹ Агляғьяхтуңыстахтуңа лъпынун, нунамынъаниғьяхтуңыстахтуңа, иўырңа лъңит нунамылъыкут. Аглығналғй Ата, афлъыңакики ахтуғьяхқәңгильхакун атыхпык, тагивақахтын хўаңамнун, атәсйсқылыюки атәсйльымтыхун.

¹² Лъңитнильюңа афлъыңақыхкақанка ахтуғьяхқәңгильхакун атыхпык, тагивақахтын хўаңамнун. Кылыңақыхкақанка, ынкәм талўа атәсиқ ифлъялхитук, иўырңакун атәсиқ юк ифлъяяхқак, Акузитыт Игақыхкат апығйғысқылыюки. ¹³ Хўә мәтын лъпынун агляғнақуңа. Иўырңа таўатын юғахтуңа паниның нунамылъюңа, қуялъяқ илюңитнитысқылыюку хўаңа пима. ¹⁴ Әпқақанка Акузитытын лъңитнун, ынкәм нунам юган угумикй қаюхлъяк нунам пикынғилькаңи хўаңамтун. ¹⁵ Юғәткыңъўәнтанка лъпынун иқитысқылыюки нунамың. Иўырңа юғәткыңъўәнка лъпынун афлъыңақахтысқылыюки Тұғнығағмың. ¹⁶ Нунам пикынғитй катам хўаңа пикынғитылхатун. ¹⁷ Әфтики лъпынун ипапильыхқун; акузитын ипапильхұқ.

¹⁸ Каяхтыкақанка нунамун, каяхтылъяхпытун хўаңа. ¹⁹ Лъңит апальюқлъюки хўаңамның әфтыкәгуңа лъпынун, лъңитлюю әфтысқылыюки акузитыхпыгун ипапильыхқун.

²⁰ Юғәткыңъўәнка тәкут югыт, юғәткыңъўәнка тамәкутлюю югыт ухпықияхқат хўаңамның

уңипақильхитхун малихсәхтыма. ²¹ Юғахтуңа қамахлъюки атәсйсқылыюки. Атәй, йықай илюмтыгнитыстики катам таўатын лъпык илюмнитылъяхпытун, хўаңа лъпык илюхпынитылъямтун. Илюмтыгнитыстики нунам юганун ухпықысқылыюку лъпынун каяхсиматка. ²² Құлвақақанка катам таўатын құлвалъыхпытун хўаңа, лъңит атәсйсқылыюки катам таўатын хўаңкутуң атәсйльымтыхун. ²³ Хўаңа илюңитнитуңа, лъпык илюмнитутын лъңит атәсйхтыңъўәғысқылыюки. Ынкәм нунам юган лйльықәт лъпынун каяхсиматка. Лйльықәтлюю пиниқылхын тамәкунун ухпықилғйнун хўаңамның, хўаңамнун пиниқылылхпытун аюқылғй.

²⁴ Атәй, укут югыт тагивақахтын хўаңамнитысюақанка, лъңитнун ысхйсқылыюку ниғухқылықә. Пиникутыхпының тана ниғухқылыық тагивақақан сивуңани нунаңлъялхым. ²⁵ Кәй ыльқугутталғй Ата, нунам юган нальюкәтын; хўаңа лйсимакамкын. Тәкутлюю тагивақахпык лйсимакәт лъпынун каяхсиматка. ²⁶ Лйтыстыкақанка натытулыхпының. Лйтысимаңаңақамкын пиниқылхын хўаңамнун илюңитнитысқылыюку, хўаңалъю илюңитнинъалюңа».

Иисус Тугукаңат

18 Иисус юғанығмың тәқлъюни, малихсәхтыкулъхит ағвиқат сюқлъюңғыгныкун әтқылғйк Кедронымың. Таўаңуқ иңлюхкыни маслиныт уқфигыт; таўавык агляқат. ² Иисусым увыхпагутыстыңан, Иудам лйсимақыхкаңа тана такукәт, қаюхлъяк Иисусылью малихсәхтыкулъхит таўавык пикатуқат. ³ Ынкәм Иуда первосвященнигынунлюю, Фарисеинунлюю ақфаткақ кылыңакистыныңлюю, иляңитныңлюю Римым пильюўахтыңитның. Тәхкын мағьяхқуқй уқфихтуқамун. Тәкут кыльқыхкат гүтутмың, иляңи унахсымың кумаңалғймың, иляңи кынылгутамың. ⁴ Иисусым лйсимақыхкаңа қамахлъюку сяльыққани, ынкәм такулуюки әптыкй: «Кина ивағақыстыху?» ⁵ Кймсиқәт: «Иисус Назаретығмй». Иисусым пикй: «Хўаңа Иисусыңўа». (Иудалъю увыхпагутыста ныкывғалғй пильюўахтыни.) ⁶ Иисусым таўатын пийистың: «Хўаңа Иисусыңўа», тәкут югыт утығмйқағлютың улъығәткат. ⁷ Иисусым әплъятақй: «Кина ивағақыстыху?» Кймсиқәт: «Иисус Назаретығмй».

⁸ Иисусым пикй: «Уңипәтамси, хўаңа Иисусыңўа. Хўаңаңукан ивақахси укут югыт ағуляқыстыки».

⁹ Иисус таўатын пикәлғй апығйғысқылыюку хўатын пильыни: «Атәй, тагивақахпының талўа атәсиқ юк ифлъямаңитақә».

¹⁰ Тәхкын Симон Петырым сьавихпани нусюгахльюку илыфкағақтыкә Малхым ағынқигның сигутңа. (Малха, первосвященнигым қыпқақтылъяқыхқаңа.) ¹¹ Иисусым пикә Петр: «Сьавихпагын канахтигу. Қаябсиқ мығынғилъякүн Атам тагивақә?»

Иисус Агльскаңат Аннамун

¹² Тәхкын пильюўахтыт, умйлгатлью, кылыңакистытлью Иудеит такулюку Иисус, тугулюку асиққыхкәт. ¹³ Ынкәм сивукльюку агльткәт Аннамун, сьақиңанун Каиафам. (Таўани аюмикулъығми Каиафа первосвященнигукалғй.) ¹⁴ Каиафам пикақыхқаңи Иудеит иглығутистыт, пиниғатағахльықнилюку атәсиқ юк тукумаяқан югнун.

Петырым Налъюнқыхқаңа Иисус

¹⁵ Симон Петырымлью, иляңанлью малихсәхтым киңуңаның малихтыкәк Иисус. Первосвященнигым лйсимақыхқаңа әльха малихсәхта. Ынкәм лыган тәм малихсәхтым малихтыкә Иисус, первосвященнигым мықтығән увитаңанун. ¹⁶ Петр ныкывғамалюку амигым туңаңани, әльхан малихсәхтым, первосвященнигым лйсимақыхкән, әнлюни алықуғлюку ағнағак амигнйхта итықтыстыкә Петр. ¹⁷ Ағнағам амигнйхтым әптыкә Петр: «Лъпыклью тәм югим малихсәхтыкатын?» Петырым кймсиқә: «Накә! Малихсәхтыкынғитәңа!» ¹⁸ Қыпқақтытлью, кылыңакистытлью кулымың кумахтикәлғйт уғухсиғналютың қаюхльяк ақльяғалнуқ. Петырлью таўани уғухсиқак.

Первосвященнигым Әпкүғәқаңа Иисус

¹⁹ Қама илюңани первосвященнигым әпкүғәқә Иисус, малихсәхтыңаныңлью, апыхтуғилъханыңлью. ²⁰ Иисусым кймсиқә: «Юхтуқами акузйқуңа. Құнпың апыхтуғйқуңа қамахльютың Иудеит қырнуғутфигитни, синагогани, Храмымилью. Сяңуә алңунак аксякльюку акузиткигатақа. ²¹ Ынкәм сяңама әпкүғәхсиңа? Әптики югыт нагаткәт апыхтуғилъымның. Лйсимакәт сьамың пиматка». ²² Иисус таўатын пиян кылыңакистым туңаңанилңум қасяхльюку әптыкә: «Сяңан таўатын кймсиқсигу первосвященнига?» ²³ Иисусым кймсиқә: «Сьамың сығлытун акузимакума, әпху сығлытун акузильқа. Иўырңа ылькүгусимакума сяңама қасяхсиңа?»

²⁴ Тәхкын Аннам, агльтыстыкә Иисус асиққыңән Каиафамун, первосвященнигмун.

Петырым Налъюнқыльятақә Иисус

²⁵ Симон Петр ныкывғағми уғухсймалюку әптыкәт: «Лъпыклью малихсәхтыкатын тәм югим?» Петр мысиғақак: «Накә! Малихсәхтыкынғитәңа!» ²⁶ Атәсиқ қыпқақтыңа первосвященнигым таўанлыңуқ, илякүәға югим, Петырым сигутңиғақтыкән. Қыпқахтым әптыкә: «Ысхәсьюгнисикын лъңанильютын маслинытми уқфихтуқами?» ²⁷ Алямың Петр мысиғағльятақак. Ага таўаниңинақ петух қалғиқак.

Иисус Агльскаңат Пилатымун

²⁸ Тәхкын унәңупихльюку Иудеит иглығутистыңита агльткәт Иисус Каиафам мықтығәның, Римым умйлыхпаган нанқихтивикыңанун. Такут иглығутистыт йтхумаңилңұт нанқихтивигмун, қаюхльяк укмаңихсәғәқәлғйт Моисейем Лйлихтүсян пискыльхатун нығналютың Пасхами. ²⁹ Ынкәм Пилатым әнвикльюки әптыкй: «Сьамың анахусимафта уна юк?» ³⁰ Кймсиқәт: «Уна юк тагинъаянғитахпут льпынун анахусимаңисяқан». ³¹ Пилатым пикй: «Агльльюку льпысиның нанқихтыху Лйлихтүсяхпыси пискыльхатун».

Пикәт: «Римым лйлихтүсйтни хўаңкута Иудеяни ағыўғисисқсәхқақынғитахпут тукутилъық».

³² (Таўатын акузильхита апығйқәт Иисусым апыльха натын тукулъықхамының.) ³³ Тәхкын Пилат итынқихльюни нанқихтивигмун, тагитысльюку Иисус әптыкә: «Лъпәк умйлькатын Иудеит?»

³⁴ Иисусым кймсиқә: «Лъпының әпсиңа таўатын? Налиғмың китум уңипәткақатын хўаңамның?»

³⁵ Пилатым кймсиқә: «Сюмыхпыни Иудеяеңузиңа? Лъпык катам юхпык, первосвященнигытлью тагиткақатын хўаңамнун. Сьамың анахусимазин?»

³⁶ Иисусым пикә: «Атаныхпагульқа ум нунам пикынғитә. Атаныхпагульқа нунамың пиңуяқан, қыпқахтыма пильюўәнъаяғәтә Иудеянун тўныфқәма пискыльюңа. Иўырңа Атаныхпагульқа нунамың пиңунғитук». ³⁷ Пилатым пикә: «Тәўа умйлгуфтутын!» Иисусым пикә: «Лъпык умйлгунйхпыңа. Тагикәгуңа нунамун уна апальюкльюку: апығналюку ипапихқыльық югнун; тәна апальюкльюку альхыкәгуңа. Қамахльюни пиниқиңалғй ипапилъығмың нагаткаюғуқ хўаңамнун». ³⁸ Пилатым әптыкә: «Сяңәўа ипапихқыльық?»

Таўатын пилюни Иудеит әнвикльятақй. Пикй: «Уна юк нәлькыфикынғитақа сьамың анахусиматаңа ағыўгусихқамың. ³⁹ Иўырңа льпыси наңағнықыхкыси, Пасхами хўаңамнун әныстысюгақыхкыси атәсиқ анусимиңльяғак.

Итымутысюгыстыху уна умилга Иудеит?»

⁴⁰ Акилгукат: «Накә, лъңа пифқан, Варавва аныстигу!» (Варавва уаяғниқтыңулғй.)

19 Ынкәм Пилатым қылгукә иқитульюку Иисус кахсягмигысқылъюку. ² Пильюуахтыт қахпаңлъяқат сикухльюхтуқамың аваямың. Атыслъюку қахпа Иисусым нәсқуакун, ысныгрукыхтағныңлъяу аткуяқат. ³ Тәхкын Иисус такулюку лыгасйғуәткыхкәт: «Қуяғляги, Құлвағамкын, Умилгат Иудеит!» қасяқтәтақатлъяу.

⁴ Пилатым анықихлъяуни пикй Иудеит: «Ысхақтыху, анутыснақақа Иисус лъпысинун, лйгикысқылъюси нәлкъыфикынғитақа анахутылъығмың». ⁵ Тәхкын Иисус анусяқмыхтыху қахпалюни сикухльюгмың, аткуяғлюнилью ысныгрукыхтағның аюқыфтуқ. Пилатым пикй Иудеит: «Тәнәтә юк! Ысхақхтыхукун!»

⁶ Первосвященнигытлъяу, кылыңакистытлъяу Иудеит ысхағлюку Иисус акилгукат: «Қақұрақтыстигу! Қақұрақтыстигу!»

Иўырңа Пилатым пикй: «Лъпысиның агулякулъяуку қақұрахтыху, қаюхлъяк хўаңа нәлкъыфикынғитақа сямың анахутылъығмың».

⁷ Иудеит пикәт: «Лйлихтүсямнйи туқусяққәгуқ, қаюхлъяк Иғнықнилюни Кияғнығмун пикәгуқ».

⁸ Пилатым нагалъяуки таўатын пилғйт уатақәғак алиңыхкақ. ⁹ Итынқихлъяуни нанқихтивигмун әптыкә Иисус: «Накын пиңузин?» Иўырңа Иисусым кймсиймаңиткә. ¹⁰ Пилатым әптыкә: «Алыққуғьонғисиңә? Лйсимакынғисигу итымутысқынъаяқымкын, налиғмың қақұрайсқынъаяқымкын?»

¹¹ Иисусым кймсийкә: «Қылығнәнғитатын пильюуахтыт қақұрайсқылъяуңа ўытқукун Кияғнығым пиюкыльқыхкагу. Ынкәм юк тагитыстыка сығлықкыльықтәғатук лъпынун».

¹² Киңуңаның тәм Пилатым итымунъақуткыхкақсяқаңа Иисус, иўырңа Иудеит акилгукат: «Кина алңунак лъминың умйлыңлъялғй, аңуяғуқ Кесарымун. Итымускувгу тәна юк илякумтәқынғитәтын Кесарым».

¹³ Пилатым нагалъяуки тәкут акузитыт, анутыстыкә Иисус, Каменный Помостымун. (Еврейистун тәна атық Гаввафаңулғй.) Тәхкын Пилат ақумыхкақ нанқихтивигым акумутәкун.

¹⁴ (Ағнығым қуағнақыхкаңа Ятәққильхым Ағнығани Пасхамун.) Пилатым пикй Иудеит: «Таўа Умйлыхси!»

¹⁵ Иудеит акилгукат: «Сяңулюку, сяңулюку, қақұрақтыстигу!»

Пилатым әптыкй: «Хўаңамнун қақұрақтыстысюгыстыху умйлыхси?»

Первосвященнигыт кймсийкәт: «Кесарыңинахәгуқ умйлыхпут».

¹⁶ Ынкәм Пилатым пыхтыкә Иисус лъңитнун қақұрайсқылъяуку.

Қақұрақат Иисус

¹⁷ Тәхкын пильюуахтыт ануткәт Иисус уямихтыслъюку қақұрә. Агльәткәт таўавык атилькылғймун: «Югым Нәсқуан Ныңа». (Тәна Еврейистун, Голгофаңулғй.) ¹⁸ Таўани қақұрақат, мәлгукляю югык малигульюкык қақұрақакыт. Әлхә ағынқигнығанильюку, иляңа сяғумигнығанильюку, Иисус куқәнильюку. ¹⁹ Пилатым игақыстыкақыхкаңа: «ИИСУС НАЗАРЕТЫҒМИ, УМИЛГАТ ИУДЕИТ». Тәхкын ныкыхтыстыкә қақұрәкун Иисусым. ²⁰ Тәна игақыхкәлғй Еврейскыт, Ромамыт, Грегыт улюңистун. Угльәлғйт Иудеит атихтуқат, қаюхлъяк қақұрағвигә Иисусым қантағанлыңуқ Иерусалимымың. ²¹ Иудеит первосвященнигита такулюку Пилат пикәт: «Таўатын игақсыққәңғисяқтуқ: “Умилгат Иудеит”. Хўатын игақсыққәяқтуқ: “Уна юк пикәгуқ, Хўаңа Умйлькәтңа Иудеит”».

²² Пилатым пикй: «Игақыстыкақа таўатынъақңуқ».

²³ Пильюуахтыт туқуқәсымыхтыху Иисус қақұрамун тугулюки әткй, ыстамақыхкйт, атәсикақтән тугуляткат. Атәсик аткуяғгык кылюңунатык улимәгык туймығның кынимығнун.

²⁴ Пильюуахтыт пикат: «Тәкук йғуйхкынка атыхтйрәғусиқылътыкык». Таўатын пильығмыхтыхун Акузитыт Игақыхкат апығйқтыстыкйт хўатын пильхит:

«Атканка ныңйтқәйт,
ынкәм тәкук аткуяғыхка
атыхтйрәғусиқыхкақакыт».

²⁵ Пильюуахтыт таўатын пималюки, тәўаңуқ стамат ағнат ныкывғалхйт қақурам туңаңани: Иисусым нәңа, нәңанлъяу аңлыгутаңа, Мариялью Клеопам нулиҳа, Мариялью Мағдаләгмй.

²⁶ Иисусым ысхақакык нәнилью, пиниқыхканилью малихсәқтыни ныкывғалғйк таўани. Нәни пикә: «Ағнами хўани, тәна иғнылтан».

²⁷ Тәхкын малихсәқтыни пикә: «Тәна нәлйтан». Тәхкын кынляңа малихсәқтыңан агльәткә лъмыхнун.

Иисусым Тукульхә

²⁸ Тәм киңуңаның Иисусым лйсимакыхкә сяңуә тамақәғми хўа апығйлғй. Ынкәм Акузитыт Игақыхкат апығйгысқылъяуки хўатын пикақ: «Мықсюхтуңа».

²⁹ Таўаңуқ сяғнығуәк қууәлғймың виномың ималык. Пильюуахтыт ныкыхлъяуку ныпсягусиқ иссопым унахсйғуәғакун, ныплъяуку виномун Иисусым қанғанун ныңугуткәт. ³⁰ Иисусым

нәсйглюку вино, пикақ: «Тәуа апығйхтуқ».
Гүхтуткыльюку тағнығағни пыхтыкакык.

³¹ Ятәхқивигутаңаның Ағнық, Иудеит иглығутистыңита тәкут югусйт қақұрамытысәунғилъкаңит, қаюхлъяк унәмиңани Субботаңулғй, Пасхамлъю ағнықыхкаңа. Ынкәм Пилатымун қылғутысқыхкйт пильюуахтынун айымқйсқыльюки игуңит туқурахкйғысқыльюки, иқинъалюки қақұритның. ³² Тәхкын пильюуахтыт такулюку сивулиқ йөк, айымқуқахкыт игукук, әльханлъю игукук айымқуқахкыт. Тәкук қақұрақакыхкыт малигулъюкук Иисусымун. ³³ Иисусым игукук айымсимаңилькыхкыт қаюхлъяк такуяқмыхтыху туқуңәғлюни аюқыфтуқ. ³⁴ Иўырңа атәсим пильюуахтым панаминың кынуқақә Иисус сяниңакун. Таўаниңинақ әкүлю, мыклью мәқыхкак. ³⁵ (Ысхапакам тамәкын әпхй тамәкут. Акузиткыхкй ипанәт, лйсимакуклью уңипакңүә ипапилъық. Әпхй тамәкут лъпысылъю ухпығысқыльюси.) ³⁶ Тамәкут апығйқәгут Акузитыт Игақыхкат апығйғысқыльюки:

«Таләу атәсиқ ныхқұәға айымьяхқәңгитүқ».
³⁷ Хўатынлъю Акузитыт Игақыхкат пикагут:
«Ысхапахлъықәт панакахтың».

Иисус Лъйфқаңат

³⁸ Тәм киңуңаның югым Аримафеяғмйм, әтқылғйм Иосифымың, Иисусым югусй ағуляқуткә Пилатым аңығьягу. (Иосиф малихсәхтыкыхкаңа Иисусым, иўырңа аксяқльюку пикалғй алиңлюни Иудеит иглығутистыңитның.) ³⁹ Никодимым малихтыкә Иосиф, кыльқыльюни тыпыңлъясымың йөк тальимат литра, смиранкугның, алоэнкугның акумутңалғйгның. (Тәна Никодим сивунғани Иисусымун пикалғй унугми.) ⁴⁰ Тәкук югык ағуляқульюку Иисусым югусй тыпыңлъяхқумән ймгуткәк қйпағақун. (Таўатын Иудеит лъйвғақыхкаңит югыт туқукат.) ⁴¹ Иисусым қақұрағвиган туңаңани тәуаңуқ сад уқфихтуқак. Таўантыфтуқ нутағахлъюк лъивық, сялин лъивығвикыльхилнуқ. ⁴² Тәюхқыңзулғйк қаюхлъяк Иудеит Ятәхқыфикыхкаңат Ағнық тәна, ынкәм тәхун қантағанлыңуқхун лъйфқәқ.

Имйлнуқ Лъивық

20 Сивулиғми ағнығани неделям, Мария Мағдалағмй лъивыхтыкақ сялин мамлыглюку. Ысхақә уйғагрухлъяк иқильюни лъйвғым пәйңаның. ² Ынкәм кытанқуснақ ағляқак Симон Петырымунлъю, иляңанунлъю малихсәхтымун, Иисусым пиникыхкәнун. Мариям пики: «Нұхсимәт Атанық лъйвғаның. Налъюкахпут навык лъиматаңа».

³ Ынкәм Петырлью, әльхалью малихсәхта лъивыхтыкақ ⁴ кытанқуснақ. Әльха Петырымың суюалнуқ, ынкәм сивукльюни кәтқак. ⁵ Гүхльюни қиныхсялғйми ысхақй қйпағәт, иўырңа йтхумаңилнуқ. ⁶ Киңуңхәның Симон Петр кәльюни йтқак лъивығмун, ысхақй қйпағәт таўани. ⁷ Ысхақәлью альякағми қйпағақ Иисусым нәсқұакун ймгутңаялғй. ⁸ Тәхкын әльха малихсәхта кәсюхўәқак лъивығмун йтқак. Ысхағьямигу ухпықыхкә Иисус. ⁹ Сялин ысхалъхильюки лйгикумаңитқак Акузитнилуқ Игақыхкак уңувапыстәғьяхқәнилюку туқульығмың. ¹⁰ Тәхкын малихсәхтык ағляқак нымыгнун.

Иисусым Алийвикыхкаңа Мария Мағдалағмй

¹¹ Иўырңа лъивығми Мария қййикыхкак. Қиянқусйн гүхльюни илютмун қиныхсялғйми, ¹² ысхақакык мәлгук яқулгык аткуялгык қатылғймың. Ақумгафтуқ Иисусым югусйн лъивиксяқакун, әльха нәсқұан ныңакун, иляңа итыгән ныңакун. ¹³ Әптыкәт: «Ағнақ, сяңавык қйяқсин?»

Кймсиқакык: «Нұхсимәт Атанқа. Налъюкақә навык лъиматаңат». ¹⁴ Мария таўатын пилюни қйвуткыльюку ысхақә Иисус ныкывғалғй, иўырңа нальюкыхкә Иисусыңутаңа.

¹⁵ Иисусым әптыкә: «Ағнақ, сяңавык қйяқсин? Кина ивағақсигу?»

Мариям пйтысиғахтыңунилюку пикақсяқаңа, ынкәм пика: «Югунйқ, нусюгумакувгу уңипәтиңа навык лъиматын, ынкәм ақфалъықакә».

¹⁶ Иисусым пика: «Мария».

Мариям қйвлюку пика Еврейистун: «Раввунй». (Хўатын писиқ: «Апыхтуғиста».)

¹⁷ Иисусым пика: «Сяфтыхпынаңа, сялин маййгатуңа Атамун. Иўырңа ағляғлютын аңлыгутымнун уңипәнъакытын: “Маюғнақуңа Атамнун, лъпысылъю Атахпысинун, Кияғнымнун, лъпысылъю Кияғныхпысинун”».

¹⁸ Мария Мағдалағмй ағляғлюни малихсәхтынун пики: «Ысхәмәқа Атанық». Ынкәм уңипәткйлью Иисусым уңипәтысқыльханың.

Иисус Алийғй Малихсәхтымунун

¹⁹ Сивулилғй ағныға неделям. Иғивгәни таўани малихсәхтыт қырңугуткат. Алиңлютың Иудеит иглығутистыңитның, амигыт махқатңастыкйт. Иисус тагилюни акуляңитхун ныкывлюни пики: «Ныкыхмыльық лъпысинильи». ²⁰ Таўатын пилюни, кылгуткй йхынилъю сянинилью, ынкәм малихсәхтыт қуяхлъякат ысхағлюку Атанық. ²¹ Тәхкын Иисусым пильтақй: «Ныкыхмыльық лъпысинильи. Катам таўатын Атам каяхтыльхатун

хўаңа, таўатыхпигақ каяхтамыс». ²² Таўатын пилюни, анығзйглюки пикй: «Тугукльиқтыкык Аглығналғйк Тағнығак. ²³ Сығывускуфсикй килью алңунак сығлықкыльхитның, Кияғнығым сығывулъықй. Сығывунъығилькуфсикй, Кияғнығым сығывунъанғитй».

Иисусым Алйғвикыхкаңа Фома

²⁴ Фома, (әтхан әльха Малғи) малихсәхтынисимаңилнуқ Иисусым такўәқнаки. Фома қуля мālгук сйпнықыхкаңат малихсәхтыт. ²⁵ Иляңита малихсәхтыт уңипәткәт Фома: «Ысхәмәхпут Атанық!»
Иўырңа Фомам пикй: «Ухпықнәнғитақа ўйтқуқун ысхақумки туққалъхи йханилнўт. Ухпықнәнғитақалъю ўйтқуқун сәфтыкумки туққалъхытлью, сянйңанилнўқлью паналъық».
²⁶ Недельк атәсиқ атуғлюку малихсәхтыт таўанлъятақат мыңтығами, Фомалъю таўанлыңуқ. Амйгыт махқаттағңәта Иисусым итығвикльюки ныкывыхкақ ақуляңитхун. Пикй: «Ныкыхмылъық льпысинилъи». ²⁷ Тәхкын Фома пикә: «Ысхәғлюки йхынка сәфтики, сәфтигулью сянйка. Айғуғитықыфқәвығңам, ухпығи». ²⁸ Фомам пикә: «Атанымни, Кияғнымни!» ²⁹ Тәхкын Иисусым пикә: «Ухпықйтын қаюхлъяк ысхақывңа. Қуянахалык тамәкут ухпылғйт ысхақыпынаңа».

Иоанном Иганлъяльхан Апалъя

³⁰ Иисус угляғңән альяхлъюхўахтйғәтақәгуқ ысхәмәңитни малихсәхтыми, игақумаңилнўгут укуни игани. ³¹ Иўырңа укут игақңалғйт игақыкәгут льпысинун ухпықысқылъюку Иисус, Христосыңутаңа, Иғныға Кияғнығым. Ухпыкыльыхпысигун уңувалъыңылъықуси Атқакун.

Иисус Ысхәхтыслъятақак Иляңитнун Малихсәхтыминун

21 Такўаниңани Иисус ысхәхтыслъятақак малихсәхтыминун Нәйвами Тивериадами. Хўатын ысхәхтыстыкәгуқ. ² Иляңиңуқ малихсәхтым қырңағмыткат нәйвами. Симон Петырлью, Фомалъю (әтхан әльха Малғи), Нафанаилылью, Канамың пи Галилеямылнўғмың, Зеведейемлью иғнығык, алъя мālгук малихсәхтыт. ³ Симон Петырым пикй: «Иқалъинйғьяғнақуңа». Пикәт: «Малихнақамкын». Ынкәм аңьякун кыльютың унулъқусиқ иқалъюхнақуткыхкәялғйт, иўырңа пикыңумаңиткат.
⁴ Ахтағағақалъю малихсәхтыт ысхәқәт Иисус ныкывғалғй ыснымы, иўырңа кинаңутаңа нальюкыхкаңат. ⁵ Иисусым пикй: «Илякумтәмни,

иқалъюхнығистык?» Кймсиқәт: «Накә». ⁶ Пикй: «Атыхтыху нығахпахси аңьяхпыси ағынқигнығакун, ынкәм пикыңылъықуси». Писқылъхатун пикат. Нәпқағихлъякат рыпалъ нығахпак қәкнығмың ахтуқәт аңьямун.

⁷ Малихсәхтым Иисусым пиниқыхкән пикә Петр: «Атанғуқ!» Симон Петырым нагақуғьямигу пилюгуглюни қытхықак мығмун. (Петр амсиқәхтыкәялғй қыпхағналюни.) ⁸ Малихсәхтыт аңьямылнўт ыснамун қамуқәт нәпқағйғңалғй нығахпак. Аўавантыпанғилнўт қўтмың, ынтақун юк тальимат метра уятутқалғйт.

⁹ Малихсәхтыт ўхлъығәсәялғймың қўтмун ысхақакхыт аниғўтыкак кынғык, иқалъюгмың ухкылгык. Тәўалъю нықыкшаңлъялгуфтуқ.

¹⁰ Иисусым пикй: «Тагитык иқалъюхтахпысиның».

¹¹ Ынкәм Симон Петр аңьямун ўхлъюни сяюкә нығахпак қўтмун. Тәўаңуқ 153ңуфтут иқалъюхпахқуқлъягыт нәптыкат, нақамлью нығахпак пйгумаңилнуқ. ¹² Иисусым пикй: «Нығьяхтухтык». Налихйнитә малихсәхтыт әпнығмың тытукәт кинаңутаңа, лйсимакльюку Атанғутаңа. ¹³ Иисусым тугулюку нықыкшаңлъяқ тункуқә лъңитнун, иқалъюгытлью таўатын пикй.

¹⁴ Тәна пиңаййткыхкаңа Иисусым ысхәхтыстыльха малихсәхтыминун, уңувахтыстыльығми киңуңаның.

Иисус Петырымун Апыхтұткысқылғй Ухпықанун

¹⁵ Тәқсымың нынығмың Иисусым әптыкә Симон Петр: «Симон, иғныға Иоанном, пиниқатағахсиңә укуның?»

Кймсиқә: «Аә Атанық, лйсимакахпыңа пиниқыхкымкын».

Иисусым пикә: «Ныққики пынъйғәғәнка». ¹⁶ Алъя Иисусым әптыкә: «Симон, иғныға Иоанном, пиниқсиңә?»

Кймсиқә: «Аә Атанық, лйсимакахпыңа пиниқыхкымкын».

Иисусым пикә: «Афлъыңакики пынъйғынка».

¹⁷ Пиңаййткун әптыкә: «Симон, иғныға Иоанном, пиниқсиңә?»

Петр сығлыгыюақ, қаюхлъяк Иисусым пиңаюның әптыкаңа: «Пиниқсиңә?» Петырым кймсиқә: «Атанық, лйсимакан сяңўә қамахлъюку. Лйсимакахпыңа пиниқыхкымкын».

Иисусым пикә: «Ныққики пынъйғынка. ¹⁸ Ипа уңипәтамкын, нукальпигәлютын льпынун тафсилютын навык пиюкыльыхпынун пйқсин. Иўырңа нанывгақувык, йхытын кывыглюки, китум тафсилютын агляльықәтын такуюкыхкақынғилькыхпынун». ¹⁹ Таўатын пильығмикун Иисусым уңипәтнұфтә Петр натын

тукуяҕқатаңа, ынкәм туқултығмикун құлвағьяҕқә Кияғнық. Тәхкын Иисусым пикә Петр: «Малихтиңа».

Иисусылью, Иляңалъю Малихсяҕта

²⁰ Петырым қйвлиони ысҕақә малихсяҕта Иисусым пиниқыхкә малигульхй. (Тәнаңуқ малихсяҕта аяқиҕтыкақ Иисусыкун нығұтңулютың әптикақ: «Атанық, китум увыхпагуньяқатын?») ²¹ Петырым ысҕағлюку тәна малихсяҕта, әптыкә Иисус: «Атанық, лъңаңам сяльықа?»

²² Иисусым кймсиқә: «Кияхтысюкумкун кынляңа тагильымнун, агғиткысяҕқақынҕитан лъпык. Малихтыңынағңа».

²³ Ынкәм ухпықани уңипақ миңиткақ, тәна малихсяҕта туқунәнҕинъилюку. Иўырңа Иисусым пимаңитә туқунәнҕинъилюку. Хўатын пикәгуқ: «Кияхтысюкумкун кынляңа тагильымнун, агғиткысяҕқақынҕитан лъпык». ²⁴ Лъңаңуқ малихсяҕта әпхйқылғй тамākын пильығның, игақуқакйлью тамāкут. Лйсимакапут әпқй ипаңұт.

²⁵ Угльпихтут игақульхилңұт Иисусым пикй. Игақуқаяқумың қамахлъятың сюмымни ынтақун йңунағми нуна лъивигйньаяғә игалғутыхльягнун.

Деяния

1 ¹⁻⁵ Феофил, игаңлъяқақсюўамкун игақыхкақақа қамахтыңъўағлюку Иисусым қыпхалъхалъю, апыхтуғильхалъю, пйнлигыюхўалъханың кынляңа Кияғнығым қиягмун маюхтыслъығанун.

Сивукльюни накмйқағуқ апостолкаққамың ынкәм апыхтухлъякақй угляпихлъықимың ахтугыяхқангильхакун Аглығналгйм Тағнығам. Такўаниңани аңуягита қақұрағлюку тукуткақат иўырңа пиңаут ағнығыт атуғлюки уңувақағуқ.

Уңувалъығми киңуңаның юк мальгук ағнық нунамыткәгук, ынкәм угляпихлъюку апостолытун ысхақтыстәтақағуқ ипапыстәқ уңувәманилюни, алыққуғналюкилъю Атаныхпагулъханың Кияғнығым.

Алъямың қырңуғсыята Иисусым лйлихтуқй апостолыт: «Уатахлъяк ағуляқыхпынаси Иерусалимымың кынляңа алъыхытылъяхпысинун Аглығналгйк Тағнығак. Атама акықусяқыхкақак тўнылъяқнилюкык лъпысинун катам таўатын апылътун. Иоанн крестиғикағуқ мыққун, иўырңа Атама крестиғияхтуңыстағйси Аглығналгйгның Тағнығағның».

Такуста игақыхканка игаңлъяқақсюўамкун.

Кияғнығым Маюхтыстыкаңа Иисус

⁶ Сивуңйхәни Иисусым маюлъяхқан қиягмун, апостолыт қырңуғсыямың әптыкәт Иисус: «Атанық, Израилым атанғутильхә писнықихнақисигү?»

⁷ Иисусым пикй: «Атаңинахағма лйсимақй қаюхлъяк лъңан ахтугыяхқангильығмикун успықыхкақй. Лъпыси лйсимақсыхқакынғитаси сяңўәт қакун пильыхқй. ⁸ Иўырңа ахтугыяхқангильыңылъықуси Аглығналгйк Тағнығак йтқайык илюхпысинун. Тәхкын уңипақылъяқахпысиңа Иерусалимыми, Иудеями, Самариями, уявахпанилью нунани».

⁹ Акузинығмың тәқсан Кияғнығым маюхтыстыкә қиягмун. Ысхапагусималюку қиялўағым талюхтыкә ысхәмалъхитның.

¹⁰ Апостолыт құлмун ысхапахтүсималюки, мәлгук югык қатылғимың әткақылгйк алығхтыкак сәғйитхун. ¹¹ Пикйт: «Югитни Галилеям, сяңафси құлмун ысхапахтүтақыстык? Тагна Иисус

Кияғнығым маюхтыстыкаңа укигыяхқағуқ ысхапалъяхпысистуңўақ маюлъяхатун қиягмун».

Накмикыхкаңат Матфий

¹² Тәхкын апостолыт утығниқат Иерусалимымун Елеоным найғахақымың. Елеоным найғаха қантағаханлыңуқ Иерусалимымың. ¹³ Петырлью, Иоаннылью, Иаковлью, Андрейлью, Филипплью, Фомалью, Варфоломейелью, Матфейелью, Иаковлью, иғныға Алфейем, Иудалью, иғныға Иаковым, Симон Зилотлью, кәлъяютың Иерусалимымун маюқат қымтамун наюмыхнун.

¹⁴ Такут апостолыт, ағнатлью ухпықат, Мариялью, Иисусым нәңа, Иисусым аңлыгутаңилью қырңуғульютың ынңәталъ ипапихқылъяютың юғағақылгйт атәсистун.

¹⁵ Тәхкын қафсинат ағнығыт атуғлюки ухпықат қырңуғуткат, ынтакун 120ңут. Таўани Петырым ныкывлюни пикй: ¹⁶⁻¹⁹ «Ухпықәлгутымни, нықамикахси қыпхалгутфут Иуда, Иисусым накмикыхкә. Аюмирухлъяк Аглығналгйм Тағнығам ўкналикуткыхкақә Давидыкун. Тәна ўкналиқылъяқ апығйқағуқ Иудам увыхпагутақнагу Иисус. Иисусым тугйстыңи Иудам мағьяхқуқакй, ынкәм акилыхтүсяңыхкәгук манимың. Тәхкын акилыхтүсяминың нунаңлюни қымиткәгук лъминың таўани. Югусй ифағъялгйми кұпахтыкак рыпалъ иғнығит әнқахлъютың. Иерусалимығмит нагакугыямыхтыху тукуматаңа таўани нунами, атиқәт тәна нуна Акелдамамың, хўатын писиқ: “Нуна ағўқыхкақ”».

²⁰ Петырым нағнығуткй: «Давид хўатын игақағуқ Псалмыми:

“Мыңтығә пәхқйльи, алъямыңлью кина алңунак таўантыфқәми пили”.

Игақыхкәлгйлью хўатын:

“Қыпхақә китумун тунъякуми”.

²¹⁻²² Ынкәм накмйғылътә апостолакаққамың тугусқылъяку Иудам қыпхақыхка. Кина накмикыльтыху малихсәғикақ хўаңкунъың иглығалгусиғақнамтыху Иисус. Таўантыкәлгй има Иоанным уңипақылъханың крестиғылъяқ кынляңа Кияғнығым маюхтыстылъяханун Иисус қиягмун. Ынкәм хўаңкунъун малигульюни

уңипағли лъңанунлюю ысхәманилюку Иисус уңувалъхан киңуңаның.

²³ Ынкәм ухпықат накмикыхкахкыт мългук югык: Матфийелью, Иосиф Иустылюю, альямың атылык Варсавамың. ²⁴⁻²⁵ Тәхкын юғақат: «Атанық, симигистыкахқаңьюгакут Иудамун, қаюхлъяк унискаңа қыпхақани ныкахқаминун аглялғй. Қамахлъюку умьюгақ лйсимакан. Ынкәм налиқ накмиксигу апостолюңулюки қыпхақтыкахқақ лъпынун?» ²⁶ Тәхкын мългук уйғагык сямун канахлъюкык агулясяқмыхтыху әльха әнқахсялғйми Матфийеңуфтуқ накмикыхқақ. Ынкәм иляткақ қуля атәсиқ сйпнықлъюку апостолютун.

Кияғнығым Каяхтыкык Аглығналғйк Тағнығак

2 Пятидесятницам ағнығанун Иерусалимығмйт ухпықат қырңугуткат атәсими мыңтығами. ² Тәхкын нұскахлъяган ануқыхлъягыстун сюлюхлъягым қиягмың памакын укиглюни имиқә мыңтығақ. ³ Тәхкын лъяңақа улюсюгнилнұт кынхәт альхықат, ысхапакйт илямыхнун ныкықхәлхйт. ⁴ Ынкәм Кияғнығым имиқй Аглығналғйгның Тағнығағның қамахлъюки таўанлыңұт. Тағнығам ахтуғьяхқәнгийльығмикун акузистыкй накумйстун. ⁵ Тамәнуқ Иерусалимыми, Иудеит Кияғнығмун қәткүтқалғйт. Накын нунаның тағйқлъютың Иерусалимығмйнухқұткат. ⁶ Нагакұсымың сюлюхлъягмың уплъыгүткәт ухпықат қырңуфигитнун. Кәсялғймың накумйстун ухпықат акузитыхлъягүфтут рыпаль кукшиқуткыхкйт. ⁷ Сяғйғаягүсимйта пикат: «Укут акузильхйт Галилеяғмйңұт. ⁸ Натын укут қамахлъютың акузильымтыстун акузит нальюкнұәқамыхның? ⁹ Хұә хұәнтутут Парфығмйт, Мидығмйт, Еламығмйт, Месопотамияғмйт, Иудеяғмйт, Каппадокияғмйт, Понтығмйт, Асияғмйт, ¹⁰⁻¹¹ Фригияғмйт, Памфилияғмйт, Египетығмйт, Ливияғмйт Киринаем туңаңаның пикат, Критығмйт, Аравияғмйт, хұә хұәнтултлю Римымың лйлихтат Иудеит, язычнигытлю манигүткаюгыт Иудеястун. Нагатапүт акузильымтыстун уңипахтут Кияғнығым апығйльыхлъяганың». ¹² Қамахтыңұәғлютың сяғйғаягүткйтлюю, кукшиқуткыхкйтлюю ухпықат, ынкәм лъңитның әпкүғуәгүткат: «Сяқат укут?» ¹³ Иўырңа иляңита ныңляғьяохсяткүмйта пикйт: «Укут югыт мығыхлъягүт!»

Петырым Алыхқуқәңи Югыт

¹⁴ Петырлю таўанлыңуқ апостолюлгүтмини. Ныкывлюни игляхтулюни югыт пикй: «Иудейелгүтымни, нагатнұәқахтыңә. ¹⁵ Мығыхлъягуниғнәхпысикут мығыхлъягунғитукут

нутәнкун стаманың иңлюлык кыльякаңа унәнулюку. ¹⁶ Уна хұатын аныхтыльық Иоилым ўкналиқуткыхқақә хұатын:

¹⁷ «Кияғнық пикәгүк:

Киңулиғни ағнығни Тағнығахка каяхсяхқақахка тамаханун югнун.

Ынкәм иғныси, паниси ўкналиқсяхқәгүт, нукальпигаси ысхағуәғьяхқәгүт, нанывгаси қаваңуғьяхқәгүт.

¹⁸ Талўа қыпхақтымнун югнунлюю, ағнанунлюю Тағнығахка каяхсяхқақахка ўкналиқысқылъюки.

¹⁹ Югнун ысхақтысяхқақанка сяңуәт сяғйғаналғйт қиягмиллюю, нунамиллюю:

әука, кынық, агыпсюхлъяк,

²⁰ сиқйнық мамлыхсяхқақ, танқиқ кавихсяхқақ әўыстун.

Тамәкут киңуңитның мыгнунапихлъыхй Атанғым нанқитивихкә ағнық пияхқәгүк.

²¹ Иўырңа ағнық тәна кәтыстыхпынән, кина алңунак сығывутысқылғй Атанығмун югулилльыңьяхқәгүк».

Таўатын Иоиль ўкналиқыхкәгүк.

²² Израилығмйни, нагатахтыңә, лйсимақыхқақси

Назаретығмй Иисус, угляпихлъюку альяхлъюхұахтихлъягәтақәлғй. Кияғнығым таўатын пистыкақә ахтуғьяхқәнгийльығмикун лъпысинун лйтысқылъюку лъңанун накмикыхкакутни. ²³ Кияғнығым лйсималъығмикун тұныхқақә Иисус лъпысинун пиюкыльыхпысисун пискыльюку. Тәхкын лъпыси қакұрахтыстахси тамәкунун ўәкигалңуғнун Кияғнығым Лйлихтүсямнұн. ²⁴ Иўырңа Кияғнығым туқульығмың уңувахтыстыкақә, итымуткақә туқульхым асихқутыльханың, талўа туқульхым нуқныхпағниңиткақә. ²⁵ Давидым акузиткыхқақә Иисус хұатын:

“Ысхағақақа Атанық сивумнилъюку күнпың: унисигатәңа, ынкәңам сығлығмун қапшахтыснәңгитүңа.

²⁶ Тамәкын апальюқлъюку қәмнака қуяхлъягүк, акузильхынка қуяльыпырыўәғмың аюқут.

Туқуяхқәғнәғма сиғимақнақамкын Атанық, ²⁷ қаюхлъяк унинъәнғитахкын уңувасихка

туқумалғйни,

талўа Сығлыхқумаңилнұм югүсй ағуснәңгитан.

²⁸ Апыхтуқақахпыңа кынлыңилңуғмың уңувалъыңылъыхқамың, хұаңамнисимаңинальыхпык қуястыхлъяўәңа».

²⁹ Петырым нағныгүткй: «Иудейелгүтымни, хұатыхлъюўәк апыгыюгақа сивуныхпүт Давид. Лйсимақахпүт туқукәгүк, лйивғалью нәнтуляңа лйсимақахпүт. ³⁰⁻³¹ Уңуванулюку Кияғнығым акықыхқақә: “Ипапыстәк киңунғын атәсиқ иглыгүтияхқәгүк юхпының”. Давидым

ўкналиқистыңутминың лйсимақыхқақә Кияғнығым акықуся. Ұкналиқуткыхқақә Христос туқумалғйнинъанғинъиллюку талўа югусй агунәнғинъиллюку, уңувақәниллюку туқулъығмың. ³² Тәнаңұқ Исус Кияғнығым уңувақтыкә туқулъығмың ынкәм хўаңкута лйсимакистыңўкут. ³³ Кияғнығым ныкыхтыкақә Исус ағынқигнығмикун, таўатын қўлвақақә. Акықылъығмитун Исус, тўныхқақәк Аглығналғйк Тағнығак лъңанун, ынкәм Исусым хўаңкунъун тўнәк. Тамәкут сьғйғаналғйт ысхақыси, нагаскыси Тағнығам ахтуғьяхқәнғилъхакун пильхўт.

³⁴⁻³⁵ Давид пикагук хўатын:

“Атанғым пй Атанқа,

Ақуми ағынқигнымкун кынляңа каялъқыстыльымнун аңуяхтын”.

Давид мабмаңитутминың қиягмун Исусытун, лъңаның акузиткыңунғитук, акузиткыңўә Исус.

³⁶ Уңипәтахлъямси қамахлъюси Израилығмйни, Кияғнығым ипапыстәк накмикыхқақә Исус Атанғулюкулью, Христосыңулюкулью. Тәнаңұқ Исус қақұрақаси!»

³⁷ Югыт нагальюку Петр, сығлыгьюхлъякат ынкәм Петырлью, апостолылгутаңилью әпткййт: «Ухпықәлгутымнъи, сьнақыста?»

³⁸ Петырым кймсиқй: «Авутықылъюси, сығлықынъаниғлюси қйвитык Кияғнығмун, крестиғытыклью Атхакун Исус Христосым, сығлықылъыси сығывутыльыңысқыльюки, ынкәм Кияғнығым тунусякык Аглығналғйк Тағнығак альхықтыкык. ³⁹ Атанық Кияғныхпут таўатын пияхқәгук, қаохлъяк акықусяқыхқақәк Тағнығағни лъпысинун, киңуныхпысинун, китумунлью алңунак уяваҳпансығңән туқльююкаминун».

⁴⁰ Петырым таўатыңинақ пихпынаки ўата сьмың альяҳйнағмың пикй. Кылыңасяқйлью: «Кияғнығым ағыўгьяхқақй сығлытун пистыт, ынкәм лъңистун сығлытун пихпынаси лўрақ лъпысылъю ағыўгьяғйси». ⁴¹ Тәхкын ухпықилғйт уңипәмың крестиқат. Ынкәм таўани ағнығми 3,000 юк илятқак ухпықанун.

Ухпықат Кияхтәльхит

⁴² Ухпықат йўлың қырңугутнұлғйт лйньәлютың апостолымың. Христосыкун аңлыгуткулъхйстун кияхтәғыт, нығақылғйт, юғағақылғйт қырңағмың.

⁴³ Апостолыт угляғңән альяҳльюхўахтиқәлғйт Кияғнығым ахтуғьяхқәнғилъхакун. Ынкәм қамахлъюни сьғйғәюкәлғй, тальюгьягуткақыхқаңатлью Кияғнық. ⁴⁴ Ухпықат қамахлъютың нағнықәлғйт атәсисун, сьгьятың атуным атуқльюки. ⁴⁵ Акикльюки нунатыңлью, сьгьятыңлью, альхыхтатың манит тўнақыхқаңит

сьмың акльюлғйнун. ⁴⁶ Ахутаңа тамаҳән қырңугутақылғйт Храмыми. Нығылгутьңльяғакльюки илятың, қуякусиқинағлюки нықытың упуғатусиқақыхқаңит. ⁴⁷ Китумун алңунак пиниқниҳльягыт, усюкумаңинағақыхқаңатлью Кияғнық. Ахутаңа тамаҳән Атанғым югулиңукаңи югыт, ынкәм ухпықат нулямаңинақат.

Пиюгигалңуқ Юк Нәльхулъхй

3 Тәхкын Петырылью, Иоаннылью агляқак Храмымун пиңаюмкыльяғым юғәтыльхани.

² Таўаңуқ юк пиюгигалңуқ има альхынҳахәтминың, ақумлюни туңаңакун Храмым итығвигани атилъкылғй, Пиниғналғй Амихлъяк. Ахутаңа тамаҳән килью кывыхтуғақыхқаңат таўавык нағуҳтаның туңсиғниғьсыкльюку манимың.

³ Ысхагьямикык Петырылью, Иоаннылью итылғйк Храмымун туңсиғвикыхкакык манимың.

⁴ Қырңағмык ысхағлюку юк таўавык, Петырым пика: «Укавык қйви хўаңкутыгнун».

⁵ Сиғимапихлъюни тўнақнилюни қйвыхкакык.

⁶ Петырым пика: «Маниқшахиттўахтуңа иўырңа

сьмың тўнақамкын. Атхакун Исус Христосым Назаретығмйм, пиюги!» ⁷ Тугулюки ағынқигнығи йхи ныкывысималюку югым итыгйлью, тукугйлью

икнақуҳтыкат, ⁸ рыпаль қытхықәмағми ныкывыхқақ ага пиюгинәмағми пикақ. Тәхкын

малихлъюкык йтқак Храмымун пиюгумағми, қытхықағакльюни, усюкумән Кияғнық.

⁹ Храмымытульхйм ысхақәт пиюлғй, усюқилғй Кияғнығмың. ¹⁰ Лйсюқыхкәт туңсиғраҳтыңуялғй ақумлюни туңаңани итығвиган Храмым.

Сьғйғәягуткәт ысхагьямыхтыху юк пиюлғй.

Петырым Уңипальхә Храмыми

¹¹ Паниның нәльхуткам югым Петырылью, Иоаннылью қытңамалюкык, юлгутым сьғйғәюгумағмың қаңльюқахтыкйт Соломоным притворыңани. ¹² Петырым ысхагьямики пикй: «Израилығмйни, сьңафси сьғйғәюгыстык? Сьңамта

ысхапахтўстыкут? Пиюхтыснығитахпуң уна юк ахтуғьяхқәнғилъымтыгныгун, налиғмың

пинйтымтыгның. Пиюгигалңум югым Исус ухпықсықминигу нәльхутук. ¹³ Авраамылью,

Исаакылью, Иаковылью, сивунымталъю қамахлъютың манигуқйта Кияғнығым қўлвағә

Қыпҳахтыни Исус. Иўырңа лъпыси агльяткақәхси Пилатымун нанқихтысқыльюку,

иҳсякыхқақәхсылъю Пилатым итымусогақңагу. ¹⁴ Йығлыги Пилатымун юхтағалъқак

итымутысқыхқақәхси иҳсякльюку Исус, Сығлыққумаңилңуқ, Қәтқутңахльәлғй. ¹⁵ Таўатын

пилъыҕпысигун тукутыстыкақахси Уңувальхым Альхыҕвигпигә, иўырңа Кияғнығым уңувахтыстыкақә тукулъығмың. Лйсимақңўағәхпут, қаюхлъяк ысхақақахпут уңувальхан киңуңаның ынкәм апыҕьяҕқахпут. ¹⁶ Ысхақыси уна юк ныкывғалғй сивухпысини, қамахлъюси лйсимақахси пиюгигасялғйңуқ има альхынхаҳәтминың. Икнақуҕтыкәгуқ ухпықлъюку әтха тәм атәсим Иисусым Кияғнығым Уңувахтыкәтун тукулъығмың. Аа, ухпықильхан Иисусыкун нәлхутңўағә, ысхақыси мәтын.

¹⁷⁻¹⁸ Иудейелгутымни, нығиғлюку Кияғнығым әпқә ўкналиқистытхун накмикыхкани Христос икфиқлъюни тукулъықнилюку. Тәна ўкналиқыльхат апығйкәгуқ иглығутистыкульхйни тукутыстақңафсигу Иисус, нәлхюкльюку Христосыңуҕаңа. ¹⁹ Тамәкын апальюқлъюку авутықхыльюси, сығлықхынъаниғлюси қйвитык Кияғнығмун. Ухпықитыху Атанық ынкәм сяңихлъықй сығлықхыльыси. ²⁰ Таўатын пикуфси Атанғым нутахтақнәғй тағнығаси, каяхнықихлъықәлью Иисус накмикыхкани Христосыңулюку лъпысинун. ²¹ Иўырңа Иисус тагивагилгами қиягмысяққәгуқ кынляңа Кияғнығым нутахтыльханун сяңўа қамахлъюку. Таўатын Кияғнық акықикәгуқ нығиғлюку ўкналиқистытхун әфтыкамикун лъңанун қыпхақтыңулюки. ²² Моисей пикәгуқ: “Атанғым Кияғнығым ўкналиқиста накмикыльықә юхпысиниң, хўаңа накмикыльығмитун ўкналиқистыңулюңа. Нагатңўағнакыси акузилъха қамахлъюку. ²³ Тамәкут наганъығилңут ўкналиқистымун Кияғнығым юганың әфлъюки туқсыяққәгут”.

²⁴ Сяңўа мәна атухпут кияхтыльымнъи Самуилым ўкналикуткыхкақә. Самуилым киңуңаның иляңиталъю ўкналиқистыт ўкналикутқыхкақйт. ²⁵ Киңунқйси ўкналиқистыт ынкәм Кияғнығым әпқй акықусят лъңитхун, лъпысинунлъю пиңут. Таўатыхпигақ Авраамымлъю киңунқйси. Тамәкын апальюқлъюку Кияғнығым акыққаңамики сивуныси Авраамкун хўатын:

“Авраам, киңуныхпыгун қуясльықанка қамахтыңъўағлюки нунам юги”, акықусяқ тәна лъпысинунлъю пиңуқ. ²⁶ Ынкәңам Кияғнығым накмикыхкани Қыпхақтыни каяхсюхўаққә лъпысинун. Каяхтыкақә қуясналюси қамахлъюси тунутыстыльығмикун сығлыққумалъыҕпысиниң».

Ағгистыт Тугустыкыхкыт Петырылью, Иоаннылью

4 Петырылью, Иоаннылью паниның уңипәмалюкык Соломоным притворыңани,

священнигытлъю умилгатлъю Храмым кылыңакистыңита, Саддукеитлъю тагиляғәткат. ² Пиюкумаңилькәңат апостолык апыхтүсят югнун Иисус уңувақәнилюку тукулъығмың, тәм ипапиққыхкаңа тукукат уңувағьяққәнилюки уңувальығмун. ³ Тамәкын апальюқлъюку апостолык тугулюкык анусимиңлъяқакыт. Сйңынлъю унугнақыхкаңа унәкуситкахкыт нанқихтыхпынакык. ⁴ Иўырңа тамәна иляңа угляпихлъыхй нагаткақ Петырынкугның, Иоаннынкугның ухпыхтүтқақ. Ынкәңам юхйнәт ухпықат ынтакун 5,000ңухтыкат, ағнатлъю тағнухәтлъю ухпықат илятыхпынаки.

⁵ Унәмиңани Иерусалимыми қырңугуткат Иудейт иглығутистыңит, сйванлъығыт, апыхтуғикаюгытлъю Лйлихтүсяның, ⁶ Первосвященнигым Анна, Каиафа, Иоанн, Александр, иляңилью первосвященнигым илякўағи. ⁷ Тәхкын апостолык тагитыслъюкык әптыкахкыт: «Китум ахтуғьяққәңгильхакун юк пиюхтысягутыстыху? Китум әтха атуқлъюку таўатын пистык?»

⁸ Петырым кймсиқй Аглығналғйм Тағнығам ахтуғьяққәңгильхакун: «Иглығутистынилью, сйванлъығнилью, ⁹ әптахпысикун анығныхтильымтығның, натын нәлхусиматаңа пиюгигалңуқ юк. ¹⁰ Ынкәңам лйгикысюгамси қамахлъюси, иляңилью Израилығмит қамахлъюки натын уна юк нәлхуткәтаңа. Нәлхуткәгуқ Әтхакун Иисус Христосым Назаретығмйм. Лъңан ахтуғьяққәңгильхан нәлхуткақә, лъпыси қақұрақхпыси, Кияғнығым уңувахтыстыкән тукулъығмың. Ынкәм уна юк пиюгигасялғй хўа мәтын ныкывғәқ сивухпысини. ¹¹ Иисусыңуқ укут Акузитыт Игақыхкат пикәт:

“Уйғак ихсякыхкахси лъпыси мыңтығаңлъяхтыни, пиялғйми мыгнуналъыҕпигәфтуқ уйғак”.

¹² Ынкәм Кияғнығым каяхтыкақә нунамун, лъңинаҳәгуқ югулиғияхқак. Аля натын юк югулилъыңнәнгитук иўырңакун әтағакун Иисусым».

¹³ Иудейт ағгистыңита сяғйғаягуткахкыт Петырылью, Иоаннылью тытунғитыльхыхкының, қаюхлъяк лйсимакыхкыхкыт игағьямаңилңуқ. Лйгиксықмыхтыкык Иисусымыткәтмығның таўатын акузиңуфтуқ. ¹⁴ Ынкәм әхтирәхпағниңиткахкыт, қаюхлъяк ысхақәт юк нәлхутңўағлюни ныкывғалғй Петырылью, Иоаннылью.

¹⁵ Ағгивигмың ағгистыт аныстыкйт Петырым, Иоанным нәлхуткақлъю юк, ынкәм лъңит ағгитңинамағмың пикат. ¹⁶ Әпқуғәгуткат лъңитның: «Натын пинақыстыкык югык? Сығлыхалык ипаңунинақхпут альяхлъюхўахтильхак, қаюхлъяк Иерусалимығмит қамахлъютың лйсимакәт.

¹⁷ Таўаңинақ иныхсякумтыкык альялью акузиткыфқан Исус писқыльюку китумун алңунак ўата китумунлью алңунак нагақуғнаюкатху».

¹⁸ Ынкәм итықтыслъюкык иныхтыңъўақакхыт: «Альямыңлью акузиткыфқан, апыхтўсяқыфқан Исус пинакыси». ¹⁹ Иўырңа Петырымлью, Иоаннымылью кймсиқйт: «Қаткыльямсй Кияғнық авылғағлюку? Налиқ ыфқуғнахта Кияғнығми? Атәсйхтыки умыюгаси. ²⁰ Хўаңкутуң акузиткынъығмың тәқнәнғитахпуң ысхақахпутлью нагақуқахпутлью». ²¹ Ағгистыт ағьўапағниңиткакхыт, қаюхльяк қамахльютың югыт усюқыхкаңат Кияғнық альяхльюхўахтильығмун. Ынкәм тымңи алиңсықулюкык аныстыкакхыт. ²² Тәна юк юк мальгук аюмикулъық сйпңан уксюхтуткалғй, пиюхпағниңисялғй иўырңа мәтын нәльхулъхй.

Ухпықат Юғалғйт Тытунаниғналютың

²³ Петырылью, Иоаннылью аңьямын агляқак ухпықалгутмыхнун. Уңипақак первосвященнигытлью, сйванльығытлью пильхитның. ²⁴ Нагалъюкык атәсйхльютың юғақат Кияғнығмун: «Атанық, улимакақатын қияяк, нуна, мық, сяңўалью алңунак тәкунилңуқ, иглыгүтнўатынлью қамахльюки. ²⁵ Аюмирухльяк Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун акузикәгутын сивунымтыхун Давидыкун қыпхақтыхпыгун хўатын:

“Сяңан язычнигыт тымңи сякшитутыхльяхтаткык Атанықлью, Христосылью,

сяңанлью югыт сығлытун пиюпихтаткык пипағниңитығңахмыхтыкык?

²⁶ Нунам умйлгилью, иглыгүтистытлью қырңуғульютың ятәхқутут пильюўағналюкык Атанықлью, Христосылью!”

²⁷ Ипапыстәк мәни Иерусалимыми таўатын пикагут. Иродылью, Понтий Пилатылью иляткәгук язычнигнунлью, Израилығмйнунлью кипульхинәғналюку, Исус Сығлықумаңилңуқ Қыпхақтың, накмикыхкан Христосыңулюку.

²⁸ Атанық лйсимакнўақынлью, ятәхқыхкақыкынлью таўатын пильыққә ынкәм таўатын пикагут. ²⁹ Нагатақатын мәтын хўа алиңсиқукаңинкутлью икфиқыслъықнилюта. Атанық, икнақуһсяқахтикут ынкәм тытхпынәмта уңипәльта уңипахпының, ³⁰ хўаңкутхун нәльхутики қинуюгыт, альяхльюхўахтистикутлью атхакун Исусым, Сығлықумаңилңуқхун Қыпхақтыхпыгун».

³¹ Юғанығмың тәқақутлью қырңуғутфигат мыңтығақ уфсюгуткақ. Аглығналғйм Тағнығам

имиқй қамахльюки, ынкәм тытхпынатың уңипағьягуткат Кияғнығым уңипәмың.

Ухпықат Атуным Пилғйт

³²⁻³³ Апостолыт ахтуғьяхқангильылихльяглютың уңипақыхкәт Атанық Исус уңувақәнилюку туқульығмың. Кияғнығым қуястыхльягукаңилъю қамахльюки ухпықат. Ухпықат атәсистун лъйқат илюмыхтыхунлью, уңувасимыхтыхунлью. Ынкәм кина алңунак пиңигалңуқ сяғьятың лъңинағмыхнун пикнилюки, атуным атуқақыхкаңит. ³⁴⁻³⁵ Нуналгыт, мыңтығалгыт акикнығмыхтыки нунатыңлью, мыңтығатыңлью, альыхытатың манит апостолытун тўнақыхкаңит. Ынкәм ухпықат сямың акльюнғата манилитақыхкаңит, таўатын кина алңунак акльюмаңилңуқ.

³⁶⁻³⁷ Иосиф таўанлыңуқ, Кипрығми, Левийем киңуңға, лъңанлью акикльюку нунани тўныхкә альыхытани апостолытун. Апостолыт атиқат Варнавамың хўатын писимың: «Кайымыста».

Ананиянкук, Сапфиранкук

5 Таўаңуқ юк әтха Анания, нулиха Сапфира. Акикыхкә налиғныға нунами. ² Нулйғми лйсимаңғани аксяқыхкә иляңа маним лъңанун пиңулюку. Тәна сйпныни тўныхкә апостолытун сюмығмини қамахльюку тўнилюку писқыльюку. ³ Йығлыги Петырым әптыкә: «Сяңан қаткысигу Тұғнығам нанғйкулъха иқльыңиқысықлыютьын Аглығналғйгнун Тағнығагнун аксяқылъыхпыгун иляңа маним? ⁴ Сяңан таўатын сюмыхтағамазин? Югнун иқльыңиқынғитутын, Кияғнығмун иқльыңиқутын. Акикыльхильюку нунан лъпык пиксяған, ынкәм акикақңавгу маниңалью тәна пиюкыльыхпытун пияхқақсыған». ⁵⁻⁶ Лыган Ананиям Петр нагалъюку ўльхахльюни туқукақ. Нукальпигат итығлютың қйпағакун ймгульюку югусй анульюку лъйфқат. Уңипақ Ананиям иқльыңиқыльхалью, туқульхалью миңиткақ, ынкәм нагақуткат алиңрўгүтыхльякат.

⁷ Пиңают афльют атуғлюки Ананиям туқульханың, нулиха йтқак нальюкльюку угини сяматаңа. ⁸ Петырым әптыкә: «Таўатын акитуткән акикыстыхў нунази?» Сапфирам кймсиқә: «Аа». ⁹ Петырым әплъятақә: «Сяңафси угикүльхйғни сюмыхтағамастык нанғйқуналюкык Атанғым Тағнығақык? Югыт лъйвғикат угихпының қакма мануғамытут. Лъпыклью таўатын пильықатың». ¹⁰ Таўанихльюхйнақ лъңалью ўльхахльюни туқукақ. Нукальпигат итығьялғймың Сапфиралью таўа туқумалғй, ынкәм анульюку угиңан сяғуакун лъйфқат. ¹¹ Қамахтыңъўағлютың ухпықат,

қамахлыютыңлыю нагақұлхйт Ананиямлыю, Сапфирамлыю туқульхыкының алиңрұгутьхлыкат.

Апостолыт Аляхлыюхұахтилхит

¹² Юлгутьт қуңаңитни апостолыт аляхлыюхұахтихлыгумаңаңақат. Қамахлыютың ухпықатлыю, апостолынилью қырңугутақылғйт Храмым мануғәни әтқылғйми, Соломоным притворыңани. ¹³ Иўырңа югыт ухпықильхилнұт Иисусымың илясигалнұт ухпықанун қаюхлыяк алиңканиғақылғйт, нақам пиниғниқыхкаңит. ¹⁴ Иўырңа угляпихлығйт югытлыю, ағнатлыю ухпықнуқаңат Атанық Иисус, ынкәм ухпықат нулямаңаңақат. ¹⁵ Апостолыт аляхлыюхұахтилхит апальюқлыюки килью алңунак қинуюхтитың альйғйтхун тагильюки тумытхун лйқыхкаңит. Таўатын пикйт қаюхлыяк Петырым нағұхтыкаки лбрақ тағнығаңутылхән нәлхунъаюкаки қинуюлғйт. ¹⁶ Ынкәм Иерусалимымун қантағанлыңуғның нунаның тагиляғәткақ юлгун Иерусалимымун. Қинуюхтитыңлыю, тамәкутлыю туғнығалгыт илюмыхтыхун тагиткйт апостолытун, ынкәм қамахлыютың тагиткйт нәлхуқуткат.

Амыёткыхкаңит Апостолыт

¹⁷ Первосвященниглыю, илякульхйт Саддукеит ақинаткат апостолымың ¹⁸ ынкәм тугуслыюки канахтыстыкйт анусимиңлъяғвигмун. ¹⁹ Иўырңа унугьян яқулган Атанғым қыльпыхтыкй анусимиңлъяғвигым амиги. Ынкәм әнульюки апостолыт пикй: ²⁰ «Агляғлюси Храмымун, қамахлыюку апыхтыху уна нутағақ кияхтәлбьық Иисус Христосыкун аюқылғй». ²¹ Апостолыт қәткыхкәт яқулык. Ахтағағақәллыю итығлютың Храмымун апыхтуғикат.

Первосвященниглыю, илякульхйт қырңухтыкйт Иудеит сиванлығытлыю, қамахлыюкилью ағгистыт, ағгиткынъалюки апостолыт. Тәхкын анусимиңлъяғвигым умйлўәғитнун ақфастыкйт апостолыт. ²² Иўырңа умйлўәғйт анусимиңлъяғвигмун кәсялғймың апостолыт авйтыфтут. Ынкәм ағгистынын агляғлютың уңипәткйт: ²³ «Анусимиңлъяғвигмун кәсялғйкут амигыт махқатқуғўәғнафтут, кылыңакистытлыю амигнитутыфтут нақам итығьялғйкут пәхкитыфтук!» ²⁴ Храмым кылыңакистыңита умйлгатлыю, первосвященнигытлыю уңипәсисың кукшиқуткыхкйт сяматаңи апостолыт. ²⁵ Тәхкын китум итығлюни пикй: «Тәкут югыт анусимиңлъяқәсяқыси иңа Храмыми апыхтуғйкут». ²⁶ Кылыңакистыт умйлкульхйт

ақфакйт апостолыт. Сығлытун пимаңилькаңит, қаюхлыяк алиңылғйт юғның Храмымылңуғның туқунъаюкаңистың миллохпагәтаһйнақ.

²⁷ Тагильюки итхуткйт ағгистынын ынкәм первосвященнигым пикй апостолыт:

²⁸ «Иныхтыңўәқәсяғамси алямыңлыю апыхтуғифқәфси Атхакун Иисусым писқылъюси, иўырңа қәткумаңитахпысикут! Иығлыги аляюльютың Иерусалимығмит литәт апыхтүсяхси, хўаңкуталыю авуткыснакуткахпыкут Иисусым туқульханун».

²⁹ Петырым кймсйткй апостолыт:

«Қәткысяхқақәхпут Кияғнық авылғағлюки югыт.

³⁰ Қақұрағлюку туқутыстыкақәхси Иисус, иўырңа

Кияғнығым, сивунымта манигуқйта

уңувахтыстыкақә туқульығмың. ³¹ Ынкәңам

құлвағналюку Иисус ағынқигнығмикун

ныкыхтыкақә Иглығутыстыңулюкулью,

Югулигистыңулюкулью. Таўатын пикақә

Израилығмит авутыхқысяхқәхтысыкыльюки

сығлықынъанйсыкыльюки, қйвысыкыльюки

Кияғнығмун, сығывунъалюкилью

сығлықкыльхитның. ³² Хўаңкута уңипахтыңукут

тамәкунун пильығнун, малигульюта

Аглығналғйгнун Тағнығагнун Кияғнығым

тұныхкахкынун тамәкунун қәткульхйнун лъңанун».

³³ Ағгистыт сякшитуткәлғйт Петырым

кймсиғьястың таўатын, рыпаль тукусюкақыхкаңит

апостолыт. ³⁴ Иўырңа атәсиқ ағгиста ныкывыхкақ

акузиналюни. Гамалиилыңуфтуқ, Фарисей,

апыхтуғистыңат Иудеит Лйлихтүсйта, ынқәталъ

китум алңунак қәткумтәға. Кылыңакистынын

әнутахтысыкыкй апостолыт. ³⁵ Тәхкын

ағгистылгутни пикй: «Израилығмйлгутымни,

пирәмсылыюки тәкут югыт пикатыки.

³⁶ Нықамикынғистыхў қавңанхқә Февда пикәлғй

иглығутыстыхлыягунилюни. Ынкәм 400 юк

малихсяғикақ лъңаның. Иўырңа Февда тукусятху

малихсяхтыңи қимагүткат, талўа китум алңунак

алямыңлыю акузиткысюумаңилькаңат.

³⁷ Тәкўәниңани Иудалыю Галилеяғмй, қырңухтыкақ

юхкамың управлениюм кыстистйққан юғым

угляхталяңаның. Иўырңа лъңалыю тукутақңатху

юги миңиткәгут. ³⁸ Ынкәм хўә сюымни

итагнағнаяхтукут сяфқйта қакымкут югыт

пиякумтыки. Лъмыхның пиңукумың таўатын

пильхат сятңунанихлыкуқ. ³⁹ Иўырңа Кияғнығым

пильқыхкагу ағульхнәнғитаси,

кипульхинәхлыықәхсылыю Кияғнық».

Ынкәм ағгистыт қәткыхкәт Гамалиил. ⁴⁰ Тәхкын

кылыңакистынын итхутыслыюки апостолыт

кахсягмихтыстыкйт. Иныхтыңўәқәйтлыю

уңипақнанйсыкыльюку Иисус. Апығйғьямыхтыки

әныстыкйт. ⁴¹ Апостолыт әнысисың куяхлыякат,

қаюхляк Кияғнығым кайңусяғатыстыкақыхқаңи Иисус апальюқлююу. ⁴² Ахутаңа тамаҳан Храмымилью, кинкунилью уңипақақыхқаңат, апыхтүсяқақыхқаңат Иисус, Христосыңунилююу Кияғнығым накмикыхкә.

Накмилғит Каюткаққамың

6 Тамәни ағнығни ухпықат нуляңулюки Грегыстун акузикаюгыт Иудеит сығлығьюкат, Еврейистун акузикаюгның Иудеяның, қаюхляк уғиңағаттың акльюкыхкитның тўнляғигалькаңит. Ынкәм йильхикит: «Ахутаңа тамаҳан уйыхтистыт палясқухан тўнақит хўаңкута уғиңағат». ² Тамәкын апальюқлююу қуля мәлгук сйпнықлююу апостолыт, қырңухльюки ухпықат пикит: «Анахулъыкукут пыхтыкумтыху уңипақилъыхпут Кияғнығым акузитаңаның уйыхтистыңуҳналюта. ³ Ухпықалгутымни, тамәкын апальюқлююу накмикитыки мәғрағвинлык юк пинилғи, Аглығналғиғның Тағнығағның имиғңалғит, пықинылғит, уйыхтистыңльяхльықапут. ⁴ Таўатын пикумта хўаңкута апостолыни юғәмаңинахльыкукут, уңипақимаңинахльыкукут Кияғнығым уңипәмың».

⁵ Ухпықат ыфқуқыхкит апостолыт аггильхит. Ынкәм накмикыхкәт Стефан, ынңәталъ ухпықыңахльык Кияғнығмың, имиғңалғилью Аглығналғиғның Тағнығағның. Накмикыхкитлью Филиппилью, Прохорилью, Никанорилью, Тимонылью, Парменылью ынкәм Николайлью язычник Антиохияғми Иудеястун манигүсягуткақ. ⁶ Тәкут югыт тагиткит апостолытун юғәткысқыльюки, нәскүйтхун сәфльюки юғәткыхкит.

⁷ Кияғнығым уңипи миңисимаңинақит. Ынкәм нулякәлғит ухпықат Иерусалимыми, священнигылгутытлью илялгутцит ухпыхтүткат малигульютың.

Тугукаңат Стефан

⁸ Стефан каюсилъылыхльягутминыңлью, ахтуғьяхқәнгильылыхльягутминыңлью Аглығналғиғның Тағнығағның альяхльюхўахтихльяғатакақ. ⁹ Тәхкын иляңита Иудеит, Киринеяғмиңуялғитлью, Александрияғмиңуялғитлью ахтирәғьяхтуқат Стефан. Тәкут югыт синагоаңита әтқыфтә: «Итымукат Қыпхақтылғыт». Югыт Киликияғмиңуялғитлью, Асияғмиңуялғитлью иляткат тәкунун. ¹⁰ Иўырңа Стефан, Аглығналғим Тағнығам пықиньпихльюку акузистыкә рыпаль кймсиҳпағниңиткәт. ¹¹ Тамәкын апальюқлююу иляңи югыт аксяқлююу акилыхтуқит

иқльыңикуткысқыльюку Стефан хўатын: «Нагаткақхпут сығлықуқык Моисейемлью, Кияғнықлью». ¹² Сйванльығитлью, апыхтуғикаюгытлью Лйлихтүсяның, иляңилью югыт нагалъютың иқльыңиқылъхитның сякшитуткат. Тәхкын ахтирәғульютың агляткәт Стефан аггистынун. ¹³ Тәм киңуңаның югыт тагиткит аггистынун иқльыңикуткысқыльюку Стефан. Пикат: «Стефаным қўнпың сығлытун акузиткақә Храм, Лйлихтүсятлью Моисейем тўныхкй хўаңкуньун. ¹⁴ Нагаткақхпутлью пилғи Иисусымнуқ Назаретығмим нәфқылъықә Храм, альяңухльықәльюнуқ кияхтәльыхпут Моисейем апыхтүткә хўаңкуньун». ¹⁵ Қамахльютың таўанлыңут ысқақат Стефаным хинә кўкухльықй якулгым хинәтун.

Стефаным Акузильха

7 Тәхкын первосвященнигым әптыкә Стефан: «Ипа таўатын акузикәзин укут авуткыстыхпык апыльхистун?» ² Стефаным кймсиқә: «Аңлыгутымнилью, сйванльығнилью, нагатахтыңа уңипамсюгунъақамси! Сивуныхпут Авраам сялин Месопотамиямыльюку, нұхтыльхильюку Харранымун, Ниғуҳқыңьалғим Кияғнығым алығвикльюку ³ пикә: “Унитигу альхығвигын нуна, илякўахтынлью, ағуляқи мағьяхқуғнәғамкын”. ⁴ Ынкәм Авраам ағуляқыхкақ Халдеямың, нұхтыкақ Харранымун. Атаңа тукуян, Кияғнығым мағьяхқуқә Авраам нунамун мәтын кияхфихпысинун. ⁵ Тагисюхўағақңамигу натыңйхақ нуналисимаңитә лъңанун пикаққамың. Иўырңа талўа сялин авақутильюку Кияғнығым акықусяқыхкақә уна нуна лъңанунлью, киңуңанунлью. ⁶ Кияғнығым хўатынлью пикақә: “Киңуныхтын ағуляқсыхқәгут нунакыңгилькымыхнун ынкәм нунатәльықут. Тамәни қыпхақтылғуяхқәгутлью, амьюқытәткысхльяғьяхқәгутлью 400 аюмикулъылгутни. ⁷ Иўырңа ағьюхльықанка қыпхақтылғухтыстилғит. Киңуңаның ағьюгильығма киңуныхтын тагильықут нунамун акықусяқыхкамнун, тамәни манигухльықәтңа”. Таўатын Кияғнық пикәгуқ. ⁸ Тәхкын Кияғнық акықусяңльықәқ Авраамымун нальюнигуткысқыльюку обрезанияльық. Ынкәм Авраам обрезаниякақ. Иғныңьями Исаакымың пиңаюның инлюлык ағнық атуғьягу обрезаниякә лъңалью. Таўатыхпигақ Исаакым обрезаниякә иғныни Иаков. Иаковым обрезанияляқй қуля мәлгук сйпнықлююу иғныни. Тәкут пинлисиқй рамқыңан Израилым.

⁹ Аңлилағәльютың Иаковым иғнығита ақинакыпихтыкәт аңлыгутни Иосиф, ынкәм акикыхкәт Египетығмйнун қыпқахтылғяглюку. Иўырңа Кияғнығым наюқыкә, ¹⁰ сығлылнғани каюсиғақыхкаңа. Кияғнығым пыққинылъылиткә ынкәм Фараоным умйлган Египетым, ыфқуқлъяку умйлгатағәхтыстыкә Египетмун, иглығутистыңлъяқәлъяу мыңтығаминунлъяу, қыпқахтыминунлъяу. ¹¹ Тәхкын нықаңсыахлъякақ Египетмилью, Ханаанымилью, ынңәталъ угляқ игатикутылъякақ. Сивуныпутлъяу нықаңсыахлъякат. ¹² Иаковым нагақуғьямики Египетығмйт зерномың кахпахлъягуманилюки, иғныни пикыңьяхтйскыхкй. ¹³ Тўңлихәни аля пията, Иосифым аныңани уңипәткй лъңитнун уоғақнилюни. Ынкәм умйлгым Фараоным аңлыгуткутутәни лйгикыхкй. ¹⁴ Тәхкын Иосифым липықсыкә атани Иаков, ныңлъяугутылғутәңилъяу нұхтыскыльюки Египетмун. Қамахлъяутың юк пиңают акимигақ сйпнықлъякуңуфтут. ¹⁵ Ынкәм Иаков нұхтыкақ. Тамәни Иаков туқукақ, киңуңаның тахталми тәкўани иляңилъяу сивуныпут туқуляғәткат. ¹⁶ Тәкўаниңани ныққўәғит аглялъяуки Сихемымун, лъивынқихтыкйт нунакун Авраамым тукфиқәкун Емморым киңунғаның.

¹⁷ Кияғнығым Авраамымун ақықуся пияхтуңыстағақуқлъяу, сивуныпут нуляхлъякат Египетми. ¹⁸ Тәхкын Египет нутағамың умйлыңыхкақ, тәм умйлгым нальюкнўәқәңа Иосиф. ¹⁹ Сивунымта нуляхлъялхит апалъяюқлъяуки умйлгым пыққиникульюки икфиқыстыкй сивуныпут, талўа тағнухәхит әнүтыстақлъяуки пикй туқуқылъяуки. ²⁰ Таўатын кияхсималюки Моисей аляхықәқ, юкыхтыпихлъяхй тағнухәқ. Аңаюқажкынка нымығни йғәхтумың афльыңақыхкәт пиңают танқит. ²¹ Йғәхтұпағниңсымығныгу әнүткәт. Умйлгым паниган нәлькыльюку аляюққилюку, аңлистыкә иғнықылғйстун. ²² Египетығмйт апыхтуқәт лйткамыхның. Ынкәм Моисей пыққинғуғихлъягьялғйми акузильхұхқәхлъякақ, ахтйгалңуқлъяу сямың тамағәның.

²³ Моисей юк мальгук уксюхтуткалиғьями Израилығмйлгутни ысхағьоглюки ысхағьяхтуқй. ²⁴ Таўани ысхақә Египетығмйм амыюткыхкаңа Израилығмй. Ынкәм Моисейем Израилығмй игуғлюку туқуткә Египетығмй. ²⁵ Таўани сюмыхтағәқәялғй Израилығмйлгутминун лйгикыльықнилюку Кияғнығмун каяхтылъяни лъңитнун ағулякутистыңулюку Египетмың. Иўырңа лйгикумаңилъкаңат. ²⁶ Унәмиңани ысхақакык Израилығмйк пильюгульхйк. Акузинъақуткыхкақсыяқык: “Пильюгутыхпынатык юлгуткутутык”. ²⁷ Йығлыги амыюкытиқылғйм югым

аяғахлъяку Моисей пикә: “Китум иглығутистыңлъяхтатын, нанқихтистыңлъяхтатынлъяу хўаңкунъун? ²⁸ Хўаңалъяу туқуқуохсиңә иғивгақ тукутылъяхпытун Египетығмй?” ²⁹ Югым таўатын пиятни Моисей қимакақ Мадиянымун, тамәни аляяныхтәкақ. Қынўат нулихтуғлюни иғныңыхкақ мәлғугығның.

³⁰ Моисей, югик мәлғук аюмиқульық Мадиянымытукыльюку килгәнун ағуляқыхкақ Синайым найғахан увитаңанун. Таўани ысхақә яқулык кумағулғйми уқфильыгами.

³¹ Аляяхлъяу хўағьягуткақыхкаңа.

Кынқихтыңўәғналюку такукә, кәсяхтуғақәлъяу Атанғым пикә: ³² “Кияғнығўңа, сивуныхпык Авраамылью, Исаакамлью, Иаковымлью Кияғнықәтңа”. Моисей алиңрұқәқ рыпалъ уңылыхтыкақ талўа ысхағьогумаңиткә. ³³ Атанғым пикә: “Кәмгыкын матахтикык қаюхлъяк хўаңа апалъяюқлъяуа аглығналғйңуқ ныкывғавигын. ³⁴ Ысхапаганка югынка амыюткыхкаңит Египетми, нагатаңка қилъыхлъяхит. Укихтуңа югулиналюки Египетығмйның. Ынкәм хўә каяхнақамкын Египетмун”.

³⁵ Тәнаңуқ Моисей Израилығмйт ихсякақңамыхтыху пикәт: “Китум иглығутистыңлъяхтатынлъяу, нанқихтистыңлъяхтатынлъяу хўаңкунъун?” Иўырңа лъңаңуқ Кияғнығым утығнихтыстыкә Египетмун иглығутистыңулюкулью, югулиғистыңулюкулью лъңитнун. Таўатын Кияғнығым пикақә яқулыхкун кумағулғйми уқфильыгами. ³⁶ Моисей аляяхлюхўахтихлъягәтағлюни Египетми, ағулякуткақй сивуныпут Египетмың. Уата аляяхлъяу хўахтйғәтақәгуқ Черное Моремилью, иглығалъяғмыхнилъяу килгәни мағьяхқуғақңамики югик мәлғук аюмиқульығни. ³⁷ Тәнаңуқ Моисей Израилығмйнун хўатын пикақ: “Кияғнығым ўкналиқиста накмикыльықә юхпысының хўаңа накмикыльығмитун ўкналиқистыңулюа”. ³⁸ Тәнаңуқ Моисей сивунымнъиткақ қырңугутақңата килгәни Синайым найғахан туңаңани. Таўани нәйғами яқулгым алыхқуғьятни тугукй Кияғнығым Лйлихтүсй апыхтүсят натын кияхтылъяхқамың. Тәхкын әпқй тәкут сивунымнъун ынкәм лъңита нағныхтыкақит хўаңкунъун.

³⁹ Иўырңа сивунымта Моисей қәткысюумаңитәтлъяу, иглығутистыксюумаңитәтлъяу, йығлыги утыхсюкәгут Египетмун. ⁴⁰ Ынкәм Моисейем аныңә Аарон пикәт: “Кияғныңлъяхтыхқут мағьяхқйскыльюта. Налъяоқәхпут Моисей сяматаңа, лыган ағулякульюта Египетмың унитйлью”. ⁴¹ Ынкәм кияғныңлъяқат

каумғахсюгнилңуғмың, ахқышәқәтлюю.
Нықынғахқыхкатлюю құлвағналюю улимәхтың.

⁴² Тауатын пията Кияғнығым тунуткйллюю,
пыхтыкйллюю ынңәталъ манигүтысқылыюки
сиқинығмун, танқимун, иғалықытәғнунлюю.
Атанық хұатын пикағуқ үкналиқистыт
игақыльхитни:

“Израилығмйни, югык мәлғук аюмиқульығни
иглығанүлюси килгәни ахқышәғумаңитахпысиңа
тукутйныхпысини тығикусямың.

⁴³ Иығлығи кыльқутәқыхкақаси палаткат
манигүгвигулюки кияғныңлъяқамун Молохымун,
кыльқутәқыхкақасилью иғалықытәңлъяқак
манигүсийлюю Ремфанымун.

Тамәкын апалтьюқлъяюку аңуяхпысинун
ағулякутыслъықамси нағухлъяюку Вавилон”».

⁴⁴ Стефан паниның акузикақ: «Сивуныпут
килгәниллююки Кияғнығым палатканлъяйсықыхкй
амимың манигүгвигулюки лъяңанун. Улимакақйт
тауатыңуәк Кияғнығым апыхтүтыльхатун
Моисеймун. Кыльқутәқыхкйт тәкут палаткат
нықаңүсийлюки Кияғнығым наётңалъханун.

⁴⁵ Тәкүаниңани Моисей туқуян Кияғнығым
накмикыхкә Иисуса иглығутистыкысқылылююку
сивунымнъун. Иисусым мағьяхқуғьистың нунамун
Кияғнығым акықусяқыхкәнун тәкут палаткат
кыльқыхкйт. Такукамыхнун нунамун кәсәлғймың
юлғуфтук. Иўырңа Кияғнығым сивунымнъун
ихлъяхтыстыкй юги, ынкәм сивуныпут ныликат
тәхун нунакун. Тамәни нағнығуткйт тәкут палаткат
манигүтфигулюки Кияғнығмун кынляңа
умйлылйтыльығмыхнун Давид. ⁴⁶ Давидым
кияхтәлъя ынңәталъ ыфқуғнапихтыкәлғй
Кияғнығми. Ынкәм Давидым әптыкақсықаңа
хұатын: “Кияғныға Иаковым, мыңтығаңлъяғлякән?”
Иўырңа Кияғнығым писимаңилькаңа, ⁴⁷ иығлығи
Давидым иғныған Соломоным мыңтығаңлъяқә
Кияғнық.

⁴⁸ Иўырңа Кияғныхлъяк кияхсигатук мыңтығани
югыт улимәғитни. Хұатын Атанық пикағуқ
үкналиқистым игақыльхәни:

⁴⁹ “Қиляк ақумутақақа, нуналлюю итыгағйтақақа.
Сяңан мыңтығаңлъяғнақыстыңъа?
Мығнәлививигитәңунғитуңа.

⁵⁰ Улимәқынғйсиқун сяңуә қамахтыңуәғлюку?”»

⁵¹ Стефаным нағнығуткй: «Пиныхлъяохлъяғни
лпыси, қаткысюгигатахси, ухпықсюгигатахси
Кияғнық. Кияғнығым уңипй нагасюгигатаси,
ихсякырәғақасилью Аглығналғйк Тағнығак
сивуныхпысисуңуәк. ⁵² Қамахлъяюки Кияғнығым
үкналиқистыңи сивуныхпыси амьюткыхкақйт.
Тукуқуқакйт үкналиқистыт үкналиқуткысятху
Сығлыхқумаңилнуқ тагияхқәниңатху. Ынкәм кәсян,
выхпагульюку тукуткақаси. ⁵³ Лъпысиңүси

Кияғнығым якулыхтыхун тўныхкй Лйлихтўсяның,
қәтқумаңитаси».

Милюхпагәтақәнат Стефан

⁵⁴ Ағғистыт нагаллююку Стефан сякшитутыхлъякат
рыпалъ хйстағәткәт. ⁵⁵ Иўырңа Стефан, имигңалғй
Аглығналғйның Тағнығағның, сивухсялғйми
қилягмун ысхақә Кияғнығым ниғухқыльхә,
Иисусылью ныкывғалғй Кияғнығым
ағынқигнығани. ⁵⁶ Пикй: «Ысхақәхтыхуқун!
Ысхағақа қиляк қыльпылғй, Иғнығалью Югым
ныкывғалғй Кияғнығым ағынқигнығани!»

⁵⁷ Ағғистыт сигутытың сәплъяюки йхмыхның,
арағәтәсимағмың қамахлъятың сюгукәт Стефан.
⁵⁸ Сйңвагәтамың ағулякуткәт Иерусалимымың,
туқунъалюку милюхпагәтахйнақ. Тәхкын Стефаным
авуткыстыңита қәслъитың матахлъяюки
нукальпигам Савлам сәғүакун лъиллюки
милюхпагәтағьяохәқәт. Тамәкутлюю иляңита
милюхпагәтақәт. ⁵⁹ Хұә уйғағым тыкиқағвикңатни
Стефан юғақак: «Атанық Иисус, тағнығахка
тугуклъяхқык». ⁶⁰ Сыгысқухлъяюни
игляхтупихлъяюни пикақ: «Атанық, сығывутики
хұакын сығлыхқыльхитның». Тауатын пиллюни
тукукақ.

8 ¹³ Савлам итагнақыхкә Стефаным тукутыльхә.
Югыт пиниқиңалғйт Кияғнығмың лъйфқәт
Стефан қиякыхлъягумән.

Савлам Амьюткыхкаңи Ухпықат

Тәхкын ағнығмың кынляңа
амьюткыхлъягьягуткйт ухпықат
Иерусалимымылңут. Савлам ынңәталъ
амьюткыхкй ухпықат нәңысқылыюки. Итхәқлъяюни
ныңитнун қамухсийғмың әнукуқй ағнатлюю,
югытлюю анусимиңлъяхтысқуғналлюки.
Қамахтыңуәғлютың ухпықат, пыльығмун
қимагүткат нунанун Иудеямылңуғнунлюю,
Самариямылңуғнунлюю, апостолыңинахәт
қимагумаңилңут.

Филипп Уңипақилғй Самариями

⁴ Тамәкут ухпықат қимагүткат тамаңанун
уңипақикат Пинилғйның Уңипаның нәнсяғнәғмың.

⁵ Филипп Самариялъяюни уңипақыхкә Христос,
альяхлъяохуәхтихлъягәтақәкляю. ⁶ Ынкәм югыт
нагатңуәқақыхкаңат ысхапаглюки
альяхлъяохуәхтильхә. ⁷ Угляпихлъяхйның юғның
әныскуқй туғнығәт акилгүңитхун. Тамәкутлюю
пиюгигалңут, уңйқатлюю нәлхукуқй. ⁸ Ынкәңам
Самарияғмит ынңәталъ куяхлъякат.

Алигналғй Симон

⁹ Самариямиңуқ тәуа алигналғй юк, атха Симон.

Сялин Филипп кәтылхильюку алигнахтәлтығмикун сяғйғаюхтақыхкаңи югыт, қукәюхтақылғилью ахтиганхильюни. ¹⁰ Ынкәм қамахлхютың тамәнлыңут, пиңұахлхягның, укаванлхыпигағнун нагасюкыстағлюку аюқыхкаңат. Пикәт: «Уна юк ахтуғьяхқәнғильыңыхлхякәгуқ Кияғнығмың».

¹¹ Югыт нагасюпихлхюку аюқыхкаңат, қаюхлхяк қавңарухлхяхәның альхялхлюхуағьюхтыкаюгукаңи алигнахтәлтығмикун. ¹² Иўырңа Филиппым уңипаксяки Пинилғйт Уңипат Кияғнығым Атаныхпагулхяның аюқылғйт, Атханыңлхю Иисус Христосым ухпықыхкйт уңипй. Тамәкут югытлхю, агнатлхю ухпықилғйт крестигыкат. ¹³ Талўа Симонимлхю ухпықыхкй. Ынкәм крестигылхығми киңуңаның малихсякә Филипп. Ысхапаглюку Филипп альхяйнағның альхялхлюхуахтиғәталғй сяғйғаюкақ.

¹⁴ Апостолыт Иерусалимымылнұт нагақуғлюки Самарияғмит ухпығнилюки Кияғнығым Уңипәмың, каяхтыкахкыт Петырылхю, Иоаннылхю лъңитнун. ¹⁵⁻¹⁷ Самарияғмит ухпықйт крестикат Атхинахәкун Атанғым Иисусым, нақам сялин налихйнитә альхықсигальхыкыт Аглығналғйк Тағнығак. Петырылхю, Иоаннылхю Самариямун кәлхютык агляқак ухпықанун. Тәхкын сяфтақлхюки юғәткәтақйт, ынкәм Аглығналғйк Тағнығак альхықтыкахкыт.

¹⁸ Симоним ысхапакакык апостолык, сяфнығмығныки ухпықат альхығутақылғйт Аглығналғйгның Тағнығағның. ¹⁹ Ынкәм апостолык пики: «Тукфиғйхлхяңа ахтуғьяхқәнғильығмың хуаңалхю сяфтыкумки югыт альхығутысқылхюки Аглығналғйгның Тағнығағның».

²⁰ Иўырңа Петырым пикә: «Йықай Кияғнығым нәфқылхитын манитұмахпык. Сюмыхпынии Кияғнығым тунуся тукфихлхықнилюку пизигу?»

²¹ Қыпхалгусигинәнғитутын, қаюхлхяк сюмыхтағалхын анахутңақ Кияғнығым ысхәмалхәни. ²² Авутықылхютың сығлықхусиқнанихуңам тәна сығлыпыстәк пиюкылхын. Ынкәм юғә Атанығмун лўрақ сығывунхәюкагу тәна сығлыпыстәк сығлықылхын. ²³ Тәуа лйгикамкын ақиналхылыхлхягұтынлхю, асихқыңхәтынлхю сығлықылхыпының». ²⁴ Симоним пики: «Юғәткәхтығныңа Атанығмун таўатын пилхыпысистун пифқәма писқылхюңа».

²⁵ Тәхкын Петырылхю, Иоаннылхю свидетельстволхютык, уңипақилхютык Атанғым

уңипәмың ағуляқыхкақ Иерусалимымун. Самариями иглығаңулютык, нынун кәнхығмығни Пинилғйның Уңипаның уңипағақылғйк.

Филиппылхю, Ефиопияғмймлхю

²⁶ Тәхкын яқулған Атанғым пикә Филипп: «Ятәхқылхютын икывәм туңаңанилхюгнун тумынун агля пәхқилхәханилхюгнун, Иерусалимымың Газамун аюқылғйнун». ²⁷⁻²⁸ Ынкәм ятәхқылхюни ағуляқыхкақ. Тәкўани тумәңани ысхақә Ефиопияғмй евнух, Ефиопиям царицаңан Кандакиям, манимың афлхыңакистыңа. Иерусалимымың утығниғақыфтуқ ныминун манигүсяхтуғлюни Кияғнығмун. Колесницамикун иглығуткылхюку атихтуғақыфти ўкналиқыстыт Исаиям игақыхкй. ²⁹ Аглығналғйм Тағнығам пикә Филипп: «Колесницаңан сяғуанун агляғлютын малихсяху».

³⁰ Ынкәм малихқағлюку нагаткә атихтулғй ўкналиқыстыт Исаиям игақыхкәның. Филиппым әптыкә: «Лйгиксикй атихтуқахтын?» ³¹ Кймсиқә: «Натын лйгикысқылхюки пизики, ўытқукун китум лйгикыстыкаки хуаңамнун сямың пйқутаңи». Тәхкын ўхтыслхюку сяғумикун ақумысқыхкә.

³² Евнухым атихтуғақыфти Кияғнығым акузитаңи хуатын пилғйт:

«Пынхйгыт туқусяхтунғистың қалғйгатут, пынхйғағәтлхю қигунғистың қалғйгатут, таўатыхпигақ лхәлхю сямың пйхсимаңилхюк».

³³ Кайңусякыстақңатху игуғистыңитқак.

Уңувалхә кынлытхуыстыкақ нунами.

Ынкәм китумңам әпхуахлхықакы сығлыхтулаңи юлгутаңан тамәни пилхығми?»

³⁴ Евнухым әптыкә Филипп: «Уңипәтахтиңа ўкналиқиста лхәның акузитқакә, налиғмың кина альхя пйқагу?» ³⁵ Филиппым пйнлйсиқлхюки Исаиям игақыхкй, уңипәткә Пинилғйның Уңипаның Иисусымың. ³⁶ Иглығуткылхюку мығмун кәсямык евнухым пикә: «Ысха тәна мық! Сяўәңам ылтұсиқылхықсикун крестигылхықхамнун?»

³⁷ Филиппым пикә: «Ипапихқылхютын ухпықувык крестигылхықамкын». Евнухым кймсиқә: «Ә, ухпықақа Иисус Христос Иғнықә Кияғнығым».

³⁸ Ынкәм евнухым иглығутистыни ағульғысқыхкә. Атығлютык колесницамың мығмун әтқак, ынкәм Филиппым таўани крестикә. ³⁹ Мығмың ўхсямык Атанғым Тағнығахкынка ағуляқуткә Филипп, ынкәм евнухым альхя ысхамаңиткә, иўырңа нағнықак қуялхылихлхяглюни. ⁴⁰ Тәна Филипп пиялғйми Азотымытыфтуқ. Кесариямун агляткылхюку нынун кәнхығмини Пинилғйның Уңипаның уңипағақылғй.

Савля Ухпылғй

9¹⁻² Савля Иерусалимымыльюни таўа паниның алиңсикукй туқуқуғнаңнилюки малихсәхтыңи Атанғым. Қынўат Дамаскысюақ, лўрақ Иисусым малихсәхтыңи югытлью ағнатлью тамәнъяюката. Ысхақумики тагинъалюки Иерусалимымун аносимиңльйсықльюки. Ынкәм первосвященнигмун пилюни письмоңльятысықхкақ пилъыққалитысықльюни иглығутистыңитнун синагогат Дамаскымылңуғнун, таўатын пиналюни.

3 Ынкәм Савля ағуляқыхкақ Дамаскымун. Йўынлью кәсәхтуғақуқ, қиялғмың ниғухльягым куқыхтыкә. 4 Ыльхәхльюни нагақуқә ма хўатын пилғй: «Савля, Савля, сяңама амыўтқумаңнахсиңа?»

5 Савлам әптыкә: «Кинаңузин Атанық?» Мым кймсиқә: «Иисусыңуңа амыўтқықан.

6 Макыльютын ағля Дамаскымун, таўани китум уңипәльықәтын натын пилъыққақыпының».

7 Югыт иглығалғутаңи ағулықат таўани, акузипағниңунатың нагаткәт ма, нақам кина алңунақ ысхәмаңилъкаңат. 8 Савля макысылғйми ысхәнъығитуқ қаюхльяқ аямалғй. Ынкәм тасльюқльюку ағляткәт Дамаскымун. 9 Пиңают ағнығыт аяңақак, талўа нығумаңилңуқлью, мығумаңилңуқлью.

10 Таўаңуқ Дамаскыми, юк ухпықиңалғй Иисусымың, әтха Анания. Ысхәғўәльыққун Атанғым туқльюқә: «Анания». Кймсиқә: «Ай, Атанық?»

11 Атанғым пикә: «Тумынун ағля әтқылғйнун: “Такльяғрукыхтақ”. Тәхкын Иуданкунун әпсәхтуху юк, Савлыңуқ, Тарсымың пиңуқ, юғағақуқ.

12 Ысхәғўәхқун ысхәмаә юк итылғй, әтха Анания, сәфсәқминигу ысхәғьягунъықихтуқ».

13 Йўырңа Ананиям пикә: «Атанық, нагақуғақақа тәна юк угляпихльықхының, апығнақыпихтақат сығлытун пилъыхльяга юхпынун Иерусалимыми.

14 Пилъыққаңықәгук первосвященнигының тагилюни Дамаскымун тугуляғналюки қамахльюки юғақаюгыт атықпыгун».

15 Йўырңа Атанғым пикә: «Ағля, такугу қаюхльяқ накмикумәқа уңипақысықльюңа язычнигнун, умйлыгнун, Израилығмйнунлью.

16 Лйгикыснақўәқа әңлюку икфиқильығмың хўаңа апальюқльюңа».

17 Ынкәм Ананиям такукә Савля. Итығлюни сәфсимән пикә: «Аңлыгутымни Савля, Атанғым Иисусым ысхәқақып тумыни тагинулютын, каяхтәңа льпынун. Каягутәтын сәфтысықльютын ысхәсәгунъықихтысықльютын,

имйсықльютынлью Ағлығналғйғның Тағнығағның». 18 Таўаниңинақ иқальюгым қалътысюгниңи ийыхкының ифкақуткат, ынкәм ысхәсәгуктақ. Тәхкын макыльюни крестиғыкақ. 19 Тәм киңуңаның нығьялғйми икнақсүхтыкақ.

Савля Уңипақилғй Дамаскыми

Савля ухпықаниткақ Дамаскыми қафсинат ағнығыт. 20 Мулюхпынани синагогани уңипақыкә Иисус, Иғнықнилюку Кияғнығмун. 21 Нагатульхйм сәғйғаягуктәт рыпаль льңитның әпқуғәгуктат: «Унаңуңитәә юк Иерусалимыми амыўқытықыхльякақ юғақаюғның Иисусым әтхакун? Мәвык тагинуялғй таўатын пиналюни, ухпықат тугуляғналюки, ағляңалюки первосвященнигнун».

22 Савлам уңипақильығмикун ўата лйгикыстағақә Иисус, Христосыңутаңа рыпаль Иудеит Дамаскымылңут әхтйрәпағниңиткәт.

23 Савля уңипақильқынағьян таўатын қафсиныгыяхльяқ ағнық, Иудеит ўатақәғәқ уғумиягуктәт, рыпаль қырңуғульютың ағғиткыкәт туқунъалюку. 24 Ынкәм ағныхтүмән, унухтүмән Дамаскым амихльялғутәни кылыңақыкәт туқунъалюку. Йўырңа Савлам нагақуқә таўатын ағгильхәт. 25 Ынкәм унугми атәсими, Савлам малихсәхтыңита корзинағрухльягыгныкун миңльютмың ыслъятмун укихтыкәт.

Савля Иерусалимыльхй

26 Тәхкын Савля кәсями Иерусалимымун иляньақыкәйлғй Иисусым малихсәхтыңитнун. Таўаңинақ йңунағағмың алиқыкәт, қаюхльяқ айғуғикыкәт льңалью малихсәхтыңуқсиматаңа.

27 Йўырңа Варнавам Савля ағляльюку апостолытун әпқә Савламун тумыми ысхәмаңиллюку Атанық, алыққуткәнилютыклью. Әпқәлью Дамаскыми уңипақәнилюку тытхпынани Әтхакун Иисусым.

28-29 Ынкәм тугукльикәт. Тәхкын кынляңа Савля ухпықаниткақ. Иглығуткыльюку Иерусалимыми, уңипақикақ тытхпынани әтхакун Атанғым. Йўырңа иляңита Иудеит Грегыстун акузикаюгыт әхтйрәқән туқусюқақыкәңат. 30 Ухпықат лйгиксымыхтыху Иудеянун туқунъақнилюку Савля, ағляткәт Кесариямун, тәхкын каяхтыкәт Тарсымун.

31 Қамахльютың ухпықат Иудеями, Галилеями, Самариямилью амыўткыстыңунатың кияхтыкат. Ухпыльхит икнақуқтыкат, алиңақылғйт қәткунъығитыльыққамыхның Атанығмун, Ағлығналғймлью Тағнығам каюсийңуқаңи ынкәм ухпықат нулякат.

Петр Лиддальхилью, Иоппияльхилью

³² Петырым иглыгүткыльюку лялихфикуқй Кияғнығым юги нәнсяғңата. Атәсими ағнығми лялихтыкақ Лиддамылңун. ³³ Тамәни ысхақә юк әтха Эней, пиңаюның иңлюлык аюмиқултық макысигалңуқ унйғңатмйның. ³⁴ Петырым пикә: «Эней, Иисус Христосым нәлхутатын, макыльютын алыған ймху». Таўаниңинақ Эней макытқақ. ³⁵ Угляпихльыхйт Лиддағмитлью, Саронығмитлью ысхағьямыхтыху Эней нәлхулъюни, ухпыхтүткат Атанықун.

³⁶ Иоппиямиңуқ таўа ухпықак ағнақ әтха Тавифа, (Грегыстун Серна, хұатын писиқ, куйңиқ), қўнпың каюсигимахльяк, кияң тамәкунун акльюмалғйнун.

³⁷ Тәхкын қинуюглюни туқукақ ынкәм уғвухқылъюку қымтамун маюткәт. ³⁸ Иоппияғмит ухпықат нагақуқәт Петр Лиддамынъилюку. Лидда, Иоппиямың қантағаханлыңуқ, ынкәм ухпықат кывгақыхакхыт мәлгүк югык Петырымун тагирахкйғысқылъюку Иоппиямун. ³⁹ Петырым ятәхқылъюни малихтыкакык. Кәсян қымтамун маюткәт. Лыган итыхтуқ угиңиғат қиямағмың қаңльюқахльюку кылгувикыхкәт әтканың Сернам улимәғаның. ⁴⁰ Петырым анысқуғлюки сыгысқуҳльюни юғақак. Тәқльюни юғанығмың қйвлюку югусиқ пикә: «Тавифа, макытын». Тавифа ысхәткыльюку ысхағьямигу Петр ақумыхқақ.

⁴¹ Петырым йхакун тугулюку ныкывыстыкә. Тәхкын туқльюқй ухпықатлью угиңиғатлью ысхйсқылъюку уңувәматаңа. ⁴² Қамахтыңъәғлютың Иоппияғмит нагақуқәт Тавифам уңувалъха ынкәм угляпихльыхйм ухпықыхкәт Атанық. ⁴³ Петр мулюкақ Иоппиями, Симонынкунитқақ сянахтистыми.

Петырылью, Корнилийлью

10 Кесариямиңуқ таўа юк әтха Корнилий. Умйлгат Римым пильюуақтыңита Италиямың пикақ. ² Юк пинилғй, каюсигимахльяк акльюмалғйнун, юғатуқақлью Кияғнығмун. Ныңльюгүткульхйт, қыпхақтыкульхйт манигүткаюгыт Кияғнығмун. ³ Атәсими ағнығми пиңаюмикыльяғми ысхағуәқақ. Хұатыхльюуәқ ысхақә Кияғнығым якулга итылғй, якулгым туқльюқә: «Корнилий!»

⁴ Алиңрүғумағми ысхапахтуғлюку яқулык әптыкә: «Атанық, сямың пизин?»

Якулгым пикә: «Кияғнығым нагақумй юғалъықтың, ыфқуқыпихтәлью каюсигилъхын акльюмалғйнун ынкәм нықамикәтын. ⁵ Иоппиямун ақфастигу юк әтқылғй Симон Петырымың.

⁶ Симонынкунитуқ сянахтистыми, мыңтығә

ыснымытуқ». ⁷ Якулгым таўатын пилюку униткә. Тәхкын Корнилийем туқльюқақкык мәлгүк қыпхақтығни, пильюуахталъю. Тәна пильюуахта Корнилийем каютаңа манигүткаюк Кияғнығмун. ⁸ Тагията уңипәтнәқй ысхағуәльығминың, тәхкын кывгақыхкй Иоппиямун.

⁹ Унәмиңани ағнығым куқәни кывгат кәсяхтуғақутлью Иоппиямун, Петр маюқақ мыңтығам қайңанун юғағналюни. ¹⁰ Тәхкын игатақак, сямың ныгыюкақ. Сяма нықмың ятәхқумалюки Петр ысхағуәқақ. ¹¹ Ысхақә қияк қильпылғй, тәхкын ысхақә қйпағахльяхсюгилңуқ укихтықат нунамун стаматхун тыкышқәкун.

¹² Таўаңуқ имақыфтуқ альяҳйнағның тығикусяның, пресмыкающесяның, қаўәғныңлью тыңәкаюгның.

¹³ Тәхкын мым пикә: «Петр, макыльютын туқутилютын нығи!»

¹⁴ Иўырңа Петырым пикә: «Йығлыгилъю, Атанық! Нығигатуңа йнғуткамың укмаңинъығилңуғмың тығикусямың».

¹⁵ Мым пиләтақә: «Кияғнығым укмаңиқакй тәкут, укмаңинъығинъилюки пихпынаки». ¹⁶ Таўатын пикақ пиңаюның кытхұылъ. Тәхкын таўаниңинақ тәна йңунағми қиялгмун маютқақ.

¹⁷ Петырым куқшикуткыхкә сямың писйтаңа ысхағуәльыни. Таўатын пималюку Корнилийем кывгйта лйткәт Симоным мыңтығә нәнтуляңа, ынкәм мануғәнун кәткат. ¹⁸ Қамавык әптыкйт: «Хұани ақылъқәнғитә юк әтха Симон Петр?»

¹⁹ Петырым паниның сюмыхтағәткумалюку ысхағуәльыни, Тағнығам пикә: «Уюқ, югыт пиңают ивағақәтын. ²⁰ Укиглютын қақильқаққәвык малихтики, қаюхльяк хұаңа каяхтанка льпынун». ²¹ Ынкәм Петырым укиглюни пикй: «Хұаңаңуқ ивақақси. Сямың пистыңъа?»

²² Қймсиқәт: «Корнилийем кывгақйнкүт, умйлган Римым пильюуақтыңитнун. Юк пинихльяхтуқ манигүткаюк Кияғнығмун, қамахльютыңлью Иудейт сйвакыпихтақәт. Кияғнығым якулган пикақә Корнилий: “Ақфастигу Петр льпысинун писқылъюку, нагатысқылъюку сямың пильыққә льпынун”». ²³ Тәхкын Петырым йтхысқыхкй, таўанилью қавйсқыхкй.

Унәмиңани ятәхқылъюни малихтыкй Корнилийем кывгй, ухпықатлью иляңи Иоппиямың малигүткат. ²⁴ Тәхкын унәмиңани кәткат Кесариямун. Корнилийем иляқуәнилью, илякумтәнилью тагияғәтыслъюки льмыхнун утақакәт Петр. ²⁵ Петр йтхақуқлью Корнилийем пайығлюку сыгысқуҳфикыхкә манигүгналюку.

²⁶ Иўырңа Петырым ныкывыстукыльюку пикә: «Ныкыви, хұаңалъю юғуңа». ²⁷ Йтхуткыльюку Петырым алыхқуқә Корнилий. Итығьялғйми таўа юк қырңуғутыхльягумалғй таўани. ²⁸ Петырым

пикй: «Лйсимакъўағаси хўаңкута Иудеяни Лйлихтўсямта иныхтыкақилью илятыфқамта писқылъюта язычнигнун, талўа льялихфикыснаникақй. Иўырңа Кияғнығым кылгуйкәңа кина алңунак укмаңинъығинъилюку сюмыхтағаткыфқән писқылъюку. ²⁹ Ақфасяфсиңа тағйңа қақильқахпынаңа. Сяңама пйқыстыңъа?»

³⁰ Корнилийем пика: «Хўатын лйгумән акуўақ пйқылъымтун юғамалюңа пиңаюмикыльяғми, юк манумкун ныкывуқ аткй ниғухлягыт. ³¹ Хўа пиңа: “Корнилий! Кияғнығым юғалъыхтын нагақумй, нықамикилью акльюмалғйнун каюсигильыхтын. ³² Иоппиямун кина кывгақигу ақфасқылъюку Симон Петр. Симонынкунитук сянахтистыми, мыңтығә ыснымытуқ”. ³³ Ынкәм таўаниңинақ ақфасқамкын, қуякамкын тагилғйтын. Лйсимакльюку Кияғнығым наюқылъха қамахлъюта хўанлыңуғни нагақуғьюгахпут сяңўа қамахлъюку Атанғым лъпынун апхысқыкә хўаңкунъун».

Петырым Акузильха

³⁴ Тәхкын Петырым пикй: «Тәўа ипа лйгикақа Кияғнық танйльхитыфтуқ, таўатыңўақ пикаюгуфтә тамахахльяган юк атәсистун. ³⁵ Тугукльиғьяққакә кина алңунак накумйңуяғңән аликилғй лъңаның, пинитунлью пикаюк. ³⁶ Лйсимакаҳси Кияғнығым уңипә уңипақыхкақ Израилығмйнун, тәна Пинилғй Уңипақ югыт ныкыхмыльыңусихқакәт Кияғнығмун Исус Христосыкун. Исус Христос, Атанқә тамахағўағми югым. ³⁷ Лйсимакаҳси тәна уңипақ миңиткәгуқ Иудеяльқәгағми, пинлиқак Галилеями Иоанным уңипақакңагу крестиғыльық. ³⁸ Лйсимакаҳси Исус Назаретығмй, Кияғнығым имиқә Аглығналғйгның Тағнығағның, ахтуғьяққәнғильығмыңлью. Навык алңунак пинығмини пинитун пйқыхкаңи югыт, нәльхуқуқилью тамәкут Тұғнығәм әхқутақыхкй, қаюхльяк Кияғнық Исусымылңуқ. ³⁹ Хўаңкута апостолыни лйсимакистыңукут тамаханун таўатын пильханун Иудеит нунаңитни, Иерусалимымилъю. Туқуткақәт туқуқалъюку қақурақун. ⁴⁰ Иўырңа пиңайитаңани ағнығым Кияғнығым уңувақтыстыкақә туқулъығмың, ысхақтыстыкақалъю югнун. ⁴¹ Иўырңа қамахлъюни югым ысхәмаңитә. Хўаңкута ысхақакәхпут қаюхльяк Кияғнығым накмикыхкақйнкунт лйсимакистыңулюта. Талўа нығылгусикақәхпутлью, мығылгусикақәхпутлью киңуңаның уңувақтыстылъхан туқулъығмың. ⁴² Тәхкын каяхтыкақилью уңипақысқылъюку Пинилғй Уңипақ, апхысқыкәгуқлью Кияғнығмун накмикыхкақнилюни нанқихтистыңулюни

уңувалғйнунлью, туқуканунлью. ⁴³ Қамахлъютың уқналиқистыт пикагут, китумңуқ алңунак ухпықыхкумигу атхакун, сығывутыльыңьяққәгуқ сығлыққылъығминың».

Язычнигыт Альхығутыльхат Аглығналғйгның Тағнығағның

⁴⁴⁻⁴⁶ Петр паниның акузималюку қамахлъюки нагалъхйт уңипәмың Аглығналғйм Тағнығам йтқй, ынкәм альяхльюхўатун акузистыкилью, усюқистыкилью Кияғнығмың. Обрезаниякат ухпықат Иоппиямың малигуткат Петырымун сяғйғаюкат нагасямыхтыки таўатын акузильхйт. Лйгикыхкәт Кияғнығым Аглығналғйк Тағнығак тунусяқыхкык талўа язычнигнун.

Тәхкын Петырым пикй: ⁴⁷ «Укут югыт альхығутут Аглығналғйгның Тағнығағның хўаңкутыхпигағыстун. Китумңам крестиғиснаниғнақаки мыхқун?» ⁴⁸ Тәхкын қылъқй крестиғисқылъюки Атхакун Исус Христосым. Тәм киңуңаның лъмыхнитағйсқыхкәт Петр.

Петырым Апқәңи Корнилийем Ухпықанун Иерусалимыми

11 Апостолынилью, ухпықатлью Иудеямылңұт нагақуқйт язычнигыт ухпықуманилюки Кияғнығым акузитаңи. ² Петр кәсян Иерусалимымун, Иудеит ухпықат обрезанияғиюкат язычнигыт ухпықйтның сығлықуқәт Петр, пикат: ³ «Сяңан обрезаниямаңилңұт итығвикльюки ныңитнун нығылгусихсики?» ⁴ Лйгикысқылъюки Петырым ысхағўалъығминың кынляңа апқә сяңўа қамахлъюку апығйқак. ⁵ «Иоппиями юғамалюңа ысхағўақәгуңа. Ысхақәқа қйпағахльяхсюгни стаматхун тыкышқәкун укихтыкаңат қиягмың хўаңамнун. ⁶ Таўавык ювғйғўағьяқыхка имақыфтуқ альяҳйнағның тығикусяның, пресмыкающесяның, қаўағның тыңәкаюғның. ⁷ Тәхкын ма нагақуғақа хўатын пилғй: “Петр, макыльютын туқутилютын нығи!” ⁸ Иўырңа кймсиғақа: “Йығлыгилью Атанық! Нығигатанка тамәкут укмаңинъығилңұт нықйт йнғуткат”.

⁹ Мым пилятағәңа қиягмың: “Кияғнығым укмаңиқакй тамәкут, укмаңинъығинъилюки сюмыхтағаткысяхқакынғитатын”. ¹⁰ Таўатын пикагуқ пиңаюның кытхўылъ. Тәхкын қамахлъютың тәкут ага қиягмун маютакутлью, ¹¹ хўа югыт пиңают кәтут тукумнун, кывгәфтут хўаңамнун Кесариямың. ¹² Аглығналғйм Тағнығам қақильқафқәма малихтысқй. Укутлью ағвинлык югыт ухпықалгугыпут малигутут Иоппиямың Кесариямун. Кәльюта Корнилийенкунун

итығатукут. ¹³ Корнилийем апхә яқулыгмың ысхәтылғыни нимини, яқулгымнуқ хұатын пй: “Иоппиямун ақфастигу юк әтқылғй Симон Петырымың. ¹⁴ Уңипәлғықйси ныңлъяугуткулъхйни натын югулилғытылғыхқамамың”. ¹⁵ Ынкәм акузйқуңалъю Аглығналғйм Тағнығам Йтхй таўатыңўәқ хұаңқунъун итылғығмитун Пятидесятницам Ағнығани. ¹⁶ Тәхкын нықаңуғақа Атанғым пильха хұатын: “Иоанн крестигиляқәгуқ мыққун, иўырңа лпысы крестихлъяқуси Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун”. ¹⁷ Ынкәм Кияғнығым тунумакаки язычнигыт тәхкын атәсимиң тунусымың тұныхкаминың хұаңқунъун ухпықакңамтыху Атанық Исус Христос, хұаңа кинаңузиңа ағулихнақсәхқәлюку Кияғнық таўатын пильхананың язычнигнун?»

¹⁸ Таўатын Петырым пийистың қалғыгнаниғлютың, йығлыги усуюқыхкәт Кияғнық. Пикат: «Тәўа лйгикахпут Кияғнығым талўа язычнигыт пильыққалисимақәңи авутыққысқылъяюки сығлыққылъхитның, уңуалғынысқылъяюкилью кынлыңилңуғмың уңуалғығмың!»

Ухпықат Антиохиямылңұт

¹⁹ Стефаным туқутылғыха кынлыкльюку Иудеит амьюткыхкйт ухпықат, ынкәм анакат Иерусалимымың. Ағуляқұткат кынляңа Финикиямун, Кипрымун, Антиохиямунлюю. Иглығуткылъяюку уңипақыхкйт Пинилғйт Уңипат Иудеяңинаҳағнун. ²⁰ Иўырңа иляңи ухпықат Кипрымыңлюю, Киринаямыңлюю Антиохияткат, кәлъяотың уңипақыхкәт Атанық Исус талўа Иудеяңунғилңуғнун. ²¹ Атанғым ахтұғыахқәңгилъха лъңитниткәлғй, ынкәм угляпыстәқ юк ухпыхтұлъяни қйвутқақ Атанығмун.

²² Ухпықат Иерусалимымылңұт нагалъяюку Петр, Варнава каяхтыкәт Антиохиямун. ²³⁻²⁴ Кәсәлғйми угляпихлғығй юк ухпыхтұлъяни аюқыфтуқ, ынкәм қуялхъяқ қаюлхъяқ лйгикыхкә Кияғнығым пиниқиңалғылхъяга югнун. Варнава пинилғйңулғй юк, имигңахлхъяклью Аглығналғйгның Тағнығагның, ухпықилғылылхъяклью. Тәхкын алъяңухтыфқйта атәсйғмытыкыстйсқыхкй Атанығмун. Ұатақәғақ иляңиталъяю югыт ухпықыхкәт Атанық.

²⁵ Тәхкын Варнавам Савля ивағыахтукә Тарсымун.

²⁶ Нәлхкысымигу кылғықыхкә Антиохиямун. Атәсиқ аюмиқулғық тамәнтылғығмығни илятақлъяютык ухпықанун апыхтуғикақ юлғутылхъягнун. Тамәни Антиохиями ухпықат атиғыюхұәқйт: «Христианиныт».

²⁷ Тамәни иляңи ўкналиқистым Иерусалимымың Антиохиямун тагикат. ²⁸ Атәсиқ Агавыңуфтуқ, ныкывлюни ўкналиқыхқақ Тағнығагныкун нықаңсыахлхъягнақнилюку тамаңани. Тәўа нықаңсыахлхъяқ Клавдий Умилхпигәлюку. ²⁹ Ухпықат ухпықәлгутытың Иудеямылңұт каюсиғыюкйт пикатуталмығыстун. ³⁰ Ынкәм қырңухтиллютың манимың туюгикат пресвитерынун Иерусалимымылңуғнун Варнавакун, Савлыкун.

Амьюткатағалғық

12 Нани тамәни пильығми Умилгым Иродым амьюткысыгукткй иляңи ухпықат. ² Иоанным аңлыгутаңа Иаков туқутыстыкә сьавихпахкун. ³ Умилгым Иродым лйгиксымигу Иудеяның ыфқухтилғыни таўатын пильығмикун, қылгуктә Петр тугусқылъяюку. (Таўатын пикәфтуқ Нықынғахқыңзюлюки Закваскалймаңилңуғмың Нықыкшаңлхъямың.) ⁴ Петр тугуятху, Умилгым Иродым қылгуктә қуля ағвинлык сйпнықлъяюкуягнун пильюўахтынун кылыңақысқылъяюку стамакахтйта кипулхутақлъяюки. Юхтуқами нанқихсюкә киңуңаның Пасхам.

⁵ Ынкәм Петр анусимиңлхъяғвигмытыстыкә. Иўырңа ухпықат юғәткыхлхъякәт Кияғнығмун.

Петырым Анусимиңлхъяғвигмың Әнылхә

⁶ Петр қавәлғй мәлгук кылыңакистык акулыхкыни, пытуғәлғйлью малғуғныхтыхун қйпшағутытхун. Алхъямың анусимиңлхъяғвигым амига кылыңакистылык. Хұә ахтыкан Иродым тагитыснақнуқаңа югнун нанқихтысқылъяюку. ⁷ Атанғым яқулга алығахтыкақ, ынкәм ниғук кұкхутқақ анусимиңлхъяғвигым илюңанун. Яқулгым Петр түйңақун ағулялъяюку, тахтухлъяюку пикә: «Ыгмйнақ макытын!» Таўаниңинақ қйпшағутыт ифкақұткат йханың. ⁸ Тәхкын яқулгым пикә: «Пилюгүллютын кәмгыхкын әтикык». Петр пискылххатун пикақ. Яқулгым пильятақә: «Қәслххкын әлъяюкык малихтиңа». ⁹ Ынкәм Петырым малихтыкә. Ухпықумаңитңўәқәқсәқәңа әнүтылғыни, йығлыги сюмыхтағақәқ ысхәғўәғнилюни. ¹⁰ Сивулитлью, тўңлихйлью кылыңакистыт нағухлъяюки кәткак сьавикынғәғмун амигмун. Амик лъңаның қылғыпығыян, әнлютык иглыхтығңәғмык тумытхун яқулык авйтқахтыкақ.

¹¹ Тәхкын Петырым лйгикңўәқә сяматни ынкәм пикақ: «Тәўа ипаңуфтуқ Атанғым каяхсимә яқулыни иқитутысқылъяюңа Иродымың, Иудеитлью сьалғыхқйтның».

¹² Лйгикльюку сяматни Мариянкунун агляқақ, Иоанн Маркым нәңанун. Таўани юлгун қырнуғульюни юғатыхльягулғй қырңағми. ¹³ Петр ыслъяклъихқун амихкун тыңлюхтуғьян ағнағам қыпхақтым, Родам қыльпығусяхтуқә.

¹⁴ Лйсюксямигу Петырым мыңа, қуяхльягым аңталаңаның қыльпығутыхпынән, йығлыги илютмун йтқахльюни әпқә қакма Петр мануғамынъиллюку. ¹⁵ Иўырңа пикәт: «Тымңи пйтын!» Иўырңа сягикуткй ипаңуниллюку. Тәхкын пикәт: «Яқулькынңитагухўа».

¹⁶ Қакма Петр тыңлюхтұмаңинақақ. Қыльпығусяқмыхтыху лъаңуфтуқ ынкәм сяғйғаяукат. ¹⁷ Петырым апакукй қалъыгнанйқыльюки, ынкәм уңипамсюгутңўақй Атанғым әнұтылъханың анусимиңлъяғвигмың. Пикйлью: «Әпқағнакыфсиңа Иаковымунлъю, ухпықәлгутымнъунлъю таўатын пиманилюңа». Тәхкын әнлюни натмун пикақ.

¹⁸ Ахтағақақәлью кылыңакистыт авйльңақәт Петр, алиңругумағмың кукшиқықат сяматаңа. ¹⁹ Иродым ивахтысимаыақаңа иўырңа нәлькумаңиткәт. Ынкәм кылыңакистыт әпқуғәхтыслъюки нальюксятху тукуқухтыстыкй.

Тәм киңуңаның Ирод Иудеямың Кесарияльюни тамәнтығрәкақ.

Иродым Туқульха

²⁰ Умйльгым Иродым угумиягутыхльягукаңи Тирығмитлью, Сидонығмитлью иўырңа тамәкумйт югыт каяхтыкйт Властымун акузитунъақахтысқыльютың Иродымун. Власта иглығутистыкыхкаңа Умйльгым Иродым мыңтығахльяган. Кәльютың әптыкәт Власта акузитуахтысқыльютың умйльгмун. Таўатын пикәлғйт нықыңнаниғнаюкамың Иродым нунаңаның.

²¹ Таўани ағнығми пивихкамыхни Иродым умйльгусит әткани әтқуғлюки акумлюни акумутахльягыгмикун акузикақ. ²² Тәқсян акузинығмың югыт акилгўкат: «Югунгитук акузилғй, налиқәт кияғнығыт!» ²³ Таўаниңинақ Атанғым яқулган қинуюхтыстыхльякә Ирод, қаюхльяк тугукльикаңа құлвалъық Кияғнығым пйңа. Уңувағми киңухтәхльяглюни тукуқақ.

²⁴ Тәўа Кияғнығым уңипй миңисимаңинақат ынкәм ўата юк ухпыхтұткақ.

²⁵ Тәкук Варнавалъю, Савлалъю апығйғьямыхтыху қыпхақахтынь Иерусалимыми, Антиохиямун утығниқак кыльқыльюку Иоанн Марка.

Варнавалъю, Савлалъю Накмикыхкыхкыт

13 Антиохиями ухпықам иляңи ўкналиқистыңуфтулью, апыхтуғистыңуфтулью. Тәкуңуфтут Варнава, Симеон, атильқылғй Нигерымың, Луций (Киринаеямың пи), Манаил (аңлилгутаңа умйльгым Иродым), Савлалъю. ² Манигўсималюки Атанығмун, постамаляюкилью, Аглығналғйм Тағнығам пикй: «Афтыкык Варнавалъю, Савлалъю қаюхльяк накмикаха альяның қыпхақамың қыпхйсқыльюкык хўаңамнун». ³ Тәқсямың посталъығмыңлъю, юғалъығмыңлъю сйфльюкык юғәткыльюкык ағуляқыстыкахкыт.

Варнавалъю, Павелылью Кипрыми

⁴⁵ Варнавалъю, Савлалъю Аглығналғйм Тағнығам каяхсистык, Селевкияткак кыльқыльюку Иоанн Марка каютнулюку. Тамәкын аңьяхпахкун қйхқамун Кипрымун пикат. Кәсямың Саламинымун синагогаңитни уңипақикат акузитаңаның Кияғнығым.

⁶ Саламинымың иглығакат иңлюңанун қйхқам Пафымун кәтыльығмыхнун кынляңа. Тамәни нальяқәт юк алигналғй әтха ВарИисус, ўкналиқыстысығўәқ, Иудея. ⁷ Қйхқам Правительыңан Сергей Павелым илякумтәға. Сергей Павел пильыхльяк. Ақфастыкакык Варнавалъю, Савлалъю наганъалюки Кияғнығым акузитаңи.

⁸ Иўырңа ВарИисусым алигналғйм, атқылгим Елимамың, әхтйрәкакык правитель ухпығнаюкан. (Атық Елима, Грегыстун хўатын писйльғй, алигналғй.) ⁹ Тәхкын Савлам, әтқылғйм Павелымың, имиғңалғйм Аглығналғйғның Тағнығағның, ысхапахтуғлюку алигналғй ¹⁰ пикә: «Уюқ Туғнығәм иғныға! Угумикан сяңўә қамахльюку пинилғй. Иқльыңасяхльягүтынлъю, сығлытунлъю пистыхльягүтын. Тәқнақынңисикй иқльыңиқусиқнығмың Атанғым апыхтўсй? ¹¹ Хўә Атанғым ағьюғнақәтын аястымъың, ынкәм ысхәтылғахтуғнәнңитутын ағнығым ниғуганың».

Таўаниңинақ Елимам йсқык мамлыхқўәкак, ынкәм тамәни ыфльюғўәғмың ивағикақ китумун тасльюқйсқыльюни. ¹² Правитель ухпықак ысхапаглюку таўатын пилғй, сяғйғаягуткәлью апыхтўсяқ Атанығмың аюқылғй.

Павелылью Антиохияльхйт Писидиямылңуғмун

¹³ Павелылью иглығалгуткулъхйт аңьяхпахкун иглыхтыкат Пафымың, Пергиямун Памфилиямылңуғмун. Тамәнлъюки Иоанн Маркым унильюки Иерусалимымун утығниқак. ¹⁴ Тәхкын Павелылью Пергиямың, Антиохияткат

Писидиямылңуғмун. Субботаңуҳсыгу синагогаңитнун итығлютың ақумыхкат.

¹⁵ Иглығутистыңи синагогам, тәқсымың атихтунығмың Лйлихтүсяныңлью ўкналиқистытлю игақыхкйтның, кывгакуткйт Павелылю хўатын писқылыюки: «Ухпықалгутымнџи, уңипалгукуфси икнақсџгусихқамың ухпылтымнџун, сяқыстык акузитык».

¹⁶ Тәхкын Павел ныкывлюни апакумағми пикй: «Израилығмйни, лпысыллю язычнигни манигўткаюгни Кияғнығмун, нагатыңъа! ¹⁷ Хўаңкута Израилығмйни манигуқамта Кияғнығым накмикыхкақй сивуныпут, нулястыхлъякақйлю нунатәўақната Египетми. Тәқўаниңани қыпхақтылъяғутыкат иўырңа Кияғнығым ахтұғыаққангилъыхлъягмикун агулякуткақй Египетмың. ¹⁸ Килгәнильюки қаткутыпахлъянғитығңата лъңанун паниның афлъянакыхкақй кытхўылъ югык мәлғук аюмикулъығни. ¹⁹ Тәхкын Кияғнығым нәфқысымики тәкут мәграғвинлык рамкыт Ханаанымылңут нунақсақнат пилитыстыкақә сивунымнџун пагитақысқылыюку. ²⁰ Ынтакун юк стамат югык мәлғук қуля сйпнықлыюкунџут аюмикулъхыт Кияғнығым накмикылъханың сивуныпут кынляңа нуна пилитылхитнун.

Тәм киңуңаның нанқихтистыңыстәтақакй иглығутысқылыюки кынляңа Самуил ўкналиқиста иглығутистыкахтылхитнун. ²¹ Тәхкын умйлыңьюўақната Кияғнығым накмикыхкақә Савла умйлькысқылыюку Кисам игныға, Вениаминым рамкыни пи. Умйлгукағуқ югык мәлғук аюмикулъығни. ²² Кияғнығым умйлгунанихтысымигу Савла, Давид умйлылйтыстыкә лъңитнун. Кияғнығым акузиткыхкақә хўатын: “Иессейем игныға Давид умйлгухтысюгақа. Таўатылңуқ юк пиюкақақа, қаюхлъяк пияхқақә сяңўә алңунак пиюкыхкақа”.

²³ Тәқўаниңани Давидым киңунғакун Кияғнығым акықилъығмитун альхықтыстыкақә Югулиғиста Израилығмйнун. Тәна югулиғиста Иисусыңуқ. ²⁴ Иисусым сялин қыпхақани пйнлильхильюку Иоанн уңипақикағуқ Израилығмйнун хўатын: “Авутықкылыюси, сығлықынъаниғлюси, крестигитык”. ²⁵ Иоанным қыпхақани тәқсыхтұңыстағлюку пикағуқ: “Кинаңунилюңа пйқыстыңъа? Хўаңаңунгитуқ утақақаси. Киңумның тагияхқағуқ аңықхлъялғй, рыпалъ хўаңа пинингитуңа сиңйнун итымтистыңулюңа”.

²⁶ Ухпықалгутымни, Авраамым киңунгитни, язычнигилью манигўткаюгни Кияғнығмун, тәна уңипә югулилхым хўаңкунџун пиңуқ!

²⁷ Иерусалимығмит иглығутистыкулхит

нальюкыхкақәт Иисус Югулиғистыңуңаңа, қайўа Суббота тамаҳән нагатығңағмыхтыки ўкналиқистыт игақыхкйт. Нақам ўкналиқистыт игақыхкйт апығйқакйт агғиткақнамыхтыху Иисус туқунъалюку. ²⁸ Таўа лыган тымңи апалътығңән туқутусихқамың Пилатымун туқутысқыхкақәт. ²⁹ Лыган Акузитыт Игақыхкат пинақнильхистун пикақәт. Тәхкын қақўрамың атыхлъяюку лъйфқақәт, ³⁰ иўырңа Кияғнығым уңувақтыстыкақә туқулъығмың. ³¹ Тәм киңуңаның иглығалгуткыхкита Иисусым Галилеямың, Иерусалимымун ысхағатақакәт қафсиныгыягни ағнығни. Лъңаңут уңипалғйт юмнџун ысхаманилюку Иисус уңувалюку.

³² Хўатын пикағут: “Уңипәтамси Пинилғйның Уңипаның Кияғнығым акықусықыхкәның сивунымнџун. ³³ Апығйғумә акықусыни хўаңкунџун киңунгитнун, уңувақтыстылъяғмикун Иисус туқулъығмың”. Кияғнық пикағуқ хўатын Псалом малғугани:

“Лъпык Иғнықамкын,
ағнығми хўани Аталйтахпыңа”.

³⁴ Кияғнығым уңувақтыстыкақә Иисус туқулъығмың ынкәңам альямыңлью туқунәнгитуқ ағыўьгяхқәлюни. Ынкәм Кияғнық пикағуқ:

“Аглығналғйт акықусықыхканка Давидымун ипапыстәқ қуястисықылъықанка лпысинун”.

³⁵ Иляңани Псалмым Кияғнық пикағуқ: “Аглығналғйн агуснәнгитақа лъивығми”.

³⁶ Давидым уңувалъығминни атуқыхкақә Кияғнығым пиюкылъха. Тәхкын қавағьян куңуқакәт сивунған сяғўитхун, югусй ағукағуқ лъивығми.

³⁷ Иўырңа тәна Кияғнығым уңувақтыстыкә туқулъығмың ағумаңитуқ. ³⁸ Ухпықалгутымни, лпысинун лйтысқысюгақа Иисусыкун югыт сығлықкылхит сығывутылъяңыхжаюгўт. Тәната уңипақыхкыхка лпысинун. ³⁹ Қаткутылхым Моисейем Лйлихтүсйтхун кина алңунак итымунъәнгитә сығлықкылханың, иўырңа китум алңунак ухпықыхкумигу Иисус, итымусыққағуқ тамаҳәның сығлықкылхығминың. ⁴⁰⁻⁴¹ Кияғнық пикағуқ ўкналиқистытхун хўатын:

“Нагатык лпыси айғуғиталғйни.

Сяқыстык сяғйғаюглюси туқутык,
қаюхлъяк уңуваңулюси сялъякуңа иўырңа
ухпықнәнгитахси талўа китум уңипәтығңйси”.
Кылыңалюси, лўрақ таўатын пинаюкафси».

⁴² Павелылю, Варнавалъю синагогамың аңумалюкык алья тагисқыхкахкыт тўңлихәни Субботам, ўата уңипикутысқылыютың.

⁴³ Аңлығсымың Иудеялгутытлюю, язычнигылгутытлюю манигўткаюгыт Кияғнығмун Иудеястун, малигуткат Павелынкугнун, Варнаванкугнун. Апостолык кайымыхкйк

кияқтыкыстысқылъюки сиғимақлъюку Кияғнығым наңлътхалъха.

⁴⁴ Тұңлихәни Субботам қамахтывзиғлютың Антиохияғмит нагасяткат Атанғым уңипәмың. ⁴⁵ Иудеит ақинакат ысхағьямыхтыки юлғутыхлъягыт ынкәм Павел кипулъхинақат, сығлықыкхәтлъяю. ⁴⁶ Иўырңа Павелылью, Варнавалъяю тытухпынаки Иудеит пикйк: «Кияғнығым уңипә лъпысинун сивуклъюни апығьяхқәяхтуқ иўырңа нагасюгумаңитуси. Кияғнығым уңипә ихсякыхкакутыхпысиның, паляқыкхәтыхпысиныңлъяю кынлыңилнұғмың уңувалъыңылъықхәпысиның, хўә язычнигнун уңипақинакукут Кияғнығым уңипәмың. ⁴⁷ Таўатын пйкут қаюхлъяк Атанғым қылъқақилью хўатын: “Накмикыхкақамси ниғугулюси язычнигнун, әпхысқылъюку югулилтъық нунатахәнун тамахәнун”».

⁴⁸ Язычнигыт нагақуғлюки тәкут акузитыт қуялъякат, пикәлғйтлъяю: «Кияғнығым уңипә пинйпихтуқ». Тамәкут Кияғнығым накмикыхкй кынлыңилнұғмың уңувалъыңысқылъюки ухпықикат уңипәмың.

⁴⁹ Ынкәм тамәни Антиохиями, увитаңанилнұғнилью нунани Атанғым уңипә миңиткақ. ⁵⁰ Иўырңа Иудеит такукйт язычнигыт ағнит манигүткаюгыт Кияғнығмун, иглығутистыңилью Антиохиям нәвгүнъялюкык Павелылью, Варнавалъяю. Тамәкын апалъяоқлъюку амьюткыхкахкыт тәкук югык, ағуляқыстыкахкытлъю нунамыхның. ⁵¹ Ынкәм апостолык итыгатынь пагуляңикйт кылгунъялюку пыхнилюки кипулъхинәлғйт Кияғнығым уңипәмың. Тәхкын Икониямун ағуляқыкхәк. ⁵² Иўырңа тамәкут ухпықат Антиохиямылнұт қуяңахлъягытлъю, имиғңалғйтлъю Аглығналғйгның Тағнығағның.

Павелылью, Варнавалъяю Икониямытылъяқ

14 Икониями Павелылью, Варнавалъяю пйкыльығмыхтун синагогамун агляқак. Таўани хўатыхлъяюәк акузикақ рыпаль Иудеялғутытлъю, язычнигылғутытлъю ухпыхтұткат. ²⁻³ Ынкәм Икониямытылъяқинақак, тамәни тытухпынатык уңипақикак Атанығмың. Павелылью, Варнавалъяю Атанғым альялъяюхўахтистыхлъягәтақакык югнун ипаңутаңа лйгикысқылъюку уңипақыкхәк Атанғым наңлътхалъха. Иўырңа ухпыгыюгумаңилнұт Иудеит язычнигнун сығлытун сюмыхтағәткыстыкйт ухпықат. ⁴ Ынкәм Иконияғмит малғұхқыкхат, иляңи иляткат Иудеянун, иляңи апостолытун. ⁵ Тәхкын иляңита язычнигытлъю, Иудеитлъю малигульютың иглығутистымыхнун

амьюткысюкахкыт апостолык, милюхпагәтахйнақлъю туқусюкахкыт. ⁶ Нагақуғьямык югнун таўатын пинақнилютык, қимакак Ликаониям ныхлъягыхкынун Листрамунлъю, Дервиямунлъю, увитыккынилнұғнунлъю нынун. ⁷ Ынкәм тамәни уңипақыкйт Пинилғйт Уңипат.

Листрамилъяю, Дервиамилъяю

⁸ Листрамиңуқ тәўа юк итыгй натылнұт алъхынхәхәтминың има ынкәм пиюгигалнұқ. ⁹ Ақумгағми таўани нагаткә Павел акузилғй. Павелым лйгикыхкә юк ухпылғй Кияғнығмун нәлхулъяқнилюни. ¹⁰ Ынкәм қйвлуюку таўавык игляхтупихлъюни пикә: «Ныкывнұәғи итыгахпыгун!» Ага юк ныкыфқахлъюни тамәни пиюкақ. ¹¹ Юлғутыт ысхапаглюку Павелым нәлхутильха арағәтәткат Ликаонияғмитстун: «Югулютың кияғныгыт такўилью!» ¹² Варнава Зевсыңуникәт ынкәм Павел Ермийеңуникәт кияң акузистыңутаңаның. ¹³ Священникаңан Зевсымлъю, югытлъю ахқышәғьюкахкыт Павелылью, Варнавалъяю. Ынкәм священниг тагиткақ тығикусымыңлъю пйтысығағмыңлъю Листрам миңлъютаңан амихлъяганун. (Храм кияғныңлъяқамун Зевсымун амихлъяғым туңаңанилнұқ).

¹⁴ Иўырңа апостолык Варнаванкук, Павелынкук лйгиксымыхтыки сянақутаңи әткатынь пйгукйт. Тәхкын ақфәснақ югнун қуңаңйткак арәмәгмык: ¹⁵ «Укухси югни, сяңафси таўатын пистык? Хўаңкутуңлъю югүкуң лъпысистуңәәк! Уңипақияхтұгукуң Пинилғйның Уңипаның лъпысинун, туналъяюси сятңуңилнұғның манигуқахпысиның қйвысқылъяюси уңувалғймун Кияғнығмун. Лъңан улимақай қйляк, нуна, кылъй, сяңуәлъяю тамахән тәкунилнұқ. ¹⁶ Сивунғани агани Кияғнығым қамахлъюки рамкыт Иудеяңуңилнұт пиюкыльхистун пистыкақй. ¹⁷ Иўырңа таўатытығңәта паниның лйсимақыстыкәгуқ уңуванилюни пинитун пильығмикун тамахәнун. Ыслъяльюгұхтыстақә нунивахсығат нагусқылъяюки. Аюмикулъяқ каспухлъюку пйтыстақй пйсяқат пйтфигит кәнъығата нықылгусқылъяюси, қуясқылъяюсилъяю». ¹⁸ Павелылью, Варнавалъяю таўатын акузиғңәгта тәўа паниның Листрағмит ахқышәғнакуткыхкахкыт. Иўырңа пыгным писнығиткак.

¹⁹ Тәхкын иляңи Иудеит Антиохиямыңлъю, Икониямыңлъю кәткат Листрамун. Листрағминун нәвгүльюкык угумйтыстыкахкыт. Ынкәм Иудеитлъю, Листрағмитлъю Павел милюхпагәтағлюку қамуқәт ным кылютаңанун

сюмығмыхни туқуманилюку. ²⁰ Иўырңа ухпықат такуляғәсәтәни Павел ныкывлюни аглянқихтыкақ нымун. Тәхкын унәмиңани ылькык Варнавалю Дервиамун агляқак.

Павелылю, Варнавалю Утығнильзақ Антиохиямун Сириямылңуғмун

²¹ Павелынкук, Варнаванкук уңипақикак Пинилғиның Уңипаның Дервиами ынкәм угляқ малихсәхтыңуқтыкақ. Тәхкын Листрамун пинқихтыкақ, тәхкын Икониямун, Антиохиямунлю пикак Писидиямылңуғмун. ²² Такўғақамығни тамәни апыхтуқит ухпықат ухпықильхит ўата икнақухтысқильюки, кайымыхкйклью ухпыльхит ағулитысқильюки. Пикйк: «Углыпстәқ сығлылльық атуқсәхқапыстәқахпут итығьәхқәхналюта Атаныхпагульханун Кияғнығым». ²³ Такўғақамығнилю накмиқак Пресвитерыақхамың иглығутысқильюки ухпықат. Тәхкын юғәмәгмык постакак. Тәм киңуңаның Атанығмун ухпықыхкамығнун юғәткыхкйк Пресвитерыт афльыңақысқильюки.

²⁴ Тәхкын Писидиякун иглығакак Памфилиямун. ²⁵ Тамәни Пергиями, Памфилиямылңуғми уңипақикак Кияғнығым акузитаңаның. Тәқсымык тысямавык Атталиямун пикак. ²⁶ Тәхкын Антиохиямун аңьәхпахкун ағуляқыхкақ. (Тамәни Антиохиями ухпықат Павелынкук, Варнаванкук ағуляқылъхильюкык юғәткыхкақыхкыкыт. Апуткақыхкыкыт Кияғнығмун каюсйтысқильюкык уңипақильхыкыни. Тәнаңуқ қыпқақ апығйқәқ.)

²⁷ Кәсымык Антиохиямун ухпықат қырңуқтыкйк. Уңипәткйт Кияғнығым апығильханың лъмытығныгун, әпқйтлю Кияғнығмун ухпықильхықалитыльхыи язычнигыт. ²⁸ Тамәни мулюхльякак ухпықани.

Апостолыт Аггильхат Иерусалимыми

15 Тәхкын Иудеямың иляңи югыт тагиллютың Антиохиямун ухпықанун апыхтуғикат: «Югулилльыңнәңгитуси ўытқуқун обрезаниякуфси Моисейем Лйлихтүсән қылыльхатун». ² Иўырңа Павелымлю, Варнавалю ынңәталъ әхтирәқйт тәкут югыт апыхтүсйтның. Ынкәм ухпықат накмикыхкйт Павелылю, Варнавалю иляңилью югыт Антиохиямың пикат, Иерусалимытысқильюки әпсәхтйсқильюки апостолынилю, Пресвитерытлю қырңағмылңұт налиқ апыхтүсәқ ыльқуғутңатаңа.

³ Каяхсистың Павелым иглығуткыльюку Финикиякунлю, Самариякунлю ухпықат тамәнлыңұт уңипәткйт язычнигыт Кияғнығмун қйвүсиманилюки, ынкәм қамахльютың ухпықат

қуятыхльякат. ⁴ Кәсыта Иерусалимымун апостолынилю, Пресвитерытлю, ухпықатлю упуғаткйт. Тәхкын Павелым апығлятаға Кияғнығым апығильхә лъмыхтыхун. ⁵ Иляңи ухпықат Фарисейт ныкывлютың пикат: «Тамәкут язычнигыт югулилльыңьәхқәңгитут ўытқуқун обрезаниялютыңлю, қәткульютыңлю Моисейем Лйлихтүсәмнәун».

⁶ Тәхкын апостолынилю, Пресвитерытлю қырңуғуткат ағиткынәлокукык тәкук. ⁷ Акузиткынъыхпахльякәт. Тәхкын Петырым ныкывлюни пикй: «Ухпықәлгутымни, лйсимакахси қавңақ Кияғнығым накмикыхкақәңа язычнигнун уңипақисқильюңа Пинилғиның Уңипаның ухпығысқильюки. ⁸ Кияғнығым лйсимакйльгым югыт тамаҳән сюмыхтағалъханың, тугукльиқәқй язычнигыт. Кылгутқәқә тугукльиғильыни лъңитның тўныльығмикун Аглығналғйк Тағнығак катам таўатын хўаңқунәун тўныльығмитун. ⁹ Хўаңқутыстунўәқ кияғутақй; хўаңқутыстунўәқ укмаңиқәқй илюңит ухпыңғата. ¹⁰ Ынкәм сяңаңңам Кияғнық сьакшәснақуткыңұстыху қылыльыхпысигун язычнигыт ухпықйт қәткыльюки Лйлихтүсәпут кияхтысқильюки? Талўа сивунымталю хўаңқуталю қәткыпагниңилькыпут тәкут Лйлихтүсәт югулилльыңналюта. ¹¹ Иўырңа ухпықәхпут Кияғнығым югуликақйлю каюсылъхакун Атанғым Исусым таўатыхпигақ язычнигнун пильығмитун».

¹² Тәхкын таўантульхит қалъыгнаниғўәгульютың нагатахкыт Варнавалю, Павелынкук әпқәңит лъмытығныгун Кияғнығым альяхльюхўәхтильхыи язычнигнун. ¹³ Акузинығмың тәқсыгта Иаковым пикй: «Ухпықәлгутымни, нагатахтыңә! ¹⁴ Симон Петырым уңипәтйлю натын Кияғнығым накмикуқыстыльхыи язычнигыт лъңанун катам югулюки. Таўатын пильығмикун лйгикыстыкақй лъңитлю пиниқнилюки. ¹⁵ Ынкәм Кияғнығым сьәлхә язычнигнун ыльқуғутуқ ўкналиқистыт игақыхкйтнун. Акузитни Игақыхкани Атанық пикәгуқ:

¹⁶ “Давидым мыңтығә ўльқәгуқ иўырңа утығниғлюңа ныкыфнықихльықәқа.

Нәвумаяғңән нальхусьәхльықәқа.

¹⁷ Тәхкын қамахльютың иляңи югыт язычнигның накмикыхкама хўаңамнун катам пиңулюки, лъңита лйсюхльықәт Атанық.

¹⁸ Атанғуқ таўатын акузикақ,

има қавңарухльяк лъңан лйтыстыкақй тамәкут”».

¹⁹ Иаковым нағнығуткй: «Ынкәм хўаңа сюымни язычнигыт қйвыхкат Кияғнығмун қәтқутыскуғәфқйта Лйлихтүсәмнәун пильтыки.

²⁰ Итупиль посланиятхун нығыснанийльтыки нықмың ахтуткыхкамың кияғныңльяқанун,

қымиткамың тығикусямың, аўмың; инықтылытыкилью блуда писқыльюку. ²¹ Таўатын пияхқангитут қаюхляк Моисейем Лйлихтүсян йнғутқақй тамәкут. Има қавңарухляхәның Иудейт нагатақйт Лйлихтүсят атихтүглюки уңипақынғатки Суббота тамаҳән, нани алңунак синагогани».

Посланият Язычнигыт Ухпықйтнун

²² Тәхкын апостолыт, Пресвитерыт қамахляютыңлъя ухпықат накмйқат югмыхның малигутысяхқамаың Павелынкугнун, Варнаванкугнун Антиохиямун пинақылғйгнун. Накмикыхкахкыт Силанкук, Иуданкук атықылғй Варсавамың. Тәкук югык Иерусалимығмит ухпықйта сйвакыпихтыкахкыт. ²³ Лъкыгныкун туюқйт посланият хўатын игақыхкат:

«Хўаңкута апостолынилью, Пресвитерынилью письмомакут язычнигнун ухпықалгутымнъун Антиохиямылңуғнун, Сириямылңуғнун, Киликиямылңуғнунлъя, қуякамси!

²⁴ Нагақумәкут юмтаңуқ иляңита такулюси сямың пилюси сығлығьюхтыкақйсилъя, куқшағьюхтыкақйсилъя. Нақамлъя хўаңкута таўатын писқумаңитапут. ²⁵ Ынкәм қырңамта агғилъята накмикахпут Иудамлъя, Силамлъя малигутысқыльюкык пиниқыхкамнъун ухпықалгутымнъун Варнаванкугнун, Павелынкугнун лъпысинун пинақылғйгнун. ²⁶ Тәкук Варнаванкук, Павелнкук туқусяғңйстык пикағуқ апалъяюқлъяку Атаныхпут Иисус Христос.

²⁷ Иуданкук, Силанкук каяхнақахпут әпхўағысқыльюки тәкут атәсит письмот лъпысинун. ²⁸ Аглығналғймлъя Тағнығам, хўаңкуталъя итагнақамси алъяюлюки Иудейт Лйлихтүсйт атуқынғияғңахпысики писқыльюки. Иўырңа укут Лйлихтүсят лъпысинун атуқысюгапут:

²⁹ Нығыхпынаси нықымың ахтуткыхкамың кияғныңлъяқанун, аўмың, тығикусямың қымиткамың, нуқытутақитыхулью блуда. Малихтыкуфсики тәкут Лйлихтүсят тәўа пинитун пильықуси.

Таўатыңинақ письмомамси».

³⁰ Тәхкын тәкут югыт ағуляқыхкат Иерусалимымың Антиохиямун. Кәсямың қырңухляюки ухпықат тўныхкйт посланият.

³¹ Атихтүглюки посланият ынңәталъ қуятыхляякат қаюхляк илютухляыхйт. ³² Иуданкук, Силанкук, лъпыклью ўкналиқыстыңулғйк, ынкәм уңипақйғатахляякак ухпықанун ухпыльхит икнақухтысқыльюки. ³³ Тамәнтылъяқинағлютык ағуляқсюкак. Ынкәм ухпықат ағуляқыстыкахкыт хўатын пилюкык: «Ныкыхмыльылгутык иглығалъяхпытығни». Тәхкын утығниқак

каяхтистымыгнун Иерусалимымылңуғнун.

³⁴ Иўырңа Сила тамәнсюкақ. ³⁵ Тәкук Павелылью, Варнавалъя Антиохиямытәғақак. Лъпыклью малигульютык угляпихляыхйнун ухпықанун апыхтүгикаклью, уңипақикаклью уңипәмың Атанғым.

Пыльхутутыльхак Павелымлъя, Варнавамлъя

³⁶ Тахталми Павелым пика Варнава:

«Такўғақалътыки уңипақивикыхкапут Атанғым уңипәмың, ысхағьяхтўлъятыки натытуляңи ухпықалгутыпут». ³⁷ Варнавам кыльқысюкә Иоанн Марка, ³⁸ иўырңа Павелым кыльқысюгумаңилькаңа, қаюхляк Памфилиямыльютың Иоанн Маркым униткакык қыпхақақтың тәқыстыхпынән. ³⁹ Павелымлъя, Варнавамлъя әхтйрәгуткыхляглюку пыльығмун ағуляқуткак. Варнавам кыльқыльюку Марка аңьяхпахкун Кипрымун пикақ. ⁴⁰ Ынкәм Павелым ағуляқфагилгами накмикыхкә Сила кыльқынъялюку. Тәхкын ухпықат юғәткыльюкык нығыюкуткахкыт Атанығмун афльыңақысқыльюкык. ⁴¹ Иглыхтыкақ Сириякунлъя, Киликиякунлъя икнақухсымита ухпықат ухпыльхит.

Тимофейем Малихтыкә Павелылью

16 Павел Дервияткақ ынкәм тәхкын нағнықак Листрамун, тамәни нальяқә ухпықак юк атықылғй Тимофейемың. Нәңалъя ухпықалғй Иудейанқауфтуқ, нақам атаңа Грегуйтуқ. ² Ухпықат қамахляютың Листрамылңүтлъя, Икониямылңүтлъя акузиткақыхкаңат Тимофей пинйпихнилюку. ³ Павелым кыльқысюкә Тимофей каютңулюку ынкәм обрезаниястыкә. Таўатын пистыкә тугукльйсқыльюку Иудейанун, қаюхляк тамәныңүт Иудейт лйсимақыхкаңат атаңа Грегулғй.

⁴ Тәхкын иглығанулютың ныхлягнун кәнъяғмыхни ухпықат қәтқутысқақыхкаңит апостолынилью, Пресвитерылъя лйлихтүсяңлъяқйтнун Иерусалимыми. ⁵ Ынкәм ухпықат ўата ухпықйғатағакат, нулямаңинақатлъя ахутаңа тамаҳән.

Павелым Ысхағўальха Троадами

⁶ Павелынкут иглыхтыкат акулыхкынкун Фригиямлъя, Галатиямлъя, қаюхляк Аглығналғйм Тағнығам уңипахтысимаңилькаңи уңипәмың Асиями. ⁷ Тугўағлютың Мисиямун нағнығнақыхкәялғйт Вифиниямун, иўырңа Иисусым Тағнығажынка писнығиткй. ⁸ Ынкәм Мисия нағухляюку тысямавык Троадамун пикат.

⁹ Унугми таўани Павелым ысхағұәлтыққун ысхақа юк Македониягми тахсигралғи. Югым манигүтипихлюни пика: «Тагилютың Македониямун каюситахтикут!» ¹⁰ Лыган Павелым ысхағұәлтықхан киңуңаның ятәхқукут Македониямун пиналота, қаюхляк лйгикыхкыфут Кияғнығым уңипақисюкаңилью Пинилғиның Уңипаның тамәни.

Лидиям Ухпыльха

¹¹ Ынкәм тылянаңамың наңақахтукут Троадамың Самофракиямун. Унәмиңани Неаполисымун пйкут. ¹² Тәхкын қүткун кәтукут ныхльягмун Филиппымун, Македониямылңуғмун Римығмит ныликйтнун. Қафсинат ағнығыт тамәнтукут. ¹³ Тамәнсималюта Субботаңуҳсягу миңльютым амихлягакун әнлюта кйўыгнун пйкут, Иудейт таўани юғатақнаюката. Ағнам иляңи таўантутыфутт ынкәм ақумўльюта алыққуғапут. ¹⁴ Атәсиқ нагалъхй Лидияңуфтуқ, Фиатирағми, акильпыгақаюк ысныгрукыхтамың қйпағағмың, манигүткаюк Кияғнығмун. Атанғым лйгикыстыңъўәқй Павелым акузитаңи Лидиямун ынкәм ухпықыкхй. ¹⁵ Қамахльютың ныңльюгуткулъхйт крестигъямың Лидиям ақылъқаңльяғилью: «Сюмыхпысини ипапик ухпығумакума Атаныққун, хўаңқуньитахнаянғыстык?» Ынкәм сягикусинкут льңитниткут.

Павелылью, Силалю Анусимиңльяғвигми

¹⁶ Атәсими ағнығми кйўым ысныңанилңуғмун юғәтфигмун аглямалюта, нальяғахпут қйпхақтыляк ағнағақ илюмикун туғнығалык. Тәм туғнығәм ўкналикуткыстақыккаңи сяңўәт саяхқат сивутхульюки. Ынкәм пилытыстыңита акльюңигисиқңукаңат. ¹⁷ Тәм ағнағәм малихсяғйнкун Павелылью хўаңқунтун акилгүмағми: «Укут югыт қйпхақтыкй Аңылъыхпигәм Кияғнығым! Уңипәтақиси натын югулилтыңылыықхамың!» ¹⁸ Қафсиныхляк ағнық таўатын пйқ. Қынўатлью Павелым қинуягульюку туғнығақ илюңанилңуқ қйвлюку пика: «Атҳакун Иисус Христосым қылғамкын анысқылъютын лъңаның!» Таўаниңинақ туғнығақ илюңаның аныккақ. ¹⁹ Пилытыстыңита лйгиксымыхтыху альхыгүтуткысяққананйматаңа ағнағақ, Павелылью, Силалю ақуқақакхыт. Қамуҳсйғмың агляткакхыт иглығутистынун акильпыгағвигмылңуғнун. ²⁰ Тәхкын иглығутистыт агляльюкык Римығмит нанқихтистыңитнун пикйт: «Югык укук Иудейеңүк, сығлылйхқйңүк мәни. ²¹ Апыхтуғйкук кияхтәлтығмың хўаңқута Римығмиңи лйлихтүсямта йңғуткйтның. Тамәкын

апальюкльюку апыхтүсит атуқнәнғитапут».

²² Ынкәм юлғун илятқахтәлтъюни сюгукакхыт Павелылью, Силалю. Нанқихтистыт қылғуткакхыт әткйк қысюгумың матахқуғлюки анагулғысқылъюкык. ²³ Анагулхтәнығмың тәқльюкык анусимиңльяғвигмун канахтыкакхыт. Тәхкын анусимиңльяғвигым умйлганун махқатутңўәғысқыкхакхыт. ²⁴ Анусимиңльяғвигым умйлган таўатын каяхсятни илюкльихпигағмун қамавык канахтыкакык. Тәхкын умуҳльягмың унахсимиң тукуғусиғлюкык, махқаткйт тәкут тукуғутыт қапшагыяққәхпынакык.

²⁵ Нани тамәни унугым қүкәни Павелылью, Силамлью юғәмәгмык илягақак усюқилтығмың Кияғнығмун, анусимиңльяғат таўанлыңут нагаткакхыт. ²⁶ Нұскахльяган нуна туйыпыхтақак, рыпаль анусимиңльяғвик тунымахтүмән ағуляткә. Таўаниңинақ амигыт қыльпығахтәткат, анусимиңльяғаныңлью қйпшағутыт илыфағахтәткат. ²⁷ Анусимиңльяғвигым умйлга тахтуғьялғими, амигыт қыльпатутыфутт. Сюмығмини анусимиңльяғат қимагүсиманилюки сявихпани нусюглюку лъминың туқунъақыккақ. ²⁸ Иўырңа Павелым игляхтупихлюни пика: «Туқунъақыхпынаң лъпынун қаюхляк қамахльюта хўантутукут!»

²⁹ Анусимиңльяғвигым умйлга кынығмың туңсиғлюни йтқахтыкақ. Алиңрўғым уңылыхсимағми Павелымлью, Силамлью манухкынкун сыгысқухтыкақ. ³⁰ Тәхкын әнутукыльюкык әптыкакык: «Югыгми укухтык, натын сялюңа югулилтыңнаықсиңа?»

³¹ Пикак: «Ухпықигу Атанық Иисус ынкәм югулилтыңылыықхытун, ныңльюгутытынлью югулилтыңылыықхыт». ³² Тәхкын Павелымлью, Силамлью уңипақыккәт Атанық лъңанунлью, ныңльюгутаңанунлью. ³³ Таўани унугми анусимиңльяғвигым умйлган уғвухтықй тәкук югык анагулыльхыккынка кйңит. Тәхкын ныңльюгуткулъхйт крестигъяңинамағмың пикат. ³⁴ Павелылью, Силалю лъмыхнун агляльюкык нығыстыкакхыт. Ныңльюгуткулъхйт қуятыхльякат қаюхляк ухпықыккаңат Кияғнық.

³⁵ Ахсягу Римығмит нанқихтистыңита кывгақыкхыт умйлўәтың уңипәсәхтйсқылъюку анусимиңльяғвигым умйлга хўатын: «Павелылью, Силалю аныстикык».

³⁶ Ынкәм анусимиңльяғвигым умйлган Павел пика: «Нанқихтистыт каягүтйси аныслъямтығңуқ ынкәм анылғәтык, ағулякытык ныкыхмыльютык».

³⁷ Иўырңа Павелым умйлўәгыт пикй: «Римығмиңуғңәмтуң юхтуқами анагулхтәкақйнкун, талўа ипапихқуткыхпынән сямың анахусиматфут. Тәхкын анусимиңльяғйнкун.

Ынрағнам хўа мәтын аксяқлъяоу аныснақинкўт? Йығлыгилъяю! Лъмыхның нанқихтистыт тагиллютың аныслъинкут».

³⁸ Павелым таўатын пийястың умйлўағыт уңипәсхәтуқит нанқихтистыт. Ынкәм нанқихтистыт алиңыхкат Павелымын, Силамын нагақуғлюкык Римығмйңуткык. ³⁹ Тәхкын такулюкык қивгукльюкык аныстыкахкыт аносимиңлъяғвигмың, агуляқысықыхкахкытлюю. ⁴⁰ Ынкәм Павелылюю, Силалъяю аносимиңлъяғвигмың аңьямык, Лидиянкунун пикак. Таўани лъялихфикльюки ухпықат кайымлюки агуляқыхкақ.

Павелынкут Фессалоникалъяхйт

17 Павелынкут иглықтыкат Амфиполкунлюю, Аполлониякунлюю Фессалоникамун кәтылъяғмыхнун кынляңа. Тамәни Иудеит синагогалгыт. ² Павел пйкылъяғмитун синагогамун пикақ. Пиңаюни Субботани Павелым лйгикыснақуткыхкй югыт Христосымың Акузитытхун Игақыхкатхун. ³ Укналиқылъяхтыхун лйгикыснақуткыхкә ипа Христос туқуяққапыстағуниллюкулюю, уңувағьяққапыстағуниллюкулюю туқулъяғмың. Пикй: «Уна Исус әпқыхка лъпысинун Христосыңуқ». ⁴ Иляңи Иудеит ухпығлютың иляткат Павелынкугнун, Силанкугнун. Тамәкутлюю Грекығмит манигўткаюгыт Кияғнығмун, ағналғутытлюю пиңўағыт ухпыхтўткат.

⁵ Тәхкын ухпықәнғилнўт Иудеит ақинакльюкык Павелылюю, Силалъяю тысқагантақылғйның сяңигалнұғның югның қырнұхтилютың сығлылйқхйхлякат. Қынўат қамахтыңўағлюки Фессалоникағмит қапшақыхкйит. Тәхкын кытанқуснақ Иасонынкунун агляғлютың йтқахтәткат Павелылюю, Силалъяю аңунъялюкык юлғутнун. ⁶ Иўырңа нәлъякыңғисымыхтыкык, Иасонлюю, иляңилъяю ухпықат қамуҳсийт Фессалоникам иглығутистыңитнун. Акилғукат: «Павелылюю, Силалъяю навик алңунак пинығмығни сығлылйқхйгақук, хўа мәнилъяю таўатын пйқук. ⁷ Кесарым лйлихтўсий кипулъяғмун пйқйк хўатын пилъяғмығныгун: “Исус умйлыхпигәгуқ, Кесарь умйлгунғитук”. Иасоным лъмыхнитыстақәк Павелылюю, Силалъяю».

⁸ Таўатын пията югытлюю, иглығутистыңилъяю Фессалоникам сякшәхлякат. ⁹ Тәхкын иглығутистыт пикйт Иасонылъяю: «Қылғутахпуд Павелылюю, Силалъяю лъпысинун агуляқыстысықылъяюкык Фессалоникамың, иўырңа сивукльюси манилитукут. Агуляқыхкайык манизи вығулъяқхәпуд». Тәхкын агляхтыстыкйит.

Павелылюю, Силалъяю Вериялъяхйк

¹⁰ Мамлыхтағыснағьягу ухпықат Павелылюю, Силалъяю агуляқыстыкахкыт Вериямун. Кәсямык синагогамун пикак. ¹¹ Тамәкут Иудеяңит нагасюкыстағлюкык аюқыхкыхкыт Павелылюю, Силалъяю Фессалоникамылнұғның. Ахутаңа тамаҳән Иудеит лъңитның лйнъяқыхкйит Акузитыт Игақыхкат, лйгикналюки Павелымлюю, Силамлюю апыхтуғилъяхйк ипаңутаңи. ¹² Ынкәм угляпихлъяхйт ухпыхтўткат, угляпихлъяхйтлюю пиңўағыт Грегытлюю, ағңитлюю, югытлюю ухпыхтўткат. ¹³ Иўырңа Иудеит Фессалоникамылнўт нагақуғьямыхтыху Павел уңипақиниллюку акузитаңаның Кияғнығым Вериями, Верияткат. Кәлъяютың қапшақхйкат югның сығлылйқхйкат тамәни. ¹⁴ Ынкәм ухпықат Павел ысымун атхәтқахтыстыкәт иўырңа Силанкук, Тимофейенкук Вериямыткат. ¹⁵ Югыт иглығутилғйт Павелымың малигукат Афинымун кынляңа. Утығниғнақата Вериямун Павелым липыхсяқакык Силанкук, Тимофейенкук такусқылъяюни пияхқәхтағыснақайык.

Павел Уңипақилғй Афиными

¹⁶ Афиными Павел утақйткыльюку Силанкугның, Тимофейенкугның ювғйғьялғйми тамәни сығлығьяохляяқ, қаюхляк кияғныңлъяқхәтупихтыфтуқ. ¹⁷ Ынкәм Павелым синагогами Иудеитлюю, язычигытлюю манигўткаюгыт Кияғнығмун лйгикыснақуткыхкй Исус, Христосыңуниллюку. Акильпыгағвигмилъяю ахутаңа тамаҳән килью алңунак таўанъяғата әпхақыхкаңа Христос. ¹⁸ Иляңита апыхтуғистыңита Эпикурейскийетлюю, Стоикытлюю такулюку Павел әхтйрәқәт. Иляңита илятың әптыкйт: «Уна акузивальъяохляк сямың пйқа?» Тамәкут иляңита пикәт: «Лъяңақа накумит кияғнығит акузиткақй». Таўатын пикат қаюхляк Павелым уңипақнукаңа Исус, уңувальхалъяю туқулъяғмың. ¹⁹ Тәхкын Павелымун малихтыстыкат ағгистынун Ареопагымылнұғнун. Ынкәм кәсямың пикәт: «Тәна нутағақ апыхтўсяқакыхкын лйсюәхпуд. ²⁰ Сяңўә тәна әпқан альъяхляюхўағуқ хўаңкуньи, ынкәм лйгиксюәхпуд сямың пийтаңа». ²¹ (Сяңўәт нутағат апыхтўсят пинғата Афинығмитлюю, накумитлюю тамәвык лъяйқат апыгыюәқайтлюю нагасюгақйтлюю.)

²² Ынкәм Ареопагми Павелым ныкывлюни пикй: «Афинығмйни, лйгикамси ынңәталъ манигўткаюгфтуси лъпыси югни. ²³ Иглыхсялғйңа қагани акулми, ысқағанка манигүгвилғутыси, ахқыфиклью атәсиқ игақфикңалғй хўатын:

“Налъюкыхкамун Кияғнығмун”. Тәнаңұқ Кияғнық налъюкығңақысыгу манигуқақси апығыюкыхка лъпысинун. ²⁴ Тәм Кияғнығым улимакақә нуна, сяңұәлью қамахтыңұәғлюку нунамылңуқ. Атанқә қиягымлъю, нунамлъю ынкәм манигүтфинлъяқанисигатуқ. ²⁵ Тәнаңұқ Кияғнық тўникаюк уңувальығмың, анығнығмың, сямьңлъю тамаҳаның югнун. Аклъюксяққақынғитә югыт каюсилъхат қаюхлъяк сяңұә тамаҳан аклъюкигата. ²⁶ Кияғнығым улимакақә атәсиқ юк, ынкәм тәхкын атәсимың альхықәгуқ альхәйһнақ юк нунамылңуқ хўани. Йңқырухлъяк ятәққықкақилью қакун югыт альхығыяқәтәңи, нәнилъю кияхсяқәтәңи. ²⁷ Таўатын пикақй югнун ивйскылъюни лўрақ нәлкъынъаюкақәтәни. Нақамлъю налихйнамнъың уяванъыгитуқ ²⁸ қаюхлъяк:

“Лъңакун кияхтыңұкутлъю,
қапшагүкутлъю, альхықәгукутлъю”.
Талўа иляңи игаңлъяхтыси хўатын пикалғйт:
“Ипапыстәқ авақутақилью”.

²⁹ Кияғнығым авақутақуатаның сюмыхтағәткысяққақынғитахпут югыт улимәгистун золотамың, серебромың, налиғмың уйғағмың аюқлъюки. Югыт сюмыхтағәлхистун аюқынғитуқ. ³⁰ Сивунғани агани югыт сялин налъюкльюку Кияғнық, ағыюғьюгумаңитй ағыюсяқығңәта. Иўырңа мәтын қылғүй қамахлъюки югыт нәнсяғңәта авутыққыльюки, сығлықынъанйскылъюки. ³¹ Кияғнығым таўатын қылъқақй қаюхлъяк ныкыхтыкақә ағнық нанқихтивигулюку. Накмикыхкамикун юхкун юк тамаҳан таўатыхлъюўәқ нанқихсяққақә. Лйтысналюку намикыхкани юк уңувахтыстыкақә тукулъығмың».

³² Нагалъюку Павелым әпқаңа юк уңувахтысиманилюку тукулъығмың, иляңита лыгасйғүәткыхкәт, иўырңа иляңита пикат Павел: «Ўатақәғәк нагасюўахпут аля апығнақыхкувгу». ³³ Тәхкын Павелым униткй, ³⁴ иўырңа иляңита малихсяғлюку Павел ухпыхтүткат. Атәсиқ Дионисийеуфтуқ, Ареопагыми аггиста, ағнақлъю әтқылғй Дамарымың, кильюлью иляңи ухпыхтүткат.

Павел Коринфьлхй

18 Тәм киңуңаның Павел Коринфьтқак Афинымың. ² Тамәни налъяқә Иудей әтха Акила, Понтыми альхықак. Италиямың кәнъыхәфтук нулихқулъхйк Прискилламлъю, қаюхлъяк Умйлыхпигәм Клавдийем ыфльықуқй Иудейт Римымың. Павелым лйлихфикльюкык ³ ылькыхкынитқак қаюхлъяк қыпқақәк лъңан қыпқақәтун аюқылғй. Палатқаңлъялхым акиңа

кияғусиқықкақат. ⁴ Суббота тамаҳан Павел синагогамун пилюни уңипағақылғй Иудеянунлъю, Грегынкунунлъю ухпығысқылъюки.

⁵ Силамлъю, Тимофейемлъю кәтқак Македониямың, тәхкын кынлыкльюку Павел уңипақинағлюни лъйқак. Иудеянун әпқә Иисус, Христосыңунилюку. ⁶ Иудейт кипульхинәғьятнилью, сығлытунлъю акузиткысятни, әтками пагуляңи уфсюгульюки пикй: «Ифлъякуфси лъпыси пильқақси, хўаңа пильқынъәңгитақә. Хўакын кынлыкльюку язычнигнун уңипақинақуңа». ⁷ Ынкәм унильюки Иудейт Титий Иустымун лъйқак, язычнигмун манигүткаюгмун Кияғнығмун. Мыңтығә синагогам сьғүанилңуқ. ⁸ Синагогам иглығутистыңа Криспыңуфтуқ. Қамахлъютың ныңлъюгуткулъхйт ухпықықкәт Атанық. Коринфьгмйльгүтытлъю нагалъюку Павел ухпығлютың крестқат.

⁹ Тәхкын унугми атәсими Павел ысхағұәлльықхун Атанғым пика: «Алиңыхпынаң, йығлығи уңипақикыстә йльқаюфқәвык ¹⁰ қаюхлъяк лъпынитақуңа. Китумун алңунақ ақнихтыснаңгитамкын, қаюхлъяк ныхлъягми хўани угляпихлъыхй юк хўаңа пикақә». ¹¹ Ынкәм Павел тамәни апыхтуғикақ Кияғнығым акузитаңаның атәсиқ аюмиқульық аля ағвинлык танқит илялъюки.

Иудейт Павел Агльскаңат Нанқихтивигмун

¹² Галлио, Римым умйльгүхтыстақәңагу Грециямун, Иудейт қырңуғульютың сюгүглюку Павел агльткәт нанқихтивигмун. ¹³ Кәтульюку пикат: «Ўм югым апыхтуғакй югыт Кияғнық манигйскылъюку аляңулюку Лйлихтүсямнъың!»

¹⁴ Иўынлъю Павел акузинақакуқ, Галлиом Иудейт пикй: «Уна юк тыглығуқәяқан, юхтақәяқан налиғмың сяңұә алңунақ сығлыпыстәқ пикақсяқагу иляпхапыстәғнаяғамси. ¹⁵ Иўырңа уна юк таўатын пимаңитуқ. Әхтйрәгуткыңъунғитаси Римым лйлихтүсй, әхтйрәгуткыңъұәси лъпыси катам Лйлихтүсяси, акузитытлъю, әтхытлъю сямьң писйтаңи. Тамәкын нанқихтияққәңгитуңа, лъпысиның пикатыки». ¹⁶ Ынкәм ыфльықуқй анысқылъюки. ¹⁷ Тәхкын югыт акуқағлюку синагогам иглығутистыңа Сосфен, қывутйқәт нанқихтивигым мануғәни иўырңа Галлиом авылғакйнақй.

Павелым Утығнильха Антиохиямун

¹⁸ Тәм киңуңаның Павел паниның ухпықанитқак қафсинахлъяк ағнық Коринфыми. Тәхкын аңьяхпахкун ағуляқықкақ Сириямун кыльқылъюкык Прискилланкук, Акиланкук.

Кәсымың Кенхреямун Павел қигуқақ лйгикысқылыюу акыкусяни Кияғнығмун апығйлъха. ¹⁹ Кәлъятың Ефесымун, тамәни Павелым униткакык Прискилламлъю, Акиламлъю синагогалъюни лйгикыснакуткыхкә Иудеянун Иисус, Христосыңунилюку.

²⁰ Лъмыхнитағйсқыхкақсяқаңат иўырңа пипагнициткақ. ²¹ Ынкәм агуляқнақңами пикй: «Кияғнығым пиюкылъқыхкагу алья тагилъықуңа». Тәхкын Ефесымың аңьяхпахкун агуляқыхкақ.

²² Кәлъяни Кесариямун нагнықақ Иерусалимымун лляихфикналюки ухпықат, тәхкын Антиохияткақ. ²³ Тамәнтахлъюни агуляқыхкақ. Иглығуткылыюу Галатиякунлъю, Фригиякунлъю қамахлъюки ухпықат кайымумйта пикй.

Аполлос Уңипақилғй Ефесымилью, Коринфымилью

²⁴ Павел таўатын анықсималюку Аполлос, Ефесымун кәткақ. Иудейеңулғй алыхықақ Александриями. Ынңәталъ акузилъыхлъяклью, лйтыхлъякақлъю Акузитның Игақыхканың. ²⁵ Сялин Александриямылыюку китум апыхтуқақыхкаңа Атанғым тумәңаның. Ынкәм сягықыпихлъюни акузиткыңъукаңалъю, апыхтүсяңукаңалъю ыльқуғахлъюку Иисус, апыхтүсийлъю. Нақам лйсимақыхкаңа крестиғылтық Иоанным апыхтүтылхъйнәтун аюқылғй. ²⁶ Ефесыми Аполлос синагогалъюни тытухпынани уңипақикақ. Прискилланкук, Акиланкук нагалъюку ақылъқаңлъяқәк лйгикыстағағналюку Кияғнығым тумәңаның, ўатақәғақ ыльқуғахлъюку. ²⁷ Аполлос Грециямун пиюгыян, ухпықат кайымыхкәт ынкәм письмомат Грецияғмыт ухпықйтнун упугатысқылыюку. Тәкут Грецияғмыт ухпықыхкақыхкаңат Иисус Кияғнығым каюсилъхакун. Аполлосым кәлъяни ынңәталъ икнақуһсяқақыхкаңи ухпылъхит апыхтуғилъығмикун. ²⁸ Юхтуқами әхтирәхлъякй Иудейт, Акузитыт Игақыхкат ипапиққусиқлъюки Иисус, Христосыңунилюку.

Павел Ефесылъхй

19 Аполлос Коринфымильюку, Павел қүткун иглығакақ Ефесымун кынляңа. Тамәни иляңи малихсяхтыт нальяғлюки ² әптыкй: «Аглығналғйк Тағнығак алыхықсимастыкык ухпығақңафси?»

Пикәт: «Накә, нальюкңуәғахпут Аглығналғйк Тағнығак».

³ Әплъятақй: «Сямунми крестиғимастык?»

Кймсиқәт: «Иоанным крестиғылхәтун».

⁴ Павелым пикй: «Иоанным крестиғилъха авутыхқылыютың сығлыхқыңәнилғинун аюқуқ.

Пикақйлъя ухпықысқылыюку киңуминың тагияхқақ, тәна Иисусыңуқ». ⁵ Нагақуғьямыхтыху тәна, крестиғикат әтхакун Атанғым Иисусым.

⁶ Павелым сясқяминики Аглығналғйк Тағнығак йтқак лъңитнун. Тәхкын акузикат альяхъйнәстун улюстун, ўкналикумағмыңлъю пикат. ⁷ Ынтақун куля мәлгук сйпнықлъюку юк таўантуқ.

⁸ Пиңаюни танқини Суббота тамаҳән Павелым тытуқахпынани алыхтуқй югыт синагогами. Әхнакуткыхкй, лйгикыснакуткыхкй Атаныхпагульханың Кияғнығым. ⁹ Иўырңа иляңи пиныхлъюлғйт ухпыгыңғиткат, ынкәм сивуңитни югыт сығлытун акузиткыхкәт кияхтәлтық Атанғым апыхтүсә. Ынкәм Павелым униткй кыльқылыюки ухпықат. Тәхкын ахутаңа тамаҳән Тиранным апыхтуғивигани, Павелым алыхқуғақыхкаңи югыт. ¹⁰ Таўатын пикақ мәлгук аюмикульхык, ынкәм тамахағмың Иудейтлъю, Грегытлъю Асиямылңұт нагақуқйт акузитаңи Атанғым.

Иғнығи Скевам

¹¹ Кияғнық альяхлъюхуәхтиғәтақак сяғйғаналғймың Павелкун. ¹² Талўа иляңита югыт Павелым какыхлъюгйтйлъю, әткйлью лъинығмыхтыки қинуюгнун нәльхутақылғйт, туғнығәтлъю илюңитнилңұт әнақылғйт. ¹³ Иляңи Иудейт иглығанулғйт нунанун, югның әнысқўңукаңит туғнығәт. Тәхкын Атанғым Иисусым әтха әнысқўсиқнакуткыхкақсяқаңат. Пикат: «Қылғамкын әнысқылыютын тәхун атәсикун Иисусыкун Павелым уңипақыхкәкун». ¹⁴ Скевам мәғрағвинлык иғнығи таўатын пикат. (Тәна Скева Иудейеңулғй первосвященнига.) ¹⁵ Иўырңа туғнығәм пикй: «Лйсимакақа Иисус, лйсимакақа Павел, лпыси кинкуңустык?»

¹⁶ Тәхкын юғым илюмикун туғнығалғым қытығвиклъюки тәкут югыт қывутйқй, икнақыпихтутминың қамахлъюки аваңилькыхкй. Ынкәм мыңтығәның әнқәхталъютың қимагүткат амсикағмың, кйтикульылиғлютың. ¹⁷ Қамахлъютың Ефесығмыт, Иудейтлъю, Грегытлъю алиңрұғуткат тәна нагақуғлюку, ынкәм әтха Иисусым ўатақәғақ құлвақәт. ¹⁸ Угляпихлъыхйт ухпынхақанйт юхтуқами апығрақйт алигнахтәлтытың.

¹⁹ Угляпихлъыхйт алигнахтәқаюгуялғйт тагикўльюки алигнахтәғусит игатың паныхқуқйт юлғутыт ысхәманғитни. Игалғутыт акитулысюғьяқмыхтыки 50,000 серебро драмат акикыфтит. ²⁰ Тамәна апальюқлъюку ўатақәғақ акузитаңи Атанғым миңиткәт, ынкәм угляпихлъыхйт ухпықыхкй.

²¹ Киңуңитның тамәкут Павел қакиқниқыхкақ Иерусалимымун пиналюни, Македониякунлъю,

Грециякунлюю аҗлюни. Пикақ:
«Иерусалимымитахлююҗа тәхкын
Римысәхқапыстағуҗа». ²² Тәхкын Павелым
каютығни Тимофейялюю, Ерастылюю каяхтыкакык
аҗлақыстысқыллююкык Македониямун, ләңа
Асиямытаҗақак.

Серебронлъяхтыт Сығлылхқилъхат Ефесыми

²³ Нани тамәни пилъығми угляпихлъяғыт
Ефесығмит ынңәталъ сығлылхгукыхкәт
кияхтәлъяқ Атанғым апыхтүсяқыхкә. ²⁴ Тамәна
сығлылхлъяқ Димитрийем серебромың
улимастым пинликә. Тауатын пикақ қаюхлъяк
улималгуткулъхит ынңәталъ маниңлъясиқнуқаңит
серебромың улимағыт храмыңуәхәт. Тамәкут
храмыңуәхәт кияғныңлъяқамун Артемидамун
манигүтфигыстун аюқылғит. ²⁵ Димитрийем
улималгутнилюю, иляңиллюю тауатылнуғмың
улимакаюгыт қырнухлююки пикй: «Укухси юғни,
лйсимакахси ынңәталъ маниңлъяҗакукут
қыпхақамнъяң. ²⁶ Иўырҗа ысхапагахсиллюю,
нагатахсиллюю Павелым пильха. Пйқуқ
кияғныңлъяқат кияғныпиғунғинъиллююки. Ынкәм
угляпихлъяхй юк аляңуқуғә мәни Ефесыми,
мәниңинәхпынән тамахаңиллюю Асиями пйқуқ.
²⁷ Сығлыхалык сяңгилъкумта қыпхақахпұт
укавахлъяқуқ. Лйсимакахси қамахлъяютың
Асияғмитлюю, нунатахәниңлүтлюю манигуҗақат
ағнақ кияғнық Артемида. Сяңгилъкумта югыт
сюмыхтағәткысягулъяқат храм мыгнунинъиллюю,
Артемидамлюю аңылхлъяҗа
сәтңунанихлъяқуқ».

²⁸ Тәкут югыт нагаллюю Димитрий ынңәталъ
сякшәкат, акилгүхлъякатлюю: «Аңыхлъяхтуқ
Артемидаңа Ефесым!» ²⁹ Мулюхпынатың
қамахлъяютың Ефесығмит кытанқуәғәткәт
акилгүмағмың нальлюкыңәғмыхтыки сәкутаңи.
Павелым иглығалгуткык Гаийемлюю,
Аристархылюю Македонияғмйк тамәнлыңуқ
увитаңитни. Иляңита югыт тәкук ақуқағлююкык
қамуқлъяюкык кытаруәкат қырнуғутфихлъягмун
малихлъяюки юлғутыхлъягыт. ³⁰ Павел
итығыюкәялғй юлғун алыхқуғналлюю иўырҗа
ухпықат иглыкыхкәт. ³¹ Талуә иляңита Асиям
иглығутистыңита кывгакуткәт илякумтәхтың Павел
уатахлъяк итыфқән қырнуғутфихлъягмун
писқыллюю. ³² Тәкут қырнуғутфихлъягмылнүт
уанлығы ныпухлъягухтыкат. Иляңи югыт сямың
акилгүхлъягыт, иляңи сямың аляяның
акилгүхлъягыт. Кияң альюлюютың нальлюкыхқаңат
сяңамың қырнуғутат. ³³ Тәхкын юк әтқылғй
Александрымың, Иудейт апыхтуғуәғлюю сямың
пилъықхамың, ақузияхтисқыхкәт сивуңитнун

юлғутыхлъягыт. Александрым йхыни ныңугуткй
нагатысқыллююни югнун. ³⁴ Иўырҗа юлғутыхлъягыт
лйгиксымыхтыху Александр Иудейеңутаңа,
қырңахлъягмың акилгүхлъякат: «Аңыхлъяхтуқ
Артемидаңа Ефесым!» Тауатын акилгүкат кытхуиль
мәлгук афлююк.

³⁵ Атәсим Ефесым умйләған
ныпйхтыстықахсямики юлғутыт пикй:
«Ефесығмйни, тамахахлъягми лйсимакә Ефес
афлъяңакистыкә аңылғйм Артемидам храмыңан,
аглығналғймлюю уйғағым ифкақам қиялгмың.
³⁶ Китум алңунак айгүгикнәңгитиллюю тәкугның
афлъяңақыстыңутфут ынкәм ныпйхтык. Сяңуә
тымңихлъяк апығйғвагилгафсигу сюмыхтағәхтык.
³⁷ Тәкук югык хуавык тагиткақхси талуә сямың
тыглыңгитығңәғмык храмыми,
акузиткыңгитығңәмыкклюю сямың сығлығмың
кияғныхпұт Артемида. ³⁸ Уна нанқихтивигунғитук.
Димитрийеллюю қыпхахтыкулъхит сямың
апальюлгукумың нанқихтивигмун аҗлағлит. Тауани
нанқихтистынун апығнақәңит апальютың ынкәм
ынңәталъ авуткйрәхәт. ³⁹ Уата сямың
пияхқалгукуфси сямың тамәкын
қырнуғутфихпигағми ағгиткынъақыси. ⁴⁰ Тауатын
пймси қаюхлъяк Римым умйлгита
нагакукумыхтыху уна сығлылхлъяқ ағнығми хуани,
тәна апальюқлъяюқ қәткунъығинъиллюта
лйлихтүсямыхнун пинақиллюю. Сямыңңам
пилъықыстыки қаюхлъяк апальйтукут
сығлылхқилъымнун». ⁴¹ Там умйләғым тауатын
пилюки аҗлахтүтыстыкй.

Павел Македониямунлюю, Грециямунлюю Пилғй

20 Тәна сығлылхлъяхлъяк альпагыян Павелым
ақфастыкй ухпықат. Кайымлююки ағуляқыхқақ
Македониямун. ² Ынкәм Македониякун
иглығуткыллюю лйлихқуәғвикыхкй ухпықат,
кайымумйта пикй. Тәхкын нағнықак Грециямун,
³ тамәнтыкақ пиңают танқит. Ятәхқақуқлюю
аңьяхпахкун Сирияңалюни, лйгикыхкй Иудеяңуқ
ятәхқақыфтут тукунәлюю. Тамәкын
апальюқлъяюқ утыхсюкақ Македониякун
Иерусалимымун. ⁴ Малихтыстыкыфти Сосипатр,
игныға Пиррым, Верияғмй, Аристархылюю,
Секундылюю Фессалоникағмйк, Гаий Дервияғмй,
Тихикылюю, Трофимылюю Асияғмйк, Тимофейлюю.
⁵ Тәкут ағуляқыкыстағлютың Троядамун, тамәни
утақйгут хуәңкунъяң. ⁶ Киңуңаның
Нықынғахқылъхан Зақваскалймаңилнүм
Нықыкшаңлъям, Филиппымың аңьяхпахкун
ағулякукут. Талымат ағнығыт атуғлюки кәтапұт
иляпұт Троядами. Тамәнтукут мәғрағвинлык ағнық.

Павелым Киңулиқ Лялихтыльха Троадамун

⁷ Сивулиғми ағнығани неделям Троадағмит ухпықитлью, хўаңкуталъю қырңуғутукт нығналюта Атанғым Нықынғақхыльханың. Сивукльюни Павел уңипақиқақ унугым күкәнун кынляңа, қаюхльяк унәми агуляқсюгулғи.

⁸ Қымтамылңукут кынылғутахтуқами.

⁹ Нукальпигақ Евтих, ақумлюни қырғысым ысныңақун нагаткақ. Павел уңипақималюку қынўат Евтих қавағникақ. Қынўатлью умуқильюни қавағьялғими ыслъятмун ифкақақ памакын пиңаяның қымтам. Аңлютың тугуяқмыхтыху тукулюни. ¹⁰ Иўырңа Павелым укирахкйғлюни сыгыскухфилкльюку қыткә. Пикй: «Алиңыхпынаси, хўа уңувәмәк!» ¹¹ Тәхкын маюхтұлъютың Павелым нықыкшаңльяқ әвгүлгюку нығыхкат. Алыхқуткат унульқусиқ кынляңа ахтыльығмун, тәхкын Павел агуляқыхкақ. ¹² Ухпықат нукальпигақ агляткәт ныңанун илютульыңыхльяглютың уңувальха апальюқльльюку.

Павел Троадамың Милитыльхә

¹³ Аңьяхпахкун агулякукут Ассымун сивуңани Павелым, қаюхльяк күткун Ассымун пилюни ўытку тамәни ўхнақнилғи аңьяхпагмун. ¹⁴ Кәсян Ассымун қәкльюку аңьяхпагмун Митилинатукут.

¹⁵ Унәмиңани Митилинамың агуляқльюта агулихтукут Хиосым туңақакун. Тәхкын унәмиңани кәтукут Самосымун, ынкәм аўақәғани кәтукут Милитымун. ¹⁶ Павелым нағұхсюкә Ефес қаюхльяк Асиями кимәўиюңгилнуқ. Пильыхқалгукуми Иерусалимымун кәсюпихтыңулғи аңиньәлюни Пятидесятницамун.

Павелым Алыхқуқаңи Ефесым Пресвитерыңи

¹⁷ Милитымыльюни Павелым тахсиқльықй ухпықат пресвитерыңит Ефесымылңут. ¹⁸ Кәсята пикй: «Лйсимакаҳси натын кияхтәльха льпысинильюңа Асиямун кәсюхўәльымның има.

¹⁹ Қыпхәткақақ Атанық кусывыхтыпихльюңа, күнитүмағмалъю қайўа Иудейт сығлылйхқыхльягәтңалъю, тукунъақуткыгәтңалъю. ²⁰ Иўырңа лйсимакаҳси нуқытусигатанка сяңўат каюткаққаси уңипақинымни, апыхтунымси юхтуқамилъю, ныхпысинилью. ²¹ Қывұлъюки қылғақсығанка Иудейтлью, Грегитлью авутықхыльюки сығлыхкынъаниқата қйвысқылъюки Кияғнығмун, ухпықисқылъюкилью Атанымның Иисус Христосымың. ²² Хўа мәтын қәткульюңа Аглығналғигнун Тағнығагнун Иерусалимынъақуңа, нальюкақә сяхқәқәтңа Иерусалимығмит.

²³ Иўырңақун тамахитни нунани такукамни Аглығналғим Тағнығам уңипәтақәңа Иерусалимыми сығлылйхльықнилюңалъю, анусимиңльяхльықнилюңалъю югнун. ²⁴ Иўырңа хўаңа катам уңувальха ўәкигатақа апығйқахналюку қыпхәқәқ Атанғым Иисусым қылғуткә хўаңамнун. Апхысықхкақй Пинилғит Уңипат Кияғнығым пиниқылъханың аюқылғит.

²⁵ Лйсимакақа альямың ысхағнәнгитахпысиңа, льпыси уңипикуткамни Атаныхпагульханың Кияғнығым. ²⁶ Тамәкын апальюқльюку ағнығми хўани уңипәнъақамси малғукльильнунән, налихси ифльякан хўаңа пильқынғитақа, ²⁷ қаюхльяк нуқытусимаңитақа сяңўа тамахан Кияғнығым лйтысюкә льпысинун. ²⁸ Кияғнығым юги пынъйғыстун аюкут, ынкәм Аглығналғим Тағнығам льпысинун афльыңақысқй катам таўатын пынъйғнихтым афльыңақылъхатун пынъйни. Ынкәм кылыңаңўәглюси, Кияғнығымлью юги кылыңақнўәглюки. Афльыңакитыки қаюхльяк Кияғнығым тукфиқақй льми катам әўмикун.

²⁹ Лйсимакақа унискумси апыхтуғистысиғўәғыт такульықйси. Катам таўатытут угихсялғйстун амәстун нәфқйнақылғит пынъйғмың, нәфқынъақуткыльықит ухпықат апыхтуғилъығмыхтыхун. ³⁰ Талўа иляңи ухпықәлгутыси иқльыңиқсыхқәгут ухпықысқылъюки апыхтуғилъытың, ухпыхтықыхтыкумыхтыки малихсяхтыкналюки. ³¹ Ынкәм кылыңаңўәглюси пұхтыльыңнаюкафси. Нықамикльюку пиңают аюмикульхыт кылыңасяқәқамси қамахльюси тамәкын ағныхтүмән, унухтүмән сығлылйхльяғңәғма, күнитүмағма.

³² Нәңниткынъақәқә, ныгыюкутамси Кияғнығмун афльыңақысқылъюси, уңипамунлью пиниқылъханун куястысқылъюси. Нагатыльыхпысигун тәна уңипақ ухпыльыси икнакухльыкутлью, альыхыльықәхсилъю льпыси пильсяхқәхси Кияғнығмың. Тәна пильсяхқәқ тамәкунун пиңўқ әфтыкаминун лъңанун катам югулюки. ³³ Льпысинитақәма манихпысиңлью, әткахпысиңлью қилиғумаңитуңа.

³⁴ Лйсимакаҳпысиңа сяңўа акльюкыхкақа, илямалъю хўаңамнилңут акльюкыхкит қыпхәткаюәнка альыхыңналюки. ³⁵ Сяңўа қамахльюку пикақақа льпысинун успутәсқылъюку, хўаңамтун ұғлығильыхпысигун каюситысқылъюки пипағниңилңут. Нықамикльюку Атанғым Иисусым хўатын пильха: “Қуянағатағәхтуқ түнийльық альыхығутыльығмың”».

³⁶ Павел таўатын акузиниғмың тәқсями, сыгыскухльюни юғалгусиқй. ³⁷ Қамахльютың қиямағмың Павел қытақльюку нәғәтақәт.

³⁸ Қивғукильтықпигақыққаңат қаюқлъяк пикақыққаңи алъямыңлъяю ысқағнәнғингиллютың. Тәхкын қаникәт аңьяқпагмун.

Павел Иерусалимыльхй

21 Унисямтыки ухпықат аңьяқпагмун ұхлъята наңақахтукут Косымун. Унәмиңани Родосымун кәлъята тәхкын нағнықтукут Патарамун. ² Таўани аңьяқпагмың нәлъякутукут Финикиянъақылғймың ынкәм ұхлъята ағулякукут. ³ Ысқағьямтыху қйққақ Кипр ұхқаңакун нағнықтукут Сириям ысныңакун Тирымун. Таўани усиңиғәт аңьяқпақ. ⁴ Тамәни ивағлюки ухпықат нәлъякысамтыки лъңитнитукут атәсиқ сянтилъяқ. Ағлығналғйгныкун Тағнығағныкун ухпықат Павел Иерусалимтыснаникәт. ⁵ Ағуляқсыққәхтыңъамта, ухпықәлгутымта нулиққулъхйт, авақутақулъхйт малихтилъяю ыснамун. Таўани сығысқуққұлъята юғәтукут. ⁶ Тәхкын ұхтукут аңьяқпагмун, қанйғистыпут нымыхнун ағляхтүтут.

⁷ Ағуляқлъята Тирымың кәтукут Птолемаидамун. Тамәни қуяқлъяюки ухпықәлгутыпут атәсиқ ағнық лъңитнитукут. ⁸ Унәмиңани Кесариямун кәлъята Филиппынкунитукут евангелистыми. Мәғрағвинлықыққаңат накмикықкәт каютңулюки. ⁹ Стаманың панилык угйғумаңилнұғмың, қамахлъяютың ұкналиқистыт. ¹⁰ Сялин тамәнсималъята ұкналиқиста Агав, Иудеямың кәтуқ. ¹¹ Хўаңкунъун тагиллюни Павелым тафсиңа йкляюку асиққылъяюки итыганилъяю, йхынилъяю пйлъяю: «Ағлығналғйк Тағнығак пйк: “Иерусалимыми тафсим ұм юмаңа Иудеит асиққысыққақәт, тәхкын тўнылъяқкәт язычнигнун”».

¹² Хўаңкуталъяю, иляңиталъяю югыт нагалъяюку Агав таўатын пилғй иғлығәткысығәхпұт Павел Иерусалимтыфқән писқылъяюку. ¹³ Иўырңа Павелым пйнкүт: «Сяңафси қиямақпыси таўатын пистыңъа? Сығлылйққақпысиңа! Хўә апығйғәғлюңа аюқуңа асиққысыққәлюңа Иерусалимыми, талўа туқуяққәлюңа апалъяюқлъяюку Атанық Иисус».

¹⁴ Павел сягиқсян йльқаягутахпұт ынкәңам пйхпұт: «Йықай Атанғым пиюкылъха апығйғли».

¹⁵ Ынкәм қафсиңа ағнық атуғлюку ятәққылъяюта ағулякукут Иерусалимымун. ¹⁶ Иляңита ухпықат Кесарияғмит малихтилъяю, кәсямта Иерусалимымун ағлятйнкүт тукухқамнъун Мнасонынкунун Кипрығймун. Ухпықаксюхўәхтыхун малигульюни ухпықықкә Иисус.

Павел Лялихлъяюхй Иаковымун

¹⁷ Иерусалимыми ухпықәлгутымта қуяқлъяюта упуғатилъяю. ¹⁸ Унәмиңани Павел малихлъяюку ысқағьяхтуғьяқыфут Иаков, Пресвитерылъяю қамахлъяютың таўантыфут. ¹⁹ Павелым қуякықкй. Тәхкын уңипәткй тамаҳәның Кияғнығым апығйльхәның қыпхалъяғмикун язычнигиллюни. ²⁰ Нагалъяюку усюқықкәт Кияғнық. Тәхкын пикәт Павел: «Ухпықәлгутымни, лйсимакан угляпыстәхлъягыт Иудеит ухпықәт Христоса. Ынңәталъ қәткусимаңинағьяюгақулъяю Моисейем Лйлихтүсәмнъун. ²¹ Уңипәтақйннұқ апыхтуғәқатыннұқ қамахлъяюки Иудеит, язычнигыт нунаңитнилнұт қәткүтыфқйта Моисейем Лйлихтүсәмнъун писқылъяюки. Пйқатынлъяюңқ иғнығит обрезаңиянғисяғңәта, талўаңқ атуқыснаниғәқан Иудеит кияхтәлхәт. ²² Кәсиманилютын нагақуыстәғнақңуәтын. Сянақыстаңам? ²³ Итагнапихнахтуқ

писқылъямытыстун пияқувык. Стамат юмта апығйғьяхтуңыстәмит акықилъяхтың Кияғнығмун. ²⁴ Лъпыкляю малихлъяюки Храмымун укмаңиғьяхтә Моисейем Лйлихтүсән қылылхәтун. Тукфиғнакытынлъяю тығикусят аққутқаққаси ынкәм аққышақәси Кияғнығмун. Тәм киңуңаның югыт тәкут тәўа мықыстыңъуәғлютың қигуғьяхқәхлъякут Лйлихтүсят писқылхистун. Лъпыкляю укмаңиқувык қамахлъяютың Иудеит лйгикылъяқкәт қәткүтқалхын Моисейем Лйлихтүсәмнъун. Лйгикылъяқкәтлъяю нагақуқәхтың тамәна тымңиңутаңа. ²⁵ Тәкут язычнигыт ухпықйт уңипәткақапұт посланиятхун қәткысқылъяюки укут: “Нығыхпынаси нықмың ахтүткықкамың кияғныңлъяқанун. Нығыхпынаси әўмың. Нығыхпынаси қымиткамың тығикусымың. Нуқытақитыкляю блудамың”».

²⁶ Ынкәм унәмиңани Павел укмаңиғьяхтуқәқ Лйлихтүсят писқылхистун малихлъяюки стамат югыт укмаңиғьяхтулғйт. Тәхкын Павел Храмымун итығлюни священнигыт пикй: «Неделя атуғлюку стамат югыт укмаңиқсылъяхтың апығйғнақәт Лйлихтүсят писқылхистун. Тукфихлъяқанка тығикусят аққутқаққйт ынкәм аққышәгутәтақәғнакыси тәкут югыт».

Павел Тугукаңат Храмыми

²⁷ Йўынлъяю сянтилъяқ нәңнақақуқ тәкут югыт укмаңиқсылхәт, Асиямың пикат Иудеит ысқақәт Павел Храмымылъяюку. Ага ақуқәғлюку акилғүкат: ²⁸ «Израилығмйни, тагйхтыккун! Уна юк навык алңунак пинығмини сығлықуғәқилъяю Иудеяни хўаңкута, Лйлихтүсяпұтлъяю. Уатақәғәқ

сығлығатағәгуқ тагитақңамики язычнигыт Храмымун Лйлихтүсәт йнгуткйт. Сякусийқақәлю уна аглығналғй Храм». ²⁹ (Таўатын пикйт сюмығмыхни Павелымун язычник итхусиманилюку Храмымун, қаюхляк Иерусалимыми ысхақақыкыкыт Трофимылю қырңағмылюкык. Трофим язычнигыңулғй Ефесығмй.)

³⁰ Иерусалимығмит угумиюхлякат, кытанкуснақ агляхтүткат Храмымун акилгүсимағмың, сығлылйқхйхлякат. Храмыми Павел акуқағлюку қамуқәт ыслыятмун. Таўаниңинақ китум амихлягыт үмкй. ³¹ Туқунъақуткумалюку Павел Римығмит пильюуахтыңита умйлгат уңипаңыхқақ қага йңунағми сығлылйқхйхлягунилюку. ³² Таўаниңинақ Римығмит пильюуахтыңита умйлгат кылъқыхқақ умйлүәғныңлю, пильюуахтыныңлю ынкәм ақфәснақ агляқат. Юлғутыхлягыт ысхағлюки пильюуахтыт қывүйтғнаниқәт Павел. ³³ Тәхкын пильюуахтыт умйлгита тугулюку Павел асиҳқыстыкә малғунгыңың қйпшағутның. Пильюуахтыт умйлгита әптыкй: «Кинаңәуа уна юк? Сямә?» ³⁴ Атәсикун акилгүмың кймсийсақмыхтыху рыпаль умйлгым лйгикыңгиткй сямың пикатаңи. Ынкәм пильюуахтыт умйлгита югминун аглятысқыхкә Павел пильюуахтыт мыңтығйтнун. ³⁵ Тутымқйрәғнун кәтулюку пильюуахтыт кыфкәт Павел, қаюхляк юлғутыхлягыт сйхльюгухтыхлялғйт. ³⁶ Юлғутыхлягыт малихльығәткәт акилгүсимағмың: «Тукутыху!»

Павел Мысиғалғй

³⁷ Пильюуахтыт итхунъақңатни Павелым әптыкә пильюуахтыт умйлгат Грегыстун: «Алыхқуқағнаянғисикән?» Кймсиқә: «Аўй Грегыстун акузикаюгузйн? ³⁸ Тәнаңңисйн Египетығмй қавңанхақ қырңухтикақ югмың әўйньәлюку Римым кавымыңа, килгәнун ағуляқуткй 4,000 югыт атылгыт, Юхтахтыт?» ³⁹ Павелым кймсиқә: «Иудейеңуңа, Киликияғмй, альхықәгуңа ныхлягми Тарсыми. Алыхқуқағнаянғисиңй югыт?» ⁴⁰ Пильюуахтыт умйлгита аңыхқумақсятни, Павел ныкывлюни тутымқйрәхтыхун йхыни ныңугуткй ныпиғысқылюки. Ынкәм қалығнаниғята алыхқуқй Еврейистун.

22 Павелым пикй: «Аңлыгутымнилю, сйванльығнилю нагатахтыңа, лйгикыснақутқақнақамси сякутымның». ² Иудейт нагасямыхтыху акузилғй лъмыгыстун ынңәталъ қалығнаниғуәгуткат. ³ Тәхкын пикй: «Иудейеңуңа альхықәқ Тарсыми Киликиямылңуғми иўырңа мәни Иерусалимыми аңликәгуңа. Гамалиил апыхтуғистыклюку литңуәқақанка Лйлихтүсәт

сивунымта апыхтүсяқыкйт, ынкәм тўныхкәгуңа Кияғнығмун қәткыңъуәғналюку катам таўатын лъпысистун. ⁴ Ынңәталъ амьюқытәткыхқақанка тамәкут қәтқутқалғйт Иисусым апыхтүсянун рыпаль туқунъақуткыхқақанка. Югытлю, ағнатлю тугустақлюки анусимиңлъяхтысқуқақанка.

⁵ Первосвященнигымлю, ағгистытлю ипаңунинәғәт апылқа лъпысинун. Хўаңамкун посланият туюғйт Иудейлгутымнун Дамаскымылңуғнун, письмоткумақәтә ивағияхтўнилюңа ухпықаның. Нәлькыхкумки асиҳқылюки тагинъақңуяғанка Иерусалимымун ағырғналюки».

Павелым Әпқаңа Альяңухтылыни

⁶ «Тәхкын Иерусалимымың Дамаскымун кәсяхтуғақуңалю ағнығым куқәни қиягмың ниғухляк куқхутқахтуқ хўаңамнун. ⁷ Ульхәхлюңа нунамун нагақуғақа ма пилғй: “Савля, Савля, сяңама амьютқақсиңа?” ⁸ Әптақа: “Кинаңузин, Атанық?” Кймсиқәңа: “Иисусыңуңа Назаретығмй амьюқытәткыхкын”. ⁹ Тамәкут иглығалгутма ысхақақәт ниғук иўырңа алыхқухтыма мыңа нагақумаңитәт. ¹⁰ Ынкәм әптақа: “Атанық, сяляңа?” Атәңым пйңа: “Ныкывлютын агля Дамаскымун. Таўани китум уңипәлъяқәтын Кияғнығым ятәхқыккәның лъпынун”. ¹¹ Аямалғйңа ниғухлягым аңталяңаның ынкәм иглығалгутма таслюғәтәңа Дамаскымун.

¹² Кәсямта югым Ананияңуңиқыхқаңита ысхағьяхтуғәңа. Ынңәталъ қәтқутқалғй Лйлихтүсямнун, Дамаскығмит Иудейт пинистахйнатун акузитқақыхқаңат. ¹³ Такулюңа пйңа: “Аңлыгутымни Савля, ысхәсягунъықихтын!” Ынкәм таўаниңинақ ысхәсягульюңа ысхағақа. ¹⁴ Пйңа: “Кияғнығым, сивунымта манигуқйта, накмикәтын лъпынун лйгикысқылюку пиюкылыни, ысхйсқылюку Сығлықумаңилнуқ Қыпхәхтыни, нагатысқылюку алыхқуқаңатын. ¹⁵ Ынкәм уңипахтыкылықәтын тамаңанун ысхәтылъяпыныңлю, нагатылъяпыныңлю. ¹⁶ Сямың утақйгақсин? Сяқсин крестиғыстын, сығлықкылыхтын уғвухтыстики туқлюғилъяпыгун Әтхакун Атәңым».

Атәңым Каяхтықаңа Павел Уңипйсқылюку Язычнигун

¹⁷ «Тәхкын Иерусалимымун тагинқихляуңа, Храмыми юғәмәлюңа ысхағуәлъяхқун ¹⁸ ысхағақа Атанық. Пйңа: “Ағуляқшахкйғи Иерусалимымың қаюхляк мәни тугукльиғнәңгитәт уңипан хўаңамның аюқылғй”. ¹⁹ Кймсиқәңа: “Атанық,

Иерусалимығмит лйсимакңуағат синагоганъун пйқлыюңа тугуляқақанка ухпылғйт лыпынун, анагулықтыстақанкалью, анусимиңлъяқтыстақанкалью. ²⁰ Уңипақтың Стефан тукутақнатху лыган итагнақыхкақақа, тәкут тукутистыңита қаслэйт аткйт афлъяңақыхкақанка». ²¹ Атанғым пйңа: «Ағуляқи, каяхнақңуағамкын агавык уяванун язычнигнун»».

²² Тамәкут юлғутыт нагаткәт Павел кынляңа язычнигнун пинақнильханун. Тәхкын акилғуҳлъякат: «Тукутыху! Уңуваңуяққангитук!» ²³ Сякшитутыхлъягым аңталяңаның акилғуткыльюку қаслэйт аткатың ныңугульюки ағуляткйт, сюнамыңлью құлмун милюғмикат. ²⁴ Пильюуақтыт умйлгита ысхапаглюки пильюуақтыминун итхутысқыхкә Павел пильюуақтыт мыңтығйтнун. Каягуткәлью кахсягмигысқыльюку әпхысқыльюку сяңан юлғутыхлъягнун акилғуткутаңа. ²⁵ Иўырңа асиҳқысятни Павелым әптыкә умйлўақ: «Римым лйлихтўсытни итагнағьяққәўә кахсягмикуфсигу Римығмй, талўа нанқихтыхпынән сямың анахусиматаңа?»»

²⁶ Павелым таўатын пиятни умйлўағым умйлыхтың такулюку пикә: «Сянақсин? Уна юк Римығмйңуқ!»

²⁷ Тәхкын умйлгым такулюку Павел әптыкә: «Ипа Римығмйңузын?» Кймсиқә: «Аа».

²⁸ Пильюуақтыт умйлгита пикә: «Хўаңа лъивикутыхлъяглюңа Римығмйңуқтыкәгуңа». Павелым пикә: «Хўаңа Римығмйңулуңа альхықәгуңа».

²⁹ Тәкут әпқуғәхтыкаққасяқәңи таўаниңинақ иқилъяғәткат лъңаның. Пильюуақтыт умйлгита лйгиксымигу Павел Римығмйңутаңа алиңыхкақ қаюхлъяк асиҳқыстыкақыхкаңа.

Павел Агльскаңат Иудеит Ағгистыңитнун

³⁰ Пильюуақтыт умйлгита лйгикысюкә Иудеянун сямың апальюкутаңа Павел. Ынкәм унәмиңани қйпшагүтңиқтыстыкә. Тәхкын первосвященнигытлью, ағгистытлью қырңугүтыслъюки агляткә Павел лъңитнун.

23 Павелым қйвлюки ағгистыт пикй: «Иудейелгутымни, ағнығмун хўавык кынляңа сығлыгыюгутаңитуңа кияхтыльымни Кияғнығмун». ² Ага Первосвященнигым Ананиям ныкывғалғйнун Павелым туңаңани қылгүткә Павел қасяхтысқыльюку қанғакун. ³ Тәхкын Павелым пикә: «Ипапыстәқ Кияғнығым ағьўхлъяқатын, уюқ пиниюгнық! Лйлихтўсытхун нанқихсяққақхпыңа иўырңа лъпык нәфқатын Лйлихтўсыт қасяхтыстыльықхпыгун».

⁴ Павелым сяғуанилнұт ныкывғалғйт пикәт: «Сығлытун алыхқуған Кияғнығым первосвященнигаңа».

⁵ Павелым пикй: «Иудейелгутымни, лйсимаксяқумкун первосвященнигунтаңа таўатын пинаяңгитақа, қаюхлъяк лйсимаксяғақа Акузитни Игақыхкани хўатын пильық: «Иглығутилғйт юхпысиның сығлытун акузиткысяққаңгитаси»».

⁶ Павелым лйгикльюки иляңи Саддукеиңутаңи, иляңи Фарисеиңутаңи игляхтулюни пикй: «Иудейелгутымни, Фарисеиңуңа, сивунғынкалью Фарисеиңут. Хўә нанқихнақхпысиңа қаюхлъяк ухпықыхкынка тукукат уңувахсяққәтаңи».

⁷ Павел таўатын пиян Фарисеитлью, Саддукеитлью әхтирәгүткат ага малғуҳқыңынәмағмың пикат. ⁸ (Таўатын пикат қаюхлъяк Фарисеит ухпықнукаңит тукукат уңувағьяққәнилюки, якулыхтунилюку, тағнығәхтунилюкулью, нақам Саддукеит ухпықигалькаңит тамәкут). ⁹ Қынўат әхтирәгүльхйт игляхтухтыкат. Иляңита Фарисеит апыхтуғикаюгыт Лйлихтўсының мысйғәткәт Павел хўатын: «Сямың сығлығмың нәлькыфикнығмың ахтуғахпут, ипа ынтақун тағнығам налиғмың якулгым алыхқумә».

¹⁰ Уанлығы әхтирәгүтыхлъягыта рыпаль Павел ўаяльюку лъйгьятху, пильюуақтыт умйлгита якуғьягульюку ақниҳнаюкатху пильюуақтыминун ақфасльюку аўитутысқыхкә ағгистының. Ынкәм аглъятысқыхкә пильюуақтыт мыңтығйтнун.

¹¹ Таўани унугми Атанғым алийвикльюку Павел пикә: «Иллютүлүтын, катам таўатын Иерусалимыми уңипақылъықхпытун, Римымилью уңипақылъықхпыңа».

Иудеит Туқуньяқутқыхкаңат Павел

¹²⁻¹³ Унәмиңани югыт мәлғугығның углялғйт Иудеит ағгильютың туқуньяқыхкәт Павел. Лъмыхның акықуткат нығнәнғинъиллютыңлью, мығнәнғинъиллютыңлью кынляңа тукутыльығмыхнун. ¹⁴ Ынкәм первосвященнигынунлью, сиванлъығнунлью агляглютың пикйт: «Ипапыстәқ акықйкут нығнәнғинъиллюта кынляңа тукутыльымнъун Павел. ¹⁵ Лъпысылъю, ағгистытлью әптыху пильюуақтыт умйлгат тагинъықихтысқыльюку Павел әпқуғәғуағнақнилюку. Ынкәм тумыми тәкўани хўаңкута тукульықхпүт».

¹⁶ Иўырңа Павелым уйғуңан нагакуглюки ағгильхит уңипәсяхтуқә Павел пильюуақтыт мыңтығйтнун. ¹⁷ Уңипәсятни Павелым туқльюглюку умйлўақ пикә: «Ум нукальпигәм уңипәсюақә пильюуақтыт умйлгат сямың, аглъяхтигу». ¹⁸ Умйлўағым тугулюку, агляльюку

пильюўахтыт умилгат пика: «Анусимиңлъяғам Павелым тагитысқә лпынун уна нукальпиғақ, сямыңуқ уңипәсюәтын».

¹⁹ Умилгым таслююқлююу иқитулъяюу лъңинаҳсымык әптыкә: «Сямың уңипәсюхсиңа?»

²⁰ Кймсиқә: «Иудеит агғисимәт әпналютың Павел аглятахтысқылююу агғивигмун унәми, әпқуғәғатағағнақнилююу. ²¹ Ухпықыпынаки, қаюхлъяк югык мәлгугығның угляхтут югыт йғлютың тумыми утақйнақнилғит туқунъялююу. Акықимәт нығнәнғинъялютыңлъяю, мығнәнғинъялютыңлъяю кынляңа туқутылъяғмыхнун Павел. Апығйғлютың утақйғақут натын пильыққахпының».

²² Умилгым иныхтыңуәйқә нукальпиғақ: «Кина алңунақ уңипәтыхпынән уңипәсәхтүманлюяңа». Тәхкын әныстыкә.

Павел Агльскаңат Правительымун Феликсымун

²³ Тәхкын пильюўахтыт умилгита тахсиқлъяғлюкык умилўағык пики: «Уңипәсәхтүхтыки юк қуля пильюўахтыт, юк пиңают қуля сианықлъяюк кунитистыт, юк қуля панастыт иглысаяқлъяхйнахлъяинңуқ Кесариямун, игвивақун стаманың инлюлымикыльъяғми.

²⁴ Павелылюю кунимың ятәхқунъякыси иглығусихқамың, ўатахлъяк пинитун кәтунъякыси Правительымун Феликсымун». ²⁵ Тәхкын правительымун письмоткыккә Павел:

²⁶ «Уқут посланият Клавдий Лисийемың пиңүт Аңылъяминун Правительымун Феликсымун, қуякамкын.

²⁷ Иудеит тугукақат Павел, туқунъяқасяхпытәтлъяю иўырңа лйгиклъяюу Римығмиңутаңа пильюўахтыкульхйни ақфәхпут ақниҳнаюкатху. ²⁸ Лйгиксюлююу Иудеянун сямың апалъяюқутаңа агғистыңитнун аглятақа. ²⁹ Иўырңа лйгиксаяқхка сямың апалъяитыфтуқ туқусяққәлюни, талўа анусимиңлъяғьяққәлюни. Таўаңинақ Иудеит қәткүнығинъялююу Лйлихтүсямыхнун пйқыфтәт». ³⁰ Уңипәсятңа Иудеянңуқ туқунъяқакәт Павел, таўаниңинақ лпынун аглятыстақа. Тәкутлъяю авуткыстыңи каяхтанка лпынун апығьяхтйсқылююу апалъяйт.

³¹ Ынкәм унугми таўани пильюўахтыт каяхтылъяғмыгустун ағуляқуткәт Павел кынляңа Антипатридамун. ³² Унәмиңани иляңи утығниқат пильюўахтыт мыңтығитнун, тәкут кунитистыт нағнығуткәт Павел Кесариямун. ³³ Кәлъяютың Павел агляткәт правительымун, письмотлъяю тўныхкйт.

³⁴ Правительым посланият атихтүғлюки әптыкә Павел: «Налиғнығаның Римым пиңузин?» Павелым кймсиқә: «Киликиямың». ³⁵ Правительым пильятақә:

«Авуткыстытын кәската нанқихлъяқамкын». Тәхкын кылыңакистынун каягуткә кылыңақысқылююу Преториями мыңтығами Иродым улимастыкәни.

Иудеит Анахунъякаңат Павел

24 Тальимат агнығыт атуғлюки Первосвященнигым Анания, иляңилью сйванлъяғыт, акузистыкаққәтлъяю Тертулл, кәткат Кесариямун. Нанқихтивигми Правительымун Феликсымун әпқйт Павелым сығлытун пильхй. ² Туқлъяюғятни Тертулл пикақ: «Аңылъямини Правитель Феликсыми, лъяпык апалъяюқлъяютын ныкыхмыльылгукут нунамнъяи қавңарухлъяхәның. Тамәкутлъяю кияхтылъяминнъяи алъяңуққуқахтын пинихтут. ³ Сялъяхпынун тамаҳәнун игамсиқаяохлъягукут. ⁴ Кимәўиснаюкамкын такыстәхәлююу акузинақуңа, игамсиқаяюгвикамкын нағанъяқыхкыфкут. ⁵ Уна юк Павел сығлылйхкыстыңуқ. Сығлылйхқакй қамахлъяюки Иудеит нәнсяғәта. Мағьяхқухтыкәт Иисусым Назаретығмим малихсяхтыңита. ⁶ Талўа сякусйқнақыхкақсяғә Храм, иўырңа тугукақхпут. ⁷ Нанқихнақыхкақсяғәхпут лйльихтүсямта пильхатун, таўаңинақ пильюўахтыт умилгита Лисийем тагиллюни пильюўахтыминун ўаяхтыстыкақә хўақунъяң. Тәхкын қылғй авуткыстыңи лпынун тагисқыльююки. ⁸ Правитель Феликсыми, әпқуғәқуvgу лйгикыльықатын анахунъяильыпут ипаңутаңи». ⁹ Иудеит илятқахтыкат Тертуллымун, акузильхй қамахлъяюки ипаңуникйт.

Павел Мысиғалғй

¹⁰ Тәхкын правительым Павел акузисқыхкә. Ынкәм Павел пикақ: «Правитель Феликсыми, қуяңа мысиғағнақылғйңа лпынун, қаюхлъяк лйсимакамкын қавңарухлъяхәның нанқихтистыңүтын хўақунъяун Иудеянун. ¹¹ Лъяпыни лйгиксюгнахтуқ ипаңутаңа аугәрухлъяк Иерусалимтылъяқа манигүнъялюяңа Кияғнығмун. ¹² Анахунъяистыма лйсимакаңта ахтйрәғумаңитақа кина алңунақ, қапшақймаңитуңалъяю юғның Храмыми, синагоганиялююу, талўа нани алңунақ Иерусалимыми. ¹³ Ынкәңам таўатын пимаңинъяғнағма ипапихқынәңгитәт. ¹⁴ Иўырңа апығнақақа уна лъяпысинун, манигуғақақа Кияғнығат сивунымта малихлъяюу Тумаңа Иисусым. Укут югыт пикаңат тымңиңунилююу. Иўырңа хўаңалъяю лъяңистун ухпықанка Моисейем Лйлихтүсй, ўкналиқыстылъяю игақыхкйт. ¹⁵ Анахунъяистымтунлъяю ухпықакә Кияғнығым уңувахтысаяққй қамахтыңуәғлюки туқукат

пиниғьяғңата, сығлығуяғңата. ¹⁶ Ынкәңам қўнпың кияхнақутқақуңа сығлығьюгутқақйльюңа Кияғнығмунлью, югнунлью.

¹⁷ Қафсинығьяк аюмикулъық атуғлюку қантағакунхақ утығниҳтуңа Иерусалимымун манилинъалюки акльюмалғйт Иудеялгутынка, ахқышәғналюңалъю Кияғнығмун.

¹⁸ Пылюңиҳсянығмың апығйғлюңа Храмыми ахқышәғмалюңа, иляңита Иудеит Асиямың пикат ысхағәтңа. Увитка пәхқитуклью, сығлылйгитуклью.

¹⁹ Такут Иудеит сяңамың тагинғитат? Сямың анахусимакума лъңиңуяҳтут әпхистыкаҳқанка сығлытун пильымның иўырңа авитут. ²⁰ Йықай укут хўәнлыңут нагатқақәтңа мысиғағақңама Иудеит агғивигитни, апығлитху анахутыльығмың нәлькыфикумакумыхтыңъа. ²¹ Ынтақун лъңитни сығлығуқ хўатын пйқңамки: “Нанқихтаҳпысиңа қаюхльяк ухпықыкынка тукукат уңувағьяхқәнилюки”».

²² Иўырңа Феликсым, лйсимакңўәғлюку кияхтәльық Исусым апыхтүсә, ўинтакуситкә нанқихтыхпынән Павел. Пикақ: «Пильюўахтыт умйлгат Лисий кәскан агғиткыльықақа Павел».

²³ Тәхкын умйлўәғмун каягуткә Павел кылыңакысқыльюку, нақам анусимиңльяхтыснаниқилью илякумтәғита сямың тагинъығатху акльюкыхкәның.

Феликсымлью, Друзиллагымлью Нагатқаңат Павел

²⁴ Қафсинат ағнығыт атуғлюки Феликсым Иудеяғми нульни, Друзилла, кыльқыльюку тагиақ. Тахсиқльйғлюку Павел, нагаткәк уңипалғй ухпықилъығмың Исус Христосыкун. ²⁵ Павелым акуситкысяки укут: пинитун кияхтәльық, нуқынъыхтульық, Кияғнығымлью нанқихтилъыққә тамаҳәнун. Правитель Феликсым алиңлюни пикә: «Аңылғәтынңам, алъя ақфасльықамкын пильыққаңыхкума». ²⁶ Таўани пильығми Феликс нығьюңуялғй Павелымун манилильықнилюни пыхтыкумигу. Тамәкын апальюқльюку тахсиқльйғақыққаңа мулютыхпынән алыхқўнъалютык.

²⁷ Тәхкын мәлгук аюмикулъық атуғлюкык, Порций Феста правительуңхтыақ. Иўырңа Феликсым ыфқуҳсюглюки Иудеит Павел униткә паниның қйпшағусиғңалюку.

Павел Нанқихтысүлғй Римым Умйлыхпигәнун

25 Феста кәсями Кесариямун иглығутиналюни, пиңают ағнығыт атуғлюки ағуляқыкқак Иерусалимымун. ² Таўани первосвященнигытлью, иглығутистыңиталъю Иудеит уңипикаткәт, Павел

сығлылйхқйхльякәнилюку Иудеяның. ³ Сягиқуткәт Фестымун, Павел тагитысқыльюку Иерусалимымун қаюхльяк аксяқльюку туқусюкәт тумәңани.

⁴ Иўырңа Фестым пикй: «Павел кылыңақақәхпут Кесариями. Қантағакун утығниғьяхқәгуңа,

⁵ иглығутистыхпыси малихнақәтңа. Ынңәталъ таўани сямың анахусимакан апығнақәт».

⁶ Феста Иерусалимымытағақак пиңаюның иңлюлык налиғмың қуля ағнық, тәхкын Кесарияткақ. Унәмиңани нанқихтивигым ақумутахкынкун ақумлюни ақфастыкә Павел.

⁷ Тагисятху, Иерусалимығмит Иудеит қаңльюқәхльюку анахутәтаҳльягуманикәт иўырңа ипапиҳқыпағниңиткйт анахутыльық. ⁸ Павел мысиғағақ: «Қәткиганъығитанка Иудеит Лйлихтүсйт, сығлытун пиңигатуңа Храмыми, сығлытун пимаңитақа Римым Умйлыхпигә».

⁹ Фестым ыфқуҳсюглюки Иудеит әптыкә Павел: «Иерусалимыми хўаңамнун нанқихтысуюхсйн?»

¹⁰ Павелым кймсиқә: «Накә! Хўә Умйлыхпигәм нанқихтивигани ныкывғәңа ынкәм тамәкын апальюқльюку хўани нанқихсяхқәгуңа. Лйсимакңўәған Иудеянун анахутыльықитуңа.

¹¹ Анахусимакума Римым лйлихтүсйән пильхәни рыпаль туқусяхқәлюңа, анагнақнәнғитақа туқульық. Иўырңа Иудеит анахунъильхәт тымңиңукан, китум алңунак Иудеянун сястықаңаңа, тәна юк қәткунъәнғитут Римым Лйлихтүсйәмнун. Римым Умйлыхпигәнун нанқихтысуюхтуңа».

¹² Фестым агғилгуткулъхйт агғинъығмың тәқсямың Павелым пиюкыльхәның, Павел пикә: «Нанқихтысуюлғйтын Умйлыхпигағмун, Умйлыхпигағмун агляхльықутын».

Фестым Әпқаңа Павел Умйлыгмун Агриппамун

¹³ Там киңуңйхәның Умйлык Агриппа кәткақ Кесариямун кыльқыльюку наяни Вереника, қуякналюку Правитель Феста. ¹⁴ Тамәнсималюкык Фестым уңипамсюгуткә Агриппа Павелымың. Пикә: «Правительуңхсәлғйңа Феликсым юк анусимиңльяхғвигмытыстақыфтә мәни.

¹⁵ Иерусалимымыльюңа первосвященнигытлью, иглығутистыңиталъю Иудеит уңипәтәтңа Павелым анахутыльхәның. Тәхкын әптәтңа хўаңамнун туқутыстысқыльюку, ¹⁶ иўырңа кймсиқәқанка: “Хўаңкута Римығмйни килью алңунак нанқихтыхпынаки туқусигатапут. Лйлихтүсйәпут хўатын пикәгут: ‘Сығлытун пиникәт, сивукльюни апыхтысяхқәгуқ ипа пиматаңа анахунъистыт нагатыстыкльюки’. Тәхкын лйгикыльықәхпут сәльықәхәпут”. ¹⁷ Ынкәм Павелым анахунъистыңи тагиляғәсята ага унәмиңани ақумыхкәгуңа

нанқихтивихкун, тагитыстыкақақалью Павел.
¹⁸ Анахунистыңи ныкывұлжытың сығлытун пильхци апыгьяқмыхтыки сюмыхтағаткыльымтун сығлыхтуткангитыфтут. ¹⁹ Таўаңинахақ ахтирәғумакаңат ухпықилъығмыхның, тәналью юк атқылғи Иисусымың туқуманилюку, иўырңа Павелым сягикуткақә уңувәманилюку.
²⁰ Лисимақыпагунгитутымның тамәкут, Павел аптақа нанқихтысюгутаңа Иерусалимыми.
²¹ Иўырңа Павелым кймсиғәңа: “Нанқихтысюхтуңа Умилыхпигағмун. Кылыңақыстиңа кынляңа агляхтыстыльыхпынун лъңанун”. Ынкәм аносимиңлъяғвигмун канахтыснықихтақа кынляңа агляхтыстыльыхқамнун Умилыхпигағмун».
²² Агриппам пикә Феста: «Хўаңалью нагасюгақа Павел». Пикә: «Унәми нагалъықан».
²³ Унәмиңани Агриппамлью, Вереникамлью йтқак қырңуғутфилхьягмун ынңәталъ ашағўағлютык умилгым аткәмың, малихтыстыкльюки умилгитлью пильюўахтыт, иглығутистыңилъю Кесариям. Тәхкын Фестым итхутысықхкә Павел. ²⁴ Фестым пикй: «Умилыгми Агриппами, лъпысылъю қамахлъюси хўәнлыңуғни, уна юк ысқақыси, Павелыңуқ. Қамахлъютың Иудеит мәнлыңут, Иерусалимымылңутлью қикихқукихкәат хўаңамкун рыпаль акилгүткыхкәат туқусяққәнилюку. ²⁵ Иўырңа нанқихсяқыхка сямың апальйтыфтуқ туқусяққәлюни. Лъминың нанқихтысюкәтаңаның Умилыхпигағмун агляхтысналюку пйқақа.
²⁶ Иўырңа посланиятхун сямың ипапихқыңбалғиымың апыгьяхқитұңа Умилыхпигағмун ўмың югмың аюқылғиымың. Ынкәм тагитақа сивухпысинун, кияң лъпынун Умилыгми Агриппами! Ныгьюкақа әпқуғәқумтыху сямың письмосихқамың нәлькыфикнаюкамкун.
²⁷ Хўаңамни тымңиңуқ агляхтыстыкумкун аносимиңлъяғқ Умилыхпигағмун сямың анахутыльығмың апальюңунән».

Павел Мысиғалғи Сивуңани Умилгым Агриппам

26 Агриппам пикә Павел: «Таўа мысиғагьяхқәхтутын, сяқсин азузи».

Павелым йхыни ныңугульюки, пикә:

² «Умилыгми Агриппами, ағнығми хўани ынңәталъ анығныхтуңа сивухпыни мысиғағнақылғиңа Иудеит анахутыльқынықикаңитның, ³ қаюхлъяк нальюкынғитңуағатын Иудеит наңағнығитлью, апальюқуткақыхкәитлью. Ынкәм наңльыхсипихлъюңа әптамкын нагатахтысылъюңа.

⁴ Нунамнилңутлью, Иерусалимымылңутлью қамахлъютың Иудеит лйсимакәт кияхтәлъқа аңлихәтымның има. ⁵ Апыгьюгьякумыхтыху лйсимақыхкәхтың апығнаяғәтңа йўлың қәтқутқалғиңа Иудеит Лйлихтүситнун. ⁶ Хўа Иудеит тагистәтңа хўавык нанқихтысылъюңа қаюхлъяк ныгьюкнукыхка Кияғнығым уңувахтилъыхқә туқуканың акықусяқыхкә сивунымнъун. ⁷ Тәната акықусяқ куля мәлгук сйпнықылғит рамкымта ныгьюкыхкәңат альхыхналюку, ынңәталъ манигүтңулютың Кияғнығмун унухтүмән, ағныхтүмән. Умилыгми, иўырңа тәна атәсиқ ныгьюкильық апальюқльюку Иудеит нанқихтысюгәтңа. ⁸ Сяңафси сюмыхтағағақыстык Кияғнық уңувахтипагниңинъилюку туқуканың?

⁹ Сивунғани агани ухпықыпихтыкақақа кипульхинәльыхлъяка ылъкуғутңанилюку атханың Иисусым Назаретығмим. ¹⁰ Таўатын пикәгуңа Иерусалимыми. Первосвященнигының пильыхқәңыхкәгуңа аносимиңлъяхтысналюки ухпықалғутыт. Туқуқуғнақатки итагнақыпихтыкақанка туқутысылъюки.

¹¹ Угляғңән ағыоқтыстыкақанка тамахитни синагогаңитни, хўатынлью писнақуткыхкәқанка: “Ухпықнанймәқа Иисус”. Угумиягутыпихтыкақанка рыпаль малихқәқақанка талўа язычнигыт нунаңитнун амьюткынәлюки».

Павелым Әпқаңа Ухпықәхтыльыни

¹² «Тамәкын апальюқльюку Дамаскытуңа пильыхқәлиғлюңа, қылыльылиғлюңа первосвященнигының. ¹³ Умилыгми, иглыхтәлюта ағнық куқагитақуқлью ысқағақа ниғук ниғугатағалғи сиқинығмың, күкхульхй қиягмың памакын. Ынңәталъ ниғупихлъюни күкхуткәгуқ увитымнун, иглығалгутымнунлью. ¹⁴ Қамахлъюта улъығәтукут нунамун. Тәхкын ма нагақуғақа хўатын пилғи Еврейльимистун: “Савля, Савля! Сяңама амьюткысиңа? Ақнихқүгутын лъпынун амьюткильыхпыгун, таўатыхпигақ волым ақнихқульхатун кытңихқульығмикун югми мағьяхқүси”. ¹⁵ Аптақа: “Кинаңузин Атанық?” Атанғым кймсиғәңа: “Иисусыңуңа, амьюткыхкын. ¹⁶ Ныкыви. Алйгвикамкын қаюхлъяк накмикамкын қыпхәхтыңулютынлью, лйсимакистыңулютынлью. Апығнакытын тамәкут ысқағахтын ағнығми хўани, тамәкутлью кылгусяққанка киңувақун алйгвикыхкумкын. ¹⁷ Югульқнәғамкынлью лъпык катам юхпының, язычнигнунлью. Лъңитнун каяхнақнўамкын ¹⁸ ысқахтыстысылъюки, тунульюки мамлығмың қйвысылъюки ниғуғмун, тунульюки Туғнығам ахтуғьяхқәңгилъханың қйвысылъюки Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъханун.

Тәхкын Кияғнығым сығывултықй
сығлықылхитның, илялтықилью тамāвык
афтыкаминун ухпықильхитхун хўаңамның»».

Павелым Аңқаңа Қыпхақани

¹⁹ «Умйлыгми Агриппами, қаткыхқақақа тана
ысқағұәльқа қиялгмың. ²⁰ Сивукльюңа уңипақйңа
Дамаскыми тәхкын Иерусалимими, тамаңанилью
Иудеями. Уңипақйңа Иудеянунлью,
язычнигынунлью авутықкыльюки
сығлықынъаниғлюки қйвысқылъюки Кияғнығмун,
пинитунлью писқанка ипапиқуткысқылъюку
авутықкыльютың сығлықынъанйматаңи.
²¹ Таўатын уңипақильқа апальюқкльюку Храмыми
Иудеит тугулюңа тукунъақуткыхқақатңа. ²² Иўырңа
Кияғнығым каюсйтақаңа хўавымун кынляңа,
ынкām сивухпысигун ныкывлюңа аңпақа Христос
пиңұәхлягнунлью, укаванталғинунлью. Аңпақа
тәнаңұқ атәсиқ ұкналиқистытлью, Моисейемлью
ұкналиқуткыхкāt. ²³ Пикāгут Христос
икфиқыпыстәхльықнилюку ынкām сивуллюни
уңувағьхқәнилюку туқултығмың.
Апығьхқәнилюкулью нигуга югулилхым
югнунлью, язычнигнунлью».

Фестым Налъюңуҳникаңа Павел

²⁴ Павел мысигәмалюку Фестым акилгұхлькә:
«Павел, нальюңуҳтутын! Лйтыльыхльяхпык
нальюңуҳтыстәтын!»

²⁵ Иўырңа Павелым пикā: «Правитель Фестыми,
нальюңуҳтыльхитуңа, лйсималюңа ипамың
акузиңуңа. ²⁶ Умйлыгми Агриппам лйсимақнұағә
тамāна ынкām тытухпынән алыққуғақа.
Лйсимақақа нагақуқакй қамахльюки тамāкут
қаюхльк аксяқкльюку пикāнгитут. ²⁷ Умйлыгми
Агриппами, ухпықақсикй ұкналиқистыт игақыхкйт?
Лйсимакамкын ухпықақатын!»

²⁸ Умйлыгми Агриппам аңтыкә Павел:
«Сюмыхпынйи хўа такысқуҳән алыққуғлюңа
ухпыхтыснақсиңә Христосымың?»

²⁹ Павелым кймсиқә: «Такысқуҳәғңән, налиғмың
тәкльюку алыққуғьғәғңәмкын юғәткыңъўәмкын
Кияғнығмун ухпығысқылъютын. Лъңинахпык
юғәткыңъунғитамкын, юғәткыңъўәмси
қамахльюси нагалхъйни хўаңамның ағнығми
хўани, хўаңамтун лъйғысқылъюси иўырңақун
қйпшағутнунәси!»

³⁰ Тәхкын Умйлык Агриппа, Правитель Феста,
Вереника, тамāкутлью иляңи ныкывүткат.

³¹ Аңлютың лъмыхнының алыққуткат: «Ўмун югмун
сымың апальтукут туқутусихқамың налиғмың
анусимиңлъясйхқамың». ³² Агриппам пикā Феста:

«Аныснайғахпут Умйлыхпигағмун
нанқихтысқылъюни пикāңғисяқан».

Павел Агльскаңат Римымун

27 Фестым Италиятысқысюгилью
аңьяхпахкун, аглятыстыкй Павелылью,
иляңилью анусимиңлъяғат умйлуәғмун
Юлийюмун. Юлийюлью пильюуахтыкулхит
әтқылғйт: «Умйлыхпигам Пильюуахтыңи». ² Таўа
аңьяхпак Адрамитымың пи,
ағуляқсқлтыхйнәхтыкақ нынун Асиям
ысныңанилнуғнун. Таўавык ұхльюта ағулякукут.
Аристархым малихтйлью Фессалоникағмйм.
(Фессалоника Македониямылңук). ³ Унәмиңани
кәтукут Сидонымун. Юлийюм пинитунуәқ пикā
Павел, лляхтыстақкльюку илякумтәғанун
Сидоными, сямың акльюкыхкәның тўнақкльюку
пискыльюку. ⁴ Сидонымың ағулякукут ануқа
айгумун ынкām иглыхтукут уқйныльхакун қйхқам
Кипрым. ⁵ Иглығәкут ысныңакун Киликиямлью,
Памфилиямлью тәхкын нағныхтукут Мирымун
Ликиямылңуғмун. ⁶ Тамāнтыфтуқ аңьяхпак
Александриямың пи, ынкām Умйлуәғым Юлийюм
лйгикльюку Италиянъақутаңа ұхтыстйлью.

⁷ Нунмәсқуҳақ иглыхтукут қафсиныгьхльк
ағнық, иўырңа пияқлйғңәмта кәтукут Книдымун.
Ануқлйтыт иглығапағниңйтыстйлью тәгавык,
иглыхтукут уқйныльхакун қйхқам Критым,
нағухльюку Салмон. ⁸ Ысныңхәкун иглыхтукут
пияқлйғңәмта, кәтукут қаңиғамун әтқылғймун,
Уқитағвик Қаңиғақ, тәна қантағанлыңуқ Ласеямың.

⁹ Тамāнтыхльхтукут қынұат якуғнахтә тәкльюку
иглығамун, сйңынлью Ағнық нағухльыхй
священнигыт ахқышәғвигат сығлықкыльхитнун
Иудеит. Ынкām Павелым кылыңасяғй аңьяхпағым
умйлуәғи. ¹⁰ Пикй: «Укухси югни, сюмынни хўа
ынңәталъ якуғнйғнакукут иглығалъымнйи.
Ифльяльықахпутлью аңьяхпахпут уситумән,
ынтакун талўа туқуляғалъыкукут». ¹¹ Иўырңа
Умйлуәғым Юлийюм нагатақыхкык
аңьяхпағымлью умйлга, аңьяхпалыклью юк
авылғағлюку Павел. ¹² Альюльютыңлью
аңьяхпағым юги иглыхсюкат қаюхльк тәна
қаңиғақ якуғналғй аңьяхпағмун уксюхфигулюни.
Кәнъақналютың Финикымун пикат
уксюхсәхқәлютың тамāни. Финикым қаңиға
қйхқамылңуқ Критыми, северозападымунлью,
югозападымунлью аюқылғй.

Ануқлйльыхльк

¹³ Икыхкымың ануқатағәхсян аңьяхпағым юги
пикат: «Тәната ануқа утақақхпут». Ынкām уйғйта
сяюглюку тылянаңакут Критым ысныңхәкун.

¹⁴ Иўырца ануқлѣхлѣяхтуқ накагьямың ынкәм қйхқамың атыхтыхлѣягә. ¹⁵ Аңьяхпак аўатмун тыңсягу қўтмун таглағнақуткысяглюта йлѣқаохтукут ынкәм упўпың тыңтыстукут. ¹⁶ Қйхқасқуҳәм Клавдам ўхқаңанун лѣйгусилью уқитыгрәхтукут. Таўани қамуқсяқыфут аңьяхпак пияқлѣйгуткығңәмтыху қәахпукт. ¹⁷ Тәхкын аңьяхпак аюгихсягәт асихлѣюку тапхағмың. Алиңлютың қынәхлѣюхқўнѣаюкамың Сиртыми тылянаңат ифкахқуғлюки тыңтыстукут. ¹⁸ Унәмиңани паниның ыслѣя алмысиқыхлѣягьягу, аңьяхпағым усиңан иляңи мығмун атыхқуғйт. ¹⁹ Аўақәғәни ыслѣя алмысиқсягу аңьяхпағым сянкүтқи атыхқуғйт. ²⁰ Қафсиныхлѣяк ағнық сиқинңунани, игалықытәңунани пйқ ыслѣям сығлыхлѣягым аңталяңаның. Ынкәм талўа йлѣқаохтукут, исигимақун туқуляғәнѣақылғйкут. ²¹ Югыт нығыхпынатың мулѣхлѣягьята Павелым ныкывлюни пикй: «Укухси югни, нагатқасяқуфсиңа кынѣаянғилңўкут Критымың ынкәм ахсян сығлылйғнаянғитуси, сягьянѣаянғитуси. ²² Иўырца йлѣқаохпынаси, налихйнахси туқунәнғитук иўырцақун аңьяхпагйльыкукут. ²³ Унук Кияғнығым яқулган такуқақәңа. Тәната Кияғнық манигуғақыхкыхка, лѣңан пикаңа. ²⁴ Яқулғым пйңа: “Павел, алиңыхпынаң, кәлѣыкутын Римымун, ныкывыльыкутын сивуңакун Умйлыхпигәм. Юғәткыхкақутыхпының аңьяхпагмытылгутытын қамахлѣюки Кияғнығым югулилѣықй”. ²⁵ Ынкәм қуятык, ухпықйңа Кияғныхқун таўатынѣўағысқылѣюку уңипәтыльымтун. ²⁶ Иўырцақун аңьяхпагйльыкукут қйхқами». ²⁷ Қуля стамат сйпнықлѣюку унук Кылѣйми Адриатическими тыңтйлью. Тәкўани унугым қукәни юляғйт пикәт қўтмун туғўәхсюгнинѣиллюта. ²⁸ Тапхақ уқихкутиғлюку мығмун атыхсяқмыхтыху югинақ яғнық ўсқахтуткафтуқ. Тазиңапихқәғьямта тапхақ атыхлѣятағьяқмыхтыху акимигақ яғнық ўсқахтуткалймалғй. ²⁹ Юляғйт алиңыхкат аңьяхпак қалмысинѣаюкан ынкәм стаманың уйғиғәт киңуңакун. Тәхкын юғахтут ахшахкйғысқылѣюку. ³⁰ Аңьяхпағым юляғи анагнақыхкат сивуяга аңьяхпағым уйғитылиғнақысиғўәгуткылѣюку, аңьяхпак мығмун атыхтыкәт. ³¹ Иўырца Павелым пикй умйлўәқлѣю, пильюўахтытлѣю: «Укут югыт ағуляқыхката каютыпагйльыкукут ынкәм лѣпыси туқуляғәлѣықуси». ³² Ынкәм пильюўахтыт аңьяхпак кыпуткәт. ³³ Ахтағнақәқәлѣю Павелым қамахлѣюки нығысқуғўәқй, пикй: «Қуля стамат сйпнықлѣюку ағнық нығылѣкунғитуси қаюхлѣяк ынңәталѣ кылыңарулғйси. ³⁴ Тамәкын апалѣюқлѣюку нығысқуғўәғнақамси икнақухтысқылѣюси.

Налихйнахси туқунәнғитук талўа ақнихнәнғитук». ³⁵ Ныпйгьями нықыкшаңлѣямың тугульюни игамсиқаюгвиклѣюку Кияғнық мануңитни икулѣюни нығыхкақ. ³⁶ Югыт илютухсягьистың лѣңитлѣю қамахлѣютың нығўткат. ³⁷ Қырцахлѣягымта аңьяхпагмылңуғни 27бңўфтукут. ³⁸ Қамахлѣютың нығўнѣығмың апығйгьямың аңьяхпак уқыңыльиналюку пшеница мығмун атыхқуғәт.

Аңьяхпагйтыльық

³⁹ Ахсягу қўтмың ысхәтут, тәўаңинақ лйскоқынғитәт натуңутаңа. Иўырца қаңиғалгуфтуқ ысналығмың ынкәм тәхун тамлягнақсюхтут. ⁴⁰ Кыпўльюки уйғйтыт униткйт мығмыльюки, пытугутйклью ақўтак нағихқуқйт. Тәхкын сяюглюки тылянаңат сивуягмылңўт тыңтыстут тыспикавык ыснамун. ⁴¹ Иўырца аңьяхпағым сивуяга ахқитағисян киңуңа қағихлѣягыт кагимтәт. ⁴² Пильюўахтыт пияғйт анусимиңлѣяғат туқуқуғналюки лѣбрақ қўтмун пугимлютың навык анагнаюката. ⁴³ Иўырца умйлўағым туқутысюумаңиткә Павел ынкәм йнғуткй. Йығлыги қыльқй пугимақаяохәт қўтмун таглйсқылѣюки. ⁴⁴ Тамәкут пугимыльхилңўт аңьяхпағым икыльхәкун тугулюки таглағнақысқыхкй қўтмун. Таўатын қамахлѣюта яйўәсың ухлѣығәтукут қўтмун.

Павел Мальтами

28 Яйўәсың қўтмун ўхсямта лйгикахпукт қйхқак Мальтаңутаңа. ² Тамәкумит ынңәталѣ упуғатйлью кумақисимәмта қаюхлѣяк ақлѣяғахтыкаңа ыслѣялѣюгүхсимағми. ³ Павел сякумиглюни қўхкамың қйғималюку, туқуналғй нымығьяқ мәтнығым әныслѣюку қўғның, йхакун амқыхтыкә. ⁴ Тамәкумит ысхағлюку нымығьяқ Павелым йханың қуғағналғй илятың пикйт: «Ипапыстәқ уна юк юхтахтыңўқ. Қайўа унгани мығми туқунғитығңәғми ысхаху туқуяққамалғй». ⁵ Павелым йхыни уфсюгусяқминици нымығьяқ ифкахтуқ кынғыгнун иўырца талўа нымығьям ақнихсимаңилькаңа. ⁶ Югыт пикақсяқәңат Павел пўвыхлѣягнақнилюку налиғмың туқунақнилюку. Иўырца сяхпынани мулѣхлѣягьян, сюмыхтағәткыхкәт: «Уна налиқәт кияғнығыт». ⁷ Там қйхқам умйлга Публий, нуналгуфтуқ уғухсиғвимта туңаңани. Публийем ынңәталѣ упуғатйлью, лѣңанитукт пиңают ағнығыт. ⁸ Атаңа пуклѣығәнуфтуқ ақсялѣикумағми. Павелым ысхағьяхтуғлюку юғәткылѣюку, сәфсяқминици нәлхутук. ⁹ Павел таўатын пиян қамахлѣютың иляңи қинуюгыт тагиляғәткат ынкәм нәлхуткат. ¹⁰⁻¹¹ Тамәкын апалѣюқлѣюку тунқухтәгйлью

тунусямың. Тамәни пиңают танқит атуғлюки агуляқсяққәхсямта тунқуқтәләтағйлью тумәңани атуққамнъың.

Павел Римылъхй

Аңьяқпак Александриямың пикақ уксюқсималғй тамәни қйққами. А́тқыфтә «Малғик кияғнығык» сивуяганитыфтуклью улимәгулютык тәкук. Агуляқсяққәхсян тәхун ұхтукут. ¹² Сиракузымун кәльюта тамәнтукут пиңают ағнығыт. ¹³ Тәхкын қапйғұтаукут Ригиямун кәтыльымнъун кынляңа. Ағнық атәсиқ атуғлюку тамәни, унәмиңани ануқатағәгутилью икывағмың ынкәм аўақәғани ПUTEОлымун кәтукут. ¹⁴ Тамәнтыфтут ухпықат, лъмыхнитыскйлью мәғрағвинлык ағнық. Тәхкын Римымун нағнықтукут. ¹⁵ Ухпықат Римымылңұт нагақуғлюта, пәйғумақаңинкут туңаңитнун Акильпыгағвигыт Аппиева площадимылңұт, иляңита пәйғумақаңилью туңаңитнун Пиңают Ақылъқалғутат. Павелым ысқағлюки ухпықат илютуқтыкақ ынкәм игамсиқаюгвикыхкә Кияғнық.

Павел Римыми

¹⁶ Римымун кәсямта Павел лъңинағмытыстәт нани пиюкылқани иўырңақун атәсим пильюўахтым кылыңакә.

¹⁷ Пиңают ағнығыт атуғлюки Павелым тахсиқлйғй Иудеит иглығутистыңит. Тагията пй: «Иудейелгутымни, сяңгитығңәмки юпут, налиғмың кипульхинәнғитығңәмки наңағнығит сивунымта, паниның иглығутистымта Иерусалимымылңұт тугулюңа тунәтңа Римығмйнун. ¹⁸ А́пкүғәғлюңа сямың апалъйсяма туқутусиққамың итымунъалюңа пияғәтңа. ¹⁹ Иўырңа Иудеит иғлыкәтңа ынкәм тамәкын апалъюқльюку пйқа нанқихтиста Умйлыхпигағмун нанқихтысюгнйлюңа. Умйлыхпигағмун сығлықұғьяхтүнғитанка юлгутынка. ²⁰ Ынкәм тахсиқлйғамси апығналюки тамәкут лъпысинун. Лйтысюгақалъю лъпысинун тәна атәсиқ Израилығмит нығьюкыхкәт апалъюқльюку қйпшағусиғңәңа».

²¹ Кймсиқәт: «Иудеяғмит письмоткигатәтын хўаңқунъун. Талўа налихйнитә ухпықәлгутымта тәгыхкын тагилютың уңипақигатәтын, налиғмың сығлытун акузиткигатәтын. ²² Хўаңқута лйсюгахпут лъпынун сямың сюмықтағәткакутәни тамәкут ухпықилғйт Иисусымың, қаюхлъяк лйсимақахпут нани алңунак сығлықұғәқйт». ²³ Тәхкын накмикыхкәт ағнық атәсиқ қырңуғутфигулюку.

Тәна ағнық кәсян угляпихлъютың тагиляғәткат Павелым кияғфиганун. Унәхәның унулъханун кынляңа апықтуқй Атаныхпагульханың Кияғнығым, лйгикыстыңъўәғнақуткыхкйлью Иисусымың атуқльюки Лйлихтүсй Моисейем, ўкналиқистытлью игақыхкйт. ²⁴ Иляңита ухпықыхкәт иўырңа иляңита ухпықумаңилькәңат. ²⁵ Ынкәм ахтйрәгуткат. Ныкывұтакутлью әнлығәнъалютың Павелым пикй: «Аглығналғйк Тағнығак ипа пималғйк сивуныхпысигун ўкналиқистыкун Исаиякун. ²⁶ Хўатын пикағуқ:

“Такулюки укут югыт хўатын пики:

Нагасяғңәхпыси,
ысқапағңәхпыси лйгикнәнғитуси.

²⁷ Тәкут югыт таўатытут қаюхлъяк умьюгйт пиныхлъйхтыкәгут ынкәм сигутытыңлью, ийытыңлью сьпыхкәйт.

Таўатынъығисяқумың ысхәнъаяхтут,
нагақунъаяхтут, лйгикнаяхтут,
қйвнаяхтутлью хўаңамнун
нәлхутыскыльютың”».

²⁸ Павелым тәқниткун пикй: «Лъпысинун лйгикысюгақа, Кияғнығым каяхтыңъўәқәқй уңипахтыни уңипйскыльюки югулилъығмың язычнигнун. Лъңит нагатыпыстәғьяққәгут».

²⁹ Таўатын Павел пиян Иудеит ахтйрәгутыхлъягумағмың әнлығәткат.

³⁰ Мәлғук аюмиқульхық Павелым кияғфикыхкә мыңтығак лъивикақльюку. Упуғатақыхкәңи қамахлъюки итықтыни, ³¹ тытухпынанилью уңипақәқ Атаныхпагульханың Кияғнығым. Апыхтүткыхкәлью Атанық Иисус Христос. Таўатын пильха китум алңунак агулйхсимаңилькәңа.

К Римлянам

1 Укут посланият Павелымың пиңүт; қыпхақтыкәңа Иисус Христосым. Кияғнығым туқлъяуқақәңа апостолыңулюңа, накмикыхкақәңалъяу уңипақысқылъяуки Пинилғйт Уңипани.

2 Аюмиқ Кияғнығым акықусяқыхкақй тәкут Пинилғйт Уңипат үкналиқистымикун. Үкналиқуткыхкақйт аглығналғйтхун Акузитытхун Игақыхкатхун. **3** Тәкут Пинилғйт Уңипат Кияғнығым Иғнығаның аюқут. Югулюни альхықәгуқ Умилғым Давидым киңунгитхун. **4** Аглығналғйм Тағнығам лйгикыстйлью Атаныхпут Иисус Христос, Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилңүгуқ Иғныға. Тағнығам ипапихқыхкақә уңувахтыслъяуку Иисус тукулъығмың. **5** Лъңакун наңлъякылъяңумәңа апостолыңулюңа. Таўатын Кияғнығым пикақәңа туқлъяйсқылъяуки нунатахән юги ухпықысқылъяукулъяу, қәткысқылъяукулъяу Христос. Ынкәм Христосым әтха құлвалъяңылъяуқ. **6** Лъпысылъяу Римымылңуғни, Кияғнығым туқлъяуқақйси Иисус Христосымун пикысқылъяуси.

7 Қамахлъюси лъпыси Римымылңуғни Кияғнығым пиниқыхкйтни, туқлъяуқйтнилью юкналюси:

Кияғнығым Атамта, Атанғымлъю Иисус Христосым каюсйлъиси, ныкыхмылъялисилъилью.

Юғй Игамсиқаюльхым

8 Сивуклъюку тамахақыписинун игамсиқаюгвикақа Кияғнықа Иисус Христосыкун, қаюхлъяк уңипә ухпықилъяхпыси миңитңуқ юлғутнун тамахәни.

9 Пинақылъқа қамахлъюку қыпхәтақақа Кияғнық, уңипақналюки Пинилғйт Уңипат Иғнығаның аюқылғйт. Кияғнық лйсимакистыкақа кунпың юғәткыңбукумси. **10** Юғағақуңалъяу Кияғнығмун пиюкылъқыхакагу қынұатлъю лъпысинун пияхқәлюңа. **11** Ысхағьюпихтақамси қуястыльылинъялюси Кияғнығым Тағнығакхының икнақсюхтысқылъяуси. **12** Хұатын пиңұамси: қырңамта кайымутунъялюта, лъпыси ухпықилъяымкун, хұаңа ухпықилъяхпысигун.

13 Ухпықәлгутымни, лйсимакысюгамси ауын лъялихфиксюгақамси иўырңа сям кунпың пинғитыстақәңа. Ынкәм мәтын каюсйсюганка

Римығмйт ухпығысқылъяуки Христосыкун, иляңитнун язычнигнун пилъяымтун. **14** Кияғнығым накмикыхкақәңа уңипақысқылъяуки Пинилғйт Уңипат. Ынкәм уңипақсыхқәқанка тамахәнун, Грегынкунунлъю, Грегынкунунгилңуғнунлъю, пыхқинығнунлъю, нальюқанунлъю. **15** Ынкәм хұә уңипақиюхлъягүңа Пинилғйның Уңипаның лъпысинунлъю кияхлъыхйни Римыми.

Пинилғйт Уңипат Кияғнығым Ахтуғьяхқәңгилъқй Югулилъяғмун

16 Кайңукигатанка Пинилғйт Уңипат: Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъқй югулилъяғмун тамахәнун ухпықилғйнун. Сивуклъютың уңипақыхкәгут Иудеянун тәхкын язычнигнун. **17** Тәкут Пинилғйт Уңипат лйгикыстйлью натын Кияғнығым нальхусяғақутаңи югыт ылъқуғутңалъяғмыхнун. Ухпықилъхинйтхун Кияғнық таўатын пйқуқ. Катам Акузитни Игақыхкани игақәңақ: «Нальхухқыхкақ Кияғнығым ылъқуғутңалъханун кияхлъықуқ ныгьюкльюку лъңа».

Кияғнығым Сякшитыльыхлъяга

18 Қиялғмың Кияғнығым югыт лйгикыстй сякшитутңунилюки, ағыюхлъықнилюкилью сығлықыхлъхитнун, сығлытунлъю пильхитнун. Сығлытун пильхита лйгикнанихтыстйт Кияғнығым ипапилъханың. **19** Сяңұә югыт лйсимакыхкәт Кияғнығмың аюқылғй хұатыхлъюәғүқ лъңитнун қаюхлъяк Кияғнығым хұатыхлъюәғүхтә лъңитнун. **20** Кияғнығым улиматаңаның нуна, югыт лйгикңұәғәқәт ахтуғьяхқәңгилъхә агулйгигалңуқ, ипалъяу Кияғнығутаңа. Қайұә югыт ысхақпағниңитығңәғмыхтыкык тәкук, паниның лйсимакахкыт Кияғнығым улимәғакун. Ынкәм югыт апалъйтут хұатын пильыхқамың, Нальюкақпут Кияғнылгутаңа. **21** Лйсимақығңәғмыхтыху Кияғнық, құлвйгатәт Кияғнығулюку, игамсиқаюгвикигатәтлъю. Йығлыги сюмыхтағалъхит Кияғнығмың сятңунаниқәгут, умыюйтлъю лйгикнаниқәгут. **22** Пыхқингунйкут иўырңа нальюхтақут. **23** Ынкәм манигухпынән Кияғнық туқуяхқәңгилңуқ, йығлыги манигуғақйт кияғныңлъяқатың юхсюгилңүт, қауәхсюгилңүт,

тығикусяхсюгнилнұт, налиғмың
нымығьяхсюгнилнұт.

²⁴ Тамәкын апальюқльюку Кияғнығым пыхтй атуқысқыльюки нукихналғйт похотильғыт пиюкыхлъякйт. Ынкәм атуқақйт югуситың анағдалюки, нечистотамың илямыхнун, ²⁵ қаюхляк ипапилъық Кияғнығмың аюқылғй нәвгусимәт иқлъяңамун. Ынкәңам манигуғақйтлъяу, қыпхәтақйтлъяу Кияғнығым улимәғи, авылғағлюку Улимағиста лъңа катам. Лъңаңұқ усюксяхқақ кұнпырухляк кынлыңунән! Аминь.

²⁶ Тамәкын апальюқльюку Кияғнығым пыхтй атуқысқыльюки сығлықхыльхыт пиюкыхлъякйт. Ағнат альңунахқильгит югыт, йығлығи альңунахқысыгутут ағналгутмыхның.

²⁷ Таўатыхпигақ югытлъяу альңунахқысюгнанигит ағнат, йығлығи альңунахқыльгит юлгутмыхның. Таўатын пикәтаңитның Кияғнығым ағыюғй югусйтхун апальюқльюки анахутылъыхлъягит.

²⁸ Тамәкут югыт сюмығмыхни сятңунғинъйқәт лйсимакылъық Кияғнығмың аюқылғй. Ынкәм Кияғнығым пыхтй сятңунғилңуғнун сюмыхтағалъхитнун, атухқақынғисяқаңитнунлюю.

²⁹ Альяхйнағмың сығлығмың пимаңинағақут, сығлыхқақут, пакиғнығұт, угумикытахтутлъяу. Ақинакытахтут, юхтағьюныхтұт, пильюуағьюныхтұт, пұхтиюныхтұт, сюмыхтағәткақйтлъяу илятың сығлыпигулюки. Ййльхйкут, ³⁰ сығлытун акузиткақйт илятың. Угумикәт Кияғнық, юкыхқынғұт, кукаюғнығұтлъяу. Сюмыхтағағақут ўата сығлытун пиналютың; қәткусигатут аңаюқамыхнун, ³¹ нальют, акықусятың атуқигатйт, наңлыгыгюгигатут, нафухтйтақутлъяу илямыхнун. ³² Лйсимакйт Кияғнығым Лйлихтүсй пилғйт таўатылнұт югыт альхысхәққәңнұқ тукулъық. Нағнығутңинахпынаки тамәкут атуқыхкатың, талўа итагнақақйт таўатын пилғйт.

Кияғнығым Нанқихтильхә

2 Тамәкын апальюқльюку нанқихтикувык юғның анағнйльқавигитутын. Нанқихныхпыки, лъпынун нанқихтақутын ағыюғьяхқәлютын қаюхляк лъпыкляу лъңистун пйқылғйтын. ² Кияғнық нанқихтйқуқ юғның сығлыпыстәтун пилғйның, лйсимакахпудлъяу нанқихтильхй ыльқугутңәт. ³ Иўырңа нанқихтақатын анахулъхйт, нақамлъяу лъпык катам пйқәтын тамәкут атәсит анахутылъхыт. Ынкәм сюмыхпынй анағьяхқәнилюку пизигу Кияғнығым нанқихтильхә? ⁴ Лйгикынғисигу наңлыхтахтуляңа Кияғнығым? Ағыюғахсигалькәңатын таўаниңинақ қаюхляк

нуқытутақыхқаңатын. Сюмыхпынйи тәкут сятңунғитәт? Лйсимакынғисигу Кияғнығым наңлыкақыхқаңатын қаюхляк авутыхқысқысюкаңатын? ⁵ Иўырңа лъпык алыхқуныхлъяуғұтын, пиныхлъяуғұтын; тамәкын апальюқльюку авутыхқысюгигатутын. Ынкәңам лъпык катам улимаңўән ағыюльыңыльыхқан сығлығатағәлюку Нанқихтильхым Ағнығани. Таўани Ағнығми Кияғнығым алыхлъяқәк сякшәльынилъяу, ыльқугутңалғйлью нанқихтильыни. ⁶ Нанқихлъяқй тамахйта югыт апығйғутылъхистун. ⁷ Иляңи югыт пинитун пимаңинағақут қаюхляк Кияғнығмың альхыхсюкаңит усюқилъық, құлвалъық, югусикляу туқуяхқәңгилңуқ. Ынкәм Кияғнығым кынлыңилңуғмың уңувальылилъықй. ⁸ Иўырңа иляңи югыт лъңинаюғнығұт. Ухпықсюгигатәт ипапилъық сығлыпыстәтун пиналютың. Ынкәм Кияғнығым сякшитутыхлъяглюки, ағыюхлъяхлъяқй. ⁹ Қамахтыңўәғлюни нунамылңуқ юк, Иудея налиғмың язычник, сығлыпыстәтун пикақ, Кияғнығым ағыюхлъяқә сығлылйғмыңлъяу, икфиқылъығмыңлъяу. ¹⁰ Иўырңа қамахтыңўәғлюни юк, Иудея налиғмың язычник, пинитун пикақ, Кияғнығым усюқылъықә, құлвахлъяқә, ныкыхмыльылилъықәлъяу. ¹¹ Танйльңунаки Кияғнығым нанқихлъяқй қамахтыңўәғлюки югыт.

¹² Язычнигыт альхыхтыльхитйт Лйлихтүсят Кияғнығым тұныхкй Моисейемун. Ынкәм сығлықхылғйт нальюкляуки Лйлихтүсят, туқуката Кияғнығым нанқихнәңгитй Лйлихтүсятхун. Иудейт Лйлихтүсәлгұт, ынкәм сығлыхқыхката Кияғнығым нанқихлъяқй Лйлихтүсятхун. ¹³ Тамәкут нағатағысналғйт Лйлихтүсяминун, Кияғнығым нальхусйгатй ыльқугутңалъығминун. Иўырңа қәткульхйт Лйлихтүсяминун нальхухқақй ыльқугутңалъығминун. ¹⁴ Язычнигыт альхыхтыльхитйт Кияғнығым Лйлихтүсй. Иўырңа қәткынъығмыхтыки тәкут Лйлихтүсят, қәткutelъхита Лйлихтүсәлгыстун аюқыстйт илюмыхтыхун, альхыхтыкақынғитығңәғмыхтыки. ¹⁵ Қәткutelъхита югнун лйгикыстйт илюмыхтыхун лйсимакйт Лйлихтүсят қылғусйт. Сюмыхтағалъхиталъяу лйсимакыстйт Лйлихтүсят илюңитнитуляңи, қаюхляк сюмыхтағалъхита иляңакун анахунъйқйт налиғмың иляңакун итагнағнйқйт. ¹⁶ Нанқихтильхым Ағнығани, Кияғнығым нанқихлъяқй югыт аксяқыхкйт Христос Иисусыкун. Әпхәқақа тәна уңипақнымки Пинилғйт Уңипат.

Иудейтлью, Лйлихтүссятлью

17 Матынңам письмоюганка Иудейт.
Иудейяңукувык, нығыюкатын Лйлихтүссят
Кияғнығым тўныхкақй юхпынун. Кукәюхтутынлью
Кияғнығмун пикнилютын. 18 Лйлихтүссятхун
лйсимакан сяңўә Кияғнығым сяқысюльха
льпынун, натынлью накмиксяққатаңа сяңўә
ылъкугутңалғй. 19 Ынкәм сюмыхпыни
мағьяқхұхтыңунйкутын аяканун,
ниғугунйкутынлью мамлығмылңуғнун.
20 Сюмыхпыни нальхусяқтыңунйкутын
нальюқанун, апыхтуғистыңунйкутыңлью
тағнухағнун. Лйлихтүссятлгутьхпының,
сюмыхпыни лйсимакнилюку сяңўә тамаҳан пйқан,
қамахльюкилью ипапилъық. 21 Апыхтуғақатын
илятың, сяңан льпынун апыхтйгасин?
Уңипақйкутын: «Тыглыхпынаң», льпыык,
тыглыгйгасин? 22 Пйкутын: «Гылгағнйхпынаң»,
льпык, гылгағнйгйгасин? Угумикыпихтатын
кияғныңльықат, льпык, тугунъйқйгасин
храмыңитның? 23 Кукәюхтакутын қаюхльык
Кияғнығым Лйлихтүссяни тўныхкақй юхпынун.
Иўырңа қаткынғинъыхпыки Лйлихтүссят қўлвигатан
Кияғнық. 24 Акузитни Игақыхкани игақңақ:
«Апальюқльюси льпыси Иудеяни, язычнигыт
сяңўхтақат Кияғнығым аҗа».
25 Қаткыңъукуфки Кияғнығым Лйлихтүсй
обрезанияльхын пинихтук. Иўырңа
қаткынғилькуфки Лйлихтүссят
обрезанияльхилңуғыстун аюкутын. Ынкәм
қуястыльыңнәнгитутын Кияғнығым акықусяның.
26 Язычник обрезанияльхилңуқ қаткульхй
қылғусйтнун Лйлихтүссят, Кияғнығым
тугукльыхльықә никимқун обрезаниякәлюку.
27 Льпыси Иудеяни Лйлихтүссятлгүси игақңалғйның,
обрезаниякәгусилью, таўаңинақ қаткигатаси
Лйлихтүссят. Иўырңа язычнигыт
обрезанияльхилңут, қаткақйт Лйлихтүссят. Ынкәм
қаткутыльхитхун Кияғнығым нанқихльықйси
ағыюгьяққәлюси. 28 Обрезанияңинағлюку югым
югусй Иудеяпигухтыснәнгитә. Обрезанияльпыпйк
пиңигатук югусим қайңинақун. 29 Итупиль, юк
Иудеяпйгүк Иудейяңукуми илюмикун. Ихсяққўа
обрезаниякәгуқ Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун,
накән игақыхкатхун Лйлихтүссятхун. Ынкәм
Кияғнығмың усюқылъыңылъықуқ, накән югның.

3 Сяңўә анығнықхусйгўа юк альхыкуми
Иудейеңулюни? Сяңўә анығнықхусйгўа
обрезанияльығмун? 2 Угльпихтут анығнықхусит!
Сивулихпигақ Кияғнығым нығыюкуткақй Иудеянун
Акузитыт Игақыхкат. 3 Иляңи
атәсйғмынъыгильката Кияғнығмун, Кияғнық

атәсйғмынъыгитыслъықатхў? 4 Йығлыгилью!
Тамаҳағми юк иқльыңиқыстыңуғңән, Кияғнық
ипаңуқ. Акузитни Игақыхкани Кияғнығмың
аюқылғй игақңақ хўатын:

«Акузиныхпыни, тамаҳағми лйсимакылъықатын
ылъкугутңанилютын.

Югыт нанқихтықаңатын, ипапихқылъықатын
анахутңанилюки».

5 Анахунъымта, анахутыльымта югыт
лйгикыстыңъәғакйт Кияғнық ылъкугутңанилюку.
Ынкәм пильықыста Кияғнық анахунъиллюку
ағыюқәңилью анахутыльымнъун? (Акузиңуңа
югыстун.) 6 Таўатынъыгитук! Кияғнық
ылъкугутңаңилькан, натынми Кияғнығым
нанқихльықакы нунам юги?

7 Иўырңа юк пинаялғй: «Иқльыңиқылъығма югыт
усюқистақйт Кияғнығмун қаюхльык
иқльыңиқылъығма алыхтақә Кияғнығым
ипаңульха. Ынкәм сяңанңам Кияғнығым
нанқихтаңа ағыюгьяққәлюңа сығлықкыстытун?»
8 Юк пинаялғйлью: «Сығлытун пильта сяңўә
пинилғй апығйғысқылъюку сығлытун
пильымнъың». Иляңи югыт тымңимың пйкут
хўаңкута апыхтуғйқнилюта таўатын.
Нанқихтыльыңьяққәгут ағыюгьяққәлютың,
ағыюльыхқамыгыстун.

Кина Алңунак Ылькугутңаңигитук

9 Ынкәм хўаңкута Иудеяни, пинигатағағыста
язычнигыңың? Накә, йығлыгилью! Аңхўақақанка
Иудейтлью, язычнигытлью таўатыхпигақ
сығлықкылъхым аҗкутақльюки аюқй. 10 Акузитни
Игақыхкани игақңақ:

«Таўа кина алңунак ылъкугутңаңигитук,
талўа атәсиҳақ.

11 Кина алңунак лйгикигатук,
китум алңунак ивйгатә Кияғнық.

12 Қамахльюни юк тунуткәгуқ Кияғнығмың;
қамахльютың анахуткәгут;

кина алңунак пинитун пиңигатук,
талўа атәсиҳақ.

13 Ихсяльқйт қыльпалңуғыстун лйвғыстун аюкут;
улютың атуқңйт пұхтимун,

қызимыхтыхун ядылгүт нымыгьястун;
14 қангит имиғңат злословияльығныңлью,
угумикытиқылъығмыңлью.

15 Юхтағиракыхтут;

16 навык алңунак пинығмыхни нәфқйстыңўакут,
сығлылйхкыстыңўакутлью.

17 Налъюкәт ныкыхмыльюни кияхтыльыққак,
18 талўа аликигатәт Кияғнық».

19 Лйсимакапут Иудейт Лйлихтүссятлгит
қаткыссяққакйт қылғусйт. Ынкәм такут Лйлихтүссят
ныпйхқылъықйт югыт хўатын пильыхқйтның:

«Нальюкапут сянутаңи сығлыққылыхыт». Лйлихтүсятлю лйгикыслыкыйт Кияғнығмун нанқихлықыңилюки қамахлыюки нунам юги.
²⁰ Нанқихтыкумики югыт нальхусяғнәнғитй ылькүгутңалығминун қаткутыльхитхун Лйлихтүсянун. Итупиль Лйлихтүсят лйтыстй югыт сығлықыстыңунилюки.

Ылькүгутңалық Ухпықилыхқун

²¹ Иўырңа Кияғнығым югыт лйгикыстй нальхусяғлықыңилюки ылькүгутңалығминун, накән қаткутыльхитхун Лйлихтүсянун. Кияғнығым аңқақә тәна Лйлихтүсятхунлю, үкналиқистытхунлю. ²² Кияғнығым югыт нальхусяқакй ылькүгутңалығминун ухпықилыхитхун Исус Христосыкун. Тәна ипанұқ тамаҳәнун ухпылғйнун Христосыкун қаюхляк алякунығытут ²³ қамахлыютың сығлықыкхатмыхның. Ынкәм нұхуткәгут Кияғнығым аңылыхляганун. ²⁴ Иўырңа Кияғнығым акиңилнұхқун тунусямикун нальхусяқакй ылькүгутңалығминун итымутистыңитхун, Христос Исусыкун. ²⁵ Кияғнығым тұныхкақә Исус ақутңулюку сығлықкылығнун. Ынкәм Исусым аўакун сығывутақй югыт сығлықкылыхит ухпықилыхит лъңакун. Таўатын лйгикыстыкақә ылькүгутңанилюни. Сивунғани агани Кияғнығым нуқытуткақй югыт ынкәм ныпйгуткақй сығлықкылыхит. ²⁶ Иўырңа ўми пильығми ипапихқә ылькүгутңанилюни нальхусяғлығмикун алңунак юк ылькүгутңалығминун апальюқлюки ухпықилыхит Исусыкун. ²⁷ Ынкәм сяңаўа кукәюгуткысяққағуа? Кукәюгуткақйтукут! Кукәюхнәнғитыстә қаюхляк қаткынъакуткыкыпут Лйлихтүсят? Накә, қаюхляк Кияғнығым нальхусяқаңи югыт ылькүгутңалығминун ухпықилыхитхун Исусыкун, накән қаткутыльхитхун Лйлихтүсянун. ²⁸ Ынкәм лйгикахпут юк нальхусяқәгуқ Кияғнығым ылькүгутңалыханун ухпықилыхқун, накән қаткутыльыхқун Лйлихтүсянун. ²⁹ Кияғнық Иудеяңинахәт Кияғнықатхү? Язычнигытлю Кияғнықынғитатхү? Аа, язычнигытлю Кияғнықат, ³⁰ атәсиҳәтаңаның Кияғнық. Ынкәм нальхусяғлықй Иудейт ылькүгутңалығминун ухпықилыхитхун, язычнигытлю ухпықилыхитхун. ³¹ Лйлихтүсят сятнунанихқыстыкй ухпықилымытхун? Накә! Йығлыгилью! Ухпықилымыта қаткысюхтыстақй Лйлихтүсят қылгуткйт.

Успутәльха Авраамым

⁴ Сямыңңам пильықыста Авраамымың, сивунымнъың хўаңкута Иудеяни? Сямың лйткәўа? ² Кияғнығым нальхусяқакңукагу ылькүгутңалығминун сяльхакун, сямың кукәюгусихқалгунаяхтуқ. Иўырңа Кияғнығмун кукәюгуткыпағниңитй сяльыни. ³ Акузитни Игақыхкани игақңақ хўатын: «Авраамым ухпықыхкақә Кияғнық ынкәм ухпықилыхә апальюқлюку Кияғнығым тугукльикақә ылькүгутңалғйңулюку». ⁴ Юк қыпхалығминың акилыхтүсяңыхкаюғуқ. Акилыхтүся тунусяңитук қаюхляк лъңан алыхытыкақә қыпхәльюку. ⁵ Кияғнығым нальхусяғнәнғитә юк ылькүгутңалығминун қыпхәтилъхакун лъңанун. Итупиль юғым ныгыюксяққақә Кияғнық нальхусяғикаюк сығлықыстының ылькүгутңалығминун ухпықилыхитхун. ⁶ Умйлғым Давидым игақыхкақә тәна атәсиқ. Пикәгуқ югыт куястыпикәнилюки Кияғнығым нальхусяғакңаки ылькүгутңалығминун авылғағлюки қыпхәтилъхит Кияғнығмун. ⁷ «Куястыкәгут тамәкут сығлықкылыхит Кияғнығым сығывуткй, анахутыльхит сьпыхкй! ⁸ Куястыкәгуқ юк сығлықкылыхй Атанғым сюмығмикнаниқаңи». ⁹ Тәна куястылыық Давидым акузиткыхкә, обрезаниякақйнағнун пиңўа? Накә! Обрезанияльхилнұғнунлю пиңўқ. Акузитни Игақыхкани игақңақ: «Авраамым ухпықыхкақә Кияғнық, ынкәм ухпықилыхә апальюқлюку Кияғнығым тугукльикақә ылькүгутңалюку». ¹⁰ Қавңақ Кияғнығым тугукльикақагу? Сивуңани обрезанияльхән налиғмың киңуңаның? Сивуңани обрезанияльхән, накән киңуңаның. ¹¹ Тахталми тәкўани Авраам обрезаниякәгуқ. Обрезанияльхә нальюнйлькутәгуқ ипапихқусйлюни Кияғнығым нальхусяқакыхкаңа ылькүгутңалығминун ухпықилыхакун. Сялин обрезанияльхильюку Кияғнығым тугукльикақә ылькүгутңалюку. Тамәкын апальюқлюку Авраам атаңуқ тамаҳәнун ухпықилғйнун обрезанияльхитығңәта, ынкәм Кияғнығым тугукльймй ылькүгутңалюки. ¹² Авраамылю атакәт обрезаниякат. Тәна ипанұқ тәўаңинахәқ ухпықилыльгукуйың Аврааматун, сялин обрезанияльхильюку.

Кияғнығым Акықуся Тамаҳәнун Аюкуқ Ухпықилыылығнун

¹³ Кияғнығым акықыхкақй Авраамылю киңуңулъхит йңунаҳән нуна лъңитнун

пагильықнилюку. Акықусяқылыхитā тана Авраамымун қаюхляк қаткыхкақи Лйлихтүсят. Итупиль Кияғнығым акықыхкақā қаюхляк ухпықыхкақа ынкām Кияғнығым тугукльиқақā ыльқугутңалюку. ¹⁴ Кияғнығым акықуся тўныяхқаяқан қаткульхйнун Лйлихтүсянун, тāуа ухпықилық сятңунгитук. Кияғнығымлю акықуся сятңунгитук. ¹⁵ Кияғнық сякшитақуқ югыт қаткунъығинъығата Лйлихтүсянун тўныхкәнун Моисейемун. Иўырңа Лйлихтүсйсяқан тāуа югыт қаткунъығитусинъаяхтут.

¹⁶ Тамāкын апальюқльюку ухпықилығмыхтыхун югыт альхытāt Кияғнығым акықуся акиңилңўлюку тунусяқ. Ынкām қамахльютың Авраамым киңунгита альхытыпыстāхлықāt Кияғнығым акықуся. Тана акықусяқ Иудеяңинағағнун аюқынгитук Лйлихтүсялыгнун. Иўырңа ухпықилғйнунлю аюқуқ Авраамым ухпықилхатун. Ынкām Авраам қамахльюта атақхпут ухпықилғйни. ¹⁷ Акузитни Игақыхкани игақңāқ: «Атанұхтыстамкын угляпихлыхйнун нунат югитнун». Кияғнығым таўатын акықыхкақā Авраам қаюхляк ухпықыхкақа Кияғнық. Кияғнығуқ тукуканың уңувахтикаюк, қылғилығмикунлю улиматкаюк сямың сяңилңуғмың.

¹⁸ Авраамым авақутилъыхқā сиғиманйткāгуқ. Иўырңа ухпықыхкақā Кияғнық, сиғимакумаңинақакālю. Ынкām атаңухтыкāгуқ угляпихлыхйнун нунат югитнун. Хўатын Кияғнығым пикақā: «Киңуныхтын кыстыпағниңисяхқāгут». ¹⁹ Авраамым нулиха, Сарра, кумиңыпағниңиткālғй. Лъңа Авраам юк тальимат аюмикулъыхтуткалигьяхтүглюни, тукумун туғāгулғй. Иўырңа тамāкут сбмқығңāғмики, ухпықилхā Кияғнығмун укавāмаңилңуқ. ²⁰ Ухпықинанймаңитук талўа айгуғикумаңитā Кияғнығым акықуся. Иўырңа ухпықйғатағақ, усюқыхкālю Кияғнық. ²¹ Авраамым ипапихқуткыңъўāқакā Кияғнығмун пияхқакнилюку акықусяқыхкани. ²² Акузитни Игақыхкани игақңāқ: «Кияғнығым тугукльиқақā ыльқугутңалюку», апальюқльюку ухпықилхā. ²³ Такут акузитыт: «Кияғнығым тугукльиқақā ыльқугутңалюку», игақыхкāгут накāн Авраамыңинағмун, ²⁴ иўырңа игақыхкāгут хўақунъунлю. Кияғнығым тугукльихлықыллю ыльқугутңалюта қаюхляк ухпықыхкыфут лъңа. Лъңаңуқ Иисусымың Атанымнъың уңувахтыстикақ. ²⁵ Кияғнығым тўныхкақā Иисус тукуматкысқыльюки сығлықылъыпут, уңувахтыкақālю нальхусяғналюта ыльқугутңалығминун.

Ыльқугутңалық Кияғнығми

5 Тамāкын апальюқльюку нальхусяқātымнъың Кияғнығым ыльқугутңалханун ухпықилымытыхун, ныкыхмыльылгўкут Кияғнығми Атанымтыхун Иисус Христосыкун. ² Апальюқльюку ухпықилыхпут Иисусым кияхтыстйлю Кияғнығым пиниқылхәни. Ынкām қуяхлягўкут қаюхляк лйсимакңўāғахпут Кияғнығым ныңихтыслықыллю ниғухқылъығминың. ³ Там сьғўакун қуяқукут сығлылйльымнъи қаюхляк лйсимакахпут сығлылйльым нуқынъыхтульыңыстақйллю. ⁴ Нуқынъыхтульымтыхун Кияғнығым итагнақакйллю. Итагнақилхән сиғималыңыстақйллю. ⁵ Там сиғималхым йльқамиқнәнғитйлю қаюхляк Кияғнығым кўвыхкақā пиниқылъыни қамавык илюмнун Аглығналғйгныкун Тағнығағныкун, Кияғнығым тўныхкамикун хўақунъун.

⁶ Югулипағниңиллюта Христосым тукуматкыхкақй сығлыхқыстыт, таўани пильыхқакльюўāғми Кияғнығым накмикыхкәни. ⁷ Ынтақун қафсинкўрахйнāt тукуматкиюгнахтут ыльқугутңалғймун югмун. Налиғмың ынтақун кина тукуматкиюгнахтук пинилғймун югмун. ⁸ Иўырңа Кияғнығым кылгуткақā пиниқылъыни хўақунъун, паниның сығлыхқыстыңулюта Христосым тукуматкыхкақйллю! ⁹ Налъюнықнйғахпут Кияғнығым нальхусямиллю ыльқугутңалығминун Христосым аўакун. Налъюнықнйғатағахпут югулилъыңылъыкукут Христосыкун Кияғнығым сякшālханың. ¹⁰ Хўақута Кияғнығым аңуяксяғйнкүтлю, иўырңа илялйқакйнкүтлю туқульхакун Иғнығми. Мāтын Кияғнығым илякумтāқйллю, ынкām нальюнықнйғатағахпут югулилъыңылъыкукут Христосым уңувалхакун! ¹¹ Там сьғўакун, қуяхлягўкут Кияғнығми Атанымтыхун Иисус Христосыкун. Лъңаңуқ хўақунъун илялйғутыстилғй Кияғнығмун.

Адамылю, Христосылю

¹² Юксюхўāқ, Адам, сығлыхқакңан, сығлықылхән туқульық итыхтыстыкақā нунамун. Ынкām қамахльюни юк тукуяхқāгуқ қаюхляк қамахльюни сығлықыхкāгуқ. ¹³ Сығлықылъылгукāгуқ нунами сялин Кияғнығым тўныльхильюки Лйлихтүсят Моисейемун. Иўырңа Кияғнығым нанқихтылхитй югыт ағьюғьяхқālюки сығлықылхитнун қаюхляк Лйлихтүсйлңуқ. ¹⁴ Паниның югыт кияхтыкāгут има Адамымың Моисейемун, қамахльютың тукуяхқāгут,

малигульютың тамăкут сығлықкыльхит Адамым сығлықкыльхатун аюқынғилнұт.

Адам Христосытун аюқуқ, тагияқхатун. ¹⁵ Иўырңа Кияғнығым тунуся Адамым сығлықкыльхатун аюқынғитук. Ипаңуқ угляпихльыхит югыт туқукагут апальюқлююку атасим югым сығлықкыльха. Иўырңа Кияғнығым пиниқылъха сығлықхлягүқ. Ынкәм угляпихльығит югыт альхықтыкақат Кияғнығым ақықыңъалғи акиңилнұқ тунуся, пиниқылъхакун атасим югым Исус Христосым. ¹⁶ Алякутыхляхтук, Адамым сығлықкыльхалъю, тунусялъю Кияғнығым. Киңуңаның Адам сығлыққақан Кияғнығым нанқиқтыкақә агьюгьяққәлюку. Иўырңа киңуңитның юлгутыхлягыт сығлыққақата, Кияғнығым акиңилнұқкун тунусямикун нальхусяқтыстыкақй ыльқугутңалъығминун. ¹⁷ Атәсиқ юк сығлықкыльхәгүк ынкәм лъңа апальюқлююку, туқульхым иглыгутй қамахлъюки югыт. Иўырңа сяңўә Кияғнығым апығйқә атәсикун юхкун, Исус Христосыкун, аңатағахтуқ сығлықкыльханың атәсим югым. Ынкәм альхыгульхит Кияғнығым кымнапихльыхймың пиниқылъханың, тунусяныңлъя ыльқугутңалъханың, қамахлъютың иглыгутильықут кияхтыльығми атәсикун юхкун Исус Христосыкун.

¹⁸ Апальюқлююку Адамым атәсиқ сығлықкыльха, Кияғнығым нанқиқтыкақй қамахлъюки югыт агьюгьяққәлюки. Таўатыхпигақ апальюқлююку Христосым атәсиқ ыльқугутңалғи пильха Кияғнығым нальхусяғй қамахлъюки югыт ыльқугутңалъығминун, тўнйлью уңувалъығмың. ¹⁹ Қаткунъығитыльхакун атәсим югым, угляпихльығит югыт сығлықкыльхытыңуқтыкагут. Таўатыхпигақ, қаткутыльхакун атәсим югым, угляпихльығит югыт нальхусяғьяққәгут Кияғнығым ыльқугутңалъханун.

²⁰ Лйлихтўсят Кияғнығым тўныхкй Моисейемун югыт лйсяғхытыстй сығлықкыльхымың. Иўырңа югыт сығлыққатағагыята Кияғнығым наңльыхталъха нуляңинаққ. ²¹ Сығлықкыльхым иглыгуткақй югыт туқульықкун. Иўырңа Кияғнығым пиниқылъхан иглыгутнўй югыт нальхусяльығмикун лъми ыльқугутңалъығминун. Ынкәм альхыхтат кынлыңилнұқ уңувалъық Исус Христосыкун Атанымтыхун.

Туқульық Сығлықкыльықкун Иўырңа Уңувалъық Христосыкун

6 Сямыңңам пильықыста? Сығлыққумаңиналтәа Кияғнығым наңльыхталъха нуляқсылъюку? ² Накә! Қаюхлъяк туқукастун аюқукут, ынкәм туқукакумта натын

сығлыққумаңинағнақыста? ³ Лйсимакаҳси, қамахлъюта крестиғақнамта иляткәгукут Христос Исусымун. Иляткәгуткутлъю туқульханун крестиғақнамта. ⁴ Крестиғыльымтыхун туқукагутлъю, қуңукагутлъю Христосыми. Ахтугьяққәңгильыхлягмикун Атам уңувахтыкақә Христос туқульығмың. Ынкәм кияхсяққәхлъықукут кияхтәльылиғрағаглюта.

⁵ Кияғнығым илясимакаңилью Христосымун туқульхакун, тәхкын илятыстыпыстәхлъықйльюлью лъңанун уңувахтыслъюта лъңатун. ⁶ Лйсимакаҳпут хўаңкутыльюгуялғит қакўрәткәгут Христосыкун иглықатақнанйсылъюта сығлықкыльхым ахтугьяққәңгильханун, қыпхақтылягунаниғналюталъю сығлықкыльығмун.

⁷ Юк туқунығмини итымақуқ ахтугьяққәңгильханың сығлықкыльхым.

⁸ Туқумакумта Христосыми, ухпықахпут кияхтылгусигьяққақахпутлъю лъңа.

⁹ Лйсимакаҳпут Христос уңувахтыстыкагут туқульығмың ынкәм алямыңлъю туқуяққәңгитук қаюхлъяк туқульық ахтугьяққәңгильхиткәгут лъңанун. ¹⁰ Атәсиғағмың туқукагут каялькынъалюку сығлықкыльық. Иўырңа уңуватминың, кияхтыңўқ Кияғнығмун.

¹¹ Таўатыхпигақ сюмыхтағақтык туқукалюси сығлықкыльхым ахтугьяққәңгильханун, сюмыхтағақтыклью уңуванулюси Кияғнығмун Христос Исусыкун.

¹² Тамәкын апальюқлююку сығлықкыльығмун иглықатақыстыхпынаки югусиси туқукаюгыт. Сығлықкыльхым иглықатақыхкаки югусиси, қаткысюхлъықаси югусихпыси сығлыққыңъалғит пиюкыльхи. ¹³ Алңунақ налиғнығи югусихпыси тўныхпынаки сығлыққусйлюки, қаюхлъяк таўатын пикуфси тўныльықаси сығлығмун. Итупиль тўнитык Кияғнығмун. Туқукастун аюқсяхтуси, иўырңа Кияғнығым уңувахтыкақйси. Ынкәм тўнитыки йңунйта югусиси Кияғнығмун лъңанун атуқысылъюки ыльқугутңалъығмун.

¹⁴ Сығлықкыльхым иглықатақнәңгитйси қаюхлъяк иглықатақнўйси Кияғнығым пиниқылъхан; иглықатақнунгитйси Лйлихтўсят.

Қыпхақтыляғи Ыльқугутңалъхым

¹⁵ Ынкәм сянақыстаңам? Итагнахтәа сығлықкыльыққахпут қаюхлъяк Кияғнығым пиниқылъхан иглықатақнұкаңилью накән Лйлихтўсят? Накә, итагнаңгитук! ¹⁶ Лйсимақыстыки тўныхкуфси китумун қаткысяққәлюку, тәуа лъңан қыпхақтыляқәхлъықйси. Қаткыхкуфсигу сығлықкыльық, туқуслъықйси. Иўырңа

қаткыхкуфсигу Кияғнық, нальхусяҳлыықйси ылькүгутңалығминун. ¹⁷ Қыпхақтыляғуяғтуси сығлықкылығмун. Иўырңа игамсиқаюгвикақа Кияғнық қаюхляк мәтын қамакырухляк қаткыхкыси апыхтүсяғрағат апыхтүсяқыхкат лпысинун. ¹⁸ Итымуткәгуси сығлықкылығмың ынкәм қыпхақтыляғухтыкәгуси ылькүгутңалығминун. ¹⁹ Тамәкут лйгикныхльюгутаңитның лпысинун, успутақңўанка қыпхақтыляғытлью пилытыстыңитлью. Сивунғани тўныхкаюгуяғаси югусиси қыпхақтыляғулюки нукихналғйинунлью, нулямаңиналғйинунлью сығлытун пильығнун. Мәтын тўнитыки югусиси қыпхақтыляғулюки ылькүгутңалығминун кияхтысқылъюси пылюңильюси.

²⁰ Қыпхақтыляғўақнафси сығлықкылығминун, ылькүгутңалығым иглықатақылъхитйси. ²¹ Сивунғани сығлытун пикәгуси, иўырңа мәтын кайңукәхси тамәкут сығлытун пикаси. Сяңаўа альхытыкақхси тамәкут пилюки? Альхытыкақхси тукулъхинақак. ²² Иўырңа мәтын итымультюси сығлықкылығмың қыпхақтыляғухтыкәгуси Кияғнығминун. Ынкәм Кияғнығым пылюңйхтысимйси, альхыгутысимйсылъю кынлыңилңұғмың уңуवालъығмың. ²³ Акилхтүся сығлықкылығым тукулъхұқ; иўырңа Кияғнығым акиңилңуқ тунуся кынлыңилңуғуқ уңуवालъық Христос Иисусыкун Атанымтыхун.

Ухпықатлью, Лйлихтүсятлью

7 Ухпықалгутымни, письмомамси лйсимакилғйни Лйлихтүсяның. Ынкәм лйгикаси Лйлихтүсят қылғақйт югыт кияхтыңулюки. ² Угйқақ ағнақ успутәгуқ. Лйлихтүсям қылылъхани ағнақ угиминисяқәгуқ тахталңатун угими кияхтылъхан. Иўырңа туқукан угини, тәўа итымылъықуқ Лйлихтүсяның ныңухтылъхым. ³ Иўырңа, угини уңуवालюку альями югми кияхтыкуми гылгағнйхтыңулюни атиғьяққәгуқ. Иўырңа угина туқумакан, итымылъықуқ тәхкын Лйлихтүсямың. Гылгағнйгунгитутқ угйнқихтыкуми. ⁴ Ухпықалгутымни, лпысылъю итымумәси Лйлихтүсяның қаюхляк туқукәгуси Христосыми. Тамәкын апальюқльюку Христосым пикйси. Лъңаңуқ Кияғнығым уңувахтыкә тукулъығмың, хўаңкуньун қыпхатысқылъюку Кияғнық. ⁵ Сивунғани қатқақпут сығлыққыңалғйт пиюкыльхй югусимта. Лйлихтүсят атуқистысюгақилью тамәкуның. Ынкәм атуқыхкумтыки туқулъықилью. ⁶ Сивунғани аносимиңлъяғастун аюқсяхтукут Лйлихтүсянун.

Туқукәтымнъың Христосыми, итымуткәгукут қаткусяққәльымнъың Лйлихтүсянун. Ынкәм қыпхатңўахпут Кияғнық уңуवालъығрағамтыхун Тағнығағныкун, накән уңуवालъылюмтыхун Лйлихтүсятхун.

⁷ Сямыңңам пильықыста? Лйлихтүсят сығлықкыльхўат? Йығлыгилью! Тәкут Лйлихтүсят лйтыстыкақй хўаңамнун сығлықкыльхыт сяңутаңи. Лйнъаянғитақа қилиқытиқылъық сяңутаңа Лйлихтүсяк хўатын қылғимаңисяқан: «Қилиқытиқыхпынаң». ⁸ Иўырңа атуқльюку тәна қылгусяқ, сығлықкыльхым альяҳйнағның қилиқытаңлъяқакәңа. Лйлихтүсянунатың сығлықкыльхыт туқуңат. ⁹ Сивунғани кияхтыңуяғтуңа Лйлихтүсянунән; иўырңа лйсяқыкка тәна қылгусяқ, сығлықкыльық уңуваглюни ынкәм туқуңа. ¹⁰ Қылгусяқ уңувастихқәялғй хўаңамнун, йығлыги туқустаңа. ¹¹ Тәхун қылгусякун, сығлықкыльхым пұхсяқльыгухтәңа. Ынкәм атуқльюку қылгусяқ сығлықкыльхым туқутәңа.

¹² Иўырңа Лйлихтүсят аглығналғйңүт, қылгусяқлью аглығналғйңуқ, ылькүгутңалғилью, пинихтуқлью. ¹³ Тәм қылгусям пинилғйм, туқустаңа? Йығлыгилью! Сығлықкыльхым туқутәңа атуқльюку сяңўа пинилғй. Ынкәм лйтахпут қылгусякун сығлықкыльық ынңәталъ сығлыпигуқ.

Пиңигатақа Пиюкыльқа

¹⁴ Лйсимакапут Лйлихтүсят Кияғнығым Тағнығаның пиңүт, иўырңа мағьяхқўнғитәңа Тағнығам. Мағьяхқўнўаңа югусима пиюкыльхан, ынкәм қыпхақтыляғуңа сығлықкылығминун. ¹⁵ Лйгикигатақа сякутка қаюхляк атуқигатақа сяңўа атуқсюкақа. Итупиль атуқақакә сяңўа угумикыхкақа. ¹⁶ Иўырңа атуқыхкумки угумикыхканка атуқсюнғитығңәмки, тәўа итагнақаканка Лйлихтүсят пинйтаңи. ¹⁷ Ынкәм хўаңаңунгитутқ таўатын пйқылғй, итупиль сығлықкыльық илюмнилңуқ таўатын пйқуқ. ¹⁸ Лйсимакақа аваңитуңа пинилғймың илюмни, югусимни. Пинитун пиюгақсяғңағма, пипағниңитақа. ¹⁹ Пиңигатақа пинилғй пиюкыхкақа, йығлыги сығлық пйқақа пиюкынғиткақа. ²⁰ Ынкәм пиюкынғиткақа пинымкун, тәўа хўаңаңунгитутқ таўатын пилғй. Итупиль сығлықкыльхўақуқ илюмнилңуқ таўатын пйқылғй.

²¹ Ынкәм лйтақа тәна: пинитун пинақығңағма, паниның сығлық таўантақуқ. ²² Қамкырухляк пинигьюгусиқанка Кияғнығым Лйлихтүсй.

²³ Иўырңа лйтақа тәўа иляңа лйлихтүсяк югусимнитутқ. Пильюўақаңи Кияғнығым Лйлихтүсй

умьюгама итагнақыхкй. Лйлихтүсям югусимнилнұм сығлықыстақанда, ынкәм аносимилнұмгагастун аюқуңа тәмун лйлихтүсямун.
²⁴ Сығлығуағуңа! Китумңам итымультықаңа хуақын югусимың тукустияққамың хуаңамның?

²⁵ Игамсиқанахалык Кияғнығмун итымускаңа Иисус Христосыкун Атанымтыхун!

Ынкәңам қатканка Кияғнығым Лйлихтүсй умьюгамкун, иўырңа югусимкун қатқақа лйлихтүсяқ сығлықыстилғй хуаңамның.

Кияхтылтық Тағнығагныкун

8 Ынкәңам киналью алнунак Христос Иисусымун иляткәката Кияғнығым нанқихнәнғитй ағыюғьяхқәлюки. ² Қаюхлтыяк Лйлихтүсян Тағнығам уңвалъылитилғйм Христос Иисусыкун итымутқақанда лйлихтүсяның сығлықылхымлью туқулхымлью. ³ Моисейем Лйлихтүсй таўатын пипагницитут қаюхлтыяк югусимта пиюкылхита каялықыхкақй Лйлихтүсят. Иўырңа Кияғнығым пикақә Лйлихтүсят пипагнициткәт. Каяхтыкақә лъми катам Иғныни нунамун сығлыққумалғйтун юхтун аюқлыюку. Тұныхкақә Иғныни ақутнулюку сығлықылхымлью. Таўатын нанқихтыкақә сығлықылтық югусимыльюку, ⁴ хуаңкунъун қаткысяқлыгыхтысыкыльюки Лйлихтүсят ыльқуғутңалғйт қылғусй. Хуаңкунъут кияхлтыхйт малихқутақлтыюта Тағнығам пиюкылхтанун, накән югусимта пиюкылхитнун. ⁵ Тамәкут кияхлтыхйт малихқутақлтыютың югусимың пиюкылхитнун, сюмыхтағәткыңынағәқйт пиюкылтытың. Иўырңа тамәкут кияхлтыхйт малихқутақлтыютың Тағнығагнун, сюмыхтағәткыңынағәқйт Тағнығам пиюкылхти. ⁶ Умьюгапут малихқутақыхката югусимта пиюкылхтанун, туқултыкукут. Иўырңа умьюгапут малихқутақыхката Тағнығагнун, Кияғнығым уңвалъылилтықйлтыю, ныкыхмыльылилтықйлтыю. ⁷ Умьюгапут малихқутақынғата югусимта пиюкылхтанун, аңуяғуақкут Кияғнығмун қаюхлтыяк қәткигалькыпут Лйлихтүсй. Ипа қәткыпагницитапут Кияғнығым Лйлихтүсй. ⁸ Тамәкут малихқутақңалғйт югусимың пиюкылхтанун ыфқухтыпагницитәт Кияғнық. ⁹ Иўырңа лпыси иглықатақңунғитйси югусихпыси пиюкылхтан. Иглықатақңуйси Кияғнығым Тағнығахкынка, қаюхлтыяк ипа кияхтыңзулғй илюхпысини. Христосым Тағнығакык кияхтыңунғилькайык илюңани югим, пикынғитә Христосым. ¹⁰ Югусиси туқунақңут апальюкльюки сығлықылтыси. Иўырңа Христос кияхтыңукан илюхпысини, тәўа Тағнығам уңвалъылилтықйлси,

қаюхлтыяк Христосым нальхусяқтыстыкақйси Кияғнығым ыльқуғутңалхтанун. ¹¹ Кияғнығым Тағнығакык уңувахтикак Иисусымың, кияхтыңуқ илюхпысини. Катам Кияғнығым уңувахтыстыльхатун Христос Иисус, уңувахтыслтықй югусиси Тағнығагмикун кияхлтыхйтгныкун илюхпысини.

¹² Ынкәңам ухпықәлгутымни, кияхсыяқәгукут Кияғнығым Тағнығахкынка кияхтысысюльхатун, накән югусимта кияхтысысюльхатун. ¹³ Кияхтыңукуфси малихқутақлтыюси югусихпыси пиюкылхтанун, туқултыкуси. Иўырңа Тағнығагныкун туқускуфсикй югусихпыси сығлықыңңалғйт пйқыхкаңит, тәўа кияхлтыкуси. ¹⁴ Қаюхлтыяк тамәкут мағьяхқуқй Кияғнығым Тағнығахкынка Кияғнығым авақутақй. ¹⁵ Тағнығам альхытыкахпыси Кияғнығмың қыпхәхтыляғухтыснықихнәнғитйси алиңылтығмун. Йығлыги Тағнығам Кияғнығмун авақутақыстйси. Ынкәм лъңакун туқлыюғағахпут Кияғнық: «Авва! Атәй!» ¹⁶ Кияғнығым Тағнығакык лъмығның иляткәгук тағнығамнъун уңипәнъалюта Кияғнығмун авақутақңилтыюта. ¹⁷ Кияғнығым авақутақуаңаның, Кияғнығым пагитистыкйлтыю, Христосымлью пагитистылгуткйлтыю. Ниғуқкылыңылтыкукут Христосытун икфиқыхкумта Христосым икфиқылхтанун.

Кияғнығым Тағнығахкынка Каюсигилью

¹⁸ Сюмымни икфиқылтыпут уңвалтыымнъи иңлтыюпагницитут ниғуқкылығмун Кияғнығым алыхсыяққәнун хуаңкунъун. ¹⁹ Улимәқ қамахлтыюни утақйңуқ қыляныльылиғлюни Кияғнығмун алыхтысыкыльюки кинкуңутаңи авақутй. ²⁰ Кияғнығым нанқихтыкақә улимәқ ағыюғьяхқәлюку ынкәм атүнанихтыстә. Улимәқ нанқихтысюңгиткәгуқ, иўырңа Кияғнығым таўатын пиюкыхкақә. Нақамлью паниның сиғималтыльгүқ ²¹ қаюхлтыяк атәсими ағнығми Кияғнығым итымультықә улимәқ ағултығмың. Тәхкын улимәқ илялтыкуқ итымңалтыхлтыягитнун Кияғнығым авақутитнун. ²² Лйсимакахпут хуавымун кынляңа йңунағми улимәқ қилтыхтыңуқ ақнихқылхатун иғниюлғйм. ²³ Иўырңа улимәхйнәнғитук қилтыхлтыхй, хуаңкуталтыю қилтыхтыңукут. Хуаңкунъукут Аглығналғйгның Тағнығагның пилыгни Кияғнығым тунусяқсюххуаға хуаңкунъун. Қилтыхтыңукутлтыю илюмтыхун утақймалтыю Кияғнығмун альюхқисқылтыюта авақутәлтыю лъңанун, итымутысыкыльюкилью югусипут сығлықылтығмың. ²⁴ Тәхун сиғималтыхқун югуликәгукут. Иўырңа альхыхсимакумтыху сиғимақыхкахпут, тәўа сиғималхунғитук. Югыт

сиғимаңигатут сямың альхықтыңъўақамыхның.
²⁵ Иўырңа сиғимамакумта сямың альхықтыкақынғилъкымнъың, утақалъықажпут қыляныхпынәмта.

²⁶ Таўатыхпигақ Тағнығам каюсиғақилью каятылтымнъи, қаюхлъяк нальюкылғйкут натын юғалъыққақсықымтыстун. Иўырңа Тағнығам лъңаның катам юғатақилью Кияғнығмун ңилъыхтылъыхлъяхкун акузитңунән. ²⁷ Кияғнығым лйсимақй югыт сюмыхтағалъхит. Лйсимақилью сюмыхтағалъхи Тағнығам, қаюхлъяк Тағнығам юғаткақй юги Кияғнығым пиюкылъхатун аюқлъюки.

²⁸ Лйсимакахпут Кияғнығым сяңўат қамахлъюки қыпхақтыстақй қырңита пиниқкылъықхитнун пиниқистыми. Лъңаңут туқлъюқй ухпыкылъығмитун. ²⁹ Тамәкуңут Кияғнығым накмикыкыстақй. Афтыкақилью Иғнығмитун лъйғысқылъюки. Таўатын пикагук Иғныни альхығыюхўағумасқылъюку аңлыгутылгутаңаның. ³⁰ Ынкәм Кияғнығым афтыкани туқлъюқакй. Тамәкутлъю туқлъюқани нальхусяқакй ылькугутңалъығминун. Тамәкутлъю нальхусяқани ылькугутңалъығминун құлвақакй.

Кияғнығым Пиниқылъха Христос Исусыкун

³¹ Сямыңңам пинақыстыху уна? Кияғнық хўақунъун аюқңукан, китумңам тыңвимун пильықилью? ³² Иғлыкумаңитә лъми катам Иғныни; итупиль тўныхкақә ақутңулюку тамахамнъун! Кияғнығым тўнумакаңилью Иғнығминың, тәўа лъңакун иғлыхпынани тўнылъықилью сямың тамаҳаның. ³³ Китумңам анахунъилъықакй Кияғнығым накмикыхкй югыт? Кияғнығым лъңаның катам анахутылъхинъикақй! ³⁴ Кинаңам пильықә Кияғнығым юги нанқихсяққәнилюки ағыўгьяққәлютың? Христос Исусым пильықағу? Накә, қаюхлъяк лъңаңуқ тукуматкикақ хўақунъун, уңувақтыкәгуқлъю тукулъығмың. Мәтын юғаткақилью ақумлюни ағынқигнығани Кияғнығым. ³⁵ Сямңам иқитыслъықинкут пиниқылъханың Христосым? Сығлылйльхым, пияқлйльхым, амьюқытәткылъхым, панығниқылъхым, аклъюмалъхым, якуғнәм, налиғмың тукутыльхым? ³⁶ Игақңақ Акузитни Игақыхкани хўатын: «Лъпык апальюқлъютын ахутаңа тамаҳан югыт тукусюгақилью.

Сюмыхтағалъығмыхни пынъйғыстун аюқнйқилью тукусяққат».

³⁷ Иўырңа тамәкут қамахлъюки каялъқыңъўақажпут Христосыкун пиниқистымтыхун. ³⁸ Лйсимақнъўақә сям алңунак

иқитыснәнғитилью Кияғнығым пиниқылъханың: талўа тукулъхым, уңувалъхым, яқулгыт, налиғмың туғнығат. Талўа сяңўа сяғңән ағнығми налиғмың сивуми агани, налиғмың ахтуғьяққәңилъхыт. ³⁹ Талўа сяңўат кулымнъи налиғмың асимнъи. Улимәғми иқитыстияққашахитук хўақунъың Кияғнығым пиниқылъханың Христос Исусыкун Атанымтыхун.

Кияғнығым Накмикыхкй Югыт

⁹ Апығыюкақа лъпысинун ипаңуқ. Иқльыңиқңунгитутә қаюхлъяк Христосым пикаңа, Аглығналғйм Тағнығамлъю иглыгутнъўак умьюгаха. ² Уңипәсюгамси хўатын: қивғухлъягўа қаюхлъяк қәмхурухлъяк илюмкун нәңигалңуғмың ақниқкыткыхлъягўанка ³ юлгутынка, Иудейт. Пияқлъыгуяқан, лъңит апальюқлъюки Кияғнығымтуқ нанқихтыкаңаңа ағыўғналюңа, иқитыстыкаңаңалъю Христосымың. ⁴ Юлгутынка Израилым киңунқй, Кияғнығым альюхқикақй лъңанун авақутәлюки. Алихтыкақә ниғухқылъыни лъңитнун. Акықўқакй сяльықхамының лъңитнун. Тўныхкақй Лйлихтўсяминың. Апыхтуқакй лъңанун манигўтыльықхамың ылькугулъюки. Акықўқакйлью қуясльықнилюки қаткыхкаңатни. ⁵ Киңунқйт сивунықсюхўамта, тәкутхун киңунықтыхун Христос альхықәгуқ югулюни. Лъңа Кияғнығуқ иглыгүтилғй сямың тамаҳаның. Усюқылъыңи қўнпырухлъяк кынлыңунән! Аминь.

⁶ Кияғнығам акықусяни пимаңитагў Израилығмйнун? Накә! Акықусяни пикақә лъңитнун, иўырңа иляңинахй киңунғи Израилым Израилығмипигут. ⁷ Иляңинахйлью Авраамым киңунғи лъңан авақутапйкй. Кияғнығым пикақә Авраам хўатын: «Киңунғыт лъпынун акықусянка Исаақакун аюқсяққәгут». ⁸ Тәна хўатын писйгуқ, иляңи авақутат альхықат Авраамымын авақутақынғитй Кияғнығым. Иўырңа альхықажйнәт Кияғнығым акықусякун Авраамымун киңунпйкй Авраамым. ⁹ Кияғнығым акықуся Авраамымун хўатытуқ: «Аюмикун утығникума хўатын лъйқан Сарра иғныңылъықуқ».

¹⁰ Тәна Саррам иғныға Исаакыңуқ, сивуныхпут. Нулихтуғлюни Ревеккамың, атакәк малғик иғнығыхкынка Ревеккам. ¹¹⁻¹² Талўа сялин альхылъхильюкык, сялинлъю пиңигалъюкык пинилғймың налиғмың сығлығмың, Кияғнығым пикақә Ревекка: «Нуйыклъйм қыпхәлъықә уюқлъық». Атанық таўатын пикагук лйгикысқылъюку лъңинағми накмйхтыңунилюни сяльықхамының. Кияғнығым накмикыхкақә тәна иғнық қаюхлъяк лъңаңуқ Кияғнығым туқлъюгьюкә. Накмикыхкақынғитә қаюхлъяк тәм иғнығым сяңўа

пикақутаңаның. ¹³ Акузитни Игақыхкани игақыхкәлғй: «Пиниқыхқақа Иаков, нақам угумикыхқақа Исав».

¹⁴ Сямыңнам пинақыстыху тәна? Кияғнық анахута? Йығлыгилью! ¹⁵ Қаюхляк Моисей хұатын пикақә:

«Наңлыхтахлыкуңа китумун алңунак наңлықсықхамнун;

нафуқтахлыкуңа китумун алңунак нафуқсықхамнун».

¹⁶ Ынкәнам югыт альхықтыпагницитәт Кияғнығым наңлыхталъха пиюкльюку налиғмың сялығмыхтыхун. Кияғнығйнәгуқ накмйгьяхқақ наңлықсықхаминун. ¹⁷ Акузитни Игақыхкани игақәқ Кияғнығым пикақә Фараон хұатын:

«Умйлгухтыстыкақамкын кылгунъалюку ахтугьяхқәңгильқа лъпыгун. Ынкәм югыт нунатахәни тамахәни уңипақылъықәт әтқа».

¹⁸ Ынкәм Кияғнығым наңлыгьягуткаюгә кина алңунак пиюкыхкани, пиныхлыхтыстақәлъя кина алңунак пиюкыхкани.

Кияғнығым Угумиюлъяхалъя, Наңлыхталъхалъя

¹⁹ Ынкәм әплъықахпыңа хұатын: «Кияғнық таұатытнукан, сяңанңам нанқихлыықаки килью алңунак ағыгьяхқәллюки? Китум алңунак айгйнагьяхқақынғитә Кияғнығым пиюкыльхә».

²⁰ Иўырңа кинаңузин, югми, вығуснәскын Кияғнық? Қикумың улимәғым сяғнығым әпсигатә улимастыни хұатын: «Сяңама хұатыльюңа улимазиңа?» ²¹ Югым қикумың сяғныңтыяхтым пиюкыльығмитун атуқсыққақә қику. Улимаюкумикык мәлғук атәсимиың қикумың пияхқақәк, әлъя мыгнуналғймун атүлюку, иляңа сямун алңунак атүлюку.

²² Кияғнығым кылгусюкақә угумиюлъяхлыани, лйсимақысюгәлъя ахтугьяхқәңгильыни. Иўырңа нуқытунъыхпақәй нанқихтыкани нәфқынъалюки.

²³ Таұатын пикағуқ лйсимақысқылъяюку ниғуқкыльыхлыани наңлыкыххаминун. Ятәхқыкыстақәқй лъңитнун альхықтысқылъяюку ниғуқкыльыни. ²⁴ Талўа хұаңкуталъя тукльюқәқйнкут, накән Иудейяңинағның иўырңа язычнигныңлъя. ²⁵ Осиям ўкналиқылъхани Кияғнық пикағуқ хұатын язычнигның:

«Тамәкут юкынгилькынка, атихлыықанка: “Югынка”.

Тамәкут югыт пиниқынгилькынка, атихлыықанка: “Пиниқыхканка”.

²⁶ Таўани Кияғнығым уңипәтфигитни: “Юкынғитамси”,

таўанилью атихлыықйт:

“Авакутй уңуwalғйм Кияғнығым”».

²⁷ Исаиям акилгүткыхқақә Израиль хұатын: «Қайўа Израильгмит ысным қынәвзығәтун угляхтаткалиғңәта,

таўалъйма кафсинкүрахәт югулилъяңьяхқәгут, ²⁸ қаюхляк Атанғым кимәўильңунани нанқихтыңъўахлыықй нунам юги».

²⁹ Сивунғани Исаиям пинақнильхәтун аюкуқ:

«Атанғым ахтугьяхқәхәңгилнұм сйпусимаңсықәңилью киңунығмың, қамахтыңъўаглюта нәфқылъяңнаяхтукут Содомылью, Гоморрамлью ныхлыгыхкытун».

Израильгмит Ухпынғитыльхәт

³⁰ Сямыңнам пильықыста? Язычнигыт, лъңитның нальхусяғнакуткумаңитут Кияғнығмун, иўырңа Кияғнығым нальхусяқәқй ылькүгутңалъығминун апальюкльюку ухпықилъхәт. ³¹ Израильгмит малихқутақнакуткыхкәгут Лйлихтүсянун ылькүгутңаналютың Кияғнығмун, иўырңа пильякумаңитут. ³² Сяңамың пильякуңғитат? Қаюхляк нальхусяғнакуткылғйт лъңитның Кияғнығмун сялығмыхтыхун, ныгьюкыхпынән Кияғнығмун нальхусйсқылъяютың ылькүгутңалъханун. Ынкәм нәхтакут «нәхтусикун уйғахкун». ³³ Игақыхкәлғй Акузитни Игақыхкани хұатын:

«Йи, Сиоными ныкыхтақа уйғак югыт нәхтысқылъяюки,

тәм уйғағым иқуслыықй.

Иўырңа кина алңунак ухпыкуми лъңакун кайңуюгнәңгитук».

10 Ухпықәлгутымни, қамагун илюмкун пиюкыпихтақанка хұаңа катам югынка

Иудейт югулилъяңысқылъяюки! Ынәталъ Кияғнығмун юғәткақанка! ² Хұатын пйхнақанка югынка: Қыпхәсупихтақәт Кияғнық иўырңа лйгикигатәт натын Кияғнық қыпхәтысюхқақ лъңитнун. ³ Лйгикыльхитәт натын Кияғнығым нальхусяғакутаңи югыт ылькүгутңалъығминун. Ынкәм ылькүгутңаңлъяғнакуткакут қәткыльюки Лйлихтүсй. Таұатын пильығмыхтыхун тугукльйгатәт Кияғнығым ылькүгутңалъхә.

⁴ Христос кынлыкәт Лйлихтүсят. Ынкәм тамахағми ухпықилъылык Кияғнығым нальхусяхлыықә ылькүгутңалъығминун.

Югулилъяқ Тамаханун Пинұқ

⁵ Моисей игақәгуқ Кияғнығмың нальхусяғилғймың югның ылькүгутңалъығминун қәткутыльхитхун Лйлихтүсянун. Хұатын игақыхқақә: «Югым қәткумакаки Лйлихтүсят, тәкутхун кияхлыықуқ». ⁶ Иўырңа нальхусяқәқ Кияғнығым ылькүгутңалъханун ухпықилъыхкун,

қылъқәгуқ: «Аптыхпынаң: “Кина маюхлъықа қилягмун?”» (укихналюку Христос нунамун).
⁷ Налиғмың аптыхпынаң: «Кина укихлъықа Кынлыңилнұғмун?» (маџнъалюку Христос тукумың.)
⁸ Акузитни Игақыхкани хұатын игақңақ: «Кияғнығым уңипә қантағантуқ лъпынун. Акузиткыльықан қаныхпыгун, ухпықылъықанлъю илюхпыгун». (Кияғнығым уңипә ухпықилъығмың аюқылғй, тәнаңуқ уңипақыхкыфут.)
⁹ Апқувгу қаныхпының: «Иисус Атангунилюку», илюхпыныңлъю ухпықыхкувгу Кияғнығмун уңувахтысиманилюку тукулъығмың, югулилъыңылъықутын.
¹⁰ Юк ухпыхтуқ илюмикун, ынкәм Кияғнығым налхусягә ыльқугутқалъығминун. Апхәлъю қанығмикун ухпықыхкани, ынкәм югулилъыңуқ.
¹¹ Акузитни Игақыхкани игақңақ: «Китум алңунак ухпықыхкумигу лъңа кайңуюгнәнғитуқ».
¹² Алъяңуғутңитут Иудейтлъю, Грегитлъю қаюхлъяк атәсийгуқ Атанық, Атанқә тамаҳән. Қуястыхлъягақә тамаҳән туқлъюғилғй лъңаның.
¹³ Катам Акузитни Игақыхкани игақңалғй: «Тамаҳағми туқлъюғилғй әтхакун Атанғым югулилъыңьяхқәгуқ».
¹⁴ Иўырңа натын югыт туқлъюхлъықатху ухпынғилъкумың? Натын ухпыхлъықат, нагақұнъығилъкумың? Натынлъю нагақұхлъықат уңипақистыңунатың?
¹⁵ Натын югыт уңипақилъықат лъңаның ұйтку каяхтылъыңыхкуйың? Катам Акузитни Игақыхкани игақңалғй: «Пинигнаҳағмың итығйт тамәкут уңипақилғйт Пинилғйның Уңипаның!»
¹⁶ Иўырңа иляңинита қаткыхкақйт Пинилғйт Уңипат. Исаия аптыкәгуқ: «Атанық, китум ухпықыхкақагу уңипахпут?»
¹⁷ Кина алңунак ухпықилъылгунәнғитуқ нагатыхпынани уңипәмың Христосымың аюқылғймың.
¹⁸ Иўырңа пйқсиңә Израилығмит нагақұнъығинъилоки уңипәмың? Аә, нагақұпыстәқәгут. Акузитни Игақыхкани игақңалғй: «Мыңит ағуляқумәт тамаҳәнун нунам; акузитаңитлъю кынлыңитнун нунам».
¹⁹ Алъя апқуғәлъылгұңа: Израилығмит лйгикынғитаткйи Израилығмиңунғилнұт лъңитлъю Кияғнығым юкаткй? Аә, лйгикумит. Сивукльюку Кияғнығым Моисей хұатын пистә:
«Лъпысинун ақинакыснақанка Израилығмиңунғилнұт.
Израилығмиңунғилнұхтыхун лйгикигалнұхтыхун угумиюхтыснақамси».
²⁰ Тәхкын Исаия тытухпынани әпхикәгуқ хұатын Кияғнығым пильҳаның:
«Тамәкут ивағимаңилнұт хұаңамның, нәлхыхкақәтңа.

Тамәкунун әптинғилнұғнун хұаңамның, лйтыстыкәгуңа».
²¹ Иўырңа Израилымың Кияғнық хұатынлъю пикәгуқ:
«Ағныльқусихлъяк ныңугутанка йхынка қәткусигалнұғнунлъю,
кипульхинәлғйнунлъю хұаңамның».

Кияғнығым Наңлтыгыгягускаңи Израилығмит

11 Ынкәм әптамси: Кияғнығым Израилығмит юксюгнанихтакй? Йығлыгилъю! Хұаңа катам Израилығмиңуңа, Авраамым киңунға, Вениаминым рамкыңан пиңуңа.
² Кияғнығым юксюгнанилхитй юни қаюхлъяк накмикыхкақй сялин нунаңлъялхильюни. Лйсимақынғистыху Акузитни Игақыхкани Илиям қикықуткыхкақыхкәңи Кияғнығмун Израилығмит? Хұатын пикәлғй:
³ «Атанық, туқуқуқайт ўкналиқистытын, улъықуқайт ахқыфихтын; хұаңаңинаҳәгуңа сйпнық, туқунъақуткақәтңалъю».
⁴ Иўырңа Кияғнығым пикақә:
«Паниның 7,000мың юлгұңа манигүсигалнұт кияғныңлъяқамун Ваалымун».
⁵ Мәтынлъю таўатытут. Сйпнылгүқ Кияғнығым накмикыхкәның наңлтыхталъығмикун.
⁶ Кияғнық накмигумакуми наңлтыгыгюльығмикун, тәўа накмикыльхитй пинитун пильхитхун. Таўатын накмикумакумики, тәўа накмикыльхитй наңлтыгыгюльығмикун.
⁷ Хұатын пйқуңа: Израилығмит нәлхыльхитәт ивақхтың, Кияғнығым накмикыхкақйниита нәлхыхкақәт. Иляңи тамәкут Кияғнығым пиныхлъйхтыстыкақй.
⁸ Катам Акузитни Игақыхкани игақыхкәлғй:
«Кияғнығым умьюгйт лйгиксяхқәнанихқыхкақй. Хұавымун кынляңа ағнығмун ййңит ысхағьяхқәнанихқыхкақй,
сигутңитлъю нагақұсяхқәнанихқыхкақй».
⁹ Давидылью пикәгуқ:
«Нықынғақыльхит ныгағәхлът,
нәптыльхухлът, нәхтусйхлът, ағьйгисйхлът лъңитнун».
¹⁰ Ййңит аялъыңлит ысхағнанйсқылъюки, қукитлъю пакыгныңлит уқигитның сығлылйльхита қўнпырухлъяк».
¹¹ Ынкәм әптамси, Израилығмит нәхтақңамың, алъя ныкывыпағниңитақәт? Йығлыгилъю! Иўырңа Израилығмит сығлыхқыльхит апальюқлъюки, язычнигыт югулилъыңут. Ынкәм югулилъыңылхита Израилығмит ақинастйт.
¹² Кияғнығым атуқыхкақй сығлыхқыльхит Израилығмит тагинъалюку қуястыльхлъяк нунам юганун. Израилығмит ифльйльхита тагитәт

қуястыльықхьяк язычнигнун. Тәхкын қамаһлыютың накмикыхкәт Израилығмит, иляскумың югуликанун, қуястыльықхьят натынми угляхтаткальықат!

Югулильықхьят Язычнигыт

¹³ Мәтын алықкугыюгамси льпыси язычнигни. Кияғнығым накмикыхкәқәңа апостолыңулюңа язычнигның. Ынкәм пирәмсипихльюңа пйқақа уна мыгнуналғй қыпқақак Кияғнығым қылғуткә хұаңамнун. ¹⁴ Апыхтуғильымкун льпысинун ақинасналюки пинка Иудеялгутынка, иляңи югулильыңысқыльюки. ¹⁵ Кияғнығым ихсяқәқәки Иудеит, нунам юги Иудейеңунғилңут илялйхтыстыкақй льңанун. Ынкәм Иудеит тугукльинқихтыкумики, уңуваһлыықхьястун тукукат аюқсықәғут.

¹⁶ Нықыкшаңльям икыльықсюхұаға тұныккәк Кияғнығмун, аглығнәңукан, тәўа йңунағми нықыкшаңльық аглығнахтуқ. Аккүйи уқфигым аглығнақата, авайлью аглығнахтут.

¹⁷ Иудеит пйтысиғақастун маслинам уқфигатун аюқут иляңи аваян айымтыкат. Льпыси язычнигни аваястун аюқуси айымтыкат пйтысиғальхилңуғмың маслинам уқфиганың. Тәмың уқфигмың, китум тугулюку аваяқ ныкыхтыкумигу пйтысиғақамун маслинам уқфиганун, альхығсыяқәғут акум мысының пинәпихльықхьямың. ¹⁸ Сюмыхтағәпынаси пиниғатағәғиллюси аваяның айымтыканың. Қукәюхтыпынаси, қаюхльық аваярәғинәгуси. Акут икнақухтысигатаси, акүгут икнақуһсығилғит льпысиның.

¹⁹ Иўырңа пильықуси: «Аә, аваят айымтыкәгут ныкыхналюта уқфигмун». ²⁰ Тәна ипаңуқ. Кияғнығым айымтақй аваят қаюхльық ухпықынғилькаңат льңа. Иўырңа льпыси ныкыхтыстыкақйси уқфигмун қаюхльық ухпықыхкыси льңа. Ынкәм қукәюхтыпынаси, йығлыги алиңитык. ²¹ Иудеит аваяхпигәгут. Кияғнығым айымтыкақутаңаның аваяхпигәт, тәўа льпысилъю айымльықйси уқфигмың нағнығунъығилькуфсигу ухпыльықси. ²² Ынкәм лйгикахси Кияғнық наңльыхтахтуқ, ағыютапихтуқлюю. Ағыюғакй сығлықыхкат, иўырңа наңльыкақйси ныгыюкумаңинаныхпысигу наңльыхталъха. Иўырңа ныгыюкнанймакуфсигу льпысилъю кыпульықйси. ²³ Иудеит ухпықынқихтыкумыхтыху Кияғнық, ныкыхнықихльықй уқфигмун. Кияғнық ахтуғьяхқәңгильылгүк ныкыхнықихсяқәлюки ныксықәңитхун. ²⁴ Льпыси язычнигни аваяпикынғитйси пйтысиғақам маслинам уқфиган.

Кияғнығым кыпыхкәқйси пйтысиғальхилңуғмың маслинам уқфиганың. Тәхкын ныкыхтыкақйси пйтысиғақамун маслинам уқфиганун, қайўа югыт ныкыхтиңиғасығәңата уқфигмун таўатылңуғмың аваямың. Иудеит пйтысиғақамың маслинам уқфиганың пинутмыхның, Кияғнығми пияқнйтут ныкыхнықихсяқәлюки льңита катам уқфигитнун.

Кияғнық Наңльыхтахтуқ Тамаңанун

²⁵ Ухпықәлгутымни, лйгикысюгамси сямың қайвиҳсимаңилңуғмың сивунғани. Апығыюгусиқа льпысинун унаңуқ: пыққингуюгнығуфқәфси писқыльюси сюмыхтағаткахтыкилью. Иляңита Израилығмит ухпықсюгумаңитәт Кияғнық. Таўатыльықут кынляңа Кияғнығым накмикыхкй язычнигыт қамаһлыютың тағияғәтыльхитнун льңанун. ²⁶ Тәхкын қамаһлыютың Израилығмит югулильыңыльықут. Акузитни Игақыхкани игақңалғй:

«Югулиғиста тагильықуқ Сионымың; иқильықй қамаһлыюки сығлығит киңунғаның Иаковым.

²⁷ Тәна акықусықәқа льңитнун иқискумки сығлықхыльхит».

²⁸ Иудеит ихсякыхкәқит Пинилғит Уңипат ынкәм Кияғнығым аңуякй. Льпыси апальюқльюси язычнигни Кияғнығым атуқыкхәқә ихсякильхат қуясналюси. Иўырңа Иудеит панының Кияғнығым накмикыхкәқй югыт. Пиникумаңинәўй апальюқльюку акықусяни сивунғитнун.

²⁹ Кияғнығым умьюағни альяңуһтықәхнәңгитәк.

Выхнәңгитй тунусяни, пыхнәңгитйлью накмикыхкани льңанун югулюки. ³⁰ Сивунғани льпыси язычнигни қәткыльхитахси Кияғнық.

Иўырңа мәтын альхыхтахси Кияғнығым наңльыхталъха қаюхльық Иудеит қәткунъығилңут.

³¹ Мәтын Иудеит қәткусигатут Кияғнығмун, ынкәм наңльыкақйси язычнигни. Иўырңа иляңани ағнығым льңиталъю альхыхльықәт Кияғнығым наңльыхталъха. ³² Қамаһтыңуәғлютың югыт қәткигатәт Кияғнық. Қәткунъығитыльхат анусимиңльығвхитун аюқуқ, Кияғнығым таўавык канахтақыкхәңи. Таўатын пйқуқ наңльыкналюки қамаһлыюки.

Усюқильық Кияғнығмун

³³ Кәй, сығлыхльыгүт Кияғнығым акльюңиңи, пыққиныльхә, лйсималъхәлью!

Китумңам лйгикңуәхльықәки нанқихтильхй?

Китумңам лйгикңуәхльықәки иглығнығи?

³⁴ Катам Акузитни Игақыхкани игақңалғй:

«Китум лйсимакакык умьюакакык Атанғым?

Китумңам алыққуһльықәгау апақунәлюку?

³⁵ Китум алңунак сялисигатагүу Атанық,

Атанығмун лъивикысқылыюку утығмун?»
³⁶ Сяңўа қамахлъюни лъңаның пиңўқ, лъңакун
 пиңўқ, лъңанунлъю пиңўқ.
 Лъңа усюқылъыңли қўнпырухлъяк! Аминь.

Уңуалғйт Аққутыт

12 Ухпықалгутымни, Кияғнық
 наңлъыхтапихтутаңаның, ынңаталъ
 кайымамси тўнысқылыюки югусиси Кияғнығмун
 уңуалғйтүлюки ахтутыт. Пылюңилъит,
 тугуклъиғыюгнаглитлъю Кияғнығмун. Танаңўқ
 манигўтылыпихси. ² Ум нунам югатун
 кияхтыхпынаси. Йығлыги Кияғнығмун
 альяңуқтыстык нутахтыслъюки умьюгаси. Тәхкын
 лйгикылъықажси пиюкылъха Кияғнығым пинилғй,
 тугуклъиғыюгналғй, қамахтйңўағңалғйлью.

³ Кияғнығым тўныхкақутаңаның тунусямың
 апостолыңулюңа, тамахақпысинун пйңа:
 Сюмыхтағаткыхпынаси лъпысиның
 пиниғатағарнилюси аюқылъықпысиның. Йығлыги
 ипапихқылыюси сюмыхтағаткақитык
 ухпықилъыхтулыхпысигун Кияғнығым тўныхкәкун
 лъпысинун. ⁴ Югусипут налиғныхтупихтут,
 тамахағми налиғнық альятун сяхқәгук.
⁵ Угльағығңәмта, атәсигукут Христосым югусйн.
 Ынкәм хўаңқута налиғнығни хўаңқунъың
 пикутукут. ⁶ Қамахлъюта альякулъхйның
 тунусялгўкут Кияғнығым тўныхкәның
 наңлъыхталъығмикун. Тунусяхпут уңипақиңукан
 Кияғнығым уңипәмың, уңипақилъта
 ухпықилъыхтуталымтыстун. ⁷ Тунусяхпут
 қыпхәтиңукан, қыпхәтилъта, апыхтуғиңукан,
 апыхтуғилъта; ⁸ кайымиңукан илямың,
 кайымилъта; тўниңукан, иглыхпынәмта тўнилъта;
 иглығутиңукан, сягиклъюта иглығутилъта;
 наңлъыкиңукан, қуякусиқлъюку наңлъыкилъта.

⁹ Пиниқитык ипапихқылыюси. Угумиклъюку
 сығлық, пиюкумаңинахтыху сяңўа пинилғй.
¹⁰ Пиниқутутык аңлыгуткулъхйстун. Қўлвәтутақитык
 пакихульюку қўлвйсысюльықпысиның.
¹¹ Тәкуңинахәғның қыпхәхтык, ихсянифқәфси.
 Сягикульюку қыпхәтақитыху Атанық қамакын
 илюхпысиның. ¹² Қуяңатык қаюхлъяк
 сиғималъылгўси, нуқытақитык ныкыхмыльюси
 сығлылйныхпысини, юғағақитыклью йўлың.
¹³ Ухпықалгутыхпысинун аклъюлғйнун тўниқитык,
 упуғатйқитык кинкуның алңунак.

¹⁴ Юғаткақитыки амьюқытәткистыси Кияғнығмун
 қуястысқылыюки, накән ақнихтысқылыюки.

¹⁵ Қуялгусиғақитыки тамәкут қуялғйт,
 қиялгусиғақитыки тамәкут қиялғйт. ¹⁶ Кияхтык
 ныкыхмытульюси. Қуқәюхтыхпынаси йығлыги

илякитыки укаванталғйт. Сюмыхтағаткыхпынаси
 пыхқингунилюси иляхпысиның.

¹⁷ Китум сығлытун пикаңиси, акитыхпынаки
 сығлытун. Пйқитыки пинилғйт тугуклъиғыюгналғйт
 тамаханун. ¹⁸ Пияхқәкан, пйқитыху сяңўа
 пияхқажси кияхтысқылыюси ныкыхмыльюси
 тамаханун. ¹⁹ Пиниқыхкамни, акинйғнақыхпынаки
 сығлытун пистыси, итупиль пыхтыки Кияғнығым
 сякшәльханун. Акузитни Игақыхкани игақңалғй
 хўатын:

«Хўаңаңўқ ағыюғияхққак,
 хўаңаңўқ акинйғьяхққак, пйқ Атанық».

²⁰ Игақңақлъю Акузитни Игақыхкани:

«Аңуягын игатәңукан нығыснакын,
 мықсюгукан мықсинакын.

Таўатын пикувгу нәсқўакун маюхфикылъықан
 кумаңалғймың кўлямың».

²¹ Каялъқыстыхпынаси сығлығмун, итупиль
 каялъқытыху сығлық пинитун пилъыққун.

Қаткылыюки Аңўағыт Иглығутилғйт

13 Тамахағми қаткусяхқәгук аңўағухтыканун
 иглығутистынун. Кина алңунак
 иглығутистыңунәнғитук ұйтқукун Кияғнығым
 иглығутистыңуқтыстыкумигу. Иглығутистыңўт
 қаюхлъяк Кияғнығым ныкыхтыкақй
 иглығутисқылыюки. ² Китум алңунак
 қатқынғилъкумики иглығутистыт, қаткигатй
 Кияғнығым накмикыхкй. Ынкәм ағыюхтыслъықуқ.
³ Пинитун пикаюгыт аликигатйт иглығутистыт,
 иўырңа сығлытун пикаюгыт аликсәхқәқйт.
 Аликсюнғилъкуфсикй иглығутистыт, пинитун
 пикатык, ынкәм усюқылъықйси. ⁴ Иглығутистыт
 Кияғнығым қыпхәхтыкй
 анығныхқылыхқажпысинун. Иўырңа сығлытун
 пикуфси, аликнакыси, қаюхлъяк Кияғнығым
 қылгумй ағыюғысқылыюки сығлытун пикат.
 Кияғнығым қыпхәхтыкй, ағыюгистыкйлью
 сығлытун пилғйнун. ⁵ Тамәкын апальюқлъюку
 қаткитыки иглығутистыт. Қаткитыки қаюхлъяк
 Кияғнығмун ағыюхтысюнғилнўси. Иўырңа
 тәнаңинақ апальюнғитук. Қаткитыки қаюхлъяк
 лйсимакажси қаткутылъық ылъқуғутңақ.

⁶ Тәкуклью апальюқлъюкык лъивикақаси
 налогоysi, қаюхлъяк иглығутистыт қыпхәгут
 Кияғнығмун қыпхәқатын пиниғмыхтыки.

⁷ Ынкәңам налогойт асыңыси қамахлъюки
 лъивикитыки иглығутистыхпысинун.

Сйвакитыкилью, қўлвахтыкилью қамахлъюки.

Пиниқлъюки Иляси

⁸ Асыңыхпынәң китумың алңунак, иўырңакун
 пиниқылъыхси асыңықңинахтыху иляхпысинун.

Китум алңунак пиниқыхкумики юлгутни қатқыңзұй йңунита Лйлихтұсят. ⁹ Игақңат Лйлихтұсяни хұатын:

«Гылгағниҳпынаң, Юхтаҳпынаң, Тыглыхпынаң, Қилиқытиқыхпынаң».

Қаткылықатын тәкут қылғусят, алңунақлъяу қылғусят, қаткыхкувгу уна қылғусяқ:

«Пиниқлъяуку юлгутын пиниқылъыхпытун лъпынун».

¹⁰ Қина алңунак пиниқикуми юлгутминың, сығлытун пинәнғитй. Пиниқилъығмикун қаткутңұқ йңунитнун Лйлихтұсят.

¹¹ Тамәкут пикатыки қаюхлъяк лйсимақаҳси пильыққақ кәсимәқ. Қавалғйстун аюқуси иўырңа мәтын тахтуғьяхқәхтуси. Югулилъыхпут туғәхтуқ ухпығыюхәльымнъың. ¹² Унук альпагыәхтухтуқ, хұә ахсяхтуңыстағә. Тақылътыкиңам атуқнығмың сығлығыт югыт пйқыхқаңит мамлығми. Ынкәм тугультыки пильюўәсихқат ниғгми. ¹³ Пинитун кияхтылътата катам югыстун кияхлъыхйт ниғгани ағнығым. Сығлытун тығигниқыфқәмта, сйөмыфқәмта, алңунак алңунасығафқәмта, пильюўатыфқәмта, ақинатыфқәмта. ¹⁴ Итупиль акулғәгыстун атыху Атанық Иисус Христос, сюмыхтағәтқыфқиталью атуқналюки югусиҳпыси пиюкыльхит.

Нанқихтыхпынән Ухпықәлгутын

14 Упуғатыху юк ухпықилъықкыстаҳақ акулыхпысинилңуқ. Ахтйрәғусиқыхпынән сяңўә ухпықыхкә ыльқуғутңатаңа налиғмың анахутңатаңа. ² Атәсим югим ухпықә нығьяхқәнилюни алңунак нықмың. Иўырңа юк ухпылъықкыстаҳақ нығақуқ нунивахсығахйнағмың. ³ Югим нығыхкаюгим алңунак нықмың, сйвакльигу юк нықаюк нунивахсығахйнағмың. Югим нығыхкаюгим нунивахсығахйнағмың, нанқихнығилъигу юк нықаюк алңунак нықмың, қаюхлъяк Кияғнығым тугукльймә. ⁴ Кинаңунилютын пйқсин нанқихтилғй китум қыпхақтыңаның? Қыпхахтым пилитистыңинән нанқихлъықә пинитун пиматаңа налиғмың сығлытун пиматаңа. Атанғым қыпхахтыңа пинитун пильықуқ қаюхлъяк Атанғым каюсигьяқлъягукаңа пинитун писқылъяуку.

⁵ Югим ухпықә атәсиқ ағнық мыгнунағатағәғнилюку иляңитның ағнығның. Иляңан югим ухпықй қамахлъютың ағнығыт таўатылъяунъиллюки. Тамахағми югим умяюгағни атәсйхтыңзұәғликык. ⁶ Китум алңунак ухпықыхкумигу мыгнунағлюку ағнық таўатын пйқуқ құлвағналюку Атанық. Китум алңунак нығыхкумигу алңунак нықа таўатын пйқуқ

құлвағналюку Атанық, қаюхлъяк игамсиқаюгвикақыхқаңа Кияғнық нықмың. Китум алңунак нығыюнғилъкумики иляңи нықыт таўатын пйқуқ құлвағналюку Атанық, игамсиқаюгвикақыхқаңалъяу Кияғнық.

⁷ Уңуваңигатукут хұаңқунъун, туқуңигатукутлъяу хұаңқунъун. ⁸ Уңувакумта, Атанығмун уңуваңукут. Туқумакумта, Атанығмун туқульықукут. Ынкәм уңуваығңәмта налиғмың туқуяғңәмта Атанғым пикилью. ⁹ Христос туқулюни, уңувахтыкәгуқ Атанғуналюни уңувалғйнунлъяу, туқуканунлъяу.

¹⁰ Лъпыси, сяңан нанқихтақыстыки ухпықәлгутыси? Сяңанлъяу сйвакигастыки ухпықәлгутыси? Нықамиклъюку, қамахлъюта ныкывьяхқәгукут сивуңакун Кияғнығым, лъңанун нанқихтысқылъяута. ¹¹ Акузитни Игақыхкани игақңақ:

«Атанық пйқ, қаюхлъяк хұаңа уңувалғйңа Кияғнық,

тамахағми юк сыгысқуққұлъяуқ хұаңамнун, тамахағмилъяу югим усюкыльықә Кияғнық».

¹² Ынкәм қамахлъюта Кияғнығмун апығьяхқәхқәспут сяльыхпут, сяңанлъяу таўатын пиматфут.

Ухпықәлгутын Сығлықкыстыхпынән

¹³ Ынкәңам тақылътата нанқихтунъығмың. Йығлыги, умяюгапут атәсйхтылътыки ухпықәлгутфут нәхтыстыфқән налиғмың сығлықкыстыхпынән пильтыху. ¹⁴ Атаныққун Иисусыкун лйсимақнұәғақа аваңитук йнғуткамың нықмың. Иўырңа югим ухпықыхкумигу сяңўә йнғуткәлюку, тәўа лъңани йнғуткәгуқ. ¹⁵ Ухпықәлгутын унйғмикумакан сямың нығыхқахпының, тәўа пиниқнанймән. Нығыхқахпынун нәфқыстыхпынән ухпықилъа Христосым туқуматкыхкә. ¹⁶ Ухпықыхкан пинихтуқ; акузиткыстыхпынән сығлығулюку. ¹⁷ Қаюхлъяк Кияғнығым Атанықпагульхани сяңўәт нығыхкапутлъяу, мығыхкапутлъяу мыгнунаңғитут. Укут мыгнунахтут: ыльқуғутңалъық, ныкыхмыльық, қуяльықлъяу; тәкут Аглығналғйғның Тағнығағның пиңұт. ¹⁸ Тәкут атуқлъюки қыпхәтилғйм Христосымун, ыфқуҳлъықә Кияғнық, итагнақылъықәтлъяу югыт.

¹⁹ Ынкәм атұлтыху ныкыхмыльыңыстияхқәқ, кайымутулыталью ухпылъяхтухтағәғналюта.

²⁰ Нәфқыхпынән Кияғнығым қыпхалъа апальюқлъяуку нықа. Қамахлъюни нықа нығьяхқәгуқ, иўырңа анахутңақ нығылъяхқәқ алңунак нықмың сығлықкыстыяхқәқ китумың.

²¹ Итагнағьяхқәгуқ кымыкшахтунғитылъық, винотунғитылъық, сяңўәлъяу алңунак нәхтыстияхқәқ ухпықәлгутыхпысинун.

²² Кияғныҗинақлыю лйсимаксяҗқақаси тамәкут ухпықыхкаҗтын. Куякуқ юк атуқнығминики ухпықыхкани ылъкуғутҗанилюки сығлығниткыхпынаки. ²³ Иўырҗа юғым нығыхкани, ухпықыхкумигу анахутҗанилюку, Кияғнығым нанқихлыықә қаюхляк пингилькаңа сяңўә ухпықыхкани. Сяңўә алнуак ухпықыхкани анахутҗанилюку атукумакумигу сығлықкылыуқ.

Ыфқуҗтыки Иляси, Ыфқуҗтыфқәфси Лпысының

15 Хўаңкута ухпықилыыҗтуқани каюсийсяҗқақапут ухпықилыыҗкыстаҗхәт сығлылйнгата. Ыфқуҗсяҗқангитукут хўаңкунъың. ² Итупиль, тамаҳамта ыфқуҗнақылтыху ухпықәлгутфут лъңан катам пинихқыллыыҗқанун, ухпықилыыҗтухтысқылыюку. ³ Талўа Христос ыфқуҗсимаңитук лъңаның катам. Йығлыги игақыхкәгуқ Акузитни Игақыхкани: «Югыт сығлықұлғйт лпынун, сығлықұлхит тыкитакут хўаңамкун». ⁴ Сивунғани Акузитыт Игақыхкат игақыхкәгут апыхтуғналюта. Нуқынъыҗтустилью, кайымильюлюю сиғималыыңнаюкамта. ⁵ Нуқынъыҗтулхылыю, кайымылхылыю Кияғныҗтағук. Лъңан кияҗтыслыси итагнакулыюси катам Христос Иисусым пильхатун. ⁶ Тәхкын қамахлыюси қырҗахпыси атәсистун усюқылтыықаси Кияғнық, Атаңа Атанымта Иисус Христосым.

**Пинилғйт Уңипат Иудеянунлюю, Язычнигнунлюю
Пиңүт**

⁷ Тамәкын апалъюқлыюку тугукльйтулхюси катам Христосым тугукльйқаюгукаңиси лпыси. Таўатын пикуфси югыт усюқылтыықәт Кияғнық. ⁸ Амынкун Христос қыпхәҗтынухтыкәлғй Иудеянун лйгикысқылыюки Кияғнық йўлың ипапйкуқ. Тамәкын апалъюқлыюку Иудеит лйсимақнўәғәт Кияғнығым пияҗқакй акықусяқыхкани сивунгитнун. ⁹ Христос тагикәлғйлюю язычнигнун усюқысқылыюку Кияғнық наңлыыҗталхәнанун. Игақңәқ Акузитни Игақыхкани:

«Ынкәңам усюқылтыықамкын акулҗитни язычнигыт,

иляҗахлыықуңалъю усюқилыығмың атыхпынун».

¹⁰ Акузитни Игақыхкани игақңәқлыю хўатын: «Язычнигни, куятык малигулхюси Кияғнығым югитнун!»

¹¹ Алъя Акузитни Игақыхкани игақңәқ: «Усюқитыху Атанық, қамахлыюси язычнигни; усюқитыху, қамахлыюси югни!»

¹² Исаия пикаҗгуқ:

«Киңунға Иессейем тагилыықуқ иглығунъалюки язычнигыт,

ынкәм лъңакун сиғималтыыкут».

¹³ Кияғнығуқ сиғимастилғй. Имиғлиси куялтыыҗлхымыңлыю, ныкыхмылтыығмыңлыю ухпықылтыыҗпысигун лъңанын. Тәхкын сиғималтыыңатаҗахлыықуси ахтуғьяҗқангильхәкун Аглығналғйм Тағнығам.

Павелым Письмоткыхкаңа Қыпхәқани

¹⁴ Ухпықәлгутымни, лйсимақнўәғамси пинйпихтуси югни. Лйсимакақалъю лйгикнўәғлюки аюқаси апыхтүсят Кияғнығмың аюқылғйт, ынкәм апыхтүсяқлыығўәси иляңитнун.

¹⁵ Иўырҗа тытулхыңунаңа письмокақамси сямың иляңитның нықамикысқылыюси тамәкын. Таўатын письмомаңа қаюхляк Кияғнығым тунусихтуғәңа

¹⁶ қыпхәҗтыңулюңа Христос Иисусымун язычнигнун. Священнигыстун аюқақуңа уңипақинымни Пинилғйның Уңипәмың Кияғнығым язычнигнун. Таўатын уңипақйқуңа лъңит тунусятун аюқысқылыюки тугукльйгыюғналғй Кияғнығмун. Аглығналғйм Тағнығам аглығнахтыстә тунусяқ.

¹⁷ Ынкәм кукаюхтақуңа қыпхәқамның Кияғнығмун Христос Иисусыкун. ¹⁸ Акузиткысяҗқақанка Христосым апығйқахйни хўаңамкун. Лъңаңуқ язычнигының қәткытыстилғй Кияғнығмун уңипақилыымкунлхю, қыпхәқамкунлхю. ¹⁹ Таўатын пикаҗгуқ ахтуғьяҗқангильхәкун алъяхлыюхўахтилхыт, ахтуғьяҗқангильхәкунлхю Аглығналғйм Тағнығам. Уңипақнўәқақанка Пинилғйт Уңипат Христосымың аюқылғйт тамаҳәни Иерусалимымың тағавырухляк Иллирикымун. ²⁰ Йўлың пиюкылықысяҗақа уңипақналюки Пинилғйт Уңипат нунани нагақусигалнұғни Христосымың. Таўатын пикаҗуңа қаюхляк ныкыфтиюгунгилнұҗа тумәқакун иляңан юғым пинлиқәкун. ²¹ Катам Акузитни Игақыхкани игақңалғй хўатын:

«Тамәкут сялин уңипәсигалнұт лъңаның, ысхәхлыықәт, сялинлхю нагақусигалнұт лъңаның, лйгикылыықәт».

Павелым Лялихнақылхә Римымун

²² Тамәкын апалъюқлыюку угляғңән лпысинун пипагниңитақуңа қаюхляк иляңитни нунани уңипақйқылғйңа. ²³ Иўырҗа мәтын апығйғақа қыпхәқақа мәни. Углығйғни аюмикулхығни лпысинун пиюпихтақсәхтуңа, ²⁴ ынкәм сюнауқ мәтын лялихфикльямси Испаниямун пикаткылыюку. Лялиғутахтылыымта киңуңаның сюнауқ каюсихтыңә ағуляқнақыхкума Испаниямун. ²⁵ Иўырҗа лпысинун пивагилгама, Иерусалимымынъақақуңа каюсинъалюки

Кияғнығым юги таманлыңұт. ²⁶ Ухпықат Македониямылңұтлю, Ахаиямылңұтлю қуякусиқлююку тунікагут манимың каюсінъялюки аклюмалғит акулңитнилңұт Кияғнығым юган Иерусалимыми. ²⁷ Қуякусиқлююку таўатын пикагут. Такут язычнигыт асыңымит Иудеит қаюхляк альхыгуткәлғит Кияғнығым қуястильханың лңитхун. Ынкәм язычнигыт каюсигьяхқакйт Иудеит ухпықит Иерусалимымылңұт туюғлюки манимың. ²⁸ Хўа кыльқынъақақа язычнигыт маниңат Иудеянун. Апығйқумкун уна қыпхақак тунлюку мани лңитнун, лялихфиксяхтухлыықамси, тәхкын Испаниялыықуңа. ²⁹ Лйсимакақа кәскума лпысинун, пилгулыықуңа Христосым йңунән қуястыльханың.

³⁰ Ухпықалгутымни, Атанымтыхун Исус Христосыкун, пиниқылъхакунлю Тағнығам, малигулыюси хўаңамнун юғәткыльхьяхтыңа Кияғнығмун каюсйтысқылъюңа. ³¹ Юғәхтык Кияғнығмун пақнйхсйсқылъюңа ухпықәнғилңуғның Иудеями. Юғәткитыхулю қыпхақак Иерусалимыми тугукльиғюгнйскыльюку Кияғнығым югитнун. ³² Тәхкын Кияғнығым пиюкыльқыхкагу, лпысинун пильықуңа қуялыылихляглюңа, ынкәм пиниғьюхнықилхлыықуңа лялихфикумалюси. ³³ Кияғнық ныкыхмылылитилғй тамахапысинилъи. Аминь.

Павелым Сјомқыхқаңи Ухпықалгутыни

16 Уңипәсюгамси ухпықалгутымның, Фивамың. Пинилғйңұқ диаконисса ухпықанун қырңуғуткауогнун юғәғвигани Кенхреям.

² Упуғанъақыси Кияғнығым югита пйқылъхистун қаюхляк Атанғым пика. Каюткысюңгиси каюсйғаклююку қаюхляк каютыхлягүк углялғйнун югнун, хўаңамнунлю талўа.

³ Уңипәтаҳнакыхси Прискиллаллю, Акилаллю сјомқақаканқуқ. Қыпхалгуткахка Христос Исусымун. ⁴ Талўа тукутыльықхактынь пикаткыхпынән пақнйхсяхқакәғныңа. Тамәкын апалюклююку игамсиқаюхлягүңа лкыхкының. Қамахлюютыңлю ухпықат язычнигыт юғәғвигитнилңұт игамсиқаюгут. ⁵ Уңипәтаҳнакыси ухпықат қырңуғуткауогның мыңтығакхкыни сјомқақанқуқ.

Уңипәтаҳнакыси пиниқыхқақа Епенет сјомқақаканқуқ. Асиями лңа ухпыгыюхәкәгүк Христосыкун. ⁶ Уңипәтаҳнакыси Мария сјомқақаканқуқ; қывульюни қыпхәтқакйси. ⁷ Уңипәтаҳнакыхси Андроникаллю, Юниюлю Иудейялгутыхка,

анусимиңляғалгуткыхкақакхаллю, сјомқақаканқуқ. Апостолыңук югыт лйсимакнўәқыхкыт; сивумни ухпықәхтыкәгүк.

⁸ Уңипәтаҳнакыси Амплий, пиниқыхқақа Атанықкун, сјомқақаканқуқ. ⁹ Уңипәтаҳнакыси Урбан, қыпхалгутфут Христосымун, пиниқыхқақаллю Стахия, сјомқақаканқуқ. ¹⁰ Уңипәтаҳнакыси Апеллесаллю сјомқақаканқуқ. Нанғйхсяғалыңақңами ипапиқыхқақә атәсигмитыльыни Христосымун. Уңипәтаҳнакыси ныңлюгутаңи Аристовулым сјомқақанқуқ.

¹¹ Уңипәтаҳнакыси Иродион, Иудейялгутка, сјомқақаканқуқ. Уңипәтаҳнакысыллю ухпықат ныңлюгутаңанилңұт Наркиссым сјомқақанқуқ.

¹² Уңипәтаҳнакыхси Трифеналлю, Трифосаллю сјомқақаканқуқ. Тәкук ағнак қыпхактыңук Атанығмун. Уңипәтаҳнакысыллю пиниқыхқақа Персида, сјомқақаканқуқ; қывульюни қыпхакәгүк Атанығмун. ¹³ Уңипәтаҳнакыхси Руфыллю нәкулъхйк, сјомқақаканқуқ. Руф Атанғым накмикыхқақә, нәңанлю иғнықылғйстун пйқәңа.

¹⁴ Уңипәтаҳнакыси Асинкритылью, Флегонтылью, Ермийеллю, Патробаллю, Ермылю, қамахлююкилью ухпықалгутыт лңитнилңұт, сјомқақанқуқ. ¹⁵ Уңипәтаҳнакыхси Филологылью, Юлиюлю, Нирейямлю наякулъхйк, Олимпанлю, қамахлююкилью Кияғнығым юги лңитнилңұт, сјомқақанқуқ.

¹⁶ Қуякутақитык нәгутмың Кияғнығым пиниқылъхакун. Қамахлюютың ухпықат Христосым юғәғвиганилңұт, лйсимакысюгйси сјомқақйсиңуқ.

Павелым Киңулит Апыхтүси

¹⁷ Ухпықалгутымни, қылғамси кылыңасқылъюси тамәкуның әфқұтыстикаяогның, тунутыстилғйның югыт ухпықилъхитның, кипулъхинәлғйның апыхтүсяның лйткахпысиның. Иқитңатык тамәкуның. ¹⁸ Югыт таўатын пикаюгыт қыпхәтңунғитәт Христос Атаныхпут. Тәўаңинахқак лмың катам ыфқуқыхқақйнатың пйқйт. Апыхтуғинығмыхни акузитыхлюхўәт атуқакйт, усюқұхтақйтлю югыт пұхналюки пұхсюгумалғйт.

¹⁹ Қамахлюютың югыт нагақумәт қәтқутқалъыхси Атанығмун, ынкәм тамәкын апалюклююку қуякыльхьяўәмси. Пыққингусюгамси сямун пинилғймун, иўырңа анахутыльңунаси сығлығмун.

²⁰ Кияғнығым ныкыхмылылитилғйм қантағакун кагимлльықә Туғнығак итығакпыси асиңани.

Атаныхпут Исус Христос наңлыхтағли лпысинун.

²¹ Қыпхалгутма Тимофейем, Иудейялгутмаллю Луцийямлю, Иасонымлю, Сосипатрымлю сјомқақйсиңуқ.

²² Тертийяңуңа, игәтақақа Павел посланияңаның. Хўаңалъю сѣмқақамси Атаныққун.

²³⁻²⁴ Хўаңа Павел, Гайеытақуңа. Мыңтығәни қамахлъютың ухпықат қырңугуткаюгūt. Лъңанлъю, ухпықатлъю сѣмқақйсиңуқ.

Ныхлъямта манимың афлъыңакистыңан, Ерастым, ухпықалгутымталъю Квартым сѣмқақйсиңуқ.

Усюқилъық Юғалъыққун

²⁵ Усюқилъытыху Кияғнық! Лъңан айыпсюгиҳсягъяқлъыгуй ухпықилъыси Пинилғйтхун Уңипатхун Иисус Христосымың

аюқылғймың уңипақумаңинағақыжымнун югнун. Тәнаңуқ аксяқыхқақ уңипақ Кияғнығым қайвиҳсимаңиткә има пйнлиғьюхәлханың нунам.

²⁶ Иўырңа мәтын, пйнлығилңум Кияғнығым қайвиҳсимй Пинилғйт Уңипат игақульхитхун ўкналиқистыт. Қылғусимй Пинилғйт Уңипат лйтысқылъюки югнун нунатаҳәни тамаҳәни. Таўатын пикәгуқ лъңитнун ухпықысқылъюнилью, қәткысқылъюнилью.

²⁷ Лъңинагук Кияғнық, пыққинылғй сямун тамаҳәнун. Югыт усюқлътху қўнпырухлъяк Иисус Христосыкун! Аминь.

1е Коринфянам

1 Укут посланият Павелымың пиңүт, Кияғнығым накмикыхкәның Исус Христосымун апостолыңулюки. Ухпықалгутфут Сосфен хўаңамнитук. **2** Письмоғақуңа Кияғнығым ухпықтыңитнун Коринфымылңуңнун, Кияғнығым афтыкәнун юкналюси Христос Исусыкун. Накмикыхкақйсылъю пылюңитысқылъюси малигульюси юлғутыхлъягнун тамаңанилңуңнун, юғақаюгнун Атанымнъун Исус Христосымун, қамахтыңъўағлюта Атанқахпут. **3** Кияғнығым Атамта, Атанымталъю Исус Христосым наңльыкльысылъю, ныкихмылльылгусльысылъю.

Қуястыльхыт Христосыкун

4 Игамсиқаюгвикақақа Кияғнық қаюхлъяк наңльыкихкақйси Христос Исусыкун. **5** Ынкәм лъңакун аклъюңиғикагуси лйгикылтығымыңлъю, акулъытығымыңлъю. Ынкәм мәтын лйгикатағахлтықақси Христос, акулъиткатағахлтықақсылъю Атанық. **6** Альяңухтыкамлъю кияхтәлтыхпыси ипапихқә уңипақыхкахпут Христос. **7** Аглығналғйғның Тағныгағның тунусялгүси сямың тамаҳаңның, утақйңулюси Атанымта Исус Христосым тагинқихтыльықхәның. **8** Кияғнығым ухпылтыси икнақуҳсямаңинағнәғй кынляңа киңулихпигағмун ағнығмун. Инкун анахутыльхитысқылъюси Атаныхпут Исус Христос нанқихтикан юғның. **9** Атәсийғмылңұм Кияғнығым накмикыхкақйси илятысқылъюси Иғнығминун Исус Христосымун Атанымнъун.

Коринфығмит Ухпықйт Ахтирәгульхит

10 Ухпықалгутымни, Атанымта Исус Христосым а́тхакун пймси тақысқылъюси ахтирәғунъығымың. А́фқұтыхпынаси. Сюмыхтағалысылъю, сянақылтысылъю атәсийхнақлъюки. **11** Ухпықалгутымни, иляңита Хлоям ныңлъюгутаңан уңипәткақәтңа ахтирәғутақнилюси. **12** Илясиңуқ пйқут: «Хўаңа Павелым малихсяхтыкәңа». Иляси: «Хўаңа Аполлосым». Иляси: «Хўаңа Петырым». Паниның илясиңуқ пйқут: «Хўаңа Христосым малихсяхтыкәңа». **13** Ынкәңам қафсинахқақси Исус Христос. Павелым қақурәткыхкақис? Крестиғмастык Павелым а́тхакун?

14 Игамсиқаюгвикақақа Кияғнық крестиғимаңилькыхка налихйнахси иўырңакун Криспалью, Гаийялью. **15** Ынкәңам кина алңунак пинәңгитук крестиғиманилюни атымкун. **16** (Атхўай крестиғикақанкалью Стефановым ныңлъюгутаңа. Иўырңа нықамикынғитақа китумун алья алңунак крестиғиматка).

Христосым Ахтуғьяхқәңгильхалъю, Кияғнығымлью Пыхқинылъха

17 Христосым крестигилйскумаңитәңа, иўырңа каяхтыкақәңа уңипақисқылъюңа Пинилғйның Уңипаның. Уңипақиңигатуңа атуқлъюки юғым пыхқинылъхи, лйбрақ ахтуғьяхқәңгильхитыснаюкамкун қақұрә Христосым. **18** Уңипақ Христосым туқульха қақұрақун тымңиңуқ ифляянақылғйнун. Иўырңа югулильыңылғйни хўаңкута лйсимакахпут Кияғнығым ахтуғьяхқәңгильхә. **19** Акулъитни Игақыжкани игақңақ:

«Пыхқинғыт пыхқинылъхат атүнанихтыслъықақа. Лйткахлъягытлъю лйтыльхат сясйнанихтыслъықақа».

20 Ынкәм сянақанңам нунам пыхқинылғйңи? Сянақанңам апыхтуғистыңи Лйлихтүсят? Сянақанңам ахтирәхтыт? Қамахтыңъўағлюни лйтыльыхлъяльхат сясйңгитук қаюхлъяк Кияғнығым тымңитхўаңлъяқакә пыхқинылъха нунам.

21 Пыхқинылтығмикун Кияғнық пикәгуқ нунам юганун нальюкыльықнилюни пыхқинылъхитхун. Ынкәм Кияғнығым накмикй югулиналюки қамахлъюки ухпылғйт Христосымың уңипақыхкамнъың. Ухпықәңгилңүт сюмыхтағәткақәт тәна уңипақыхкахпут тымңиңунилюку. **22** Иудейт ысхәсногакут альяхлъяхўахтилъығның ухпықналюку Кияғнығым уңипә; язычнигыт пыхқинылъыңъюакут ухпықналюку уңипақ ипаңутаңа. **23** Иўырңа паниның уңипақнақңуахпут Христосымун туқуткыхкақнилюки қақұрақун. Уна уңипақ Иудеяни пияқнапихтуқ ухпықсяхқәлюни, язычнигни тымңиңүт. **24** Иўырңа хўаңкунъун Кияғнығым накмикыхкәнун Иудеяңуғңамта, язычнигыңуғңамта таўатынъығитук. Христосым

тукулъхан қақұракун литыстыкақылъю Кияғнығым ахтуғьяхқангильханыңлъю, пыққинылъханыңлъю.

²⁵ Кияғнығым тымңитхұалъха пыққингатағахтуқ юғым пыққинылъханың. Кияғнығым каятылъха икнақатағахтуқ юғым икнақылъханың.

²⁶ Ухпықалгутымни, нықамиклъюку натысығыстык Кияғнығым туқлъюғаққиси. Қафсинкұрахағни пыққингүяхтуси нунам юган сюмыхтағаткылъхитни. Қафсинкұрахағни ахтйгасяхтуси иглығутистыт, налиғмың аклъюңилнұғның, ныңлъюгутның пиңуяхтуси.

²⁷ Иўырңа Кияғнығым накмикыхкақй тамәкут нальюқат нунами кайңусякналюки пыққинылғйт, Кияғнығым накмикыхкақй каялңұт нунами кайңусякналюки тамәкут икнақылғйт. ²⁸ Кияғнығым накмикыхкақй укаванлыңұтлъю, аситқинаңайтлъю нунами. Тамәкуңұт Кияғнығым накмикыхкй, югнун лйгикысқылъюки сюмыхтағаткыхкйт аңўәғулюки иўырңа Кияғнығми аңўәғунгитут. ²⁹ Ынкәңам кина алңунак аңәюхнәнгитутк ныкывыхкунни сивуңани Кияғнығым. ³⁰ Кияғнығуқ тўнистыси уңувалъығмың Христос Иисусыкун. Кияғнығым Христос Иисусымун тўныстйлъю пыққинылъығмың, ыльқуғутыстйльюлъю Кияғнығми, аглығнахтыстйльюлъю, итымутыстйльюлъю сығлықкылъымнъың. ³¹ Ынкәңам атуқылътыху, Акузитни Игақыхкани игақңалғй:

«Кина алңунак аңәюхсюкунни, аңәюгуткылъики Атанғым апығйқй лъңанун».

Павелым Уңипақильха Коринфйғмйнун

2 Ухпықалгутымни, уңипақияхтуғақңама лъпысинун, атуқумаңитанка акузитыт лйгикыпагниңилькыси. Пыққилъыхлъямкун уңипақиюңгитутуңа Кияғнығым уңипәмың лъпысинун. ² Пакикақанка тамәкут қаюхлъяк уңипақиюлғйңа Иисус Христосыңинахағмың тукулъханыңлъю қақұракун. ³ Лъпысинитақңама тытуғәтақәгуңа, алиңрӯқәгуңа, уңылыхтыкәгуңалъю. ⁴ Кукшагналғймың акузиткумаңитутуңа пыққинылъығым акузитаңаның. Иўырңа Аглығналғйм Тағнығам ахтуғьяхқангильхан ипапихқыхкақй апыхтуғильхынка ипаңутаңи. ⁵ Ынкәңам ухпыхтуси апалъюқлъюку Кияғнығым ахтуғьяхқангильха, накән апалъюқлъюку юғым пыққинылъха.

Кияғнығым Пыққинылъха

⁶ Аңтанйтканун ухпықанун апыхтўсяқақа Кияғнығым пыққинылъха. Иўырңа тәна пыққинылъық нунамың пиңунгитутк, талўа иглығутистыңаның. Қантағакун авйғусяхқәгут. ⁷ Пыққинылъық апыхтўсяқа Кияғнығым

пыққинылъқә, нальюкәт югыт. Югыт нальюкңўәғьяқаңат тәна пыққинылъық кынляңа Кияғнығым литыстылъханун. Талўа нунаңлъямәңильюни Кияғнығым усюқсяхқәлжута пикақилью пыққинылъығмикун. ⁸ Налихйнитә нунам иглығутистыңита лйгикумаңитәт тәна пыққинылъық. Лйгикыхкақсяқумыхтыху, қақұрағнаянғитәт Атанға ниғуғқылъхым.

⁹ Игақыхкани Акузитни игақыхкәгуқ:
«Тамәкут ийым ысҳамаңилькаңи, тамәкут сигутым нагақұмаңилькаңи, тамәкут умыюгам сюмыхтағаткумаңилькаңи. Кияғнығым ятәхқыхкақй пиниқистыминун».

¹⁰ Иўырңа Кияғнығым лйгикыстыкақй хўаңкунъун Аглығналғйгныкун Тағнығаммикун. Тағнығам ювғйғәқә сяңўә тамаҳән, талўа Кияғнығым қәмнарухлъяганилңұт. ¹¹ Юғым сюмыхтағалъха китум алңунак нальюкә иўырңакун лъңан катам тағнығыхкынка. Таўатыхпигақ Кияғнығым сюмыхтағалъха китум алңунак нальюкә иўырңакун лъңан катам Тағнығыхкынка. ¹² Нунам тағнығаның альхыгусимаңитутк. Йығлыги, альхыхтыкақхпут Тағнығак Кияғнығмың пйк, лйгикналюки қамахлъюки Кияғнығым тўныхкй хўаңкунъун.

¹³ Ынкәм акузиңигатукут юғым пыққинылъхакун, иўырңа атуқақапут акузитыт Аглығналғйм Тағнығам апыхтўткй. Таўатын пйқукут апыхтўсяқнымтыки Тағнығам ипапильхи тамәкунун альхыгутканун Аглығналйғның Тағнығағның. ¹⁴ Иўырңа кина алңунак альхыгусимаңилңуқ Аглығналғйғның Тағнығағның, тугукльиғиңигатук тунусяның Тағнығағның пиның. Тамәкут тунусят тымңитхұаңұт лъңани.

Лйгикыпагниңитй қаюхлъяк Аглығналғйм Тағнығам каюсилъхйнәкун лйгикыхқәгуқ. ¹⁵ Юғым альхыгуткам Аглығналғйғның Тағнығағның нанқихтақә сяңўә қамахлъюку. Иўырңа китум алңунак нанқихсяхқақынғитә лъңа. ¹⁶ Акузитыт Игақыхкат пильхистун:

«Китум алңунак нальюкә Атанғым сюмыхтағалъха.

Ынкәм китум алңунак лйлихтуғнәнғитә». Иўырңа хўаңкута ухпықани сюмыхтағағакут Христосым сюмыхтағалъхатун.

Кияғнығым Қыпхақтыңи

3 Ухпықалгутымни, лъпысинитақңама алыхқуғуақылъымтун ухпықахлъягыт. Йығлыги алыхқуқақамси ухпылъыси аңдилъхилнұғыстун аюқлъюки. Ухпықылъыхси Христосыкун тағнухағағыстун аюкут. ²³ Кукшагнаңунән апыхтуқақамси. Катам таўатын мамахағмың

мығыслъыѣстун пикақамси. Нықыпигмың нығыстыпагниңиткақамси қаюхлъяк нықыпихтухпагниңилнұси сялин. Паниның мәтын нықыпихтухпагниңитақуси, қаюхлъяк ухпықәнғилнұғустун аюқуси сялин.

Лйгикыстыңъўаҳси ухпылъыхпыси аңлинғитылъха ақиналъыхпысигунлью, ағиватылъыхпысигунлью. Ухпықәнғилнұғустун кияхтыңъўси. ⁴ Налихси пинығмини: «Хўаңа Павелым малихсѣхтықәңа», илясилъю пинығмыхни: «Хўаңа Аполлосым малихсѣхтықәңа», ухпықәнғилнұғустун пйкуси.

⁵ Кинаңаўа Аполлос? Кинаңузиңа хўаңа? Қыпхахтыкйнкун Кияғнығым, каюситкақамси ухпықысқылъюку Христос. Қыпхақалыстахйнәгукуң Атанығым қылгүткәның. ⁶ Лъпыси Кияғнығым пйтысиғағвикйси. Пйтысиғағақуңа, Аполлосым мыхқақә, иўырңа Кияғнығым нагустақә. ⁷ Ынкәңам кина алңунак пйтысйғалғйлью, мыхқилғйлью укавантуқ. Кияғныхйнақ аңыхлъяхтуқ нагустикаюгүк. ⁸ Пйтысиғағталъю, мыхқисталъю таўатылъкутуқ. Кияғнығым акилыхтуғьяхқақәк қыпхалъыхкынкун. ⁹ Қыпхалгүткүтукуң Кияғнығмун; лъпыси Кияғнығым пйтысиғағвикйси.

Кияғнығым мыңтығақйси. ^{10,11} Кияғнығым наңлъыхталъық тагивақә атуқлъюку пйнликақақа қыпхақақ лъпысини. Пыхқинылғйстун тунымиқақақа мыңтығақ улимаяхқақ. Исус Христосыңинағуқ тунымақ, алья сѣгўакун тунымахқйтуқ. Иляңита улимавикнўат қайңакун. Қамахлъюни пирәмсилюни улимали. ¹² Иляңита атухлъықат золото, серебро, аңляминалғи уйғақ, иляңита унахсиқ, паликақ выгәк, уңагақлъю тунымакун тәхун. ¹³ Сяңўа атуқыхқахпут ысхағьяхқақахпут атәсикахтәмта қамахтыңъўағлюта ағнығми таўани Христосым нанқихтильыхқәни. Кыңғым ысхахтысѣхқақә қыпхақахпут натытуляңа. ¹⁴ Сяңўа юғым атуқыхкә куманғилъкуни, акилыхтүсѣхьяхқәгуқ. ¹⁵ Иўырңа иляңан юғым қыпхақә ифлъяхқәгуқ кумақуни, акилыхтүсѣхьянәнгитүклью. Нақамынрақ лъңа югулилъыңьяхқәгуқ, катам таўатын кынығмың анылғйстун.

¹⁶ Лйсимакнўағахси Кияғнығым Храмкйси. Аглығналғйк Тағнығакык кияхтыңуқ илюхпысини! ¹⁷ Китум алңунак нәфқыхкагу Кияғнығым Храмыңа, Кияғнығым нәфқысѣхқақә лъңа, қаюхлъяк Кияғнығым Храмыңа аглығналғйнұқ. Лъпыси Храмкйси.

¹⁸ Кина алңунак пұхтыфқәми лъңаның пили. Налихси сюмыхтағәңукуми лйтыпахлъякәнилюни нунам пыхқинылъханың, йықай малихлтъигу Христос, ухпықәнғилнұт тымңиңуниғәтху. Таўатын пикуни ынңәталъ пыхқинғухтыпйхлъықә.

¹⁹ Кияғнығми нунам пыхқинылъха тымңиңуқ.

Акузитни Игақыхкани игақңақ: «Пыхқинғыт югыт нунами хўани Кияғнығым пипагниңйтыстақй лъңита катам пыхқинылъхитхун».

²⁰ Игақыхкәгуқлю: «Атанғым лйсимака пыхқинғым юғым сюмыхтағалъха сѣсйңгитук».

²¹ Ынкәңам китум алңунак кукәюгуткысѣхқақынғитй сянўат югыт пйқыхкаңит. Сянўа қамахлъюку Кияғнығым пинихқусихқәхтыстыкақә лъпысинун, ²² талўа Павел, Аполлос, Петырлью. Нуналъю уна, уңувалъықлъю, туқулъықлъю, сянўалъю алңунак кияхтәлъығмылнұқ мәтын, сянўалъю алңунак кәсѣхқақ, қамахтыңъўағлюки лъпыси пикаси. ²³ Ынкәм лъпыси Христосым пикйси, Христос Кияғнығым пика.

Христосым Апостолыни

4 Сюмыхтағәткитыкут қыпхахтыкнилюта Христосымун. Қыпхахтыңукут апыхтуғилғйт ипапихқылъығмың Кияғнығым апыхтүткәның хўаңкунъун. ² Христосым қыпхахтыңи атәсйғмысѣхқәгут. ³ Хўаңа, атәсйғмынъилюңа қыпхахта пикуфсиңа, налиғмың атәсйғмынъыгинъилюңа китум алңунак пикаңаңа, сюмыхтағәткынъәнғитақа. Талўа хўаңамның нанқихсигатуңа. ⁴ Налъюкақә сѣмың анахусиматка, иўырңа анахутылъхынъилюңа пингитүңа. Атанхйнам нанқихсѣхқақәңа. ⁵ Ынкәңам ўйн нанқихтыхпынән кина алңунак сѣлъханың. Атанғым тагинқихтыкуми кукухсѣхқақй югыт илюңит алйхқыльюки сянўат йғңаялғйт тысқамани. Алйхқысѣхқақй сѣңамың сѣқутаңи. Тәхкын усюқсѣхқат тамәкут усюқылъыңьяхқәгут Кияғнығмың.

⁶ Ухпықәлгүтымни, лъпыси апалъюкльюси Аполлослью хўаңкутуң успутақнұкуң. Успүтәгукуң лъпысинун лйтысқылъюку уна игақңалғй сѣмың писйтаңа: «Қәткақитыки сянўат игақңалғйт Акузитни Игақыхкани». Налихйнахпыси аңәюгуткысқунән атәсиқ юк, әлъха угумикльюку. ⁷ Китум пиниғатағахтыстиси ухпықәлгүтыхпысиниң? Сянўа қамахлъюку Кияғнығмың пикахси. Кияғнығым тнумақаниси, аңәюхтыхпынаси. Уңипахпынаси хўатын: «Сянўа қамахлъюку хўаңамның пикақақа».

⁸ Альхықтыңъўағумәхси аклъюкухқахси қамахлъюку! Аклъюңиғиңўағлюси аюқуси! Хўаңкунунаси умйлгухсимәси! Умйлгулғйситук, ынкәм умйлгутилгусиғнаяғамси!

⁹ Сюмыхтағалъымни Кияғнығым ныкыхтыкақйлью апостолыни укалихпигәлюта юғның. Анусимиңлъяғастун аюкукут, туқусѣхқастун. Югыт қамахтыңъўағлютың, якулгытлью ысхапагақйлью.

¹⁰ Хўаңкута нальюңуқтыкәгукут Христос апальюкльюку, иўырңа льпыси сюмыхпысини пыхқиныпигүси ухпықани. Югыт ўакигатилью, иўырңа сюмыхпысини льпыси нагатақисилью, құлвағакйсилью, хўаңкута пиңигатитинкут.

¹¹ Хўавымун кынляңа нықаңсиягакукут, мығьяхқйсиягакукут, әткйсиягакукут. Югыт қывуткақйлью. Ныңитукут, иглыхтәгукут қўнпың.

¹² Қыпхағакукутлью қывўльюта маниңналюта кияхтәгусихқамың. Сығлыкўлғит хўаңкуньың пинитун алыхқуғақапут. Ухпықәтымнъың амьюткылғитлью, акузилғйгатукутлью, акисигатапутлью. ¹³ Иқльыңиқулғилью пинитун алыхқуғақапут таўатын пифқйта писқыльюки. Хўавымун кынляңа сюмыхтағәткәқйлью, сяжўағыстунлью, сясйңгилнұғыстунлью.

¹⁴ Письмонғитуңа кайңуюхналюси. Иўырңа пиниқыпихльюси хўаңа катам тағнухакылғистун лйлихтуғьюгақамси кияхтәльықхакпысиниң.

¹⁵ Қайўа апыхтуғистытупихсяғңәхпыси Христосымың, ататухльянғитуси. Ухпықсюхўағақнафсигу Исус Христос нагақуғлюки Пинилғит Уңипат, таўанита атастун лййқаңа льпысинун. ¹⁶ Ынкәңам кияхтысюпихтамси хўаңамтун. ¹⁷ Тамәкын апальюкльюку Тимофей каяхтыңўәқа льпысинун. Иғнықылғйстун аюқақа Атаныхқун. Атәсйғмылнуқ ухпықак пиниқыпихтақа. Нықаңуҳнәғйси натын хўаңа кияхтақылъымның Христосымун. Таўатылнуқ кияхтәльық апыхтўсяқақақа ухпықанун тамаңанилнұғнун.

¹⁸ Иляси әңәюгнығухтакут, қаюхльяк сюмығмыхни лйлихнәнғинъилюңа пикақәтңа Коринфымун. ¹⁹ Иўырңа Атанғым пиюкыльқыхкагу, льпысинун пияхтуңыстахтуңа. Тәхкын лйгикыльықанка әңәюгнығыт әңәюхтыльығмығыстун пияхқәтаңи. ²⁰ Кияғнығым Атаныхпагульха акузитытхун аюқынғитук иўырңа ахтуғьяхқәңгильықхун аюкуқ. ²¹ Кәскума сясқысюгыстыңъа? Анагуталиғлюңә ағыўглямсй, налиғмың пиниқльюси, пинитунўәқ пилямсй?

Анағңалғй Атукутыльық

5 Нагақуғақақә налихпысиңуқ атами нулиха нулихқылғйстун аюқә. Сығлыпихльыхймың сығлыхқыңъуқ талўа ухпықәңгилнұт атуқыснаянғитәт тәна сығлыхқылъық. ² Паниның юкуткақытсй льпысиниң катам? Қивғуҳльягьяқльығыстун! Льпыси иқисяқльығыстун юк тәна акулыхпысиниң.

³⁵ Уявантыхльягьяғңәғма сюмыхтағәткыхльяўәқа. Таўанлыңуғыстун льпысини агғиткыхкақақә натын пильықхамың тәна юк әтхакун Атанымта Исусым. Ухпықани, альямың қырнұғускуфси,

таўанлыңуғыстун умьюгағмикльюңа, ахтуғьяхқәңгильықхакун Исус Христосым юк тәна льпысинитыстыхпынән альямыңлью пинакыси. Тўнитыхў Тұғнығағмун, пиюкыльығмитун югусй нәфқылъигу, ынкәм тағнығақык югулилъыңысқылъюкык Атанық тагинқихтыкан.

⁶ Пинйюхтыльыхси сығлығуқ. Лйсимакақси хўатын пильық: «Закваскам хўхтыстыхльякаюўә акўтақ». ⁷ Тамәкын апальюкльюку сығлыхқылъыхит акулыхпысинилнұт иқитыки. Таўатын пикуфси пильюңилъыкуси акўтастун закваскаңилнұғыстун. Ипа пильюңитуси қаюхльяк Христос Пасхам пынъйғағақә ахқуткыхкәгуқ сығлыхқылъымнъун. ⁸ Катам Иудейт иқитыльхистун закваскат мыңтығамыхның ятәхқутфагилгамыхтыху Пасхам нықынғахқылъха, таўатыхпиғақ сығлыхқылъыпут, иқильықапут. Ынкәңам пильюңилъыкукут, ипапихқыңъалъыкукутлью.

⁹ Иляңитхун посланияма илятңаснаниғамси ухпықанун анағңалғйкун атукульхйнун. ¹⁰ Акузитқыңъунғитанка ўм нунам юги анағңалғйкун атукульхйт, налиғмың пакигнығыт, ўаяғнйхтыт, налиғмың тамәкут манигўткаюгыт кияғныңльықанун. Иқисюкуфси таўатылнұғның югның нуна унисяхқәқәхси. ¹¹ Иўырңа посланиямкун илятыснаниқақамси тамәкунун ухпықәлгутнунилютың пилғйнун блудникиңуқата, налиғмың пакигнығуқата, манигўткаюгуқата кияғныңльықанун, сығлықуғутнуката юлгутмың, мығыстыңуқата, ўаяғнйхтыңуқаталъю. Талўа нығылгусихпынаки таўатылнұт.

¹²⁻¹³ Хўаңа нанқихсяхқакыңғитанка ухпықәңгилнұт; Кияғнығым нанқихсяхқакй. Иўырңа льпыси нанқихсяхқаксығаси ухпықәлгутыси. Акузитыт Игақыхкат пйт: «Сығлыхқыста иқитыху акулыхпысиниң».

Ухпықәңгилнұғнун Нанқихтысқыхпынаки Ухпықат

6 Налихси әхтйрәнығмини ухпықәлгутминиң, сяңан аглятақагу нанқихтивигмун? Кайңуюгигастык ухпықәңгилнұғнун нанқихтысныхпысини льпыси ухпықани? Ухпықат ухпықәлгутмыхнун такльяғутысяхқәяхтут әхтйрәғутыльығмыхның. ² Лйсимақынғистыхў Кияғнығым юган нанқихсяхқкй ухпықәңгилнұт иляңани ағнығым? Нанқихсяхқакнукуфсики, натын пияқнахтуткальықыфатат льпысинун нанқихтыльыхқкй пияқнйлнұт?

³ Лйсимақынғистыкй нанқихсяхқакыкыпут якулгыт? Ынкәм такльяхқулъыхит әхтирәғутыльығның хўани уңувалъығми пияқнйсяхқәяхтут.

⁴ Әхтйрәғунъыхпысини сяңафсиңам ухпықәңгилнұғнун пйқыстык нанқихтысқылъюси?

⁵ Кайңунахалык лъпыси! Лйсимакақа акулыхпысини лйсималғймың таклъягүтистыкаҳқалгүт ухпықалгүтыт ахтйрәғүльхйт. ⁶ Йығлыги ухпықам ухпықалгүтни аглятақә ухпықәнғилнұғунун нанқихтистынун, агғиткысқылъюки ахтйрәғүтылтытынь. ⁷ Таўатытылтыхпысигун ухпықәнғилнұғыстун кияхтәғүси. Ухпықалгүтыси аглятыхпынаки нанқихтивигмун. Ныпйғутақитыки анахтығңйси, пұхтығңйси. ⁸ Итупиль лъпыси катам ухпықалгүтыси анахтақасилью, пұхтақасилью. ⁹ Ипапыстәқ лйсимаксяхқақсяғахси сығлытун пистыт ныкаҳқйлнұт Атаныхпагульхани Кияғнығым. Пұхтыстыхпынаси китумун алңунак. Кияғнығым Атаныхпагульхани ныкаҳқйтут: блудникыт, манигүткаюгыт кияғныңлъяқанун, гылгағнйхтыт, ағнәсит, югыт юлгутмыхның атуқикаюгыт, ағнат ағналгутмыхның атуқикаюгыт. ¹⁰ Тамәкутлю тығлыңалғйт, пакиғнығйт, мықаюгыт, сығлықұхтыт юғның, ўаяғнйхтыт, ныкаҳқйтут Атаныхпагульхани Кияғнығым. ¹¹ Иляси таўатысылғйт сялин ухпықилъхильютың Христосымың. Иўырңа мәтын Кияғнығым Тағнығыхкынка уғвухқыхкақйси сығлықылъыхпысиның, афтыкақйси Кияғнығмун, сығлықумаңилнұғыстунлю лъйхтыкағуси қаюхлъяк ухпықилғйси Атаныхқун Исус Христосыкун.

Югусиси Құлвәсиҳқақаси Кияғнығмун

¹² Иляси пикагүт: «Итагнахтуқ сяңўә пиюкыльқа пияғңәмкун». Иўырңа хўаңа пймси, иляңан сялтыхпыси каўсйньәнғитй ухпылтыси. А, ынтакун: «Итагнахтуқ сяңўә пиюкыльқа пияғңәмкун». Иўырңа сюмыхтағагьялғйңа сығлығмун айғипахлъягнаюкама пинәнғитунца. ¹³ Киналю пинаялғй: «Нықа улимәғүк ақсяқумун, ақсяқуқ нықмун». А, иўырңа иляңани ағнығым Кияғнығым нәфқысяхқақәк қамахлъюкык ақсяқуқлю, нықаллю. Югусиқ блудығқанхисағтуқ қаюхлъяк югусиқ Атанығмун пиңуқ, Атанық югусимнъун пиңуқ. ¹⁴ Иляңани ағнығым Кияғнығым макысяхқақй югусипут туқульығмың ахтуғьяхқәнғилығмикун, таўатыхпигақ макытылтығмитун Атанық Исус Христос туқульығмың. ¹⁵ Лйсимакынғистыхў югусиси налиғнықыхқаңи Христосым югусйн? Югусиқа Христосым пилйткә атуқыснайхсикун ағнамун акикикаюғмың югусиминың? Накә! Пинәнғитақа. ¹⁶ Нықамиклъюку, югим атуқыхкумигу ағнақ акикилғй югусиминың атәсйхтыкаюгык югусйк. Қаюхлъяк игақңақ Акузитни Игақыхкани: «Мәлғүк

югусйк атәсйхсыхқәгүк». ¹⁷ Иўырңа Атанығмун лъйқувык, атәсйгүтык тағнығакун.

¹⁸⁻²⁰ Лйсимакынғистыхў югусиси Кияғнығым Храмықхқаңи, Аглығналғйм Тағнығыхкынка кияхфиги? Кияғнығым тўныхкақисй Аглығналғйғның Тағнығағминың, ынкәм мәтын Кияғнығым пилйткақйси. Лъпысиның пикынғитуси. Тамәкын апалъюқлъюку блудығпынаси. Блудығкуфси, нукуыхнахқылғйстун Кияғнығым Храмыңа пилъықахси. Иляңи сығлықылъхыт таўатынтығитут. Кияғнығым тукфикақйси акитупихлъюку. Тамәкын апалъюқлъюку құлвахтыху Кияғнық югусихпысигун.

Апқуғалъхыт Ныңуғутылтығмың

7 Аптыкақхпысиңа ныңуғутылтығмың письмохпысигун. Укуста кймсйтынка. Пинихтуқ юк нулйңунани. ² Иўырңа юк тамаҳағми нулйгүяхқәгүк, ағнақ тамаҳағми угилгүяхқәгүк, қаюхлъяк нанғйкулъыңнаюкафси блудыльығмун. ³ Югим ыфқухсыхқақә нулйни. Таўатыхпигақ ағнам ыфқусяхқақә угини атуқутылтығмығни. ⁴ Ағнам лъңинағми югусини пикынғитә, угиңанлю пика. Таўатыхпигақ югим лъңинағми югусини пикынғитә, нулиҳанлю пика. ⁵ Ныңуҳсимакуфси ихсякутыхпынаси. Уйткукун итагнакульюси атуқусяхқәфқәфси қафсинат унугыт юғағатағағналюси. Тәхкын атуқунъықихлъыхәси нанғйкулъыңнаюкафси Туғнығағмың қаюхлъяк нуқысяхқәнаниқәлғйси. ⁶ Қылғунғитамси нулихтйсқылъюси налиғмың угйғысқылъюси. Иўырңа пиюкуфси пилғәси. ⁷ Хўаңамтун нулихтуфқәфси, ағнанилью угйфқәфси. Иўырңа альякутукут. Кияғнығым нулйлгустыкаюгй иляңи югыт, угилгустыкаюгй иляңи ағнат. Иўырңа итагнахтыстыкаюгй иляңи югыт нулйңунаки, ағнатлю угиңунаки. Кияғнығым альякульхй тунусяқ тўныхкаюўә югнунлю, ағнанунлю. ⁸ Уната пикыхка нулихтумаңилнұғунун, угйғумаңилнұғунунлю, угиңиғанунлю: Пиниғнаяхтуси нулихтунғисяқуфси хўаңамтун, ағнанилью угйнғисяқуфси. ⁹ Иўырңа юк пиниғатағағнаяхтуқ нулихтуғлюни нуқытыпағниңилнұқ ағнагьюльығминың. Ағнақлю пиниғатағағнаяхтуқ угйғлюни нуқытыпағныңилнұқ югьюльығминың. Пиниғатағағнаяхтуси ныңуҳлъюси нанғйкулъыңыльыхқахпысиның блудамун. ¹⁰ Укут акузитыт хўаңамның пиңунғитут, қылғусягут Атанығмың ныңуҳтыканун. Ағнақ иқисяхқәнғитут угиминың. ¹¹ Иўырңа иқискуми, альяның угйғьяхқәнғитут налиғмың угиминун

лѣйнқихлѣи. Югымлѣю иқитысяққақынғитә нулїни.

¹² Уна қылғусяқ хўаңамның пиңұқ иляңитнун. (Атанғым сямың пїхсимаңитә.) Юк ухпықақ ухпықәнғилнұғмың нулїлгукуми лъңанисюлғїмың, иқитыснығилѣи. ¹³ Ағнақлѣю ухпықақ ухпықәнғилнұғмың угилгукуми лъңанисюлғїмың, иқинъығилѣи. ¹⁴ Инқун юк ухпықәнғилнұқ афтыңъўақәгуқ Кияғнығмун қаюхлѣяк нулиҳа ухпықәлғї. Ағнақлѣю ухпықәнғилнұқ афтыңъўақәгуқ Кияғнығмун қаюхлѣяк угиңа ухпықәлғї. Тамәкын апалѣюқлѣюку тағнухәт пылюңитутлѣю, афтыңъўақәгутлѣю. ¹⁵ Иўырңа налиқ ухпықәнғилнұқ иқисюкуми, иқилѣи. Тәхкын ухпықақ юк налиғмың ағнақ итымли таўатылнұғмың ныңуҳтылѣығминың. Кияғнығым ныкыхмылѣюси кияхтысқысюгақїси. ¹⁶ Ухпықаами ағнами, угихпынискувык каюсїтақсґан югулилѣығмун. Налиғмың ухпықаами югми, нулїхпынискувык каюсїтақсґан югулилѣығмун.

Кияхтык Кияғнығым Кияхтысқысюлѣхатун

¹⁷ Кияғнығым атәсикахтапыси ухпықистақңиси Христосымың, ныңуҳтыкәстык налиғмың ныңуҳсимаңистык? Обрезаниякәстык налиғмың пимаңистык? Қыпхақтылѣяғуяғыстык налиғмың қыпхақтылѣяғунғистык? Алмысиқлѣюси таўатын нағныхтык қаюхлѣяк Атанғым таўатытыстыкақїси. Қамахлѣюки ухпықат тәхкын апыхтуғақанка. ¹⁸ Юк обрезаниякақ ухпығақңами, альяңуҳтыфқәми пилғәқ. Обрезаниямаңилнұқлѣю ухпықақ, обрезанияқыфқәми пилғәқ. ¹⁹ Обрезаниялѣықлѣю, обрезаниянғитылѣықлѣю пикатнунғитук. Питнұяққақта тәна қәткылѣюки Кияғнығым Лїлихтүсї. ²⁰ Атәсикахтапыси ухпықїқңафси, натытылѣыхпысїстун алмысиқитыху. ²¹ Қыпхақтылѣяғуяғсїн Кияғнығым туқлѣюғақңатын? Сюмыхтағәткыхпынән. Иўырңа қыпхақтылѣяғунаниғнақнукувык, сґқсин лыган таўатын пилғәтын. ²² Қыпхақтылѣяқ накмикыхкә Атанғым, лъңан итымңалғїкә. Таўатыхпигақ қыпхақтылѣяғунғилнұқ юк накмикыхкә Христосым, лъңан қыпхақтылѣяқә. ²³ Кияғнығым тукфихпакақїси, ынкәм қыпхақтылѣяғуҳтыхпынаси югнун. ²⁴ Ухпықәлгутымни, тамахахпыси агулїсґақәгуси илятңалѣыхпысигун Кияғнығмун алмысиқлѣюси таўатын туқлѣюлѣхатун.

Апыхтүсґақ Ныңуҳсимаңилнұғнун

²⁵ Аптақахпысиңа натын сюмыхтағәтқакутаңи угїғумаңилнұтлѣю, нулїхтүмаңилнұтлѣю. Атанғым уңипәсимаңитәңа Лїлихтүсґақмың тамәкунун югнун, иўырңа уңипәнѣақамси сюмыхтағәлѣымның.

Кияғнығым наңлѣыхталѣхакун апостолюнұхтыкәгуңа. Тамәкын апалѣюқлѣюку нығьюкнакыфсиңа.

²⁶ Сығлылїхлѣягуҳтуқ нуна мәтын. Сюмымни хўаңа итагнағґяққәгуқ юк алмысиқлѣюни. ²⁷ Нулїхтүмазїн? Иқитыстыхпынән нулїхын. Нулїхтүмаңилѣкувык, нулїхтуғнақыхпынаң. ²⁸ Иўырңа нулїхтукувык сығлыққыңъунғитутын. Угїғумаңилнұқ угїкуми, сығлыққыңъунғитутуқ. Иўырңа нулїхтукуфси, ағнатлѣю угїкумың пияқлѣйғатағағґяққәгуси хўани кияхтәлѣығми. Пияқлѣйхтысунғитыпихтамси таўатын.

²⁹ Ухпықәлгутымни, уната пикыхка: Атаныхпут тагияхтуңыстахтуқ. Тәна апалѣюқлѣюку ныңуҳтыкат қыпхәлѣитху Атанық ныңуҳсимаңилнұғыстун. ³⁰ Қивгүлғїтлѣю қыпхәлѣитху қивгунғилнұғыстун. Куяңалғїтлѣю қыпхәлѣитху куяңгилнұғыстун. Тамәкутлѣю тукфихтухлѣякаюгыт қыпхәлѣитху аваңилнұғыстун. ³¹ Кияхтыңъулѣюси нунами хўани, мыгнукағахпынән нунам сґнқутаңа. Қаюхлѣяк нуна алмысиқлѣюни авїғусяққәгуқ.

³² Кияхтәлѣығмыңтуқ хўакын сюмыхтағәткыхкїлнұси. Нулїхтүмаңилнұқ қыпхәлѣыхқахтәғахтуқ Атанғым қыпхақәның қаюхлѣяк ыфқуҳсюгақыхкаңа. ³³ Нулїлык қыпхағатағақаюгүк кияхтәлѣхым қыпхақәның қаюхлѣяк ыфқуҳсюгақыхкаңа нулїни. Ынкәм сюмыхтағәлѣхә малғуҳқыңъўақуқ. ³⁴ Таўатыхпигақ ағнатлѣю аюкут. Ағнат угиңйткат, угїғумаңилнұтлѣю қыпхәлѣыхқахтәғатат Атанғым қыпхақәның, қаюхлѣяк югуситыңлѣю, тағнығатыңлѣю тўньюгақїт йңунїта Атанығмун. Иўырңа угилык қыпхағатағақаюгүк кияхтәлѣхым қыпхақәның қаюхлѣяк ыфқуҳсюгақыхкаңа угини. Лъңанлѣю сюмыхтағәлѣхә малғуҳқыңъўақ.

³⁵ Таўатын пїмси каюсїнәалюси. Ныңуҳтыснанинғитамси. Иўырңа накмикысюгақа пинилѣыхпигақ лѣпысинун қыпхәтысқылѣюку Атанық углѣфқусиңунаси.

³⁶ Нулїхқалғым атуқсюгґягускумигу нулїхқани, ныңуҳлѣик. Ынкәм ныңуҳтыкумык сығлыққыңъунәнғитук. ³⁷ Иўырңа югым лїсимақнұакумигу натын пилѣыхқани, нуқытутнукумигулѣю атуқсюлѣығминың нулїхқани, пинитун пиңұқ. Китум алңунак нулїхтїсқуғәнғилѣкумигу, нулїхтуғґонғилѣкуми пинитун пиңұқ. ³⁸ Нулїхқалык ныңуҳлѣюни пинитун пиңұқ, иўырңа нулїхқалык ныңуҳнығилѣкуми пиниғатағатун пиңұқ.

³⁹ Ағнақ альяның угїғґяққәнғитук угини кияхлѣюку. Иўырңа угини туқукан, пиюкылѣығминың угїғґяққәғми итагнахтуқ, тәўаңинақ ухпықахїнағмың. ⁴⁰ Иўырңа

қуяңағатағағьяққағуқ угинқихнығилькуни. Такуста сюмыхтағалъхынка. Ухпықақа Кияғнығым Тағнығақык хўаңамнитук.

Апқугәльхыт Ахқуткыхканың Нықның

8 Кймсиғьюганка апқугәльхыси нықның ахқуткыхканың кияғныңлъяқанун. Ипаңұқ хўатын пильхыси: «Лйсималъылгукут қамахлъюта». Таўатылнуқ лйсималъық аңаюхтыстиканюгук, иўырңа пиниқылъхым икнақухтыңъўа ухпыльхыпут. ² Юк пильхуюгнық, ысхаху тәна паниның лйсяққахтуқақ. ³ Иўырңа Кияғнығым пиниқистыни хўатын пияхқақй: «Хўаңа пиканка».

⁴ Ынкәм нығылтықыста ахтуткыхкамың кияғныңлъяқанун? Лйсимакапут кияғныңлъяқат кияғныңунгитут. Атәсихәгуқ Кияғнық, алья кияғныгитук. ⁵ Иляңита югыт ухпықақат кияғныхтунилюку, атаныхтунилюку қиляклью, нуналью. ⁶ Иўырңа хўаңкута лйсимакахпут атәсихәгуқ Кияғнық, лъңа Атангук. Сяңўа қамахлъюни лъңаның пиңуқ, кияхтыңўукут лъңанун. Лйсимакахпутлью атәсихәгуқ Атанық, Иисус Христосыңуқ. Лъңакун сяңўа қамахлъюни улимакәгуқ, уңуваңукутлью лъңакун.

⁷ Иляңита ухпықат нальюкит кияғныңлъяқат кияғныпигунгитуляңи. Тамәкын апальюқльюку ухпықақйт нықыт ахқуткақнилюки кияғныпигунун. Ынкәм нынығмыхни ахтуткыхкамың сюмыхтағағут: «Сығлықхуңа». ⁸ Иўырңа нықа пикатңунгитук. Кияғнығым усюқатағағнәнгитйси нығылтықысыгун нықмың. Ахқуткыхкамың нығынғилькумта сяңўа алңунак ифлянянғитахпут Кияғнығмың аюқылғй. Талўа нығыгңамта альхыгунъангитукут лъңаның.

⁹ Ухпықахлъягни лъпыси, пиюкыльхыпысестун пияхқәлғйси, лйгикңатыхпысиның тәна ипапихқылтық апыхтүсяқыкқақа. Иўырңа кылыңалюси каялңут ухпыльхит аюқнйхқыпынаки лъңита сюмыхтағалъхитни анахутңалғймың. ¹⁰ Налйта ысхақунитын нығумалютын кияғныңлъяқат храмыңитни, лъңалъю ныгыюхтуқ сюмыхтағалъығмини анахутңаяғңән. ¹¹ Ынкәм лйсималъыхпык сығлықыстысыяғә каялңуқ ухпыльхә ифляслъюку, ухпықәлгуткан Христосым туқуткыхкә. ¹² Ынкәңам аюқнйхқыкуфсики сюмыхтағалъхитни анахутңалғймың, сығлықылықыси лъңитнунлью, Христосымунлью. ¹³ Ынкәм нығылтымкун ахқутқыккамың сығлықыснаюкамкун ухпықәлгутка, альямыңлью нығнәнгитуңа сямың тамәкын.

Павел Лъминың Успутақылғй

9 Итымңаңа, пиюкыльымтун пияхқәгуңа. Апостолыңуңа ысхәтқақ Иисусымың Атанымнъың. Қыпхәтыльымкун лъңанун ухпықәгуси лъпыси. ² Талўа иляңита апостолыпигунгынғиңәтңа лъпыси лйсимакахпысиңа апостолыпйгүңа Атаныхқун, қаюхлъяк кияхтәлтыхпыси Христосымун кылгускаңа. ³ Такуста апхақыкхынка сығлықыстымнун.

⁴ Варнавалъю хўаңкутуң туңсиғнәнгитүкуң ныгыяқхамыңлью, мыгыяқхамыңлью лъпысиның апыхтуқамсини? ⁵ Навык пинымтуң кыльқыпагниңитапут ухпықат нулйпут иляңистун апостолытун, Атанғым аңлыгутаңистунлью, Петырытунлью? ⁶ Варнавалъю хўаңкутуң лъңинахәмтуң қыпхәсимаңағьяққақыстыху нықыкаққахпут? ⁷ Пильюўахтым тукфигыяққақынғитй сягыяни пильюўахтыңильюни. Таўатыхпигақ виноградымың пйтысиғахтым ныгыккаюгй иляңи пйтыстыкани. Пынъйғнйхтымлью пынъйғми мамән иляңа пикаюгә.

⁸ Такут успутат югым апыхтүсяқй, иўырңа Кияғнығым Лйлихтүсянилью апыхтүсят таўатытут. ⁹ Игақыкәгуқ Лйлихтүсяни, Кияғнығым тўныхкәкун Моисейемун: «Сюругйталихпынан вол пшеницат тутмахтысныхпысики қантйт сигиқысыкльюки». Кияғнығым сюмығмикынғитагү вол? ¹⁰ Сяңами Кияғнық таўатын пй? Воляңинахәқ сёмқагү? Накә, хўаңкуталъю сёмқақйнкун. Ипапыстәқ хўаңкунъунлью игақыкәгуқ, қаюхлъяк пйтысиғағвигмың ятәхкыстынунлью, сяғнастынунлью ныгыюкыхкаюгәпут ныңиққапут. ¹¹ Кияғнығым акузитаңи пйсяққастун аюқут. Хўаңкутуң пйтысиғағвикыхкақамси, ынкәм тағнығаси қуястыкәгут.

Туңсипахлықыстүң туңсиғвикыхкумси акльюкыхкамтыгның? ¹² Апыхтуғистым иляңи лъпысиның альхыгунтуката акльюкыхкамыхның, хўаңкутуң ўатақәғәқ пияхқәхпигәяхтукуң. Йығлыги қыпхәгыюкәгукуң маниңырыгағналютуң акльюкыхкамтыгның альхыгунъалютуң. Иляңани манипагитакукуң. Талўа тамәни апсюгигатамси акилыхтйсыкльютуң. Уната апальюқа, китумун алңунак хўатын писюнгитукуң: «Павел уңипақйкуқ Пинилғйның Уңипаның акилыхтүсяңыпигыснағналюни». ¹³ Лйсимакаси Храмым қыпхәхтыңи ныгыккаюгыт нықмың Храмымун тўныккамың. Ахқыфигымлью қыпхәхтыңи ныңиқаюгүт ахқуткақхамың. ¹⁴ Таўатытуқ Атанғым қылгүся: Уңипахтылтью

Пинилғйның Уңипаның аклюкыкхкатың
альхысхяққайт тамәкуның ухпықиканың
Пинилғйның Уңипаның.

¹⁵ Лпысының сямың алңунак альхыгусигатуңа
пикаққаксықымның. Сюмыхтағаткыхпынаңа сямың
алңунак туңсиғнилюңа мәтын. Куяқуңа
акилытйскигалнұңа лпысинун уңипақинимни
Пинилғйның Уңипаның. Уңипақинақнұңа
акилытүсйтығнәғма талўа паныгьяғнәғма. Ынкәм
китум алңунак пинәнгитәңа: «Павел уңипақйкуқ
Пинилғйның Уңипаның
акилытүсйтыңыпигыснағналюни». ¹⁶ Иўырңа
әңәюгусихқйтұңа уңипақинимни Пинилғйның
Уңипаның, қаюхляк Кияғнығым қыльқақәңа
уңипақисқылььюңа. Сығлығўағунахтуңа
қаткынғисяқумкун Кияғнық.

¹⁷ Накмикыхкақсықумкун уна қыпхақак хўаңамның
акилытүсйхқалгуниллюңа пинахтуңа, иўырңа
Кияғнығым намикыхкақутаңаның пияхқакәңа
акилытүсйтығнәғма. Алья натын пильхықйтұңа.

¹⁸ Сяңәўа акилытүсйақ? Акилытүсйақәңа уна,
куяпихтақуңа акилытүсйәңунаңа уңипақинимни
Пинилғйның Уңипаның, қайўа
акилытүсйхыққаксығнәхпысиңа.

¹⁹ Қыпхақтылягунғисяғнәғма, хўаңамның катам
қыпхақтылягұхтыкәгуңа китумун алңунак, югмун
углялғймун ухпықысқылььюку Христос.

²⁰ Иудеяниньымни кияхтақуңа лъңистун,
ухпықысқылььюку Христос. Кияхнымни язычнигни
Лйлихтүсйхун кияхтағни, лъңистун кияхтақуңа
лйсимақығнәмкун қаткутыльымкун Лйлихтүсйхун
югулилтыңьяхқәнгитығнәғма, ухпықысқылььюку
Христос. ²¹ Язычнигниньымни нальюкилғйни
Лйлихтүсйның, лъңистун кияхтақуңа
нальюкылғйстун Лйлихтүсй, ухпықысқылььюку
Христос. Қаткыңьунгиньиллюки пиңунгитанка
Кияғнығым Лйлихтүсй, иўырңа қаткыңьўәнка
Христосым Лйлихтүсй. ²² Каялңуғни кияхнымни
лъңистун лййғақуңа, ухпықысқылььюку Христос.
Ынкәңам кинкустун алңунак кияхтақуңа
натысғәңата, натын алңунак
югулилтыңысқылььюки. ²³ Таўатын пйқуңа
нагақйсықыхлылюки Пинилғйның Уңипаның,
қаюхляк куястыльыңақылғйңалью ухпықынғатху
Христос.

²⁴ Қамахльютың кытанкустыт сивулюкаюгүт,
иўырңа атәсиҳақ каяльқйкаюгүк.
Кияхтәльхыпысини Христосымун, кытанкустыстун
кайльқйнақакитык. ²⁵ Кытанкустыт уляпакут
югуситың икнақуҳналюки қаюхляк
қахпаңыюгақылғйт аваямың куқуңалығмың.
Тамәкут палигьяхқәгут. Иўырңа қахпа ухпықат
альхысхяққат кўнпыкаққәгут. ²⁶ Кытанкустыстун
такляғрукытун кытанқўәқуңа кәнәлюңа

кынлымун. Налиғмың тыңлюхтыстун,
тыңлюхпагәтағақуңа каяльқйналюңа.
²⁷ Уңипақйқуңа натын кияхтыльыхқамың
Христосымун. Хўаңалью Кияхтыңүт лъңанун ынкәм
югусимнун қаткыстақуңа, лўбрақ пинғилькума
Кияғнығым иқиньяюкаңа лъңаның.

Иудеит Успутақльюки Кылыңасятыт

10 Ухпықалгутымни, сюмыхтағаткысықсюганка
Иудеит, малихсйгикат Моисейемың.

Египетмың ағуляқакнамың қамахльютың
малихтыкақат қияльўәк, мағьяхқуғилғй
тўмаққйтхун. Кәсята Кавилңуғмун Кыльймун,
Кияғнығым пыльхытыкақыхкаңа мық
ағвйскыльюки яйўәсың. ² Қамахльютың
крестиғқәлғйт қияльўәхқунлюю, Кавилңуғқунлюю
Кыльйкун малихсйхтыңулютың Моисейемун.
³ Қамахльютың нығыхкәгут маннамың,
⁴ мығыхкәгут атәсимың тәхкын мығмың Кияғнығым
Тағнығакхынка тўныхкәның. Мығыхкақат мық
мәқыхкақ уйғағмың. Тәм уйғағым
малихсйақыхкаңи Кияғнығым Тағнығакхынкун.
Уйғак тәна Христосыңўқ. ⁵ Таўатын Кияғнығым
афльыңақыхкақығнйстың, паниның альюльютың
ыфқуҳсимаңилькаңат лъңа. Ынкәм тумәңани
Кияғнығым туқустақльюки югусихқўәғит
миңиткәлғйт килгәни.

⁶ Тамәна қамахльюни пильхат хўаңкуньун
успутәгүк, кылыңасйғилью лъңистун пиюкыфқән
сығлық писқыльюку. ⁷ Манигұхтыңухтыхпынаси
кияғныңльяқанун иляңистун. Акузитни
Игақыхкани игақыхкәгүк: «Югылтлю, ағнатлюю
нығакут, мығакут тәхкын ағулякут». Таўатын
манигүткәгут золотамың улимәгмун каумғағмун.
⁸ Блудықамта иляңистун. Альхығныға
сығлықхыльхита 23,000 юк туқуляғаткәгүк атәсими
ағнығми. ⁹ Нанғйқунақыфқәмтыху Атанғым
нуқынъхтульхә пильтыху, иляңистун. Нымыгьят
туқуқуқакйт иляңи сивуныпут қаюхляк
нанғйкукақыхкаңат Атанық. ¹⁰ Акузилгахпынаси
иляңистун. Яқулгым туқустикаюғым туқуқуқакй
иляңи сивуныпут қаюхляк акузилгәткақыхкаңат
Кияғнық.

¹¹ Қамахльюки тамәкут сивунымта атуқыхкйт,
успутаққәкәгут хўаңкуньун. Игақыхкәгут
кылыңасйтңулютың хўаңкуньун кияхлыхйңун
киңулиғни ағнығни, лъңистун пифқәмта
писқыльюта. ¹² Ынкәм кина алңунак сюмығмини
пикуми ухпыльыни ағулинъиллюку, кылыңали
лўбрақ сығлыхқысхытук. ¹³ Қамахльютың
нанғйкултыси альякәягунгитут югнун. Иўырңа
Кияғнық атәсйғмытук, нанғйкултығмун
қәсхутысхыққынғитй икнақыльыси,

икнақылъылилтақнағйси нуқытусиқхамың. Ынкәм иқитақылъықуси тәхкын нанғйқулъығмың.

Пилытыстыкәкуфси Христосымун Туғнығат Малихнәнғитаси

¹⁴ Пиниқыхамни, манигұтыхпынаси кияғныңлъяқанун. ¹⁵ Алыққуғамси сюмығнылгулюси, сюмығтағаткынъақыси сямың пильқа. ¹⁶ Игамсиқаягунъымтыху қаюсисмылнуқ вино Атанғым Нықынғаққылъхани, ныңиғакукут Христосым аўаның. Йхымнъың әвгүглюку нықыкшаңлъяқ нынымтыху, ныңиғакукут Христосым югусйның. ¹⁷ Нықыкшаңлъяқ әвгүқәғнәғми атәсийғуқ. Угляхлъягьяғнәмта, атәсисмың тәхкын нығакукут. Ынкәм кылгутақә налиғнықуғнилюта атәсимун югусимун.

¹⁸ Сюмығтағаткақтыкиқун Израилығмйт; нынығмыхни ахтуткыхкамың, илятакут манигұльхйнун Кияғнығмун ахқыфигығни.

¹⁹ Сюмығпысиний кияғныңлъяқат кияғныпиуәт?

Нықытлюю ахқуткыхкат кияғныңлъяқанун, манигұсипиуәқат? ²⁰ Накә! Налъюкилғйт Кияғнығмың ахқышәғакут туғнығағнун, накән Кияғнығмун. Илятңастысюнғитамси туғнығағнун.

²¹ Христосымун пилытыстыкәкуфси туғнығат малихнәнғитаси. Тамәкын апалъюқлъяку Атанғым қаюсйның мығыхкуфси, туғнығатлюю қаюсйтның мығнәнғитуси. Таўатыхпигақ Атанғым Нықынғаққылъхани нығыхкаюгукуфси нықыкшаңлъямың Атанғым қаюғвигани, туғнығатлюю қаюғвигитни нығнәнғитуси нықмың.

²² Хўаңкута Христосым пилыткйтни туғнығат малихнақыхкумтыки, Кияғнық қуңьяхтыслықахпут. Нықамиклююку лъңа икнақыхлъяхтуқ хўаңкунъың.

²³ Иляси пикагут: «Итагнахтуқ сяңўә пиюкылъқа пияғнәмкун». Иўырңа хўаңа пймси, иляңи сялтыси пинингитут. Аа, ынтақун: «Итагнахтуқ сяңўә пиюкылъқа пияғнәмкун», иўырңа иляңан сялтыхпыси каюсйнәнғитий ухпылтыси. ²⁴ Кина алңунак лъңинәюхтыфқәми пйқлџи, йығлығи иляңиллюю сюмығтағаткақлююки.

²⁵ Сяңўә алңунак кымыкшак тукфикахси акильпыгағвигмың нығақитыху сюмығтағаткыхпынән ахқуткыхкәтаңа кияғныңлъяқанун. ²⁶ Қаюхлъяк игақыхкәгуқ Акузитни Игақыхкани: «Нуна, сяңўәтлюю қамахтыңўәғлюки таўанлыңут Атанғым пикй».

²⁷ Ухпықәнғилнұм нығьяхтысқыхкаңиси пиюкуфси пилғәси. Сяңўә алңунак кытфахтуқат нығақитыху сюмығтағаткыхпынән ахқуткыхкәтаңа кияғныңлъяқанун. ^{28,29} Иўырңа китум пикаңиси: «Тәна ахқуткыхкәгуқ кияғныңлъяқанун»,

нығыхпынән, уңипәтистыхпыси ухпылъя кајялиснаюкафсигу, қаюхлъяк лъңани анахутңалғиңуқ.

Ынтақун сюмығтағатнағйси: «Сяңаматук пиюкылъымтун пияхқәнғисиңа? Сяңаматук китум иныхқуғағақәңа альятун сюмығтағатқаяюғым хўаңамның? ³⁰ Игамсиқаяюгвикыхкумкун Кияғнық нығьяхқамның, сяңанңам китум сығлықуҳлъяқәңа нығыхкума игамсиқаяюгуткыхкамның?»

³¹ Ынкәм қамахлъяку сялтыхси құлвәсиқакитыху Кияғнығмун, талўа нығылтысыллюю, мығылтысыллюю. ³² Сяхпынаси сығлықкыстияхқамың Иудеянун, язычнигнун, ухпықанунлюю. ³³ Ыфқуҳнакуткақанка юлгутынка сялтымкун алңунак. Хўаңаңинамнун пинилтыхқак пиңигатақа, иўырңа пинихқылтыхқйтнунлюю юлгутма пйқуңа, углялғи югулилтыңысықылъяку.

11 Ынкәм хўаңамтун пйқитык, катам хўаңа малихтылъямтун Христос.

Ағнат Насқуғитиғлютың Манигұсяхқәгут

² Усюқамси нықамикыхкыфсиңа, атуқыхкысыллюю апыхтүсянка. ³ Иўырңа лйгикысюгамси Христос нәскүтиңуқ тамаҳәнун югнун, югүқлюю нәскүтилғи нулйғминың. ⁴ Насқуғитиғлюни юк юғакуми налиғмың уңипакуми Кияғнығым уңипәмың юғағвигми, құлвағьяхқакыңгитә нәскүтилғи.

⁵ Ынкәм ағнақ насқуғитиғпынани юғакуми налиғмың уңипакуми Кияғнығым уңипәмың, құлвағьяхқакыңгитә нәскүтилғи. Таўатын пикуми қигуғуәқастун мықыслъюни аюқылтықуқ. ⁶ Ағнақ насқуғитиғьонғилъкуми, кыпугли нуййгульюни. Иўырңа ағнани кайңуналғиңуқ қигульықлюю, нуййгульюниллюю кыпултық, ынкәм насқуғитиғңали. ⁷ Юк насқуғитиғьяхқәнгитук манигұскуми қаюхлъяк Кияғнығым наңағнығатун улимәғуқ, Кияғнығым аңылыҳа ысхйсықылъяку. Иўырңа ағнақ улимәғуқ юғым аңылыҳа ысхйсықылъяку. ⁸ Лйсимақыхкыси юк ағнамың улимәгунғилнуқ, иўырңа ағнақ югмың улимәгулғи.

⁹ Юк улимәгунгитуклюю ағнамун иўырңа ағнақ улимәғуқ югмун. ¹⁰ Тәна апалъюқлъяку ағнақ насқуғитиғьяхқәгуқ, ынкәм яқулгыт лйгиклътыху юк ағнамун нәскүтиңутаңа. ¹¹ Иўырңа нықамикитыху Атанғым успықылъяқ, югыллюю, ағнәмлюю аклюкутңәк. ¹² Ағнақсюхәқ югмың улимәгуғнән, тәхкын кынляңа юк қамахлъяни альыхкәгуқ ағнамың, иўырңа ағнатлюю, югытлюю қамахлъятың Кияғнығмың пиңут.

¹³ Сюмығтағаткахтыхуқун: ипа анахутңа ағнам насқуғитаңунани юғалъяқ Кияғнығмун? ¹⁴ Югыт қўнпың ухпықакат нуййхтықағнуқ юк укавахтақуқ лъңаның, ¹⁵ иўырңа ағнам нуяхлъяни құлвәсиқә.

Насқуғйтаққалюни лъңанун пикәгуқ. ¹⁶ Паниның кина ахтирәғьюгукуми насқуғйтамың, уңипәнъықихтақхьякун тәната апостолыни апыхтүсяқакыфут, Кияғнығым юган атуқақат апыхтүсяқ нәнсяғңағмың.

Атанғым Нығыстильха

¹⁷ Хўакын апыхтуғьюгамси қырнуғутақылъыпсының манигўтылъығмун. Усюқыпағниңитамси қырнуғутақылъыпсынун қаюхлъяқ ақниқхўтағағакуси пинихкутхпынаси. ¹⁸ Уңипәтақатңа қырнуғунъыпсыниңуқ иляси афқымырәғутақут, атәсистун пихпынатың. Ухпықыкыстағлюку лъйғақа. ¹⁹ Ынтақун афқўтылъыпсыгун лйгиксяққақаси налиси ипа қатқутңатаңи Атанығмун.

²⁰ Ынкәм қырнуғунъыпсыни Атанғым Нығыстильханун, нығьяхтўнғитақаси. ²¹ Нығўнъыпсыни тамахақпыси нырахкйғақуси нықыпсының, иляси утақхпынаки. Ынкәм иляси игатағакут, иляси сўмақут. ²² Нығигастык, мығигастык ныныхпысини? Налиғмың угумикыстыкй Кияғнығым юги? Кайңусяғәтыснақуткақыстыкй аваңилнўт? Сямың пилямси? Усюқлъямсй? Накә, усюқнәнғитамси! ²³ Сяңўә лйтқақа Атанығмың апыхтүсяққақа лъпысинун. Атанғым Иисусым игивгағми таўани увыҳпагутылъықхамини тугукә нықыкшаңлъяқ. ²⁴ Игамсиқаюгвиксямигу Кияғнық, әвгуғлюку, пикақ: «Уна югусикақа лъпысинун пиңўқ. Нығакитыху нықамикусйлюку хўаңамның».

²⁵ Нынығмың тәқсямың, таўатыхпигақ тугулюку қаёсиқ виноғрағармың ималык, пикақ: «Уна қаёсиқ Кияғнығым нутағәгуқ акықуся әмкун. Аўын мығакитыху нықамикусйлюку хўаңамның».

²⁶ Ынкәм қўнпың ныныхпысини тәхкын нықыкшаңлъямың, мыныхпысинилъю тәхкын қаёсимың, кылгутнўәқақси Атанғым туқульха кынляңа алья тагилъыққәнун.

²⁷ Кина алңунак тымңи нығыхкуми Атанғым нықыкшаңлъяның, мығыхкумилъю Атанғым қаёсйның, қўлвағнәнғитә Атанғым югусйлью әўалью. ²⁸ Тамәкын апалъюқлъюку сивуклъюни юғым авутыққуткыльики сығлыққылъыни алья пияхқәфқйта пиналюки. Ынкәм нығылғәқ нықыкшаңлъямың, мығылғәқлъю қаёсимың. ²⁹ Кина алңунак нығылғй нықыкшаңлъямың, мығылғйлью қаёсимың, Атанғым югусй лйгикнақыпынән сямың писйтаңа нанқихтылъыңьяхқәқуқ Атанығмың. ³⁰ Тәна апалъюқлъюку угляхтуси каялңуғнилью, қинуюғңалғйнилью ынкәм қафсинат туқуляғәткәгут. ³¹ Иўырңа ипапихқылъюта

нанқихтыкумта хўаққунъың катам ынкәм авутыққуткыхкумтыки сығлыққылъыпут, Атанғым нанқихнәнғитилью таўатын пикумта. ³² Иўырңа Атанғым апыхтуғьюнығминикут натын кияхтылъықхамың, нанқихтақйлью. Ағьёғьяхқәфқәмта пиналюта нанқихтикуми ухпықиңигалңуғның.

³³ Ынкәм ухпықәлгутымни қырнуғунъыпсыни нығналюси Атанғым Нықынғәққылъханың нығағәхтақпынаси, утақатутақлъюси. ³⁴ Игатағйт тамәкут нымыхни нығлит ынкәңам Атанғым нанқихнығильики. Аглякума лъпысинун иляңи апытыкаси кймсиғнәғанка.

Тунусят Аглығналғйның Тағнығағның

12 Ухпықәлгутымни, лйтысюгамси Аглығналғйм Тағнығам тунусямың. ² Нықамикақси сялин

ухпыльхильюси манигўтыстәтақакықхамиси кияғныңлъяқанун акузиңигалңуғнун. Ахқутақыстыкәлғйси. ³ Тамәкын апалъюқлъюку лйгикысюгамси кина алңунак хўатын пилғй: «Иисус сығлығўқ», Аглығналғйм Тағнығам акузистыңунғитә таўатын. Иўырңа кина алңунак хўатын пилғй: «Иисус Атанғўқ», Аглығналғйм Тағнығам акузистыңўә таўатын.

⁴ Аглығналғйм Тағнығам тунусй альяҳйнағут, иўырңа тунусят қамахлъюки тәм атәсим Тағнығам тунусяқй. ⁵ Угляпихтуқ альяҳйнақ қыпхәтилъыққак илямун, иўырңа тәна атәсиқ Атанық қыпхәтылъыңақуқ. ⁶ Угляпихтуқ альякульхй Кияғнығым қыпхәқә, иўырңа тәм атәсим Кияғнығым пистақй хўаққунъун. ⁷ Аглығналғйм Тағнығам лйтыстыкаюгә ахтуғьяхқәнғильыни ухпықатхун тунусялиткамикун. Тунусят китумун алңунак пинихқусихқәгут. ⁸ Тәм атәсим Тағнығам юғым иляңи акузистақй пыққинылъығмикун, иляңи лйсималъығмикун. ⁹ Тәм атәсим Тағнығам ухпықильылитағақакй иляңи югыт, иляңи ахтуғьяхқәнғильылитақй нәлхухтияққәлюки ақниғнығның. ¹⁰ Тағнығам тўныхкақй иляңи югыт альяхлъюхўахтисихқамың. Иляңан юғым тугукльикақә уңипақильыққак Кияғнығым уңипәмың. Иляңан юғым тугукльикақә лйгикильыққак Аглығналғйм Тағнығам налиғмың туғнығәт иглығутңутаңа кина. Аглығналғйм Тағнығам акузистақй иляңи югыт альяҳйнакун улюкун. Ынкәм иляңитнун мумихқухтыстақй акузильхыт. ¹¹ Қамахлъютың тамәкут тунусят атәсикахтағармың тәхкын атәсигның Тағнығағның пиңўт. Тўныюкани тамәкут налитның тунусяққами тўнақй.

Атәсиқ Югусиқ Налиғныңтуқақ

¹² Катам югусиқ атәсиқ налиғныңтухлъяқ, қамахлъютың налиғныңыт югусим пикыхқақи. Қайұа угляғңағмың атәсйгуқ югусиқ, Христосылью таўатытуқ. ¹³ Қамахлъюки ухпықат налиғныңуғй Христосым югусйн. Иляпут Иудеяңұт, иляңи язычнигыт, иляңи қыпхақтыляғыт, иляңи қыпхақтыляғунғитут. Иўырңа қамахлъюта крестиғыкәгукут тәхун атәсикун Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун, Христосымун югусилйтысқыльюта. Қамахлъюта тугукльикақхапут атәсик Тағнығақ.

¹⁴ Югусиқ атәсйнгитутқ налиғның, налиғныңтупихтуқ. ¹⁵ Итыгат хўатын пиғңағмың: «Ихыңунғилңұңа, югусим пикынғитәңа». Тәқнәнғитңўахтут югусимынъығмың. ¹⁶ Сигута хўатын пиғңағми: «Ийңунғитуңа, югусим пикынғитәңа». Тәқнәнғитңўахтуқ югусимынъығмың. ¹⁷ Югусиқ ийырағинәякуми, натынңам нагақуғнаяхта? Налиғмың сигутырағинәякуми, натынңам нәғунъаяхта сяпағнимың? ¹⁸ Иўырңа Кияғнығым улимамаңитй югусипут таўатыльюки. Накмикыхкаминың налиғнылихтуқақй. ¹⁹ Югусиқ атәсйякуми налиғның югусйнаяңгитутқ. ²⁰ Ипапыстәқ югусиқ налиғныңтупихтуқ.

²¹ Тамәкын апальюқльюку ийым пинәнғитй йхыт: «Акльюкынғитамси». Таўатыхпигақ нәсқум пинәнғитй итыгат: «Акльюкынғитамси».

²² Ипапыстәқ югусимта натаңи каятысюгнилңұт мығнунапихтут. ²³ Югусимта натаңи сюмымни мығнунапагилңұт, ынңәталъ афльыңақақапут. Югусимта натаңи ысхақтысюгигалькыпут пилюгуғңақапут, ²⁴ иляңи тамәкут ысхағьяғңағмың аюқылғйт пилюгугигатапут. Кияғнығым улимәқңамигу югусиқ, мығнунағатағхтыстыкақй мығнунапагитысюгнилңұт. ²⁵ Ынкәм югусиқ қыпхақаюғұқ қырңағми. Налиғныңым қамахлъютың афльыңақақйт илятың таўатыңўақ. ²⁶ Атәсиқ ақнинғани қамахлъютың ақникаюгұт. Атәсиқ усюқылъыңыңғани қамахлъютың қуякаюгұт.

²⁷ Қамахлъюси ухпықани Христосым югусиқйси, налиғныңуғйси. ²⁸ Кияғнығым ухпықанун намикыхқақй сивукльюки апостольт аңыльыхпигәлюки, тўңлихй ўкналиқыстыт (уңипақилғйт Кияғнығым уңипамың) пиңайй апыхтуғистыт, тәхкын альяхльюхўахтистыт, тамәкутлью ахтуғьяхқәңгильылиткат нәльхутимун, каюсигияхқат илямыхның, пинилғйт иглығутистыт, тамәкутлью альяхйнәстун акузикаюгыт. Кияғнығым тўньюкани тамәкут налитның тунусяхқами тўнақй. ²⁹ Қамахлъюси

апостольтыңустык, ўкналиқыстыңустык, апыхтуғистыңустык? Қамахлъюси ахтуғьяхқәңгильылистык альяхльюхўахтисихқамың, ³⁰ нәльхутикаюгустык? Қамахлъюси альяхйнәстун акузикаюгустык мумихқуқаюгустыклью альяхйнағның акузилъығның? Накә! ³¹ Иўырңа пиюкитыки аңатағалғйт Аглығналғйм Тағнығам тунусй. Хўа мәтын апығнақақа пиниғатағалғй тәкуның.

Пиниқылъық

13 Акузикаюгуяғңағма югытлью, якулгытлью акузилъхистун, тымңи тыңъахтахльюкуңа налиғмың лыңахтахльюкуңа пиниқингилькума. ² Ыкналиқыхқаюгуғңағма, лйгикыхқаюгуғңағми алынъығилңұт қамахлъюки, лйсималъық қамахтыкақсығңағмкун, ухпықилъылгуғңағма нәйғанун нўхтисихқамың, пикатнунәнғитуңа пиниқингилькума. ³ Тўньяғңағми қамахлъюки сянка акльюмалғйнун, налиғмың паныхтысығңағма уңипақилъқа Пинилғйның Уңипаның апальюқльюку, альхығунъәнғитуңа пиниқингилькума.

⁴ Пиниқылъық нуқынъыхтұқлью, наңльыхтахтуқлью; пиниқылъық ақинаңитутқ, налиғмың ямшаңитутқ, налиғмың аңәюгныгитутқ. ⁵ Пиниқылъық сығлыгыюгутңитутқ, налиғмың лъңинәюгныгитутқ. Пиниқылъық сягиқигатутқ пиюкыльығмитун пиналюни, қикыхқуңигатутқ, налиғмың нықамикиңигатутқ анахутыльығмың. ⁶ Пиниқылъық қуясиқигатә сығлық, йығлыги қуясиқакә ипапилъық. ⁷ Пиниқылъық атәсйғмытуқ сяңўа сяғңән. Йўлың ухпықиңақ, йўлың ныгыюкиңақ, йўлың нуқынъыхтұқ.

⁸ Пиниқылъық кынлыңилңуқ. Ыкналиқыльыхыт кынлытхўсяхқәгут; альястун акузилъыхыт тәқсяхқәгут; лйсималъық кынлытхўсяхқәгут. ⁹ Қаюхльяк тунусяхпут лйсималъықлью, ўкналиқыльықлью йғўинъығилңуқ. ¹⁰ Иўырңа йғўилңуқ кәскан, қамахлъютың йғўинъығилңуқ авйғухсяхқәгут.

¹¹ Тағнухәлюңа акузикаюгуяғтуңа, сюмыхтағақаюгуяғтуңа, лйгикыхқаюгуяғтуңа тағнухағыстун, иўырңа югухсялғйңа тағнухағыстун пинанихтуңа. ¹² Лйгикыльыхпут Кияғнығмың йғўинъыгитутқ, катам таўатытуқ ысхалғйстун тағнығахқұтылюхкун. Қакуқәкун лйгикнўағьяхқәхпут Кияғнық қаюхльяк ысхалъықәхпут хинасяхқуғлюку. Мәтын лйсималъқа йғўинъыгитутқ. Иляңани ағнығым лйсималъқа йғўиғьяхқәгут катам таўатын Кияғнығым лйсимақнўақәңаңа йғўиғма.

¹³ Ынкәнам укут пиңают кынлытхүнъәнҗитут: ухпылтық, сигималтық, пиниқылтық; иўырңа пиниқылтық аңылтықпигақ.

Павелым Апыхтұткатағақәңи Аглығналғим Тағнығам Тунусй

14 Пиниқылтыңыюгатағағьяқәҗагуси пакихултыюку сямың тамаҳаның. Иўырңа пиюкитыкилью Аглығналғим Тағнығам тунусй, ўата пиюксяққақәси уңипақилтық Кияғнығым уңипәмың. ² Юк акузиньғмини альястун улюстун алыққуғақә Кияғнық. Югыт алыққйғатй қаюхлтық лйгикнәҗитәт. Акузйқуқ ахтуғьяққәңгилтықакун Аглығналғим Тағнығам юғым нальюкыхкәның. ³ Иўырңа юк тунусялык уңипақилтығмың Кияғнығым уңипәмың акузикаюгүк югнун. Акузитаңи каюсйғикаюгүт, кайымикаюгүт, илютухсяғикаюгүт югнун. ⁴ Юк акузикаюк альястун улюстун каюсйткаюгүк лъңаның катам, иўырңа юк уңипақикаюк Кияғнығым уңипәмың каюсйғикаюгүк ухпықаның.

⁵ Қамахлтыюси пиюкақсяғамси акузисқылтыюси альястун улюстун, иўырңа ўатақәғактуқ тунусялгүлғйси уңипақсяққәлюки Кияғнығым уңипй. Тамәкут уңипақикаюгыт әңатағақтут акузикаюгның альястун улюстун. Акузикаюгыт альястун улюстун мумихқуқхтылгуяққәгут каюсйтысқылтыюки ухпықат. ⁶ Ухпықәлгутымни, лъпысинун пилыңа алыққуғьяқумси альястун улюстун лйгиксяққакынғилькыхпысигун натынңам каюсйньаяғамси? Иўырңа апыхтуғьяқумси Кияғнығым кылгуткәның хўаңамнун, налиғмың уңипәсяқумси сямың лйткамның, налиғмың ўкналиқуткысяқумкун Кияғнығым сьялтыққә, налиғмың апыхтуғьяқумси ипапихқылтығмың ынңәталъ каюсйньаяғамси.

⁷ Свирелытлыю, гуслитлыю сығлытун қалғиқтыкуйик китум алңунак лйгикнәҗитә сяңўә иляғән атуғақутаңа. ⁸ Пильюўахтым труба қалғиқтыкагу сығлытун иляңита пильюўахтыт нальюкылтықәт пильюўалтыққактың.

⁹ Таўатыхпигақ акузикаюфси альястун улюстун, китум алңунак лйгикнәҗитйси сямың пйқыстык. Акузинғилңуғыстун пияхқәҗагуси. ¹⁰ Углыпихтуқ алыққйнақ акузилтық, атуқистыңита лйгикақйт.

¹¹ Иўырңа лйгикынғилькумкун юк акузилғй алыякун акузилтыққун накумйңуқ хўаңамни, ынкәм хўаңалтыю накумйңуңа лъңани. ¹² Ынкәнам лъпыси, тунусяңыюпихтыкуфси Аглығналғим Тағнығам тунусямың, туңсйхтық каюткаққамың ухпықанун.

¹³ Тамәкын апалтыюқлтыюку юк акузикаюк альястун улюстун, юғағли мумихқуғьяққәлюку сямың

пилтыни. ¹⁴ Юғағьякума альястун улюстун, тағнығакка юғағлтықуқ, иўырңа умьюагма лйгикнәҗитәк. ¹⁵ Сянақсиңаңам? Юғағлтықуңа тағнығамкун, юғағлтықуңалтыю умьюгамкун. Таўатыхпигақ илягағлтықуңа тағнығамкун, илягағлтықуңалтыю умьюгамкун. ¹⁶ Қаюхлтық тағнығакпыгун усюқыхкувгу Кияғнық альястун улюстун, натынңам лйгикигалңум усюқилгусихлтықатын Кияғнығмун игамсиқаюлтыхпының? Налтыюкә сямың пйқсин. ¹⁷ Юғалтыхын пинйпихсяғңән иляңа юғым каюсилтыңнәҗитут.

¹⁸ Игамсиқаюгвикақақа Кияғнық акузйқылғйңа альястун улюстун угляғатағәлюку лъпысиның. ¹⁹ Иўырңа юғағвигмыньымни апыхтуғйюгакуңа. Тамәкын апалтыюқлтыюку апыхтуғйкуңа қафсинкүрақәт акузитыт атуқлтыюки лйгиксяққаси, акузинәҗитутуңа альястун улюстун угляпихлтыюку лйгиксяққакынғилькыхпысиның.

²⁰ Ухпықәлгутымни, сюмыхтағақпынаси тағнухәғағыстун. Сюмыхтағақитык аңликастун, иўырңа сығлықкысюлтыхси тағнухәғағыстун аюқуқ. ²¹ Лйлихтүсяни игақңәк: «Кияғнық пйқ:

“Каяхлтықанка югыт алыяның нунаның алыққуғьяқтйсқылтыюси лъңита катам улюңистун. Алыққуғлтықамси қәҗитхун иўырңа паниның нағанъәҗитәхпысиңа”».

²² Ынкәм тунуся акузилтыхым альястун улюстун ипапихқусйгуқ ухпықиңигалңуғнун, накән ухпықикаюгнун. Уңипақилтық ухпықилғйнун аюқуқ, накән ухпықиңигалңуғнун.

²³ Ынкәнам юғағвихпысини ухпықат қамахлтыютың акузисяқумың альястун улюстун, иляңи юғым налиғмың ухпықәңгилңүт йтқумың нальюнухнилтықйси. ²⁴ Иўырңа ухпықәңгилңуқ налиғмың лйгикигалңуқ юғағвихпысинун итығлюни нагаскумиси уңипалғйси Кияғнығым уңипәмың, нагалтыюни нанқихтыңўәхлтықуқ сығлықкыстыңунилюни. ²⁵ Қаманлтықыхкй аксяққалғйт қайвйхқылтықут. Ынкәм қуңухлтыюни манигухлтықә Кияғнық. Хўатын пилтықуқ: «Ипапыстәк, Кияғнық хўәнтуқ лъпысини».

Натын Атуқылтыхқй Аглығналғим Тағнығам Тунусй Юғағвигми

²⁶ Ухпықәлгутымни, уната апыхтүсяқнақуткақыхкыхка. Қырңуғунтыхпысини манигүнъалюси иляси илягаққнәхтут, кина апыхтуғйқылтықуқ, налиғмың налихси уңипахлтықуқ Кияғнығым уңипақысқыхкәның, налиғмың налихси акузилтықуқ альястун улюстун, налихпыси мумихқуғлтықй. Ухпықат ухпылхитнун икнакуғсйлит қамахлтыютың.

²⁷ Юғарғивигми кина акузинақңукуми альястун улюстун, мӓлгук налиғмың пиңают пилгӓт, утақалюки илятың тӓқылъықхйт. Китумлъя мумихқуғнақәи сямың пильхит. ²⁸ Иўырңа мумихқуғтыңискан акузилгӓймун альястун улюстун, акузифқәми пилгӓқ. Альястун улюстун акузиюкуми кавьюгӓтыпынани акузилгӓқ лъңанунлъяю, Кияғнығмунлъяю. ²⁹ Укналиқистык мӓлгук налиғмың пиңают уңипаңылгӓит Кияғнығмың акузилит. Қамахлъяютың нагалъит, лйгиклъяитху уңипақ Кияғнығмың пиңутаңа. ³⁰ Иўырңа кина уңипаңыхкан Кияғнығмың, акузилгӓй ныпйгӓли, уңипаңылгӓй акузисқылъяюку. ³¹ Таўатын пикуфси қамахлъяютың уңипақияқхат Кияғнығым уңипӓмың акузйқылъяюкут. Ынкӓм қамахлъяюни нагалъхй, лйльи, тӓгавыңинӓлъяңлилъяю. ³² Нықамиклъяюки уңипақикаюгыт Кияғнығым уңипӓмың, ахтұғьяқхӓнҗилъылиткӓгут акузисихқамың, тӓқусихқамыңлъяю. Иўлың ахтұғьяқхӓнҗилъылгӓт акузисихқамың налиғмың тӓқусихқамың. ³³ Кияғнығым алңунак писюгигатйлью. Қырңугутылыпут ныкыхмытысюгақй.

Кияғнығым юги қырңугунығығата, ³⁴ ағнат акузистыңуяқхӓнҗитут юғарғивигми. Акузияқхӓнҗитутлью, иглыгӓутистыңуяқхӓнҗитутлью қырңугутңалгӓйни, қаюхлъяк Лйлихтүсянилью игақңақ таўатын. ³⁵ Ӓпқуғағыюкумың, угитың нымыхни ӓплъитки. Юғарғивигми ағнат акузилъықхӓт анахутңақ.

³⁶ Лъпыси Коринфйгӓмит ухпықат ӓңӓюгныгӓуси. Сюмыхпысиний Кияғнығым акузитаңи лъпысиның пиңуӓт? Лъңинахақпысинун апыхтӓткӓуӓт? ³⁷ Кина алңунак сюмығмини укналиқистыңунилюни пикуми, налиғмың ухпыхлъягуманилюни, лйгиклъяики письмотхун лъпысинун Атанығым қылгӓусяқй. ³⁸ Тугуклъяинҗилъякагу уна апыхтӓсяқ, тугуклъяхӓпынӓн лъңа.

³⁹ Ынкӓңам ухпықӓлгутымни, уңипахтыңуягақитык Кияғнығым уңипӓмың, иўырңа тӓқыстыхпынаки акузилгӓйт альястун улюстун. ⁴⁰ Юғарғивигми сяңуӓ қамахлъяюку пинитунуӓқ, таўатыңуӓқ пйқитыху.

Христосым Уңувахтыльха

15 Ухпықӓлгутымни, нықамиксюгамси Пинилгӓйның Уңипаның уңипақыхкамның лъпысинун. Тугуклъяикақаси ынкӓм ухпыльыси тӓхун ныкыгӓт аюгӓилъяютың.

² Югулилъяыңыхкӓгуси ухпықакңафсики Пинилгӓйт Уңипат, ынкӓм ухпыкумаңинахтыки ӓпқанка. Иўырңа ухпықнаникуфсики, ухпыльыси сясйнӓнҗитут.

³ Апыхтӓукақамси апыхтӓсяқыхкамың хӓаңамнун. Тӓкут ухпықсяқхӓқаси: Христосым тукуткыхкақй сығлықхылъяпут, катам Акузитыт Игақыхкат пинақнилъхистун. ⁴ Тӓхкын лъйфқакӓт, ынкӓм пиңаяни ағнығым уңувақӓгук Акузитни Игақыхкани пинақнилъхистун. ⁵ Петырым ысхақакӓ, тӓхкын киңуңаның қамахлъяютың қуля мӓлгук сйпнықлъяюку апостоыт ысхақакӓт. ⁶ Киңуңитның юк мӓлгук қуля сйпнықлъяюкуның углялгӓйм малихсяхтыңита қырңахлъягмың ысхақакӓт. Кияң тӓкут уңувӓт, иляңи тукукӓғӓғмың. ⁷ Тӓхкын Иаковым ысхақакӓ, ынкӓм киңувақун қамахлъяютың апостоыт ысхақакӓт. ⁸ Киңулиллюңа ысхақакӓқа, ухпыгьяқхӓпағниңиткӓғӓғма китуми алңунак. ⁹ Укалихпигӓгуңа апостоыни, талӓ атигьяқхӓнҗисяхтуңа апостоымың, қаюхлъяк амьюкытӓтқыхкақанка Кияғнығым юги. ¹⁰ Иўырңа Кияғнығым наңлъяхталъхакун апостоыңуңа. Наңлъяхталъха хӓаңамнун аваңинъыгитук. Қыпхағатағхтуңа тамахитның апостоыт, иўырңа хӓаңамның пиңунҗитақа, Кияғнығым наңлъяхталъхакун пйқуңа. ¹¹ Қыпхағатағалъыхпут илямнъяың мыгнунитук. Мыгнуналгӓита тӓна қамахлъяюта уңипақыхкақапут лъпысинун тӓкут атӓсит Пинилгӓйт Уңипат, ынкӓм ухпықыхкақаси.

Хӓаңкута Уңувалъықхӓқпуд

¹² Ухпықңукуysi Уңипақ уңипақыхкақпуд: Христосым уңувахтыльха тукулъығмың. Сяңамыңам иляси пйқат: «Тукукат уңувағнӓнҗитут?» ¹³ Кина алңунак уңувахтысимаңилькан, Христос паниның туқуңанаяхтук. ¹⁴ Паниның туқуңакан уңипақхитукут, ынкӓм ухпықсяқхӓйтуси. ¹⁵ Тукукат уңувахтысимаңильката тукулъығмың, Кияғнығым уңувахтысимаңитӓ Христос. Ынкӓңам хӓаңкута апостоыни қамахлъяюта иқлъяыңықыстыңукут қаюхлъяк пикӓгукут: «Кияғнығым Христос уңувахтыстыкақӓ тукулъығмың». ¹⁶ Тукукат уңувахтысимаңильката, Христосылью уңувахтысимаңитук. ¹⁷ Христос паниның туқуңакан ухпыльыси сясйнҗитут ынкӓм ағъялъяыңылъякуси сығлықхылъяхпысинун. ¹⁸ Ухпықистыт Христосыкун тукулягӓткат қамахлъяютың ифлъянаяхтут. ¹⁹ Ныгъяюкильыхпут Христосыкун хӓаниңинахақ кияхтӓлъяымнъи атӓкан, наңлъягналъяыхпигӓяқхӓгукут юғни китумың алңунак.

²⁰ Ипаңуқ Христос уңувақӓгук тукулъығмың, тамӓкын апальюқлъяюку лйсимакӓуӓағхпут хӓаңкуталъяю уңувахтысяқхӓгукут иляңани ағнығым. ²¹ Тукулъық альхықӓгук атӓсикун юхкун, Адамыкун. Таўатыхпигақ уңувахтыстыльық

тукулъығмың альхықәғуқ иляңакун юхкун, Христосыкун. ²² Адамыкун қамахлъюни туқуяққәғуқ, иўырңа қамахлъютың Христосымылнұт уңувахтысяққәгут тукулъығмың. ²³ Қамахлъютың туқуляғәткат пильыққатың кәнъығата уңувағәқнәхтут: Христос сивулихпигәлюни уңувақәғуқ. Тәхкын тагинқихтыкан тамәкут лъңан пиңи уңувағәхқәгут. ²⁴⁻²⁸ Христос умилгуяққәғуқ кынляңа каялтъкыльығминун қамахтыңъўәғлюки ахтұғәхқәңгильхыт қәткусюгигалнұт Кияғнығмун, туғнығәтлъю иглығутистыт, югытлъю иглығутистыт илялъюки. Христос умилгуяққәғуқ кынляңа Кияғнығым каялтъкыльханун қамахтыңъўәғлюки Христосым аңуяги. Киңулихпигақ аңуяк тукулъхұқ Кияғнығым каялтъкысяққә. Христосым тўныхкагу Атаныхпагульық Кияғнығмун Атамун тәхкын кынля кәльықуқ.

Игақңақ Акузитни Игақыхкани: «Кияғнығым сяңўә тамаҳән итыгән асиңанун лъйхтысяққәқә». Хўатын пийсғуқ, Кияғнығым сямун тамаҳәнун қәткыстысяққәқә Христос. Иўырңа Кияғнығым қәткусәхқәхтыстыкумигу сяңўә тамаҳән Христосымун, қәткусәхқәхсыққәңгитук, лъңаның катам. Таўатын пикан, тәхкын Иғнық лъңаның катам асиліхсыққәғуқ Кияғнығмың. Ынңәталъ Кияғнығым сяңўә тамаҳән иглығульықә.

²⁹ Иляңи югыт крестигистакут тукукат апалъюқлъюки. Тукукат уңувахсыққәңгильката тукулъығмың, сяңамыңам иляңи крестигистақат тукукат апалъюқлъюки? ³⁰ Лисимакапут тукукат уңувақәгут тукулъығмың. Ынкәңам уңипақиңўукт Пинилғйның Уңипаның туқунъақсығңилью ахутаңа тамаҳән. ³¹ Ипаңўқ туқусяқлъыхйнақ аюқәтңа ахутаңа тамаҳән. Катам лйсимақылъыхпысестун қуякыльқа ухпыльыхси аңлилғй Христос Исусыкун Атанымтыхун. Таўатыхпигақ ипапихқуткысяққәқәхси туқусяқлъыхйнақ аюқыхқанатңа ахутаңа тамаҳән. ³² Югыт Ефесымылнұт пильюўақанка тығикусыстун аюқут. Альхығунъалюңа хўани кияхтыльымни пильюўақумки, сямың альхығунъәңгитуңа. Тукулъымта киңуңаның уңувағәхқәңгилькумта: «Нығыльта, мығыльта, қаюхлъяк унәми тукулъықукут».

³³ Китумун алңунак пұхтыстыхпынаси илякумтәңумакуфси сығлытун пикаюғмың, атуқсыгульықәхси сяңўә пйқыхқанат.

³⁴ Сюмыхтағәғәқлъюси пинитун, сығлықынъанихтык, иляси акулыхпысинилнұт апыхтұмаңилнұгут Кияғнығмың. Қаюхлъяк лъпыси ухпықани кайңуюғәхқәғуси.

Югусихқат Уңувахтыстыльхым Киңуңаның

³⁵ Кина алңунак хўатын пикан: «Натын тукукат уңувахтыстақат тукулъығмың? Натылнұғмың югусилгуяққәўат?» ³⁶ Уюқ нальюқәқ! Питута нунакун пығукувгу туқуяққәғуқ сивуңани пйтыльыққами. ³⁷ Питутмың альяңулюни аңлйқуқ. Пйтысығаныхпыни, пйтутыскувыгаҳақ пығўақан нунакун, пшеницақәқәқ налиғмың сяңуяққәқ. ³⁸ Пйтутыскувыгаҳақ тәна Кияғнығым накмикыхкамының югусилитақә. Альякулъхйт пйтутыт альякулъхймың югусихқалгұт.

³⁹ Таўатылькутнұәғунгитут югусйт. Югыт, тығикусят, қәўәгыт, иқальюгыт альякутут югусйт.

⁴⁰ Қиляк югусихтұқ, нуна югусихтұқ. Югусйт қилягмылнұт лъмыгыстун пинигнахтут. Югуситлъю нунамылнұт лъмыгыстун пинигнахтут. ⁴¹ Сиқинық, танқиқ, иғалықытәғытлъю альякутут пинигнальхит. Талўа иғалықытәғыт альякақәхтағмың альякутут пинигнальхит.

⁴² Таўатысяққәгут тукукат уңувахтыстыката тукулъығмың: нунами югусипут туқәкут, ағўәкут, иўырңа югусиграғапут туқунәңгитнұәхтут.

⁴³ Лъйфқумың нунамылнұт югусипут сығлығуқсыққат каялияхқат, иўырңа югусиқ уңувахтыстыкуми пинигнағәхқәқлъю, икнақсыққәқлъю. ⁴⁴ Лъивынығмини югусиқ югым пикә. Иўырңа югусиқ уңувахтыстыкуми тағнығамнъун югусияққәғуқ. Югусилгуката югыт югусихқалгұтлъю тағнығапут. ⁴⁵ Ынкәм Акузитни Игақыхкани игақыхкәғуқ: «Юксюхўәқ Адам уңувалғйнухтыкәғуқ». Иўырңа киңулиқ Адам уңувалъылитикаюғуқ тағнығақ, Христосыңўқ.

⁴⁶ Сивуклъюта югым югусйның югусиңакукут, тәхкын тәкўаниңани Кияғнығым югусилитақй тағнығапут. ⁴⁷ Юксюхўәқ нунамың пиңўқ, пагуляңаның нунам улимәғуқ, иўырңа тўнлихә юк Христос, қилягмың пиңўқ. ⁴⁸ Югыт кияхтыкумың нунами хўани, югусилгұт Адамым югусйтун аюқылғймың. Иўырңа тамәкут қилягми кияхсыққат Христосытун югусилгуяққәгут. ⁴⁹ Адамытун югусилгульымтыстун, иляңани ағнығым Христосытун югусилгуяққәгут.

⁵⁰ Ухпықәлгутымни, лйтысюгамси югусипут укут кымыкшағмың, әўмың улимәғыт, итыгнәңгитут Атаныхпагульханун Кияғнығым. Иляңани ағнығым укут югусипут туқуяққәгут. Уңуванәңгитут қўнпырухлъяк.

⁵¹ Уңипәтахлъямси қайвиҳсимаңилнұғмың: қамахлъюта туқунәңгитукут, иўырңа қамахлъюта альяңуқсыққәғукут, ⁵² сюкатыпихлъюта қўнқалъыльхыстун киңулихпигақ қалғиқтақ нағақукумтыху. Таўани қалғиқталъығми ухпықат

қамахлъютың туқуляғаткат уңувахтұсяққагүт нутағамың югусилиғлютың туқуяққанғилнұғмың. Тәхкын хұаңқуталю паниның уңуналғйни нутағамың югусиңағахтәлтықукут. ⁵³ Югусипут пагулямың улимағыт альяңуҳсяққапыстағут нәфқысяққанғилнұғмың. Укут югусипут туқукаюгыт симиғьяққагүт югусимың туқуяққанғилнұғмың. ⁵⁴ Ынкәм Акузитни Игақыхкани игақыхкақ апығйхлығықуқ:

«Туқултық нәфқуқ; каялтықылтық йғүйхтуқ!»

⁵⁵ «Туқу, каялтықылтықын нәгу?»

Туқу, ахтуғьяққанғилтықын ақниқкүсин хұаңқунтун нәгу?»

⁵⁶ Туқултықым ахтуғьяққанғилтықын альхықтақә сығлықылтығымың ақниқналюта, ынкәм сығлықылтықым Лйлихтүсят ахтуғьяққанғилтықй.

⁵⁷ Ынкәңам игамсиқаюгвикақахпут Кияғнық қаюхлъяк каялтықыстыкақйлыю Атанымтыхун Исус Христосыкун.

⁵⁸ Ынкәңам, пиниқыхамни ухпықалгутымни, каялтықылтыққахпут ипапыстагутаңаның, ухпылысы агултысылыюки, нұхахтафқәфси, құнпың қыпхақтыху Атанғым қыпхақә. Лйсимакаҳси Атаныққун қыпхалтықси аваңинтығитутқ.

Мани Тұньяққақ Ухпықанун Иудеямылнұғнун

16 Укут ысқа лыпысинун қылғусянқа манимың тұньяққақысының ухпықанун

Иудеямылнұғнун. Уңипәтылтымтун Галатияғмйт ухпықйт, лыпысылыю лъңистун пикатык.

² Сивулихпигағми Сянтилтықым ағнығани қамахлъюси афтықитык манимың альхығнықысының. Тұньяққақысы аңталяңа альхығнықысы аңталяңаның йкльюку тұньяққағуқ. Ынкәм лыпысинун пикума қырнухтифқәфси манимың пилғәси. ³ Кәскума каяхлығықанқа тамәкут накмикыхкаси посланиятхун ағлятысылыюку тунусяқси Иерусалимымун. ⁴ Сюмыхтағалтымни хұаңалтыю пилтыққақа пиниғьяққан, малихнақаңатңа.

Павел Лялихсюлғй Коринфымун

⁵ Лыпысинун лялихнақыхкума сивукльюңа Македониякун ахлығықуңа. ⁶ Ынтақун лыпысинитағақхлығықуңа ўалтыюмлыю уксюльқусиқ. Тәхкын навик пинақыхкума ятәқылгусиқағнақыфсиңа. ⁷ Атанғым пиюкылығықага матын пикума

лыпысинитағағыюгақуңа, ағвикағыснағыюнғитамси.

⁸ Иўырңа Ефесымылығықуңа кынляңа Пятидесятницам ағнығанун, ⁹ қаюхлъяк мыгнуналғй, анылғй қыпхалтыққақа Атанығмун пйқыфтуқ. Мәнлығықуңа қайўа угляпихлығыйм аңуяксығңәтңа.

¹⁰ Тимофей лыпысинун пикан, ынңәталы упуғантыакыси, қаюхлъяк қыпхағуқ Атанығмун хұаңамтун. ¹¹ Қамахлъюси аситңинәхпынән, ынкәм қуяңән каяхнакыси хұаңамнун. Утақәқақа малигульюку ухпықалгутнун.

¹² Уңипәтахлъямси ухпықалгутымның Аполлосымың. Ынңәталы қылықаксығақа ллялихфикысылыюси малихлъюки иляңи ухпықалгутыт. Иўырңа мәтын пиюңгитутқ. Ллялихфикнәғйси пилтыққаңыхкуми.

¹³ Кылыңатык, ухпықилтығыпысини агултык, илютутык, икнақитык. ¹⁴ Пиниқылығыққун пйқитыху сяңўа тамаҳән.

¹⁵ Ухпықалгутымни, лйсимакаси Стефановолью ныңлыюгуткултықйт, ухпықаксюўағулғйт Ахаиями. Атанығмун тұныкәгут лъңит, ухпықат иляңи каюсийнәлюки. ¹⁶ Қылғамси қәтқумаңинисқылыюки лйлихтултыхит таўатылнұт югыт, иляңилью қыпхалгутаңит.

¹⁷ Қуяңа Стефанамыңлыю, Фортунамыңлыю, Ахаикамыңлыю кәлтықйт қаюхлъяк каюситңўәтңа авильтығыпысини. ¹⁸ Қуястыңўәтңа қуястылығыыгустун лыпыси. Каюситильхитнун игамсиқаюгвикылығыпысының лйсимакыстыңўәғнакыси.

¹⁹ Ухпықат Асиямылнұт сјюмқакйсиңуқ. Акиламлыю, Прискилламлыю сјюмқылығыйсиңуқ Атаныққун, қамахлъютыңлыю ухпықат қырнугуткаюғның ылығыкынка мыңтығйтни.

²⁰ Қамахлъютың ухпықалгутыт хұаңамнилнұт сјюмқакйсиңуқ. Қуякутақитык нәғлюки Кияғнығым пиниқылығықакун.

²¹ Хұаңа катам йхымның уна игақақа: Сјюмқамси. Павел.

²² Китум алңунак пиниқынғилтыкумигу Атанық, нәфқылығылгүқ. «Маранафа», хұатын писйгүқ, Атанықпут, таги!

²³ Наңлығыхталтықху Атанғым Исусым лыпысинилыи.

²⁴ Пиниқамси қамахлъюси Христос Исусыкун. Аминь.

2е Коринфянам

1 Укут посланият Павелымың пиңүт, апостолаңаның Христос Иисусым Кияғнығым пиюкыльхақун, Тимофейемыңлъяу пиңүт ухпықалгутымнъың.

Кияғнығым югитнун қырңуғуткаюгнун юғағвигани Коринфым, тамаҳйтнунлъяу Кияғнығым югитнун йңунаҳәни Ахаиям.

2 Йықай Кияғнығым Атамта, Атанымталъяу Иисус Христосым тўнлиси қуястыльығмыңлъяу, ныкыхмыльығмыңлъяу.

Павел Игамсиқаюлғй Кияғнығмун

3 Усюқылътыху Кияғнық Атаңа Атанымта Иисус Христосым, наңлъыхтапихлъыхй Ата, Кияғнығмың тағйқуқ қамахлъюни каюткаҳқақ! **4** Каюсиғақйлью қамахлъюта сығлылйльымнъи, ынкәм хўаңқуталъяу каюсиғьяқлъығўапут тамәкут альяҳйнағмың сығлылйльйт, атуқлъюку атәсиқ тәна каюсилъық альхықтыкаҳпут Кияғнығмың.

5 Катам илятңалъымтыстун Христосым угляпихлъыхйнун икфиқылъханун, ынкәм Христосыкун илятңалъықукут Кияғнығым каюсилъыхлъяганун. **6** Икфиқыхкумта каюсилъыхпысинунлъяу, югулилъыхпысинунлъяу пильхўк; каюсилъыңыхкумта тәўа лъпысилъяу каюсилъыңылъықуси ынкәм тўныльыңылъықуси ныкыхмыльылиғлюси сюфльюхсяққәлюки тамәкут атәсит икфиқылъхыт сюфльюхтыкапут. **7** Ынкәм сиғимакильыхпут лъпысинун ағулйтуқ; лйсимакаҳпут тәна катам илятңалъыхпысигун икфиқылъымнъун, лъпысилъяу илятңәси каюсилъығмун альхықтыкамнъун.

8 Ухпықалгутымнъи, нальюкысюнғитамси сығлылйльығмың нанғйқамнъың Асиями. Ынңәталъ сығлыхлъягўк уқихтупихтыкәгуқ, рыпалъ сиғимананиқәгукут кияхтыльыхқамнъың.

9 Ипапыстәқ тукунақнилюта пияхтукут. Иўырңа таўатын аныхтукут хўаңқунъың сиғимақыфқәмта пискыльюта, тәўаңинаҳақ Кияғнық сиғимақыскыльюку уңувахтыстикаюк тукуканың.

10 Ынңәталъ сығлыпыстәғмың туқум тывнығаның югулйльи, югулилъықйсылъяу. Ынкәм лъңақун сиғимаңукут лъңан югулилъятаҳлъықйлью,

11 лъпыси каюйсисамлюта юғалъыхпысигун.

Юғәткильыхлъяхси хўаңқунъың

кймсилъыңылъықут, ынкәм Кияғнығым қуяслъықйлью; угляпихлъыхйлтъяу игляхтухлъютың игамсиқаюгвикыльықәт хўаңқунъың.

Павелым Альяңуқтыкаңа Қакиқниқылъыни

12 Уна ысҳа қукәюгусихпут, сюмыхтағалъымта уңипәтилъяу кияхтәльыхпут хўани нунами ипапихқыңъәқлъю, пиниқиңәқлъю, кияң лъпысинун. Таўатын пйқукут Кияғнығым пиниқиңалғйкун каюсилъхақун, накән юғым пыққинылъхақун. **13** Қамахлъютың посланияпут лъпысинун пияқнйтут атихтуғьяхқәлютыңлъяу, лйгиксяхқәлютыңлъяу. Сиғимакақамси лйгикнўағыскыльюку **14** сяңўа мәтын лйгикыхкаҳпыси налиғныхйнә, ынкәм Ағнығани Атанғым Иисусым лъпыси қукәюгуткыльықаҳпысикут катам хўаңқута қукәюгуткыльымтыстун лъпыси.

15 Қаюхлъяк ипапихқуткыхкақақа қамахлъюку тамәна, сивуклъюңа лъпысинун лйлихналюңа пикәяхтуңа, қуястыльыңнаюкафси малғуҳқыңъән.

16 Лйлихфиксюкақамси агляткыльюку Македониямун, утығниткыльюкулъю тамәкын, каютыңналюңа лъпысиның игльғалъыхқамнун Иудеямун. **17** Сюмыхпысини таўатын қакиқниқылъымни атәсийғнығисиңә?

Сюмыхпысини қакиқниқылъқа нунам югатун аюқә, таўаниңинақ пияхқақ: «Аа», «Накә»? **18** Ипапыстәқ Кияғнық атәсийғмытуқ, акықусяқа лъпысинун «Аңғунғитуклъю», «Накәңунғитуклъю».

19 Кияғнығым Иғныға, Иисус Христос уңипақыхкаҳпут лъпысинун Силуанамлъю, Тимофеймлъю, хўаңалъяу: «Аңғунғитуклъю», «Накәғунғитуклъю»; иўырңа лъңани қўнпың «Аңғўк». **20** Лъңаңўқ «Аңылъық» тамаҳйтнун Кияғнығым акықусйтнун. Тамәкын апалъяуқлъюку хўаңқута «Аминақукут» лъңақун усюқнымтыху Кияғнық. **21** Кияғнығым айыпсюгихсяғйлью, малигульюта лъпысинун Христосыкун; Кияғнығым лъңан катам әфтилъяу; **22** нальюниғйлью лъңанун пиңулюта, тўнәклью Тағнығағни илюмнъун нальяңйсьялюкык тамаҳәнун акықусяқыхкамнун хўаңқунъун.

²³ Туқлыюғақа Кияғнық лйсимакистыңулюку қаюхлъяк лйсимакихкаңа қамна илюка! Коринфисюгунгитуңа сығлылйхқыснаюкамси.
²⁴ Иглығунъақуткыңунгитахпут ухпықилъыхси; қыпхалгусиғьюгамси қуямасқылъюси, қаюхлъяк ағулитуси ухпықилъыхпысигун.

2 Таўа умьюгахка атәсийхсимәхка алья лпысинун пикума қуянғитысяхқәфқәфси пиналюси. ² Қаюхлъяк қуянғитыстыкумси китумңам хўаңа қақаюхтыслъықаңа? Алья китум пинәнгитаңа иўырңакун лпыси қуянғитыстыкама.

³ Тамәкын апальюқлъяку письмокақамси қаюхлъяк лпысинун пиюңгилнұңа қуянғитыснаюкафсиңа, лпыси қуянғитыснаюкафсиңа, лпыси қуястистымни. Ипапихқуткыңъўақа уна, хўаңа қуяңанымни таўа лпысылъяю қамахлъяюси қуяңақуси.

⁴ Письмокагуңа лпысинун ынңәталь аңлюку қивгультылиглюңа қамагун илюмкун, қиямағма алья қуянғитыстыфқәфси пиналюси таўаңинақ лйгикысқылъяку пиниқылъыхлъяка лпысинун.

⁵ Тәна юк сығлыхқылгй таўани, сығлыхқынгитук хўаңамнун. Йығлыги лпысинун сығлыхқыңъўқ иўырңа накән тамахахпысинун. Унйғмихсюңгитақа сямың пильымкун. ⁶ Таўатыңинақ ағьюгилъыхси итагнахтуқ. ⁷ Мәтын сығывульюкуңңам кайымитыху ўата йльқынъаюкан рыпаль йльқаюхлъягнаюкан. ⁸ Манигүтутақа лпысинун лйгикыстысқылъяку ипапыстәқ пиниқнилюку лпысинун. ⁹ Тәна апальюқлъяку письмокақамси: лйсимакналюку қәткунтұағыстык сямун тамаҳәнун.

¹⁰ Кина сығывунъыхписигу сямың лпысинун пильханың хўаңалъяю сығывутақақа. Сяңўа алңунак сығывусяққак сығывусюгақақа лпыси апальюглюси Христос таўантыпихлъыхйстун, ¹¹ Туғнығәм ахқутақнаюкаңилью қаюхлъяк лйсимакихкыфут сяңутаңа ятәхқыхкә.

Павелым Нульқавйхтылъя Троадами

¹² Кәсялгйңа Троадамун уңипақналюку Пинилгй Уңипә Христосым, Атанғым пильыққаңыстыңъўағумакаңаңа. ¹³ Иўырңа пыңыхлъякәгуңа қаюхлъяк ухпықалгута Тит авйлңуқ тамәни. Ынкәм унильюки ағуляқуңа Македониямун.

Каяльқилъық Христосыкун

¹⁴ Иўырңа игамсиқанахалык Кияғнық! Йўлың иглыгунтұйлью каяльқйңалъыхқун Христосыкун. Кияғнығым хўаңкутхун миңитыстыңъўа лйсималъыни нани алңунак катам нықнилгйм тыпыңлъясим тыпаңан миңитылъяхатун.

¹⁵ Қаюхлъяк хўаңкута тыпкыхтастун

нықнихсысистун аюкукут Христосым ахқуткыхкәтун Кияғнығмун. Тыпывут миңитнұқ югуликанунлъю, ифлъяканунлъю. ¹⁶ Тамәкунун ифлъяканун тыпкйлью туқулъхым тукутикаюғым; иўырңа югуликанун тыпкә уңувалъыңыстикаяюғым. Кинаңам қыпхағьяхқәўа таўатылңуғмың қыпхақамың? ¹⁷ Угляпихлъыхйстун кинкустун аюқынгитукун сядин қыпхағьяхқәңгилнұғустун тамәкын қыпхақамың. Пинилгйт уңипат пйқйт иляңистун қыпхақастун аюқнилюки альягитусиқат кияхтәгусиқхамун. Иўырңа хўаңкута атәсийғмыльюта ипапихқылъюта қыпхағакукут; әпхақапут уңипат Кияғнығым писқылъхатун, каяхтылъяхатун уңипахтыңулюталъяю, қыпхахтыңулюталъяю Христосымун.

Қыпхахтыңи Нутағам Акықусям

3 Хўаңкута усюқысыюхнақлъятағыстә хўаңкунъың катам? Налиғмың иляңистун ақлюкиңустә посланиямың әпхысқылъюта лпысинун, налиғмың лпысиның? ² Лпыси, лпыси катам хўаңкута письмокамси, игақңәси илюмтыхун тамаңанун лйсимакисқылъюсылъяю атихтйсқылъюси. ³ Хўатылъяюўақ посланияңуси Христосымың пикат хўаңкунъун туюқй. Письмоткыхкәңгитуси черникакун налиғмың лйвнықыхтатхун уйғахтыхун. Письмоткыхкәгуси югыт илюңитхун Тағнығахкынкун уңувалгйм Кияғнығым.

⁴ Таўатын пйкут қаюхлъяк ныгьюльылгүкут Кияғнығми Христосыкун. ⁵ Хўаңкунъың пикнинәнгитахпут қыпхағьяқлъягунилюку тәна қыпхақақ. Кияғнығым пияқлъягухтыстақилью қыпхақамун. ⁶ Лъңан қыпхағьяқлъягухтыстйлью нутағамун акықусямун. Тәна нутағақ акықусяқ игақңалгйңунгитук лйлихтүсяқ, иўырңа Тағнығағның аюқуқ. Игақңалгйм Лйлихтүсям тагитә туқулъық, иўырңа Тағнығам тунә уңувалъық. ⁷ Лйлихтүсят игақыхкәгут уйғахтыхун, ынкәм Кияғнығым ниғуққылъя алықәгуқ Лйлихтүсят тұнақната. Моисейем хинә күкхуткәгуқ тәхкын ниғуққылъығмың, қайўа ғывығңән Израилығмит ысхахпағниңиткәт хинә. Лйлихтүсят туқустияхқәгут қаюхлъяк югыт қәткынгилъякаңит. Лйлихтүсят ниғуққыстихлъягумакаата, ⁸ натынми ақкән қыпхалъяқа Кияғнығым Тағнығахкынка ниғуққыстйғатағахлъяқа! ⁹ Лйлихтүсяқ нанқихтияхқәкан югмың ағьюгьяхқәлюки ниғуққыңъаяхтуқ; анахутылъяхынильютың югыт пилгйт натынми ақкән ниғуққыңъалъыхтулъяқат! ¹⁰ Таўатын пинүкут қаюхлъяк ниғугатағалгйңухтуқ ниғуққылъық мәтын, тәна ниғуққыңъаялгй

сивунғани авйгусимәк. ¹¹ Ниғуҳқылъылгуяқан таўатын мулюгрәкамың, натынми аңқан ниғуҳқылъылгульықа мулюхлъягьяҳқамаың кўнпырухлъяк!

¹² Тәна сиғимакутымнъың тытугигатнўахтукут.

¹³ Моисейитун аюқынғитукут, хинани сяпутиқә ынкәм Израилығмит ысхәмаңитәт ниғуҳлъяк авйгульхй. ¹⁴ Умьюгит лигикыпагниңйткәгут, хўавымун кынляңа умьюгит сяпңәт тәхкын атәсимың сяпутамың, атихтунығмыхтыки нығиғхат акықусят. Тәна сяпутақ иқисьяҳкәгуқ Христосыңинаҳақун. ¹⁵ Талўа ағнығми хўани, атихтунығмыхтыки Лйлихтүсят Моисейемун тўныхкәт, умьюгит сяпутамың сяпңәкут. ¹⁶ Иўырңа юк қйвнығмини Атанығмун сяпутә иқитакуқ. ¹⁷ Мәтын Атанық Тағнығәлғй, кина алңунак Атанғым Тағнығахкының пилгукуми, итымңалъылгўк. ¹⁸ Қамахтыңўәғлюта сяпутаңунаки хинапут ысхәхлъықахпут ниғуҳқылъа Атанғым. Тәна атәсиқ ниғуҳқылъық тагилғй Атанығмың Тағнығәгуқ, альяңухтйлью лъңасюгнихтысқылъюта аңатағәглюку ниғуҳқылъығмың.

Югым Каятылъа Кияғнығымлью Ахтуғьяҳқәнғильа

4 Ынкәм Кияғнығым наңлъыхталъығмикун қыпхақалитйлью хўакын қыпхағьяҳқамаың. Тамәкын апальюқлъюку йльқаюгигатукут. ² Иҳсягуткақапут аксяқыхкатлъю, кайңуналғйтлью. Пўхсигатапут югыт, альяңуҳсигатапутлью Кияғнығым акузитаңи. Хўатыхлъюўәқлъю апыхтүсяқақапут Кияғнығым ипапилъхи, ынкәңам югыт лйльықйлью натылңутфут ысхәманғани Кияғнығым. ³ Уңипақыхкапут Пинилғйт Уңипат сяпңаката, сяпңәт ифлььяҳқәһйнағнун. ⁴ Лъңита ухпықигатәт уңипахпут қаюхлъяк Туғнығәм, ўм нунам Кияғнығын, аястыкақй умьюгит. Ысханғитыстақә ниғуга Пинилғйм Уңипам ниғуҳқылъханың Христосымың аюқылғй. Христос Кияғныхтун аюқуқ. ⁵ Хўаңкунъың катам уңипақнўңгитукут, итупиль уңипақнўахпут Исус Христос Атанғунилюку. Қыпхахтыкахпысикут Исус апальюқлъюку. ⁶ Кияғнығўк хўатын пикақ: «Йықай ниғук кўкхульи мамлыльығмың!» Лъңаңуқ атәсиқ Кияғнық кўкхутыстилғй ниғугмың илюмнўн. Тәхун ниғухкун лйтахпут ниғуҳқылъа Кияғнығым, кўкхульхй Исус Христосым хинәның. ⁷ Иўырңа хўаңкунъун Кияғнығым канахтыкақә тәна ниғук кўкхутысқылъюку илюмнъи. Хўаңкута қикустун қантаҳқастун аюқукут, ынкәм тамаңан лйгикыльықәт ахтуғьяҳқәнғитыхлъяк

Кияғныхтәнилюку, хўаңкунъың пиңунгинъилюку.

⁸ Сығлылйльыңакукут альяҳйнатун иўырңа каялъкигатйлью. Иляңакун куқшагьюльыңакукут иўырңа сиғималъхйсигатукут.

⁹ Амьюқитәткыльыңакукут, иўырңа Кияғнығым унисигатйлью; ақнихқўәльыңакукут, иўырңа туқуңигатукут. ¹⁰ Иўлың туқулъа Исусым югусимнъитук, ысхйсқылъюку уңувалъа Исусым югусимнъи. ¹¹ Уңуваңулюта йўлың якуғналъханитукут туқулъхым апальюқлъюку Исус, ысхйсқылъюку Исусым уңувалъа югусимнъи туқукаюғни. ¹² Ынкәм хўаңкута якуғналъханитукут туқулъхым қаюхлъяк қыпхәтңукуфут Кияғнық. Иўырңа қыпхәлтымта кынлыңилңуғмың уңувалъыңыстыңўйси.

¹³ Игақңәк Акузитни Игақыхкани: «Ухпықәқа Кияғнық ынкәм акузиткақәқа». Ухпықильыхпут таўатытуқ игақыстытун. Хўаңкуталъю ухпықәхпут Кияғнық ынкәм акузиткақәхпут. ¹⁴ Лйсимакахпут Кияғнығым уңувахтыкақә Атанық Исус. Хўаңкуталъю уңувахлъықўкут Исусыкун. Тәхкын ағляльықйнкут қырңәмта лъпысылъю таўантыльығминун. ¹⁵ Қамахлъютың тамәкут апығйқат хўаңкунъун лъпысинун аюкут. Кияғнығым наңлъыхталъхан нуляслъықй югыт ухпықилғйт Христосыкун. Ынкәм игамсиқаюльыхлъяк Кияғнығмун нуляльықуқ, қўлвалъыңыхлъяхлъықуқлъю.

Кияхтәльық Ухпықильыхқун

¹⁶ Ынкәм йльқаюгигатукут. Қайўа югусипут каялыкыстағьяғңәта, тағнығапут нутахтыңўт ахутаңа тамаҳән. ¹⁷ Сығлылйльыпут сяқуҳәгут мулюяҳқәнғитут. Иўырңа тамәкут ятәхқуңўйлью альыхтысқылъюку Кияғнығмың кынлыңилңуқ қуяльыхлъяк. Ынкәм сығлылйльыпут аваңилңуғыстун аюкут.

¹⁸ Сюмыхтағәткумаңинйгатапут сығлылйльыпут. Итупиль сюмыхтағәткақапут ысхәпагниңилькыпут. Қантағакун сығлылйльыпут кынлытхўльыкут, иўырңа қуяльыхпут ысхйгалькыфут кўнпыкақәгуқ.

5 Хўани нунами укут югусипут кияхфипут хижинастун аюкут. Лйсимакахпут югусипут туқуката Кияғнық мыңтығалғўк қияғми хўаңкунъун кияхфихкамың. Кияғнығым улимакақә мыңтығак, югым улимәқынғитә. Тәна мыңтығак кўнпыкақәгуқ. ² Ипа қильыхтукут нунамытңулюта қаюхлъяк кияхсүпихлъыхйкут югусиғрағамнъи қияғми. ³ Аткәстун әльықәхпут тамәкут югусиғрағәт амсикағмынъығинъалюта. ⁴ Югусипут хижинастун аюкут. Хижинамыльюта қильыхтакукутлью, сығлылйхтукутлью қаюхлъяк

матахсюгигалькыпут. Итупиль симигьюгакапут югусинун тукуңигалңуңун. ⁵ Кияғнығым ятәхқуткақилью хўавык альяңуҳтылығмун. Хўаңқуньнлю тўныхкақәк Тағнығағни лйсимакысқильюку альяңуҳтылығхқәхпут ипапыстәқ апығйхльықнилюку.

⁶ Ынкәм йўлың илютәкукут. Лйсимакахпут нымытңулюта югусимнъи, Атанығмысигатукут.

⁷ Кияхтыңьўкут ухпықильықхун, накән ысхақаюмтыхун. ⁸ Ынкәм илютәкукут. Унисюгакапут югусипут нымынъялюта Атанығми.

⁹ Нымысығңәмта налиғмың нымынъығитығңәмта, ыфқуҳсюгақәхпут Атанық. ¹⁰ Қамахлъята ныкывыпыстәғьяхқәгукут Христосым сивуңакун нанқихтысқильюта. Атәсикахтәмта алығульықукут пинилғиың налиғмың сығлығмың апығйғутылъямтыстун югусимтыхун.

¹¹ Ынкәңам аликақәхпут Атанық, тамәкын апалъяоқльюку ухпыхтыснакуткақәпут югыт Христосыкун. Кияғнығым лйсимақилью натылңүтфут юғни, сюнаңуқ лъпысылъя лйсимакитыкут таўатылъята. ¹² Лъпысинун тугукльихтыснакуткыңунғитукат альямың. Итупиль уңипәтақамси хўаңқуньың лъпысинун күкәюгуткысқильюта. Тәхкын апығьяқльыгуҳлықахпысикут күкәюгуткилғинун юғым қәстулңинахәның. Уәкигатәт сяңутаңа юғым илюмикыхкә. ¹³ Налъяутуйиқңукумта, Кияғнығмун аюқуқ, иўырңа налъяутуйиқңунғилькумта, лъпысинун аюқуқ. ¹⁴ Христосым иглыгүтңуйлью пиниқылъығмикун. Лйсимақңуәғәхпут юғым атәсим тукуматкыхкақә қамахтыңьўәғлюку юк. Тамәкын апалъяоқльюку қамахтыңьўәғлютың югыт тукукәгут. ¹⁵ Христосым тукуматкыхкақ қамахтыңьўәғлюки югыт. Ынкәм кияхльыхйт кияхсяқльыгульыкут лъңанун, накән лъмыхнун катам. Туқулюни уңувахтыкәгуқ лъңит апалъяоқльюки.

Илякумтәғульық Кияғнығмун Христосыкун

¹⁶ Хўакын кынлыкльюку кина алңунак сюмыхтағәткынъанймәхпут нунам юган сюмыхтағәткыльхатун. Қайўа атәсимың сюмыхтағәткыхкақәхпут Христос нунам юган пильхатун, таўатын сюмыхтағәткынъанймәхпут.

¹⁷ Кина алңунак Христосым пилйнъығминигу нутағәхльюгуҳтақуқ. Кияхтәльыльюга авйгутақуқ, иўырңа нутағәхльюк кияхтәльхә пинлиғақуқ.

¹⁸ Кияғнығуқ таўатын пикақ. Лъңан илялйғутыстыкақилью лъңанун Христосыкун. Қыпхәқалитильюлю, иляңилью югыт илялйғутысқильюки лъңанун. ¹⁹ Христосыкун Кияғнығым илялйғуы қамахтыңьўәғлюки югыт,

умьюгағмикыхпынаки сығлықкыльхит. Ынкәңам уңипақалиткақилью әпхысқильюки натын лъңанун илялйғутаңи лъңит. ²⁰ Кияғнығым каяхтыкақилью уңипахтыңулюта Христосымун, ынкәм хўаңқутхун тагисқильюси лъңанун. Акузистыңукут Христосымун кайымилғит илялйғутысқильюси Кияғнығмун. ²¹ Христос сығлықумаңитңуәхтуқ, иўырңа сығлықкыльымнъун Кияғнығым ағьюқәқә сығлықкыльхәлюку. Ынкәм Христосыкун Кияғнығым ылъкугүтңаңлъяқәқилью.

6 Қыпхәлгуткутутымнъың Кияғнықлью, тәўа кайымамси Кияғнығым наңльыхталъхә тугукльихпынән тымңитхўаңулюку. ² Кияғнық пикағуқ:

«Пильықхәхльюуәғми нагақуқәқамкын, ағнығани югулилъхым каюсиқәқамкын».

Уңипәтамси, мәтыңуқ Кияғнығым пильықхәхльюуәғә; нагатык, мәтыңуқ ағныға югулиғилъхым! ³ Кияхтәльымтыхун нәхсяғәңльйгатапут югыт, сығлықуфқән писқильюку қыпхәқәхпут Атанығмун. ⁴ Иўырңа сяльымтыхун тамахәкун лйгикыстакукут югнун Кияғнығмун қыпхәхтыкнилюта. Тамәкын апалъяоқльюку нуқытутималъямтыхун сюфльюхтағәқәпут сығлылйльхыт, пияқльйльхыт, икфиқильхыт. ⁵ Қывутқуқәгукут, анусимиңльхәқәгукут, углятылыңыхкәгукутлью. Уғлығйқәгукут, қавалькумаңитукут, игатақәгукутлью. ⁶ Лйгикыстыңьўукутлью Кияғнығмун қыпхәқәхпут пинитун кияхтәльымтыхун, лйсимақильымтыхун, нуқытутилъымтыхун, наңльыхталъымтыхун, пиникипилъымтыхун, Аглығналғйгныкун Тағнығағныкун. ⁷ Қыпхәтңуәхпут Кияғнық уңипақильымтыхун ипапилъық. Атуқәқәхпут Кияғнығым ахтуғьяхқәңгильхә, ылъкугүтңалъықлью гүтуткыльюку ағынқиғнығымлью, сяғумигнығымлью.

⁸ Құлвалъыңақукутлью, укавахльыңақукутлью; сығлықуҳсиғақукутлью, усюқильыңақукутлью.

Иқльыңалғйңунйқилью, иўырңа акузийкукут ипапигмың. ⁹ Югыт налъяюкниқйтлью, нақамлью лйсимақльюта; угляғңан тукувзиғакукут, иўырңа паниның уңувакут. Ағьюғьяғңәмталъя, тукусигатйнкүтлью. ¹⁰ Қивгүңуғңәмта, нақамлью қуяңахльяуәкукут; акльюмағңәмта, нақамлью акльюңиғистақәпут югыт; авақшахйтығңәмта, нақамлью пилўәкукут сямың тамахәның.

¹¹ Ухпықәлгутымнъи, Коринфығмйни, ипапиқкыльюси аюқамси. Уңипәтамси пиниқыпихтамси. ¹² Нуқнығусимаңитамси пиниқильымнъың, иўырңа лъпысиңүт нуқнығутикат пиниқильыхпысиның хўаңқуньун.

¹³ Матын алыхкуғамси авакутақыпихлыыхйстун, пиникахтикут катам хуаңкута пиниқылымтыстун лыпыси.

Кылыңасялтық Ухпықангилнұт Аюқниҳқилъхитның

¹⁴ Инлюкыхпынаки ухпықангилнұт. Ылџкуғутңангилнуклью, сығлығықлью инлюкутыпагниңитук. Ниғуклью мамлыклью қырғағмытыпагниңитук. ¹⁵ Христосым итагнақсәхқақынғитнџағә Туғнығақ. Ухпықат пиюкыльхит альяңұт ухпықангилнұғның. ¹⁶ Кияғныңлъяқат манигуғьяхқангитут Кияғнығым Храмыңани. Қаюхлъяк хуаңкута Храмыкйлъю уңувалғим Кияғнығым, Кияғнық пикәлғй: «Лъңитнилъықуңалъю, акулңитнилъықуңалъю; Кияғнықылъықәтңа, лъңитлъю юкыльықанка». ¹⁷ «Тамәкын апалъюқльюку Атанық пикәлғй: Унитыки тамәкут югыт, әфтык лъңитның. Сяфтыхпынаки укмаңинъыгилнұт; ынкәм тугукльыхлъяқамси. ¹⁸ Атакылъықахпысиңа, ынкәм лыпыси игнықылъықамсилъю, паникылъықамсилъю», пйқ Атанық Ахтуғьяхқангилнұқ. **7** Пиниқыхамни илякумтәмни, Кияғнық тамәкуның акықусяңлъяқәтаңаның хуаңкунъун, укмаңихсәлтыки альяҳинәт нукухнй югусимталъю, тағнығамталъю. Пылюңихтыңъуағылътә қаюхлъяк аликахпут Кияғнық.

Павелым Куялъя

² Илялйқахқут илюхпысигун. Кина алңунак анағалғимың пиңигатахпут, ухпықилъа нәфкумаңитахпут, талъа пұхнықхұсимаңитахпут. ³ Уңипәтңунгитамси тамәкуның авуткынъалюси. Сивунғани уңипәткақамси пиниқыпихнилюси, ынкәм кияхтылгусихлъяқамси налиғмың туқулгусихлъяқамси. ⁴ Нығьюкыхлъяглюси аюқамси, қукәюгуткыпихтамси. Кайымыхлъяғақхпысиңа. Ынкәм сығлылйльыхлъямнъи паниның тывугәкуңа куялъяғмың. ⁵ Кәтақнамта Македониямун, мығнәлипагниңиткәгукут. Сығлылйқәгукут тамаңани, югыт ахтйрәкагүтлью, тыхылъхйқәгукутлью. ⁶ Иўырңа Кияғнығым илютухсяғақй илъяқыңалғйт, ынкәм илютухсяғйлъю тагистылъығмикун Тит хуаңкунъун. ⁷ Илютухтыкәгукут тагйқңан Тит, иўырңа илютухлъяңатағахтукут уңипәсилъю лыпысинун илютухсяманилюни. Уңипәтилъю лыпысинун

ысхағьюпихнилюңа, қивгукнилюңа сығлылйхқылъыхпысиның, каюсиғьюпихнилюңалъю. Таўатын пильыхпыси ўанлыги куястыхлъягәңа.

⁸ Қайўа посланиямкун қивгустығңәмси, авутықхуткыңунгитанка посланиянка. Сивукун авутықхысәхтуңа қаюхлъяк посланияма қивгустахтыкаңиси. ⁹ Куяңунгитуңа посланиямнун қивгусиманилюси. Иўырңа куяхлъягүңа қивгульыхпыси альяңуҳтыстыкақыхқаңи кияхтәлъыси. Қивгульыхси Кияғнығым атуқыхқақә лыпысинун, ынкәм натын алңунак хуаңкута ақниҳтылъхитамси. ¹⁰ Кияғнығым атуқақә қивгульық югнун авутықхылъюки сығлықхылъхитның, югулилъыңысықылъюки. Китум алңунак авутықхуткынъангитә югулилъық. Иўырңа қивгульық нунамың пи тукустйқуқ.

¹¹ Ысхақахтыхукун сяңутаңа Кияғнығым апығйқә қивгульыхпысигун. Қивгульыхпыси ыфқуғутысюхлъягйси Кияғнығимун. Ынңәталъ ипапихқынъақуткыхкәяхтуси анахутылъхинъилюси. Угумиягутқақхси анахутылъық, алиңрүқәгусилъю. Ысхағьюпихтыкақхпысиңа, пинитун пикәгуси, ағьюқақхсилъю анахутқақ. Таўатын пильыхпысигун ипапихқыхкәгуси апалъйнъилюси.

¹² Ынкәм қайўа таўатын письмояғңәмси, апалъюқңунгитақа анахутқақ, налиғмың таўавык сығлытун пикәнун. Итупиль письмокақамси лйгикнұағысықылъюси Кияғнығым ысхәманғани туннұағлюси хуаңкунъун аюқылғйси. ¹³ Тамәкын апалъюқльюку илютухтыңъуакут.

Илютухтыңынахпынәмта, иўырңа куяғатағахтукут ысхағлюку Титым куямалъа. Қамахлъюси сюмығьялиңитысимәхси.

¹⁴ Қанаткыхқақамси Титымун ыфқуқнилюси. Лыпысинун пйқңами лйтқақй ипаңутаңи сямың пильхынка лыпысиның аюқылғйт, ынкәм кайңуягутылъхитанка қанаткильхынка. Иўлың ипапихқылъюта алыхкуғақамси. Таўатыхпиғақ ипаңұт қанаткильыхпут Титымун. ¹⁵ Ынкәм Титым ўанлыги пиниқәхтйси сюмыхтағәткынъығминигу қәткүтңалъыхси лъңанун. Упуғатқақыхкысилъю алиңылъылиғлюси, уңылъыхтылъылиғлюси.

¹⁶ Куяхлъягүңа қаюхлъяк нығьюкыхлъяглюси аюқамси сямун тамаҳанун!

Ухпықат Тунильхат

8 Ухпықәлгутымни, хуаңкута лйсимакысюамси Кияғнығым наңлъыхталъханың ухпықанун юғағвигитни Македониям.

² Икфиқлъяхтылъыхлъягита наңғйхсәғалъыңыстыхлъяқайт. Қайўа

акльюмаҳлягьягҗағмың, паниның қуямаҳлякәгут рыпаль иғлыхпынатың тўникәгут каюсиғналюки иляңи ухпықат. ³ Уңипәтамси тўникәгут тўньяхқахтуталмыгыстун, талўа тўниғатағакәгут. Таўатын пикәгут қаюхляк лъңит тўниюлғйт. Китум алңунак писқумаңити. ⁴ Талўа әпукўтыхлякәгут тўнилгусиғиналютың Кияғнығым югитнун. ⁵ Тўнилъхат углякәгуқ сивукляютың лъңитның пыхтут Атанығмун, тәхкын хўаңкуньун пиюкыльхакун Кияғнығым. ⁶ Тит лъпысинитақнами пинлиғикәгуқ қырңуҳтилъыхпысиның манимың. Ынкәм кайымаҳпут каюсийсәхтисқылъюси апығйғысқылъюку наңльыкусяхси тунусяқ. ⁷ Сяльыхпысигун тамаҳәкун пинитун пйкуси: ухпықилъыхпысигун, акузилъыхпысигун, лйсималъыхпысигун, каюсиғиюкысталъыхпысигун, пиниқилъыхпысигунлюю хўаңкуньун. Мәтымилъю пинитун пйқитык тўнилъыхпысигун.

⁸ Қылғунғитамси тўнисқылъюси, иўырңа уңипәтңўәмси натын иляңит тўниматаңи. Ынкәм тўнилъыхпыси ипапихқылъықә пиниқилъыхси ипаңутаңа. ⁹ Лйсимакаҳси пиниқиңалъыхляга Атанымта Иисус Христосым. Акльюңиҳлягмини таўалъйма лъңаның катам акльюмаҳтыкәгуқ лъпыси апалъюқлъюси. Таўатын пикәгуқ акльюңиғисқықахляюси акльюмалъығмикун.

¹⁰ Аўатаңани лъпыси қырңуҳтиюхўәкәгуси манимың, тўникәгусилью қаюхляк тўниюлғйси. Сюымни хўатыльюку пияқуфсигу, итагнағнаяхтуси, ¹¹ нағнығусяқуфсигу пинлиқаҳси! Сягиқнакәгуси қырңуҳтиюхўәкәқнафси манимың. Ынкәм сягиқынқилъюси апығйхтыху қырңуҳтыкаҳси. Тўнитык тўнилъыхқахпысигун. ¹² Тўниюпихтыкуфси Кияғнығым тугукльихльықй тунусяси. Пиюкақә юк тўнисқылъюку тўньяхқалгукан, иўырңа аваңискан тўнинғисяғңән.

¹³ Нўқшахтистысюгунғитамси иляси нўқшахтинғисималюки. ¹⁴ Мәтын лъилыхляглюси аюқуси ынкәм каюсигьяхқакәси тамәкут акльюлғйт. Иўырңа акльюкуфси тәўа лъңита каюсихльықйси. Таўатын пикуфси каюситулъықуси ынкәм атуным пильықуси. ¹⁵ Катам Акузитыт Игақыхкат игақылъхистун: «Юк сяғнахлякақ суйваҳсимаңитук, иўырңа юк сяғнапагумаңилңуқ акльюнәнғитук».

Титымлью Қыпхалгутңи

¹⁶ Игамсиқаюгвикақа Кияғнық қаюхляк Тит каюсиғиюхтыстыхлякаңа лъпысиның катам хўаңкутыстун. ¹⁷ Тит аңықкумакәгуқ лъпысинун писқысыамтыху. Лъпысинун пиюпихтыкәгуқ, тәна лъңан Пиюкыльқақа. ¹⁸ Ухпықалгутфут Титымун

малигутыснақахпут. Қамахтыңўәғлютың ухпықат қырңугуткаюғның юғағвигни усюқыпихтақат уңипақилъханың Пинилғйның Уңипаның. ¹⁹ Тәнаңинәхпынән, ухпықат накмикыхкақат малигутысқылъюку хўаңкутхун, тўнияхтуқумта наңльыкусямың тунусямың ухпықанун. Таўатын пиңүкут усюқылъыңысқылъюку Атанық, югнунлюю лйтысқылъюку каюсиғиюлъыхпут.

²⁰ Пирәмсиңүкут китумун алңунак сығлықуфқамта писқылъюта натын афльыңақылъыхпут тәна тунусяхляк. ²¹ Ынкәм тамәкын апалъюқлъюку атуқсюгақхпут Кияғнығми ылъкуғутңалғй, югнилью ылъкуғутңалғй.

²² Титмунлюю малигутыснақахпут иляңа ухпықалгутфут. Аўын ысхағналюку натытуляңа пйқахпут, пиялғйкут йўлың қаюсиғиюкыстағлюни аюқыфтуқ. Уанлығы мәтын каюсиғиюхлягхутуқ қаюхляк нығьюкыхлякаңиси. ²³ Тит қыпхалгуткақа, қыпхалгусиғакәңа каюсинъалюси. Тәкуклью ухпықалгутык ухпықат юғағвигнилңүт каяхтыкақакыт. Құлваҳляглюку Христос аюқәк.

²⁴ Ынкәм Коринфығмйни, ысхақтыстыху пиниқилъыхси тәкугнун югыгнун. Тәхкын пиниқилъыхпыси ипапихқыслъықйт ухпықат юғағвигнилңүт сяңан қанаткыльымның лъпыси.

Каюсиғильық Ухпықалгутнун

9 Письмоткынғисяғңәмкун аюқақа тунусяқ туюғьяхқаҳси Кияғнығым югитнун Иерусалимым. ² Лйсимакамси каюсиғиюглюси аюқуси ынкәм қанаткақамси ухпықйтнун Македониям. Хўатын пикәгуңа: «Аўатаңани има ухпықалгутыт Ахаиямылңүт ятәхқыкәгут тўниналютың». Сягиқылъыхпыси альюльюки ухпықат мәнлыңүт тўниюхтыстыкақйтлью. ³ Иўырңа каяхнақанка иляңи ухпықалгутыпут лъпысинун. Апалъюқақа қанаткильқа лъпысиның тымңиуфқән писқылъюку. Ятәхқысысюгамси катам хўаңа писқылъымтун лъпыси, ⁴ лўрақ Македонияғмит иляңита малихнаюкаңатңа Коринфымун. Ысхақумиси ятәхқыльхильюси тунусяхқахпысиның, тәўа хўаңкута кайңусякыльықйлью, лъпысилъю кайңуюхльықуси. ⁵ Ынкәм сюмыхтағатуңа сивумни каяхтыкыстағналюки иляңи ухпықалгутыпут. Таўатын каюсилъықйси ятәхқысқылъюку акықусяқыхкаҳси тунусяқ. Тәхкын кәсқума тунусяхси апығйғңалъықуқ, ынкәм югыт лйсимакыльықәт тўниюлъыхси, накән қаюхляк тўнияхқәтыхпысиның.

⁶ Нықамикльюку уна, юк паляхәғмың пйтутмың пйтысиғақуми, паляхән сяғналъықуқ. Юк угляглюку пйтутмың пйтысиғақуми, угляглюку сяғналъықуқ.

⁷ Тамахаҥпыси сюмыхтаҥаткитыху тўнилъыхахтуталыси. Иҥлыгумахпыси тўнихпынаси налиҥмың тўнияхқатыхпысиның. Иўырҥа куякусиқлъюку тўниқитык қаюхлъяк Кияҥныҥым пиниқй таўатылнўт тўнистыт.

⁸ Кияҥныҥым тўньяқлъыҥйси аклъюкыхкахпысиның қайҥгульюку. Ынкām иўлың сямың алңунак пилгульықуси, сйпңәнлъю қаюсйтысқылъюки иляси. ⁹ Акузитни Иҥақыхкани иҥақңақ:

«Иҥлылнунани тўниқуқ аклъюмалҥйнун; пинитун пималъха наҥныҥьяхқәгуқ кўнпың». ¹⁰ Кияҥныҥық тўникаюк пйтутмың пйтысиҥахтымун, нықмыңлъю ныҥьяхқамың. Тўнылъықә қамахлаюку пйтун аклъюкыхкахси, нагуслъықйлъю. Ынкāнам унатахлъяхлъықуси қаюхлъяк иҥлыгилнўси. ¹¹ Сякун тамахақун аклъюңиҥислъықйси, нараннунән тўнисқылъюси сьалъыҥми тамахаңи. Ынкām тўнилъыхпысигун хўаңкутхун углялҥйм иҥамсиқаюгвикылъықәт Кияҥнық. ¹² Кияҥныҥым югита Иерусалимымылнўт альыхлъықйт аклъюкыхкатың тунусяхпысигун. Ынкām юлҥутыхлъягыт иҥамсиқаюлъыҥмың тывуҥалъықут Кияҥныҥмун. ¹³ Тўньяхқахпысигун ипапиқкылъықуси ухпықиңанилюсилъю, қәткүтқанилюсилъю Пинилҥйнун Уңипәнун Христосым. Тамākын апалъюқлъюку югыт усюқылъықәт Кияҥнық. Усюқылъықәтлъю иҥлылнунаси тўнилъыхпысиның Иерусалимыҥмйнунлъю, иляңитнунлъю. ¹⁴ Ынкāнам пиниқыпихлъюси юҥәткылъықйси апалъюқлъюку пиниқылъыҥрухлъяк Кияҥныҥым тўнқақаңа лъпысинун. ¹⁵ Ийқай иҥамсиқаюгвикылъытыху Кияҥнық тунусянун акузитыт апыхпаҥниңильқаңат.

Павелым Аҥқаңа Қыпхақани

10 Иляңита юхпыси пйқәтңа тытухтаҥнилюңа лъпысининъымни, иўырҥа тытугиганъйқәтңа лъпысининъыҥинъымни. Хўаңа Павел, хўаңамның катам, Христосым қусывыҥқалъхақунлъю, пиниқылъхақунлъю, ² тытухтысныҥитахнакыфсиңа лълихфикынқихтыкумси. Иўырҥа тытуҥьяхқақынҥилькумки тамәкут югыт пилҥйт кияхтыңъунилюңа нунам югыстун, ынңәталъ тытугнәнҥитанка. ³ Нунамытңуңәмта пильюуйҥатукут нунам юган пильюўальхистун. ⁴ Ғутутыт пильюўәсипут нунам юган ғутуткынҥитй. Ғутутыпут Кияҥныҥым ахтуҥьяхқәнҥильханың пилҥйт. Нәфқысяқлъыҥйит айыпсюгилнўт миңлъютыт аңуяҥым ныкыфқуқй югыт увитаңитхун. ⁵ Тәкутхун ғутутытхун нәфқақапут

аңуяҥым иқлъыңй, сюмыҥныҥитлъю аңәюҥныҥыт. Апыхтуҥилъхита амиҥиҥақйт югыт лйтылъыхқйтның Кияҥныҥмың. Катам пильюўахтыт тугутылъхистун анусимиңлъяҥьяхқамың, хўаңкуталъю тугўәқапут қамахлаюки сюмыҥныҥыт қәткүтысқылъюки Христосымун. ⁶ Христосымун қәткүтңъәқуфси, таўа аҥыўҥияхқәхлъықукут қәткунъыҥилнўгнун.

⁷ Нанқихтйқуси ысхалъхйнахпысигун. Христосымун пикыпистәҥникуфси, нықамиклъюку хўаңкуталъю Христосым пикйлъю, лъпысигун. ⁸ Кайңукиҥатақа қанаткивлыҥапалъқа Атанҥым иҥлыҥутистыңухтыстықаңаңа лъпысинун. Таўатын пикаҥуқ хўаңкунъун кайымысқылъюку ухпықилъыхси, нақән нәфқынъалюку. ⁹ Сюмыхтаҥахпынаси алиңыснақуткыңъунилюси посланиямкун. ¹⁰ Иляңита пйқйт Павелым посланияңи сыҥлыхлъягунилюки ахсәҥмикаҥңанилюки, нақам хўаңкунъинъыҥмини, ахсән аюқақуқ, ақузиййтақуқлъю! ¹¹ Тамәкут югыт таўатын пикат лйгиклътху сямың пильыхпут посланиятхун, тамәкунўт атәсит пияхқапут лъңитнун пикумта.

¹² Иңлюнъақуткынъәнҥитукут тамәкунун аңәюхлъыхйнун. Сюмыхтаҥақакут аңңилютың қаюхлъяк уңипәтутақылҥйт аңңилютың. Нальюҳаҥмың! ¹³ Қукәюгуткынъәнҥитахпут алңунак қыпхақак Кияҥныҥым каягусимаңильқаңа хўаңкунъун. Иўырҥа қукәюгуткыңъинахлъықахпут қыпхақак каягуткә хўаңкунъун. Лъпысилъю илятңәси қыпхақамнъун. ¹⁴ Сивулихпигәгукут уңипақияхтуқани лъпысинун Пинилҥйның Уңипәмың Христосым. Ынкām альпагигатахпут қыпхақак Кияҥныҥым каягуткә хўаңкунъун. ¹⁵ Қукәюгуткылъықахпут тәнаңинақ қыпхақак пикахпут, нақән иляңита қыпхақәт. Ухпылъыхтухтыкуфси сиҥимәкут каюсиҥатаҥйсқылъюта қыпхақамнъың. ¹⁶ Ынкām уңипақияхтухлъықукут Пинилҥйның Уңипаның иляңитнун нунат. Қукәюгуткысюгунҥитахпут қыпхақак иляңита апыҥйқәт.

¹⁷ Иўырҥа иҥақңақ Акузитни Иҥақыхкани хўатын: «Кина алңунак қукәюхсюкуми, қукәюгуткылъиҥу Атанхйнақ». ¹⁸ Атанҥым тугуклъйҥатй пиниҥнилҥйт. Итупиль Атанҥым тугуклъйҥақй тамәкут пиниҥнилюки пикани.

Павелылью, Апостолысиҥуаҥытлъю

11 Сиҥимакамси ныкыхмытутысқылъюңа ақузикума тымңитхўалҥйстун натыңйхақ. Ныкыхмытутықахтыңъа. ² Қуңьяҥақуңа Кияҥныҥым қуңьяқылъхатун лъпыси, қаюхлъяк тўнумәмси Христосымун. Пылюңилнўҥыстун угйҥнақылҥйстун

аңгусимамси лъңанун, угикысқылъюку лъңинә.

³ Иўырңа алиңутқақамси аңуяғым пұхнаюқаңиси, катам таўатын нымығьям пыққиниқуткыльюку пұхтылхатун Ева. Ынкәм лъпыси пиниқнаниғұағнаюкафсигу Христос.

⁴ Уңипақақңамтыки Пинилғйт Уңипат лъпысинун, ухпықыққақәси Иисус, тугукльиғәхсилъю Аглығналғйк Тағнығак. Иўырңа нагасюкыстағлюки аюқыққақәси уңипақияхтулғйт иляңаның Иисусымың. Тугукльиғәиохтусилью иляңаның тағнығам, ухпықсюкақасилью иляңи пинилғйт уңипат.

⁵ Тамәкут уңипақистыт апостолыңунилютың пйқут. Сюмығмыхни аңұағунйқут апостольт. Иўырңа лйсимаканка аңұағунйқут хўаңамның.

⁶ Акузильхитығңағма, лйсимахльяхтуңа. Углығңән лйгикыстақамси лйсималъымның.

⁷ Лъпысинун акилыхтухсякумаңитун уңипақақңамки Пинилғйт Уңипй Кияғнығым. Таўатын пикағуңа қусывыхльюңа құлвағналюси. Сығлықысиңаа таўатын пилюңа? ⁸ Ухпықат иляңитнилңұт юғәғвигыт акилыхтуқақәтңа лъпысинильюңа. Уаяқалхұғанка маниңитның каюсйнъалюси. ⁹ Лъпысинитақнама углығйхтылхитамси каюсйтысқылъюңа акльюкыхкамның. Ухпықәлгутыт Македониямың тагитқақәтңа сямың тамаҳаның акльюкыхкамның. Ынкәм әпфикыльхитамси акльюкыхкамның, әпфикнәнғитамси. ¹⁰ Китум алңунак Ахаиями ағүлйхнәнғитә кукаюхтылхә тахкын. Таўатын пйңа Христосым ипапихқыльхакун хўаңамнилңуқун.

¹¹ Каютыңлъянғитутымның лъпысинун, сюмыхпысиний пиниқынғинъилюси пйқыстык хўаңамнун? Кияғнығым лйсимака пиниқильқа лъпысинун.

¹² Тәўа иҳсякйвikuмаңинағнақамси манихпысиның. Таўатын пйқуңа кукаюхнанийсқылъюки апостолысиғұағыт хўаңкутыстун қыпхағнилғйт акилыхтұсяңунатың.

¹³ Тамәкут югыт апостолысиғұағұт пұхтилғйт югның иқльыңиқылъығмыхтыхун. Югнун сюмыхтағәткыстақут Христосымун апостолыпйкнилютың. ¹⁴ Тәмыңхўакун. Талўа Тұғнығак альяңуқтақуқ лъңаның катам алығьяққәлюни кұкхутңалғйтун яқулыхтун.

¹⁵ Ынкәм сяғйғанитут Тұғнығам қыпхақтыңи таўатын пикумың. Югнун сюмыхтағәткыстақут ыльқугутңалғйңунилютың қыпхақтыңи Кияғнығым. Иўырңа кынлыми Кияғнығым ағьбөлхықй ыльқугутңалғймың ағьбөлхығмың анахутылхитнун.

Павелым Уңипақықәси Икфиқылъыни

¹⁶ Алъя пймси, китум алңунак сюмыхтағәткынғилъиңа тымңитхўаңулюңа. Иўырңа таўатын сюмыхтағәткыңукуфсиңа, тугукльиқәхтыңә тымңитхўаңулюңа. Тәхкын хўаңалъю кукаюхтывлығәхльықуңа. ¹⁷ Кукаюгуткыльқа хўаңамның Атанығмың пинунғитут. Итупиль акузиңуңа тымңи пилғйстун. ¹⁸ Углығйғит ухпықәнғилңуғыстун кукаюхтакут қыпхақамыхның, ынкәм хўаңалъю таўатын кукаюхльықуңа. ¹⁹ Сюмыхпысини пыққини пихнилюси пйқуси. Ынкәм қуякусиқльюку нагатақәси тымңитхўалғйт. ²⁰ Тугукльиғәқәси қылылхит никимқун лъпыси қыпхақтылғйғит лъңитнун. Кагукақыстақуси, тыглыгвикыстақуси, укалықыстақусилью, талўа хинахпысигун қасяқтыстақльюси. ²¹ Кайңуохтуңа каятыпихтукут таўатын пильыққамның лъпысинун тамәкустун апостолсиғұағыстун.

Кина алңунак кукаюхсяққәкан, хўаңалъю кукаюхльықуңа. Иўырңа таўатын пильыққәк тымңитхўаңуқ. ²² Тәкут апостолсиғұағыт, Еврейеңұәт? Хўаңалъю Еврейеңұңа. Израилығмиңұәт? Хўаңалъю Израилығмиңұңа. Авраамым киңунқәкй? Хўаңалъю киңунқәңа. ²³ Христосым қыпхақтықәкй? Иўырңа хўаңа пиниғатағәхтуңа қыпхақта лъңитның. Тәўа акузйңа нальыкағнилңуғыстун. Қыпхағатағәқәгуңа лъңитның, анусимиңляғвигмытәғәқәгуңалъю лъңитның. Кахсягмилъыңыхкәгуңа кыстықәнғилңуғмың, углығңән тукувзигәтақәгуңа. ²⁴ Талъимагығның Иудейт иглығутистыңита кахсягмихтыстәтағәтңа. (Юк мәлгук қуля стаманың иңлюлык сйпнықльюкуңуәкут атәсит кахсягмилъхыт.) ²⁵ Римығмит умйлўағита пиңаюның анагулыхтыстықәқәтңа. Атәсимиң иляңита югыт милюхпағәтағәтңа. Пиңаюның аңьяғйгутутақәңа ынкәм атәсимиң унульқусиқ, ағныльқусиқ ұхутқақәңа кылъйни. ²⁶ Углыпихлхығми иглығалъымни ынңәталъю якуғнихтуңа кйгуйғни, уаяғнихтының, талўа юлгутымныңлью, язычнигныңлью. Якуғнихтуңалъю ныхльяғни, килғәни, кылъйнилью. Талўа якуғнихтуңа ухпықәлгутысиғұағның. ²⁷ Уғлығйхльякәгуңа, пияқльйғәқльюңа. Иляңани қавахпынаңа, игатағңәғмалъю, мықсюғңәғмалъю. Ауын нықңитақльюңа, азигутитақльюңа, хўтақльюңалъю әткйтым. ²⁸ Тамәкут сяғуйтхун, ахутаңа тамаҳән сюмығьялиткыхкәқанка ухпықәлгутыт тамаҳитни юғәғвигни. ²⁹ Ухпықәлгутым ухпықильхә каянныңәни,

хўаңалъю каятақуңа. Ухпықалгута китум сығлықыснығагу, сякшитақуңа.

³⁰ Қукәюхнақукума, қукәюхлъыкуңа каялъикусимның. ³¹ Кияғнығым лйсимакаңа иқлъыңиқнәнғитуңа. Лъңа Атакә Атанғым Иисусым, усюқсаяққ қўнпырухлъяк. ³² Дамаскымылъюңа, правителым тугустысюкақәңа. (Умилғым Аретам правителыңуқтыстыкам.) Ынкәм тугусқылъюңа пильюўақтыни кылыңакистыкақй ныхлъяғым амихлъягитни. ³³ Иўырңа илякумтәғма укихтыкақәтңа корзинағныкун миңлъютым қырғысыхкынкун ынкәм анакағуңа правителымың.

Павелым Ысхағўәлъха

12 Қукәюхсяққәгуңа, анығныхқусйңгитығңән. Паниның уңипәнъақамси ысхағўәльымның, Атанғымлъю алыққуқәның хўаңамнун. ² Лйсимакақа юк Христосымылңуқ. Қуля стамат сйпнықлъюки аюмикулъығни агани нағуқтыкани Кияғнығым маётқақтыкақә пиңаянун қияғым. Налъюкнўәғақа юк югусиминитутаңа налиғмың югусиминың әнңакәтаңа, иўырңа Кияғнығым лйсимака. ³ Лйсимакақа тәна юк Кияғнығым маётқақтыкақә Райемун. Налъюкнўәғақа юк югусиминитутаңа налиғмың югусиминың әнңакәтаңа, иўырңа Кияғнығым лйсимака. ⁴ Таўани нагаткақй сяңўәт апығьяққәңгилнўт. Тамәкут йнғуткәгут югмун акузиткысыққәлютың. ⁵ Қукәюгуткынъақақа тәна юк, иўырңа қукәюгуткынъақынғитуңа хўаңамның иўырңакун каялъикусиқықхәйнамның. ⁶ Қукәюгуткысюкума хўаңамның, тымңиңунәнғитуңа қаюхлъяк апыхлъықақа ипапилъық. Иўырңа қукәюгуткынъаңгитутаңа хўаңамның, қаюхлъяк югнун сюмыхтағәткысюхтуңа ыльқухлъюңа ысхапалъхитхунлъю, нагатылъхитхунлъю хўаңа. ⁷ Кияғнығым алыхтыкақығңәки хўаңамнун угляпихлъығит сяңўәт қиягми, қукәюхтыстысюнғитәңа. Ынкәм Кияғнығым қусывыхтысқылъюңа сикухлъюңыстәңа югусимкун. Тәна сикухлъюк уңипақтыңуқ Тұғнығағмың. Тәм икфиқыстәңа қусывығңасқылъюңа. ⁸ Пиңаюның кытўылъ Атанығмун юғағақуңа иқитысқылъюку. ⁹ Иўырңа пйңа: «Каюсилъқа нәмәқ лъпынун сюфлъюхтысқылъюку тәна икфиқылъық қаюхлъяк ахтуғьяққәңгилъқа икнақылъықпигәғуақуқ каялъиқынықыны». Ынкәм қуякусиқлъюку қукәюхтақуңа каялъикусимның хўаңамнитысқылъюку Христосым ахтуғьяққәңгилъха. ¹⁰ Тәна апалъюқлъюку қуяқуңа каялъиқыңанымни, сығлықўлъыңнымни,

пияқлъйнымни, амьюткыльыңнымни, альяҳйнағмыңлъю сығлылынымни Христос апалъюқлъюку. Қаюхлъяк каялъиқыңанымни тәуа икнақуңа.

Павелым Сюмығьялиткықхәқи Коринфьғмит Ухпықйт

¹¹ Акузинўңа тымңитхўастун, иўырңа лъпыси таўатын пистахпысиңа. Лъпыси пинитун акузиткысыққәсығәхпысиңа иляхпысинун. Қайўа сясйңгитығңәғма, тамәкут «әңўәғит апостолыт» әңўәғунғитут хўаңамның. ¹² Лъпысинильюңа ныкыхлъюўән угляпихлъығит альяҳйнәт альяҳлъюхўахтилъхыт пикақанка. Тамәкут ипапихқәтңа апостолыпйгутка. ¹³ Сякақсиңи ухпықат иляңитнилнўт юғағвигми лъпысинун пимаңилькымның? Атәсиҳйнақ альяңуқ, акилгукумаңитамси. Сығывутақтыңа анахсимакумси! ¹⁴ Лялихфикнақамси пиңайткун, иўырңа углығйгуткыстысюнғитутаңа лъпысинун. Лъпыси сюмығмикақамси, накән сяғьяси. Тағнуҳақылғйстун аюқамси. Тағнуҳәт афлъыңақияққәңгитут аңаюқамыхның, иўырңа аңаюқат афлъыңақсыққәйт тағнуҳатың. ¹⁵ Тўньаққәхтамси сямың тамаҳәның хўаңа пимның, талўа хўаңамның тўныльықуңа лъпысинун. Пиниқатағанымси, льяңақа лъпыси пиниқыпагигатахпысиңа. ¹⁶ Лъпысылъю, хўаңалъю лйсимакахпут углығйхтысимаңитамси. Иўырңа иляхпыси анахусиманйтңа. Пйқут пўхнилюси иқлъыңиқыльымыкун. ¹⁷ Натын таўатын пистымси? Сякыңыхкәзиңа лъпысиның каяхтақамки югыт лъпысинун? ¹⁸ Каяхтыкақәқа Тит лъпысинун пискыльюку, ухпықалгутфутлъю малигутысқақа. Титым пўхсимисй? Накә, Титымлъю, хўаңалъю қыпхақхпут атәсийгуқ, атәсикун тағнығакун. ¹⁹ Сюмыхпысинийи лъпысинун ипапихқынъақуткыстыху анахусиманилютуң? Накә! Кияғнығым нагақуманғани, акузйкукут Христосым акузисқылъхатун. Пиниқыхкамни, сяңўә қамахлъюку пйқахпут икнақуҳсығналюку ухпыльыхси. ²⁰ Сюмығьялиткақамси лъпысинун кәскума ысхақумси альякнаюкамси хўаңа сиғимакыльымының. Лъпысылъю хўаңа ысхақуфсиңа альякнаюкафсиңа сиғимакыльыхпысиның. Сюмығьялиткақамси ағиватнұнаюкафси, ақинакутнұнаюкафси, сякшәтутнұнаюкафси, лъңинәюгутнұнаюкафси, сығлықўгутнұнаюкафси, йильхитнұнаюкафси, қукәюгутнұнаюкафси, сйхлъиқутнұнаюкафси. ²¹ Сюмығьялиқуңа алья такукумси Кияғнығма кайңусьякнаюкақәңа сивухпысини апалъюқлъюки

сығлықкылъыси. Ынкәм қивғуҳлъяхлъықуңа қаюҳлъяк углялғйни лъпыси сығлыққумаңинәгуси авутыққыпынаси. Паниның сюмыхтағақуси нечистотамың пылюңинъығилңуғмың, блуда атуқақахси, алңунасығат анағңалғйт нуқытусигатаси.

Киңулйт Кылыңасялъыт

13 Уна пиңаййткә ллялиҳнақылъығма лъпысинун. Акузитни Игақыхкани игақңақ хўатын: «Юк анахусимаңиткатху, мālғук налиғмың пиңают лйсимакистыт ипапиҳқысыяққақат анахутылъха». ² Тўңлиҳәни ллялиҳфикақңамси кылыңасяққамси тамәкут сивунғани сығлықкылғйт. Иляңитлъю кылыңасяққанка, тагинқихтыкума ағьюғмихлъықнилюки сығлыққумаңинақата. Тамәнъығитығңағма кылыңасяғнақанка. ³ Хўаңамнун ипапиҳқыстысюкыси Христос акузйқутаңа хўаңамкун. Христос каянъығитутқ ағьюғмикумиси, итупиль ахтуғьяхқәңгитутқ. ⁴ Қайўа Христос каяткәяхтуқ қакўрағақңамыхтыху, мәтын кияхтыңўқ Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъхақун. Хўаңкуталъю каятукат катам Христосым каяткәялхатун. Иўырңа лъпысиниткумта каюсйлъықамси Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъхақун. ⁵ Ювғйхтык лъпысиның лйгикысқылъюку ухпықылъыхси Иисус Христосымун. Лйгикынғистыхўу Иисус Христос кияхтыңьутаңа илюхпысини? Илюхпысининъығитңукан, тәўа

ухпықыпильхитахси. ⁶ Сюнаңуқ лйгикитыху Кияғнығмун итагнақуманилюта. ⁷ Юғағакукут Кияғнығмун каюсйтысқылъюси анахутыфқәфси писқылъюси. Иўырңа юғәңунғитукут ипапиҳқынъалюку лъпысинун Кияғнығмун итагнақуманилюта. Итупиль хўаңкута юғәткақамси ыльқуғутңән писқылъюси, қайўа югыт пиғңатәлъю итагнақылъхинъиллюта Кияғнығмун.

⁸ Кипулъхинәхпағниңитахпут ипапилъық; итупиль иляпхяхққақхпут. ⁹ Қуяқкукут каянъымта, икнақңуныхпысини. Ынкәм юғәткақамси вығунъықихтысқылъюси кияхтысқисюльханун Кияғнығым. ¹⁰ Тамәкын апальюқлъякуку письмокақамси лъпысинун пивагилгама қаюҳлъяк нанқихсюңгилъкымси ағьюғмигьяхқәллюси. Атанғым қылъқақәңа нанқихтыстыңулюңа лъпысинун. Ынкәм нанқихсюгамси каюсйнъалюси ухпықилъыхтухтысқылъюси, накән каялисқылъюси.

¹¹ Ухпықәлгутымни, таўатынңам пйңа. Қуяңатык. Вығутык кияхтысқисюльханун Кияғнығым. Писқысюльымтун питык. Кияхтык итагнақульюси, ныкыхмытульюси. Ынкәм Кияғнық тынымыңа пиниқылъхымлъю, ныкыхмылъхымлъю лъпысинилъи.

¹² Қуякутутақитык аглығналғйкун нәлъыққун.

¹³ Қамахлъютың ухпықәлгутыт пиниқйсиңут.

¹⁴ Наңлъыхталъха Атанғым Иисус Христосым, пиниқылъхалъю Кияғнығым, қырңағмытылхалъю Аглығналғйм Тағнығам лъпысинилъи.

К Галатам

1 Укут посланият Павелымың пиңүт, апостолымың. Югыт накмикыльхитатңа апостолыңулуңа, талўа каяхтыльхитатңа. Апостолыңуҳтыкәгуңа Исус Христосыкунлюю, Кияғнықкунлюю Атакун, уңуваҳтыстикақ лъңаның тукулъығмың. **2** Письмоғақамси ухпықани Галатиямылңуғни. Қамахлъютың ухпықалгутма мәнлыңүт пиниқйсиңуқ хўаңамнун малигульютың.

3 Кияғнығым Атамта, Атанымталъю Исус Христосым наңлтыкльисилью, ныкихмыльылгусльисилью.

4 Христос лъңаның аҳқуткыхкәгуқ сығлықкыльымнун, итымунъалюта хўакын сығлығмың кияхтәлтығмың. Кияғнымта Атам пиюкыльхатун пикагуқ. **5** Ынкәм Кияғнық усюқылъыңли қўнпырухлъяқ кынлыңунән. Аминь.

Атәсйнәгуқ Пинилғй Уңипақ

6 Сяғйғаягутамси аўалъю пыхтаҳтаҳси туқлъюғистызи наңлтыхталъхакун Христосым, тугукльиғйси альяның «пинилғйның уңипаның».

7 Авақшахйтуқ алья «пинилғйның уңипаның». Иўырңа иляңита югыт тыхыльхйхтыстақйси альяңуҳнақуткыльығмыхтыхун Пинилғйтнъың Уңипаның Христосымың аюқылғйт. **8** Қайўа яқулык қиягмың, налиғмың налимта хўаңкута уңипақыхкунтыки «пинилғйт уңипат» альяңулюки уңипақыхкамнъың лъпысинун, тәна Уңипақилғй Кияғнығым нанқихлъигу ағьюльығмун.

9 Сивунғани уңипатқақамси, хўа уңипәнъақлъятағамси, китум алңунак уңипақыхкумики «пинилғйт уңипат» альяңулюки ухпықыхкаҳпысиның, Кияғнығым нанқихлъигу ағьюльығмун.

10 Таўатын акузилъымкун ыфқуҳнақуткыңьунғитанка югыт. Накә, Кияғныҳйнәгуқ ыфқуҳсюкақа. Паниның югнун ыфқуҳтинақуткыңьукума, Христосымун қыпхаҳтыңунәнғитуңа.

Натын Павелым Апостолыңуҳтыльха

11 Ухпықалгутымни, уна лйсимакысюгақа лъпысинун, Пинилғйт Уңипат уңипақыхкынка югның пиңунғитут. **12** Нагақуқақынғитанка югның,

талўа китум алңунак апыхтүткумаңитй хўаңамнун. Исус Христосым алыхтыкақй хўаңамнун.

13 Нагақуқақаҳси натысътка малихтыңьулюки Иудейт кияхтәлхит. Ынңәталъ наңлтыгыльюңунаңа амьюткыхкақанка ухпықат, тәкуңинахәғның авйғутыснақуткыхкақанка.

14 Иңьяқақанка альюлюки аңтәлгутынка атуқңулюки Иудейт кияхтәлхит, қаюхлъяқ сягиқныхлъягуяҳтуңа сивунымта наңағнығитнун.

15 Иўырңа альхығумаңилъюңа Кияғнығым накмикыхкақәңа, наңлтыхталъығмикун туқлъюқақәңа. **16** Ынкәм хўаңамнун алыхтыкақә кинаңутаңа Иғныни уңипақыскыльюку язычнигнун. Кинкунун алңунак акузиткысяхтульхитақа тәна, **17** талўа Иерусалимытыльхитуңа акузиткынъалюку апостолыңуҳтыканун сивумни. Йығлыги Аравиямун пйңа. Тахталми утығниҳтуңа Дамаскымун. **18** Тамәни пиңают аюмиқульхыт атуғлюки Иерусалимытуңа алыхқуғналюку Кифа (Петр). Лъңанитуңа акимигақ унук. **19** Кина алья апостол алыхқунғитақа иўырңакун Иаков, Атанғым аңлыгутаңа.

20 Апқанка укут ипаңүт, Кияғнығым лйсимакаңа иқльыңиқңунғитуңа.

21 Тәхкын иглығәңа Сириямунлюю, Киликиямунлюю. **22** Тамәни Иудеями ухпықат Христосыкун сялин нальйгалъкаңатңа хинасяхқуғлюңа. **23** Таўаңинақ лйсимакаңа нагақульыхтың хўатын: «Юк амьюқытыкыстыкыхкаҳпут, нәфқйнақуткыхкақлъю ухпықильымнъың Христосымың мәтын хўа уңипақйкуқ ухпықильығмың Христосыкун!» **24** Ынкәм Кияғнық усюқақат хўаңа апальюқлъюңа.

Апостолыт Тугукльиқаңат Павел

2 Куля стамат сйпнықлъюку аюмиқульық атуғлюку утығниҳтуңа Иерусалимымун; Варнавам малихтәңа Титлъю кыльқақа.

2 Кияғнығым лйгикыстәңа Иерусалимытыскыльюңа. Кәсямта ухпықат иглығутистыңинйт қырңуғутахтысқанка. Таўани уңипамсюгутанка натын язычнигнун уңипақильымның Пинилғйның Уңипаның. Таўатын пикагуңа лйбрақ тәкут иглығутистыт

апыхтуғилъхынка тымңиңунинаюкатки сивуңганилъю, мәтынлъю. ³ Лйгиканка апыхтуғилъхынка тугуклъиғит қаюхлъяк малихтистыка Тит, Грегыңуғңән, обрезаниясқынғилъкаңат. ⁴ Иўырңа иляңи ухпықасиғўағыт аксяқлъюку илятут хўаңкунъун рйрңиналюку итымңалъыхпут Христос Исусыкун. Қыпхақтыляғуҳнықихтысқылъюта пйлъю Лйлихтўсямнъун. ⁵ Лъңитнун малихқутақылъхитукут талўа натыңйхақ алмысиқысқылъюки ипанулъхит Пинилғит Уңипат апыхтўсяқылъымтыстун лъпысинун.

⁶ Тăкут ухпықат иглығутистыңита алъяңуҳсимаңитит Пинилғит Уңипат уңипақакыкынка. (Иглығутистыңуяғңăта, хўаңамни алъяңуғутцитут қаюхлъяк Кияғнық танилъхитук.) ⁷ Иглығутистыт лйгикумăт Кияғнығмун нығьюкусиманилюки хўаңамнун Пинилғит Уңипат уңипақысқылъюки язычнигнун, катам таўатын нығьюкутылъхатун Петырымун Пинилғит Уңипат уңипақысқылъюки Иудеянун. ⁸ Катам Кияғнық қыпхақағуқ Петыркун апостолыкынъалюку Иудеянун, хўаңамкунлъю қыпхақағуқ апостолыкынъалюңа язычнигнун. ⁹ Ынкăм тăкут иглығутистыт Иаковым, Петырым, Иоанным ныкывғатилғит ухпықанун, лйгикăт Кияғнығмун тунусялисиманилюңа таўатын қыпхйсқылъюңа язычнигнун. Тамăкын апалъюқлъюку Варнавалъю йхыпут агулятит тугуклъиғнилюку қыпхăңулъыхпут язычнигнун, лъңит Иудеянун. ¹⁰ Тăнаңинақ пуйгуснаниғăт каюсйтысқылъюки аклъюмалғит, тăната нағныгусюпихтыкыкыка.

Павелым Ағьёғмикаңа Петр Антиохиями

¹¹ Тахталми тăкўани Петр Антиохиямылъюни сямың анахуткақ. Ынкăм сивуңитни ухпықат ағьёғмикаңа анахутылъханың апалъюқлъюку. ¹² Петр нығылгусиғикаюгуялғи язычнигыт ухпықатның қынляңа Иаковым югыт Антиохиятыстылъхитнун. Иўырңа кăсята нығылгусиғнаниғи язычнигыт, афтыкақлъю лъңитның. Таўатын пикăлғи қаюхлъяк алиңылғи тăкут югыт сягикутнукаңит язычнигыт ухпықат обрезанияхқăнилюки. ¹³ Тăхкын қамахлъютың Антиохияғмит Иудеит ухпықат малигуткат Петырым анахутылъханун, талўа Варнавалъю илялъюни. ¹⁴ Лйгиксямки қăткунъығитылъхит апыхтўсйтнун Пинилғит Уңипат, сивуңитни югыт Петр пйқа: «Лъпык қайўа Иудеяеңуғңăхпык кияхтыңўтын язычнигыстун, накăн Иудеястун. Сяңитаңам язычнигыт Иудеястун кияхтыснауктыкыки?»

Иудеитлъю, Язычнигытлъю Ухпықилъықхун Югулилъыңылъхат

¹⁵ Иудеяңулюта алъхықăгукут, накăн язычнигыт сығлыққыстыт. ¹⁶ Нақамлъю лйсимакахпут Кияғнығым ылькүгутңалъығминун нальхусяғнăнғитă юк қăткутылъхакун Лйлихтўсянун, таўатыңинақ нальхусяхлъықă ухпықилъхакун Исус Христосымың. Талўа хўаңкута Иудеяни ухпықыккахпут Христос Исус, Кияғнығым ылькүгутңалъханун нальхусйсқылъюта ухпықылъымтыхун Христос, накăн қăткутылъымтыхун Лйлихтўсянун. Кина алңунақ қăткутылъхакун Лйлихтўсянун Кияғнығым ылькүгутңалъығминун нальхусяғьяхқакынғитă. ¹⁷ Иудеяни хўаңкута нальхусяхтысюкумта Христосыкун, накăн Лйлихтўсятхун, иляңита Иудеит сығлыққыстыңунильықйнкунт язычнигыстун. Ынкăм Христосыңуфтă сығлыққыстыңуҳтыстилғи? Йығлыгилъю! ¹⁸ Лйлихтўсят пыхтыкақанка, атуқынқихсягускумки тăўа Лйлихтўсянун анахулъыкуңа. ¹⁹ Лйлихтўсятхун тукукағуңа Лйлихтўсянун кияхсяхқăлюңа Кияғнығмун. ²⁰ Қакўрăткăгуңа Христосымун малигулъюңа, ынкăм хўаңанунанймăқ кияхлъыхй; Христосыңуҳсимăқ кияхлъыхй илюмни. Кияхтыңуғңăгма югусимни, Кияхтыңут ухпықилъымкун Иғнығаның Кияғнығым. Пиниқыккаңаңа, тўныхкăлғилъю хўаңамнун. ²¹ Ынкăм пакигигатақа Кияғнығым тунуся. Юк қăткутылъығмикун Лйлихтўсянун нальхусяғьяхқăяқан Кияғнығым ылькүгутңалъханун, тăўа Христосым тукулъха тымңиңунаяхтуқ.

Апалъй Лйлихтўсят

3 Налъюхағмың лъпыси Галатияғмиңи! Китум пўхтиси? Пуйгустыхў апхўақаксяқыкка Исус Христосым тукулъха қакўрақун? ² Аптахлъямси: натын алъхықтыкақыстыкык Аглығналғик Тағнығак, қăткутылъыхпысигун Лйлихтўсянун налиғмың ухпықылъыхпысигун нагаткахпысигун? ³ Налъюпигыстык? Аглығналғигныкун Тағнығагныкун пйнлиғлюку нутағак уңувалъыхси, апығиғнақыстыхўу лъпысиның катам? ⁴ Икфиқылъыхси тымңиңуфтă? Ухпықыпыстăғақа тымңиңунғитук. ⁵ Кияғнығым тўныккақисйи Тағнығагминың, алъяхлъюхўахтикăўалъю акулыхпысини қаюхлъяк қăткыкыси Лйлихтўсят, налиғмың ухпықыкыси нагакуқакси? ⁶ Акузитит Игақыккат апқакăт Авраамым ухпықыккақă Кияғнық, ынкăм Кияғнығым нальхусяқакă ылькүгутңалъығминун. ⁷ Ынкăм

лъпыси лйсимакыльықаси тамăкут ухпықилъылгыт Кияғнықун Авраамым киңунықпигақй. ⁸ Акузитыт Игақыхкат апқыстақакат Кияғнығмун нальхусяғнақнилюки язычнигыт ыльқугутңалъығминун ухпықилъхитхун. Нығиғлюку Кияғнығым апқақā тана Пинилғй Уңипақ Авраамымун, хұатын пйқңами: «Қамахтыңъўағлютың нунам рамкыңи қуястыльыңнақңұт лъпыгун». ⁹ Авраамым ухпықыхкақā ынкām қуястыльыңыхкақ. Таўатыхпигақ тамахағми ухпықилғй қуястыльыңыаққағуқ лъңатун.

¹⁰ Иўырңа Кияғнығым ағыўгьяхқакй тамăкут сиғималғйт қаткутыльығмыхтыхун Лйлихтўсянун нальхусяғлъықнилютың ыльқугутңалъханун. Қаюхлъяк игақңақ Акузитни Игақыхкани хұатын: «Китум алңунак қаткынғилъкаки тамаҳита игақңалғйт игйтхун Лйлихтўсят нанқихтыльыңыльықуқ ағыўгьяхқалюни».

¹¹ Хұатыхлъюўақ лйгикнахтуқ, кина алңунак нальхусяғьяхқангитут Кияғнығым ыльқугутңалъханун қаткутыльығмикун Лйлихтўсянун. Қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикагут: «Тана Кияғнығым нальхусяқā ыльқугутңалъығминун кияхлъықуқ ухпыльығмикун». ¹² Иўырңа қаткульхй Лйлихтўсянун сиғимаңғитут ухпыльықхун, қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикагут: «Сиғималғй Лйлихтўсятхун кияхлъықуқ қаткыльюки».

¹³ Ынкām Кияғнығым нанқихтыкақйлью ағыўғналюта апалъюқльюки Лйлихтўсят, иўырңа Христосым навыхқылъикақйлью нанқихлъықхамнъың тугульығмикун ағыўльықхақпут. Қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикагут: «Нанқихтыкағуқ ағыўгьяхқалюни тамахағми агахтыкақ уқфихкун». ¹⁴ Христос Иисусым навыхқылъикақйлью ынкām лъңакун Кияғнығым қуястыкақй язычнигыт тәхкын атәсимиң қуястыльығмың акықусяқыхкаминун Авраамымун. Ынкām ухпыльықхун альхыхтахпут Тағнығак Кияғнығым акықусяқыхкакык.

Лйлихтўсятлью, Акықусяқлью

¹⁵ Ухпықалгутымни, уңипатахлъямси упутақхамың ахутаңа тамаҳан пйқылғйның: югык акықускумык сямың, игақльюку игакун, атытыңлью игақльюкык, китум алңунак агульхсяхқакынғитā акыкутутыльхак налиғмың иляяхқакынғитā. ¹⁶ Кияғнық акықусяңлъяхтықағуқ Авраамымунлью, киңунғанунлью. Кияғнығым акықусяңлъямаңитй: «Киңунғи», Акықусяңлъяхтықағуқ атәсинағмун киңунығмун, тана Христосыңуқ. ¹⁷ Тана лйгикысюгақсяғақа:

Кияғнық акықусяңлъяхтықағуқ Авраамымун ынкām акықусяни пинақникақā. 430 аюмиқульхыт киңунғитның акықилъығми, Кияғнығым тўныхкй Лйлихтўсят. Тәкут Лйлихтўсят тана акықусяқ сятңунанихқынъанғитā налиғмың нәфқынъанғитā. ¹⁸ Лйлихтўсятхун альхыхнақңукумтыху Кияғнығым тунуся, тәўа акықусякун альхыхнәнғитахпут. Иўырңа акықилъығмикун Кияғнығым тунусяни тўныхкақā Авраамымун.

¹⁹ Сяңамың Лйлихтўсят тўныхкаўат? Тўныхкагут югнун лйгикысқылъюки анахутыльхит сығлықылъхунилюки. Тәкут Лйлихтўсят таўатыткәгут кынляңа киңунық тагилъханун. Лъңаңуқ Кияғнығым акықусяңлъяхқā. Тәкут Лйлихтўсят Кияғнығым яқулыхтыхун тўныхкақй Моисейемун. Тәхкын Моисейем уйгукутистым тўныхкақй югнун. ²⁰ Иўырңа уйгукутистысюғнитут атәсиқ акықикуми. Кияғнық атәсиқатминың уйгукутистысюғнитут.

Апалъй Лйлихтўсят

²¹ Лйлихтўсят тыңвимун аюқаткй Кияғнығым акықусй? Накā, йығлыгилъю! Лйлихтўсям уңувалъыңысяхқаксякумикун, тәўа Кияғнығым нальхусяғнаяйлью ыльқугутңалъығминун тәхун Лйлихтўсякун. ²² Иўырңа Акузитыт Игақыхкат пикагут қамахлъюки нунам юги сығлықылъхым аносимиңлъяхтықй. Ынкāңам Кияғнығым акықусяқыхкани тўныльықā ухпықикахйнағнун Иисус Христосымың.

²³ Сялин ухпыльхильюку аносимиңлъяхгәяхтукут Лйлихтўсянун. Лйлихтўсят ахқутақнуяйлью кынляңа Кияғнығым хұаңкунъун лйтыстыльханун ухпыльық. ²⁴ Лйлихтўсят апакутистыксяғапут кынляңа Христосым тагилъханун. Ынкām мәтын ухпықилъымтыхун Христосыкун, Кияғнығым нальхусяғьяхқәхтйлью ыльқугутңалъығминун. ²⁵ Ухпыльық тагитаңаның Христосыкун Лйлихтўсят апакутистыкнаниғапут.

²⁶ Ухпықилъыхпысигун Христос Иисусыкун, қамахлъюси Кияғнығым авакутақйси. ²⁷ Крестиғақнафси Христосымун, әльхйстун Христос пикақәси таўатын пиюлюгақылъыхпысистун. ²⁸ Аляңуғутңитут Иудейтлью, язычнигытлью; аляңуғутңитут қыпхақтыляғытлью, қыпхақтыляғунғилңұтлью; аляңуғутңитут югытлью, агнатлью, қаюхлъяк қамахлъюси атуным аюкуси Христос Иисусыкун. ²⁹ Христосым пикнуқаңиси тәўа Авраамым киңунқйси. Ынкām лъпысылъю пилйльықәхси Кияғнығым акықуся Авраамымун.

4 Нағнығутахлъякун хұатын, игнық пилйтияхқак атами сяғьяңаның қыпхақтыляғыстун

киягуктаюгук мыкыстәхәлюни, қайўа лъңан пиксяғңагу сяңўа тамаҳән атами пйңа. ² Мыкыстәхәлюку югыт афльыңақыхқақәт, сяңўәтлюю тамәкут лъңан пикахқй кынляңа атаңан пияхқәхнилъханун. ³ Хўаңкуталъю таўатысяхтукут. Тағнухәлюта қыпхәхтылғуяхтукут нунам иглығутистыңитнун туғнығағнун. ⁴ Иўырңа Кияғнығым накмикыхкә ағнық кәсян каяхтыкә Иғныни, альхықак ағнакун. Лъңан қәткыхқақй Лйлихтүсят ⁵ итымунъалюта Лйлихтүсяның, авакуталитысқылъюталъю Кияғнығмун. ⁶ Лъпыси авакутакутминың Кияғнығым, Иғнығми Тағнығақык каяхтықақәк илюмнъун, қывульютык пикак: «Авва, Ата!» ⁷ Ынкәм Кияғнықхун қыпхәхтылғунанихтутын, авакутақәтын. Авакутақәхтутминың лъми пини лъпынун пилитыслъықй.

Павелым Сюмығъялиткыхқаңи Галатияғмит

⁸ Сивунғани нальюксяғаҳси Кияғнық, ынкәм қыпхәхтылғуяхтуси кияғнығунғилнұғнун. ⁹ Иўырңа мәтын лйсимакаҳси Кияғнық, налиғмың ипапыстәк Кияғнығуқ лйсимакистызи. Сяңафсиңам утыхсюгыстык каялнұғнун сясйңгилнұғнун иглығутилғйнун туғнығағнун? Сяңан тамәкунун қыпхәхтылғуғнықихсюгыстык? ¹⁰ Паниның қәтқақаси апыхтуғалъхит ағнығнун, танқинун, аюмикулъығнун ағнығнунлъю сьәлқумсивикақыхқаңитнун. ¹¹ Алиңутқақамси, қамахлъюни қыпхәтильқа лъпысинун сясйңгинъаюкан.

¹²⁻¹³ Ухпықәлгутымни, туңсигвикамси, хўаңамтун лъйғысқылъюси қаюхлъяк хўаңалъю лъпысистун лъйқәгуңа язычнигыстун.

Сивунғани уңипақитақңамси Пинилғйның Уңипаның сығлытун пимаңитахпысиңа. Нықамикаҳси таўани такукақамси қаюхлъяк қинуюгулғйңа. ¹⁴ Қайўа қинуюльығма сығлылхтысяғңәғмиси укаваҳсимаңитахпысиңа налиғмың ихсякумаңитахпысиңа. Йығлыги, упуғатахпысиңа никимкун Кияғнығым якулгатун, налиғмың Христос Исусытун. ¹⁵ Нәгу қуяңалъыхси? Лйсимакамси пияқлғыгуяқата ийыси нусюглюки тагивағнаяғси. ¹⁶ Ынкәм аңуййғыстыңә қәюхлъяк уңипәскымси ипапигмың?

¹⁷ Тамәкут югыт қәткытысюқаңиси Иудеит Лйлихтүситнун, пиюкыпихтйси лъмыхнун малихқутақысқылъюси, иўырңа апальят пининғитук. Лъңита әфтысюгйси хўаңамның, лъңинағмың малихтысқылъютың. ¹⁸ Пинихтук югыт сймқыхкумыхтыки юлгутытың, тәўаңинахқ апальят пиниқата. Қўнпың тәна ипаңуқ, авйсяғңәғма. ¹⁹ Тағнухәхамни, катам ағнам

ақнихқылъхатун игниюльығмини хўаңалъю таўатын ақнихқуткынъықихтыңъўамси кынляңа Христосытун лъйльыхқәхпысинун. ²⁰ Хўәтуқ мәтын лъпысинильхыңа ынкәм лйсимакнаялғйңа натын алыхқуғьяхқәлюси. Сюмығъялиткыхлъяўамси.

Успутаққак Агарылью, Сарралъю

²¹ Лъпыси атуқиюлғйни Иудеит Лйлихтүситның, талўа лйгикигатаси Лйлихтүсят сьамың писйтаңи.

²² Игақңәк Акузитни Игақыхкани Авраамыңуқ мәлғуығның иғнылғуқ, әлхә қыпхәхтылғуқун ағнакун, иляңа қыпхәхтылғуңгилнұхқун ағнакун.

²³ Иғныға қыпхәхтылғуқун альхықәгуқ югыстун китутун алңунак. Иўырңа иляңа иғныған қыпхәхтылғуңгилнұхқун альхықәгуқ қаюхлъяк Кияғнығым акықусяқыхқаңа. ²⁴ Тәкук ағнак успутәгуқ мәлғуығнун акықусяхкынун Кияғнығым.

Қыпхәхтылғуқ Агарь акықусятун Кияғнығым аюқуқ Синайым найғаҳани ынкәм альхықәгуқ қыпхәхтылғуқәлютың. ²⁵ Агарь Синайым найғаҳақңулюни аюқуқ, Аравиямылнұқ.

Ағнығмимлъю Иерусалимыңатун аюқуқ, қаюхлъяк авакутақульхит қыпхәхтылғуқ Лйлихтүсянун.

²⁶ Иўырңа пәмна Иерусалим қыпхәхтылғуқитук, лъңа нәкахпут. ²⁷ Акузитыт Игақыхкат пикагут:

«Қуяхлъяги, лъпык қумиңигалнұтын, ақнихқигалнұтын игниюльығмың.

Угихпык унитығңәтын,

арә қуяхлъяғым аңталяңаның қаюхлъяк тағнухәхтәғсяхқәгутын ағнамың угилығмың».

²⁸ Ухпықәлгутымни, Исаакытун аюқуси қаюхлъяк авакутақйси Кияғнығым апальюкльюку акықусяни Авраамымун. ²⁹ Тамәни ағнығни тәна иғнық

альхықак югыстун китутун алңунак амьюқытәткыхқақә иғнық альхықак Тағнығам пильхакун. Паниның мәтын таўатытуқ. ³⁰ Иўырңа

Акузитыт Игақыхкат сьамың пйтху? «Қыпхәхтылғуқ ағнақ, иғнығалъю ағуляқыстыкык. Қаюхлъяк

қыпхәхтылғуғым ағнам иғныға ныңиғнәңгитук атами сьғьяңаның малигульюни иғнығанун

қыпхәхтылғуңгилнұм ағнам». ³¹ Ухпықәлгутымни, хўаңкута авакутақынғитйнкун қыпхәхтылғуғым

ағнам, иўырңа авакутақйнкун қыпхәхтылғуңгилнұм ағнам.

қыпхәхтылғуңгилнұм ағнам.

Итымңалъық Христосыкун

5 Христосым хўаңкута итымутқакутаңаның, итымыпйгумәкут. Ынкәңам ныкывғатык ағульлкъәлюси, қыпхәхтылғуғнықихтыхпынаси Лйлихтүсянун.

² Нагатык! Хўаңа, Павел, уңипәтамси: обрезаниястыкуфси Лйлихтүсям писқылъхатун, тәўа Христосым апығйқә каюткынъәңгитаҳси.

³ Алъя кылыңасяғақа тамаҳан юк, обрезаниястыкуми таўа қаткыңъўағьяхқақй қамахлъюки Лйлихтўсят. ⁴ Лйлихтўсятхун нальхусяхтыснакуткыхкуфси Кияғнығым ылъкуғутңалъханун, афльыкуси лъпысиның Христосымың, унильықахсылъю Кияғнығым наңльыхталъха. ⁵ Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун утақаңўахпуд сигималъыхпуд апығйғысқыльюку. Сигималъыхпуд танаңўқ: Кияғнығмун нальхусйсқыльюта ылъкуғутңалъханун ухпықылъымтыхун Христосыкун. ⁶ Христос Иисусым пикңукаңисилью, юк мыгнунаңгитук обрезаниякәкуми налиғмың обрезаниялъхилъкуми. Уна ысха мыгнуналғй, ухпықилъық Христосыкун пиниқистилғй юлгутымнъың.

⁷ Сивунғани пинитунўақ пиңуяхтуси. Китум қаткунъанихтыстиси ипапихқыльығмун?

⁸ Кияғнығым туқлъюғистыхпыси пилъқынғитә.

⁹ Нықамиклъюку: «Закваскаңйхәм хұхтыстыхлъягақә акўтақ». ¹⁰ Лъпысилъю, хўаңалъю пикутаңаның Атанғым, нальюнықсюкынғитанка ухпықнанифқйта апыхтўсянка лъпысинун писқыльюки. Лйсимакақалъю Кияғнығым ағьюхлъықә сығлылйхқилғй лъпысиның, кинаңуяғңән.

¹¹ Ухпықалгутымни, уңипақиңигатуңа югыт обрезаниясқыльюки. Таўатын уңипақиңуяқума Иудейт амьюқытәткынъаниғнаяғәтңа ынкәм қақурә Христосым сюгагнйгүткынъаянғитәт.

¹² Тамәкут сығлылйхқилғйт лъпысиның обрезаниялъығмың, лъңитңут обрезаниястыңулютың евнухыңлялъхйт лъңитның.

¹³ Ухпықалгутымни, Кияғнығым тахсиқақйси итымңалъығмун Христосыкун. Таўаңинақ атуқыхпынән итымңалъыхси атуғьяхқәлюки сығлыхқыңъалғйт пиюкылъхи югусим. Итупиль қыпхәтыки иляси пиниқылъыхпысигун.

¹⁴ Қаюхлъяк қаткылъықаси қамахлъюки Лйлихтўсят қаткыхкуфсигу уна Лйлихтўсяқ: «Пиниқлъюку юлгутын пиниқылъыхпытун лъпынун катам». ¹⁵ Иўырңа лъпысиның қаникунъақңукуфсилъю пильюгунъақңукуфсилъю угихсәлғйстун тығикусястун, кылыңатык, қаюхлъяк нәфқутунъақуси.

Кияхтык Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун

¹⁶ Хўатын пймси, кияхтык қаткылъюкык Аглығналғйк Тағнығак. Таўатын пикуфси атуқнәнғитаси сығлыхқыңъалғйт пиюкылъхи югусим. ¹⁷ Қаюхлъяк сығлыхқыңъалғйт пиюкылъхи югусим кипулъығңәт Тағнығагнун, пиюкылъхи

Тағнығам кипулъығңәт пиюкылъханун югусим. Тәкук аңуякутук ынкәм атуқнәнғитаси пиюкылъыси. ¹⁸ Тағнығам мағьяхқўнукаңиси таўа Лйлихтўсят атуқсяхқәнанигаси.

¹⁹ Югусим сығлыхқыльыхтуқам пиюкылъхи нальюнйтут. Укуңұт: алңунасығақ, сығлытун атукутылъық, нуқысигалңұт алңунак атуқимун, ²⁰ манйгўтылъық кияғныңлъяқанун, уйвйниқылъық, аңуийиқылъық, пильюгутылъық, куңьяқилъық, сьакшитылъық, лъңинәохтылъық, афқымырәлъық, қырңуҳпахтәтылъық, ²¹ ақиналъық, сьюмылъық, қырңуғульютың ахсәхпәхтакут сығлытун пильығмун, иляңаныңлъю сығлыхқыльығның. Кылыңасяғнақлъятагамси сивунғани пильымтун, тамәкут таўатын кияхлъыхйт илятңанәнғитут куясльығаның Кияғнығым Атаныхпагулъхан.

²² Нақамынрақ Аглығналғйм Тағнығам пйтыстыкй укуңұт: пиниқылъық, куямалъық, ныкыхмылъық, нуқынъыхтулъық, наңльыхталъық, пинилъық, атәсйғмытылъық, ²³ якумаңиңитылъық, нуқытылъықлъю. Тәкут йнгутылъхитут алңунак лйлихтўсяни. ²⁴ Христос Иисусым пиңита қақурәткақйт сығлыхқыңъалғйт пиюкылъхит югусимың. ²⁵ Кияхтыңъукумта Тағнығагныкун, қаткылъытыкык Тағнығак. ²⁶ Кукаюгнығуфқәмта, қинуюхтифқәмта, ақинакутыфқәмта.

Каюситульюси

6 Ухпықалгутымни, кина сығлыхқыльыхым кәтфальюхтыкагу, лъпыси кияхлъыхйни Тағнығагныкун, пинитунўақ якуқлъюку каюситыху малигунъықихтысқыльюку Атанығмун. Лъпысилъю, кылыңаңўағлюси лўбрақ наңйқулъыңнаюкафси. ² Каюктульюси сығлылйльыхпысини; таўатын қаткылъықахси Лйлихтўсяқ Христосым қылгүткә. ³ Кина сюмыхтағакуми сяңунилюни, сяңунгитығңәғми, лъңаның пўхтыңъўқ. ⁴ Йықай тамахағми югым ювғйғўағлигу кияхтәлъыни. Ынкәм пиниқан куякнакаңа лъми катам апығйқани успутақылъңунән китум апығйқәнун. ⁵ Тамахағми югым иглығусяхқақй лъми пияхқани.

⁶ Кина алңунак апыхтуқақ Кияғнығым апыхтўсямның, пинилғймың тўнили апыхтуғистыминун.

⁷ Сюмыхтағакувык пўхлъықнилюку Кияғнық лъпынун пўхтыңъўтын. Югым сяңўә пйтысйғақани унатағьяхқақә. ⁸ Пйтысйғакувык ыфқуҳналюку сығлыхқыңъалғй пиюкылъхын, тәхкын унатахлъықан туқулъық. Иўырңа пйтысйғакувык ыфқуҳналюкык Тағнығак, тәхкын Тағнығагның унатахлъықан кынлыңилңуқ уңувалъық. ⁹ Ынкәм

қинуягутыхпынән пинитун пилъық пилътыху,
қаюхлъяк йлъқаюнғилькумта пилъыққақ кәскан
акилыхтұсяңылықыкут. ¹⁰ Ынкәм
пилъыққалгунымта йўлың пинитун пйқылытыки
қамахтыңъўағлюки югыт, кияң тамәкут
аңлыгутылиткапут Христосыкун.

Павелым Киңулиқ Кылыңасялъха

¹¹ Ысхақақтыкиқун яхтухлъягыт игальхынка
букват!

¹² Югыт ысхақсықсюныхтуқатлъю
қанаткиюныхтуқатлъю пинитун
қыпхалъығмыхның, лъңиңұт
обрезаниясқұғўағилғйт лъпысиның. Таўатын пйқут
қаюхлъяк алиңақылғйт
амьюқытәткылыңнаюкамың уңипақыхкумыхтыху
қакўраҳйнә Христосым, авылғағлюку
обрезаниялъық. ¹³ Қайўа обрезаниякәяғңағмың,
лъңит катам қәткусигатут Лйлихтұсянун.

Обрезаниясқысюгақйси қанаткыпигыснағналюси
лъмыхнун обрезаниястыкақнилюси. ¹⁴ Иўырңа
хўаңа қананәнғитуңа сямың алңунак иўырңакун
қакўрәның Атанымта Иисус Христосым.
Туқулъхакун қакўраами нуна қакўрәмәқ хўаңамнун,
ынкәм хўаңа қакўрәмәңа нунамун.

¹⁵ Мыгнунаңгитук юк обрезаниякәкуми, налиғмың
обрезаниялъхилькуми. Уна мыгнуналғиңўқ;
Кияғнығым улимакақйлью нутағәлюта югни.

¹⁶ Тамаҳйтнун қәткульхйнун апыхтұсямнун, йықай
Кияғнығым ныкыхмылхалъю, наңлхыталхалъю
лъңитнилъи, Израилыңанилъю Кияғнығым.

¹⁷ Хўакын кынлыкльюку китум алңунак аляя
сығлылйхтыстыфқәма пилиңа қаюхлъяк
югусимнилңұт мәмылхыт кылгүтңўәт
қыпгахтылйәгульқа Иисусымун.

¹⁸ Ухпықәлгүтымни, йықай пиниқиңалғй
каюсилъха Атанымта Иисус Христосым
тамаҳахпысинилъи. Аминь.

К Ефесянам

1 Укут посланият Павелымың пиңүт. Христос Иисусым апостолыкаңа Кияғнығым пиюкыльзақун.

Письмоңуңа Кияғнығым югитнун Ефесымылңуғнун, атәсийғмылңүт малихсяқтыңи Христос Иисусым.

² Кияғнығым Атамта, Атанымталъю Иисус Христосым наңльыкльисилью, ныкыхмыльылгусльисилью.

Кияғнығым Накмикыхкақилью Христосыкун

³ Усюқылъыңли Кияғнық, Атаңа Атанымта Иисус Христосым! Христосыкун Кияғнығым қуястыңъйилью тамаҳаның тунусямың қияхтамың. ⁴ Нуна улималъхильюку Кияғнығым намикыхкақилью Христосыкун пылюңитысқылъюталъю, авутңитысқылъюталъю лъңанун. ⁵ Қаюхлъяк Кияғнығым пиниқыхкаңилью, нығиғлюку альюхқинакыхкақилью авакутәлюта Иисус Христосыкун. Таўатын пикағуқ қаюхлъяк пиюкыхкаңа, ыфқуқыхкаңалъю. ⁶ Ынкәм усюқахпут Кияғнық қаюхлъяк игльхпынани наңльыкыльхьягилью пиниқыхкамикун Иғнығмикун.

⁷ Христосым аўакун, Кияғнығым итымуткақилью сығлықкыльымнъың. Сығывутй сығлықкыльыпут апалъюқлюку наңльыхталъыхлъяни

⁸ ақықусиқыхлъякаңа хўаңкунъун.

Пыққингустилью, лйгикыстилью

⁹ успықылъығминың сялин алыхсигалькымъиның сивунғани. Тәнаңуқ Кияғнығым успықыхкә, пикақә Христосыкун. ¹⁰ Кияғнығым успықылъыни апығйхлъықә пильықхалъюгўағми.

Қамахтыңъўағлюки улимәни қияғмылңүтлью, нунамылңүтлью қырнухлъықй, Христосымун игльгутысқылъюки.

¹¹ Христосыкун Кияғнығым намикыхкақилью лъңанун югулюта. Аюмирухлъяк пиюкыльығмитун ухпықыхкақә. Лъңан сяңўа тамаҳан пиюкыльығмитун пистақә. ¹² Хўаңкута Иудеяни ухпықани сиғимакиюхўақәгукут Христосыкун. Ынкәм кияхтәлтымтыхун усюқыслъықхпут Кияғнық аңыльыхлъяганун.

¹³ Христосыкун лъпысылъю нагақуқақхси ипапик уңипақ. Пинилғиңуқ Уңипақ уңипәтилғй

югулилъыхпысиның. Ухпықакңафсигу Христос, Кияғнығым нальюниқакйси Аглығналғйғның Тағнығағның, акықусяқыхкаминың тўныльықнилюкык. ¹⁴ Аглығналғйм Тағнығам ипапихқыстилью пагитақхамнъың кынляңа хўаңкута пилйтыльықхамнун. Ынкәм усюқылъықхпут Кияғнық аңыльыхлъяганун!

Павелым Юғй

¹⁵ Нагақумәқа ухпықилъыхси Атанықкун Иисусыкун, пиниқыльыхсылъю тамаҳйтнун Кияғнығым югитнун. Тамәкын апалъюқлюку, ¹⁶ нықамикақамси юғанымни, игамсиқаягунъығмың тәқигатамси Кияғнығмун. ¹⁷ Атахлъякә Атанымта Иисус Христосым. Лъңанун туңсайтақамси пыққингустыльюси Тағнығакынкун, лйгикатағйсқылъюси Кияғнығмың. ¹⁸ Юғәткақа ниғуқ кўххутысқылъюку илюхпысинун, лйгикысқылъюку сиғималъық Кияғнығым лъпысинун пикыстыкә қаюхлъяк намикыхкақйси. Юғәткамсылъю лйгикысқылъюки кымнахлъягыт қуястыльыхлъягыт Кияғнығым акықусяқыхкй югминун. ¹⁹⁻²⁰ Юғахтуңалъю лйгикысқылъюку сығлыхлъягўқ Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъыхлъяга қыпхалғй хўаңкунъи ухпықилғйни. Тәна ахтуғьяхқәңгитыльыхлъяк атәсийгуқ Кияғнығым уңувахтисықыхкә Христосымун туқулъығмың. Тәхкын қияғми Кияғнығым ақумысимә ағынқигнығмикун. ²¹ Кияғнығым кулихпигәхтыстыкақә Христос тамаҳйтның игльгутыстының, қылғикаюғның, ахтуғьяхқәңгилъылығның, умйлығныңлью. Атә иңьятңахлъяхтуқ атығьяхғның нунами хўани, нунағрағақхамилью. ²² Кияғнығым лъикақә сяңўа қамахтыңъўағлюку Христосым итыған асиңанун, нәскүтистыңлъяқәллью сямун тамаҳанун апалъюқлюки ухпықат. ²³ Қамахлъютың ухпықат югусиқй Христосым, ынкәм лъңа игўйхтуқ. Христосым игўйхтә сяңўа қамахлъюку нани алңунак.

Туқулъығмың Уңувалъығмун

2 Сивунғани тағнығаси туқуңахтут қаюхлъяк қәтқумаңилькыси Кияғнық, сығлықкыстыңуахтусилью. ² Таўатысыхтуси

кияқтыңулюси нунам сығлығмун иглығнығанун. Қаткыңуяғахсилъю иглығутистыңат туғнығат қиягамылңут. Лъңаңуқ аңылъықпиғақ туғнығақ иглығутилғй юғның қаткусигалңуғның Кияғнығмун. ³ Қамахлъюта кияқтыкәгукут тамәкустун югыстун. Атуқыхкақапут сығлыққыңалғйт пиюкыльхи югусимталъю, умьюгамталъю. Ынкәм қамахлъюта альхықатымнъың сығлыққыстыңулюта, ағылбъыңнақнуяғтукут Кияғнығым сякшәлъхакун.

⁴ Иўырңа Кияғнық наңлъыхтахлъяхтуқ, пиниқыпихтилъхуқлъю. ⁵ Қайўа тағнығапуд туқуңағңита апалъюқлъюки сығлықкыльыпуд, Кияғнығым уңувахтилъю малигулъюта Христосымун. (Югуликәгуси Кияғнығым наңлъыкыльхакун.) ⁶ Кияғнығым уңувахтилъю малигулъюта Христос Иисусымун, хўаңкунъунлъю ақумылгусихтыстә қиягми. ⁷ Кияғнық таўатын пикәгуқ киңулиғағнун лйтысқылъюку пиниқылъығрукутәхлъяни хўаңкунъун Христос Иисусыкун. ⁸ Кияғнығым наңлъыхталъхакун югуликәгуси ухпықилъықпысигун. Югулилъықси лъпысиның пильқынғитахси, Кияғнығым тунусяқә лъпысинун. ⁹ Югулилъхитйси апалъюқлъюку сьлъықси, ынкәм куқәюгуткысяққақынғитахси. ¹⁰ Кияғнығым улимәқйлъю таўатылъюта. Христос Иисусыкун улимәқйлъю қыпхйсқылъюки пинилғйт қыпхақат. Сивунғани тәкут пинилғйт қыпхақат ятәхқыңуәқакй хўаңкунъун қыпхйсқылъюки кияхтыльымнъи.

Атәсйхтыльық Христосыкун

¹¹ Нықамиклъюку язычнигыңулюси альхықәгуси. Иудеит атиғақйси «обрезаниялъхилңут», лъңит атиқаюгүт «обрезаниякат». (Обрезаниялъхат югусихйнитнитук.) ¹² Нықамиклъюку тамәни пильығни налъюксығахси Христос кинаңутаңа. Нунатәяғтуси Израилығмйнун ынкәм илятылъхисяхтуси Кияғнығым акықусяқыхкәнун лъңитнун. Нунами хўани кияхтыңуяғтуси сиғималъңунасылъю, Кияғныңунасылъю. ¹³ Иўырңа мәтын пильығми Христос Иисусымун илясимәси. Сивунғани аўавансяғтуси Кияғнығмың, иўырңа мәтын пильығми туғәгусимәси лъңанун Христосым аўакун. ¹⁴ Христос лъңа катам ныкыхмыльқахпуд. Лъңаңуқ атәсйхтыстилғй Иудеяныңлъю, язычнигыныңлъю. Нәфқыхкақә миңлъюта афтилғй хўаңкунъың, ынкәм аңуякунъанихқыхкақйлъю. ¹⁵ Христосым туқулъығмикун атүнанихқыхкақй Иудеит Лйлихтүсйтлъю қылғусйтлъю. Таўатын пикәгуқ Иудеитлъю, язычнигытлъю атәсйхтысқылъюки лъмикун. Ынкәм ныкыхмыльыңыстыкақй. ¹⁶ Туқулъығмикун қақурақун, Христосым угумикунъанихқы

Иудеитлъю, язычнигытлъю. Тәхкын атәсйхтыстй, илялйғутистылъю Кияғнығмун. ¹⁷ Христос тагилюни уңипакикәгуқ ныкыхмыльығмың лъпысинун язычнигнун, аўавантыңуялғйси Кияғнығмун. Уңипакикәгуқлъю ныкыхмыльығмың Иудеянун, қантағантыңульғйт Кияғнығмун. ¹⁸ Ынкәм Христосыкун Иудеянилъю, язычнигнйлъю тагияқлъығуғтукут Атамун атәсикун Тағнығақун. ¹⁹ Ынкәңам лъпыси язычнигни нунатәнанихтуси. Итупиль нуналгуткәхтйси Кияғнығым югита, илятусилью ныңлъюгутаңанун Кияғнығым. ²⁰ Мыңтығәтун аюқуси ныкыфтыкат тумыңлъяқйтхун апостолынилъю, ўкналиқистытлъю. Христос Иисус лъңа катам қаңиғам уйғакә. ²¹ Қамахлъютың мыңтығам налиғнығи ныкыққұтңат қырңағмың Христосыкун. Тәкут налиғнығит нулялғймың храмыңуғтыңуғт Атанығмун. Тәна храм ағлығнахтуқ. ²² Илятқалъықпысигун Христосымун, малигулъюси иляңитнун ухпықанун ныкыфтыңуәси мыңтығамун Кияғнығым кияхфиганун Тағнығагмикун.

Павелым Қыпхәтилъхә Язычнигнун

3 Тамәкын апалъюқлъюку, хўаңа, Павел, анусимиңлъяғвигмытуңа қаюхлъяқ қыпхәскыхка Христос Иисус лъпыси апалъюқлъюси язычнигни. ² Ынтақун нагақумәхси Кияғнығым наңлъыхталъығмикун қыпхақалиткақәңа лъпысинун. ³ Кияғнығым лйтыстә хўаңамнун қайвихтыльхилңуқ успықылъыни. Қавңанхақ письмоткахтыкақақә тәна. ⁴ Атихтукуфсигу письмоткыхкақа лйльықәхси лйгикыльқа қайвихтыльхилңуқ успықылъық Христосымың аюқылғй. ⁵ Сивунғани Кияғнығым уңипәтылъхитй югыт қайвихтыльхилңуғмың успықылъығминың. Иўырңа укуни ағнығни Ағлығналғйгныкун Тағнығағныкун қайвихтә успықылъыни ағлығналғйнун апостолыминунлъю, ўкналиқистыминунлъю. ⁶ Хўатытуқ успықылъхә: язычнигыт ухпықилъығмыхтыхун Пинилғйның Уңипаның илясимәт Иудеянун Кияғнығым куястыльханун. Налиғнықәхсимй атәсим югусим, ынкәм илятут Кияғнығым акықусянун Христос Иисусыкун.

⁷ Кияғнығым наңлъыхталъығмикун, ахтуғьяққәңгилъығмикунлъю тунусялитәңа қыпхахтыңулюңа уңипақысқылъюки Пинилғйт Уңипат. ⁸ Укалихпигәгуңа тамахитның Кияғнығым юғаның. Таўалъйма Кияғнығым наңлъыхталъығмикун тунусялитәңа хўатын: накмикәңа язычнигнун уңипақысқылъюки Пинилғйт Уңипат Христосым аклъюңиңаның аюқылғйт. Аклъюңиңи иңьятңат югыт

лйгикыльхитның. ⁹ Кияғнығым накмикыхкақаналю лйгикыстысқылыюки қамахлыюки югыт қайвиҳсимаңилнұғмың успықылтығминың. Кияғнығым, улимағикам сямың тамаҳаның, қайвиҳтыльхитә успықылтыни пинлиғьохалтығмың мәтымун. ¹⁰ Тәхкын қиягвилнұт: иглығутилғйтлю, ахтуғьяхқангилыльгылтылю, Кияғнығым лйтыслықй альяҳйнағмың пыққинылтығминың. Таўатын пилтыкуқ югмикун юғавигвилнұхтыхун. ¹¹ Тамәкуңт Кияғнығым успықыхкй сядин нунаңлъялгилыюни. Апығйғумй Христос Исусыкун Атанымтыхун. ¹² Ухпықилыымтыхун Христосыкун агляғьяхқәхсимәкут Кияғнығмун тытульңунәмталтыю, алиңылңунәмталтыю. ¹³ Ынкәңам йльқаягутыхпынән ухпықилыыхси апалтыюқлыюку икфикуткыңтыкукымси. Икфиқылтығма құлвахтыслықйси.

Пиниқылтыға Христосым

¹⁴ Ынкәм тәна апалтыюқлыюку сыгыскухтуңа сивуңани Атам. ¹⁵ Лъңаңұқ атигилғй тамаҳитның ныңлтыюгутның қиягмылнұғныңлтыю, нунамылнұғныңлтыю. ¹⁶ Юғахтуңа Кияғнығмун аклыюңиҳлтыяганың ахтуғьяхқангилыльитысқылыюси икнакухсйсқылыюки илюси қәмкут Тағнығахкынкун. ¹⁷ Юғәткәмси Христос кияхтысқылыюку илюхпысини ухпықилыыхпысигун. Юғәткәмси акулгусқылыюсылтыю, тунымалгусқылыюсылтыю пиниқылтыхкун. ¹⁸ Юғәткәмси, қамахлыюкильтыю Кияғнығым юги, лйгиксяқлыгусқылыюку Христосым пиниқылтыхан, иқытуляңа, тахталяңа, ұсқахтуляңа, сямавныхтуляңалтыю. ¹⁹ Лпысинун лйсимақысыюгақа Христосым пиниқылтыға, қайўа пияқнағқан лйгикнұалтыхқә. Тәхкын пиниқылтыхакун, Кияғнығым наңағнығатун ўата лйхлытыкуси. ²⁰ Кияғнығым ахтуғьяхқангилыхакун қыпхалғйкут илюмнйи, лъңан пияқлытығўа қайгүлтыюку сяңўа алңунак әптыкахпут налиғмың сюмыхтағәткыхкахпут. ²¹ Кияғнық усюқылтыңли ухпықатхун юғавигвилнұхтыхун, Христос Исусыкунлтыю. Усюқитыху қунпырухлтыяк кынлыңунән. Аминь.

Ухпықат Христосым Югусиқй

4 Анусимиңлтыяғәгуңа қаюхлтыяк қыпхәскыхка Атанық. Кияғнығым накмикыхкақйси лъңанун югулюси; тамәкын апалтыюқлыюку кайымамси кияхтысқылыюси Кияғнығым кияхтысқысыюлтыхатун. ² Йўлың қусывыхлыюси, якумаңилтықыхпынаси, нуқынныхтыултыюси, тугуклытыултыюси пиниқылтыхкун. ³ Кияғнығым Тағнығахкынка

қырңугуткақйси ныкыхмылтыхкун. Ынкәм наңғйкухлтыяхтык йўлың кияхтык таўатын. ⁴ Атәсйгуқ югусиқ, атәсйгуқлытыю Тағнығак, катам таўатын атәсимун сиғималтыығмун Кияғнығым тахсиғйси. ⁵ Атәсйгуқ Атанық, атәсйгуқ ухпықилтыық, атәсйгуқ крестиғылтыық. ⁶ Атәсйгуқ Кияғнық, Атакәт сям тамаҳән. Лъңан иглығутнұә сяңўа тамаҳән, тамаҳәнитуқ, сямытуқлытыю алңунак.

⁷ Христосым тамаҳәмта тўныхкақйлытыю тунусямың қыпхакани писқылытыюку. Тўныхкақй тәкут тунусят тўныюкылтыығмитун. ⁸ Тамәкын апалтыюқлытыюку Акузитни Игақыхкани игақыхкәлғй:

«Маюғакңами ўсқалтыығмун тугукақй углйпихлытығйт ўаяқат, югытлытыю тунусяликуқакй».

⁹ Сямың писйўа: «Маюқәгуқ»? Хўатын писйгуқ, сивуклытыюни укикәгуқ сямавык асилиғнығанун нунам. ¹⁰ Ынкәм лъңа тәна укикақ сямавык, лъңаңұқ атәсиқ тәна маюқак памавык иңьяғлюки қиягыт, имиғналтыюку сяңўа қамахлытыюку найтңалтыығминың. ¹¹ Лъңаңұқ тунусяликуқак югнун: иляңи апостолыңулюки, иляңи ўкналиқистыңулюки, иляңи евангелистыңулюки, иляңи юғахтыңулюки, апыхтуғистыңулюкильтыю.

¹² Тәкут тунусялиткақй апыхтйсқылытыюки Кияғнығым юги лъңитнун қыпхәтысқылытыюку лъңа. Кияғнық таўатын пикагуқ лъңитнун ныкыфтысқылытыюку Христосым югусй. ¹³ Тәна қыпхакәк нағныхлытыкуқ кынляңа атәсйхтыльтымнъун ухпықилтыымтыхун, лйсимакыльтымтыхунлтыю Иғныға Кияғнығым. Тәхкын аңтанитнұәғлтыю Христосытун лйхлытыкукут. ¹⁴ Ынкәм тағнухәхәнанихлытыкукут. Тамәкын апалтыюқлытыюку пұхтыснәнгитукут югнун тымңимың апыхтуғилыхитхун. Апыхтуғилыхит ануқыстунлтыю, имахлытыюгустунлтыю аюкут нұхтәталғйт югның. Тамәкут пыққинылғйт, иқлытыңалғйт югыт, иқлытыңатың ипасюгнихсығакйт мағьяхқуныхлытыюхналюки югыт. ¹⁵ Итупиль акузиткыльтыху ипапилтыық пиниқылтыыхкун, ынкәм ўата Христосытун лйхлытыкукут сядлыымтыхун тамаҳәкун. Христос нәсқуқәт ухпықат. ¹⁶ Ухпықани югусиқйлытыю Христосым. Лъңакун йңунағми югусиқ қырңугуткәгуқлытыю, нувышәткәгуқлытыю югусим ивалтыюқакун. Қамахлытыютың налиғнығыт қыпхәннығмыхни қыпхалтыыхқамыгыстун, тәўа югусиқ нағўақуқ, икнакухсығакуқлытыю пиниқылтыыхкун.

Унвалтыығрағак Христосыкун

¹⁷ Ынкәңам Атәңғым әтхакун хўатын пймсылтыю, кылыңасяғамсылтыю: кияхтыхпынасиңам язычнигыт кияхтәлтыхистун. Сюмыхтағалыхит

саянғилнүгут, ¹⁸ умяюйтлью лигикиңигалнүгут. Илятқангитут уңувалъыгмун Кияғнығым тўныхкәнун, қаюхлъяк нальюкнўағат, пиныхлъюгүтлью. ¹⁹ Талўа кайңуюгьяққананймат; атуқақйтлью сяңўат алңунак сығлығит югусимың пиюкыхкйт. Нагныгусюгақит қамахлъюки сығлығит нуқытутыхпынаки.

²⁰ Иўырңа тамәкут лйтылъхитаси Христосым апыхтүситның! ²¹ Нагақупыстәқақаси лъңа, қаюхлъяк малихсяқтыкыхкаңиси. Ынкәм апыхтуқагуси ипа апыхтүсямның Иисусым. ²² Хўатын апыхтуқақиси: сығлығит пиюкыльыхпыси пўхльықйсилъю, нәфкыльықйсилъю. Тамәкын апалъюкльюку пыхтыки наңағнылюсилъю, кияхтәльқысыкысилъю. ²³ Итупиль тағнығам нутахлъики умяюгаси. ²⁴ Ынкәм атуқитыху наңағнығрағаҳси қаюхлъяк Кияғнығым улимакақә лъмитун аюқльюку: ыльқугутңапйглюку, аглығнағлюкулъю.

²⁵ Ынкәм иқльыңиқнанихтығңам! Итупиль иўлың апыхтыху ипапилъық иляхпысинун, қаюхлъяк қамахлъюта налиғныкуғилью Христосым югусйн.

²⁶ Сякшитык иўырңа сығлықыхпынаси. Сиқинық тывихтыстыхпынән паниның сякшитнулюси.

²⁷ Талўа туғнығак пильыққалитыхпынән нанғйқускыльюси сығлықкыльығмун.

²⁸ Тыглығниҳта тыглығнаниғли. Итупиль қыпхағли альхыгусяққәлюни акльюкыхкаминың, тўнияққәхлъюклью акльюкилғйнун.

²⁹ Акузиткихпынаси сығлығмың. Итупиль алыққухтыки пинитун югыт акльюкильхитни.

Пинилғит акузитыт кайымьяққакйт, анығныхқысыяққакйт нагалъхйт.

³⁰ Қивгустыхпынакыклью Аглығналғйк Тағнығакык Кияғнығым. Тағнығаминың нальюниқакйси лъми пикналюси. Таўатын пикагүк лъпысинун лйсимакысқыльюку итымұлъықйси

сығлықкыльыхпысиның Итымутыльхым Ағныға кәскан. ³¹ Пыхтыху угумикырақ, сякшә, сякшәхлъяк, юпихқағатақ, сығлықўқ, қамахлъюкилью сығлығит.

³² Йығлыги наңльыхтақтык, нафухтақтык иляхпысинун, сығывутульюсилъю, катам Кияғнығым сығывуткақыккаңиси Христосыкун.

Кияхтәльық Ниғугми

5 Кияғнығым лъпыси авақутақуатаның пиниқитыху, аюқысиғақтыху. ² Кияхтәльыси ахқутақыстыки пиниқыльығмун, катам Христосым пиниқыхкаңилью, туқуматкыхкақыккаңилью. Туқулъха тыпкыхтатун тунусятун аюққ Кияғнығмун, ахқутнўқлью лъңанун.

³ Лъпыси Кияғнығым юкыхкаңиси, ынкәм китумун алңунак альяниҳтыстыңунифқәфси, налиғмың алңунак блудыстыңунифқәфси, налиғмың пакигниҳтыңунифқәфси. Тамәкут сығлығүт ынкәм Кияғнығым югита пияхқақынғитйт.

⁴ Кайңусяғатыхпынаси, тымңитхўамың акузиткыхпынаси, налиғмың амьюғәгуткыхпынаси. Итупиль игамсиқаюгвиксяққақаси Кияғнық.

⁵ Налъюнықнахйтуқ уна: Кина алңунак пагисяққитутқ Атаныхпагульхани Христосымлью, Кияғнығымлью сығлықкыльығи альяниғмың, алңунак блудникиғмың, налиғмың пакигниғмың. (Пакигнығит манигухтыңүт кияғныңльяқанун.)

⁶ Югнун пўхтыстыхпынаси уңипәсақиси тамәкут сығлықкыльыхыт сығлығунғинъилоки. Иўырңа таўатылнүт сығлықкыльыхыт Кияғнық сякшәстыхлъягақат қаткунъығилнүт лъңанун.

⁷ Тамәкын апалъюкльюку илятыхпынаси таўатылнүгнун югнун. ⁸ Югыстун аюқсыхтуси

кияхлъыхйт мамлығми, иўырңа мәтын кияхтыңўси ниғугми қаюхлъяк Атанғым

пикыхкаңиси. Ынкәм кияхтык югыстун ниғугмылнүгустун. ⁹ (Қаюхлъяк кияхныхпысини

ниғугми пиниҳтыстақйси, ыльқугутңастақйси, ипаңустақйси.) ¹⁰ Линъақитыхулью сяңўа

ыфқугналғй Атанығмун. ¹¹ Илятқахтапынаси югнун сятнунғилнүгмың пилғйнун мамлығми. Итупиль лигикыстыкй таўатын пильхит сығлығүт.

¹² Кайңунапихтут талўа акузиткысыяққәлютың тамәкут пйқыккаңит аксяқльюку. ¹³ Иўырңа

қамахтыңўағлютың алыхтыкумың ниғугмун, таўа натытыхпигәтаңи хўатыхлъюўақ алыхлъықут,

қаюхлъяк сяңўа қамахлъюни ниғугым ысхағьяққәхтыслъықә. ¹⁴ Тамәкын апалъюкльюку югыт пикагүт:

«Қавалғйми, тахтухәтын.

Уңувә туқулъығмың ынкәм Христосым кукыхлъықәтын».

¹⁵ Ынкәм кылыңалюси кияхтык.

Пыхқингунғилнүгустун кияхтыхпынаси; итупиль пыхқингыстун кияхтык. ¹⁶ Пинитун атуқитыху

тамаҳән пильыққақаси қаюхлъяк ағнығни мәтын югыт сығлытун пйқут. ¹⁷ Тамәкын апалъюкльюку

нальюфқәфси, иўырңа лигикитыху сяңўа Атанғым пискысюльха лъпысинун.

¹⁸ Сюмыхпынаси виномың қаюхлъяк нәфкыльықйси. Иўырңа имиҳтык Тағнығағның,

¹⁹ алыққұтақльюси акузитаңитның псалмыт, илягәтыт, тағнығакунлью илягәтның. Илягақитык илягәтныңлью, псалмыныңлью Атанығмун,

усюқильылиғлюси илюхпысигун. ²⁰ Атахкун Атанымта Иисус Христосым,

игамсиқаюгвикумаңинахтыху Кияғнық Атаңа сям тамаҳән.

Нулихытлюю, Угитлюю

²¹ Малихқутақңалюси иляхпысинун қаюхлъяк сйвакңуқыси Христос.

²² Нулйғни, малихқутақлъяюси угихпысинун катам Атанығмун пилғйстун. ²³ Қаюхлъяк уги нәсқуқә нулихан катам Христос нәсқуқыхқаңат ухпықат. Христос Югулиғистыкәт ухпықат; лъңан югусиқй.

²⁴ Катам ухпықат малихқутақылъхистун Христосымун, таўатыхпигақ сялъықхун тамаҳәкун нулихыт малихқутақсықәгут угимыхнун.

²⁵ Угини, пиниқлъяюки нулйси катам Христосым пиниқылъхатун ухпықат. Пиниқыпихтыкақй рыпаль тукуматкыхкақй. ²⁶ Ухпықат аглығнахсяқакй ахтуғьяхқәңгилъхакун акузитми, пылюңиқхсяқакйлъяю ағвиглюки мықхун. ²⁷ Христос таўатын пикағуқ аңггунъалюки ухпықат лъңанун катам пиниғналғйтун угйғнақылғйтун. Тукукәгуқ ухпықат тағнықшйтысқылъяюки,

уңлъяврығйтысқылъяюки налиғмың сямың алңунак афкуййтысқылъяюки. Ынкәм нулйхқә аглығнахлъякуқ, авутңилъякуқлъяю. ²⁸ Угим пиниқсықхқә нулйни пиниқылъығмитун югусини. Уги пиниқилғй нулйғминың лъңаның пиниқңуқ.

²⁹ Китум алңунак угумикигата лъми катам югусини.

Йығлыги нығыстақәлъяю, афлъяңақақәлъяю, катам таўатын Христосым пйқылъхатун ухпықанун,

³⁰ қаюхлъяк налиғнықуғйлъяю лъңан югусйн.

³¹ Акузитни Игақыхкани хўатын игақңәк: «Тамәкын апалъяюқлъяюку югим унильықәк атанилью, нәнилью илянъалюни нулйғминун. Ынкәм нулихқулъхйк атәсйхлъякуқ». ³² Тәм Акузитым Игақыхкам қайвихтә мыгнунапихлъяхй ипапилъяк: Христосылъяю, ухпықатлъяю атәсйгут.

³³ Иўырңа тәна лъпысинунлъяю аюкуқ: тамаҳәғми угим пиниқыпыстәғьяхқә нулйни лъми катам пиниқылғйтун. Тамаҳәғмилъяю нулихым сйваксықхқә угини.

Тағнухәтлъяю, Аңаюқатлъяю

6 Тағнухәғни, қәткулъяюси аңаюқахпысинун Атанығым писқысюлъяхатун лъпысинун. Таўатын ыльқуғутңәк. ² Акузитни Игақыхкани хўатын Кияғнық қылғикағуқ: «Құлвағлюку атанлъяю, нәнлъяю». Тәна қылғусяқ сивулиғуқ акықусялык.

³ Хўатын Кияғнық пикағуқ: «Кияхтәлъяхын итағнахлъякуқ, тәкляюкулью кияхлъякутын нунами».

⁴ Аңаюқани, сякшитыстыхпынаки тағнухәси. Йығлыги аңлистыки пықхихсяғлюкилью, апыхтуғәғлюкилью Атанығым писқыльхатун.

Қыпхәхтыляғйтлюю, Пилитистыңитлъяю

⁵ Қыпхәхтыляғни, алиңылъялиғлюсилъяю, уңылыхлъялиғлюсилъяю қәткитыки пилитистыси нунами хўани. Ипапихқылъяюси қыпхәтақитыки, катам Христос қыпхәтыльыхпысисун.

⁶ Пилитистыси қәткитыки қайўа ысхапанғитығңйси.

Қыпхәхтык ыфқуҳналюки пилитистыси катам ыфқуҳтыльыхпысисун Атанық. Илюхпысиның атуқитыху Кияғнығым пиюкылъха Христосымун қыпхәхтыляқылғйтун. ⁷ Ынкәм қыпхәхтык сягиқлъяюси Атанығмун пилғйстун, накән югнун.

⁸ Нықамиклъяюку Атанығым акилыхтуғьяхқәқй югыт қамахлъяюки, пинитун пильхитнун. Атанық таўатын пильыкуқ қыпхәхтыляғнунлъяю, қыпхәхтыляғнунлъяю.

⁹ Пилитистыни, пинитун пйқитыки қыпхәхтыляси катам уңипәтыльымтун лъңит пинитун писқыльюси. Алиңсықухпынаки. Нықамиклъяюку лъпысилъяю, қыпхәхтылясилъяю атәсимың Атанылгүси қиягмылңуғмың. Лъңан нанқихсяхқәқй югыт қамахлъяюки тәйлъңунаки.

Йңунағмылңуқ Акулғәхқык Кияғнығым

¹⁰ Киңулик апығьяхқәқа унаңуқ, икнақылъяңитык Атанығмың, ахтуғьяхқәңгилъыхлъяганыңлъяю.

¹¹ Атыкык йңунәхкынка акулғәгык Кияғнығым ятәхқыхкакык лъпысинун. Тәхкын тыңвимун ныкывғасяқәхлъяқаси Туғнығәм пұхтилъхи.

¹² Нықамиклъяюку, пильюўәңунғитапут югыт. Итупиль пильюўәңуәпут иглығутилғйт, ахтуғьяхқәңгилъылгыт, иглығутилғйт нунам мамлыганың, сығлығытлъяю туғнығәт қияганилңуғ.

¹³ Тамәкын апалъяюқлъяюку атыкык йңунәхкынка акулғәхқык Кияғнығым ятәхқыхкакык лъпысинун! Ынкәм сығлылйғым ағнығани пильюўәғьяқлъягульықаси аңуяғым соғугалъхи. Тәхкын пильюўанығмың апығйқуфси, лъпыси паниның ныкывғанулъякуси.

¹⁴ Ынкәм ныкывғәмаңинахтык. Ипапилъяк тафсйтыху, ыльқуғутңәлъяклью сякимағйттыху.

¹⁵ Пинилғйт Уңипат ныкыхмыльығмың аюқылғйт, камйтыки. ¹⁶ Тамәкут сйғуитхун, атуқитыху

ухпықилъяк амйгиғәхтәсйлюку қәмсықәллюки кумаңалғйт айгуңи Туғнығәм. ¹⁷ Атыху югулилъяк нәсқуғйтәлюку, Тағнығамлъяю сивихпага, Кияғнығым акузиткә. ¹⁸ Иўлың юғәхтык Тағнығам мағьяхқұтыльхакун. Атуқлъяюки альяҳйнәт юғәлхыт, әпнйхтыклью Кияғнығмун. Тамәкын апалъяюқлъяюку кылыңалюси, йльқаюхпынаси. Йўлың юғәткыльюки қамахлъяюки Кияғнығым юги.

¹⁹ Хўаңалъяю юғәткитыңә Кияғнығмун акузитылитысқылъяюңа. Тәхкын тытухпынаңа

апыхлығықақа сяңўа Кияғнығым сялин
 лйгикыстыльхильқаңа Пинилғйның Уңипаның
 аюқылғй. ²⁰ Кияғнығым накмикыхқақāңа
 акузистыңулюңа лъңанун. Ынкām тамākын
 апальюқлъяюку анусимиңлъяғāгуңа
 қйпшағусиғлюңа. Юғахтык уңипақиналюңа
 тытухпынаңа катам Кияғнығым пиюкыльхатун.

Посланиям Нāңнитāңи

²¹⁻²² Лйсимакысюгамси натытулымныңлъяю,
 сяқутымныңлъяю. Тамākын апальюқлъяюку

каяхсимāқа Тихик лъпысинун. Пиниқыхқахпут
 ухпықālгутфут, атāсйғмылнўгуклъяю қыпхақтыңа
 Атанғым. Кāскуми уңипālтықйси сямың
 тамаҳāның хўаңамның, кайымылтықйсилъяю.

²³ Кияғнығмың Атамың, Атанығмыңлъяю Иисус
 Христосымың лъпысинун пиңўк
 ныкихмылтықлъяю, пиниқылтықлъяю
 ухпықилтылык. ²⁴ Наңлтыхталтық
 тамахахпысинун пиңўқ пиниқилғйни Атанымнъың
 Иисус Христосымың пиниқылтылығлюку
 нāңьяхқāнғилнұғмың.

К Филиппийцам

1 Укут посланият Павелымыңлъяю, Тимофейемыңлъяю пиңүт, қыпқақтыкйнкуң Христос Иисусым. Письмоғақамси қамахлъяюси Кияғнығым югитни, юғағвигым иглығутистыңитни, диаконынилью Филиппымылңуғни, ухпықилғйт Христос Иисусыкун. **2** Кияғнығым Атамта, Атанымталъяю Иисус Христосым наңлъякльысилъяю, ныкихмылъяылгусльысилъяю.

Павелым Юғаткыхқақи Ухпықат Филиппымылңүт

3 Игамсиқаюгвикақақа Кияғнықа льпысиның сюмыхтағаткынъымси. **4** Юғаткынъымси қуяпихтақуңа, **5** қаюхлъяк нықамикақа уңипақилгусикақахпысиңа Пинилғйның Уңипаның. Каюсиқақахпысиңа ухпықиюхәлъяхпысиның Пинилғйның Уңипаның хұавымун кынляңа. **6** Лйсимақнұағақа Кияғнық пйнлиғикақ пинилғймың қыпқақамың илюхпысини, лъңан апығйхлъяқә Христос Иисус утығниқан. **7** Итагнапихтуқ хұаңамни сюмыхтағаткынъымси таўатын қаюхлъяк илюмнитакуси. Уңипақиңулоңалъяю, ипапиқиңулоңалъяю Пинилғйт Уңипат ипаңунилюки, мәтынлъяю анусимиңлъяғвигмылъяюңа, қамахлъяюси альхықтыңъахси Кияғнығым наңлъяхталъа хұаңамнун малигульюси. **8** Кияғнық лйсимакистыкақа ысхагыюпихтақамси, қаюхлъяк қамахлъяюси пиникамси Христос Иисусым пиниқылъхатун льпыси.

9 Юғатқақамси пиниқихлъягысқыльюси, лйсималъяңатағйсқыльюси, лйгикыльыңатағйсқыльюсилъяю. **10** Таўатын лъйкуфси кияхтылъяхпысини сяңұа пинилъяхпигақ накмикумаңаңагыгульықахси. Тәхкын Христос тагинқихтыкан пылюңилъякусылъяю, анахутылъяхилъякусылъяю. **11** Ынкәм уңувалъяси имиқлъякут ипапыстәқ пинипихлъяхымың Иисус Христосыңинахәм пйтыстыкәның. Тәхкын югыт құлвахлъяқәтлъяю, усюқылъяқәтлъяю Кияғнық.

Павелым Анусимиңлъялъяхан Уңипақыстй Пинилғйт Уңипат

12 Ухпықәлгутымни, льпысинун лйсимакысюгақа анусимиңлъяғвигмытылъяғма ипапыстәқ углялғй юк нагатыстә Пинилғйның Уңипаның. **13** Тамәкын апальюқлъяюку қамахлъяютың умйлғым мыңтығән кылыңакистыңита лйтәт анусимиңлъяғәгуңа қаюхлъяк қыпқақтыкыхқаңаңа Христосым. **14** Анусимиңлъяғвигмытылъяғма альюльютың ухпықалгутыт ухпықйғатағхыстй Атаныхқун. Ынкәм ўата тытугнаниғатағхыт уңипақнығмыхтыху Христос.

15 Ипаңұқ иляңи уңипақиңүт Христосымың қаюхлъяк ақинакңуқаңатңалъяю, әхтирәгуқаңатңалъяю. Иўырңа иляңи уңипақиңүт Христосымың ылъқуғулъяютың. **16** Уңипақиңүт қаюхлъяк пиниқыхқаңатңа. Лйсимакыхқаңат Кияғнығым тагистыкақәңа хұавык ныкывғатысқыльюки Пинилғйт Уңипат аңуямнъяң. **17** Иўырңа иляңит уңипақиңүт Христосымың лъңинәюхтым, ипапиқыхпынатың. Сюмығмыхни таўатын пилъяғмыхтыхун сығлылйхқатағғнилюңа пйтңа анусимиңлъяғвигмысималюңа. **18** Итагнахтуқ, уңипақилъхат ылъқуғутңағңән налиғмың сямың алъяның апальюлгуяғңән, уңипақилъхита қуястақәңа, қаюхлъяк уңипақиңүт Христосымың угляпихлъяхынун.

19 Аа қуяңалъякуңа, қаюхлъяк лйсимакақа аңьяхқәгуңа анусимиңлъяғвигмың юғаткыльыхпысигун, каюсилъхакунлъяю Иисус Христосым Тағнығән. **20** Пиюкыльыхлъякалью, сиғимакыльыхлъякалью ысха тәна, кайңусяғәтыфқәма пиналюңа Христосымун. Итупиль кияхсюгақуңа илютулюңа ўатақәғәқ мәтын анусимиңлъяғвигмытылъяымни. Ынкәм Христос құлвалъяңылъякуқ уңувағңәғма, налиғмың туқуяғңәғма. **21** Хұаңамни уңувалъяк Христосыңуқ, ынкәм туқулъяк альхығутағалъхуқ. **22** Иўырңа уңуванақңукума қыпқағатағхлъякуңа Христосымун. Наликык накмикыльыхқақа нальюкақә, уңувалъяк налиғмың туқулъяк. **23** Кукшиқңуңа налихкының накмилъяхқамның. Ағуляқсюпихтақсыхтуңа Христосымыңәлюңа,

қаюхляк пиниғатағағьяхқәгуқ тәна. ²⁴ Иўырңа мыгнунағатағахтуқ лъпыси апальюқлъюси уңувануңа. ²⁵ Ипапихқуткумақа тәна, лйсимакақа ўйн уңуванакңуңа. Лъпысининъақңуңа каюсинъалюси нагусқыльюси, қуямалъыңысқыльюси ухпыльыхпысигун. ²⁶ Лъпысинун пикума, усюқатағахлыықәхси Христос Иисус хўаңа апальюқлъюңа.

²⁷ Сяғңәтңа нағныгутьки кияхтәлтъыси Христосым апыхтульхатун Пинилғйтхун Уңипатхун. Ынкәм ысхағьяхтукумси, налиғмың авйтығңәғма нагақукумси, лйгикылтъықәқа атәсистун пильыхси. Лйгикылтъықәқалъю қырңахпыси ныкывғанъақуткылъыси Пинилғйт Уңипат аңуахпысиның. ²⁸ Аликыхпынаки аңуяси, қўнпың илютульюси. Ынкәм таўатын пильыхпыси ипапихқылтъықәт лъңит каялъқйнәнғитут. Лъпыси каялъқйльықуси қаюхляк Кияғнығуқ каялъқйстилғй лъпысиның. ²⁹ Лъпысинун қыпхәсяқльыгухтыстыкақә Христос, ухпықңинахпынән, икфиқылгусиқысылъю. ³⁰ Пильюўалгусихтыңъа. Сивунғани ысхапакақәхпысиңа пияқльйлғйңа, нагақуқәқасилью пияқльйлтъхынка мәтын. Лъпысылъю тамәкут атәсит пияқльйғуткынъақңуәси.

Христосым Қусывығңалъхалъю, Аңыльхалъю

2 Кияхтәлтъыхпыси Христосыкун икнақухтисй? Пиникылъхан илютухтисй? Қуястык атәсистун лъйлғйси ухпықәлгуткульхйни Ағлығналғйгныкун Тағнығагныкун? Пинитун пйқыстыкй, наңлъыкақыстыкй иляси? ² Таўатытңукуфси, қуямастыхлъяхтыңъа пиникутыльыхпысигун, атәсистун сюмыхтағаткахтыкилью, атәсистун пильыхпысигун. ³ Лъңинәюгнығухпынаси, аңәюгнығухпынаси. Йығлыги қусывгутульюси, иляхпысиның пиниғатағағнилюси сюмыхтағахпынаси. ⁴ Сјомқыхпынаки пиюкылъхйнаси, йығлыги пиюкылъыси пакикағлюки каюсйтақлъюки иляси. ⁵ Сюмығныси Христос Иисусым сюмығнығатун аюқлғит.

⁶ Иисус Кияғныхтун аюқсяғңәғми сюмыхтағәмаңитук Кияғнық иңлюксяхқәлюку.

⁷ Йығлыги Кияғнығульыни пакиглюку, қыпхәхтыстун лъйқәгуқ. Югыстун лъйқәгуқ, альыхықәгуқлъю югыстун.

⁸ Югухсями қусывыхтыкәгуқ ынкәм қәткүткәгуқ туқульығмун,

талўа туқукәгуқ қақұрақун.

⁹ Тамәкын апальюқлъюку Кияғнығым ныкыхтыкақә Иисус аңыльыхпыгәлюку,

атиқәқәлтъю Атанығмың аңыльыхпыгағмың атығьяхағның.

¹⁰⁻¹¹ Ынкәңам қамахтыңуәғлюни қиягмылңум, нунамылңум, нунам асиңанилңум құлвахлъықәт Иисус қуңуқутыльығмыхтыхунлъю, апыльығмыхтыхунлъю:

«Иисус Христос Атанғуқ».

Таўатын пильығмыхтыхун құлвахлъықәт Кияғнық Ата.

Күкхутыльық Ниғугыстун Нунами

¹² Ынкәңам пиниқыхкамни, лъпысинильюңа қәткумаңинақәқәхпысиңа, мәтын авйльымни қәткатағахтыңъа. Йғўихтысқыльюку югулилтъыхси қыпхәмаңинахтык алиңыльылиғлюсылъю, уңылыхтыльылиғлюсылъю; ¹³ қаюхляк Кияғнық қўнпың қыпхәгуқ лъпысини атуқсягутысқыльюку пиюкылъыни, қәткусягутысқыльюсылъю пиюкылъығминун.

¹⁴ Сяңуә тамахан пйқитыху акузилгафқәфси, налиғмың әхтйрәгутыфқәфси. ¹⁵ Ынкәм авутңилтъыкусылъю, пылюңилтъыкусылъю. Кияғнығым авақутй авутңисяхқәгут кияхтыңулютың акулңитни пұхтинғытлъю, сығлықыстытлъю. Күкхутыпыстәғьяхқәгуси иғалықытәғыстун нунами, ¹⁶ уңипақиңулюси лъңитнун Христосымың уңувалъыңыстыкаюгмың. Ынкәм тагинқихтыкан қуясльықәхпысиңа ынңәталъ, қаюхляк кияхтәлтъыхпыси кылгусяхқәқә қыпхәлтъа тымңиңунғилңуқ.

¹⁷ Ухпықилтъыхсылъю, қыпхәлтъыхсылъю Кияғнығмун ахқутыстун аюқут. Туқускаңатңа хўани аносимиңлъяғвигми қуяльықуңа, қаюхляк туқульықә ахқутыстун аюқсяхқәгуқ тўнылғй лъпыси ахқутыхпысинун йғўйсйлюни. Там қамахлъюта қуясльықйнкүтлъю. ¹⁸ Таўатыхпыгақ лъпысылъю қуаяхқәгуси, қуялгусихлъяғьяхқәқәхпысиңа.

Тимофейлъю, Епафродитлъю

¹⁹ Атанғым пиюкылъқыхкагу, Тимофей каяхсяхтуңыстағақа лъпысинун. Ынкәм қуяльықуңа уңипаңыхкума лъпысиның.

²⁰ Тимофейеңинахам сюмыхтағәткақйси сюмыхтағәткылъымтун. ²¹ Тамәкут иляңи кияң лъңитның катам сюмыхтағәткақут Иисус Христосым қыпхәқә авылғағлюку. ²² Иўырңа Тимофей лйсимақңуәғәхси натытуляңа. Иғнығыстун каюситкақәңа уңипақиңулюңа Пинилғйның Уңипаның. ²³ Лйгикағыснақумкун анысхқәтка аносимиңлъяғвигмың каяхлъықәқа лъпысинун. ²⁴ Нығьюкақа Атанық хўаңалъю лъпысинун пияхтуңыстахтуңа.

²⁵ Сюмыхтағатқақа ухпықалгутфут Епафродит лъпысинун утығнихтысналюку. Каюткаққағюгумалюңа тагистыкақыхкыси каюситысқылъюңа. Қырңамтуң қыпхақәгукуңлю, уңипақиқәгукуңлю Пинилгйның Уңипаның. Ныкывғатқақапуңлю Пинилгйт Уңипат кипульхинәлгйның. ²⁶ Агляхтыснақақа лъпысинун қаюхлъяк ағыюқңуқ. Пыңгақйси қаюхлъяк нагакуқақыхкыси қинуюльханың. ²⁷ Ипаңуқ қинуюхлъякәгуқ рыпалъ тукувзикаәгуқ. Иўырңа Кияғнығым наңлыгыгягуткақә, хўаналъю наңлыгыгягуткақәңа. Тукумаяқан ўатақәғақ қивгульыңатағағнахтуңа. ²⁸ Тамәкын апальюқлъюку ўатақәғақ агляхтысюгақа лъпысинун. Кәскан ысхақуфсигу қуяльыкуси, ынкәнам итагнагилъыкуңа хўаналъю. ²⁹⁻³⁰ Епафродит тукуяғңәгми қыпхақәгуқ Христосымун, әкун тукувзикаәгуқ. Каюситкақәңа қаюхлъяк лъпыси каюситыпагниткақәхпысиңа, авилңүси. Қуякусиқлъюку упуганъакыси қаюхлъяк аңлыгуткақси Атаныхқун. Ынкәм құлвағлюки қамахлъюки югыт Епафродитытун аюқылгйт.

Югулисихпиғақ

3 Ухпықалгутымни, нәңниткун уңипәсюўамси: «Қуямәқитык Атаныхқун!»
Қинуюгусигатуңа уңипәнъықихнымси посланиятхун игақыхкамның сивунғани, ынкәм иляльықуқ пақңитыльыхпысинун. ² Кылыңалюси сығлытун пикаюгның, тамәкуның қикминың, югүт сягикутилгйт кыпфיקысқылъюки югусйт. ³ Хўаңкутаңукут ухпықани обрезанияпйўәқани қаюхлъяк манигуғақәхпут Кияғнық Тағнығакхынкун, усюқақәхпутлю Христос Иисус. Нығьюңигатукутлю Кияғнығмун пилитысқылъюта хўаңкута катам сяльымтыхун. ⁴ Кина алңунак Кияғнығым пилйсахқәқсяқагу лъңан катам сяльхакун, хўаңа пияхқәяхтуңа. Югыт таўатын пияхқәяқата хўаңа ўатақәғақ пинахтуңа укут апальюқлъюки: ⁵ Обрезаниякақәтңа пиңаюның иңлюлык ағнық атуғямкун киңуңаның альхылъығма. Израилығмйның пиңуңа, рамкыңаның Вениаминым. Еврейпйгүңа, аңаюахкалъя Еврейеңүк. Малихқутақәхлъяхтуңа Иудеит Лйлихтүсйтнун, тамәкын апальюқлъюку Фарисейеңухтуңа. ⁶ Сягиқыпихлъюңа амьюқытәткыхкақанка ухпықат. Қәткыңъўәқаканка Иудеит Лйлихтүсйт рыпалъ анахутыльығмун авутңиткәгуңа. ⁷ Иўырңа тамәкут альхыхтыкақникақсяқынка ифлъямәнка апальюқлъюку Христос. ⁸ Ипа сяңўәт қамахлъюки ифлъямәнка апальюқлъюку мыгнунахтулңа литңуәльымның Христос Иисусым, Атанқа. Лъңа

апальюқлъюку сяңўәт қамахлъюки ыхсимәнка. Ысхағанка малъястун аюқлъюки альхыхтыпигналюку Христос, ⁹ илятңуәхтуңалъю лъңанун. Ухпықнанймәқа хўаңамның пиниғнақылъық қәткытыльымкун Кияғнығым Лйлихтүсямнъун. Йығлыги лйсимакақа Кияғнығым пинихтыстақәңа қаюхлъяк ухпықыхкыхка Христос. Уна пинильық Кияғнығмың аюқуқ, югыт альхыхтақәт ухпықильығмыхтыхун Христосымың. ¹⁰ Пиюкыльыхлъякақа, лйнъалюку Христос, наңгйғналюкулю ахтуғьяхқәңгилъяха уңувахтыльхан; илянъалюңалъю икфиқылъханун, лъңатунлю лъйғьяхқәлюңа тукульхани. ¹¹ Таўатын пикума, Кияғнық сигимакақа хўаңалъю уңувахтысқылъюңа тукульығмың.

Кытанқустыстун Аюқуңа Кынымун Кәсюхўәғьяхлъяк

¹² Хўатын пиңунгитүңа: «Христосытун лъйгумәңа налиғмың Христосытун кияхтақуңа қўнпың». Иўырңа пинақылъяқа қамахлъюку атуқңуәқа Христосым пиюкыльхатун лъйғналюңа атуқналюкулю писқысуюльяха хўаңамнун. ¹³ Ухпықалгутымни, сюмыхтағйгатуңа каялькылғахтүманилюку. Иўырңа атәсиқ пйқақа, пуйгулюку сяңўә тунутымнилңуқ сивутмйғнакуткақуңа кәньалюку сяңўә сивумнилңуқ. ¹⁴ Ынкәм таклъяғрукытун килгәкуңуңа каялькйсиқналюку акилыхтүсяқ, Кияғнығым туқльюткәнун памавык Христос Иисусыкун. ¹⁵ Таўатын сюмыхтағангилькуфси, Кияғнығым лйгикыснағй сюмыхтағалъыси анахутңалгйт. ¹⁶ Уна мыгнунапихтуқ, нагныгутыльтыки кияхтәльыпут малихлъюку ипапихқылъық литкахпут. ¹⁷ Ухпықалгутымни, успутақлъюңа малихтыңя. Ысхапағлюки иляңилью кияхлъыхйт хўаңамтун. ¹⁸ Сивунғани угляғңән уңипәтәтақамси, мәтын уңипәнъақлъятағамси кунитүмағма. Угльпихтут кияхлъыхйт аңуягулютың Христосым тукульханың қақұракун. ¹⁹ Сйөмқәйт югусимың пиюкыльхит кияң, Кияғнық авылғағлюку. Кайнуюгусихқәқсяқытың әңәюгусикақйт. Сюмыхтағаткәқәт нунамылңухйнақ кияхтәльыхтың ынкәм нәфкыльыңьяхқәгут геенами. ²⁰ Иўырңа ухпықани хўаңкута қиягмиңукут. Ынкәм утақәңуәхпут югулиғиста, Атанық Иисус Христос, укигьяхқәқ хўаңкунъун қиягмың памакын. ²¹ Тагикуми альяңухсяхқәқй каялңүт, тукумун аюқылгйт югусипут. Уңувахтыкатун югусимитун лъйхсяхқәқй ахтуғьяхқәңгилъығмикун. Тәхун атәсикун ахтуғьяхқәңгилъыхқун иглығсяхқәхлъықә сяңўә қамахтыңуәғлюку.

Павелым Сялъықхамың Уңипәсқаңи Ухпықат

4 Ынкәңам пиниқықхамни ухпықалгутымни, ысхағыюпихтамси, қуямасиқамси, акилытүсәқамсилъю қыпқалъымнун. Таўатын ағулытыкыстақтык Атаныққун. ² Еводия, Синтихия, қывұлъяуңа қылығнақамтык, тәқитык ағиванъығмың. Атәсистун лъйхтык, қаюхлъяк ухпықалгуткутутык Атаныққун. ³ Қыпқалгутымни Сизыгус, лъпыклью каюсйтақтыкык ағнак тәкук тәқысыкльюкык ағиванъығмың. Ылъкыхкынка қывұлъяютык қыпқалгусиқақилью Клименталью, иляңилъю қыпқалгутынка, қамахлъюта уңипақинулюта Пинилгйның Уңипаның юлгутыхлъягнун. Қыпқалгутма қамахлъютың а́тхит игақңат Игәкун Уңувальхым. Таўантут игани а́тхит қамахлъютың кынлыңилңуғмың уңувальыңықкат.

⁴ Иўлың қуямәқитык Атаныққун.

Пинақлъятағамси, Қуямәқитык!

⁵ Нуқынъыхтульықси югим қамахлъюни лйльигу. Атанық тагияхтуңыстахтуқ. ⁶ Сюмығъялиткыхпынән сяңўә алңунак. Йығлыги, сямың акльюкуфси юғаныхпысини туңсиғақитык Кияғнығмун тўнысыкльююси. Иўлың туңсиғақитык игамсиқаюльылиглюси. ⁷ Ынкәм Кияғнығым илюсилъю, умьюгасилью ныкыхмытыснағй Христос Исусыкун. Кияғнығым ныкыхмылхә аңыхлъяхтуқ, китум алңунак лйгикңўәғнәнғитә.

⁸ Ынкәңам ухпықалгутымни, нәңнитәқақун посланияма уңипәсюўамси сюмыхтағәтқумаңинйсыкльююки пинилгйтлъю, усюқсяхқатлъю хўатылңўт: тамәкут ипапигыт, құлвағьяхқат, ыльқуғутңалғйт, пылюңилңўт, пиниқсяхқат, тамәкутлъю пинитун акузиткысяхқат.

⁹ Сяңўә қамахлъюку нағнығутыху литқақси хўаңамның апыхтуғильымкунлъю, кияхтәлъымкунлъю. Ынкәм Кияғнық ныкыхмылълитикаюк лъпысинилъықуқ.

Павелым Иқамсиқаюгвикыхқаңи Филиппийығмит Ухпықат Тунусйтның

¹⁰ Ынқәталъ қуяпихтуңа Атаныққун қаюхлъяк қавңарухлъяхәның хўә алъямың

каюсйлъятақыфсиңа! Лйсимакақа каюсйсюкақхпысиңа, иўырңа пипағниңиткәгуси.

¹¹ Акльюңунилюңа пиңунгитутә қаюхлъяк натысяғңәғма итағнағақуңа. ¹² Иляңани нўғңағма кияхтақуңа, иляңани сйптйлюңа кияхтақуңа. Итағнағьягусимәңа нани алңунак сятулымтун кияхнымни. Итағнағақуңа кыпсюғңағма кияхнымни, игатағңәғмалъю кияхнымни, талўа акльюмағңәғмалъю, акльюңгитығңәғмалъю. ¹³ Сяңўә алңунак пияхқақақа Христосыкун икнақухсяхтымкун. ¹⁴ Паниның лъпыси пинитунўәқ каюсйтақхпысиңа сығлылйнымни.

¹⁵ Лъпыси Филиппийығмйни, лйсимакңўәғхси ағуляқакңама Македониямың, уңипақиюхўәғакңама Пинилгйның Уңипаның, лъңинәгуси ухпықани каюсйгикат хўаңамның. Лъңинәгуси илятңалғйт альхығутыльымнунлъю, ифльйлъымнунлъю. ¹⁶ Атәсиҳәхпынән акльюпигнымни манимың Фессалоникамыльюңа, туюғақхпысиңа. ¹⁷ Иўырңа лйгикысюгамси тунусяси манит мыгнуналъыхпигәнгитут хўаңамни. Мыгнуналъыхпигақ ысха уна: акилытүсәхқак альхыхсяхқакси Кияғнығмың пинитун пильыси апальюқлъюки.

¹⁸ Хўә мәтын нәмәңа, әа, талўа сйптйлюңа аюқуңа. Туёсыи Епафродиткун қамахлъютың кәсимәт, ынкәм хўә акльюңигатуңа. Тунусяси хўаңамнун ахқуткыхкастун аюқут Кияғнығми ыфқухтинапихлъыхйт. ¹⁹ Ынкәңам Кияғнығма ятәхқунъәғйси сямың тамаҳәның акльюкыхкахпысиниң акльюңитыльыхлъягмикун Христос Исусыкун. ²⁰ Кияғнымнун, Атамун усюқилъта, қунпырухлъяк кынлыңунән. Аминь.

Киңулит Сјмқильхыт

²¹ Уңипәтахнакыси қамахлъюки ухпықат Христос Исусыкун сјмқақанқауқ. Ухпықалгутыт хўаңамнилңўт сјмқақйсиңуқ. ²² Қамахлъютың Кияғнығым юган сјмқақйсиңуқ, кияң тәкут Кесарым мыңтығағмйңита.

²³ Наңльыхталъхә Исус Христосым тағнығахпысинилъи.

К Колоссянам

¹ Укут посланият Павелымың пиңүт. Кияғнығым пиюкыльхакун апостолыңуқтыкағуңа Христос Исусымун. Тимофейемыңлэю пиңүт ухпықалгутымнэың.

² Кияғнығым югитнун пиңүт Колоссымылңуңун, атәсийғмылңүт ухпықалгутыт Христосыкун.

Кияғнығым Атамта, наңлэыкльысилэю, ныкыхмылэылисилэилэю.

Юғй Игамсиқаюльхым

³ Йўлың игамсиқаюгвикақахпут Кияғнык, Атаңа Атанымта Исус Христосым, юғәткынэымси.

⁴ Таўатын пйкукут қаюхлэяк нагакўмәхпут ухпықиллэыхси Христос Исусымың, пиниқиллэыхсилэю тамахйтнун Кияғнығым югитнун.

⁵ Пинилғйт Уңипат уңипапигүт. Нагакўгьюхўәғәқәфсики, лйткәгуси сиғималлэығмың Кияғнығым тўныхкәның лэпысинун. Ынкәм сиғмаллэыхпыси ухпықиллэылгустақйсилэю, пиниқиллэылгустақйсилэю. Қиялғми Кияғнығым кахпагумә лэпысинун сяңўә сиғмакыхкахси.

⁶ Пинилғйт Уңипат куястимаңинәгут югнун. Ынкәм Пинилғйт Уңипат миңитңүт йңунахәнун нунам, катам таўатын куястильхистун лэпысинун нагакўгьюхўәғәқәфсигу Кияғнығым наңлэыхталэха. Тәхкын кынляңа лйтахси Кияғнығым наңлэыхталэха. ⁷ Лйтқақәхси Кияғнығым наңлэыхталэха Епафрасымың, пиниқыхкамнэың қыпхалгутымнэың. Атәсийғмылэюни қыпхәгүк Христосымун, қыпхәқақә хўаңкута қыпхәгьюхўәқахпут. ⁸ Лэңан уңипәсиминкутлэю пиниқиллэығмың Аглығналғйм Тағнығам тўныхкәның лэпысинун.

⁹ Ағнығмың тәхкын нагакўтымнэың тамәкуның, юғәткынэанйгатамси. Туңситңўәмси Кияғнығмун лйсимакысқылэюку қамахлэюку лэңан пиюкыльха. Юғәткақамсилэю пыхқингусқылэюси, лйгикысқылэюкилэю сяңўәт Аглығналғйм Тағнығам апыхтүткй. ¹⁰ Тәхкын кияхсяхқәхлэыкуси Атанғым пиюкыльхатун, йўлың атуқақылэықахси сяңўә ыфқуғналғй лэңани. Таўатын кияхтылэыхпысини алэяҳйнақ пинилғй қыпхәхлэықахси ынкәм ўата лйлэықахси Кияғнык.

¹¹ Юғәткақамси Кияғнығмун икнакухсйсқылэюси

илюхпысигун ахтуғьяхқәнғиллэыхлэягмикун.

Таўатын пйкук нуқынэыхтухтыхлэягысқылэюси ныкыхмылэылиглюси сямун тамахәнун. ¹² Ынкәм куямаллэылихлэяглюси игамсиқаюгвикыльықахси Ата. Лэңаңулғй лэпысинун ныңилгутыстикақ сямың тамахәның акықусяқыхкаминың тўнылэықнилюки юни кияхлэыхйт ниғугми.

¹³ Лэңан югуликақйлэю ахтуғьяхқәнғиллэыхәның мамлығым ынкәм тагиткақйлэю

Атаныхпагулэханун пиниқыхками Иғнығми.

¹⁴ Лэңан тукфиқақйлэю, сығывутқақйлэю сығлыхқылэыпут.

Христос Кияғныхтунўәк Аюкук

¹⁵ Христос таўатытңўәхтук алйнэыгилңухтун Кияғныхтун. Кияхтыңўүк сивуңани сяңўә алңунак улималэхилэюку, ынкәм кулихпигәгүк улимәгьяхағның. ¹⁶ Лэңакун Кияғнығым улимакақй сяңўәт қамахлэюки қиялғмылңүтлэю, нунамылңүтлэю. Улимакақй ысхақаюпут, ысхйгалэыкыпутлэю, тамәкутлэю умйлгыт, атанғыт, иглыгутыстыт, пиллэыхқалгытлэю. Кияғнығым улимакақй сяңўәт қамахлэюки Христосыкун, Христосымунлэю. ¹⁷ Христос таўантыкәгүк сивуңитни сяңўәт алңунак, ахтуғьяхқәнғиллэыхакунлэю сяңўәт қамахлэюки лэңан ныкақхәхлэюўәгитнитыстақй. ¹⁸ Лэңа нәскүгүк ухпықанун юғәгвигмылңуңун, лэңан югусиқй. Лэңан югусиқ уңуваңустыңўә. Лэңаңүк уңувагьюхўәқәк тукуллэығмың, ынкәм кулихпигәгүк сямун тамахәнун. ¹⁹ Кияғнығым Пиюкыльхақа қамахтыңўәглюни лэми катам кияхналэюни Иғнығми илюңани. ²⁰ Кияғнығым Иғнығмикун выгүтыстыкақй лэңанун сяңўәт қамахлэюки нунамилэю, қиялғмилэю. Ынкәм әўакун Иғнығми туқәққан қақўрамы илялйгүтыстыкақй лэңанун.

²¹ Атәсимың пылэығңахтуси Кияғнығмың. Ынкәм аңуяксягйси сюмыхтағаткахтыкилэю, сығлытунлэю пиллэыхпысигун. ²² Иўырңа Кияғнығым илялйгунэықихтыстйси лэңанун Иғнығми югусйн тукуллэыхакун. Таўатын пикәгүк тагинэалэюси наётңалэығминун аглығнаглюси, пылюңиллэюси, авутңиллэюсилэю. ²³ Кияғнык таўатын пиллэыкук нагныкуфси ухпықлэюки Пинилғйт Уңипат айгүгикыльнэунаки. Иқитыхпынаси сиғмаллэығмың

альхытыкахпысиның нагақуғақнафсики Пинилғит Уңипат. Тәкут Пинилғит Уңипат уңипақңұт тамаҳәни нунам. Кияғнығым накмикыхкақәңа, хўаңа Павел, қыпхақтыңулюңа лъңанун уңипақысқылъюки Пинилғит Уңипат.

Павелым Қыпхәтилъха Ухпықанун Юғавигнилңунун

²⁴ Икфиқылъығма югусимкун лъпыси апальюқлъюси куястыхлъяғәңа. Таўатын каюсиғиңуңа апығиғналюки Христосым икфиқылъхи югусиминун. Лъңан югуси ухпықәгут юғавигмылңұт. ²⁵ Кияғнығым қыпхақтыңлъяқәңа ухпықанун. Тагивақәқә уна қыпхақәқ каюситысқылъюси, лъпысинун лйгикнўәғысқылъюки Кияғнығым акулзитаңи. ²⁶ Сивунғани Кияғнығым қайвиҳсимаңитә уна ипапилъық тамаҳәнун югнун, иўырңа мәтын қайвиҳтыңўә лъми югминун. ²⁷ Кияғнығуқ накмилғи югминун лйсимақысқылъюку сяңўә қайвиҳтылъхилькынъи сивунғани. Накмикыхкақә лйсимақысқылъюку аңылъхлъяга ўм ипапилъхым акулңитни язычнигыт. Ипапилъық қайвиҳтыкә унаңуқ: Христос кияхтыңўқ илюхпысини. Христосыңуқ сиғимавут кияхтысқылъюта Кияғнығми лъңан ниғуқхильхәни. ²⁸ Ынкәм уңипақңуәхпұт Христос тамаҳәнун. Қамахлъюку пыққинилъыққун, кылыңасяғақапұтлъю, апыхтуғақапұтлъю қамахлъюки югыт. Таўатын пйкукут тагинъалюки атәсикахтита югыт Кияғнығым наўтңалъханун аңтаниткәлюки Христосыкун. ²⁹ Тәна пиналюку тәкуңинаҳәғның уғлығиғтуңа атуқлъюку Христосым ахтуғьяхқәңгилъха қыпхалғи икнақыпихлъюни илюмнъи.

2 Уңипәтахлъямси тәкуңинаҳәғның қыпхәтилъымның лъпысинун, ухпықанунлъю Лаодикиямылңунун, тамаҳәнунлъю ысхәсигалңуғның хўаңамның. ² Таўатын пйкуңа илюңит илютухтысқылъюки, атәсйхтысқылъюкилъю пиниқылъыққун. Ынкәм лйгикнўәхлъықәт сяңўә Кияғнығым қайвиҳсимаңилькәңа сивунғани. Тәна Кияғнығым қайвиҳтыкә Христосыңуқ. ³ Қамахлъюки Кияғнығым пыққинилъхилью, лйгикиңалъхилью Христосымытут. Тәкук аклъюңистун аюкук йғңалғик Христосыми.

⁴ Уңипәтамси, китумун алңунак пұхтыстыхпынаси тымңиның апыхтуғалъхитның, қайўа ипасюгнитығңәта. ⁵ Қайўа уявансяғңәғма лъпысиның, умьюгамкун лъпысинитақуңа. Қуяңа қаюхлъяк кияхлъыхисы Кияғнығым писқылъхатун, ухпықилъыхилью Христосыкун ағулийлңуқ.

Нагнығутыху Кияхтәлъыхисы Христосыкун

⁶ Тугукльилъыхпысисун Христос Исус Атанғулюку, таўатыхпигақ ухпықилъыққун кияхтык лъңакун. ⁷ Лъңакун акулгутык асиванун сямавык, лъңакун ныкыфтыки кияхтәлъыси ынкәм икнақухтык ухпықилъыхпысигун апыхтулъыхпысисун. Иқамсиқаюгумаңинахтык.

⁸ Кылыңалюси! Китумун алңунак ағулякутыстыхпынаси тымңитхўатхун апыхтуғалъхитхун. Тамәкут апыхтуғалъхыт югыт сюмыхтағалъхитның пиңұт, туғнығағныңлъю пиңұт, иглығутилғит хўани нунами. Христосымың пиңунгитут, ⁹ қаюхлъяк қамахтыңўәғлюни Кияғнық кияхтыңўқ Христосым югусин. ¹⁰ Христос нәскүгуқ иглығутистынунлъю, пильыққалыгнунлъю. Илятыслъюси Христосымун Кияғнығым тўныхкақисй уңувалъыпигмың.

¹¹ Илятңалъыхпысигун Христосымун обрезаниякәгуси. Обрезаниялъыхисы югыт пистыльхитәт, иўырңа Христосым пистыкақә. Ынкәм итымуткақисы ахтуғьяхқәңгилъханың югусихпыси сығлыққыңғалғит пиюкылъхитның. ¹² Крестиғақнафси қуңұткәгуси Христосыкун. Тәхкын макыткәгуси уңувалъығмун Христосыкун қаюхлъяк ухпықыхкыси Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъха. Кияғнығым макыткақә Христос туқумың. ¹³ Тукукәгуси қаюхлъяк сығлыққыстыңуялғисы, қаюхлъяккъю обрезаниялъхилңуси югусихпысигун. Иўырңа Кияғнығым уңувахтыстыкақисы Христосыкун қаюхлъяк сығывуткақи қамахлъюки сығлыққылыпут. ¹⁴ Қәткынғитақңамтыки Кияғнығым Лйлихтүсий сығлыққыльхыт пикапұт игақыхкәгут. Кияғнығым иқиткақи игақуқат сығлыққылыпут туқуқәлъюки Христосым қақұрәнун. ¹⁵ Кияғнығым ўаяхтыкақи гүтүтанит иглығутилғитлъю, ахтуғьяхқәңгилъылгытлъю туғнығәт. Таўатын тамаңанун ысхәхтыстыкә каялькйльыни тамәкуның туғнығағның.

¹⁶ Китумун алңунак нанқихтыстыхпынаси нығылтығмыңлъю, мығылтығмыңлъю, нықынғахқылъхыт ағнығитның, нутағат танқит ағнығитның, налиғмың Субботат ағнығитның. ¹⁷ Тәкут тағнығаңульхйстун аюкут тәкунун пияхқанун ага сивумылңунун. Иўырңа тамәкут ипапигыт Христосымытут. ¹⁸ Иляңи югым қусывығңасюгнихқысюныхтұт, манигуғақитлъю якулгыт. Иўың акулзиткақит ысхәғуәллытың ысхәқатың. Лъңитнун уңипәтыстыхпынаси анахутңанилюси. Лъңит ыслықңәт тымңитхўамың куқәюхлығмың қаюхлъяк сюмығнығит югым сюмығнықй. ¹⁹ Лъңит иляньанихтут Христосымун

на̄скӯлыгмың югусимун. Иглыгүтңүә йңунән югусиқ, икнақуҳсяғакәлью ныхқақльюку. Қырңағмытыстақә югусиқ атуқьисльюки нафльйлъю, ивалюңилью. Ынкәм югусиқ нагуңүқ Кияғнығым нагустыскысюльхатун.

Туқулғйтлью, Уңувалғйтлью Христосыми

²⁰ Христос туқәқңан туқулгусиқалъхӯқақәси. Ынкәм итымуткәгуси туғнығағның иглыгүтилғйның хӯани нунами. Сяңанңам кияхтақыстык нунамун пикыпихльыһйстун? Сяңан қәткақыстыки лйлихтуғалъхит хӯатылңүт: ²¹ «Сяфльыхпынән, Нәсйхпынән, Сяфтыхпынән?» ²² Тәкут лйлихтуғалъхит югыт нығыхкйтныңлью мығыхкйтныңлью аюқут. Ынкәм нығыхкйтлью, мығыхкйтлью атуқсяққананиғақут. Тамәкут лйлихтуғалъхит тәўаңинахақ югыт лйлихтуғалъкйтлью, апыхтүсякйтлью. ²³ Тамәкут лйлихтуғалъхит апыхтүғйт югыт пыққинысиғүәғыскыльюки. Апыхтүғйтлью амьюткыскыльюки югусйт, атуқнанйскыльюки югусйта пиюкыльхит. Иўырңа таўатын пильхита ағульхисигатйт атуқнанильықхамың тамәкут сығлықкыльхит. Тамәкут лйлихтуғалъхит ипасюгнитут иўырңа тымңиңүт апыхтүсят.

3 Уңувахтыкәтыхпысиның малигульюси Христосымун, пиюкақитыки сяңүәт Кияғнығым льпысинун пикыскыльюки қиялғмылңүт. Таўани Христос ақумгәк ағынқигнығақун Кияғнығым. ² Сјомқакитыки тамәкут қиялғмылңүт, накән тамәкут нунамылңүт. ³ Таўатын сюмыхтағақакитык қаюхльяк туқукәгуси. Уңувалъыхси йғңәқ Христосыми Кияғныққун. ⁴ Христос уңувалъқахпут. Алийқан, льпысылъю айлгусихльықәхси ниғуқкыльхәни.

Кияхтәльылюклью, Кияхтәльығрәғаклью

⁵ Тәқитыки атуқнығмың югусихпыси сығлығйт пиюкыльхит, катам альянйқ, укмаңинъығилңуқ кияхтәльық, атуқсюльха сығлығым, пакигнйқлью. Пакигнйқ манигүльхйстун кияғныңльяқанун аюқуқ. ⁶ Тамәкут апальюқльюки Кияғнығым сякшәльыхльяга тагиңүқ қәткусигалңуғнун лъңанун. ⁷ Сивунғани таўатын кияхтыңуяхтуси.

⁸ Иўырңа мәтын атуқнанихтыки қамахльюки укут: сякшә, сякшәхльяк, угумикырәқ, сығлықуқ, сығлығмылңю акузиткильық.

⁹ Иқльыңиқутыхпынаси қаюхльяк тәкумәхси кияхтәльылюхси, айғйтқаксяқысылъю. ¹⁰ Ынкәм кияхтәльығрәғак атуқәхсимәхси. Нутахтыңъуси, Улимағистыхпысистунлью лййгүси. Тамәкын апальюқуку лйгикыкыстағахси Кияғнық кинахпигәтаңа. ¹¹ Кияхтәльығрәғамы,

альяңуғүтңитут акулңитни язычнигытлью, Иудейтлью, акулңитни обрезаниякатлью, обрезанияльхилңүтлью, акулңитни варварытлью, Скифатлью, акулңитнилью, қыпхақтыляғьтлью, қыпхақтыляғунғилңүтлью. Иўырңа Христос қулихпигәгуқ, кияхтыңуқлью тамахамнъи ухпықани.

¹² Кияғнығым юкйси аглығналғйт, пиниқыпихтйсылъю. Накмикыхкақйси. Ынкәм наңльыхтағлюси, наңльыкилюси, қусывыхльюси, якуқльюси, нуқынъыхтулюсылъю.

¹³ Сякшитутыхпынаси иўырңа сығывутульюси.

Килью анахтыкаңиси сығывунъакыси катам Атанғым сығывутыльхистун льпыси.

¹⁴ Қамахльютың тамәкут мығнуахтут иўырңа пиниқылъық мығнуналъыхпигәгуқ. Пиниқутыльхым атәсйхтыңуәғйлью.

¹⁵ Тамахахпыси налиғнықйси Христосым югусйн, ынкәм накмикыхкәгуси кияхтыскыльюси қырңахпыси ныкыхмыльыққун. Тәна апальюқльюку Христосым ныкыхмыльхан иглыгүльыки илюси. Иқамсиқаюғңатыклью.

¹⁶ Йықай Христосым апыхтүсй кымнағлютың кияхльит илюхпысини. Апыхтүтутақльюси, кылыңасяғутутақльюсылъю тамахақун пыққиныльыққун. Илягахтык Кияғнығмун игамсиқаюльылиғлюси илюхпысигун, илягахтык псалмының, илягәтның, манигүтмунлью илягәтның. ¹⁷ Ынкәм сяңүә пикахси, акузиткун налиғмың қыпхәльыққун қамахльюку пйқитыху әтхакун Атанғым Иисусым. Лъңакун игамсиқаюгвикитыху Кияғнық Ата.

Натын Ныңльюгутыт Кияхтыльыққәт

¹⁸ Нульғни, малихқутақльюси угихпысинун қаюхльяк таўатын Атанғым писқысюййси.

¹⁹ Угини, пиниқльюки нульйси, якуқльюки пйқитыки.

²⁰ Тағнухағни, қәткыльюки аңаюқаси сяльыққун тамахақун, қаюхльяк таўатын пильхым ыфқухтақә Атанық.

²¹ Атани, сякшәсяғахпынаки тағнухаси лйбрақ йльқынъаюката.

²² Қыпхақтыляғни, йўлыңлью ыфқуҳнақльюки пилитыстыси. Йўлыңлью ыфқуҳнақльюки ысхапагуғңәта налиғмың ысхапагунғитығңәта. Қыпхәтыки ипапихкыльюси қаюхльяк таўатын құлвәңуәхси Атанық. ²³ Сяльыхпысини тамахаңи қыпхағакитык пинақыльхәхси қамахтлюку қыпхәтыпихльыхйстун Атанық, накән югнун.

²⁴ Нықамикльюку Атанғуқ Христос қыпхәткахси. Альыхльықәхси акилыхтүсяхси лъңаның. Акилыхтүсяқ акықусяқыхкақә тўныльықнилюку

югминун. ²⁵ Иўырңа кина алңунак сығлытун писта нальяңиғьяқәғуқ сығлытун пильханун қаюқльях Кияғнығым нанқихсяққақә тамаҳән юк таўатыхльюўәқ.

4 Қыпқахтыльяғыт пилитистыңитни, пинитуңўәқлью, атуныңўәқлью пйқитыки қыпқахтыльяс, лйсимакльюку льпысылъю Пилитистылгүси қиялғми. ² Юғәмаңинахтык, йльқаюхпынасылъю юғағакитык игамсиқаюгвикумән Кияғнық. ³ Юғақуфси, юғәткынъақыфсикутлью. Юғахтык Кияғнығмун қыльпығутысқылъюта амигмың миңитысқылъюки акузитаңи Христосымың аюқылғйт. Сивунғани Кияғнығым қайвиҳсимаңитә ипапилъық Христосымың аюқылғй. Иўырңа Кияғнығым уңипәтәңа уңипақысқылъюку тәна қайвиҳсимаңилңуқ ипапилъық. Уңипақыхқакутымның тәна ипапилъық анусимиңльяғәтңа. ⁴ Ынкәм юғәткитыңъа уна уңипақ уңипақсяққәлюку хўатыхльюўәқ катам Кияғнығым хўаңамнун писқылъхатун.

⁵ Пыққинғўәқитык ухпықәңғилңуғнинъыхпысини. Атуқакитыху тамаҳән пильыхқәқси уңипәсяққәлюки Христосымың.

⁶ Алыққуныхпысики йўлың наңльыхтағлюси, акузйқльюси итагнағьюгнағлюси, нагасюгнағлюсилъю. Таўатын пйқитык лйсимақысқылъюси натын кймсилъыхқйт әпқуғәльхит.

Павелым Әпқәңи Юғыт Лъманилңут

⁷ Тихик ухпықәлгутқақа, пиниқыпихтықақа. Қыпқалгутқақа, қыпқәтақәлью Атанық хўаңамнун малигульюни. ⁸ Каяхтақа льпысинун, лйсимақысқылъюку натытулвут ынкәм кайымыльыңысқылъюси. Уңипәнъағйси хўаңамның. ⁹ Каяхтақалъю Онисим льпысинун. Пиниқыхкәгуқ атәсийғмылңуқ ухпықәлгун,

льпысиның пиңўқ. Тихикылью уңипәльықйси сямың тамаҳәның сьльығның мәни.

¹⁰ Аристархым анусимиңльяғалгутма, Маркымлью аталгутаңан Варнавам сьмқәқйсиңуқ. (Уңипәткақамси посланиятхун Маркымың, кәсимакан льпысинун упуғатысқылъюку.)

¹¹ Иисусымлью, аля атылғым Иустымың сьмқәқйсиңуқ. Тәкуңинәгут Иудейт ухпықат, қыпқалгусиғәқәтңа Атанықпагульханун Кияғнығым. Илютукутканка ынңәталъ.

¹² Епафрас, қыпқахтыңа Христос Иисусым, льпысиның пиңўқ, лъңанлью сьмқәқйсиңуқ. Йўлың тәкуңинахәғның юғәткақйси аңтанйтысқылъюси, лйсимақңьўәғысқылъюку сяңўә Кияғнығым писқысюльхә льпысинун, льпысинунлью қамахтыңьўәғлюку пиюкыльхә пикысқылъюку. ¹³ Уңипәсюгамси Епафрас қыпқахльякәгуқ каюсийнәлюси, каюсийнәлюкилью Лаодикияғмйтлью, Иераполығмйтлью. ¹⁴ Лукамлью пиниқыпихтыкамта ағалихтым, Димасымлью сьмқәқйсиңуқ.

¹⁵ Ухпықәлгутнун Лаодикиямылңуғнун, Нимфанымунлью, ухпықәлгутнунлью қырңугутқаюгнун манигунъалютың мыңтығәни, уңипәнъақыси сьмқәқанқаңуқ. ¹⁶ Атихтуғнақыси укут посланият ухпықанун қырңугутқаюгнун юғағвигани Колоссым. Ұатахльяклью атихтуғнақыси укут посланият Лаодикияғмйт ухпықйтнун. Атихтуғнақысилъю посланият Лаодикияғмйт ухпықйта туюғьяқйт льпысинун. ¹⁷ Архипп Уңипәтахнақыси хўатын: «Ұатахльяк апығйғнакын қыпқәқәқ Атанғым қылгуткә льпынун».

¹⁸ Хўаңа, Павел, хўаңа катам йхымның уна игақақа. Нықамикльюңа анусимиңльяғәгуңа, қйпшағусиғлюңа аюқуңа. Қамахльюси сьмқәқамси.

Кияғнық наңльыхтағли льпысини.

1е Фессалоникийцам

1 Укут посланият Павелымың, Силадың, Тимофейемыңлъяу пиңут, Фессалоникағмит ухпықйтнун Кияғнығым Атам пиңи Атанғымлъяу Иисус Христосым. Кияғнығым наңлъякильхалъяу, ныкыхмыльхалъяу лъпысинильик.

Фессалоникағмит Кияхтәлхатлъяу, Ухпылхатлъяу

2 Құнпың игамсиқаюгвикақахпут Кияғнық тамахапысинун, йўлыңлъяу юғәткақамси.

3 Юғанымта Кияғнығмун Атамнъун нықамикақахпут қыпхалъыхси ухпылъяхпысигун, қыпхалъыхси пиниқылъяхпысигун.

Игамсиқаюгвикақахпутлъяу ухпылъяхси

нағнығускыси икнақлъяоку қаюхлъяк сиғимаңулғйси Атанымтыхун Иисус Христосыкун.

4 Ухпықәлгутымнъи, Кияғнығым пиниқыхкәни, лйсимакахпут накмикыхкақйси **5** қаюхлъяк Пинилғйның Уңипаның тагитақамси, акузитырағинахтыхун пимаңитукут, иўырңа ахтуғьяхқәңгильыхкунлъяу, Аглығналғйгныкунлъяу Тағнығагныкун пикағукут. Ынкәм ухпықаси Пинилғйт Уңипат ипаңутаңи. Лйсимакахсылъяу натын кияхтыкәфут лъпысинильюта, таўатын каюсйнәалюси кияхтыкәгукут. **6** Ынкәм

хўаңкутыстунлъяу, Атаныхтунлъяу лъйхтык. Қайўа икфиқыхлъягнәхпыси, тугуклъяғаси Пинилғйт Уңипат қуямалъяулиғлюси Аглығналғйгның Тағнығагның. **7** Ынкәм успутәхтуси тамахйтнун ухпықанун Македониямилъяу, Ахаиямилъяу.

8 Атанғым уңипә миңитңўқ лъпысиның

Македониямилъяу, Ахаиямилъяу.

Ухпықилъяхсылъяу Кияғнығмың лйтәт тамаңани.

Ынкәм хўаңкута сямың пинғисяғнәмтыху ухпықилъяхси, қаюхлъяк сйңынлъяу югыт нагақумәт. **9** Тамаңани әпхәқәт упуғатильыхлъяхси

хўаңкунъың лъпысинитңүлюта. Қйвуманилюсылъяу уңувалғймун Кияғныпигмун қыпхәнәалюку, пыхлъяюки кияғныңлъяқат. **10** Утақәқәхсылъяоңуқ

Кияғнығым Иғныға, Иисус, тагияхқәқ қиялғмың.

Лъңаңўқ Кияғнығым уңувахтыкә тукулъяғмың,

югулйқәқалъяу Кияғнығым сяхшәлханың

кәсяхқамың.

Павелым Қыпхалъха Фессалониками

2 Ухпықәлгутымнъи, лйсимакахси лъпысинун пильыхпут тымңиңунғиткәгуқ. **2** Иўырңа сивунғани лъпысинун пильымта, лйсимакахси Филиппыми икфиқлъяхтыстыкақйнкутлъяу, сығлықўқақйнкутлъяу. Тамәнлъяута қайўа углялғйм югым ағулйхнақуткығңилью Кияғнығым илютустыкақйнкутлъяу, ынкәм уңипәсяхтуғамси Пинилғйның Уңипәмың Кияғнығым.

3 Уңипақилъяхпут ипаңўқ. Иқлъяңиңунғитукут лъпысинун, сығлығмың пиюкыхкйтукут лъпысинун, пўхнақуткигатамси. **4** Йығлығи, уңипақахпут Пинилғйт Уңипат қаюхлъяк Кияғнығым итагнақлъяута нығьюкуткақй хўаңкунъун. Акузильымтыхун

ыфқуҳнақуткыңъунғитапут югыт, иўырңа ыфқуҳсюкахпут Кияғнығўқ, нанқихтиңалғй илюмта суюмхтағалханың. **5** Лйсимакахси усюқўхсяхтүнғитамси налиғмың сяхкыңвиксяхтүнғитамси. Кияғнық лйсимакистыкахпут. **6** Усюқысяхтыңъунғитукут югның, лъпысиның, налиғмың кинкуның.

7 Апостолыңутымнъың Христосымун, туңсиғнйғвиксяхқәқәғамси сямың алңунак.

Иўырңа лъпысинильюта

якумаңилъякуткумаңитамси, йығлығи мамахтикаюгыстун нәстун афлъяңақилғйстун

тағнухәғмыхның аюқыхкәгукут. **8** Пиниқыпихтамси,

ынкәм қуякусиқинағлюку лъпысинун

лйсимакысюгапут Кияғнығым Пинилғйт Уңипй.

Пинилғйңинәт Уңипат пихпынаки,

қуякусиқинағлюку сямың тамаҳәның

каюсиғьюглюси аюқамси, қаюхлъяк

пиниқсылтқәқамси. **9** Ухпықәлгутымнъи,

нықамикахси натын аңкән қыпхалъыхпутлъяу,

уғлығильыхпутлъяу! Қыпхәқәгукут унхтүмән,

ағныхтүмән қаюхлъяк лъпысинун

уқихтукутңуңилнўкут; лъпысинисималюта

уңипақикәгукут Пинилғйның Уңипәмың

Кияғнығым.

10 Лъпысылъяу, Кияғнықлъяу лйсимакистыкамси.

Лъпысини ухпықани кияхтыкәгукут пылюңильюта, ипапихқылыюта, анахутылъңунәмта.

11-12 Лйсимакахси катам атам афлъяңақилхатун

тағнухағминың, хўаңкуталъю тамахаҳпыси таўатын катам афлъыңақыхқақамси. Кайымыхқақамси, илютухсяқақамси, қылгутақақақхпут лъпысинун атуқысылъюку кияхтълъық ыфқуғналғй Кияғнығми. Туқлъюңўйси илятысқылъюси лъми катам Атаныхпагулъығминунлъю, пиниғналъыхлъягминунлъю.

¹³ Игамсиқаюгвикумаңиңаңўахпутью Кияғнық уна апальюқлъюку: хўаңкунъың нагақуғлюку тугуклъиғаҳси Кияғнығым уңипә. Лъпыси тугуклъиғаҳси Кияғнығмың уңипә, накән югның уңипәлюку. Тәнаңуқ Кияғнығым уңипахпигә қыпхалғй лъпысини ухпықилғйни.

¹⁴ Ухпықалгутымнъи, лъпыси таўатытуси ухпықистыңистун Христос Иисусым қырнуғуткаюгның юғағвигитни Кияғнығым Иудеями. Нуналгутыхпыси икфиқыстыкақйси катам Иудеит икфиқыстылъхистун ухпықат Иудеями.

¹⁵ Иудеяңут тукутикат Атанығмың Иисусымың, ўкналиқистыныңлъю, амьюқытаткыхқақылъюлюю. Ыфқуғнығитат Кияғнық, кипульхинәгўтлъю тамаханун югнун ¹⁶ ағульхнақуткылъығмыхтыхун уңипақилъыхпутью язычнигнун югулильыңнаюката. Таўатын пильығмыхтыхун илямаңиңағйт сығлықкылъытың ынкәм қынўатлъю Кияғнығым угумиягутыхлъяглюки қантағакун ағьюхлъықй.

Павелым Лялихфйкынкыхсюкаңи Фессалоникағмит

¹⁷ Ухпықалгутымнъи, амьюқытаткыстымта ағуляқыстақңамикут Фессалоникамың, пылъхутутыстйнкутлъю, иўырңа паниның сюмығмикақамси. Ысхағьюпихтақсяғамси хинасылъю ¹⁸ ынкәм такунақуткақсяғамси. Хўаңа, Павел, такунақуткәтақсяғамси иўырңа Туғнығам амигиғахтақйнкутлъю. ¹⁹ Лъпыси сигимальқамси, қуясиқамси, қахпакамсылъю. Тәна қахпа хўаңкута қукәюгусиқылъықақхпут мануңани Атанымта Иисусым тагикан. ²⁰ Ипапыстәк лъпыси қукәюгусиқамсылъю, қуясиқамсылъю!

3 Иўырңа ысхәтусигатутымнъың қавңаҳаның пылъығңатутылъыхпутью нуқытутыпағниңйтақхпут. Ынкәм ағгиткәгукут хўаңа лъңинағма Афинымынъалюңа, ² каяхтықақхпутью Тимофей лъпысинун. Ухпықалгуткақхпут, қыпхалгусиғақйнкут Кияғнығмун. Уңипақилгусиғақйнкун Пинилғйның Уңипаның Христосымың аюқылғйның. Каяхтықақхпут икнақуҳсяғьхтйсқылъюки ухпықилъыси, кайымысқылъюсылъю, ³ қаюхлъяк йлъқаюхтысюңгилькымси ухпықилъыхпысиның сығлылйльыси апальюқлъюки. Иўырңа лйсимакаҳси ухпықани хўаңкута сығлылйгьяхқәгукут. ⁴ Лъпысинилъюта

уңипәтўақамси амьюқытаткылъыңылъықнилюта; ынкәм лйсимакаҳси тәўа ипа икфикуткыхқақхпут амьюқытаткылъық. ⁵ Тамәкын апальюқлъюку ахтуғьягусяма нуқынъығмың, каяхтықаққа Тимофей лъпысинун лйгикналюку ухпықилъыхси натытақутаңа. Пыңқақамси қаюхлъяк Туғнығам нанғйкуманаюкаңиси ухпықинанйсқылъюси, ынкәм қыпхалъыхпутью тымңисюгниҳсиманаюкан.

⁶ Иўырңа Тимофейем утығниғлюни уңипәтйнкун куяналғймың уңипәмың ухпықилъыхпысиныңлъю, пиниқылъыхпысиныңлъю. Уңипәтақйнкунлъю йўлың нықамикақнилюта пинитун, ысхағьюгақнилюталъю катам хўаңкута ысхағьюльымтыстун лъпыси. ⁷ Ухпықалгутымнъи, сығлылйхлъягумалюта, икфиқыхлъягумалюта илютухтукут қаюхлъяк нағнығутңукуси ухпықилъыхси. ⁸ Хўа аныхтағхтукут қаюхлъяк ағульлькәлғйси Атаныхқун. ⁹ Ынкәм игамсиқаюгвикуңўахпутью Кияғнық лъпысиның. Лъпыси апальюқлъюси куяхлъягукут сивуңани Кияғнымта. ¹⁰ Тәкуңинаҳағның юғәткыңъўәмси унухтүмән, ағныхтүмән алъя ысхағьяхқәлюси, иляяхқәлюки ухпықилъыхпыси аклъюкыхкйт.

¹¹ Кияғнымта, Атам лъңаның катам, Атанымталъю Иисусым қантағакун лъпысинун пияхқәхтыслыкут! ¹² Атанғым, пиниқсылйтутыстағағлиси. Пиниқылъыхсылъю тывуғасльигу тамаханун югнун, катам хўаңкута пиниқылъымтыстун лъпыси. ¹³ Таўатын айыпсюгихсяхлъықй илюси авутңитысқылъюсылъю, пылюңитысқылъюсылъю сивуңани Кияғнымта Атам, Атанымта Иисусым тагильҳани. Таўани кылъкылъықй қамахтыңъўағлюки лъми юни.

Кияхтылъық Ыфқуғналғй Кияғнығми

4 Ухпықалгутымнъи, аляғраң хўатын пинақамси, лйтивикыхқақамси натын кияхтылъыхқамаңың ыфқуғнағлюси Кияғнығмун, ысха таўатын кияхлъыхйси. Атхакун Атанғым Иисусым кайымамси ўатақәғақ таўатын писқылъюси. ² Лйсимакаси сяңўат қылгутақхпут лъпысинун писқылъюки Атаныхқун Иисусыкун. ³ Хўатытуқ Кияғнығым пиюкылъа лъпысинун: пылюңитысюгйси сығлықкыстысюңгитйси атукутылъыхқун. ⁴ Лйтысюгйсылъю тамағаҳпыси нуқытутысқылъюки югусиси пинилъығмун ынкәм кияхлъықуси пылюңилъюси, ыфқуғнағлюси Кияғнығмунлъю, югнунлъю. ⁵ Иляпхатыхпынаси югусиҳпыси атуқиюльханун ухпықанғилңўт пильхистун нальюкилғйт Кияғнығмың. ⁶ Китум алңунак сякусийқыфқән пилигу ухпықалгутми

инлюңа атуқилъығмун. Атанғым ағыбхлъяхлъяқй таўатын пикаюгыт. Сивунгани кылыңасяхлъякақамси тамакын. ⁷ Кияғнығым накмикыхкақйлью кияхтысқылъюта пылюңилъюта, сығлықылънунамта. ⁸ Ынкәңам китум алңунак қаткынғилькумики тамәкут апыхтүсят, Кияғнығуқ қаткынғилькаңа накән юк. Кияғнығуқ тунистызи Аглығналғйғның Тағнығағның.

⁹ Китум алңунак письмонғисяғңағмиси аюқйси уңипәнъалюси пиниқысқылъюки ухпықалгутыси, қаюхлъяк Кияғнығым апыхтуқақйси пиниқутысқылъюси. ¹⁰ Ипаңуқ пиниқыхкаси қамахлаюки ухпықалгутыси тамаҳәни Македониями. Иўырңа ухпықалгутымнџи, қылғамси пиникутағйсқылъюси. ¹¹ Пинақылъхақси қамахлаюку кияхтык ныкихмылъялиғлюси, лъпыси сяхққаси пйқитыки, авылғағлюки иляхпыси сяхққйт. Қыпхақтык альхығусяққәлюси акляюкыхкақысының катам хўаңкута қылылымтыстун. ¹² Таўатын пикуфси ныгыюкнәнғитасилью алңунак акляюкыхкақыси, ухпықанғилнұтлью сйвакылъықйси.

Атанғым Тагилъха

¹³ Ухпықалгутымнџи, лйсимакысюгамси ухпықаның қавалғйның қивғуқыфқйта писқылъюки сйғималъхилнұғыстун. ¹⁴ Ухпықахпут Иисус туқулюни уңувақәғуқ. Ынкәм ухпықахпут Кияғнығым тагилъықй Иисусыкун тамәкут қавақат ухпықилютың лъңаның.

¹⁵ Уңипәтңўағамси Атанғым апыхтүткәның. Атанық тагикан, хўаңкута паниның уңувалғйни иңьяғағнәнғитапут тамәкут қавақат. ¹⁶ Атанық лъңа катам қияғмың укихлъякуқ, югыт нагақухлъяқат игляхтуқақ қылылъяқ, мыңа архангелым, қалғихтәтаңалъю Кияғнығым. Тамәкут ухпықилютың Христосымың туқуляғаткат уңувағьюхәхлъякут. ¹⁷ Тәхкын хўаңкута уңувалғйни уныхтыкани, Кияғнығым қырңугутыслъюта, лъңитнун, хатағахтәтыслъықйнкутлью қияғуғәғнун пәйғысқылъюку Атанық ыслъями. Ынкәм Атанығмылъякукут қунпырухлъяк. ¹⁸ Тамәкын апалъюқлъяюку илютухсясиқақитыки тәкут акузитыт.

Апығйхсяғлюси Атанғым Тагилъыққәнун

5 Ухпықалгутымнџи, лъпысинун письмоткынъунғйтут қакун тамәкут пияхқәтаңи. ² Қаюхлъяк лъпыси лйсимакнўағақси Ағныға Атанғым тагияхқәғуқ ўакынғильхағульюни тагилъхатун тығлығнйхтым унугми. ³ Югыт хўатын пималюки: «Ныкихмылъялгукутлью,

пақнйтукутлью», нәфқылъхым кәтқахлъяқй катам ағнам игниюльхан ақнихқылъхатун. Югыт анагнәнғитәт тәна нәфқылъық. ⁴ Иўырңа лъпыси ухпықалгутымнџи, мамлхлъягмынъығитуси ынкәм Ағныған Ағнығым ўакынғильхағнәнғитйси тығлығнйхтытун. ⁵ Қамахлаюси авақутақйси ниғугым, авақутақйсылъю ағнығым. Унугым пикынғитйлью налиғмың мамлхлъягым. ⁶ Ынкәм қавәфқәмта пильта иляңистун, итупиль тыхумалъта, лйсималюта. ⁷ Тамәкут қавалғйт қавақакут унугми, тамәкут мығылғйт сймақут унугми. ⁸ Иўырңа Атанғым пикйлью ынкәм лйсималюта кияхтылъята. Пақнйхсясилъықхамнъун сякимамтыхун атылъятыху сйғималъық югулилъяғмун. ⁹ Кияғнығым пиюкылъқынғитә икфиқысқылъюта сяхшәлъяғмың, иўырңа югулилъяңысюйлъю Атанымтыхун Иисус Христосыкун. ¹⁰ Иисусым тукуматкыхкақйлью лъминитысқылъюта уңувағңәмта, тукукәяғңәмта тагикуми. ¹¹ Тамәкут апалъюқлъяюки кайымутутақитыклью, каюткутақитыклью хўа мәтын пильыхпысистун.

Киңулйт Апыхтуғалъхыт Қуякылъхытлью

¹² Ухпықалгутымнџи, сйвакитыки Атанығмун қыпхалғйт акулыхпысини. Лъңан накмикыхкақй иглығутистыңулюкилью, апыхтуғистыңулюкилью лъпысинун. ¹³ Сйвакыхлъягақитыкилью, пиниқақитыкилью апалъюқлъяюки қыпхалъхит. Ныкихмытульюси пйқитык.

¹⁴ Ухпықалгутымнџи, кылыңасяқтыки ихсяниталғйт, илютухсяқтыки алиңталғйт, каюсихтыки каялнұт, ныкихлъяюўән пйқитыки қамахлаюки. ¹⁵ Уатахлъяк акисякунаки сығлытун пистыси иўырңа пинитун пйқитыки иляси, қамахлаюкилью югыт.

¹⁶ Қуямаңинағлюси, ¹⁷ юғәмаңинағлюси, ¹⁸ игамсиқаюглюси тамаҳәни ныкығнығми. Тәкунұт Кияғнығым пиюкылъхи лъпысинун Христос Иисусым пилйткйтнун.

¹⁹ Қәмтыхпынакык Аглығналғйк Тағнығак, ²⁰ сясйңинъихпынаки ўкналиқилъхыт. ²¹ Иўырңа сяңўә қамахлаюку нанғйқўәқитыху ынкәм тугукльиғақлъяюки сяңўәт пинилғйт, ²² иқитңатык тамаҳәның сығлығмың.

²³ Кияғнығым ныкихмылъялитистым йғуиқтыңўәғлюси пылюңихлъяси.

Авутңитыслъики тағнығаси, уңувасиси, югусиси Атаныхпут Иисус Христос тагикан.

²⁴ Тахсиқлъяхтыхпыси пильықй тамәкут қаюхлъяк атәсйғмытуқ.

²⁵ Ухпықалгутымнџи, юғәткақлъяюта.

²⁶ Қуяқақитыки ухпықәлгутыси нәғлюки
Кияғнығым пиниқылызақун.

²⁷ Қылғамси Атанғым пилъыққалитылызақун укут
посланият атихтйсқылъюки тамаҳйтнун
ухпықәлгутыхпысинун.

²⁸ Пиниқылызақ Атанғым Иисус Христосым
лъпысинилъи.

2е Фессалоникийцам

1 Укут посланият Павелымың, Силадель, Тимофейемыңлыу пиңут. Ухпықанун Фессалоникамылңунун Кияғнығым Атамта пиңитнун, Атанғымлыу Иисус Христосым.

² Наңлыхталықлыу, ныкыхмылықлыу лыпысинун пиңук Кияғнығмың Атамың, Атанығмыңлыу Иисус Христосымың.

Нанқихтилыққақ Христосым Тагилъхани

³ Ухпықалгутымнъи, йўлың игамсиқаягусяққақамси Кияғнығмун. Ылқуғутңақ таўатын пилъыққахпут, қаюхлъяк ухпықиниҳтухтағалғисилью, пиниқутағағлюсилью лыйхтуси. ⁴ Тамакын апальюқлыуоу қанатқақамси иляңитнун ухпықат Кияғнығым юғағвигитнилуғнун. Аңақақхпут нуқытутиныхтулыхсылъю, ухпықилъыхсылъю қайўа амьюткылыыңығңахпыси, икфиқылъыңығңахпысылъю.

⁵ Тамакут ипапиққат Кияғнығым нанқихтилъа ылықуғутңалғиңук. Ынкәм Кияғнығым аңхиси итагнағнилюси кияхтысқылыюси Атаныхпагулығмини қаюхлъяк икфиқуткыңукуси. ⁶ Кияғнығым пияхқақә сяңўа ылықуғутңалғи: икфиқысыққақ тамакут икфиқыстилғит лыпысиның. ⁷ Ынкәм лыпыси икфиқылғини Кияғнығым мығнәлиснәғиси икфиқылъығмың хўаңкуталъю малигулыюта. Таўатын пилъықуқ алыхтыкумики Атаных Иисус, икнақыхлъялғитлыю якулги. Қияғмың укихлъыкут кынығмылыютың кумағуғңалғими. ⁸ Тәхкын Иисусым ағыюхлъықй тамакут нальюкилғит Кияғнығмың, қаткусигалңутлыю Пинилғиның Уңипамың Иисусымың аюқылғит.

⁹ Ағыюғнақңйлыю кынлыңилңуғмың нафқылъығмың, иқитыснақңутлыю Атаныхмың, ниғуганыңлыю ахтуғьяқәңгилъхан. ¹⁰ Тамакут пияхқағут таўани Ағнығми Атаных Иисус тагикан. Қамахлъютың югыт ухпықикат лъңаның усюқылъықат, сяғйғаягулықатлыю. Лыпыси акулңитнилықуси қаюхлъяк ухпықыхкыси уңипақ аңқахпут лыпысинун.

¹¹ Ынкәм кўнпың юғатқақамси хўатын: Кияғнығым апығлиси кияхтыңунилюси лъми кияхтысқысюлығмитун.

Ахтуғьяқәңгилъығмикунлыю нәмихлъигу қамахлъюоу пиюкылыыңхси пинилъығмун, қыпхалъхилью ухпықилъыхпыси. ¹² Ынкәм аңа Атанымта Иисусым кўлвалъыңылъықуқ лыпысигун, лыпысылъю лъңакун кўлвалъыңылъықуси нафухталъақунлыю, наңлыхталъақунлыю Кияғнымта, Атанымталъю Иисус Христосым.

Сығлыпыстәгыт Пияхқағут

2 Ухпықалгутымнъи, уңипәсюгамси тагилъыққаның Атанымта Иисус Христосым, қырңугутылыыққамнъыңлыю лъңанун. ² Умыюгаси қапшағахтысюңгитңўағапут налиғмың какавысюңгитапут нагакуқуфсигу Ағныға Атанғым кәсиманилюоу. Ынтақун китум ўкналиқуткыхқақә, налиғмың китум уңипақыхқақә, налиғмың китум письмоғуманилюоу хўаңкунъун пикақә. ³ Иўырңа пұхтыстыхпынаси! Тәна Ағныға Атанғым кәнәңгитук кынляңа югыт малихқутақсюгнанилғитнун Кияғнығым иглығутилъханун, кәтылъханунлыю Сығлыпыстәгыт Югым. (Лъңа нафқысыққағуқ геенами.) ⁴ Тәм югым кипулыхинәхлъықй кияғныңлъяқат налиғмың манигуғьяқат, тамәкуның лъңаның қулихпигәхсыққағуқ. Ынкәңам итығлюни Кияғнығым Храмыңанун акуллюни Кияғнығунилықуқ.

⁵ Нықамикынғистыхў сялин лыпысинилъюңа уңипәткақыхкымси тамакын? ⁶ Лйсимақахси китум мәтын нуқынақә Сығлыпыстәқ Юк тагилъыққаның. Ытук ағныни кәскан тагилъықуқ. ⁷ Аўалъю қайвихсимаңилңуқ ахтуғьяқәңгилъа сығлықкылыхым қыпхәхсимәқ нунами. Иўырңа мәтын китум кимәўистақә тәна сығлықкылыық. Кимәўистистыңа таўатын пилъықуқ кынляңа Кияғнығым иқитыстылъханун. ⁸ Тәхкын Сығлыпыстәқ Юк алыхтыслъықуқ, иўырңа Атанғым Иисусым тагикуми тукулъықә анығнығаның қанығми, нафқылъықалъю ниғухлъягақун тагилъығми. ⁹ Сивутхулыюоу Атанғым Иисусым тагилъыққә, Сығлыпыстәқ Юк тагилъықуқ ахтуғьяқәңгилъылиғлюни Туғнығағмың. Тәна Юк алыяхлъюхўахтисигўахлъықуқ алыяҳйнағмың сяғйғаналғиның. ¹⁰ Атуқылъықйлыю алыяҳинәт

сығлығыт пұхналюки туқуяқат. Туқуяқәгут қаюхлъяк ухпықсюнғилъкаңат ипалъық югулисиққақсықысың. ¹¹ Тамәкын апалъюқлъюку Кияғнығым пұғнықхұтыслъықй ухпықысқылъюки сяңұат ипаңунғилңұт. ¹² Ынкәм қамахтыңъұағлютың ухпықинғилңұт ипапилъығмың нанқихсяқәгут ағыюғьяққәлютың қаюхлъяк пиниғьюгусиқыхкаңат сыхлъыққылъық.

Накмикыхкәгуси Югулилъығмун

¹³ Ухпықәлгутымнъи, йўлың игамсиқаягусяққақамси Кияғнығмун, лъпыси пиниқыхкйтни Атанғым. Игамсиқаюгвикақахпутлъю Кияғнық қаюхлъяк накмикыхкақйси югулисқылъюси има пинлиғьюхўәлханың нунам. Югуликәгуси пылюңиқсялъяқакун Аглығналғйм Тағнығам, ухпықылъықпысигунлъю ипапилъық. ¹⁴ Таўатын кияхтәлъяғмун Кияғнығым тахсиқакйси Пинилғйтхун Уңипатхун уңипақыхкамыхтыхун; тагисқакйси пилитысқылъюку ныңиққақси пиниғналъха Атанымта Иисус Христосым. ¹⁵ Ынкәм ухпықәлгутымнъи, ағулитыкыстахтык, ухпықыкыстахтыху ипапилъық апыхтұтқахпут лъпысинун уңипакилъымтыхунлъю, письмолъымтыхунлъю.

¹⁶ Кияғнығым Атамта, пиниқистымта, наңлъяхталъяғмикун тўныхкақйлъю кынлыңилңұғмың илютулъяғмың, пинилғймыңлъю сиғималъяғмың. Атанымта Иисус Христосым лъңан катам, Кияғнығымлъю Атамта, ылькыхкынка ¹⁷ илютухсяғлисилью, икнақухсяғлисилью тамаҳәкун пинилғйкун қыпхалъықпысигунлъю, акузилъықпысигунлъю.

Юғәткитыкут

3 Ухпықәлгутымнъи, тәқниткун сямың пйғәтақәғлямси. Юғәткитыкут Атанғым уңипә миңишахкйғисқылъюку, югнунлъю құлвйсқылъюку, катам лъпыси пилъықпысистун. ² Юғәткитыкутлъю Кияғнығмун югулисқылъюта сығлығның юғның, қаюхлъяк углялғй юк ухпықилъылгунғитук.

³ Иўырңа Атанық атәсйғмытук; икнақухсяхлъяқйсилъю, пақнйхсяхлъяқйсилъю Туғнығәғмың. ⁴ Атанғым нальюнықнйғумә

хўаңкунъун қәткүтңүси қылылъяымнъун, қәткүмаңинахлъяқәхсилъю.

⁵ Атанғым лйгикыслъиси ўатақәғәқ Кияғнығым пиниқылъханың, Христосымлъю нуқытутиныхтулъханың.

Қамахлъютың Ухпықат Қыпхәғлит

⁶ Ухпықәлгутымнъи, әтхәкун Атанымта Иисус Христосым қылғамси иқитқасқылъюси тамаҳйтның ухпықәлгутыхпысиның иқсяниталғйныңлъю, малихқутақигалңұғныңлъю апыхтұткамнъың лъпысинун. ⁷ Лъпыси катам лйсимакақси аюқысиғәғьяққақсяғәхпысикут; лъпысинилъюта иқсянитикүмаңитукут. ⁸ Тугукльйгатапут нықыт кинкуның алңунак тукфильңунаки. Иўырңа унхтұмән, ағныхтұмән қыпхәқәгукут, уғлығйқәгукут уқихтуқутңуңгитутымнъың налихйнахпысинун. ⁹ Лъпысинун әпсяқлъыгуяхтукут каюсийтысқылъюта, йығлыги қыпхәқәгукут афльыңакналюта хўаңкунъың успутәналюта лъпысинун аюқысиғйсқылъюта.

¹⁰ Талўа лъпысинилъюта хўатын қылықакыхкымси: «Кина алңунак қыпхәғьонғилңуқ нығыстыхпынән».

¹¹ Таўатын пикәгукут қаюхлъяк нагақуғақукут илясиңуқ иқсянитахтут, қыпхәғьогигатут, йығлыги янутқўәйңуқ югыт. ¹² Әтхәкун Атанғым Иисус Христосым қылғапутлъю, кайымапутлъю таўатылңұт югыт иқсянитикыфқйта алъығутысқылъюки кияғусихқйтның.

¹³ Ухпықәлгутымнъи, қинуюгутыхпынаси пинитун пиниғмың. ¹⁴ Кина алңунак қәткусюнғилъкан сямың пилъымнъун укутхун письмотхун, сјомқынъақыси кинкуңутаңи. Ынкәм иқитңалғәси лъңаның кайңуюгысқылъюку анахутыльханың. ¹⁵ Иўырңа кияғутыхпынән аңуягулюку, итупиль кылыңасяғтыху ухпықәлгуткыльюку.

Тәқнитыт

¹⁶ Атанғым лъңаның катам ныкихмылъялитикаюғым, ныкихмылъялисильи йўлың сями тамаҳәни. Атанық тамаҳәхпысинилъи.

¹⁷ Хўаңа, Павел хўаңа катам йыхымның игақақа пиниқилъқа лъпысинун. Таўатын игағақуңа қамахлъюки посланиямкун лъпысинун лйсимакысқылъюки хўаңамның пиңутаңи.

¹⁸ Наңлъяхталъха Атанымта Иисус Христосым тамаҳәхпысинилъи.

1е Тимофею

1 Укут посланият Павелымың пиңүт апостолаңаның Христос Иисусым. Апостолыңуқтыкәгуңа қылылхакун Кияғнығым Югулиғистымта, Христос Иисусымлю сиграмакыхкамта.

² Тимофейемун; иғныпикамкын ухпықилхымтығныгун. Кияғнығым Атам, Христос Иисусымлю Атанымта куясльытын, наңлхыкльытын, ныкыхмылхылгусльытынлю.

Кылыңасялхыт Апыхтуғистысиғуағның

³ Агуляқнакумалюңа Македониямун Ефесымытысыкыхкақамкын. Иляңи югыт таманлыңүт апыхтуғиңүт ипаңунғилңуғмың апыхтүсяның. Қылылхықи тәқысыкылюки ⁴ сяңилхәткыхпынакиңуқ акузимхуткылюки уңипағатыңлхықат, сивунылгутылхыгыллю ахтит. Тамәкут ахтирәгусихиңагут, каютңунгитут қыпхакәнун Кияғнығым. Лхәң қыпхакә апығиғакуқ ухпықилхынахакун. ⁵ Қылылгуктақ ухпықат пиникутыпйгысыкылюки, умьюгакыхлхыюки, ипапигмың ухпықилхылгуюки. ⁶ Иляңита югыт пыхтыкақит тамәкут ынкәм ахтирәгакут тымңимың. ⁷ Апыхтуғистыңуогакут Кияғнығым Лйлихтүсямнхун. Иўырңа лйгикигатит акузиткыхкатың қайуа апыхтүсяқығңағмыхтыки ипасюгнильюки.

⁸ Лйсимакапут Лйлихтүсят пинихтут ылхуқхлхыюки атуқылғиңи. ⁹ Лйсимакапут Лйлихтүсят улимәгунгитут пинилғинун югнун. Улимәгүт лйлихтүсяның нәфқикаюгнун, қаткусигалңуғнунлю. Улимәгүт Кияғнығьюгигалңуғнун, сығлықкыстынунлю. Улимәгүт ўакигалңуғнун Кияғнығмың, лыгасйғуаткилғинунлю аглығналғинун. Улимәгүт тукутикаюгнун атамыхның налиғмың нәмыхның, юхтахтынунлю. ¹⁰ Улимәгүт блудникыстынун, югнун юлгутмыхның атуқикаюгнун, югнун акикикаюгнун югмың қыпхакхылгуюки, иқлхыңиқыстынун, иқлхыңалғинун лйсимакистынун, кипулхинәлғинунлю Кияғнығым апыхтүсйтнун ипапихқыңалғинун.

¹¹ Тәкут апыхтүсят пинипихлхыңиңың Пинилғиңың Уңипаның пиңүт. Апхуат усуюналғи Кияғнық, ныгыюкуткақи хуаңамнун апхысыкылюки.

Иқамсиқаюлхық Кияғнығым Наңлхыталханун

¹² Игамсиқаюгвикақа Христос Иисус Атаныхпут, икнакухсяқакәңа қыпхакәмнун. Игамсиқаюгвикақа ысхакәкәңа атәсйғмылхыюңа накмиклхыюңа қыпхәтысыкылюни. ¹³ Сивунғани сығлыпыстәтун акузиткыхкақакә Христос, сығлыпыстәтунлю пикақакә. Амьюқытәткақамки малихсяхтыңи таўатыфтуқ амьюқытәткыңуфтақ лхәңа. Таўалхыма Кияғнығым наңлхыкыхкақыхкақәңа қаюлхык сялин ухпықигалхыкхка Христос, лйгикумаңилхыкхка сякутка. ¹⁴ Иўырңа Атанымта наңлхыкыхлхыкақәңа! Ухпықилхылиткақәңа, пиниқылхылиткақәңалхю Христос Иисусымылңуғмың. ¹⁵ Сямың пилхықкәкә ипаңуқ ынкәм қамахлхыюни ухпықсықәгуқ: «Христос Иисус тагикагуқ нунамун югулиналюки сығлықкыстыт». Хуаңа сығлылхыпигәгуңа сығлықкыстының. ¹⁶ Нақамлхю Кияғнығым наңлхыгыгуктақәңа. Ынкәм успутәгуңа натын тахкән Христос Иисусым утақылхықкәңың сығлықкыстының ухпықсыкылюни. Тәна успутақ тамәкунун аюкуқ ухпықияхқанун лхәңаның уңувалхыңысыкылюки кынлыңилңуғмың. ¹⁷ Умйлыгмун кынлыңилңуғмун, тукупагниңилңуғмун, алынхыгилңуғмун, лхәңинә Кияғнығуқ; лхәңа құлвалхыңдилхю, усуюкылыңдилхю қунпырулхык кынлыңунән! Аминь.

¹⁸ Тимофейеми иғнымни, қавзақ иляңита ўкналиқистыт акузиткыхкақатын. Ынкәм мәтын қылғамкын акузитаңит гутуткики пилхюуамун. Таўатын пинитун пилхюуахлхыкутын Христосымун. ¹⁹ Ухпықикыстә Христосыкун атуқлхюку лйсимакыхкан ылхуқутқалғи. Иляңита югыт атуқигатит лйсимакыхкатың ылхуқутқалғит ынкәм нәфқакит ухпықилхытың катам аңхәпагилхыстун. ²⁰ Именейелью, Александрлхю тамәкут акулцитнитук. Туныхкақакә Туғнығғмун лйтысыкылюкык сығлыпыстәтун акузиткықкән Кияғнық пискылюку.

Апыхтүсят Манигүтылхығмың

2 Сивуклхюку кайымамкын юғаткысыкылюки қамахлхыюки югыт, туңсйтысыкылюки Кияғнығмун аклхюкыхкитның,

игамсиқаягунъакытынлъю Кияғнығмун. ² Юғаткики умйлгыт, қамахлъюкилью иглыгутилгйт, кияхсяққалюта ныкыхмылъюта манигүсималюта, құлвәмалюкулъю Кияғнық. ³ Таўатылңуқ юғалъық пинихтуқ, ыфқуғнахтуқ Кияғнығми Югулиғистымнџи, ⁴ қаюхлъяк қамахлъюку юк югулильыңысюгә, лйтысюгәлью ипапилъық. ⁵ Таўа атәсийнәгуқ Кияғнық, атәсийнәгуқлъю илялйгүтиста Кияғнығмунлъю, югнунлъю. Тәнаңуқ юк Христос Иисус. ⁶ Лъминың тўныхкәгуқ ахқутнүлюни итымунъалюки сығлықхыльхитның қамахлъюки югыт. Тәнаңуқ пильықхәхлъюўәқ Кияғнығым кылгутилъха югулильыңысюгнилюки югыт қамахлъюки. ⁷ Тамәкын апалъюқлъюку Кияғнығым накмикыхкақәңа уңипақистыңулюңа, апостолыңулюңа. Каяхтәңа апыхтйсыкълюки язычнигыт ухпықилъығмыңлъю, ипапилъығмыңлъю. Ипа уңипәтамкын, иқлъыңиқңунгитүңа!

⁸ Тамаҳәни юғарғигни югйнәт юғйсыкысюганка. Тамәкунүлит кияхлъыхйт қаткульютың Кияғнығым пиюкыльханун. Юғарлит ныңугулъюки йхытың сякшәлъңунатыңлъю, әхтйрәлъңунатыңлъю.

⁹⁻¹⁰ Пиюканкалъю ағнат пинигналъхит кылгүтысыкълюки пинитун пилюгулъхитхун. Аткйт малъығңафқйта налиғмың кайңунағьяққәфқйта. Итупиль пинигналъытың кылгульитки анығнықхилъығмыхтыхун, накән нуяқыхсяғўәлъықхун налиғмың золотамыңлъю, жемчугымыңлъю ульәқалъютың налиғмың акитүқамаың әткамың әлъютың. Таўатын пильық ыльқуғутңәқ ағнанун манигүткаюгнун Кияғнығмун.

¹¹ Югыт апыхтуғиңгата юғарғигни ағнат нагасяққәгут ныпйғңағмың, малихқутақлъютың.

¹² Ағнат апыхтуғистысюгигатанка налиғмың иглыгүтистыңусюгигатанка югнун. Ныпйғңаяққәгут,

¹³ қаюхлъяк Кияғнығым улимаюхәқәқә Адам, тәхкын Ева. ¹⁴ Адамыңунгитүқ пұхтыльыңыхкақ, иўырңа ағнәгуқ пұхтыльыңыхкақ ынкәм сығлықхыстыңухтыкәкуқ. ¹⁵ Иўырңа ағнат игнйката тағнухәғның югулильыңылъықут нағныгумакуйың ныгьюкльюку Иисус, пиниқимаңинақумың илямыхның, кияхсимаңинақумыңлъю ағлығнағлюку кияхтәлъығмың қусывыхтыльылиғлютың.

Иглыгүтистыңит Ухпықат

3 Хўатын пильық ипаңуқ: Кина алңунак иглыгүтистыңуюкуми ухпықанун тәна қыпхақак пиюкыхкә пинйпихтуқ. ² Иглыгүтиста авутңисяққәгуқ, атәсимиың нулйлгуяққәгуқ, нуқынъыхтуяққәгуқ, сюмыхтағакыхсяққәгуқ, юпйңгуяққәгуқ, упуғангуяққәгуқ,

апыхтуғияқлъыгүқлъю. ³ Сјюмыстыңуяққәңгитүқ, сјохлъюгуяққәңгитүқ иўырңа наңлъыхтағьяққәгуқ, қаныңнақигасяққәгуқ, маниюныхтуяққәңгитүқ. ⁴ Иглыгүтистым иглыгүтнўәғьяққәқй мыңтығарғмини, авақутанилью апыхтуғьяққәқй вығуснәтыфқәми қаткысыкълюни. ⁵ Иглыгүтиста иглыгүтильхискуми лъми катам ныңлъюгутминың, натыңнам афлъыңакыльықакыи ухпықистыңи Кияғнығым? ⁶ Иглыгүтиста ухпынхәңғисяққәгуқ, лўбрақ куқәюхтыпагнаюкан ынкәм нанқихтыльыңылъықуқ ағьюғьяққәлюни Тұғнығәхтун. ⁷ Иглыгүтиста пинитун кияхсяққәгуқ ухпықәңгилнүғнун акузиткысыкълюку итагнағлюку. Ынкәм сығлықұхпағниңилъықәт, Тұғнығәмлъю каяльқыпағниңилъықә.

Диаконьт Каюткйт Ухпықат

⁸ Таўатыхпигақ Диаконьтлъю пиниглюки акузиткысяққәгут, ипапихқыңьяяққәгут, виномың мығыпагыяққәңгитут, пакигнығуяққәңгитутлъю манимың. ⁹ Пыхсяққәқынғитит апыхтүсят Кияғнығым қайвихқыхкй, умьюгйтлъю сығлығьюгисяққәгут. ¹⁰ Иглыгүтистыт накмйгвагилгамың диаконкаққамың қыпхақалильюки лйгикнақәит пинйтаңи югыт. Тәхкын диаконьнұхтыснақәит. ¹¹ Таўатыхпигақ ағнатлъю пиниглюки акузиткысяққәгут, ййльхияққәңгитут, иўырңа нуқынъыхтуяққәгут, атәсиймысяққәгутлъю сякун тамаҳәкун. ¹² Диаконьт атәсимиың нулйлгуяққәгут, иглыгүтнўәғьяққәқйт авақутатыңлъю, мыңтығарғмитыңлъю. ¹³ Тамәкут диаконьт қыпхақыхтат құлвалъыңьяққәгут, нальюнықсюкнәңгитәтлъю ухпықилъыхтың Христос Иисусыкун.

Натын Ухпықат Кияхтыльықхйт

¹⁴ Сюнаңуқ қантағакун лъпынун пиляңа, иўырңа мәтын лъпынун письмотканка тамәкут апыхтүсят.

¹⁵ Ынкәм кимәўимакума посланияма лйсимакыслъықәтын натын ухпықат кияхсяққәтаңи Кияғнығым ныңлъюгутаңанилнұт. Лъңитнұт ухпықистыңи уңувалғйм Кияғнығым, ағвығакытәгут, тумыңутлъю ипапилъығмун.

¹⁶ Налъюнықнаҳаңунаки ухпықапут апыхтүсят Кияғнығым қайвихтыкй сығлыхлъягүтлъю, ипапыстәгүтлъю:

Христос альхықәгуқ югусипигулюни, Кияғнығым Тағнығакхынка лйсимакыстй тамәкут лъңан пикй ыльқуғутңатаңи, яқулгытлъю ысхаққәт. Уңипақыхкәгуқ нунатаҳәни тамаҳәни, ухпықыхкәқат нунатаҳәни тамаҳәни, тәхкын қиягмун маўткагуқ.

Иқлбыңалғит Апыхтұғистыт

4 Ағлығналғик Тағнығак хўатыхлыюўақ пйк киңулиғни ағнығни иляңита югыт пыхлыықат ухпықилыықтың Христосыкун. Таўатын пилыықут қаюхлыак қаткылыықыхкаңит иқлбыңалғит тұғнығат, апыхтұсйтлыю. ² Таўатылңут апыхтұсйт иқлбыңалғиның пиңут. Иқлбыңиқылыытың апхакйт ипапихсюғниқкылыюки. Наганъаниқакйт умьюгатың лйсимакилғит ылыкуғутталыығмыңлыю, анахутңалыығмыңлыю. ³ Таўатылңут югыт ныңуғутыснаниғикут, иляңилыю нықым нығыснаниғакйт. Иўырңа Кияғнығым улимәқй қамахлыюки нықит ныгыяққалюки игамсиқаягутақлыюки. Ухпықат лйсимакилғит ипапилыығмың лйсимакит тамакут. ⁴ Кияғнығым улимәғи қамахлыютың пинилғиңут. Ынкәм иҳсяксяққангитут тугуклымакумың игамсиқаягулыюки. ⁵ Акузитаңакун Кияғнығым, юғакунлыю афтыкәгут ағлығнағлюки.

Пинилғи Қыпхактыңа Христос Исусым

⁶ Тамакут апыхтұсйт лйгикыстыңўакуфки ухпықалгутыхпынун, пинилғиңулыыкутын қыпхактыңа Христос Исусым. Ухпықилыыңын икнакухлыықә лйсимаңинакуфки ипапилыыхыт ухпықат ухпықакыхкаңит, пинилғитлыю апыхтұсйт қаткыхакхытын. ⁷ Нагатыхпынаки сясйңгилңут уңипағатыт тыңвимун аюқылғит Кияғнығым ипапилыханун. Йығлыги пықхихсйткигу Кияғнығмун аюқылғи кияхталыық. ⁸ Югусим уляпылыха пинихтуқ, иўырңа кияхтылыыхпут Кияғнығым пиюкылыхатун аюқылғи пиниғатағакхуқ. Каюсийсакқайлыю хўани уңувалыымнйи, тўнлихәнилыю уңувалыыым. ⁹ Тәна пилыық ипаңуқ, ынкәм қамахтыңўағлюни ухпыксяққәгуқ. ¹⁰ Тамакын апалыюқлыюку қыпхакхлыагукутлыю, сягиклыыхтыңўукутлыю югнун ухпыкысқылыюку ипапилыық. Таўатын пйкут қаюхлыак ныгыюакхпут уңувалғи Кияғнық, Югулиғистыңат қамахлыютың югыт, кияң тамакут ухпылғит лыңакун.

¹¹ Қылыықи апыхтұхқи тамакын. ¹² Китумун алңунак палякыстыхпынән аңлинхәмалыыңын. Иўырңа ухпықанун успутәўи акузилыыхпыгун, сялыыхпыгун, пиниқылыыхпыгун, ухпықилыыхпыгун, пылюңилыютын кияхтылыыхпыгун. ¹³ Кәтылыымнун кынляңа, ухпықат қырңуғуныығата атихтұтақики Акузитның Игақыхканың, уңипақитақики, апыхтұғақики. ¹⁴ Атуқақигу тағнығағныкун тунусяқ илюхпынилңуқ. Тәна тунусяқ тўныхкәгуқ лыпынун ўкналиқылыыхқун Пресвитерыт йхтиғакңатын.

¹⁵ Пинақылыыңын қамахлыюку пйқики қылғутканка. Таўатын югыт лйлыықат пилыхўхлыыхытын.

¹⁶ Пирәмсиңўағлютын кияхталыыхпынилыю, апыхтұғилыыхпынилыю. Таўатын пикувык лыпынун югулилыыкутын, тамакутлыю нагатыстытын.

Апыхтұғалыыхыт Кияхтылыыхқитнун Ухпықат

5 Ағыўхпынән сйванлыық юк, иўырңа кавьюнунән налыхусяғақигу атакылғистун. Уюқлыит югыт аңлыгуткылғистун пйқики. ² Сйванлыығыт ағнат нәкылғистун пйқики, ынкәм уюқлыит ағнат наягыстун пйқики, қилигыюкыфқита.

³ Каюсийтики уғиңиғат афлыыңакистыңйткат. ⁴ Иўырңа уғиңиғак авакутахтукуми налигымың ылытуғахтукуми, кылгулыит ныңлыюгутмыхнун кияхсюғнилыютың Кияғнығым кияхтысқылыхатун.

Афлыыңакылыығмыхтыхун аңаюкатың акинақылыықит ынкәм ыфкухлыықат Кияғнық.

⁵ Уғиңиғак илякўағйткәк сйғимаңуқ Кияғныхқун. Ынкәм унухтўмән, ағныхтўмән юғәмаңинәгуқ каюсийтысқылыюни. ⁶ Иўырңа уғиңиғак

тығиғниқңинакуми лыңаның ыфкухналыюни, уңувағңағми тукукастун аюқсяққәгуқ. ⁷ Қылыықи ухпықат тамакут писқылыюки ынкәм китум алңунак сығлықўнғилыитки. ⁸ Китум алңунак афлыыңакынғилыкумики илякўәни, ўата лыми катам ныңлыюгутни, таўатын пилыығмикун пыхтыкәкә ухпықилыыни. Ынкәм сығлығатағалыыкуқ ухпықанғилңуғмың.

⁹ Уғиңиғак юк пиңают уксюхтуткалймакан, ныңухтыкәканлыю атәсимиың, әтха игаксяғңағми аюкуқ уғиңиғат атылгутитхун. ¹⁰ Амалыықа тамаңан лйсимакәт қыпхалыыхтуляңа, катам авакутани пинитун аңлыстылыхатун, упуганыхтуляңа, ухпықалгутми итыгит уғвухтуғақлыюки, каюсийғкылыюни сығлылйлғиының, кўнпыңлыю пинитун пйқылғи.

¹¹ Иўырңа нутағат уғиңиғат әтхит игакыхпынаки атылгутатхун. Югусита пиюкылыхән сякниқиснығистың уғигыюхлыыкут. Таўатын пимакумың нәфкылыықат акықилыыхтың Христосымун. ¹² Ынкәм Кияғнығым нанқилыықй ағыўгыяққалюки қаюхлыак нәфкыхкаңат акықилыыхтың. ¹³ Тәм сйгўакун иҳсянитахтакй, итхитухтакй, йильхитухтакй, януткуныхтухтакй, акузиткәйтлыю сяңўат акузиткысяққынғилыыкытың. ¹⁴ Ынкәм итағнағатағағнаяхтут нутағат угинхат угигыякуйың, тағнухәңлютың, афлыыңакысқылыыюкилыю ныңлыюгутаңит. Таўатын пикумың аңуяк сығлықўғигитыслыықат хўаңкуныың. ¹⁵ Аўалыю иляңи нутағат уғиңиғат ухпықәнаниғлютың

малигусимāt Туғнығағмун. ¹⁶ Ухпықақ ағнақ илякўәлгукуми угиңиғаның, лъңан каюсийсаққақй. Ынкām иляңита ухпықат каюсийнығысғәңғәғмыхтыки аюқйт. Тāхкын ухпықат каюсийльықйт угинғиғат афльыңакистыңйткат.

¹⁷ Пресвитерыт иглығутиюқат юғағвигми, тākуңинахāғныңлъяу қыпхалғйт апыхтуғилъыққун, уңипақилъыққунлъяу, құлвағақитыки малғуққылъяуки акилыхтўсйт. ¹⁸ Қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пйт: «Вол тутмалғй зерномың малъйғналюки, нығысқылъяуки зерномың сюгругйтихпынāн». Амалъықа: «Қыпхāхта акилыхтуғьяхқāғуқ қыпхалъханун».

¹⁹ Нагатыхпынаки килью алңунак авуткилғйт Пресвитерымың анахусиманилюку, ўйтқукун авуткилғй лйсимакистылгукан мālғугығның налиғмың пиңаюның. ²⁰ Кина алңунак сығлыққумаңинақан, ағыбғнакын сығлыққынъанйсқылъяуки ухпықат мануңитни. Таўатын пикувгу иляңи тамāкут алиңылъықут.

²¹ Тамāкут қылгутанка лъпынун қаткысқылъяуки, пакихутифқāвык налиғмың танйльқифқāвык писқылъяутын. Таўатын қылғамкын ысхāманғитни Кияғнығымлъяу, Христос Исусымлъяу, накмикыхкатнилью яқулгытни.

²² Йхтиғахтыхпынāн кина иглығутистыкахқālюку юғағвигми. Тāюққыхкувык илялькйнъаюкавык сығлыққылъханун. Кияхтыкыстā пылюңильяутын.

²³ Мыхйнағмың мығыхпынаң, иўырңа виноңйғағмың мықағақлъяутын каюткылъықан ақсяқухпынун, қинуюғātалъыхпынунлъяу.

²⁴ Иляңита югыт сығлыққылъхит алйтнўāғақут, талўа сялин нанқихтыльхильяутың. Иўырңа иляңита югыт сығлыққылъхит алйхсяхқāгут киңувақўāқун. ²⁵ Таўатыхпигақ анығныхқилъхат алйтнўāғақут, иўырңа тамāкут алйнъығилнўт йғңанāнғитут.

6 Қамахлъяутың қыпхāхтылйғыт сйвакыхлъяглитки тамāкут пилитистытың, ынкām китум алңунак сығлытун акузиткынғилъикык āтха Кияғнығым, апыхтуғилъықпұлъяу. ² Қыпхāхтылйғыт пилитистыңит ухпықалгутнуката сйвакатағағлитки қаюхлъяк ухпықалгуткыхкаңит. Ынкām қыпхāтағағлитки қаюхлъяк каюсийнўйт ухпықалгутытың пиниқыхкатың. Тамāкут апыхтўсяқикилью, уңипақикилью.

³ Кина алңунак апыхтуғикуми алъяңулюку тамāкуның апыхтўсяның, итагнақынғити апыхтўсяпиги Атанымта Исус Христосым. Лъңан апыхтўсян уңипātилью Кияғнығым пиюкылъхатун кияхтыльыққамың. ⁴ Кина алңунак алъятун апыхтуғилғй āңāюғныхлъягўқ, лйгикигатук сямың алңунак. Ахтйрāғыюныхтўқлъяу,

қаниқсюныхтўқлъяу акузитның. Таўатын пильхым алъыхытақй: ақиналъық, ағиватыльық, сығлықўғутылъық, ухпықунъанильық. ⁵ Таўатылнўт кўнпың ахтйрāғутыстйкут. Умыюгйт сюмығныхлъяохтақут ынкām лйсимакнаниғақāt ипапилъық. Сюмығмыхни қыпхāскумыхтыху Кияғнық акльюңиғилъықнилютың пйкут. ⁶ Иўырңа алъыхыгутьхлъяхлъякукут кияхтыкумта Кияғнығым кияхтысқысюльхатун итагнақлъяуки пикатуталвут. ⁷ Алъыхығақтамта нунамун кылъкутнцитукут, тукукумталъяу кылъкутылгунāнғитукут. ⁸ Ынкām итагнахлъякукут нықылгукумта, āтқалгукумта. ⁹ Иўырңа тамāкут акльюңиғиульгйт нанғйкулъыңақут. Сығлығым пиюкылъхита тугўāқй ынкām тымңитхўахлъягухтақут. Тāхкын пиюкылъхита сяюғақй нāфқылъығмун. ¹⁰ Манимың пиниқыльық акуқā қамахлъяуни сығлығым. Иляңита югыт пыхтақāt ухпықилъыхтың қаюхлъяк манитухқāхлъягьулғйт. Ынкām лъңит қивғухлъягухтақут.

Нықамиксяққат

¹¹ Иўырңа лъпык Кияғнығым юкāтын, ынкām иқитңалютын тамāкуның. Сягикутики ыльқугутңалъық, кияхтын Кияғнығым кияхтысқылъхатун, ухпықилъылиглютын, пиниқилъылиглютын, нуқынъыхтулютын, наңлъыхтағлютын. ¹² Пильюўātигу ухпықилъық қаюхлъяк таўатын пильюўалъық пинилғйңўқ. Тугугулью кынлыңилнўқ уңувалъық. Кияғнығым тахсиқақātын тугукльйсқылъяуки тāна уңувалъық āпхāқнавгу ухпықилъхын ухпықалгутнун.

¹³ Қылығнақамкын нагасиманғани Кияғнығым, уңувалъылитикам сямун тамахāнун уңувалғйнун, нагасиманғанилью Христосым Исусым, кймсиғилъятақуғикам Понтий Пилатым.

¹⁴ Қылғамкын пирāмсилютын қаткысқылъяуки қамахлъяуки қылгутканка лъпынун. Нагнығутики кынляңа Атанымта Исус Христосым утығнинқихлъяғанун. Таўатын пикувык китум алңунак анахунилютын пинāнғитātын.

¹⁵ Кияғнығым пильыққахлъяуўāғмини тагисльықā Исус Христос. Усюқналғй Кияғнық, лъңинāгук Иглығутистыхлъяк, лъңаңўқ Умйлгат умйлгыт, Атанғат атангыт. ¹⁶ Лъңинāгук туқуңигалнўқ. Кияхтыңўқ ниғугракыхлъягми рыпаль китум алңунак тугухпағниңитā. Китум алңунак ысхйгатā, талўа ысхāғнāнғитā. Кияғнығым пикльыкык құлвалъықлъяу, ахтуғьяхқāнғилъықлъяу кўнпырухлъяк. Аминь.

¹⁷ Қуқāюхтыснахыққи тамāкут акльюңилнўт нунами хўани, талўа сйгимаснахыққи акльюңиңитхун нальюнықналғйтхун. Иўырңа

сиғимасқики Кияғныққун. Лъңан
иғлыгутьхпынәмта тўнақйлью сямың тамаҳаның
пиниғьюгусиққамың. ¹⁸ Акльюңилнўт пинитун
писқики, акльюңитысқики пинитун қыпхалъыққун,
иғлылнўнаки тўниюкыстағлюки иляңитнун югнун.
¹⁹ Таўатын пиқумың кахпахлъықāt акльюңи
лъмыхнун. Тāна акльюңи аюгилнўгуқ тунымақ
āгнакақйтнилнұқ. Ынкām уңувалъыңылъықут
уңувалъыпигмың.

²⁰ Тимофей, кылыңакльюки тамāкут Кияғнығым
нығьюкуткй льпынун. Иқитңалютын
ухпықāнғилнўтнъын тымңитхўаның
акузитңитныңлью, āхтйрāгутылхитныңлью.
Тамāкут ухпықāнғилнўт сюмығмыхни
лйсималъыпйлгунйқут, иўырңа ипаңунғитұқ.
²¹ Иляңита пыхсимāt ухпықилъықтың қаюхлъяк
ухпықыққаңат ипаңунғилнұқ лйсималъық.
Кияғнығым қуясльиси.

2е Тимофею

Павелым Тундлит Посланияңи Тимофейемун

1 Укут посланият Павелымың пиңут апостолаңаның Христос Иисусым Кияғнығым пиюкыльхакун. Каяхтыкақәңа аңхысқыльюку акықусяқыхкақ уңувальық Христос Иисусымылнуқ.
2 Тимофейемун пиниқыпихтыкамнун игнымнун. Кияғнығым Атам, Христос Иисусымлью Атанымта қуяслытын, наңльыкльытын, ныкымыльылгуслытынлью.

Иқамсиқаюльықлью, Кайымыльықлью

3 Унухтумән, агныхтумән юғалымыкун игамсиқаюгвикақақа Кияғнық льпынун. Қыпхәтақақа сығлыгыюльнуңаңа, катам сивунымтун. **4** Ысхағьюпихтақамкын альямың, қаюхльяк нықамикақа пыльхутутақнамтуң қиякәлғитын. Ынкәм қуяхльяхлыықуңа қырнуғуньықихтыкумтуң. **5** Нықамикақа ухпықилъыпийгын. Тәнаңуқ атәсиқ ухпықилъык ныңьюхпык Лоидам, нәхпыклью Евникам атуқыхқаңақ. Лйсимақнұағақа льпыклью атуқнұән.
6 Тамәкын апальюқльюку нықануҳсюгамкын, атуқумаңинаху тунусян Кияғнығмың, тұныхқақә йхтиғақамкын. **7** Кияғнығым тағнығалитыльхитилью алиңьюгналғймың. Итупиль Тағнығакынка имикақилью ахтуғьяхқәңгилъығмың, пиниқылъығмың, нуқытыльығмыңлью.

8 Кайңуқыхпынән уңипақигу Атаныхпут, талұа кайңуягутыхпынаңа анусимиңльяғәгуңа Христос апальюқльюку. Итупиль ахтуғьяхқәңгилъхакун Кияғнығым икфиқылгусиғна Пинилғйт Уңипат апальюқльюки. **9** Кияғнығым югуликақилью, накмикыхкақилью пылюңитысқыльюта. Таўатын пикағуқ апальюқльюки льми катам успықылъынилью, пиниқилъынилью, накән қыпхальыхпут апальюқльюку. Пиниқыхкақилью Христос Иисусыкун сивутхульюку пинлильықхән нунам. **10** Иўырңа хұа пиниқылъыни лйтыстә хұаңкуньун тагилъхакун Югулиғистымта Христос Иисусым. Христосым нәфқыхкақә туқульық, тәхкын Пинилғйтхун Уңипатхун лйтыстилью туқуңигалңуғмың уңувальығмың.

11 Пинилғйт Уңипат апальюқльюки Кияғнығым накмикыхкақәңа уңипақистыңулюңа, апостолаңулюңа, апыхтуғистыңулюңалъю. **12** Тәкут апальюқльюки икфиқнұңа. Иўырңа кайңуяңгитуңа қаюхльяк лйсимакақа кинаңутаңа ухпықыхкақә. Лйсимақнұағақа льңан кылыңаксяқльыгұә сяңуә нығьюкуткақа льңанун кынляңа кинулиғмун Ағнығмун. **13** Малихтики апыхтүсяпигыт нагақуқахтын хұаңамның. Успутәгут атухқақатын. Апыхтүсяқики ухпықилъыхқунлью, пиниқылъыхқунлью альхықтыкақатын Христос Иисусымың. **14** Кылыңақигу ипапилъық нығьюкуткақ льпынун. Кылыңақигу каюткыльюкык Аглығналғйк Тағнығак кияхльыхйк илюмнйи.

15 Лйсимақан қамахтивзиглютың ухпықат Асиямылнұт каюсиғьюгнанймәтңа, талұа Фигеллымлью, Ермогенымлью. **16** Юғәткыңъуәнка Атанығмун наңльыгыягутысқыльюки Онисифорым ныңльюгутаңи, қаюхльяк угляғңән илютухсяғақәңа. Кайңуягусимаңитәлью анусимиңльяғәмалъқа. **17** Кәтақңами Римымун иванғйгуткақәңа кынляңа нәлькыльығминун. **18** Атанығмун юғәткақақа Онисифор наңльыгыягутысқыльюку таўани Ағнығми! Лйсимақан каюткыхльякақақа Ефесыми.

Атәсиймытыльық Христос Иисусымун

2 Ынкәңам льпык игнымни, икнақи атуқылъыхпыгун пиниқылъхә Христос Иисусым. **2** Льпыклью таўантыкалғитын нагаткақаси апыхтүсянка. Ынкәм апыхтүсянка нығьюкутики атәсиймылңуғнун. Тәхкын льңита апыхтүсяқльыгульықйт илямыхнун.

3 Икфиқылгусиқхут пинилғйтун пильюуахтыңатун Христос Иисусым. **4** Пильюуахтым илятңалғйм пильюуахтынун ыфқуҳсюгақә умйлыни, ынкәм акумхүсигатук пильюуахтыңунғилнұт кияхтәльхитнун. **5** Каяльқйрәхта килгәкумун малихкутақынғилъкуми лйлихтүсямыхнун, альхыгунъәнғитук қахпаңаның каяльқйстым. **6** Уғлығйхльякақ пйтысиғахта ныңиғьюхұағьяхқәгуқ унатақата. **7** Сюмыхтәғәттики сямың пильхынка қаюхльяк Атанғым лйгиксягутыслъықәтын сямың тамахәның.

⁸ Нықамикльюку Кияғнығым уңувақтыстыкақә Исус Христос туқұлғымың, киңунқә Давидым. Тамәкунұт уңипақакынкы апынымки Пинилғйт Уңипат. ⁹ Икфиқнұңа қаюхляк уңипақакынка Пинилғйт Уңипат. Талұа қипшағусиглюңа аюқуңа лйлихтүсымың нәфқйстытун. Иўырңа акулитаңи Кияғнығым қипшағутқитут. ¹⁰ Ынкәм икфиқусиқсюглюку аюқақа сяңўә тамаҳән Кияғнығым накмикыхкй югулилтыңысықылъюки Христос Исусыкун. Югулилтығмыхтыхун ниғуқхылтыңылъыкут кынлыңилнұғмың.

¹¹ Мәкут пильхыт ипаңұт:

«Туқулгусймакумтыху, кияхтылгусихлтықахпут.

¹² Ильқаюнғилъкумта, иглығутилгусихлтықахпут.

Нальюнқыкхумтыху, лъңанлъю
нальюнқылтықылъю.

¹³ Атәсиймынтығилъкумта, лъңа атәсиймытақуқ қаюхляк тәқнәнғитут атәсиймынтығмың».

Итагнақыкхак Қыпхақта

¹⁴ Китумун алңунак пуйгустыхпынаки тамәкут.

Кияғнығым нагасиманғани, кылыңасяққи қаниқутуткыфқйта акулитыт писқылъюки.

Қаниқутыльхат каютнунәнғитут,
нәфқыңынахлтықат ухпықильхат нагалхыт.

¹⁵ Тақуңинахәғның қыпхә Кияғнығмун итагнақысықылъютын. Қыпхақтыңу кайңукиңигалнұқ қыпхақаминың. Ыльқуғахлтыкулюю апыхтүсяқигу Кияғнығым уңипахпигә. ¹⁶ Иқитңалютын тымңитхұаның, сямың писйңгилнұғның алыққұтылтығының. Таўатылнұт алыққұтылтыхыт уявәтағахлтықйт югыт Кияғнығмың. ¹⁷ Таўатылнұт тымңитхұат апыхтүсят ақниғнығыстун аюкут миңиткаюгыт мәмьяхқәнғилнұт. Именейемлъю, Филитылью апыхтүгильхик таўатылнұгут. ¹⁸ Пыхтыкақйк апыхтүсяпигыт қаюхляк пйқук сйңынлъю туқукат уңувақтысиманилюки. Ынкәм иляңитнун ухпықнанихтыстыкақәк ипапилтық. ¹⁹ Иўырңа аюгилнұқ тунымақ Кияғнығым ныкыхтыкә қапшахтыпағниңитут. Тәхун тунымакун игақңат акулитыт:

«Атанғым лйсимакй лъми пини».

Хұатынлъю игақңақ:

«Кина алңунак туқлъягилғй әтханың Атанығым, сығлытун пинығмың тәқлти».

²⁰ Мыңтығахлтыгми альяқйнағмың сялғутахтұқ: иляңи улимәғұт золотамың, серебромың, унақсимың, қикумыңлъю. Иляңи сялғутат мығнуналғйнун атүгут, иляңи сямун алңунак.

²¹ Кина алңунак лъминың катам пылюңиқсықуми сығлығмың, сялғутахтун атуққәхлтықуқ мығнуналғймун. Әфтыкәхлтықуқ атүлюни

мыңтығам юганун. Тәхкын атуққәхлтықуқ алңунак пинилғймун қыпхақамун. ²² Иқитңалютын сямың сығлығмың аңлинхат атуқсюгақыхкаңитның. Қўнпың атуқакигу ыльқуғутңалтық. Атәсиймыльютын, пиниқиңалютын, ныкыхмыльютынлъю. Тамәкут атуқики, малигульютың туқлъягилғйнун Атанығмун қамакын пылюңилнұғмың илюмыхның. ²³ Иқитңалютын тымңитхұаның алыққұтылхитның югыт акулиткилғйның лйгикумаңилькымыхның. Лйсимакатын әхтирәғутыстиканюғұт. ²⁴ Атанғым қыпхақтыңа әхтирәқтыңунғитут. Итупиль наңлыхтағьяққәгуқ тамаңанун. Пинилғйңуяққәгуқ апыхтүгиста. Нуқынтыхтуяққәгуқ. ²⁵ Атанғым қыпхақтыңа кавьюгисяхқәгуқ апыхтүгикуми кипульхинәлғйнун. Ыльжюмлъю Кияғнығым авутыққыстақлтыки ухпықысықылъюку ипапилтық. ²⁶ Ынкәм лйсяғәғьяқумың анагнағәт Тұғнығәм нығағә. Тұғнығәм нәпсиманығминики әхқутақай.

Киңулит Ағнығыт

3 Лйсимакысюгамкын киңулиғни ағнығни сығлылхлтыгьяққәгуқ. ² Югыт лъмыхның пиниқылтыкут, маниюныхтултыкут, ямшатултыкут, әңәюхлтыкутлъю. Сығлықұхлтықйт илятың, қәткынәңғитит аңаюқатың, игамсиқаюгнәнғитут, ўәкнанихлтықәтлъю Кияғнық. ³ Пиникинәнғитут, сығывутинәнғитут, иқлтыңиқуткилтыкут, сйхлтыгултыкут, амьюқытиқылтыкут, угумикылтықәтлъю сяңўә алңунак пинилғй. ⁴ Увыхпагултықйт илятың, наңйгултыкут, қукәюхтыхлтыхлтыкут, тығигниқылтық пиниқатағахлтықәт пакихульюку Кияғнығмың. ⁵ Қаймыхтыхун ухпықәюхлтыкут, иўырңа кияхтәлхита апыхлтықәт аваңитулңи Кияғнығым ахтуғьяққәнғилханың. Иқитңалютын таўатылнұғның югның. ⁶ Иляңи тамәкут нынун йтхәтахлтыкут әхқутақыпигыснағналюки нальыкағнилнұт ағнат. Тамәкут ағнат сығлықхылхита уқихтуқусихлтыхлтықй, сығлығымлъю пиюкылтылғутңита әхқутақылтықй. ⁷ Тамәкут ағнат нагалтыкут апыхтүгильханун китум алңунак, таўаңинақ лйньәңғитәт ипапилтық. ⁸ Тамәкут апыхтүгилғйт лъңитнун кипульхинәхлтықәт ипапилтық, катам Ианнийым Иамврийым кипульхинәлхыкытун Моисей. Умьюгахлтыхлтыкут, ухпықильхатлъю ипаңунғилтыкуқ. ⁹ Иўырңа таўатын пильхат мулюнәнғитут. Тымңитхұалхат алйлыкуқ тамаңанун, катам Ианнийым, Иамврийым тымңитхұалхак алитңалхатун.

К Титу

1 Укут посланият Павелымың пиңүт қыпхақтыңаның Кияғнығым, апостолыңаныңлөю Иисус Христосым. Каяхтыкәгуңа каюсйтысқылөюки Кияғнығым накмикыхкй югыт ухпыльыхтухтағйсқылөюки, лйтысқылөюкулөю ипапилъық. Тәм ипапилъхым каюсйхлъықй югыт кияхтылъыхқйт Кияғнығым пиюкыльхатун. ² Тәхкын атәсймың ипапилъығмың сиғималъылгүкут кынлыңилнүғмың уңувалъығмың. Иқлъыңиқигатнүғым Кияғнығым акықусяқыхкақә тәна уңувалъық има аюмирухлъяхәның. ³ Ынкәм пильықхақлөюяғмини Кияғнығым лйтыстыкақә тәна кынлыңилнүқ уңувалъық уңипамикун. Хұаңамнун нығьюкуткақә уңипани ынкәм уңипақақақа қылғутыльхатун Кияғнығым Югулиғистымта.

⁴ Укут посланият Титымун пиңүт, иғныпикамкын ухпықильымтығныгун. Кияғнығым Атам, Христос Иисусымлөю Югулиғистымта қуясльытынлөю, ныкыхмыльылгусльытынлөю.

Титым Қыпхақә Критыми

⁵ Униткақамкын Критыми, апығйғысқылөюку қыпхақахпут апығйльхилнүқ. Накмйхтйсқысюгамкын Пресвитерыкахқамың юғавигнун тамахйтни нунахағми. Нықамиклөюки қылғутканка: ⁶ Пресвитерыкахқак авутңисяхқәгуқ; атәсймың нулйлгуяхқәгуқ, авақутилью ухпықәяхқәгут; нълъықнығуяхқәнгитут, қәткусигасяхқәнгитутлөю. ⁷ Иглығутистыңутминың Кияғнығым қыпхақәнун, Епископа авутңисяхқәгуқ. Юкыхқынғуяхқәнгитут, налиғмың кәтқахтәмаңуяхқәнгитут, налиғмың сймыстыңуяхқәнгитут, налиғмың сйхльюгуяхқәнгитут, налиғмың пакиғнығуяхқәнгитут акльюңиғиналөюни. ⁸ Итупиль упуғангуяхқәгуқ, пиниқистыкахқакә пинильхым. Нуқынъыхтуяхқәгуқ, ылъқуғутңахқәгуқ, тағнығаммикун пылюңисяхқәгуқ, нуқытутияхқәгуқ алңунак сығлығмың. ⁹ Лъңа атәсйғмысхқәгуқ ипапигнун апыхтүсянун апыхтуғалъыңылъығмитун. Атуқлөюки ипапигыт апыхтүсят кайымыльықй

югыт, лйгикыслъықйлөю апыхтуғистысиғуяғыт анахутңанилюки.

¹⁰ Угльпихтут қәткусюгигалнүт, тымңи акузилғйт пұхтилғйт илямыхның, кияң тамәкуңүт апыхтуғилғйт язычнигыт ухпықйт обрезанияхқәнилюки. ¹¹ Тәқыстыки таўатын апыхтуғилъхитның. Тымңимың апыхтуғилъығмыхтыхун алңунасығахқакйт йнунита ныңлөюгутыт. Апыхтуғйкут апыхтүсяхқакынғилъкымыхның; таўатын пйкут акльюңиғипигыснағналөютың. ¹² Атәсим Критығмйм үкналиқистым пикақй: «Критығмйт күнпың иқлъыңахтут, угихсялғйстун тығикусястун аюкут, ихсяниталғйңүтлөю нығыхлъягыт». ¹³ Таўатын пильха ипаңүқ. Тәна апальюқлөюку қывүлөюки ағыөхқи Критығмйт ухпықйт ухпықысқылөюки ипапигыт апыхтүсят. ¹⁴ Уңипәтики нағанъаниғлиткиңуқ Иудейт тымңи уңипағәтаңит. Қәткынъаниғлиткиңуқ югыт қылғусяңлөяқйт. Тәкуңүт ихсякикат ипапигның апыхтүсяның. ¹⁵ Сяңуә қамахлъюни пылюңитут тамәкунун пылюңилнүгнун. Иўырңа сяңуә қамахлъюни пылюңинъығитут тамәкунун пылюңинъығилнүгнун. Кияхтыңьүт сығлықкыльығми, ухпықигатәтлөю Христос. Умьюгйтлөю, сюмығнығитлөю нукухнахтыкәгут, ынкәм лйгиксяхқәнанймәт пинильықлөю, сығлыльықлөю. ¹⁶ Лйсимақнйқәт Кияғнық иўырңа кияхтәлхита ипапихқакәт нальюкутаңа: угумикнипихтут, қәткусигатут, сясйңгитутлөю сяңуә алңунак пинитун пинәңгитәт.

Ипапигыт Апыхтүсят Ухпықанун

2 Иўырңа лъпык апыхтүсяқики ухпықанун ипапигыт апыхтүсят. ² Апыхтухқи нуйыклъйт югыт нуқынъыхтусқылөюки, сйвакналғйңулюки, сюмыхтағаюсқылөюки, айыпсюгитысқылөюки ухпықильыхқун, пиниқылъыхқун, нуқынъыхтульыхқун. ³ Таўатыхпигақ апыхтухқи нуйыклъйт ағнат кияхтысқылөюки тунңалюки Кияғнығмун. Сығлытун акузиткысхқакынғитйт илятың, налиғмың мығыхлъяфқита виномың. Апыхтуғияхқәгут пинитун кияхтәлхықамың, ⁴ ынкәм пыхқихлъықйт уюқлът ағнат пиниқысқылөюки уғиңитлөю, авақутйтлөю.

⁵ Сюмыхтағақыхсяқәгут, пылюңсияқәгут кияхтәлтығмыхни, қыпхақыхсяқәгут нымыхни, наңлтыхтағыақәгут, қаткусяқәгут угимыхнун. Ынкәм китум алңунак сығлықұғнәнғитий Кияғнығым апыхтүсй.

⁶ Таўатыхпигақ қылыхқи нукальпигат нуқынтыхтусқылъюки. ⁷ Лъпык сялтыхпыгун тамахақун, успутәүйи лъңитнун анығныхқилтыхпыгун. Апыхтуғйқи ипапихқылъютын, пирәмсилютын. ⁸ Ұатахлъяк апыхтүсяқыхан ылъқугутңали ынкәм китум алңунак сығлықұңгилъилью. Таўатын пикувык кипульхинәхтыт сығлытун акузиткынәңғитилью, кипульхинәлхиталъю кайңуюхтыслъықй.

⁹ Апыхтухқи қыпхақтылғыт қаткысқылъюки пилытыстыңит, ыфқухтыңъуағысқылъюкилью. Вығуснағыаққынғитит, ¹⁰ налиғмың тығлыгвиксяққынғитит. Йығлыги қўнпың пинитун, атәсиймылътютың пияхқақйт. Ынкәм сялтығмыхтыхун тамахақун пиюкнаңлтыахлъықйт апыхтүсй Кияғнығым Югулиғистымта.

¹¹ Таўатын кияхсяқәгут қаюхлъяк Кияғнығым алыхтыкақә пиниқылъыни югулилтыңысқылъюку юк тамахан. ¹² Там пиниқылъыым апыхтуғйлью пыхтысқылъюку кияхтәлтық Кияғнығмун аюқынғилңуқ, ихсякысқылъюки нунам юган пиюкылъхй сығлықыңъалғйт. Апыхтуғйльюлью нуқынтыхтусқылъюта, ылъқугутңалюта, кияхтысқылъюта Кияғнығым пиюкылъхатун нунами хўани. ¹³ Таўатын кияхтылътә утақймалюта қуяналғймың сиғималтығмың. Сиғималтықахпут ниғухқыңъалғй алылтыхқә Иисус Христосым Кияғныхлъямта, Югулиғистымта. ¹⁴ Лъминың тұныхкәгуқ югулиналюта тамаханың сығлықылтығмың. Таўатын пикагүқ қаюхлъяк пылюңихсягыюкаңилью лъңанун югулюта, сягиқлъюта анығныхқисқылъюта югнун.

¹⁵ Апыхтүсяқики тамәкут ухпықанун. Кияғнығым қылғусй атуқлъюки кайымики, ағулихтикилью сығлытун пиңуката. Йықай китумун алңунак укавахтыстыхпынаң.

Ухпықат Кияхтәлтыхқат

3 Нықаңухтики ухпықат малихқутақысқылъюки кавымым иглыгустистыңитнун, умйләғнунлью. Қаткутңаяқәгут, апығйғңаяқәгут тамаханун анығныхқилтығнун. ² Уңипәтики кина алңунак сығлытун акузиткыфқән, әхтйрәфқән писқылъюку. Итупиль ныкыхмытульюки, қусывығңатульюки писқылъюки тамақанун. ³ Хўаңкуталъю сивунғани

налъюяхтукут, қаткусигасяхтукут, пұхтыңъаяхтукутлью. Югусимта пиюкылъха айғйльюку, итагнахқусиқлъюку аюқсяғахпут. Уңувалтыпут киягусиқсяғапут сығлыпыстәғмун, ақиналтығмунлью. Югыт угумиксяғйлью, угумиксяхтукутлью. ⁴ Иўырңа Кияғнығым Югулиғистымта лйсимакыстыкақйлью наңлтыхталтығминың, пиниқылтығминыңлью. ⁵ Югуликақйлью апалъюқлъюку наңлтыхталтығми, нақән анығныхқилтымтыхун. Аглығналғйгныкун Тағнығагныкун ұғвуқақй сығлықылтыпут, нутағамыңлью, уңувалтылиткақйлью.

⁶ Кияғнығым кұвыхқақәк Аглығналғйк Тағнығақ кымнапихлъюкык хўаңкунъун Иисус Христосыкун, Югулиғистымтыхун. ⁷ Кияғнық таўатын пикагүқ пиниқилтығмикун налхусяғналюта ылъқугутңалтығминун. Ынкәм сиғималтыылгүкут хўаңкута пилйнәлюку кынлыңилңуқ уңувалтық.

⁸ Тамәкут пилъхыт ипаңұт. Тамәкут апыхтүсят лъпынун сягикутысқысюганка югнун қаткысқылъюки. Тәхкын ухпылтылгыт Кияғныхқун анығныхқипыстәхлъықут. Тамәкут анығныхқилтыхыт пинилғйңұтлью, каютңұтлью тамақанун.

⁹ Иўырңа лъпык иқитңалютын тамәкуның тымңи қаниқултыхының, әхтйрәғульхының сивунығмың әтхитның, Лйлихтүсяныңлью. Тамәна сясйңгитук, каютңунәнғитук китумун алңунак. ¹⁰ Кина алңунак әфқұтыстилғй кылыңасяғнакын атәсимиң налиғмың алғйғлюку. Наганъығилькан пыхнакын.

¹¹ Лйсимакан таўатылңум югим ихсякыхқақә ипапилтық, сығлықыстыңұқлъю. Ынкәм лъңан катам сығлықылъхан нанқихсяққәхтыслтықә ағыюғьяқәлюку.

Тәқнитыт Апыхтуғалтыхыт

¹² Аглыхтыстыкумкун Артема налиғмың Тихик лъпынун, Никополынъақылтыахатын, қаюхлъяк уксюхсюғақуңа тамәни.

¹³ Каюсиғнақылтыагнакыхкын законник Зина, Аполлослью иглығалтыхқахкынун. Ұатахлъяк ятәхқунъакихкын кылтықсыаққамың сямың аклъюкыхкахкының. ¹⁴ Ухпықалгутымта пыхқихсяткылтитху анығныхқутқаққә ынкәм каюсигьяқлыгуҳнақит аклъюкыхкапилгыт. Тымңи кияхтәфқәмың пилит. ¹⁵ Қамахлъютың хўаңамнилңұт пиниқйсиңуқ. Пиниқылтыхпут әпқағнакын ухпықалгутымнъун пиниқистымнъун. Кияғнығым қуясльыси қамахлъюси.

К Филимону

1 Укут посланият Павелымың пиңүт, анусимиңлъяғак Христос Исус апалъюқлъюку, ухпықалгутымнъыңлъя Тимофейемың.

Пиниқыхамтыгнун қыпхалгутымтыгнун Филимонымун, ² ухпықанунлъя қырңугуткаюгнун мыңтығахпыни, Апфиямунлъя наямнъун Христосыкун, Архиппымунлъя пилъюўалгутымтыгнун.

³ Кияғнығым Атамта, Атанымталъю Исус Христосым наңлъякльисилью, ныкыхмыльылгусльисилью.

Филимоным Пиниқильхалъю, Ухпықильхалъю

⁴ Филимоными, кўнпың игамсиқаюгвикақақа Кияғнықа юғаткынъымкын, ⁵ қаюхлъяк нагакуғақақа пиниқильхын тамаҳйтнун Кияғнығым югитнун, ухпықильхынлъя Атаныхкун Исусыкун. ⁶ Юғаткақамкын уңипатысқыльюки илятың ухпықильхыннъың Христосыкун. Таўатын пикувык лйгикатағахлъықатын қамахлъюки қуястыльхыт альхықтыкапут Христосыкун.

⁷ Ухпықалгутымни, пиниқильхыпк Кияғнығым юганун қуястыльхыгәңалъю, кайымәңалъю! Пиниқильхыпк қуястй Кияғнығым юги.

Павелым Апускаңа Онисим

⁸ Тытугнәнғитуңа қылығналютын Христосыкун атуқысқыльюку ылькүгутңалғй, иўырңа таўатын пинәнғитуңа. ⁹ Пиникутыльхыпуң апалъюқлъюку апфикамкын атуқысқыльюку ылькүгутңалғй. Хўаңа, Павел, нанывгәгуңа,

анусимиңлъяғәгуңалъю апалъюқлъюку Христос Исус. ¹⁰ Хўаңаңўқ апутилғй игнымнун, Онисимымун. Анусимиңлъяғвигми аталйтқақәңа Христосыкун. ¹¹ Сивунғани сясйңгисяхтуқ льпынун, иўырңа хўа каютнұхтыпихсимәқ хўаңкутыгнун.

¹² Онисим льпынун агляхтыснақақа, лыганкун илюка малигунъакуқ лъңакун.

¹³ Хўаңамнитысюгуяғақа каюсийтысқыльюңа анусимиңлъяғвигми, катам льпык

каюсийнъаяқывңа мәнсякувык. Лйсимакыхкынкун анусимиңлъяғәлғйңа Пинилғйт Уңипат апалъюқлъюки. ¹⁴ Иўырңа хўаңамнитыснәнғитақа ўытқукун сивукльютын аптахлъютын. Итагнакумакувгу хўаңамнитысқыльюку тәўа льпык пиюкыльқыльықан, қаюхлъяк қылгунғитамкын таўатын писқыльютын.

¹⁵ Ынтакун Онисим иқитахтыкәгуқ льпынисяхқәлјони кўнпырухлъяк. ¹⁶ Лъңа паниның қыпхәхтыльяғўқ. Иўырңа қыпхәхтыльяғумалъығминың аңлйғатағәмәқ қаюхлъяк пиниқыхкәхсимәқ ухпықалгута. Пиниқыпихтақа, иўырңа льпык пиниқатағахлъықан қыпхәхтыльяғулюку, ухпықәлгутнүлюкулъю Атаныхкун.

¹⁷ Ынкәңам тугукльймакувңа қыпхалгутнүлюңа, тугукльиғнакын Онисим хўаңаңуслъюку. ¹⁸ Сямың сығлытун пимакаңатын налиғмың асыңымакаңатын, асыңыңа хўаңа лъивикыльықақа. ¹⁹ Хўә, хўаңа катам йхымның игахтуңа хўатын: хўаңа, Павел, лъивикыльықамкын. Иўырңа пуйгухпынән уңувальхын асыңылюку аюқан хўаңамнун. ²⁰ Аә, ухпықалгутымни, апфикамкын Атаныхкун тугукльйсқыльюку Онисим. Таўатын пикувык қуяслъықахпыңа Христосыкун! ²¹ Письмогамкын лйсимақнўәглюку қәткысхқәқан қылгуткақа льпынун, рыпаль қәйгульюку пильыкутын. ²² Атхўай, ныкаққаңлъятахнакывңа қаюхлъяк сиғимаңуңа Кияғнығым кймсихлъықй юғалъыси, ынкәм льпысинун пильыкуңа.

Павелым Тақнитәңи

²³ Епафрасымңуқ пиниқйси; анусимиңлъяғалгуткақа апалъюқлъюку Христос Исус. ²⁴ Қыпхалгутмалъю Маркымлъя, Аристархымлъя, Димасымлъя, Лукамлъя лъңитальюңуқ пиниқйси.

²⁵ Пиниқильхә Атанғым Исус Христосым тамахахпысинилъи.

К Евреям

Кияғнығым Акузитаңи Иғнығмикун

1 Сивунғани агани угляғлюкулюю, альяғһнәлюкулюю Кияғнығым алыхқуқақй сивуныпут ўкналиқистытхун. **2** Иўырңа укуни киңулиғни ағнығни алыхқуқақйлюю Иғнығмикун. Лъңакун Кияғнық нунаңлъяқәгуқ, накмикыхкақйлюю пилитысқылююкү сяңўә тамаҳән. **3** Иғнығым күкхутақә Кияғнығым ниғуқхыльха, Кияғнығтуңўәқлюю аюқуқ. Сяңўәт қамахлъюки нағнығастыңўй таўатылъюки ахтуғьяхқәнғилнўтхун акузитмикун. Иғнығым тўныхкақә лъми катам уңувалъыни укмаңиғналюта тамаҳәның сығлықхыльымнъың. Апығйғьямигу таўатын пилъыни, қияғми ақумыхкәгуқ ағынқигнығакун Кияғнығым, ахтуғьяхқәнғитылъыхпигәм.

Иғнық Аңатағатқуқ Якулығның

4 Кияғнығым қулихтыкақә Иғнық якулығның, атылиткақәлюю иңьятңалғймың әтхитның. **5** Таўатын пикақә қаюхлъяк Кияғнығым пимаңитй налихйнит якулгыт хўатын:

«Иғнықамкын;
ағнығми Аталйтаһпыңа».

Кияғнығымлюю пимаңитй налихйнит якулгыт хўатын:

«Атакыльықәңа ынкәм лъңа Иғнықыльықәқа».

6 Кияғнығым каяхсяхқәхсямигу Иғнықсюхўәни нунамун, хўатынлюю пикағуқ:

«Йықай қамахлъютың Кияғнығым якулгита манигуғлитху».

7 Хўатынлюю пикағуқ якулығның:

«Кияғнығым якулыни ануқыстун лъйхтыстыкақй. Қыпхақтыңи кумағулғйстун кынғыстун лъйхтыстыкақй».

8 Иўырңа Кияғнық Иғнығминың хўатын пикағуқ:

«Кәй Кияғнық, ақумутахкын кынлыңисяхқәгуқ күнпырухлъяк!

Иглығульықан атаныхпагульыңын ыльқуғутңалъылиғлюку.

9 Пиниқан ыльқуғутңалъық, угумикан анахутңалъық.

Тамәкын апалъюқлююкү Кияғнық,

Кияғныхпык накмикумәтынлъю, құлвәмәтынлъю пакихульюку иляхпының.

Ынкәңам қуястихлъяхтуқ аңихақатынлъю мысйғмың».

10 Хўатынлюю пикағуқ:

«Лъпык, Атанық, пинлиғьюхәғми нунаңлъяқәгутын,

йыхпыныңлъю қияғаңлъяқәгутын.

11 Қамахлъютың авйғусяхқәгут, иўырңа лъпык кияхсяхқәгутын. Ағыюғьяхқәгут әткастун.

12 Имыхтыхлъықатын қәслъистун, симихлъықатынлъю әткастун.

Иўырңа лъпык күнпың алмысиқылъықәтын, ағыюғьяхқәнғитутынлъю».

13 Кияғнығым пимаңитнўәғй налихйнит якулыни хўатын:

«Ақуми хўагун ағынқигнымкун, кынляңа аңуяхтын тунымалйтыстыльымнун итыгаһпык асиңанун».

14 Сяңўәңанңам якулгыт? Қамахлъютың тағнығәгут қыпхәтилғйт Кияғнығмың, каяхтақйлью каюсийтысқылююки тамәкут югулилъыңьяхқат.

Кияғнығым Югулиғильыхлъяға

2 Тамәкын апалъюқлююку суюмыхтағәткыңьўәғильтыки ипапилъхыт нагақуқапут любрақ ўәкнаниқыстағнаюкамтыки.

2 Кияғнығым апыхтўсий ипаңўт; әпқақй югнун якулыхтыхун. Кина алңунақ қәткунъығилңуқ апыхтўсянун, Кияғнығым ағыюхлъықә ағыюльыхқәхтуталыңатун. **3** Ынкәм

ихсякумакумтыху Кияғнығым югулиғильыхлъяға анахпағниңитахпут ағыюғильыхқә. Атанғым апығьюхәқәқә тәна югулилъық. Тәхкын тамәкут нагақуткат лъңаның, ипапиққәт хўаңкунъун.

4 Кияғнығымлюю ипапиқхыхкақә хўаңкунъун. Таўатын пикағуқ атуқылъығмикун альяғһнәт альяғһлюхўахтилъыт, уйыхтыльығмикунлюю тунусй Аглығналғйм Тағнығам пиюкылъығмитун.

Иисус, Югулилъыңыстикақ Хўаңкунъың

5 Кияғнығым накмикылъхитй якулгыт иглығутисқылююки сивумылңуғмун нунақәқамун.

(Тәнаңуқ нуна акузиткыхкыфут.)⁶ Налиғнығитни Акузитни Игақыхкани хұатын игақңақ:

«Кияғнық, сяңәуа юк умьюгағмикақыхкын, налиғмың игныға югим афлғыақакыхкан?

⁷ Улимәқан укавақанлюоку яқулығның, қахпалиқақан ниғұхқылғымыңлью, құлвалғымыңлью,

⁸ иглығутистыңлъяқақанлью сямун тамаҳәнун».

Таўанилью Акузитни Игақыхкани игақңақ, Кияғнығым улимәқә юк «иглығутистыңулюоку сямун тамаҳәнун». Тәна хұатын писйгуқ сяңәуа қамахльюни илятңақ иглығутилъханун. Нақамлью сялин ысхйгатахпут юк иглығутилғй сямун тамаҳәнун. ⁹ Иўырңа ысхағахпут Иисус! Кияғнығым натыңйхақ укавақтыстыкақсағә яқулығның. Мәтын ысхағахпут қахпалюни ниғұхқылғымыңлью, құлвалғымыңлью қаюхлъяк икфиқльюни тукукагуқ. Кияғнығым пиниқылъха апальюқльюоку, Иисус тукукагуқ тамаҳәнун. ¹⁰ Кияғнығуқ улимағикақ сямың тамаҳәның лъңанун, нағнығастыңййлью таўатыльююки. Итагнапихтыкәгуқ Кияғнығым пинихсягәйәқақә Иисус икфиқылъхкун пйнлихтыңулюоку югулилъхитнун. Ынкәм Иисусым тагисяхқәхтыкақй юлғутыт ниғұхқылғығмун.

¹¹ Иисусым пылюңихсяқакй югыт сығлықылъхитның. Ынкәм лъңалью тамәкутлью пылюңихсяқй, қамахльютың Атакәт Кияғнық. Тамәкын апальюқльюоку Иисусым кайңукигатй атиғьяхқәлюки аңлыгунулюоки. ¹² Иисусым пикақә Кияғнық:

«Апыхлғықақа әтхын аңлыгутымнун; усюқылғықамкын қырңуғутката».

¹³ Хұатынлью пикагуқ:

«Ныгьюкылғықақа Кияғнық».

Пикагуқлью:

«Хұаңалью, тағнухәтлью Кияғнығым тагивақй хұаңамнун».

¹⁴ Такут тағнухәт югүт кымыкшалгутлью, әлгүтлью ынкәм Иисус лъңистун лъйқәгуқ. Таўатын пикагуқ туқуналюни нәфқынәлюоку Туғнығак, ахтуғьяхқәнгилылык туқумун. ¹⁵ Ынкәм таўатын пилғымикун итымуткақй тамәкут қыпхәхтылғыстун аюқылғит уңуалғытың қамахльююки қаюхлъяк алиқнуқаңат туқулғық.

¹⁶ Хұатылхьюгәгүк яқулгунғитут Иисусым каюсиқй, иўырңа Авраамым киңунғи каюсиғақй. ¹⁷ Тамәкын апальюқльюоку Кияғнығым Иисус лъйхтыстыңйәғьяхқәқә хұаңкутыстун. Таўатын қыпхәсяқлғыгә Кияғнық Первосвященнигулюни, наңлғыхтағлюнилью, атәсийғмыльюнилью. Ынкәм тўнияқлғыгухтыкәгуқ ахтутмың Кияғнығмун сығывутысқылъюки югыт сығлықылъхит. ¹⁸ Иисус икфиқыхкәтминыңлью,

нанғйкулғыңыхкәтминыңлью, каюсиғьяқлғыгүй тамәкут нанғйкулғыңылғит.

Иисус Аңатағахтуқ Моисейемың

3 Ынкәңам ухпықәлгутымни, Кияғнығым әфтыкақйси лъңанун югулюси,

туқлыюқакйсилью лъминитысқылъюси қиялғми. Сюмығмикльюоку Иисус. Кияғнығым каяхтыкә апостолюңулюокулю, Первосвященнигаңулюокулю әпхәқыхкыфут ухпықнилюоку. ² Иисус атәсийғмыткәгуқ Кияғнығмун накмикистыминун, катам Моисей атәсийғмыткәқ Кияғнығмун қыпхәтақңамигу Кияғнық мыңтығәни. ³ Тамаҳағми мыңтығак китумың улимағистылгулғй, иўырңа Кияғнығым Иисусыкун сяңәуа тамаҳән улимәқә. Югыт усюқатағағьяхқәкәт Иисус пакихульюоку Моисейемың, қаюхлъяк югыт усюқылғықәт мыңтығәңлъяхта пакихульюоку мыңтығамың. ⁵ Моисей атәсийғмыткәгуқ қыпхәхта Кияғнығым мыңтығәни, уңипәткақйлью югыт Кияғнық сямың апыгьяхқәлгунилюоку тәганиқәғақ. ⁶ Иўырңа Христос игнығулюни атәсийғмыткәгуқ иглығутиста Кияғнығым мыңтығәни. Хұаңкута мыңтығакйлью Кияғнығым, илютумаңинақумта, ипапихқуткумаңинақумтыхулью сиғимақыхқәхпут.

Қәткунғығитылхәт Израилығмит

⁷ Ынкәңам катам таўатын Аглығналғйк Тағнығак пйк:

«Ағнығми хұани нагакуқуфсигу Кияғнығым мыңа,

⁸ пиныхлғықыхпынаси сивуныхпысистун.

Тамәни ағнығни килгәнильютың

қәткисюгумаңитәт Кияғнық, нанғйхсяғақәтлью нуқынъыхтульха».

⁹ Кияғнық пйқ:

«Тамәни юк мәлгуқ аюмикулғығни сивуныхпыси ысхақақығңәғмыхтыки апығйқанка, паниның нанғйхсяғақәтңа.

¹⁰ Тамәкын апальюқльюоку тамәкут югыт сякшитыстыкақәтңа.

Ынкәм пикагуңа:

“Иўлың атәсийғмысигатут хұаңамнун, лйгикигатутлью натыльюоку кияхтысқисюльымның.

¹¹ Сякшитңулюңа акықикәгуңа аляңуҳсяхқәнгилнұғмың”.

Хұатын пйңа:

“Итығнәнгитңйәғәт мығнәливихқак ятәхқыхқакә лъңитнун”».

¹² Ухпықәлгутымни кылыңалюси, сығлығмың сюмыхтағалғығныңлью, ухпыңғитылғығныңлью, иқитутыстыхпынаси уңуалғймың Кияғнығмың.

¹³ Иўырңа ахутаңа тамаҳән кайымутақитык

пилъықалгумалюку атильқылғиымың «Ағнығми». Таўатын пингилькуфси таўа сығлыққылъықым пұхлъюси пиныхлъюңлъяхлъықийси. ¹⁴ Иўырңа атәсйғмылькумта уңувальымта кынлыңанун, ныгыюкльюку Кияғнық ухпыгыюхўәльымтыстун, таўа Христосым пилгуткылъықылъю лъми пиминың. ¹⁵ Акузитни Игақыхкани игақңақ: «Ағнығми нагакукуфсигу Кияғнығым мыңа, пиныхлъюгухпынаси сивунықысустун қаткусимаңилнұт Кияғнығмун».

¹⁶ Кинкуңаўат нагакуткат Кияғнығым мыңаның нақам қаткутыхпынатың? Тамәкуңұт югыт Моисейем мағыаққуқй Египетмың. ¹⁷ Юк мālгук аюмикулъығни килью Кияғнық сякшитыстатху? Тамәкуңұт сығлыққылъютың тукуляғаткат килгәни. ¹⁸ Кинкунун Кияғнық акықикәўа итығнәнғитнўәғнилюки мығнәливихкамун ятәхқыхаминун? Акықыхкақй қаткусимаңилнұт лъңанун. ¹⁹ Таўа лйгикахпут итыхпағниңиткәгут таўавык мығнәливигмун қаюхлъяк ухпықынгилькаңат.

Кияғнығым Акықуся Мығнәлилъық

4 Кияғнығым акықуся югнун ағулитук йтхысыкыльюки мығнәливигминун. Иўырңа алиңылта лўрақ налихси нўхунъаюкан итыхпынани мығнәливиганун. ² Пинилғй уңипақ Кияғнығым мығнәливиганың аюқылғй нагакуқақхпут катам тамәкустун югыстун Моисейем мағыаққуқйстун Египетмың. Иўырңа пинилғй уңипам каюситыльхитй қаюхлъяк ухпықумаңитат нагакуқақтың. ³ Хўаңкута ухпылғйни итыхлъыкукут Кияғнығым мығнәливиганун. Иўырңа Кияғнығым акузиткыхкақй ухпықилъхилнұт хўатын: «Сякшитнұлюңа акықикәгуңа альяңухсяққангилнұғмың.

Хўатын пйңа: “Итығнәнғитнўәхтут мығнәливихкамнун”». Таўатын акузикәгуқ қыпхақани апығйқақығңағмики има нунаңлъяльығминың. ⁴ Нәнтуқ Акузитни Игақыхкани игақлъюни мәғрагвинлйтаңа ағнығым хўатын: «Кияғнық мығнәликәгуқ тамәхәаның қыпхақаминың мәғрагвинлйтаңани ағнығым». ⁵ Акузитнилью Игақыхкани Кияғнық пикәгуқ: «Итығнәнғитнўәхтут мығнәливихкамнун».

⁶ Паниның иляңи югыт итыхлъыкут Кияғнығым мығнәливиганун. Иўырңа нагақүсюхўақат пинилғймың уңипамың, итыльхитут мығнәливигмун қаюхлъяк қаткутыльхилнұт Кияғнығмун. ⁷ Тамәкын апальюқлъюку Кияғнығым ныкыхтыкақә иляңа ағнық, атильқылғй «Ағнығми».

Киңурухлъяганың Моисейем, Кияғнығым акузиткыхкақә таңа ағнық Давидыкун. Утыхпахтанка Давидым игақыхкй Акузитни Игақыхкани хўатын:

«Ағнығми хўани нагакукуфсигу Кияғнығым мыңа, пиныхлъықыхпынаси сивунықысустун».

⁸ Иисус Навинам мағыаққульхитй югыт таўавык мығнәливигмун. Лйсимакахпут қаюхлъяк тәм киңуңаның Кияғнығым акузиткыхкақә иляңа ағныға мығнәлилъықым. ⁹ Тамәкын апальюқлъюку таўа Суббота ағулитук, мығнәливик Кияғнығым югитнун. ¹⁰ Кина алңунак йтқуми Кияғнығым мығнәливиганун, мығнәлилъыкуқ қыпхақаминың катам таўатын Кияғнығым мығнәлилъхатун.

¹¹ Тамәкын апальюқлъюку итығнақыхлъягылта Кияғнығым мығнәливиганун. Қаткынғитыфқән пильтыху Кияғнық сивунымыта пильхитстун.

¹² Акузитаңи Кияғнығым уңуват қыпхәгут. Йпхатағахтут алңунак иңлюхтун ипыхсяқаның сявихпағның. Кәпуткаюгүт қамавырухлъяк уңувасимлью, тағнығамлью кәтутңальхыкынун, нафльютлью пәтхытлью кәтутңальхитнун. Кияғнығым акузитаңи нанқихтикаюгүт югым сюмыхтағальханыңлью, сянақылъханыңлью. ¹³ Сяңўа қамақтыңўәғлюни Кияғнығым улимәға йғңаңгитук Кияғнығмың. Алйтут, хўатыхлъюўәғүтлью ийыхкыни. Лъңанун қайвиҳқысыққақапут сяльыпут қамахлъюки.

Иисус Первосвященнигахлъякахпут

¹⁴ Тамәкын апальюқлъюку Первосвященнигрухлъягүкут қиягмун маюқамың. Иисусыңуқ, Иғныға Кияғнығым. Ынкәм ухпықилъығмытыкыстәлта әпқамнъи югнун.

¹⁵ Первосвященнигамта лйгикнўәқакй каяльтикусипут, қаюхлъяк нунамыльюни нанғйкулъыңыхкәгуқ хўаңкутыстуңўақ. Нақамлью сығлыққумаңитук. ¹⁶ Ынкәм тытульңунәмта ағляльта умйлгусигнун ақумутахкынун Кияғнығым, альхыгусаққәлюта наңльыхталъханун. Таўани наңльыкыльықылъю, каюсихлъықылъю акльюкильымнъи.

5 Тамахән первосвященнига Кияғнығым накмикыхкақә юлгутаңаның. Кияғнығмун ағляғақуқ югыт апальюқлъюки тўналюки тунусйт аққышәғунъәлюкилью сығлыққылъхитнун. ² Первосвященнига каяльықыхкаюгутминың наңльыхтағыаққәгуқ тамәкунун нальюкылғйнунлью, ухпықинанилғйнунлью ипапильығмун. ³ Қаюхлъяк каяльықыхкаюгутминың, первосвященнига аққышәғыаққәгуқ лъми катам сығлыққылъығминун, сығлыққылъхитнунлью

югыт. ⁴ Кина алңунак накмикигатуқ лъңаның первосвященнигуҳналюни қўлвағьяққәлюни. Иўырңа юк первосвященнигуҳтақуқ Кияғнығым накмикынғатни, катам таўатын накмикылъхатун Аарон.

⁵ Таўатынлъю Христос қўлвалъхитук лъминың накмиклъюни первосвященнигуҳтылтығмун, иўырңа Кияғнығым накмикыхкақә. Пикақә:

«Иғнықамкын; ағнығми хўани Аталитахпыңа».

⁶ Налиғнығитни Акузитни Игақыхкани Кияғнығым пикақә:

«Священнигуҳыкутын кўнпырухлъяк, Мелхиседекым священнигаңулъхатун».

⁷ Кияғнық ахтуғьяққәңгилъылгўк югулияхқәлюку Иисус туқултығмың. Ынкәм Иисус нунамытңулюни, игляхтулюни қунитўмағми юғақәлғилъю, туңсиқәлғилъю Кияғнығмун югулисықылъюни туқултығмың. Кияғнығым нагаткақй юғалъхи, қаюхлъяк қусывыхлъюни қәткыхкә Кияғнығым пиюкылъха. ⁸ Қайўа Иисус Кияғнығым Иғнықығңәтни, паниның лйткәгуқ қәткусималтығмың икфиқылтығмикун.

⁹ Апығйғьягу қамахлъюку Кияғнығым писқылъха, Иисусыңуҳтуқ кынлыңилңуғмың югулильыңыстияхқәқ тамаҳәнун қәткульхйнун лъңанун. ¹⁰ Ынкәм Кияғнығым накмикыхкақә первосвященнигаңулюку, Мелхиседекым первосвященнигаңулъхатун.

Тағнуҳақәтлъю, Аңтанйткатлъю Ухпықат

¹¹ Апығьяхқәхлъягўкут тамәкуның. Иўырңа апыхтуныхлъюпихтуси тамәкуның қаюхлъяк лйгикағахсигалңуси. ¹² Нығипихлъюси ухпықәлғйси ынкәм апыхтуғияхқәхтыкәгуси иляхпысинун. Йығлыги паниның аклъякуси китумун апыхтунқихтысықылъюси ухпынхат лйсюхўәғьяхқйтның Кияғнығым акузитаңаның. Катам тағнуҳағағыстун мамахтуғьяюгакуси, нықыпигьюхпынаси. ¹³ Кина алңунак мамахтуқаюк паниның тағнуҳағагук. Сялин налъюкә ыльқуғутңалтықлъю, анахутңалтықлъю. ¹⁴ Иўырңа нықыпик аңтанйтканун пиңуқ. Пыхқихсяқәгут лйгиксяхқәлюкык пинилғилъю, сығлылғилъю.

6 Ынкәм лйтылтыки апыхтўсят аңтанйтканун ухпықанун аюқылғйт. Лйтңўәқақаси апыхтўсюхўәқат Христосымың аюқылғйт ынкәңам лйнықыхсяхқакынғитаси. Лйтңўәгумәси атуқсяхқәфқйта пиналюки тамәкут туқумун аюқылғйт. Лйнықыхсяхқакынғитахсылъю ухпықилтығмың аюқылғй Кияғнығкун, ² крестигылтығның, йхтилтығның, уңувахтилтығның туқуканың, Кияғнығымлъю нанқихтилтығқәның югның ағьюғьяхқәлюки

кынлыңунән. ³ Кияғнығым пистыкаңилъю, апыхтухлъықамси аңтанйтсықылъюси ухпықат.

⁴⁶ Тамә иляңаның юлгўк альхығуткәялғйның Кияғнығым ниғуганың, нәсийқәқәтлъю қияғым тунуся. Альхығуткәгутлъю Аглығналғйғның Тағнығағның. Нанғйқәқйт пинихтуляңи Кияғнығым акузитаңи, нанғйқәқәтлъю Кияғнығым ахтуғьяхқәңгилъха нунакаҳқамылңуқ. Тәхкын ухпықнаникумыхтыху Христос, авутықхынқихтыпағниңйльыкут қаюхлъяк қәқўранқихтыкаңат Кияғнығым Иғныға, кайңусякыхкаңатлъю юхтуқами.

⁷ Нуна мығақуқ ыслъяльюгуҳнтығани, пйтыстйкуқлъю нунивахсығамың атухқамың тамәкунун пыксихқиканун нунамың. Ынкәм Кияғнығым пинихқыстақә нуна. ⁸ Иўырңа нуна пйтыстимакуми сикухлъюгныңлъю, плевелыныңлъю сятңунғитук. Якуғнәнитук Кияғнығым сығлығунильыхқәның, ынкәм паныхсяхқәгук.

⁹ Пиниқыхамни, қайўа лъпысинун письмоткығңәмтыки тамәкут, сюмыхтағәткигатамси таўатыльюси. Лйсимакаҳпут пиниғатағалғймың куястыльылгўси югулильыхпысигун. ¹⁰ Кияғнық ыльқуғутңән нанқихтйкуқ, ынкәм пуйгунәнғитә қыпхалтыхсылъю, пиниқилтыхсылъю лъңанун каюсийтыльыхпысигун юги. Нықамикылтықәлъю паниның каюсийтңукуси. ¹¹ Нағныхтысюгамси сягиқлъюси қыпхәтысықылъюку Кияғнық уңувалтыхпыси тахталңатун. Ынкәм альхыхтыпыстәхлъықәхси сиғимақыхкаҳси. ¹² Ихсяниталғйңуҳтысюнғитамси. Йығлыги тамәкустун аюқыстысюгамси ухпықилтығмыхтыхун, нуқытутилтығмыхтыхунлъю альхығусяқат Кияғнығым акықусяқыхкәның.

Кияғнығым Акықуся Айыпсюгитук

¹³ Кияғнығым акықәқәңамигу Авраам, акықыхқәқә пияхқапыстәғунилюку. Аваңитутаңаның аңатағалғймың лъңаның, атуқлъюку лъми катам атыни акықикәгук. ¹⁴ Авраам пикақә: «Куястыпыстәғлютын, угляпихлъюку киңунылилтықамкын». ¹⁵ Авраам қыляныхпынани утақйкәгук, ынкәм альхыхтыкақә Кияғнығым акықуся. ¹⁶ Китум ныкльыхсюнығминигу ахтйрәгутыльық, акықйкуқ сямың пильыни ипаңунилюку атуқлъюку китум әтха лъңаның аңатағалғй. ¹⁷ Альхығусяқат акықусяминың, Кияғнығым лйгикыстысюгй альяңуҳсяхқакынғитңўәғнилюки аггилъыни. Ынкәм акықикәгук атуқлъюку атыни. ¹⁸ Кияғнығым

таўатын кайымилъю. Кияғнық иқлъяңиқигатук акықиңығмини, иқлъяңиқнәнғитуклъю акықикуми атуқлъюку атыни ипапиқынъалюку пияққақутни. Тәкук альяңуқтықахнәнғитук. Хўаңкута анағниқани Кияғнығмун пақнйнъалюта, кайымылъяңылъяхтукут сиғимакналюку Кияғнығым акықуся. ¹⁹ Тәна сиғималъяқ уйғитңуқ уңувасимнъун, пақнанйғутыстйльюлюю, айыпсюгитыстйльюлюю. Тәна сиғималъяқ итыхтук аглығналъяқпиғағмун нымун сяфкәғутым аўатаңанилңуғмун. ²⁰ Таўавык Иисус йтқәғук сивумнъи хўаңкута апальюқлъюта. Первосвященнигуңуқтыкәғук қўнпырухлъяғмун, Мелхиседекым священнигаңумалъхатун.

Священнига Мелхиседек

7 Тәна Мелхиседек умйлькысяғә Салимым, священникакәлью Кулихпигәм Кияғнығым. Авраам утығнймалюку пильюўамың каяльқуғлюки умйлгыт, Мелхиседекым нальяғлюку қуястыкақә. ² Тәхкын Авраамым тўныхкә қуляқкыльханың сямың тамаҳаның тугукамының пильюўами. Мелхиседекым әтха мәлғугығның сямың писилгўқ, сивулиқ хўатын писйғук: «Умйлга Ыльқугутңалъхым». Умйлькыхкәтаңаның Салимым, әтхан әлъя хўатын писйғук: «Умйлга Ныкыхмылъяхым». ³ Иғйтуқ игақфикыхкамың Мелхиседекым атаңаныңлъю, нәңаныңлъю налиғмың сивунғаның, талўа альхыльханыңлъю, туқульханыңлъю. Кияғнығым Иғнығатун ағулитук священнигуңулюни қўнпырухлъяк. ⁴ Таўа лйгикаҳси Мелхиседекым аңумалъяхлъяга. Талўа сивунықсюхўамта Авраамым тўныхкә Мелхиседек қуляқкыльханың тугуляқамының пильюўами. ⁵ Священникат киңунқй Левийем. Лйлихтўсяни, Кияғнығым қыльқакй священнигыт қырнухтисқыльюки юлгутаңитның қуляқкыльығмың альхықтыкйтның. Священникат таўатын пйқут, священнигатлъю, югытлъю Авраамым киңунқығңйстың. ⁶ Мелхиседек киңунқынғитә Левийем, иўырңа тугуклъиқакә қуляқкыльық Авраамым тўнягу. Қуястыкақәлью Авраам, альхығуткәлғй Кияғнығым акықусяның. ⁷ Нальюнықнитук тәна қуястилғй аңатағахтук тәхкын қуястыкамың. ⁸ Священнигыт югүт тукукаюгыт нақамлъю альхығуткәгут қуляқкыльығмың. Мелхиседеклъю альхығуткәғук қуляқкыльығмың, иўырңа кияхтыңъуқ, Акузитыт Игақыхкат апыльхистун. ⁹ Левий альхығуткәғук югның қуляқкыльығмың. Пинаялғйкут талўа лъңалъю лъивикикәғук қуляқкыльығмың Мелхиседекымун, Авраамыкун. ¹⁰ Қайўа Левий альхыльхитығңәғми, сивунығми Авраамым

югусйниткәғук Мелхиседекым нальяғақнагу Авраам.

Иисус Мелхиседекытун Аюқук

¹¹ Лйлихтўсяни игақнәқ священнигыт киңунқысяққакй Левийем. Лъңита Лйлихтўсят апыхтуткақйт югнун, иўырңа қыпхақат Кияғнығмун нўхуткәғук. Тамәкын апальюқлъюку югыт аклъюкәгут священнигымың Мелхиседекытун аюқылғймың, Ааронытун аюқынғилнуқ. ¹² Левит священнигыт симинығмыхтыки альяның священниганың, тәўа Лйлихтўсятлъю альяңухсяққәгут. ¹³ Священникат қўнпың Левийем рамқыңаның пиңүт, иўырңа Атаныхпут рамқыңаның пиңунғитук. Кина алңунак Атанымта рамқыңаның пи қыпхйғатңуәхтук священнигаңулюни ахқыфигығни. ¹⁴ Тамаҳағми лйсимақат Атаныхпут альхыкәғук рамқыңанун Иудам. Моисейем пимаңитй киңунғи Иудам священнигуңуяққәнилюки.

¹⁵ Ынкәм тамәкут лйгикатағағапут хўатыхлъюўәқ қаюхлъяк иляңа священнигыт Мелхиседекытун аюқылғй тагимәк. ¹⁶ Лйлихтўсят қылғуткақат священник киңунқысяққакйлюку Левийемун. Атаныхпут священнигуңуқтыкәңгитук Лйлихтўсят писқыльхитхун, иўырңа священнигаңуқтыкәғук ахтугьяхқәңгилңуқхун уңувалъяғмикун кынлытхўсяққәңгилңуқхун. ¹⁷ Акузитыт Игақыхкат пикалғйт:

«Священнигуңутын қўнпырухлъяк, Мелхиседекым священнигуңульхатун».

¹⁸ Тамәкын апальюқлъюку Кияғнығым симикақә Лйлихтўсяқ священнигының аюқылғй қаюхлъяк каялңуқлъю, атўнгилңуқлъю. ¹⁹ Лйлихтўсят кина алңунак пистысимаңитә Кияғнығым пиюкыльхатун. Ынкәм Кияғнығым тўнумилью пиниғатағалғймың сиғималъяғмың. Тәхун сиғималъяхқун аглягьяхқәхтукут Кияғнығмун.

²⁰ Там сиғималъяхым сяғўакун Кияғнық альяңухнәнғилңуғмың акықимәк. ²¹ Иўырңа таўатылңуғмың акықильхитук Левийем киңунғи священнигаңуқтақңата. Иисусыңинағмун хўатын пикағук:

«Атанық акықимәк, альяңухнәнғитәклью умьюағни;

“Лъпык священнигуңутын қўнпырухлъяк”».

²² Тамәкын апальюқлъюку Иисусыңуқ ипапиқкыльық Кияғнығым акықусяни пипыстәхлъықә. Тәна акықусяқ пиниғатағахтук акықусяқыхкамының Моисейкун.

²³ Сивунғани священнигытуяхтук. Туқунғата иляңита священнигыт нағнығутақат қыпхақат.

²⁴ Иўырңа Иисус священнигуңуқ қўнпырухлъяк

қаюхляк уңувалықуқ кұнпың. ²⁵ Тамāкын апалыюқлыюку Иисусым йўлың югулияқлыығүй Кияғнығмун аглялғйт лъмикун, қаюхляк кұнпың уңуваңуқ манигүтунъалюки тамāкут Кияғнығмун.

²⁶ Иисус Первосвященнигуңуқ тўникаюк сямың аклыюкыхкамнъың. Аглығнахтуқ, авутңитук, пылюңитук, афтыңъақ сығлыққыстының, Кияғнығым кўлвақақā кулихпигағмун қиягмун.

²⁷ Иисус иляңистун первосвященнигыстун аюқынғитук. Ахутаңа тамаҳāн первосвященнига ахқышāғьяхқāгуқ, сивукльюни лъми сығлықкыльығминун, тāхкын югыт сығлықкыльхитнун. Иисус тўнақами лъми катам, ахқуткыхкāгуқ сығлықкыльхитнун югыт, атāсиағмың. ²⁸ Лйлихтўсяни игақңāқ югыт накмйғьяхқāнилюки первосвященнигақахқамың сығлықкыхкаюгуғңāн алңунак югыстун. Киңуңаның Кияғнығым апылхāн Лйлихтўсят Моисейемун, тахталми тākўани альяңуҗсяхқāнғилңуғмың акықикāгуқ. Тāхун акықилыхқун Кияғнығым Иғныни Первосвященнигуңуқтыстыкақā, афкуяңунāн, кұнпырухляк.

Иисус, Первосвященникахпут

8 Аңпақхпут лъпысинун, хўатын писйгуқ; таўатылңуғмың первосвященнилгүкут ақумгалғймын ағынқигнығани сяғўақун Ахтуғьяхқāнғитыльыхпигāм қиягми. ² Қыпхāтиңуқ первосвященнигуңулюни святилищами. Тāна скинияпигүқ Атанғым ныкыфтыкақā, югим ныкыфтыкақынғитā.

³ Тамахағми первосвященнига накмикыхкāгуқ тўнискыльюку тунусяның, тығикусяныңлью ахқышāғыскыльюку Кияғнығмун. Ынкāм Первосвященнигывутлью сямың тўнъахқалгуяхқāгуқ Кияғнығмун. ⁴ Иисус нунамысяқуми священнигуңунаянғитук, қаюхляк священнигыт нунами тўникаюгут тунусяның Кияғнығмун Лйлихтўсят пискыльхитнун.

⁵ Священнигыт қыпхақāгут святилищами, қиягмылңуғтун аюқысюгнилңуғми. Сялин Моисейем скиния ныкыфтыльхильюку, Кияғнығым апақуткақā: «Ўатахляк сяңўā қамахляюку улиманакын таўатыңўāқ успыкыльымтун кылгуткамтун лъпынун нāйғами». ⁶ Кияғнығым Иисус қыпхақалиткақā священнигаңулюку. Қыпхақā мыгнунағатағахтуқ Левитат священнигыт қыпхальхитның. Таўатыхпигақ акықусяғрағақ пиниғатағалғйңуқ акықусялюгмың қаюхляк тāхун Иисусым илялйғутыстыкақй Кияғнықлью, югытлью. Пиниғатағахтуқ қаюхляк тунымйтңāқ акықусятхун пиниғатағалғйтхун.

⁷ Сивулиқ акықусяқ афкуййсяқан, тāуа тўнлйнъаяхтуқ. ⁸ Иўырңа Кияғнығым афкуялгуникақй юни хўатын пйқнами:

«Ағнығыт кālтыкут, пйқ Атанық, акықусяғрағақ пильықақа Израилығмйнунлью, Иудағмйнунлью.

⁹ Акықусяғрағақа таўатынъāнғитук акықусяқыхкамтун сивунғитнун тасльюқльюки ағуляқутақңамки Египетмың.

Қātкусимаңитут акықусяма пискыльхатун. Ынкāм авылғақйнақақанка, пйқ Атанық.

¹⁰ Ағнығыт тākут киңуңитның уна акықусяғрағақ пильықақа Израилығмйнун, пйқ Атанық:

Лйлихтўсянка умьюгйтнун канахльықанка, игақылтықанкалью қамагун илюңитхун. Кияғнықыльықātңа, лъңит юкыльықанка.

¹¹ Налихйнитā апыхтуғьяхққынғитā нуналгутни, налиғмың ныңльюгутни лйтыскыльюку Атанық, қаюхляк қамахльютың лйсимакыльықātңа, укалихпигахағның пиңўāхльыгнун.

¹² Сығывульықанка анахутыльхит, альямыңлью нықамикнāнғитанка сығлықкыльхит».

¹³ Кияғнығым акузиткақңамигу акықусяғрағақ, сивулиқ акықусяқ атўнанихтыстыкақā. Ынкāм сяңўā алңунак атўнаниглюни ағьюглюни мулюхпынани авйғульықуқ.

Манигүтыльық Нунамылңуғми Скиниями

9 Акықусяқсюхўāғмини Кияғнығым игақыхкақй қылғусят натын манигүтыльыхқамың лъңанун, натынлью ныкыфтыльыхқā святилище нунами.

² Тāна святилище югыт улимакāt палаткаңуфтуқ мālғуыгның нылык. Сивулим ным āтқыфтā Аглығналғй На. Илюңанитыфут кынылғуталғутак, қаюғвикык нықыкшаңльялгык тўныхкамың Кияғнығмун. ³ Аўалиғнығани тўнлихāн сяфкāгутым иляңа ным атилькылғй Аглығналъыхпигақ На.

⁴ Илюңани тāуа золото ахқыфигык панығрығāсик фимиамымун. Тāўалью сялңагык қаспығиқак золотамың, атхык ковчегык, нықāңсйхқак Кияғнығым акықусянун. Ковчегым имақыфтй золото ақимлығутак маннамың ималгык, Аароным аявйға пйтқуғвикыхкақ, мālғуклью лйвнықыхтак уйғагык игақуғвикқалғйк Кияғнығым қылғусяның. ⁵ Кўлңани ковчегым тāуа золото херувимык, яқхўик тағнығаңульхйк искупленият ныкахқақит. Иўырңа ўми пильығми акузиткыпағниңитапут тамāкут.

⁶ Сяңўā тамаҳāн палатканилңуқ апығйғлюку, тāхкын ахутаңа тамаҳāн священнигыт йтхақут сивулиғмун нымун қыпхағналютың. ⁷ Иўырңа первосвященнигаңинахақ итығьяхқāгуқ тўнлихāнун ныңанун палаткам. Таўатын пйқуқ

атәсиһағмың аюмикулъығми. Итынығмини тауавык нымун йўлың кылъқысыһағгуқ аўаның аһуткыхкам тығикусям. Тўниқуқ аўмың Кияғнығмун лъми сығлыһқылығминун, югытлюо сығлыһкылъхитнун. Тана аўк сығлыһкылъхитнун пиңуқ нальюкльютың пикитнун. ⁸ Тамәкутхун Аглығналғим Тағнығам лйгикыстйлъю итығвик Аглығналъыхпиғағмун Нымун сялин қылъпыһсигалнуқ скиния атуқнулюку. ⁹ Тәкут успутәгут мәтымун. Лйгикыстйлъю тунусятлюю, аһуткыхкатлюо тығикусят нальхусяһпағниңитәт маниғүтистым сюмығныға. ¹⁰ Тамәкут тунусятлюю, аһутытлюю атуқыһкәгут қаткысыһқәлюки қылғусят нықныңлюю, мығьяһқаныңлюю, пылюңиһсыһыһқаныңлюю югуситның аюқылғит. Тамәкут қылғусят югусиһйнағмун аюкут. Қаткысыһқәгут кынляңа Кияғнығым акыкусяһрағә атұхтыльханун.

¹¹ Христос тағиқңами Первосвященниғуңулюни, тагиткақй қамаһлююки пинилғит куястилъхыт хўа мәтын хўанлыңут. Итқақә скиния қиягмылнуқ, мығнунағатағалғилъю пиниғатағалғилъю нунамылнуғмың скиниямың. Қиягмылнуқ скиния югыт улимәқынғитәт ынкәм нунам пикынғитә.

¹² Тәхкын Христос йтқәгуқ атәсимиң қўнпыруһляк Аглығналъыхпиғағмун Нымун сығлыһкылъымның итымунъалюта кынлыңунән. Таўатын пикағуқ тўнылығмикун лъми катам аўни, атуһпынаки аўит козёлытлюю, каумғәтлюю. ¹³ Лйхтүсят қылъқайт священниғнун сивильяхтйскылъюки югыт аўитның козёлыт, каўым юхтанғит, паныльханыңлюю каумғәм. Таўатын пйкут пылюңиһсыһналюки югыт югусит тугукльиғьюгнаһтыскылъюки Кияғнығмун.

¹⁴ Тамәкут пылюңиғияқлыгуката югыт югуситның, таўа Христосым аўан ўата пилъықй. Пылюңиһлықй умыюгаси сятнунғилнуғның ухпықилъығның лъпысинун қыпхәтыскылъюку уңуалғй Кияғнық. Кынлыңилнүғныкун Тағнығағныкун, Христос сығлыһкылъхилнуқ, тўныһкәгуқ лъңаның катам Кияғнығмун аһутнулюни.

¹⁵ Ынкәм Христосым тагиткақә Кияғнығым акыкусяһрағә югнун туқлююқәнун. Христос таўатын пикағуқ лъңитнун альхыһтыскылъюку кынлыңилнуқ пагитақ Кияғнығым акыкусяқыһкә лъңитнун. Альхыһлықйит пагитат қаюһляк Христосым туқуматкыхақыһқаңи. Ынкәм югыт кияһтыкат акыкусяқсюһәғми, итымумәт сығлыһкылъығмыһның.

¹⁶ Игакун юғым игақуһлықй сығьяни китумун пагисаһқәнилюки туқукуми. Пагитияһқам альхыһнәнғитй пагисаһқани ўытку китум ипапихқыһкагу юк туқуматаңа. ¹⁷ Тәм юғым игақуқй

пикатнунәнғитут сялин кияһтыңулюку. Игақуқй пикатнуһлыкут киңуңаның туқукан. ¹⁸ Тамәкын апальюқлюю талўа акыкусяқсюһәқ пикатнумаңитук аўнунани. ¹⁹ Моисейем әпқақй югнун қамаһлююки қылғусят Лйхтүсянильүт. Тәхкын каумғәтлюю, козёлытлюю аўитның тугулююни мығмың акумыһкә. Тугулююни кавилнуғмың шерстымың, аваяныңлюю иссопым ныптыкй аўмун. Тәхкын сивильяхтақй игат Лйлихтүсялғутат, қамаһлююкилюю югыт. ²⁰ Пикй: «Унаңуқ аўк апығйғилғй Кияғнығым акыкусяһның қылғусқаңа лъпысинун қаткыскылъюку».

²¹ Таўатыһпиғақ Моисейем сивильяхтақай аўмың скиния, қамаһлююкилюю сығят атуқыһкат маниғүтыльығмун. ²² Ипапыстәқ Лйлихтүсят пильхитни, қамаһтивзиглюни сяңўа тамаһағми пылюңиқәгуқ аўкун. Кияғнығым сығывунъәнғитй югыт сығлыһкылъхит ўыткукун аўк мәқыһкан.

Христосым Аһуткылъхан Сығлыһкылъхыт Иқиткақй

²³ Нунамылнуқ скиния, илюңанильүтлюю сығят қиягмылнуғыстун аюкут. Тамәкут нунамылнүт сығят пылюңиғьяһқәгут аўитхун тығикусят. Иўырңа қиягмылнүт сығьяпигыт пылюңиғьяһқәгут аһутытхун пиниғатағалғит нунами аһуткыхканың.

²⁴ Христос йтхумаңитук Аглығналъыхпиғағмун Нымун югыт улимәғитнун. Тана ипапихтун қиягмылнуғтун аюкуқ. Йығлыги қиягмун йтқәгуқ ынкәм мәтын Кияғнығмытуқ Первосвященниғаңулюни хўаңкунъун. ²⁵ Христос нунам первосвященнигыстун аюқынғитук. Атәсиһағмың аюмикунғани первосвященник йтхақуқ Аглығналъыхпиғағмун Нымун кылъкылъюни аўмың лъми пикынғилькыминың. Иўырңа Христос аһуткумаңитук лъңаның утыһпахтйнақ, ²⁶ қаюһляк икфиқнаһтуқ угльиһағлюку има улимальханың нунам. Иўырңа укуни киңулиғни ағнығни тагикағуқ атәсимиң қўнпыруһляк иқинъалюки сығлыһкылъхыт аһуткылъығмикун лъминың. ²⁷ Тамаһағми туқуяһқәлғй атәсиһағмың, ынкәм тәм киңуңаның Кияғнығым нанқихлықй. ²⁸ Таўатыһпиғақ атәсиһағмың Христос аһуткыхкәгуқ лъмитның иқинъалюки сығлыһкылъхит юлғутыт. Иўырңа аля тагикуми, аһуткысыһтүнғитук лъминың сығлыһкылъығмун. Йығлыги югулияһтуһлықй қылянкйлғит лъңаның.

10 Лйлихтүсят тағнығаңульхйстун аюкут пинилғйнун кәсяһқанун, иўырңа Лйлихтүсят тәкуһпигәнғитут. Лйлихтүсят қылыльхистун Иудейт аһқышәғумаңинағакут аюмйтаңа тамаһән. Иўырңа тамәкут аһқышәльхыт укмаңиғўәһпағниңитй

сығлықкылъхитның манигуғьяхтунығмыхтыху Кияғның. ² Югыт манигутыстыңи Кияғныңым укмаңипигумакумың сығлықкылъығмыхның, сығлыққинаниғнаяхтут. Ынкәм ахтуткинаниғнаяхтут. ³ Иўырңа аюмитаңа тамаҳән, тамәкут ахқышәлхыт нықаңуқтыстақйт югыт сығлықкылъхитның, ⁴ қаюхлъяк әўита каўым юхтангитлю, козәлытлю сығлықкылъхихпагниңитйт. ⁵ Тамәкут апалъюкльюки Христос тагйқңами нунамун пикақә Кияғның:

«Ахтутыюгумаңитутынлю, тунусягьюгумаңитутынлю, иўырңа ятәхқыхкақан югусиқ хўаңамнун.

⁶ Ыфқукумаңитатын тығикусят йңунита панықтыкат ахқыфигығни налиғмың ахтутыт сығлықкылъығнун.

⁷ Тәхкын хўаңа пйқа:

“Ии Кияғның, тагйңа пиюкылъыхпытун пиналюңа, катам таўатын игақуқақыхкаңатңа Акузитни Игақыхкани”».

⁸ Христос пикалғй: «Ахтуғьюгумаңитутынлю, тунусягьюгумаңитутынлю. Ахтуғьюгумаңитутын тығикусяның йңунағмың панықтыканың ахқыфигығни налиғмың ахтутның сығлықкылъығнун. Тамәкут ыфқуқсимаңитатын». Христос таўатын пикагук Лйлихтўсят қылгутақығңәтки тамәкут ахтутыт писқылъюки. ⁹ Тәхкын пикагук: «Ии, тагйңа пиюкылъыхпытун пиналюңа». Ынкәм Кияғныңым қамахлъяюки иқикуглюки ахтутыльюгыт ныңитхун ныкыхтыкақә Христос ахқутнулюку. ¹⁰ Исус Христосым қаткысяқминигу Кияғныңым пиюкылъа, пылюңиқақйлю сығлықкылъымның тўнылығмикун югусини атәсиҳағмың қўнпырухлъяк.

¹¹ Ахутаңа тамаҳән, тамаҳағмың священнигыт ныкывғағмың қыпхақатың пйқйт. Утыхпахтйнақ тўнйқут таўатылқульхйның ахтутның. Таўальйма тамәкут ахтутыт сығлықкылъхйғияхқаңгитут.

¹² Иўырңа Христосым тўныхкақә атәсиқ ахқун сығлықкылъығнун қўнпырухлъягмун. Тәхкын акумыхкақ ағынқигнығакун Кияғныңым. ¹³ Таўани Христос утақйгақуқ кынляңа Кияғныңым ныкыхтылъыхқәнун аңуяги итыгән асиңанун. ¹⁴ Тәхун атәсикун ахтуткылъыхқун, Христосым қўнпырухлъяк нәмихтыстыкақй пылюңиқсықат сығлықкылъығмыхның.

¹⁵ Аглығналғймлю Тағнығам уңипәтиллю тамәкуның. Сивукльюни хўатын пикагук:

¹⁶ «Унаңуқ акықусяқа юмнун, киңуңитның тамәкут ағнығыт, пйқ Атанық, Лйлихтўсянка канахлъяқанка илюңитнун,

игақылъықанкалю умьюйтхун».

¹⁷ Тәхкын пйқ:

«Алъямыңлю нықамикнәнгитанка сығлықкылъхит, сығлытунлю пилъхит».

¹⁸ Ынкәм Кияғныңым сығывускаки сығлықкылъхит, ахтутыт атуқсяхқәнанихлъяқут сығлықкылъығнун.

Туғәғылта Кияғныңмун

¹⁹ Тамәкын апалъюкльюку, ухпықалгутымни, алиңыльңунәмта итылъыхқаңукут Аглығналъыхпигағмун әўакун Исусым. ²⁰ Қыльпығусимисилью тумыграғағмың уңувалъығмун сяфкәгуткун; тәна сяфкәгун югусиқә. ²¹ Священнигалыхлъягуктлю иглыгутилғймың Кияғныңым мыңтығәның. ²² Тамәкут апалъюкльюки тугўлтыху Кияғның ипапихқылъюта, ныгьюкнўәглюку. Таўатын пилъыхқаңукут қаюхлъяк умьюгалъюпут сивилъяхтақәгут Христосым әўаның укмаңйхтысқылъюки, югусипутлю угвухқыхкәгут пылюңилнухқун мыхқун. ²³ Йықай атәсйғмылъята сиғималъығмытыкыстәлъята хўаңкунъун пикникамнъун, қаюхлъяк ухпықахпут Кияғның атәсйғмытуқ ынкәм пияхқақй акықусяни. ²⁴ Йықай сюмыхтағәлъята натын қйлңумигусяхқәлъята пиниқсяхқәлъяюки илят, пинитунлю пияхқәлъята. ²⁵ Йықай тәқыфқәмта қырңуғунъығмың пилъята манигуғналюку Кияғның, иляңита пйқылъхистун. Йығлыги қырңуғусимаңинәлъята кайымутунъалюта. Ыата кайымусимаңинәлъята қаюхлъяк Атанғым Ағныға туғәлғй.

²⁶ Сығлықкысюгәтақумта киңуңаның лйлюку ипапилъық, тәўа ахтутқақйтук иқитусихқамың тамәвык сығлықкылъығнун. ²⁷ Тамәкут таўатын пилғйт алиңрұғмың утақйлықут Кияғныңым нанқихтилъханың. Атуқылъықәк угуқнахлъягык кыңгык нәфқынәлюки тамәкут кипульхинәлғйт лъңаның. ²⁸ Мәлгук налиғмың пиңаут лйсимакистыт әпқатху юк қаткусимаңинъилюку Моисейем Лйлихтўсәмнъун, нанқихтистым наңлъякыхпынән туқутыслъықә.

²⁹ Сюмыхтағәткахтыху натынми аңкаслъюган Кияғныңым ағыюхлъяқагу юк тутмәсқақйқылғй Иғнығаның Кияғныңым, пйқылғй сятңунгинъилюку әўк апығйгуткақ акықусяграғағмың (қайўа Кияғныңым укмаңйсиқыхқақығңагу сығлықкылъханун), сығлыкўғйқылғйлю наңлъяхталғйгнун Тағнығагнун. ³⁰ Лйсимақахпут Кияғның; лъңаңулғй хўатын пикақ: «Хўаңаңуқ ағыюғияхқақ, акисяхқақанка сығлытун пилъхит». Хўатынлю пикагук: «Атанғым нанқихсяхқақй лъми юни». ³¹ Татамәтағнапихтуқ кина алңунақ

йханисяхқақ уңувалғым Кияғнығым
Нанқиһтильхым Ағнығани!

³² Нықамиқыхкыси тамәкут ағнығыт сивунғани
лйсохуәғрақнафсигу ипапилық Христосымың
аюқылғи. Ағулиткәгуси атәсийғмыльюси қайўа
икфиқыхльяғңахпыси. ³³ Иляңакун юхтуқами югыт
сығлытун акузиткақисилью, амьюқытәткәқисилью.
Иляңани ныкывғалгусиғақаси тамәкут
амьюқытәткысилғит. ³⁴ Наңлыкақаси
анусимиңльяғвигмылңут. Талўа қуяңақуси югыт
тугуляңгатки сягъяси қаюхльяк лйсимакақси
паниның сялгүси пиниғатағалғиың
күнпыкаққамың. ³⁵ Ынкәңам йльқаюхпынаси
қаюхльяк илютумаңинакуфси альхығульықуси
акилыхтұсяхльягмың. ³⁶ Акляюкңўәҳси
нуқынъыхтульық атуқсяққәлюку Кияғнығым
пиюкыльха. Тәхкын альхыхльықаси акықусяқыхкй.
³⁷ Катам игақңалғи Акузитни Игақыхкани хўатын:

«Қантағакун тәна тагияхқақ кәльықуқ;
кимәўинәнғитуқ.

³⁸ Ыльқуғутңалғит югынка кияхльықут
ухпықилъықкун.

Иўырңа китум алңунак пыхтыкумиг
ухпықилъыни, уңувасигма ыфқуқңанғита».

³⁹ Иўырңа хўаңкута пыхтикастун
ухпықилъығмыхның аюқынғитукут,
нәфқылъыңьяхқастун. Иўырңа ухпықилъылгүкут
ынкәм уңувасипут югуликагут.

Ухпықилъық

11 Ухпықилъығым лйсимақыстыңўәғилю
альхыхсяхқақнилюку сигмакыхқақпут,
ипапиқкусигуқ ысхағьяхқақынғилъыкымнъун.

² Ухпықилъығмыхтыхун аюйм юги
итагнақылъыңыхкәгут Кияғнығмың.

³ Ухпықилъықкун лйгикыхқақхпут Кияғнығым
улимәкә нуна акузитмикун. Тамәкут алйлңут
улимәгүт ысхағьяхқәңгилңуғмың.

⁴ Ухпықилъықкун Авель туникәгуқ Кияғнығмун
тугукльиғьюгнағатағалғиың ахтутмың Каиным
ахтуткыхкәның. Кияғнық пикәгуқ Авель
ыльқуғутңалғиңунилюку юғым ухпықилъха
апальюқлюку. Кияғнығым ипапиқкыхкә Авель
ыльқуғутңанилюку тугукльилъығмикун тунусй.
Ухпықилъығмикун Авель паниның акузиңуқ,
тукукәйғңағми. ⁵ Ухпықилъықкун Енох
маўтыстыкәгуқ қиягмун ынкәм нанғилъхитә
тукульық. Китум алңунак нәлькыльхитә қаюхльяк
Кияғнығым тугукақыхқаңа. Маюльхилъюни
қиягмун, игақңакәгуқ Енохым ыфқухтыкақә
Кияғнық. ⁶ Ухпықилънунани китум алңунак
ыфқухтыпағниңитә Кияғнық. Кина алңунак
тагиюкуми Кияғнығмун ухпықыпыстағьяхқақә

Кияғнылгунилюку, акилыхтуғьяхқақилью
ивағипйлғит лъңаның.

⁷ Ухпықилъықкун Нойем нагаткақи Кияғнығым
кылыңасяғуткй тамәкут сялин пиңигальюки.
Ынкәм қәткыльюку Кияғнық аңьяхпаңльяқәгуқ
ныңльюгутни югулиналюки улывыльығмың.
Таўатын пильығмикун Нойем нунам юги
нанқиһтыстыкақи Кияғнығмун ағьюғсықылъюки.
Ухпықилъыни апальюқлюку Нойем
альхыхтыкақә ыльқуғутңалъық Кияғнығмың.

⁸ Ухпықилъықкун Авраамым қәткыхкәкә Кияғнық
туқлюғрақңатни ағуляқысқылъюку иляңанун
нунам. Кияғнығым акықусяқә тәна нуна лъңанун
тұныльықнилюку. Ынкәм униткақә лъми нунани
нальюкльюку навик пинақутни. ⁹ Ухпықилъықкун
кияхтыкәгуқ нунатәлюни нунами Кияғнығым
акықусяқыхкәни. Палатканиткәгуқ катам
Исаакылю, Иаковым пильхыхкытун.
Ылькыхкынкалью альхыхтыкақәк Кияғнығым
акықусяқыхкә тәна нуна. ¹⁰ Авраам таўатын пикәгуқ
қаюхльяк утақиңулғи кияхңалюни ныхльягми
тунымахтуқами. Кияғнығуқ успықистыңалъю,
улимағистыңалъю ныхльягым.

¹¹ Авраам нанывгахльяғңағми, Сарралю
кумиңьяхқәңгитығңағми, паниның ухпықилъықкун
Сарра қумиңыхкәгуқ, қаюхльяк нығьюкыхкәкә
Кияғнығым пильықнилюку акықусяқыхкани.

¹² Тамәкын апальюқлюку Авраам
туқуяхтуңыстақәғңағми, паниның
киңуныхтухқәхльякәгуқ. Лъңита угляхталңит
иғалықитәғистун қиягамылңуғистун аюкут,
кыстыкәңгилңуғистунлью қынәвзығәтун ыснам.

¹³ Қамахльютың тамәкут югыт паниның
кияхтыкәгут ухпықилъықкун туқульығмыхнун
кынляңа. Туқуляғәткәлғит альхыхтыхпынаки
Кияғнығым акықусяқыхкй лъмыхнун. Иўырңа
ухпықилъықкун ысхақәқит Кияғнығым
акықусяқыхкй уяванльюки сивумыхнильюки
қуякыхкәйтлью. Ынкәңам уңипәткақит югыт
нунатәнилютың хўани нунами, нунамун
пикынғинъилютың. ¹⁴ Тамәкут таўатын акузилғит,
хўатыхльюўәк әпхўат нунақәқәғьюгнилютың
лъмыхнун пикаққамың. ¹⁵ Сјмқыхкәқсякумыхтыху
тәна нуна униткахтың, утыхтыльыққалғунахтут.

¹⁶ Йығлыги пиюкатағәқәқәт пиниғатағалғи нуна,
қиягмылңуқ. Ынкәм Кияғнық кайңуногигатук
Кияғнықниңатни. Талўа ятәхқуткақи ныхльягмың.

¹⁷⁻¹⁸ Кияғнығым акықыхкәқыхқаңа Авраам:
«Исаакыкун киңуныхльягульықутын».
Ухпықилъықкун Авраамым нығьюкыхкәкә Кияғнық
нанғиқўәқңатни. Ынкәм ахтуткысхқәхтыкә
кызымахақ игныни, Исаак. ¹⁹ Авраамым
ухпықыхкәкә Кияғнық уңувахтияқлығунилюку
туқуканың. Ынкәм Кияғнығым туқутыснаниғәқәгу

Исаак, Авраамым выхтыкалхұқақә Исаак тукулъығмың.

²⁰ Ухпықилъықхун Исаакым қуястыкақәк Иаковымлю, Исавылю, туңситкақәк Кияғнығмун қуястысқылыюкык ағакаққйк.

²¹ Ухпықилъықхун Иаковым, туқунақнулюни қуястыкақәк алъякақәхтәхкынка игнығык Иосифым. Тәхкын қуңуқхлюни аявйғмикун манигуқақә Кияғнық.

²² Ухпықилъықхун Иосифым, кынлытхұнъақылъхани уңувалъығми, акузиткыхкақә ағуляқылъыққәт Израилығмит Египетмың. Апыхтұткақылъю ныққұәни натын сялыыққй.

²³ Ухпықилъықхун Моисейем аңаюқажкынка йғәхтуқақәк пиңают танқит альхылъхан киңуңаның. Ысхақәңат юкыхтыпихлъықй, алиңумаңилнұклью қәткунъығисяққәлютык умйлгым қылғутылъханун.

²⁴ Ухпықилъықхун Моисей, юғуқсыми ихсякәгук игнықыснығмың Фараоным паниганун. ²⁵ Йығлыги накмйқәгук икфиқылгусигналюки Кияғнығым юги, авылғәглюку ыфқуғыюгналъха сығлыққылъхым мулюяққәңгилнұқ. ²⁶ Итупиль сюмыхтағәткыхкақә икфиқылъыққани Христосымун итагнағатағәғнилюку акльюңилғутаңаның Египетым. Сюмыхтағәткыңъуй акилыхтұсыяққат ага сивумылнұт.

²⁷ Ухпықилъықхун Моисейем униткақә Египет алиңыльңунани умйлгым сякшәльханың. Йльқаюгумаңитук қаюқхьяк ысхалғйстун пикақыхкаңа алынъығилнұқ Кияғнық.

²⁸ Ухпықилъықхун Моисейем қылъқақй югыт Пасхасқылыюки, қылғуткақәлью әкү сивильяхтәтысқылыюку амихтыхун. Ынкәм Яқулган Тукулъхым туқутылъхитй игнықсюхұәғит Израилығмит.

²⁹ Ухпықилъықхун Израилығмит ағвиқакәт Чермное Море никимкун қутыстун. Иўырңа Египетығмит, ағвиғнақуткыңзулютың пыкақуткәгут.

³⁰ Ухпықилъықхун Израилығмит мәғрағвинлығни ағнығни узивғаққәт Иерихоным миңльютаңа. Тәхкын миңльюта улъығәткәгук. ³¹ Ухпықилъықхун Раавым, югусиминың акикикаюғым, упугаткақәк Израилығмит рйрңистыхкыт. Тамәкын апальюқльюку тукулъхитук малигульюни қәткусигалнұғнун Кияғнығмун.

³² Ұатақәғәқ уңипамсюгульямсй юғның ухпықиканың Кияғнығмың? Тәкыхлъягыяққәгут акузиткысяққәлюки Гедеонылю, Варакылю, Самсонылю, Иеффайелью, Давидылю, Самуилылю, ұкналиқистытлью. ³³ Ухпықилъықхун иляңи югыт хұатын пикагут: кайльқыхкақит

атанықпагульхыт, ыльқуғутңалютың иглығутикәгут. Ынкәм Кияғнығым акықусй тугукақйт. Иляңита левыт қәңгит мықытыстақйт.

³⁴ Кумағуқхлъягыт кынғыт қәмтақйт, анагақльюкилю туқутистыкаққатың сывихпахкун. Каятақут иўырңа ухпықилъхита икнақуқтақйт. Ухпықилъықхун пильюуақтыңит икнақуқтыхлъягақут ынкәм кайльқақйт иляңита нунат пильюуақтыңит. ³⁵ Ухпықилъықхун ағнат туқумастытың выхтақйт тукулъығмың Кияғнығым уңувақхнығаки.

Иляңи ынңәталъ икфиқыстыхлъягақйт пыхтысқылыюку ухпықилъхат. Иўырңа туқуналютың пйқут Кияғнығмун уңувақтысқылыютың пиниғатағалғимун уңувалъығмун. ³⁶ Иляңи лыгасйғуәткәкльюки, иляңи кахсәгмигақльюки, иляңи қйпшағусиглюки анусимиңлъяғәқйт. ³⁷ Иляңи миллюқпағәтамың туқутақйт, иляңи югусит пиләхтуғлюки малғуққәқйт, иляңи туқутақйт сывихпахкун. Иляңи тымги тамәни иглыхтақут әльютың пынйғымлю, козёлымлю амйның. Иляңи акльюмапихлъықйт, югыт амьюқытәткыхкйт, сығлытунлью кияғуткйт.

³⁸ Нунам юги пинипагунгитут кияхтылгусигьяхқәлюки тамәкут ыльқуғутңалғйт югыт! Иляңи ыльқуғутңалғйт тымңи тамәни иглығакәлғйт пәхқилъхани, нәйғани, кияхтақльютың қайыни, ләўәғнилью.

³⁹ Қамахльюки тамәкут Кияғнығым итагнақыхкақй ухпықилъхит апальюқльюки! Нақамлью альхықсимаңитәт Кияғнығым акықусяқыхкә, ⁴⁰ қаюқхьяк Кияғнығым успықыхкә хұақкунъун пиниғатағалғйңуқ. Ухпықилъхә хұатытуқ: акықусяни пинәңгитй лъңитнун хұақкунунаки. Қырңамта қамахльюта йғуихлъықйнкунт.

Кияғнық Хұаңкута Атавут

12 Қамахльютың тамәкут югыт лйгикыстйлью ухпықилъығмыхның натын

кияхтылығмыхтыхун. Мәтын увитаңиглюта ысхапагақилью. Ынкәм килгәкустыстун иқитыльтыки қамахльюки уқихкutat, сығлыққылъхытлью иглягульхит хұақкунъун. Сягиқльютаңам килгәкульта сивумнъилнұғмун, ² ысхәмакльюку Иисус, пинлиғистыңалъю, апығйғистыңалъю ухпықилъымта. Кайңунахтуқ тукулъыққәқ қәқуракун, иўырңа Иисусым пикаткумаңитә кайңусяғәтылтық. Йығлыги накмйқәгук икфиқналюни қәқуракун апальюқльюку қуялыық альхықсыяққани. Ынкәм мәтын ақумгәқ ағынқигнығани Кияғнығым.

³ Сюмыхтагәтқақтыхуқун Иисус. Илъқаюгумаңитуқ қайўа сығлықыстыт угумикырәхләҗғәтәни. Таўатын лъпысылъю илютулъхйнәңгитусилъю, йлъқаюгнәңгитусилъю. ⁴ Сығлыққынғинъақуткылъықпыси сялин югнун туқутысигатйси. ⁵ Пуйгустыкй илютухсясит акузитыт уңипәтилғйт Кияғнығмун иғнықнилюси? Акузитни Игақыхкани игақңақ:
«Иғнымни, авылғақйнахпынән Атанғым нальхусянғатын,
ильқаюхпынаңлъю ағыёнғатын.
⁶ Қаюхлъяк қамахлъюки пиниқыхкани Атанғым апыхтуғақй қәткысқылъюни,
ағыёғайлью тугукльиқани авақутәлюки».
⁷ Тугукльиғақитыху Кияғнығым ағыёғилъха қаюхлъяк иғнықылғистун пйқйси. Қамахлъюки авақутатың атаңита ағыёғайт нальхухқынәлюки.
⁸ Қамахлъютың авақутат ағыёльыңақут. Ағыёльыңыңилъкувык тәўа атаңилнұгутын ынкәм авақутапикынғитәтын. ⁹ Тәм сәғўакун, атамта нунамылнұт ағыёғайлью апыхтуғналюта қәткысқылъютың, иўырңа паниның құлвағақапут. Ынкәм Атавут қиягмылнұқ қәткатағағьяхқақапут уңуваналюта. ¹⁰ Атамта нунамылнұт ағыёғайлью натыңйхақ, сюмығмыхни ылъкухлъюку ағыёғиңунилютың. Иўырңа Кияғнығым ағыёғайлью пиниқкылъыққамнъун пылюңйхтысқылъюта лъмитун. ¹¹ Қуянитұқ ағыёльыңымта қаюхлъяк ақнихтақыхқаңилью. Иўырңа тахталми, лйтфикнымтыху, ныкыхмылъыңақукут қаюхлъяк кияхсягутақукут ылъқуғулъюта.

Апыхтуғальхытлью, Кылыңасяльхытлью

¹² Кывыхтыки йхыси қуғағңалғйт, тәхкын икнақухсяхтыки каялнұт сыгысқуси! ¹³ Такляхтыки тўмңи тутмалъықпык, тәхкын каялнұқ иғун әнқағнәңгитұқ нафльюминың, иўырңа нәльхулъықуқ.
¹⁴ Кияхнақитык ныкыхмытульюси тамаҳәнун югнун, кияхнақитыклью сығлықкылънунаси. Килью алңунак пылюңинъығилнұт ысхағнәңгитәт Атанық. ¹⁵ Ысхәмакулъюси килью алңунак лйбрақ альхыңығисяғәт Кияғнығым наңльыхталъха. Нагусяқунәнлъю сюңағнилнұқ акуқ сығлылйхқйлюни нәфқйяхқақ юлғутмың.
¹⁶ Ысхәмакулъюси килью алңунак блудникисахтут, налиғмың килью алңунак құлвағинғисяхтут Кияғнығмың Исавытун. Акикыхқақыхқаңа пагитахқани атәсиҳағмун нығьяхқамун.
¹⁷ Лйсимакаҳси тәм киңуңаның, альхықсюгақңамигу атами қуястыльха, атаңан ихсякыхқақә. Исавым альяңуқтыпағниңитқақә

апығйқани, қайўа қунитўмағми туңсигңәғмигу атами қуястыльха.

¹⁸ Сивуныхпысистун аюқынғитуси Синайым найғаханун пикастун. Ысхағьяхқәт, сәфсяхқәтлью. Таўани мамлыхлъягукақ, нәфтыхлъягукақ, нәйғаклью кумағухлъягулғй. ¹⁹ Нагақуқәт қалғихтән қалғихлъықй, нагақуқәтлью Кияғнығым мыңа. Иўырңа ныпйқйсқыхкәт, ²⁰ қаюхлъяк тугукльиғьонғилъкаңат қылғилъха хўатылнұқ:
«Тәна нәйғақ, юғым налиғмың тығикусям сәфтыкумигу, туқусяққапыстағўқ милюхпағәтамың». ²¹ Моисейем ысхақә какавәтағнапихлъықй рыпаль хўатын пикәлғй:
«Лъңәталъ уңылыхтуңа алиңрўғым».
²² Иўырңа катам лъпыси тагикәгуси Сионым найғаханун, қияғым Иерусалимыңанун, ныхлъяганун уңувалғйм Кияғнығым. Тагикәгуси кыстыкәңгилнұғнун яқулыгнун қырңуғутканун қуяльылихлъяглюси. ²³ Тагикәгуси қырңуғутылхитнун қамахтыңъәғлютың ухпықат иғнықсюхўағыстун аюқылғйт. Қиягми әтхит игақңат игатхун. Тагикәгуси Кияғнығмун нанқихтистыңитнун қамахтыңъәғлютың югыт, тағнығйтнунлъю ылъқуғутңалғйт югыт йғўйхтыстыканун. ²⁴ Тагикәгуси Иисусымун, лъңакун Кияғнық акықусяғраңдъяқәгуқ. Тагикәгусилью сивильяхтәткамун әўанун Иисусым. Пиниғатағахтуқ Авелым әўаның, қаюхлъяк Кияғнығым сығывутй сығлықкылъхыт Иисусым әўакун.

²⁵ Ынкәм кылыңатык, нагасюңгитыхпынән Кияғнық акузилғй. Сивунымта нагасюңгитқақәт кылыңасяғилъха нунами хўани, ынкәм анагумаңитәт ағыёғилъха. Хўаңкута ағыёғатағалъықйнкутлью нагасюңгилъкумтыху кылыңасяльха қиягмың. ²⁶ Кияғнық акузийқңами Синайым найғаханың, мыңан уфсюгутқақә нуна. Иўырңа мәтын акықимәқ хўатын: «Атәсиҳағмың уфсюгунъықихлъыққақа нуна, иўырңа қияляклью уфсюгулъыққақа». ²⁷ Таўатын акузилъхан:
«Атәсиҳағмың уфсюгунъықихлъыққақа нуна», лйгикыстыңъәғйлью хўатын, сәңўәт қамахлъюки улимәни, Кияғнығым иқилъықй уфсюгусяққат. Тамәкуңинахәт уфсюгутыпағниңилнұт тамәнлъыкут қўнпырухлъяк.

²⁸ Тамәкын апальюқльюку игамсиқаюгвикылътыху Кияғнық қаюхлъяк тўныхқаңилью атаныхпагулъығмың уфсюгусяққәңгилнұғмың. Ынкәңам манигўльтыху Кияғнық ыфқуғналъкыхкәтун алиңыльылиглюталъю, құлвағилъылиглюталъю, ²⁹ қаюхлъяк Кияғныхпут нәфқйлғйңуқ кынық.

Ухпықат Кияхтәлъяхқат

13 Пиниқыкыстахтыки ухпықалгутыси.

² Упуғамаңахтык ақиягнун қаюхляк иляңита упуғатақйт нальюкляюки якулгутаңи.

³ Нықамикляюки аносимиңляғвигмылңут, никимқун лъпысылью аносимиңляғвигмылңуси. Нықамикляюки икфиқалғйт, никимқун лъпысылью икфиқылғйси.

⁴ Тамахахпыси сйвакитыху ныңуғутылъық ынкәм угитляю, нулихытляю атәсйғмытулът. Кияғнығым нанқихсяхқакй гылгагнйлғйт, тамәкутляю иляңаның блудникылғйт.

⁵ Кияхтык пакигнығухпынаси манимун, итагнағакитыкляю сятуталыхпысестун. Кияғнық пикагук:

«Унинъанғитңұағамси;
пыхнәнғитңұағамси».

⁶ Ынкәм тытульңунәмта хұатын пильта:

«Атанық каюткақа!»

Алиңнәнғитуңа югыт сялъяхқйтның».

⁷ Нықамикляюки иглығутистыси уңипақикат лъпысинун Кияғнығым акузитаңаның.

Нықамикляюки натын кияхтыкәтаңи ынкәм ухпылъялгунақитык лъңистун. ⁸ Иисус Христос алмысиқакә иғивгақ, ағнығми, қўнпырухлякляю.

⁹ Иқитутыстыхпынаси ипапилъяғмың альяҳйнағнунляю, альякәягнунляю апыхтұсанун. Наңлъяхталъхақун Кияғнығым айыпсюгихсяхтыки илюси, накән қаткыльюки Лйлихтұсят нықның аюқылғйт. Тәкут нықыт Лйлихтұсит қаткыхкуфсикки айыпсюгихсяғнәнғитйт илюси.

¹⁰ Священнигыт қыпхалғйт скиниями иныхтыкәгут нығылъяхқйтның ахтуткыхкамың ахқыфимтыхун. ¹¹ Первосвященнигым тагитақй әўит тығикусят Аглығналъяхпигағмун ахтуткынъалюки сығлықкыльығнун. Иўырңа кымыхкўағит тығикусят ныхлягмың иқитулъяюки паныхтақйт. ¹² Тамәкын апальюкляюку Иисусылью иқитуткәгук ныхлягмың. Таўани туқукәгук, пылюңихсяғналюки югыт сығлықкыльхитның лъми катам әўминың. ¹³ Ынкәңам ныхлягмың хўаңқуталъяю аглялъята Иисусымун, сығлытун акузиткысқылъяюта катам лъңа сығлытун акузиткыльхистун. ¹⁴ Нунами хўани

қўнпыкахқамың ныхлягитукут, иўырңа утақаңұахпут ныхляк тагияхқак.

¹⁵ Иисусыкун йўлың ахтуткильта Кияғнығмун. Ахтутыпут усюкильқапут апынымтыху Иисус Атанғунилюку. ¹⁶ Пуйғухпынән пинитун пильық, тўнутақитыкляю қаюхляк тамәкут ахқутңут ыфқуғналғйт Кияғнығмун.

¹⁷ Қаткитыки иглығутистыси атуқляюки қылғусйт. Кылыңакиңут уңувасихпысиның лйсимакляюку Кияғнығмун нанқихсяхқәси. Қуянғитыстыхпынаки иглығутистыси, итупиль қаткыльыхпысигун қыпхақатың пильықйт қуякусиқляюки. Қаткынғилькуфсикки каюситыпағниңитйси.

¹⁸ Юғаткитыкут. Лйсимакапут умьюгамта анахутылъхинъилью, қаюхляк йўлың пиюкыльқахпут ыльқуғутңалғй пияхқәлюку.

¹⁹ Тәкуңинахәғның каяхтамси юғаткысқылъяюңа қантағакун лъпысинун утығниғналюңа.

Тәқнитә Юғак

²⁰ Кияғнығым ныкыхмыльылитистым Атаныхпут Иисус уңувахтыстыкақә туқулъяғмың. Ынкәм әўмикун Пынъйғнйхтыхлягухтыкәгук пынъйғнун. Аўан атўяхқәхтыстыкақә Кияғнығым қўнпыкахқак акықуся. ²¹ Юғахтуңа Кияғнығмун тўнысқылъяюси сямың тамаҳаның пинилғймың лъпысинун пиюкыльха писқылъяюку. Иисус Христосыкунляю илюхпысинун Кияғнығым пилигу ыфқуғналғй лъңанун. Христос усюқылъяңли қўнпырухляк кынлыңунән. Аминь.

Нәңнитыт

²² Ухпықалгутымни, нагатңұақхтыки посланиянка қаюхляк кайымьюгақамси. Тамәкын апальюкляюку такыстәхәлюку письмоғамси.

²³ Лйсимакысюгамси ухпықалгутымның, Тимофейемың, анысимәқ аносимиңляғвигмың. Кәтылғахтуғьяқан қырңәмтуң ысхағьяхтухлықамси.

²⁴ Қуякаҳнакыси қамахляюки иглығутистыси, қамахляюкилью Кияғнығым юги. Ухпықалгутытляю Италиямың пикат қуякаҳнакысиңуқ.

²⁵ Кияғнығым пиниқиңалғй каюсылъха тамахахпысинильи! Аминь.

От Иакова

1 Укут посланият Иаковымың пиңүт қыпхақтыңаның Кияғнығымлью, Атанғымлью Иисус Христосым. Письмоғақуңа Иудейт ухпықйтнун миңитңалғйнун тамаңани. Қуякамси.

Ухпылтықлью, Нуқынтықтултықлью

² Ухпықалгутымни, қуяқитык альяқйнағмың сығлылйнықысыни, ³ қаюқлъяк лйсимакаси сығлылйлықысыни нанғйқуңуәт ухпықилтықыси, нуқынтықтухсығналюси. ⁴ Тәхкын нуқынтықтултықыси нағнығнақыси. Ынкәм таўатын пикуфси аңтанйлықыси, йғүйхлықыси нұғьяққәхпынаси.

⁵ Налихси пыққинылтыңыюкуми туңсиғли Кияғнығмың. Кияғнық иглыгитықлъяхтуқ, қуяқуסיқинағлюку тұныккаюўә қамахльюку юк әплтықй. Кияғнығым тұнылтықйси туңсиқуфси. ⁶ Ынкәм әптык ухпықилтылиғлюку малғуклтильнунән. Малғуклтиңалғй имахльюгыстун аюқуқ, ануқым тыңқатақыккаңа. ⁷⁻⁸ Малғуклтиңалғй атәсйқсигатук сялығмикун тамаҳән. Таўатылнуқ юк талўа сюмықтағяққәнгитук сямың алңунак альхыгултықнилюни Атанығмың.

Акльюмалғилью, Акльюңилнуқлью

⁹ Йықай акльюмалғй ухпықалгун қуяли құлвахтыстыңьалтығминың. ¹⁰ Йықай акльюңилнуқ ухпықалгун қуяли қусывыхтыстыңьалтығминың, қаюқлъяк авйғусяққәгуқ пйтысиғағыстун. ¹¹ Сиқинық пйнығммини мәнтыққәхлъягақылғй, пйтысиғәт палихтысльюки. Тәхкын пйтысиғәт ифқақутакут, пиниғнйғутақй. Таўатыхпигақ акльюңилнуқ юк сякыстағңәғми авйгултықуқ.

Нанғйкултық Кияғнығмың Пиңунғитук

¹² Қуянаҳалык юғым нанғйкултыыни нуқытуткаюги. Сюфльюхтыкумики альхықсыққә акилыхтүсяни кынлыңилнуқ уңувалтық, Кияғнығым акықусяқыккә тұнылтықнилюку пиниқистыминун. ¹³ Кина алңунак нанғйкултыңықкуми хўатын пифқәми: «Кияғнығым сығлықыснақуткәңа». Кияғнық

нанғйкултыңыққәңгитук сығлығмың; тамәкын апальюқльюку кина алңунак сығлықыснақуткысыққәңгитә. ¹⁴ Иўырңа юк пиюкылылюган нанғйкултыңыстақә сығлықкылығмун. Сивукльюку пиюкылылюган сяюгақә сығлықкылығмун, тәхкын сығлықкылығым нәптақә. ¹⁵ Пиюкылылюғым альхықтыстақә сығлықкылық. Тәхкын сығлықкылық аңлинығмини тукулхухтақуқ. ¹⁶ Пиниқыккамни ухпықалгутымни, пұхтысиқыпынаси. ¹⁷ Қамахльютың пинилғйтлью, сялхўәқйлнўтлью тунусят қиляғмың пиңүт. Тамәкут Атамың пиңүт улимағистыңаның қамахльюни ниғугым; альяңуқсигатуклью, мамлыхтыстиңигатуклью. ¹⁸ Кияғнығым лъңан катам Пиюкылтыққа, тұналюта нутағамың уңувалтығмың уңипәкун ипапихкылығым. Таўатын пикағуқ, хўаңкута мығнуналтықпигәсқылтыюта улимәғьяхағминың.

Нагатылтықлью, Қәткүтылтықлью

¹⁹ Пиниқыккамни ухпықалгутымни, нықамикльюку уна: тамаҳағми нагасюкыстағлюни пияққәгуқ, акузйғақтафқәмилью, сякшәгағтафқәмилью, ²⁰ қаюқлъяк сякшәм каюйсигатйси пинитун кияхтәлтығмун Кияғнығым пиюкыккәнун. ²¹ Тамәкын апальюқльюку пыхтыху қамахтыңьәғлюку альяқйнақ сығлық атуқақыккыси. Қусывығнақысы тугуклтихтыки Кияғнығым акузитаңи, пйтысиғақй илихпысигун, қаюқлъяк югулияққәқйси уңувасихпысының.

²² Нагатағыснақыныки Кияғнығым акузитаңи итупиль атуқитыки. Пұхтақуси лпысының катам нагатағыснанықысыки атуқыкпынаки. ²³ Юк нагатағыснакуми Кияғнығым акузитаңаның атуқыкпынаки, тағнығәқулғйстун аюқуқ ²⁴ тунускуми таўаниңинақ пуйгултықә натытулыни. ²⁵ Кияғнығым ылкүгутңалғйт Лйлихтүсй итымутыстйқут юғның. Юғым лйныақумаңинакумики тәкут Лйлихтүсят, пуйгухпынаки атуқыккумики Кияғнығым қуясыққә сялхакун тамаҳән.

Манигүтыпилъық Кияғнығмун

²⁶ Юк сюмыхтағақаюк ухпықахлъягунилюни, нақам акузиткысяққақынғилъкымъиниң акузикаюк тымңи пұхтыңъуқ лъминың катам. Ухпылтъха сятңунгитук. ²⁷ Кияғнығым Атамта пилтъхани юк ухпылтъыпйлгукуми, каюсигъяхқакй яйўәлитлъю, угинџигатлъю сығлылйнгата, нуқысяхқәгуқлъю сығлығаның нунам.

Пиниқлъюки Юлгутыси

2 Ухпықәлгутымни, ухпықиңутыхпысыниң Атанымнъың Иисус Христосымың, Атанғаның ниғуқхылъхым сюмыхтағәткыхпынаки иляңи югым мыгнунағатағәнилюки илямыхның. ² Мәлгук югык итыгъяқуйык қырңугутфихпысинун, әлтъха әшағлюни, золотамың аляңқуғитиҳтуғлюни, әлтъха әткалюкахлъюни, ³ тәна әшағәлғй юк пикуфсигу: «Хўагун ақуми пинилтъхакун ақумутам», нақам аклъюмәлғй юк пикуфсигу: «Таўани ныкывға», налиғмың: «Ақуми итыгама сәғўақун», ⁴ таўатын пикуфси пакихулъықаси иляңи югыт ынкәм сығлықхылъықуси сюмыхтағәткәхтыкилъю.

⁵ Пиниқыхкамни ухпықәлгутымни, нагатахтықкун. Кияғнығым накмикыхкақй аклъюмәлғйт нунами хўани ухпықилъыхтұсқылъюки. Накмикыхкақй тугуклъихтыңулюки Атаныхпагултъығминың, акықусяқыхкаминың югминун, пиниқиңәлғйинун лъңаның. ⁶ Иўырңа лъпыси аклъюмәлғйт югыт укалйстақаси. Лйсимакаси аклъюңилнұт пияқлтъйхқакйси, ағлятақлъюси нанқихтивигмун. ⁷ Лъңаңут сығлытун акузиткилғйт құлвағәлғймың әтҳаның Иисусым, атық тўныхкақ лъпысинун қаюхлъяк лъңан пикыхкақаси.

⁸ Кияғнығым Атаныхпагултъхан Лйлихтўся унәңуқ: «Пиниқлъюку юлгутын пиниқылъыхпытун лъпынун катам». Қәтқыхкуфсигу тәна Лйлихтўсяқ, тәўа пинитун пйси. ⁹ Иўырңа пакихускуфсики иляңи югыт сығлықхылъықуси, қәткынъәңгитахсилъю тәна Лйлихтўсяқ. ¹⁰ Китум қәткысяғәғмики қамахлъюки Кияғнығым Лйлихтўсй, атәсиқ қәткынғилъкумигу, қамахлъюки қәткыңъунгитй. ¹¹ Кияғнық пикәгуқ: «Гылгағниҳпынаң». Хўатынлъю пикәгуқ: «Юхтаҳпынаң». Гылгағниңсияғәңәхпык юхтақувык тәўа қәткыңъунгитатын Кияғнығым Лйлихтўсй.

¹² Акузилъыхпысигун, сьалъыхпысигун пирәмсилюси қаюхлъяк лъпысиңўси нанқихсяққат мыгнуналъыхпиғақкун Лйлихтўсяқун. Там Лйлихтўсям итымуткақйси атуқысқылъюку Кияғнығым пиюкылъха лъпысинун. ¹³ Кияғнығым нанқихтыкумиси наңлтъыгъягунъәңгитйси,

наңлтъыгъягунъыгилъкуфсики юлгутыси. Иўырңа наңлтъыкыхкуфсики юлгутыси Кияғнығым наңлтъыгъягултъықйси.

Ухпықилъықлъю, Анығнықхылъықлъю

¹⁴ Ухпықәлгутымни, кина хўатын пиғңәғми: «Ухпықилъылгўңа», иўырңа тәм ухпықилъхан югулинәңгитә атуқынғилъкумигу ухпықилъыни анығнықхилъығмикун. Сьәсилтъықаңам ухпықилъха анығнықхилъңунани? ¹⁵ Сьәняғыстык ухпықәлгутыси әткйсяқанлъю, нықаңияқанлъю? ¹⁶ Тўныхпынән аклъюкыхкәның тымңи хўатын пикуфсигу: «Кияғнығым қуяснәғәтын; сюнауқ ныгъяхқәңилъю, әткаңилъю мақәлғймың», сьәсилтъықанңам акузитыси анығнықхилъңунатың? ¹⁷ Ухпықилъықлъю таўатытуқ, анығнықхилъыхқун атуқынғилъкуми сьәсйңгитук.

¹⁸ Кина пилтъықуқ: «Лъпык ухпықилъылгўтын, хўаңа анығнықхылъылгўңа». Кылгувикйңа ухпықилъыхпының анығнықхилъхилнұғмың, кылгувикылъықамкын ухпықилъымның анығнықхилъымкун. ¹⁹ Ухпықан атәсиҳәтаңа Кияғнық. Тәна пиниҳтуқ! Тұғнығәтлъю ухпықәқәт тәна ынкәңам алиңрўғақут, уңылыхтақут қаюхлъяк лйсимакыхкақәт Кияғнығым нанқихсяққыхкақә. ²⁰ Уюқ налтъюқәқ юк, паниның лйгикигасигу ухпықилъық анығнықхилъңунани сьәсйңгитуяңа? ²¹ Сьәңан Кияғнығым тугуклтъикақагу сивуныхпут Авраам сығлыққумаңилнұғыстун? Тугуклтъикақә Авраам қаюхлъяк ухпықилъыни атуқыхкақә анығнықхылъығмикун аҳқуткақәмигу иғныни Исаак аҳқыфигыгныкун. ²² Лйгикисигу?

Ухпықилъықлъю, анығнықхилъықлъю қырңәғмык қыпхақаюгук. Тамәкын апалъюқлъюку Авраамым ухпықилъха йғўихтыкақә анығнықхылъыхқун. ²³ Ынкәм Акузитыт Игақыхкат хўатын пилтъхит Авраамымың апығйқәгут: «Авраамым ухпықыхкақыхкаңа Кияғнық. Тамәкын апалъюқлъюку Кияғнығым тугуклтъикақыхкаңа Авраам сығлыққумаңилнұғыстун». Ынкәм Кияғнығым Авраам илякумтәқнилюку пикақә.

²⁴ Кияғнығым тугуклтъықәқә юк анығнықхилъхакунлъю, ухпықилъхакунлъю; тугуклтъйгатә ухпықилъырағинәкун.

²⁵ Раавылъю успутәгуқ. Акикикаюгуялғй югусиминың. Иўырңа Кияғнығым тугуклтъикақыхкаңа сығлыққумаңилнұғыстун апалъюқлъюку каюсигилъха. Иисус Навинам каяхтыкақыхкык мәлгук югык аксьәқлъюку нунаңат ювғйғысқылъюку. Югыт ивағьяткык, Раавым алъякун тўмкун анахтыстыкакык.

²⁶ Ынкәңам югусиқ тағнығәңунани туқуңақ, ухпықилъықлъю анығнықхилъңунани туқуңақ.

Улю

3 Ухпықалгутымни, альюлююси апыхтуғистыңуқтықәфси Кияғнығым Акузитаңаның, қаюхляк лйсимакаҳси хўаңкута апыхтуғистыни нанқихтыңўәғатағағьяқәгукут. ² Қамахлъяута анахутағаныхтухляхтукут. Кина алңунак юк акузилъығмикун анахусигалңуқ ылъкуғутңапыстағуқ. Югым ылъкуғутңалғим талўа югусинилью агғиткыльюку аюқсяққақ. ³ Сявикынғәхәт сянитмун аюқлъяюки кўнит қәнғитнун канахтақапут қәткысықылъяута ынкәм хўаңкута иглығутақапут. ⁴ Сюмыхтағәтқахтыкиқунлью аңьяхпахлягыт; ақутасқувыгаҳәм қйфтақй аңьялгым пиюкыльханун талўа ануқатыхлягьяғңән. ⁵ Улюлюю мыкыстәхәгуқ иўырңа аңәюгныхлягүқ. Кынҳәм уқфилғутыхлягыт кумахсяққақй! ⁶ Улюлюю кынғыстун аюқуқ. Ыслъықңәқ сығлықкыльығмың ынкәм сығлықкумалъха миңиткаюгүқ югусимун. Ынкәм нәфқйкаюгүқ кияхтәлтымнның қаюхляк геенам кынған кумахтақә. ⁷ Альяҳйнәт тығикусят, қаўагыт, нымыгьят, мығым тығикусей қимухтыкаюгүт, ақун югым қимухтақй ⁸ иўырңа китум алңунак қимухнәнғитә улю. Ныкльыгигалңуғуқ, сығлығүқ, ыслъықңәқ туқуналғймың ядымың. ⁹ Улю усюкусиқақәхпут Атанымнъун Атамун. Нақам сығлығмың ныгыюхтағәсиқақәхпут юлгутымнъун, Кияғнығым улимәғитнун лъмисюгнильюки. ¹⁰ Усюқилъықлъяю, сығлығмыңлъяю ныгыюхтағалъық аныхкаюгүқ атәсимиң қанығмың. Ухпықалгутымни, таўатысяхқәнғисяхтуқ. ¹¹ Пинилғйлью, сығлықлъяю мық мәқыхкаюўәк атәсимиң сыңъумың? ¹² Ухпықалгутымни, смоквам уқфига пйтыстинәнғитуқ маслинымың. Таўатыхпиғақ виноградым лозаңа пйтыстинәнғитуқ смоквамың. Талўа мыхтағвик тагыюғнилңуғмың мықылғй пинилғймың мығитуқ.

Пыққинылъық

¹³ Кина акулыхпысинита пыққинылғй, лйгикималғйлью? Таўатытылъяыни кылгульиғу пинитун кияхтәлъяғмикун, анығныхқилъығмикунлью қусывығңағми. ¹⁴ Иўырңа илюхпысигун ақинаңақуфсилью, лъңйнәюгнығукуфсилью иқлъяңиқуткыхпынән ипапиқкыльық, қағьялъяхпысигун лйсиманилюси. ¹⁵ Таўатылңуқ пыққинылъық қйляхтәнғитуқ, нунамың пиңуқ. Кияғнығым Тағнығахкының пиңунғитуқ, туғнығағмың пиңуқ. ¹⁶ Нани алңунак ақиналъяылгунғанилью,

лъңйнәюхлъяылгунғанилью тәўа кипульхинәлъяылўәкуқ, сяңўәтлью альяҳйнәт сығлығит таўантақут. ¹⁷ Иўырңа пыққинылъық қйляхтақ кияң пылюңитуқ. Амалъықа ныкыхмытуқ, кавьюгитуқ, малихқутақйңәқ, наңлъяхтахтуқ, пинистахйнатун пикаюгүқ, танильхитуқ, юпйңгүқ. ¹⁸ Ныкыхмыльық пйтутыстун аюқуқ. Тамәкут ныкыхмыльығмун қыпхақаюгыт пйтысиғақәйт, ынкәм сяғнәкут ылъкуғңалғймыңлъяю, пинилғймыңлъяю кияхтәлъяғмыхни.

Тунитык Лъпысиның Катам Кияғнығмун

4 Сям ахтйрәгутыстақисилью, пильюгутыстақисилью? Апальюқақәхси, сығлығым пиюкыльыхпыси пильюўағақй пинилғйт пиюкыльыси. ² Қйлиғәкуси аваңинъыхпысини ынкәм юхтағьяхқәхтақуси альхыхналюки қйлиқыхкаси. Қйлихлягақуси тәўаңинақ альхыхтыпағниңитақәхси ынкәм ахтйрәгутәкуси, пильюгутәкуси. Альхыгусигатуси Кияғнық әпсигатутыхпысиның. ³ Талўа әптығңәхпысигу Кияғнық альхыхсигатахси қаюхляк сығлығмун атухқәлюки әптақылғйси. Пиюкыхкаҳси лъпыси катам пиюкыхкаҳйнахпысинун аюқақылғй. ⁴ Укухси атәсйғнығилңуғни! Лйсимакынғистыху пиниқыхкуфсигу нунам сығлыға, угумикаҳси Кияғнық? Китум алңунак пиниқыхкумигу нунам сығлыға аңуягүқ Кияғнығмун. ⁵ Сюмыхтағәхпынаси Акузитыт Игақыхкат тымңиңунилюку хўатын пильхат, тағнығак кияхлъяхйк илюмнъи ақинанақныхтүк. ⁶ Тамәкын апальюқлъяю Кияғнығым каюсийтағағақйлью нуқытутысықылъяюки пиюкыльылюпут. Иўырңа Акузитыт Игақыхкат пйт: «Кияғнығым каюсиғақй қусывығңалғйт пўру кипульығмун пйқй куқәюгнығит».

⁷ Тўнлюси лъпысиның катам Кияғнығмун. Аяклъихтыху туғнығақ, анағнйхлъякуқ лъпысиның. ⁸ Қантағалъйғахтык Кияғнығмун, Кияғнық қантағалъйғахлъякуқ лъпысинун. Сығлықкыстыни, ухтухтык! Лъпыси атәсйхтылхилңуғни, укмаңихтыки илюси қәмкут. ⁹ Қуяңгитык, асымықхитык, қиятык! Ныңляхқылъыхыси қйялхухтыки, қуялъяси қуяңғилңухтыстыки. ¹⁰ Қусывыхтык Атанығмун, қўлвахлъяқйси.

Нанқихтутыхпынаси

¹¹ Ухпықалгутымни, сығлықуғутыхпынаси. Китум алңунак сығлықуқумигу ухпықалгутыни, сығлықухлъяқй Лйлихтўсят. Нанқихтыкумигулью ухпықалгутыни нанқихтыңўй Лйлихтўсят. Нанқихтыкуфки Лйлихтўсят қәткыңъунғитатын. Йығлыги Лйлихтўсят нанқихтистыкәтын.

¹² Кияғныхйнагук Лйлихтўсянлъяхта, нанқихтисйлюки атуқақй, ынкәм сяңанңам нанқихсигу юлгутын? Кияғныхйнагук югулиғияхқақ, нәфқияхқақ.

Налъюкахпут Унәми Сяльыхқахпут

¹³ Иляси хўатын пйқут: «Ағнығми налиғмың унәми таўавык нунамун ағуляқылъықуңа. Тамәнлъяқуңа атәсиқ аюмикулъық, маниңлъяхлъяқуңа».

¹⁴ Иўырңа нальюкахси унәми сяльыхқахси! Талўа нальюкахси уңувальыхпыси тахталъяхқә. Уңувальыхси такысқухәгуқ, агыпсюғрухағыстун аюқуқ, мулюхпынани авйгүткаюк. ¹⁵ Итупиль хўатын пйқитык: «Атанғым пиюкылъқыхкагу уңувакыстахлъякукут ынкәм апығйғутақылъякукут сямың алңунак». ¹⁶ Таўатын пингилькуфси аңәюхлъякусилью, қанаңулъякусилью. Тамәкут аңәюхтылъяхыт сығлығут.

¹⁷ Ынкәм китум алңунак лйсимақығңәғмигу пинитун пилъық атуқынгилькумигу, сығлықыңыўқ.

Кылыңасяльық Акляюңилңуғнун

5 Нагатык акляюңилңуғни! Қиякыстахтык, йльқыкыстахтык қаюхлъяк сығлылйғнақңұси.

² Акляюңиси ағумәт, әткаси молым нығумй.

³ Золотасилью, серебросилью анахтәмәт.

Анахтәлъяхита ипапихқынъақңұә лъңинәюгнығулъяхсылъя, пакигнығулъяхсылъя нанқихтылъяңыхкуфси. Тәхкын анахтәлъяхым югусиси нәфқылъяқй катам кыңгыстун. Қайўа киңулиғнун ағнығнун лъйғңәхпыси, қырңухтимәңинәгуси ўата акляюңиғиналюси.

⁴ Талўа акилыхтульхитаси қыпхақтыси унатақат пйтусиғағвхпысини. Нагатыки акулгалъяхит.

Атанғым ахтуғьяхқәнғитыхлъягым нагақұмй акилгүльхит. ⁵ Кияхтәлъяхпысини хўани нунами,

акляюңитутыхпысиниң сяңұә алңунак пиюкыхқахси альхыхтақахси ыфқуҳналюси лъпысиниң катам. Таўатын пилъыхпысигун пынъйғыстун аюқуси. Пынъйғыт қугилисиғат нальюкәт қантағақун тукутылъяхқақтың.

Налъюкыстыхў қантағақун Атанғым нанқихтилъяхқә? ⁶ Лъпысиңут нанқихтистикатлъю, тукутистикатлъю анахусимаңилңуғның югның, лъңита аяклъймаңитйси.

Қыляныныхлъяклью, Юғалъяқлью

⁷ Ухпықәлгутымни, қыляныхпынаси кынляңа Атанғым тагинқихтылъяхқәнун. Пйтысиғахта

успутақитыху. Нунами пйтысиғағлюни қыляныгыюкахпынани утақйгақуқ уксәғымлъю, упынғәмлъю ыслъяльюўаның нагустикаюгмың пйсяхқаның. ⁸ Лъпысылъя қыляныныхлъяюгутык ныгыюмаңинағлюси қаюхлъяк Атанық тагияхтухтуқ.

⁹ Ухпықәлгутымни, сығлықұхпынаки иляси ынкәм Атанғым нанқихнығилъиси. Лъңаңұқ Нанқихтиста кәсяхтуңысталғй. ¹⁰ Ухпықәлгутымни, нықамиклъюки ўкналиқистыт акузикат әтхақун Атанғым. Успутақитыки қыляныхпынатың нуқынъыхтулютың икфиқылъяғми пикат.

¹¹ Қуяңанйқапут ўкналиқистыт қаюхлъяк икфиқуңғәғмың паниның ныгыюкумаңинақәт Атанық. Нагақуқақахси Иовым нуқынъыхтульха, куястылъяхалъяю Атанығмың икфиқылъях альпагыян. Ынкәм Иовыкун Атанғым лйтыстыси нафухталъяғминыңлъю, наңлъяхталъяғминыңлъю.

¹² Ухпықәлгутымни, апығнақыхкыкка уна мыгнунапихтуқ. Акықиныхпысини, акықихпынаси қияхкун, налиғмың нунакун, налиғмың сякун алңунак. Пияхқәкуфси лыган аңггәси, пияхқәнгилькуфси лыган накәхәси. Ынкәм атуқақитыки акықусяси, таўатын пикуфси Атанғым нанқихнәнғитйси ағыўгыяхқәлюси.

¹³ Кина акулыхпысини икфиқңұә? Юғағли. Кина куяңә? Иляғағли усюкильығмың. ¹⁴ Кина қинуюйә? Туқлъюғлики Пресвитерыт ынкәм юғәткылъитху мысйхқылъяюку Әтхақун Атанғым. ¹⁵ Юғалъяхым ухпықилъяхқун нәлъяхусяхқә қинуюлғй юк. Ынкәм Атанғым югункўуҳтыснықихлъяқә, сығлыққылъхилью сығывульықй. ¹⁶ Тамәкын апальюқлъюку әпхақлъюки сығлыққылъыси иляхпысинун, юғәткутутақлъюси нәлъяхутылъяңысқылъяюси. Ылъяқуғуталғим югим юғалъяхи икнақыхлъяхтут, альхыгүткаюгүт. ¹⁷ Илия югўқ хўаңкутыстун аюқылғй. Тәкуңинахәғның юғақақ ыслъяльюгухтыфқән писқылъяюку. Ынкәм ыслъяльюгухсимаңилңуқ пиңают аюмикулъхыт алья ағвинлык танқик иляльюку. ¹⁸ Тәхкын алья юғақақ ыслъяльюгухтысқылъяюку. Ынкәм ыслъяльюгухъялғими нуна пйтыстикақ ныгыяхқамың.

¹⁹⁻²⁰ Ухпықәлгутымни, уна киңулиғуқ апыгыюкыкка лъпысинун. Налихси ухпықинаниқан апыхтўсяпигның, китум каюсиғлигу ухпықинқихтылъяғмун. Таўатын пикумигу югулислъяқәк сығлықыстым уңувасикык туқулъяғмың. Кияғнығымлъю сығувульықй тәм сығлықыстым сығлыққылъялғутыхлъяги.

1е Петра

¹ Укут посланият Петырымың пиңүт апостолаңаның Иисус Христосым, Кияғнығым накмикыхкитнун югнун ағуляқұтыстыкат Понтамун, Галатиямун, Каппадокиямун, Асиямун, Вифиниямунлю. ² Нығиғлюку Кияғнығым Атам накмикыхкақйси лъңанун югулюси, Аглығналғймлю Тағнығам пылюңиқсәқәқйси. Таўатын пикагук қаткутысқылъюси Иисус Христосымун, укмаңйқтысқылъюсилъю аўакун. Кияғнығым каюсилъхалъю, ныкихмылъхалъю ўата нулялик лъпысинун.

Ухпықат Сиғималъхат

³ Усюқылътыху Кияғнық, Атаңа Атанымта Иисус Христосым! Апалъюқлъюку наңлътхталъхлъяни альхынқихтыстйлъю уңувахтылтығмикун Иисусым Христосым туқултығмың. Тәм сиғималъыңыстыхлъягилъю налъюнықнйлнуғмың. ⁴ Ынкәм утақаңўапут пилйсаққапут қуястылтъхлъягыт Кияғнығым афлъыңақыхқаңи югминун. Афлъыңакнўй қиялгми лъпысинун ынкәм ағунәнғитут, нәвнәнғитут, ғывнәнғитутлъю. ⁵ Кияғнығым ағтуғьяққәнғилъығмикун пақнйқсәхлъықйси ухпықилътыхпысигун. Ынкәм кынлытхұтылтығми алйхлъықә югулилтық ятәхқыхкәқ лъпысинун.

⁶ Тәм қуямастйси, қайўа мәтын натыңйхақ альяйһнағмың сығлылйғьяғңәхпыси. ⁷ Тамәкут сығлылйғыт нанғйқусйгут ипапихқынъалюси ухпықилътыпйлгутси. Ухпықилътыхси мыгнунағатағалғйңуқ калмылғимың. Калмылғит нанғйқунығмыхтыки кыныхқун нәфқыхкаюгүт. Паниның кынғыт атуқақйт пылюңиғналюки. Таўатыхпигақ ухпықилътыхси нанғйқуяққәгук. Ағульскан пылюңилъюни, альхыхлъықәхси усюқилътық, ниғуқхылыық, құлвалътық Кияғнығмың алйхтыкагу Иисус Христос. ⁸ Ысхйгатығңәхпысигу пиниқақси, ысқанғитығңәхпысигу мәтын ухпықақси. Ынкәм қуяхлъягүси рыпалъ әпхўәпағниңитақси аңталяңа қуялтыхпыси, ⁹ қаюхлъяк альхыхтыңзукыси югулилъха уңувасихпыси. Тәнаңўқ апалъя ухпықилғйси Христосыкун.

¹⁰ Нығиғлюку ўкналиқистыт лйгикнўәғнақыхкақәт тәна югулилтық. Ыкналиқуткыхкақәт тунусяқ

Кияғнығым тўнъяққә лъпысинун. ¹¹ Тағнығакык Христосым ўкналиқистыт илюңитниткәгук. Уңипәтыкыстақәқй икфиқылтъхқәның Христосым, құлвалътыңылтъхқәхлъяганыңлъю икфиқылъхан киңуңаның. Ынкәм ўкналиқистыт лйгикнақуткыхкақәт кинаңуяққәтаңа Христос, қакунлъю тамәкут пияхқәтаңи. ¹² Кияғнығым ўкналиқистыт лйгикыстыкақй ўкналиқуткыхкит лъңитнун пиңунғинъилюки, иўырңа лъпысинун пиңунилюки. Аглығналғйк Тағнығак каяхтыкәгук қиялгмың. Лъңан ағтуғьяққәнғилъхакун уңипақилғйт Пинилғйның Уңипаның уңипәткақйси тамәкын. Талўа яқулгыт лйгиксюпихтыкақйт тамәкут.

Ухпықат Кияхсәхқәгут Пылюңилъютың

¹³ Ынкәңам умьюгаси апығйхсәғўәғлюки аюқитыки сьлтъхқамун. Умьюгаси хўатыхлъюўәғулюки, сиғимақнўәхтыхулью тунусяқ югулилтыңылтық Кияғнығым тўнъяққә Иисус Христос тагикан. ¹⁴ Қәткульюси Кияғнығмун қаюхлъяк авақутақйси. Ынкәм атуқыхпынаки сығлығыт пиюкылыыси атуқңуяқыси. Таўатысыхтуси налъюкутыхпысиның натын Кияғнығым кияхтысқысюлъхан аюқутаңа. ¹⁵ Кияғнық накмикыстызи, пылюңитутаңаның лъпысилъю пылюңитык сьлтъхпысигун тамаҳәкун. ¹⁶ Акузитни Игақыхкани игақңәқ: «Пылюңитык қаюхлъяк хўаңа пылюңитутәңа».

¹⁷ Юғаныхпысини Кияғнығмун Атакнйқәхси. Нанқихтақә атуныңўәқ юк тамаҳән сьлтъхтулңатун. Ынкәм талъюқитыху нунатәмалюси нунами хўани. ¹⁸ Лйсимақәхси сивунғани кияхтыкәгуси сьсйхпынаси катам сивуныхпысигун. Иўырңа Кияғнығым итымуткақйси тәхкын сьсйңгилнуғмың кияхтәлтығмың. Тукфилъхитйси серебромың налиғмың калмылғимың нәвыхкаюгмың, ¹⁹ иўырңа тукфикақйси мыгнунапихлъыхймың аўаның Христосым. Лъңа пынъйғәғәхтун аюқуқ сьлтъхўәхйлнуқ. ²⁰ Кияғнығым накмикыхкақә Христос талўа сивуңани нуна улималъхильюку. Мәтын киңулиғни ағнығни алйхтыкақә лъпыси апалъюқлъюси. ²¹ Христосыкун ухпықақси Кияғнық. Лъңан уңувахтыкақә Христос туқултығмың,

құлваҳляжақалю. Тамăкын апалюқлююу
ухпықилъыси, сигималъыси Кияғнығмун аюқуқ.

²² Қаткутылъықун ипапиққылъығмун
пылюңиқтыкақаси уңувасиси, ынкăм
пиниқыпйгаси ухпықалгутыси. Пиникутыкыстахтык
илюхпысиның қамакын. ²³ Альхынқихтыкăгуси.

Уңувалъығрағаси тукуаюгмың пиңунгитук,
иўырңа тукуңигалңуғмың пиңуқ.

Альхынқихтыкăгуси Кияғнығым акузитаңитхун,
уңувалғйт, кынлыңилңут. ²⁴ Акузитни Игақыхкани
игақңақ:

«Қамахлъютың югыт выгăғыстун аюқут,
пиниғналъхилью пйтысиғағыстун аюқут.

Выгăғыт палиғақут, пйтысиғатлъю ифағақут,

²⁵ иўырңа акузитаңи Кияғнығым қўныпаққăгут».

Тăкуста акузитыт Пинилғйт Уңипат уңипақыхкаңит
лъпысинун.

Атанық Уңувалғиңуқ Уйғак

2 Ынкăм тăкитыху альяҳйнақ сығлық
атуқыхкақси. Иқлъыңиқнанихтык,

пинийохнанихтык, ақинананихтык,
сығлықуғунъанихтыклью. ² Альхынҳахат қўнпың
мамағыюақут. Лъцистун қўнпың мамағыюхтык
пылюңилңуғмың тағнығам мамăның.

Аңтанйтыслъықă югулильыси, ³ қаюхлъяк
нăсийғақси Атанғым наңлъыхталъха.

⁴ Тагитык Атанығмун, лъңа уңувалғиңуқ уйғак.

Югыт ихсякыхкăт сясинғилңуғыстун, иўырңа
Кияғнығым накмикыхкақă мыгнунағлюку.

⁵ Лъпысилъю уңувалғистун уйғағыстун аюқуси,
ынкăм Аглығналғим Тағнығам ныкыфтусиқлъыси
Кияғнығым мыңтығанун. Қыпхăлтъықаси

ăфтыкăлюси священнигыт тўнилғйт ахтутмың
Кияғнығмун. Лъңан тугуклъихлъықй ахтутыт Иисус
Христосыкун. ⁶ Игақыхкăлғй Акузитни Игақыхкани
хўатын:

«Сиоными ныкыхтақақа мыгнуналғй уйғак;
каңиғам уйғакă накмикыхкақă.

Кина алңунак ухпықилғй лъңаның
кайңумиқнăнғитук».

⁷ Тăна уйғак мыгнунапихтуқ лъпысинун
ухпықилғинун. Иўырңа ухпықиңигалңуғнун
хўатылңуғук:

«Тăна уйғак мыңтығаңлъяхтыт ихсякыхкăт,
каңиғам уйғакăхсимакаңа».

⁸ Амалъықа:

«Тăм уйғағым югыт нăхтыстақй, иқустақйлью».

Нăхтақут қаюхлъяк қаткусигалңут Кияғнығым
акузитаңанун. Таўатын Кияғнығым успықыхкақй.

⁹ Иўырңа лъпыси югни накмикыхкăгуси, умйльгим
священникакйси, афтыкăгуси югни, Кияғнығым
лъңан катам юкйси. Накмикыхкăгуси

ăпхысқылъюки альяҳлъюхўат анығнықильхй
Кияғнығым, тахсиғикақ лъпысиның
мамльхлъягмың лъми катам альяҳлъюхўағмун
ниғугминун. ¹⁰ Сивунғани Кияғнығым
юкынғисяғйси, иўырңа мăтын юльсимйси.
Сивунғани налъюксяғаси Кияғнығым
наңлъыхталъха, иўырңа мăтын альхықсимăхси
наңлъыхталъха.

Кияғнығым Қыпхăхтыкйси

¹¹ Илякумтăмни, нунатăгусилью,
альяныхтăгусилью нунами хўани. Ынкăм
кайымамси иляпхатыхпынаси югусихпыси
пиюкыльханун, қаюхлъяк югусим пиюкыльхан
пилъюўăңўă уңувасихси. ¹² Пинитун кияхтык
акулңитни ухпықанғилңут, лйбрақ лъңита сығлытун
пистыңунинаюкаңиси. Ысхăкумыхтыки
анығнықильыси усюқылтъықат Кияғнық Ағнығани
Христосым тагильхан.

¹³ Атанық апалюқлююу малихқутақлъюси
кияхтык тамахйтнун кавымым иглығутистыңитнун.
Қаткулъюси умйлыгмун; лъңаңуқ аңыльықпиғақ
иглығутиста. ¹⁴ Қаткыльюкилью иглығутистыт;
умйльгим ағыюғияқлъыгухтыстақй сығлытун
пистынун, усюқияқлъыгухтыстыкақйлью пинитун
пистынун. ¹⁵ Кияғнығым Пиюкыльқақа пинитун
пилъыхпысигун ныпйхтысқылъюки налъюқат
тымңитхўамың акузилъхйт. ¹⁶ Кияхтык
итымңалғистун иўырңа итымңалъыси атуқыфқан
сығлыгмун. Кияхтык қыпхăхтыляғлююси
Кияғнығмун. ¹⁷ Құлвағлюку тамахă юк, пиниқлъюки
ухпықалгутыси, алиқлъюку Кияғнық,
құлвағлюкулью умйлык.

Христосым Икфиқильхă Успутақхпуд

¹⁸ Лъпыси қыпхăхтыляғни қаткутык
пилйтыстыхпысинун сйвакыльылиғлюси.
Қаткыхпынаки наңлъыхтахйнăтлъю,
умьюгақыхтахйнăтлъю, иўырңа қаткақитыкилью
амьюқыталғйт. ¹⁹ Кияғнығым ыфқуқакйси
сюмығмикныхпысигу лъңа икфиқңулюси сямың
сяпихлъыхйстун. ²⁰ Иўырңа сюфлъюхсимакуфсикй
қывуткулъыси, сығлытун пильыси апалюқлююки,
китум алңунак усюқнăнғитйси. Нақамынрақ
сюфлъюхсимакуфсигу икфиқильық пинитун
пилъыхпысинун, тăўа Кияғнығым ыфқуқылъықйси.

²¹ Кияғнығым накмикыхкақйси
сюфлъюхтысқылъюки икфиқильхыт қаюхлъяк
Христосым икфиқуткыхкақйси. Икфиқильхă
успутăгуқ лъпысинун малихтысқылъюку. ²² Лъңа
сығлыққигатук, иқлъыңиқигатук.

²³ Сығлықұлъыңақңами акисимаңитй.
Икфиқакңами акықсахсимаңитй. Итупиль

ныгыюкуткәгуқ лъцаның нанқихтакаюгмун ыльқуғахлъюку. ²⁴ Христосым лъминың катам агляткақй сығлықхылъыпут югусиғмиклъюки қақұрамун. Таўатын пикағуқ тукумасқылъюта сығлықхылъығмун уңуvasқылъюта ыльқуғутталъығмун. Китикулъхакун нәлхуткәгуси. ²⁵ Пынъйғыстун агуляқаталғйстун аюқсәхтуси. Иўырңа мәтын утығнймәси Пынъйғнйхтымун Кылыңакистыңанун уңуvasиҳпыси.

Нулихқульхйтлъю, Угикулъхйтлъю

3 Лъпыси угйқани, кияхтык қаткулъюси угихпысинун. Иляңи нулйлгыт ухпықиңигалңугут Кияғнығым акузитаңаның. Иўырңа таўатын кияхтылъыхпысигун ухпықәхнаюката сямьң пингитығңәхпысики, ² қаюхлъяк ысхапакаңат пылюңитун кияхтәлъыхси, аликильыхсылъю Кияғнығмун. ³ Нуяқыхсялъхым, улъңақылъхым золотамың, әшалъхым пиниғнахсйгатй илюси. ⁴ Итупиль пиниғнахтык илюхпысигун қусывыхлъылиғлюси, ныкихмылъылиғлюсилъю. Таўатылңуқ пиниғналъық қўнпыкаққәгуқ, мыгнунахлъяхтуқ Кияғнығмун. ⁵ Сивуңгани агани, ағнат манигүткаюгыт Кияғнығмун пиниғнахсяқаюгүт илюмыхтыхун, қусывыхлъылиғлютың, ныкихмылъылиғлютыңлъю. Ныгыюкыхкақат Кияғнық, қаткыхкақйтлъю угитың. ⁶ Сарра таўатыткәгуқ! Қаткыхкақә Авраам, атанқынъикақәлъю. Ынкәм лъпыси паникйси пинитун пимакуфси, алиңигалькуфсилъю сямьң алңунак. ⁷ Лъпысилъю нулихтуқани киягутыки нулйси лйгиклъюки натытуляңи қаюхлъяк каятағәхтут лъпысиның. Құлвағлюки нулйси қаюхлъяк атуным альыхсяққақәси Кияғнығым тунуся кынлыңилңуқ уңуvalъық. Таўатын пикуфси сям алңунак пильхилъиқнәнғитй юғалъыси.

Икфиқылъық Пинитун Пильығмун

⁸ Тәқмиғнақанка сямьң пильхынка хўатын: қамахлъюси атәсистун сюмығнылгутык, ақникутутык, пиникутык аңлыгуткулъхйстун, наңлъыкутутык, қусывгутутык. ⁹ Югыт сығлытун пикаңиси акитыхпынаки сығлытун, налиғмың сығлыкұқаңиси акитыхпынаки сығлыкұғмың. Итупиль акитыки қуястылъығмың, қаюхлъяк Кияғнығым накмикыхкақйси таўатын писқылъюси лъпысинун альыхтысқылъюку қуястильыни. ¹⁰ Акузитыт Игақыхкат пильхистун: «Кина алңунак қуяңалғймың уңуvalъылгуюкуми, қуямалғйныңлъю ағнылгуюкуми,

сығлытун акузинығмың тәқлъи, иқлъыңиқнаниғлилъю.

¹¹ Сығлытун пинаниғлюни, пинитун пили.

Ныкихмынъақлъюнилъю кияхлъи,

¹² қаюхлъяк Атанғым ысхапаўй ыльқуғутталғйт, нагатақйлъю юғалъхит.

Иўырңа Атанғым тыңвимун аюқй сығлытун пилғйт».

¹³ Китумңам ақнихлъықиси сягиқңукуфси пинитун пильығмун? ¹⁴ Иўырңа икфиқығңәхпыси пинитун пильығмун қуястылъыңылъықуси. Аликихпынаки югыт, талўа сюмығьялихпынаси. ¹⁵ Иўырңа илюхпысигун манигуғақитыху Христос Атанғулюку. Китум алңунак әптыкаңиси сиғималъығмың илюхпысинилңуғмың қўнпың лйгикнатун кймсиғьяқлъыхйнәўақитыки. ¹⁶ Иўырңа кймсиғақитыки қусывыхлъылиғлюси, сйвакильылиғлюси. Сығлықхынғилъкуфси умьюгаси сығлығнинәнғитут. Ынкәм югыт сығлыкұқаңиси пинитун кияхтылъыхпысиның Христосыкун, кайңуюхлъыкут таўатын акузилъығмыхның. ¹⁷ Иўырңа Кияғнығым пиюкыльқыңтукагу икфиқысқылъюси пинитун пильығмун, тәна итагнағатағәхтуқ икфиқылъыққақпысиның сығлытун пильығмун. ¹⁸ Христос тукукәгуқ атәсиҳағмың апальюқлъюки югыт сығлықхылъхит. Сығлыққумаңитут, иўырңа тукуматкыхкақй сығлыққыстыт тагинъалюки Кияғнығмун. Югусй тукуткәгуқ иўырңа тағнығакык уңуvaхтыкәгуқ. ¹⁹ Ынкәм тағнығәлюни уңипағьяхтуқәгуқ тағнығанун анусимиңлъяғвигмылңуғнун. ²⁰ Тәкуңүт қаткусимаңилңүт Кияғнығмун нығиғлюку Ной кияхтыңзулюку. Ной ковчегыңлъялюку Кияғнық қыляныхпынани утақйкәгуқ қаткусимаңилңуғнун авутыққысқылъюки. Пиңаюның иңлюльхйнәт югыт итығлютың ковчегымун югуликәгут мыхқун. ²¹ Тәнаңуқ мық успутақ крестиғылъығмун югулиғилғй лъпысиның мәтын уңуvaхтылъхакун Иисус Христос. Крестиғылъық иқаңйсйңгитут югусимун. Итупиль крестиғылъықхун акықйкут Кияғнығмун умьюгамнъың сығлығниңилңуғмың. ²² Иисус Христос қилягмун маюғлюни ағынқигнығанитут Кияғнығым. Ынкәм иглығутңўй қамахлъюки яқулгыт, қиляғым иглығутистыңи, ахтуғьяққәнғилъхылъю.

Кияхтык Кияғнығмун

4 Икфиқыхкәтаңаның Христос югусимикун лъпысилъю ятәхкитык икфиқсыққәлюси Христосытун, қаюхлъяк кина алңунак югусимикун икфиқылғй сығлыққысюгнанймәқ. ² Ынкәм хўакык кынлыкльюку уңуvalъыхпыси тахталңатун

малихқутақыпынаси югусихпыси пиюкылъханун, иўырңа атуқитыху Кияғнығым пиюкылъха.
³ Сивунғани сығлытун кияхтылъқинахтуси қаткусигалнуғыстун Кияғнығмун. Хўатын пикағуси: сығлыгнапихлъюку атукуткаюгуяхтуси, қилиқутақлъюси, сїмўтақлъюси, қырңугутульюси угляпыстағыт сығлығыт атуқақлъюки, нықынғахқылъюси, мығўтыхлъяглюси ынкām алңунасығахлъягухтакуси, манигуқақасилью йнгуткат кияғныңлъяқат. ⁴ Кияхнанилғйси ухпықанғилнуғыстун, лйгикигатāt сяңан илянъанйғыстык сығлытун кияхтālъығмыхнун, ынкām сығлықўғақйси. ⁵ Иўырңа сялтытың лъңитның катам апығьяхқакйт Кияғнығмун, нанқихтияқлъыхйнағмун уңувалғйныңлъю, тукуканыңлъю. ⁶ Тамākын апальюқлъюку Пинилғйт Уңипат уңипақыхкәгут талўа тукуканун. Тамәкут нанқихтыкәгут уңуванулютың нунами хўани. Иўырңа Пинилғйт Уңипат уңипақыхкәгут лъңитнун, ынкām тағнығйт кияхсяхқәхлъықут катам Кияғнығым кияхтылъхатун.

Кияғнығым Тунусй

⁷ Сяңўа қамахлъюни кынлытхўсяхтухтуқ. Тамākын апальюқлъюку хўатыхлъюўагулюки умыюгаси, нуқынъыхтулюси юғағьяхқәлюси юғалъыхқәхпысистун. ⁸ Мыгнуналъыхпигәгуқ уна: пиниқутыпйглюси қаюхлъяк пиниқылъхым сығывутыстақй сығлықылъылғутыхлъягыт. ⁹ Упуғангулюси қикыхқуфқәфси. ¹⁰ Тамахахпыси альхыгуткәгуси тунусяның атухқамың иляхпысинун. Альяхйнāt тунусят Кияғнығмың писи атуқакитыки пинитун. ¹¹ Тунусялгыт акузимун акузилит Кияғнығым акузитаңаның. Тунусялгыт қыпхғәтимун қыпхғәтилит икнақылъылиглютың Кияғнығым тўныхкәның. Ынкām сялъыхпысигун тамахәкун Кияғнық усюқылъыңылъықуқ Иисус Христосыкун. Лъңан пикāt ниғухқылъықлъю, ахтуғьяхқанғилъықлъю кўнпырухлъяк кынлыңунән. Аминь.

Ухпықат Икфиқылъхат

¹² Пиниқыхамни илякумтәмни, қўвьюхпынаси сығлылйгрукутәхлъягыт кәсқаңиси нанғйхсяғағналюси. Нанғйхсяғалъыси альякәягунгитут. ¹³ Итупиль куятык илялхъйси Христосым икфиқылъханун куяңахлъягысқылъюси ниғухқылъха алихтыкан. ¹⁴ Сығлықўқаңиси апальюқлъюку малихсяхтыңумалъыхси Христосымун, куястылъылгўси қаюхлъяк Кияғнығым Тағнығакык ниғухқыңъалғйк кияхтыңуқ лъпысини. ¹⁵ Икфиқсяхқәкуфси, икфиқыхпынаси юхтахтыңулюси, тыглығнихтыңулюси, сығлытун

пистыңулюси, налиғмың янутқустыңулюси.

¹⁶ Нақамынарақ икфиқсяхқәкуфси Христианиныңутыхпысиның, кайңуохпынаси иўырңа усюқнакыси Кияғнық атиқаңиси Христосым атьханың.

¹⁷ Нанқихтилъыхқак кәтуқ, сивуклъюни пйнлихлъықуқ Кияғнығым ныңлъюгутанақун. Пйнлиғнақңукан хўаңкутхун, сялъықанңам қаткусигалнўт Кияғнығым Пинилғйнун Уңипәнун?

¹⁸ Акузитыт Игақыхкат пильхистун: «Ылькугутңалғйт пыгным югуликәкуйың, авылғасиңўәлғйт Кияғнығмың, сығлыхқыстытлъю натынңам югулилъыңылъықат?»

¹⁹ Ынкәңам тамәкут икфиқылғйт апальюқлъюку Кияғнығым пиюкылъха, ылькугульютың пильықут, ныгыюкульықйтлъю уңуваситың атәсйғмылңуғмун Улимағистымун.

Афльыңакылъыхқйт Кияғнығым Юги

5 Сямың пйхсюганка Пынъинихат юғағвихпысинилнўт. Хўаңалъю пынъинихагуңа, ысхапакақыхкыхкалъю Христосым икфиқылъха, илясяхқәгуңалъю Христосым аңылыхлъяганун Кияғнығым алихтыкагу. ² Ынкām қылыгыюгамси Пынъинихатыни хўатын: Пынъйғнихтыңутык Кияғнығым пынъйғитнун; ныгыюкуткақй лъпысинун афльыңакысқылъюки. Афльыңакитыки қаюхлъяк афльыңаксюкыси, накән қаюхлъяк пияхқәтыхпысиның. Кияғнығым таўатын писқысюгйси. Афльыңакитыки накән акилыхтўсяңыпигыснағналюси, иўырңа қаюхлъяк каюсигьюкыси. ³ Ағгиткақыхпынаки афльыңакыхкаси, иўырңа малихсюгнахқитык лъңитнун. ⁴ Ынкām Иглығутистыңат Пынъйғнихтыт тагикан альхығульықуси пиниғнапихлъыхймың қахпамың қылмығйсяхқанғилнуғмың.

⁵ Таўатыхпигақ лъпыси уюқлъйғни малихқутақлъюси сиванлъығнун. Қамахлъюси қусывгутульюси қаюхлъяк Акузитыт Игақыхкат пикагут:

«Кияғнығым кипульыгмун аюқй куқәюгнығыт, иўырңа каюсиғақй қусывығңалғйт».

⁶ Ынкәңам лъпысиның катам қусывығңатык Кияғнығмун ахтуғьяхқанғитыхлъягмун. Тәхкын қўлвахлъықйси накмикыхкамини ағнығми.

⁷ Қамахлъюки сюмығьялиткыхкаси пыхтыки лъңанун, қаюхлъяк афльыңакнўйси.

⁸ Лйсималюси, кылыңалюси. Аңуяхси Тұғнығақ иглығанўқ угинилғйтун левытун, ивағйкуқ кина нәфқынәлюку. ⁹ Аяклъихтыху Тұғнығақ айыпсюгилнұхқун ухпықилъыхпысигун, лйсимаклъюки ухпықалгутыси нунатахәнилнўт

таўатын лъңитлъю икфиқңўт. ¹⁰ Иўырңа натыңйҳақ икфиқылъыҳпыси киңуңаның, Кияғнығым пиниқиңаҳлъягым тамаңанун, лъңан катам налхусялъықйси сямың тамаҳаның. Ухпықилъыси икнақухсяҳлъықй, айыпсюгиҳсяҳлъықй, ағулийҳтыслъықй. Кияғнығым накмикыхкақйси Христосыкун илятысқылъюси кынлыңилнұғмун аңылыҳлъягминун. ¹¹ Қамахлъюку аҳтуғьяҳқангилъық лъңан пикā кўнпырухлъяк! Аминь.

Петырым Тāқнйтаңи Акузитыт

¹² Сила атāсийғмылнұгук ухпықалгута; игāтақāңа такыстāҳақтыхун посланиямкун лъпысинун.

Посланиянка Кияғнығым пиниқылъыпйганың аюқут. Уңипāтамсилъю, кайымамсилъю кияқтыкыстйсқылъюси пиниқылъхани.

¹³ Ухпықалгутыси Вавилонымылнұт, лъпысистун Кияғнығым накмикыхкақй. Лъңитлъю, иғнығмалъю Маркым пиниқйсиңут.

¹⁴ Куякутақитык нāльықкун Христосым пиниқылъхакун.

Ныкыхмылъық тамаҳаҳпысинилъи Христосым пилйткйтни.

2е Петра

1 Укут посланият Симон Петырымың пиңүт. Қыпхақтыкәңалъю, апостолаңалъю Иисус Христосым. Письмомамси қамахлаюси альхыгүткани ухпықилъығмың хұаңкутыстун аюқылғймың. Альхықтыкақахпут ухпықилъыхпут ыльқугүтңалъхақун Иисус Христосым, Кияғнықыкыфутлъю, Югулиғистыкыкыфутлъю.

2 Пиниқыльхалъю, ныкыхмыльхалъю ұата нулялик льпысини лйсимакыльхыпысигун Кияғнығымлъю, Иисусымлъю Атаныхтамта.

Кияхтыльыққақ Кияғнығым Кияхтысықсыюльхатун

3 Иисус ахтуғьяхқәңгилъылгүк Кияғнығмың. Тәхун ахтуғьяхқәңгилъыхқун тұныхкақилъю сямың тамаҳаның аклъюкыхкамнъың кияхтысықылъюта Кияғнығьюныхтулюта. Тамәкут альхықтыкақапут қаюхлъяк лйсимакыкыфут Иисус. Туқлъюғйлью илятысықылъюта құлвалъығминуңлъю, пинилъығминуңлъю. **4** Ахтуғьяхқәңгилъығмикун, Иисусым тұныхкақилъю акықусяминың мыгнунапихлъыхйныңлъю, пивагнапихлъыхйныңлъю. Тамәгун акықусятхун Кияғнығым илятыслъықйси наңағнығминун. Тәхкын анагьяқлъыгухлъықаси сығлығым пиюкыльхй нунамылңүт нәфқйяқлъыгыт льпысиның. **5** Кияғнығым наңағнылиткақутаңаның льпыси, тәкуңинахәғның пинақылъхақси қамахлаюку илятыки укут ухпықилъыхпысинун: ухпықилъыхпысинун илятыху пинилъық, пинилъыхпысинун илятыху лйсималъық, **6** лйсималъыхпысинун илятыху нуқытутилъық, нуқытутилъыхпысинун илятыху ағульлкъамалъық, ағульлкъамалъыхпысинун илятыху Кияғнығьюныхтульық, **7** Кияғнығьюныхтульыхпысинун илятыху наңлъыкутутылъық ухпықәлгүтыхпысинун, наңлъыкутутылъыхпысинун илятыху пиниқыльық. **8** Тамәкут атуқңукуфсика, нулястыкуфсикалью каюсйльықйси атухқәлюсилъю, каюткахқәлюсилъю лйсимакыльхыпысигун Атанымта Иисус Христосым. **9** Иўырңа китум алңунак атуқынгилъкумики тамәкут, амухтапихтуқ ынкәм ысхәтыпағниңитут. Пуйгукақә Кияғнығым укмаңиқа сығлықхылъыға.

10 Ынкәңам ухпықәлгүтымни, нальюныкнйғўахтыху Кияғнығым туқлъюқақисилью, накмикыхкақисилью. Таўатын пикуфси тәўа иқитықахнәңгитуси Христосымың.

11 Ынкәм Кияғнығым қуякусиқыхлъяглюси итыхтыслъықйси кынлыңилңүгмун Атаныхпагульханун Атанымталъю, Югулиғистымталъю Иисус Христосым.

12 Қайўа лйсимақығңәхпысики тәкут ипапилъхыт, сягикүтңуғңәхпысикалью қәткынъалюки, йўлың нықамиклъықамси тәкуның ипапилъығның льпысинун апыхтүткамнъың. **13** Сюымни итагнахтуқ нықамикыхкумси тамәкуның уңуванулюңа. **14** Лйсимакақа туқуяхтухтуңа қаюхлъяк Атанымта Иисус Христосым уңипәтыкыстакақәңа. **15** Пинақылъқа қамахлаюку апыхтуғамси тамәкын, ынкәм туқульығма киңуңаның нықәмикыльықаси.

Ысхәткат Христосым Ниғуҳқыльханың

16 Атуқумаңитапут пыхқиникүтңўағлюки уңипағәтыңлъяқат әпхақңамтыки льпысинун ахтуғьяхқәңгилъхалъю, тагилъхалъю Атанымта Иисус Христосым. Хұаңкута катам ийыхлъюўәмнъың ысхақақахпут лъңан әңыльыхлъяга. **17** Иисусым альхыхтақңагу құлвалъықлъю, ниғуҳқыльықлъю Кияғнығмың Атамың, нагақуқақә мыңа Кияғнығым, Қулихпигәлғй Ниғуҳқыңъахлъяк. Атам пикақә: «Унаңўқ пиниқыпихтыкыхка Иғнықа, ыфқуқыпихтыкыхка». **18** Хұаңкута хұаңкунъың катам нагаткақахпут ма қияғмың Иисусымытақңамта аглығналғйми нәйғами.

19 Тамәкын апалъюқлъюку хұаңкунъи нальюнықшахйтут ўкналиқистыт ўкналиқуткыхкйт ипаңутаңи. Льпысинун пинихлъықут сюмыхтағәткыңъўәкуфсика ўкналиқуткыхкйт, қаюхлъяк кынылғутам күкхутыльхатун аюқут мамлыгмун. Таўатытыкыстахтык кынляңа Христосым тагилъыхқәң ағнығанун. Тәхкын ниғуга күкхульықуқ илюхпысинун, унәңум иғалықытәғатун аюқлъюни.

20 Лйгикнўәғьяхқақәси уна: Китум алңунак лъңаның катам лйгикыпағниңитит сямың писйтаңи ўкналиқыльхыт Акузитнилңүт Игақыхкани.

²¹ Ұкналиқистыт накмикумаңитит
ұкналикуткысыақатың. Итупиль Аглығналғим
Тағнығам ұкналиқистыт акузитылиткақй
акузисқыльюки Кияғнықтамың.

Апыхтуғистысығұағыт

2 Сивунғани агани ұкналиқистысығұағыт
акулңитнисяхтут Кияғнығым югитни, катам
апыхтуғистысығұағыт акулыхпысинильықут.
Нальюныхпысини апыхтухлықыи иқлыңамамың
нәфқынәлюки ухпықилыыси. Қайұа Христосым
Пилытыстыңита тукфиқақығңйстың итымунәлюки
сығлықылхитның, паниның пикнанихлықыйт.
Ынкәм нұскаган лъңитның нәфқыслықут.
² Юлғутыт малигуллықут апыхтуғистысығұағыт
кайңуналғинун кияхтәлхитнун. Ынкәм югыт
сығлықұлхлықыт апыхтұсыпигыт атупут.
³ Пакихтылғымыхтыхун апыхтуғистысығұағыт
аклюңиғиюхлықут лпысиниың. Ынкәм
апыхлықыт апыхтұсяңлъякатың маниңналютың
лпысиниың. Има нығихәның Кияғнығым
Нанқихтистыңатлъя, Нәфқйстыңатлъя қавйгатук
ағыўгьяқлыгыулхлюки аюқй.

⁴ Кияғнығым ағыўгумаңинғыгитй якулгыт
сығлыққаңтата, иўырңа миліўткақй геенамун.
Таўани писяхтйхлыгми қйпшағусиғңат, утақйлғйт
Ағнығанун Нанқихтилхым. ⁵ Нығиғлюку Ной
кияхтыңбулюку, Кияғнығым ағыўгумаңинғыгитй
югыт авылғасиңұағикат лъңаның, ынкәм
улывыстыкақә нуна. Иўырңа югуликақә Ной,
иляңилъя мағрағвинлык югыт. (Ной
уңипахтыңукағуқ ыльқугутңалғимун
кияхтәлғымун.) ⁶ Кияғнығым ағыўқақәкляю
ныхлыгмык Содомылъя, Гоморрамлъя.
Нәфқыхқақә кыныхкун кынляңа
пепелыңухтылхыхкынун. Ынкәм успутәхтыкақәк
сяхқәтәңи югыт авылғасиңұағикат Кияғнығмың.
⁷⁻⁸ Лот ыльқугутңалғиңуахтуқ юк кияхтыкақ
акулңитни тамәкуни сығлыгыт югыт. Ахутаңа
тамаҳән сығлылйгуткыхлыякақй уңувасиғмикун
ысхапаглюки, нагалъяюки сығлытун кияхтәлхит,
нуқытыхпынатыңлъя блудылғыт. Ынкәм Атанғым
югуликақә. ⁹ Таўа лйтахпут, Атанық лйсимакуқ
натын югулилхықамың ыльқугутңалғйт югыт,
нанғйхсәғалыңыңгата. Кылыңақңйлью сығлыгыт
югыт ағыўлъяңылғығмылңұт, утақймалюки
Ағнығанун Нанқихтилхым. ¹⁰ Тәна ағыўлъяқ кияң
тамәкунун аюқуқ малигулхыңун югусимың
сығлытун пиюкыльхлыгитнун,
қаткусюгигалңунлъя китумун алңунак.

Тамәкут апыхтуғистысығұағыт тытугигатутлъя,
лмыңуюгнығұтлъя. Алиңыхпынатың
сығлықуғақйт ниғугракыхтат. ¹¹ Якулгыт

икнақатағахтут, ахтуғьяққангитағахтут тәкуның
ниғугракыхтаның, паниның сивуңани Атанғым
анахусиманинәнгитит ниғугракыхтат. ¹² Иўырңа
тамәкут апыхтуғистысығұағыт сығлықуғақйт сяңұат
лйгикыхпынаки. Тығикусястун
сюмыхтағахпағниңилңугут. Тукутылъяңыллықут
тығикусястун альхығлютың тығихтуғлюки тукутқат.
¹³ Углялғйт икфиқыстақйт ынкәм Кияғнығым
икфиқыслықый. Талўа ағнырағинағми
мығұтыхлыягакут, югусимыңлъя сығлыгыт
пиюкыльхит атуқақйт. Кайңусяғәтыхлыягакут
нықынғақылгусймалюси, ынкәм акулыхпысини
нукухнахқыхкастунлъя, лъмйгуткастунлъя аюкут.
¹⁴ Ысханығмыхтыки ағнат қилйқақйт.
Сығлықысюныхтұт иўырңа
сығлықылъялғутаңита кыпсюхсигатңұағйт.
Маниғақйт югыт пұхнықыхтат
сығлықысюгысқыльюки, пакигныпихтутлъя.
Тамәкын апальюқлъяюку Кияғнығым ағыўгьяққақй!
¹⁵ Тамәкут апыхтуғистысығұағыт ухпықнаниқақйт
апыхтұсыпигыт. Ынкәм ағуляқыхкәгут Валаамым
пилхатун пиналютың. (Иғнықсықаңа Веорым.)
Қуяқуқ югыт акилыхтунғатни сығлытун
писқыльюку. ¹⁶ Иўырңа осёлым акузипағниңилңум,
югым мыңакун иныхтыкақә Валаам. Ынкәм
ағулихтыкақә ұкналиқиста
сюмығнығйльиқыльханың.

¹⁷ Тамәкут апыхтуғистысығұағыт пәтқастун
сыңұстун аюкут, қиялғұағыстунлъя аюкут
ануқыхлыгым тыңтыкаңи. Кияғнығым
нықаққаңлъяткақй писяхтйхлыгми.

¹⁸ Ахсәғмикамың аңәюхтакут тымңитхұамың
акузиткыльютың. Пйкут итагнағнилюку
малихқутақылхыққақ сығлыгнун югусим
пиюкыльханун. Ынкәм югыт тәқақутлъя таўатын
кияхтылғымыхның, маниғақйт таўатын
пинқихтысқыльюки. ¹⁹ Апыхтуғистысығұағыт
уңипәткақйт тамәкут югыт итымңанилюки сямун
алңунак пиюкыльхитнун, лъңит катам
итымңаңунгитығңағмың. Қыпхахтылғұт
сығлықылғымыхнун ынкәм сығлықылхита
нәфқысықлыгй. Юк қыпхахтылғұқ алңунак
сямун иглықатақилғймың лъңанун. ²⁰ Югыт
лйтақнамыхтыху Атаныхпутлъя,
Югулиғистывутлъя Иисус Христос анагьяққақат
нукухнә нунам. Иўырңа утығнинқихтыкумың
сығлытун кияхтәлғымыхнун
ахқутақысимакумыңлъя тамәкунун, таўа
кияхтәлхит сығлығатағәяққағут
пиюхұалғымыхның. ²¹ Тамәкут югыт, лйтңұағлюку
аглығналғй қылғусяқ альхыхтыкахтың, тунутқақат.
Итагнағатағәғнахтут лйсимаңисякумыхтыху
ыльқугутңалғй кияхтәлғық. ²² Таўатын
аныхтылхита ипаңухтыстәт югыт пилхат:

«Қикмим утықфикақә миғьяқани, куругақлю угувхқыхкақ аглянқихлюони уғашамун миңугунъықихтақуқ».

Акықусяқ Атанғым Тагилъыққанун

3 Илякумтәмни, укут алғйткй письмолъығма лъпысинун. Тамақәхкынкун письмолъығма нықаңуқтыснакуткамси лйсимақыхкақысының. Сюмықтағйсқысюгамси тамәкуның ипапихқылыюси. ² Лъпысинун нықамикысюганка аглығналғйт ўкналиқистыт ўкналиқуткыхкйт. Нықамикысюгақалъю қылғусяқ Атанымта Югулиғистым әпқә апостолыхпысигун. ³ Лйгикнұәғьяққақәси уна: киңулиғни ағнығни лыгасйғўақтылгуяққәгуқ; тамәкуңут малихқутақалғйт сығлығнун пиюкыхкамыхнун. Лыгасйғўаткылытықат Кияғнығым акықуся, ⁴ хўатын пильықут: «Иисус акықикәгуқ тагинқихлытықнилюни. Нәгу? Има сивунупут тукуляғатылхитның, паниның сяңўә қамахлъюни алмысиқакә нунам пйнлилтханың. ⁵ Накмйқәгут авылғасиңўәғналюку уна ипапилъық: нығиғлюку Кияғнығым акузитмикун улимакақә қияға, улимакақалъю нуна мығмың, мыхқунлъю. ⁶ Тәхкын Кияғнығым мығмың улывыслъюку нуна нәфқыхкақә. ⁷ Иўырңа тәхун акузиткун Кияғнығым афлъяңақакй қияғалъю, нуналъю нәфқысыққәлюки кынықкун. Афлъяңақнұт кынляңа ағнығанун нанқихтилъхым. Таўанилъю ағнығми нәфкылытықй югыт авылғасиңўәғикат лъңаның. ⁸ Илякумтәмни, пуйгупынән уна! Атанығми ағнық атәсиқ тысяча аюмиқульхыстун аюқуқ, тысяча аюмиқульхыт атәситун ағнықтун аюқуқ. ⁹ Атанық ығнәңинъығитук акықусяни пияққәлюку, иляңита югыт сюмықтағалъхистун. Йығлығи ныкыхмытутақйси қаюлъяк кина алңунак ифлъяюгунғилъкаңа. Итупиль тамақән юк агүйитысқысюғә сығлықкылытықның. ¹⁰ Иўырңа Ағныға Атанғым тагилъықуқ тығлығнихтытун. Таўани Ағнығми қияға авйғусяққәгуқ ыфтуғұтылъяғмың. Сяңўат

қамахлъютың қияғамылнұт кынғым уғухлытықй.

Қамахлъютыңлъю нунамылнұт паныхлытықут.

¹¹ Қамахлъютың тамәкут уғуғьяққәтаңитның, лъпыси югни натылъыкыстык? Кияхтәлъыси пылюңилъит, Кияғнығмунлъю аюқлъит,

¹² утақймалюси Ағнығанун Кияғнығым.

Пинақылъхәхси қамахлъюку пинитун пйқитыки ағнық тагирахкйғысқылытыку. Таўани ағнығми кынғым нәфкылытықә қияға, мәтнығимлъю уғухлытықй сяңўат қамахлъюки қияғамылнұт.

¹³ Иўырңа хўаңкута утақйңукут Кияғнығым акықусяқыхкәның. Пикәгуқ нутағамың қияғанлъялхлытықнилюни нутағамыңлъю нунаңлъялхлытықнилюни. Таўани ыльқугутталғйңинәт кияхлытықут.

¹⁴ Ынкәңам илякумтәмни, утақймалюси таўавык

Ағнығмун пинақылъхәхси қамахлъюку пылюңитыклью, афкуйитыклью Кияғнығым ысхәмалъхани. Ныкыхмытыклью Лъңани.

¹⁵ Сюмығмикитыху Атанымта нуқытутилъхә лъпысиның югулилъяңысқылытыюси. Пиниқыхкамта ухпықәлгутымта Павелым әпқакй тәкут атәсит письмоғақңами пыққинылъылиғлюни Кияғнығтамың. ¹⁶ Письмоткыхкақй тамәкут қамахлъюки посланиямикун. Налиғнығи Павелым посланияңан лйгикныхлытыгұт. Югыт лйгикылытыпагилнұт, ухпықилъыпагилнұт алъяңуқтақйт сямың писйтаңи посланияңанилнұт. Таўатынлъю пйқйт иляңи Акузитыт Игақыхкат ынкәм нәфқыңъұт лъңитның.

¹⁷ Илякумтәмни, лйсимакутыхпысиның сяқутаңи қәткусигалнұт лйлихтұсянун, кылыңатык.

Ағулякутыстыхпынаси анахутңалғйнун апыхтуғилъхитнун. Таўатын пикуфси малгукльинәнғитуси ухпықыхкақысының.

¹⁸ Иўырңа нағнықтық ўатақәғәк лйсимақлытыку Иисус Христос, Атаныхпут, Югулиғистывут, нағнықтыклью ўатақәғәк пиниқылытықакун. Ынкәм Христос усюқылытыху, құлвәлтыху мәтын, қўнпырухлъяклью! Аминь.

1е Иоанна

Акузин Уңуалъық

1 Тана пинлигыюхўалъыгмың аюқылғй: нагакуқахпут, ысхақахпут хўаңкута катам ийымнъың, ысхапақахпут, сьфтыкахпут йхымнъың, танаңуқ Акузин уңуалъық. **2** Тана уңуалъық ысхагьяхқәхтыстаққан ысхақақахпут; ынкәм хўә әпхахпутлъю, уңипақахпутлъю лъпысинун тана кынлыңилңуқ уңуалъық Атамысәлғй, ысхахтыстыкақ хўаңкунъун. **3** Әпхахпут лъпысинун сяңўә ысхақахпутлъю, нагаткахпутлъю илятысқылъюси хўаңкунъун, илятңалъымнъунлъю Атамун, Иғнығанунлъю Иисус Христосымун. **4** Письмоткапут тамәкут қуялъыхпут йғўйсқылъюку.

Кияғнық Ниғугуқ

5 Уна уңипақ нагакуқахпут Иғнығаның Кияғнығым апығнақахпут лъпысинун, Кияғнығнуқ ниғугуқ, мамлылъықшахйтук. **6** Иўырңа илятңаникумта лъңанун нақам паниның мамлыгми кияхтыңулюта, иқлъыңиқңукут, атуқигатахпутлъю ипапихқылъық. **7** Иўырңа ниғугми кияхтыкумта лъңан ниғугмытылъхатун тәўа илятңакут илямнъун, әўанлъю Иисусым, Кияғнығым Иғныған, укмаңйўйлъю тамаҳаның сығлыққылъымнъың.

8 Сығлыққылъыңикумта пұхтыңўукут хўаңкунъың катам, ипапихқылъыхитукутлъю. **9** Иўырңа әпқумтыки сығлыққылъыпут Кияғнығмун, сығывусяхқакйлъю сығлыққылъымнъың, укмаңиғьяхқакйлъюлъю тамаҳаның анахутағалъымнъың қаюхлъяк атәсийгмытуқлъю, ылъкуғульюнилью аюқылғйңуқ. **10** Сығлыққиганъикумта, Кияғнық иқлъыңиқыстыңуҳлъықахпут, акузитаңилъю атуқнунгитапут.

Христос Каютфут

2 Тағнуҳаҳамни, хўатын письмоңўәмси сығлыққықәфси писқылъюси. Иўырңа кина алңунак сығлыққықхан Иисус Христосым ылъкуғутңалғим манигўтутақилъю Атамун. **2** Лъңаңуқ иқитусиқ сығлыққылъымнъун, хўаңкуңинәмта сығлыққылъымнъун пиңунгитук,

иўырңа тамаҳахлъяган югим сығлыққылъыханун аюкуқ.

3 Ысха хўатын ипапихқуткысяхқахпут лйсимакильыхпут Кияғнығмың, қаткылъымтыхун қылғусй. **4** Кина хўатын пилғй: «Лйсимакақа Кияғнық», нақам қаткыхпынаки қылғусй, иқлъыңиқыстыңуқ, нальюкәлъя ипапихқылъық. **5** Иўырңа китум алңунак қаткыхкумики Кияғнығым акузитаңи, пиниқылъа Кияғнығмун ипапыстәп йғўақәгуқ, таўатын ипапихқуткысяхқахпут лъңанитулвут. **6** Кина алңунак пилғй кияхтыңунилюни лъңани, кияхсяхқәгуқ Иисус Христосым пилъхатун.

Нутағақ Қылғусяқ

7 Пиниқыкхамни, уна қылғусяқ письмоткыхкыхка лъпысинун нутағәңгитук. Танаңуқ нығиҳтақ қылғусяқ нагаткаюхси има пинлигыюхўалъыгмың, тана уңипәгуқ нагаткаҳси. **8** Иўырңа уна қылғусяқ письмоткыхкыхка лъпысинун нутағәгуқ. Тәм ипапихқылъа ысхағлюни аюкуқ Христосыкунлъю, лъпысигунлъю қаюхлъяк мамлык ага нағуҳтыңуқ, ниғупик кўкхутңуқ.

9 Кина алңунак пилғй ниғугмынъиллюни нақам угумиклъюку ухпықәлгутни, паниның мамлыгмылңуғуқ. **10** Китум алңунак пиниқыкхумигу ухпықәлгутни ниғугми кияхтыңуқ, ниғугмытутминың нәхтусахқйтук. **11** Иўырңа китум алңунак угумикыхкумигу ухпықәлгутни, мамлыгмытуқ. Иғлыхтыңуқ мамлыгми, талўа нальюкуқ навык пиңутни қаюхлъяк мамлыгым аястыкақә.

12 Тағнуҳаҳамни, письмоғақамси қаюхлъяк сығлыққылъыси сығывутылъыңыхкәгут апальюқлъюку Христос.

13 Атани, письмоғақамси қаюхлъяк лйсимакыхкыси лъңа пинлигыюхўалъыгмың аюқылғй.

Нукалъпигани, письмоғақамси қаюхлъяк каялъқыкыхкыхкыси Туғнығақ.

Тағнуҳағни, письмоғақамси қаюхлъяк лйсимакыхкыси Ата.

14 Атани, письмоғақамси қаюхлъяк лйсимакыхкыси лъңа има пинлигыюхўалъыгмың аюқылғй.

Нукальпигани,
 письмоғақамси қаюхляк икнақылғйси,
 акузитаңилью Кияғнығым илюхпысинилнұт,
 каяльқыхқақыхкисилью Тұғнығақ.
¹⁵ Пиниқыхпынән нуна талўа сяңўа алңунак
 нунам пйңа. Китум алңунак пиниқыхкумигу нуна,
 пиниқылъхитук Атамун. ¹⁶ Укут ысха қамахляюки
 нунам пиңи: сяңўа югусим пиюкыльха
 сығлыққусиқақылғй, ийым қилйхтыстыльха,
 сяңўатлью югыт кукаюгутқақыхкаңит нунами
 хўани. Тәкут Атамың пиңунгитут, нунамың пиңұт.
¹⁷ Нуна авйгутнұқ, тамәкутлью сығлыққусийўақылғйт
 югым пиюкақыхкаңи; иўырңа китум атуқыхкумигу
 Кияғнығым пиюкыльха кияхсяхқәгуқ
 қўнпырухляк кынлыңунән.

Аңуякилғйт Христосымың

¹⁸ Тағнухамни, кынля қантағалыйғахтуқ!
 Уңипәткәгуси Аңуякилғй Христосымың
 тагильықнилюку, хўа мәтын угляпихльыхйт
 аңуякилғйт Христосымың альхыхтұтнұағлютың
 аюқут, ынкәм лйсимакахпут кынля
 қантағалыйғахтуқ. ¹⁹ Тамәкут хўаңкунъисяхтут
 иўырңа униткақилью қаюхляк
 илятнұағумаңилнұт хўаңкунъун. Илятнұағякумың
 унинъаянғитилью. Унитыльығмыхтыхун
 лйгикыстыңъўағәт илятнұағумаңитыльыхтың
 хўаңкунъун.

²⁰ Иўырңа лъпыси, Христосым кұвыхкақйси
 Аглығналғйғның Тағнығағның ынкәм қамахляюси
 лйсимакахси ипапихқылтық. ²¹ Письмоңустымсйи
 ипапихқылтық нальюкутыхпысиның? Накә,
 письмоңўамси лйсимакутыхпысиның.
 Лйсимақыхкисилью иқльыңиқыльық
 ипапихқылтығымың пиңунгилнұқ.

²² Кина иқльыңиқыстыңўа? Иқльыңиқыстыңұқ
 хўатын пилғй: «Иисус, Христосыңунгитук». Тәнаңұқ
 аңуякилғй Христосымың қаюхляк иҳсякыхкык
 Атаңалъю, Иғнығалъю. ²³ Китум алңунак
 иҳсякыхкумигу Иғныға, Атаңалъю иҳсяксяхқә;
 китум алңунак тугукльикумигу Иғныға, Атаңалъю
 тугукльиғьяхқә.

²⁴ Ынкәңам йўлың нықамикльюку апыхтұсяқ,
 апыхтұсяқыхқә лъпысинун
 ухпыгыюхўалъыхпысиның има.
 Атукумаңинакуфсигу нагакуқахси тәўа йўлың
 Иғнығмыльықусилью, Атамылъықусилью.

²⁵ Унаңұқ акыкусяқыхкә тўныльықнилюку
 хўаңкунъун, кынлыңилнұқ уңувалтық.

²⁶ Письмосиқанка лъпысинун тамәкут
 пұхтинакуткылғйт лъпысиның апалъюқльюки.

²⁷ Иўырңа лъпыси Христосым кұвикыхкақйси
 Тағнығағминың. Тағнығакык

илюхпысинитутмығның алья кина алңунак
 Апыхтұғистыксюгнәнғитахси, қаюхляк
 Тағнығахкынка апыхтұғақйси сямың тамаҳаның.
 Апыхтұсй ипаңұт, тымңиңунгитут ынкәм Тағнығам
 апыхтұлхатун Христосымытыкыстахтык.

²⁸ Тағнухамни, Христосымытыкыстахтык ынкәм
 ука алықан илютуяхқәлюта, йғнақыфқәмта
 кайңуюгым лъңаның пилғәкут таўани Ағнығми
 тагильхани. ²⁹ Лйсимақыхкыси Христос
 ылькугутңалғй. Ынкәм лйсимаксяхқәқасилью
 алңунак ылькугутңән пикаюгыт Кияғнығым
 тағнухақй.

Авакутй Кияғнығым

3 Ысхақахтыхукун Атам пиниқималъыхляга
 хўаңкунъун, авакутақнйқилью лъңанун, ипа
 авакутақилью. Тамәкын апалъюқулюку нунам юган
 нальюкилью қаюхляк нальюкыхкаңат Кияғнық.

² Пиниқыхкамни, тәўа авакутақыхкаңилью
 Кияғнығым, иўырңа сялин хўатыхльюўақ
 лйгикигатахпут натын лъйлъыхқәхпут. Иўырңа
 лйсимакахпут, Христос алықан лъңатун
 аюқылъыкукут қаюхляк ысхақльықхәхпут лыган
 таўатыльюку. ³ Тәна китум алңунак лъминың
 сиғмакыхкумигу Христосыкун
 пылюңиҳсяғьяхқәгуқ, катам Христосым
 пылюңитыльхатун.

⁴ Кина алңунак сыхльыхқыхкаюк қәткусигатук
 Кияғнығым Лйлихтұсымнъун. Сығлыхқылъхұқ
 қәткунъығитыльық Кияғнығым Лйлихтұсымнъун.
⁵ Лйсимакахси Христос альхықәгуқ иқинъалюки
 сығлыхқылъыпут, лъңа сығлыхқылъхитук. ⁶ Кина
 алңунак Христосыми кияхльыхй
 сығлыхқумаңинағнәнигуқ. Кина алңунак
 сығлыхқумаңинакуми, лйгикумаңитәлью,
 нальюкақәлью Христос.

⁷ Тағнухағағни, китумун алңунак
 пұхтыстыхпынаси! Кина алңунак ылькугульюни
 пикаюк ылькугутңақ катам Христосым
 ылькугутңалъхатун. ⁸ Кина алңунак
 сығлыхқумаңиналғй Тұғнығам пикә қаюхляк
 Тұғнығақ сығлыхқыңұлғй има
 пйнлигыюхўалъығымың. Иғныға Кияғнығым
 альхықәгуқ уна апалъюқльюку, нәфқынъалюку
 Тұғнығам қыпхақә.

⁹ Кина алңунак тағнухә Кияғнығым
 сығлыхқумаңинйгатуқ қаюхляк Кияғнығым
 наңағныға лъңанилнұқ; қаюхляклью Кияғнық
 Атақыхкаңа, ынкәм сығлыхқумаңинағнәнгитук.

¹⁰ Хўатын лйсимаксяхқәхәпут Кияғнығымлью
 авакутй, Тұғнығамлью авакутй: кина алңунак
 ылькугульюни пиңигалнұқ налиғмың

угумикиңалғи юлгутминың Кияғнығым авақутақынғитә.

Пиникутульюси

¹¹ Уңипақ нағақуқақси пинлиғьюхўәльықпысиның унаңұқ; пиникутусахқәгукут. ¹² Каинтун аюқсыхқәнгитукут. Каин Туғнығам пикә ынкәм туқуткақә лъми катам аңлыгутни. Сяңан туқутагу? Қаюхлъяк сялъхи анахутқалғит нақам аңлыгутаңан сялъхи ылъкуғутқалғит.

¹³ Ухпықәлгутымни, сяғиғаюхпынаси нунам юган угумикыхкаңиси. ¹⁴ Лйсимакахпут тукумың альпакагукут уңувалъығмун қаюхлъяк пиниқыкыпут ухпықәлгутыпут. Кина алңунак пиниқиңигалңуқ паниның туқумытуқ. ¹⁵ Китум алңунак угумикыхкумигу ухпықәлгутни юхтақтыңұқ. Лйсимакаҳси юхтақтым илюңани кынлыңилңуқ уңувалъық кияхтыңунғитук. ¹⁶ Хўатын ысха лйсимакыхкыфут пиниқылъық сяңутаңа: Христосым тўныльхакун уңувалъыни хўаңкунъун. Ынкәм хўаңкуталъю тўныльтыки уңувалъыпут ухпықәлгутымнъун. ¹⁷ Китум алңунак нәмағми кияхтәғым ысхағлюку ухпықәлгутни акльюмалғи наңлыкынғилъкумигу, натынңам Кияғнығым пиниқылъха илюңанильықа?

Тытуўитыльық Сивуңани Кияғнығым

¹⁸ Тағнухағағни! Пиниқияхқәнгитукут акузитырағинахтыхунлъю, акузильымтыхунлъю. Йығлыги пиниқилъта ипапиқкыльюта наңағнымтыхун. ¹⁹⁻²⁰ Ынкәңам лйсимакыльықукут Кияғнығмун ипапиқкыльығмун пикутфут. Сығлығниымталъю Кияғнығым сивуңани нальюнықсюкнәнгитахпут сығывуйтиңалъха қаюхлъяк Кияғнық аңатағахтуқ сығлығьюғалъымнъың, лйсимакыхкаңалъю сяңўә тамаҳән. ²¹ Пиниқыкхамни, сығлығнинғилъкумта тытугнәнгитахпут Кияғнық. ²² Аппымталъю сямың алңунак альхыгутакукут лъңаның қаюхлъяк қатқақыкыпут қылғүсй, атуқақыкыпутлъю ыфқуғналғит лъңани. ²³ Уна ысха қылғүсй: хўаңкунъун ухпықысқылъюку Иғнығми әтха Иисус Христосым, пиникутульюталъю Христосым қылыльхатун. ²⁴ Китум алңунак қаткыхкумики Кияғнығым қылғүсй кияхтыңўқ Кияғнығми, Кияғнық лъңани. Хўатын ысха лйсимакыхкыфут Кияғнығым хўаңкунъитыльха: Тағнығағныкун тўныхкамикун хўаңкунъун.

Наңғикутыки Тағнығат

4 Пиниқыкхамни, ухпықыкыпынаки қамахлъюки тағнығат. Йығлыги лйгикнақақитыки

Кияғнығмың пиңутаңи, қаюхлъяк угляпихлъықит ўкналиқистысиғўәғит миңисимәт нунами. ² Ысха хўатын лйсимаксыхқәхси Кияғнығмун Тағнығақуткык: тамахағми тағнығам әпқагу Иисус Христос югулюни альхықәнилюку, Кияғныхтәгуқ. ³ Иўырңа тамахағми тағнығам мысйғәскагу Иисус югулюни альхықәңғинъиллюку Кияғныхтәнгитук. Тәкук тағнығак аңуякилғиың Христосымың пиңўк нағақуқахпысиның тағйяққәнилюкык. Тәўа мәтын кәтңўәғлютык нунамун аюқук.

⁴ Тағнухағни, лъпыси Кияғнығым пикутаңаның, каяльқыкхкақси тамәкут қаюхлъяк илюхпысинилңуқ ахтуғьяхқәнгитағахтуқ нунамылңуғмың. ⁵ Тамәкут нунам пикй, апыхтүсйт нунамың пиңўт, ынкәм нунам юган нагатақйт. ⁶ Иўырңа хўаңкута Кияғнығым пикйлью, ынкәм китум лйсимакилғим Кияғнығмың нагатақйлью. Тамәкут иляңита Кияғнығым пикынғилъкаңан нагасигатйлью. Ынкәм таўатын ысха лйсимаксыхқәхпут Тағнығақык ипапиқкыльықым налиғмың тағнығақык ипаңунғилңум.

Кияғнық Пиниқылъхўқ

⁷ Пиниқыкхамни, йықай пиникутутыльта қаюхлъяк пиниқылъық Кияғнығмың пиңўқ. Кина алңунак пиниқиңалғи тағнухақә Кияғнығым, лйсимакәлью Кияғнық.

⁸ Китум алңунак пиниқинғилңум нальюкә Кияғнық, қаюхлъяк Кияғнық пиниқылъхўқ. ⁹ Кияғнығым каяхтыкақә тәнаңинахақ Иғныни нунамун, уңувалъыңысқылъюта лъңакун. Таўатын пильығмикун Кияғнығым кылгуткақә пиниқылъыни хўаңкунъун. ¹⁰ Пиниқылъық акузиткыхкыхка хўаңкута пиниқылъқынғитахпут Кияғнығмун. Йығлыги Кияғнығым пиниқылъқә хўаңкунъун кылгуткә каяхтыльығмикун Иғныни иқитусйлюку сығлықкыльымнъун.

¹¹ Пиниқыкхамни, Кияғнығым пиниқылъха хўаңкунъун таўатыскан хўаңкуталъю пиникутусахқәгукут. ¹² Китум алңунак ысхйгатңўәғә Кияғнық; пиникускумта Кияғнық кияхтыңўқ илюмнъи, пиниқылъхалъю йғўиғьяхқәгуқ илюмнъи. ¹³ Кияғнығым тўныхкақйлью лъми катам Тағнығағминың ынкәм лйсимакахпут кияхтыңўқ хўанкунъи, хўаңкута лъңани. ¹⁴ Ысхақақәхпут Иғныға. Ынкәм уңипақңўәхпут Кияғнығмун каяхтыкақнилюку Югулиғистыңулюку тамаҳәнун югнун. ¹⁵ Китум алңунак әпқагу Иисус Иғнықнилюку Кияғнығмун, Кияғнық кияхтыңўқ лъңани, лъңа Кияғнығми. ¹⁶ Ынкәм хўаңкута лйсимакахпутлъю, ухпықахпутлъю Кияғнығым пиниқылъха хўаңкунъун.

Кияғның пиниқылъхұқ, ынкәм кина алңунак кияхлтыхй пиниқылъығми кияхтыңъұқ Кияғнығми, Кияғның лъңани. ¹⁷ Ынкәм пиниқылъық йғұихтыкәгуқ илюмнъи илютусқылъюта Нанқихтильхым Ағнығани. Таұатыкут қаюхлъяк Христосытун аюқылғйкут нунами хўани. ¹⁸ Пиниқылъығми алиңылъық авйтуқ қаюхлъяк йғұикам пиниқылъхым ихлтықаюйә алиңылъық. Ынкәңам пиниқылъық йғұймаңитут тамәкуни паниның алиңыхкаюгни, қаюхлъяк алиңылъылгұқ ағыөлъық.

¹⁹ Пиниқйкут қаюхлъяк Кияғнығым сивукльюни пиниқыхкайлью. ²⁰ Кина пикуми: «Пиниқақа Кияғның», нақам угумикльюку ухпықалгутни, иқлтыңқыстыңұқ. Қаюхлъяк китум алңунак пиниқынғилъкумигу ухпықалгутни ысқақәюни, пиниқнәнғитә Кияғның ысхйгалъкынъи. ²¹ Уна қылғусяқә Христосым хўаңкунъун, китум пиниқыхкумигу Кияғның, пиниқсяхқақә ухпықалгутнилью.

Ухпықилъық Иғнығаның Кияғнығым

5 Китум алңунак ухпықнукумигу Иисус, Христосыңуатаңа, авақутақә Кияғнығым, китум алңунак пиниқыхкумигу Ата пиниқсяхқақй авақутй. ² Хўатын лйсимаксяхқақәспут пиниқилъыхпуд Кияғнығым авақутитнун: пиниқылъымтыхун Кияғның, қаткылъымтыхунлью қылғусй. ³ Уна пиниқылъхұқ Кияғнығмун: қаткутылъыхпуд қылғусянун. Қылғусй пияқнахлъягунғитут, ⁴ қаюхлъяк тамахағми авақуталйткән Кияғнығым каялқыхқақә нуна. Хўатын ысқа каялқысыхқақәспут нуна, ухпықилъымтыхун. ⁵ Кинаңәуа каялқыста нунамың? Китум алңунак ухпықыхкумигу Иисус Иғнықнилюку Кияғнығмун, тәната каялқыста.

Пиңают Әпхистыт

⁶ Иисус Христосыңұқ тагикақ. Тагикағуқ мықкунлью, әхўкунлью. Тагимәңитут мыхйнақкун иўырңа мықкунлью, әхўкунлью тагикағуқ. ⁷ Тағнығам әпхә тәна ипаңунилюку қаюхлъяк Тағнығак ипапихқылъхулғйк. ⁸ Тәуа пиңаюгүт әпхистыт, Тағнығак, мық, әкхў; тәкут қамахлъяютың итагнакулъютың аюқут. ⁹ Ухпықнукумтыки югыт әпқйт хўаңкунъун, ипапыстәқ

ухпықатағағьяхқақәспут Кияғнығым әпқй. Кияғнығым апылхә Иғнығмун ипаңуқ. ¹⁰ Ынкәм китум алңунак ухпықыхкумигу Иғныға Кияғнығым қама илюңанитут Кияғнығым әпқә. Иўырңа китум алңунак ухпықынғилъкумигу Кияғның иқлтыңқыстыңлъяхлтықә, қаюхлъяк Кияғнығым әпқә Иғнығминың ухпықынғилъкаңа. ¹¹ Уна Кияғнығым әпқақә, Кияғнығымнуқ тўныхкақйлью кынлыңилңуғмың уңувалъығмың, тәна уңувалъық Иғнығанитут. ¹² Китум алңунак тугукльикумигу Иғныға, уңувалъылгұқ; китум алңунак тугукльймаңилъкумигу Иғныға Кияғнығым уңувалъыңылхитут.

Кынлыңилңуқ Уңувалъық

¹³ Письмосиқанка тамәкут лъпысинун ухпықилғйнун әтханың Иғныған Кияғнығым, лъпысинун лйсимакысқылъюку кынлыңилңуқ уңувалъыхси. ¹⁴ Налъюнықсюкигатахпуд Кияғның; лйсимакахпуд нагатақйлью әпнымтыху сямың алңунак пиюкылъхакун аюқылғймың.

¹⁵ Лйсимакыхкумтыху нагатылхә сямың алңунак әптылъымнъың, лйсимакахпуд алъхығутакут туңсиқамнъың лъңаның.

¹⁶ Китум ысқақумигу ухпықалгутни сығлыққылғй туқумун аюқынғилңуғмың юғәткылъигу ынкәм Кияғнығым тўнлигу уңувалъығмың.

Акузиткыңъуәнка югыт сығлыққылъхита туқумун пияхқақынғилъкаңитның. Сығлыққылъылгұқ туқумун аюқылғймун. Иўырңа юғәткысыңыңунғитақа таұатын сығлыққылғй.

¹⁷ Қамахлъяюни сығлытун пилъық сығлыққылъхұқ. Иўырңа сығлыққылъылгұқ туқумун аюқынғилңуғмың.

¹⁸ Лйсимакахпуд кина алңунак Кияғнығым авақутә сығлыққумаңинағнәнғитут, қаюхлъяк Иғныған Кияғнығым афлтыңақнуқаңа ынкәм Туғнығам сығлытун пинәнғитә.

¹⁹ Лйсимакут Кияғнығым пикйлью қайуа Туғнығам иглыгүтнүғнәгу қамахлъяюку нуна.

²⁰ Лйсимакахпуд Иғныған Кияғнығым тагилъюни лйгикыстыкақйлью лйсимакысқылъюку Кияғныпик. Кияғныпигмытукут Иғнығанитутымнъың Иисус Христосыми. Тәната Кияғныпиклью, кынлыңилңуқлью уңувалъық.

²¹ Тағнухахағни, иқитңалюси кияғнысигуәғның!

2е Иоанна

1 Укут посланият Нуйвакмың пиңүт Кияғнығым накмикыхкәнун ағнамун, авақутәнунлъяю ипапигмың пиниқыхкамнун. Лъңинәнғитуңа пиниқыстызи, қамахлъютыңлъяю лйсимакылғйт ипапихқылығмың пиниқыси, ² қаюхлъяк ипапихқылыық илюмнъилңуқ. Тәна ипапихқылыық илюмнъисяқәгуқ кўнпырухлъяк.

³ Каюсилъық, наңлъягыюлъяк, ныкыхмылъякляю хўаңкунъилъякут кияхтыңъулота ипапихқылыықкунлъяю, пиниқылыықкунлъяю. Тәкут Кияғнығмың Атамың, Иисус Христосымыңлъяю, Атам Иғнығаның пиңүт.

Ипапихқылыықляю, Пиниқылыықляю

⁴ Қуяпихтыкәгуңа нагақуғлюки иляңи авақутахтын кияхтыңъунилюки ипапихқылыықкун таўатыхпигақ Атам қылылъяхатун хўаңкута.

⁵ Ағнами, пймкын пиниқутутылъята. Тәна нутағәнғитук қылғўсяқ письмоткыхкыхка лъпынун; қылғўсягуқ има пинлиғьюхәлъяығмың. ⁶ Уна пиниқылыхўқ, қәткүтылъяқ Кияғнығым қылғўсянун. Қылғўсяқ нагақуқахси пинлиғьюхәлъяығмың унаңўқ: қамахлъюси пиниқульюси кияхтык.

Аңуякилғйт Христосымың

⁷ Угляпихлъыхй пўхтиста нунами миңильюни аюқуқ. Тамәкут югыт апығнәнғитәт Иисус Христос югулюни альхықәнилюку қаюхлъяк ухпықигатәт. Таўатылңуқ юк пўхтистыңўқляю, аңуякилғйңўқляю Христосымың. ⁸ Ынкәм кылыңалюси, пыхсяқунән қыпхәткахси акилыхтўсяхқахси қамахлъюку альхыхсяхқақәхси.

⁹ Китум алңунак қәсхускумики апыхтўсй Христосым Кияғнық лъңанинъяығитук. Иўырңа китум алңунак атуқумаңинакумики апыхтўсй Христосым, Атаңалъяю, Иғнығалъяю лъңанитук.

¹⁰ Китум алңунак апыхтуғьяхтуқаңиси атуқыхпынаки Христосым апыхтўсй, ақылъқаңлъяхпынән налиғмың қуякыхпынән, ¹¹ қаюхлъяк китум алңунак қуякыхкумигу қыпхәлгусикалъяхўхлъықә сығлығмың қыпхәқәның.

Нәңнйтыт

¹² Апығьяхқахлъягуғңәғма лъпысинун посланиятхун пиюңғитанка. Иўырңа сюнаңуқ лъялихфиклъямси, алыхқўнъяаяхтукут хинасяхқўлъяюта, ынкәм қуятыхлъягнаяхтукут.

¹³ Авақутйта накмикыхкам әкахпыси пиниқысиңуқ.

3е Иоанна

1 Укут посланият Нуйвакмың пиңүт Гаийемун ипапик пиниқыхамнун.

² Пиниқыхамни, лйсимакақа уңувасихқан итагнахтуқ. Юғаткақамкын итагнйсқылъютын сякун тамахақун, югунқыхтысқылъютынлъю.

³ Қуяпихтыкәгуңа иляңита ухпықалгутыт кәльютың уңипәсятңа атәсйғмытылъяпының ипапихқылъяғмун, йўлың лъпысинун атуқнунилюку ипапихқылъяқ. ⁴ Қуяпихтақуңа нагақунымки авақуталйтканка атуқиңунилюки ипапихқылъяғмың. Аляя сям алңунак қуясигатәңа таўатын.

Иоанным Усюқыхқаңа Гаий

⁵ Пиниқыхамни илякумтәмни, пинйпихтуқ атәсйғмылъяютын қыпхалъхын Кияғнығмун афлъяңакылъяпыгун ухпықалгутыт талўа тамәкут нальюкыхкақтың. ⁶ Мәни юғарғвиғми әпхақат пиниқылъхын. Каюсйтахтики нағнығутысқылъяюки иглығалъхит. Каюсйғилъхын Кияғнығым пиюкылъхатун аюқлъюку ⁷ қаюхлъяк иглығәңүт апальюқлъюку Христос. Тугуклъиғиңигатут ухпықәнғилңуғның каюсилъяғмың ⁸ ынкәм хўаңкута ухпықани каюсйғьяққақпут тамәкут югыт. Таўатын пикумта қыпхалгуткылъяқилъяю апыхтуғиңулютың ипапихқылъяғмың.

Иоанным Әпқык Диотрефьлю, Димитрийелью

⁹ Письмокәяхтуңа ухпықанун иўырңа Диотрефым умйлгуюгнығым ўәкигатй лйлихтулъяхынка.

¹⁰ Лъпысинун пикума апыхлъықақа сякутаңа.

Сығлытун акузиткақилъяю, иқлъяңиқуткақилъяюлъю. Таўатыңинақ пиңигатук упугасюгигатй ухпықалгутыпут кәнъяғата. Упуғатиюлғйт иныхтақй, упугатинғаталью ыфлъякуғақй ухпықат қырңугуфигитның.

¹¹ Пиниқыхамни, сығлытун пикаюгыстун пихпынаң, йығлыги пинитун пикаюгыстун пйқи. Кина алңунак пинитун пикаюк Кияғнығым пикә; иўырңа китум алңунак сығлытун пикаюгым нальюкә Кияғның.

¹² Тамахағми ухпықам Димитрий пиниғнйқәт юк. Ипапихқылъяюни кияхтәлъяхан ипапихқуткыстә. Таўа хўаңкуталъяю таўатын пйхпут, лйсимакаси акузилъяипут ипаңүт.

Иоанным Посланияңан Нәңнйтаңи

¹³ Апығьяқхәлъягўңа лъпынун иўырңа посланиятхун пиюңгитанка. ¹⁴ Сюнаңуқ қантақакун ысхағлякын ынкәм алыхқұлъякукуң хинасяққұлъяютуң.

¹⁵ Кияғнығым ныкыхмылъяха лъпынилъяи. Илякумтәхпык қамахлъютың сюмығмикақәтыңуқ. Уңипәкуқағнакытын қамахлъюки илякумтәпут сюмығмикақәпунңуқ.

От Иуды

¹ Укут посланият Иудамың пиңүт, Иисус Христосым қыпқақтыңаның, Иаковым уюғаның.

Письмоғақуңа Кияғнығым накмикыхкйтнун. Кияғнығым Атамта пиниқйси, Иисус Христосымлью афльыңақақйси.

² Кияғнығым наңльыхталъхалъю, ныкихмыльхалъю, пиниқылъхалъю нуляли льпысини.

Иудам Аңқаңи Апыхтуғистысиғұағыт

³ Пиниқыхкамни, письмоғюпихтақамси югулилъымнъың. Иўырңа нағақуғьямки апыхтуғистысиғұағыт льпысинилнүт, апығьюқақа льпысинун симиғақа. Лйсимакаси Кияғнығым каяхтықақй апостолынилью, иляңилью югыт апыхтйсқылъюта ухпықсыхқамнъың. Ынкәм китум алңунак алъяңуқсыхқакынғитит лъңита апыхтуғильхит. Тамәкын апальюқльюку письмоңуңа қывульюси кипульхинәғысқылъюки апыхтуғистысиғұағыт. Апыхтуғистыхпынаки ипаңунғилнұғның апыхтүсйтның.

⁴ Қырңуғунъыхпысини малигутақут, иўырңа уңипәсигатйси сямың апыхтуғьюгақнилюси. Тамәкут югыт тугукльиғьюгигатәт Иисус Христос тәнаңинахақ Иглығутистывут, Атаныхпутлью. Ынкәм алъяңуқтақат апыхтүсяқ Кияғнығым наңльыхталъханың аюқылғй. Хўатын пйқут: «Кияғнық наңлыхтахляхтуқ, сығывутикаюгүк ынкәм итагнахтуқ распутствағнамта». Қавңарухляк Кияғнығым уңипәткақилью ағыюхльықнилюку кина алңунак апыхтуғилғй таўатын.

⁵ Уңипәткәяғңәхпыси сивунғани Кияғнығым ағыюғильханың сығлықкыстынун, нықаңуқсюгамси алъямың тәкут успутақльюки. Нықамикльюку Атанғым югуликақй Израилығмйт Египетығмйның, агуляқыстықақй Египетмың. Иўырңа киңуңаның тәм иляңи Израилығмйт ухпықинаниғьята, қаткунъаниғьята лъңанун, тукустықақй.

⁶ Нықамикльюки яқулгыт Кияғнығым писқыхкә нағнығусимаңиткәт, униткәтлью ныйың қиляк. Тамәкын апальюқльюку Кияғнығым асихқыхкй қйпшағутның ныкығңаяхқаның қунпырухляк, ныкихтыстыкй мамлыхляхкун. Таўантыснақңүй

кынляңа ағыюльыхқаминун Нанқихтивигым Ағнығани. ⁷ Нықамикльюки Содомығмитлью, Гоморрағмитлью, увитаңитнилнүтлью нунат. Яқулгыстун сығлықкыхкәгут. Альяҗйнақ блудодействылъық пикәт, талўа югыт юлгуткульхит атуқутақльютың, сяңўәтлью сығлығатағат атуқыхқақйт. Успутәгут Кияғнығым ағыюғильханың сығлықкыстынун кынлыңилнұхкун кыныхкун.

⁸ Апыхтуғистысиғұағыт таўатытут. Пйқут қаванульхитаңуқ блудникистақит, қаткысигатйтлью югыт иглығутистыт, сығлытунлью акузиткыстақйт яқулгыт иглығутистыт. ⁹ Нақам Михаил, яқулгыт иглығутистыңита иляңат, таўатын пильхитук. Тұғнығәнкук әхтйрәгуткақнамыхтыху Моисейем югусй, Михаилым сығлытун акузиткумаңитә, анахусиманилюкулью пильхитә. Йығлыги пикақә: «Атанғым ағыюғмиглитын».

¹⁰ Иўырңа тамәкут апыхтуғистысиғұағыт сяңўә алңунак лйгикынғилькысың сығлытун акузиткақат. Сяңўә иляңа лйгикақат тығикусястун сюмыхтағйгалңуғыстун. Тығикусят пиюкыльығмығыстун пикаюгүт. Таўатыхпигақ апыхтуғистысиғұағыт пикаюгүт. Ынкәм сығлықкыстыңуқтағақут. ¹¹ Сығлығұағунақнүт лъңит! Каинытун пиңүт, туқуткақә аңлыгунти. Альхығутықахналютың манимың сығлытун пикагүт Валаамым пильхатун. Корейтун пиңүт, қаткысюңғиткақыхқаңи иглығутистыт Кияғнығым накмикыхкй. Ынкәм Кияғнығым нәфқыхқақә лъңа, апыхтуғистысиғұағытлью нәфқысыхқакй.

¹² Нықынғәхқусяхтуныхпысини, причастиямаҳпыси, тамәкутлью апыхтуғистыт пйқут. Якуғнахтут ухпықанун катам таўатын уйғахляк мығым асиңанилнұқ якуғналғй аңьянун. Нығақут қырңағмың ныңляхқасимағмың, акузимағмың ныпухлягыт кайңуюхпынатың. Лъңинағмың нығақут килью тұныхпынаки. Сясйңгитут қияўағыстун ыслъяльюгилнұғуыстун аюқут, ануқым нағуғускаңи құлңакун нунам мығисяхлягыт. Сясйңгитут пйтыстиңигалңуғыстун уқфигыстун аюқут, унатағвигми. Пйтыстиңигалңүт уқфигыт тукукастун аюқут. Тамәкын апальюқльюку пйтысиғахтым нусюгақй паныхналюки. Ынкәм мәлғуығның тукукальхұғакут. ¹³ Кайңуналғйт наңағнығит

қағиғхлъягыстун аюқут, тымңи пұхлъяуңлъят. Иғалықытәғыстун қапшакаюгыстун аюқут, қаюхлъяк таўатылңұт иғалықытәғыт нальюнйғутңуяққанғитут иглығанун. Таўатыхпиғақ иглығусяққақынғитәт кина алңунак апыхтуғилъысиғұәлъяғмыхтыхун. Тамәкын апалъюқлъяюку Кияғнығым ятәхқутқақй писяхтйхлъягмың нықаққамың кынлыңилңуғмың.

¹⁴ Енохыңуқ мәғрағвинлйткыхқаңат киңунғита Адамым, лъңан ўкналиқуткыхқақй тамәкут югыт. Хұатын пикағуқ: «Ысхақтык, Атанық тагияққәгуқ аглығналғйт яқулылғутыхлъяни кылъқылъяюки, ¹⁵ нанқихналюки қамахтыңъўәғлюки югыт. Қайвиқхсыяққақй қамахтыңъўәғлюки сығлықхыстыт сығлықхылъхит, сығлыпыстәтунлъю акузилъхйт лъңаның. Тамәкын апалъюқлъяюку Атанғым ағьюғьяққақй сығлықхыстыхлъягыт».

¹⁶ Тамәкут югыт қўнпың тымңи акузилгахлъягыт, ыфқуғуткигалъқаңит сяңўәт алңунак. Сяңўәт алңунак сығлықхусит атуқсюнығмыхтыки атуқақйт, пинийюгныхлъягыт, усюқңұхтақйтлъяю килъяю сямың қилиғвикнығмыхтыки.

Кылыңасялъхытлъяю, Апыхтўсытлъяю

¹⁷ Пиниқыхкамни, нықамиклъюки Атанғым Иисус Христосым апостолыңита әпқйт сивунғани.

¹⁸ Уңипәткақйси хұатын: «Киңулиғни ағнығни ныңляғьюхсяхтылгуяққәгуқ Кияғнығым ипапихқылъханың аюқылғйның. Сяңўәт алңунак югусим пиюкылъхй атуқсюнығмыхтыки пйқйт».

¹⁹ Тамәкут югыт әхтйрәғуыстиюгақут ухпықаның. Малихтақйт югусимың пиюкылъхит

сығлықхылъығмун аюқылғйт, Аглығналғйғның Тағнығағның аваңитутмыхның. ²⁰ Иўырңа пиниқыхкамни, ўата икнақуқсямаңинахтыху ухпықәмалъхыси, ухпықилъыхпысигун Кияғнығым аглығналғйтхун апыхтўсйтхун. Юғақакытк Аглығналғйғныкун Тағнығағныкун. ²¹ Кияғнығым пиниқылъханитыкыстахтык, утақймалюси Атанымнъың Иисус Христосымың тўнысқылъюси кынлыңилңуғмың уңувалъығмың наңлъяхталъығмикун.

²² Наңлъяиклъюки тамәкут малғуклъяңалғйт Кияғнығым ипапихқылъханың. ²³ Югулитыки ақуқақалъхұлғйстун кынғығның. Наңлъякақлъюки иляңитлъяю иўырңа пирәмсиңўәғлюси лйбрақ сығлықхылъхистун пйқсәхтуси. Угумиклъюки сығлықхылъхит катам угумикылъыхпысистун нукихнақхықлъякйт әткатың сығлықхыңулютың.

Усюқилъық Кияғнығмун

²⁴ Қияғнығым кылыңасяққақйси сығлықхылъыққахпысиның, сығлықхылъхйтесяққақйсилъяю. Ынкәм қуяқлъяхлъяқуси ныкывыхкуфси сивуңакун ниғуқхылъхан. ²⁵ Кияғнығым тәнаңинахәгуқ Кияғнығым, югуликақйлъяю Атанымтыхун Иисус Христосым туқульзақун. Има тазимакырухлъяк, мәтын, қўнпырухлъяк кынлыңунән Кияғнық аңықлъяхтуқ, ахтуғьяққәнғитыхлъяхтуқ, иглығутңўә сяңўә қамахтыңъўәғлюку, ахтуғьяққақынғитә сяңўә қамахтыңъўәғлюку. Кияғнық усюқлъяи. Аминь.

Откровение

1 Хўани игани игақңат Кияғнығым алиҳтыкй Иисус Христосымун. Кияғнығым алиҳтыкақй лъңанун лйгикыстысқылъюки қыпхақтыни сяңўат пияхтуңыстағнилюки. Ынкām Христосым каяхтыкақā якулыни қыпхақтыминун Иоаннымун тамāкут лйсимакысқылъюки. ² Тāхкын Иоанным āпқақй қамахлъюки ысхақанилью, нагатканилью. Нагаткақй акузитаңи Кияғнығым, уңипақлъю Иисус Христосымың аюқылғй. ³ Қуястыкāгуқ атихтулғй игляхтулюни акузитаңитның ўкналиқылъхым. Қуястыкāгутлъю нагалъютың қаткулъхйт қаюхлъяк қантағақун тамāкут пилъықут.

Иисусым Уңипā Ухпықанун Юғағвигнилңунун

⁴⁶ Укут посланият Иоаннымың пиңўт ухпықанун қырңутқаюгнун мāғрағвинлығни юғағвигни Асиями.

Наңлъыхталъықлъю, ныкыхмылтъықлъю лъпысинилъик Кияғнығмың, мāғрағвинлык тағнығāның, Иисус Христосымыңлъю. Кияғнығўқ кияхлъыхй мāтын, лъңаңўқ кияхлъыхй сивунғани, лъңаңўқ тагияхқақ. (Тāкут мāғрағвинлык тағнығат сивуңанитут Кияғнығым умйлгусйн ақумутāн.) Иисус Христос атāсиймылңуғуқ лйсимакиста ипапилъығмун. Лъңаңўқ Кияғнығым уңувахсюхўāқā тукулъығмың. Лъңаңўқ иглығутистыңат умйлгита нунам.

Лъңаңўқ пиниқилғй хўаңкунъың, āўмикунлъю, итымуткақйлъю сығлыққылъымнъың. Атаныхпагулъығминитыстйлъю, священнигаңухтыстйльюлью Кияғнығминун Атамун. Иисус Христосым альхыхлъикык ниғухқылъықлъю, ахтуғьяхқāнғилъықлъю иглығутимун кўнпырухлъяк кынлыңунāн! Аминь.

⁷ Йи! Иисус тагйқуқ қиялғўāхтыхун.

Тамахағми юғым ысхахлъықāt, талўа тамāкут панасқылъюку пикāt ысхахлъықāt. Қамахлъютың нунам рамкыңи қияғўтыхлъяхлъықут апалъюқлъюку лъңа.

Аа, тамāкут пияхқагут!

Аминь.

⁸ «Хўаңа Альфаңўңалъю, Омегаңўңалъю», пйқ Атанық Кияғнық, Ахтуғьяхқāнғитыхлъяк. Лъңаңўқ кияхлъыхй мāтын, лъңаңўқ кияхлъыхй сивунғани, лъңаңўқ тагияхқақ.

Иоанным Ысхағўāльхā Христосымың

⁹ Иоанныңўңа, ухпықāлгутқахпысиңа. Икфиқуңа лъпысистун қаюхлъяк Иисусым Атаныхпагулъхан пикйлъю. Лъңакун икфиқылъыпут нуқытутапут. Агляхтыстыкāгуңа қйхқамун āтқылғй Патмосымың қаюхлъяк уңипақыхкынка Кияғнығым акузитаңи, уңипақлъю Иисусымың аюқылғй. ¹⁰ Атанғым Ағнығани Аглығналғйм Тағнығам йтхāңа. Тāхкын тунутымнилъюку нагақуғақа ма игляхтуқақ қалғихтāтытун. ¹¹ Хўатын пйқ: «Игақухқи игатхун ысхақахтын. Тāхкын туюғнакытын ухпықанун қырңугутқаюгнун мāғрағвинлығни юғағвигни: Ефесымылңўт, Смирнамылңўт, Пергиямылңўт, Фиатирамылңўт, Сардисымылңўт, Филадельфиямылңўт, Лаодикиямылңўтлью».

¹² Тāхкын қйвуңа ысхағналюку ма алыхқухтыка. Қйвьалғйңа ысхағанка мāғрағвинлығуфтут золотат кынылғутат тунымйт. ¹³ Тāўа кукйтни кина лъяңақа иғныға юғым акухтухлъягығның аткуяқыфтуқ, сякимагмикунлъю тафсиңафтуқ золотамың.

¹⁴ Нāсқўалью нуялъю қатыхпытук шерстыстун налиғмың анигустун, йскыклью кынғым кумаңалъхатун аюқлъютык. ¹⁵ Итыгй қылмыхсяқастун сйлюстун аюқыфтут пылюңихсяқат кыныхқун. Мыңалъю ыфтухлъягатун мыхлъяғым тывуғалъхан аюқлъюни. ¹⁶ Ағынқигнығминың тугумйқыфти мāғрағвинлык иғалықытāғыт, қāнғаныңлъю āнуқ сявихпак иңлюхтун хинакык ипыхсяқак. Хинā ниғухлъяк ағнығым кукāн сиқинғўхтылъхатун.

¹⁷ Ысхағьямкун итыгāн мануңакун ўлхххтуңа тукукастун. Иўырңа ағынқигнығминың йхминың сйфлъюңа пйңа: «Алиңыхпынаң, хўаңа сивулигуңалъю, киңулигуңалъю. ¹⁸ Уңувалғйңўңа! Тукукāхтуңа, иўырңа йи, уңуваңўңа кўнпырухлъяк кынлыңунāн. Қипыталғўңа Тукулъығмыңлъю, Адымыңлъю.

¹⁹ Сяқсин игақухқи игатхун сяңўат қамахлъюки ысхақытын мāтын, сяңўатлъю киңувақун пияхқат.

²⁰ Ысхағатын мāғрағвинлык иғалықытāғыт ағынқигнығма йханилңўт, мāғрағвинлыклью золотат кынылғутат тунымйт, тāкут сямың писйтаңи сялин қайвихтылъхитут. Хўатын писйгут: Мāғрағвинлык иғалықытāғыт якулғут. Кияғнығым

уңипақтыкй ухпықанун қырңуғуткаюгның мағрағвинлығни юғағвигни. Мағрағвинлык кынылғутам тунымй тақуңұт мағрағвинлык юғағвигыт».

Ухпықанун Ефесымылңуғнун

2 «Письмогу якулык иглығутилғй ухпықаның қырңуғуткаюгның юғағвигани Ефесым.

Хўаңаңұқ тугумйлык мағрағвинлык игалықытағның ағынқиғнымкун, иглықтыңьўңалью акулқитни мағрағвинлык золотат кынылғутат тунымйтни.

2 Лйсимакамси сьлъяхси, углығйлғйси, йльқаюңгитыльыхсылью. Лйсимакамсылью тугукльйгатаси сығлыгыт югыт, иўырңа апостолыңунилғйт лйтақаси ысхапаглюки тымңиңутаңи. Таўа лйтаси иқльыңиқыстыңұт.

3 Мығнйгатуси икфиқылъыхпысиның хўаңа апалъюқлъюңа, йльқаюгигатусилью.

4 Иўырңа пиюкынғитусиқа лъпысинун унаңұқ, пиниқнанймāхпысиңа, ухпықалгутысылью сивунғани пиниқылъыхпысистун. 5 Тамāкын апалъюқлъюку пуйгухпынāн пиниқылъыгьяқыфсиңа, ухпықалгутысылью. Пиниқнаниғахпысиңа пйқылъыхпысистун. Ынкām авутықхитык. Пиниқынқиҗхитукт пиниқсюххуалъыхпысистун. Авутықынғилъкуфси, такулюси иқилъықақа кынылғутахпыси тунымā ныңаның. 6 Иўырңа уна пинитун пильқахси: угумикаси пйқыхкаңит Николайем малихсәхтыңита, катам хўаңа угумикылъымтун.

7 Сигутилгукуфси, нагатыкык Тағнығак сьмың пйқуткык ухпықанун! Тамāкут каяльқйлғйт каяльқйлъығмың нығысқылъықанка пйтыстыкāның уқфиган уңувалъхым, таўанлыңуқ Кияғнығым Пйтысиғавигани».

Посланият Юғағвигитнун Ухпықат Смирнами

8 «Письмогу якулык иглығутилғй ухпықаның қырңуғуткаюгның юғағвигани Смирнам.

Уна уңипақ хўаңамның пиңұқ: Сивульйгуңалью, киңульйгуңалью, туқулюңа уңувақāгуңа.

9 Лйсимаканка сығлылйльыси, аклъюмаңұсылью иўырңа аклъюңитуси! Лйсимакақа сығлыгыт акузитыт иляңита югыт пйқыхкаңит лъпысинун. Иудеяңунйкут, Иудеяпигунғитығңағмың. Югūt қырңуғуткаюгның Туғнығām синагогаңани.

10 Аликыхпынаки тамāкут икфиқуткынъақыхкыси. Нагатык! Туғнығām иляси анусимиңлъяхтыснақй нанғйқуналюси. Ынкām икфиқылъықуси куля ағнығнун. Иўырңа атāсиймытык, қайўа туқуяхқāғңахпыси. Таўатын пикуфси,

акилытўсялилъықамси кынлыңилңуғмың уңувалъығмың.

11 Сигутилгукуфси, нагатыкык Тағнығак сьмың пйқуткык ухпықанун!

Тамāкут каяльқйлғйт каяльқйлъығмың, тўңлихāн туқульхым ақнихнāнғитй».

Посланият Юғағвигитнун Ухпықат Пергамыми

12 «Письмогу якулык иглығутилғй ухпықаның қырңуғуткаюгның юғағвигани Пергамым.

Уна уңипақ сьвихпалығмың пиңұқ иңлюхтун хиналык ипыхсяқамың. 13 Лйсимакамси нāнтыстык, таўантуси Туғнығām умйлгутивиган ақумутахкыни. Хўаңамнун атāсиймытуси, ухпықнанильхитахпысиңалью. Таўатыткāгуси талўа Антипа, атāсиймылңуқ уңипақтыка, кияхтыңзулюку. Таўани Туғнығām кияхфигани туқуткақāt.

14 Иўырңа пиюкынғитусинка лъпысинун укуңұт: таўа лъпысинитут иляңи қātкульхйт Валаамым апыхтўсянун. Апыхтуқақā Валак натын сығлықхыстысқылъюки Израилығмйт. Ынкām Валакым апыхтуқақй нығьяғңита писқылъюки нықыт аққуткыхкат кияғныңлъяқанун. Апыхтуқақйлъю итагнағнилюку алңунак развратыльығқақ. 15 Таўатыхпигақ иляси қātкутут Николайем апыхтўсянун. 16 Авутықхылъюси сығлықхынъанихтык! Пингилъкуфси қантағакун такулъықамси. Тāхкын пильюўахлъықанка тамāкут югыт сьвихпагмың қанымнилңуғмың.

17 Сигутилгукуфси, нагатыкык Тағнығак сьмың пйқуткык ухпықанун қырңуғуткаюгның юғағвигни! Маннамың йғңалғймың, манналилъықақа тāна каяльқйлғй Туғнығағмың. Лъңанунлью тўныльықақа қатылғй уйғак, атығрағағмың игақфикыхкақ. Китум алңунак нальюкыхкā атық иўырңақун альхыхтыкахйнām уйғағмың лйсимакā».

Посланият Юғағвигитнун Ухпықат Фиатирами

18 «Письмогу якулык иглығутилғй ухпықаның қырңуғуткаюгның юғағвигани Фиатирам.

Уна уңипақ Иғнығаның Кияғнығым пиңұқ. Йскык кумағуғук кынғыстун, итыгй қылмыхтуткāt сйлюм қылмыхсәлғатун. 19 Лйсимакамси сьлъяхси. Лйсимакақа пиниқылъыхси, ухпықылъыхси, қыпхāтилъыхси, нуқытутилъыхсылью. Лйсимаканка тамāкут ўата пйқаси сивунғани пйқылъыхпысиның.

20 Иўырңа укуңұт тыңвимун аюқыхканка лъпысинун: Ағульхнъығитахси ағнақ Иезавель апыхтуғилғй ипаңунғилңуғның. Укналиқыстыңунйкуқ Кияғнығмун. Иўырңа апыхтуғилъығмикун пўхтақй югынка

развратысқылыюки, нығысқылыюкилью нықыт ахқуткыхкат кияғныңлъяқанун.

²¹ Пильыққалитқақсағақа авутыққысқылыюку, иўырңа тақсунғитук альянниңымың. ²² Ии! Милёнъақақа қавағвигмун таўани икфиқысқылыюку. Малигульюки лъңанун милёлтықанка тамәкут гылгағнйлгутаңи ынкәм икфиқыстыхлъяхлтықанка. Таўатын пильыкуңа ўиткукун авутықкыхката сығлытун пильхитның. ²³ Тукултықанкалью авакути. Ынкәм қамахлаўютың ухпықат юғағвигнилнўт лйлтықатңа хўаңаңўқ лйсимакилғи югим тамағаҳми сюмыхтағалхитныңлъяю, илюмикыхкитныңлъяю. Ағыўғыяққакмси тамағаҳпыси сығлықытулыхпысисун.

²⁴ Иўырңа иляхпыси Фиатирами, малихтылхитаси Иезавелым сығлығыт апыхтуғилыҳи. Лйтылхитасилью Туғнығәм аксякумтәхлъяги. Тамәкын апалъюқлъяю қылғатағағнәнғитамси, ²⁵ иўырңакун ухпықумаңинахтыху апыхтульыси кынляңа утығнилъымнун.

²⁶ Лъңа тәна каялкъйлғи каялкъйлтығымың, атукилғилъяю анығныхкылъымның кынлымун, ахтуғыяққанғилылильықақа иглығутысқылыюки народыт. ²⁷ Иглығутысқылыюки сявикинғағмың жезлылиғлюки ынкәм кагимнъақанит қикумың қулмысйтыңлъяқастун. ²⁸ Тўнылықанкалью унәңум иғалықытәғаның. ²⁹ Сигутылгукуфси, нагатыкык сямың пйқуткык Тағнығак ухпықанун!»

Уңипақ Ухпықанун Сардисымылнұғнун

3 «Игақигу уна уңипақ яқулыгмун иглығутилғи ухпықаның қырңуғуткаюғның юғағвигани Сардисым.

Тәна Кияғнығым мәғрағвинлык тағнығәның пилык мәғрағвинлыклью иғалықытәлык, пйқ: “Лйсимакамси сьқыстык. Югыт пйқйси уңуванилюси иўырңа туқуңаси. ² Тахтуғлюси, икнақухсяхтыху сяңўә сялин лъпыси пизи туқунақылғи. Лйтанка укавантут сяңўәт пйқыхкыси Кияғнығма писқысюлханың лъпысинун.

³ Нықамикльюки апыхтўткат лъпысинун, нагақуқасилью. Қәткитыки, авутықкитыклью сығлықкылтыхпысиның. Иўырңа тахтунғилыкуфси, такултықамси тығлығнихтытун. Налъюкылтықакси қакун тагилтықакса лъпысинун.

⁴ Паниның қафсиңгәгут югыт Сардисыми әткатың нукуыхнахқылхилькаңит. Иглыхтылгусихлтықатңа әлъяютың қатылғиымың әткамың қаюхлъяк итағналғиңўт. ⁵ Каялкъйлғи, лъңистун әлтықуқ қатылғиымың әткамың. Әтхалью гывыснәнғитақа Кынлыңилнұм Уңувалхым

Игәның. Атамалъяю яқулганлъю сивуңитни хўаңамнун пикнилтықақа. ⁶ Сигутылгукуфси, нагатыкык сямың пйқуткык Тағнығак ухпықанун!»

Уңипақ Ухпықанун Филадельфиямылнұғнун

⁷ «Игақигу уна уңипақ яқулыгмун иглығутилғи ухпықаның қырңуғуткаюғның юғағвигани Филадельфиям.

Уна уңипақ Аглығналғиымың, Ипапигмың пиңўқ. Лъңанитук Давидыми қипытақ. Қылытыхтыкумигу амик, китум алңунак умығнәнғитә. Умкумигулью амик, китум алңунак қылытыхнәнғитә.

⁸ Лйсимакамси сьқыстык, лйсимакамсилью каятуси. Нақамлъю қәткәси апыхтўсянка, мысигйгатусилью хўаңамнун малихсяхтыкнилюси. Ии, қылытыгусимәмси амигмың; китум алңунак умығыяққакынғилтықаның. ⁹ Ии! Тамәкут қырңуғульхит Туғнығәм синагоғаңани, Иудеяңунйкут. Иўырңа иқлтыңиқыстыңўт; Иудеяңунғитут. Лъпысинун писльюки қуңухтыснақанка сивухпысигун. Тәхкын лйлтықәт пиниқыхкымси. ¹⁰ Қылытықакмси нуқытысқылыюси. Қәткыхқақутыхпысиның қылғилтықа пақнйхсяхлтықамси сығлылйлтығының кәнәкылғиының нунатағағының тамаҳәның. Тамәкут сығлылйлтыхыт нанғиқултықит қамахлаўюки югыт кияхлтыхит нунами.

¹¹ Тагияхтухтуңа. Айыпсюгильюси ухпықумаңинахтыңә китумун алңунак ўаянғитысқылыюки қахпаси. ¹² Каялкъйлғи ағвығақытәхтыслтықақа Кияғнығма Храмыңани, алыямыңлъю әнәнғитук. Ынкәм лъңакун игақылтықақа әтха Кияғнығма, әтхалью Кияғнығма ныхлъяган, Иерусалимығрағак, укилғи қилягмың Кияғнымның. Лъңакунлъю игақылтықақа атығрағак. ¹³ Сигутылгукуфси нагатыкык сямың пйқуткык Тағнығак ухпықанун!»

Уңипақ Ухпықанун Лаодикиямылнұғнун

¹⁴ «Игақигу уна уңипақ яқулыгмун иглығутилғи ухпықаның қырңуғуткаюғның юғағвигани Лаодикиям.

Уна уңипақ Аминымың пиңўқ. Атәсийғмылнұғуқ, ипапихқыңьалғиңўқ лйсимакиста. Лъңакун Кияғнығым улимакақә сяңўә қамахлаўюку.

¹⁵ Лйсимакамси сьқыстык: исыкинанғитуси, налиғмың угуқнанғитуси. Исыкиналғиситук налиғмың угуқналғиситук! ¹⁶ Ынкәм мақарғәхәтыхпысиның, исыкинанғилнұси налиғмың угуқнанғилнұси, қысйнъақамси қанымның! ¹⁷ Пйқуси аклъюңинъилюси, алхығутыхлъягақнилюси, аклъюңиганъилюсилью. Иўырңа нальюкуси

сығлығәғүси, наңлығнахтуси, акльюмәси, аяңәси, амсикағмытусилью. ¹⁸ Тамәкын апалъюкльюку уңипәтамси акльюңиғисқыльюси тукфихтыху золото қиғыхтыңъәқак кыныхқун, тыңьяхтухтык хұаңамнун. Тукфиғитыклью хұаңамның қатылғиның әтканың сәпысыкльюки кайңуналғит амсикағмытылыси. Тукфиғитыклью хұаңамның ағақхамың ийыхпысинун ысхәсягутысыкльюси.

¹⁹ Тамәкут пиниқыханка нальхусағақанка, ағыюғақанкалью. Ынкәм сягиқыңығухтык, авутықкльюси сығлыққынъанихтык. ²⁰ Йи! Ныкывлюңа амигми тыңлюхтухтуңа. Китум алңунак нагакукумигу мыка, амигмың қыльпыгусимақаңа итыхлыкуңа лъңанун. Ынкәм нығылгусихлыықақа, лъңанлъю нығылгусихлыықәңа.

²¹ Каяльқйлюңа ынкәм ақумгәңа сәғүани Атама умйлгусйкун ақумутахкынкун. Таўатыхпиғақ каяльқйлғи ақумыслыықақа сямкун умйлгусигныкун ақумутамкун. ²² Сигутылгукуфси, нагатыкык Тағнығак сямың пйкуткык ухпықанун!»

Манигүтыльық Қиялғми

4 Тәхкын тамәкут киңуңитның тәўа ысхағақа қиялғми амик қыльпалңуқ!

Ма нагатқақа қалғихтәтытун аюқылғи, хұатын пйқ: «Мая хұавык. Лъпынун ысхахтыснақанка сяңүәт пияхқат». ² Таўаниңинақ Тағнығанитуңа. Тәўа қиялғми ысхағаққа умйлгусик ақумутак, кина ақумгафтуқ. ³ Ақумгалғи умйлгусигни ысхақәлюни иқахтахкытун ясписылью сардисылью аюқуқ. Увитаңани умйлгусим тәўа аглюк иқыхтакык смарагдытун аюқльютык. ⁴ Увитаңани умйлгусим ақумутахлыағым тәўа югинақ стамат сйпнықльюки умйлгусит ақумуталғутыт. Тәкутхун ақумгатңафутт югинақ стамат сйпнықльюки уфат қатылғиың атқуяғульютың, золотамыңлью қахпалютың. ⁵ Умйлгусим ақумутахлыағыхкының калъюғым ниғүәхпахти, лывыкльюхти, тыңәхтилью пйт. Сивухкыни умйлгусим ақумутахлыағым тәўа мәғрағвинлык нанит кумаңалғит, тәкут мәғрағвинлыгфутт тағнығи Кияғнығым. ⁶ Умйлгусим ақумутахлыағым сивухкыни тәўа кыльйсюгнилңуқ қырғысы, мығрәкыхтақ кристаллыстун.

Умйлгусим ақумутахлыағым увитаңани, тамахитни сянихкыни, тәўа стамат Уңувалғит, ийыхлыағуфутт сйймыхтыхунлью, ақсығимыхтыхунлью. ⁷ Сивулиқ Уңувалғи левысюгнитыфтуқ, тўңлихә Уңувалғи волсюгнитыфтуқ, пиңаят сяңүә Уңувалғи хиналғуфтуқ юғым хинәның, ынкәм стамитаңат

Уңувалғи тыңәкаюхтун қаўәхпахтун аюқыфтуқ.

⁸ Ынкәм стамат Уңувалғит тамахағмың ағвинлығның якулгутутыфтут, ынңәталъ югусйт ийыхлыағуфутт талўа қамавык яқхұита асиңитнун. Ағныхтүмән унухтүмән тәқиғалңұт иляганығмың:

«Аглығналғи, аглығналғи, аглығналғи,
Атангүк Кияғнық, Ахтуғьяхқәңғитыхлыақ,
лъңаңүк мәтын, лъңаңүк сивунғани,
лъңаңүк тагияхқак!»

⁹ Тәкут стамат Уңувалғит иляғахтут илягәтңитның усюқильхым, құлвағильхым, игамсиқаюльхым ақумгалғимун умйлгусигни ақумутахлыағығни, кияхлыығимун қўнпырухлыақ кынлыңунән. Таўатын пинғата ¹⁰ югинақ стамат сйпнықльюки уфат нйнгутақут сивуңакун ақумгалғим умйлгусим ақумутахлыағыхкынкун, манигуғақат кияхлыығи қўнпырухлыақ кынлыңунән. Тәкут пресвитерыт қахпатың матахлыюки лъйқит сивуңакун умйлгусим ақумутахлыағыхкынка, ынкәм иляғағақут:

¹¹ «Хұаңкута Атаныхпут Кияғныхпут!

Лъпык тугупыстағьяхқакатын усюқильыхлыағыт,
құлвалъыхлыағыт,
игамсиқаюльыхлыағыт ахтуғьяхқәңғильыхпынун.

Улимакакутыхпының сяңүә қамахтыңъәғлюку,
пиюкыльыхпытун кияхлыықут ынкәм
альхығульықутлью уңувалъығмың».

Ймгат Игат, Пыньйғахақлью

5 Тәхкын ысхағанка ймгат игат ағынқигныңан йханильюки ақумгалғим умйлгусим ақумутахкыни. Тәкут ймгат игат игағвикыхкәфутт иңлюхтун, умыглютың мәғрағвинлык печатының. ² Тәхкын ысхағақа ахтуғьяхқәңғилңуқ якуллык. Игляхтулюни әптилғи: «Кина итагнағьяхқәўа икуғьяхқәлюки мәғрағвинлык печатыльхыт қыльпыхсяхқәлюки ймгат игат?» ³ Тәўа аваңитуқ китумың алңунак қиялғми, налиғмың нунами, налиғмың нунам асиңани итагналғи қыльпыхсяхқәлюки ймгат игат, ысхағьяхқәлюкилью илюңит. ⁴ Ынкәм қияғүәхлыахтуңа қаюхлыақ нәлькыңгилькаңат кина алңунак итагналғи қыльпыхсяхқәлюки ймгат игат, ысхағьяхқәлюкилью илюңит. ⁵ Тәхкын атәсим уфам пйңа: «Қияхпынаң! Йи, лев. Иудам рамкыңаның пиңуқ, Давидымлью киңунқә. Каяльқйстыңуқ ынкәм лъңа итагнахтуқ икуғьяхқәлюки мәғрағвинлык печатыльхыт қыльпыхсяхқәлюки ймгат игат».

⁶ Тәхкын ысхағақа Пыньйғахақ ныкывғалғи сәғүани умйлгусим ақумутам. Қукитнитыфтуқ стамат уңувалғит, уфатлью. Пыньйғахақ ысхақәлюни никимкун тукутқак. Мәғрағвинлығның

сигунылгуфтуқ, мәҗрағвинлығныңлзю ийылгуфтуқ. Такут ийыт мәҗрағвинлык тағнығақй Кияғнығым, каяхтыкй тамаҳәнун нунам. ⁷ Пынъйғаҳәм такулюку умйлъхусигни ақумутағни ақумгалғй, ағынқигныңған йханың тууй ймгат игат. ⁸ Тугуяки ймгат игат, такут стамат уңувалғйт, югинақлзю стамат сйпнықлзюку пресвитерыт сыкықутут нунамун сивуңақун Пынъйғаҳәм. Тамаҳағмың тугумйқлзютың гуслимың, золотамыңлзю сяғныҳағның ыслъықңалғйт фимиамымың. Фимиамыт юғақйт Кияғнығым югита. ⁹ Илягахтут нутағамың илягәтмың хұатын: «Итагнахтутын тугуяққәлюки ймгат игат, икуғьяққәлюкильзю печатыңит. Тукуткәлғйтын, аўапыныңлзю тукфиқақатын югыт Кияғнығмун.

Лъңит тамаҳйтның пиңут рамкының, улюның, юғның, нунатәныңлзю. ¹⁰ Ынкәм Атаныҳпагулъханитыстатын, священнигаңұхтыстатынлзю Кияғнымнун, умйлгыстунлзю иглығутилъықут нунами». ¹¹ Ысҳапагумалюңа нагақуғанка мыңит яқулылғутыҳлзюагыт. Угльпихлзюйғйт кыстыпағниңилңут. Ныкывғатңуфутт увитаңани умйлгусим ақумутам, стаматлзю уңувалғйт, утфатлзю. ¹² Игльхтулютың пйқут:

«Пынъйғаҳақ тукуткақ, итагнахтуқ альхысхқәлюку ахтуғьяққәңгилъық, аклзюңи, пыққинылъық, икнақылъық, құлвалъық, ниғуққылъық, усюқылъықлзю!»

¹³ Тәхкын нагақуғанка тамаҳағмың улимәғйт, қиягмылңут, нунамылңут, нунам асиңанилңут, кылъйнилңутлзю. Қамахлзютың пилғйт ақумгалғймунлзю умйлгусигни ақумутағни, Пынъйғаҳағмунлзю:

«Усюқилъыңитык, құлвалъыңитык, ниғуққылъыңитык, ахтуғьяққәңгилъылгутыклзю қўнпырухлзюа кынлыңунән!»

¹⁴ Тәхкын стамат уңувалғйт пйт: «Аминь», утфатлзю сыкықұлзютың нунамнун, манигуғахкыт Кияғнықлзю, Пынъйғаҳәмлзю.

Пынъйғаҳәм Қыльпыхқуқәңи Печатылъхыт

6 Тәхкын ысҳапагақа Пынъйғаҳәм қыльпыхтыкақа сивулиқ печатылъық тақуның мәҗрағвинлығның печатылъығның. Таўантыфут стамат Уңувалғйт, нагақуғақа атәсиқ пилғй: «Таги!» Мыңа калъюгыстун тыңәлғй. ² Тәхкын ысҳағақа қатылғй күни. Иглығутистыңа углювылгуфтуқ, қахпалитәтлзю. Лъңаңуқ каялқйқақ аңуягминың, ынкәм әнуқ каялқймаңаңналюни.

³ Пынъйғаҳәм қыльпыхсықминигу тўңлиҳә печатылъхым, нагақуғақа тўңлиҳә Уңувалғй пилғй: «Таги!» ⁴ Иляңа күним әнуқ, кавилңуфтуқ. Иглығутистыңа пильыққалитәт югыт ныкыхмытунъанитысқылзюки тукуқутысқылзюки. Тўныхкәтлзю сывихпагрухлзюагыт.

⁵ Тәхкын Пынъйғаҳәм қыльпыхсықминигу пиңайтаңа печатылъхым, нагақуғақа пиңайтаңат Уңувалғй пилғй: «Таги!» Ысҳағақа тағнылғй күни. Иглығутистыңа әпқәсилгуфтуқ йхмини. ⁶ Нагақуғақа мыстун аюқысюгнлңуқ акулңитни стамат Уңувалғйт пилғй: «Мерам има пшеница акикә атәсим динарийем. Пиңают мерам имй ячменыт акикй атәсим динарийем. Иўырңа нәфқыхпынакык маслинам мысйға, винолзю».

⁷ Тәхкын Пынъйғаҳәм қыльпыхсықминигу ыстамйтаңа печатылъхым, нагақуғақа стамйтаңат Уңувалғйт пилғй: «Таги!» ⁸ Ысҳағақа ахсылзюа күни. Иглығутистыңан әтқыфтә Тукулъық, Адым малихтә. Пильыққалиткәфтук тукуқйсқылзюки ыстамаққылъхан нунам юги сывихпахкун, панығәтылъыққун, ақниғныңқун, угўйхсылғйтхунлзю тығикусйтхун нунам. ⁹ Тәхкын Пынъйғаҳәм қыльпыхсықминигу талъимйтаңа печатылъхым, ысҳағанка асиңанилзюки ахқыфигым уңувасйт тукуқуқат. Тукуткақыққаңит қаюхлзюа ухпықыққақыққаңит Кияғнығым ақузитаңи, уңипақумаңаңитлзю.

¹⁰ Акилғуҳлзюахтут: «Кәй Ахтуғьяққәңгитыҳлзюа Атанық, аглығнахтутынлзю, ипапигутынлзю! Тамәкут нунам юги тукуқуқат хұақунъың, натын тахкән утақйнәақсикй нанқихсыққәлюкильзю, ағьюғьяққәлюкильзю?» ¹¹ Тәхкын атәсикахтйта уңувасйт тукуткәт қатылғймың аткуялиткйт, мығнәлйстысқықхйтлзю. Таўатын пияққәгут қаюхлзюа иляңи ухпықәлгутңит, Христосымлзю қыпҳахтыңи тукусыққәгут лъңита тукутылъхистун. Ынкәм мығнәлинакут кынляңа угльхталңит нәмастыката тамәкут тукусыққат.

¹² Ысҳапагақа Пынъйғаҳәм қыльпыхсықминигу ағвинлйтаңа печатылъхым нуна уфсюгутыҳлзюахтуқ. Сиқинық тағнықтә сювиналғйтун қйпағахтун улимакатун козёлым мылқуаның. Танқиклзюа ыслъықңалғй аўыстун лйхтуқ. ¹³ Иғалықытәғйт қиягамың ифкақутут нунамун катам таўатын қигумаңилңут смокват ифкақұлзюхйт уқфигмың ануқыҳлзюагыт уфсюгутылзюахтун. ¹⁴ Қияга авйғутуқ ймгат игат имылъхистун, қамахлзютың нәйғатлзю қйқатлзю нұхқутут нымыхның. ¹⁵ Тәхкын нунам умйлги, иглығутистыңи, пильюуахтыт умйлгыт, аклзюңилңут, қйлңумихтикаюгыт, тамаҳағмың қыпҳахтылзюагыт, қыпҳахтылзюаңилңутлзю йхтут қайыни, акулңитнильзю уйғагыт нәйғани.

¹⁶ Нәйғанунлью, уйғагнунлью акилгүгут:
«Ульығвикикут йғысқылъюта хинәның ақумгалғим
ақумутахкыни умйлгусим,
сякшәльыхляганыңлью Пынъйғаҳәм! ¹⁷ Кәтуқ
Ағныға ағыюғилъықхақхляга хуаңкунъун ынкәм
китумңам анахльықагу!»

144,000 Израилығмит

7 Тамәкут киңуңитның ысхағанка стамат
якулгыт ныкывғалъхйт ыстамани каңиғитни
нунам. Якулгыт нуқнықыфтит стамат ануқыт
ануқлтынғитысқылъюку нунами налиғмың
кылъйни налиғмың алңунак уқфигни. ² Тәхкын
ысхағақа иляңа якулык маюлғи асивағмың
тугумйлык нальюнигутаңаның уңуалғим
Кияғнығым. Якулгым акилгүги стамат якулгыт
Кияғнығым тұныхкй ахтуғьяхқәнғилъығмың
нәфқысқылъюку нуна, кылъйлъю. ³ Якулгым пй:
«Нәфқыхпынән нуна налиғмың кылъй налиғмың
уқфигит! Утақйтык кынляңа печатыльымнъун
қайитхун қыпхақтыңи Кияғнымта». ⁴ Тәхкын
нагақуғанка қафснгутаңи югыт печаталыхтуқйт
қайитхун. Югыт угляхталяңит 144,000ңуфтут
тамахйтның рамқыңаның Израилым.

⁵ Иудам рамкыни 12,000ңуфтут,
Рувимым рамкыни 12,000ңуфтут,
Гадым рамкыни 12,000ңуфтут,

⁶ Асирым рамкыни 12,000ңуфтут,
Неффалимым рамкыни 12,000ңуфтут,
Манассиям рамкыни 12,000ңуфтут,

⁷ Симеоным рамкыни, 12,000ңуфтут,
Левийем рамкыни, 12,000ңуфтут,
Иссахарым рамкыни, 12,000ңуфтут,

⁸ Завулоным рамкыни, 12,000ңуфтут,
Иосифым рамкыни, 12,000ңуфтут,
Вениаминым рамкыни, 12,000ңуфтут.

Юлгугутыхлягыт Манигуқаңат Кияғнық

⁹ Там киңуңаның ысхағанка угляпыстәхлягыт
юлгугутыхлягыт китум алңунак
кыстыпагниңилькаңи! Тамахйтның пиңуфтут
нунатәның, рамкының, югның, улюныңлью.
Ныкывғатңуфтут умйлгусим ақумутам,
Пынъйғаҳәмлью сивухкынкун. Қйпағәльютың
қатылғиның, тугумйглютыңлью пальмам уқфиган
авайитның. ¹⁰ Акилгүтыхляхтут:

«Югулилъық Кияғнымта пикә умйлгусигни
ақумутағни ақумгалғи, Пынъйғаҳәмлью!»

¹¹ Қамахльютың якулгыт ныкывүтут увитаңитни
умйлгусим ақумутам, уфатлъю, стаматлъю
уңуалғит. Тәхкын сыкықутут нунамун сивуңақун
умйлгусим ақумутам, манигуғат Кияғнық. ¹² Пит:
«Аминь! Кияғныхпұт тамахағми усюқльигу,

ниғухқылъигу, игамсиқаюгвикльигу,
құлвағлигу қаюхляк лъаңуқ пықиныльылык,
ахтуғьяхқәнғилъылык, икнақылъылыклью.
Лъаңа тауатытуқ қўнпырухляк кынлыңунән!
Аминь!»

¹³ Тәхкын атәсим утфитның әптәңа: «Кинкуңәуат
қатылғиың қйпағағңалғит, накынлью пиңуәт?»

¹⁴ Қймсиғақа: «Югунйқ, лъпык лйсимакатын».
Утфам пйңа: «Тәкуңұт сюфльюгуткат
сығлылйгрукутәхлягмың. Пынъйғаҳәм әуақун
ағвиглюки қйпағатың, қатықтыстыкақйт.

¹⁵ Тамәкын апальюқльюку ныкывғатңұт
сивухкыни Кияғнығым умйлгусин ақумутахкыни.
Манигуғақат ағныхтұмән унухтұмән Храмыңани.

Ақумгалғим умйлгусигни ақумутағни
азигутихльықй найтңалъығминың.

¹⁶ Игатиқнанихльықут,
налиғмың мықсюгыюгнанихльықут.
Сиқинғым налиғмың алңунак угуқнахльялғим
угунъәнғити.

¹⁷ Пынъйғаҳақ умйлгусим ақумутам сәғуәнилнуқ
пынъйғнихтыкыльықәт.

Мағьяхқухльықй сыңуәлғинун мығнун
уңуалъылитикаюгнун, Кияғнығымлью
қуниңихтухльықй».

Мәғрағвинлйтаңи Печатыльхым

8 Пынъйғаҳәм қыльпыхтақңамигу
мәғрағвинлйтаңа печатыльхым, қйлягми
қалъыгнанигүәгутут ынтақун афльюм авыльхатун
тахкән. ² Тәхкын ысхағанка тәкут мәғрағвинлык
якулгыт ныкывғалғит Кияғнығым сивуңақун.
Тамахағмың қалғихтәтыңутут. ³ Тәхкын иляңа
якулык, тугумйлык золотамың сьгнығмың,
тагилюни ныкывуқ ахқыфигығни. Тұныхкәт
фимиамылгутмың илятысқылъюки қамахльюки
юғитнун Кияғнығым юган. Якулгым лъй золотагнун
ахқыфигыгнун сивуңанилңуқ умйлгусим ақумутам.
⁴ Фимиамым агыпсә маюхтуқ малигульюни
юғалъхитхун Кияғнығым югита. Маюхтут
Кияғнығмун сьгнығмың якулгым тугумйғаның.
⁵ Тәхкын якулгым, тугулюку сьгнық, имиғә
кыңғаның ахқыфигым. Сьгнығым имй миллөти
нунамун. Ынкәм калъюгухтыхляхтуқ,
кавлыхтахляхтуқ, ниғуәхпахтахляхтуқ, нуналью
уфсюгутыхляхтуқ.

Қалғихтәтыт

⁶ Тәхкын мәғрағвинлык якулгыт, қалғихтәтылгыт
ятәхқут қалғихтиналютың.

⁷ Сивулим якулгым қалғихтәтти қалғихтә. Тәхкын
кафтыкшаклью, кынықлью ақумлютык әўмың
нунамун миллөтахкыт. Ынкәм пиңаюхқылъа нунам

паныхтуқ, пиңаюхқылъхитлъю уқфигыт паныхтут, қамахлъютыңлъю сюңағьюлғйт выгәғйт паныхтут.

⁸ Туңлихән якулгым қалғихтәтни қалғихтә. Тәхкын сяңӯә нәйғахлъяхсюгнилңуқ кумағуғңалғй, миліютәт кылъйнун. Ынкәм пиңаюхқылъха кылъйм әўғухтуқ. ⁹ Пиңаюхқылъхит кылъйнилңұт уңувалғйт туқұт, пиңаюхқылъхитлъю аңьахпагыт нәфқыңьўәғй.

¹⁰ Пиңайитаңита якулгым қалғихтәтни қалғихтә. Тәхкын иғалықытәхлъяк, кумағуғңалғй нанистун, қиягамың ифкахтуқ пиңаюхқылъхитхун кйўылтъю, сыңбулғйтлъю мығыт. ¹¹ Әтха иғалықытәғым «Сюңағни». Пиңаюхқылъха мығым сюңағнихтыкақ ынкәм юлғутыхлъягыт мығлютың тукукат қаюхлъяк мық сюңағнихтыкәлғй.

¹² Стамйтаңита якулгым қалғихтәтни қалғихтә. Тәхкын сям тынпй сиқинық, танқик, иғалықатәғйтлъю, ынкәм пиңаюхқылъхй мамлыхтй. Пиңаюхқылъха ағнығым мамлыхтә, пиңаюхқылъхалъю унугым.

¹³ Ысхағақалъю, нагақуғақалъю қаўәхпак тыңәлғй құлвани, игляхтулюни пилғй: «Сығлығьўәғунақңұқ! Сығлығьўәғунақңұқ! Сығлығьўәғунақңұқ! Киңулит пиңают якулгыт қалғихнақыхкумыхтыки қалғихтәтытың, тәхкын ынңәталъ сығлыпыстәғунақңұқ югнун нунами кияхлъыхйт тамәни пилъығни!»

⁹ Тәхкын талъимйтаңита якулгым қалғихтәтни қалғихтә. Ысхағақа иғалықытәқ ифкақақ қиягамың нунамун, қипыталиткәфтуқлъю қыльпыхтысқылъюку асилиғнығилңуқ ляўәқ. ² Иғалықытәғым қыльпыхтә асилиғнығилңуқ ляўәқ. Тысямакын агыпсюқ әнуқ катам агыпсютун ыхлъюхлъягым рыпалъ сиқинықлъю, қиягалъю мамлыхтә агыпсюм. ³ Тәхкын агыпсюмың әнлығәтут саранчалғутыт, нунамунлъю укихтұтут. Кәпуғьяхқат югның, катам скорпионыт кәпыльхистун. ⁴ Уңипәткәлғйт саранчат нәфқыфқыта выгәғйт писқылъюки налиғмың сюңағьюгыт нунивахсығат налиғмың алңунақ уқфигыт. Ақнихтысқыхкйлью тамәкуңинәт югыт Кияғнығым нальюнйльхилькаңи қаўйтхун. ⁵ Саранчанун туқуқухтыснаниқй тамәкут югыт, тәўаңинақ икфиқыстыхлъягыстысқыхкй талъиматнун танқинун. Скорпионыт кәпыльхистун югыт икфиқыхлъякат. ⁶ Тәкуни талъимани танқини тамәкут югыт туқуопихлъықут, иўырңа туқупағниңильықут. Югыт туқунақыхлъяхлъықут, иўырңа туқунәнғитут.

⁷ Саранчат ысхақәлютың кұнистун аюқут пильюўамун ятәхқыкат. Нәскүйитнитыфут льяңақа золотат қахпат, хинйтълю югыт хинйстун аюқлъютың. ⁸ Нуййт ағнат нуййстун аюқлъютың, хұтңитлъю левыт хұтңистун аюқлъютың.

⁹ Югусимыхтыхун қалътылгуфтут ысхақәлютың сявиқынғәғйт сякимағйтат. Яқўғиталъю сюлюхталъхит льяңақа колесницат кұнитукат сюкыралғйт пильюўамун. ¹⁰ Папылгуфтут скорпионыстун кәпикаюгмың. Ынкәм талъиматнун танқинун югыт икфиқыстыхлъягйт папыгмыхның капуглюки. ¹¹ Умйлылгуфтут иглығутилғй лъңитның, якулгуфтут ысхәмакистыңа асилиғнығилңұм ляўәғым. Еврейистун әтха Аваддон, Грегыстун Аполлион, (хұатын писик: «Нәфқыста»).

¹² Сивулик сығлыпыстәхлъяк альпахтуқ, тәм киңуңаның паниның мәлғук сығлыпыстәхлъягык пияхқәгук.

Ағвинлітаңа Қалғихталъхым

¹³ Тәхкын ағвинлітаңита якулгым қалғихтәтни қалғихтә. Нагақуғақа ма золагаңның ахқыфигығның стаманың сигунылгығның тыкышқамығныкун Кияғнығым сивуңанилңұк.

¹⁴ Тәм мым алыхқуғә ағвинлітаңат якулгыт қалғихтәтылык. Пикә: «Итымутики стамат якулгыт асихқыңәлғйт кйгўльягығни Евфратығни!»

¹⁵ Ынкәм стамат якулгыт итымуткй. Ятәхқыхкәфут тәмун афльюмун, ағнығмун, танқимун, аюмиқульығмунлъю туқуқйсқылъюки пиңаюхқылъхй югыт. ¹⁶ Уңипәтәңа угляхтәляңитның кұнитхун иглыхлъыхйт пильюўахтыт, юк қуля миллионыңуфут.

¹⁷ Ысхағьўәльымкун ысхағанка кұнит, иглығутистыңитлъю. Сякимағйтит кыңгыстун кавитыфут, сапфирыстун сюңағьюкыхтыфут, укумьягыстун, тықуҳсюгнилңуфут. Кұнит нәскүйит левыт нәскүйистун аюқыфут, қанғитның әнұт кынық, агыпсюқ, укумьяк. ¹⁸ Тәкутхун пиңаютхун нәфқильыхлъяхтыхун туқуқуғйт пиңаюхқылъхй югыт. Кұнит қанғитның әнлығәтут кынық, агыпысюқ, укумьяк. ¹⁹ Кұнит ахтуғьяхқанғилъылгұт қанғитнилью, пәпхитнилью. Пәпхит нымығьястун аюқылғйт нәсқулгыт кйतिकусйт югнун.

²⁰ Иляңи тамәкут югыт туқутыльхилькаңит тамәкут нәфқильыхлъягыт, авутықумаңилңұт пыхсюгумаңилькаңит кияғныңлъяқатың. Манигугнанймаңитит тұғнығәт, кияғныңлъяқатлъю улимәғйт золотамың, серебромың, сйлюмың, уйғамың, унаҳсимыңлъю. Тамәкут ысхәсәхқанғилңұт, нагақұсәхқанғилңұт, налиғмың пиюгьяхқанғилңұт. ²¹ Талъа авутықуткумаңилькаңит юхталъытың, алигнахтәлъытың, ныңұхтыхпынатың атуқутыльықтың, налиғмың тыглығнильытың.

Яқулыклью, Ймгатлью Игахәт

10 Тәхкын ысхағақа иляңа ахтигатыхльяк яқулык укилғи қиялгмың. Пилюгугафтуқ қиялгәғмың, нәсқұан қуляңани аглюк, хинә сиқиниһтун кұкхульюни, игукиклью кумағулғистун столпыстун аюқльютык. ² Тугумйқыфти ймгат игахәт қылъпалнұт. Ағынқиғнығық итыгани тұтыстй кылъйм мыған қайңакун, сяғумигнықлью итыгани тұтыстй қүткун. ³ Игляхтупихльюни акилгүгук левым уйиһнильхастун. Акилгүхльягыян марағвинлыгыагыт кальюгыт тыңъахтағут. ⁴ Марағвинлыгыагыт кальюгыт тыңъахтағьята игақнақсағанка сямьң пилъхит. Иўырңа нагақуғақа ма қиялгмың пилғи: «Аксақики марағвинлыгыагыт кальюгыт сямьң пилъхит, игақыпынаки!»

⁵ Тәхкын ысхағақа яқулык ныкывғалғи кылъйкунлью, қүткунлью. Қиялгмун ныңугутй ағынқиғнығық йхыни, ⁶ акықйқ Кияғнығым әтхақун кияхльықй құнпырухльяк кынлыңунән. Лъңаңулғи улимағикақ қияламың, нунамың, кылъйның, сямьңлью тамаҳаның тәкунилнұғның. Яқулык пйқ: «Пилъыққақ кәтуқ. ⁷ Иўырңа марағвинлиһтаңита яқулгым қалғиһнақыкумигу қалғиһтәтни, тәўа Кияғнығым апығиһльықә ухпықилъыни қайвиҳсимаңилькынъи сивуңгани. Ухпықилъха атәсийгуқ әпқә қыпхақтыминун ўкналиқистынун».

⁸ Тәхкын нагақуғақа мым қиялгмың алыққуғлятағәңа: «Агляғлютын тугуки қылъпалнұт ймгат игат йханилнұт яқулгым ныкывғалғим кылъйкунлью, қүткунлью».

⁹ Яқулыгмун агляғлюңа туңсиғанка имығналғит игахәт. Пйңа: «Тугулюки нығики; ақсақуһпыни қуғәхльықут иўырңа қаныһпыни мўгалъықут мёдыстун».

¹⁰ Яқулгым йханың тугулюки ймгат игахәт нығанка, имани қанымни мўгатут мёдыстун. Иўырңа тўфсақынқа ақсақуқа қуўәхтә.

¹¹ Тәхкын пйтңа: «Альямьң ўкналиқуткыпыстәғьяхқакатын юлғутыт, нунаталғутыт, альяһинәт улюлғутыт, умйлылғутытлью».

Мәлгук Уңипақтык

11 Тәхкын китум аявилитәңа успутәсиқысқильюку. Ынкәм каяхтәңа: «Успутағьяхтуху Кияғнығым Храмыңа, аққыфигыклью, кыснакытынлью югыт манигүлъхит таўани. ² Иўырңа успутахпынән Кияғнығым Храмыңан уқха ыслъятәнилнұқ, қаюхльяк тўныхкәгуқ язычнигнун. Тутмәсхақнақнұят Аглығналғи Ныхльяк югыгмалғу мәлгук сипнықльюку танқини. ³ Уңипақтыкка

пилюгугалғик вретичемиң, ахтуғьяхқәңгилъылыльықакха укналиқысқильюкук 1,260 ағнығнун».

⁴ Мәлгук уңипақтык мәлгугүк маслинам уқфигык, мәлгугүклью кынылғутам тунымакык ныкывғалғик сивуңани Атанған нунам. ⁵ Ынкәм китум алңунак ақниһнақуткыхкумикык, қәңғыхкының кынғым әнлюни туқуқуһльықй аңуягит. Китумлью алңунак ақниһнақуткыхкумикык тәўа туқусяқәхльықуқ. ⁶ Ахтуғьяхқәңгилъылгүк қиялага ыслъяльюгуднанйсқильюку ўкналиқильыхкыгни. Ахтуғьяхқәңгилъылгүк мығыт әўуһтысқильюки. Ахтуғьяхқәңгилъылгүклью альяһйнағның икфиқналғиһның сығлылйһльяғның, аўын таўатын пйқыльықук пиюкыльығмығыстун.

⁷ Апығиқуык уңипанығмың, асилиғнығилнұғмың ляўағмың аныльықуқ тығикусяльюк.

Пильюўахльықәк ынкәм каяльқыхкумикык туқульықәк. ⁸ Кымыхкўәғик тамәнльықук тўмңани ныхльяғым, Атанғита қақурағвигани. Тәна ныхльяк әтқыфтуқ Содомымыңлью, Египетмыңлью қаюхльяк юги Содомығмйстунлью, Египетығмйстунлью аюқылғит. ⁹ Югыт нунатахәның, рамкының, альяһйнағның улюоның, нунатаныңлью тагилъықут ысхағналюкык кымыхкўәғик. Таўатын пилъықут пиңаюнун ағнығнун авыльылиғлюку, китумунлью алңунак қуңуһтыснанихльықакхыт. ¹⁰ Тәкук ўкналиқистык икфиқыстихльякәлғик нунам югитнун. Ынкәм югыт куяхльяхльықут, тункўльықутлью тунусямың илямыхнун, апальюқльюку туқульыхкынун.

¹¹ Иўырңа киңуңитның пиңают ағнығыт авыльылиғлюку Кияғнығым анығныни итыһтыстыкә ўкналиқистыгнун. Ынкәм ныкывьямык, қамахльютың тамәкут ысхағлюкык алиңрүғутыхльякат. ¹² Тәхкын ўкналиқистык нагақуғәк игляхтупихльықй ма қиялгмың пилғи: «Маюхтык хўавык!» Аңуягит ысхапагумалюки маюхтук қиялгмун қияләўәқкун. ¹³ Таўани пилъығми қывўтыпихльюни нуна уфсюгутыхльяхтуқ; қуляқкыльха ныхльяғым нәвуқ. Ынкәм 7,000 юк туқуқуғә нунам уфсюгутыльыхльяган. Тамәкут югыт яйўәсыкат какавәтәтыхльяглютың усюқуһтәт Кияғныға қиялгым.

¹⁴ Тўнлихә сығлыпыстәхльяғым сығлылйльықым альпахтуқ, иўырңа ысхақтыху пиңая сығлыпыстәхльяғым сығлылйльықым кәсяхтуңыстахтуқ.

Марағвинлиһтаңа Қалғиһтәтым

¹⁵ Тәхкын марағвинлиһтаңита яқулгым қалғиһтәтни қалғиһтә. Игляхтупихльютың мыт қиялгми пйт: «Атаныһпагульха нунам

атаныхпагулькәхтәк Атанымталъю,
Христосыңанлъю, ынкәм Лъңа иглыгутилъықуқ
қўнпырухлъяк кынлыңунән!»¹⁶ Тәхкын югинақ
стамат сйпнықлъюку сйванлъығыт ақумгалғйт
умйлгуситхун ақумутамыхтыхун Кияғнығым
сивуңани, хинатың сыкылтъюки манигуғәт Кияғнық.
¹⁷ Пикәт:

«Игамсиқаюгвикамкын,
Атанық Кияғнық Ахтуғьяхқәһанғилңуқ,
кияхлъыһи мәтын, йўлыңлъю кияхлъыһи!
Тугумән ахтуғьяхқәһанғитыльыхлъягын ынкәм
пйнлихтутын иглыгутимун.

¹⁸ Нунам юги сякшитыхлъяхтут,
иўырңа мәтын сякшәльыхқан кәтуқ.
Туқукат нанқихсяхқәхтут.

Акилыхтуғьяхқәхтатын қыпқахтытын
укналиқистыт,

ағлығналғйт юхтын,
қамахлъюкилъю сйвакилғйт лъпынун,
укаванлыңұтлъю, апыхсыгутлъю.

Туқуқульыхқан кәтуқ тамәкунун туқуқуқаның
юғның нунами».

¹⁹ Тәхкын Кияғнығым Храмыңа қиягмылңуқ
қылъпатыфтуқ. Таўани Храмыңани ысқағакка
Ковчегык Кияғнығым Заветылғутакык. Тәхкын
ниғўәхпахтахтук, ыфтухтахтук, тыңәхтахтуклъю
кальюгык; нуна уфсюгутыхлъяхтук,
кафтыкшагухтыхлъяғәлъю!

Ағнәқлъю, Драконылъю

12 Тәхкын қиягами сяңўә сәғйғанапихлъыһи
алихтуқ лйгикусихқәхпуд пияхқамун: Ағнақ
пилюгуғлюни сиқинығмың, итығи танқикун
ныкыхлъютың, нәскумикун қахпалюни қуля мәлғук
сйпнықлъюку иғалықытәғның. ² Кумилгуфтуқ,
иғниюгым ақнихқыльюку лъйғә, әнақылъхан
тағнухәм арахқә.

³ Тәхкын қиягами сяңўә иляңа
сәғйғанапихлъыһи алихтуқ лйгикусихқәхпуд
апығйғнақылғймун: Таўа кавилңуқ драконыхлъяк,
мәғрағвинлык нәскулык, қуля сигунылык, ынкәм
қамахлъютың нәскўә қахпалгутутыфтут.

⁴ Папыгминың сәқипхуті нунамун пиңаюхқыльхи
қиягам иғалықытәғи. Тәхкын дракон ныкывыхқак
мануңакун ағнам нығналюку тағнухә
иғниғыснақагу. ⁵ Ағнақ иғныңуқ, иглыгусяхқй
қамахтыңўәғлюки нунам юги сявикиңағмың
анагуталиғлюни. Иўырңа ағнам тағнухә ақуқағлюку
ағлятәт Кияғнығмун, умйлгусихкынунлъю
ақумутагнун. ⁶ Ағнақ қимахтуқ килгәнун. Тамәни
Кияғнығым ятәхқуткақыхқаңа ныкахқамың,
афльыңаксяхқәқыхқаңат 1,260 ағнығыт.

⁷ Тәхкын қиягми пильюгутут. Михаилымлъю
якулькульхйт пильюуағәт дракон. Драконымлъю
якулькульхйт пильюуағйт Михаилылью
якулькульхйт, ⁸ иўырңа Михаилым каялькә дракон.
Ынкәм дракон якулькульхйт
қиягмысяхқәһанихтут. ⁹ Қиягмың миліүтәт
драконыхлъяк. (Нығиғхталюк нымығьяқ әтха
Тұғнығақ, налиғмың Тұғнығақ, пұхқуқтыңа нунам
юган.) Миліүтәт нунамун яқулыхтумән.

¹⁰ Тәхкын нагақуғақа ма игляхтулюни қиягмың
пилғй:

«Хўә кәсимәт Кияғнығым югулиғилъха,
ахтуғьяхқәһанғилъха, атаныхпагульхәлъю,
Христосыңанлъю ахтуғьяхқәһанғилъха.

Сялин Тұғнығақ миліүтыльхильюку қиягмың,
ағныхтумән унухтумән анахутқанйқй
ухпықәлгутыпут Кияғнығмун.

¹¹ Ухпықәлгутымта каялькәкумәт әўакун
Пынъйғәхәм,

уңипақылтъығмыхтыхунлъю Кияғнығым
ипапихқыльхә.

Талўа туқуяғнәғмың аюқут Христос
апальюқлъюку.

¹² Ынкәм қамахлъюси кияхлъыһи қиягми,
қуятыхлъяхтык!

Иўырңа сығлығўәғунақнўси нунамылңуғнилью,
кыльйнилңуғнилью!

Тұғнығәм укигвикумйси,
сякшитыхлъягўқ қаюхлъяк лйсимакә
пильыхқйғусяхтухтуқ».

¹³ Драконом лйгиксямигу нунамун
миліүтыльыни, малихқағә ағнақ иғныңыхқак.

¹⁴ Иўырңа ағнақ тұныхкәт қаўәхпагрухлъягым
якухкының тыңәскыльюку килгәнун. Тамәни
пақнильықуқ нымығьямың,
афльыңакыльықәтлъю пиңают аюмикулъхыт,
ағвинлык танқит иляльюки. ¹⁵ Тәхкын нымығьям
уғьіүтә мық кйўыстун аюқылғй ағнақ
мәкутыскыльюку. ¹⁶ Иўырңа нунам каюситә ағнақ.
Нунам агитагульюку тұфтә мыхлъяк драконом
уғьіүткә. ¹⁷ Тәхкын драконом угумиягутыхлъяглюку
ағнақ, ынкәм пильюуағьяхтуғй қамахлъюки иляңи
киңуңғи. Тамәкуңұт қәткүтқалғйт Кияғнығым
қылғусйтнун, атәсйғмылңұтлъю ипальығмун
апыхтўсяқыхкәнун Иисусым. ¹⁸ Тәхкын дракон
ныкывуқ кыльйм ыснәкун.

Мәлғук Тығикусялъюгык

13 Тәхкын ысқағақа тығикусялъюк әнылғй
кыльймың. Қуляңуфтут сигуңғи,
мәғрағвинлык нәскулык. Қамахлъютың сигуңғи
қажпалгутутыфтут, тамахағмың нәскүт
игақуғвикқафтут атығмың сығлықұлғймың

Кияғнығмун. ² Тәна тығикусяльёк барсысюгнитук, итығи кайңым итығатун аюқылғит, қанға левым қанғатун аюқылғи. Драконом тунә тығикусяльёк ахтуғьяхқанғилъығминың, умилгусигминың акумутагның, иглығутияхқанғитыстәлю атыни атуқлююку. ³ Атәсиқ нәсқұа тығикусяльёгым тукутысюгниткақ кйтиғлюни, иўырңа тәна кияльәха мәмыхкәфтуқ. Иңунахағмың нунам югита сяғйғаягульюку малихтәт тығикусяльёк.

⁴ Қамахлъютың югыт манигуғәт дракон қаюхлъяк тығикусяльёгмун туныхкаңа ахтуғьяхқанғилъыни. Манигуғәтлю тығикусяльёк, пйт: «Кинаңам тығикусяльёхтун аюқә? Китумңам пильюўахлъықагу?»

⁵ Тәхкын тығикусяльёк акузияхқанғитук. Аңәюхтыхлъяхтук, сығлыпыстәтунлю акузиткә Кияғнық. Ахтуғьяхқанғилъыңуқ иглығутияхқанғилъюни югымалғу мәлғук сипнықлъюкугнун танқинун.

⁶ Пинлиғә сығлыпыстәтун акузиткильыни Кияғнығмун, әтханың, кияхфигануң, тамәкуныңлю кияхлъыхйнун қиягми.

⁷ Ахтуғьяхқанғилъылитә пильюўйсқильюки Кияғнығым юги, каяльқысқильюкилью.

Иглығусяхқанғитыстй қамахлъюки рамкыт, югыт, уют, нунатәнилңүтлю югыт. ⁸ Қамахлъюни нунами кияхлъыхйм манигухлъықәт тығикусяльёк. Иўырңа тамәкут әтхит игақңалғит Игитхун Уңувальхым манигуғнәнғитәт. Кияғнығым игақыхкақй әтхит нунаңлъяльхильюни. Тәкут игат пикй Пынъйғаҳәм, югыт тукуткита.

⁹ Нагатык, сигутылгукуфси:

¹⁰ «Кина алңунак тугуяхқанқуми, тугульықәт.

Кина алңунак тукусяхқанқуми сьавихпахкун, тукулъықәт сьавихпахкун.

Тәкук хўатын писйгуқ: Кияғнығым юги нуқынъыхтуяхқанғитлүю, ухпықильыльгугуяхқанғитлүю».

¹¹ Тәхкын ысхағақа иляңа тығикусяльёк нунамың анылғи. Мәлғугығның сиғунылғуфтуқ Пынъйғаҳәм сиғунғатун, акузийклью драконьтун. ¹² Сивулик тығикусяльёк таўанлъюку тунлихән тығикусяльёгым атуқә қамахлъюку ахтуғьяхқанғилъяха. Тәхун ахтуғьяхқанғилъыхқун манигүтыстй қамахлъюки нунам юги сивулиғмун тығикусяльёгмун. (Кйңан тукутысюгниткә, иўырңа кияльәха мәмыхкақ.) ¹³ Тунлихән тығикусяльёк альяхлъюхўахтихлъяғатахтуқ, талўа қиягмың нунамун кынық укихтыстә югыт ысхапагит.

¹⁴ Тунлихән тығикусяльёк ахтуғьяхқанғилъыңуқ альяхлъюхўахтияхқанғилъюни таўантылхәни сивулим тығикусяльёгым. Тамәгун альяхлъюхўахтильыхтыхун пұхти қамахлъюки югыт кияхлъыхйт нунами. Қылғи югыт наңағныңлйсқильюки құлвйсқильюку сивулик

тығикусяльёк. (Тәна тукуткәялғи сьавихпахкун иўырңа уңувақ.) ¹⁵ Тунлихән тығикусяльёк ахтуғьяхқанғилъыңуқ анығныңыстияхқанғилъюни уңувалъығмың наңағныңанун тығикусяльёгым. Ынкәм наңағнық акузияқлъыгугхтуқ. Тәхкын наңағнығым қылғи югыт тукуқйсқильюки тамәкут манигүсюнғилңүт лъңанун. ¹⁶ Тунлихән тығикусяльёгым нальюнихтихқй числомың қамахлъюки югыт ағынқигнығитхун йхитхун налиғмың қаўйтхун. Таўатын қылғи аңәўағуғнәта, укавансяғнәта, аклъюңитығнәта, аклъюмағнәта, қыпхахтыльяғунғитығнәта, қыпхахтыльяғуғнәта. ¹⁷ Кина алңунак тукфиғияхқанғитук налиғмың акикияхқанғитук ўытқукун нальюнильылғукуми. Тәна нальюнилькутақ тығикусяльёгым әтқә налиғмың әтхан числокә.

¹⁸ Пыхқиньыльығым лигикнәгә уна.

Сюмыхтағалъығмикун лигикыльықә сьамың писйтаңа тығикусяльёгым числоңа. Тәна число югмун әтхұқ, бббңуқ.

Пынъйғаҳақлю, 144,000ытлю Югыт

14 Тәхкын ысхағақа тәўа Пынъйғаҳақ ныкывғалғи Нәйғами Сионым.

Лъңанитутыфут 144,000 югыт, қагумыхтыхун игақфикыхкат әтханың, Атаңанлю әтханың.

² Нагақуғақалю ма қиягмың. Нагаткәлюни льяңақа қалъяңатун мыхлъягыт, тыңәғатунлю калъюгым. Нагаткақа ма льяңақа гуслистыт айңанаңалъхйстун гуслитхун аюқылғи. ³ 144,000 югыт ныкывғатңуфут сивуңани умилгусим акумутама, стаматлю уңувалғит, уфатлю. Тәкут югыт илягағақыфут иляғатығрағағмың. Китум алңунак тәна илягән лйсяхқанғилъякаңа иўырңакун 144,000 югыт. Лъңанут Кияғнығым югуликй қуңаңитның нунам юганың. ⁴ Тәкут югыт нукуыхнақумаңилңүгут ағнамың атуқильыхқун. Малихтақәт Пынъйғаҳақ навик алңунак пинғани. Кияғнығым югуликақй акулңитның нунам юган, тунусяқсохўағүт Кияғнығмунлю, Пынъйғаҳағмунлю. ⁵ Иқлъыңиқигатңуахтут. Апалъйтут.

Пиңают Якулгыт

⁶ Тәхкын ысхағақа иляңа якулык тыңәлғи құлвахпани. Аңхй кынлыңилңүт Пинилғит Уңипат нунами кияхлъыхйнун, тамахитнун нунатәнилңуғнун югнун, рамкынун, улюнун, югнунлю. ⁷ Иглыхтупихлъюни пйқ: «Аликитыху Кияғнық, усюқитыху аңылъыхлъяга! Юғның нанқихтильыхқә кәтүқ. Манигухтыху улимағикақ қиягамың, нунамың, кылъйның, сыңзулғиныңлүю мығның!»

⁸ Тұңлихән яқулғым малихтә сивулиқ, хўатын пимағми: «Нāвумāқ! Вавилоныхльяк нāвумāқ! Вавилоным атуқилъха блудамың винотун аюқуқ. Виноминың мығыскуғй қамахлъюки нунам юги, ынкām лъңиталъю блуд атуқсягутāt. Ынкām таўатын пилъығмыхтыхун Кияғнығмун ағыўхтыслъықут».

⁹ Пиңайк яқулғым малигутуқ сивулгнун. Игляхтупихлъюни пйқ: «Китум алңунак манигукумигу тығикусялъюк, наңағнығалъю, альхықсимакумигулъю нальюнйлъық қагумикун налиғмың йхмикун ¹⁰ мығьяхқақā виноңа Кияғнығым сякшālъхан. Тāна вино мылймаңилнуқ кўвыхқақ қаўсимун Кияғнығым сякшālъқā! Кина алңунак манигўткақ тākунун икфиқыхлъягьяхқāгуқ кынығмилъю, укумьягмилъю, сивуңитни аглығналғйтни яқулгыт, Пынъйғахāmлъю. ¹¹ Кыңғым икфиқыстыхлъяхлъықй, агыпсā маюхлъықуқ кўнпырухлъяк кынлыңунāн. Икфиқнаниңнāнғитут агныхтўмāн унухтўмāн, манигўткātмыхның тығикусялъюгмун, наңағнығанун, нальюнйқātмыхныңлъю āтханың».

¹² Тамāкут қамахлъютың хўатын писйгут, Кияғнығым юги нуқынъхтупыстāгьяхқāгут. Тамāкуңūt қātкутңалғйт Кияғнығым қылғусянун, атāсиймъльютыңлъю Исусымун.

¹³ Тāхкын нагақуғақа қиягмың ма пилғй: «Игақигу уна: Хўакын кынлыкльюку кусяхқāгут туқуяхқат қыпхāсималюку Атанық!»

Тағнығак пйқ: «Қуянапыстāхтут! Мығнāлилъықут ұлығйлъығмыхның, югыт нықамикыльықйт анығныхқилъхит».

Нунамың Унаталъық

¹⁴ Тāхкын ысхағақа тāуа қатылғй қияўāқ, қияўāхқун акумгафтуқ лъяңақа игныға югим. Нāсқумикун золотамың қахпалгуфтуқ, тугумйқыфтālъю ипылғй пакшыгмылнуқ сявиқ.

¹⁵ Тāхкын иляңа яқулык āнуқ Храмымың. Акилгўхлъягā акумгалғй қиягўāғми: «Пакшыгмылнуқ сявиғын атуқлъюку унатā, қаюхлъяк унаталъыхқак кātуқ, нунам пйтыстыкā унатагьяхқāхтыңъўқ!» ¹⁶ Ынкām қияўāғми акумгалғйм пакшыгмылнуқ сявиғи унатāсиқā нунамун.

¹⁷ Тāхкын иляңа яқулык āнуқ Храмымың қиягми, лъңалъю ипылғймың пакшыгмылнуғмың сивилгуфтуқ.

¹⁸ Тāхкын иляңа яқулык āнуқ ахқыфигының афльыңакистыңа кынған ахқыфигым. Акилгўхлъягā яқулык ипылғймың пакшыгмылнуғмың сивилық: «Сявихпының кыпухқи виноградыт нунам лозаңаның, қаюхлъяк

виноградыт қигумāt!» ¹⁹ Ынкām яқулғым пакшыгмылнуқ сявиғи сяқипхутā нунамун, кыпуғй виноградыт нунам лозаңаның. Тāхкын миликутақй виноградыт қагыхқўсихлъяганун. Тāнаңуқ Кияғнығым сякшитфихлъяга. ²⁰ Виноградымун қагыхқўсик ыслъятāнилнўк ныхлъягым. Виноградыт қагыхқуғьялғймың āўк мāкуқ қагыхқўсиның 300 километр тахталъкыльюку, 1,5 метра ўсқахтулькыльюку.

Моисейемлъю, Пынъйғахāmлъю Илягātңат

15 Тāхкын қиягами алйхтуқ сяңўā сяғйғанапихлъыхй лйсимакусихқәхпут пияхқамун. Тāуа мāғрағвинлык яқулгыт, тагитилғйт мāғрағвинлығның сығлылйльыхлъягның. Тākут сығлылйльыхлъягыт тākнйткыфтй Кияғнығым сякшālъыхлъяган.

² Тāхкын ысхағақа кыльйсюгнилнуқ мығрāкыхтақ сиқинўāғыстун, акумңалғй кынығмың. Ысхағанкалъю каялъқйкат тығикусялъюгмың, наңағнығаның, āтханлъю числоңаның. Ныкывғатңуфтут сяғўағни кыльйм, гуслилихтўлъютың Кияғнығым тўныхкйтның лъңитнун. ³ Илягағақыфтут илягāтаңаның Моисейем, (Кияғнығым қыпхāхтыңа), илягāтаңаныңлъю Пынъйғахām:

«Кай, Атанық Кияғнық Ахтуғьяхқāхāнғитыхлъяк, қыпхалъыхтын сығлыхлъягўт, альяхлъюхўахлъягўт!

Кай, умйлгат нунам югита, лъпык сялъыхтын ыльқуғутңātлъю, ипаңўтлъю!

⁴ Атанық, қамахтыңъўāғлютың югыт аликыльықātын,

құлвахлъықātлъю āтхын!

Лъңинāгутын аглығналғй!

Қамахтыңъўāғлютың нунатат

манигуғьяхтухлъықātын,

қаюхлъяк лйсимакухқаңат нанқихтилъыхтын ыльқуғутңалғйт!»

Киңулйт Мāғрағвинлык Сығлылйльыхлъягыт

⁵ Тām киңуңаның ысхағақа қиягми қыльпыхтықаңат Храм. (Аглығналъыхпигāгуқ На, лъңан югита лйсимакусиқāt Кияғнық таўаньилюку.) ⁶ Тāхкын мāғрағвинлык яқулгыт āнлығātут Храмымың кыльқылъютың мāғрағвинлығның сығлылйльыхлъягның. Тамахағмың аткуйягульютың қатыгракыхтамың ниғулғймың, сякимагмыхтыхун золотамың тафсиллютың. ⁷ Тāхкын атāсим уңувалғйм стаманың тākуның, золотамың сянныликуғй мāғрағвинлык яқулгыт. Тākут сяннығыт имиңғāt сякшālъыхлъяғаның Кияғнығым, кияхлъыхй

кўнпырухлъяк кынлыңунан. ⁸ Храмым илюңа агыпсюққәгә Кияғнығым ниғуққылъханыңлъю, ахтуғьяққангильханыңлъю. Кина алңунак итығнәнғитук Храмымун кынляңа мәғрағвинлык сығлылльықлъягыт кынлытхўтылъхитнун, тагиткйт мәғрағвинлык якулгыт.

**Сягнығыт Имақылғит Кияғнығым
Сякшитыльықлъяганың**

16 Тәхкын Храмымың нагақуғақа игляхтулғи ма, уңипәскаңи мәғрағвинлык якулгыт:

«Кўвьяхтухтыки нунамун мәғрағвинлык сягнығыт Кияғнығым сякшәльықлъяги!»

² Ынкәм сивулим якулгыт сягныни кўвьяхтуғә нунамун. Тәхкын сығлыпыстәхлъягыт ақниғнапихлъықит пупигыт пйтқўтут нальюнильыңықханун тығикусяльюғмың. Тамәкуңўт манигўткат наңағнығанун.

³ Тўңлихән якулгыт сягныни кўвә кылъйнун. Тәхкын кылъй аўатун туқукам югым лъйғлюни, ынкәм қамахлъютың уңвалғит кылъйни туқуляғәтут.

⁴ Пиңайитаңита якулгыт сягныни кўвә кйгўнунлъю, сыңъунунлъю мығнун ынкәм аўуққўтут. ⁵ Нагақуғақа иглығутилғи мығның яқулык пилғи:

«Кәй, Аглығналғи Кияғнық,
лъпыңўқ мәтын кияхлъықй,
лъпыңўқ кўнпың кияхлъықй!
Нанқихтильықтынлъю, ағыюғильықтынлъю
ыльқуғутңәт.

⁶ Югыт туқуқуқакйт юхтын, ўкналиқистытынлъю, ынкәм мығьяқалитатын аўмың.

Таўатын ағыюғьяққәлютың лъмыхның альықтыкақәт!»

⁷ Тәхкын нагақуғақа аққыфигығның ма пилғи:

«Аа Атанық, Кияғнық Ахтуғьяққангилңуқ!
Ипаңўтлъю, ыльқуғутңәтлъю
нанқихтильыққахтын!»

⁸ Ыстамйтаңита якулгыт сягныни кўвә сиқиныққун ынкәм Кияғнығым сиқинғым кынғанун панықтыстй югыт. ⁹ Сиқинғым уғуқнахлъяган панықтыстй югыт. Ынкәм сяңўхтыхлъягәт әтха Кияғнығым, иглығутистыңутаңаның тамәвык сығлылльықлъягнун. Авутыққынғитутлъю, усюқынғитәтлъю Кияғнығым аңыльықлъяга.

¹⁰ Тальимйтаңита якулгыт сягныни кўвә тығикусяльюғым умйлгусйн ақумутахкынкун, ынкәм атанықпагульха мамлыққўгә. Югыт икфиқым улютың амқыққуғит. ¹¹ Сяңўхтыхлъягәт Кияғныға қияғым апальюқлъюку ақниқылъығмыхныңлъю,

пупихтәльығмыхныңлъю. Авутыққынғитутлъю сығлытун пильығмыхның.

¹² Ағвинлйтаңита якулгыт сягныни кўвә кйўльыгыгнун Евфратыгнун. Кйўйк патыхтук ятәхқунъалюки тўмкаққамың умйлгыт тагилғит асивағмың. ¹³ Тәхкын ысқағанка пиңают нукухналғит туғнығәт ўамынгусюгнилңўт. Анут қәнғитның драконым, тығикусяльюғым, ўкналиқистысиғўағымлъю. ¹⁴ Тәкут туғнығәт альяқлъюхўахтикаюғуфтут. Ағуляқут умйлгитнун нунатахән тамахан қырңуқналюки пильюўамун ағнықлъягани Кияғнығым Ахтуғьяққангилңўм.

¹⁵ Атанық пйқ: «Нагатахтык! Тагнўңа тығлығнихтытун! Қуянахтуқ тыхумалғи, әткани пйфтыңўағлюки аюқыққаңи. Ынкәм иглығнәнғитук амсикағми, кайңусяғәнъәнғитуклъю тысқагани югыт ысқақумыхтыху!»

¹⁶ Тәхкын туғнығәт қырңуқтйт умйлгыт Армагеддонымун. Таўатын Еврейльимистун атилъха аюқуқ.

¹⁷ Тәхкын мәғрағвинлйтаңита якулгыт сягныни кўвә ыслъямун. Храмыми умйлгусигның ақумутахлъягығның игляхтупихлъюни ма пйқ: «Апығйхтуқ!» ¹⁸ Таўа ниғўахпахтахтуқ, тыңъахтахтуқ, калъитук, нуналъю уфсюгутыхлъяхтуқ. Тәна нунам уфсюгутыльықлъяга сығлыльықпигәгуқ Кияғнығым юңлъягыюхальханың. ¹⁹ Ныхлъяк пыльықтуқ пиңаюққылъюни. Нунатлъю ныхлъягит қамахтыңўағлютың нәвўтут. Кияғнығым нықамикй Вавилоныхлъяғым сығлыққылъхи. Ынкәм мығыстә вино қәюсимылңуқ сякшитыльықлъягминың имақылғи.

²⁰ Қамахлъютың қйққат авйғуқўтут, қамахлъютыңлъю нәйғәт кәвўтут.

²¹ Кафтыкшагрухлъягыт юк тальимат уқихтуткавзилғит қияғамың ифкақўтут югнун. Ынкәм тамәкут югыт сяңўхтыхлъягәт Кияғнық апальюқлъюки кафтыкшагрухлъягыт. Тәна сығлылльықлъяк сығлыпигулғи.

Ағнақлъю, Тығикусяльюқкъю

17 Тәхкын якулгыт мәғрағвинлығның сягнылгыт, тәкуның атәсим тақулюңа пйңа:

«Таги, кылгувикнақамкын ағыюльыққәның апықсығўм ағнам югусиминың акикикаюғым, ақумгалғи мыхлъяхтыхун. ² Нунам умйлги сығлыққакут атуқаклъюку ағнақ. Сығлығыт атуқистилъхи винотун аюқут, ынкәм нунам юги сўмақут мынығмыхтыху виноңа».

³ Тәхкын якулгыт Тағнығағныкун ағлятәңа килгәнун. Таўани ысқағақа ағнақ ақумгалғи

кавишакыхтакун тығикусяльюхкун. Тығикусяльюк
игакуғвикнафтук узимун сяңұхтусиның атығың
Кияғнығмун. Мәғрағвинлык нәскулгфутук,
құлнуфутлью сиғунғи. ⁴ Ағнақ пилюгугнафтук
ысняяғмыңлью, кавишакыхтамыңлью, ынкәм
улънақльюни золотамың, акитухлъягмың
уйғагмың, жемчугымыңлью. Тугумйқыфтә золото
қаёсиқ ыслықңалғи сығлығналғиның
кияхтәлбығының, нукихналғиныңлью
блудыльғаных. ⁵ Қаўәни игақнафтук атық
қайвиҳсимаңилңуқ хўатын писиқ:

Апыхсығуқ Вавилон,

нәкәт югусимыхның акикикаюгыт ағнат,
сығлығналъханыңлью нунам.

⁶ Ысхағақа ағнақ сёмылғи аўитның Кияғнығым
югита, аўитныңлью тукукуқат қаюхлъяк
атәсйғмылңут Иисусымун.

Ысхағлюку ағнақ сяғйғаюхлъяхтуңа. ⁷ Иўырңа
якулғым пйңа: «Сяңавык сяғйғаюхсин?
Уңипәнъақамкын қайвиҳсимаңилңуғмың сямың
писйткык ағнәмлью, тығикусяльюгылью. Тәна
тығикусяльюк иглығутилғи ағнамың, нәскулгүк
мәғрағвинлык, сиғунылгүклью куля.

⁸ Тығикусяльюк ысхақан уңувайлғиңуқ, Иўырңа
тукукәгуқ. Маюхлъякуқ Сямнаңилңуғмың
Лягўәғмың нәфкыльыңналюни. Юлгүк нунами
әтхит игақылъхилңут Игитхун Уңувальхым нуна
пйнлильхильюку. Тамәкут югыт ысхакумыхтыху
тығикусяльюк сяғйғаюхлъякут қаюхлъяк
уңувайлғи, тукукақ иўырңа тагияхқак.

⁹ Сюмыхтағаюқам лйгикылъықә уна:

Мәғрағвинлык нәсқут мәғрағвинлыгүт қымит ағнам
ақумгавиги. ¹⁰ Тәкут нәсқут мәғрағвинлыгүтлью
умйлгыт. Талъимат тукукәгут, атәсиқ иглығутиңуқ,
ынкәм атәсиқ сялин тагиңигатук. Тагикуми
иглығутияхқәгуқ натыңйхақ. ¹¹ Тығикусяльюк
уңувайлғи иўырңа тукукақ, пиңаюның иңлюлитңуқ
умйлык. Тәна пиңаюның иңлюлита умйлык илякәт
сивулит мәғрағвинлык умйлгыт,
нәфкыльыңьяхтүгуқ.

¹² Ысхақахтын куля сиғунғит, куляңут умйлгыт
сялин иглығутиңигатут. Иўырңа
ахтуғьяхқәңгилъыңыльыкут иглығутияхқәлютың
атәсиқ афлью малигульютың тығикусяльюгмун.

¹³ Тәкут атәсиқ умьюгақльюку тўныльықит
тығикусяльюгмун ахтуғьяхқәңгилъытыңлью,
пилъыхқатыңлью. ¹⁴ Ынкәм пилъюўахлъяқәт
Пынъйғахақ. Иўырңа Пынъйғахам каялькыльықй
қаюхлъяк Атанқыхкаңат атангыт,
Умйлькыхкаңатлью умйлгыт. Пынъйғағағмылңут
туқльюқәгут, накмикыхкәгут, атәсйғмылңугутлью».

¹⁵ Тәхкын якулғым пйңа: «Ысхағатын мығыт ағнам
югусимының акикикаюғым ақумгавиги. Тәкут
мығыт юлғутыхлъягүт нунатахәның тамахәның

пиңұт, улюкылғит альяҳйнағмың. ¹⁶ Ысхақахпык
куля сиғунғит, тығикусяльюгымлью, угумильықәт
ағнақ югусимының акикикаюк. Сяқшахйгульюку,
амсиқахқылъюку, кымга нығлюку, тәхкын сипныға
кумахлъяқәт. ¹⁷ Тәкут куля сиғунғит таўатын
пикагут қаюхлъяк Кияғнығым лъңитнун
атуқыстыкақә пиюкыльыни. Аңыққуматкәгутлью
тўналюки атаныхпагульытың тығикусяльюгмун.
Таўатын пикагут кынляңа Кияғнығым пиюкыльыңа
апығильханун. ¹⁸ Тәна ағнақ ысхақан ныхлъягүк
иглығутилғи умйлгитның нунат».

Вавилоным Нәфкыльыңа

18 Тәм киңуңаның ысхағақа иляңа якулык
қиялғмың укилғи.

Ахтуғьяхқәңгилъылыхлъягуфтуқ,
ниғуқкыльығмының йңунахән нуна ниғухтә.

² Акилгүхлъяхтуқ:

«Нәвумәқ! Нәвумәқ Вавилоныхлъяк!

Ныкәхсимәт туғнығәт,

нукихналғит туғнығәт,

укмаңинъығилңут кусхыналғит қаўәгыт.

³ Вавилоным атуқильыңа блудамың винотун аюкуқ,
нунатахән тамахән мығә.

Нунам умйлгита атуқакәт,

нунамлью акильпығахтыңита

акльюңигисикиңуәт нуқытусахқәңгилңуқкун блудам
атуқиюльыңақун».

⁴ Тәхкын нагакуғақа иляңа ма қиялғмың пилғи:

«Юмни, әнлығәтык Вавилонымың!

Илятыхпынаси сығлыхқылъханун

ағьйлъыңнаюкафси лъңанун малигульюси.

⁵ Сығлыхқылъхи маюхтыхлъяғңәт ўсқахтуткағмың
қиялхтун,

Кияғнығым нықамикй сығлыхқылъхи.

⁶ Сығлытун пикатыху Вавилон катам лъңан
сығлытун пильхатун.

Малғуқкыльюку сығлытун пильыңа пикатыху.

Қаёсйкун кўвитыху вино икнақытулңа
малғуққыңәән лъңан атуқакыльыңхастун.

⁷ Лъминың усюқыхлъягакуқ,

акльюңихлъянилью атуқакә сямун алңунак
пиюкыхкамунун.

Ынкәм икфиқыстыхлъяхтыхулью,
қивғустыхлъяхтыхулью атуныкйтыслъюку
қағьяльыхлъяганун.

Лъминың пйқуқ:

“Царицаңуңа ақумгалғи умйлгусимкун.

Угиңиғәңгитуңа ынкәм қивғунәңгитңуәхтуңа!”

⁸ Тамәкын апальюкльюку ағныҳйнағми кәльықә
туқульыңым,

қивғульыңым, нықанисяхлъяғым.

Тәхкын кынғым паныхлығың қаюхлығың ағыюғистыңа,

Атаның Кияғнық, ахтуғыаққанғитықлығыңахтуқ».

⁹ Нунам умилги иляткат атуқилъханунлю, қилйғюльханунлю, ысқақумыхтыху агыпся панылхан қиякылығыңа, игляхтупихлютыңлю қиякылығыңа. ¹⁰ Уяванлютың ныкывылығың қаюхлығың алиңылғит лъмыңлю илянаюкамың икфиқылханун. Пилықут: «Сығлығағмың! Сығлығағмың лъпык аңылығың ахтйгалнуқ нылығың, Вавилон!

Ағыюлығыңутын атәсиғағми афлюми!»

¹¹ Нунам акилъпығахтыңита қияғүаткәт қивғухлығыңумағмың, қаюхлығың китум алңунак тукфигнаниқанит сяғьяңит. ¹² Вавилоными акилъпығахтыт акикақсяқанит золотат, серебром, акитухлығың уйғагыт, жемчугылығың; акикақсяқанитлю қйпағақат улимәгыт виссонымың, шелкымың, қйпағақатлю иқыхтақылғит ысныгығыт, кавишакыхтатлю. Акикақсяқанитлю тыпкыхтыпихлығыңит унахсит, улимәгыт нәңқуның, акитухлығың унахсиның, сйлюның, сявикинғәгың, мраморынылығың.

¹³ Акикақсяқанитлю корицат, благовоният, фимиамыт, смират, ладанат; винот, маслинам мысйғи; авляўат, пшеницат; скотыт, пынйғыт, күнит, колесницат; талўа югыт акикақсяқанит қыпғахтылығыңулюки. ¹⁴ Акилъпығахтыт Вавилон пилығыңа:

«Қамахлығың пинилғит алъхықсюкылығыңахтың авйғутут.

Қамахлығыңлю аклююңилығыңхтын қылмылығың авйғутут,

алъямылығың алъхықсяққананиғатың!»

¹⁵ Акилъпығахтыт аклююңиқикат акикилютың Вавилоными, ныкывғаллығың уяванлютың қаюхлығың алиңылғит илянаюкамың икфиқылханун. Қиялығың кивғухлығыңумағмың, ¹⁶ хўатынлю пилықут:

«“Сығлығүағүк! Сығлығүағүк нылығың!

Аткаюгуахтуқ виссонымың, ысныяғмың, кавишакыхтамылығың, улънақыхкаюгуахтуқлю золотамың,

акитухлығыңмың уйғағмың, жемчугымылығың!

¹⁷ Атәсими афлюми аклююңилығыңитә!”

Қамахлығың аңьялгыт, югит, иглығат, акилъпығахтылығың иглығакаюгыт аңьяхпахтыхун алъхығунялютың кияғусихқамыхның, аңьяхпагит агулйқат уяванлютың Вавилонымың кумағақан.

¹⁸ Ысқағлюку агыпся кумалхан, акилгүгут: “Алъя нылығыңитүк хўатылнуғмың!” ¹⁹ Нәскутың пагулялихтуғит қияткылығыңуку, қивғуткылығыңуку акилгүгут:

“Сығлығүағүк! Сығлығүағүк нылығың!

Аклююңилығыңганың қамахлығыңутын аңьяхпалгыт аклююңиқикаюгуахтут!

Иўырңа атәсими афлюми аклююңилығыңитә!”»

²⁰ Тәхкын қияғмың кина пйқ:

«Кәй қияғмылнуғни, қуякытыху қаюхлығың Кияғнығым нәфқә Вавилон!

Қуятык Кияғнығым югитни, апостолыни, үкналиқистынилығың!

Кияғнығым ағыюғә қаюхлығың сығлытуң пикақыхқаңиси!»

²¹ Тәхкын икнақылығыңлғим яқулгым кывгә уйғағрухлығың, зерномун кагимтисистун аюқылғи. Милүтә кылығыңмун, хўатын пимағми:

«Таўатыхпигақ нылығың Вавилон,

Кияғнығым милүтылығыңхлығыңа аситмун ынкәм алъямылығың ысқағнәнгитәт.

²² Китум алңунак нагақуғнәнгити гуслистытын, пилъхуқикат айңанаңастытын, свирелыстытын, қалғихтақтытынлығың!

Қамахлығың пилъхуқикат қыпғахтытын авйғусяққәгут,

зерномың кагимтыстытын алъялю нагақуғнәнгити!

²³ Кынылғутам ниғуга күкхунәниғнақуқлығыңи. Мыңик нулихтуғнақылғимлығың угйғнақылғимлығың нагақуғнәнгнақуқлығыңи.

Акилъпығахтытын ахтйгатнўағьяхтут нунатахәни тамахәни.

Алигнахтәлығыңпыгун пўхқуқатын қамахтыңўағлюки нунам юги!

²⁴ Вавилоными тәўа әўит үкналиқистыт, Кияғнығым юги, қамахлығыңулығың туқуткәт нунами».

19 Киңуңаның икнақылығыңлғим яқулгым акуллығыңхан, қияғми нагақуғанка юлғутылығың акилгүлғит:

«Аллилуия!

Югулилығың, құлваллығың, ахтуғыаққанғиллығыңлю Кияғнымта пикй!

² Лъңан нанқихтилъхи ипаңүт, ылығыңуғтңәт!

Лъңан ағыюққә апыхсығуқ ағнақ югусимының акикаюк қаюхлығың нунам юги пистықанци блудакун атуқыстақлығыңи.

Кияғнығым акиткақә қаюхлығың қыпғахтыңи туқуқуқтыстықанци».

³ Юлғутылығың акилгүлғитәхтут:

«Аллилуия!

Нылығың кумалғим агыпся маюғуқ күнпырухлығың кынлыңунән!»

⁴ Тәхкын югинақ стамат сйпнылығыңуки утфат, стаматлығың уңвалғит нйңғуқулығыңутын маниғүгәт Кияғнық, ақумгалғи умилгусигмикун. Пикәт: «Аминь! Аллилуия!»

Пынъйғахәм Ныңуқтыльхан Нықынғақыльха

⁵ Тәхкын умйлгусигның ақумутахлягыгның ма хұатын пйқ:

«Усюкитыху Кияғныхпут,
қамахляюси қыпхақтыңани аликилғйни
лъяңаның,
укаванлыңуғнилью, аңўағнилью!»

⁶ Тәхкын нагақуғанка лъяңақа мыңит юлғутыхлягыт. Нагаткәлютың сюксюгистун тывлюхтыхлялғит мығыт, кальюгымлью тыңьахталхатун аюқльютың. Акилғугут:

«Аллилуия!
Атанық Кияғныхпут, Ахтуғьяхқаңгилңұқ иглығутйқ!

⁷ Қуятыльта, ынңәталъ қуяхлягыльталъю, усюқильтыхулью!

Пынъйғахәм ныңуқтыльыхқә кәтуқ,
нульхқәлью ятәхқумәқ.

⁸ Кияғнығым әсихтүмә угйғнақылғй пинигракыхтамың қатылғймың виссонымың». («Виссон» хұатын писйгуқ, ыльқуғутңалғит анығныхқилъхыт Кияғнығым югита пйқыхқаңит.)

⁹ Тәхкын якулгым пйңа: «Уна игақигу: Пынъйғахәм ныңуқтыльхан нықынғақыльханун нығьяхтысқыхкат қуястыкәгут». Хұатынлью пйңа: «Укут ипаңұт акузитаңи Кияғнығым».

¹⁰ Тәхкын нйңгутуңа якулгым итыгәкун манигуғналюку, иўырңа пйңа: «Таўатын пихпынаң! Манигуху Кияғнық! Қыпхәтақақа Кияғнық лъпытун, ухпықәлгутыфпытунлью. Лъяңаңут атәсйғмылңұт ипалъығмун Иисусым апыхтүсяқыхкәнун. Ипалъық Иисусым апыхтүсяқыхкә тәнаңұқ ипалъық Кияғнығым Тағнығыхкынка ўкналиқистынун уңипақыстыкә».

Иглығастыңа Қатылғйм Күнним

¹¹ Тәхкын ысхағақа қиялқ қыльпылғй, тәўа қатылғй күни! Күнникун иглыхльыхйм әтха «Атәсйғмылңұқ, Ипапик». Ыльқуғутңәт нанқихтилъхи, пильюўақәңилью аңуяни. ¹² Йскык кумагульхатун кыңғым аюқльютык, нәскумикун қахпалғутылғуфтук. Әтха лъяңакун игақнафтук китум алңунак нальюкыхкаңа иўырңакун лъяңинән.

¹³ Аткуяғык атукык ныптыкәфтук әўкун. Әтқыфтә: «Кияғнығым Акузитаңа». ¹⁴ Қиялғмың пильюўахтыңита малихсәғәт ўхльютың қатылғитхун күнитхун, аткуяғлютың иқәңилңуғмың қатылғймың виссонымың. ¹⁵ Қәңғаның ануқ ипылғй сявихпак, тәхун қамахтыңьўағлюки накумит каяльқуҳльықй. Иглыгульықй сявиқынғағмың анагуталиғлюни. Тәхкын тутмаҳльықй аңуяни катам югыт

тутмағақыльхистун виноградыт қагыхқүсигнилңұт. Тәна тутмалъық сясқәльыхлякә Кияғнығым Ахтуғьяхқаңгилңұм. ¹⁶ Аткуяғакунлью, кухтуқәкунлью игақнафтук атық хұатын: «УМЙЛГА УМЙЛГЫТ, АТАҢҒА АТАҢҒЫТ».

¹⁷ Тәхкын ысхағақа якулык ныкывғалғй сиқиныхқун. Қамахляюки қаўәлғутыт құлвани тыңәлғит игляхтупихльюни пй: «Тагиляғәльюси қырңугутык Кияғнығым нықынғақыльыхляганун! ¹⁸ Тагитык, нығьяхтухтыки кымыхкўәғит умйлгыт, пильюўахтыт умйлгыт, пильюўахтытлью. Нығьяхтухтыки кымыхкўәғит күнит, күникун иглыхтыстыт, қамахляюкилью югыт, қыпхақтыляғит, қыпхақтыляғунғилңұт, укаванлыңұт, аңўағитлью».

¹⁹ Тәхкын ысхағанка тығикусяльюклью, нунамлью умйлги, пильюўахтыкульхит қырңугутут пильюўағналюку иглыхльыхй күникун, пильюўахтыңилью. ²⁰ Тугўәхкыт тығикусяльюгылью, ўкналиқистысигўәғилью альяхльюўахтығәтақак таўанльюку тығикусяльюк. (Альяхльюўахтықылъығмикун пұхқуқй нальюнйльыңыхкат тығикусяльюгмың, манигуқәтлью наңағныға.) Тығикусяльюклью, ўкналиқистысигўәғилью уңуваҳкынка миліютәк нәйвам кыңғанун кумагулғймун укүмьягмун. ²¹ Пильюўахтым күникун иглыхльыхйм туқуқуғй сявихпаккун қанығминың аныхкакун. Тәхкын қамахляютың қаўәгыт нығит кымыхкўәғит кыпсюқйнальығмыхнун.

Тысяча Аюмиқульхыт

20 Тәхкын ысхағақа якулык қиялғмың укилғй тугумйқльюни қипытаыңаның Сямаңилңұм Ляўәғым, қйпшағутыхлягныңлью.

² Каяльқыльюку дракон туўә. (Дракон тәнаңұқ аюмихтақ нымығьяқ, әтха Тұғнығак, Тұғнығак.) Тәхкын якулгым асйхқә қйпшағутның тысяча аюмиқульығнун. ³ Миліюльюку Ляўәғмун, тәхкын амигмың ўмгульюку мақхатуткә печатлюку. Ынкәм Драконом пұхсәхқәнанйғй югыт кынляңа тысяча аюмиқульхыт альпалъхитнун. Альпаката итымутахльықәт.

⁴ Тәхкын ысхағанка умйлгусит акумутат, акумгалғитлью тәкутхун. Кияғнығым нанқихтияхқәхтыстыкй югның. Ысгағанкалью уңувасйт тамәкут нәскўйхтуқит апальюқльюку Иисус. Уңипақыхкақыхкаңат ипалъық Иисусым қайвиҳқыхкә, акузитаңилью Кияғнығым. Тәкут манигүсимаңитут тығикусяльюгмун, налиғмың наңағнығанун. Талўа қағумыхтыхун, налиғмың йхмыхтыхун альыхытыльхитәт нальюнйлькутә

тығикусяльюгым. Уңувахтұлъяутың иглығутилгусигәт Христос тысяча аюмикулъығнун. ⁵ Тәна сивулигуқ уңувахкулъық. (Иляңи тамәкут тукукат уңувахтүнәңгитут кынляңа тысяча аюмикулъық альпалъхитнун.) ⁶ Тамәкут Кияғнығым уңувахтыкй уңувахтүсюхәльығми қуястыкәгутлю, аглыгнахтутлю. Туқунәңгитут тўңлихәни тукулъықым. Иўырңа священнигаңунақнұт Кияғнығмунлю, Христосымунлю. Иглығутилгусихлъықәтлю Христос тысяча аюмикулъығни.

Кияғнығым Каяльқыхқаңа Тұғнығак

⁷ Тысяча аюмикулъық альпаката, Тұғнығак аносимиңлъяғвиганың итымусяқәгуқ. ⁸ Ынкәм әнлюни пұхқұлхықй нунатат миңитңалғит нунатахәни тамахәни. Тамәкут нунатат әтқит Гогылю, Магогылю. Югит угляхлъяхтут қынавзығәтун ысым. Тәхкын Тұғнығам қырңуұлхықй пильюуамун. ⁹ Тұғнығам пильюуахтыңи иқылмун миңильютың иглыхлъякут нунакун. Кәльютың қаңлъюльықакхыт нунәқлю Кияғнығым югита найт, ныхлъяклю Кияғнығым пиниқыкә. Тәхкын қияғмың Кияғнығым кынық укихтыслъюку паныхтыкй пильюуахтыт. ¹⁰ Тәхкын Тұғнығак пұхтикақ нунатаның, Кияғнығым яқулгита милюльықәт нәйвамун кумағулғй укумьягмың. Тауавык милюткақыкхыкхыт тығикусяльюгылю, үкналиқистысигәуәқлю. Таўани икфиқыхлъяхлъякут ағныхтүмән унухтүмән күнпырухлъяк кынлыңунән.

Киңулик Нанқихтилъық

¹¹ Тәхкын ысхағақа Кияғнық ақумгалғй қатылғйгныкун умилгусигныкун ақумутахлъягыгныкун. Нуналъю, қиягалъю қимәгүтук Кияғнығым таўантылханың, альялъю ысхағьяқәхпынатык. ¹² Ысхағанкалъя туқуляғәткат, укалийәқлъяутыңлю, әңуәғәқлъяутыңлю аюқылғит. Ныкывғатңуфут сивуңани умилгусим ақумутахлъягым. Тәхкын игат қыльпыхтйт, Игй Уңувальхым, игақуғвикыхкат әтхитның тамәкут уңуваяқат күнпырухлъяк. Иляңилъю игалғутыт қыльпыхтйт игақуғвикыхкат тукукат кияхтәлхитның аюқылғит. Кияғнығым нанқихтй атуқлъюки игақуқат игатхун. ¹³ Тәхкын кыльым тукумастйни пыхтй. Тукулъықымлю, Адымлю тукумаститың пыхтйт. Қамахтыңуәғлюки Кияғнығым нанқихтй кияхтәлхистун. ¹⁴ Тәхкын Тукулъықлю, Адылъю милютахкыт нәйвам кынғанун. Нәйвам кынға тўңлиқә тукулъықым. ¹⁵ Китум алңунак әтха

игақумаңилңуқ Игәни Уңувальхым, милюсимәт нәйвам кынғанун.

Қияғрағақлю, Нунағрағақлю

21 Тәхкын ысхағақа қияғрағақлю, нунағрағақлю. Қияксюхәғйсимәк, нунаксюхәғйсимәк, кыльиңйткәгуқлю. ² Ысхағақалъю Аглығналғй Ныхлъяк, Иерусалимығрағақ, укилғй Кияғнығмың қияғмылңуғмың. Ныхлъяк ятәхқылъяни угйғнақылғйм ульәқылъхатун угиминун. ³ Нагақуғақа ма игляхтупихлъяхй умилгусигның ақумутагның пилғй: «Ысхағақхукун, Кияғнығым кияхфига югнитук! Кияхфикыльықй ынкәм лъңит юкыльықй. Кияғнық лъңа катам лъңитнильықуқ ынкәм лъңа Кияғнықылъықәт. ⁴ Қуниңихлъяқй қамахлъяоки. Туқуңйлъықә, қивғуңйлъықә, қияңйлъықә, талъа ақнихқыңйлъықә қаюхлъяк тамәкут атуқсяқәңит атуқнанихлъяқит». ⁵ Тәхкын умилгусигнилңуқ ақумутагны пйқ: «Ысхағақхикун, улимәқанка сяңуәт қамахтыңуәғлюки нутағәлюки!» Хұатынлю пйқ: «Игақики тамәкут әпқанка лъпынун қаюхлъяк тамәкут акузитыт ипаңут, ухпықсяқәгутлю». ⁶ Пйңалъю: «Апығйхтуқ! Хұаңа Альфаңуңа, Омегаңуңа, хұаңа пинлығуңа, кынлыңуңа. Кина алңунак мықсюлғй, акиңунән мыхсилъықәқа сыңзулғймың уңувальыңыстикаяогмың мығмың. ⁷ Китум алңунак каяльқылғйм альыхлъяқй тамәкут хұаңамның. Кияғнықылъықәтқа ынкәм лъңит авақутақылъықанка. ⁸ Иўырңа тамәкут қуюхталғйт, ухпықильхилңут, сығлылъяхпигағның сығлықылғйт, юхтахтыт, ныңухтыхпынатың атукулъхйт, алигналғйт, манигүткаюгыт кияғныңлъяқанун, қамахлъяутыңлю иқлъыңалғйт, ныкақәт нәйвәгуқ кумағулғй кынығмыңлю, укумьякмыңлю. Тәнаңуқ тўңли тукулъықым».

Иерусалимығрағақ

⁹ Тәхкын яқулгыт мәғрағвинлығның сығнылгыт ыслықңалғйның киңулиғның сығлылъяхлъягның, атәсим тақуның такуәңа. Пйңа: «Таги, кылгувикнақамкын Угйғнақылғймың, нульхқә Пынйғәхәм». ¹⁰ Кияғнығым Тағнығакхынкун яқулгым тугулюңа аглятәңа ұсқалъяхпигәнун нәйғам. Таўани кылгүтә Иерусалим, Аглығналғй Ныхлъяк укилғй Кияғнығмың қияғмылңуғмың. ¹¹ Күкхутңағми Кияғнығым ниғуқхыльханың. Ныхлъяк күкхутуқ акитухлъялғйтун уйғахтун, ясписытун, мығрәкыхтуткағми кристаллытун. ¹² Усқахлъягмың миңлъютылык, қуля мәлгук сйпнықлъюку амихлъялгәтақ. Қуля мәлгук сйпнықлъюку яқулгыт

амихлъягнитыфут. Атәсикахтағмың амихлъягыт игақфикафтут атығмың қуля мālгук сйпнықлъяоу рамкыни Израилым. ¹³ Миңлъяотаңа ныхлъягым қуля мālгук сйпнықлъяоу амихлъялык, пиңают асивағми, пиңают айўәни, пиңают икывағми, пиңают пакфальями. ¹⁴ Ныхлъягым миңлъяотаңа тунымиқәфтуқ қуля мālгук сйпнықлъяоу уйғағның. Атәсикахтағмың уйғагыт игақфикафтут атығмың қуля мālгук сйпнықлъяоу апостолаңаның Пынъйғаҳәм.

¹⁵ Яқулык алыққуқтыка золотамың успуталғуфтуқ успутағналюоу ныхлъяк, амихлъягилъяо, миңлъяотаңалъяо. ¹⁶ Ныхлъяк ульювиғракыхтыфтуқ тахталңа, патыхтулңатун аюқыфтуқ. Яқулгым ныхлъяк успутағьяқминигу: 2,400 километра тахталъкыфтә, патыхтулькыфтә, ұсқахтулькыфтәлъяо. ¹⁷ Миңлъяотаңалъяо успутағьяқминигу, 65 метрауфтуқ ұсқахтулңа. Яқулгым успуталъхатун аюқыфтуқ югим успуталъха. ¹⁸ Миңлъяотаңа улимәғуфтуқ яспысымың. Ныхлъяк улимәғуфтуқ золотыпырығәғмың. Маникаққақ мығрәкыхтыпихлъяхй сиқингәғхтун. ¹⁹ Ныхлъягым миңлъяотаңан тунымй пиниғнақусиғлютың альяғһнағның акитухлъягның уйғағның. Сивулиқ яспысынуфтуқ, тўнлихә сапфирынуфтуқ, пиңая агатынуфтуқ, стамә смарагдынуфтуқ, ²⁰ тальима ониксынуфтуқ, ағвинлыга сардисынуфтуқ, мәғрагвинлыга хризолитынуфтуқ, пиңаюның иңлюлга вириллынуфтуқ, стаманың иңлюлга топазынуфтуқ, құлңугутаңа хризопрасынуфтуқ, қуля атәсим сйпниға гиацинтынуфтуқ, қуля мālғуғым сйпныған аметистынуфтуқ. ²¹ Қуля мālгук сйпнықлъяоу амихлъягыт жемчугынуфтут, тамахағмың амихлъягыт атәсимиң жемчугмың улимәғуфтут. Ныхлъягым тўмңи золотыпырығәғуфтут; золото мығрәкыхтыпихлъяхй сиқингәғхтун.

²² Ныхлъягми ысхәнъығитунңа Храмымың, қаюхлъяк Храмыңа Атангүк Кияғнық Ахтуғьяққахәнғилңуқ, Пынъйғағәгүқлъяо.

²³ Ныхлъяк сиқиныхсюғнитук, налиғмың танқиқсюғнитук ниғухкамың, қаюхлъяк ниғухқылъха Кияғнығым ниғукуыхкаңа, Пынъйғаҳақлъяо кынылғутақыккаңа.

²⁴ Қамахтыңъәғлютың нунам юги кияхлъякут ниғугакун күкхутңалғикун. Нунамлъяо умйлгита аклююңитың тагикүтйт ныхлъягмун. ²⁵ Ныхлъягым амихлъяги умыгнәнғитут ағнығым нәңнығани қаюхлъяк унугнәнғилңуқ тамәни. ²⁶ Нунам югита ныхлъягмун тагикүлъяқйт пиниғнахлъягыт аклююңитың. ²⁷ Иўырңа ныхлъягмун итығьяққанғитук сяңўә сығлық, талўа кина алңунак сығлығнатун писта, налиғмың иқлъяңиқыста.

Иўырңа ныхлъягмун итығьяққәгут тамәкуңинахәт әтхит игақңалғит Игәкун Уңувалъхым. Тәкут Игат Пынъйғаҳәм пики.

22 Тәхкын яқулгым кылгувикәңа кйўығның мәқылғйғның Кияғнығымлъяо,

Пынъйғаҳәмлъяо умйлгусихкынка акумулякының. Уңувалъылитикаюғмың мылгык, мығрәкыхтуткалғик кристаллытун. ² Мәқңалғик кукакун тумаңан ныхлъягым. Кйўык иңлюхтун уқфихтуқак уңувалъылитикаюғның. Тамахағми уқфик пйтыстиканюгүк плодының танқйнахкун, аюмиқульығми, куқуңйтлъяо нәлхутусйфтут нунатәнун. ³ Сяңўә алңунак Кияғнығым нанқиқхтыкә ағьўғьяққәлюоу, ныхлъягмынъәнғитук. Кияғнығымлъяо, Пынъйғаҳәмлъяо умйлгусик акумулякыт ныхлъягмысәхқәгук, Кияғнығымлъяо қыпхақтыңита манигухлъяқәт. ⁴ Хинә ысхәхлъяқәт, әтхалъяо қаўйтхун игақңалъякуқ. ⁵ Тамәни унугнанихлъяқә, кынылғутахсюғниғульықй, налиғмың сиқиныхсюғниғульықй, қаюхлъяк Атанық Кияғнық ниғукульықәт. Иглығутилъякутлъяо умйлгулютың қўнпырухлъяк кынлыңунән.

Тагилъяхқә Иисусым

⁶ Тәхкын яқулгым пйңа: «Укут акузитыт ухпықсәхқәгут, ипаңултлъяо. Атанғым, Кияғнығым иглығутилғйм тағнығйтның ўкналиқистыми, каяхтыкақә яқулыни кылгувикысықлъяоуи қыпхақтыни сяңўәт пияхтуңыстағнилюки».

⁷ Иисус пйқ: «Нагатык! Тагияхтухтуңа! Қуястыкәгут қәткульхйт ўкналиқылъяғһнун игақңалғйнун укутхун игатхун».

⁸ Хўаңа, Иоанн, нагаткақанкалъяо, ысхәқақанкалъяо тамәкут. Нагақуғақңамкилью, ысхәқақңамкилью тамәкут, нйңгутуңа яқулгым итығәни манигуғналюоу, кылгувикыстыка тамәкын.

⁹ Иўырңа пйңа: «Таўатын пихпынаң! Хўаңалъяо қыпхақтыңуңа лъпытун, ухпықәлгутыхпытунлъяо ўкналиқистыстун, қәткульхйтстунлъяо акузитаңитнун укут игат. Манигуху Кияғнық!»

¹⁰ Пйңалъяо: «Аксәқыпынаки ўкналиқылъхыт укут игат әпқйт, қаюхлъяк тамәкут пилъяхқйт кәсәхтүмәт. ¹¹ Кина алңунак сығлытун пилғй нағнығли сығлытун, ынкәм кина алңунак нукухнамың сўмқылғй нағнығли нукухнамың сўмқылъяони. Кина алңунак ылъқуғутңалғй нағнығли ылъқуғутңалюни, киналъяо алңунак пылюңилңуқ нағнығли пылюңилъяони».

¹² Иисус пйқ: «Нагатык! Тагияхтухтуңа! Акилыхтўсәхқанка кылъқылъяқанка нальяңиғхтуғналюки югыт кияхтәлхыстун. ¹³ Хўаңа

Альфаңуңа, Омегаңуңа, хўаңа сивулигуңа, киңулигуңа, хўаңа пйнлыгўаңа, кынлыңуңалъю».

¹⁴ Қуястыкәгут тамәкут аткуятың ағвикйт иқаңитыслъюки. Тамәкын апалъюқлъюку ныгьяхқәхтыкәгут пйтыстыкәның уңувалъылитикаюгым уқфигым. Итыгьяхқәхтыкәгутлъю ныхлъягым амихлъягитхун. ¹⁵ Иўырңа ныхлъягым ыслъятәнилңұт қикмйгут, алигналғйңұт, ныңуҳтыхпынатың атуқистыңұт, юхтахтыңұт, кияғныңлъяқанун манигўтыстыңұт, иқлъыңиқсюныхтұт, иқлъыңиқумаңинағақутлъю.

¹⁶ «Хўаңа, Иисус, каяхтыкақақа яқулъка лъпысинун ухпықанун юғағвигнилңуғнун. Апыхлъықәк укук лъпысинун: “Хўаңа Давидым киңунқәңа, хўаңа ниғугракыхтәгуңа унәңум иғалықытәға”».

¹⁷ Тағнығаклъю, Угйғнақылғйлью пйк: «Таги!» Тамаҳағмилъю нагалъхй пили: «Таги!» Кина алңунак мықсюлғй тагили; тугуклъиғлигу акиңилңуқ мық уңувалъылитикаюк.

Нәңнитыт

¹⁸ Хўаңа, Иоанн, кылыңасягьюганка нагалъхйт ўкналиқылъығнун игақыхкатхун укутхун игатхун. Китум алңунак илярәқаки ўкналиқуткыхкат укуни игани, Кияғнығым ағыюхлъықә. Лъңанун илялъықй тамәкут сығлылйльыхлъягыт игақалғйт укутхун игатхун. ¹⁹ Китум алңунак икувикыхкаки ўкналиқуткыхкат укуни игани, Кияғнығым иқилъықй ныңихқй пйтыстыкат уқфиганың уңувалъылитикаюгым. Кияхтыснәңгитәлъю ағлығналғйми ныхлъягми. Тәкук апығңәк укуни игани.

²⁰ Иисусыңўқ әпхилғй тамәкын қамахлъютың ипаңунилюки. Пйқлъю: «Ипапыстәқ тагияхтухтуңа!»

Аминь. Таги, Атанық Иисус!

²¹ Наңлъыхталъха Атанымта Иисусым тамаҳахпысинилъи. Аминь.